KÉSZ Gellért festő (1960. május 12. —)

Kárpátalja, 1991. 11. sz. 12. p. ill

M.D.K.

Kész János, asztalos m.

Veszprémi mester, 1817, III.20: remekrajz; írószekrény, t
tus és akvarell. Bakonyi Múz. Veszprém. 269. kép, 251.o.

Batári Ferenc: XIX. századi veszprémi asztalosok.
251.o.

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei. I. Veszprém.
1963

M.D.K.

Kész János, asztalos m.

M.D.K.

Kész János, asztalos m.

Veszprémi mester. Remekrajz: íróasztekrény, 1817.
Fekete repr. 269.kép.251.o.

Batári Ferenc: XIX. századi veszprémi asztalosok.
251.o.

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei. I. Veszprém.
1963

Keiz Ernő

pécsi oltárkészítő
1894-ben átalakította a pécsi
dominikánus templomnak
a XVIII. században készült
oltárait.

Németh Béla, A pécsi
dominikánus-ház története.
Pécs, 1903. 45. l.

Kész Antal

ácsmester

l.

Luvaszpüspvár

192. l.

Kész Ernő (1839–1918)

Mohácson született. 1853-ban Pécsre került. Asztalos lett, majd beállt *Lesnyik József* műhelyébe. Lesnyikné unokahúgát feleségül vette és megvásárolták az utca túloldalán eladó 26. sz. házat. Műhelyük közös volt sógorával, együtt dolgoztak. Lesnyik halála után az asztalos szakmát gyakorolja inkább. Ez a tény azért is érthető, mert akkor már jól működött Pécsett a kortárs: *Angster József* orgonagyára.

Orgonáik.

Egyházmegyénkben öt orgonájuk maradt meg; négy – valószínűleg – változatlan állapotban. Eredetük bizonytalan, mivel abban a korban természetes volt a régebbi, lebontott orgonák darabjainak, sípsorainak felhasználása, új hangszerbe való beépítésük. A nagyharsányi orgonát 1900-ban úgy átépítette Angster, hogy nem is lehet összehasonlítani a négy másik orgonájukkal. Mind az öt orgona eredetileg pedál nélkül készült, később kaptak pedálművet. Manuál sípsoraik 8'-ról indulnak és lépcsőzetesen elérik az 1:1/2'-es Quintet, sőt az 1/3-os Cimbelt is. Több soros (kevert) játékot nem építettek. Minden sípsornak külön regisztere volt. Bár így drágább volt a hangszer, de színgazdagsága nagyobb lett. A hangerőt a sípsor megismétlésével fokozták. Redőnyt nem építettek. Pedálműveik csak basszuskíséretre készültek, szólójátékra alkalmatlanok. Pedál-manuál kapulát nem építettek. Ezen orgonák ma is szép barokk hangzásúak, megszólaló pedálsípjaik biztos-erős alapot adnak a manuáljátékhoz. Hátrányuk: sűrű hangolást kívánnak, a hőmérséklet változására nagyon érzékenyek (le-fel hangolódnak).

14. PÉCSVÁRAD

A bővített templom új karzatában áll a XIX. sz. második felében felállított orgona. Eredete a XVIII. századra vezethető vissza. Egy tört oktávos pozitívból lett kibővítve. Készítője egyelőre ismeretlen. Gondolom, hogy legrégebbi formájában állva játszott az orgonista a hangszer mögötti játszóasztalon.

KÉSZ ERNŐ orgonakészitő

Baranyai Helytörténetirás 1989.

Kesz Gyula

„Használható, egyszerű, szép": a 30-as években ezekkel a jelszavakkal indultak harcba azok az iparművészek, akiknek célja tárgykultúránk megújítása volt. Kesz Gyula, Kozma Lajos bútorai azonban törmelek helyett, csak néhány egyéni megrendelőhöz jutottak el.

365 nap művészet

1976. I. 17. TV. 16.35

Kérz Kálmán.

Műve szerepel az orr. magyar képző-
művészeti társulat téli kiállításán.

Esti Kurir. 1928. dec. 16.

KÉSZ Pál ötvös

Salánk, rk. templom, 1726-os ónkanna

DESCHMANN Alajos: Kárpátalja müemlékei.
Bp. : TKM, 1990 162.p.

Keszeg.

Huszár-Purgly

kastély.

140. — KESZEG: Huszár—Purgli-kúria, utcai homlokzat
Herrenhaus Huszár—Purgli, Strassenfront — Résidence seigneuriale Huszár—Purgli, façade principale
Residence seigniorial Huszár—Purgli, main front

Ipolybalogtól Budapestig

Epizódok életemből **I. Boldog békeévek**

Irta: Dr. HUSZÁR ALADÁR főpolgármester

Ipolybalog községben születtem 1885 májusában. A község Hont vármegyében az Ipoly mentén fekszik, ma sajnos elszakitva az anyaországtól. A ház, amelyben laktunk, valamikor a *Baloghy nemzetségé* volt, manzardtetős, bolthajtásos ódon épület, tele históriai levegővel. A kertben hatalmas hársfa állt, amelynek törzsét négy ember alig tudta átfogni. *Ez alatt a hársfa alatt volt nekünk gyermekeknek a játszóterünk,* kis keritéssel körülvéve. Ma is emlékszem rá, hogy egy lakattal csukható, nagy zöld láda állt a játszótéren, amelybe játékainkat raktuk. Egyszer — 4 éves lehettem — nagyon kikaptam. A ládát frissen festették át zöld festékkel. Én kis piké szoknyaruhácskámban nekidöltem a ládának és *tele lettem festékfoltokkal.*

Ipolybalogi éveimből csak kevés epizódra emlékszem vissza. Emlékszem *nagyapám halálára,* amikor az elhunytát tudató sürgöny megérkezett. Emlékszem, hogy egyszer édesatyám egy veszett kutyát lőtt le. Különösen emlékszem arra, hogy kis ezüstpoharam, amelyet kint hagytam a kertben, nyomtalanul eltünt és csak *hetek mulva találta meg valaki egy bárány nyakába akasztva, mint csengőt.*

Ipolybalog hires volt templomáról, amelyet lőréses fal vesz körül és tornyán kereszt helyett a szent korona mása van, mert állitólag ezen a helyen őrizték hosszabb ideig a szent koronát.

A keszegi kastély

1890-ben Ipolybalogról átköltöztünk a Nógrádmegyében fekvő *Keszegre.* Keszeg régi birtoka volt a családnak, szép barokk-stilü kastéllyal, amely a XVIII. század közepén kapta mai formáját.

Ipolybalogról kocsival mentünk át Keszegre. Valóságos karaván. Mi gyermekek nagy négyüléses kocsiban ültünk, amelyet szép négy pejló huzott. Az ülés alatt nagy fonott kosár volt, az ugynevezett „Fresskorb", tele mindenféle jó elemózsiával. Az ut meglehetős sokáig tartott, de sohasem felejtem el azt a képet, amikor az országut egy magasabb pontjáról megpillantottam *a keszegi templom tornyát.* Ebben a faluban töltöttem el azután boldog gyermek- és ifjuéveimet...

Keszegen kezdtem el a tanulást és normális vizsgáimat a balassagyarmati nemzeti iskolában tettem le.

Édes anyám

Édesanyám tipusa volt a magyar asszonynak. Áldott jószivü, de kemény kézzel tudott rendet tartani. Háztartása messze vidéken hires és házunk gyakori találkozóhelye volt a szomszéd birtokos családoknak. Eljártak hozzánk Romhányból *Prónay* Istvánék, szüleimnek atyai jóbarátai, akikhez édesanyám mindig ugy ment, mintha szüleihez menne látogatóba. Odajártak Nőtincsről *Scitovszky* Jánosék, a szülők kedves jóbarátai, amely barátság azután a két család fiatalságát is összekötötte; Rádról *Muzslayék,* Hartyánból *Gosztonyiék,* Alsópetényből *Prónay* Mihályék és *Andreánszkyék,* Nézsáról *Blaskovichék,* Sápról *Hanzély* Béláék, Rétságról *Hanzély* Mártonék és Balassagyarmatról az akkori megyei fiatalság: *Fáy* Albert, *Balázs* Barna, *Beke* Béla és *Hanzély* Gyula; Hont vármegyéből is többen, akik rendszerint a mi nagy örömünkre, magyar sallangos és csengős fogaton érkeztek.

Nagyon szerettük édesatyám unokafivérét, *Jeszenszky* Sándort, aki gyakran ellátogatott hozzánk, s vigságával mindig nagy örömet szerzett nekünk.

A császár-manőver

Jól emlékszem arra, hogy *milyen nagy élet volt Nógrád vármegyében,* amikor *1895-ben a császármanőver* a megye területén folyt le.

Mi gyermekek kimentünk a balassagyarmati országut egyik pontjára, ahonnan jól láttuk *Őfelsége kocsiját* és az őt kisérő megyei diszmagyaros urakat. Elől négy almásszürkével, amely *Zubovich* Fedor tulajdona volt, *Hanzély* Márton főszolgabiró ment. Ezt követte Őfelsége kocsija, melyet két szép lipicai ló vontatott. Utána jött *Dégenfeld* gróf négy fakó lipicaija, *édesatyám* pejnégyese és sok-sok

Dr. Huszár Aladár főpolgármester legujabb arcképe

Veres felvétele

hintó, mind diszmagyaros urakkal. Éljenzésünkre — mily boldogok voltunk! — Őfelsége kedvesen visszaköszönt.

Édesatyám

Édesatyám keveset tartózkodott közöttünk, mert különböző helyeken fekvő birtokainak felügyelete és más ügyesbajos dolgai sokszor elszólitották, de mikor megjött, *mindig jókedvü és kedves volt,* európai müveltségü sarmór, akit mindenki szeretett.

Hires szép lovai voltak, különösen a jegytelen pejeket szerette. Anyakancái a hires Döry-féle ménesből valók voltak. Édesatyám *versenylovakat is tartott.*

A keszegi napok boldogok voltak, telve a falusi gyer-

Huszár Aladár huszonöt év előtt, 1908-ban, amikor Nógrád vármegye közigazgatási gyakornokává kinevezték. Ekkor kezdte meg közszolgálatát.

mek minden szórakozásával: *lovaglással, vadászattal, korcsolyázással.* Különösen büszkék voltunk pónilovainkra, a két fakóra és a két szürkére. Az egyik fakó, *Fickó,* az én hátaslovam volt és bizony sokszor levetett magáról és a család nagy ijedelmére, lovas nélkül futott vissza az udvarba.

Iskolaévek

Vizsgáimat *a váci Piarista gimnáziumban* tettem le. Tavasszal gyakran bejártam a gimnáziumba előadást hallgatni. Ez nagy drukkal járt, mert minden órán felszólítottak, hogy tudásomról számot adjak. Mégis nagy boldogság volt egy-egy ilyen váci ut, mert szüleimtől hatalmas összeget, *1 forintot kaptam* zsebpénzül és ebből telett a „Kuriában" tormásvirstlire, majd lombfürészre és sok egyéb apróságra, amelyet gyermek-fantáziám megkivánt.

Tibor és *Elemér* bátyám a Ferenc József nevelőintézet növendékei voltak. Nekem nagyon imponált az egyenruhájuk, különösen pedig a kardjuk. Alig vártam az időt hogy az ötödikben én is bekerüljek az intézet növendékei közé.

Sok vidám időt töltöttem az intézetben, s bár nem tartoztam az eminens tanulók közé, mindig igen könnyen tanultam. Az év végén a jeles bizonyitványba csak néhány kettes csuszott. Különösen a *történelmet és az irodalmat szerettem. A fanatikus magyar érzést* tanárom, néhai *Varga* Ottó oltotta belém.

A Ferenc József intézet akkoriban *Demelghy* Mihály vezetése alatt állott és igen jeles intézet volt, amelyből a ma szereplő egyéniségek egész sora került ki.

Magyarország és különösen Erdély mágnás- és dzsentri családjainak fiai voltak az intézet növendékei. Életem ott igen vig és harmónikus volt és ezt a harmónikus életet az sem zavarta meg, ha matematika-tanárom, a szigoruságáról hires *Wohlrab* Flóris hetesekkel kedveskedett, vagy *Bleyer* Jakab tanárom dühöngött azért, mert a „der, die, das"-t helytelenül alkalmaztuk.

Legkedvesebb tanáraim voltak: *Zombory* János, osztályfőnök és prefektus, *Yolland* Arthur, aki a sport minden ágát megkedveltette velünk és *Schäffer* Vilmos német professzor.

1902-ben érettségiztem, jó eredménnyel és különösen büszke voltam arra, hogy mint internistát a Vörösmarty önképzőkör elnökévé választottak meg. Az önképzőkörben nagy tevékenységet fejtettem ki. *Irtam elbeszéléseket, verseket, hazafiasakat és szerelmeseket.* Ez utóbbiak megszületése néhány társam csinos nővérkéinek köszönhető, akiket a matinékon és a vasárnapi látogatásokon ismertünk meg és akikbe természetesen az egész intézet szerelmes volt.

Nagy boldogság volt, ha kimenőnk alkalmával édesatyám fiákerje, „Hikade" megjelent az intézet előtt, hogy bennünket Hungária-szállóbeli szállására röpitsen. Ő gyakran feljött hozzánk és sohasem mulasztotta el, hogy hazulról mindenféle jó elemózsiát hozzon, amelyet mi közös lakomákon fogyasztottunk el barátainkkal.

Atyám halála, felköltözés Budapestre

Nagy szomoruság ért, amidőn édesatyám 1902-ben beteg lett, s sulyos szenvedés után *1904-ben meghalt.* Édesatyám hosszas betegsége igen csöndessé tette otthonunkat. Ebben az időben már Budapesten éltem, *mint jogász.* Szentkirályi-utcai lakásomban nagyon sokszor megfordultak barátaim, akik ma a közéletben többé-kevésbé szerepet játszanak. Igen kellemes órákat töltöttem el velük az Erzsébet királyné étteremben, ahol állandó társaságunk volt. Ezidőben már résztvettem a budapesti társaság életében, mint a Park Klub tagja. Az akkor igen élénk társadalmi életben sok kedves és szép napot töltöttem el.

Édesatyám halála után édesanyámmal együtt *felköltöztünk Budapestre* és a Munkácsy-utcában vettünk szállást.

Egyetemi és önkéntesi évek

Egyetemi éveim simán folytak le. A vizsgák nehézségeit megerőltetés nélkül álltam ki, s 1907-ben *államtudományi doktor* lettem. Közben hosszabb időt *a genfi egyetemen* töltöttem, ahol sok értékes és életemre kiható tapasztalatot szereztem.

1907. őszén, mint önkéntes bevonultam a budapesti honvéd önkéntesi iskolába és dacára a sok fizikai fáradtságnak, csak a legkellemesebben emlékezhetem vissza erre az esztendőre. *Ezredszolgálatomat Vácott töltöttem el.* Résztvettem a veszprémi császárgyakorlaton és még ma is büszke vagyok arra, hogy az akkori honvéd-lovassági felügyelő, báró *Rohr* járőrparancsnoki minőségben teljesitett szolgálatomat *ezüst lovaglóvesszővel jutalmazta.*

Házasságom

Önkéntesévem leszolgálása után eljegyeztem *Szilassy* Aladár közigazgatási birósági másodelnök és felesége *Vizsolyi* Mária leányát, *Máriát* és 1908. november 30-án meg is tartottuk az esküvőt. Legnagyobb hálával *emlékezem vissza apósomra és anyósomra,* arra a finomlelkü emberpárra, akiknek szép és komoly életfelfogása nagyban hozzájárult életem további kialakulásához.

1908-ban nevezett ki *Prónay* Mihály akkor főispán *Nógrád vármegye közigazgatási gyakornokává* és 1909 januárjában el is foglaltam beosztásomat a losonci járás főszolgabirája mellett.

Feleségemmel *a loson-tugári Szilassy kastélyban* laktam a Szilassyaknak ebben az ősi fészkében, ahol minden a nagy történelmi multu család hagyományaira emlékeztetett. Ebben az időben sokat vadásztam fegyverrel és lóháton, s a losonci 16. cs. és kir. tüzérezred falkája felejthetetlen élményekkel gazdagitott. A gyönyörü zöld mezők, s a tarka őszi szinekben pompázó erdők meleg hangulata, a kutyák

Huszár Aladár édesanyjával és fivéreivel tizéves korában. (Balról a második.)

140. — KESZEG: Huszár—Purgli-kúria, utcai homlokzat
Herrenhaus Huszár—Purgli, Strassenfront — Résidence seigneuriale Huszár—Purgli, façade principale
Residence seigniorial Huszár—Purgli, main front

Keszegi Purgly-
kastély, barok
kepe repr.
Ladányi Miksa dr
Nógrád és Hont vár-
megye Bp. 1934
200. l. után
214. l.

Tk. 352

II
605

352. Ismeretlen festő.

A XVIII. század végéről.

Férfi képe.

Derékon alólig van ábrázolva, balra fordult, arczélben látható. Szürke parókája fodorított, a fürtjeit szorító szalagot csokorra kötötte, szemöldöke fekete, szeme kék, bajusza és szakálla leberetvált. Ingének és sötétkék kabátjának gallérja lehajtott, nyakkendője körülcsavart, mellfodra látszik, mellénye fehér.

Aquarell, pergamen, méretei 13·2 : 11·8 cm. — Át. Képt. 127.

Keszegi Huszár-
kastely
(Nógrád vm)
Egs. 1749.
Benne mű-és
régiséggyűjtemény
Bar Bresbalp
90. P.

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni,
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 485418

MDK

Keszegi Szabó Lajos

Tél a dunakeszi határban

Műcsarnok 1944 Tavaszi tárlat

Keszegi Szabó Lajos MDK

Tél a dunakeszi határban

Műcsarnok 1964. márc.-ápr.
Tavaszi Tárlat

MDK

Keszegi Szabó Lajos, festő.

Krágesend. of.

Mülerem. - 32 esop. králl. - 1942 VII. 12. Föd. Ital.

Keszei István

szurszabó Debrecen

1801

Györffyszüs

136. l.

Keszei János

szürzabó
Debrecen
1816-17

Görffy-szür
125. l.

Keszei Eszter

Arttanulmányokkal szerepel a pápai Lép. műv. szakkör tárlatán

(Bodó): Húsz év terméséből

Napló 1969 X. 15

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

DÉLI HÍRLAP

1971 ÁPR 10

Keszei J. Attila

1021

Kiállítás az egyeten

A napokban nyílt meg a Nehézipari Műszaki Egyetemen az a kiállítás, melyet a budapesti Nehézipari Műszaki Egyetem három mérnökhallgatójának alkotásaiból válogattak össze.

Keszei J. Att
munkái és kerán
thy Szörénd graf
Zoltán intarziái
nyei alkotják
mely iránt igen
deklődés.

öt e
szá
alunk
nen
tér
csökkentése, a
dozási segély
se, a társadalom-

is bizonyítja.

(Folytatás a 3. oldalon)

Keszei József Attila

KESZEI JÓZSEF ATTILA
RAJZA

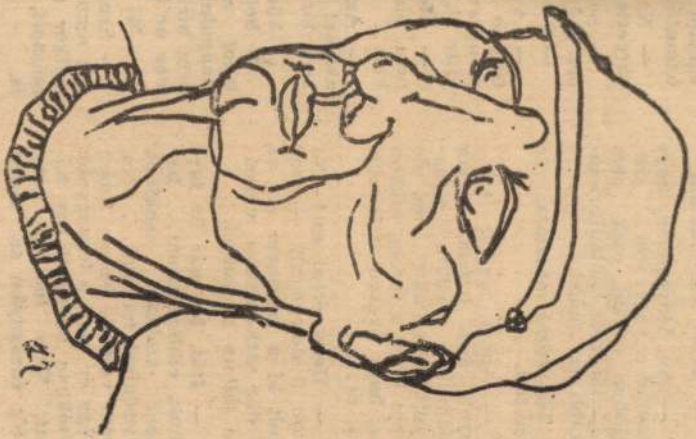

A jövő mérnöke 1971
III. 1

— Nem! Nem tudtam!

— No, lényegtelen, hogy tudtad-e vagy sem... szerintem tudtad, csak nem akartál vele bántani... inkább letagadod.

Tiltakozni akartam, de leintett.

— Apám, amikor tizennyolc éves lettem, egyik napról a másikra otthagyott bennünket... no, de nem is ez a furcsa, inkább az, hogy éveken át készült rá, és...

— Hogy érted ezt! Nő volt a dologban!? — szaladt ki a szájamon és az ördög sarkantyúját messzire toltam magamtól.

— Hát, ha már itt tartunk, elmondhatom... bár nem szoktam senkinek ilyesmiről fecsegni... nem, nem volt nő benne. Apám négy év alatt a legnagyobb titokban felépített egy házat. Nem tudtunk róla, még édesanyám se. Anya várjam meg! Künn álltam, bámultam az ablakokat...

— Na és mi történt? — sürgettem izgatottan.

— Semmi, anyám egy óra múlva jött ki, sírt.

— S a kés, azzal mi lett?!

— Avval is semmi!... Otthon pár nap múlva mondta: félt apámtól, azért vitte el.

— Most már végképp nem hiszem, ne dumáld be!...

— Azt gondolsz amit akarsz! Én a fateromat nem láttam. Elment.

A könyv után nyúltam, belelapoztam, ő is a lapot nézegette. Hirtelen Gauguinre gondoltam, s nem bírtam megállni, hogy meg ne kérdezzem:

— Mi lett vele?

— Semmi! Valami olyasmit mondtak múltkor róla, amikor otthon voltam: lecsúszott, s egyedül él most is.

Keszei József

nuszabó Debrecen

1810 – 1842

Görffyszür

136. l.

Kerei József

szűrszabó

Debrecen

1816-17-ben egyszerre
11.000 vég szűrposztót
hozatott Erdélyből.
(Kereskedett vele?)

Gyöttyszűr

125. l.
126-l.

Keszeg Ilona

1938/39. tanév végén középiskolai rajztanári oklevelet kapott.

Elfogadott művészet-tört. értekezése: Fra Angelico és a beuroni bencés művésziskola. 4-r.

Ferképzőmfoiskèvk
1937/39 183, 187 l.

Keszeg Ilona

II. é.

tanári szak

Ferképzomfoiskòvk

1935-36. 70. l.

MŰEMLÉKEK ORSZ. BIZOTTSÁGA
117/1926.

Kereg Ilona

III. éves középisk. tanárjel.

Képzm. Főisk. Ek.

1936/37 74. l.

Ferképzőmfőiskévk

XVIII kötet IX-X tábla.

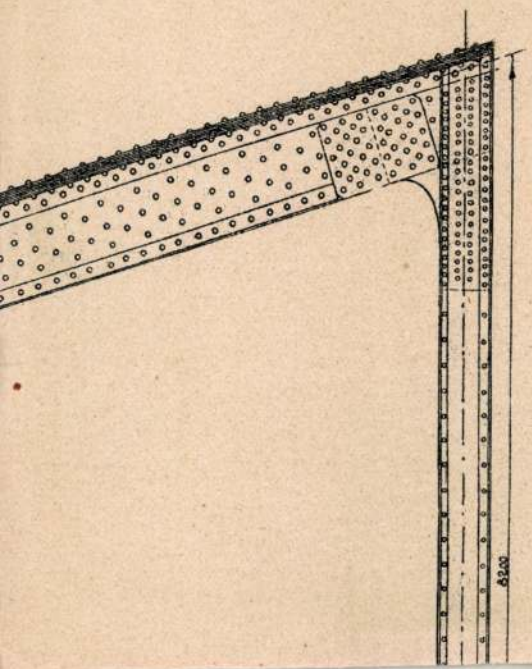

KESZEG (Vógrád)

Czerkát

HUSZÁR-KASTÉLY, ép. 1749, benne Mányoky, Wouwermann, Rembrandt-iskola-képek.

Keszeg

Kerecz

Kastély

Épült 1749-ben

Rados Jenő dr.

Magyar Kastélyok

12. l.

Móritz György /1915, Hosszuhetény, róm
német-olasz szakos bölcsészettanhall
bölcsészeti fakultására. Igyekezett m
tanitási módszert. A következő előadá
nelli: Letteratura italiana, mely tárg
eredménnyel, Giulio Bertoni: Filologia
retica, Raffaele Pettazzoni: Storia de
e storia dell`arte antica. Látogatta
per stranieri" előadásait, melyeknek
tájékoztassák a Rómában tartózkodó ki
témájaként Giacomo Leopardi költészet

Keszeg

Huszár-Purgli

kúria

Rados Jenő dr.

Magyar kastélyok

222. l.

KESZEG (Nógrád megye)

bájos kis kastélya — másfél századnál hosszabb ideig a Baráthi Huszár-család birtoka, ma Purgli Miklós tulajdona — provinciális ízű késő barokkunk egyik legjellegzetesebb alkotása (140. ábra). A mellette álló igénytelen, de ízléses templommal oly kedves, intim megjelenésű teret határol be, amilyet falvaink városrendezési sívárságában csak ritkán találunk. Túl élénk, új színezése és eternit-tetőjének ridegsége első pillanatban kissé triviálisan hat, de leküzdve az első benyomást, csakhamar csodálattal kell adóznunk ez igénytelen mű szerzőjének, akinek oly megkapóan sikerült az uraság kastélyát méltósággal és mégis minden hivalkodás nélkül a falu házai közé állítani, s aki finom ízléssel, nem minden naivság nélkül, stílszerűen tudta e környezetben a nyugati szalonstílus vidéki tájszólását alkalmazni.

A. PH. BOSSERT

ALT KRETA

256 Tafeln mit 352 Abbildungen
2. Aufl. Preis gebunden RM 12.—

„Alles in allem ist das Buch in dieser Ausgabe ein treffliches Hilfsmittel der Forschung und Lehre, das ich in Vorlesungen gern benutzt habe."
Geh. Rat Prof. Dr. Franz Studniczka.
(Deutsche Literaturzeitung)

Es wird wohl kaum ein Gebiet europäischer Vorgeschichte geben, das sich rühmen kann, eine derart prächtige Publikation erfahren zu haben, wie das kretisch-mykenische, durch Bosserts Tafelwerk. Man muß allerdings auch bekennen, daß kaum ein zweites so großartige Vorwürfe zu bieten vermag. Die mächtigen, vielhundert Gemächer umfassenden Paläste Kretas, die gewaltigen Zwingburgen des griechischen Festlandes sind eben Bauwerke, deren grandiose Anlage weit anders auf den Beschauer zu wirken vermögen, als die

Vom gleic

VOL

EI
UN

2100
132
bigen

„
For
Daz
farb
stun
AG,

„
aus i
hat,
mo
Eur
kuns
muse
lichu
die

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

A JÖVŐ MÉRNÖKE

1971 MÁJ 8

1021

Portré, agyagból, bronzból...

MOTTÓ: AZ EMBER TUDJA MEG MAGÁRÓL, MIRE KÉPES, MENNYIT ÉR, ÉS VIGYE VÉGIG...

Soha nem akartam szobrász lenni. Pedig szép lenne azt mondani, hogy mindig ezt akartam, nem volt más vágyam, de ez nem igaz. Most sem tudom biztosan, hogy az leszek-e valamikor? Csak az csinálhat komoly dolgokat, aki mögött komoly munka van. Egyszer eljutok én is addig a formavilágig, ahol kifejezhetem magam.

— Vöröses szakálla van, huszonnégy éves. Keszei József Attila. Gépész. Kerámiákat, tálakat, szobortanulmányokat csinál. Most volt kiállítása az E-ben. Ideges, félelmek gyötrik, és durván őszinte. Ahogy az ismerősei mondják: nem tudsz disztingválni, öregem...

...és parasztosan egyszerű vagy. Vetted már észre, hogy az emberek milyen rosszul tűrik az őszinteséget? Egyszerűen képtelenek szembenézni önmagukkal. Nekem meg kell tennem, ha valamire jutni akarok. Pedig félek. Mindenkitől és mindentől. Féltem magamat és akit szeretek. Ha megyek az utcán, néha azon kapom magam, hogy rettegek — valaki megtámad, és nekem meg kell ölnöm. Félek az emberektől, hogy bántanak.

— Cigarettával kínálom — nem dohányzik. Inni sem iszik. Nem szereti a részeg embereket, nincs társasága. Nincs barátja. Egyedül van. Még a gimiben azt mondták róla, hogy...

...csipem a fejed, de aztán ez az egész valahogy elmúlt. Jobban szeretek egyedül lenni. Későn fedeztem fel a szépet, nagy a restanciám. Mindenért meg kell harcolnom, csak úgy ér valamit. Én mindennel véletlenül találkozom, és nagyon keményen kell harcolnom, hogy megőrizhessem, és tovább fejleszthessem. Nem kell az emberek elismerése. Most még nem. Most még csak magamat alakítgatom, nevelem. Én is formálódom, nemcsak az anyag. A végső célom a kő, a fa, és szobrok, szobrok, szobrok.

— Állandóan mozog a keze. Nem néz rám, magában kergeti a szavakat, próbál megmutatkozni. Még ő sem tudja...

...nincs önbizalmam. Félek. Engem nem az önbizalom hajt. Hogy milyen áron fogom elérni a célom, nem tudom, de nem is fontos. A végeredmény! Önbizalom nem is kell. Lehet, hogy a makacsság negatív tulajdonság, de tudatos, és sok mindenen átsegít. Egyfajta önbizalom. Az ember tudja meg magáról, mire képes, mit akar, és vigye végig...

— Faggatom, szereti-e az embereket. Percnyi gondolkodás, megrázza a fejét, rám néz...

...Nem... de, igen... nem tudom. Érdekelnek. A villamoson mindig nézem az öregembereket. Szeretem őket. És szánom az eseteket, gyűlölöm, ha kinevetik, vagy kicsúfolják őket. Mindig segíteni akarok rajtuk, de nem tudom, hogyan? Az a baj, hogy nem vagyok elég határozott, csak érzem a dolgokat, de még nem tudom kellőképpen kifejezni. Mindig csak majdnem! És ilyenkor szégyellem magam...

...Tudja, hogy tehetséges. És harcol, hogy az maradhasson. Nem válogatja a szavakat, nem játszik szerepet. Hatalmas felelősségérzete van. És azt mondja...

...csak minden rossz, és minden jó egyszerre érjen! Úgy könnyebb elviselni...

Lovass Ágnes

Kerner József Attila

Átadták

Április 28., délelőtt. A 7 millió forintos költséggel megújított, megszépített csarnokban már minden készen áll az átadásra. A 300 négyzetméter alapterületű laboratóriumban olajszag, frissen festett berendezések, és az esti órákban is nappali világítás — 200 Lux — várja a hallgatókat.

Fent a magasban egy 3,2 Mp teherbírású, 10,38 méter fesztávolságú kísérleti futódaru íveli át a csárnokot. A daru a pincéből is emelhet, mivel a pince és a laboratórium között a padlón zárható nyílás készült. Ezzel az emelőmagasság megnövelhető, és a használaton kívüli berendezések a pincetérben helyezhetők el. A második emeleti szinten található a daruvizsgáló pódium, itt végezhetik méréseiket a hallgatók és kutatók. A darukerekek tengelytávolsága jelentősen változtatható, ugyancsak változtatható a kerekek távolsága és a kerekek síkjának a sinekkel bezárt szöge is. A futómacskába mérőcellát építettek be, amely előbb mutatós, majd digitális műszeren vagy jelzőtáblán kiírja és regisztrálja is a teher súlyát. A darupályába egy rácsos tartószakaszt építettek be, amelyen statikusan és dinamikusan is mérhetők az egyes rácsrudakban ébredő erőhatások, és így jól érzékelhető a statikailag határozott csuklós modellel kiszámított értékek és a valóság közötti eltérés.

A laboratórium másik jelentős berendezés-egysége az ún. ömlesztett anyag áramkör. Ehhez anyagtároló bunker, vibrációs adagoló, alsó gumihevederes kihordószalag, kísérleti elevátor, 2 méteres mérlegbunker, felső ledobókocsis visszahordó szalag és egy 2 méteres mozgóbunker tartozik.

Dr. Turányi István, a közlekedésmérnöki kar dékánja méltatja a laboratórium jelentőségét.
(Foto: Ladányi Gyuláné)

Dr. Perényi Imre rektor felavatja a labort.

A műszerpark, amelyet egy és kétsugaras oszcilloszkópok és két darab hurkos oszcillográf egészít ki, alkalmas mechanikai, villamos és hőenergetikai mérésekre.

A laboratórium — mint az ország egyetlen ilyen jellegű kutatási bázisa — nemcsak az oktatás, de az ipar számára is jelentős kutatási lehetőséget teremt majd.

—pgy—

Gondolatok egy kiállítás kapcsán

AZ ELMÚLT HETEKBEN ért véget az építész és építőmérnöki tanszékek hallgatói között meghirdetett nyilvános

nem említett tervek között néhány olyan szerepelt, amelyek alapgondolatukban, a témához való közeledésüket

lévő formakultúrának alaposan ellentmondó agyon tördelt homlokzatokkal kielégíthetnek

Keszei Károly

MDK

felszólalása az értekezleten.

--: A győri képzőművész csoport értekezlete. KISALFÖLD, 1958 dec. 19.

Keszei Kürsly festő

Kisalföld 1958 dec. 19. 4 oldal.

KÉSZEI KÁROLYNÉ

Akvarellek

A mosonmagyaróvári Huszár Gál Városi Könyvtárban *dr. Keszei Károlyné* igazgató üdvözölte a napokban a „Rábaköz festőjét", *Csiszár Józsefet*, majd *Németh László* mosoni plébános nyitotta meg a művész akvarell-kiállítását. A kisfaludi festő „Tájak, házak, gondolatok" című tárlatát május 15-ig tekintheti meg az érdeklődő közönség a könyvtárban.

Fotó: Vida M.

Kisalföld 1998. 04. 23.

részt vesz-e a kormányzati munkában, azt a választópolgárok döntik el. Egyébként úgy látom, ha az MSZP és az SZDSZ együtt abszolút többséget szerez, akkor a koalíció tovább folytathatja működését.

– Miben tér el markánsan az SZDSZ választási programja más, nagyobb párt, például az MSZP programjától?

– Az MSZP és az SZDSZ választási programjai között azért van sok hasonlóság, mert mindkettő az elmúlt négy év eredményeire támaszkodik, hiszen koalíciós kormányzás volt, és a prioritások között is ennek következtében akadnak hasonlóságok. Különbség, hogy az SZDSZ az egészségügy átalakításában határozottabb, bátrabb lépéseket javasol, különösen, *dominánsan valósulna meg?*

– Mostantól kezdve a fenntartható növekedés erősítésére kell törekednünk, olyan keretek megteremtésére, amelyek a növekedést hosszú távon is fenntartják, erősítik. Úgy tartjuk, a befektetéseket kell tovább ösztönözni, illetve a kisvállalkozások számára lehetővé kell tenni a hitelgaranciákkal és a kamattámogatásokkal, hogy maguk is motorjaivá váljanak a fejlődésnek. Továbbra is fontosnak tartjuk a szabályozórendszer stabilizálását, egyszerűbbé és áttekinthetőbbé tételét. Ám ezek keretek, amelyek arra szolgálnak, hogy a gazdaság a saját törvényei szerint egyre inkább fejlődőképes és növekvő legyen.

T. M.

ben nagyobb a részmunkaidősök aránya, amely nem a klasszikus nyolcórás munkaidőt irányozza elő. A nők ez esetben szerződésesként, szabadon választott vagy meghatározott időben végzik feladataikat, illeszkedve a családhoz.

Szülészeti

A Magyar Pszichoszomati Társaság és a soproni Erzsébe szati osztálya Sopronban ren resszusát, amely ma kezdő Lövérben (Várisi út 4.). A tud a fájdalom a szülészeti-nőgy dalom és a szorongás kapcs rómák a szülészet-nőgyógyá

Keszei Sándorné, hímzőasszony

Tárlaton szerepel.

↓

— : Göcseji Múzeum 2.

EST I HIRLAP, Br. 1974. jan. 23.

Keszey Vince

Férfifej

Népmüvelés 1975/8/39

Keszeli Alaxa Kálmán

l.

Építészet

1942. 79. l.

ár hó.

			4000 —		
80 P.					
				8175 —	
			14 —		

Keszeli Alexa Kálmán

+ 1942 (?)

iród
2

MMÉLKözl

1942. 152. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Keszeli (Alaxa) Kálmán

a Körp. Egyház művészeti Tanácstól meghirdetett falusi templom tervpályázatán II. díj.

MMÉEKözl

1941. 30. l.

Keszeli Kálmán

ród

MMÉEKözl.

1941. 220–222. l.
(Az „Építészet" sajtó-
vízszhangja.)

†

Alaksza Kálmán és neje sz. Siky Ilona szülei a maguk, valamint a nagyszámú rokonság nevében is mély fájdalommal tudatják, hogy forrón szeretett, jó fiuk, a legjobb rokon

ifj. Keszeli-Alaksza Kálmán

építészmérnök, a Magyar Nemzeti Bank mérnöke

1941. szeptember hó 17-én, életének 30. évében, rövid, kínos szenvedés után, a halotti szentségekkel megerősítve, visszaadta lelkét Teremtőjének.

Kedves halottunk földi maradványait szeptember hó 19-én, pénteken d. u. ½4 órakor fogjuk a **Farkasréti temető** halottas házában a róm. kat. anyaszentegyház szertartása szerint beszenteltetni és ugyanott örök nyugalomra helyezni.

Az engesztelő szentmiseáldozatot az elhunyt lelki üdvéért szeptember hó 20-án d. e. 9 órakor fogjuk a felsőkrisztinavárosi plébánia templomban (XII. Jagelló-út) a Mindenhatónak bemutattatni.

Budapest, 1941. szeptember 17.

Drága emléke szivünkben él!

Lakás: XII. Fery Oszkár-u. 32/a

Községi temetkezési intézet felvételi irodája VIII. Baross u. 65. Tel. 130-317. Barcza J. IV. Váczi-utca 40

Keszeli-Alaksza Kálmán

építész

l.

Alaksza Kálmán
alatt is.

Műemlékek Országos Bizottsága.

H.

IX. Rákos u. 11

KÉSZPÉNZZEL-BÉRMENTESÍTVE BUDAPEST 4 1 SEP 17 23 A

Keszeli Alaksza Kálmán

lásd

Szépmüvészet

1941. 69. l.

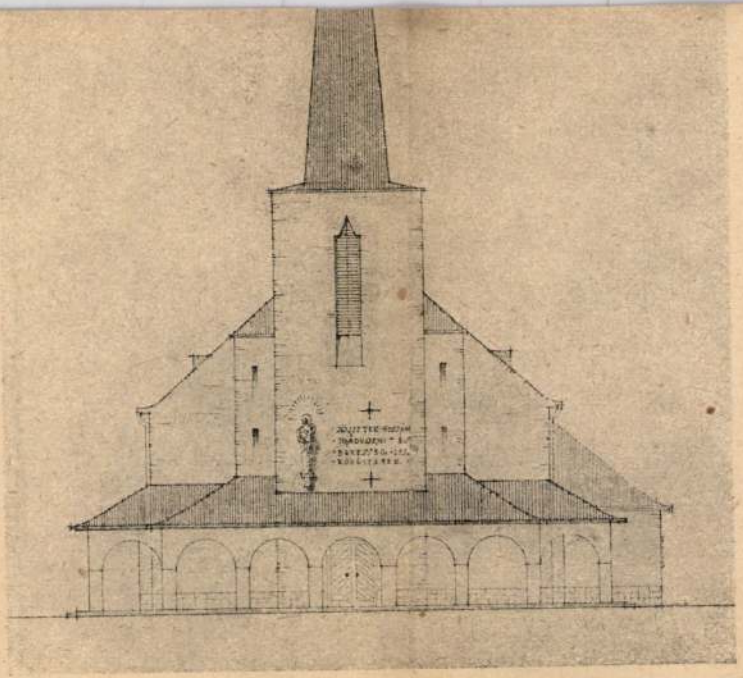

MEGYER-MEYER ATTILA: FALUSI TEMPLOM TERVE. I. Dij.
Attila Megyer-Meyer : Entwurf einer Dorfkirche.
Attila Megyer-Meyer : Progetto di una chiesa di villaggio.

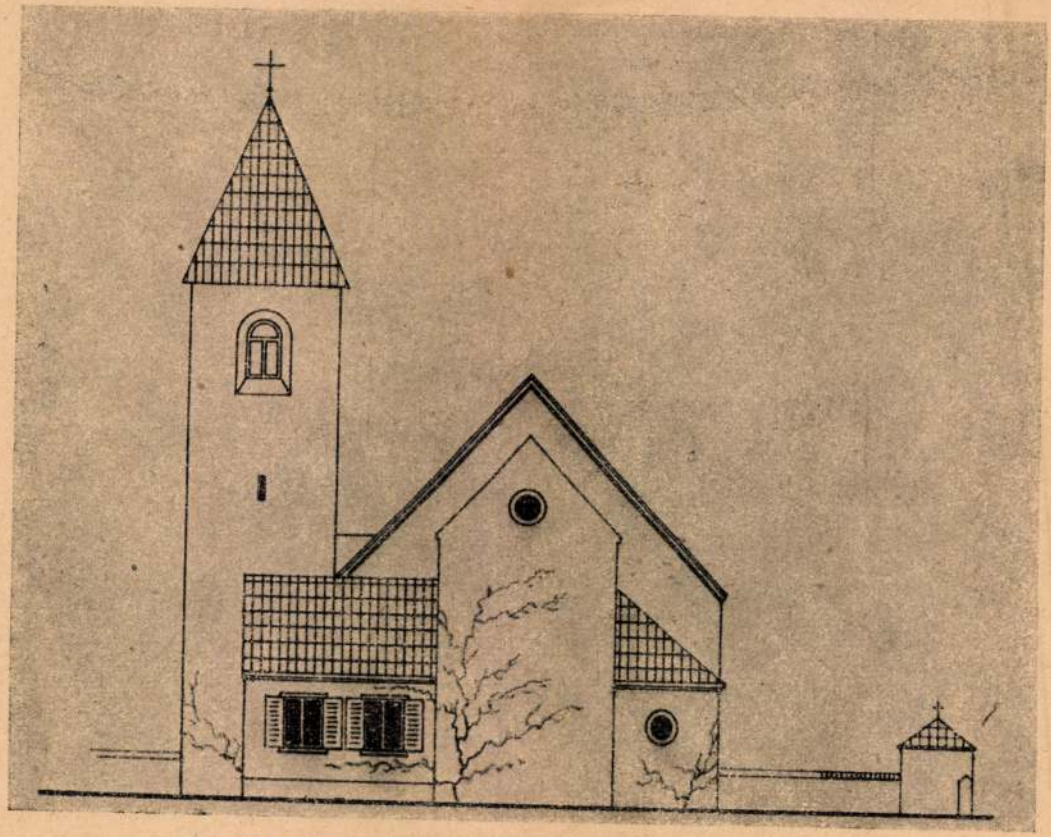

KESZELI-ALAKSZA KÁLMÁN: FALUSI TEMPLOM TERVE. II. Díj.
Kálmán Keszeli-Alaksza: Entwurf einer Dorfkirche. — Kálmán Keszeli-Alaksza: Proggetto di una chiesa di villaggio.

Szépművészet
1941. 58. l.

Keszeli Alaksza Kálmán

László

Szépmíves

1941. 63. l.

DIJ ÉVI 20 P. SZÁMONKÉNT 2 P. — PO
KIR. MAGY. EGYETEMI NYOMDA 37.473. –
NYOMD

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vis

BILDENDE KUNST

MONATSCHRIFT — SCHRIFTLEITUNG
ÖDÖN MARIAY U. ZOLTÁN VITÉZ NAGY

ADMINISTRATION: KGL. UNG. UNI
VERSITÄTSDRUCKEREI, BUDAPEST VII
MÚZEUM-KRT. 6.

JAHRESABONNEMENT RM. 20.

TARTALOM — I

La

Gerevich Tibor: Modern egyházművészet 5
Somogyi Antal: Modern magyar egyházi épí-
tészet 5
Jajczay János: Korszerű vallásos festészet és
szobrászat 5
Molnár Ernő: Egyházművészeti útmutató 6

Megjelent

VITÉZ N

Keszeli-Alaksza

Kálmán

épitész

Alaxa Kálmán

építész

volt a segédje Lux-Kálmánnak az 1934. évi esztergomi ásatásoknál, melyeknél egy árpádkori templom maradványai kerültek felszínre.

Frankenstein, Max: Die Burg König Stephans des Heiligen wiederentdeckt. Neues Wiener Journal. 1934. aug. 31.

idsz de Heem.

n. † 1683–84 telén.

akart faasztalon ábrázolvák,
en innen tálcza van négy
héjaival. A kék virágokkal
baraczkok tetején, leveles
ideval helyeztek el, míg a
ncs és még két királyszilva,
/ fél hámozott czitrom meg
iünket. Jelzése fölül balra:

- Lelt. sz. 3538. — Vétetett
edély szerint F. Kleinbergertől
lszámoltatott 1907 augusztus
ist jóváhagyta az 1910 május
(942–910).
atok a Szépművészeti Múzeum-
avidsz de Heem: Les huitres.

III

493 (3538).
616 (208).

493

Keszeli Alaxa Kálmán

építész

l.

Lux Géza dr.:

Az esztergomi ásatások építési feladatai. Bp. 1942

8. l.

Leur traduction:

„Adoration à Osiris le „Premier de l'Occident"[2]

„Unennofer le Maître de la Magnifique („glorieuse" ou „sainte") terre.[3]

La partie devant la table, avec le figure du mort lui-même, manque malheureusement presque complétement: il n'en subsiste que l'extrémité inférieure des vêtements aux plis abondants et du pagne double, ainsi que les jambes du mort.

Sous la composition on lit une ligne de texte, commençant environ au premier tiers, allant de gauche à droite et le dont les premiers caractères sont presque complétement effacés. Mais on peut facilement les compléter grâce aux suivants car c'est une formule coutumière aux stèles funéraires. Le texte est le suivant (voir: c.):

(ḥtp) m t3 ḥr gb m3ᶜ-ḫrw ḥr wšjr n-k3-n sś-nšw . . .

Sa traduction:

„Paix dans la terre chez Gheb,[4] justification chez Osiris au Ka du scribe royal . . ."

Sous cette ligne de même qu'au dessus de la frise limitant la représentation dans le haut, les restes illisibles ou pour mieux dire les traces des caractères d'une autre ligne. On peut considerer que cette ligne était suivie par plusieurs autres et que le texte proprement dit de la stéle commençait ici: la formule sacrificatoire, la requête adressée aux vivants et peut-être la biographie du mort.

Comme nous l'avons déjà mentionné la scène représente l'adoration d'Osiris par le mort. Contrairement aux représentations habituelles,[5] sur notre stèle le mort se trouve sur le côté droit du relief tandis que le dieu assis sur son trône est figuré à gauche.

ÉPÍTÉSZET

A csallóközi, csütörtöki, XIII. századi rk. templom nyugati homlokzata
F. : Lux.

AZ ÉPÍTÉSZ HIVATÁSKÖRE gazdagabb és átfogóbb, mint azt az átlagos felfogás látja. Kétségtelen, hogy magunkra legjellemzőbbnek a tervező építész gyakorlatát valljuk, akinek teremtő képzeletéből az új építészeti alkotások születnek. De tudjuk azt is, mily fontos munka az építészi igazgatás, az építészi nevelés, az építés technikájával — sztatikájával, berendezésével és a többivel — való foglalkozás. Emlékszünk, mily szenvedélyes vitákban védtük meg helyünket, amikor a kiállítások ideiglenes építményeinek tervezésére való illetékességünket kísérelték meg vitássá tenni.

Ebben a számunkban erősebb hangsúlyt kapott műemlékvédelmünk. Ne feledjük : ez is építészt kíván ! Emlékezzünk rá, mit vétettek azok a korok, amelyekben az építész nem kellő tapintattal és tisztelettel nyult a restaurálás felette kényes feladatához s vegyük figyelembe, mily hallatlanul sok tennivaló vár ránk építészeti multunk feltárása, megőrzése és megismertetése terén. Ez a sok tapasztalatot és különváló ismeretet igénylő munkakör az utóbbi időben nagyon megszegényedett szakemberekben. Az építész hivatáskörének védelmében adjuk közre e téren működő kartársaink munkáját.

(P. G. J.)

ÉPÍTÉSI NAPLÓ

KESZELI KÁLMÁN
1911—1941

Még első évfolyamunkat sem zárhattuk le s máris szívből átérzett őszinte gyász érte folyóiratunkat : szeptember 17-én elvesztettük legkedvesebb dolgozótársunkat, első számunk összeállítóját, Keszeli-Alaksza Kálmán okl. építészmérnököt.

1911-ben Budapesten született, s a Kir. József Műegyetemen szerezte építészi oklevelét. Kiváló előmenetelével a Hungária M. T. E. aranykoszorús jelvényét érdemelte ki. Mint ösztöndíjas, egy évet töltött Bécsben Holzmeister professzor mellett s hazatérve a Magyar Nemzeti Bank műszaki hivatalának szolgálatába lépett. Több pályázaton nyert díjat pályaműveivel, amelyeket a nagy kultúrájú művész mérséklete s veleszületett kiváló jó ízlése jellemeztek.

Rövid építészi pályáját jóformán a komoly készülődés foglalta le : alig épített valamit a valóságban. Vidéki tartózkodásai alatt — Esztergomban, hol egyike volt az elsőknek, aki az utóbb feltárt királyi palota romjainak nyomára bukkant, majd Veszprémben — állandóan és lelkiismeretesen készült a magyar építészet nemzeti szellemben s hagyományaink alapján való művelésére. E lapok szerkesztőjével folytatott állandó levelezése során bontakoztak ki az *Építészet* elvi célkitűzései is, ezeknek szemelvényeivel kívánunk maradandó emléket állítani lelkes és önzetlen munkásságának, amelynek megszakadása nehezen pótolható hiányt hagy ránk, munkatársaira, kik emlékét szeretettel őrizzük s a közös cél hűséges továbbszolgálásával ápoljuk.

(P.)

A mult század közepétől kialakult ú. n. magyar kultúra építészi vonatkozásokban csődöt mondott. Ez ma, 1940-ben már általánosan tudott. A középosztály vezetni, lelki, kulturális szempontból képtelen lévén, az általa alkotott építészet zagyvalék, semmiesetre sem szellemi hadviselő eszköz. Ma már sok gátlástól szabadultunk és nyugodtan állíthatjuk (hiszen a miniszterelnök is vallja): visszatérni a kultúra hordozójához, kifejleszteni, felemelni értékeit, csatasorba állítani lelki erőit, megerősíteni szellemi fegyvereit. Megtartani és visszahódítani mindent."

„Az építészet csak részben műszaki kérdés, nagyobb jelentőségében: kultúrtényező. Ideje, hogy a magyar nyelv és művészet mellett az építészet is hozzájuk hasonló értelmezést nyerjen."

„A magyar építészeti oktatásnak nincsenek szellemi alapjai. Épít az általános műveltségre — ez nálunk németes vagy franciás —, az általános ízlésre — ez változó, de sohasem magyar —, a műtörténeti pallérozódásra —, ez ma egyre kevesebb. Így a kikerülő építész csak botorkál és hajlamai szerint kinéz egy külföldi irányzatot és ahhoz köti magát.

Az egészséges oktatás alapja (pl. a németeknél) az építészeti hagyomány, ezért van náluk egy tantárgy, az épületfelmérés. Ez pedig népi építészet és a *műépítészet* hagyománya. Nálunk az előző nem fejlődhetett ki, mert mikor ennek ideje volt nyugaton (és nálunk) akkor szegénységünk megakadályozott abban, hogy építészek kerüljenek a magyar vidékre. Másrészt a kiegyezés utáni fellendüléskor már nem lehetett kísérletezni, könnyebb volt kész dolgokat átvenni. Az utóbbi pedig (már mint műemlékeink) annyira elpusztult, hogy eleven hatóereje nincs. Most újabban — és ez Erdély nagy előnye — láthattuk, hogy Erdélyben még belekapcsolódnak a műemlékek a mindennapi életbe."

Tehát ezeket a botorkáló lelkeket kellene kivinni falura és kinyitni szemüket. Másrészt a nemzet építészeti problémáinak összeállítására és megoldására lehetne őket felhasználni. Ilyesmit ma már — annyi csalódás után — felülről megrendezni nem lehet. Ezt csak önkéntes mozgalom oldhatja meg."

Ezek a szavak néha keményen hangzanak, de gondoljuk meg, hogy most már mintha a túlvilágról szólanának hozzánk. Az 1940. december 28-án és 1941. február 21-én a szerkesztőhöz intézett levelekből vett idézeteket önmagunknak szóló maradandó figyelmeztetésül és *Keszeli* Kálmán barátunkra való emlékezésül adtuk közre.

Füzeteinket váltakozva más-más dolgozó társunk állítja össze, úgy, amint a tartalomjegyzéken is feltüntetjük. Első számunkat — ismételt erdélyi utazásokat szánva rá — a most elhúnyt Keszeli Kálmán ; második számunkat dr. Korompay György ; ezt a számunkat dr. Lux Géza állította össze. Ez a körülmény semmiben sem érinti azt a felelősséget, amelyet a folyóiratért s annak szelleméért szerkesztője visel, aki a munka megosztásának és együttes végzésének ezzel a talán újszerű módjával kettős célt kíván elérni : a lehetőség szerint meg akarja kímélni a lapot az egyéni elfogultságok túléles bélyegeitől ; másfelől arra igyekszik, hogy egyszerre több kartársunk szerezzen gyakorlatot a szerkesztés munkájában s álljon rendelkezésére a folyóiratot kiadó Egyletünknek.

Jegyezzük fel naplónkba : azt is megértük, hogy egyik köztiszteletben álló, igen tevékeny kartársunk, aki a Műegyetem rendes tanára, elhárította magától a Fővárosi Közmunkák Tanácsának tagjává való kinevezését. Úgy érezte, hogy a professzor és a gyakorló építész hivatáskörei eléggé lekötik munkabírását és tudását. Az állások, hatáskörök és hivatalok zabolátlan halmozásának mai erkölcstelen légkörében űdítő, de egyben elgondolkozásra serkentő és intő jelenség ez, méltó arra, hogy ne menjünk el szó nélkül mellette.

Építészet. 1941. I. sz.

Mondják meg végre, hogy hogyan?

Irta: FRIEDRICH ISTVÁN

Zichy János gróf ama nyilatkozatával kapcsolatban, hogy a bolsevizmus és fasizmus harcában elhalványodnak a politikai és világszemléleti árnyalatok, hogy a világ valósággal két frontra szakad, a két szélsőséges irányzat frontjaira és ennek következtében mindenki irtózik olyanokkal szövetkezni, akikről azt hiszi, hogy adott alkalommal más világnézeti irányhoz fog csatlakozni, sok vitára ad alkalmat politikai köreinkben és a sajtóban.

Különösen érdekes a kormány sajtójának az állásfoglalása ezzel a nyilatkozattal szemben, mert lényegében arra a konklúzióra jut, hogy mire való hát akkor az az üres alkotmányvédelmi teketória, a totalitás elve elleni ágálás, a restaurációs álmodozás és a titkos választójoggal való spekulálás, ha már Zichy János gróf is úgy látja, hogy a baloldaliságon és jobboldaliságon kívül alig van valaminek értelme.

Szóval baloldaliság és jobboldaliság. Ez minden. Egyéb nem határoz, nem számít. Így leegyszerűsítik a Nep honfiai az egész vajúdó kérdéskomplexumot, de még mindig nem hajlandók nekünk megmagyarázni, hogy mi is tulajdonképpen a baloldaliság és a jobboldaliság, hogy hol kezdődik az egyik és hol végződik a másik? Azután, hogy miért nem lehetne hát a hamisítatlan parlamentarizmussal, a becsületes nemzeti önkormányzattal, a szabadságjogoknak igazságos kezelésével a bolsevizmus veszedelme ellen küzdeni?

Zichy János gróf tényeket állapít meg, a szomorú valóság jelenségeivel foglalkozik, de távolról sem vonja le ezekből azokat a konzekvenciákat, amelyeket a Nep buzgó élharcosai rá szeretnének most tukmálni. Ez különösen még abból is kiviláglik, hogy a kormány belpolitikai vonalvezetését százszázalékosan perhorreszkálja.

Vagyis Zichy János gróf, noha világosan látja a világesemények örvényszerű áramlását, mégsem tud odaállani a Nep mellé, mert sehogy sem tudja magáévá tenni azt az új stílust, amelyet a kormánypárt minden vonalon követ.

Itt van az a bizonyos eb elásva. Erről kell világosan beszélni.

Egy ilyen régi vágású politikus sohasem fogja megérteni, hogy miképpen lehet például a lélektiprást elítélni, egyszersmindenkorra elátkozni, de ugyanakkor a gyakorlatban szemrebbenés nélkül továbbkultiválni. Egy Zichy János gróf csáklyás mentalitásával csak gyanúval nézheti azt a kétszínű játékot, amely az alkotmányosság körül folyik. Hogy hivatalosan, pro forma, megcirógatják az ősi alkotmányt, a fórumon a parlamentarizmusnak ígérnek örök hűséget, de a gyakorlatban mesterségesen és céltudatosan lejáratják és az éjszakai unalomba fullasztják a képviselőházat.

A keresztény nemzeti népies politika szempontjából egy Zichy János természetesen csak a fejét rázhatja, ha azt látja, hogy mialatt a kurucok a nagy fütykössel agyba-főbe verik az egész individuálkapitalisztikus termelési rendet, ökleikkel fenyegetik az iparmágnásokat, liberális bankárokat és kartellvezéreket, a kulisszák mögött a Nep is, a kormány is, az elképzelhető legmelegebb barátságot tartja fenn ezekkel az »elsőrendű közellenségek«-kel.

A keresztény politika ilyen régi és illusztris harcosa, mint Zichy János gróf, sohasem kérhet az olyan jobboldaliságból, amely a választásokon azokat a hallatlan visszaéléseket, lélektiprásokat és lélekvásárlásokat, amelyeket a közigazgatási bíróság megállapított, nemcsak tűri, hanem választási különítményei útján ész és gondolkodás nélkül folytattatja.

A Zichy Jánosék mentalitása szerint nincs kétféle becsület. Egy úri becsület magánhasználatra és egy másik rugalmasabb és modernebb, amely a kormányhatalom érdekében elkövetett választási visszaéléseket, okmányhamisításoktól egészen a közigazgatási apparátus brutális felhasználásáig, pirulás nélkül elbírja. Egy Zichy János vágású politikus csak undorral fordulhat el attól a »jobboldali« nézettől, hogy a gazdasági életben és az élet egyéb küzdelmei terén nem szabad csalni, okmányt hamisítani, erőszakoskodni, de a politikai harcok során igen.

De nem bírja el senki, akinek a szíve és agya még helyén van azt a Janus-arcúságot, azt a kétkulacsosságot, amely a politikában felülkerekedett. Amikor a rádiószózatokban olyan szépeket hallottunk a testvérről, az egyforma édes magyar testvérekről, ennek a nagy testvéri áradozásnak a nyomát se találjuk akkor, amikor a kerületekből a »jött-ment« magyarokat egyszerűen kiebrudalják. Akár úgynevezett úriember, akár kisgazda vagy földműves külsejű testvér. Mert szép kis testvériség az olyan, amely rögtön basáskodássá válik, ha az útbakerült polgártárs más politikai nézeten merészel lenni.

Azután, a Vezér szerint gyáva ember az, aki nem mer nézetéért helytállani, de az összes közalkalmazottak egyszerűen mint leltári anyag szerepelnek a Nep kartotékában. Mit csináljon egy ilyen szörnyű ellenmondással egy olyan politikus, aki évtizedeken át csak ahhoz szokhatott hozzá, hogy az államférfiak nyilatkozatai, programszerű ígéretei és a gyakorlat között, mégis csak valamelyes harmóniának kell lennie.

Zichy János gróffal együtt nagyon sokan valljuk, hogy a bolsevizmus veszedelmével szemben igenis össze kell fogniok mindazoknak, akik a keresztény kultúrát és civilizációt és a szabadságjogokra felépített társadalmi rendet meg akarják menteni. Ez azonban nem elég szeretett nepista testvéreinknek. Ők azt is kívánják tőlünk, hogy ezen felül és kívül dobjunk el magunktól mindent, ami nekünk kedves, ami értékes hagyomány a mi részünkre, ami élettapasztalatainkon nyugvó meggyőződésünk és bujjunk bele a Nep uniformisába és vágódjunk hasra a horizontális és vertikális síkon egy teljesen zűrzavaros frazeológia előtt, amely nem egyéb mint a fasizmusból és hitlerizmusból importált zagyvalék hazai csomagolásban. Óvatos feltálalásban. Meg kell mondani az igazságot. A Nep urai folyton szónokolnak az egységről, a jobboldali kolaborációról, de nemcsak hogy nem tudják megmondani, hogy miképpen történjen ez, hanem szerencsétlen totalitásos handabandáikkal egy ilyen együttműködést éppen ők tesznek lehetetlenné.

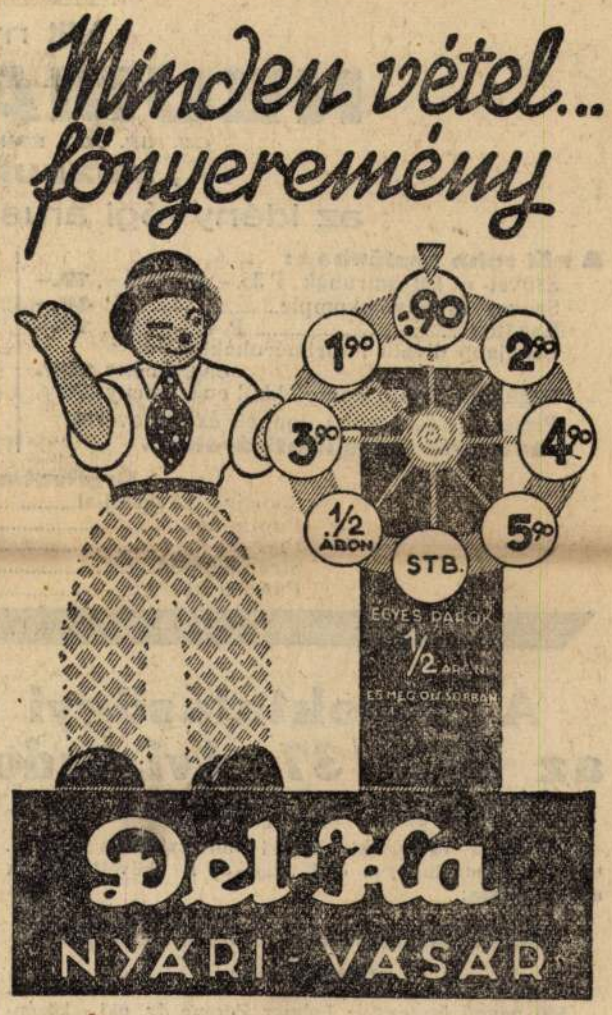

Eltűnt egy angol utasszállító repülőgép — 10 halott

London, augusztus 1.

A La Manche csatornában a Guernesey és Jersey szigetek között az utasforgalmat lebonyolító repülőgép péntek este *viharzónába került és kényszerleszállást hajtott végre a tengeren.* Jersey szigetéről mótorcsónakok indultak a repülőgép segítségére, közben beállt a sötétség s így *nem akadtak nyomára.* A mentési munkálatokat szombat reggel folytatták, de *eredmény nélkül.* A repülőgép *nyolc utasa és kétfőnyi személyzete odaveszett.*

Kifosztottak két kirakatot az Erzsébet körúton

(Saját tudósítónktól.) Vakmerő két betörés történt a péntekről szombatra virradó éjszakán az Erzsébet körúton. A betöréseket szombat reggel fedezték fel. Az Erzsébet körút 54. számú házban kifosztották *Guttmann* Imre ékszerész üzletének kirakatát, az 58. számú házban pedig *Gyepes* Győző bőrdíszműárukereskedő boltjának kirakatát nyitották fel és fosztották ki.

A főkapitányság bűnügyi osztályáról kivonult *rendőri bizottság* megállapította, hogy az ékszerüzletnek egyik oldalkirakatát törték be a tettesek, fogóval benyúltak a kirakatba és közepéből egész *sereg órát* — közöttük három értékes aranyórát — *emeltek ki.* Az 58. számú házban *az egyik kirakat lakatját verték le,* a kirakat ajtaját kinyitották és *rengeteg krokodilbőrtárcát loptak el.* A rendőrség daktiloszkópusa *ujjlenyomatokat talált* a két kirakaton.

A bűnügyi osztályon a kettős betörés nagy feltűnést keltett, mert az Erzsébet körúton az éjszaka minden órájában elég nagy a forgalom, *sok a rendőr,* de különben is *a péntekről szombatra virradó éjszaka általános rendőri készültség volt a fővárosban, mindenütt kettős őrszemek cirkáltak.* A betörők sem az ékszerésznél, sem a bőröndösnél nem nyúltak a jobban megközelíthető, de kevésbé értékes holmikhoz. A kereskedők kárának nagy része biztosítás révén megtérül, csak az ellopott aranyórákért nem fog fizetni a biztosító intézet.

HOLNAP KEZDŐDIK
A NYÁRI PÖK VÁSÁR
Lipót körút 30 | OKTOGON TÉR 1 Abbazia kávéház mellett | Erzsébet körút 1 | Rákóczi út 76 | Rákóczi út 13 | Calvin tér 4 | Bécsi ucca 6

Mit nyujt

NEUMANN M.

CS. KIR. UDV. ÉS KAM. SZÁLLÍTÓ

IV., MÚZEUM KÖRÚT 1

az idényvégi árusítás alkalmával?

A női ruha szalónban:
Szövet- és selyemruhák . P 35.–, 30.–, 25.–, **19.–**
Szövet- és selyemkomplé ..... P **40.–**
Kabátok ..... P 45.–, 35.–, **19.–**
Legújabb divatú imprimeruhákból engedmény **25%**
Legújabb divatú komplékból engedmény **30%**
Pizsama, vászonruha, joppék és pulloverek **rendkívül leszállított árakon.**

Férfiruha-osztály:
Férfiöltöny ..... P **50**-től
Flanellnadrág ..... P **20**-tól
Sportsacco, sportnadrággal ..... P **42** tol
Átmeneti kabát ..... P **70**-től
Lodenraglán ..... p **35**-től

Fiúosztály:
Vászonjoppe ..... P **6**-tól
Fiú sportruha ..... P **20**-tól

Úridivat-osztály:
Sporting, rövid ujjal ..... P **4**-től
Puplining ..... P **7**-től
Pizsama ..... P **8**-tól
Strandköntös ..... P **8**-tól
Fürdőtrikó ..... P **4**-tól

A közoktatásügyi miniszter kiosztotta az 1936/37. évi tudományos ösztöndíjakat

A *Magyar Távirati Iroda* jelenti:

A vallás- és közoktatásügyi miniszter az 1936—37. tanévre a tudományos ösztöndíjakat a következőknek adományozta:

Belföldi kutatási ösztöndíjat nyertek:

800 pengő összeggel: Lehner Ferenc dr. okl. középiskolai tanár (Budapest) filozófiai, Lakó György dr. okl. középiskolai tanár (Budapest) nyelvészeti, Végh József okl. középiskolai tanár (Debrecen) nyelvészeti, Sőtér István tanárjelölt (Budapest) irodalomtörténeti, Gáldi László tanárjelölt (Budapest) romanisztikai, Hadrovics László dr. okl. középiskolai tanár (Budapest) szláv filológiai, Szabó Árpád dr. (Budapest) klasszika-filológiai, Guóth Kálmán tanárjelölt (Budapest) oklevéltani, Sinkovics István dr. okl. középiskolai tanár (Budapest) történelmi, Gombás Pál okl. középiskolai tanár (Budapest) elméleti fizikai, Krámli András dr. (Szeged) organikus chemiai, Balogh János dr. (Budapest) állattani, Máthé Imre dr. okl. középiskolai tanár (Debrecen) növénytani, Horváth Albert okl. középiskolai tanár, egyetemi tanársegéd (Debrecen) kőzettani, Gunda Béla egyetemi gyakornok (Budapest) tárgyi néprajzi, Kerpel-Frónius Ödön dr. egyetemi tanársegéd (Budapest) gyermekgyógyászati, Győrfi János okl. erdőmérnök, egyetemi szakdíjnok (Sopron) erdészeti rovartani, Gerő Lóránd dr. okl. gépészmérnök (Budapest) fizikai;

400 pengő összeggel: Segesváry Lajos dr. ref. lelkész (Debrecen) egyháztörténeti, Farkas Ignác dr. ref. lelkész (Debrecen) valláspedagógiai, Rónay Gyula dr. törvényszéki fogalmazógyakornok (Budapest) magánjogi, Losonczy István sub aus. Gub. dr. (Pécs) büntetőjog-filozófiai, Valló József szigorló jogász (Budapest) közigazgatási jogi, Puskás Károly dr. (Budapest) szövetkezeti jogi, Urbán János dr. (Szeged) közgazdaságtani, Czeider István dr. egyet. tanársegéd (Budapest) mezőgazdasági üzemtani, Sajó Géza dr. (Budapest) filozófiai, Boda László szig. bölcsész (Budapest) pszichológiai, Vajda György tanárjelölt (Budapest) fonetikai, Szent-Iványi Béla dr. okl. középiskolai tanár (Budapest) eszmetörténeti, Rónay György tanárjelölt (Budapest) irodalomtörténeti, Varjas Rudolf dr. múzeumi önkéntes gyakornok (Budapest) magyar irodalomtörténeti, Tolnai Gábor dr. (Szeged) irodalomtörténeti, Vértes Ottokár András okl. középisk. tanár (Budapest) magyar nyelvtudományi, Győry János dr. okl. középisk. tanár (Budapest) irodalomtörténeti, Temesi Alfréd dr. egyet. tanársegéd (Pécs) romanisztikai, Bardonné Bató Mária dr. okl. középisk. tanár (Budapest) olasz nyelvészeti, Juhász Lajos okl. középisk. tanár (Budapest) társadalomtörténeti, Benda Kálmán tanárjelölt (Budapest) magyar történelmi, Kampis Antal dr. művészettörténeti, Voit Pál dr. (Budapest) művészettörténeti, Bezsák Miklós okl. középisk. tanár (Budapest) oklevéltani, Török Gyula dr. múzeumi gyakornok (Szeged) archaeológiai, Romhányi Gyula dr. okl. középiskolai tanár (Budapest) iparművészettörténeti, Ungár László okl. középisk. tanár (Pécs) gazdaságtörténeti, Szőkefalvi Nagy Béla egyet. gyakornok (Szeged) matematikai, Turán Pál dr. okl. középisk. tanár (Budapest) matematikai, Zemplén Jolán (Budapest) spektroszkópiai, Budó Ágoston tanárjelölt (Budapest) fizikai, Berkes Zoltán dr. okl. középisk. tanár (Budapest) meteorológiai, Kormos József egyet. gyakornok (Szeged) állattani, Szelényi Gusztáv dr. kísérletügyi gyakornok (Budapest) állattani, Soós Árpád dr. egyet. gyakornok (Budapest) állattani, Sátori József dr. egyet. tanársegéd (Debrecen) állattani, Gruber Ferenc akadémiai gyakornok (Magyaróvár) növénytani, Szelényi Tibor m. kir. földtani int. gyakornok (Budapest) kőzettani, Kulhay Gyula dr. (Budapest) ásvány- és kőzettani, Elek E. Péter szigorló közgazdász (Budapest) gazdaságföldrajzi, Göbel Ervin dr. meteorológiai int. gyakornok (Pécs) meteorológiai, Kovács László okl. felsőkeresk. isk. tanár (Budapest) néprajzi, Fél Edit dr. (Budapest) néprajzi, Móritz Dénes dr. egyet. tanársegéd (Budapest) gyermekgyógyászati, Hámori Artúr dr. egyet. gyakornok (Szeged) belgyógyászati, Gagyi József dr. egyet. gyakornok (Pécs) gyermek- és csecsemőgyógyászati, Augustin Vince dr. egyet. gyakornok (Budapest) belgyógyászati, Ujsághy Pál dr. egyet. gyakornok (Pécs) gyermekgyógyászati, Bános Alajos dr. egyet. gyakornok (Szeged) csecsemő- és gyermekgyógyászati, Udvardy László dr. egyet. tanársegéd (Debrecen) röntgen-vizsgálati, vitéz Nagy László dr. egyet. tanársegéd (Debrecen) dohánybiochemiai, Vásárhelyi Dezső okl. mérnök, műegyet. h. tanársegéd (Budapest) anyagvizsgálati, Siklósi Szabolcs okl. mérnök, műegyet. tanársegéd (Budapest) öntözési, Benedek Pál kir. segédmérnök (Budapest) vízépítéstani;

300 pengő összeggel: Jaskó Sándor okl. középisk. tanár, egyet. tanársegéd (Budapest) geológiai, Sztrókay Kálmán dr. okl. középisk. tanár, egyet. tanársegéd (Budapest) kőzettani;

200 pengő összeggel: Halász Márta dr. (Budapest) algológiai tanulmányokra.

Külföldi ösztöndíjak

A bécsi Collegium Hungaricumba:

Az egész évre: Móra Mihály dr. törvényszéki joggyakornok (Budapest) egyházjogi, Bacsó László szigorló jogász (Pécs) nemzetközi jogi és közjogi, Sárkány Oszkár dr. múzeumi önkéntes gyakornok (Budapest) irodalomtörténeti, Pakucs Béla dr. okl. középiskolai tanár (Pécs) gazdaságtörténeti, Kovács Lajos dr. tanítóképzőintézeti óraadó h. tanár (Debrecen) geológiai, Lelkes Zoltán dr. egyetemi tanársegéd (Pécs) fiziológiai;

az I. félévre: Barta István dr. okl. középisk. tanár (Budapest) művelődéstörténeti, Korpássy Béla dr. egyetemi tanársegéd (Szeged) pathológiai, Alaksza Kálmán (Budapest) építészeti, Szendrői Jenő (Budapest) építészeti;

a II. félévre: Mollay Károly tanájelölt (Budapest) germanisztikai, Rudnay Gyula dr. (Budapest) numizmatikai, Varga Tibor dr. egyetemi tanrásegéd (Szeged) gyermekgyógyászati, Karády István dr. egyetemi tanársegéd (Szeged) fiziológiai tanulmányokra.

A berlini Collegium Hungaricumba:

az egész évre: Grund Béla róm. kath. segédlelkész (Bécs) szentírástudományi, Udvarhelyi Béla dr. (Budapest) közigazgatási jogi, Hartnagel Sándor okl. középiskolai tanár (Budapest) nyelvészeti, Szabó Zoltán sub ausp. Gub. dr. egyetemi tanársegéd (Szeged) chemiai-fizikai, Tuzson János dr. egyetemi tanársegéd (Budapest) növénytermesztési, Csilléry Béla dr. okl. zenetanár (Budapest) zenepedagógiai, Bajor János okl. gazda (Debrecen) üzemszervezéstani;

az I. félévre: Szép Ödön vegyésznövendék (Debrecen) törvényszéki chemiai, Lissák Kálmán dr. egyetemi tanársegéd (Debrecen) fiziológiai, Babics Antal dr. egyetemi tanársegéd (Budapest) urológiai;

A II. félévre: Trócsányi László dr. ügyvédjelölt (Debrecen) egyházjogi, Béll Béla okl. középiskolai tanár (Budapest) aerológiai, Teveli Zoltán dr. egyetemi tanársegéd (Budapest) gyermekgyógyászati tanulmányokra.

A római Collegium Hungaricumba:

Németh Antal róm. kat. szigorló teológus (Budapest) szentírástudományi és keleti nyelvészeti, Péterffy Gedeon róm. kat. szigorló teológus (Budapest) erkölcstudományi, Bartl Lőrinc áldozópap (Budapest) szentírástudományi, Banka József róm. kat. szigorló theológus (Budapest) kánonjogi, Buday György dr. egyetemi lektor, grafikusművész (Szeged) grafikai, Pirk János festőművész (Budapest) festészeti, Tamási Srubek Gyula szobrászművész (Budapest) szobrászati, Domján Mária szobrászművész (Budapest) szobrászati tanulmányokra.

Franciaországba:

Egész évre: Zajtay Imre sub ausp. Gub. dr. törvényszéki fogalmazógyak. (Budapest) magánjogi, Kratochfill Dezső dr. egyet. gyakornok (Szeged) összehasonlító irodalomtörténeti, Halmi Ferenc tanárjelölt (Budapest) irodalomtörténeti, Kosáry Domonkos tanárjelölt (Budapest) újkori történeti.

Félévre: Weltzl János okl. építészmérnök (Budapest) építészeti tanulmányokra.

Egész évre: Bónis György szigorló jogász (Budapest) jogtörténeti;

Félévre: Schranz András dr. egyetemi adjunktus (Budapest) üzemgazdaságtani, Csukás Zoltán gazd. akadémiai tanár (Magyaróvár) állattenyésztéstani, Kokas Eszter dr. egyetemi tanársegéd (Budapest) élettani, Olgyay Aladár okl. építész (Budapest) építészeti, Szőllősy Klára tanárjelölt (Budapest) angol irodalomtörténeti tanulmányokra.

Genfbe:

Kiss Sándor dr. ref. lelkész (Debrecen) gyakorlati teológiai tanulmányokra.

A bécsi Gróf Klebelsberg Kunó Magyar Történetkutató Intézetbe:

Berlász Jenő okl. középiskolai tanár (Budapest) gazdaságtörténeti, Papp Antal rk. s. lelkész (Bécs) egyháztörténelmi, Murarik Antal szigorló jogász (Budapest) jogtörténeti tanulmányokra.

A római Fraknói Vilmos Magyar Történeti Intézetbe:

Gerevich László dr. fővárosi múzeumi gyakornok (Budapest) művészettörténeti, Pásztor Lajos tanárjelölt (Budapest) történeti, Nagy Tibor dr. (Budapest) történeti tanulmányokra.

Smith Jeremiás-alapítványból Amerikába:

Ifj. Szendy Károly okl. gépészmérnök (Budapest) elektrotechnikai, ifj. dr. Ing. selmeci Pöschl Imre okl. gépészmérnök (Budapest) filmtechnikai, Hajdu Elemér okl. gépészmérnök (Budapest) elektrotechnikai tanulmányokra.

Olasz állami csereösztöndíjakra

jelöltettek: Ács Mária Anna bölcsészhallgatónő (Budapest) olasz irodalomtörténeti, Petrován Oszkár bölcsészethallgató (Budapest) olasz irodalomtörténeti, Pálinkás László egyetemi gyakornok (Budapest) művészettörténeti, Kárteszi Ferenc dr. okl. középisk. tanár (Budapest) matematikai, Szalágyi Géza okl. építész (Budapest) munkásjóléti építkezési, Bánáti-Sverák József festőművész (Budapest) festészeti tanulmányokra.

Német állami csereösztöndíjakra jelöltettek:

Egész évre: Aranyi József ág. ev. teológus (Sopron) vallástlélektani, Némedi Lajos okl. középisk. tanár (Debrecen) szellemtörténeti, Oláh László dr. kísérletügyi asszisztens (Debrecen) búzatenyésztési, Pacsi Jenő szigorló jogász (Szeged) perjogi, Szirom Károly tanárjelölt (Pécs) német irodalomtörténeti;

félévre: Tóth László dr. okl. erdőmérnök, Nemzeti Múzeumi gyakornok (Budapest) rovartani, Trócsányi László dr. ügyvédjelölt (Debrecen) egyházszervezéstani tanulmányokra.

Francia állami ösztöndíjat nyertek:

Egész évre: Kranz Ernő tanárjelölt (Budapest), Varga Imre tanárjelölt (Budapest);

félévre: Vértes Olga bölcsészhallgatónő (Budapest), Móri-König Paula bölcsészhallgatónő (Budapest), Lovassy András okl. középisk. tanár (Pécs), Hoffmann Lajos okl. középisk. tanár (Pécs), Genthon Mária dr. okl. középisk. tanár (Budapest), May István bölcsészhallgató (Budapest) franica nyelvi és irodalmi tanulmányokra.

A páviai Collegio Borromeo csereösztöndíjára

jelöltetett: Ecsődi János tanárjelölt (Budapest) olasz nyelvészeti tanulmányokra.

Az osztrák állami csereösztöndíjakra

jelöltettek: egész évre: Péterfi Mária okl. középisk. tanár (Budapest) nyelvészeti;

félévre: Dugonics Ferenc tanárjelölt (Szeged) településtörténeti, Vizi Albert tanárjelölt (Szeged) néprajzi tanulmányokra.

A lengyel állami csereösztöndíjakra

jelöltettek: Szabó Dénes okl. középisk. tanár (Budapest) szlavisztikai, Dezső László tanárjelölt (Budapest) történelmi tanulmányokra.

A finn állami csereösztöndíjra

jelöltetett: Kovács Ernő okl. erdőmérnök (Sopron) fatermeléstani tanulmányokra.

Az észt állami csereösztöndíjra

jelöltetett: Mjazovszky Albert okl. középisk. tanár (Budapest) nyelvjáráskutatási tanulmányokra.

A svéd állami csereösztöndíjra

jelöltetett: Lotz János dr. tanárjelölt (Budapest) skandináv nyelvészeti tanulmányokra.

Amerikai csereösztöndíjat nyertek:

Szabó Margit dr. (Budapest) biológiai, Székelyhidy Rózsa bölcsészhallgatónő (Budapest), Lenhárdt Erzsébet (Budapest) közgazdaságtani tanulmányokra.

Ha az arcszine fakó, szürkéssárga, és tekintete bágyadt, ha szomorú, hangulata nyomott és nehéz álmok gyötrik, ha a bél túlságos rothadási folyamatai, gyomorfájás és epepangás kínozzák, olyankor tanácsos néhány napon át reggel éhgyomorra egy-egy pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet innia. Az orvosok ajánlják.

Szőnyegjavítást

TURÁNINÁL II., Fő utca 80. Telefon: 51—5—79

Özv. Szendrei Béláné szül. **Weinberger Mariska** úgy a maga, mint kisfia **Pista** nevében, fájdalomtol megtört szivvel jelenti, hogy szeretett férje, illetve édesapja

Szendrei Béla

gyógyszerész

Bad-Ausseeben 49 éves korában hirtelen elhúnyt.

Földi maradványait hazahozattuk. Temetése e hó 2-án délelőtt 1/412 órakor lesz a rákoskeresztúri izr. temető halottasházából

Özv. dr. Pápai Lajosné nővére, **Mittelman Jenő** gyógyszerész és neje sógora és sógornője.

Cédulaözvegy

A tudományos ösztöndíjak nyertesei

A vallás- és közoktatásügyi miniszter által az 1935/36. tanévre adományozott tudományos ösztöndíjakat a következők nyerték el:

Belföldi kutatási ösztöndíjat nyertek *800 pengő* összeggel: Torday Lajos (Budapest) jogtörténeti, Lehner Rudolf (Budapest) szociálpolitikai, Murarik Antal (Budapest) magánjogtörténeti, Erdei Ferenc (Szeged) közgazdaságtani, Iványka Endre (Budapest) filozófiai, Lakó György (Budapest) hangtörténeti, Hartnagel Erzsébet (Budapest) nyelvészeti, Peterdi Ottó (Budapest) szociográfiai, Tóth Kálmán (Debrecen) német nyelvjárástani, Hack Alfréd (Pécs) romanisztikai, Bardon Alfrédné szül. Baló Mária (Budapest) olasz nyelvjárástani, Fludorovits Jolán (Budapest) klasszikafilológiai, ifj. László Gyula (Budapest) archeológiai, Gombás Pál (Budapest) kristálytani, Vargha László (Szeged) szerveskémiai, Barta László (Debrecen) dohánytermesztési, Tuzson János (Budapest) mezőgazdasági növénytermesztési, Horváth Albert (Debrecen) petrográfiai, Gunda Béla (Budapest) magyar néprajzi, Findeisen László (Budapest) daganatkutatási, Végh Pál Miklós (Debrecen) belgyógyászati;

400 pengő összeggel: Pacsi Jenő (Szeged) polgári perjogi, Losonczy István (Pécs) büntetőjogtudományi, Reitzer Béla (Szeged) szociográfiai, Mátrai László (Budapest) filozófiatörténeti, Haraszti Gyula (Budapest) irodalomtörténeti, Krompecher Bertalan (Budapest) finn irodalomtörténeti, Kratochfill Dezső (Szeged) román irodalomtörténeti, Nagy Ferenc (Budapest) ókori vallástörténeti, Ember Győző (Budapest) hadtörténeti, Istványi Géza (Budapest) diplomatikai, Nagy Zoltán (Budapest) művészettörténeti, Bezsák Miklós (Budapest) lengyel oklevéltani, Mérei Gyula (Budapest) ipartörténeti, Ungár László (Pécs) mezőgazdaságtörténelmi, Vozáry Judit (Szeged) mezőgazdaságtörténeti, Kampis Antal (Budapest) művészettörténeti, Szabó Zoltán (Szeged) kémiai-fizikai, Berkes Zoltán (Budapest) csillagászati, Makfalvi Jolán (Budapest) növényélettani, Sárkány Sándor (Budapest) növényélettani, Kanizsai László (Pécs) élettani, Horváth János (Szeged) növénytani, Nagy Zoltán (Budapest) talajtani, Kertai György (Budapest) ásványtani, Kerekes József (Budapest) geomorfológiai, Szücs Márta (Szeged) kőzettani, Glaser Lajos (Budapest) településföldrajzi, Korpás Emil (Budapest) néprajzi, Karai Szabó Pál Zoltán (Pécs) nemzetiségi földrajzi, Ortutay Gyula (Szeged) etnográfiai, Dudits Andor (Budapest) kórbonctani, Juba Adolf (Budapest) agyszövettani, Sellei Kamilló (Budapest) vitaminvizsgálati, Dobzsay László (Szeged) gyermekgyógyászati, Lissák Kálmán (Debrecen) toxikológiai, Kostyál László (Debrecen) hormonvizsgálati tanulmányokra. Diószeghy Dániel (Budapest) kohászati, Kovács Ernő (Budapest) faszerkezeti, Pallay Nándor (Budapest) fakeménységi, Szmodics Zoltán (Budapest) útépítési, Mészáros László (Budapest) magasépítészeti;

300 pengővel: Papp Ferenc (Budapest) geológiai, Földvári Aladár (Budapest) geológiai.

200 pengővel: Thirring János (Budapest) geológiai tanulmányokra.

A *bécsi Collegium Hungaricumba* ösztöndíjat nyertek az egész évre: Tézsla József (Baja) közgazdaságtani, Stift Jozefa (Budapest) településtörténeti, Barta István (Budapest) egyháztörténeti, Szép Ödön (Debrecen) mikrokémiai, Gözsi Béla (Szeged) orvosvegytani, Angyal Lajos (Budapest) neuropsyhiatriai, Alaksza Kálmán (Budapest) műemlékvizsgálati, Szendrői Jenő (Budapest) településtervezési, Okruczky Erzsébet (Budapest) ötvösművészeti;

az I. félévre: Szepeshelyi Andor (Budapest) állattani;

a II. félévre: Korpássy Béla (Szeged) kórbonctani;

a *berlini Collegium Hungaricumba* az egész évre: Scholz Károly László (Sopron) gyakorlati teológiai. Hadrovics László (Budapest) indogermán nyelvészeti, Földes István (Budapest) csillagászati, Oláh László (Debrecen) növénynemesítési, Schermann Richárd (Budapest) klimatológiai, Gerő Lóránd (Budapest) spectroscópiai, Palotás László (Budapest) anyagvizsgálati;

az I. félévre: Kádár László (Budapest) talajtani, Száhlender Károly (Budapest) pharmaceológiai, Bakács György (Budapest) endokrinológiai;

a II. félévre: Istványi Géza (Budapest) középkori latinnyelvi, Csabai Friedrich István (Budapest) művészettörténeti, Szentes Ferenc (Budapest) hegyszerkezettani tanulmányokra.

A római Collegium Hungaricumba egész évre: Waigand József (Esztergom) missziológiai, Papp György (Budapest) egyházjogi, Rónai László (Eger) keresztény régészeti, Fischer Endre (Budapest) ókori történelmi tanulmányokra. Győri Dezső szobrász (Budapest), Iván Szilárd festő (Budapest), Buzi Barnabás szobrász (Budapest), Basilides Barna festő (Budapest);

Franciaországi ösztöndíjat kaptak, 2000 pengőt: Drágffy Miklós (Budapest) közigazgatásjogi, Gábriel László Asztrik (Budapest) történelmi, Lelkes István (Budapest) szellemtörténeti;

1500 pengőt: Dobrovits Aladár (Budapest) egyiptológiai;

1000 pengőt: Lengyel Júlia (Budapest) fejlődéstani, Penkert Mihály (Debrecen) gyermekgyógyászati tanulmányokra.

A bécsi gróf Klebelsberg Kunó Magyar Történetkutató Intézetbe egész évre: Sinkovics István (Budapest) erdélyi gazdaságtörténeti, Papp Antal (Szeged) egyháztörténeti;

három hónapra: Mezősi Károly történeti tanulmányokra.

A Római Magyar Történeti Intézetbe egész évre: Gerevich László (Budapest) művészettörténeti;

félévre: Radnóti Aladár (Budapest) archeológiai, Iván János (Budapest) történeti tanulmányokra.

Angliába az első félévre: Londonba: Ludány György kísérleti fiziológiai, Putnoky Gyula rákkutatási; Aberdeenbe: Bodonhelyi József (Debrecen) teológiai;

a második félévre: Cambridgebe: Nötel Rudolf konjunktúrakutatási, Szalay Sándor atomvizsgálati tanulmányokra.

Genfbe: Hoff György (Budapest) részvényjogi tanulmányokra.

Amerikába: Smith Jeremiás-ösztöndíjjal félévre Fényes Iván és Varga László aerodinamikai, Maurer Gyula árvízvédelmi tanulmányokra.

Külföldi csereösztöndíjak:

Az *olasz* állam csereösztöndíjaira jelöltettek: Sándor Sarolta, Szabó Mihály (Újpest), Havrán Imre iparművész, Chiovini Ferenc festő (Szolnok), ifj. Gerő László építész, Horváth Adorján szobrász.

A páviai Collegio Borromeoba: Emődi János.

A *Deutscher Akademischer Austauschdienst* által felajánlott ösztöndíjakra, egész évre Lipcsébe: Mertz Margit és Némedi Lajos (Debrecen) német filológiai, — Frankfurtba: Szabó Árpád filozófiai, — Hannoverbe: Zimmermann Gusztáv állatorvos, — Berlinbe: Zólyomi Bálint mikrosztratigráfiai és növényoecológiai, — az első félévre Berlinbe: Ferdinándy Mihály régészeti, — Ebers-waldebe a második félévre Pallay Nándor favizsgálati tanulmányokra.

A *Humboldt-alapítvány* által felajánlott ösztöndíjak: 1000 márkát: Simon Béla (Budapest) makroszeizmológiai, Rudolf Loránd váltójogi, 500 márkát: Zoltán László rákkutatási tanulmányokra.

A francia köztársaság által felajánlott ösztöndíjakra jelöltettek egész évre: Sőtér István és Hodinka László, az első félévre: Steiner István, Magyar Éva (Debrecen), Lobinger Magda (Szeged), a második félévre: Packhofer Éva, Hirschberg Márta és Sipos Lajos.

A *lengyel* állami csereösztöndíjakra jelöltettek: Surányi Júlia nyelvészeti tanulmányokra Varsóba és Dezső László történeti-földrajzi tanulmányokra Krakóba.

A *finn* állami csereösztöndíjra jelöltetett Papp István (Hatvan) finnugor nyelvészeti tanulmányokra.

Az *észt* állami ösztöndíjra jelöltetett Herger Magda finnugor nyelvészeti tanulmányokra.

A *svéd* állami ösztöndíjra jelöltetett: Lotz János germanisztikai tanulmányokra.

Rockefeller-társadalomtudományi ösztöndíjat nyert Amerikába: Kertész István nemzetközi jogi tanulmányokra.

Amerikai csereösztöndíjakat kaptak: Marton János a Berkeley egyetemre, Borbás László a Swarthmore egyetemre és Diószeghy Erzsébet bárónő a Vassar-Collegebe.

— **A balti államok városszövetsége a sterilizációs törvény bevezetését kéri.** *Kaunaszból* jelentik: A három balti állam városszövetségének legutóbb Kaunaszban tartott értekezlete, amelyen 60 polgármester vett részt, többek között elhatározta, hogy a három állam kormányaihoz kérelmet intéznek *terméketlenítési törvény kibocsátásra.* A terméketlenítő eljárást a határozat szerint gyengeelméjűeken, eskórosokon és javíthatatlan bűnözőkön hajtanák végre.

— **Orvosi hír.** Dr. *Rosenak* Miksa egészségügyi főtanácsos, kórházi sebészfőorvos, az Ujságírók Szanatórium Egyesületének sebész szakorvosa szabadságát megkezdte. Helyettese dr. *Rosenak* István sebész, Teréz körút 25. Rendel délután 4-től ½6-ig.

Néhai dr. *Hirsch* Vilmos rendelőjét, kiváló szakképzettségű orvos vezetése mellett, az elhúnyt felesége továbbra is fenntartja, IX., Boráros tér 6. szám alatt.

— **A kazán túlfűtése okozta a kecskeméti cséplőgépprobbanást.** *Kecskemétről* jelentik: A kecskeméti cséplőgépprobbanás ügyében szombaton volt a helyszíni szemle és a boncolás. Megállapították, hogy a katasztrófát *a kazánok túlfűtése okozta*, ami a szerencsétlenség következtében elhúnyt *Borbély* István hibája volt. Rajta kívül megállapítható *Kocsák* Istvánnak, a gép másik tulajdonosának felelőssége is. Kocsák, aki rendkívül súlyosan sérült, két másik sebesülttel együtt *még ma sincs túl az életveszélyen.* Megállapították, hogy a cséplőgép nagyon régi, közel ötvenesztendős volt.

— **Budapest Székesfőváros Elektromos Művei** figyelmezteti az augusztusi negyedben lakástváltoztató fogyasztóit, hogy a költözések nagy tömegére való tekintettel a folytatólagos áramszolgáltatást csak az esetben tudja biztosítani, ha a fogyasztók a költözködést legalább két héttel előbb személyesen jelentik be az Elektromos Művek Bejelentési osztályánál: *V., Honvéd ucca 22. szám alatt.* A helyes adatok könnyebb beszerzése végett célszerű, ha a fogyasztó az utolsó havi áramszámlái egyikét magával hozza. Ha a fogyasztó a bejelentések elvégzésére megbízottját küldi el, a megbízottnak írásbeli felhatalmazást kell felmutatnia.

— **Halálozás.** *Sámuel* Adolf július 12-én Siófokon rövid szenvedés után elhúnyt. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a siófoki izr. temetőben.

Kemény Mór nyug. MÁV-főintéző (Szolnok) nejének temetése vasárnap délután ½3 órakor lesz a rákoskeresztúri izr. temetőben.

Komjáti *Komjáthy* Győzőné, szül. Gallina Matild, néhai Komjáthy Jenő költő menye Budapesten elhúnyt.

— **Felborult egy kínai gőzös — 100 halott.** *Londonból* jelentik: Tinghai közelében (Kína esekiangi tartományában) egy kínai gőzös felborult. Ötszáz utas közül *száz vízbefulladt.*

— **Az ideális nyaralás** összes jellemvonásait egyesítik magukban a Hamburg—Amerika Linie hajókirándulásai. Több mint pihenés, üdülés, amellett változatos szórakozás — otthoni kényelem mellett. A »Milwaukee«, »St. Louis« és a »Resolute« HAPAG luxus-gőzösök utazásai között mindenki talál megfelelőt, akár Északra, Délre, vagy az Atlanti óceán subtropikus szigeteire kíván utazni. Ha világot akar látni, vegyen részt a szebbnél szebb szárazföldi kirándulásokon s ha pihenés a célja, élvezze a napsütést, a sós tengeri levegőt. A konyha tökéletes, a személyzet iskolázott és a Hapag-hajókon valóban törődnek az utasokkal.

— **Újabb akció Németországban a titkos ellenzék ellen.** *Berlinből* jelentik: A nemzeti szocialista párt utasította a körzeti vezetőket, hogy területükön levő szervezeteket vizsgálják meg és *állítsanak fel névsort azokról a tagokról,* akiket azzal gyanúsítanak, hogy ellenzéki tevékenységet folytatnak. *(T.)*

THONETBÚTOR
VÁSÁR július 15–31-ig
óriási tömeg színes kerti-, veranda-, hallbútorok, hailított ülőbútorok, asztalok, kárpitozott ülőgarniturák, irodai berendezések stb. rendkívüli újabb árleszállítással kerülnek eladásra. Más gyártmányú bútorok is nagy választékban kaphatók.
FRANCIA ÚT 46
(Árusítás naponta 9–5-ig)

Ábel Vásár 1/4-ére olvadt árak
Jól mosható
pongyolák ..... P 2.90
Sportra, weekendre
angolos szabású ruhák ..... P 3.50
Lenvászonruhák ..... P 5.90
Könnyű, tavaszi kelmékből
gyapjúszövetruhák ..... P 7.80
Pikette v. etaminruhák P 8.80
Igen bájos fazónokban
imprimé krepdesinruhák P 8.80
Háromnegyedes
marokénkabátok ..... P 9.80
Gyönyörű színezésű, mintás
krepdesin komplék ..... P 13.80
Bájos, fiatalos
taftruhák ..... P 14.80
ERŐS HÖLGYEKNEK
III–IV. méretekben
Pongyolák műselyemből ..... P 5.80
Ruhák imprimében ..... P 14.80
sima marokénből ..... P 17.80
Fenti cikkeinket kiragadtuk sok hasonlóan leszállított árú cikk közül, mert kedvet akarunk csinálni arra, hogy meglátogassa vásárunkat és nemcsak olcsó árainkat, hanem szép és sikkes kivitelünket is lássa
Ábel
NŐI DIVATHÁZ
VII. RÁKÓCZI-ÚT 86.

Hozza el anyagát
készítek méret szerint
inget, blúzt, vizsamát
„ICA" fehérnemű Erzsébet körút 29. Royal Orfeum mellett

Családi értesítések:

Blum Lili
Budapest
és
Havas Imre
Sarkadi cukorgyár
házasságot kötöttek
(Minden külön értesítés helyett)

Dr. Maros Imre
és **Rottmann Szidi**
e hó 7-én Budapesten házasságot kötöttek
(Minden külön értesítés helyett)

Deutsch Vilma
és **Sauerteig Imre**
ma tartják esküvőjüket a Kazinczy uccai izraelita templomban
(Minden külön értesítés helyett)

Dr. Hajz Vilmos
budapesti ügyvéd és
özv. **Reichard Emilné**
szül. **Spitz Anna**
a Csillárok és Világítás Részvénytársaság budapesti cég igazgatója,
1935. évi július hó 10-én
házasságot kötöttek
(Minden külön értesítés helyett)

Tábori Engel Lilly
(Budapest) és
Enrico Mario Mariani
(Milánó) a mai napon Budapesten
házasságot kötöttek

Dr. Kaszás István
nőorvos és
Römer Sárika
házasságot kötöttek
(Minden külön értesítés helyett)

Adler Máriát
eljegyezte
Sommer István

Szegő Lenke
és
Jordán Géza
a mai napon Mezőkövesden
házasságot kötöttek

Fischer Rózsika
és
Blau Gyula
a mai napon az újpesti izr. templomban ½1-kor házasságot kötnek

Singer Ibi
és
Grosz Béla
jegyesek
(Minden külön értesítés helyett)

Herskovits Böske
Sáránd és
Rónai Sándor
Debrecen
házasságot kötöttek

Kohn Terus
és
Jelinek László
e hó 14-én tartják eskövőjüket Salgótarjánban
(Minden külön értesítés helyett)

Steiner Katika
és
Vágó Ferenc
budapesti kereskedő, Monoron
e hó 16-án házasságot kötnek

TREUHAFT ILONA
Tokai és
GOLDNER ELEMÉR
Kisterenye, mai napon
házasságot kötöttek
(Minden külön értesítés helyett)

Perl Zoltán
és
Singer Olga
a mai napon házasságot kötöttek

Steiner Margitkát
a gyömöri főrabbi lányát
eljegyezte
Siegelmann Lipót
Soltvadkertről

Mozer Endre
és
Frankl Agnes
e hó 10-én házasságot kötöttek
Minden külön értesítés helyett)

Kálmán Erzsébet
Hódmezővásárhely és
dr. Hidas Sándor
ügyvéd Budapest
mai napon házasságot kötnek
Minden külön értesítés helyett)

Gruber Klára
és
Csökönyi László
házasságot kötöttek
(Minden külön értesítés helyett)

Kasztl Irén
Budapest-Nagykanizsa és
Glaser Kurt
Berlin-Schöneberg, Zagraban
e hó 15-én házasságot kötnek
Minden külön értesítés helyett)

Schwarcz Lili
(Esztergom) és
Kovács Béla
(Esztergom)
ma déli 1-kor tartják esküvőjüket az esztergomi izr. templomban

Fuchs Vilmos
a Janina Cigarettapapírgyár
vezérigazgatója
és neje
szül. Geiger Éva ma ünneplik
ezüstlakodalmukat

Erőss Ilonka
és **Csirke Agoston**
e hó 14-én délután 6 órakor tartják esküvőjüket a Mária Terézia téri templomban
(Minden külön értesítés helyett)

NÁSZUTASOK
Rómába 70%-kal olcsóbban utazhatnak, közben
Velencét, Páduát, Bolognát, Firenzét is megnézhetik
Felvilágosítással szolgál Az Est utazási irodája, Erzsébet körút 18—20

— **Menyasszonyi kelengyét** legjutányosabban Róth fehérnemű üzletében Dorottya ucca 10. szerezze be.

— **A IV. Károly Király Tihanyi Országos Emlékbizottság** augusztus 15-én emlékünnepet rendez Károly király emlékére. A szentmisét *Rott* Nándor püspök mondja, vitéz *Makray* Lajos emlékbeszédet tart, majd koszorút helyeznek el a Károly király kálvária emléktáblájánál.

Csillárt Meteor csillárgyár üzleteiben vásároljon! • 10 üzlet.
Központ: Podmaniczky ucca 27

Történelem — papucsban

ANEKDÓTA LEXIKON

BACCELLI, GUIDO, olasz orvos, a nápolyi egyetem tanára, államférfiú, (1832—1919)

Guido Baccelli egy alkalommal vadászat közben megállt egy földműves kunyhója előtt és inni kért. Látván azonban, hogy a földműves a vizet a kútból húzta és úgy nyujtotta neki, udvariasan megjegyezte, hogy sokkal jobb lenne, ha jól felforralná a vizet s úgy kaphatna belőle.

— És miért, uram? — kérdezte a földműves csodálkozva.

— Azért, kedvesem, mert az a víz tele van mikrobákkal, vagyis rengeteg sok kis vadállatocskával, melyeket azután a forró víz megöl.

— Az ön részére megcsinálom így, — felelte az ember kevéssé meggyőződve — de én inkább lenyelek egy állatseregletet, mint egy temetőt.

BACH, Johann Sebastian, német zeneszerző (1685—1750)

Hogy a komoly zenének legnagyobb mestere a tréfához is értett, bizonyítja az itt következő anekdota is.

Bachnál egy időben sokat alkalmatlankodott egy francia fiatalember, még pedig nemcsak értéktelen szerzeményeivel, hanem kritikai megjegyzéseivel is, melyek meglehetősen kedvezőtlenek szoktak lenni a Bach-féle iskolára. Bach nem akart udvariatlan lenni a külföldi ifjúval szemben, de megfogadta, hogy megleckézteti őt, ki többek között azzal is untatta a nagy zeneszerzőt, hogy érdemükön túl magasztalt egyes francia zeneszerzőket.

Történt, hogy a mestert meglátogatta Johann Ludwig *Krebs*, a híres orgonista, ki barátja és tanítványa volt. Bach rögtön készen volt tervével. Kívánságára Krebs fuvarosnak öltözött s ebben az álöltözetben lépett a szobába, amikor a francia is éppen ott volt. Az állítólagos fuvaros jól játszotta szerepét. Amikor jelentette, hogy micélból jött, Bach megkérdezte tőle, hogy tud-e zongorázni. A fuvaros persze hogy tudott, sőt Bach nógatására le is ült a zongorához s mesteri módon játszott el néhány szonátát. A franciának szeme-szája elállt. Bach pedig így szólt hozzá:

— No lássa, kedves uram, nálunk így játszanak a fuvarosok.

I. BAJAZID, török szultán (1347—1403)

I. Bajazid egy napon udvari bölcseivel beszélgetve így szólt hozzájuk:

— Oly sok haszontalan dolog van a világon. Például meg tudnátok nekem mondani, ó tudomány oszlopai, mi haszna van a póknak és az általa szőt pókhálónak?

A fehérszakállú bölcsek egymásra néztek, de egyik sem tudott erre felelni, ezért a legvénebb közülük így szólt:

— Oh, nagyúr, Allah végtelen bölcsességét emberi elme nem érheti fel.

Néhány évvel később Timur Lenk mongol fejedelem Kis-Ázsiába tört és az angorai ütközet után Bajazid menekülni kényszerült. Minthogy az ellenséges katonák nyomában voltak, egy sziklabarlangba rejtőzött el előlük. Kis idő mulva hallja, amint az őt kereső katonák megállnak a barlang szűk szájánál és rémülten hallotta, amint az egyik üldöző így szólt:

— Háthat itt rejtőzködött el!

Mire a másik így replikázott:

— Nem, ne vesztegessük az időt, itt nem lehet. Nézd csak ezt a pókhálót; ha Bajazid ezen a szűk nyíláson bebujt volna, elszakította volna azt.

Néhány nap mulva I. Bajazid nem kerülte el sorsát; Timur Lenk fogságába került, de áldotta Allah bölcsességét.

— **A magyar cserkészek megérkeztek Lengyelországba.** *Krakóból* jelentik: A lengyel határállomáson melegen ünnepelték a lengyel nagy táborozásra érkező 500 magyar cserkészt. A városka polgármestere lengyelül és franciául köszöntötte a cserkészeket, utána a magyar cserkészzenekar a lengyel himnuszt, a lengyel pedig a magyar himnuszt játszotta. A magyar cserkészek vezetőjének üdvözlő szavaira dr. *Harajda* krakói magyar lektor a lengyelországi magyarok nevében, dr. *Deimel* Margit pedig a lengyel társadalom nevében válaszolt. A fogadtatást gróf *Teleki* Pál, a magyar csapat parancsnoka köszönte meg.

— **Lord Beaverbrook második napja Budapesten.** Megírta a *Pesti Napló*, hogy *Beaverbrook* angol ujságkirály 12 tagú társaságával péntek délelőtt Budapestre érkezett. Az angol ujságkirály és *Patterson*, a »Daily News« főszerkesztője, társaságukkal szombaton korán keltek, majd Budapest megtekintésére indultak. Délben a Dunapalota-szállodában ebédeltek, délután meglátogatták a Hullámfürdőt, este pedig az egész társaság kihajtatott a Piccadilly-étterembe, ahol a késő éjszakai órákig szórakoztak.

— **Az izraelita községkerületi elnökök tanácsa** július 9-én tartotta ülését *Stern* Samu elnöklete alatt. Dr. *Bakonyi* László és dr. *Munkácsy* Ernő előadásában megvitatták a kongresszusi szervezet valamennyi aktuális kérdését. Foglalkozott az ülés a Kiegészítő Szabályzat életbeléptetésével és az ifjúság problémájával is.

— **Prágában elfogtak egy szállodacsaló bécsi bárót.** *Prágából* jelentik: Egy prágai szállodában elfogták báró *Schiff* Pál bécsi arisztokratát, aki egy Reymond *Leonhard* nevű állítólag belgával a szálló egyik luxusosztályát bérelte. A belga vendég *30.000 csehkoronás szállodaszámláját hátrahagyva megszökött*, míg báró Schiffet *éppen akkor sikerült elfogni, mikor a hotelből ki akart surranni. (T.)*

— **Meghalt Újpest legkövérebb asszonya.** *Sütő* Józsefné, akit Újpest legkövérebb asszonyának ismertek, az uccán agyvérzést kapott. Az ötvenötéves és 140 kilogramm súlyú nő a kórházbaszállítás után meghalt.

— **Földrengés volt Bukarestben.** *Bukarestből* jelentik: Szombat éjjel 2 óra 5 perckor jólérezhető *földrengés volt Bukarestben. Az épületekből a lakók az uccára menekültek.*

— **Karl Kautsky — csehszlovák állampolgár.** *Prágából* jelentik: A szociáldemokrata *Pravo Lidu* jelentése szerint *Kautsky* szocialista író megkapta a csehszlovák állampolgárságot.

— **Van még új a nap alatt,** ha ezren és ezren is hiába törik a fejüket eredeti reklámötleteken. Egy pillantás a *Párizsi Nagy Áruház* mai hirdetésére, önt is meggyőzi arról, hogy nagyon eredeti és ötletes az áruház mai hirdetése, amely a mesék színes és fantasztikus világát varázsolja az ólombetük soraiba és egy hivatott művésznek alkalmat ad arra, hogy a mesék képzeletvilágát gyönyörű illusztrációkban megrögzítse. És aki e meséket elolvassa, bizonyára kíváncsi lesz a »Kalifa« pörköltkávénak, a »Steward« kakaónak és az »Orlov« teának ízére és zamatára. Amint hogy örömmel vonja le a negyedik mesének tanulságát is: a legüdítőbb háziszer az »Antonia« sósborszesz. A mesék pointje, hogy a »Kalifa«, »Steward«, »Orlov« és »Antonia« jelzésű cikkek egyedüli árusítója a *Párizsi Nagy Áruház*, amely ezeken kívül ezer és ezer mesebeli árucikket árusít 96 filléres egységárban. Ezekből helyszüke miatt az áruház mai hirdetésében csak kivonatot ad önnek a mesék mellett felsorakozó 96 filléres oszlopsor. Minőségük és a 96 filléres ár külön-külön megérdemelnék, hogy az írók meséket írjanak róluk, a rajzolók pedig képekben örökítsék meg. Az áruház mai hirdetése egyelőre csak példát ad arra, hogy új ötletekkel is lehet szolgálni a modern reklámot.

— **Treneskókabát. Igy, egyszóba írva érvényes csak.** Igy ment át a köztudatba és a magyar nyelvkincsbe. *Treneskókabátnak hirdetik elsőrangú cégek*, bizonyára nekik van igazuk, mert vevőik így kérik. És a kereskedő örül, ha így, vagy akármilyen néven adhatja el. És bár a háború — úgy mondják, 16 éve hogy elmúlott, *a lövészárok divatja túlélte magát a lövészárkot és bevonult a férfidivat ruhatárába és ott él, virul és terjed, mint trencskókabát.* Az ifjú generáció talán nem is tudja, hogy a »tavaszi idényre« hirdetett trencskókabát a világháborúban született meg és az angol és amerikai katonák hordták a lövészárkokban. Innen a neve. *Trench* az lövészárok, *coat* az kabát, *trenchcoat* (ejtsd trencskót-nak), magyarul tehát *trencskó*, mint ahogy a *Fischbein* névből *Fispán*-t a *Lichtensteinből Likistvánt* csinált a nép. A pesti nyelv trenchkótból trencskó-t csinált és hogy tudják miről van szó, hozzá biggyesztette még a *kabát* szócskát is, úgy hogy az egészen magyarul így hangzanék: *lövészárokkabát*. Csak furasága okából említjük ezt fel, nincs jogunk a nyelv új alakulataival vitatkozni és ha polgár, sőt irodalmi jogot nyert a *»megtanácskozom«* és *»megérdeklődöm«*, mért neheztelnénk éppen a trencskókabátra? Bekerült a ruhák szótárába, — viseljék egészséggel!

— **Beküldött hirek.** *Vasárnap. Különféle.* A *Sunday Societe* összejövetele a Cafe Etoil-ban 5. — A *Rendőr kutya Egyesület* díjtalan kiképzési tanfolyama IX. ker. Budaörsi út 45. melletti gyakorlótéren. Reggel 8. — A *Verbőczy Bajtársi Egyesület* az ujonnan iratkozó hallgatók részére tájékoztató irodát állított fel a központi Egyetemen. Hivatalos óra 9—12. — A »Szolnoki nap« és az országos evezősverseny alkalmából kultúrvonat megy Szolnokra.

ZARA Dalmácia gyöngye.
Strandfürdő a pompás, verőfényes, lázonapsütéses Adrián. Teljes panzió 18 líra. Vámmentes terület. Felvilágosítások és prospektusok árakkal a MUNICIPIO Zára útján

Alaksza Kálmán

építész †

Keszeli-Alaksza Kálmán okl. építészmérnök, a Magyar Nemzeti Bank mérnöke f. hó 17-én rövid szenvedés után elhunyt. Temetése f. hó 19-én, d. u. fél 4 órakor lesz a farkasréti temető gyászházából.

Pesti Hirlap

1941. Sept. 19.

Alaksza Kálmán

építészmérnök,
a ki Lux mellett segédkezett az esztergomi ásatásoknál, utóbb abbahagyta az építészi gyakorlatot és a Nemzeti Bank tisztviselője lett.

Lux Kálmán dr Közlése
1938. aug. 19.

MDK

Keszeli Alaksza Kálmán

falusi templom terve: II.dij

M. egyházmüv. kiáll. N.Szal. 1941. II.

MDK

Keszeli Alaxa Kálmán

egy falusi tpl tervéért 2. dij

Molnár E: Egyházművészet kiáll. Magyar Iparművészet. 1941. 3.sz. 30.l.

Keszeli Alaksza Kálmán MDK

II. dij

FALUSI TEMPLOM TERV NYERTES MÜVEK

Egyházmüvészeti Kiállitás
Nemzeti Szalon 1941. febr-márc.

M.D.K.

Keszely Alaxa Kálmán, épitész.

második díjat nyert az Egyházművészeti Tanács templom-pályázatán

Vállalkozók Lapja. Bp. 1941. LXII. évf.

márc. 27. sz. 6. old.

egyetem eredeti anyakönyveit, melyek alapján mintegy kétezer magyar hallgatóval egészítette ki azt a számot, melyet Schrauf a Natio Ungarica című könyvében ad. A tanév utolsó hónapját Prágában töltötte, ahol a hiányosan fennmaradt egyetemi anyakönyvek és akták alapján 1886-ig mintegy 1050 magyarországi tanuló névsorát állította össze. A gyüjtött adatok alapján máris megkezdte az anyag kultúr- és szellemtörténeti szempontból való feldolgozását.

Dr. Korpássy Béla (1907, Szeged, róm. kat.), orvosdoktor, a szegedi m. kir. Ferenc József Tudományegyetem kórbonctani intézetének tanársegéde, Szegedről (Baló József professzor). Ösztöndíjas a második félévben. Bécsben az egyetem pathologiai intézetében dolgozott Maresch professzor vezetése alatt. Gyakorlati irányban az intézet kórbonctani és kórszövettani vizsgálataiban vett részt, jelen volt a mindennapos boncolásoknál, figyelemmel kísérte a szövettani vizsgálatra beküldött sebészeti és nőgyógyászati anyagot, tanulmányozta az intézet nagyértékű, több mint 10.000 praeparátumot tartalmazó gyüjteményét. Tudományos kutatómunkája során főképen az emlő praecancerosus állapotaival foglalkozott, valamint a mastopathia cysticának a rákhoz való viszonyával. Mindezen munkálatokhoz nagyszámú összehasonlító anyag szükséges, melynek összegyüjtése és feldolgozása természetszerűleg huzamosabb időt vesz igénybe, amiért is e munkálatok befejezése csak a jövő tanévben lesz lehetséges.

Okruczky Erzsébet (1901, Nógrádverőce, róm. kat.), okleveles ötvösiparművész, Budapestről (Csajka István iparművészeti iskolai tanár). Ösztöndíjas az egész évben. A bécsi Iparművészeti Főiskolán a zománcozó szakra iratkozott be, s itt Hoffman professzor vezetése alatt, modern dekoratív tárgyak zománcozásával foglalkozva, alkalma volt a különböző zománctechnikák gyakorlati elsajátítására. Ilymódon szerzett ismereteit egész sor iparművészeti alkotáson (gyertyatartók, vázák, gyümölcstartók, hamutartók, tálak, zománcképek, melltűk) gyakorlatilag is értékesítette. Az ötvösművészet nagyértékű alkotásait mindenekelőtt Bécs múzeumaiban és templomaiban behatóan tanulmányozta, majd a tanév utolsó hónapjában engedélyezett tanulmányútja lehetővé tette, hogy Klosterneuburg, Heiligenkreuz, Krems, Göttweig, Melk kolostoraiban és Bécsújhely, Dürnstein, Mariazell templomaiban az egyházművészet kiváló ötvösművészeti termékeit alaposan megismerhesse.

Dr. Pfeiffer Károly (1903, Budapest, róm. kat.), jog- és államtudományi doktor, a debreceni egyetemi könyvtár gyakornoka. Ösztöndíjas az egész évben. Kettős feladatot igyekezett megvalósítani: Az osztrák könyvtárügy aktuális problémáit és szervezetét megismerni, másrészt a bécsi levéltárakban forráskutatást végezni több, munkába vett cikke megírásához, amelyekhez a magyarországi anyag már rendelkezésre állott. Az első feladat betöltése érdekében a kollégiumi igazgatóság közbenjárására előbb a bécsi egyetemi könyvtár, majd a Nemzeti Könyvtár vendégkönyvtárosává vétetett fel az osztrák közoktatásügyi minisztérium engedélyével, s ezáltal alkalma

II. BÉCSI COLLEGIUM HUNGARICUM.

Wien, VII. Museumstrasse 7.

AUSZTRIAI ÖSZTÖNDÍJASOK.

A bécsi kollégium vezetésében ebben a tanévben jelentős változás történt, amennyiben *dr. Angyal Dávid* ny. egyetemi ny. r. tanár úr megvált a bécsi Gróf Klebelsberg Kuno Magyar Történetkutató Intézet, valamint a kollégium vezetésétől, amely tisztségnek ellátásával a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr *dr. Miskolczy Gyula* egyetemi ny. r. tanárt bízta meg, akit a Bécsi Magyar Kultúrintézetek főigazgatójává nevezett ki.

Állami ösztöndíjasok:

Alaxa Kálmán (1911, Budapest, róm. kat.), okl. építész, Budapestről (Kotsis Iván professzor). Állami ösztöndíjas az egész évben. A bécsi Képzőművészeti Akadémián Clemens Holzmeister professzor építőművészeti mesteriskolájába iratkozott be. Gyakorlati feladatainak egyike egy Budapesten építendő hősi emlékmű és kápolna teoretikus terveinek elkészítése volt, mely feladatnak, professzorának megállapítása szerint, jól sikerült, magyar jellegű megoldással felelt meg. Egyéb tervei egy magyar vidéki városban építendő templom, egy nagyobb igényeket szolgáló fővárosi templom, végül egy Párizsban építendő magyar kiállítás terveinek elkészítése volt. Tervrajzait a tanév végén a főiskolán kiállította, s ezeket a professzor-kollégium dícsérő elismeréssel tüntette ki.

Dr. Angyal Lajos (1902, Újpest, róm. kat.), orvosdoktor, tb. tanársegéd a budapesti egyetem elme- és idegklinikáján (Schaffer Károly professzor). Állami ösztöndíjas az egész évben. Bécsben a Pötzl Ottó professzor vezetése alatt álló elme- és idegkórtani klinikán főleg helyzeti és tartási reflexvizsgálatokkal, aphasia-kutatással, agyi lokalizációs vizsgálatokkal és a serdüléses elmezavar insulin-shock kezelésével foglalkozott. Vizsgálatainak és kutatásainak eredményeiről több tanulmányban számolt be; ezek részben angol és német orvosi szakfolyóiratokban sajtó alatt vannak, részben már meg is jelentek (így „A serdüléses elmezavar insulin-kezelése", Orvosi Hetilap, 1936.) A tanulmányi év utolsó két hetében Lipcse, Hamburg, Berlin és Drezda elme- és idegkórtani, valamint agypathológiai kutatóintézeteit látogatta meg.

Dr. Barta István (1910, Szentes, róm. kat.), bölcsészdoktor, okl. középiskolai tanár, Budapestről (Mályusz Elemér professzor). Ösztöndíjas az egész évben. A magyarországi tanulók külföldi egyetemjárásával foglalkozva, a tanév első felében a tübingeni, erlangeni, königsbergi, lipcsei, frankfurti egyetem és néhány kisebb főiskola magyar tanulóinak adatait gyűjtötte össze, részben irodalmi vonatkozások, részben a kiadott egyetemi anyakönyvek alapján. A második félévben kutatásait az osztrák és cseh területekre korlátozta, feldolgozta a bécsi

Ösztönöst 1935/36

akarjuk
temetők
Azokat
húnyt ú
jelenik
találkozu
viselő sz
tel és kö
jele néll
úrnőjéve
viszonyn
szolgálói
világban
a görög
adata a
zása, a
hogy úr
viszony
leányaik
esetén s
század
kek oly
jellegét

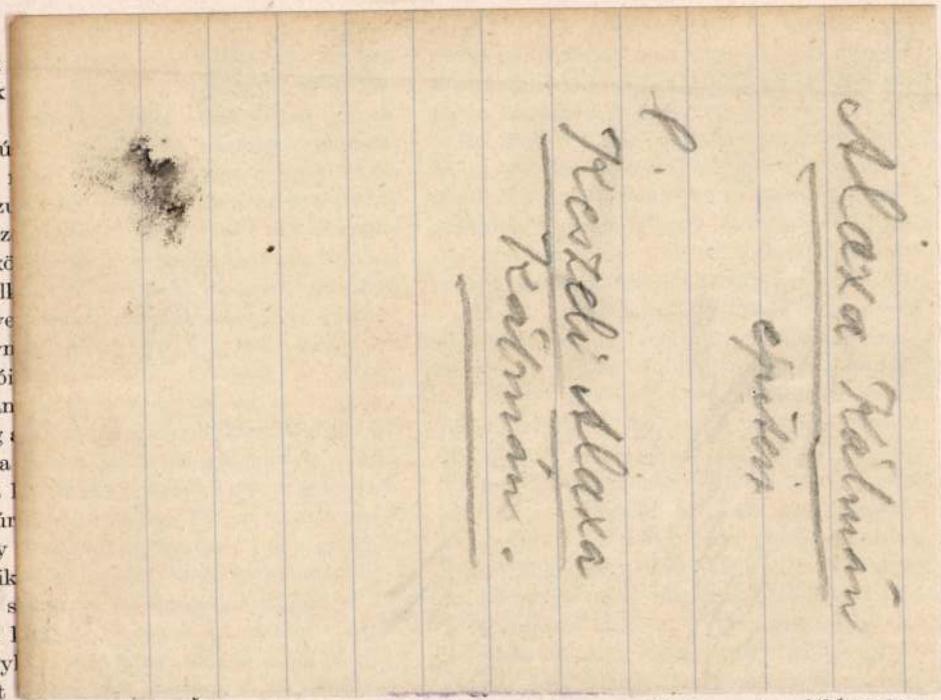

Ilyen fülkében állhatott egykor a hozzátartozó testtel együtt e fej is. Éspedig valószínűleg a fülke jobboldalán, hol a fej vagy teljes, vagy háromnegyed profilban volt elhelyezve. Bizonyítja ezt az, hogy a fejkötő ebben a nézetben van jobban, több részletet mutatóan kidolgozva. Hogy csak úrnőjével együtt, vagy több alakkal együtt foglalt-e helyet a fülkében, ma ki tudná megállapítani? De ha megnézzük a fej jobb profiljáról készült képet (2. kép), láthatjuk, hogy mindkét esetben szeretettel és odaadással tekinthetett úrnőjére, vagy az előtte álló csoportra, akikkel együtt élt, akiknek örömében és bánatában osztozott és akikkel együtt ime őt is megörökítették az athéni temetők valamelyikének egy síremlékén, hogy most halálukban túlélve övéit, a Szépművészeti Múzeum gyüjteményét gazdagítsa szépségével.

Oroszlán Zoltán.

EGY EGYIPTOMI „SZOLGASZOBROCSKA" A SZÉPMŰVÉSZETI MÚZEUMBAN

A Szépművészeti Múzeum egyiptomi gyüjteménye nemrégen csere útján[1] egy kismérető[2] faszobrot szerzett. Az elnagyolt kidolgozású festett szobrocska lábait maga alá húzva ülő, szembetekintő parókás férfit ábrázol, aki jobbkezének mutatóujjával előre mutat. Jobbkarját könyökben kissé

arcának plasztikáját jellemzően, de csak nagy vonásokban adta vissza a mester. Arca, akár teste, sárgásbarnával festett. A test kidolgozása minden elnagyoltsága ellenére sem nélkülözi a közvetlen életszerűséget. Vállai szélesek, melle izmos, dereka magasan ülő, de karcsú. A két

Fort Oszkár és Társa

BUDAPEST,

IX. Angyal-u. 19.

Műszaki iroda és mühely egész-

Géza (Kőszegszerdahely) 8·90 koronával.

Ujvidék. (Zab szállitás.) Ujvidék szab. kir. város tanácsa szeptember 14-én árlejtést tartott állatállománya részére 1908 október havától 1909. szeptember végéig szükséges 600 mm. zab szállitására. Egyedül Grosz Herman ujvidéki kereskedő tett ajánlatot 50 kg.-ként 8.90 kor.-val. Az ajánlatot elfogadták.

Pécs. (Tüzifa szállitás.) A pécsi kir. itélőtábla, kir. főügyészség hivatalos és fogház helyiségeinek fütéséhez 1909—1911. években szükséges 1269·12 köbm. kemény hasábfa szállitásának biztositása végett a pécsi kir. itélőtáblánál szeptember 18-án árlejtést tartottak. A következő pécsi fakereskedők pályáztak: Kertész Gusztáv 1909. évre 8·70 k., 1910. évre 9·25 kor., 1911. évre 9·95 kor., Róth Gyula 8·90 kor., 11 kor. és 12 kor., Drenda Ferenc mind a három évre 9·42 k., Steiner S. M. ugyanugy 9·32 k., Schreiber Rezső és fia 9·20 kor., Engel Adolf és fiai csak az 1909. évre 9 kor.-val köbm.-ként.

A szállitásra Schreiber Rezső és fia cég kapott megbizást.

Zombor. (Tüzifa szállitás.) A zombori kir. törvényszék, járásbiróság, ügyészség és fogház fütéséhez az 1909. évben szükséges 667 köbm. tüzifa szállitására a szeptember 10-én tartott árlejtésen két zombori cég pályázott és pedig: Stojkov Mijó cserfára 10·50 kor., gyertyánfára 8·90 kor., bükk- és tölgyfára 8·65 kor., Roheim Károly és fiai cserfára 10·45 kor., tölgyfára 8·95 kor.-val köbm.-ként.

Roheim Károly és fiai cégnek a cserfára vonatkozó ajánlatát fogadták el.

Soóvár. (Tüzifa szállitás.) A soóvári m. kir. főbányahivatal a kezelése alatt álló sófőző üzem 1909—1913. évi tüzifa szükségletének biztositására szeptember 21-én ár-

ALAPIT
P
TH
BUDA
Fuvóg
zott ha
Költs

Alaxa Kálmán

építész

lájd

Tér és Forma

1936. 106. l.

Szolnok. (Hivatali épület építése.)

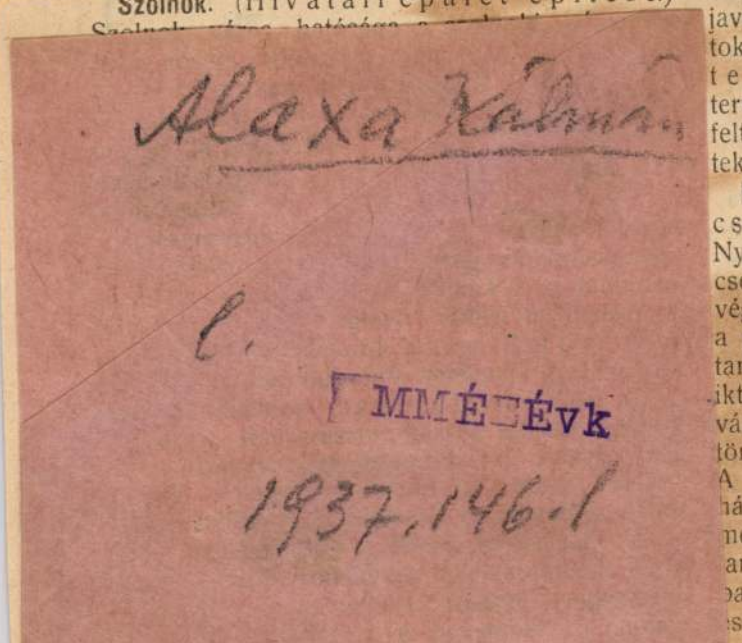

d. e. 9 óráig a polgármesteri iktatóba adják be. Az 5% bánatpénznek a városi pénztárba történt befizetését igazoló nyugta az ajánlathoz csatolandó. A részletes feltételek és tervek a v. mérnöki hivatalban 2 k-ért megszerezhetők, ugyanott a költségvetési ürlapok megtekinthetők.

Telefon 110—39. VASS KÁLM

Schillinger Simon és Társa

BUDAPEST,

VI., Gróf Zichy Jenő-utca 16. sz.

Telefon 173—44. szám.

b) **Szállitásokra.**

Budapest. (Festék anyagok szállitása.) A m. kir. állami vasgyárak központi igazgatósága az ügykörébe tartozó gyárak részére az 1910. évben szükséges festékanyagok szállitásának biztositására árlejtést hirdet. A különleges és általános feltételek nevezett igazgatóság A5. osztályban megszerezhetők. Az ivenként 1 k bélyeggel ellátott ajánlatok a m. kir. állami vasgyárak központi igazgatósághoz (Kőbányai-ut 21. sz.) szeptember 14-én déli 12 óráig nyujtandók be Bánatpénz gyanánt az ajánlott mennyiség értékének 5%-a szeptember 13-ig az állami vasgyárak központi pénztáránál leteendő. Az egyes gyárak szükségletét és feltüntető hivatalos kiirást lapunk mai számának hirdető részében tettük közzé.

Budapest. (Szalma, lucerna és árpa szállitás.) A székesfőváros tanácsa a fővárosi marha- és sertésvásárokon és közvágóhidakon, illetve a községi lóhusüzemben 1909. november 1-től 1910. október 31-ig terjedő egy évben szükséges mintegy 350 mm rozsszalma, 1000 mm. zabszalma, 10900 mm. buzaszalma, 400 mm. lucerna, 250 mm. szemes

állandóan nagy raktárt tart ebédlő-, hálószoba- és iroda-berendezésben. ztalokban specialista. Ajánlja 4-6 táblás önműködő asztalait. Szolid pontos kiszolgálás!

Alakova Kálmán

1929

l.

Erődi-Bodnár

110 l.

Maszlaghy: Az esztergomi érseki képtár. Új Magyar Sion, VII., 1876., 35. l. —ó: Az esztergomi hercegprímási képtár. Magyar Korona, III., 1879., 21. szám. — Rényi 22—23. l. — Z.: Az esztergomi érseki képtár leírása. Új Magyar Sion, XVI., 1885., 772. l. — Kőrösy László: Esztergom. Esztergom, 1887., 239. l. — Maszlaghy II., 169. szám. — Gerevich: Az Újság, 1916. júl. 20, 4. l. — Gerevich: Régi és újabb magyar képek a prímási képtárban. Vasárnapi Újság, 1916., 554. l. (Képe 553. l.) — Esztergom vármegye . . . Bp. é. n. 176. l. — Lepold—Homor 97—98. l. — Gerevich PA, 252. l. — Lepold—Lippay 56. és 57. l. — H. Rapaics Judit: Ligeti Antal. Bp. 1938., 29., 50., 55., 74. l. (11. kép.)

eruzsálem (61. kép)

ászon, olaj, 96×119 cm.
elezve lent jobbra: Ligeti A. 1875.
imor prímás rendelésére készült.

Maszlaghy: Az esztergomi érseki képtár. Új Magyar Sion, VII., 1876., 35. l. —ó: Az esztergomi hercegprímási képtár. Magyar Korona, III., 1879., 21. szám. — Rényi 22—23. l. — Z.: Az esztergomi érseki kép ár leírása. Új Magyar Sion, XVI., 1885., 772 l. — Kőrösy László: Esztergom. Esztergom, 1887., 239. l. — Maszlaghy II., 166. szám. — Gerevich: Az Újság, 1916. júl. 20, 4. l. — Gerevich: Régi és újabb magyar képek a prímási képtárban. Vasárnapi Újság, 1916. 554. l. — Esztergom vármegye . . . Bp. é. n. 176. l. — Lepold—Homor 97—98. l. —

<Alaxa Kálmán>

építész
cikke.

<> A felsőcsepel-
pusztai középkori
templomrom
Dunántuli Szemle

1941. 289–293. l.
képekkel

Wien
K. K. Hof- u. Staatsdruckerei
1857

Alaxa Kálmán

építész

1941.

Dunántúli Szemle

5. SZ. Reiszig Ede dr.: Vas vármegye főispánjai a tatárjárástól az Árpád-ház kihaltáig. *Mozsolics Amália:* A második velemi kincslelet. *Beke Ödön dr.:* Régi és ritka szavak Dunántúl. *Tóth János dr.:* Falusi épületek fejlődése a nyugati végeken. *Zsohár Gyula dr.:* Őrség növényföldrajzi vázlata. *Csiki Ernő:* Adatok Kőszeg és vidéke bogárfaunájának ismeretéhez. *Alaxa Kálmán:* A felsőcsepel-pusztai középkori templomrom. *6. SZ. Reiszig Ede dr.:* Vas vármegye főispánjai a tatárjárástól az Árpád-ház kihaltáig. *Tóth János dr.:* Falusi épületek fejlődése a nyugati végeken. *Zsohár Gyula dr.:* Őrség növényföldrajzi vázlata. *Csiki Ernő:* Adatok Kőszeg és vidéke bogárfaunájának ismeretéhez. *Beke Ödön:* Merre zúgnak habjai Tiszának, Dunának.

Alaksza Kálmán

építész

laid Keszeli Alaksza K.
alatt is.

~~XIV.~~ Alaxa Kálmán

építész

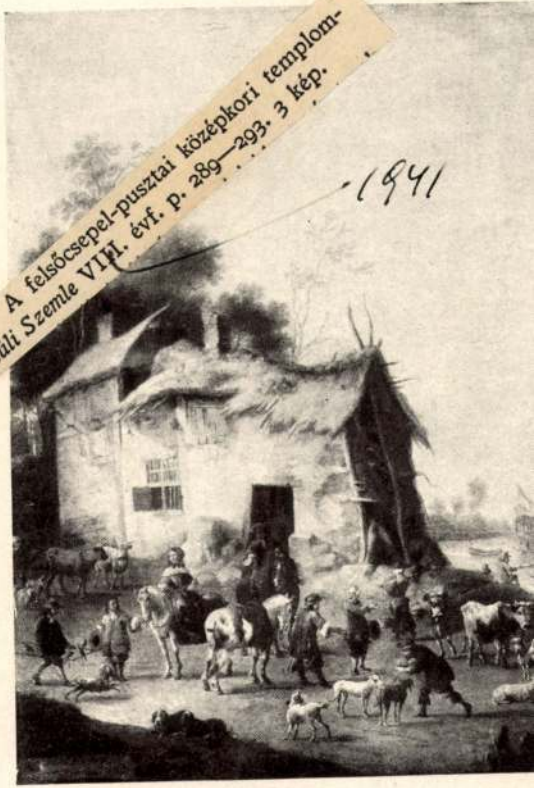

Alaxa Kálmán: A felsőcsepel-pusztai középkori templomrom. *Dunántúli Szemle* VIII. évf. p. 289—293. 3 kép.

1941

XIII.

Kesrei József

Említve

Kiállítás... Kiállítás

A Jövő Mérnöke, Bp. 1970. ápr. 25.

1527. évi tizedjegyzékét másolta le s dolgozta fel. A levéltári munkájának a gerincét azonban a vatikáni munkája alkotta, ahol a Jagellókori supplikációk magyarvonatkozású részeit másolta le. A Jagellókorra vonatkozó 1009 kötetből eddig az 1490—8-as évekre vonatkozó körülbelül 150 kötetet sikerült átnéznie. Levéltári munkássága mellett dolgozott a Vatikáni, Nemzeti, Egyetemi, Casanatense, valamint az osztrák és német Történeti Intézetek könyvtáraiban is, ahol a régi vallásossággal foglalkozó szakirodalom tanulmányozása mellett foglalkozott a középkori renaissance-kori vallásos élet problémáival. Az Egyetemen Fedele, Gentile, Volpe professzorok előadásait hallgatta, valamint részt vett Engel János bécsi egyetemi tanár szemináriumi gyakorlatán, amelyen „La mediazione europea nella questione italiana alla vigilia della guerra del 1859" címmel tartott felolvasást. A Magyar Tudományos Akadémia megbízásából néhai Lukcsics Pál egyik oklevélkiadásának korrektúráját végezte el. E szorosan vett tudományos munkássága mellett igyekezett bekapcsolódni az olasz életbe, hogy megismerje az új Olaszország szellemi képét. Ezzel kapcsolatban összeköttetésbe került az Istituto Nazionale di Cultura Fascista és a Ministero della Cultura popolare több vezető tisztviselőjével. Utazásai során Nápoly, Bologna, Firenze és Perugia városokat látogatta meg. A római magyaroknak az Akadémián rendezett március 15-i ünnepélyén „Nemzeti újjászületésünk" címmel emlékbeszédet mondott.

Dr. Nagy Tibor (1910, Pécs, róm. kat.), bölcsészetdoktor, a budapesti Pázmány Péter Tudomány Egyetem Római Érem- és Régiségtani Intézetének gyakornoka (Alföldi András professzor). Történeti intézeti féléves ösztöndíjas. Tanulmányainak közvetlen célja a pannóniai kereszténységgel kapcsolatos itáliai emlékanyag összegyüjtése volt. Ennek keretében feldolgozta a pannóniai vértanúk rómavárosi translatiójának problematikáját. Többek között sikerült megállapítania, hogy a San Sebastiano-katakombában lévő, úgynevezett Quirinus-mauzóleumot az V. század elején Rómába menekült pannóniai keresztények rendezték be Quirinus mártír tiszteletére. P. I. Kirsch felfogásával szemben arra az eredményre jutott, hogy az Anastasia-kultusz az V. század első felében már meggyökeresedett Rómában. Végigjárta a múzeumokat és a rómavárosi katakombákat s az utóbbiak közül behatóan tanulmányozta a zsidó és gnosztikus katakombákat. Anyagot gyüjtött a pannóniai gnosztikus-marcionista kereszténység emlékeinek feldolgozásához. A Deutsches Archeologisches Institut, a Pontificio Istituto di Archeologia Cristiana és a Campo Santo könyvtáraiban kibővítette Pannónia egyháztörténetéről, valamint Photinos sirmiumi püspökről készülő munkáinak irodalmát. A Vatikáni Levéltárban a pannóniai mártírakták és Victorinus poebovici püspök apocalypsis-kommentárjának szövegeit nézte át. Összeállította a Diocletianus-féle üldözés Pannóniára vonatkozó forrásanyagát. Ezek kritikai vizsgálata után Dufoureqkel és I. Zeillerrel ellentétben arra az eredményre jutott, hogy Irenaeus, Follio és Quirinus vértanúk passiói mai alakjukban a IV. század végén Pannó-

niában íródtak. Több tanulmányi kirándulást tett Róma környékén. Megtekintette az ostiai és campaniai ásatásokat. Észak-Olaszországban tanulmányutat tett Firenze, Bologna, Padova, Ravenna, Velence, Aquileia városaiban. Római tartózkodása alatt jelent meg „Orthodoxia és eretnekség a pannóniai őskereszténységben" című dolgozata. Az 1938-ban megjelenő Szent István-emlékkönyv számára megírta a pannóniai egyháztörténetet a IV. század végéig.

Dr. Gerevich László (1911, Budapest, gör. kat.), műtörténész (Gerevich Tibor professzor). Tanulmányútja alatt foglalkozott az olaszországi városi múzeumok anyagával, gyüjtési irányelveivel, organizációjával, kiállítási technikájával, végül a múzeumkutatás módszereivel. Foglalkozott ezenkívül Olaszország gótikus szobrászatával, mely tanulmányait a magyarországi gótikus szobrászat megírásánál kívánja értékesíteni. Tanulmányokat folytatott a következő városokban Rómán kívül: Firenze, Prato, Pistoia, Pisa, Lucca, Arezzo, Siena, Viterbo, Orvieto, Verona, Ravenna, Bologna, Modena, Ferrara, Cremona, Pavia, Parma, Padova, Milano, Venezia, Napoli, Salerno, Amalfi, Ravello, Vercelli. Rómában műtörténeti tanulmányokat végzett még a Palazzo Venezia könyvtárában és a Herzianaban.

II. BÉCSI COLLEGIUM HUNGARICUM.

Wien, VII. Museumstrasse 7.

AUSZTRIAI ÖSZTÖNDÍJASOK.

Állami ösztöndíjasok:

Alaxa Kálmán (1911, Budapest, róm. kat.), okl. építészmérnök, Budapestről (Kotsis Iván professzor). Állami ösztöndíjas az első félévben. Előző évi munkájának közvetlen folytatásában július elejétől augusztus végéig Holzmeister professzor irodájában a bécsi Rádió-Társaság épületének belső kiképzésén, valamint a bécs-dornbachi templom átalakításán dolgozott. A Magyar Nemzeti Bank mérnöki hivatalában állást nyerve hazatért, majd ösztöndíjas-idejének hátralévő részét — a banktól szabadságoltatván — Münchenben töltötte el, ahol a város régi építészeti emlékeit, újabb építkezéseit és a városszéli telepeket tanulmányozta.

Bacsó László (1913, Pécs, róm. kat.), jogszigorló, Pécsről (Molnár Kálmán professzor). Ösztöndíjas az egész évben. A bécsi egyetemen nemzetközi jogot, általános államtani és osztrák alkotmányjogi, jogbölcseleti, filozófiai, társadalomtudományi, alkotmány- és közigazgatástörténeti előadásokat hallgatott. Résztvett a közjogi (Merkl professzor) és a nemzetközi jogi (Hold-Ferneck professzor) szemináriumok munkájában, továbbá a Verdross professzor jogbölcseleti előadásaival kapcsolatos gyakorlatokon. Speciális tárgyköréhez, a honosság-

Ornöst 1936/37

M.D.K.

KESZEY Tibor építész

Blokkos lakóépületek alapozási terve
/ 12 000 forintos dijazás/

Társtervező: Vass Endre
Ilelényi Antal

Döntés két érdekes épitészeti tervpályázat felett
Magyar Nemzet 1962. január 4. 3.1.

Keszeli-Székházy Tódor

„Gőzgép" – (olaj 1936)
„Négyfogatos (olaj 1936) vázlat
„Bálozok" (olaj 1938)
„Vasutépítés érsekújvárnál" (1954) olaj

Irodalmi Szemle 1975/1

Keszey Vince, szobrász

Fájdalommal tudatjuk, hogy **Keszey Vince** szobrászművész, ötvösmester, a Magyar Népköztársaság Művészeti alapjának tagja, 31 éves korában tragikus hirtelenséggel elhunyt. Temetése 1978. szeptember 22-én 14.30 órakor lesz a Rákoskeresztúri köztemetőben. A gyászoló család.

– : Haldokra!

11.

Népszabadság, Bp. 1978. szept. 20.

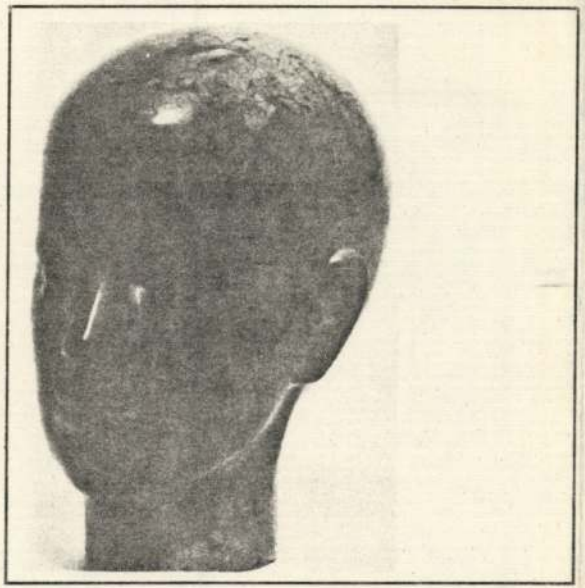

KESZEY VINCE

1947. december 7-én Budapesten született. A Dési Huber Képzőművészeti Körben tanult, Laborcz Ferenc és Pál Mihály növendékeként.

Lakcíme: Budapest V., Apáczai Csere J. utca 5.

Fiú fej, 1976, vörösmárvány, 25 cm

Magyar szobrászati kiállítás Bp. Múcsarnok 1978. V. 5-28.

Keszi Hajdu Klára

Karcagi szürszabó

l.

Görffy szür 79. l.

MOB 1976.

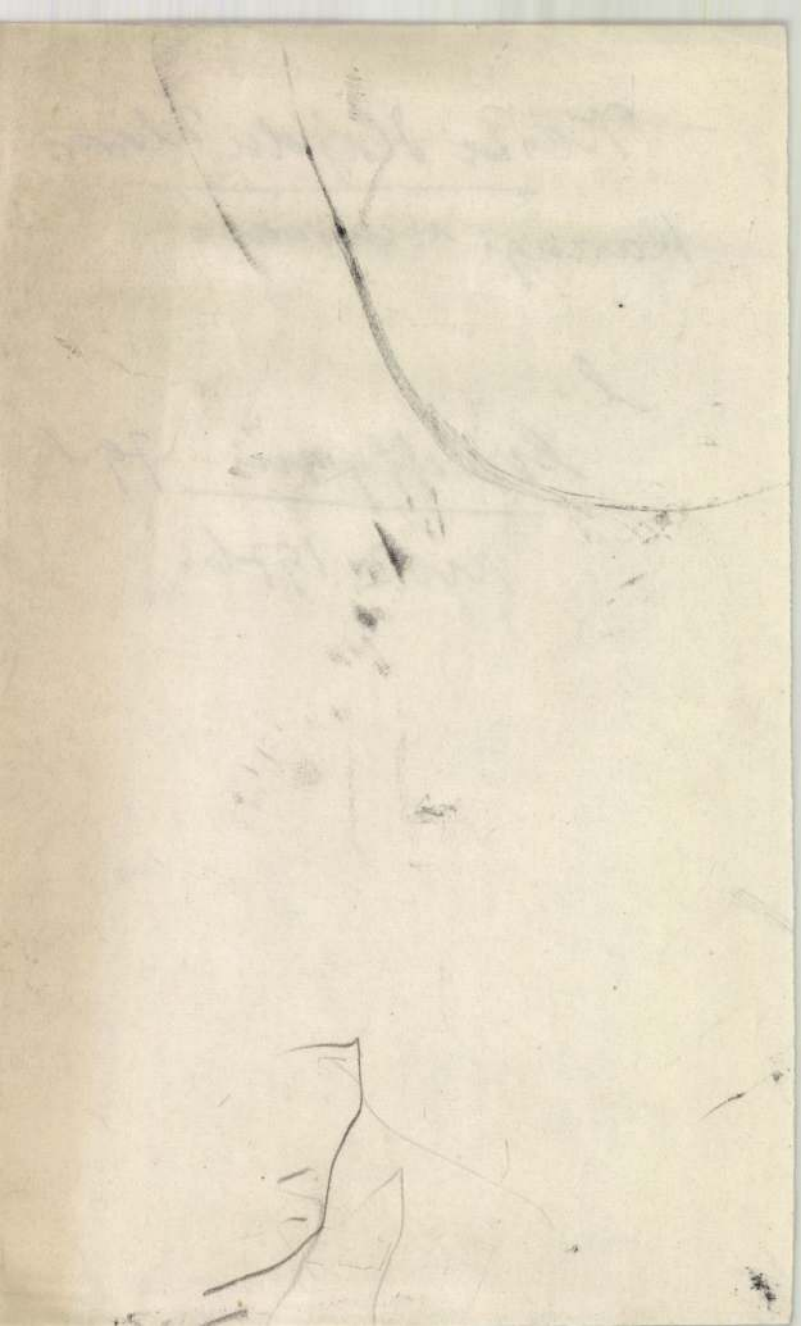

MDK

Keszi-Harmath András, Erdély
Napraforgók, akv.
Őszi napfény, akv.
Külváros Kolozsvárott, akv.

Visszatért területek képzőműv. főisk. ifjusága
kiáll. 1942. dec.

MDK

Keszy Harmath András

XIX. tavaszi szalon 1947. máj.

MDK

Keszi Harmath András festő

Szabad Művészet 1947. 12.sz. 252 l.

Keszi-Harmath András

K

Omkt. 1943 téli:

Ajtóban
Három királyok } of

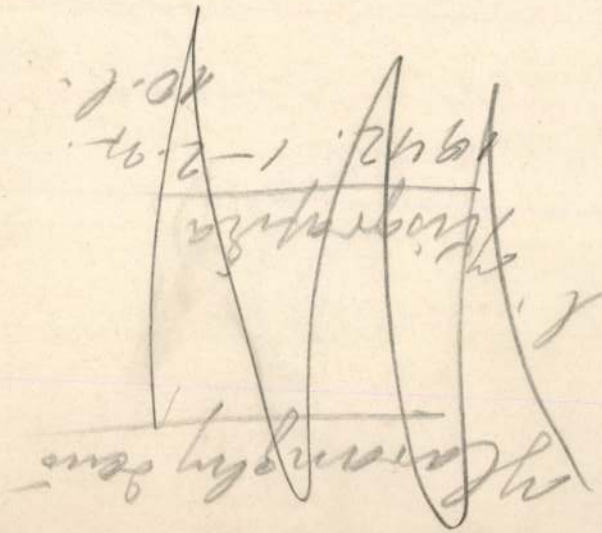

leiratában hivat
tokra vonatkozól
zem, hogy azok az
hidvámok, furar
a melyek öszeren
részbeni fedezésére
Midőn Mélt
Orsz. Bizottságán
nevében a velünk
jótéteményért
tünket nyilvan
legnagyobb tisztelet
Moraván
Méltóságodnak

SIGILLUM ECCLESIAE PAROCHIALIS MORAVÁN

MDK

Keszi Harmath András, festöm.

Dunapart.	K.
Sarokház.	Olf.

Az OMK.Képzöm.Föisk.IfjóKörének karácsonyi kiáll. 1943. Kat.

Keszy-Harmath András MDK

Ajtóban, olf.

Háromkirályok, olf.

Mücsarnok 1943 Téli kiállitás

Keszy Harmath András MDK

Ajtóben, olf.

Háromkirályok, olf.

Műcs rnok 1943. nov-dec.
Téli kiállitás

Keszi-Harmath András MDK

Három királyok. olf.

Műcsarnok 1943. téli kiáll.

MDK

Keszi Harmath András

Dunapart, k.

Sarokház, o.

Képzőm. Főisk. Ifj.Körének karácsonyi kiáll.
1943.

MDK

Keszi Harmath András

Pályaudvar. Vizf.

VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiall.Kat.
Műcsarnok.1944.Jun.1-18-ig. 28.1.

Keszi Harmath András MDK

Pályaudvar, vizf.

Műcsarnok 1944.VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

MDK

Keszi Harmath András

Pályaudvar, vf.

7.nemzeti képzőm. kiáll. 1944. jun. Mücs.

Keszi Ötvös István

és János

marosvásárhelyi

ötvösök

1720-ban

Kelemen Lajos:

Adatok a marosvá-

sárhelyi ötvös cé-

hekhez. Erdélyi

Múzeum, 1901. 55. l

Vegas

f. 96

Chierici,

P.

I pozzi sepolcrali di Saupolo

d'Enza

per — e P. Strobel

Stralcio del Bullettino di Paletnologia

italiana

Keszi vára

nem azonos Keszö-
vel. Dunántúl
1555.

Takrajzok.

II. 57. l.

Budapest, 1928 október 26.-

ságos Bizottságának,

B u d a p e s t.

ncsém a Pilis Szántó-i róm.kath.
fénykép felvételemet, nevezetesen;
tságunk fénykép gyüjteménye részé-

kiváló tisztelettel:

MDK

Keszler

önálló táblakép, oltárkép, Keszler és Kupelwieser festők; olaj.

Egyt. Tudósitások. Religio, 1858, szept. 4. 149 l.

Kessler (...?) festő (...?)
XIX. nd. Balassagyarmat,
kápolna oltárképe

Religio, 1858. nept. 4. 149. o.

Egyh. Tudósítások.

e hó 3-ikán az akadémia főtitkára, Fraknói Vilmos rendezett estélyt tiszteletére.

Földrengés volt e hó 3-ikán este Boszniában, s érezték Banjalukán, Jajczában, Travnikban, Szerajevóban. Kárt azonban nem okozott. Az utóbbi napok alatt Horvátországban és Zágrábban is éreztek gyöngébb földrengéseket.

Khartum eleste. Az angolok szudáni hadjáratát épen akkor sujtotta a katasztrófa, mikor már összeköttetésben voltak Khartummal és Wilson tábornok gőzhajóval s egy kis csapattal előre is ment a Niluson, hogy Gordon tábornokot üdvözölhesse, ki gőzhajókat küldött már hetek előtt az angol expedicziò elé. Gordon még pár nap előtt azt tudatta, hogy Khartumot négy évig is megvédheti. Február 5-ikén pedig az angol sereg főparancsnoka, *Wolseley* tábornok azt a szomoru hirt küldte Londonba, hogy Khartum árulás következtében a máhdi hadainak kezébe jutott, Gordon pedig valószinüleg foglyul esett. A város alkalmasint jan. 26-án jutott az ellenség kezébe. Midőn *Wilson* jan. 28-án a városhoz ért, az már az ellenség által volt megszállva. Erre Wilson megkezdte a visszavonulást, miközben az ellenség a folyó mindkét partjáról lövöldözte. A gőzhajók, melyeken Wilson a legénységgel visszatért, a shablukai vizesésen alul törést szenvedtek. Wilson a legénységgel egy szigetre menekült; fölvételükre gőzhajókat küldtek. Hogy *Gordon* tábornokkal mi történt, arról semmit sem tudni.

A «Jogtudományi Közlöny» február 6-diki (6-ik) száma a következő tartalommal jelent meg:

Az igazságügyi budget-vitáról. D. S.-tól. — Néhány lap uti naplómból. (Szász királyság.) Dr. *Wlassics Gyula* budapesti kir. alügyésztől. — Törvénykezési Szemle: A bünvádi eljárás köréből. Dr. *Róth Ferencz* fehérgyarmati járásbirósági aljegyzőtől. — Egy pár szó a conversionalis kölcsönügyletekről. *Lasits Pál* pénzügyi közigazgatási birósági segédfogalmazótól. — Különfélék.

MELLÉKLET: Curiai Határozatok. — A magyar kir. pénzügyi közigazgatási bíróság elvi jelentőségü határozatai.

SAKKJÁTÉK.

1316. számu feladvány. Sargeaunt J.-től.

A «Chess Player's Chronicle» legujabb feladvány-tornájában mint legjobb négylépéses jutalmaztatott.

Sötét.

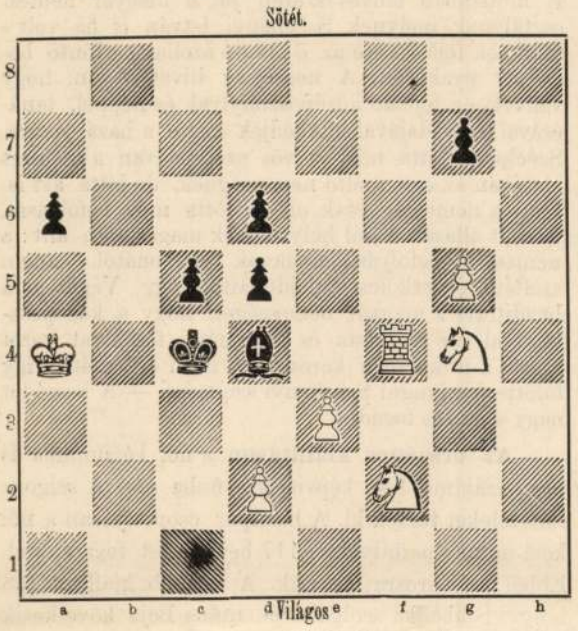

Világos indúl s a negyedik lépésre mattot mond.

Az 1309. sz. feladvány megfejtése

Kohtz és Kockelkorn-tól.

Megfejtés.

Világos.	Sötét.
1. Fd1—h5 --- --- ---	Fa7—c5 (a)
2. Vd2—d5 † --- ---	Ke4—d5 :
3. e3—e4 † --- --- ---	Kd5—e4 :
4. Fh5—f3 matt.	
a.	
1. --- --- --- --- ---	Ha3—c4 (b)
2. Vd2—c2 † --- ---	Ke4—d5
3. Bb3—b5 † --- ---	t. sz.
4. Fh5—e8—f3 matt.	
b.	
1. --- --- --- --- ---	Ff1—c4 (c)
2. Vd2—d1 --- ---	Fc4—b3 :
3. Fh5—f3 † --- ---	Ke4—e3 :
4. Vd1—e2 matt.	
c.	
1. --- --- --- --- ---	h3—h2
2. Bb3—a3 : --- ---	Fa7—c5
3. Vd2—c2 † --- ---	t. sz.
4. V v. F mattot ad.	

Helyesen fejtették meg: *Budapesten:* K. J. és F. H. Andorfi S., Kovács J. — *Az Erkel-sakktársaság nevében:* E. K. — *Veszprémben:* Roland Károly. — *A pesti sakk-kör.*

Hibaigazitás: Az 1313 sz. feladványban *Jakobs H.-tól Croydonban* világos vezér **g1**-en, világos bástya pedig **d8**-on áll.

HALÁLOZÁSOK.

Kreminger Antal, prépost, Szeged belvárosi plébános, elhunyt e hó 5-én 83 éves korában. Szeged egyik legnépszerübb alakja volt, kinek halála a város minden rétegében mély megilletődést támasztott. Fiatalabb éveiben a temesvári szemináriumban mint tanár is müködött; 1833-ban ment vissza szülővárosába Szegedre, két év mulva plébánosnak választották, s állandó és buzgó szerepet vitt Szeged életében. A szabadságharcz alatt surlódásai támadtak a hatósággal, papi állásától felfüggesztették, s csak az abszolut kormány alatt nyerte vissza. Rá is kiábrándulás várt, s a nevelés terén igyekezett hatni, és maradandó érdemeket szerzett. Őszinte, egyenes lelkü ember volt, s ezt akkor is bebizonyitotta, mikor ő felsége a nagy árviz alatt meglátogatván a szerencsétlen várost, az áldozatok száma után tudakozódott. Eltitkolták a valót, s ekkor az ősz Kreminger előlépve, igy szólt: «Felség, magam eltemettem nyolczvanat». — Épen félszázados szegedi lelkészkedésének évfordulója előnapján halt meg.

Elhunytak még a közelebbi napok alatt: Nagy Sándor, kir. tanácsos, az aradi törvényszék elnöke, Aradmegye volt alispánja, a város egyik legtekintélyesebb is tisztelt polgára, 68 éves korában. — Csitári Germanecz Károly, kir. tanácsos, barsmegyei tanfelügyelő, ki e hó első napjában Esztergomban járván, a primás palotája melletti templomban szélhüdéstől érve, azonnal halva maradt. — Id. Boróczy László, a nyitrai püspöki urodalmak főigazgatója, a közéletben is buzgó férfiu. — Udvardi Kossuth Gusztáv, Zemplénmegye főszámvevője, a szabadságharczban főhadnagy, 60 éves korában. — Hertelendy Gyula, a torontálmegyei gazdasági egyesület alelnöke, megyei közgazdasági előadó, Bocsáron 50 éves korában. — Kozics Sándor, volt urodalmi ügyvéd és takarékpénztári igazgató, Kossuthnak és Nyáry Pálnak ifjukori barátja, 86 éves korában, Nagy-Abonyban. — Günther Ágost ügyvéd, Mosonmegye tiszteletbeli főjegyzője, 37 éves korában, Nezsideren. — Báró Duka Emil, nagybirtokos, 51 éves korában, Temesvártt és Kádáron temették el. — Halász Károly, mérnök, Veszprémmegye bizottsági tagja, 65 éves korában, Sárvártt. — Dr. Dózsa Ármin törvényszéki orvos, Csanádmegye és Makó város bizottsági tagja, 40 éves korában, Makón. — Pethő István, Háromszékmegyének hosszu időn volt szolgabirája, 67 éves korában, Feltorján. — Forster Zsigmond, a szabadságharczban százados, Tolnavármegye bizottsági tagja, 55 éves korában, Tabodon. — Weber Dénes, a pannonhalmi Benedekrend komáromi társházának tagja, aranymisés pap, kiérdemült házfőnök, és gymnasiumi igazgató, 81 éves korában, Komáromban. — Számord Nep. János, a kegyes tanitórend áldozó papja s házi lelki atya, 74 éves korában, Léván. — Máhács Mihály, budapest-terézvárosi káplán, népszerü lelkiatya, Budapesten. — Lucze István, osgyáni jubilált evang. lelkész, 82 éves korában, Osgyánon. — Veres Sándor Jenő, premontrei kanonok-rendü pap, a rozsnyói főgymnázium tanára, 28 éves korában, Kassán. — Bor Áron, kötegyáni (Bihar) ref. lelkész, kit nagy részvéttel temettek el. — Bocsor József, ref. lelkész, Látrányon. — Steinhardt Jakab aradi főrabbi, kiváló hitszónok, ki negyven évet töltött az aradi hitközség szolgálatában; tagja volt a város törvényhatósági bizottságának, elnöke az országos rabbiképző intézet tanügyi bizottságának s 1868-ban a zsidó országos kongreszuson mint aradi képviselő nagy figyelmet keltett felszólalásával. — Friedenfels Eugen udvari tanácsos, az erdélyi szász mozgalmak egyik ismert alakja, 1848-ban, valamint azután is a magyarellenes mozgalmaknak tevékeny részese, ki 1848-ban a pesti országgyülésre választatott meg, de a többi öt szász képviselővel kilépett; báró Puchner egyik bizalmas embere, a Bach-korszakban szerepvivő, Schmerling alatt a bécsi reichsráthnak is tagja: 66 éves korában Szebenben. — Zsiday László, Berettyó-Ujfalu község főjegyzője, 56 éves korában. — Menszáros Lajos, püspökségi uradalmi ügyvéd, Nagyváradon; ugyanott id. Szendrei László káptalani nyug. tiszttartó. — Szirmay György, 66 éves korában, Kassán. — Id. Ring Mihály, 71 éves korában, Félegyházán. — Id. Filep István, 86 éves korában, Ér-Körösön. — Bereczky Károly, honvéd-főhadnagy, 33 éves korában, Székes-Fehérvártt. — Milesz Péter, a megyeszerte ismert «Péter bácsi», Karczagon. — Szalmássy Ferency, 66 éves korában, Ó-Moroviczán. — Dratsmiedt Frigyes, nyug. tábornok-hadbiró, ki a szabadságharcz után tartott haditörvényszékeknél gyakran elnökölt, s ki később azon is közreműködött, hogy az osztrák hadseregben a vesszőfutást eltörülték, 84 éves korában, Bécsben; ugyanott Kiszelényi Vilmos, a bécsi hitelintézet titkári tisztviselője, 42 éves korában. — Péterffy Sándor, 22 éves korában, Bécsben. — Lind Jakab, községi igazgató-tanitó, 34 éves korában, Pécskán.

Iinkey Sándorné szül. Csuzy Antónia, 62 éves korában, Pozsonyban. — Perignatz Prudentia irgalmas nővér a budapesti első gyermek-menhely központi intézetében. — Id. Zettner Edéné szül. Hainz Erzsébet, a VI. kerületi előljáró neje, 54 éves korában, Budapesten; ugyanitt Szukáts Pálné szül. Weiss Jozefa, 61 éves korában. — Frohner Jánosné szül. Wimmer Karolina, a bécsi Hotel Imperial tulajdonosának neje, derék magyar nő, 55 éves korában, s Budapesten temették el a családi sirboltban. — Özv. Szabó Antalné szül. Glossmann Anna, 85 éves korában, Szegeden. — Özv. Vendéghy Józsefné szül. Bernáth Terézia, Bernáth Albert honvéd ezredes nénje, 74 éves korában, P.-Vendégiben. — Sziebeрta Nándorné szül. Vizkelety Irma, ügyvéd neje, 36 éves korában, Pécsett. — Günther Jánosné szül. Ember Vilma, 38 éves korában, Szatmártt. — Özv. Léding Józsefné szül. Bogyó Karolina, 63 éves korában, Székely-Kereszturon. — Özv. Fischer Antalné szül. Lang Borbála, *százkét éves* korában, Stanisicson. — Rózsavölgyi Antalné szül. Tavaszy Ilona, tanitónő, 64 éves korában, Nagy-Kanizsán. — Benczur Abáné szül. Vladár Mária, a zempléni Csicsókán. — Komócsy Bianka, Komócsy Pál székesfehérvári kir. ügyész tiz éves leánya. — Teszáry Mariska, Teszáry Lajos és neje szül. Szilassy Ilona, öt éves leánykája Nagy-Abonyban.

SZERKESZTŐI MONDANIVALÓ.

H. M. I. II. Czim nélkül, mintha a szerző maga sem tudná, mit akar tulajdonkép, de még is némi költői tehetséggel, határozott forma-érzékkel. Szeretnénk többet is látni arról a konyháról a honnan ezek az apróságok keltek, hogy határozott itéletet mondhassunk.

Marcus Antonius. A lét határai és a többiek. Magasabbra törekszik, mint szárnyai birják.

Bucsuzás. Elég meleg hangon s elég csinosan indul; de aztán elsenyved, elposványosodik s a végén semmi sem lesz belőle.

Nagykálló. Az epigramm (?) distichonokban akarna menni; de ugy látszik fogalma sincs a hexameterről és pentameterről; egyetlen sor, sőt egyetlen láb sincs benne hibátlan.

Kórházban. Közölni fogjuk. A levélben kifejezett kivánatot pár nap alatt teljesitjük.

HETI NAPTÁR. Február hó.

Nap		Katholikus és protestans		Görög-Orosz	Izraelita
8	V	D Math. János h.	D **Hatvan. v.**	27 F **Hush. v.**	23 A 10t. h.
9	H	Apollonia sz.	Apol	28 Efrém	24
10	K	Skolasztika sz.	Skolaszt	29 Ignácz erek.	25 Joakim
11	S	Dezső pk. vt.	Frozina	30 **Nagy Vazul**	26 Jób
12	C	Eulália sz. vt.	Eulália	31 Czirius és J.	27
13	P	Ricsi. Kat. sz. †	Kasztor	1 **Február**	28 Jónás
14	S	Bálint áldi vért.	Bálint	2 **Gyer. sz. B. A.**	29 **Sab. S. M.**

Holdváltozásai: ● Ujhold 15-én 3 óra 38 pk. reggel.

Tartalom.

Szöveg: A magyar történeti életrajzokból. — A sorshoz. Költemény. *Sipos Somától.* — Kisfaludy Károly hagyatéka. *Balogh Gyulától.* — A dinamit-robbanás Londonban. — A virágok és a virágipar. — Egy rabló verébcsalád. — Egyveleg. — A földrengésekről. — Vasárnap délután. — A szemfényvesztők fejedelme. — Irodalom és művészet. — Közintézetes és egyletek. — Mi ujság? — Halálozások. — Sakkjáték. — Hetinaptár.

Képek: Zrinyi Miklós. Zund Mátyás egykoru rézmetszete után. — A londoni-dinamit robbanások. (8 kép.) — Vasárnap délután. Roskovics Ignácz rajza. — I. Ferdinánd. — Lautensack rézmetszete után. — Szemfényvesztők fejedelme. (4 kép.)

Felelős szerkesztő: **Nagy Miklós.**

(L. Egyetem-tér 6. szám.)

Hamisitott fekete selyem.

A venni szándékolt kelméből egy mintadarabkát elégetünk, s a netáni hamisitás azonnal napfényre jön. Valódi, tisztán festett selyem rögtön fölkunkorodik, hamar elalszik, s kevés, egészen világosbarna szinü hamut hagy hátra. — Hamisitott selyem (mely könnyen szalonnás lesz és törik) lassan tovább ég, névszerint a «végfonalak» (ha festékanyaggal erősen vannak nehezitve) tovább pislognak, és sötétbarna hamut hagy hátra, mely a valódi selyemmel ellentétben, nem kunkorodik, hanem meghajlik. Ha a valódi selyem hamuját szétnyomjuk, elporlódik, a hamisitotté pedig nem. **Henneberg G.** (kir. udv. szállító) selyemgyári raktára, Zürichben szivesen küld mindenkinek mintákat valódi selyemkelmélből, és szállit egyes öltönyökre és egész végeket, vámmentesen a házba, vámszámitás nélkül. Egy levél dija a Schweizba 10 krajczár.

tot is dolgozzanak ki. A *földrajz tanitását* megállapitó tantervek s térképek megbirálására Hunfalvy János elnöklete alatt Berecz Antal és Laky Dani tanárokból állandó bizottságot küldöttek ki. Végül *Ghyczy* Béla altábornagy inditványára elhatározták, hogy a társulat közlönyében a földrajzi művek birálására ezentul nagyobb sulyt fognak helyezni.

A földtani társulat közgyülése febr. 4-ikén ment végbe dr. *Szabó* József elnöklete alatt, ki a megnyitó beszédben megemlékezett a mult év geologiai eseményeiről. Ezután dr. *Pethő* Gyula terjesztette elő az évi jelentést.

A társulat körében tartott előadások csaknem kivétel nélkül eredeti kutatások és vizsgálatok eredményeiről szóltak. A társulat közlönye 38 iven jelent meg 26 iv melléklettel. A tagok száma 52-vel szaporodott, ugy, hogy a társulatnak jelenleg 27 alapitó és 362 rendes tagja van. Uj alapitók által a társulat alaptőkéje 1600 frttal növekedett. A mult évi bevétel 4023 frt, a kiadás 3724 frt. A társulat alaptőkéje 1884. végén kevéssel haladta meg a 6500 frtot.

A történelmi társulatnak népes ülése volt e hó 5-ikén Ipolyi Arnold püspök elnöklete alatt, s megjelent De Gubernato Angelo is.

Óváry Lipót a vatikáni magyarországi okirattár első kötetében foglalt pápai követi jelentések alapján, Campeggio és Burgio nunciusok leveleiből, élénk szinekkel vázolta a mohácsi vészt megelőző viszonyokat, az általános erkölcsi sülyedést. Utána *Réthy* László értekezett az ugorokról és törökökről, s Vámbéry ellenében a magyar-finn rokonság mellett nyilatkozott s azt fejtegeté, hogy a történelemben, társadalmi, nemzeti élet nyilvánulásaiban is keresni kell a rokonság nyomait. A törökkel nincs semmi rokon vonásunk, de a finn néppel van. Harmadik felolvasó dr. *Vály* Béla volt, ki az első magyar szinigazgatónak, Felvinczi Györgynek 1696-ból való szabadalomlevelét mutatta be eredetiben; ezt Tordán Marczell Géza találta meg s az értekező ismertette Felvinczi életét és irodalmi tevékenységét is. Ezután *Kápolnai Pauer* István és *Fehérpataky* László tettek jelentést a nekik átvizsgálás végett kiadott okiratokról, *Tagányi* Károly pedig történelmi kongresszus tartása iránt tett inditványt. Ez utóbbi ügyben bizottságot küldtek ki. A titkár előterjeszté a Bay Ilona-féle pályázat eredményét. Négy pályamű közül kettő gyarló, egy többféle előnyök mellett sok hibában szenved, a «Magyarország állapota 1680 ban» czimü ellenben alapos, derék munka s jutalmat érdemel. A jeligés levél felbontatván, kitünt, hogy a nyertes mű szerzője dr. *Acsádi Ignácz*. Megéljenezték. Ülés után Ipolyi püspök a «Hungária»-ba hivta a tagokat lakomára, melyet gróf de Gubernatis tiszteletére adott.

A magyar iparmüvészeti társulat érdekében Trefort miniszter lakásán ismét értekezlet folyt, melyen gr. Széchenyi Pál, gr. Tisza Lajos, Ipolyi Arnold, Pulszky Ferencz, Ráth György, Hegedüs Sándor, Szalay Imre, Keleti Gusztáv s Radisics Jenő vettek részt. Az értekezlet örömmel konstatálván, hogy a társulat czéljaira eddig 14,046 frt iratott alá, melyből közel 10,000 frt már be is fizettetett, elérkezettnek látta az időt a társulat megalakulására. Az alakuló ülés e hó 8-ikára tüzetett ki.

Az iparmüvészeti muzeum ajándékot kapott a franczia kormánytól, viszonzásul, a mért a muzeum érdekes tárgyakkal vett részt a párisi szépmüvészeti kiállitáson. A franczia kormány a muzeumnak 8 darab sévresi porczellán tárgyat ajándékozott, melyeknek értéke 8000 frt. E ritka értékü tárgyak már utban vannak.

A magyar irók segélyegylete közelébb 200 frtos alapitványt kapott Tompa Mihály özvegyének nevelt leányától, özv. Csizy Jánosnétól. Ő az örököse a költő művei kiadási jogának, s mivel Mehner Vilmos kiadó Tompa müveinek kiadását közelebb megvette, Csizyné az irói segélyegyletnél Tompa özvegye nevére tette ez alapitványt. Az egyletnek a mult év második felében 1425 frttal gyarapodott a tőkéje. Segélyezésekre ez idő alatt 5575 frtot forditott. Vadnay Károly titkár az irodalom ez emberbaráti intézetére felhivja az áldozatkész egyesek és pénzintézetek figyelmét.

Az Eötvös-alap bizottsága e hó 3-ikán ünnepélyes gyülést tartott Eötvös halála évfordulójának megülésére. A budai tanitóképző intézet növendékeinek éneke után *Péterfi* Sándor adta elő az egyesület tiz évi müködését, hálásan emlékezvén meg az adakozókról.

A mult évi bevétel 12,760 frtot tett; a kiadás 9918 frt, miből ösztöndijakra és segélyezésekre 3400 frt forditatott. Maradt tehát az 1885. évre 2842 frt tiszta jövedelem, mely összegből az alapszabályok értelmében 1525 frt és az 1500 frt államsegély, tehát 3025 frt jótéteményekre forditandó. Az Eötvös-alap tőkésitett vagyona ma 23,756 frtot tesz ki. Kihirdette ezután a titkár az 1885-re kiirt segély- és ösztöndij-pályázatokat. E szerint ki van irva 1 kétszáz frtos és 20 száz forintos ösztöndij, továbbá 4 száz frtos és 8 ötven frtos segélyösszeg. A folyamodványok legkésőbb ez év május 1-ig a közp. gyüjtő bizottság titkárához (Deák-tér 3.) küldendők be.

A new-yorki magyar egylet deczember hó 27-dikén tartotta meg évi gyülését. Balog Sándor jegyző felolvasta szépen kidolgozott évi jelentését, ezt Strecker János pénztári titkár kimutatása követte. Az egylet jegyzőkönyvileg köszönetet szavazott a volt tisztviselőknek müködésükért. Ezután következett a tisztujitás, melyen nagy részben a régieket választották meg.

MI UJSÁG?

A képviselőházban e hó 10-ikén nagy viták kezdődnek. Ekkor kerül napirendre a főrendiház reformjáról szóló törvényjavaslat. Máris minden oldalról számos szónok iratta föl nevét a vitára. Több uj képviselő ez alkalommal lép először a szónokok közé.

Kisfaludy-szoborbizottság Győrött. E hó 1-én a győri megyeház termében megalakult a Kisfaludy-szoborbizottság, melynek czélja 1888-ik évben — Kisfaludy Károly születésének százados évfordulóján — a költő emlékét érczszoborban megörökiteni. Az értekezleten gróf *Laszberg* Rezső megyei alispán elnökölt s a Kisfaludy-társaságot *Beöthy* Zsolt egyetemi tanár képviselte. Az alispán megnyitó beszéde után Beöthy Zsolt szólalt fel, üdvözölvén a győriek nemes szándékát s biztositotta az értekezletet, hogy a Kisfaludy-társaság nem csak erkölcsileg, hanem anyagilag is támogatni fogja a törekvést. Többek felszólalása után egyhangulag elhatározták, hogy Kisfaludy Károly emlékére szobrot emelnek. Választottak egy 30 tagból álló végrehajtó bizottságot, melyhez a megye és a város törvényhatóságának 4—4 tagja fog csatlakozni. A bizottság gyüjtést indit és *Kisfaludy-kör* czim alatt irodalmi egyesületet hoz létre.

A **trónörökös könyvének** első kötetéről bizalmas tanácskozás folyt e hó 4-ikén a m. tud. akadémiai palota egyik termében. Az első kötet első része aránylag rövid történelmi vázlatot foglal magában, melyet Jókai Mór fog irni, illetőleg szerkeszteni s melyhez előkelőbb iróink közül többen fognak adni részint anyagot, részint megirt részleteket. Az értekezletet *Jókai* Mór hivta össze s jelen voltak rajta kivül Pulszky Ferencz, Kerkapoly Károly, Salamon Ferencz, Pesty Frigyes, Pauler Gyula, Kápolnay ezredes, Fraknói Vilmos, Eötvös Károly, Szilágyi Sándor és Nagy Miklós.

Jókai Kolozsvártt. Január utolsó napján érkezett Kolozsvárra Jókai, hogy jelen legyen az «Arany ember» előadásán. Ezt megelőzőleg már előadták tőle «Manlius Sinister» czimü drámáját is, mely a Jókai-esték nyitányát képezte. Szombaton érkezett meg a költő, s gr. Esterházy főispán, Haller polgármester üdvözölték az indóházban, nagy számu közönséggel. Az üdvözlő fogadásra Jókai azt válaszolta, hogy az ő korában már nehéz érdemeket szerezni, adósságot csinálni pedig könnyelmüség, és igy igyekezni fog a kamatokat visszafizetni Kolozsvárnak. Egész ünnepi menet kisérte lakására, a nemzeti szállodába. A délelőtt folyamában meglátogatta az egyetemi könyvtárt, hol dr. Szabó Károlylyal a trónörökös könyve felett hosszasabban értekezett, továbbá megtekintette a régiségtárt és a vegytani intézetet. Este volt az «Arany ember» első előadása, a közönség nagy lelkesedése közt. Aztán Biasini Domokos adott vacsorát a költő tiszteletére. Másnap testületek tisztelegtek Jókainál, majd diszebéd következett, s itt együtt volt Kolozsvár szine-java, és számos felköszöntő hangzott. A polgármester mondott áldomást Jókaira, ki viszont Kolozsvár polgárságát és polgármesterét éltette. A lakomán a hadsereg és honvédség főtisztjei is résztvettek. Este távozott el Jókai a városból és visszatért Budapestre.

Liszt Ferencz néhány nap előtt Rómából haza érkezett, s mindjárt munkához látott, a mennyiben maga korrigálta ki «Királydal»-ának zenekarra irt ujabb kiadását, mely a napokban hagyja el a sajtót. Zeneakadémiai előadásait is megkezdte, melyekre ujabban két nőtanitványa érkezett meg Weimárból.

A Deák-szobor-bizottság gróf Tisza elnöklete alatt tartott ülésén végleg megállapodtak a Huszár halála következtében félbe maradt szobrok befejezése ügyében. Az aradi vértanuk emlékszobrának ügyére nézve is felszólittatván e bizottság, megállapodott abban, hogy *Zala* György fiatal szobrászt és Huszár volt tanitványát fogja az aradi bizottságnak ajánlani a szobor kivitelére. A Deák-szoborra nézve Strobl Alajos hozatott javaslatba. A megbizás a müvészeti ellenőrzésre és egyáltalán az egész artisztikus felelősségre kiterjed és ezt Strobl minden fizetés nélkül fogja teljesiteni, csupán a felmerült napi költségek megtérítését kivánja.

Huszár Adolf műtermében az elhunyt mester két tanitványa, Keszler Adolf és Mayer Ede végzik be a Deák-szobor allegorikus mellékcsoportozatain (a «Hazaszeretet» és «Kiegyezés») még hátramaradt utolsó munkát. A felügyeletet Strobl Alajos szobrász gyakorolja.

Főherczegi műterem. Mig József főherczeg és családja Fiumében időznek, addig az alcsuthi főherczegi kastély egyik részét műteremmé alakitják Mária Dorottya főherczegnő számára, ki itt fogja ezentul rendszeresen gyakorolni kedvencz foglalkozását, a festészetet, a melyben tehetségének és haladásának már oly számos jelét adta.

A Széchenyi-lakomát e hó első napján tartották meg a nemzeti kaszinóban, hol fényes társaság gyült össze. A Széchenyi-serleggel mondandó felköszöntésre gr. *Keglevich* István vállalkozott és hatásos beszédet tartott.

Hivatkozott a régi kegyeletes és buzditó szokásra, mely a jelesek emlékét megörökiti. Helyesen tettük, midőn Széchenyi alakját érczben megörökitettük, de igazán megörökitve csak akkor lesz emléke, ha fölvettük szivünkbe érzelmeit, agyunkba eszméit, ha követjük irányát, példáját, gyakorolva a férfias bátorságot és mérsékletteljes higgadtságot, önzetlen munkásságot, bölcs takarékosságot és áldozatkész bőkezüséget, komoly megfontolást és erélyes kezdeményezést s mások jogainak tiszteletét. Ekkor mondhatjuk, hogy nemcsak érczben és kőben, hanem vérben és szellemben is megörökitettük emlékét. Az ifjabb nemzedék minden tagja emeljen szivében és agyában emlékszobrot a nagy halottnak, mutassuk meg, hogy nemcsak olvastuk életrajzát, hanem fel is fogtuk, hogy nem hiába fáradott és szenvedett értünk. Sorsunkat a gondviselés jobbra forditotta, itt az ideje, hogy egész odaadással törekedjünk Széchenyi czéljára: hogy nemzetünk legyen magyar, gazdag és mivelt, mert vész idején csak igy állhat meg. E munkában fényes szerep jut a magyar nemesi osztálynak, melynek Széchenyi István is fia volt s melynek fejlődésére az ő alkotó szelleme döntő befolyást gyakorolt. A nemesség hivatva van, hogy vállvetve a fejlődő középosztálylyal és néppel, tanácsával és példájával müködjék közre a haza javára. Széchenyi látta, mily üdvös szerepe van a nemzet életében az erre méltó nemességnek, de látta azt is, hogy a nemesség csak ott tartotta meg befolyását, tisztelt állását, a hol helyzetének magaslatán állt: a nemesség befolyása nemcsak vagyonától, hanem szellemi és erkölcsi tulajdonaitól függ. Végül arra buzditotta a magyar nemességet, hogy a középosztálylyal, az irodalom és tudomány férfiaival kezet fogva, a munkában keresse az igazi érdemet, s igy fölötte fog lengni Széchenyi szelleme. — A beszédet nagy éljenzés fogadta.

Az országos kiállitáson a női kézimunka is nagy számmal lesz képviselve, noha ezekre szigoru föltételeket tüztek ki. A háziipar csoportjában a női kézi munka osztályában 117 bejelentést fogadtak el. Ebből a fővárosra 22 esik. A legtöbb kiállitót (38 hölgy) Szabadka szolgáltatja, utána Baja következik 35 hölgygyel stb. — A kiállitási nagy *hangversenyterem* tervét, mely ezer ember befogadására van számitva, s szini előadásokra, hangversenyekre, gyülésekre, kongresszusok tartására volna alkalmas, a szinházi bizottság nem fogadta el; ily nagy arányu épületet tüzveszélyesnek jelentett ki s csak egy földszintes, nem szinház módjára berendezett épületet tart megengedhetőnek.

De Gubernatis Angelo gróf, tekintélyes olasz iró és akadémiánknak külső tagja időz több nap óta köztünk, s igen szivesen fogadott vendége az irodalmi és tudományos köröknek. Gubernatis Florenczben a «Revue Internationale»-t szerkeszti, az irodalommal sokoldalun foglalkozik, s látogatásának egyik czélja, hogy jelesb magyar irókról és müvészekről egy enciklopédiát állitson össze a külföld számára. Egyik régi ismerőse, gróf Kuun Géza, a Petrarca-féle kodex fölfedezője, ki Erdélyből egyenesen régi ismerőse üdvözletére jött föl; a másik ismerőse Pulszky Ferencz. A vendég sok felé hivatalos, s

MDK

Keszler Adolf szobrász

III.Endre, Vencel, Ottó, Róbert Károly c. szobor-
művei az Országház főrizalit loggiaja felett.

Zámborszky Ilona: A Magyar Orszaghaz.Bpest.1937.
130.l.

MDK.

Kessler Adolf József nabrán

„Epreskert"-ben akar vajat műkeszet építeni,

1887.

MDK-A I- 1/1889

MDK

Keszler Adolf, szobrászm.

Huszár Adolf halála után, akinél 1883 óta dolgozott, jogosan remélte', h. a befejező munkákat öreá bizza a szoborbizottság, aki annyi munkát végzett e monumentum körül. Mellőzték, a ez mély megsebezte. Munkakedve, erélye megtört.

Lyka Károly: A Szentház-műhely.
Magyar Művészet. 1931. 180-181.l.

MDK

Keszler Adolf, szobrász.

Szanthó Ferenc veje, a mellőzés után még csak egyszer szerepelt: 1887-ben, az Arany János-szoborpályázaton. Ez sem sikerült. Borivásnak adta magát és elzüllött. A tehetséges művész teljesen elfeledve halt meg 1903-ban.

Lyka Károly: A Szanthó-műhely.
Magyar Művészet. 1931. 180-181.l.

Keszler Adolf, szobrászm. MDK

Szandház Ferenc veje

szül. Brassó, 1863-ban.- Brassóban járta a reáliskolát, Bécsben a Képzőm. Akadémiára járt s azután Bpestre költözött. Mint nem mindennapi tehetséget Huszár Adolf foglalkoztatta. Elsősorban a Deák-szobor körül, amelynek mellékalakjain dolgozott.

Lyka Károly: A Szandház-műhely.
Magyar Művészet. 1931. 180-181.l.

Reszler Adolf (?) szobrász

Pesti Hirlap. 1885. jan. 28. 4

Huszár Adolf hagyatéka

Keszler Adolf szobrász

Pesti Hirlap. 1885. febr. 6. 5

Huszár Adolf örökre

MDK

Keszler Adolf szobrász

Huszár Adolf mütermében... Vasárnapi Ujság, 6.sz.
1885. lol 1.

Kessler Adolf

nőtlen

Brassóból, 1877-ben 18 éves.

lásd

Fleischer Béla 57. l.

T. 2964.

a bástyákkal megerősitett vár, a me-
n jobbra az erdélyi csapatok tábora
e egy sas röpül le, a háttérben pe-
est között üstökös látszik. Felira-

OVIST VND DER SCHLACHT SO VOM
EHEN AÑO 1595 Mense Octob.

A. Die Statt Tergouist és befejezése:
Sibnpurg: Leger gfogen.

16 : 26.5 cm.

108.

Keszler Adolf

szobrász

Uj országház külsején

(III Endre, Venczel, Otto, I Robert Károlyi,)

Cx 20. l.

Keszler Adolf, szobrász- szül. Brassó 1859 ápr. 7. + 1903. Budapest. A bécsi akadémián tanult, azután ~~mint segéd~~ Huszár Adolf ~~mint dol-gozott~~ mellékalakjain dolgozott. Az uj országháza épületén tőle valók ( ) szobrai. Utóbb Feszlernek segédkezett a lipotvárosi szent István templom dekorativ szobordiszein: Művei közül Deák I. kis mellszobrát Erzsébet kirafne vette meg.

Thieme-Becker
20 k. 20 g. l.

KESZLER ADOLF József szobrász

Hussár Adolf egyleti segéde – 1888-ban a tanács elutasítja eperlenti telekre történő kérvényét mert a tellekat a OMKT rendelkezésére bocsájtotta

Gábor E

Müvtört.Ért. 1990 1/2 27.

Žefarović Hristofor munkája. A templom falaira Mihajlo Živković ikonjait helyezték, amelyek a balassagyarmati szerb templom ikonosztázának (1815) részei, valamint Arsa Teodorović ikonjait, ezek pedig az egykori budai szerb templom ikonosztázán álltak.

A templomot Pfannl Egon vezetésével az Országos Műemléki Felügyelőség állította helyre (1957–59).

6. Csobánka

Gábriel arkangyal temploma, amely 1746-ban épült. Arányos kis falusi templom, harangtoronnyal. Az oltárfal egyszerű kivitelezésű, nincs faragásos díszítése. A 18. század második felében keletkezett ikonjai naív barokk stílusúak.

7. Deszk

A Krisztus színeváltozása-templom 1859-ben épült, nem messze attól a helytől, ahol egy 18. századi templom állt. Az egyszerűen kialakított, fából készült ikonosztázon faragott keretű, a 19. század végéről származó ikonok vannak. Az ünnepi ikonokat 1878-ban festették, az ikonosztáz központi ikonja, az *Utolsó vacsora* pedig az 1866-os évszámot viseli. A nagyméretű templomi zászló, mely a *Mária mennybemenete* ikon alatt áll, falusi zsánerképet ábrázol: négy ökörrel szántó parasztot.

8. Dunaföldvár

A Szentlélek eljövetele ünnepének szentelt templom. Az elsődleges, szerény méretű templom már a 17. században is állt. A szerbség 1690. évi vándorlása után felújították, esetleg átépítették. 1787-ben ezen a helyen épült a mostani templom, a kornak megfelelő barokkos manírban, de egyes részletei klasszicista stílusjegyeket viselnek magukon. Az ikonosztáz konstrukciója, oszlopai és az ornamensek faragása a klasszicizmus felé hajlik. Az ikonosztáz ikonjait Pavle Đurković neves szerb festő készítette 1801-ben. A szószék lépcsőzetének oldalára *Jákob lajtorját* festette, korabeli rézmetszet nyomán. Ő készítette el az oltárkép nagy kompozícióját is, amely Krisztusnak a keresztfáról levételét ábrázolja.

Keszler Adolf 11, 28, 42, 105 szobrász
(in: Déry Attila; Budapest eklektikus épületszobrászata
/Művészettörténet-Műemlékvédelem I. /OMF kiad. Bp. 1991

	1. (1971)
	1966. 1.
ának időszakos tájé-	
	1. megj. 1976
	1. megj. 1977
	1.évf.1.sz. 1956
	1971
	1.évf.1.sz. 1945
	1. megj. 1889
rts . A fiúp művészeti	No.20. (1962)
ae	1981
	1977. 1.sz
	1. megj. 1972
	1933. megj. 1934
	1. 1979. megj. 1980
ató	1978
	1978
	1.sz. 1960. jul.
i folyóirat	lévf. 1/3.sz. 1952

Keszler Adolf

nobrán

életrajz

lásd

Magyar Művészet

1931 181. l.

MÜEMLÉKEK ORSZÁGOS FIGYELMÉGA
479.
~~249~~ /19 23. szám
Érk.: 1923-év nov. hó 17. n.

Kötetekben 6 + 6 pd. [illegible]
Károsnál a Műszettörténeti
Tisztelettel kérem, hogy a [illegible]
kiadni szíveskedjenek.

Tisztelettel

Bp. 1923. XI. 16.

A fenti kérés 6 + 6 = 12
kötetet Hekler Antal dr. Önge
részére átvettem.

Budapest, 1923. november 16

Gott Antal

KESZLER 1. *Adolf József*, szobrász, * Brassó 1859 ápr. 7, † Budapest 1903. A bécsi képzőművészeti akadémián tanult, azután Budapesten Huszár Adolf műtermében a Deák-szobor mellékalakjain dolgozott. Az Országház épületén tőle valók III. Endre, Vencel, Ottó és I. Károly Róbert királyok szobrai. Utóbb Feszlernek segédkezett a lipótvárosi Szt. István-templom dekoratív szobrászmunkáiban. Művei közül Deák Ferenc kis mellszobrát Erzsébet királyné vette meg. Tőle való Erzsébet királyné emlékszobra Diósárok nyaralótelepen Nagytétény mellett.

E. G. I 550 l

ordultan és sima karimájú,
rázolva. Jobb kezét kinyuj-

ztes gömböt tart. Haja és
rövid. Zárt koronát, vértet
lirata az emelkedett perem
elül: »LADISLAVS. I. VNGAR.

·9 cm. — Lelt. sz. 1086. — Ér-
mil ajándéka 1907 április 30-án
9 november 24-iki 5395 (1950–
(351–910) és a 3211–910 eln. sz.
ir 10-iki (2095–909) és az 1910
egyzékek alapján. — Bejelente-
3).

Keisler Adolf

Nobrak

[illegible]

Vas. Zyp 1887.

749 l

MEK

Keszler Adolf, szobrász.

A parlament szobrai közül hat tőle való.
Deák Ferenc mellszobra. - Ez számos reprodukcióban
terjedt el országszerte. Egy példánya Erzsébet
királyné birtokába jutott. -Messze eltávozott a
Szandház-műhely hagyományaitól s ez lett végzete.

Lyka Károly:A Szandház-műhely.
Magyar Művészet. 1931. 180-181.l.

Keszler Adolf

obraz

rod

Pasheiner. 1887. 457.

Magyar királyi államvasutak.

T. Műhelyf

Miután keresményemnek 191..... év...

tésénél.....

jelenhetek, keresményemnek átvételére .....

nevü munkástársamat szóbelileg megbiztam

Kelt ....., 191..... év

.....

tanu.

.....

Keszler

Árverési Csarnok aukciós kat.

36 sz. 1927 febr.
37 sz. 1927 márc.
38 sz. 1927 maj.
39 sz. 1927 okt.

T. 2808.

ülő dragonyos törzstiszt (Stabs
néz, a háttérben pedig dragonyo-

11.6 : 13 cm.

KESZLER ADOLF JÓZSEF, 1863 ápr 7—1903.
Országház, kívül: III. Endre, Venczel, Ottó, Róbert Károly.

Medvey. 118. C.

Temesvári népkrónikák X. 174. 176

Kaszler Adolf

Nobrai az Országházon

A főrizalit loggiája felett

III. Endre, Vencel, Otto,

Róbert Károly.

Zámborszky Ilona

A magyar Országház

Bpest, 1937. 129. l.

Bursa, piros bársonyból, ovális és leveles arany kimrézzel, arany paszománttal és csipkével szegve, alul két, fent egy zárofedővel. Mag. 19 cm. Magyar (?) munka 1650 körülről.

Lepold: Adatok, 23 l.

Pázmánytól származik.

MDK

Keszler Adolf szobrász

III.Endre, Venczel, Ottó, Róbert Károly

Zámborszky Ilona: A magyar Országház.Bp.1937,
129-132 l.
/az épület külsején elhelyezett szobrok/

MDK

Keszler Adolf szobrasz

III.Endre, Venczel, Ottó és Róbert kiralyról készitett szobrai az Országházban.

Cikk: Az új országház ünnepéhez.

Ország-Világ, 1894. 19.sz. 315.l.

Keszler Adolf

K

nobrán

l. Huszár Adolf
első segéde

Buday: Deák-nobor

135. l. 136. l 137,
158. l.

Keszler Adolf

Huszár Adolf tanítvá-
nya, Mayer Edével
együtt végzi a Deák
szobor allegorikus csoportoza-
tán még hátralévő
munkát Strobl Alajos
felügyelete alatt.

Vas. Ujs. 1885. 101. l.

4. LIEFER

MIT 500 TAFELN UND T

PAUL ARETZ VERLAG / D

M.D. K.

Keszler Adolf

Mayer Ede müvésztársával együtt fejezik be Huszár Adolf Deák-szobrát az eredeti mintához ragaszkodva.
A két müvész Huszár Adolf tanitványa volt és a müvet Stróbl Alajos felügyelete mellett készitik.
Képzőművészet c. rovat.

Képes Családi Lapok, Bp. 1885 . febr. 15
21. sz.

Keszler ~~[illegible]~~ Adolf

Huszár Adolf tanítvá-
ja volt, s a Deák
szabor allegorikus csopor-
tozatain dolgozott

Vas Lyp 1885. 10 i l

Keszler

szobrász

Huszár Adolf által készitett Deák-szobrot Stróbl Alajos szobrásszal együtt fejezte be.

Pesti Hirlap
1935.V.27.

Keszler Adolf, szobrász M.D.K.

az ellenyt Huszár Adolf egik tanítványa, Mayer Edével együtt és Stróbl Alajos felügyelete alatt, dolgozik a Deákszobor két mellékalakjának: a Honszeretet és a Kiegerés allegorikus csoportjainak együttesén. Ugyancsak ő fejezi be Volkmann Robert mellszobrának márványba vésését.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1885. VI évf.

febr. 11. sz. + febr. 18. sz.

MDK

Keszler Adolf szobrász

Huszár Adolf első segéde volt.

Buday: Deák-szobor 135, 136, 137, 158.lap

MDK

Keszler Adolf

Huszár Adolf tanitványa, Mayer Edével együtt végzi a Deák szobor allegorikus csoportozatain még hátralevő munkát Strobl Alajos felügyelete alatt.

Vas.Ujs.1885. 101.l.

MDK

Kenler Adolf nobrán

A Deák nobrá mintázásánál
Hunár segédje

Deák Ferenc nobrának leírása és tört.
Lerk: Buday József. Bp. 1897. 158.

Nőegyleti-hirek.

* **Az orsz. kisdedóvó egyesület** Tisza Kálmánné elnöklete alatt tartott ülést, melyen elhatározták, hogy a magyarországi kisdedóvás jubileumát 1887 szeptember havában fogják megtartani.

* **A budapest józsefvárosi jótékony nőegyesület** december hó 23-ikán tartotta a szegény gyermekeket felruházó ünnepét. A lélekemelő ünnepélyen a főváros több előkelősége volt jelen.

* **A budai nők** rendezték a legnagyobb szabásu karácsonyi ünnepélyt a szegénysorsu szülők gyermekeinek örömére. Diszes közönség volt jelen, s Szász Károly ünnepi beszéde után a rendező hölgyek 38 ref. vallásu szegény gyermeket láttak el téli ruhával s mintegy szászhusz közt osztottak ki könyveket és apróságokat.

Vegyesek.

A hang. Minden hang, legyen bár gyenge vagy erős, a levegőben 333 méternyi hosszúságot rezeg egy másodperc alatt. A vizben még gyorsabban és messzebb terjednek a hang hullámai. A genfi tó vizében tett kisérlet szerint a viz alart kalapácscsal megütött harang hangja egy földrajzi mértföld távolságra elhallatszott.

Az ég nem akarta. Campidigliában augusztus első napján egy ifju pár esküvőjére gyültek a meghivottak, annál nagyobb örömmel, mivel a szülők ellenzése végre megszakadt a kitartó szerelem láttára. Örömtől sugárzó arccal ment a tizenhét éves menyasszony a templomba. Utközben azonban hirtelen nagy zivatar támad s a villám lecsap a menyasszony kocsija mellett, a nélkül azonban, hogy bárkinek a legcsekélyebb baja lett volna az ijedtségen kivül. Midőn a templomba érkezik a násznemet, a szülők előállva, megtagadják adott szavukat, hivatkozván az ég intésére, mely az elébb villám alakjában nyilvánult. Hiába volt a jegyesek, a vendégek, sőt még a pap kérelme is, a leányt elvitték magukkal haza. Azonban ennek este sikerült kiosonnia s vőlegényével találkozva, elhatározták, hogy együtt halnak. Erős zsineggel összekötötték egymást derekukon s a folyóba ugrottak. Igy összeölelkezve találták meg másnap a két ifju holttestét, kiknek boldogságát a véletlen zúzta semmivé.

A királyné lovai. Erzsébet királyné, minthogy neki már ugy sem szabad lovagolnia, megszüntette istállóját. Lovait legnagyobbrészt elajándékozta. Gizella fő hercegnőnek adott kettőt, hatalmas ugró lovai Lichtenstein hercegéi lettek. Erzsébet királynét ezentul tehát senki sem fogja látni lovagló öltözetben, mely oly fölségesen simult karcsu alakjára.

Irodalom.

Ujévi könyvpiac. Ifj. Nagel Ottó könyvkereskedésében (Muzeum-körút, a nemzeti szinház bérházában) a következő uj kiadásu könyvek kaphatók: Andersen meséi. Képekkel 50 kr. — Báró de Manx vizen, szárazon és a levegőben, gyalog és lóháton stb. egyedül igaz élményei. 6 képpel. Kötve 60 kr. — Büttner Lina. Egy rút kis lány története. Elbeszélés fiatal lányok számára. Kötve 1 frt 20 kr. — Cooper. A vadölő. 8 szines képpel, 2 frt 50 kr. — Cooper. Az utolsó mohikán. 8 szines képpel, 2 frt 50 kr. — Cooper. A Bőrharisnya. 8 szines képpel, 2 frt 50 kr. — Az itt felsorolt ifjusági iratok igen alkalmasak karácsonyi ajándokul.

Tréfás számtani feladványok gyüjteménye cimen Orbók Mór igen diszesen kiállitott kötetkét bocsátott közre. A munka Singer és Wolfner budapesti könyvkereskedők kiadásában jelent meg s ára 50 kr. Mint élvezetes mulattató olvasmányt ajánljuk a serdültebb gyermekek számára.

Az élet a humor tükrében. Humoros versek irta Vajdafi Ernő. Ára 1 forint. Kapható Hoffmann és Molnár könyvkereskedésében Budapesten. — A kis kötetke mintegy száz humoros költeményt tartalmaz, melyekben sokkal több élc, ügyes fordulat és találékonyság rejlik, mint poézis. De ez nem róható fel szerző hátrányára, kinek e munkája tudtunkkal ezen a téren első kisérlete. A humoros verseket mindazáltal élvezettel olvassuk, s ajánljuk olvasónőink figyelmébe.

Nők világa.

Özv. Vásárhelyi Jánosné sz. Brunek Julia urasszony hunyt el Aradon 83 éves korában. Megérdemli, hogy a nagytiszteletben állott asszonysággal bővebben foglalkozzunk, mert ő Magyarország legválságosabb napjainak szerencsétlen foglyaival szemben fényes bizonyságát adta hazaszeretetének és nemes szivének. Ő volt az, ki a szabadságharc alatt, dacára, hogy szigoru katonai felügyelet alatt állt, számos menekülő honvédnek nyujtott házában biztos menedéket és szökésüket anyagi segélylyel is előmozditotta. Ő volt az, ki az aradi fogházban sinlődő szerencsétlen foglyokat minden tőle kitelhető segélyben részesité és a 13 vértanu özvegyeit, férjük pöre alatt házukba fogadta. A nemeslelkü hölgy temetése az egész város részvéte közt folyt le.

Uj magyar énekesnő. A bécsi Ehrbar-féle teremben Hummer gordonka-virtuóz hangversenyén nagy sikert aratott szép ének számaival Dubi kisasszony, ki különben nem más, mint Funták Ágnes urhölgy, Funták Sándor fővárosi ügyvéd s volt orsz. képviselő kedves leánya. Dubi kisasszony Rossini egy koloratur áriájának előadásával nagy tetszést nyert s a bécsi lapok róla, mint meglepő jelenségről irnak.

Női fogadás. A trónörökösnénél pénteken van a női fogadás. Ilyenkor mutatják be ő fenségének a még ismeretlen udvarképes hölgyeket. A visite-k nem tarthatnak tovább tiz percnél.

Képzőmüvészet.

* **Keszler Adolf** fiatal szobrásznak a mü csarnok jubiláris kiállitásán kiállitott Deák Ferencet ábrázoló kis terrakotta mellszobrát, ő felsége a királyné, gyüjteménye számára megvétette.

* **Két igen szép** pastell-képet állitott ki Roskovics Ignác a karácsonyi mütárlaton.

* **Az Andrássy-uti müvészházban** a karácsonyi képkiállitást igen sokan látogatták s számos megrendelés történt a főrangunak részéről.

Történelem.

A jellem. Midőn Napoleon Oroszországba bevonult, a visszatérésnél egy benszülött fogoly-paraszt volt az utmutató az ismeretlen ország hegyei között. Midőn tisztét bevégezte, Napoleon adjutánsa a paraszt mellére, a szive fölött tintával egy N betüt rajzolt, mondván:

— Igy, ez a jel most már felszabadit a cár hatalma alól Te Napoleon császár alattvalója vagy! S kacagva fordult a vidám tiszt társai felé, kik nem kevésbé mulattak a paraszt zavarán.

Azonban nehány percig habozott ez csak. Bal kezével zsebébe nyúlt, kivette kését s melléből kivágta az N betüt s odadobta az elszörnyüködő tiszt elé.

— Én eskümhöz hü maradok. Éljen a cár!

Midőn Napoleon császárnak tudomására jutott az orosz paraszt heroismusa, mely igen mély benyomást tett reá, maga elé hivatván, gazdagon megajándékozá s miután sebéből kigyógyult, szabadon bocsátva ezeket mondá:

— Sok ilyen hazafit adjon az ég Franciaországnak, mint a minő te vagy barátom!

Zene.

Táborszky és Parsch nemzeti zenemü kereskedésében (váci-utca 30. sz.) a következő uj zenemüvek jelentek meg:

Az eleven ördög-négyes. Konti József hasonnevü operettejének dallamai után irta zongorára Klepsch Károly. Ára: 1 forint.

A parasztkisasszony. Berczik Árpád népszinmüvének válogatott dalai és a «Hódosi biró leánya,» Madarász Ernesztin népszinmüvének dalai zongorára. Ára: 2 forint.

Rózsavölgyi és társa zenemü kereskedésében megjelent:

Danse des bayadères. Szalon-polka. Irta Sellei Gyula. Ára: 80 kr.

Mikadó-keringő. Sullivan Arthur operettejének dallamai után zongorára irta Bucalossi P. Ára: 1 forint 20 kr.

Egy szerencsétlen császárnéről.

— Episod. —

Karlsbad sétányain az előző években a fürdő évad alatt egy megtörött, öreg nőnek köszöntek a fürdő vendégei. Barátságosan fogadá ez az udvarias üdvözleteket s ilyenkor felvidultak a még most is szép arc vonásai, melyeken a sors, szenvedés számtalan nyomokat hagyott. Nem ismeretlen olvasónőink előtt Eugénia császárnő szerencsétlen sorsa. Férje halála után egyetlen reményét, minden boldogságát egy vad ember lándsaszurása tette semmivé. A szép reményekre jogositó, lánglelkü herceg az ismeretes zulu-hadjárat áldozata lőn. S Eugénia vérző szivvel könyezte meg egyetlen gyermeke elvesztését s azóta hontalan bolyong a széles világban. Maradása sehol sincs; valami láthatatlan szellem üldözi tova még fia sirjától is. Majd Olaszország költői vidékein tartózkodik, majd a tengerövezte szigeteket keresi fel, be-be néz Párisba, fénykorának szomorú emlékü városába, hogy rövid tartózkodás után ismét más tájon leljen nyugalmat megtört lelkének.

Midőn még Franciaország trónján ült Eugénia, leginkább szeretett tartózkodni az eauxi-bonni hegyek között, hol gyönyörü kastélya volt a fenyvesek alján. Ide rendesen elkisérte férje és családja s idylli életet folytattak a boldog magányban. Itt esett meg vele az alábbi történet, mely a császárnő nemes szivéről, gyöngéd érzelmeiről tesz bizonyságot.

Egy verőfényes reggelen Eugénia császárnő egyedül iparkodott föl az eauxi-bonni hegyek egyikére, tourista öltözékben s hatalmas hegymászó botjával.

Az uton egy szegény asszonynyal találkozott, ki hársfa-leveleket szedett. Midőn meglátja az idegen hölgyet, csudálkozva tekintett reá.

— Mit szed jó asszony? — Kérdé tőle Eugénia császárnő.

— Hársfa-leveleket gyüjtök a városi gyógyszerésznek, — válaszolá ez.

— Ha eladó megveszem én is.

— Nem. Hiszen ez még oly csekély, hogy egy sous-t sem ér meg.

— Mindegy; fogja . . . s a császárnő nehány aranyat csusztatott a szegény asszony kezébe.

— Jaj — mondá — az, én még ilyen fényes krajcárokat nem is láttam. Ilyen csak a császárnénak lehet. Óh, mondja meg asszonyom, ön nem a császárné?

— Igen, az vagyok.

— Akkor hát meg tudja mondani, hogy van férje, a császár. Egészséges-e, mert mi minden nap imádkozunk ő érte. Valjon meghallgatja-e az ég a mi szerény imánkat? . . .

— Köszönöm, jól érzi magát. Talán vannak önnek gyermekei is jó asszony?

— Igen, három . . meg egy kicsi . . .

— Fogja, mondá Eugénia, kihuzva aranytól duzzadó tárcáját, — ez a gyermekeié. Aztán imádkozzanak a császárért, én meg majd ő értük fogok fohászkodni . . .

S ezzel folytatta mászását a meredek hegyi uton. **G. Elek.**

Egyveleg.

Munkácsy Mihály Amerikából visszatért már Párisba. New-Yorkban nagy lelkesedéssel fogadták, ugy mint régente Kossuth Lajost. — **Kolozsvárt** a nemzeti szinházban Endrődy Sándor irótársunk kitüntető ovációkban részesittetett, midőn felolvasását bevégezte. — **Kertész-kiállitás** lesz a jövő tavaszon április 24-kétől május 2-ikáig. — **Szerb háziipar** kiállitás van jelenleg az osztrák iparmuzeumban. — **Az első város** egész Európában Hernösand Svédországban, mert ott már az utcai világitás kizárólag villany A gépet, mely a villanyfény előállitására szolgál, a város melletti nagy vizesés hajtja s igy sokkal olcsóbba kerül, mintha gázzal világitanának. — **A főváros** utcáin a karácsonyi ünnepek alatt oly nagy volt az élénkség, hogy a kocsitorgalom rövid ideig nem egy helyen szünetelt. — **Napoleon** katonái közül Franciaországban még 710 öreg katona él, kik évente 250 frank penziót élveznek — **La Rochell** városának (Franciaország) évente az összegyüjtött csigafészkekből egy millió márka jövedelme van. — **Jókai Mór** leányával Rózával olaszországi utjából visszatért a fővárosba. — **Liszt Ferenc** hamvait végre hazaszállitják. Találtak ugyanis egy levelet, melyben a mester határozottan kijelenti, hogy anyaföldben akar pihenni. — **A pénzügyminiszter** rendeletet adott ki, melyben meghagyja, hogy összeragasztott bankjegyek elfogadásától óvakodjunk, mert azok az állampénztárnál nem váltatnak be. — **Pompejiben** az ó-kor leghiresebb kastélyát, a nagy Casa di Giuseppet már teljesen kiásták.

Természettudomány.

A világosság benyomulása a tenger vizébe. A természettudósok e kérdésről a legkülönbözőbbféleképen vélekednek. Mint legujabban egy nizzai mérnök irja, délben szép idő mellett 400 méterig behat a világosság a tenger vizébe s ez a mélység megmarad nyolc napon át 300—350 méternyi változással a nap forgása mellett is.

A száraz föld magassága. A száraz föld átlagos magassága kilencszáz láb a tenger tükre fölött.

Óriás fa. Párisban jelenleg egy, a Roneban talált óriási cserfa törzsét mutogatják. Látható rajta, hogy valamely hajónak volt alkotórésze s hossza 31.60 meter, 9 méternyi kerülettel s 55,000 kilogrammnyi sulylyal. A talált törzs a tudományos vizsgálat szerint ötezer éves s nyolcszáz éve lehet a Rone vizében. Ha most fogalmat alkotunk magunknak az e fából készült hajó nagyságáról, elképzelhetjük, mily mély és széles öblüek voltak még ezelőtt ötezer évvel a hajózható folyók és csatornák.

Szinházi hirek.

«Phaedra» és **«Széchi Mária»** szerepeiben vendégszerepelt Sopronban Jászai Mari asszony, a nemzeti szinház kitünő müvésznője. Midőn a szinpadon megjelent, élénk ovációk tárgya volt. Az előadás alatt gyönyörü babér koszorút is kapott.

Szigeti József uj énekes szindarabot irt s benyujtotta a népszinházhoz.

A pesti német szinházban karácsonykor Sonnenthal vendégszerepelt. Január hó első felében fel fog lépni itt Lewinszky is.

A magy. kir. operaházban az «Excelsior» látványos ballet első előadása január elsejere tüzetett ki. Nagy költségbe kerülnek a jelmezek és a diszletek. A jelmezek, Pierre Caffi párisi jelmezmester utasitásai után készültek.

A nemzeti szinházban legközelebb szinre kerül Shakespeare «Lear királya,» melyben a cimszerepet Szacsvay Imre fogja játszani, ki kiváló gondot fordit uj szerepére.

Nikisch Arthur nem fog Budapestre jönni az operához első karmesternek, minthogy lipcsei szerződését felbontania nehézségekkel járna.

Rotter Gizella kisasszony, a magy. kir. opera szép jövőjü tagja, a tavaszszal megválik a szinpadtól s férjhez megy.

Carneval.

Bár sokkal rövidebb az idei farsang a tavalyinál, vidámság és jókedv tekintetében semmivel sem fog ez sem azért a mult carneval mögött maradni. Bizonyitják ezt ama számtalan báli meghivók és jelentések, melyeket naponta kapunk A főváros elite-báljait, mint minden évben, ugy az idén is a jogászbál nyitja meg, melyen valószinüleg ő felsége is megjelen, mint azt a meghivó küldöttség előtt gyanittatá. Az elite-bálok napjai meg vannak ugyan határozva, de ezek még biztosaknak nem mondhatók, mert ez a vigadó temeinek megszerezhetőségétől függ. Ugy látszik az idén a fővárosban élénkebb lesz a farsang az eddigieknél, mert a rendes bálokon kivül még az egyletek és kisebb körök is szándékoznak rendezni nagyobb szabásu táncvigalmakat, habár a tavalyi farsang egyik elite-bálja, a technikus-bál elmarad. A fővárosban és vidéken megtartandó bálok biztos határnapjai eddig a következők:

Jan. 8. A pesti izr. nőegylet bálja a vigadóban.
» 8. A győri jogászbál.
» 8. Az egri jogakadémia bálja.
» 9. A miskolci nőegylet bálja.
» 12. A szabadkai első nőegylet bálja.
» 15. A szegedi jótékony nőegylet bálja.
» 10. Jogász-bál a fővárosi vigadóban.
» 20. Udvari bál
Feb. 1. A magán hivatalnokok bálja a fővárosi vigadó termeiben.
» 7. Orvos-bál a fővárosi vigadóban.
» 8. Szepesi bál a fővárosi vigadó termeiben.

Női lovagrendek.

I.

Osztrák csillagkereszt-rend. Igen nevezetes és tekintélyes az osztrák csillagkereszt-rend, melyet II. Henrik özvegye: Gonzága Eleonora alapitott, s mely rend egy csodának köszöni létrejöttét. A Habsburg ház tulajdonában volt Jézus keresztjéből egy kis szálka, mely drága ereklyét Miksa és III. Frigyes arany keresztbe foglaltatták, s magukkal hordozták Frigyes után utódja III. Lipót az özvegynek ajándékozta e kincset, hogy ez ereklye legyen vigasztalója. Az özvegy selyembélésü, zománcozott kristály-szelencében gondosan őrizte. A bécsi császári palotában 1668 febr. 2-án tüz ütött ki, közvetlen Eleonora császárné lakása alatt s gyorsan terjedvén, az özvegy nagy életveszélylyel menekülhetett meg a biztos haláltól. Másnap keresték az ereklyét s meg is találták a romok között ép állapotban, s csak az ércfoglalat olvadt el. Ezen annyira megörült a császárné, hogy azonnal nyilvános menetet rendelt, és elhatározta oly női lovag-rend alapitását, mely e csodás esemény emlékét emlegesse, s melynek tagjai a szent kereszt tiszteletére szenteljék fel magukat. Az uj rendet IX. Kelemen római pápa egy bullájában megerősité, mely után Lipót szentesitette alapszabályait. E női lovagrend, valamint a rend érme 1668 óta sok átalakuláson ment keresztül. Ma az érem tojás alaku, széles, kék, zománcozott kerettel, magába zárva az arany karmin osztrák sast, mely felett barna fába illesztve, zölden zománcozott arany kereszt látszik. E fölött fehér alapon fekete betükkel a rend jelszava olvasható: «Salus et gloria» (Üdv és dicsőség.) Baltelől viselik, fekete selyemszalagra füzve.

Mozaik csarnok.

*** **Lángokban álló hajó.** Marseilleben egy ottani kereskedőcégnek petroleummal és kénnel terhelt hajója, midőn elhagyta a kikötőt, kigyuladt. Oly nagy volt a tüz, hogy lehetetlen vala az oltásra még gondolni is. Végre a Saint-Nikolas erőd ágyuival összebombázták a hajót, mely aztán elsülyedt. Az égő petroleumot pedig tovább vitte az áramlat a tenger szinén.

*** **Amerika hirlapjai.** Észak-Amerikában összesen tizennégyezer ujság jelenik meg. Az utolsó huszonöt év alatt majdnem megháromszorosodtak a lapok, a mennyiben 1860-ban Észak-Amerikában csak ötezerkétszázötvenhárom folyóirat volt. Érdekes e helyen megemliteni, hogy Bécsnek nyolc napi lapja van, mig Budapesten tizenhét ujság jelen meg naponta.

*** **Halálos fogadás.** Hyderabadban, Kelet-India egyik nagyobb városában, egy ember fogadott arra, hogy szabad fővel kiállja egész napon át a nap tüzes szurását. Egy nehány óra mulva azonban összeesett és meghalt.

*** **A gyémántokról.** A gyémántokat nemcsak a földben találják, hanem vannak példányok, melyek a sziklatömbök külső oldalán teremnek. Ezenkivül találtatnak egyes folyó iszapjában is kisebb gyémántszemek. A hires indiai gyémántmezők már régóta nem léteznek, s helyükön virágzó gyümölcsösök és ültetvények terméseiből gyüjti a tulajdonos a legfénylőbb gyémántokat.

Tartalom: 1887. (Költemény.) Reviczky Gyulától. — A grófkisasszony regénye. (Elbeszélés.) Palágyi Lajostól. — Senneville kisasszony. (Regény.) M. de Bazancourttól. Franciából forditotta Radnai Rezső. — Szilveszteréji lakomázás. (Kép.) — Az ó-év és uj-év között. (Fővárosi szemle.) Király Kálmántól. — Tárca: «1887.» Boldog uj évet! László Elektől. — Nőegyleti hirek. — Vegyesek. — Irodalom. — Nők világa. — Képzőmüvészet. — Történelem. — Zene. — Egy szerencsétlen császárnéról. (Episod.) G. Elektől. — Egyveleg. — Természettudomány. — Szinházi hirek. — Carneval. — Női lovagrendek. — Mozaik csarnok. — Regény-melléklet: «Lidércfény . . .» F. J. Fergustól. 1. iv.

Felelős szerkesztő: **Király János.**

M.D.K.

Keszler Adolf szobrász

és Mátray Lajos szobrász müvészeket bizta meg az aradi szoborbizottság, hogy Huszár Adolf: "Aradi vértanuk emlékszobrá"-t befejezzék, -közli a Képzőművészet c. rovat.

Képes Családi Lapok, Bp. 1885. febr. 22. 22. sz. 351. lap

Kessler Gábor
kerámikus
27 éves
(tbc.)
† 1946. V. 17.
Rákoskeresztúri izr. temető

Halottiskönyv

Kezler Gábor

kerámikus

I. Budapest

1941–42.

10. P

Keszler György

Ötv.

1738. Nagyneben

a communitas tag jává
választóták.

wód

Htch 3861

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása.

Engedély

.....

a műhelyfőnök vag
aláírás

8. sorsz. Műhelyi minta. —

Keszler György

ötvös

1738. a nagyszeteni külső
tanácsba választottak

Herbert

386. l

Keszler Gyula

kisplasztikus

életrajz

lásd

Margittay Rikárd

Balaton. Tájak — emberek. Bp. 1943.

231–233 l.

MOB kat. 3444.

5.)

gb. (80 m) 0·24 P

1931			Adás gb.
IV	5	Hamvas Péterné Budapest	1·5
IV	10	Vásárhelyi Mártonné Budapest	2—
IV	30	Készlet	0·5
			4—

Keszler Imre
Parasztlányok, olajf.

Magyarország a képzőművészetben. III. kiáll. Nemzeti Szalon, 1940. február, 10 1.

ester, 1480 körül: Triptichon.

480 körül: Pietà. — Kálvária.

33

KESZLER IMRE

70. Csendélet, pasztell 100.–

KESZLER IMRE

172. Tájkép, pasztell 100.–

Nemzeti Szalon

Téli tárl. 1938

jan.-febr.

A NEMZETI SZALON IGAZGATÓSÁGA:

ELNÖK:

Gróf ANDRÁSSY GYULA v. b. t. t.

MŰVÉSZETI ALELNÖK:

Horvai János

IGAZGATÓ:

Déry Béla

IGAZGATÓSÁGI TAGOK:

Művészek:		Műpártolók:
Edvi Illés Aladár	Rubovics Márk	Bauman Márton

Keszler Imre

festő

Műcs. kiáll, 1938 tól
Pipics 115. l.

ajcsokor, kucsmaforgó, szalagcsokor alakú »másli«).

'en, weibl. Kopfschmucke, Mützenzier, sog. »Masche«.

. Jh.

, Staatsrichter.

elmek buzogányai, díszövek.

'ohann Kemény. Prunkgürteln.

ei magyar pavillon előtt.

vor dem ungarischen Pavillon in Venedig.

KESZLER IMRE
52. Paraszlányok, olajf.

Nemzeti Szalon,
Magyar nép
1940. febr – márc.

ALELNÖKÖK

CSÓK ISTVÁN GEREVICH TIBOR HORVAI JÁNOS
FARKAS ZOLTÁN

IGAZGATÓ:

HUBAY ANDOR

FŐTITKÁR:

LEHEL BÉLA

Keszler Imre

1926/27 – 1927/28

Ferkèpzomfoiskèvk

100 l.

tésével kapcsolatot képez Ghiberti fes-
tői elrendezése és Leonardo tiszta térbeli megoldása között. Kissé hűvös tárgyilagossága, különösen függőképein, néha szárazon hat. Munkásságának első korszaka 1485-ig terjed. Szt. Fina életéből vett freskói: halála és temetése (1475, S. Gimignano, dóm) már elemeiben tartalmazzák későbbi jellemző jegyeit, melyek erősebben nyilvánulnak meg következő freskóin (1480, Firenze, Ognissanti); Szt. Jeromos dolgozószobájában, a XV. századbeli tudós minden fölszerelésével, száraz tárgyilagosságában éles ellentéte Botticelli ugyanott és ugyanazon időből való rajongó Szt. Ágostonának; a refektóriumban levő Utolsó vacsora a Leonardo előtti ily tárgyú ábrázolások egyik legjelentékenyebbike, amely inkább a bibliai hűségre fekteti a fősúlyt, szép kilátásával a kolostor kertjének fáira és röpködő madaraira. (Ennek a freskónak egy variációját megfestette a S. Marco-kolostor számára is.) Korának kolostori életéből ad jellemző képet a csak újabban fölfedezett és a Vespucci-család arcképei miatt érdekes Maria Misericordiana. 1481-ből valók a Sixtus-kápolna (Róma) freskói: néhány méltóságteljes pápaalak, de főleg Krisztus első tanítványainak, Péter és Andrásnak meghívatása, melyen sziklás partok közötti folyó tájképén kívül a kétoldalt elhelyezett, akkor Rómában élő firenzeiek arcképcsoportja, köztük Giovanni Tornabuoni, IV. Sixtus kincstárnoka s a pápai udvarba hívott görög filológus, Argyropulos kap meg. Ez időbe esik néhány függőkép: a Verrocchio hatását mutató komoly Trónoló Madonna szentekkel (Lucca, dóm) és az ötvös aprólékosságával megfestett ékszerek, perzsaszőnyeg, váza és ornamentikával ékesített Trónoló Madonna szentekkel és angyalok-

Keszler Imre

1914. máj.-jun. kiáll. - Nemzeti halom
Kilátás az újpesti rakpartról.
olaj. - 250.—

1914. dec. kiáll. u. o.
Kútvölgyi részlet, pasztell, 300.—

1915. ápr.-máj. kiáll. u. o.
Halászbárkák, olaj. 120.—

Úrvölgyi templom III. 223

Keszler Imre MDK

Csendélet, tempera

Mücsarnok 1938 Téli tárlat

MDK

Keszler Imre

Parasztlányok, pasztell

Műcsarnok 1938 Téli tárlat

MDK

Keszler Imre, festö

Csendélet. Tempera.
Parasztlányok. Pasztel.

KMTárs. Téli tárl. 1938.febr.-márc. Gyüjt. kiáll.
Bp.Mücsarnok. kat. 27.1.

MDK

Keszler Imre

Csendélet, t.

Nagy. Művészetért kiáll. r. Műcs. 1940. febr.

17. 1.

Keszler Aladár

építém.

Tapolca

l.

Váljubal

574. l.

A B. Keszler Ella, keramikusművész.

A Szekszárdon élő B. Keszler Ella, a sárközi kerámia egyik legigényesebb művelője – munkáiból, Bonyhádon rendeztek kiállítást, mely a hónap végéig látható a művelődési központban.

Pannon krónika.

1984. III. 9. Televízió 1-műsor / S. Gyné /.

Reszler Adolf szobrász

Pesti Hirlap. 1885. márc. 2.10

Válasz a „Néhány szóra...” az
aradi vértanuk ügyében

Kepler Adolf

és Mayer Ede, Huszár Adolf tanítványai fejezték be, Stróbl Alajos felügyelete alatt Eötvös sobrának félbemaradt 2 melléhalakját.

Gádor E.: Budapest sobrai, Budapest, 1955 33 l.

Keszler Adolf

nobrait

l.

Liber Bpest nobrai

273. l.

SZÉ

E

HE

Keszler Adolf

Liber Baptizatorum

203. l.

MŰVÉSZE

V., Mária Va

nren

/ESI

ÉS

MDK

Keszler Adolf szobrasz

A Műcsarnok jub.kiallitásán kiallitott Deák Ferencet ábrazoló kis terrakotta mellszobrat, a királyné gyüjteménye számára megvasaroltatta.

Budapesti Bazár, 1887.jan.1. 7.1.

Keszler Adolf, Szobrász

Budapesti Szemle, 1887. LII.

457 - 466. l. Pasteiner Gyula: Az

arany szabosa beérkezett pályaművek.

Keszler Adolf

Wód

Vas. Ujs. 1887. 801 l.
(Az Arany - nobov.)

részt vett a pálja-
zaton

Marg. Prem

17

MDK

Keszler Adolf

Résztvett az Arany-szobor palyaterven.

R.: Az Arany-szobor.

Vas.Ujs.1887.48.sz. 801-803.l.Képekkel.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Thieme Becker

XX.

209. l.

Kestler Adolf

T. EUROPA RT.

Az Önök terjesztésében lévő kiadványokból részemre az alanti példányszámot kérem küldeni:

Collisban *vagy*
Postán *(nem kívánt rész törlendő!)*

Magyar Nemzet		Film, Szinház, Irodalom	Független Magyaror.	Képes Sport	Magy. Rejtv. Ujság	Sztár		
köznap	vasárnap							

Kelt.....

.....

aláírás.

Keszler Adolf

4/

MAGYAR MUVESZET

1931. 181.

al való beküldését és reméljük, hogy
edménnyel fog zárulni.

Kiváló tisztelettel

BELVÁROSI VÁLTÓÜZLET R. T.

ozásul!

yereményeket nyerték nálunk:

Pengőben:

200000.—	15000.—	4000.—
200000.—	10000.—	4000.—
32000.—	10000.—	4000.—
30000.—	10000.—	4000.—
20000.—	5000.—	4000.—

stb.

mber annak köszönheti boldogulását,
szséggel és kitartóan követte.

— M. kir. postatakarék csekkszámla 10767.
SI BUDAPEST Teréz-körút 37.

Keszler Adolf
Wobrán

l.
Művészi Spar
II. 273-l.

Choquet öreg szakácsnéjat vette feleségül és halálakor neki hagyományozta egész vagyonát. Az özvegynek fogalma sem volt arról, hogy mily kincseket rejt háza, amelyet jól bezárt és azután visszavonult egy birtokára. Mintegy két hónappal ezelőtt meghalt és minthogy nevelt leányának hagyományozta egész vagyonát, azonban a végrendeletet nem írta alá, hivatalból fölvették a hagyatéki leltárt. Ekkor bukkantak a rejtett műkincsekre. Nemsokára jelentkezett is mintegy féltucat rokon, akik igényt tartanak a hagyatékra. Az örökösök között van egy hajómunkás, egy vásárcsarnoki kihordó stb. A gyüjteményt legközelebb elárverezik.

—

— **Triptychon.** De Bruyn belga művészeti miniszter az Oultremont-családtól 75.000 frankért vette

** MAGYAR **

ANEKDOTAKINCS

MÜHLBECK KÁROLY rajzaival

Gyüjtötte és magyarázza TÓTH BÉLA.

Nagyérdekü irodalmi ujdonság!

Amin a magyarság Árpádtól e mai napokig jóizüen kacagott s a mibe szelid vagy borsos humorral belefektette életbölcsességét, mindezt az élvezetes és viditó anekdotát garmadába gyüjtötte **Tóth Béla** a legelmésebb magyar tárcairó. A humor és tréfa fényes tüzijátékaiban gyönyörködik, a ki ezeket a lapokat elolvassa; bennük nemcsak a magyarság hagyományos, hires humorára és mókáira talál, hanem a szittya faj szellemének savára, borsára. Mulattatóbb s magyarabb könyv nem is készült még a magyar család számára, mint ez az anekdotagyüjtemény, a mely sok jóizü, bolond, furcsa, ámulatba ejtő históriát mesél el, de óva kerüli a trágárságot s a mely finom tükörben mutatja be: min vidult, min kacagott, min mosolygott ezer esztendőn át a

MDK

Keszler Imre, festö

Tájkép. Pasztell.

Nemz.Szalon.-Téli tárlat. 1938 jan.-febr. Kat.

MDK

Keszler Imre, festö

Csendélet. Pasztell.

Nemz.Szalon.-Téli tárlat. 1938.jan.-febr. Kat.

MDK

Keszler Imre, festö

164. Csendélet.
Félakt.
166. Csendélet.

Nemzeti Szalon.-Ta vaszi tárlat. 1931.junius. Kat.

MDK

Keszler Imre, festö

Csendélet. Vizf.

Nemzeti Szalon.-MAFE XXIII.kiáll. 1938.nov.20.-dec.4.

Kat.

Keszler Imre, festö

138. Csendélet. Olajf.
139. Csendélet. "

Nemzeti Szalon. -Téli tárlat. 1932. dec. Kat.

MDK

Keszler Imre

F.J.: Téli tárlat a N. Szalonban. Pesti Hirlap 1938. jan. 23.

MDK

Keszler Imre

Csendélet, vizf.

A Magy.Akvarell- és Pasztellfestők Egyesülete
XXIII.kiáll.kat.1938.nov.20-tól dec.4-ig.

MNK

Keszler Imre

Csendélet.

Az Ernst-Múzeum Kiáll.A Munkacsy-céh
III.reprezentatív kiáll.Bpest.1930.Nov.hó
Kat.17.1.

Kesler Imre, festő

Emlékkiállítása a Kassák-Galériában (XIV. Uzsoki u. 57.sz.) tekinthető meg okt. 7-től 20-ig.

— : Hk

8.

Népszabadság, Bp. 1973. okt. 5.

KESZLERFFY IRÉN

1850 körül

Külföldi aukción:

Iren Keszlerffy: Blumenstrauss mit gelbem Vogel. - Aquarelle auf Papier, 39x28 cm. Sign., dat majus 16 1853.

Wien, Dorotheum
475. Kunstversteigerung, 6-9 Nov. 1984.
Katalogus 705.sz.

KESZLERFFY IRÉN

1850 körül

Irene Keszlerffy: Blumenstück.
Aquarell auf Papier, 39x27 cm.
Sign. und dat.: 1853.

Aukción: WIEN, DOROTHEUM
625. Kunstauktion
18. bis 21. Sept. 1979.
Katalogus 191.sz., 36.old. kép: 83.t.

Keszler János

Szobrai

A veszprémi székesegyházon a kapu fölötti félkör alakú dombomű, mely a Patrona Hungariaet ábrázolja, mellette két térdelő angyallal és Horvig püspök és a káptalan ármereivel, fenti műve. 1909.

Ádám Iván: A veszprémi székesegyház. Veszprém 1912. II r. 532. l.

- -

A tájképlitográfia nem muta
olyan egységes fejlődést,mint az
arckép.A 20-as évek elején megind
s korábban már méltatott vár- és
romantika nem sokáig folytatódott
aminek az a magyarázata,hogy egyr
a tájkép nem volt olyan"szükségle
mint az arckép,másrészt -talán ép
az előbbi oknál fogva- mert az a
festőnk,[illegible] Markó Károly,
Barabáshoz hasonlóan irányithatta
na a fejlődést,korán külföldre ke
ve [illegible] csaknem teljesen kikapcs
dott a magyar müvészet fejlődésé
Vezetőegyéniség hiján csak elvétv
genetikailag és müvészileg egymás
függetlenül készült néhány tájkép
rajz,mint Klette Károly,Kelety Gu

Keszler Janka

MDK

Csendes karácsony, olf.

Műcsarnok 1907. tavaszi kiáll.

Keszler Janka

Csendes karácsony. Olajfm.

KATárs. 1907. tav. kiáll. 36.lap

MDK

Keszler Janka

Csendes karácsony, of.

KMT. 1907. tav. kiáll. kat. 36.1.

Keszler Janka

Műcsarnok festő Bpest

1907. tav. kiáll. 280

1752. Fadrusz János:

Feketeseregbel

A „Mátyás-szobor" balra
gyalogos, ki lovastársa
~~masan~~ lal ~~kiáltva~~ emeli fol
szobor talapzatának első
két sastol~~lal~~ díszíti, bajusza hos
zében az ellenségtől elvett
ing mellvédővel, bőr nadrág térdén
gas szárral. Pajzsát vá
szélés tőr, ~~lóg a~~ balról ped

Eredeti gyjsz-model

30/1900
sz. N. 276/900.

Vétetett az 1900.

Keszler János

budapesti nobrázz
készítette az 1907 - 1910 -
ben restaurált veszprémi
székesegyházban a püspöki
széket, a falsistorimmot és
a kanonokok széket a
szentélyben, valamint a fő-
kapurat és ajtók tympa-
nonját és palmettás kör-
díszét. Egyéb dekorativ munká-
kat is végzett u. ott.

Adam Iván: A veszprémi
székesegyház. Veszprém
1912. II. r. 525 l - 526. l.

CÉL alkalmazási lehetősége rendkivül tág s állandóan
Néhány példa a sok közül:

par: Klinkerkifolyócsőrök, fuvókák, forgókemencealkatrészek stb.

és
nál: edző- és lágyitó edények, muffolák, pyrometervédőcsövek stb.

ek: retorták, rostélyok, forrólégtolattyuk stb.

nok: álló- és mozgó rostélyok, koromlefuvócsövek, salakkaparók, tüzelőajtóvédő gyürük, tulhevitőcsövek, rekuperátorok stb.

éknél: pyrometervédőcsövek, kályhaszerelvények, rostélypálcák, égőfejek, lágyitókocsialkatrészek, muffolák, retorták, stb.

ál: kohószerelvények, keverőkarok, fogak, szállitólánccok, retorták stb.

n és
: égető kosarak, muffolák, egyéb berendezések.

árak: üvegsajtolófoi mák, fuvópipák, stb.

r: izzitócsövek és muffolák, tégelyek, forrólég- és gázszerelvények, retorták, keverőkarok- és fogak pörkölőkemencékhez a kénsavgyártásnál stb.

ipar: rostélyok, égetőberendezések, kemencealkatrészek.

bbi felvilágositással és műszaki tanácsokkal szivesen rendelkezésre állunk.

MAGYAR GYÁRTMÁNY!

Keszler János

korongos

l.

Ruzicska Herend

63. l.

Keszler Johanna kiállítása

Keszler Johanna neve nem cseng ismerősen sem a közönség, sem a szakma számára – pedig, ahogy azt az Árkád Galériában 1996 november 19-30 között bemutatott kiállítása is jelzi, nagyobb figyelemre lenne érdemes.

A festőnő 1878-ban született Strassburgban, majd St. Gallen – Degersheim, Rebstein után 1887-ben költözött a család Budapestre. 1895-ben Törökbálinton telepedtek le. Keszler Johannát felvették a budapesti Mintarajziskolába, ahol két évig tanult. 1899 őszétől 1904-ig Deák-Ébner Lajos női festőiskoláját látogatta. 1904-től Münchenben folytatta tanulmányait. 1906-ban tért haza, ettől kezdve rendszeresen kiállított itthon és külföldön egyaránt, (Nemzeti Szalon, Budapest, Torino, Bern, Basel). A Magyar Képzőművésznők Egyesületének vezetőségi tagja volt. 1954-ben teljesen elfeledve halt meg.

Az Ozirisz Alapítvány ismét rátalált egy olyan életműre, amelyet érdemes kiemelni a feledés homályából: ennek köszönhető, hogy halála után most először a fővárosban is megtekinthetők voltak Keszler Johanna festményei. (Korábban a Kecskeméti Képtár rendezett Keszler Johanna emlékkiállítást.) A művésznő életrajza – a rendelkezésre álló kisszámú adat miatt – nehezen, csak hiányosan rekonstruálható, azonban életműve a fennmaradt és gondosan megőrzött sok képe segítségével tisztán rajzolódhat elénk. Munkái szinte kizárólag családi hagyatékban – Magyarországon, Svájcban – lelhetők föl, jó részük sajnos datálatlan. Néhány esetben (önéletrajzi írások segítségével) már megpróbálkoztak a datálással, amint ezt az Árkád Galériabeli tárlaton is láthattuk. A művek több, mint felénél évszám is szerepelt a címek mellett. Az itt látható képek többsége az 1901-1910 közötti időszakban készülhetett, amit életrajzi adatok is alátámasztanak.

Műfaji változatosság jellemzi Keszler Johanna alkotásait. Tájak (Tabáni táj, Téli jelenet, Falusi utca), interieur-ök (Interieur, Szamovárnál), életképek (Kártyacsata, Zongoránál), sőt csendéletek is találhatók festményei között. Fő műfaja mégis a portréfestés, amit az is mutat, hogy bemutatott festményeinek többsége arckép, köztük két önarckép is szerepelt.

Az Önarckép palettával (1904.) c. művén öntudatos tekintetű, érzékeny arc bontakozik ki a barnatónusó háttérből. Egyik legkülönösebb festménye a Vöröshajú félakt (1901-1903), amely egy hosszú vöröses hajú nőt ábrázol, hátravetett fejtartással. Ez a műve xpresszív és impresszív egyszerre, s kora legnagyobbjai közé emeli Keszler Johannát. Ez a kép a tárlaton a Toulouse-Lautrec-kel rokonítható Hátakt című művel közös falon jelent meg, ami igen jó rendezői fogásnak bizonyult. Ugyancsak magával ragadó a Szamovárnál (1908.) című képe, amelynek belső atmoszférája vonza a szemlélőt.

A rendezés (Kopócsy Anna és Kecskeméti Kálmán munkája) másik jól sikerült megoldása a galéria jobboldali falán három kép: Gyermekét szoptató anya – Zongoránál (1910) – idős nő portréja egymás mellé helyezése. Ez lett a legmeghittebb hangulatú fal a kiállításon.

A festményeken kívül litográfiákat is láthattunk. Kalapos hölgy portréja (1905.), Félakt, Leányarckép és a Kalapos hölgy a parkban. Utóbbi a szecessziós plakátok hangulatát idézi, jellegzetes korabeli alkotás.

Keszler Johanna női festőként is érdekes. Életművével való ismerkedés a művészettörténeti kutatás eddig mellőzött területei felé is utat nyithat.

Szeifert Judit
művészettörténész
egyetemi hallgató

Keszler Johanna: Önarckép, pasztell, 1910.

*Udud István**

Családfám

Anyám Katrus, román ősökkel,
ki tudja már, hányadíziglen?
Udud-elődök (apám ága)
ruszin tájról rekedtek itt benn,
csaknem háromszáz éve. Holczmann,
sváb az anyai nagyanyám,
az anyai, csöpp Papp Veronika,
no, hát ő magyar volt – talán.
Ennyi vonallal a véremben,
túl a magam érdemén,
ebben a bábeli hazában
mi lehetek ma? – kérdem én.
Ha idegennek bélyegezve
– homlokomra tán jelt írván –
egy "fajmagyar" elűzne innen,
hová hordanám az írhám?

Üdvözlégy, Mária

Üdvözlégy Katrus Mária
édesanyánk az asszonyok között
te hétszer áldott hét gyermekedért
te aki annyit imádkoztál
érettünk bűnösökért jaj azok
vagyunk hisz mi voltunk a hét tőr
fájó szívedben s a keresztre is
te feszültél helyettünk ó imádkozz
értünk a mennyben most és majd halálunk
egyre közelgő óráján is
Ámen

1995.

* Fehérgyarmati tagtársunk most megjelent, Remény, ne hagyj el! című kötetéből.

Keszler Johanna

MEGVÁLTÓT ígért a születés ünnepe

Nem minden újszülött érkezése ünnepe a családnak, hát még a népnek, hazának: a családi fészkek többségében mégis napjainkig ígéretes esemény. Az Új-Testamentum négy tanítványa, a koronatanú Máté, Márk, Lukács és János könyvében megörökítette a Jézus-történetet, eljövetelét az Ótestamentumban több próféta megjövendölte, megérkezését fényes betlehemi csillag és a hamarosan működni kezdő Keresztelő János hírdette. Annak a csodálatos lénynek az érkezését, ki nem is embertől, de Istentől fogant, noha anya szülte, harmincéves koráig – a leírásokból kihámozhatóan – halandó társaihoz, testvéreihez hasonlóan élt, de utolsó három évében elmondott beszédeiben, az általa kedvelt, költői művességgel elmondott példázataiban megfogalmazta tanítását, a szeretet vallásának alaptételeit. Az útját kísérő csodatételek kurta három év alatt valóban Istenilény hatalmával bíró Kiválasztottá magasították őt környezetében: a földi lét megpróbáltatásainak enyhítését, a megváltást, s a halálon túl is rájuk váró örökéletbe vetett reménység ígéretét váró emberek körében.

Ennek a Jézusnak érkezése pillanatát jeleníti meg a kiemelkedő szobrok, érmék sorát megalkotó Búza Barna hársfából faragott, fél életnagyságú kompozíciójában. Utóbbi három évének nagy vállalkozása ez amű, mellyel ő maga is köszönteni kívánja a hite szerinti istenember születésének hamarosan ránk köszöntő 2000. évfordulóját. Tavaly decemberben mutatta be szűkebb baráti körének új művét, melyet maga tervezte s bedrapériázott állványzatával együtt már másnap elszállítottak s egyelőre a székesfehérvári belvárosi templomban helyezték el.

Búza Barna vallásos témájú művei között legismertebbek stáció sorozatai a székesfehérvári és sümegi templomokban. Témamegoldásukban ezek a művész formakeresésére, a korszerűbb megoldásokra való törekvését is elárulják. A Megváltó halálának drámájához méltóan kemény és rusztikus a kálvária-jelenetek megtervezése, az egyes alakok mesteri megformálása, jellemzése, akár fából, akár kerámiában történt is.

A születés jelenésének meghatározó sajátja az ÜNNEP jelleg: annak az egyes szereplők arcán, testtartásában való tükröződése. Mindegyikük a páratlan eseménytől meghatódott,a pásztorfiútól az aranyat, tömjént, smirhát ajándékul hozó napkeleti királyokig. S persze Máriáig és Józsefig.

Krisztus útjának utolsó jelenetei egyikét látjuk a Rómában élő pap-festő Prokop Péter (régi tagtársunk) rajza szerint, kinek egyénisége, egész életútja determinálja Krisztus-ábrázolatait; minderről a túloldalon olvashatunk. A katolikus egyházi művészetben hosszú előzmény után a magyarországi M.S.Mester 1450 körüli művén, majd Grünewald 1512-15 között alkotott Isenheimi oltárképén ábrázoltan jelenik meg az a halálba deremedt test, melynek döbbenetesen ható görcseivel rajzolja meg Prokop Péter gyakran visszatérő művein a haláltusát megvívó Jézust. Prokop képes néhány vonallal sűrítetten ábrázolni e jelenet lényegét.

Miként teszi Búza Barna a csodálatos születést köszöntő jelenet megalkotásában. E két mű szerencsés (véletlen) egymás mellé kerülése e számunkban hosszú fejtegetést pótol. Kézenfekvővé teszik számunkra: beszélhetnek akármennyit a mindenáron eredetieskedő minimalartkodók, a születő Művet és esztétikai értékét sok minden meghatározza, elsősorban mégis a művész kora, aztán a témája, tárgya, anyaga. S persze az alkotó tehetségének ereje és tanultsága, elhivatottsága.

Gratulálunk 87 éves, tiszteletbeli elnökünknek, sikeres (szerencsés) utat kívánva legújabb művének is!

Gergely Mihály

Búza Barna: Megszületett. Fotó: Markovics Ferenc

Kessler Johanna festő

nfoglalás

gondolatokat is közölnek. Koltay ezért lakban érdemesnek tartja megjelentetésü-

nfoglalás egyébként már bemutatásra ke-engerentúlon is: Los Angelesben, New n és Washingtonban, ahol az előadásokra jegy elkelt, és nemcsak a magyar emigrá- kíváncsi az alkotásra, hanem az amerikai ég is. Sokan őszintén rácsodálkoztak a tör- mondván, hogy korábbi ismereteik egé- ás, s nem éppen rokonszenves fényben k fel a magyarságot. Koltay kétségeinek angot azt érintően, hogy a film felkerülhet ező országok moziműsoraira, ezért is fontos- e videokazettán való megjelenését, hiszen ttani magyar otthonokban is megtekinthe- ik.

kotók végül kifejezték reményüket, hogy eti Kulturális Alap hasonló támogatásban a Honfoglalás iskolai terjesztését, mint lt azt más, általa fontosnak tartott művek n. A kiadó Korona Film (1026 Budapest, ron u. 8., Tel.: 274-3055) máris várja egye- knak az iskoláknak és művelődési intéz- nek a megrendeléseit, amelyek a kazetta át (2250 Ft) meg tudják fizetni.

Sz. A.

Zeneműbolt

nkinek

yantát, helyen vásárolhassák meg a keresett kottákat és a muzsikáláshoz nélkülözhetetlen eszközöket, hangszertartozékokat. Parányi, de takaros, jól fölszerelt üzlethelyiségükben az óvodáskorúaktól a Zeneakadémia növendékeiig ki-ki beszerezheti a maga vágyott hangszerét.

nek a prográ- gép ré- amatőr kálását

nűbolt, iadvá- a is tá- import rjesztő antik- at, pe- iadvá- zzal a hogy a ek, to- yazon

Talán ez is egy lépéssel előbbre visz azon az (elmúlt évtizedekben bizony eléggé begyepesedett) úton, amely a zeneműbolt névadója, Kodály kívánsága szerint, ha (egyelőre nem is) az Éneklő Magyarországhoz vezet, de ahhoz a korszakhoz közelít, amikor a „zene mindenkié" lesz.

(metz)

A magyar kultúra testőre

Bessenyei-szobor Bécsben

Úgy tetszik, mégiscsak közelebb kerül egymáshoz Bécs és Budapest. Március 15-én – például – az egykori császárváros rokonszenves módját választotta a megemlékezésnek: fölavatták Bessenyei Györgynek, a magyar testőrírónak a szobrát (*Fekete Tamás* munkája) az osztrák fővárosban. Eddig csupán Széchenyi István érdemesült arra, hogy nyugati szomszédaink emlékművet állítsanak neki. Ha nem tudnánk, hogy Bessenyei György a magyar fölvilágosodás egyik előkészítője, sőt, mozgatója – ilyetén-képpen pedig az 1848-as események előfutára is –, azt vélhetnénk, hogy az osztrákok merő önzésből választották éppen az ő figuráját. Ugyanis abban, hogy a bihari középnemesi család nyolc fia közül az egyik íróvá, irodalomszervezővé vált, igen nagy szerepe volt Mária Teréziának, aki egyébként György előtt már két bátyját is fogadta testőrségébe, ahová aztán tizennyolc évesen öccsük is megérkezett 1765-ben.

Persze nemcsak a Bessenyeifiúk kerültek be ebbe a kiváltságos testületbe; már 1749 óta ott él Orczy Lőrinc báró, 1760-ban Báróczi Sándor, majd pedig 1762-ben Barcsay Ádám (az erdélyi fejedelmi családból) érkezik ugyanoda – hogy csupán a későbbi testőrírókat említsük. Mert bizony ezek az urak éppen Bécsben váltak a magyar literatúra lelkes híveivé és alkotóivá is a maguk tehetsége szerint. Igen, éppen ott döbbennek rá, hogy valami készülődik Európában, és hogy a magyarországi viszonyok aligha teszik befogadhatóvá ezt az új szellemiséget. Józserivel a nyelv sem létezik, amelyre az idegen gondolatok átplántálhatók volnának. Tehát aki nekiveselkedik a változtatások megtervezésének, annak nyelvet is kell hozzá teremtenie.

Kazinczy nem véletlenül vonzódott a testőrírókhoz, gondozta hagyatékukat (sajtó alá rendezte Báróczi hátrahagyott műveit), ráérzett, hogy a nyelvújításban támaszkodhat az általuk megkezdett munkára. Pedig korántsem biztos, hogy Mária Terézia erre gondolt, amikor a vidéki magyar nemesifjakat testőrségébe toborozta. Hanem arra igen, hogy a világot szélesebbre tárja előttük, hogy külhoni kultúrákban járatossá tegye őket (kötelezte – például – három idegen nyelv elsajátítását), rendelkezésükre bocsássa a Burg nagyszerű könyvtárát. Bessenyei és társai Bécsben ismerkednek meg az angol és a francia fölvilágosodás íróival (Locke, Pope, Voltaire, Rousseau stb. munkásságával), ezekből merítik eszméiket, de ugyancsak a császári könyvesházban kerül a kezükbe a régi magyar szerzők műve, itt találkoznak Bornemissza, Heltai, Tinódi, Zrínyi vagy éppen Gyöngyösi munkáival. Vagyis azt kell mondanunk: Mária Terézia igenis része annak az erjedésnek, amely – végső soron – elvezet március 15-éhez.

Az „értelemnek keresése" voltaképpen mindőjük programjában szerepel, nemcsak „bihari remetéében", de talán – Locke nyomán – Bessenyeiben tudatosul a legjobban, hogy „az ember szabadon származik", aminek logikus következményei vannak. A bölcseletre – természetesen – akkor még éppen úgy nincsen nyelve a magyarnak, miként a költészetre sem igazán, mégis megkísérli a tiszteletbeli könyvtárőr (ezt a címet kapja a királynőtől), hogy megértesse: „az értelem a testtel mindenütt versenyt fut, és oly szorosan, mintha valósággal azzal egy volna".

Tehát elmélkedik, tehát filozofál; amit Bécsben fölszedett, próbálja hazájában hasznosítani. Ki tudja, a bécsiek érzik-e, sejtik-e mindezt? Ez a szoborgesztus mindenesetre jólesett a szívünknek.

f.

Egy női festő a századfordulón

„Elismerem, hogy ügyesek a nők, megvan az érzékük sokféle finomsághoz, de hiányzik a hím ős karaktere: az alkotó teremtő, a nagy, teljes erő, amivel egyedül lehet csak abszolút becsű művet alkotni. Persze bizonyos tekintetben kivételre is számíthat egy-egy nő, és ha rendkívüli fáradsággal összegyűjtik a legjobb magyar piktorinák alkotásait, szokatlanul szép missziót is szerezhetnek a nagyközönségnek. Mert van szép kivétel..." A kritikus sorok a magyar festőművészet egyik legnagyobb alakjától, Szinyei-Merse Páltól származnak, éppen abból az időszakból, amikor magyar földön is nagyobb számban kezdtek megjelenni a „piktorinák", s kétnemű vé vált az addig férfifoglalatosságnak tekintett képírás.

Ami pedig a „szép kivételeket" jelenti, a századforduló érdekes művészegyéniségei között ott találjuk Keszler Johannát (1878–1954), akinek nevét, jól érvényesülő növendékeiről szólva egyik tanára, Deák Ébner Lajos külön is kiemelte, akiről azonban a legutóbbi évtizedekben vajmi keveset lehetett hallani.

Annál izgalmasabb volt a kezdeményezés, éppen egy évvel ezelőtt, amelynek eredményeként a Pro Helvetia Alapítvány és a Kecskeméti Képtár megrendezte Keszler Johanna emlék- és egyben első egyéni kiállítását.

Az anyag más részét viszont már az első tárlat után visszavitték őrzési helyére, Svájcba, mert a Keszler család egy része ma ott, Bázelben él. Valójában visszatért oda, hiszen a festőnő édesapja onnan származott, s erdélyi házitanítóskodás után ismerkedett meg későbbi feleségével, Régeni Ilonával. A házaspár azután fél Európát bejárva telepedett le Törökbálinton, ahol

Keszler Johanna: Női fej FOTÓ: KISS BÉLA

most is áll az általuk épített svájci stílusú ház, ahonnan azután a fiatal festőnövendékek útja újra a művészet nagy központja, München felé vezetett. A család és a festő kalandos sorsa természetesen csak adalék, ahogyan az is, hogy bajor földről hazatérve rendszeresen kiállít, bekapcsolódik a Magyar Képzőművésznők Egyesülete munkájába is – értelmét a művek tükrében nyeri el. A művekében, melyek egy része portré vagy zsáner, elsősorban családtagjait ábrázolja, más részük tájkép, törökbálinti, tabáni, zürichi motívumokkal, finom líra, bensőséges hangulat, oldott festőiség jellemzi a legtöbb darabot. Rajzolónak, grafikusnak talán még tehetségesebb volt, mint festőnek – de hogy valójában melyik területen teljesedhetett volna ki egyénisége, arról már inkább csak találgathatunk. Ahelyett pedig valóban értelmesebb dolog előidézni egy kicsit a jellegzetesen magyar és női sorsú piktorina művei előtt.

P. Szabó Ernő

Margó

A mi Bajánk

A gazdablokád csődjét emlegette Baja Ferenc szocialista politikus szombaton este a televízióban, de nem kell rá haragudni, mert Baja politikus annyi mindent emlegetett már itt az elmúlt három esztendőben, hogy abba belefér ez a mostani is. Vagyis végeredményben tökmindegy, mit emlegetett Baja Ferenc, és miért.

A dolog más szempontból érdekes.

Hazai tévénéző az idők során valahogy megkedvelte ezt a kései hippire emlékeztető apró embert, csoda tudja, miért. Mi például odahaza figyelmeztetni szoktuk egymást, ha az apró ember felbukkan a képernyőn – Gyere gyorsan, anyukám, a Baját mutatják a tévében! – mire anyukám már szalad is, és velem együtt nézi, amint az apró ember elmagyarázza az országnak, hogy mondjuk, miért helyes kereken hatvanezer hordó mérgező anyagot tárolni a Baranya megyei Garé községben, miért nem viszik onnét a fészkes fenébe.

Baja politikus egészen egyszerűen televíziós sztárrá nőtte ki magát az eltelt években, amolyan Mr. Bean lett belőle, aki rezzenéstelen faarccal képes röhögőgörcsöt kiváltani a jámbor nézőből. És ez rendkívüli tulajdonság. Végre egy politikus, aki ért a humor nyelvén, aki rendelkezik azzal a finom, intellektuális iróniával, amely csak nagyon kevesek sajátja.

Mást mondok: Baja politikus második szándékú, áthallásos humorában üzenet van. Most például, hogy gazdablokádcsődöt emleget, napnál világosabban arra figyelmeztet: koalíciós csőd van az országban, a kormány kapkod fűhöz-fához, szalad a vargához – ennek ellenére benne marad a slamasztikában, ha ugyan nyakát nem szegi a nagy szaladásban.

Továbbmegyek: Baja politikus velünk van, a mi emberünk. Psszt!

Pilhál György

Oscar-díjat osztanak

Az Oscar-díjakat ma adják át 69. alkalommal a filmművészet kiemelkedő alkotóinak. E kitüntetést az amerikai Filmművészeti és Filmtudományi Akadémia 1927. május 18-án hozta létre az akadémia vezetősége, melyet évente egyszer osztanak a legjelesebb alkotóművészeknek. A figurát George Stanley Los Angeles-i szobrász 1928-ban formázta meg. Elnevezésének hiteles történetéről ma is több legenda kering. Egyesek az akadémia egyik titkárnője, bizonyos Mrs. Margaret Herrick Oscar bácsikájához való hasonlóságból eredeztetik a nevet (1931-ben); míg mások Bette Davist vélik a névadónak, aki 1935-ben, a díj átvételekor közölte volna, hogy a „figura hátsó fele" kísértetiesen hasonlít férjére, Herman Oscar Nelsonra. A díj történetében eddig 2160 Oscart adtak át. A legjobb férfi főszerep díját 66 színész kapta meg, a legjobb női alkotásnak kijáró díjat 68 színésznő vehette át. Az amerikai filmakadémia szavazása alapján kategóriánként idén is öt film indulhat a 69. Oscarért. A nevezéseket február 11-én tették közzé, az akadémia tagjai március 4. és 18. között szavaztak.

Egy magyar nő túléli

Repülő a gl

A magyar *Galambos Tímea* csodával határos módon néhány törésel és zúzódással megúszta egy kisrepülő lezuhanását, s azt, hogy a katasztrófa után csak 20 órával jutottak el hozzá a mentők. Péntek délután Vorarlberg tartományban zuhant le *Thurzó László* bécsi ékszerész Cessnája. A vasárnap megjelent képes beszámolók szerint a szép szőke fiatal nőnek az volt a szerencséje, hogy a Cessna 201-es kisrepülő nem tört szét, hanem egy glecscseren landolt.

A hajdan magyar vízilabdázóként tündöklő szerencsétlenül járt pilótának több ékszerüzlete volt Bécsben, az osztrák főváros egyik legsikeresebb ékszerészének számított, akit a szakmában „Mr. Goldfinger"-nek (Aranyujjnak) is neveztek.

Thurzó és hölgyismerőse pénteken reggel Budapestről indult, s St. Moritzba tartott. El is jutott délben Innsbruckba, ahol megtankolt, de aztán a rossz látási viszonyok miatt vagy eltévedt, vagy a gépen motorhiba lépett fel. Innsbrucktól délnyugatra a hegyek között szemtanúknak feltűnt, hogy a Cessna túlságo-

Megvan Nessie

Ha a szörny még nincs is, a fészke már megvan, ha hinni lehet a skóciai Loch Ness egyik kisegítő partőrségi alkalmazottjának. George Edwards 240 méteres mélységben, a rejtélyes tó fenekén vélte felfedezni azt a tíz méter átmérőjű nyiladékot, amely meggyőződése szerint a történelem előtti időkből ittfelejtődött víziszörnynek otthona. Edwards ultrahangos detektorral pásztázta a jeges skóciai loch talapzatát,

Vietnami „keresztanya"

Több mint kilenc esztendei börtönbüntetést kapott csalásért, rablásért és emberrablásért *Nguyen Thi Phuc*, akit Vietnam „keresztanyájaként" is emlegetnek. Ragadványnevét azzal érdemelte ki, hogy vezető szerepet játszott a vietnami szervezett alvilágban. A hanoi népbíróság vele együtt 23 bűntársát is három hónaptól hat évig terjedő börtönbüntetésre ítélte. 1994–96 között Phuc egy bűnszövetkezet élén több mint 251 millió dongot (22 ezer dollárt) zsarolt ki Hanoi belső negyedében áldozataitól: kereskedőktől, munkásoktól és másoktól. A boltok tulajdonosaitól rendszeresen védelmi pénzt szedett.

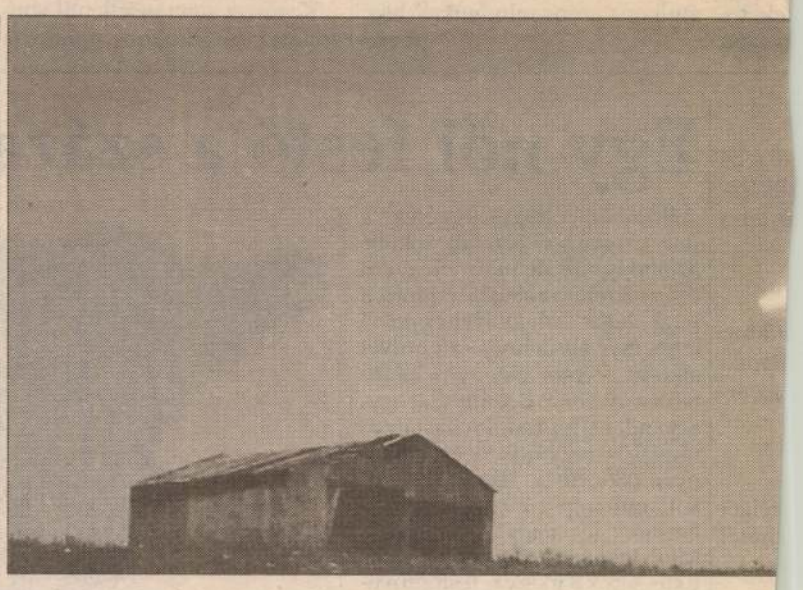

Hale–Bopp néven suhan az égen az utóbbi 100 év legfényesebb üstököse. N zelebb a Földhöz, de az Egyesült Államok területéről várhatóan egészen ág

Mai rádió- és televízió-műsor

KOSSUTH: 4.30 Reggeli krónika 9.05 Napközben 11.05 Slágermúzeum 11.35 Münchhausen kalandjai 12.00 Déli krónika 12.40 Ki nyer ma? 12.50 Törvénykönyv 13.05 Vendég a háznál 13.20 Korálok az evangélikus énekeskönyvből 13.30 Erős vár a mi Istenünk! – evangélikus félóra 14.05 Klasszikusok mindenkinek 14.35 Beszélni nehéz 14.45 Közönségszolgálat 14.55 Irodalmi műsorajánlat 15.05 Tudós Fórum élőben 15.55 Biztonsági öv 16.00 Délutáni krónika 16.10 Mindennapi gazdaság 16.20 Hasznos tudnivalók 16.25 Próbaszünet 17.05 Kassza 18.00 Esti krónika 19.06 Sportvilág 19.30 Jó éjszakát, gyerekek! 19.40 Mikszáth Kálmán: A Tisztelt Házból 20.05 A népzene hagyományőrzői 20.30 Határok nélkül 21.05 Chaplin-filmek zenéiből 21.25 Parlamenti folyosó 22.00 Késő esti krónika 22.30 Pályám emlékezete 23.05 Lemezmúzeum

PETŐFI: 4.33 Hajnali dallamok 6.03 Reggeli csúcs 7.46 Sportreggel 8.00 Petőfi délelőtt – közélet, kultúra, sport, tudomány, játék 12.00 Nótakavalkád 12.50 Korkérdés 13.03 Manapság... 13.07 Állomáskereső 13.15 Hogy tetszik lenni? 13.45 Időjárás- és vízállásjelentés 14.00 A Rádió kívánságműsora 17.03 Petőfi délután 18.54 Gordiusz plusz 19.03 Kölyökóra 20.00 Rockújság 21.03 Levelek Arpikának 21.50 Zeneközelben a hallgató 23.03 Sporthíradó 23.10 Ennyi... 0.15 Éjszaka

BARTÓK: 6.00 Muzsikáló reggel 8.10 Pódium 9.12 „Katonás" muzsika 10.05 Nevek ürügyén 11.04 Pásztthy Júlia operaáriákat énekel 11.35 A hét zeneműve 12.05 Hangverseny délidőben 14.05 Levéltitok – rádióváltozat 14.59 Kamarazene 16.05 Hazám, hazám, te mindenem... 17.00 Hangadó 18.05 Kapcsoljuk az MR Márványtermét 20.15 Rejtőzködő szavak nyomában 20.30 Kapcsoljuk Antwerpent – Bach: h-moll mise 22.40 Zenekari operarészletek 23.17 Boldogasszony lovagja – hangjáték

TV1: 5.40 Gazdatévé 6.00–9.00 Napkelte – reggeli információs magazin 9.00–11.00 Tízórai – szolgáltató magazin 9.05 Sportakadémia. Nincs viszszaút – francia tévéfilmsor. 10.00 Hírek 11.00 Walt Disney bemutatja – ism. 12.05 Üzlet délidőben 12.25 Telepakk 14.10 Patrin – Üzenet – Vorba 14.35 Nasa obrazovka – szlovák nemzetiségi magazin 15.00 Repeta – Ingyenesen hívható zöldszámok: Repeta: 06-80-200-036; Matek: 06-80-200-037; Történelem: 06-80-200-038; Biológia: 06-80-200-039; Fizika: 06-80-200-040; Irodalom: 06-80-200-041 16.30 A homok titkai – brazil filmsor., 180/87. 17.05 Zöld-övezet – környezetvédelmi magazin 17.30 Kapcsolj be! – Múlt-kor 18.00 „Engedjétek hozzám!..." – a hitről gyerekeknek 18.10 Csellengők – Eltűnt gyerekek nyomában. Tel.: 269-5550 18.15 Üzlet 18.30 Szerencsekerék – vetélkedő műsor 19.00 Esti mese – Kati és Dödöle; Gyurmaország 19.15 Múzsa – kulturális hírműsor 19.30 Híradó 19.50 Sporthírek 20.05 Magyarok cselekedetei 20.15 Helló, Doki! Kerti ünnepség – magyar filmsor., VI/6. 21.00 Dosszié – A világ és ami mögötte van 21.35 Vers mindenkinek. Kormos István: Egy hajdanán elrepült ház 21.45 Színész-sztori – Gobbi Hilda 22.30 Klip-mix 22.45 Fekete szivárvány – angol thriller (1989) 0.25 Híradó

TV2: 14.00 Parlamenti Napló – riportműsor 15.00 Közvetítés a parlament üléséről 17.05 Szecesszió a mai Európában – belga dok.-film 17.45 Musica Historica 18.00 Körzeti híradók. Budapest, Debrecen, Pécs, Szeged, Szombathely 18.15 TH – tudományos híradó 18.50 Férfiak mesélik... – tévéfilm (1972) 20.15 Cigányfórum – stúdióbeszélgetés 20.45 Kapcsolatok – Bartók és Munch 21.15 Kék percek 21.30 Telemázli 22.00 Híradó 22.15 Aktuális 22.45 Magyar zenepedagógusok – Portré Párkai Istvánról 23.35 Magyarok cselekedetei

DUNA TV: 8.00 Távoktatás 8.30 Starting Business English – 40/31. 9.00–12.00 Képes Krónika 12.00 Déli harangszó – Lapozó 12.20 Heti hírmondó 13.20 Emlékképek – Régi híradók 13.35 Postabontás – Levélváltás 13.55 kiCSODA a miCSODA – gyermekműsor 14.25 Cimbora – Tallózó 15.10 A jégbe zárt ember – brit ism. film 16.00 Harmónia – egészségvédő ma-

KESZLER JOHANNA
(1878-1954)

Strassburgban született. Nagyapja a fribourgi Nicolas Kessler szobrászművész. A család Budapestre költözik 1887-ben. Keszler Johanna 1897-ben a budapesti Mintarajziskolában kezdi meg tanulmányait. 1899-től Deák Ébner Lajos tanítványa. 1904-ben Münchenben folytatja tanulmányait. 1906-ban hazatér és rendszeresen kiállít (Nemzeti Szalon Bp., Torino, Bern, Basel). A Magyar Képzőművésznők Egyesületének vezetőségi tagja volt. Teljesen elfeledve halt meg. Munkáiból a Kecskeméti Képtár mutatott be válogatást.

KESZLER JOHANNA
(1878-1954)

OZIRISZ

A művészeti értékek megőrzésére és bemutatására 1992-ben létrehozott Ozirisz Alapítvány a XX. századi magyar képzőművészet jeles alkotóinak életművét szeretné új életre kelteni. Az elmúlt négy esztendőben az alább felsorolt művészekre hívtuk fel a figyelmet:

A. TÓTH SÁNDOR
BUDAY GYÖRGY
CHIOVINI FERENC
CZUMPF IMRE
ECSŐDI ÁKOS
FABER GABRIELLA
FEKETE NAGY BÉLA
ILLÉS ÁRPÁD
JÁNOSSY FERENC
KOLLÁR GYÖRGY
KONTRASZTY LÁSZLÓ
KOVÁSZNAI GYÖRGY
LITKEY GYÖRGY
MAGYARÁSZ IMRE
MAROSÁN GYULA
MOHÁCSI FERENC
VAJDA JÚLIA
VASZKÓ ERZSÉBET

Az Alapítvány ezzel a kiállításával is folytatni szeretné eddigi programját, és bízik a szakma és a közönség támogatásában.

Kecskeméti Kálmán
alapító elnök

REJTETT KÉPZŐMŰVÉSZETI ÉRTÉKEK

Az OZIRISZ ALAPÍTVÁNY
meghívja Önt és kedves Családját

1996. november 19-én, kedden du. 17 órakor az
ÁRKÁD GALÉRIÁBAN
(Budapest VII., Rákóczi út 30.,
volt Fényes Adolf Terem)

KESZLER JOHANNA

festőművész emlékkiállítására.

A kiállítást megnyitja:

JÁNOSSY ISTVÁN
író

A kiállítás megtekinthető november 30-ig
mindennap 10—18 óráig.
Hétfőn zárva.

KESZLER JOHANNA
(1878-1954)

Strassburgban született. Nagyapja a fribourgi Nicolas Kessler szobrászművész. A család Budapestre költözik 1887-ben. Keszler Johanna 1897-ben a budapesti Mintarajziskolában kezdi meg tanulmányait. 1899-től Deák Ébner Lajos tanítványa. 1904-ben Münchenben folytatja tanulmányait. 1906-ban hazatér és rendszeresen kiállít (Nemzeti Szalon Bp., Torino, Bern, Basel). A Magyar Képzőművésznők Egyesületének vezetőségi tagja volt. Teljesen elfeledve halt meg. Munkáiból a Kecskeméti Képtár mutatott be válogatást.

KESZLER JOHANNA
(1878-1954)

OZIRISZ

A művészeti értékek megőrzésére és bemutatására 1992-ben létrehozott Ozirisz Alapítvány a XX. századi magyar képzőművészet jeles alkotóinak életművét szeretné új életre kelteni. Az elmúlt négy esztendőben az alább felsorolt művészekre hívtuk fel a figyelmet:

A. TÓTH SÁNDOR
BUDAY GYÖRGY
CHIOVINI FERENC
CZUMPF IMRE
ECSŐDI ÁKOS
FABER GABRIELLA
FEKETE NAGY BÉLA
ILLÉS ÁRPÁD
JÁNOSSY FERENC
KOLLÁR GYÖRGY
KONTRASZTY LÁSZLÓ
KOVÁSZNAI GYÖRGY
LITKEY GYÖRGY
MAGYARÁSZ IMRE
MAROSÁN GYULA
MOHÁCSI FERENC
VAJDA JÚLIA
VASZKÓ ERZSÉBET

Az Alapítvány ezzel a kiállításával is folytatni szeretné eddigi programját, és bízik a szakma és a közönség támogatásában.

Kecskeméti Kálmán
alapító elnök

REJTETT KÉPZŐMŰVÉSZETI ÉRTÉKEK

Az OZIRISZ ALAPÍTVÁNY
meghívja Önt és kedves Családját

1996. november 19-én, kedden du. 17 órakor az
ÁRKÁD GALÉRIÁBAN
(Budapest VII., Rákóczi út 30.,
volt Fényes Adolf Terem)

KESZLER JOHANNA

festőművész emlékkiállítására.

A kiállítást megnyitja:

JÁNOSSY ISTVÁN
író

A kiállítás megtekinthető november 30-ig
mindennap 10—18 óráig.
Hétfőn zárva.

MDK

Keszler József

"Magyar Nemzet"-nek 1902.okt.9-iki szamaban Keszler József koranak egyik legképzettebb kritikusa, tárca formájaban mond biralatot az Országházról.

Zámborszky Ilona: A Magyar Országhaz.Bpest. 1937./Képekkel./ 44.l.

Kerzler József.

Az Ernst-muzeumban rendezett aukció-kiállításon hagyatékát látjuk.

Est, 1928. Nov. 18.

Kessler József

Az Ernst-múzeum aukció-kiállításán
gyűjteménye szerepelt.

Reggel, 1928. Nov. 19.

Kerler József.

Az Ernst-múzeumban rendezett aukció-kiállításán – nov. 18–25.-ig – művei szerepelnek.

Pest, 1928. Nov. 18.

KESZLER JOHANNA

KELET-MAGYARORSZÁG
1997 jan 29

Újabb kiállítás nyílt tegnap délután a nyíregyházi Városi Galériában. Ezúttal kevésbé ismert, de nagyon tehetséges festőnő képeit láthatjuk. A múlt században született Keszler Johanna sokoldalú művész volt; a rajz és festés mellett hímzéssel, gobelinnel, csipkével, bársonnyal, selyemfestéssel és ruhaszabással is foglalkozott. Piktúrájának erőssége a portré. A mostani kiállítás hozzásegíthet ahhoz, hogy az évtizedekig elsüllyedt festészet megtalálja helyét a magyarországi művészet koordinátarendszerében.
A nyíregyházi tárlat március 2-ig látható

Elek Emil felvétele

Kessler Johanna

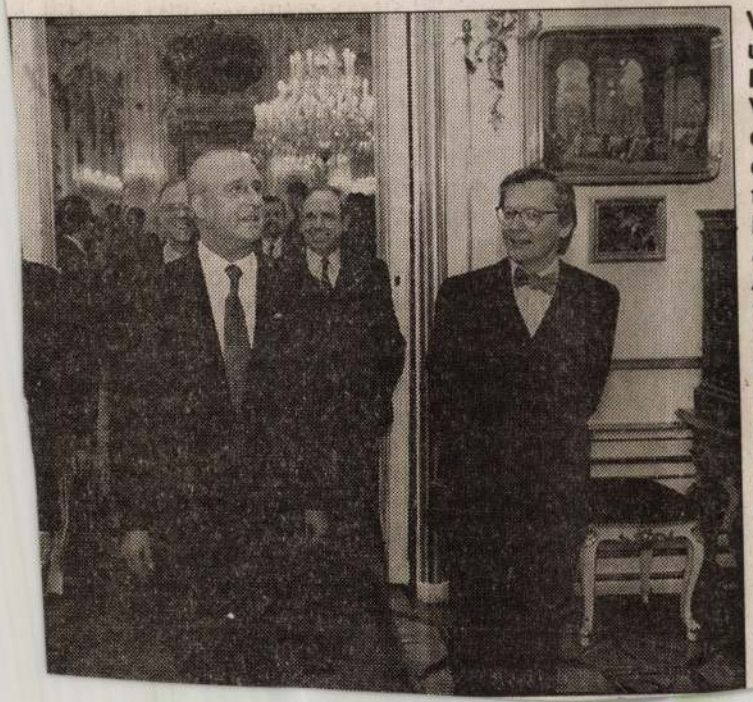

Viktor Klima, Ausztria új kancellárja, Thomas Klestil államfő, valamint Wolfgang Schüssel kancellárhelyettes hagyja el a bécsi Hofburg épületét, miután kedd délelőtt beiktatták hivatalába az új kormányt. Az ünnepélyes aktussal véget ért Franz Vranitzky, másfél hete lemondott kancellár tízéves kormányzása. Klima, valamint az általa kijelölt szociáldemokrata miniszterek és államtitkárok az eskütételt követően megtartották első ülésüket

AP-felvétel

Milosevic

London (MTI) — Hónapok óta készíti elő a talajt saját önkéntes athéni száműzetéséhez a szerb elnök — írta helyi sajtóforrásokra hivatkozva kedden a The Guardian.

A vezető liberális londoni napilap szerint Slobodan Milosevic máris komoly beruházásokat eszközölt a görög fővárosban, ahol — valószínűleg a helyi hatóságok egyetértésével — egyebek mellett villákat vásárolt, megvett egy 22 tonnás luxusjachtot, valamint „érdeklődik" egy korfui nyaraló iránt is.

Kessler, Joseph
német festő
1826 - 1887

l.

Magyarorsz. művészeti
topogr.
I. 143. l.-

ulmány.

~~[illegible]~~ jobbra fordult nő csaknem szembe
~~[illegible]~~. Kontyba tűzött és füleire lefésült
~~[illegible]~~ fürtöcskéje, a jobb szem fölött, homloká-
ltője fehér. A háttérben jobbra a falon
kép lóg keskeny fakeretben.

rajz, méretei 55:44 cm.
1898 ~~[illegible]~~ I. 12-án a 82406/97 sz. rendelettel (33/98), az
0 frt. vételár elszámoltatott 1898. III. 6-án (99/98)
[illegible] 1898 III 13-án a. 2469/98 szvsz. alatt (114/98).
tott 1898. III. 14-én az iskolt rend. alapján a m.
jziskolának (109/98) s az erről tett jelentést
másul vette 1898. IV. 19-én a 18860 sz.
98).

Vid. Mur.

M.D.K.

Keszler József

Lázár Béla: "Tavaszi tárlat" c. cikkében irja Keszler Józsefről, mesterérőL, a magyar mükritika doyenjéről, hogy "egy grandiózus tanulmányban kifejtette a modern tájfestészet irányait. Ezután leirja, illetve összefoglalja a négy tipust, mely az emlitett tanulmányban szerepel.

Magyar Salon, Bp. 1900. május
321-344. lap

Keszler, Joseph

festő

1874-ben festette a
hidegségi (Sopron m)
rk. templom Jézus Szent
Szive oltárának képét,
Ez az oltár eredetileg a
templom főoltára volt.

Láttam

1949. máj. 4.

ényтársaság, Zólyomban.

tt 1902.

Gyetván.

Sürgönycím:
„Népbank" (Zólyom
(Gyetva

: Zólyom 20.

Postatakarékpénztári számla 21802. sz.

Zólyom, 1908 október hó 13-án

nottsága

Budapesten.

ptember hó 25-én kelt 685/1908 sz.

MDK

Keszler Rezső

A képzőművészeti kiállitáson résztvett.

Meghivó. XIX.Tanács Ifjú Gárda Művelődési Ház és Nagy Balogh János képzőm.kör. 1964.Máj.16 - Máj25-ig.

Kezler Rezső

„Mohácsi cigányszor".
(repr.)

A Vasas központi művészegyüttes képzőművész körének kiállítása.
1968. nov. 1–14 ig.

Népművelés, 1968. Dec.

Kreszler Rezsö

Mohácsi cigánysor

Népmüvelés 1968/12 borítólap 48 old

MDK

Keszler Vilmos
nyomdász

gépmester lemezvésetei biztos kéz
és végtelen turelemről "tanuskod-
nak.

— Nyomtatványkritika
Grafikai Szemle 1906 évf 11 sz 251 l.

Keszler Vilmos
gépmester

Készítette a 3. mellékletet (Bagó nyomda)
„Nagyon szép munka"

÷ Borítékunk és mellékletenik
Grafikai Szemle 1907 évf 7 z 145 l.

mOK

Keszler Vilmos
nyomdász

„precíz nyomtatása" a Bagó M. és fia e. mellékletek.

÷ Mostani füzetünk borítéka és mellékletei

Grafikai Szemle 1909 évf. S. sz 109 l

M.D.K.

Keszli Ferenc

iróasztala a párisi világkiállitáson

/ Kivitelezés /

György Kálmán: Az iparmüvészet a párisi világkállitás
A világ iparmüvészete Párisban. 1900. Szerk. Fittler
Kálmán és György Kálmán
Klny. a Magyar Iparmüvészet 1900. évi folyamából 15.1.

MDK

Keszli Ferenc, Zalaegerszeg

Ezüstérem kitüntetése a párisi világkiállításon. /Olcsó és diszbutorok./

Cikk: Kitüntetések a párisi világkiállításon.

Magyar Iparművészet 1900. 356.l.

MDK

Keszly Ferenc

női iróasztal

Ipm. Társ. karácsonyi kiáll. tárgysorsjáték...
Magyar Iparművészet, 1902.

MDK

Keszli Ferenc

Györgyi K.: Az iparművészet a párisi kiállításon. Magyar Iparművészet 1900. 221.l.

NDK

Keszli Ferenc, müasztalos
1900. Páris, ezüstérem

Az Iparm.Társ. kiállításainak kitüntetettjei.
M.I. 1903. 153.l.

Keszli Ferenc

mindszlalo

Gyparisikiáll

221. l.

ar Nemzet
énete

umi kiadás

X.

A

MAGYAR NEMZ
TÖRTÉNETE

*

SZERKESZTI

MDK

Keszli Ferenc műasztalos (Zalaegerszeg)

Kitüntetése:
1900-iki párisi kiallitason ezüst-érmet.

Cikk: A magyar iparművészek törzskönyve.

Magyar Iparművészet, 1903. 153.l.

Kernler József.

Az Ernst-museum XXXIX. aukciójának kiállításán hagyatékának műtárgyai szerepelnek.

Pesti Hírlap, 1928. Nov. 15.

Keszler Josef

bécsi festő

l.

Lykakörös

75. l

Primási lakosztály

40

Keszler, Josef: Jézus szent szive.
Jelezve lenn jobbra: Jos. Keszler. 1882.
Vászon, olaj, 132 × 92 cm.

Megrendelésre

Maszlagby II. 503. szám.

Esztergomi primási
képtár.

Kessler József

Keszler József

műépítész, műegyetemi tanár (1845—1927)

nekrológja

MAGYAR MŰVÉSZET

1927, 479. l.

Keszler József szobrász

1904. július 5., kedd

— (Erzsébet királyné szobra Nagy-Tétényben.) A szeretett nagy királyné emlékét országszerte számos szobor s emlék hirdeti már. Vasárnap délután a Nagy-Tétény községhez tartozó Diósárok nyaraló-telep tulajdonosai leplezték le a telep parkjában *Erzsébet* királyné mellszobrát. A szépen sikerült emlékmü *Keszler* József szobrász munkáját dicséri. A leleplezési ünnepélyen Tétry József esperes-plébános beszéd kiséretében adta át a szobrot Tétény község elöljáróságának. Az ünnepély a Himnusz eléneklésével ért véget. Este társas-ebéd volt, melyen a plébános a királyi családra üritette poharát. Aztán Horváth József káplán köszöntötte fel a hölgybizottságot, akik Maloschik Jánosné és Holndonner Ignácné urnőkkel élükön legtöbbet fáradtak a szobormü létrejövetelén. Este tüzijáték fejezte be az ünnepélyt.

ÉRKEZETT A TATAI M. KIR. ADÓHIVATALHOZ
1904 FEB. 13
1014 szám Előszám:
1904. Előadó: II

Feljegy. 360. és 363. fk. lapon-
s tart. Eiszmet elkülöve.

Jánky Sándor

24090 Községi nyomda Budapest.

Tisztelettel meghívom Önt a VÁRFOK GALÉRIA programjára
1998. május 28-án, csütörtökön 18 órától 20 óráig
a Várfok utca – Mátray utca sarkán található

Készman József

GARÁZS GALÉRIA

megnyitójára, fiatal képzőművészek bemutatkozására.
Kurátor: KÉSZMAN JÓZSEF
A kiállítás július 19-ig tart nyitva, keddtől szombatig 11 és 18 óra között.
Szünnap: vasárnap és hétfő

Egyidejűleg a Várfok utcai Galériák
kiállítóhelyiségeiben
a **VÁRFOK 14 GALÉRIÁBAN**
a **SPIRITUSZ GALÉRIÁBAN**
és az **XO GALÉRIÁBAN**
Nyári Tárlat nyílik a galériához
tartozó művészek munkáiból.

VÁRFOK 14 GALÉRIA
H–1012 Budapest, Várfok u. 14. Tel./fax: 213-5155
SPIRITUSZ GALÉRIA
H–1012 Budapest, Várfok u. 14. „A" lph. fszt. 3. Tel./fax: 213-5155
XO GALÉRIA
H–1012 Budapest, Várfok u. 11. Tel. 214-0373
GARÁZS GALÉRIA
H–1012 Budapest, Várfok u.–Mátray u. sarok
E-mail: szalokyk@mail.matav.hu
http://www.datanet.hu/artnet/artnet/varfok
Szalóky Károly

/Támogatók: ÁLLAMI NYOMDA RT., BUDAPEST BORTÁRSASÁG/

garázs. galéria

Egy hatszor hasábzott petit sor, vagy annak helye egyszeri igtatásnál 15 kr.; többszöri igtatásnál 10 kr. Bélyegdíj külön minden igtatás után 30 kr

HIRDETÉSEK.

Kiadó-hivatalunk számára hirdetményeket elfog. BÉCSBEN: Dukes M. Riemergasse 12, Schales Henrik Wollzeile 12, és Oppelik A. Stubenbastei 2

FEHÉR MIKLÓS

a m. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöke és több más elsőrangu gépgyár képviselője

ajánlja leszállitott árakon a kizárólag nála kapható, világhirü

EREDETI MAYER-TRIEURÖKET,

továbbá kitünő szerkezetü

gabona-tisztitó rostáit,

valamint legjobbnak bizonyult, könnyü

sorvetőgépeit és mindennemü ekéit,

olcsó árak és kedvező fizetési feltételek mellett.

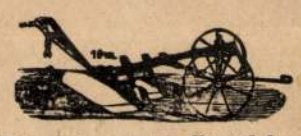

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Iroda, raktár és javitó műhely Budapest, üllői ut 25-dik szám alatt „Köztelek“.

A Franklin-Társulat kiadásában Budapesten megjelent és minden könyvárusnál kapható:

ÉJSZAK A DÉL ELLEN.

REGÉNY

IRTA **VERNE GYULA.** FORDITOTTA **HUSZÁR IMRE.**

Nyolczvanöt a szövegbe nyomott képpel.

Ára füzve 2 forint.

Csak a mellékelt védjegyü czikkek valódiak!

W. Benger Söhne — DR. JAEGERS NORMAL WOLL SYSTEM — W. BENGER SÖHNE BREGENZ — Alleinige concessionirt — Rein Wolle — Prof. Dr. G. Jaeger

JAEGER TANÁR TÁRSULATA.

Tulajdonos: JORDÁN KÁROLY.

Budapest, IV. Deák Ferencz-utcza 15.

Eredeti normál gyapju-czikkeknek egyedüli főraktára Magyarország részére.

Normál alsó-ruhanemű férfiak, nők és gyermekek számára, valamint felső-ruhák mértékszerinti készitése a saját műteremben.

Katalogusok és árjegyzékek ingyen és bérmentve.

BUDAPEST, Károly-laktanya. BÉCS, BELGRÁD.

TELJES EGYENRUHÁKAT

és egyenruha nemeket cs. kir. tábornokok, törzs-, fő- és altisztek, egyéves önkéntesek és legénység, nemkülönben a m. k. honvédség, népfelkelő valamint a m. k. csendőrség, pénzügyőrség, továbbá m. kir. posta-, vasut- és távirda-tisztek, erdészek, tüzoltók és hadastyán egyletek, minden egyenruhás testület, megyei és városi huszárok részére *elegáns kiállitás és gazdag választékban szállitanak*

TILLER MÓR ÉS TESTVÉRE

udvari szállitók, Budapest, Károly-kaszárnya.

Megrendeléseknél a rang és szak megjelölése kéretik. — Vidéki megbizások utánvétel mellett pontosan eszközöltetnek. — Árjegyzékek kivánatra ingyen és bérmentve.

Finom

tojás-kéziszappan.

(Toilette-szappanok legkitünőbbike.)

Glycerin és tojássárgából készitve, kitünően tisztitja és élénkiti az arczbőrt, és annak egészséges frisseségét állandóan fentartja. Ezen csupán két legártatlanabb szerből készült szappan fejmosásokra is igen ajánlható.

Ára: 1 drb 20 kr., 1 doboz (3 darab) 50 krajczár.

Kapható egyedül — mint eddig 12 év óta —

Latzkovits A. *uridivat üzletében*

Budapesten, váczi utcza 22. szám.

BARNA FOGORVOS

Budapest, váczi utcza 24. szám.

Készit egyes fogakat, fogsorokat és plombokat, jótállás mellett; árak mérsékeltek. Kivánatra részletfizetésre.

1888. szept. **141. sz.** 1888. szept.

BUDAPESTI SZEMLE

a M. Tud. Akadémia megbizásából szerkeszti

GYULAI PÁL.

TARTALOM:

Más világok. (I.) — Nendtvich Károlytól.
Metternich és a Napoleonidák I. Napoleon haláláig. — Károlyi Árpádtól.
Nagy-Becskerektől Pákozdig. (I.) — Vendrei Ferencz tábornoktól.
Egy leány mint özvegyasszony. Regény. (III.) Pálffy Alberttől.
Költemények: Baráti körben. Gyulai Páltól. — A híd Longfellow után, angolból. Szász Bélától.
Ártatlan vádlottak. — Simonyi Zsigmondtól.
Papiriparunk emelése. — Mudrony Páltól.
Értesitő. Kalidasa: Sakuntala. Ford. Fiók K. —x. — Greguss Á.: Rendszeres széptan. —e. — Verne J.: Sándor Berryer törvényszéki be- anus: A mi decatholizált

évenként tizenkétszer 120

igyekszik a magyar közön gszerte toglalkoztatják s iván lenni egyfelől a szak- násfelől a hazai és külföldi **széles tért nyit a nemzet- nd. akadémia nemzetgaz-**

nyi havi füzetekben. Előfi ész évre 12 frt, félévre 6 frt rus elfogad. Bécsben, Sze- árus, I. Stefansplatz Nr. 6 **sulat kiadó-hivatalába kül-** z a kik szintén föl vannak

TÁRSULAT
önyvnyomda Budapesten.

pest, egyetem utcza 4. szám.

Franciaország és a Külföld Minden illatszerész é nél és Fodrászánál

La VELOUTINE

Különleges Rizspor

BISMUTTAL VEGYITVE

CH. FAY, ILLATSZERÉSZ,

PARIS — 9, rue de la Paix, 9 — PARIS

VERA-FORRÁS

Veghlesen, Zólyommegyében

Magyarország kitünő uj savanyuvize,

kapható

BRÁZAY KÁLMÁN

nagykereskedőnél és főraktárosnál Budapesten,

IV. ker., Muzeum-körut 23. szám alatt

a vidéki városokban és minden nagyobb fűszerkereskedésben valamint **a forráskezelőségnél:** vasut-, posta- és távirda-állomás **Véghles-Szalatna** (Zólyommegye.)

A véghlesi «**VERA**»-**forrás** vizét **Dr. Lengyel Béla** egyetemi r. tanár és az ásványviz vegyelemző intézet igazgatója elemezte és **szénsavas alkaikus vasas savanyuviznek találta,** a mely **tisztasága** és **nagy mennyiségü szénsavas natrium, szénsavas vas** és **szénsavas mész** tartalma által, a legtekintélyesebb orvosok véleménye szerint **gyomorbajoknál, tulságos gyomorsav, gyomorégés, gyomorgörcs, idült gyomortakár, idült hörg- és gégehurutnál, vérszegénység** (sápkór) és **ebből eredő ideges-ségnél, görvélykór, hólyaghurut, húgyhomok** és **húgykő** stb. bajoknál igen előnyösen használható, valamint **üditő viznek** is egyedül, borral vagy cognakkal stb. keverve, kitünően megfelel, a bort nem festi.

A modern elvek szerint berendezett forrás, közvetlenül a trachyt-sziklából fakad és igen bővizü; szerves anyagtól és talajvíztől egészen ment, s a környék lakosai emberemlékezet óta mint a leghatásosabb gyógyvizet és üditő italt élvezik.

A töltögetés nem mint más ilyen forrásnál vagy savanyuviz-kutaknál szivattyuzás hanem közvetlen az erős lefolyás által történik. Az üvegek a lehető legjobban vannak dugaszolva és töltögetésök a leggondosabb.

Utánnyomat nem díjaztatik.

GEITTNER ÉS RAUSCH
FECSKENDŐ ÉS SZIVATTYU-GYÁRA
BUDAPEST,
Központi üzlet: Andrássy-ut 8. sz. * Gyár: Nádor-utcza 46. szám alatt.

Budapest fővárosnak nem csekély előnye, hogy kulturális és kereskedelmi haladásával párhuzamosan fejlődik gyáripara is. Egymásután keletkeznek az uj gyártelepek, mig a régiek egyre terjeszkednek s szépen haladnak előre a tökéletesbülés ösvényén. E gyárak közé tartozik

Geittner és Rausch nádor-utcza 46. sz. a. levő szivattyu- és fecskendőgyára, mely minden tekintetben méltó helyet vívott ki magának ezek között, és erőteljes sorompót képez a hasonló gyártmányu külföldi ipari termékek behozatala ellenében.

Egy évtized előtt elhagyott helyen állott e gyár, ma a főváros ujabb épitkezései következtében, majdnem a főváros szivében, az épülő uj országház tőszomszédságában van. Akkor a gyárosok a kezdők sorában küzdöttek, ma előretörő harczosai különösen a tüzoltói szerek speciális szakmájának. Gyors volt az emelkedés, de kiérdemelt, szolid alapon történt.

Mint örökösei a gr. *Széchenyi* Ödön által létesitett, volt országos központi tüzoltó irodának, a tüzoltó intézmény honositása és megalkotása körül tevékeny működést fejtettek ki. Részt vettek minden hazai kiállitáson tüzoltói szereikkel s mindenütt elsőrangu kitüntetéseket kaptak, mert készitményeik minden tekintetben versenyképeseknek bizonyultak. Ezenkivül *több rendbeli czélszerü és igen fontos találmányaik és ujitásaik* által fontos szolgálatot tettek a tüzoltóságnak s elismerést szereztek a magyar gyáriparnak.

Ma már több mint ezer kisebb-nagyobb olyan szerkezetü fecskendő van használatban, mely a gyár szabadalmazott kengyelzáros, kupos szelepházával van ellátva, s melyeknek minden egyes alkatrésze a gyár műhelyében készült.

A gyárosok a berendezésnél alkalmazták a modern technika vivmányait s gyártmányaikat a legtökéletesebb módon állitják elő, a mi a vásárló közönségre megbecsülhetetlen előny. Az összes munkagépeket gőzerő tartja mozgásban; mellékelt képünk egyike a központi üzletet, másika a gyár egyik érdekes termét, *a fém-esztergályozó műhelyt*, kapcsolatban a kész szer raktárral mutatja be. Van ezenkivül kovács, lakatos, bádogos, rézműves, szerelő, asztalos, bognár és fényező műhelye, valamint érczöntődéje a gyárnak.

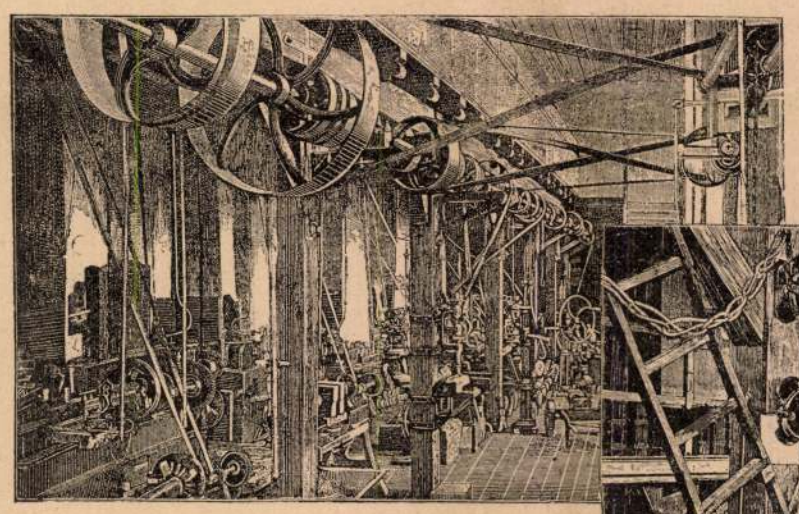

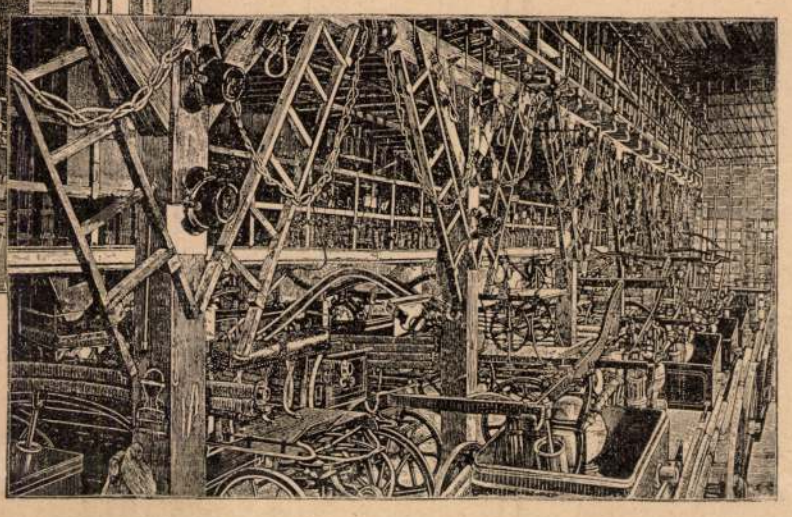

A gyár ugyanis előállit és állandó kiállitáskép raktáron tart saját gyártmányu *szivattyukat*, nemkülönben mindennemü *tüzoltósági mozdony-, személyszállitó kocsi-, taliga- és bakfecskendőket*, továbbá legjobb minőségü *mézga* (gummi) és *kender tömlőket, kádakat, vedreket és belől mézgázott kendertömlőket.*

Raktáron vannak még *mászó és mentőszerek, tolólétrák, mindennemü mászó és párkánylétrák* a legkitünőbb fanemekből, ugyszintén *szerkocsik, személyszállitó és vizhordókocsi s tömlőszállitó targonczák.* Közönséges és díszfölszerelések, tisztek és legénység számára: *sisakok, balták, övek és jelző-eszközök.*

Szóval minden a legutolsó fölszerelési tárgyig a melyre tüzoltónak szüksége van. A gyár el is vállalja egyletek, előljáróságok, községek, gyárak és szinházak számára teljes tüzoltóságok szervezését és kifogástalan fölszerelését.

Megérdemelt dolog volt tehát, midőn az *1885. évi országos kiállitás alkalmával a gyárat kitünő munkájáért, kivitel és versenyképességéért s a nagyban termelésért kitüntették.*

A kereslet Geittner és Rausch fecskendő és szivattyu-gyártmányai után évről-évre oly rohamosan emelkedett, hogy a kezdet alkalmával hosszu évek során át elegendő nagynak vélt gyártelep, folytonos hozzáépitkezések következtében ma már alig terjeszkedhetik ki. Mégis a közelmultban az érczöntőde, mely eddig csak a gyár gépalkatrész szükségleteit fedezte a müöntvények készitésére is berendeztetett.

Kisebb műtárgyak próba öntésének sikere buzditotta *Köhler* István gyárigazgatót, hogy ez irányban tovább haladjanak. A gyár első nagyobb müöntvénye Ő fensége *Jozsef főherczeg, a legelső magyar tüzoltó dombormivü mellképe* volt, melyet *Keszler* A. József szoborművész, *Huszár* Adolf tanitványa, művészi ihlettel dolgozott ki, s meglepő finomsága által nagy és nehéz feladatot tüzött elkészitése alkalmával az öntőde elé.

A mű ennek daczára szépen és kifogástalanul sikerült s a fiumei 1887-iki orsz. tüzoltó-kongresszus alkalmával a legszebb emlék volt, melyet Magyarországból Fiumének vittek. E tárgyat ugyanis a gyári tüzoltó-testület vitte ajándékképen.

Ez ismertetéshez, most már csak ama méltányos és jogos kivánságot fűzzük, hogy a hazai ipar termékei, minél szélesebb körü elterjedést nyerjenek; mert hogy mivel sem állanak hátrább a külföldinél, bizonyitja emelkedő gyáriparunk s az időről-időre rendezett kiállitásaink.

Vezérelvül kell kitüznünk a jó és versenyképes hazai ipartermékek pártolását beszerzések alkalmával.

Előre a magyar iparral!

Keszthely

Pièta, Keszthelyről
hársfa

Régi Művészet M.N.G. 1974.

KESTELBAUER, Anton Michael, pozsonyi asztalos-segéd

A.M.K.,Tischlergesell,
† 23 évesen, Pozsony 1847 márc.11
[1847, 208 l.]

Pr.Z.

Keszővára

1555-ben a
győri püspöké
Dunántúl

Takrajzok

II. 56. l.
57. l.

számolja el.

hiteléül:

5/h

VALLÁS- és KÖZOKT. M. KIR. MINISZT. SZÁMVIDÁNYSZÉK III. K. OSZTÁLYA.

L. Gumbeinné

(Keszői püspöki vár)

Ráth Károly

A ( )

Magyar Sion

1868. VI. 31. l

116 és kv. ll.

22 Nemzeti Muzeum Egyetem

(C

azaz Tizenhát forint

Országos Biróttsága pén

hogy Köszönettel felv

Bu

(Keszöi vár)

Ráth Károly: A (?)
Magyar Sion
1868. 33. l.

		893600	
			6250
			610
			22415
			575000
		4571200	5172500

✓

Buda

251/1927.

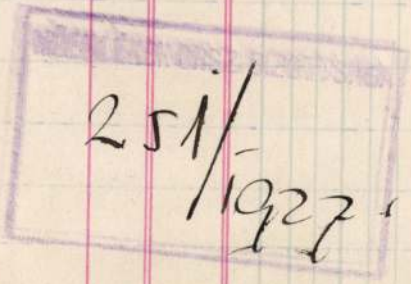

Keszte János

ólomöntő

1703-ban szerepel a
győri háztulajdono-
sok közt

Bedy Vince:

Adalékok a győri
ipar történetéhez -
Győri Remle

1941. 112. l.

KESZTE JÁNOS, rézműves

1703-ban Keszte János rézműves szerepel a győri háztulajdonosok listáján. 227.old

TIMAFFY LÁSZLÓ: Győri fémművesek 227.old

ARRABONA, A Xantus János Múzeum Évkönyve, 15.sz.
Győr, 1973

te vagy hozzá fogható. És, tudod, ha Brown véletlenül gentlemannek születik, ő is valamiképen ilyen alakká fejlődött volna. Ha Taggiát Antonio doktorért *szerettem*, Porto Mauriziót büszke szirtfokán *bámulnom* kellett. Ép annyira kiemelkedő e hely emlékeim között, a mennyire a valóságban az indigókék tenger fölött magaslik, melyből egyenesen kinőni látszik.

Szégyenkezve bevallom, Brown fejtegetései nélkül nem sokat tudtam volna a liguriai Alpesekről. Hát te tudsz róluk, Apuskám? Szörnyű érdekesek, e sziklák között ringott, hogy úgy szóljak, az olasz történelem bölcsője. Istenem, milyen tudatlan lehet az ember, még az olyan is, a ki rendkívül műveltnek képzeli magát!

Alassiót igen kedves helynek találom. Te hintón jártál ott mézesheteid idejében. Bizonyára nem sejtetted akkor, hogy lányod gépkocsin fog ott átszáguldani. Sokkal szebb a tengerparti része, mint a vele versenyző olasz városokéban; nem csoda, hogy szeretik az olaszok az alassiói tengeri fürdőt. Érdekes történeteket mondott el Brown az óriási, magasba törő albenzai tornyokról, melyek téglából épültek és szinte álmosan integetnek felénk a szűk árnyékos utczák közül. Savona csábító csengésű neve daczára, sokkal modernebb külsejű, hogysem tetszhetett volna. Prà mellett voltakép már Genova hosszú uszályát tapostuk. Jimmy Payne kioktatta Mary nénit, azt állítva, hogy Pegliben kellemesebb tölteni az éjszakát, mint Genovában, mert az előbbi helyen kertek vannak és gyönyörű a kilátás; de Brown azt mondta, hogy csak bízzuk reá magunkat, talál ő számunkra Genova kellő közepén oly hôtelt, hol igen nagy kert van és szép kilátás is. Tehát valóban ő rá bíztuk magunkat; én legalább szivesen tettem. És oh, Apuskám, Genovában próbáltam először igazi, óriási utczai forgalom közepette kormányozni automobilunkat. Mindenáron meg akartam kisérleni és minden várakozást meghaladó sikerrel tettem. Oly ügyességre vittem már, hogy egészen automatikus módon kezelem a fogantyút és a gőzbebocsátó szelepet (pogány elnevezések!) és valami bűvészi könnyűséggel a kocsi menetét is egy pillanat alatt úgy lassítani, hogy a többi kocsik hosszú sora mögött a teknősbékát megszégyenítő kényelemmel czammogjon, vagy egyetlen kézmozdulattal a kocsisor legelejére juttatni a villámgyosan rohanó automobilt és úgy elhagyni a leggyorsabb paripát is, mintha az mozdulatlanul állna.

Vagy aránylag igen kevés automobil jár Genova utczáin, vagy a mienk szépségével különösen kiválik, mert az emberek megfordultak és utánunk bámultak úgy a hosszú, egyenes, szűk, régi utczákban, melyek tele vannak palotákkal, mint a széles, pompás

A HÍD BELSEJE.

újabbakban, melyeknek fényes üzlethelyiségeikben minden elképzelhető árúczikket találhatni az egy genovai bársony kivételével, melyet mindig oly nagyon óhajtottam készítése helyén látni. Meglehet azonban, hogy az emberek csak azért álltak meg, mert fiatal lány kormányozta az automobilt. Annyi bizonyos, hogy ez a fiatal lány kitett magáért. Büszkeséggel nézted volna, a mint például nagymerészen leereszkedett a régi lejtős, a paradicsomkertbe, — azt akarom mondani, a hôtelünk kertjébe vezető úton. A leány maga is mindenesetre büszke volt önmagára, mikor a legpáratlananb chauffeur azt mondta: «Bravó! Senki sem csinálhatná jobban!»

Brown igen helyesen tanácsolta, hogy ne szálljunk le a kocsiról, míg Genovába nem értünk. Nagyon kellemes hôtelbe szálltunk, melynek tropikus növényzetű kertjében valóságos magánállatkertet találtunk, apró kis fenevadakat és madarakat ketreczekben, és másnap reggel, miután a hosszú nap fáradalmait kitünően töltött éjszaka pihenésével kihevertük, elmentem Mary nénivel az állatokat etetni. Korán reggeliztünk, azután elindultunk a város nevezetességeit megtekinteni. A Campo Santo kétségtelenül nagyon furcsa, alig van ehhez fogható. Nevetnem kellett volna a sok különös márvány nőalakon (krinolin van mindeniken és tournure, gránitból kifaragott mellfodor és kőrózsákkal diszített kalap; vagy kezet csókol egy-egy pofaszakállas és czugos czipős férjnek, vagy kopogtat a sír csukott ajtaján, mely előtt a Halál, mint valami egyenruha nélküli lakáj áll, ki azt mondaná: Nincs otthon senki), de nem nevettem, mikor a gyászolókat láttam, kik a kedves halottak sírjait látogatták. Mennyi pathos rejlett a szomorú sötét szemekben, a a nehéz fekete gyászruhákban és még a virágokban is, melyeket kedveseik sírjára tettek annak kifejezésére, hogy nem felejtették el őket. Nemcsak nem nevettem, hanem szinte sirásra fakadtam. Sirás és nevetés egyébiránt egymáshoz annyira közelálló dolgok, hogy össze is cserélhetők. Az egyedüli szép és egyszerű síremlék e különös helyen Mazzini hantjai fölött emelkedik.

Valóban mély benyomást tett rám a genovai kikötő, mely olyan büszke, oly méltón képviseli Olaszországot a világ minden kikötőjéből odasereglő hajók előtt.

Kora friss reggeli idő volt még, mikor gépkocsink a Riviera di Levante mentében kigördült a városból. Ekkor még Mary néni is szerencsének vallotta, hogy automobilon és nem vonaton utazunk. Egy darabig párhuzamosan haladtunk a vasúttal, de a hol a tengerpart legfenségesebb volt, vagy a tengerbe kinyúlt egy földnyelv, melyen mi a röpülő madárként átsuhanhattunk, a nyomorúlt vonat kénytelen volt a földet keresztültúrni, mint a vakondok, és komor éjszakába merülve kívül hagyni annyi dicső és szép dolgot. Vagy ötven alagutat számlálhattam Genova és Spezia között. Mikor kibontakoztunk Genova külvárosaiból és elhagytuk az utolsó nagy házakat, melyek azt a benyomást teszik az emberre, hogy menten össze fognak omlani, olyan helyekre jutottunk, melyek szépség dolgában bátran vetekedhettek azzal, a mit a franczia Riviérán láttunk. Azok a csillogó városok a zafirkék öblök görbületénél mint valami tündéri álomkép élnek emlékezetemben; újból fel kellene keresnem mindannyit és meggyőződni, hogy valóban léteznek. Ilyen különösen Rapallo, mely a legszebb valamennyi között. Jennie Harbourough egy egész telet töltött itt édes anyjával — most emlékszem rá, hogy elmondták nekem — és ők nagyon sajnálták, mikor végre el kellett hagyniok ezt a szép helyet. Azért keresték fel eredetileg, mert meglehetősen olcsó, de hosszabb időzésre az birta őket, hogy sokkal kedvesebb, mint a drágább városok. Rapallotól kezdve a Zoaglin és Chiavarin keresztül vezető út magasan a tenger szine felett és csupa hegyszoroson át halad. Chiavarinál a tengerpartnak szebb részét elhagytuk és Sestritől kezdve, bármennyire roszúl esett, hátat kellett fordítanunk a tengernek. Még mindig nagy gyönyörűség volt az Apenninenek nyúlványain a Col di Baracca felől felemelkedni és aztán megint leszállni Speziáig, mely a hasonnevű öböl mellett szép henyélő asszonyhoz hasonlón terül el. A villásreggelit a Croce di Malta, nekem

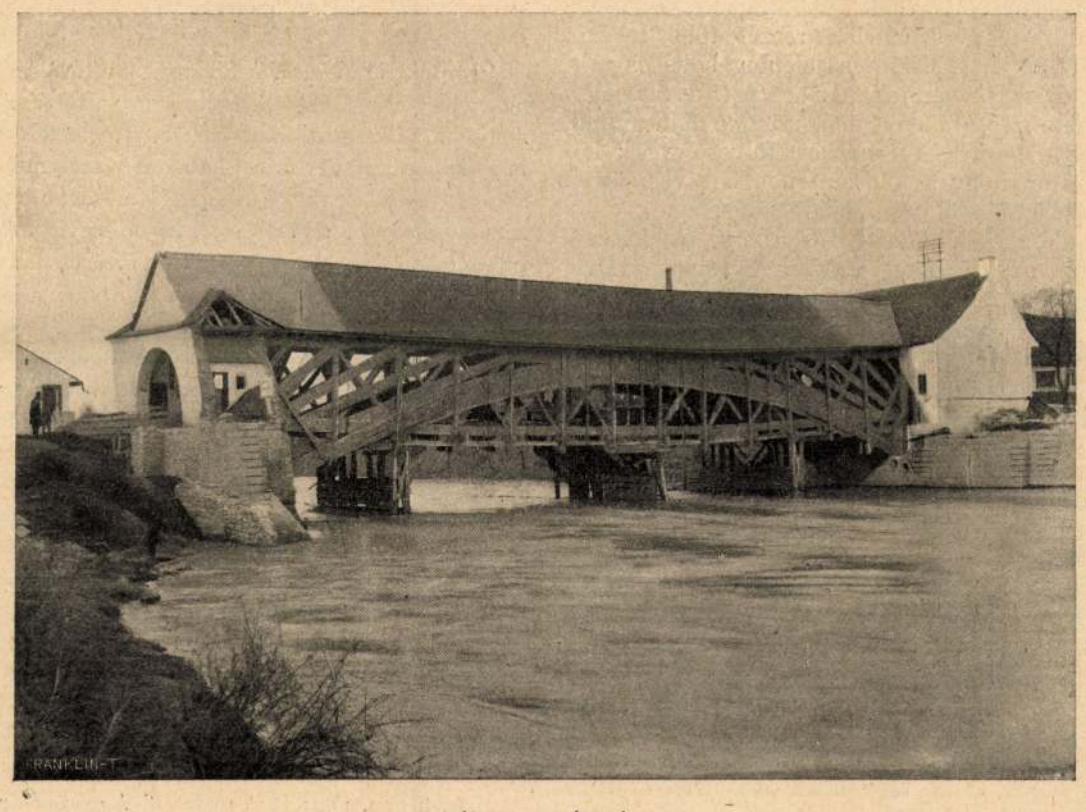

A HÍD OLDALRÓL NÉZVE.

A TORDAI FAHÍD.

A HÁZ KÜLSEJE.

A HÁZ UDVARA.

GOLDMARK SZÜLŐHÁZA KESZTHELYEN.

már csinos nevénél fogva is rokonszenves, hűvös és minden tekintetben kellemes hôtelban költöttük el. Szerettem volna Lericibe menni és Shelley házát látni, de be kellett érnem annak fényképével, mert ott várt a Napierünk, melynek egyik szelepe mindig nyitva áll, mint midőn valaki nyitott szemmel alszik, és csalogatott bennünket mind előbbre, mind feljebb az Apenninek árnyékába. Egész szerencsétlennek érzi magát az ember, ha ilykép folytonosan előre kell sietnie és sehol sem nézhet szét, de az a baczillus, a melyről előbb szólottam, egész lázba ejt. Képzeld el, még Luccán is csak átfutottunk! De ha be akartuk tartani a napi programmot, egyet-mást fel is kellett áldoznunk. Így tehát Luccát áldoztuk fel Pisa kedveért. Ide még meg se érkeztünk, a város puszta nevének hallatára újra gyermeknek éreztem magamat, annak a gyermeknek, a ki a te dolgozószobádban mulatva, a ferde tornyot a nagy stereoszkópban és Finden tájképgyűjteményének aczélmetszetei közt nézegette. De abban a pillanatban, a midőn ez a torony valóban szemem elé került, elefántcsont faragványként arany felhő kebelén pihenve kecsesen, elfelejtettem a stereoszkópot és a tájképgyűjteményt; ezentúl mindig a leáldozó nap sugaraitól megaranyozott rózsaszin felhők hátterén fog lelki szemem előtt lebegni.

Milyen szép lehet a márvány, azt csak akkor értettem meg, midőn Pisába és Rómába látogattam. Pisa fogalmával — magam sem tudom, miért — a ferde torony képét szoktam összekötni és nem a *battisterióét*. Ez utóbbiról csak annyit tudtam, hogy létezik és — miről már kevésbbé határozottan adhattam volna számot — hogy megtekintésre méltó; de Pisa és a ferde torony az én szememben egy és ugyanaz volt. Most nem tudnám megmondani, a város *két* nevezetessége közül melyik tett mélyebb benyomást rám. Egészen más lény vagyok, mióta Pisa és Róma képe él lelkemben. Azokhoz a képekhez, miket most fogadok be elmémbe, méltó keret kell és ilyenné önmagamat igyekszem tenni. Nemcsak annak szükségét érzem, hogy jobb könyveket olvassak, jelesebb zenét hallgassak, nemesebben cselekedjek, hanem arra is törekszem, hogy jobban, igaz értéke szerint meg tudjam becsülni mindazt, a mi emelkedett vagy felemelő. Legyen szabad reménylenem, hogy e nézeteim miatt nem tartasz érzelgősnek.

Az éjszakát egy igazi olasz hôtelben töltöttük, a Lung' Arno partján. Brown ajánlatára szálltunk oda, mert úgy vélekedett, hogy mégis jó lesz, ha már oly sebesen, szinte röptünkben járjuk be Olaszországot, legalább egy, az országra nézve igazán jellemző dologgal megismerkedni. Mary néninek egyáltalában nem tetszett az idea. Azt mondta, hogy ez borzasztó lesz és elképzelhetetlen dolgokat jósolgatott; de — mint rendesen — kitűnt, hogy Brownnak volt igaza és ezt Mary néni is kész volt elismerni, de kikötötte, hogy ne olvassam rá az ő megszokott szólásmódját: «Ugy-e, előre mondtam!»

(Folytatása következik.)

GOLDMARK KÁROLY SZÜLŐHÁZA ÉS SZÜLETÉSI IDEJE.

Keszthelyen az a ház, melyben *Goldmark* Károly a zeneköltő született, a Kossuth Lajos-utcza 22-ik számú háza, a város legrégibb és legérdekesebb magánépülete, melyet még a Festeticsek birtokelődje: a hires, dúsgazdag, de már kihalt gelsei Pethő-család épített s a melyről «A szentmihályhegyi remete» czimű regéjében Kisfaludy Sándor is megemlékezett.

Ennek a háznak egyik ablakából nézte végig a rege szomorú hősnője, Pethő Lilla, meghalt kedvesének, Bodor Imrének a temetését, mikor atyja, a keményszivű, büszke Pethő Menyhárt a remetévé lett ifjú holttetemét Szent-Mihályhegyről, hol remetelakása volt, hatlovas kocsin Keszthelyre szállíttatta s a templom alatti kriptában eltemettette.

Ma «*zsidó-ház*»-nak nevezik ezt a kopott, de a századok viharaival még mindig daczolni tudó épületet, valószinüleg azért, mert tágas udvarán ma az izraeliták imaháza áll.

Az épület egyemeletes és derékszögben épült. Régi divatú, boltíves kapuja az utczai homlokzatot két egyenlőtlen részre osztja. Az épületet a Pethő-család kihalta után bérházzá alakították át s emeleti részét több lakásra osztották. A földszinten jelenleg bolt- és raktárhelyiségek vannak. Az épület udvar felőli oldalát mind az emeleten, mind a földszinten, hosszú, boltives, tornáczos folyosó veszi körül. Kár, hogy a földszinten a boltivek közeit a bérházzá alakítás idején befalazták.

Goldmarkék lakása utczaszint, a kaputól balra, az emeleten volt és három szobából, konyhából s a szükséges mellékhelyiségekből állott.

Goldmark Károly születési helye iránt tehát semmi kétség sem forog fenn. E kérdés magának a zeneköltőnek s a vele egykorú, sőt nála idősebb egyének nyilatkozatával tisztázva van.

A mily egybehangzó azonban a vélemény a zeneköltő szülőházát és lakását illetőleg, ép olyan ellentétesek az adatok születési idejére vonatkozólag.

Goldmark Károly a Pallas nagy lexikona szerint 1832. évi május 18-án, Boncz Józsefnek «Keszthely város monografiája» czimű munkája szerint 1832. évi márczius 18-án született. A «Die Gartenlaube» czimű német képes folyóirat 1896-ik évfolyamának 11-ik füzetében, a 352-ik oldalon R. Henbergertől megjelent «Das Heimchen am Herd» czimű közlemény pedig sem a hónapot, sem a napot nem emliti, csak az évet s azt mondja, hogy 1830-ban, vagy 1832-ben született.

Mindezeket az adatokat megczáfolja a keszthelyi izraelita kitközségnél vezetett születési anyakönyv. A «B» jelzésű anyakönyv 4-ik lapjának 10-ik rovatában fordulnak elő Goldmark Károly születési adatai, még pedig a következően:*

Jahr, Monat, Tag: 1830. May 18.
Namen des Kindes: Karl, Kischel.
Namen der Eltern: Rubin Goldmark, Mari Krausz.
Wohnort: Keszthely.
Gevatter: R. Goldmark.
Beschneider, oder Namengeber: M. Schleifer.

A zeneköltő tehát 1830 május 18-án született és Kischel nevet kapott, a mi rövidítése a Jekuthiel bibliai héber névnek. A Kischel név fölé irt Karl név későbbi és más kéznek, más tintával irt irása.

Az anyakönyvbe a zeneköltő édes atyja: Rubin Goldmark maga jegyezte be szép, olvasható irással fiának születési adatait. Goldmark Károly atyja ugyanis a keszthelyi izraelita hitközség jegyzője volt s e minőségében az anyakönyveket is vezette.

Ehez az adathoz tehát kétség nem fér.

Csak az a különös, hogy e hiteles és mindenki által könnyen hozzáférhető és felhasználható forrás daczára, annyi téves és egymástól eltérő adat kerülhetett forgalomba.

Dr. Csák Árpád.

A HÉTRŐL.

A protekczió bukása. A fővárosi tanítóválasztásnak, a melyet a minapában ejtett meg a tanács, egy nagy bukás volt a szenzácziója. Megbukott egy nagy kapaczitás, egy óriási hatalom, a melynek hagyománya volt az, hogy mindig és mindenütt győzedelmeskedjék: a *protekczió*. Egytől-egyig azokat a pedagógusokat választotta meg a főváros tanácsa a különböző állásokra, a kiket a hivatalos minősítésük a jelölésnél az első helyre követelt. A kiknek tehát nem lehetett szükségük protekczióra és a kiknek a bukása a protekczió diadalát jelentette volna. A mi ezelőtt nemcsak sűrűn, de szinte rendesen meg is szokott történni. Most nem történt meg. A protekczió sortüze egyetlen egy olyan jelöltet se tudott leteríteni, a kit az érdeme az első sorba állított. Ime el kell hinni, hogy valóban minden hatalom mulandó, még az olyan szívós és terebélyes is, mint a milyen a protekczió ő mindenhatósága. Igaz, hogy az utóbbi időkben nagy harcz indúlt ellene. Ennek a harcznak a megnyitója, ha jól emlékezünk, *Kossuth* Ferencz volt, a ki miniszteri rendeletet adott ki a protekczió és ennek a kere-

* Év, hónap, nap: 1830 május 18. A gyermek neve: Károly, Kischel. A szülők nevei: Goldmark Rubin, Krausz Mari. Lakóhely: Keszthely. Koma: Goldmark R. Metsző vagy névadó: Schleifer M.

Keszthely

Balatoni Múzeum

E. G. I 530 l

„COMPACTOR"
KIRAKATRENDEZÉSI,
KÖNYVKÖTÉSZETI, DOBOZGYÁRI ANYAGOK
FELSZERELÉSEK ÉS GÉPEK NAGYRAKTÁRA
BUDAPEST, IV., MAGYAR UCCA 27.
TELEFON: 84-3-75.
85-3-68.

Tekintetes

Magyar Müemlékek Országos Bizottsága,

Budapest.-

IX., Rákos ucca 1(

népnek; most legfeljebb rosz verseket ir, azokkal harangozza be a publikumot.

A változó halmok háta mögött egy távolabb álló pont, egy várral koronázott szikla emelkedik ki. Ez a költői várhalmok hőse, Csobáncz. Ötször tünik el a szem elől s ötször mutatja meg ujra magát, mint egy drámai hös, ki végig játsza mind az öt felvonást. A megénekelt halmok egyenkint tünnek el a végig vonuló part mellett: látjuk Badacsonyt, ismerjük hirhedett borát s némelyikünk arra is emlékezék, hogy itt e hegyoldalban áll még a költö kicsiny nyári háza, a hol azon gyönyörü költeményeket irta, miket azóta paloták és gunyhók megismertek; mikor elhaladunk alatta, ugy tetszik, mintha még most is melegebb volna itt a lég, zöldebb a falevél, mint másutt.

Ama kis lapos domb ott a Szent-Mihály hegy. A kis ház ott a közepén most is ollyan remetének való kis hely: ollyan eszményi lakás valaki számára, a ki szerelmét elveszté, csak boszuját tartotta meg, s addig várni akar csendesen, a mig az megérik.

(Folytatása következik.)

Asztrakán.

Asztrakán tatárszó, annyit tesz, mint *sárkánylak* — fővárosa európai Oroszország egyik legdélkeletibb kerületének, Asztrakánnak, melly hajdan tatár királyság volt, 1554-től fogva azonban orosz uralom alatt áll.

Asztrakán város fekszik a Volga vizének Seitza nevü szigetén, Európa és Ázsia határán. Fekvése páratlan kiességü. Nyáron a Volgán gözösön közeledve feléje az utasnak ollyforma látképet mutat, mint Budapest a Dunán Bécs felől érkezőnek. A Seitza szigeten a tatárok az orosz elleni védelemre erősséget épitettek, mellyet ma Kremlnek hinak, s a sziget legnagyobb pontját foglalja el s öt kupos székesegyházával a magas érseki lakkal stb. nagy benyomást gyakorol a szemlélőre. Most egyetlen téglafal keriti, melly magába zárja a kaukazusi oroszhadsereg és a Kaspitengeri hajóhad fegyverraktárát. Nem olly erős ugyan mint volt Szebasztopol s millyen Kronstadt, mindazáltal fekvésénél fogva hadtanilag fontos pont. Mint legnagyobb hajóhad állomás s hajógyárai által már most is legjelentékenyebb város, az orosz birodalom délkeleti részén. Ha egykor a Persia és Ázsia fölötti uralomért Oroszország háborut viselend, nagy szerep jut abból e városnak, melly uralkodik a Kaspi tengeren.

Minden Persiából hajókon hozott s Persia beljébe szállitandó áru Asztrakán rakpartjain áll felhalmozva, mi arra mutat, hogy a város még nem veszté el egészen egykori kereskedelmi fontosságát. Előbb az Európából Indiába vezető kereskedelmi ut e városon huzódott át; indiai kereskedőknek ügynökei laktak itt.

Asztrakán összehasonlitva az európai városokkal, egészben véve nem szép ugyan, de több csinos épülettel, szép nagy térrel bir. Ez utolsók közül legszebb a kormányzó laka előtt elterülő. Igen magán viseli még e város a keleti bélyeget. Utczái kövezetlenek, csak a házak mellett huzódik végig keskeny téglából rakott járda. Különben az utczát igen finom homok födi s nyári száraz napon sokszor megesik, hogy azzal a szél az utczaajtókat egészen eltorlaszolja. A házak közt sok egy és kétemeletes találtatik, de mind alacsony mérvben épitve, lapos tetővel s többnyire négyszögü udvart képezve. Bent az udvarban az emeleteken s földszint a falat széles és ernyős karzat futja körül, mellyen tölti a lakosság az egész hő nyári napot sőt még az éjet is.

A várost közepén csatorna hasitja át, melly a Volga két ágát összeköti, a folyótól távolabb eső városrészeket vizzel látja el, az évenkint rendesen megjelenő Volga-kiöntésnek a völgyületekben hátramaradt vizét elvezeti. Ezen, a városra olly fontos csatorna ásatása több millióba került. Ásatá pedig egy görög, ki mint beszélik, a Kaspi tengeren üzött rablókalandjai által tömérdek penzt szerzett magának.

Talán a világ egy városa sem bir a különböző nemzetek olly tarka vegyületéből álló lakossággal, mint Asztrakán. Lakja orosz, tatár, örmény, kalmuk, persa, hindu, truchmen, buchar, chiwinzi, georgiai, lesghi, görög, mihez ha még az itt szüntelen sürgölődő minden nemzetbeli európait oda képzeljük, elmondhatjuk, hogy e város egyike a világon azoknak, mellyek piaczán legtöbb különböző nemzet van képviselve.

E város maga csupán halat bocsát kereskedésbe, hanem ezt olly nagy mennyiségben, hogy az európai bámulva áll meg azon garmadákba rakott haltömegek előtt, mellyek naponkint a tengerből fogatnak s Oroszország beljébe szállittatnak.

A lakosság különböző nemzetei közt leggazdagabb az örmény; ez kezeli a kereskedést és pénzváltást. Ez osztály nagy fényt üz, de csak ruhában és a maga személyében, cseléde, háza sokszor a legszurtosabb. Az örménynők többnyire szép fogatokon járnak, de már lovuk valóságos koporsó, ollyan sovány — a ló már szerintük nem fényüzési tárgy. Mindemellett is az örménynő igen házias, és e tekintetben az örmény férjek sokkal boldogabbak az oroszoknál. A fiatal örménynők már egészen a franczia divat után öltözködnek, csakhogy igen tarkán.

A tulajdonképi dolgozó osztály egészen tatár és ez képezi a lakosság legnagyobb részét. A napszámos, pék, kertész stb. mind tatár. E nép munka ereje, s a munka, mit véghez visz, kitartása, szorgalma s szerénysége csudálatra indit.

A tehetősb nők, keleti szokás szerint csak lefátyolozva vagy nagy kendőbe burkolózva jelennek meg az utczán, mi mellett olly alakot nyernek, mint millyennek mi a kisértetet képzeljük — és csakugyan kisértetek is ők, mert szépségük leigéző. A tehetősb tatárok, mind mahomedánok, s több nőt is tartanak; ezek közől gyakran látni az utczán sétálni kettőt egy ruhába bujva, mellynek ujján egyik a jobb, másik a bal kezét dugja ki. E szokás tán onnét ered, mert a féltékeny férj nem szereti, ha neje egymaga jár az utczán.

E városban lakó persák mind kereskedők és legtöbbnyire gazdagok; persa és indiai, nevezetesen selyem-árukkal kereskednek nagyban és kicsiben. A persa, mihelyt itt meggazdagodott, orosz alattvalóvá lesz, az okból, mert ha haza akar költözni, a fönálló törvény szerint, szerzett vagyona legnagyobb részét a helytartóság az állam részére letartóztatja. A persa szép és méltóságos alakkal bir, annál furcsábban jön ki aztán, mikor a piaczon vásárolt holmit, csirkét, zöldséget, stb. maga czipeli haza és készíti is el a konyhában, mert a persa nőnek még a házi belgazdaság intézésébe, kezelésébe sincs semmi beszólása.

Télen a *kirgizek* is bejönnek pusztájukról tevéiken, hogy a vadászott állatok bőreért, európai árukat, kelméket, lőkeszletet cseréljenek. A befagyott Volgán át hosszu sorban ballagnak tevéiken, kettő, három is ülve egyen; csucsos prémes süveget viselnek fejükön és fölöltő bundába takaróznak. E nép annyira megszokta a pusztai életet, hogy még a városban tartózkodása alatt sem vonul födél alá, hanem a piaczon s tágasabb udvaron sátort üt és az alatt lakik.

A kalmuk-ok szintén a pusztákról szoktak berándulni tevéiken; kevés beszédü, makacs, de egyszersmind félénk nép; csaknem mind lőcslábu, és zömök, de felette tanulékony, azért asztrakáni mesteremberek legörömestebb fogadnak be inasul kalmuk fiut. Fejüket chinai módra beretválják, bubján egy fürtöt hagyva, mellyet három ágra befonnak s hátul lelógva hordják. Kopasz fejükön lapos sárga kalpagfélét viselnek sallanggal. Ünnepeiket januar első napjaiban ülik, mikor bálványaiknak is áldoznak. Istentiszteletük fülhasgató zajongásból áll, kisérve trombita-, dob-, kürtszó és réztányér csattogás által. E lármával akarják a templomban álló ércz bálványokat fölrázni a mély elmélkedésbe merülésből. E mellett füstölnek is, az itt nem kapható tömjén helyett, halzsirba mártott s meggyujtott nemez darabokkal. Templomuk egészen a városon kivül áll, jó távolra attól a Volga bal partján. E templom közelében áll Tümmén kán chinai épitésü palotája, kinek bátyja ezredes volt az orosz hadseregben, az I Napoleon elleni hadjáratokban. Volt Párisban is, hol az európai miveltséget megismerte és megkedvelte, népe közé is át akarta ültetni azt; de kevés sikerrel. Maga ment ugyan elő példával, de minden siker mit elért, csak annyiból állt, hogy a maga családja ez időtől állandó lakot tart, a nyarat azonban ez is sátor alatt tölti; a többi nép mai nap is folytatja a megszokott barang (nomád) életmodot.

Asztrakánt szőlőskertek veszik körül, mellyek boráből jó pezsgőt készitenek. Egy akónyi bor alig drágább 25 pkrnál; de a jobb móduak asztalán a franczia s más drága bor járja. Boránál azonban sokkal hiresebb Asztrakán szőleje, melly aszaltan vagy nyersen is hordókba rakva jön kereskedésbe s egész Szt. Pétervárig is elviszik, hol gazdagabb házakban divatos februárban s később, nyers asztrakáni szőlőt csemegézni. E kertekben jeles görög dinnye is terem, melly czikk igen fontos, miutan a nyár egy részében a lakosság legtöbbje majdnem egyedül ezzel él. Hires az asztrakáni rózsa is rendkivül nagy virágáról, mellyből jeles rózsaolajt készitenek. Az itteni kertmivelés átalán véve említést érdemel. A kerteket egész nyáron át öntözni kell, mivel ekkor itt eső nincsen. Ez öntözést szél által hajtott s *tsikir*nek nevezett gépekkel eszközlik.

A város környékén a vadászatnak is tág mező nyilik; van itt fáczán, szalonka, fogoly s egyéb szárnyas; legtöbb azonban a récze, de nem vadászszák, mert hallal él s husa halzsir izü.

Mind ez azonban csak mellékes. Legfőbb és legfontosabb Astrakánban, mint fönebb is emlitők, a halászat. Messze földről jönnek ide orosz alattvalók, hogy halászattal valamit keressenek. A nagy halászat-tulajdonosoktól kapnak eszközöket, s a kifogott halat ezeknek tartoznak átadni. E halászok halzsirral vizhatlanná tett bőrruháikban övig bemennek a vizbe, s kevés idő mulva hallal telten huzzák ki a hálót; a halból csak a jobbat s nagyobbat tartják meg, a többit visszaeresztik a vizbe. Télen midőn a Volga befagy, a nagyobb halat horoggal fogják, t. i. a jégen léket vágnak, erre erős durungot tesznek keresztbe, a durungra kötelet kötnek, mellynek végén van a horog s a kötelet igy a vizbe leeresztik. Az asztrakáni kaviár nálunk sem ismeretlen, melly is a viza és tökhal ikrája. A legjobb kaviár az első fagygyal, januárban fogott halból kerül, legroszabb pedig a nyárban fogott halaké. Igen drága czikk az itt nyert vizahólyag is.

Hogy milly jövedelmes itt a halüzlet, mutatja, hogy egyedül a Saposnikoff testvéreknek halkereskedésében és halászatában 40 millió ezüst rubel forog. E kereskedők nagyapja, mint szegény paraszt jött Asztrakánba.

A városban a miveltek száma, a többi lakosságéhoz képest, csekély; de igen összetartanak. Ezek télen a *nemes clubban*, nyáron pedig a városon kivül egy kertben szoktak hetenkint összejönni.

A mérgezések és ellenszerei.

(Vége.)

Harmadik az ásványok országa.

Itt csak azokat kivánjuk megemlitni, mellyekről feltehetjük, hogy forogván a köznép kezei közt, általuk történhetik mérgezés.

1. Ólomfélék: minök: *ólomczukor, ólomeczet.* (Sacharum Saturni. Ace-

szálat, melly orra alatt tenyészett, csak nem mondhatjuk annak. Hát még szemei! Na ezek aztán annyira nem voltak bogarak, hogy ha az ember nem tartana tőle, hogy jól kinevetik, hajlandó lenne hernyóknak nevezni őket.

E mellett horgas lábu is volt az istenadta, s ollyan hosszu nyaku, hogy még a kikeresztelkedett zsidó legénynek is a gólya jutott róla eszébe, pedig teljes szivéből gyülölte az alföldet, mióta egyszer a halasi csárdában magyar szólót keilett tánczolnia, nehány betyár mulatságára, s még danolnia is hozzá, mi ezen urakat annyira elragadta, hogy épen egy veder bort itattak meg vele mindenféle szépséges ürügyek alatt.

— Hanem ez még csak hagyján lett volna. Kacskaringós lábbal és hernyó-szemekkel is lehet valaki derék, becsületes ember, és nem is ez volt a fő baj.

Az szomoritotta leginkább a mi ifju barátnénkat, hogy sehogy sem tudott hozzászokni, megbarátkozni völegényével. Ha közelében volt, félt tőle, ugy hogy még szemei közé sem igen merészelt volna tekinteni, ha mindjárt olly nagy kedve is lett volna hozzá, a milyen nem volt; ha pedig távol volt, mindig megérkezésétől rettegett. Hiában ismétlé magában azon magasztalásokat, mikkel atyja és anyja Fodor urat elhalmozták. Cseppet sem vonakodott elhinni, hogy e dicséretek nem tulzottak, hogy völegénye a legtekintélyesebb prokátora a városnak; hogy a piaczon levő emeletes háza, (mellyben a patika is volt) csakugyan többet hajt be ezer pengőnél esztendőnként; hogy hosszu pinczéje harmincznegyediki borral van tele; s hogy gróf Aggfinál harminczezer váltó forintja van künn interesen. Ő mind ezt, sőt még a többit is örömmel elhitte, de ez mind nem használt semmit, nem volt képes a félelmet leküzdeni, melly szivét mindannyiszor elfogta, valahányszor csak völegényére gondolt.

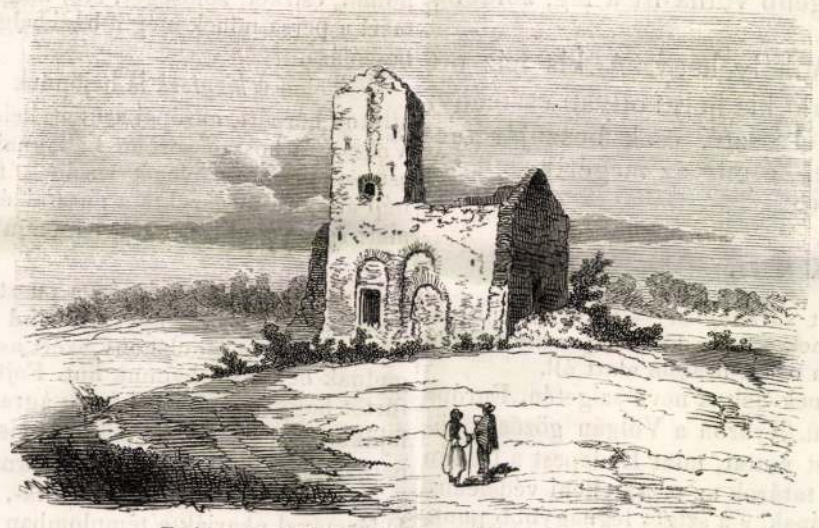

Balatonvidéki képek : Balatonparti rom.

És különös! Mikor igy el-elgondolkozott varrása mellett, rendesen egyszer csak arra rezzent fel, hogy ugy érezte, mintha a szivébe egy éles gombostüt szurtak volna. Pedig a világért sem az volt a mit a kis bohó érzett, hanem egyszerüen csak pillantása találkozott össze a Mihályéval, ki ugy intézte a műhelynél ülését, hogy épen szembe essék Ágnes leányasszony varrószögletével.

Illyenkor aztán mindketten nagy mohósággal lekapták egymásról szemeiket, és ollyan pirosak, de ollyan pirosak lettek, mint az a piros posztó, a miből a szürökre szoktak czifra tulipánokat varrni. — Nem tünt fel ez ártatlan időtöltés senkinek a háznál.

Kádár uram azzal a gondolattal volt folytonosan elfoglalva, hogy ha a menyegző meglesz; veje majd csak beteszi valami hivatalba a városnál. Teszem, kaszárnya-inspektornak.

Az anyjuk a lakodalmi nagy ebéden töprenkedett, s előre hallotta már a komámasszonyok suttogását : mint mondogatják egymásnak, hogy illyen ebéd még a főbiró istellációján sem volt, tudják! Aztán meg a leány felkészitésével is sok volt a gond.

(Folytatása következik.)

Vas. Ujs. 1858.

A magyar Tempevölgy.

Regényes tájleirás JÓKAI MÓRTÓL.

(Folytatás.)

A ki a tihanyi kolostor viszhangos folyosóin végig jár, önkénytelen jut eszébe az a gondolat : millyen szép lehet az élet végnapjait itt tölteni el! Az ember sejti azt az eszmét, a mit gondolhat egy trónjárul önként lelépett fejedelem, egy férfi, ki a világból számkiveté magát, egy boldog ember, ki mindenét elveszté s a veszteség fájdalmait már nem érzi, ha a tihanyi zárda ablakán kitekint. Körüskörül mosolygó vidék, eleven zöld hegyoldalok, boldog apró falvak, a vidám Balaton repkedő csüllőivel, halászbárkáival; — azután a háborgó zivatar, sötét fellegpalástjával, tüzostorával; a hánykodó hab tetején menekvő halászcsónakok; — télen a fényes jégtükör, a távol fehér vidéke — és idebenn mindig ugyanaz a csend, az a változatlan nyugalom hazája, mellyre a külvilágnak semmi öröme, semmi fájdalma vissza nem hat.

Még egy nevezetessége van Tihanynak : nagyszerü viszhangja; a kolostor fala veri azt vissza; tiszta csendes időkben egy egész hexametert képes visszamondani. Egyszer angol hölgy kisérté meg a viszhanggali beszélgetést; szél lehetett, a viszhang nem felelt neki : „Hjaj asszonyom, szólt neki a kalauz, nem tud ám még a mi ecchónk ezen a nyelven.“

A mi kis magyar tengerünknek még saját gőzöse is van : annak nevét a viselő, ki e táj minden kövét megénekelte, Kisfaludyét. E gőzösön magyar kapitány van, a ki magyar vezényszavakkal kormányoz, gépész, kormányos hajóslegények mind ide valók, még az ebéd is nekünk való : pörkölthús, galuska, paprikáshal, badacsonyi bor hozzá; s ha némellykor egy kissé erősebb szél indul meg a Balatonon, s a habok oldalt kaphatják a hajót s hintázni kezdenek vele, még egy kis szelid tengeri betegséget is érhetünk — tulajdon magunk vizén! és ez is élvezet.

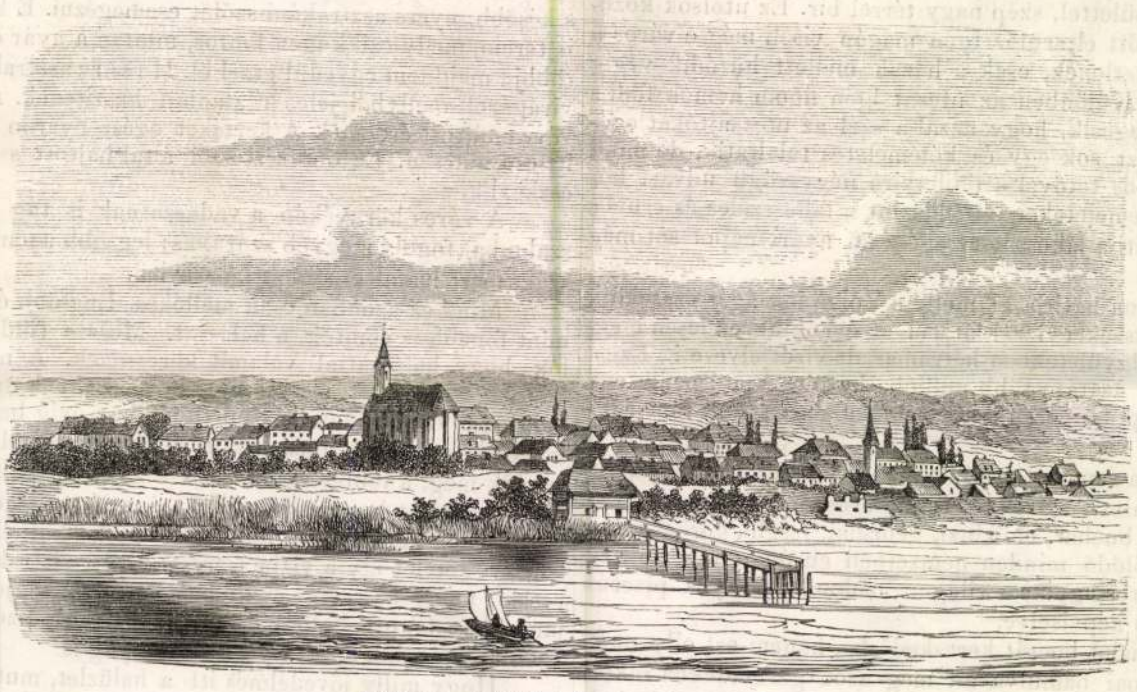

Balatonvidéki képek : Keszthely.

Mig a gőzös Füredtől Keszthelyig végig hasitja a Balatont, a világ legszebb panorámája halad el szemeink előtt. Változatos halmok, majd kopár sziklás homlokkal, majd vad erdőkkel benőve, oldalaik többnyire szőlőkkel beültetve. Ittamott a parton, vagy az erdők közepéből egy-egy ős rom vára fehérlik elő, de annak a képe sem olly szomoritó, mint más romjainké. Nem az ősi dicsőség omladéki ezek, hanem egy kedves lejárt koré, mellynek buját örömét ismerjük, s tudjuk jól, hogy e várakat, födeletlen kastélyokat nem egy nagy veszteség hagyta illy üresen, hanem csak a haladó korizlés; mellynek kényelmesebb, okosabb és czélszerübb gondolat most lenn a sikon s benn a falu közepén lakni, mint oda fenn a szellős tetőkön s a mai kor lovagjai és delnői könnyebben sohajtozhatnak egymáshoz a nemzeti szinház páholyaiból, mint régen egyik vár ablakából a másikba. Az pedig épen kiment a divatból, hogy valaki szerencsétlen szerelem miatt remetévé legyen s kis csengetyüvel harangozzon az ájtatos

Keszthely

Ezüst női melldíszek a Keszthely-környéki ókeresztény temetőkből -

cod

Alföldi András =

A kereszténység nyomai Pannoniában a népvándorlás korában.

Sertzent István

I k. 159, 169 l.

KIRÁLYI MAGYAR EGYETEMI NYOMDA

FEBRUÁR

28 nap — 8. hét

19 Vasárnap	
20 Hétfő	
21 Kedd	
22 Szerda	
23 Csütörtök	
24 Péntek	
25 Szombat	

Keszthely

26. BOLOND MISKA ALBUMA. 6 füzet. (ami megjelent.) 1858. nov. 1.—1859. okt. 31. Pest, 1859. 4. r. Vk. 10.—
27. BONFINIUS, ANT.: Rerum Ungaricarum decades quatuor cum dimidia. Basileae, 1568. 2 r. Pergk. (A végén néhány lap erősen avult szélű.) 32.—
28. —: Francofurti, 1581. 2 r. Rongált példány, egy levél (—565—566. pp.) hiánnyal, 15.—
29. BONTZ JÓZSEF: Keszthely város monográfiája. Keszthely. 1896. Vk. 10.—
30. (BOSZNIA-HERCEGOVINA.) Karte von Bosnien, der Herczegovina und des Paschaliks von Novibazar. Rascien.) Auf Anordung des kaiser, königlichen Generalstabes nach den neuesten Quellen, und mit Aus nahme der Kraina an Ort und Stelle gesammelten orografischen Skizzen entwerfen und gezeichnet von Hauptmann Roskiewicz des Grl tabes. Mit Theilen der angrenzenden Provinzen ergänzt und lithografirt in militär. geografischen Institute. Wien, 1865. (1: 40000.) Vászonra húzva 4 szelvény tokban. 10.—
31. BÖHM KÁROLY élete és munkássága. Kalós (Keller) Imre szerk. mellett irták (többen.) 3 k. Besztercebánya, 1913. 15.—
32. BRANDENBURG, HANS: Der moderne Tanz. München. 1921. Fvk. 12.50
33 BREHM ALFRED: Az állatok világa. 1800 képpel a szövegben 80 fekete nyomatú műlappal és 100 műmelléklettel. Chernel István, Csiki Ernő, Kohaut Rezső és Rátz István közreműködésével szerkeszti: Méhely Lajos. 10 k. Bp., 1901-1907. 10 er. fbőrk. 80.—
34 BRUGMANN-DELBRÜCK: Grundriss der verg'eichenden Grammatik der indogermanischen Spracheh. I. 1-2: Einleitung und Lautlehre. (2. Bearb.) —IV. 2: Syntax. II. Strassburg, 1897. 3 k. 14.—
35. BUDAI FERENTZ: Magyarország történelmi históriájára való lexicon, a XVI. század végéig. Kiadta Budai Ésaiás. 3 darab. Nagy-Várad, 1804-1805. 3. fbőrk. 16.—
36. (BUDAPEST.) Umgebung von Budapest. Nach einem Originale der Generalstabs-Abtheilung der XIII. Infanterie-Truppen Division. Lithografirt im k. k. militär. geographischen Instttute. 1870. (4 szelvényben. 1: 28800.) Vászonra vonva. Tokban. 10.—

37. BUGÁT PÁL: Az egészséges emberi test boncztudományának alapvonatjai. Hempel Adolf Fridrik után németből fordítva. 2 k. Pest, 1828. 2 pk. 10.—

38. BUMM ERNŐ: A szülészet alapvonalai. 28 előadásban, 666 szemléltető ábrával. Ford. Kubinyi Pál és Kovács Richárd. 2. kiadás. Bp., 1915. Fvk. 12.—

39. BURDACH, K. F.: Die Physiologie als Erfahrungswissenschaft. 6 Bde. Leipzig, 1826-1840. 6 pk. 18.—

40. CALWER, C. G.: Käferbuch. Allgemeine und specielle Naturgeschichte der Käfer Europas. Mit 1 schwarzen und 48 colorirten Tafeln. Stuttgart, 1858. Fvk. 10.—

41. (CAMPE J. A.): Theophron vagy a tapasztalt tanácsadó a tapasztalatlan ifjuság hasznára. DAPSY JÓSEF ÁLTAL. Posony, 1804. Pk. 10.—

42. CANONES ECCLESIASTICI, ex veteribus qua Hungariensibus, qua Transilvaniensibus, in unum collecti plerisque tamen aliis etiam, pro temporis ratione, auti, ac in paulo meliorem ordinem redacti. Claudiopoli, 1735. — EXTRACTUS articulorum et diplomatum super religionis negotio in inclyto regno Hungariae conditorum. Extract dererienigen Articuln und Diplomatum Ungarn sind errichtet worden. (H. é. ny. n.) 4. r. 1 fbőrk. 15.—

43. (CARIO.) Chronicon Carionis. Expositum et auctum a a Philippo Melanchtone et Casparo Peucero. Apud Petrum Santandreanum. 1592. Pergk. 15.—

44. CARLYLE TAMÁS: A franczia forradalom. Ford. Baráth Ferencz. 3 k. Bp., 1875-78. 3 er. vk. 10.—

45. CARMINA... Josepho regni Hungariae palatino, cum effigies nobilis quondam poetae Hungari Michaelis Vitéz Csokonay, a Stephano Ferenczi Hungaro, suae serenitatis casareo regiae munificentia ad majora excitato, Romae in marmore expressa, Debrecinum advecta esset: per alumnos collegii. helv. conf. add. Debrecinensis profundo cum venerationis cultu oblata. Die 19-a martii anni 1823. Debr., 1823. Tóth 4. r. 10.—

46. CAROLINUS, PETRUS: Brevis, erudita et perspicua explicatio othodoxae fidei de uno vero Deo, Patre, Filio, et Spiritu sancto, adversus blasphemos Georgii Blandratae, et Francisci Davidis errores, libris duobus comprehensa. Vitebergae, 1571. (A végén 4 levél hiányzik.) Fbőrk. 16.—

47. CASSIANUS, JOHANNES: Conlationes XXIII. Re-

Keszthelyi

Festetits-nobor

Festetits Album

Festetits Gyorgy gróf
nobrának leleplezése
alkalmából
Bpest 1902 36 l.

Keszthelyi kastély

Hárry Gyula rajza

Repr

Ont IV. 229. l.

SELMECBÁNYA

Kálvária-templom

Képe VV 1861, 505 l.

Keszthelyi pléb. templom

(Zala vm)

Szt Márton tisztel. szentelve.

1749-ben helyreállítatta (óra és torony)

Bíró Márton püspök.

Pehm. 461. l.

Méret!

Keszthelyi rk. templom

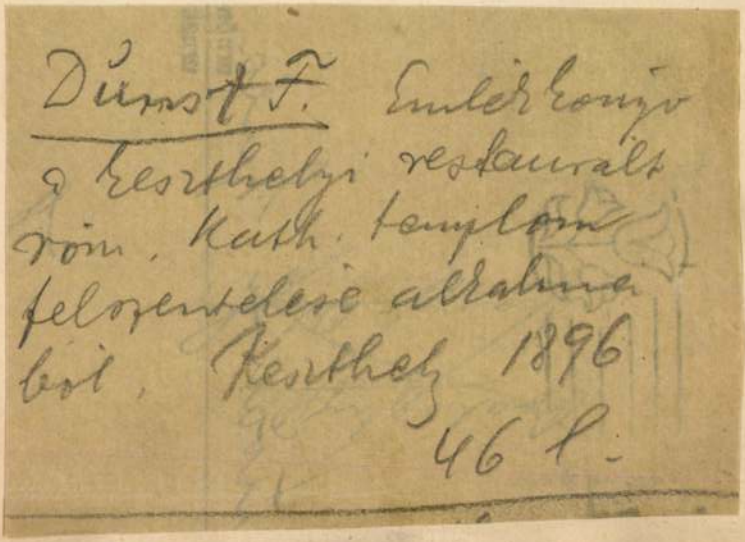

Dünst F. Emlékkönyv a keszthelyi restaurált róm. kath. templom felszentelése alkalmából. Keszthely 1896. 46 l.

esetre pontosan bejegyezve vezeti a Tanács hatáskörébe tartozó népkönyvtárak törzskönyvét;

c) külön leltár mellett kezeli az Orsz. Tanács kézikönyvtárát;

d) összeállítja a Tanács statisztikai kimutatásait;

e) a Tanács hivatalos évi jelentése számára összegyüjti, egybeállítja, feldolgozza s az előadó rendelkezésére bocsátja a szükséges és az előadó által bekivánt hivatalos adatokat.

f) **Egyéb alkalmazottak.**

13. §.

A gépíró a neki letisztázás végett átadott ügyiratokat a kapott utasítás szerint letisztázza s ezenkívül végzi mindazokat a hivatali teendőket, melyekkel az előadó megbizta.

14. §.

A rendezési munkákra alkalmazott szakértő végzett munkájáról minden páratlan hónap 15-ik napján irásban tesz jelentést az orsz. főfelügyelőnek.

Keszthelyi Sz. Anna

templom

(Zala vm.)

1798-ban helyreállíttatta
Bíró Márton püspök.

Pelm. 461. l.

Kezsthely vegvar

Dornyay Béla: Kezsthely végvár a törökvilág-
ban.

8°, 7K, 32L, Kezsthely, 1935

A WALESI HERCZEG SZÁLLÁSA A KESZTHELYI KASTÉLYBAN.

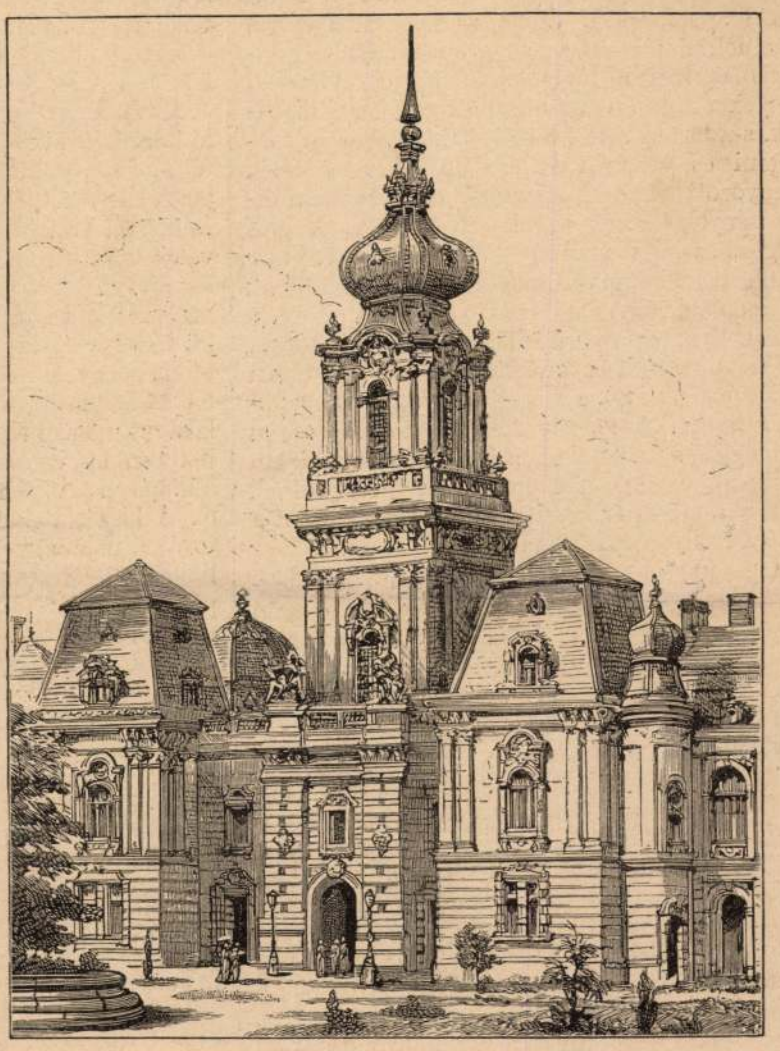

A KESZTHELYI UJ KASTÉLY.

A WALESI HERCZEG KESZTHELYEN.

Magyarország főurai hagyományos vendégszeretetök egész fényét vetélkedve fejtették ki, hogy a walesi herczeg hazánkban időzését ez évben is kellemes emléküvé tegyék. Mint tudjuk, az angol trónörökös már hetek óta tartózkodik hazánkban, egymásután fordulva meg Belovárott, Gödöllőn, Budapesten, Miskolczon és Keszthelyen. Utóbbi helyre, mint gr. Festetich Tasziló vendége, mult hó 16-án ment Gödöllőről s 21-éig bezárólag öt napot töltött ott a legfesztelenebb társaságban s felváltva szarvasokra, vizi vadakra, fogolyra vadászva. Ez alkalommal nyitotta meg először teljes diszben termeit a keszthelyi uj kastély is, mely 1883-ban kezdett épülni s csak tavaly késő ősszel lett teljesen kész.

A pompás nagyúri kastély, melyhez fogható alig van ez idő szerint Magyarországon, közel két millióba került, daczára, hogy a fuvart a grófi uradalmak teljesitették s a több milliónyi tégla is házilag égettetett. De ha meggondoljuk, hogy e teljes modern komforttal berendezett hatalmas épület külön gázgyárral és nagyszerű vízvezetékkel bir s lakosztályai pazar fénynyel vannak berendezve, nincs mit csodálkoznunk e nagy összegen.

Csak száraz leirása is a fejedelmi pompának, melyet itt a grófi tulajdonos kifejtett, lapokat venne igénybe. Remek magyar mivü vasrácsos kapuzat vezet a félköralaku előkertbe, melyet a nagy kiterjedésü kastély három oldalról fog át, mögötte 100 hold nagyságu angolkerttel. Az ablakok koronázatait a vadászat, halászat, gazdaság és hadi élet jelképei díszitik, az emelet balkonját két hatalmas karyatid tartja, az udvar fő disze pedig két óriási lószelidítő-csoport, négy darab, egyenként 200 métermázsa súlyú kőből faragva, melyeknek Keszthelyre szállítása 15 kilométer hosszu uton egy álló hetet vett igénybe, bár 18 pár erős ökör vontatta.

A kastély belseje is a pazar fény és előkelő

AFRIKAI RABSZOLGA-KARAVÁN. — BETEG RABSZOLGÁK LEÖLDÖZÉSE A RABSZOLGAKERESKEDŐK ÁLTAL.

egyszerűség kellemes vegyülékét mutatja. Pompás tölgyfalépcsők, drága szőnyeggel borítva, vezetnek az emeletre; gazdag faragványu tölgyfaburkolat födi a lépcsőház falait és tetőzetét, melyeket a grófi család őseinek arczképei diszítnek, s a termekben faragott fakandallók s mahagoni és juharfával kirakott parket-padlók, aranyozott tükrök, márvány és porczellán-diszítmények tünnek mindenütt szembe. A gróf dolgozó-szobája mellett kétemeletes könyvtár 35,000 kötet könyvvel tanuskodik a tulajdonosnak az irodalom iránt való érdeklődéséről, s a grófnő lakosztálya, gyönyörű kilátással a Balatonra, vörös damaszttal bevont falaival s ugyanolyan ablakfüggönyeivel, a kényelem és izlés netovábbját mutatja. A kastély földszintjét nagyszámu vendéglakás foglalja el, a park éjszaki oldalán pedig nagy költséggel épített istállók terülnek el, úgy a grófi pár kocsi- és vadászlovai, mint a gróf versenyparipái számára.

A keszthelyi kastély lényegében uj, de magvát mégis a régi kastély képezi, mely a grófi tulajdonos családi öröksége. A monumentális épület terve Rumpelmayertől ered, s egy részét ő is építette, de három évvel ezelőtt bekövetkezett halála után Haas és Pashkis bécsi építészek folytatták és fejezték be. A gyönyörü park és kertek az angol Milner alkotásai s az angol tájképi stylben vannak tartva, de némely részei formálisabb modorban vannak kivive, pavillonokkal, kápolnákkal, tavakkal, vízesésekkel és szökőkutakkal, melyekhez a víz öt kilométer távolságból jő. Hogy a Balatonra való kilátás biztosíttassék, nem kevesebb mint 34 házat, egy kis templomot és egy temetőt kelle lerombolni, de a kilátás meg is jutalmazza ezt az áldozatot, mert messze távolával és a körülfekvő kertekkel igéző látványt nyujt. A festői hatás emelésének még a parkon kivül eső birtokrész is tényezőjévé tétetett, a sok négyszög-mértföld kiterjedésü vadászterület pedig rőtvadban Magyarország leggazdagabb vadászterülete.

A MAI RABSZOLGAKERESKEDÉS.

Századunk egyik méltó büszkesége, hogy a legkegyetlenebb embervásárnak, a rabszolgaságnak gátot tudott vetni. Amerikában, különösen az Egyesült-Államok nagy polgárháborúja óta, a rabszolgakereskedés teljesen megszünt, s ma már, Brazilia legujabb intézkedése óta, valóságos, jogilag is annak tekintett rabszolga nincs, habár a Khinából és Kelet-Ázsia más részeiből hozott kulik csaknem a régi rabszolgák helyét foglalják el. Hasonlókép megszünt a rabszolgakereskedés többé-kevésbbé a többi világrészekben is, s különösen az angoloknak nagy érdemül lehet tulajdonítani, hogy a rabszolgakereskedők üzelmeit a nyilt tengeren megfékezték.

Mindamellett a rabszolgakereskedés még nagyon messze van attól az időtől, hogy teljesen megszünjék. Ma már jóformán csak Afrikára van korlátozva és igen csekély mértékben hatol át a Vöröstengeren és perzsa öblön át Ázsia mohamedán részeibe: de magában Afrikában még nagyon sok helyen virágzik ez a gyalázatos üzlet s évenként sok ezeren lesznek annak áldozataivá. Teljesen megszüntnek Afrikában csak a déli területen tekinthető, hol a fehér lakesság — angolok, boerek — túlnyomó számban vannak, de habár a nagy fekete kontinens összes partvidéke, Marokkó kivételével, már európaiak vagy európai gyámság alatt álló bennszülöttek hatósága alatt áll, a többi részekről ezt nem mondhatjuk. A portugálok, kik Dél-Afrika jelentékeny részén uralkodnak, névleg ugyan szabaddá teszik és védelmezik a területükre jutott rabszolgákat, de sohasem büntetik a kereskedőket és így azok működése jóformán háborítatlan. Franciaország birtokain, különösen Algirnak és Tunisznak déli Szahara felé eső részein szintén zavartalanul foly a kereskedés. A németek birtokán Kelet-Afrikában a rabszolgakereskedés egyik legnevezetesebb országútja visz át Zanzibartól a nagy tavakig és habár magában Kamerunban ismeretlen is, pár napi járóföldre a Niger vidékén már nagyban folyik az üzlet, valamint a Kongó felső részén. A rabszolgák nagyobb része Afrika belsejéből, a Csadtó és Zambezi közt fekvő vidékekről kerül, a fő piaczok Marokkó, Zanzibar, Timbuktu, Kuka, Murzuk, Khartum és más nagy városok. Khartum elesése óta a Nilus völgyén át igen sok rabszolga jut Arábiába. Kevesebb, de állandó számu szerencsétlent visznek a keleti portugál területeken át Madagaskarba és a szomszéd szigetekre, különösen a Reunionban lakó kreol telepítvényekre.

A rabszolga-kereskedők csaknem kivétel nélkül arabok, kik e czélból Afrikának európaiaktól alig látogatott vidékeire valóságos rabló-hadjáratokat vezetnek. Alig volt még utazó, ki ily rablókkal ne találkozott volna, s többen közülök valóban megható képeket rajzoltak a szerencsétlen afrikai lakók sorsáról. A nyillal és dárdával fegyverzett, meztelen vadakat a lóháton járó s jól felfegyverkezett rabszolgakereskedők nagyon könnyen győzik le. Rendesen az ellenálló férfiakat leöldösik, a házakat felgyujtják s a többi lakókat, nőkkel és gyermekekkel együtt, gyakran heteken át vonszolják a piaczokig, úgy, hogy különösen az első napokban százával pusztulnak el. A kimerülteket és betegeket nem szállítják tovább, néha agyonütik, de gyakrabban magukra hagyják a sivatagban, hol éhség és vadállatok pár nap alatt elpusztítják. Hiénák, sakálok s ragadozó madarak e czélból rendesen utókiséröi szoktak lenni az ily karavánoknak. Johnston utazó beszéli többek közt, hogy egykor egy fiatal visszahagyott rabszolgát talált félholtan s úgy, hogy a hiénák az egyik lábáról majdnem teljesen leették a hust. A mohamedán háremek őrzésére szánt eunuchoknak rendkivül nagy áruk levén, a rabszolgakereskedők portékáikat ily czélra is át akarják alakítani, a minek következtében ismét számosan pusztulnak el. Leggyöngédebben bánnak még aránylag a gyermekekkel, kiknek megengedik, hogy a tevék vagy lovak hátaira üljenek, mig a többieket rendesen összelánczolva, vagy nyakuknál fogva hasított fákba szoritva korbácsütésekkel kergetik előre.

Oly esetekben, midőn a rabszolgakereskedők hatalmasabb törzsekkel állanak szemben, cselhez folyamodnak. Néha kilesik azt, midőn a férfiak nagy része vadászaton van és éjjel támadva meg a falut, puskák ropogtatásával és másszerű pokoli zajjal oly rémületet okoznak, hogy a benszülöttek ellenállásra is alig gondolnak s bizonynyal nem szervezkedhetnek. Néha egyes főnökök megvesztegetése által polgárháborut támasztanak a négerek között és a két veszekedő között ők, a harmadik párt lesz a győztes, vagy egyenesen a megvesztegetett főnököktől bizonyos számú rabszolgákat vásárolnak csecsebecsékért. Egyes kereskedők, Kimemeta, Jumba, Zebehr, Tippu-Tip ily módon egész vidékek felett souverain hatalommal rendelkeznek s nem ritkán történik, hogy szerencsétlen néger alattvalóikat viszik magokkal, hogy társaikra vadászszanak.

Megható szomoru képe van az ily rabszolgakaravánoknak, melyeket a partvidék felé hajtanak. A nehéz favilla nyakukon, a hátul összekötött kéz, sokszor egész hosszú sora az összekötötteknek, a korbácsokkal ellátott felügyelők, eléggé mutatják első pillanatra is helyzetöket. Heteken keresztül nem jutnak fedél alá, eleségük nyomoruságos és igen gyakran még terheket is kell hordaniok. A családtagokat már útközben elválasztják egymástól, s mivel az utazás terhes és költséges, minden gyenge vagy valami testi fogyatkozásban szenvedő rabszolgát kimélet nélkül megölnek. Ha egyeseknek sikerül megszökni, a többi még kegyetlenebb bánásmódban részesül.

A harcz az afrikai rabszolgakereskedőkkel még mindig nem kezdődött meg valójában. A nyugoti partokon, a hol egymást érik az európaiak kereskedelmi telepei, rabszolgakereskedő ritkán mutatkozik ugyan, de az óriási területü belföldön az európai ember tehetetlen, Schweinfurth, Nachtigal, sőt Livingstone és Stanley is gyakran kényszerültek arra, hogy e kegyetlen emberek segítségét vegyék igénybe utazásuknál. Sokszor maguk a mohamedán fanatizmusukról híres rabszolgakereskedők azok, kik ugy kenyerüket féltve, mint vallásos rajongásból, meggyilkoltatják a benső részekbe hatoló európaikat, a mint hogy Stanley is valószinűleg ennek a fajnak lett áldozata. A szudáni szerencsétlen hadjárat és Khartum elesése a rabszolgakereskedésnek épen a legveszélyesebb ponton új előnyöket biztosított. Legujabban Lavigerie bibornok lángoló szavakkal és nemes lelkesedéssel küzd az emberiség e szégyene ellen és uj nemzetközi keresztes hadjáratot sürget. De valószinű, hogy a mint a régi keresztes hadjáratok nem voltak képesek Palaestinát megszerezni, ennek sem lenne semmi sikere. Az arabok Afrika belsejében nagyon szilárd alappal birnak, összeköttetésük nagy és hatalmukat csak akkor lehet megtörni, ha Marokkó és Zanzibar megszünik önálló állam lenni s a Kongo felső vidékén és a nagy tavak környékén legalább is egy pár százezerre menő állandó európai lakosság lesz. Kétségtelen azonban, hogy addig is, míg ez bekövetkezik, évről-évre javul némileg a helyzet már az által is, hogy az európai ember Afrika minden részébe elhatol s a Kongón és a Tanganyika-tó vidékén lassankint élénk forgalom fejlődik ki. A rabszolgakereskedésnek, legalább jelen borzasztó alakjában, meg vannak számlálva napjai és eljő egykor az idő, midőn a szerencsétlen négerek milliói is embereknek fogják tekinteni.

BARTTELOT ŐRNAGY MEGGYILKOLTATÁSA.

BARTTELOT ŐRNAGY.

Korunknak legkiválóbb afrikai utazója, *Stanley* már másfél évnél több idő óta teljesen eltünt a «sötét világrész» ismeretlen tájain, hova azért utazott, hogy az Egyiptom szudáni részében elzárt *Emin* pasát megszabadítsa. Utjában egyik kisérője *Barttelot* Musgrave Ödön őrnagy volt, ki azonban nem ment tovább, mint a Kongó egyik nagy mellékfolyójánál, az Aruviminél levő vízesésekig, a hol Stanley utasitása folytán Jambuba faluban megállott.

Stanley utasításaiban nagy elismeréssel nyilatkozott az őrnagy tehetségeiről és teljes bizalmát fejezte ki benne. Barttelot teljes egy évet töltött itt várakozásban s midőn április havában bizonytalan híreket vett, hogy Stanley uti társasága nagyon megfogyott s ő maga is betegeskedik: elhatározta, hogy külön expedicziót szervez főnökének megmentése végett. Az Afrika bensejében lakó s az utóbbi időkben oly gyakran emlegetett Tippu-Tip arab főnök gyámolításával csakugyan sikerült mintegy 600 főből álló expedicziót összehoznia, melyben körülbelől 100 begyakorlott és fölfegyverzett Zanzibári ember s két európai, Jameson és Bonny orvos voltak.

Most egy távirat arról hoz hirt, hogy ez a reményteljes kisérlet is meghiusult. Julius 19-én a vad manyema törzsbeli teherhordók, kik még emberhust is esznek, agyonlőtték Barttelot őrnagyot, a többiek közül is sokat megfutamitottak, s maga Jameson is egy kis töredékkel nagy nehezen jutott el a Stanleyről nevezett vízesésekig, a Kongó-állam legmesszebb fekvő s inkább csak névleges állomásáig, hol uj expedicziót akarna szervezni. A szerencsétlenség részletei még nem ismeretesek; de nagyon valószinü, hogy Tippu Tip, ki egyike a legnagyobb rabszolgakereskedőknek és emberrablóknak, s így az európaiak előrenyomulásának természetes ellensége, most is belejátszott a zürzavarba.

Különben nem adott volna a manyema-törzsből kisérőket Barttelot mellé, kiknek vad természetét ismerte s kik között már Livingstone élete is veszélyben forgott, midőn a Tanganyika tó és Nyangwé között utazott. Barttelot halála mindenesetre sajnos esemény, nemcsak Stanley és Emin bej esetleges megmentése szempontjából — ha ugyan még élnek, — de egyúttal a tudomány érdekéből is, mely Közép-Afrika azon részeiről, hova az expedició hatolt volna, még nagyon keveset tud.

43. SZÁM. 1897. BUDAPEST, OKTÓBER 24. 44. ÉVFOLYAM.

Előfizetési feltételek: VASÁRNAPI UJSÁG és POLITIKAI UJDONSÁGOK együtt { egész évre **12** frt, félévre ... **6** ; Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG { egész évre **8** frt, félévre ... **4** ; Csupán a POLITIKAI UJDONSÁGOK { egész évre **5.—**, félévre ... **2.50** ; Külföldi előfizetésekhez a postailag meghatározott viteldij is csatolandó.

KESZTHELYRŐL.

ÉLÉNK EMLÉKEZETÉBEN van a mívelt magyar gazdaközönségnek azon szép ünnepély, mely a «Georgikon» száz éves jubileuma alkalmából Keszthelyen a közeli napokban végbement.

A «Vasárnapi Ujság» is közölt múlt heti számában ez ünnepélyre vonatkozó több képet, melyeket most nehánynyal még ki kell egészítenünk.

Bemutatjuk a nemes alapító *Festetics György gróf* arczképét, méltó utódjának *Festetics Tasziló gróf*-nak arczképével együtt, a ki újabban is oly szép adománynyal tette nevét emlékezetessé a tanintézet új épületének létesítése körül. Mindkét férfiú életrajzát közöltük már lapunkban s így most még csak azt említjük meg, hogy *Festetics Tasziló gróf* az ezredévi díszmenetben is részt vett, hol annyi fény és pompa közt is egyik legkiválóbb alak volt. Ekkor fölvett képét is bemutatjuk ezúttal olvasóinknak.

GRÓF FESTETICS TASZILÓ.

A keszthelyi kegyeletes ünnepély egyik megkapó mozzanatát ábrázolja az a képünk, mely az egykori és mostani hallgatóságának az intézet régi épületétől való elbúcsúzását tünteti fel. Fájó érzés fogta el a sziveket, midőn *Sparzám* Pál tanár érzékeny búcsút mondott az öreg tisztes épületnek, melyhez annyi kedves emlék fűződik! De az ünnepély további lefolyása vidámsággal, a jövő reményével töltötte el a részvevőket, miután az új, díszes épületbe vonultak, hol *Darányi* Ignácz földmívelésügyi miniszter jelenlétében dr. *Csanády* Gusztáv igazgató tartott az intézet száz éves múltjáról felolvasást; majd *Uhl* Aurél intézeti hallgató Berzsenyinek «Gróf Festetics György»-höz írt ódáját szavalta el, a dalárda pedig a Szózatot énekelte, miközben az alapító szobrát megkoszorúzták. Az ünnepélyen résztvett előkelőségek s az intézet tanári kara csoportképben emlékül levetették magukat egy fényképen, melynek másolata lapunkban szintén látható.

GRÓF FESTETICS GYÖRGY.

Keszthely városából is bemutatunk egy részletet, a főútczát, melynek végében ott látszik a pompás Festetics-kastély.

Keszthely a Balaton délnyugati végénél, mintegy 20—25 méterrel a viz szine fölé emelkedett földháton fekszik. A várost a víztől egy terjedelmes nyilvános park választja el, a melyen át négyes fasor vezet a város balatoni fürdőtelepéhez. Keszthely városát jórészben a Festetics-féle hitbizományi birtokhoz, továbbá a magyar királyi gazdasági tanintézet gazdaságához tartozó földek veszik körül. Ezeken túl éjszakról s éjszak-keletről emelkednek a Bakonycsoport végső kiágazásai, melyek felső részeit lombos erdők, szelidebb lankáit pedig csupa szőlőskertek koszorúzzák, a melyekben zamatos boron és gyümölcsön kívül a szelidgesztenye és a füge is évről-évre bőven terem. A keszthelyi piaczon árult gesztenye, füge mind helyi termék. A város határának déli részében — s részben azon túl is — terül el a «Kis-Balaton»-nak nevezett terjedelmes rétség, óriási víztükrökkel, nád-, gyékény- és káka-erdőkkel, a melyet a vízimadarak ezrei népesítenek, s a mely a hazánkban már igen megritkult nemes kócsagnak még ma is kedves tartózkodó helye.

A város határában található kő- és bronzkori tárgyak kétségtelen bizonyítékai annak-

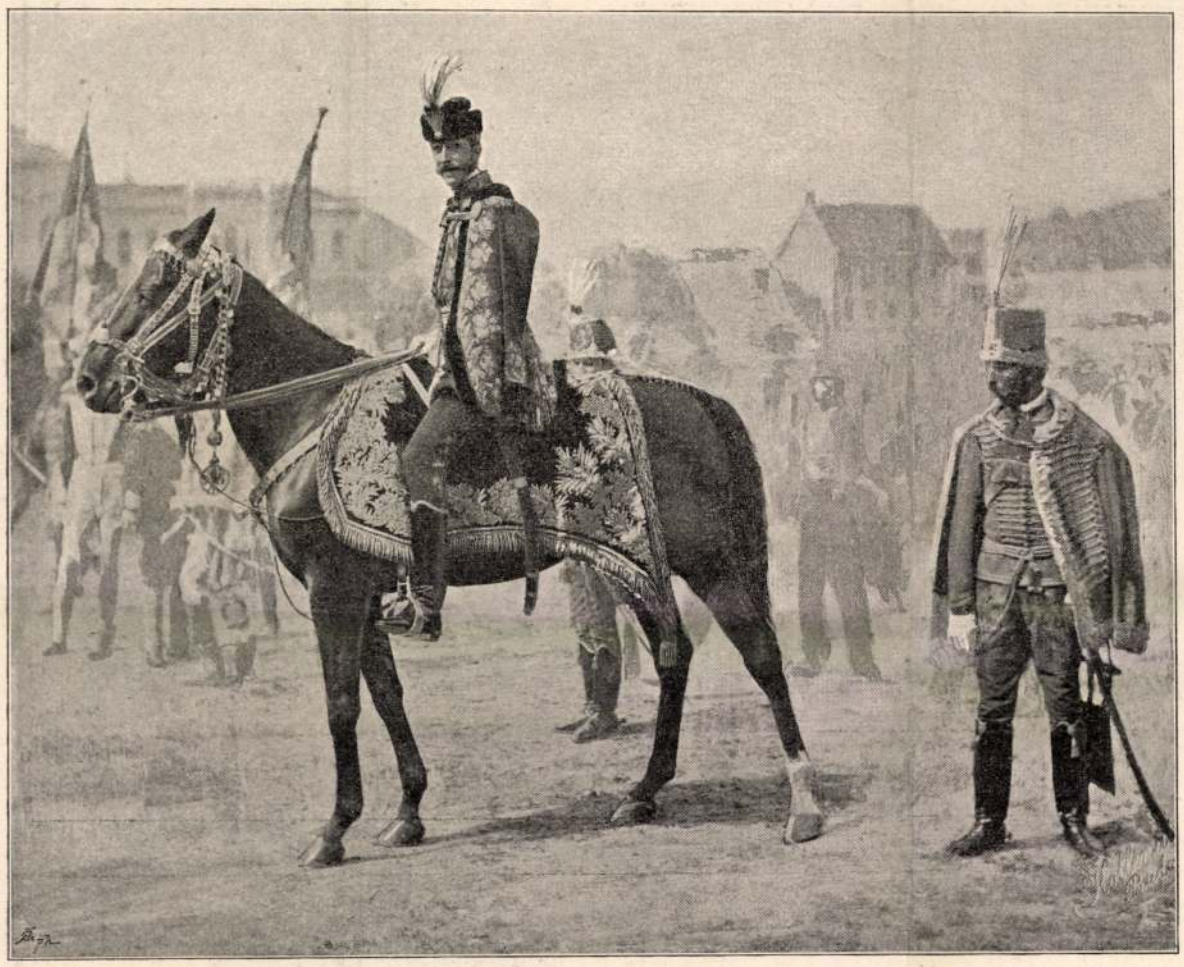

GRÓF FESTETICS TASZILÓ AZ EZREDÉVI DISZMENETBEN.

hogy Keszthely területe ősidőktől fogva emberlakta hely volt. Traján uralkodása alatt épült itt, a telivér méneséről hires «Fenék»-major közelében, a *Mogentiana* nevű római vár. Ez volt a római uralomnak leghatalmasabb alkotása itt, csaknem négyzet alakú, s majdnem négy méter vastagságú falakkal, meg félkör alakú bástyákkal és őrtornyokkal körülvett erősség, a melynek egy-egy oldala mintegy 400 méter hosszaságú volt. *Mogentiana* a pécs-szombathelyi útvonal kulcsául szolgált, a melynek a Balaton- és a Kis-Balaton közötti posványos területén kétségtelenül hajók segítségével tartották fenn a közlekedést; de Mogentiana a Balaton-provinciának (Valeria) is erős védbástyája volt. Mogentiana romjait a XIV. században kezdték szétbontani s a föld feletti falakat csak a legutóbbi évtizedekben hordták teljesen széjjel. Mozgalmas élet volt itt a népvándorlás korszakában is, a miről Keszthely egész határában mindenfelé található népvándorlási sirmezők sokasága és változatossága, a talált tárgyak kiváló mennyisége és feltünő változatossága eléggé tanúskodnak.

Keszthely elnevezését a fenéki római *castellum*-tól származtatják, s a régi okiratokban *Kestel* (1019), *Kastelicz* (1055), *Kesztelcz* (1075) és *Kezteley* (1114) nevek alatt szerepel.

Keszthely 1019-ben a zalavári apátságnak fizetett dézsmát, IV. Béla alatt a Johannita keresztes vitézeké volt, később királyi birtok lett, mígnem Nagy Lajos 1346-ban Laczkfy Istvánnak adományozta. Ez építtette a XIV-ik század végén a mai plébánia-templomot, a melyet a múlt évben újitottak meg stylszerűen. Az 1397-ben pártoskodás miatt lefejezett Laczkfyt az általa épített templomban a főoltár elé temették el; a sirboltot fedő nagy vörösmárvány sírkőlapon ma is jól olvasható a mély vésetű gótbetűs felirat. Minthogy sirját, a melyet a török uralom alatt kaszárnyának használt templomban akkor kifosztottak, utóbb üresen találták: a sirkő-lapot, hogy a további kopástól megőrizzék, a múlt évi restaurálás alkalmával a sekrestye falába illesztették be.

A Laczkfyak után Keszthely ismét királyi birtok, s királyi falnból (villa regia) 1359 és 1398 között várossá (oppidum) lett. Azután előbb mint zálog, majd mint eladott birtok a zágrábi érsek kezére jutott, de 1433-ban már a Pethő család tulajdonául szerepel s a török világban a Pethők voltak Keszthely leghatalmasabb védelmezői. A keszthelyi vársánczok 1709 után tüntek el. A Pethő családnak a XVIII. század elején történt kihaltával Keszthely 1730-ban a Festetics családra, mint a Pethő családdal legközelebbi rokonságban állóra szállott. *Festetics Kristóf comes* Keszthelyre ment lakni s ezzel megalapította a család keszthelyi ágát. Utóbbi Keszthelyen német iparosokat oly nagy számmal telepített le, hogy mintegy száz évvel ez előtt még az akkori ferenczrendi szerzetesek németül prédikáltak. Ezek a szerzetesek a templom sirboltjába temetkeztek s vakolatba vésett ma is teljes épségben levő sirfeliratai is mind németek. Ma már ez a németség teljesen elmagyarosodott, s német eredetüket pusztán családi nevük mutatja.

A török uralom táján a város két részre szakadt: egyrészről a nemesek, iparosok és kereskedők, úgyszintén a földesúr házas zsellérei lakta alsó város (a mai Keszthely), másrészről a földesúr telkes jobbágyai (polgárok) lakta felső város (a mai Keszthely-Polgárváros) elváltak egymástól s még ma is külön két községet alkotnak, jóllehet a kettő teljesen egybe van nőve.

Keszthely főbb útczái éjszak-déli irányban huzódnak, s eléggé tágasak, míg az ezeket összekötő mellékútczák jobbára szűkek.

Keszthely és Keszthely-Polgárváros lakói ma mind tiszta magyarok s számuk Keszthelyen 6195, Polgárváros on 778; de ide számíthatjuk még a határbeli külön hegyközségek *(Cserszeg-Tomaj, Gyenes-Diás, Vonyarcz-Vashegy)* és szőlőskertek összesen 3905 lélekből álló lakosságát is, mint a kikre nézve minden tekintetben Keszthely az anyahelység; s így ezekkel együtt Keszthely összes lakossága 10,878-ra rúg, kik között kerek számmal 1000 zsidó van, s igy a kereskedelem aránylag élénk. Sok az értelmisége; a városi lakosok legnagyobb tömege azonban iparos, a hegybeli lakosok pedig szőlőmivelők.

Keszthely az utóbbi években rohamosan emelkedik. Kellemes fekvése, az utóbbi években kifejlesztett balatoni fürdője, a gyógyhatású Hévíz közelsége s a piacz olcsósága évről-évre többtöbb fürdővendéget s állandóan letelepedőt vonz Keszthelyre, mely gazdasági intézeti tanár-kollégiumával s az azok hallgatására ide sereglő, évenként 100—120 főnyi tanúló ifjúságával sokban hasonlít a németországi apró egyetemi városokhoz.

A közoktatás tekintetében sokat tud Keszthely felmutatni. Van premontrei rendű főgymnasiuma, állami polgári leányiskolája, az apáczák leánynevelő intézete (kisdedóvó, elemi és polgári iskola), községi elemi fiú- és leányiskolája, s alsófokú kereskedelmi és iparos iskolája.

A város és a Balaton között elterülő park angolkertszerű; a gyalog sétálók ezen keresztül jutnak a balatonparti sétányra, a hol nagy vendéglők és szállók emelkednek. Nyáron itt mindennapos a zene s esténként a város intelligenciája és a fürdővendégek itt találkoznak. Nevezetes a fürdő is. Két mesterségesen épitett sziget, telve vetkező és öltöző kabinokkal, mig a fürdés — a tengeri fürdők mintájára — a szabadban történik; egyik oldalon a nők, a másikon a férfiak fürödnek. A parti sétány végénél van a csónakázó és korcsolyázó egyesület pavillonja, nyáron nagy számú csónakkal, télen pedig szinte végtelen nagyságú jégpályával a Balatonon.

A *Hévíz* gyógyfürdő a város nyugoti szélén van. Ez voltaképen egy 33 C° hőmérsékű vizű tó, a melynek legnagyobb mélysége 43, de átlagosan csak 1½ méter. Közepére vannak a fürdőházak építve, uszoda-mintára, melyek viztükröket zárnak közre. Éjszakon nádas szegélyezi s a meleg vizben az elhalt nádtorzsok oly sajátszerűen korhadnak el, hogy kávéaljhoz hasonló törmelék, az u. n. *korpa* tölti el jó vastagon a tó fenekét, a meleg korpa a csúzos tagokra jótékony hatással van. E fürdőt nyáron csak a reá szorult betegek használják, s ezek teljesen meg is töltik; főkép tavaszszal és őszszel látogatják természetes, kellemes meleg vizét.

Keszthelynek fentebb közölt ismertetését dr. *Lovassy* Sándor tanár irta lapunk részére. A városnak sok nagy napja volt már. Általánosan ismeretesek a századunk második tizedében itt tartott *Helikoni ünnepélyek*. Nem régiben látogatást tett itt Ő felsége és több más fejedelmi személy. Legközelebb pedig a *Georgikon jubileuma* volt sokáig emlékezetesnek maradó napja, a mely az egész ország figyelmét magára vonta.

*

Keszthelynek egyik legfőbb nevezetessége a Festetics Tasziló gróf fényes palotája, mely mind építészeti tekintetben, mind fejedelmi berendezését illetőleg párját ritkítja az egész országban.

A gróf Festetics Tasziló palotája részint új, részint régibb építkezésekből áll; mai alakját mostani tulajdonosának köszönheti, ki az eredetileg is díszes kastélyon mintegy két millió forintba került építkezéseket végeztetett. Ezen újítások folytán négy külön alkotórész különböztethető meg a nagyszerű építményben. Első a régi kastély; ennek hátulsó, két emeletes részében van a terjedelmes (45,000 kötetből álló) könyvtár, meg az úgy nevezett márványterem. Másik rész a régi kastély egyemeletes szárnya. Ebben egy karrarai márvány fölépcsőn, meg egy remek művű falépcsőn kivül igazi fejedelmi pompával s művészi ékitményekkel ellátott termek és szobák vannak. Harmadik rész az új szárny, melynek külseje a bécsi Belvedere palotához hasonlít. Rá nézve, egyemeletesnek látszik, de valóban kétemeletes, a mennyiben pinczék helyett tágas és magas alépítmények vonulnak el alatta. Az épületek közén egy mesterségesen lemélyített s felülről vastag üveg ablakzattal világított udvar van. Az épületben levő termeket és szobákat a régibb és újabb készítésű szép bútorzatokon kivül pompás kandallók, fali tükrök, csillárok, függönyök és drága fali kárpitok ékesítik, míg a gyönyörű padlókat az egész szobákat ellepő szőnyegek borítják. Negyedik rész a palota főhomlokzatának a közepén emelkedő remek torony, mely alatt a főbejárat nyilik. A torony első emelete előtt elvonuló erkély két végpontját egy-egy remek művű lovas szobor, 2-ik emeletét pedig egy körülfutó erkély ékesiti.

A hatalmas épületcsoportban a dús mennyiségben levő műkincseken, fegyvereken s érdekes levéltáron kivül különös megemlítést érdemlő nevezetességek: a palota könyvtárában a a *Festetics-Codex* és *Kinizsi Pálné Magyar Benigna imakönyve* a XV. századból, továbbá a több mint 13,300 darabból álló éremgyüjtemény, mely különösen régi magyar aranypénzekben és érmekben gazdag. A levéltárban levő iratok egy részének kora egészen a XIII. századig visszanyúlik. Az úgy nevezett *ezüst-kamrában* egész kincset tevő halmaza van az asztali készleteknek és ötvösművészeti műveknek, stb. A termekben elhelyezett műremekek közt a legértékesebbek egyike I. Napoleonnak karrarai márványból készített pompás mellszobra.

Az 52 holdnyi díszkert, úgy szintén az új

palotarész előtti tér szép kőfallal van körül kerítve. A kerítés hoszsza 2300 méter. Két, igen díszes fő, és négy egyszerűbb kapu van rajta, mindannyi mesterileg kovácsolt vasból.

Rövid ismertetésünk csonka maradna, ha Keszthely kies szépségű környékéből is be nem mutatnók pár kiválóbb részletnek a képét, nevezetesen a Balaton partjáról, mely oly festői kerete a Festeticsek székhelyének.

A természettől e különösen megáldott vidéket méltán szerették meg a Festetics grófok annyira, hogy állandó tartózkodó helyökül választották. Festetics György, a «Georgikon» alapítója, nemcsak a gazdasági ismeretek góczává, hanem egy időre szinte irodalmi főhelylyé is tette Keszthelyt, kastélyába gyűjtvén koronként a Dunántúl elsőrangú íróit. E jeles főúrnak méltó utódai voltak maradékai is, kik közül Keszthely jelenlegi ura, Festetics Tasziló gróf, mondhatni, kora ifjúságától kezdve folyton egyesíti saját érdekeivel a város emelését. Az ő bőkezűségének köszönhető egyebek közt, hogy az államivá lett gazdasági intézet véglegesen Keszthelyen maradt, s hogy a város olyan fürdőhelylyé lett, a melyet a «magyar tenger» mellékén csak a régi hirnevű Balaton-Füred múl felül.

II. OSZKÁR SVÉD KIRÁLY DALA.*

Ülök a folyóviznek partján
A fölkelő nap fényiben;
Arany szin csillog a vizen,
S egy percz alatt eloldva sajkám.
Kemény a munka, s sulyos; ám
Sebaj! erőm ha ellankadna,
Egy dalra gyujtok szaporán,
Vidáman csengő játszi dalra
Larala lala!

A napsugárral szeliden
Játsznak a tündöklő hullámok,
S mig evezőmmel vigan szántok,
Hab-habra tódul elibem.
Az ég derült kék távolában
Amott egy templom tornya int —
Ah mily derű, mily tiszta báj van
A merre csak a szem tekint.
Larala lala!

Pihen az erdő buja zöldje
A viz mosolygó tükrén
S a rét virágai fölém
Koszorút fonnak üdvözölve.
De ime, földet ér most sajkám,
Már itt a czél, a rév közel:
Mi kéj lesz majd a folyó partján
Fáradt tagokkal dőlnöm el.
Larala lala!

Ősz váltja fel a nyár szakát,
Nyugszik a kéz már, semmi dolga;
Megszünt a munka s sutba dobva
Pihen az evező lapát,
De szívemet csak űzi vágya
S *hozzá, hozzá* sietek én
A távol Dalecarliába.
A szent karácsony ünnepén —
Larala lala! *V. S.*

EGY KIRÁLYNÉ A SZÁMÜZETÉSBEN.

IV. Gusztáv Adolf svéd király neje, Bádeni Friderika.

A svéd királyi jubileum örömragyogásába sötét emlékek is bele vegyítik árnyékukat. Vissza kell emlékeznünk arra, hogy a Bernadotte-ok új dinasztiája egy régi legitim királyi ház romjain emelkedett föl, melynek utolsó tag-

* A jubileumát most ünnepelt II. Oszkár svéd király tudvalevőleg költő is s lyrai verseinek egy gyüjteményét nem rég koszorúzta meg a svéd akadémia. E gyüjteményből van véve az itt közölt hangulatos vers.

IV. GUSZTÁV ADOLF SVÉD KIRÁLY NEJE, BÁDENI FRIDERIKA.

jait kegyetlenül tragikus módon szórták szét az élet viharai.

Mielőtt a most uralkodó fejedelmi család ősét, a nápolyi hentesmester fiát, Bernadotte tábornagyot Svédország trónjára emelte volna sorsa és Napoleon szeszélye, a svéd nemesség a múlt század egész folyamán pártokra oszolva támogatta hol a franczia, hol ismét az angol-orosz befolyást. Ilyen belharcz széthúzó erői gyöngítették a Wasa-dynastia utolsó királyainak trónját. Ez a visszavonás adta kezébe Ankerströmnek a gyilkot, midőn egy álarczos bálon III. Gusztáv királyt orvúl ledöfte, s ez szülte az 1809-diki palotaforradalmat is, mely az erélytelen IV. Gusztáv Adolfot a koronától megfosztva, nagybátyját, Vudermanland herczeget emelte a trónra XIII. Károly neve alatt.

De XIII. Károly magtalan maradt, s így az utódjáról való gondoskodás Francziaország felé fordította a svéd nemzet figyelmét, hogy a nagy császár, Bonaparte babérkoszorús hadvezérei sorából válaszszák az elárvult ország számára az új dinasztia megalapítóját.

A választás Jean Baptiste *Bernadotte* pontecorvói herczegre esett, kit Napoleon maga ajánlott a Párisba ment svéd nemzeti küldöttségnek. Bernadotte Svédországba ment s XIII. Károly által fiává fogadtatva, nem sokára regens-herczeggé is lett, mignem 1818 február 5-ikén *Károly János* név alatt a trónt névleg is elfoglalta.

Az 1809-diki svéd forradalom eseményei képéből, melyek ekkép útját egyengették a Bernadotte-ok nemzetségének a trónra, egy szomorú és szenvedő nő tekint felénk, hogy igazolást kérjen a könnyen feledő utódoktól. Ez *Badeni Friderika.*

Uralkodó ősi nemzetségből születve, pályájának fényesnek, ragyogónak kellett volna lennie. Mint kora egyik legszebb asszonya, csak mosolyt és hódolatot érdemelt volna. S e helyett a boldogtalanság férge rágódott viruló életfáján, köny és ború ült örök felhőként ragyogó homlokán.

Friderika alig volt 11 éves, mikor húgával, a későbbi Erzsébet czárnéval Pétervárra került, a hol nagyon megtetszett Katalin czárnőnek, úgy hogy ez szerette volna Konstantin nagyherczeghez adni nőül, de a fiatal lány irtózott a durva modorú czárfiútól. Annál szeretetreméltóbb volt nővéréhez annak jegyese, Sándor nagyherczeg, s a kis Friderikának sokszor kellett módfelett unatkoznia, mikor etikettből ő is a szobában volt kénytelen ülni a mátkapár együttléte alatt, a kik hogy elvonják figyelmét, ócska képes kalendáriumokkal lepték el asztalát.

A czárnő gondoskodott a kis herczegnő további kiműveléséről. A legjobb mestereket adatta melléje. Zenetanárától a generál-bassust is eltanúlta, s ez volt alapja későbbi nagy zenei képzettségének. Ruházatában is nagy változásokon ment át. Fehér vállára leomló szép barna hajfürtjeinek alkalmazkodniok kellett az akkori divathoz; egyszerű karslruhei ruhácskáját a pétervári fényes öltözettel cserélte fel. Kezébe legyezőt kapott s udvari estélyeken és hangversenyeken úgy kellett ülnie a többi herczegnők közt. Csak Peterhofban vagy Czarskoje-Zelóban nyilt gyermeki kedvteléseinek szabadabb tér. Itt bujócskát is szabad volt játszania, míg a czárnő a játékasztal mellett ült. De ha a játék zajosabbá lett, akkor a császárnő úgy őt, mint házasulandó húgát maga mellé ültette, sőt barátságosan meg is legyintette arczocskáját.

Egy év múlva Friderika visszatért Karlsruhéba. Elutazása alkalmával maga Katalin czárnő ajándékozta meg egyebek közt egy hermelinnel prémezett vörös bársony derékkal, melyet arany zsinórok és rojtok diszítettek. A királyné eredeti alakjában őrizte meg egész életén át ezt a bársony derekat. Később ifjabb leányára, Czeczilia herczegnőre hagyta.

Tizenhat éves volt, mikor IV. Gusztáv Adolf svéd király tárgyalásokat indított meg nőül vétele iránt. De előbb látni akarta arájat s Erfurtot ajánlotta találkozóhelyül. A szülők oda vitték lányukat. A királyi kérő el volt ragadtatva a herczegnő szépségétől, ki némán sütötte le előtte szemeit s csak három nap múlva merészelt vőlegénye bátorítására föltekinteni, hogy legalább megmutassa szemei szinét. Az ifjú IV. Gusztáv Adolf és Friderika-Dorottya-Vilma badeni herczegnő egybekelését még ott helyben elhatározták s az esküvő azon év októberére tüzetett ki.

Szeptemberben a királyi menyasszony Edelsheim miniszter neje, mint palotahölgye és több gavallér társaságában Stockholmba utazott. Carlskroneban érintett lába először svéd földet, miután már Stralsundban megtörtént a házasságra lépés *per procurationem*, a mit 1797 október 31-én a valóságos egybekelés is követett. Huszonnégy órával előbb érkezett a királyné Drotningholmba s az ottani kastélyból tartotta bevonulását Stockholmba.

Kezdetben nem kevés fáradságába került az éjszaki klimához hozzászoknia. Az első télen köszvényt is kapott karjába, mivel márvány ablakába támaszkodva sokáig gyönyörködött a város szép fekvésében. Ezt a baját a következő nyáron szétdörzsölt szamóczával gyógyították állítólag sikeresen. De hányszor gondolt vissza napsugaras hazájára, ha az öltöző szoba ablakából a bekerített udvarba nézve, megpillantotta azt a déli naptól fölszikkasztott talpalattnyi helyet, melyen az elolvadt hó alól láthatóvá lőn a barna föld.

Udvartartása ragyogó volt; hat fiatal szép hajadonból s egy idősebb főudvarmesternőből állott, kinek jelenlétében nem egyszer űzte még gyermeki játékait udvarhölgyeivel. Az első gyermek megszületése után azonban a hajadon hölgyeket férjes hölgyek váltották föl egynek kivételével, kit kérelmére, saját költségén meghagytak mellette.

Ez az első gyermek Wasa Gusztáv herczeg volt, a trón leendő örököse. 1799 november 9-ikén született s születése nagy örömmel töltötte el a királyságot. Az özvegy anyakirályné különösen boldog volt e napon, s menyének, kit hat héten által mindennap meglátogatott, szép gyűrűt ajándékozott gyémánt solitair-rel. A király is elhalmozta gyermeke anyját gazdag ajándékokkal. A trónörököst harmadnapra nagy fénynyel keresztelték meg.

Következő év április 3-án a király és királyné

Norköpingben egyszerre fogadta fejére a koronát. A szertartáson a király teljes ornatusban lovon vett részt, neje pedig nagy üveghintójában egyedül ült; fején a korona, vállán királyi köpeny volt. Véletlenül a király lova megbotlott, s lebukott volna gazdája is, ha a kiséretből valaki segítségére nem siet. Már ezt is rosz jelnek magyarázták.

A stockholmi udvar ez időben még sokat megőrzött egykori fényéből. Estélyek, mulatságok egymást követték. Az ifjú királynénak azonban tánczolnia alig volt szabad, a keringőt pedig egészen eltiltotta a férje. Ellenben gyakran tettek távolabbi kirándulásokat, sőt a királyné férjét a hadgyakorlatokra s a táborba is elkisérte. A vizben dús Svédország a vizi útazásokra is bő alkalmakkal kinálkozott. Ismerte is a királyné a hajók minden fajtáját alaposan.

fálva, vagy komoly társalgásba merülve. Azonkivül a királyné a zongorajátékot is nagy kedvteléssel űzte. Komolyabb tárgyakról folyt a beszélgetés, mikor az orosz háború kitört. De ebben a pontban a király zárkózott maradt s nem engedett nejének betekintést az államügyekbe.

Pontosan szem előtt tartotta a királyné a megszabott ruházkodási rendet is. A mindennapi viselet szürke volt, az ünnepi fekete s a díszruha fehér. Csak a királyi családnak volt megengedve aranyat és ezüstöt viselni, magánszemélyeknél még egyenruhadíszül sem. Azonkivül még egy zöld viselet is volt a királyi kastélyokban, Gripsholmban, Drotningholmban való időzésök alkalmával. Különben e ruházatok szabása a divatot követte, a karok kivételével, melyeket hosszan és fölhasítva hordtak, mint I. Ferencz idejében.

sen s a következő évben Karlsruhéba szállították át.

Ez első megpróbáltatás nem maradt egyedül a szerencsétlen királyné további életesorsában. Követte ezt nem sokára a második, talán még borzasztóbb, mely anyai szivét érte. Két évre rá újra fia született, Károly Gusztáv, ki keresztelésekor a finnlandi herczeg czimét nyerte. Ritka kedves gyermek volt, kit valósággal bálványozott Stockholm lakossága, ha végig kocsizva az útczán, kis kezével minden elmenőt üdvözölt, vagy levette sapkácskáját, melyet hallgatva tartogatott mindig kezében, ha a riddersholmi templom előtt haladtak el, s a királyné kérdésére, hogy miért teszi ezt, «azért — felelte, — mert itt alusznak azok a királyok, kik a jó Istennél vannak».

Mig a svéd királyi pár 1804-ben hosszabb

GRÓF FESTETICS TASZILÓ KESZTHELYI KASTÉLYA.

Stockholmon kivül legtöbbször Hágában tartózkodott az udvar, nem messze a várostól, hol gyönyörű kéjlak állott, melyet a király mint magántulajdont atyjától, III. Gusztávtól örökölt. Itt legjobban szeretett időzni a királyné még télen is. Hölgyeivel és lovagjaival sétálni járt a befagyott Mälar tóra, hol külön ösvényeket vágtak e czélra a hóban. Nyáron át ellenben a sziklás hegyvidékeket látogatta a királyné, melyeknek lábánál kék hullámok játsztak s magas jegenyék vetettek árnyékot. Az estéket a királyi pár kiséretével töltötte, legfölebb nehány kiválasztott társaságában, kik közé tartozott egy született svéd, Hamilton gróf is, a legkitünőbb elbeszélő és mulattató, kinek csevegésein valódi áhitattal csüngtek hallgatói.

Üres estéin a királyné férje szobájában beszélgetett, miután előbb jelen voltak a királyi gyermekek lefektetésénél. Ilyenkor szokta a király folyó aláirásait végezni; az iratokat a királyné nyújtotta át neki s aztán újra sorban helyezte el. Gyakran éjfélig maradtak igy együtt nevetgélve, tré-

Az 1801. év május 21-dike meghozta a királyi párnak az első leánygyermeket, a későbbi Zsófia bádeni nagyherczegnőt.

Ugyanazon évben a királyné szerencsés volt szülőit is viszontlátni, kik leányok, a czárnő látogatásából tértek vissza Pétervárról. De egyszersmind kiinduló pontja volt e látogatás a csapások hosszú sorozatának, melyek a szerencsétlen királyné életét a szenvedések szakadatlan lánczolatává tették.

Gripsholmból voltak a fejedelmi vendégek tovább utazandók, hogy éjjel Arbogában háljanak. Az őrgróf hadsegédével, az őrgrófné kiséretével utazott. Ekkor az őrgróf szánja egy kanyarodásnál oly szerencsétlenül borult fel, hogy őt magát szélütötten szedték fel az útról s Arbogába érve, kiadta lelkét.

Ez eset miatt az egész családnak vissza kellett térnie Hágába, hogy ott töltse a telet, míg az őrgrófné másodszor is megkisérelhetné a visszautazást hazájába. A holttestet a riddersholmi királyi sirboltban helyezték el ideiglene-

időt töltött Karlsruhében s ellátogatott Münchenbe is, hol a későbbi I. Miksa bajor király, akkor még választófejedelem, a királyné testvérét birta nőül, a fiatal finnlandi herczeg meghalt, s az édes anyának még azt sem engedte keserű végzete, hogy utoljára szivéhez szoríthassa imádott gyermekét.

Svédországba való visszatérésök is majdnem komoly balesettel végződött. A tengeren az átkelést téli időben, zajló jég között csónakon kisérlették meg. A királyné épen áldott állapotban volt. Közel a svéd parthoz a kitört viharban a lélekvesztő már-már felborult, s a királyi pár csak egy bátor halásznak köszönhette életét, a ki látva a vészjelt, csónakjába vetette magát és segítségökre sietett. Hidegtől reszketve, bőrig ázva emelték ki a királynét a lélekvesztőből, hol férje lovasköpenyébe burkolva terült el, mig a király és adjutánsa a viz kimerítésével voltak elfoglalva. Egy halásznő segítette ki a királynét, ünneplő ruháját adván rá, miközben ágyába fektette, hol pár pillanat mulva

festő mikor vet oda már neki (mint az éhes ebnek) egy-egy konczot az elveszett, az eljátszott, az álmaiban hiába visszasovárgott Angeláról.

Elérkezett a másik tavasz. Remek idő járta s Fidéliék már május első napjaiban kiköltözködtek az öreg Mundzárt mátyásföldi nyaralójába (az övékét még csak most építették a Hűvösvölgyben), hogy a fiatal asszony ott, a fakadó természet ölén, mentül üdébben nézhessen elejbe a gyermekágynak. Mert a vén uzsorás most talán még jobban aggódott az ő Dórikájáért, mint bármikor azelőtt.

— Csak mindig levegőn, mindig a levegőn, te, te nagy Fidéli mesterné! Hogy meg ne viseljen nagyon az a kis poronty, a mikor elgyün! — mondogatta tréfálkozó szóval, de titokban valóságos félelemmel a leányának az öreg.

— Tudja, Félix, — magyarázta megint egyszer a kertben a vejének, — én már mindent elrendeztem bent a szanatóriumban. Ide minden héten kétszer kigyün asztán a tanár és osztán a mikor majd azt mondja, hogy most már közeledik a nagy esemény, akkor Dórikát szépen fölpakkoljuk az automobilba, és aztán töftöf... töf-töf (miközben úgy ütögette az öklével a levegőt, mintha gépkocsit vezetne, hanem a mókázó hangja azért már majd hogy sirásba nem csuklott)... töftöf... beviszszük szépen a szanatóriumba. Mert tudja, ott mégis a sok tanár, meg ápoló... ajh-ajh, tudja, egy privát ház ilyesmiben nem versenyezhet egy szanatóriummal. (És a nagy, koczkás zsebkendőjével elkezdte törülgetni a könnyzacskós szemét.)

A leendő apa csak ümmögött, hogy bizony az jó lesz. A szanatóriumban mégis csak biztosabb a dolog. Különösen, hogy szegény Dórika olyan beteges.

— Na ja, na ja! — döfödte bele a levegőbe a vastag, egyenes orrát az öreg.

A mire aztán a szobrász is csöndesen bólintgatott.

— Az a másik pedig, — mondta szomorún ez a bólintás, — olyan üde, ragyogó, mint maga az élet!

Mert hogy előttevaló nap látta újra bent Budapesten az utczán.

VII. FEJEZET.

Dórika már hazakerült a szanatóriumból. Egyedül ment be s egy aranyos kis szöszke babával jött vissza. No meg, orvosi rendeletből, egy piros-pozsgás szoptatós dajkával. Dórika lábbadozott. Félkezével aranygombos ébenfapálczára támaszkodott, s a másik kezével most ebbe, most meg emebbe a legközelebbi fába kapaszkodva, — így ni! — lassan, óvatosan lépegetett egyik padtól a másikig a ropogós, lapos kavicson. Czél: az elegáns kis gyermekkocsi a középső virágágy mellett. Ott aludt, álmában is a bal hüvelykujját szopva, a kis Liczike.

Remek, himzett rózsaszin selyemtakaró volt rajta. Egy a szebbnél-szebb sok himzés közül, a mikkel az ura valósággal elárasztotta, mióta hazajött a szanatóriumból. Mint más férj a bokrétákat, olyan szerelmesen hordta haza Fidéli a feleségének ezeket a drága himzéseket. Már csaknem egy hét óta. Azt lehetne mondani: garmadaszámra. Miért? Mert gyönyörűek.

— Úgy-e, Dórika? És én imádom a művészi himzést, fiacskám. Mit? Hogy nem is tudtad? Hjaj, édes lelkem, mert még eddig nem is láttam ilyen gyönyörű darabokat. Aztán meg eddig nem is igen volt alkalom efélére. De most itt van ez az inczifinczi gyerek, ez az izé, ez az aranyos kis lurkó, hát, tudod, ez, ez a himzett babakelengye juttatta az eszembe az egészet.

Annyira az eszébe juttatta, hogy négy-öt nap alatt himzéssel lett teli az egész nyaraló. Himzés volt az asztalon, a székek hátán, a szekrényeken, diványon, himzés a vánkosokon és az éjjeliszekrényen. Amerre csak a szem nézett a szobákban, mindenütt megpihenhetett egy-egy drága kézimunkán. Miféle kedvtelés volt ez Félixtől, Dórika nem tudta; de nem is kutatta. Nem, nem; ő csak azt látta, azt érezte, azt az andalitó képet szinezte ki magának ezekből a himzésekből, hogy az ura megváltozott, és megint gyöngéd hozzá, mint azelőtt. Nem hiába mondják, hogy a gyerek a legerősebb kötelék a házasfelek között, de lám, csakugyan, az összekötő kapocs megtette a magáét: visszahozta neki az urát. A szobrász most már nem csupán figyelmes ajándékaival halmozta el a fiatal anyát, hanem, a mi mindennél többet ért, mintha sokkal szivesebben tartózkodott volna otthon, mint azelőtt. Ha nem hangzanék volna otthon, mint azelőtt lehetne mondani, hogy oly furcsán, szinte azt lehetne mondani, hogy mintha valósággal otthonosan kezdte volna érezni magát. Sőt, a mi még különösebb, szinte házias kezdett lenni. Rakosgatott. Kinyitotta a szekrényt; belenézett (szép csipkehimzések lógtak le benne a polczokról), tett-vett, igazgatott benne. A hálóingek nagyon előretolódtak; hátrább tette őket; így jobban kilátszott alóluk a himzett csipke. Aztán becsukta a szekrényt, és — Istenem, hogy megváltoztatja még a kedélyt is a háziasság — kimenvén a kertbe, fütyörészve, csaknem boldogan járkált föl-alá, mint a kinek kellemes gondolatok sorakoznak csöndes tánczra az agyvelejében. A felesége szólt hozzá, kedvesen, derült arczczal felelt neki és a szegény kis asszony olyan kimondhatatlanul boldognak érezte magát.

Félóra, vagy egy óra mulva újra bekukkant a lakásba. Ki tudja, mit csinált odabent a leeresztett zöld ablakredők mögött. De mégis, mintha a vérvörös selyem rózsákat igazította volna meg a diványpárnán. Azaz hogy, ejh, már mit igazított volna rajtuk? Hiszen a himzés feszesen rá volt varrva a duzzadt vánkosra. Ejh, dehogy is igazított. Csak fölvette a párnát, megnézte és a kezével gyöngéden végigsimította a vérpiros selyem rózsákat. Aztán, mint a kit megint megtöltöttek egy órácskára való életanyaggal, megint elkezdett le-föl sétálni; előbb csupán a divány előtt, aztán végig az ebédlő hoszszában, míg egyszerre csak ismét odakint nem termett a kertben, hogy mosolyogva, mintha valami meghitt tétatétre gondolna, majd hogy nem álmodozva suttogja neki, a mint elejbe lépett:

— Angyalom, olyan nagyszerű hüs van az ebédlőben.

Dórika boldogan mosolygott:

— Istenkém, de a mikor nekem idekint kell sétálnom a levegőn. Az orvos mondta.

A dajka most arrafelé tolta a kis Liczikét. Fidéli kikapta az apróságot a kocsiból, fölemelte és össze-vissza csókolta hol a kis pufli arczát, kacsóját, hol meg az ingecskéjét, vagy a pólyáját. A himzett ingecskét, meg a himzett pólyahuzatot; aztán visszatette a kocsijába, s gyöngéden letakarván a margarétás selyemtakaróval, még ezt a takarót is olyan gyöngéden czirógatta végig, mintha az apai szeretete is szenvedélyesebbé vált volna ettől a himzett babakelengyétől.

— Milyen boldog apa is ez az én uram, milyen boldog apa! — gyönyörködött ebben a szenvedélyes csóközönben Félix felesége s szinte hivalgón tekintett a piros karszékből, a melyikben üldögélt, az öreg Mundzártra, a ki az imént jött oda közéjük.

Tiz óra volt. Megérkezett a pósta. A szobrász, a ki átvette a legénytől, gyanutlanul nyujtott át az asszonykának egy levelet:

— Tessék, Dórika! Ez magának szól.

Fidéliné kibontotta a levelet és belepillantott. Egyszerre valami fájdalmas rémület kezdett vonaglani fakó arczán, a keze elkezdett ijesztőn reszketni, a tekintete, mint a haldoklóé, csaknem gépiesen fordult az ura felé, és mialatt Mundzárt megrettenve hajolt le hozzája, ájultan roskadt össze a karosszékben.

A levél leesett az erőtlen újja közül a pázsitra. A férj fölkapta. Villámgyorsan fokozódó, mohó, vad izgalommal futott végig a szöglétes, hegyes betűkön:

«Tisztelt Nagysád!

Értésemre jutott, hogy férje nehány nap óta az Ádám czégnél raktáron levő összes himzéseimet megvásárolta. Minthogy semmi kedvem sincs arra, hogy kézimunkáim egy jellemtelen férfi otthonát díszítsék, kérem, sziveskedjék az összes darabokat a teljes érték visszavételével az én czímemre visszaküldeni. *Gróf Himesházy Angela* himzőnő.

(Dátum, a városi ház száma.)»

(Vége következik.)

ZITA HERCZEGNŐ, KÁROLY FERENCZ JÓZSEF FŐHERCZEG MENYASSZONYA.

A FESTETICS-CSALÁD.

Egy család rangemelése a mai demokratikus világban annak magánügye. Általánosabb érdekre csak akkor számíthat, ha az a család országos, emberi érdekeket szolgált és kiválóságát szellemi és erkölcsi tulajdonságokkal tanúsította.

Magyarországon mindenki ismeri a Festetics nevet. Nem azokhoz tartozik, melyeket csak czím vagy birtok különböztet meg a többitől. A XVIII. század dereka óta mindenütt ott találjuk ezt a nevet, hol hazánk értelmi és gazdasági emelését komolyan munkálták. Festetics Pál, Mária Terézia bizalmasa, talán az első magyar, ki nemzetgazdasági kérdésekkel komolyan és gyakorlatilag is sikeresen foglalkozott. Az urbérszabályozás nagy és egy egész néposztály javára czélzó művében neki jutott a megindító és vezető szerep. Fia, György sajátságos, egyéni módon egyesítette a hazafi rajongó lelkesedését a kitünő gazda gyakorlati érzékével. Ő állott annak a mozgalomnak élén, mely 1790-ben az önálló magyar hadsereg megvalósítását irta zászlajára. E miatt fogságot, mellőzést kellett szenvednie, úgy hogy visszavonult a katonai pályától. Otthon, Keszthelyen aztán fáradhatatlan munkával mintaszerűvé teszi terjedelmes uradalmainak gazdaságát és megalapítja a Georgikont, tanult magyar gazdatisztek képzésére. A mellett az egyetlen akkori főuraink közt, ki a franczia forradalmat követő sötét elnyomás korában nemcsak szóval pártolja az irodalmat, hanem támogatja, buzdítja, udvarképessé teszi. Berzsenyi leveleiből látjuk, hogy ez a nagy költő mekkora megbecsültetésnek veszi, hogy egy gróf és egy olyan, mint Festetics, barátságosan, mint vele egyenlő társalog a szegény elhagyott magyar iróval. A magyar Helikon és a Georkon Festetics lénye két uralkodó vonásának egyaránt fontos és következésekben gazdag emléke.

György hasonló nevű unokája Taszilónak, az új herczegnek atyja, Andrássy miniszteriumában Ő Felsége személye körüli miniszter, jelentékeny politikai szerepet játszott és Deák Ferencz személyes barátságával dicsekedhetett. Másik unokája, Tasziló, katonai pályán lovassági tábornokig vitte és a königgrätzi csatában súlyosan megsebesült. Nem közönséges katonai belátását bizonyítja, hogy az 1848 deczemberben Windischgrätz alatt Magyarországba nyomuló sereg tisztjei közt ő volt az egyetlen, ki a hadjáratot nehéznek és hosszasnak itélte. Ő újította meg e család katonai hagyományát. A XVII. század végén a török háborúban Festetics Pál mint dunántúli alkapitány tüntette ki magát és részt vett Buda fölszabadításában is. Gróf Festetics József tábornok pedig Mária Terézia háborúiban harczolt vitézül és szerencsésen. Valóban régi okleveleinknek az a kifejezése, hogy *toga sagoque*, békében és háborúban tüntették ki magukat, teljes mértékben reáillik a Festeticsekre.

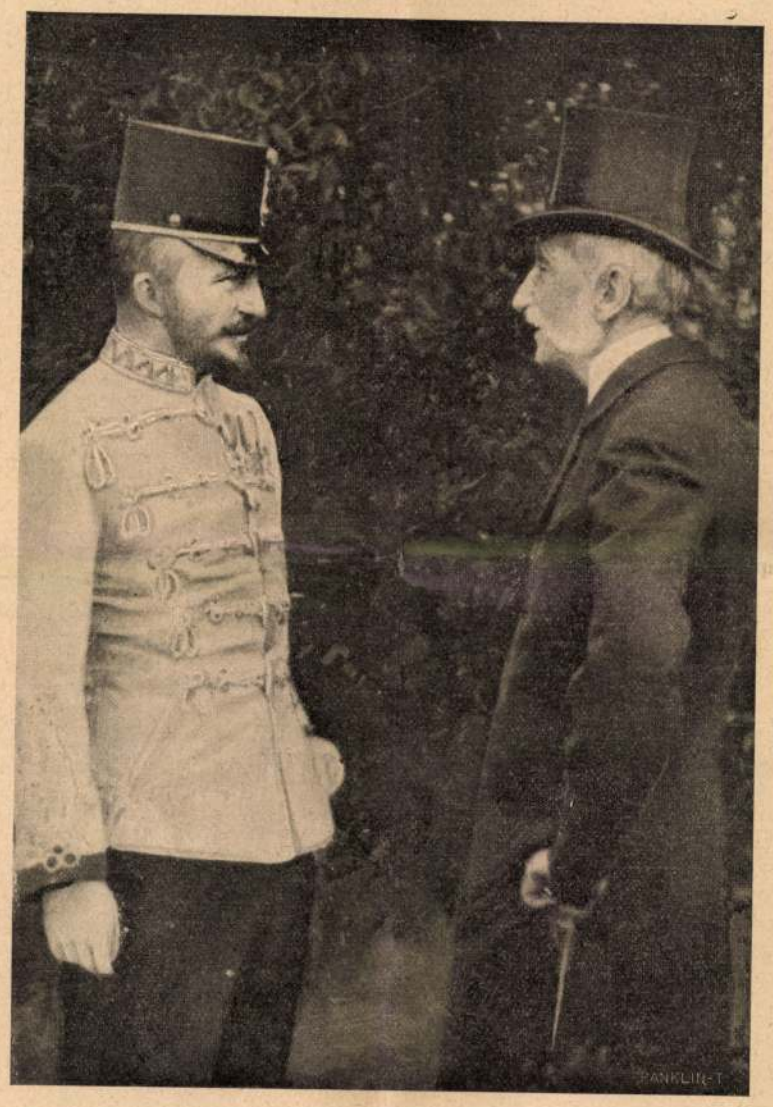

JÓZSEF FŐHERCZEG HERCZEG FESTETICS TASZILÓVAL A BUDAPESTI LÓVERSENYEN.

Jelfy Gyulának a legutóbbi tavaszi versenyeken fölvett fényképe.

A család nőtagjai is fölülemelkedtek a főrendi hölgyek rendes szertartásos szinvonalán. Széchenyi István anyja Festetics György nővére, Juliánna volt.

Festetics György építtette Keszthelyen angol mintára azt a kastélyt és alapította azt a parkot, a melynek mi dunántúli emberek csudájára jártunk. A most herczegségre emelt Tasziló ezt a kastélyt annyira kibővítette, hogy a valóban fejedelmi arányú épületnek a régi kastély csak az egyik szárnya. E palota azóta találkozó helye lett a bel- és külföldi fejedelmi és főúri vendégeknek. Az új herczeg nagyanyja Hohenzollern leány volt, neje pedig Hamilton herczegnő, a Napoleonokkal és a badeni nagyherczegi családdal áll közeli rokonságban. Két leánya is herczegnél van férjnél.

A rangemelés közjogi tekintetben is érdekes. A mostani magyar herczegi családok közül az Esterházyak es Batthyányak római szent birodalmi, a Pálffyak pedig ausztriai herczegi czímet nyertek. A Festetics-család magyar herczegi czimével egy régi, de századok óta elhagyatott hagyománya újul meg a magyar koronának. Az utolsó magyar herczeg László volt, kit Mátyás király nevezett ki Szent Sába örökös herczegének. A ma Herczegovinának nevezett tartomány neki köszöni nevét. Különös találkozás, hogy a Festetics-család eredete is legnagyobb valószinűséggel azon délszláv vidéken keresendő.

Marczali Henrik.

A KÓCSAG, A HAJNAL...

Elbeszélés.

Irta **Krúdy Gyula.**

Éj volt és a hold szürke felhőrongyok mögül világított; a magános lovas, a ki az országúton baktatott, meglassította lovának járását és fejét az ég felé emelte. Az éjben, a lovas felett, mint valami ólom lebegett el egy fehér árnyék, egy kócsagmadár árnyéka. A hófehér szellem lassan szántotta az éjszakát és csak sokára tünt el a lovas szeme elől. A férfi megveregette a lova nyakát:

— Menjünk édes lovam, menjünk kedves Kócsag. Bár szárnyaid volnának neked is, mint annak a szent madárnak, — így szólt halkan a lovas paripájához. És a paripa, mintha megértette volna gazdája szavát: ügetni kezdett és az ügetés gyors vágtatásba változott. A lovas mozdulatlanul ült a ló hátán, csupán térdeivel tartotta magát, mint azok az emberek, a kik gyerekkoruk óta lovagolnak.

A lovas neve Bágy volt és azon utolsó pogányok közül való volt, a kiket a királyok addig megtéríteni nem tudtak.

A hold most kibujt a felhők közül és megvilágította a tájat, a széles pusztaságot, a melyen csak itt-ott emelkedett ki néhány fatörzs. A lovas háta mögött fekete hegyek elmosódott körvonalai látszottak. A hold csalóka fényénél különös alakúak voltak a messzi hegyek. Némelyiknek emberfej formája volt; amott egy nagy koporsó látszik, a melyben a monda szerint a nagy király aluszik. De Bágy nem törődött most a különös formájú hegyekkel. A távoli pusztaságot kémlelte, a mely nagy és néptelen volt még a honfoglalás idejében. Itt még nem telepedtek meg a magyarok, különben is viz szokta járni a tájat. A paripa lába meg-megbotlott a zsombikok között. Egyszerre, mint egy túlvilági kép, esüstfolyam elmosódott tükre csillant meg a pusztaság szélén. Ott kanyargott a néma éjben a nagy folyam és

HERCZEG FESTETICS TASZILÓ KESZTHELYI KASTÉLYA. — Erdélyi fényképe.

A FESTETICS-CSALÁD.

Egy család rangemelése a mai demokratikus világban annak magánügye. Általánosabb érdekre csak akkor számíthat, ha az a család országos, emberi érdekeket szolgált és kiválóságát szellemi és erkölcsi tulajdonságokkal tanúsította.

Magyarországon mindenki ismeri a Festetics nevet. Nem azokhoz tartozik, melyeket csak czím vagy birtok különböztet meg a többitől. A XVIII. század dereka óta mindenütt ott találjuk ezt a nevet, hol hazánk értelmi és gazdasági emelését komolyan munkálták. Festetics Pál, Mária Terézia bizalmasa, talán az első magyar, ki nemzetgazdasági kérdésekkel komolyan és gyakorlatilag is sikeresen foglalkozott. Az urbérszabályozás nagy és egy egész néposztály javára czélzó művében neki jutott a megindító és vezető szerep. Fia, György sajátságos, egyéni módon egyesítette a hazafi rajongó lelkesedését a kitünő gazda gyakorlati érzékével. Ő állott annak a mozgalomnak élén, mely 1790-ben az önálló magyar hadsereg megvalósítását irta zászlajára. E miatt fogságot, mellőzést kellett szenvednie, úgy hogy visszavonult a katonai pályától. Otthon, Keszthelyen aztán fáradhatatlan munkával mintaszerűvé teszi terjedelmes uradalmainak gazdaságát és megalapítja a Georgikont, tanult magyar gazdatisztek képzésére. A mellett az egyetlen akkori főuraink közt, ki a franczia forradalmat követő sötét elnyomás korában nemcsak szóval pártolja az irodalmat, hanem támogatja, buzdítja, udvarképessé teszi. Berzsenyi leveleiből látjuk, hogy ez a nagy költő mekkora megbecsültetésnek veszi, hogy egy gróf és egy olyan, mint Festetics, barátságosan, mint vele egyenlő társalog a szegény elhagyott magyar iróval. A magyar Helikon és a Georkon Festetics lénye két uralkodó vonásának egyaránt fontos és következésekben gazdag emléke.

György hasonló nevű unokája Taszilónak, az új herczegnek atyja, Andrássy miniszteriumában Ő Felsége személye körüli miniszter, jelentékeny politikai szerepet játszott és Deák Ferencz személyes barátságával dicsekedhetett. Másik unokája, Tasziló, katonai pályán lovassági tábornokig vitte és a königgrätzi csatában súlyosan megsebesült. Nem közönséges katonai belátását bizonyítja, hogy az 1848 deczemberben Windischgrätz alatt Magyarországba nyomuló sereg tisztjei közt ő volt az egyetlen, ki a hadjáratot nehéznek és hosszasnak itélte. Ő újította meg e család katonai hagyományát. A XVII. század végén a török háborúban Festetics Pál mint dunántúli alkapitány tüntette ki magát és részt vett Buda fölszabadításában is. Gróf Festetics József tábornok pedig Mária Terézia háborúiban harczolt vitézül és szerencsésen. Valóban régi okleveleinknek az a kifejezése, hogy *toga sagoque*, békében és háborúban tüntették ki magukat, teljes mértékben reáillik a Festeticsekre.

A család nőtagjai is fölülemelkedtek a főrendi hölgyek rendes szertartásos szinvonalán. Széchenyi István anyja Festetics György nővére, Juliánna volt.

Festetics György építtette Keszthelyen angol mintára azt a kastélyt és alapította azt a parkot, a melynek mi dunántúli emberek csudájára jártunk. A most herczegségre emelt Tasziló ezt a kastélyt annyira kibővítette, hogy a valóban fejedelmi arányú épületnek a régi kastély csak az egyik szárnya. E palota azóta találkozó helye lett a bel- és külföldi fejedelmi és főúri vendégeknek. Az új herczeg nagyanyja Hohenzollern leány volt, neje pedig Hamilton herczegnő, a Napoleonokkal és a badeni nagyherczegi családdal áll közeli rokonságban. Két leánya is herczegnél van férjnél.

A rangemelés közjogi tekintetben is érdekes. A mostani magyar herczegi családok közül az Esterházyak es Batthyányak római szent birodalmi, a Pálffyak pedig ausztriai herczegi czímet nyertek. A Festetics-család magyar herczegi czimével egy régi, de századok óta elhagyatott hagyománya újul meg a magyar koronának. Az utolsó magyar herczeg László volt, kit Mátyás király nevezett ki Szent Sába örökös herczegének. A ma Herczegovinának nevezett tartomány neki köszöni nevét. Különös találkozás, hogy a Festetics-család eredete is legnagyobb valószinűséggel azon délszláv vidéken keresendő.

Marczali Henrik.

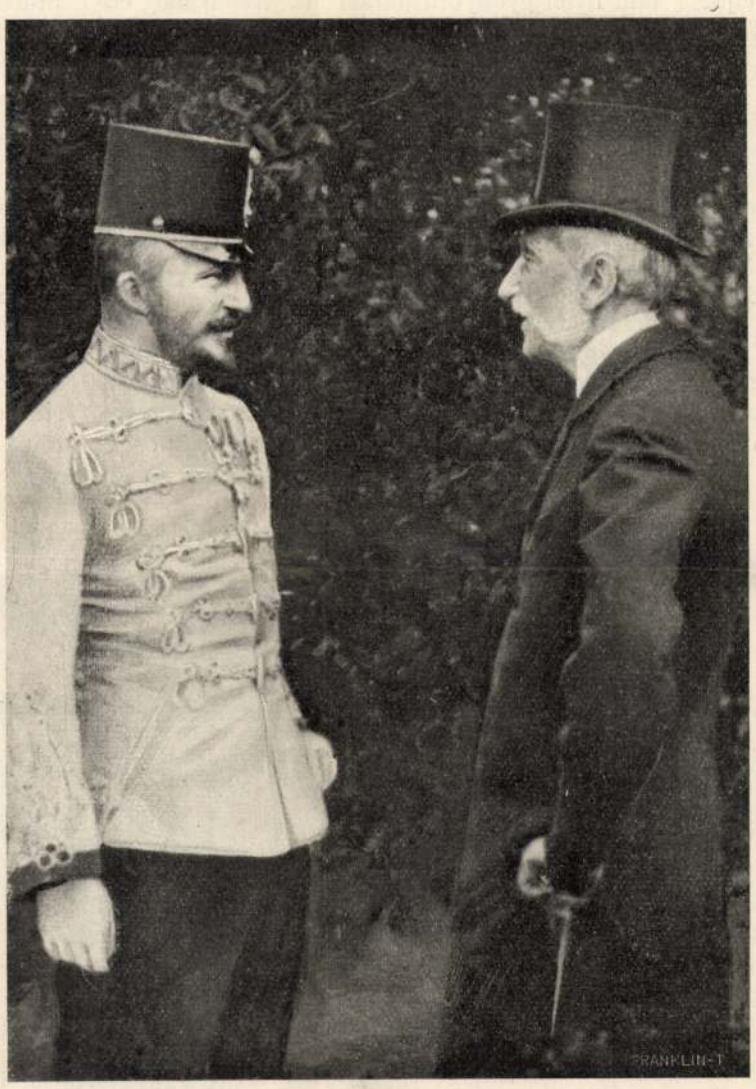

JÓZSEF FŐHERCZEG HERCZEG FESTETICS TASZILÓVAL A BUDAPESTI LÓVERSENYEN.

Jelfy Gyulának a legutóbbi tavaszi versenyeken fölvett fényképe.

A KÓCSAG, A HAJNAL...

Elbeszélés.

Irta **Krúdy Gyula.**

Éj volt és a hold szürke felhőrongyok mögül világított; a magános lovas, a ki az országúton baktatott, meglassította lovának járását és fejét az ég felé emelte. Az éjben, a lovas felett, mint valami ólom lebegett el egy fehér árnyék, egy kócsagmadár árnyéka. A hófehér szellem lassan szántotta az éjszakát és csak sokára tünt el a lovas szeme elől. A férfi megveregette a lova nyakát:

— Menjünk édes lovam, menjünk kedves Kócsag. Bár szárnyaid volnának neked is, mint annak a szent madárnak, — igy szólt halkan a lovas paripájához. És a paripa, mintha megértette volna gazdája szavát: ügetni kezdett és az ügetés gyors vágtatásba változott. A lovas mozdulatlanul ült a ló hátán, csupán térdeivel tartotta magát, mint azok az emberek, a kik gyerekkoruk óta lovagolnak.

A lovas neve Bágy volt és azon utolsó pogányok közül való volt, a kiket a királyok addig megtéríteni nem tudtak.

A hold most kibujt a felhők közül és megvilágította a tájat, a széles pusztaságot, a melyen csak itt-ott emelkedett ki néhány fatörzs. A lovas háta mögött fekete hegyek elmosódott körvonalai látszottak. A hold csalóka fényénél különös alakúak voltak a messzi hegyek. Némelyiknek emberfej formája volt; amott egy nagy koporsó látszik, a melyben a monda szerint a nagy király aluszik. De Bágy nem törődött most a különös formájú hegyekkel. A távoli pusztaságot kémlelte, a mely nagy és néptelen volt még a honfoglalás idejében. Itt még nem telepedtek meg a magyarok, különben is viz szokta járni a tájat. A paripa lába meg-megbotlott a zsombikok között. Egyszerre, mint egy túlvilági kép, esüstfolyam elmosódott tükre csillant meg a pusztaság szélén. Ott kanyargott a néma éjben a nagy folyam és

HERCZEG FESTETICS TASZILÓ KESZTHELYI KASTÉLYA. — Erdélyi fényképe.

festő mikor vet oda már neki (mint az éhes ebnek) egy-egy konczot az elveszett, az eljátszott, az álmaiban hiába visszasovárgott Angeláról.

Elérkezett a másik tavasz. Remek idő járta s Fidéliék már május első napjaiban kiköltözködtek az öreg Mundzárt mátyásföldi nyaralójába (az övékét még csak most építették a Hűvösvölgyben), hogy a fiatal asszony ott, a fakadó természet ölén, mentül üdébben nézhessen elejbe a gyermekágynak. Mert a vén uzsorás most talán még jobban aggódott az ő Dórikájáért, mint bármikor azelőtt.

— Csak mindig levegőn, mindig a levegőn, te, te nagy Fidéli mesterné! Hogy meg ne viseljen nagyon az a kis poronty, a mikor elgyün! — mondogatta tréfálkozó szóval, de titokban valóságos félelemmel a leányának az öreg.

— Tudja, Félix, — magyarázta megint egyszer a kertben a vejének, — én már mindent elrendeztem bent a szanatóriumban. Ide minden héten kétszer kigyün asztán a tanár és osztán a mikor majd azt mondja, hogy most már közeledik a nagy esemény, akkor Dórikát szépen fölpakkoljuk az automobilba, és aztán töftöf... töf-töf (miközben úgy ütögette az öklével a levegőt, mintha gépkocsit vezetne, hanem a mókázó hangja azért már majd hogy sirásba nem csuklott)... töftöf... beviszszük szépen a szanatóriumba. Mert tudja, ott mégis a sok tanár, meg ápoló... ajh-ajh, tudja, egy privát ház ilyesmiben nem versenyezhet egy szanatóriummal. (És a nagy, koczkás zsebkendőjével elkezdte törülgetni a könnyzacskós szemét.)

A leendő apa csak ümmögött, hogy bizony az jó lesz. A szanatóriumban mégis csak biztosabb a dolog. Különösen, hogy szegény Dórika olyan beteges.

— Na ja, na ja! — döfödte bele a levegőbe a vastag, egyenes orrát az öreg.

A mire aztán a szobrász is csöndesen bólintgatott.

— Az a másik pedig, — mondta szomorún ez a bólintás, — olyan üde, ragyogó, mint maga az élet!

Mert hogy előttevaló nap látta újra bent Budapesten az utczán.

VII. FEJEZET.

Dórika már hazakerült a szanatóriumból. Egyedül ment be s egy aranyos kis szöszke babával jött vissza. No meg, orvosi rendeletből, egy piros-pozsgás szoptatós dajkával. Dórika lábbadozott. Félkezével aranygombos ébenfapálczára támaszkodott, s a másik kezével most ebbe, most meg emebbe a legközelebbi fába kapaszkodva, — így ni! — lassan, óvatosan lépegetett egyik padtól a másikig a ropogós, lapos kavicson. Czél: az elegáns kis gyermekkocsi a középső virágágy mellett. Ott aludt, álmában is a bal hüvelykujját szopva, a kis Liczike.

Remek, himzett rózsaszin selyemtakaró volt rajta. Egy a szebbnél-szebb sok himzés közül, a mikkel az ura valósággal elárasztotta, mióta hazajött a szanatóriumból. Mint más férj a bokrétákat, olyan szerelmesen hordta haza Fidéli a feleségének ezeket a drága himzéseket. Már csaknem egy hét óta. Azt lehetne mondani: garmadaszámra. Miért? Mert gyönyörűek.

— Úgy-e, Dórika? És én imádom a művészi himzést, fiacskám. Mit? Hogy nem is tudtad? Hjaj, édes lelkem, mert még eddig nem is láttam ilyen gyönyörű darabokat. Aztán meg eddig nem is igen volt alkalom efélére. De most itt van ez az inczifinczi gyerek, ez az izé, ez az aranyos kis lurkó, hát, tudod, ez, ez a himzett babakelengye juttatta az eszembe az egészet.

Annyira az eszébe juttatta, hogy négy-öt nap alatt himzéssel lett teli az egész nyaraló. Himzés volt az asztalon, a székek hátán, a szekrényeken, diványon, himzés a vánkosokon és az éjjeliszekrényen. Amerre csak a szem nézett a szobákban, mindenütt megpihenhetett egy-egy drága kézimunkán. Miféle kedvtelés volt ez Félixtől, Dórika nem tudta; de nem is kutatta. Nem, nem; ő csak azt látta, azt érezte, azt az andalitó képet szinezte ki magának ezekből a himzésekből, hogy az ura megváltozott, és megint gyöngéd hozzá, mint azelőtt. Nem hiába mondják, hogy a gyerek a legerősebb kötelék a házasfelek között, de lám, csakugyan, az összekötő kapocs megtette a magáét: visszahozta neki az urát. A szobrász most már nem csupán figyelmes ajándékaival halmozta el a fiatal anyát, hanem, a mi mindennél többet ért, mintha sokkal szivesebben tartózkodott volna otthon, mint azelőtt. Ha nem hangzanék oly furcsán, szinte azt lehetne mondani, hogy mintha valósággal otthonosan kezdte volna érezni magát. Sőt, a mi még különösebb, szinte házias kezdett lenni. Rakosgatott. Kinyitotta a szekrényt; belenézett (szép csipkehimzések lógtak le benne a polczokról), tett-vett, igazgatott benne. A hálóingek nagyon előretolódtak; hátrább tette őket; így jobban kilátszott alóluk a himzett csipke. Aztán becsukta a szekrényt, és — Istenem, hogy megváltoztatja még a kedélyt is a háziasság — kimenvén a kertbe, fütyörészve, csaknem boldogan járkált föl-alá, mint a kinek kellemes gondolatok sorakoznak csöndes tánczra az agyvelejében. A felesége szólt hozzá, kedvesen, derült arczczal felelt neki és a szegény kis asszony olyan kimondhatatlanul boldognak érezte magát.

Félóra, vagy egy óra mulva újra bekukkant a lakásba. Ki tudja, mit csinált odabent a leeresztett zöld ablakredők mögött. De mégis, mintha a vérvörös selyem rózsákat igazította volna meg a diványpárnán. Azaz hogy, ejh, már mit igazított volna rajtuk? Hiszen a himzés feszesen rá volt varrva a duzzadt vánkosra. Ejh, dehogy is igazított. Csak fölvette a párnát, megnézte és a kezével gyöngéden végigsimította a vérpiros selyem rózsákat. Aztán, mint a kit megint megtöltöttek egy órácskára való életanyaggal, megint elkezdett le-föl sétálni; előbb csupán a divány előtt, aztán végig az ebédlő hoszszában, míg egyszerre csak ismét odakint nem termett a kertben, hogy mosolyogva, mintha valami meghitt tétatétre gondolna, majd hogy nem álmodozva suttogja neki, a mint elejbe lépett:

— Angyalom, olyan nagyszerű hús van az ebédlőben.

Dórika boldogan mosolygott:

— Istenkém, de a mikor nekem idekint kell sétálnom a levegőn. Az orvos mondta.

A dajka most arrafelé tolta a kis Liczikét. Fidéli kikapta az apróságot a kocsiból, fölemelte és össze-vissza csókolta hol a kis pufli arczát, kacsóját, hol meg az ingecskéjét, vagy a pólyáját. A himzett ingecskét, meg a himzett pólyahuzatot; aztán visszatette a kocsijába, s gyöngéden letakarván a margarétás selyemtakaróval, még ezt a takarót is olyan gyöngéden czirógatta végig, mintha az apai szeretete is szenvedélyesebbé vált volna ettől a himzett babakelengyétől.

— Milyen boldog apa is ez az én uram, milyen boldog apa! — gyönyörködött ebben a szenvedélyes csóközönben Félix felesége s szinte hivalgón tekintett a piros karszékből, a melyikben üldögélt, az öreg Mundzártra, a ki az imént jött oda közéjük.

Tiz óra volt. Megérkezett a pósta. A szobrász, a ki átvette a legénytől, gyanutlanul nyujtott át az asszonykának egy levelet:

— Tessék, Dórika! Ez magának szól.

Fidéliné kibontotta a levelet és belepillantott. Egyszerre valami fájdalmas rémület kezdett vonaglani fakó arczán, a keze elkezdett ijesztően reszketni, a tekintete, mint a haldoklóé, csaknem gépiesen fordult az ura felé, és mialatt Mundzárt megrettenve hajolt le hozzája, ájultan roskadt össze a karosszékben.

A levél leesett az erőtlen újja közül a pázsitra. A férj fölkapta. Villámgyorsan fokozódó, mohó, vad izgalommal futott végig a szögletes, hegyes betűkön:

«Tisztelt Nagysád!

Értésemre jutott, hogy férje nehány nap óta az Ádám czégnél raktáron levő összes himzéseimet megvásárolta. Minthogy semmi kedvem sincs arra, hogy kézimunkáim egy jellemtelen férfi otthonát díszítsék, kérem, sziveskedjek az összes darabokat a teljes érték visszavételével az én czímemre visszaküldeni. *Gróf Himesházy Angela* himzőnő.

(Dátum, a városi ház száma.)»

(Vége következik.)

ZITA HERCZEGNŐ, KÁROLY FERENCZ JÓZSEF FŐHERCZEG MENYASSZONYA.

42. SZÁM. 1893. BUDAPEST, OKTÓBER 15. 40. ÉVFOLYAM.

Előfizetési feltételek: VASÁRNAPI UJSÁG és POLITIKAI UJDONSÁGOK együtt { egész évre **12** frt, félévre **6** ·
Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG { egész évre **8** frt, félévre **4** ·
Csupán a POLITIKAI UJDONSÁGOK { egész évre **5.—**, félévre **2.50**
Külföldi előfizetésekhez a postailag meghatározott viteldij is csatolandó.

KESZTHELY ÉS A FESTETICH GRÓFOK.

Az idei nagy hadgyakorlatok alatt és mindjárt utánuk több izben és különböző alkalmaknál történt meg az a ritka eset, hogy magyar alattvaló koronás uralkodót fogadhatott vendégül házában, *Korchmáros* Menyhért vasmegyei birtokos és 1848/9-iki honvéd huszártiszten kivül, kinek hajlékában lakott a szász király a *kőszegi* hadgyakorlatok tartama alatt, három előkelő, dúsgazdag magyar főúr részesült abban a megtiszteltetésben, hogy koronás fejedelmi vendége volt: *Wenckheim* Frigyes gróf, kinek *boros-sebesi* kastélyában Ferencz József király több napig lakott az aradmegyei gyakorlatok alatt, *Széchenyi* Imre gróf, volt berlini nagykövet, kit II. Vilmos császár látogatott meg *horpácsi* kastélyában, és *Festetich* Tasziló gróf, ki alig két hete a szász királyi párt fogadta vendégül *keszthelyi* fényes palotájában.

A fejedelmek magyarországi vendégjárását a szász királyi párnak gróf Festetich Taszilóéknál tett hosszabb látogatása fejezte be.

Három napig lengett a Wettin-ház zöld-fehér lobogója a Festetichek keszthelyi kastélyának ormain. *Albert*, a szászok agg királya, már régebben igérte a grófnak, hogy egyszer meglátogatja Keszthelyen, hogy vadban bővelkedő erdeiben vadászhasson s ez igéretét a hadgyakorlatok után be is váltotta.

A gróf tudvalevőleg neje, született *Douglas-Hamilton* Mary Viktória herczegnő után sógorságba jutott a szász királyi családdal, minthogy Mary Viktória lady és Karola szász királyné mindketten a badeni nagyherczegi ház ivadékai. Ez különben nem az egyedüli fejedelmi rokonság, melylyel a tolnai Festetichek dicsekednek. *László* gróf, Taszilónak nagyatyja, szintén uralkodó-házból vett feleséget: *Hohenzollern-Hechingen* Jozefin herczegnőt, a porosz királyi ház egyik mellékágának leányát; nagynénje, *Ilona* grófnő pedig *Württemberg* Sándor grófhoz, a württembergi király egyik rokonához ment feleségül. A Festetich, család férfitagjai századok óta kiváló szerepet visznek közéletünkben, leányai pedig mindenkor kedveltjei az udvarnak, hol gyakran meg-

GRÓF FESTETICH TASZILÓ KESZTHELYI KASTÉLYA.

fordulnak s Magyarország és a magyar nemzet iránti jó indulatot ébresztik, fejlesztik és ápolják.

Ez idő szerint *Mária* grófnő, Festetich Sándor gróf és Boxberg Jozefa bárónő leánya, mint Erzsébet királyné szolgálattevő udvarhölgye; *Erzsébet* grófnő, József nádor volt főudvarmesterének, *Albert* grófnak, és *Sándor* Vilma grófnőnek leánya, mint Mária Terézia főherczegnő főudvarmesternője működnek; nővére, *Mária* grófnő pedig mint *Izabella* főherczegnő főudvarmesternője foglalt el előkelő állást.

A Festetichek nemzetsége a horvátországi Turmezőről (Turopolye) származik. Nevök eredetileg *Ferstetich* volt. A család ősapjának *Festetich Jánost* tekintik, ki a XVI. század végén élt. *Pál* és *István* Batthyány Ádám horvát bán udvarnokai (aulici) voltak s a celini és pogánycseci nemesi jószágokat birták 1640 körül. *Pál* a neje, *Bornemissza* Erzsébet után jutott *Tolna* birtokába, honnan a család előnevét vette. A két fő- és több mellékágazatra meg az úgynevezett *déghi* ágra szakadt család különböző években emeltetett grófi méltóságra. *Festetich* Pál alezredes *Károly* testvérével együtt 1766-ban, *Pál*, a magyar udvari kamara alelnöke és gyermekei 1772-ben, mig *Ágoston*, *Sámuel* és *Dénes* testvérek 1857-ben nyerték el az osztrák grófságot, melyet a király 1874-ben Magyarországra is kiterjesztett, illetőleg magyar grófságra változtatott.

Festetich József hires hadvezér, s egy ezred tulajdonosa volt. 1741-ben az ellenségei által megtámadott Mária Terézia királynő nevezte ki a porosz király ellen működő Lotharingiai Károly herczeg mellé fővezérhelyettesnek. Ezt a kitüntetést meg is érdemelte. Beraunál az ütközet elfogadására kényszerítette a többségben levő poroszokat és megverte őket; Prága bevételénél a város keleti részét ostromolta. 1744-ben horvát gyalogságból, székely határőrvidéki katonaságból és két huszárezredből álló, alig 6000 főnyi csapatával Felső-Sziléziában tartott téli szállást. Ezt egészen váratlanúl ott hagyta és Esterházy, Erdődy, Draskovich és Kálnoky tábornokokkal egyesülve, Kozelnél megtámadta a burkusokat és ostrommal bevette a várat. Ezért Mária Terézia őt egy sajátkezűleg irt levélben megdicsérte.

Festetich György gróf, a keszthelyi, szentgyörgyi, csurgói, berzenczei, taranyi, ollári, hahóti és vasvári elsőszülöttségi hitbizomány megalkotója, e század elején alapította itt a «Georgicon» nevű hirneves gazdasági intézetet, melynek megszünése után újabb időben itt állami gazdasági iskola és mintagazdaság létesült. Ugyancsak György gróf «*Keszthelyi Helikon*» név alatt több évben a király nevenapján költői ünnepeket rendezett, melyeken Kisfaludy Sándor, Horváth Ádám, Berzsenyi Dániel, Dukai Takáts Judit és mások vettek részt. Az elnevezést ez ünneplés a Boeotiában fekvő *Helikon* hegységről, a görög hitregebeli múzsák székhelyéről vette. Csupán a gazdaságnak, a szépművészeteknek, az irodalom ápolásának és nemzeti szellemben való fejlesztésének élve, óriási összegeket fordított közhasznú, hazafias czélokra. A tudós, bőkezű főurat a göttingai tudományos társaság is levelező-tagjának választotta.

Festetich László gróf, Tasziló gróf nagyatyja, 38,000 forintot adományozott a Ludovika Akadémia alaptőkéjének gyarapítására.

Festetich György gróf, a Georgikon alapítójának unokája, 36 éves korában lelépvén a katonai pályáról, a gazdaságra, nagy terjedelmű birtokainak czélszerű rendezésére adta magát, úgy, hogy uradalmai az ő személyes vezetése alatt csakhamar virágzó állapotra emelkedtek. Czéljául tűzte ki, hogy az atyja költekezései folytán adósságokkal terhelt családi vagyont utódjai számára megmentse. Családostul Sopronba vonult, majdnem polgári egyszerűségű életet élt s tíz évi gazdálkodás által megszabadította a hitbizományt a reá nehezedett terhektől és mintagazdaságokká emelte egyes uradalmait. 1860-ban ismét a nyilvános pályára lépett. Elfoglalta a neki felajánlott főispáni helytartói széket Vasvármegyében és főrendiházi ülését is. Az országos magyar gazdasági egyesület egyhangúlag elnökének választotta s e minőségben 1865-ben tartalmas beszéddel üdvözölte a gazdasági kiállítást meglátogató uralkodót. A királyi válasz nagy politikai fontosságú volt, s mondhatni, kiinduló pontja lett ama nevezetes korszaknak, mely 1867 június 8-án I. Ferencz József magyar apostoli királylyá történt koronáztatásában nyerte befejezését. Festetich György gróf 1870-ig mint ő felsége személye körüli miniszter működött, később koronaőrré, 1882-ben pedig, egy évvel halála előtt, királyi főudvarmesterré neveztetett ki. Testvérbátyja, *Tasziló* altábornagy, az akkori osztrák hadseregnek egyik legbecsültebb tábornoka, az arany gyapjas rend vitéze s a 2-ik dragonyos-ezred tulajdonosa volt. Az 1866-iki porosz háborúbeli szereplése általánosan ismeretes.

Mint a IV. hadtest vezére a königgrätzi csatában tevékeny részt vett. Délelőtt 11 óra tájban, midőn az osztrák hadsereg balszárnyát alkotó szász hadsereg Albert korona-herczeg, a mostani szász király vezérlete alatt előnyomúlt s az osztrák hadállás czentruma is a poroszokat ismételten visszavetette a Bisztricza tulsó partjára, parancs nélkül előnyomult Festetich Tasziló gróf hadteste. Jól fogta fel a pillanat adta kedvező helyzetet, gyorsítani akarta a harcz menetét s döntő csapást mérni a visszavonulásra készülő porosz czentrumra. Riadozvava, kendőlobogtatással, harsogó zeneszóval, magasra tartott zászlókkal nyomúlt Festetich hadtestével a völgyben előre, midőn egy golyó elszakította a lábát. Nehány percz múlva hadteste megkezdte a visszavonulást. A gróf lábát levágták. Mikor betegségéből fölkelt, inasa sirva fakadt. Gazdája így vigasztalta: «Ne siránkozz, te kópé! Ugy is tudom, örülsz neki, hogy most csak fél csizmát fogsz tisztitani.» 1883 február 5-én hunyt el a vitéz tábornok Bécsben időzése alatt. Betegeskedése idejében a király is meglátogatta. Öcscse, *György*, csak nehány nappal élt tovább bátyjánál.

Ifjabb Tasziló gróf 1880-ban, 30 éves korában vette el a vele egykorú Douglas-Hamilton Mary Viktória herczegnőt, Anglia egyik legősibb herczegi házának leányát. Azóta a házaspár a legnagyobb családi boldogságban él, részint Keszthelyen, részint Budapesten, négy viruló gyermektől környezve. A grófné a lefolyt 13 év alatt teljesen magyarrá lett; megtanulta hazánk nyelvét s Keszthely vidékén kiváló magyar házi asszony hirében áll. Az 1880-iki lakodalmi ünnepség alkalmával a fiatal grófné bevonulása a keszthelyi uradalomba igazi diadalút volt, körülvéve királyi pompával és fénynyel.

Marczianyi György.

A KESZTHELYI KASTÉLY.

Keszthely Zalamegyének egyik legkiesebb tájékán, a Balaton alsó részének délnyugati partján, egy mélyen bekanyarodó nagy öböl mellett fekszik, szép szőlőhegyektől környezve, s pompás kilátással a Balatonra. A gyönyörű magyar tenger egész partmellékén ez a legnépesebb helység, bár csak mintegy hat ezernyi lakosa van. Csinosság tekintetében is első sorban áll. Fő nevezetessége egy középkori érdekes templomon és a gazdasági intézeten kivül Festetich Tasziló gróf fényes palotája, mely mind építészeti tekintetben, mind berendezését illetőleg ritkítja párját az egész országban; valóban fejedelmi lakóhely, méltó, hogy királyi vendégeket is fogadhasson.

A palota részint régibb, részint újabb építkezésekből áll. Mai alakját jelenlegi tulajdonosának köszöni, ki 1883-tól 1887-ig tartó munkálatokat végeztetett az eredetileg is díszes kastélyon, mintegy két millió forint költséggel.

Az újítások és egészen új építkezés folytán négy külön alkotórész különböztethető meg a nagyszerű építményben. Első a *régi kastély*, melyen csak annyi változás történt, hogy gazdag külső diszítést, új ablakokat és ajtókat, meg palafödelet kapott. Ennek hátulsó, kétemeletes részében van a terjedelmes (45,000 kötet könyvből álló) könyvtár, meg az úgynevezett márvány-terem. Másik rész a régi kastély egyemeletes szárnya. Ezen annyi változtatás történt, hogy csaknem új épületnek mondható. Ebben egy carrarai márvány fölépcsőn, meg egy remek művű falépcsőn kivül igazi fejedelmi pompával s művészi ékítményekkel ellátott termek és szobák vannak. Harmadik rész az újon épült szárny, melynek külseje a bécsi Belvedere palotához hasonlít. Rá nézve, egyemeletesnek látszik, de valóban kétemeletes, a mennyiben pinczék helyett tágas és magas alépítmények vonulnak el alatta, középütt egy mesterségesen lemélyített s felülről vastag üveg ablakzattal világított udvarral. Ebben a részben közlekedő folyosók, konyhák, kamrák és cseléd-szobák mellett igen czélszerű fűtőkészülékek vannak. Az épületben levő termeket és szobákat a régibb és újabb készítésű szép bútorzatokon kivül pompás kandallók, fali tükrök, csillárok, függönyök és drága fali kárpitok ékesítik, mig a gyönyörű padlókat az egész szobákat ellepő szőnyegek borítják. Negyedik rész a palota főhomlokzatának a közepén emelkedő remek torony, mely alatt a főbejárat nyilik. A torony első emelete előtt elvonúló erkély két végpontját egy-egy remek művű lovas szobor, második emeletét pedig egy körülfutó erkély ékesíti.

A hatalmas épületcsoportnak alatta és belsejében csatornázások, vízvezetékek, szellőztető, világító, fűtő és telegraf-készülékek hálózatai futnak szanaszét, mely berendezés az egészség és kényelem minden követeléseit kielégítik. A dús mennyiségben levő műkincseken, fegyvereken s érdekes levéltáron kivül, különös megemlítést érdemlő nevezetességek: a palota könyvtárában a *Festetich-codex* és *Kinizsi Pálné Magyar Benigna imakönyve* a XV. századból, remek képekkel, régi irodalmunknak e nagy értékű unicumai; továbbá a 13,313 darabból álló éremgyüjtemény, mely különösen régi magyar aranypénzekben és érmekben gazdag. A levéltár annak a Gersei-Pethő-családnak a nagybecsü régi iratait foglalja magában, mely után a Festetich-család a keszthelyi uradalmat leányágon örökölte. Az iratok egy részének kora egészen a XIII. századig visszanyúlik. Az úgy nevezett *ezüst-kamrában* egész kincset tevő halmaza van az asztali készleteknek és ötvösművészeti remekeknek, stb. A termekben elhelyezett műremekek közt a legértékesebbek egyike I. Napoleonnak carrarai márványból készített pompás mellszobra.

Az 52 holdnyi díszkert, úgy szintén az új palotarész előtti tér szép kőfallal van körül kerítve. A kerítés hossza 2300 méter. Két, igen diszes fő, és négy egyszerűbb kapu van rajta, mindannyi mesterileg kovácsolt vasból.

A palotához közel fekvő cselédház, lóistálló és kocsiszin épülete részint földszintes, részint emeletes, palakő-fedéllel. Az egész keramit-kövezettel, csatornázással, víz- és gázvezetékkel van berendezve. Ugyanilyen berendezésü a palotaszerüleg épitett versenyló-istálló, melynek homlokzata emeletes, a többi része pedig magas földszintes. A ló-istálló vetekedik az angol díszistállókkal.

A park szélén áll a legújabban épült svájczi tehén-istálló, mely szintén olyan nagy épület, hogy úri szalon és cselédszobák is vannak benne. A tehenek válúi márványból vannak. Az épület alsó részeit takarmánykamrák, jég- és tejpinczék, stb., foglalják el.

Szintén külön épület a gázgyár. Ennek tekintélyes gáztartója szolgáltatja az összes épületek világító anyagát.

Végül megemlítendő még a vízvezeték épülete, mely a Balaton partján, a palotától 6 kilométernyire levő egyik dús forrásból gőzgéppel nyomja föl a szomszédos hegyre a vizet, honnan az egy tágas medenczéből saját sulyánál fogva foly a palotába és a többi épületekbe vezetett csöveken. E nagyszerű főuri lakóhelynek a környéke is rendkivül szép. Hogy a palotából a Balatonra nyiló különben is gyönyörű kilátás annál tágasabb és akadálytalanabb lehessen, az építkező gróf egy egész kis városrészt, 34 házat, és egy kis tornyot kisajátított s lebontatott. Igy most teljes pompájában élvezhető onnan az a remek balatoni tájkép, mely az egész országban ritkítja párját. Az átellenes oldal hátterében a balatoni hegyvidék terjed Rezi és Tátika nevű várromokkal, melyeknek legendáit Kisfaludy Sándor énekelte meg «Regék a magyar előidőkből» czimű költemény-gyüjteményében.

A palotához tartozó uradalom nemcsak gazdaságilag igen nagy értékű, hanem szórakozás szempontjából is ritka becsű, a mennyiben a vele kapcsolatos, több négyszögmérföldnyi vadászterület, különösen rőtvadban, egész Magyarországon leggazdagabb.

Keszthelytől fél órányira s éjszak-nyugatra egy üstszerű mélyedésben több meleg forrás buzog föl, melyek a Héviz nevű s több holdnyi terjedelmű szép tavat táplálják. A víz melegsége átlag 33 C°. A tó fölöslege a Balatonba foly le. A tó közepén jó berendezésű fürdő van 8 lakóházzal és két vendéglővel. Ez a fürdő is Festetich Tasziló gróf tulajdona.

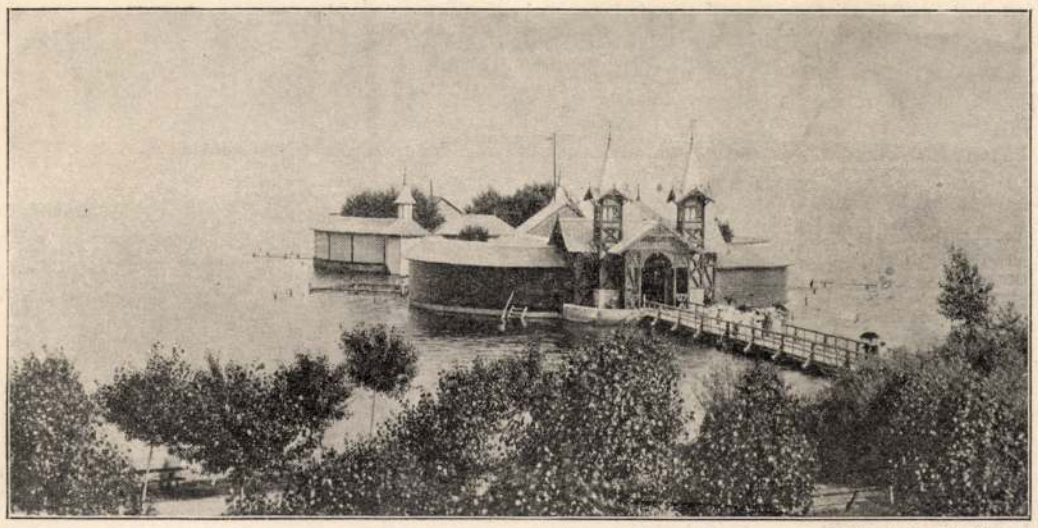

Satrál Andor fényképe.

A KESZTHELYI BALATON-PARTRÓL. — A szigetfürdő.

MARLBOROUGH TÁBORNAGY JELSZAVA.

Elbeszélés.

Angolból fordította S. V.

Mikly Samut, a londoni betörő czéh egyik kiváló tagját, Bolton Frank kartársa látogatta meg. A két érdemes férfiú rövid eszmecsere után azon kölcsönös meggyőződésre jutott, hogy zsebeikben a teljes üresség kellemetlen állapota uralkodik, és a mi több, nagyon kevés a kilátás arra, hogy a mai nap folytán fogaiknak munkát adhassanak.

— Szó a mi szó, — kezdé Mikly Samu, — a dolog úgy áll, hogy az ember ma-holnap közönséges zsebmetszésre fog szorulni. Mióta a betörések elleni biztosítási intézetek létre jöttek, az éjjeli őrök valóságos czerberusokká lettek. Képzeld csak, a minap Barker és Shepp egy kitünő üzletben való részvételre hivtak fel. Padló áttörés a második emeletről az elsőbe. Az üres lakásban egy Chubb-féle pénzszekrény kinyitása. Távozás a szomszéd ház erkélyéről. Egy szóval könnyű munka, nagy haszon, csekély koczkázat.

— Nos, kérlek, mit gondolsz, mi lett belőle? Semmi, teljességgel semmi. A pénztárban egy fillér sem volt! . . . Mikor aztán a harmadfél óráig tartott keserves munka után távozni készültünk, Shepp az erkély párkányában megakadván, az első emeletről a járdára zuhanva mindkét lábát eltörte. Mit volt mit tennünk, egy darabig Barker meg én vittük, utóbb pedig kocsin a Bartholemur kórházba szállítottuk. Hallottál már ilyesmit? . . .

— Nem én, — felelé egy kis vártatra Bolton, — de ez nem segít a bajon. Volna ugyan egy tervem, de ahhoz Marlborough tábornagy jelszava szerint: «szerencse, sok szerencse kellene».

— És mi lenne az, — kérdé Mikly.

— A terv agyamban már annyira megérett, hogy kivitelére a szükséges előmunkálatokat is megtettem.

E szavak után Bolton a vele hozott jókora batyuból két rendőri egyenruha kabátot és sisakot vett elő.

— Mi legyen ez?

— Az egyik kabátot te veszed magadra, a másikat pedig én. Azután pedig korán reggel — mondjuk 7 órakor — beállítunk Stocum Jakab tőkepénzes és nagykereskedő úrhoz, kinek ezt a rendesen kiállított elfogatási parancsot tartom az orra alá. Stocum úr természetesen dühbe jön és cselédjeit csengeti elő, de én nem tágítok, azaz mi nem tágítunk, s míg én az ellenszegülő Stocum úrral vesződöm, addig te a törvény nevében az inast, a szakácsnét, a szobaleányt, egy szóval az egész cselédséget egy mellékszobában elzárod és a lakásban található ezüst szereket, pénzt és egyéb dolgokat a veled hozott zsákba rakva kereket oldasz. A többi magától jön. Nos, mit mondasz tervemhez?

— Nem rosz, de . . .

— Mit, de? . . .

— Hát csak attól tartok, hogy Stocum a telefonhoz férve, lármát üt.

— Oh, te együgyü virágszál! Hiszen magától értetődik, hogy a távbeszélő vezetéket még hajnalban elvágom. Csengethet aztán Stocum, a mennyit akar . . .

— Jó, de tegyük fel, hogy úgy járunk, mint az iménti Chubb-pénztárral, vagyis, hogy Stocum bankjegyeit és egyéb értékes portékáját oly helyen tartja, hová az ember nem fér . . .

A keszthelyi «Georgikon» megnyitása emlékére vert érem.

— Ostoba beszéd! — kiáltá Bolton, — annyit minden esetre találunk, hogy nehány napot egyéb czélszerű tervek kieszelésére fordíthassunk. Ha pedig a dolog inyedre nem lenne, más felé kell fordulnom, de a koplalásnak okvetetlenül véget akarok vetni.

Bolton határozott fellépése a lágy szivű Miklyre nagy benyomást tett, mire a két érdemes kartárs a teendők tüzetes megbeszélése után, egy közeli vendéglőbe vonúlt, melynek tulajdonosát hasonló szorúlt pillanatokban igénybe szokták venni.

Másnap a londoni hagyományos köd lehetővé tette azt, hogy a két kartárs minden feltűnés nélkül Stocum úrnak Wall-utczai lakásába jusson. — A két egyenruhás rendőr láttára a kapus legott fülkéjébe vonúlt vissza.

— Stocum Jakab? — kérdé Bolton a kapushoz fordulva.

— Második emelet 10-ik szám, — mondá a kapus, kin meglátszott, hogy a rendőrök megjelenéséhez nincsen szokva.

— Maradjon helyén, — folytatá Bolton, szájára tett újjával a kapust hallgatásra intve.

A lépcsőre nyiló ajtón levő villamos csengettyű első ketyegésére egy tisztességes külsejű inas jelent meg, kitől az álrendőrök Stocum Jakab úr hollétét tudakolták.

— Stocum úr itthon van, — felelé a szolga, — rögtön be fogom jelenteni . . .

— Csak előre, — mondá Bolton, maga után az ajtó kulcsát kétszer megfordítva.

E pillanatban a lakosztály egyik szobája küszöbén egy színéből kikelt úri ember állt meg, mire az inas legott vissza lépett.

— Mivel szolgálhatok? — kérdé Stocum úr remegő hangon.

— Legnagyobb sajnálatomra, — mondá Bolton, zsebéből a készen tartott parancsot elővonva, — önt el kell fognom . . .

— Igen, igen, — dadogá Stocum, — önök a központi hivatal küldöttjei.

— Igen.

Erre Mikly nagyot sohajtott.

— És mi történnék, — folytatá egy kis vártatva a minden tagjában remegő bankár, — ha önök a központba visszatérve, azt jelentenék, hogy én már tegnap elutaztam, — igen, elutaztam vagy megszöktem? . . .

Bolton nem felelt, Mikly pedig újból sohajtozva úgy tett, mintha Stocum urat sajnálná.

— Ez lehetetlen, — dörmögé végre Bolton.

— No, beszéljünk okosan. Ezer font sterlinget önnek, ötszázat fiatalabb társának. Mit mond erre felügyelő úr?

— Lehetetlen. A dolog nagyon veszélyes és nem érdemli meg, hogy az embert tiz esztendőre a fegyházba zárják. Nem tehetem . . .

— Tehát két, háromezer fontot önnek, és ezer fontot fiatal barátjának, — mondá a bankár, tárczájából egy csomó ropogós bankjegyet az asztalra rakva.

A pénz megolvasása tizfontos bankjegyekben mindössze tiz perczet vett igénybe.

— Jelentsék kérem, hogy tegnap Dublinba utaztam, ez az egész. Biztosítom önöket, hogy miattam nem fognak bajba keveredni. A kapus meg inasom velem jönnek. Az egyik könyvelőm, a másik pedig titkárom.

— Helyes, — felelé Bolton.

— Jó napot, uraim, — mondá Stocum.

Öt percz mulva a két detektiv kocsin Mikly lakására érkezett.

— Nos, kinek volt igaza? — kérdé Bolton a zsákmány testvéries megosztása után.

— Stocum valószínüleg attól félt, hogy gyil-

Décsey fényképe.

A KESZTHELYI BALATON-PARTRÓL. — A parti sétány a gőzhajó-kikötővel.

kos szándékkal jöttünk s azért adta a pénzt, de most már régen Scotland-Yardba sietett, hol az egészet feljelentette . . .

— Badar beszéd. — Menjünk ebédelni, de előbb távolítsuk el a nyomokat és égessük el a két kabátot és sisakot.

Ezen egyszerű műtét után Mikly és Bolton kifogástalan fekete frakkban és fehér nyakkendőben a Quadrant egyik első rangú éttermében lucullusi ebédhez ültek és hajnalig nehány mulató helyen pazarul szórták a pénzt. Mi alatt Mikly egy csinos művésznővel incselkedett, a komoly Bolton az amúgy nedvesen behozott reggeli lapokat nézegette.

— Olvasd, kérlek, ezt a remek hírt, — mondá Bolton a lapot társának nyujtva.

«Mint halljuk, Stocum Jakab bankár, kit a rendőrség már régen szemmel tartott, Amerikába szökött. Az általa elsikkasztott pénz 150—200 ezer font sterlingre rúg. Kár, hogy rendőrségünk a gaz ficzkót ideje korán hüvösre nem tette», stb.

— Nos, mit szólsz ezekre? — suttogá Bolton nevetve.

— Hát csak azt, hogy az egyszer Marlborough tábornagy jelszava teljesen bevált . . .

A NÉMET CSÁSZÁRNÉ RUHATÁRA.

A német udvarról érdekes és hiteles adatokat olvasunk egy közelebb megjelent műben Klauszmann Oszkártól, mely többek között igen részletesen emlékezik meg a német császárné öltözeteiről.

A császárné rendes napi használatára szükséges ruhák száma igen csekély, mivel a császárné tudvalevőleg nagyon házias és takarékos. Nagy költségbe kerülnek azonban a díszöltönyök, mivel ilyenkor mindig új öltözetet készítenek, melyek közt nem egy ezer márkánál is többe kerül. Családi esküvő alkalmával 12—15 új ruhára is van szükség, mivel az udvari szokás szerint a császárné és a herczegnők egy díszruhát csak egyszer vehetnek föl, kivévén, ha átalakítják. A díszruhák ezen kivül rendesen igen drága anyagokból készűlnek, bársony, arany- és ezüst brokát, atlasz és moiré antique a rendes szövetek; diszítésül gyémánt, gyöngy, drága csipke, arany- és ezüsthimzések szolgálnak.

Használat után a díszruhákat a császárné varróműhelyében szétszedik s a becsesebb darabokat félre teszik, de magát a szövetet rendesen egyik udvarhölgynek ajándékozza a császárné.

Aranynyal és ezüsttel himzett nagy uszályok a legdrágábbak, 20—40 ezer márkába kerül egy darab. Némelyik hat méteres hosszaságú és oly sulyos, hogy a császárné nem is mozoghatna, ha uszályát nem hordanák s ezért rendesen 6—8 fogantyú van rajtuk az apródok számára. Ha a császárné megáll vagy leül, az apródok az uszályt a földön szabályszerűen terjesztik szét s erre nézve külön oktatásban részesülnek.

A ruhakészítésre a császárnénak külön varróműhelye van egy udvarhölgy felügyelete alatt. Rendes körülmények között is 10—12 varrónő dolgozik itt állandóan, nagy ünnepélyek vagy utazások előtt 40 is. A műhelyben csak változtatásokat tesznek s a rendes ruhákat alakítják át. A nagy díszruhákat külön műhelyekben készítik, hol még az átalakításokért is 200—300 márkát fizetnek, mivel igen gyakran megkövetelik a szabótól, hogy az átalakítás előtt külön tanúlmányi útat tegyen Párisba.

Maga a császárné soha sem vásárolja személyesen a ruhaszövetet s nem is rendeli meg a díszruhát. Ha az udvari szállítóknak új anyaguk avagy mintájuk van, rögtön küldenek belőle az udvarba, hol a főudvarmesternő válogat közöttük s azután bemutatja a császárnénak. A nagy udvari öltözetekről előbb szines képeket készítenek, sokszor valódi művészi kivitelben s a császárné a képek után rendeli el a készítést. Maguk a szabók vagy azok alkalmazottjai soha sem jutnak személyes érintkezésbe a császárnéval. A mértéket a fő ruhafelügyelőnő veszi s ugyanez gondoskodik a próbáról s esetleges változtatásokról. Különben az udvari szabók oly jól dolgoznak, hogy a ruha próba nélkül is sikerül. Az udvari szállítók hasonlókép elküldik a köpenyeket, kalapokat, keztyűket a palotába és ott a főudvarmesternő választ.

Nagyon gazdag a császárné legyező-gyűjteménye, melyek egy részét a császár ajándékozta. Egyik legyező például a császár által lőtt fajdtyúkok és daruk tollából van. Más legyezőkön hires régi és modern festők művei láthatók.

A császárné rendes házi- és sétaruháit régi szokás szerint a főruhafelügyelőnő kapja használat után s jogában áll azokat esetleg el is adni. Berlinben több üzlet árul ily nagy uri hölgyektől levetett díszruhákat, melyek még mindig használhatók.

Nagy ünnepeken a császárné tömérdek ékszert használ, melyek értéke százezrekre megy. De ezek az ékszerek nagyobbrészt a porosz koronakincstár tulajdonai s mindenkor csak az uralkodó neje használhatja. Különösen áll ez a nagy gyémántokról. A császárné magántulajdonát képező ékszerek száma is sok s folyton gyarapodik főkép ajándékokból. Közelebb Auguszta császárné végrendeletében pompás és nagy értékü gyémántkészletet hagyományozott neki.

A RIMASZOMBATI BÁNYÁSZ-KONGRESSZUSRÓL. — Andrássy László fényképe után.

EGYVELEG.

* **A legnagyobb templom** Wishnu istené Seringapatam indiai városban. Óriási négyszögletes épület, melynek oldalai másfél kilométer hosszúak s benn hat kisebb négyszög van. A falak 6⅔ méter magasak, 1½ méter vastagok s a nagy csarnokot, hol a zarándokok összegyülnek, 1000 oszlop tartja. Igen nagy a buddhista templom is Rangoonban, egy domb két terraszán, hoszsza 275 méter, szélessége 206. A keresztény templomok között legnagyobb a mormonoké a Sóstó városban, 40 évig építették s 5 millió dollárba került. Belsejében tömérdek drágaság van, fűtik és villammal világítják. 5000 ember egyszerre kényelmesen elfér benne.

* **Ereklye.** *Nansen* azt az öltözetet, melyben akkor volt, midőn a Ferencz József földön Jacksonnal találkozott, Tussand asszonynak, a hires londoni panoptikum tulajdonosának, 10.000 forintért adta el.

A KESZTHELYI GAZDASÁGI TANINTÉZET RÉGI ÉPÜLETE. Satrál Andor fényképei után.

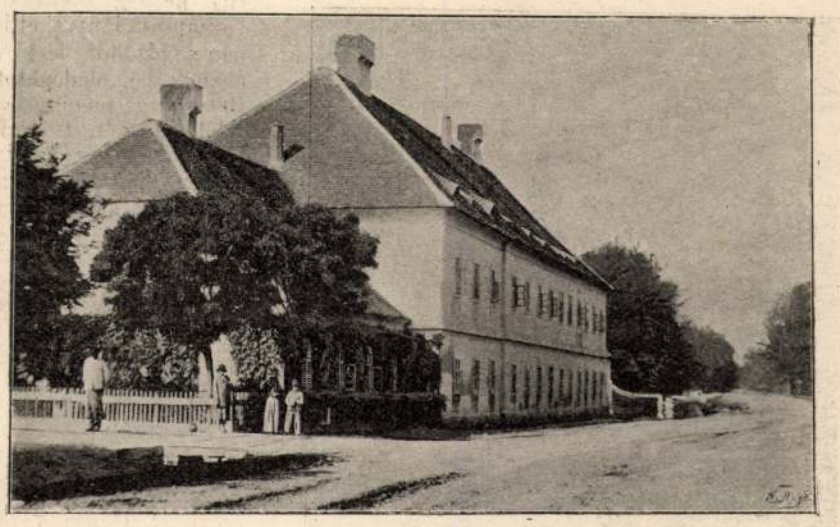

A KESZTHELYI GEORGIKON ÉPÜLETE.

KÖZINTÉZETEK ÉS EGYLETEK.

A keszthelyi Georgikon száz éves jubileuma. Keszthelyen, a magyar gazdasági szakoktatás klaszszikus helyén, e hó 12-ikén kettős ünnepet ültek: a gr. Festetich Györgytől alapított Georgikon száz éves emlékét és a magyar királyi gazdasági tanintézet új intézetének fölavatását. Az ünnepélyre *Darányi* Ignácz földmivelésügyi miniszter is megjelent, valamint számos volt tanítvány; Zalamegyét pedig küldöttség képviselte. A várost szépen földiszítették.

Mindenek előtt megkoszorúzták *Festetich* György grófnak a templomban levő síremlékét, még pedig *Festetich* Tasziló gr., Keszthely város és a gazdasági intézet külön-külön. Isteni tisztelet után a régi intézeti épület előtti téren gyülekezett a közönség, a hol *Sparsam* Pál gazd. intézeti tanár mondott beszédet. Ezután az új intézetbe vonultak, hol *Csanády* Gusztáv igazgató üdvözölte a vendégeket, majd a Georgikon száz éves multjáról tartott érdekes felolvasást. Miként ebből kitünt, Festetich Tasziló gróf az új intézet létrehozása érdekében összesen 11.800 koronát adott. *Uhl* Aurél intézeti hallgató Berzsenyinek «Festetich Györgyhöz» czimű ódáját szavalta el, a dalárda a «Szózat»-ot énekelte, miközben *Festetich* Györgynek az intézet tulajdonában levő szobrára babérkoszorút helyeztek. *Schadl* János tanár pedig felolvasta a zárkőletételi okmányt. Délben lakoma volt, melyen *Darányi* miniszter mondta az első felköszöntőt a királyra, *Dunst* Ferencz apát a földmivelésügyi minisztert éltette, ki ismét felszólalt, a nagy Festetich György emlékét éltetvén s gr. Festetich Andor volt földmivelésügyi minisztert, ki az új intézet alakítását megkezdte s a felköszöntője végén 500 forintot ajánlott fel a Festetich Györgynek állítandó szobor költségeihez. Gr. *Jankovich* László főispán gr. *Festetich* Taszilóra, az pedig az ország gazdasági fölvirágzására emelte poharát. Lakoma után a miniszter Budapestre utazott.

A KESZTHELYI GAZDASÁGI TANINTÉZET ÚJ ÉPÜLETE. — Décsey fényképe után.

A magyar tud. akadémia október 11-iki ülését Vécsey Tamás elnöklete alatt tartotta. *Schvarcz* Gyula olvasott föl a Cicero-kultuszról, kritika alá vévén két német könyvet, melyek Cicero helyét akarják megállapítani a kulturában. A második fölolvasó *Mátyás* Flórián volt, a ki Anonymus nyomán fejtegette az ősmagyarok két szokását: a vérszerződést és a lóáldozatot, s ezekkel párhuzamosan kiterjeszkedik más, ugyanabban a korban élő nemzeteknek hasonló szokásaira. Mind a két fölolvasást megéljenezték.

A Petőfi-társaság okt. 10-iki ülésén *Bartók* Lajos elnök megemlékezett a legutóbbi királyi kéziratról, mely lelkesítő példát ad, hogy a nemzet ne feledje el nagyjait. A jövő évben, a 48-iki márczius nagy napok félszázados évfordulóján, a Petőfi-társaság diszes közgyülésben fogja megünnepelni márczius 15-dikét, azonkivül kiad egy Petőfi-albumot, mely magában foglalja a nagy költőre vonatkozó összes becses adatokat, relikviákat és legendákat.

Ferenczy József nyitotta meg ezután a felolvasásokat, méltatván Dessewffy József gróf irodalmi hagyatékát, kiváltképen levelezését. *Torkos* László három lirai költeményt adott elő. *Prém* József fölolvasta *Egressy* Ákosnak «Petőfire való visszaemlékezéseit», a ki tudvalevőleg szoros baráti viszonyban élt a szerző atyjával, a nagy tragikus színészszel. *Endrődi* Sándor elszavalta három hatásos versét. Az utolsó fölolvasás *Bársony* Istvánnak élénk vadászképe volt, melyet *Margitay* Dezső

A KESZTHELYI GAZDASÁGI TANINTÉZET HALLGATÓI GYAKORLATON.

Strelisky fényképe.

KÜRY KLÁRA MINT TRILBY (II. felvonás).

séget tanusit. A szinhely egy vidéki kis város táviróhivatala, a hol a hófuvások miatt megrekedt vasuti közlekedés megnyiltát táviró utján tudakozzák a szomszédos stációknál és a személyes közlekedés megakadt tudatni valóit adják tovább, még szerelmes üzeneteket is. A távirótiszt, kit csak nem régiben helyeztek ide a fővárosból, maga is szerelmes. A kit ismeretlenül megszeretett a fővárosban, egyszerre csak megjelenik egy táviratal, a mely menyasszonyi üzenetet visz a vőlegénynek. Végül azonban kiderül, hogy az ideál nem a maga, hanem egy barátnője nevében táviratozott. Még tehát szabad s remény lehet szivéhez. A közreműködők jól dolgoztak a vigjáték érdekében, főleg *Zilahi*, a távirótiszt, *Vizváry* a sokat táviratozó ügynök, *Gabányi* az öreg hivatalszolga, *Vizvári* Mariska, s még *Horváth* Zoltán, *Györgyné*, *Kertész* E. A szerzőt tapsokkal hivta a közönség, de nem jelent meg.

A Nemzeti szinháznak következő ujdonsága a Németországban jónevű drámairó, *Hauptmann* Gerhard «*Crampton mester*» czimű darabja volt, melyet okt. 8-án adtak először. A szerző vígjáteknak nevezi, vidámság azonban nagyon kevés jut a szinpadra, a cselekvény szegényes, lassu, csupán a főalak, Crampton festő, mutatja a szerző jellemzési erejét. Ő is, mint Molière, egy alak megteremtésére törekedett, körülötte azonban kopár maradt minden. A közönséget ezért Crampton maga sem érdekelte.

Crampton mester festő és akadémiai tanár. Mikor megismerkedtünk vele, már desperátus ember. Könnyelmű, léha, kinek ha volt valamikor szellemi tőkéje, azt már elfecsérelte, anyagiakat pedig nem szerzett. Jól kezdte, de roszúl folytatja. Azt azonban nem tudjuk meg, hogy félreismert genievel van-e dolgunk, vagy egy önhitt fráterrel. Eladósodott, családja is elfordúl tőle, csak kisebbik leánya ragaszkodik hozzá. A mester maga tele van elkeseredéssel és iszik. Az iszákosság testileg is megtöri s ennek feltüntetésére ábrázolója, *Ujházi* Ede nagy gondot fordít. Egyszer hire terjed, hogy az uralkodó nagyherczeg, ki Cramptont már a régibb időkből ismeri, a festő-akadémiát meglátogatja. Reménykedik, hogy az ő műtermét is meglátogatja, képet vásárol tőle, s ekkor még rávirrad. De a herczeg nem keresi föl, sőt Cramptont tanári állásából is elcsapják. Itt szeretnők tudni, hogy Crampton mellőzött tehetség-e, vagy egy a sok közül, a ki véletlenül emelkedett ki a többiek közül. Részvétet érezzünk-e iránta, vagy az igazság kezét lássuk rajta, — ezt a felfogást a szerző nem tisztázza a néző számára. A mester most már korhelykedik, s eljut az örvény széléhez. Egyik tanítványa, egy gazdag fiatal festő, szerencsére megszereti Crampton lányát, el is veszi feleségül. Előbb azonban az elzüllött festő számára szép műtermet rendeznek be, eladogatott holmiját visszavásárolják. Crampton megint a boldogabb idők keretében találja magát, leánya menyasszony és boldog. A leendő vejét pedig biztatja, hogy most már mindketten dolgozni fognak. De vajjon megteszi ezt Crampton, arról semmi megnyugtatás, még az sem, hogy van-e még tehetsége dolgozni. A vigjátékot ugy látszik Ujházi kedvéért fordították le, ki az elzüllött, iszákos mestert kitünően játszsza. A szerelmes fiatal festőt *Dezső* adta. *Vizvári* Mariska, *Paulayné Adorján* Berta, *Császár*, *Gabányi* a darab többi szereplője. A darabot *Karczag* Vilmos fordította magyarra.

Bánk bán olaszúl. Az ifjabb *Salvini* Budapesten időző olasz szintársulata e hó 11-ikén mutatta be a Vigszinházban olasz nyelven Katona «Bánk bán»-ját, Gausz Viktor fordításában. Salvini nagy tanulmány tárgyává tette a magyar tragédiát, s a szerep drámai elemeit hatásosan kidolgozta. Az természetes, hogy a magyar közönség, mely a darabban a nemzeti vonásokat is megszokta, ezeket az idegen szinészek ábrázolásában föl nem találhatja, mert a históriai tartalom előttük ismeretlen.

Salvini nagy hévvel játszotta három este Bánkot, s mélyére hatott szerepe tragikai tusájának, szenvedéseinek. Mellette Getrudis királyné személyesítőjét, *Aliprandi* asszonyt tapsolta legjobban a közönség, kivált Ottóval való jelenete után. *Salvini* asszony Melindája rokonszenves és meleg volt és teszett is. *Maione Diáz*, mint Biberach, ügyes és tartalmas intrikus szinésznek mutatkozott. *Rogoli* játszotta Ottót, *Fiochi* pedig Mikhált. *Orlandini* azonban a Tiborcz szerepében csak a panasz keserűségét találta el, s nem a fájdalmat, melyben az egész nép szenvedése nyilatkozik. *Cruichi* mint Petur bán állt legtávolabb szerepétől, mert a büszke és elkeseredett főur oly tősgyökeres magyar, hogy olaszos hévvel ezt a mély karaktert pótolni nem lehet. A község végig tapsolta az előadást, s a fordítót is kihívta.

Az operaszinházban az utolsó két esztendő alatt hat eredeti új operát hoztak szinre, a mi nemcsak a szerzők, hanem az igazgatóság érdeme is. Okt. 14-ikén is eredeti új dalmű bemutatása volt. Ez a konzervatorium derék tanárának, *Aggházy* Károlynak «*Maritta*» czimű kétfelvonásos operája, szövegét irta Fuhrmann Irén. A szöveg igen romantikus elemekből van összeillesztve nagyjából. A zene azonban meleg és kellemes, s érett tanulmányok gyümölcse. A szerző lirai tehetsége bő alkalmat talált, hogy érvényesülhessen, ezt a közönség is hamar fölismerte s a műnek tisztességes sikeréhez maga elismerésével is hozzájárult. Az előadás is jó volt. F. *Pevny* Irén a czimszerepet énekelte, a többieket *Arányi*, *Ney* Dávid, *Diósyné*, *Szendrői*, *Kertész*. A szerzőt sokszor kitapsolták.

A népszinházat az új igazgató, *Forzsolt* Kálmán, e hó 16-ikán veszi át. Akkor lesz az első előadás a «*Falu roszsza*», melyet 149-ikszer adnak. A népszinház eddigi rendezője, *Lukácsy* Sándor, ki mint szinműiró is nagy munkásságot fejtett ki, megvált az intézettől, melynek 22 év óta oly hasznos tagja volt. Búcsúzójául e hó 12-ikén egyik legjobb népszinművét «*A vereshajút*» adták. A közönség minden felvonás után kitapsolta ; a szinházi személyzet pedig emléktárgyakat. koszorukat adott át, Evva igazgató gyémánt gyűrűt. A tagok meleg érzését *Ferenczy* József tolmácsolta. Ugyanez este lépett először színpadra Lukácsy leánya, *Olga* «A vereshajú»-ban, s igen biztató fogadtatásban részesítette a közönség.

A Magyar szinház okt. 16-iki megnyitó előadása hetedfél órakor kezdődik, mert különben «*Az első lépés*» czimű prológ és «*A gésák*» angol operette késő estéig tartana. Az előadásra meghivták a minisztereket, a főváros polgármestereit, a főkapitányt. A sajtó képviselőinek az igazgatóság október 9-ikén mutatta be a díszes nézőterű szinházat.

Strelisky fényképe.

KÜRY KLÁRA MINT TRILBY (III. felvonás).

Strelisky fényképe.

KÜRY KLÁRA MINT TRILBY (IV. felvonás).

hozzájárulhat, mert minden, magában véve talán teljesen jelentéktelennek látszó értesítés is birhat, sok mással összevetve, kisebb-nagyobb értékkel. A megfigyeléseknél, a menynyire csak lehetséges, főleg a következőkre kell súlyt fektetni:

A rengés ideje; ennek megjelölésére bármely, másodperczmutatóval ellátott zsebóra alkalmas, ha az általa jelzett időt minél hamarabb összehasonlítjuk a legközelebbi távíróállomáson az általános érvényű zónaidővel s a jelzést ennek megfelelően helyesbítjük.

A megfigyelés helye; vajjon a szabadban, vagy valamely épületben történt-e?

A talaj minősége; sziklás, laza, feltöltött-e a talaj?

A lökések száma, iránya és hatása.

Netaláni zaj; rövid vagy tartós volt-e, a rengés előtt vagy után állott-e be?

Egyéb mellékkörülmények; a források vizének zavarodása, eltűnése vagy újból való előtörése; szélrohamok.

A földrengések okainak a kérdése a geologia legbajosabban megoldható problemái közé tartozik.

Az ide vonatkozó hipotézisek és sejtések végtelen száma mutatja legjobban az ezen téren uralkodó bizonytalanságot, kapkodást, tapogatódzást.

A khinaiak a földrengéseket gonosz szellemeknek tulajdonították; Amerika néhány néptörzse egy óriási nagyságú czetre vezette a rengéseket vissza, mely a föld alatt uszkál; a középkor tudósai is megemlékeznek erről, valamint a Leviatánról — óriási krokodil kinézésű állat — is, mely a föld egész korongja körül nyúlik el, ha a nap heve nagyon égeti a farkát, nagyot sújt vele a földre, úgy hogy az egész megrázkódik bele. *Helmont — Paracelsus* egyik tanítványa — szerint egy angyal, a levegőt sújtva idézi elő a rengéseket.

A régi görög bölcsek némelyike már sokkal közelebb járt az igazsághoz; így pl. *Pitagorasz* a földrengések okát a föld központi tüzében kereste; *Arisztotelesz* a levegőnek és gőzöknek a barlangokban előidézett hatásából vezette azokat le, míg ismét mások a földalatti vizeket tették ez irányban felelőssekké.

A v. Humboldt-tal azt a nézetet fogadták el általánosan, hogy minden egyes rengés tulajdonképen a föld izzón folyó belsejének a föld szilárd kérgére gyakorolt behatása, így tehát nem egyéb «el nem sült», vagy «félig abbanmaradt», azaz helyesebben szólva: «elszerencsétlenedett» vulkáni kitörésnél; ez volt az az időszak, melyben a vulkánokat a föld biztosító-szelepeinek tartották.

Csakhogy a földrengések által gyakran meglátogatott legtöbb területen jóformán sohasem kerül a dolog a kifelé törekedő gőz- és lávatömegek kitörésére; az Alpeseket megrázkódtatott ezer és ezernyi rengés pl. ez irányban mind eredménytelen maradt. Lima városa Dél-Amerikában 1856 óta nem kevesebb, mint tizenegyszer pusztult el a nélkül, hogy csak egyetlen egy vulkáni kitörés következett volna is be. Ugyanez az eset konstatálható a Rajna völgyében is, a hol a múlt század első felében közel 600, csupa «elszerencsétlenedett» földrengést észleltek.

A vulkanistákkal szemben egészen más álláspontra helyezkedik az újabb geologusok legkiválóbbjainak — *Hoerres, Credner, Heim, Süsz, Höffer,* stb. — legnagyobb része. Szerintök a földrengéseknek háromféleségét különböztethetjük meg, ezek: *a)* a *beomlási,* — kimosási, kilugozási, — *b)* a *vulkáni* vagy *explósiói* és *c)* a *diszlokációi* vagy *torlódási* rengések.

Beomlási rengések. A viz azon kiváló képességénél fogva, hogy a legkülönfélébb ásványos és kőzetanyagokat feloldja és tovaszállítja, öblös földalatti üregeket, barlangokat hoz létre. Ha a boltozat a fölötte nyugvó teher súlya alatt beomlik, ez a talajnak megfelelő rázkódtatása által válik észrevehetővé; ez az eset nem tartozik a ritkaságok közé a gipsz- és a sótelepek területén, valamint a mészkőhegységekben sem. E rengések a legtöbb esetben csekély kiterjedésűek ugyan, de a földrengések két másik féleségével közösen is bekövetkezhetnek, vagy bekövetkezésöket amazok legalább siettethetik.

Vulkáni eredetű földrengések. Ezek eredetét, keletkezését a repedésekben fölfelé nyomuló lávatömegek és gőzök feszültségében kereshetjük; kiindulási pontjuk majdnem minden esetben valamely vulkán. A mint a kráter torka megnyilt, a rengések rendesen abbamaradnak, csakis vulkáni vidékekre szorítkoznak s elterjedésük köre aránylag jelentéktelen. Ide vehetők az Izland szigetén, Hawaiban, Isztrián és a Vezuv környékén föllépett földrengések.

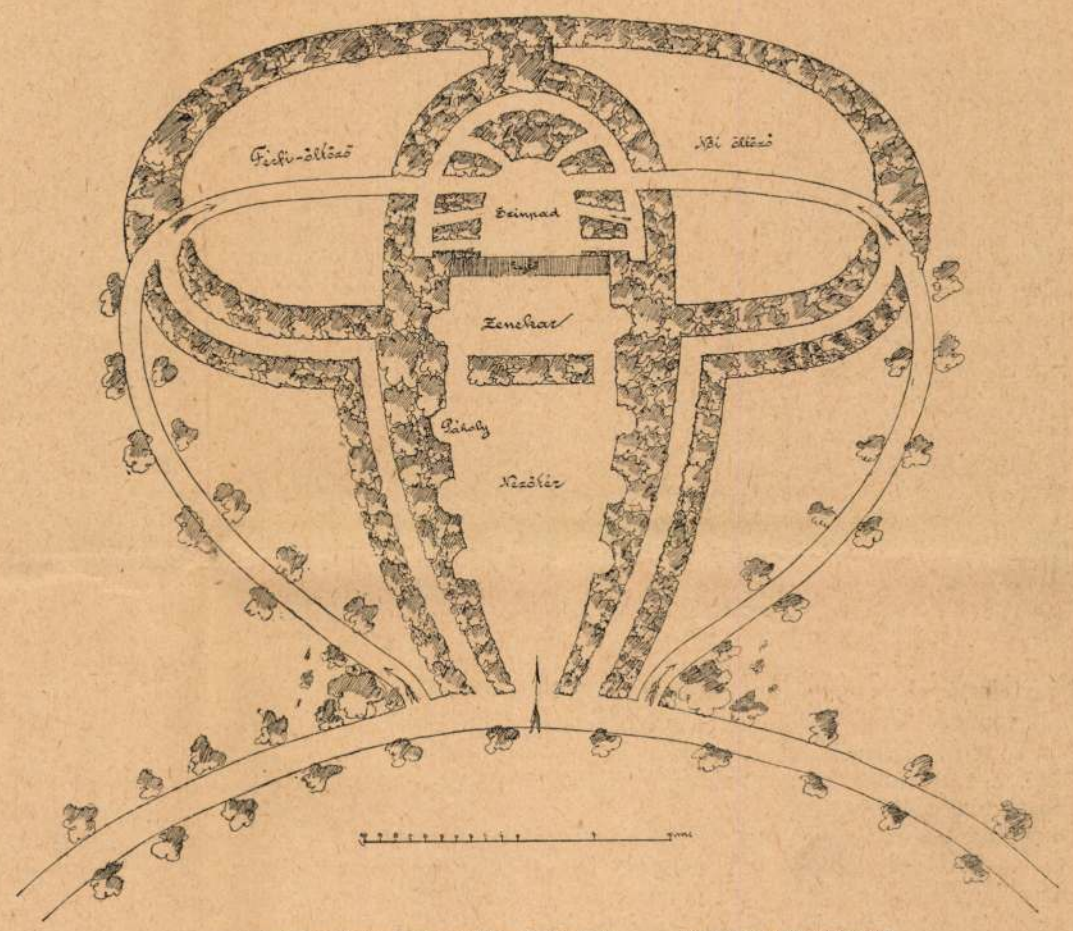

A KESZTHELYI KERTI SZINHÁZ ALAPRAJZA. — Sági János fölmérése után.

Torlódási rengések. Leggyakoriabbak és legkiterjedettebbek a diszlokációi vagy torlódási rengések. Ezek oka minden valószínűség szerint a föld anyagának lehülésében és összehuzódásában keresendő. A föld belső magvának lassú lehülése és így kisebbedése folytán a föld szilárd kérge a kelleténél nagyobbá lesz, így tehát a keletkezett hézagokba esetleg utánomlik. A föld felületének egyes részein, ezek folytán a beállott vízszintes nyomás következtében gyürődések, redők képződnek. A gyakrabban ismétlődő és huzamosabban tartó gyürődéseknek természetes következménye a lánczhegységek — Kárpátok, Alpesek — keletkezése.

Manapság tehát jóformán bebizonyított tényként fogadhatjuk el, hogy a földrengések javarésze a földkéreg rétegzettségében beállott zavarok lökésszerű tovahaladásában, első sorban pedig a hegységek keletkezésében leli magyarázatát és hogy a földrengések végső oka a lassanként mindinkább összébbhuzódó belsőhöz képest bővé váló földkéreg fokozatos utánomlására vezethető vissza.

Oly területeken, a hol a rétegzettség zavartalanul szintes, valamint régibb eredetű hegyvidékeken is a rengések a legnagyobb ritkaságok közé tartoznak, így pl. a nagy magyar Alföldön, az éjszak-németországi és oroszországi mélysíkon, Szibéria éjszaki területén, az alleghani hegységben stb.

Befejezésül szabadjon még megemlékeznem nehány szóban hazánk földrengési viszonyairól.

A működő vulkánokkal nem biró területek között, a földrengések szempontjából hazánk nem épen az utolsó helyet foglalja el. Az eddig észleltek közül a következők érdemelnek említést: 1348-ban hazánk éjszaki részén 26 város szenvedett kisebb-nagyobb károkat. 1662 augusztus 6-ikán a Tátrában észleltek nagyobbfokú rengést, mely a Szalóki-csúcs legfelső szirtjeit ledöntötte. — 1663 junius 28-ikán Komáromban 65 ember veszett oda a romok között, a Duna mentén pedig homok- és iszapkitörések is voltak; a rezgés csak 1770-ben szünt meg, de 1783-ban ismét fellépett. — 1786 február 15-ikén Kolozsvárott négy templom összeomlott. — 1810 január 14-en Moór vidékét látogatta meg a földrengés, mely csak néhány év mulva szünt meg teljesen. — 1858 január 15-én Zsolna vidékét rázkódtatta meg a rengés, 1868-ban pedig Jászberény talaja ingott meg. — 1879 október 10-ikén Moldován észleltek hevesebb rengést. — 1880 október 3-ikán Erdély több pontján volt a rengés megfigyelhető; 1880 november 9-én pedig Zágrábban és vidékén okozott nagyobb károkat.

Sajóhelyi Fr.

MAGYAR SZINHÁZ A SZABAD TERMÉSZETBEN.

A «Vasárnapi Ujság» mult évi 50-ik száma a szabad természetben, a nyilt ég alatt berendezett szinpadokról ir.

Ha kerti szinházról irni akarunk, akkor nem is kell a rómaiakig vissza mennünk, angol, bécsi és franczia források után kutatnunk, mert Magyarországon, Keszthelyen, még máig is fennáll a szabad természetben egy kerti szinház. A gróf Festetics-féle hitbizomány párját ritkító kastélyának óriási kiterjedésű parkjában van ez a szinház, nem messze az országuttól, a gazdasági iskolától: a Georgikontól, s attól a helytől, a hol a híres Helikon-ünnepélyek alkalmával a költők tiszteletére fákat ültettek.

A szinház falait a műkertészet remeklésével négy méter magasra növekedett, gyönyörűen idomított gyertyánfákból alakították. A szinház alaprajza hosszúkás papirsárkányhoz hasonlít. Hosszúsága 43 méter. A szinpad két méter magas földhányásból van 6·5—7 méter méretben. A szinpad előtt hat méternyire kisebb növényfal kerítés van. A szinpad és e között foglalt helyet a zenekar. A közönség részére 60—70 négyszögméter terület szolgált.

A szinpadtól jobbra és balra vannak az öltözők, a melyeket szintén átláthatatlan növényzet kerit be. A szinpadra több keskeny út vezet, a melyeken a szereplők jelenéseiket várták. A nézőtér oldalfalába mélyedtek be a páholyok, a melyeket most már nem látunk, de az erősebb fák jelzik, hogy hol voltak a fülkék, a melyek körül alacsonyabbra nyirták a bokrokat, hogy ezek a szinpadra való látást ne akadályozzák.

A szinház a parknak most is legnagyobb nevezetessége. A gróf kertészei évről-évre gondozzák. Rendben tartják, a kipusztult fákat ujakkal pótolják; nyesegetik a sűrű lombokból képződött falakat, a melyek oly simáknak tetszenek, akár a kőépületek falai. A park fáinak árnyékában a szinház rendkivül bájos látványt nyújt.

Gróf Festetics Tasziló, a hitbizomány mos-

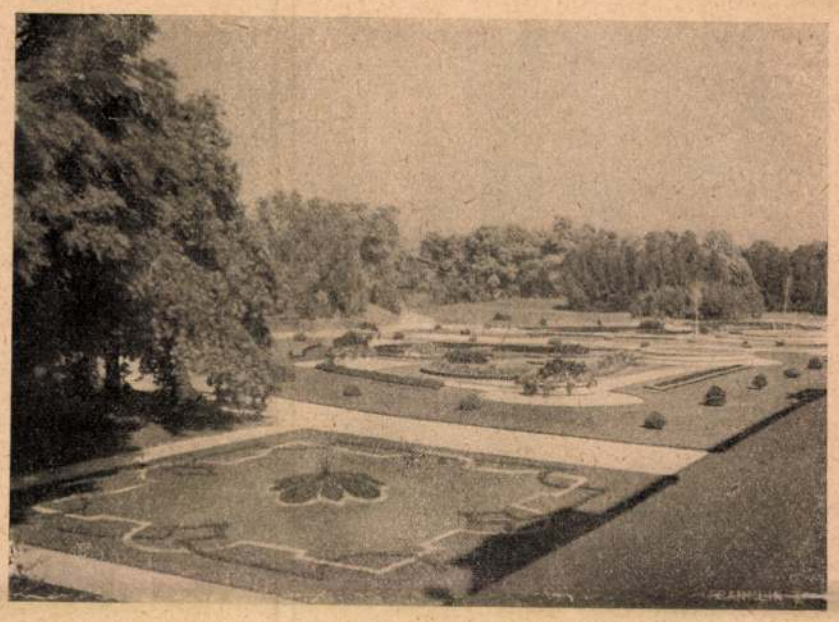

A SZINHÁZ KÖRNYÉKE.

A SZINHÁZHOZ VEZETŐ FASOR.

tani birtokosának az egész világból ide jövő előkelő vendégei mindig álmélkodással szemlélik a magyar kulturtörekvéseknek e kedves emlékét, a mely a gróf nejének egyik legkedvesebb tartózkodási helye.

A szinházat Keszthelyen mindig *Aréná*-nak nevezték. Érdekes feljegyzések vannak róla birtokunkban.

Az arénát a grófi család meghivására a legnevezetesebb szintársulatok keresték fel. Évek során át játszott benne Szuper Károly igazgató, a ki tudtunkkal 1839-ben lépett először szinpadra, a Szabadkán működött Fekete Gábor társulatánál. Az ötvenes évek elején társulatot szervezett és nagy sikerekkel bejárta az egész országot. Keszthelyre is eljött. Itt igen jól ment a dolguk, mert mindig «zsufolt ház» előtt játszott. Ezért többször visszatért Keszthelyre, a hol a jószivű Festetics gróf mindig készséggel bocsátotta rendelkezésére az arénát.

A grófi park volt akkor Keszthelynek a legvonzóbb helye. A mostani szép balatoni parknak akkor hire sem volt még.

A mostani fejedelmi kastély helyén egyszerűbb palota állt, a melynek háta mögött elterülő park csak alacsony sövénynyel volt bekeritve. Ott mehetett be mindenki, a hol akart, mert a parkot a közönség szabadon használhatta.

Mikor az arénában játszottak, az ingyenközönség kívülről százával hallgatta a zenét, az éneket. Az országuton a kiváncsiak megállitották a fogatokat, hogy hallgathassák az előadásokat.

Az aréna szerepe 1864-ben szünt meg, mikor megépitették a «keszthelyi nemzeti szinház»-at. A kerti szinház korát 75—75 évesre tehetjük, mert ha 1854-ben játszottak benn, akkor mintegy 16 évnek kellett eltelni, mig a fák a kellő magasságot elérték. Nem lehetetlen, hogy a szinház ültetésére az 1817 körül tartott Helikon-ünnepélyek adták meg az ötletet.

A keszthelyi nemzeti szinház elpusztulása után ismét újabb állandó szinház épült, a melyet azóta szintén lebontottak már s most Keszthelynek, noha fürdőhely, sajnos, nincs szinháza.

Ságí János.

ARISZTOKRÁCZIA A TERMÉSZETBEN.

Nem demokráczia adja a természet berendezésének lényegét, hanem egy mindent kérlelhetetlenül lenyügöző arisztokráczia. A mit a világegyetemben látunk, tapasztalunk, minden ezt bizonyitja. Az ellenkezőt, vagyis az egyenlőséget semmi. Egyenlőség csupán a halálban van. Az életben a lények közti különbség épen akkora, mint a lények száma. Ez pedig végtelen. Sem a világtestek, sem a csupán nagyító üveggel látható férgek nem alkotnak köztársaságot. Az erősebbnek mindig nagyobb hatalmi köre van, a melybe a gyengébbek beletörődni kénytelenek. A Földön az összes lényeket lenyügözi értelmi erejével az ember, a ki azonban rabja a Földnek, ennek erőivel szemben tehetetlen, sokszor nyomorult semmiség. Viszont a Föld a naprendszerben elenyésző parány és összes bolygótársaival szövetkezve sem volna képes a Nap hatalmát magáról lerázni, hogy aztán szabadon, függetlenül száguldozhasson a világürben. És maga a Nap? Nos, ez sem szuverén égitest, mert egy még nagyobb, még hatalmasabb csillag uralkodik fölötte, a mely körül szintén megszabott pályát kell befutnia.

A természetnek ez a szembetünően antidemokrata berendezése állandóan foglalkoztatja a gondolkodókat. Sokan ezek közül sehogyse tudják a Darwin- és Spencer-féle evolucziós tanitásokat a világprobléma megoldásául elfogadni. Hogy egyik faj a másikból fejlődött volna, valamennyi pedig az ős sejtből, ez lehet meglepő, esetleg tetszetős elmélet, a mely azonban nem támogatható mással, mint kicsinyes, jelentéktelen tünetekkel. Ezek a tünetek egy lény alkatának *csupán elváltozásait* mutatják, nem pedig egy *más tulajdonságokkal* biró lény fokozatos kifejlődését. Már pedig (mondja Schultze, a legújabb kor nagy anti-Darvinistája) az állat elváltozásai csak akkor érintik a lényeget, ha általuk új tulajdonságok jönnek létre, vagyis: ha új faj támad, a mely aztán a lények közt még tovább fejlődik még újabb fajjá.

Csakhogy ilyen új fajok, a mióta az ember tudja az eszét, soha nem állottak elő — a régiekből. A földön ma is ugyanaz az állat- és növényvilág van, a melyet az ó-szövetség előadása szerint kezdetben az Isten teremtett. Egyes fajok családjainak sokasága csupán kereszteződés folytán lett még nagyobb, de ez a kereszteződés *új fajt nem teremtett.* Egy állatot pedig, a mely átmenet volna például a kutyából a macskába, a világ nem látott még soha. Ugyancsak nincsen átmeneti lény az ember és a majom közt. Hat évezred alatt a kigyó mindig kigyó maradt, nem származott más tulajdonságú állattól és nem hozott létre olyan utódokat, a melyek tőle elütöttek volna. Pedig hatezer év még olyan fejlődés alatt sem csekélység, a mely némelyik tudós szerint csak millió és millió és millió esztendő alatt megy végbe. Ha egyebet nem, de a fejlődésnek egy *árnyalatát* látnunk kellene a temérdek faj valamelyikénél. Látnunk kellene például egy majomfajt, a mely Aristoteles idejében még gorilla volt, de ma már több a gorillánál, ha nem is egészen ember. Azonban ilyen majomfaj soha nem volt és ma sincsen. «Ha az embert mégis a majommal rokon állatfajnak tekintenők, — olvassuk Delacroix szellemes fejtegetései közt — akkor is szembeötlő volna, hogy még testi alkatát illetőleg sem közeledett az emberhez egy hajszálnyival sem. A természet *nem ismer fejlődést*, csak *változást.* A lények közt fennálló kasztok választó falait semmi idő meg nem szüntetheti. Igenis keletkeznek új fajok, de nem más fajokból fejlődés, vagy csenevészesedés folytán, hanem egyenesen a természet öléből. Keletkeznek pedig ezek állandó, meghatározott képességekkel, a melyek azonnal nyilvánulnak egész teljességükben, mihelyt ezt a körülmények szükségessé teszik. Az idők folyamán új képességeket egyetlen állat vagy növény sem kapott soha és nem kap ma sem».

Tehát minden fajnak a maga helyzetében kell életét leélnie, a melyet az arisztokrata természet számára kijelölt. Hasztalanul is igyekezne ebből a helyzetből csak egy fokkal is feljebb törtetni: nincs hozzá képessége. Az

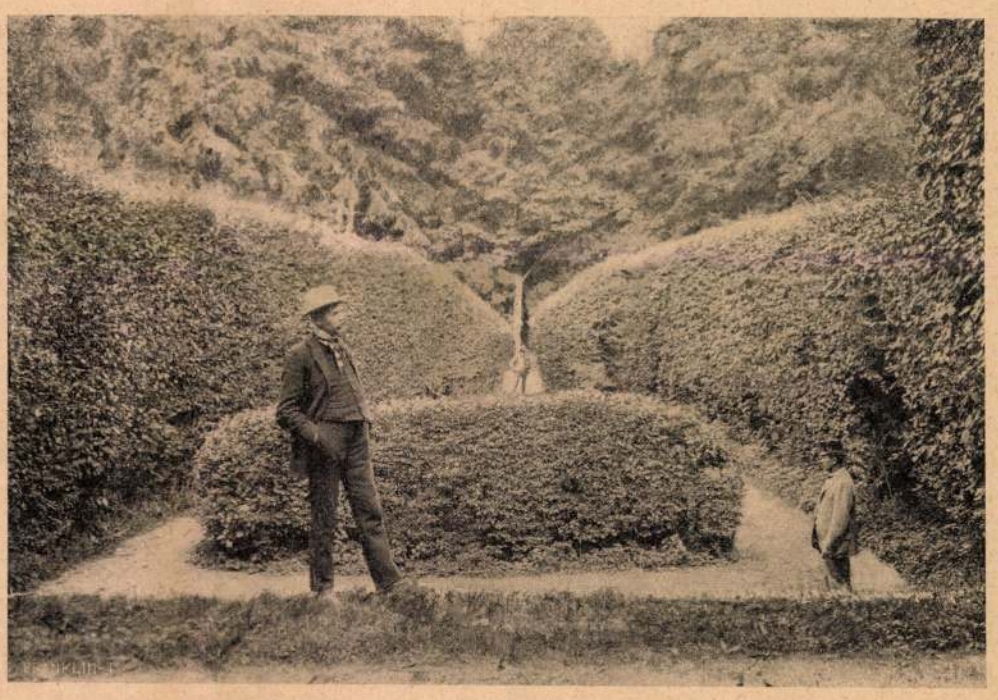

A SZINHÁZ A SZINPADRÓL NÉZVE. (Az első alak a szinpadon áll, a második a zenekar helyén, a harmadik a bejárónál.)

A KESZTHELYI KERTI SZINHÁZ.

Keszthelyi rk. templom
belseje
restaurálás után
teje repr.
Kiss Szikl Kakti Magy
737. l.

Keszthelyi ferences templom

Csemegi József ifj.:

Keszthely egykori ferences templomának építés-története.

Dunántuli Szemle
Könyvei 178. sz.
Szombathely 1941.

u. itt a templom
további irodalma

Budapest.

E fénykép a Sugár út látké
teti fel. Az ut mentén oldalt f
sok és kocsik közlekednek.

Fénykép, mér. 7.8 : 1

Kerzthely irodalma

Lendl Adolf:

Kerzthelyi problémák. Kerzthely 1935. 103 l.

Városépítés

Fov. Könyvt. 86715

CENTRUM

Keszthely irodalma

Kertész János:
Keszthely leírása és
bibliográfiája.
Bp. 1932. 34 l.

Főv. Könyvt. 79464

Győr.

A bástyákkal megerősitett
fel és ahová keresztény csapat
folyik. A váron innen jobbra a
lirata a látkép alatt, a melyh

CONTRAFACTVR DER VOESTVNG
WIDERVMB ERÖBERT VNL
29. Marty.

fölül középütt: 23.
magyarázó szövegének kezdete:
befejezése: V. Begrebtnüse

Rm., mér. a vk. 16.2: 26.3

<Keszthely - végvár>

l. Dornyay Béla < >

a török világban

Keszthely. 1935.

Bukarest.

A középtérben a Dumbovitz
rost, a hová a császári seregek
ró Kienmaier alezredes a török
innen, Szász Coburg herczeg lova
a nemesség és a papság hódolatá
PROSPECT der Besitznehmu
der Wallachey von den
M: Prin: von Sachsen C
mit magyarázó szöveg követ A. Di
Feyerlicher Empfang de
der vor der Stadt gele
fölül jobbra: No XXII.
legalól jobbra: Wien bei T.E.v.

Szines rm., mér. a

Keszthelyi műemlékek

Bontz J. Keszthely
város monografiája
Keszthely 1896.

Lukesbibl.
82, 83–87. l.

Kardos J. C. A Keszthelyi
pléb.-templom
Zalavárm cök. 176–179 l.
a millenium
Nagykanizsa 1896.

C XXXVIII.

1758 Jn. Poprádek rk. tpl.
utolsó ítélet

Keszthelyi Ferences

templom és ko-

lostor

Dümm 6. l

7. l

Kassa, mívz

157–160

Keszthelyi Festetich-kastély

KESZTHELY

Festetich-kastély (Kinizsi-imakönyv)

Zókai Mór: A magyar Tempe-völgy. VV 1858, 24 kl.

Keszthelyi rk. templom

Dunst Ferenc dr.

Emlékkönyv a restaurált keszthelyi r. k. templom felszentelése alkalmából. 1896. szept. 8.
Keszthely 1896.

fd.

Keszthely I Zalam

r. k. templom

Schadl János 1892

1) alsó alapraja 2) felső alapraja 1:100.
3) hosszmetszet 4. keresztmetszetek 1:100 } más oló p

Stehlo Otto. helyszállítás 1895.

1) Zenekarszet részletterv. 1:20. –
2) ugyanannak mésolata
3) tiszt. kamukápolna 1:50. alap – metszetek rajzok
4) ugyanaz hosszmetszet 1:100. –
5. ugyanaz homlokzat. –
6.) " déli homlokzat. –
7. templom hosszmetszete 1:100 felfesi terv –
8. " keresztmetszet " "
9. ajtó részletrajz. 1:20.
10. nyugati homlokzat metszetekkel 1:100.
11. ajtó k. 1:20.
12. áldozó kács 1:10 kor. vas.
13. gyöntalóhely. – 1:20.
14. 2 másolat rajz. csigalépcsőv

15. 6 db fény nyomat.
16. 9 db – fanatmagrajz

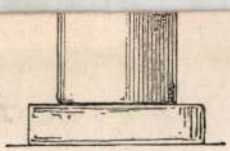

11.

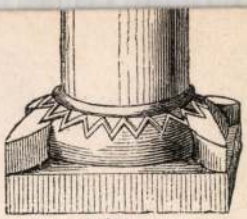

12.

29.

35.

Keszthely. II Zala

Kamerhegyalékából

1) 1890/23 h. sírkövárlat czer. rg.

2) Plébánia terpsben részletek Henczfőt

1891/159. olbe tollrajz.

3) István vaj da nádor 2 db sírkő az egyik kiszolgáma sírköve vastány czerenrajz.

Horno. 1877.

4) alaprajz $6\frac{1}{2}$ ''' = 1 öl és hosmetnet.

5) Keresztmetnet keleti és nyugati oldallat tarogmérkin $10\frac{1}{2}$ ''' tisöl.

6) Részletek 1'' = 1 ö

7) egy hombokrat terv ismeretlen tervő tól

11.

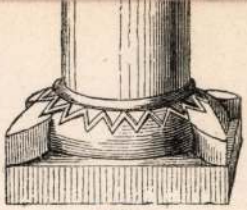

12.

29.

35.

Keszthelyi gótikus

templom

kapi repr

Malmagyrépmúv. IV

291-P-

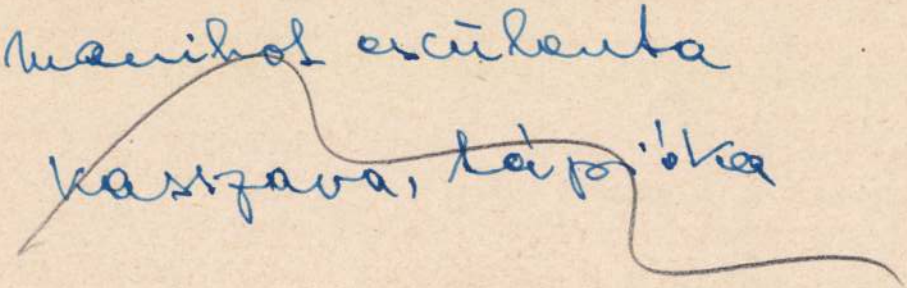

Keszthelyi r.k. templom

Dunst Ferenc: Emlékkönyv a restaurált keszthelyi r. k. templom felszentelése alkalmából.

80, 2 K, 45 L, Keszthely, 1896.

MAGYARSÁG

Melléklet a Magyarság 1925 május 14-iki számához. (12.)

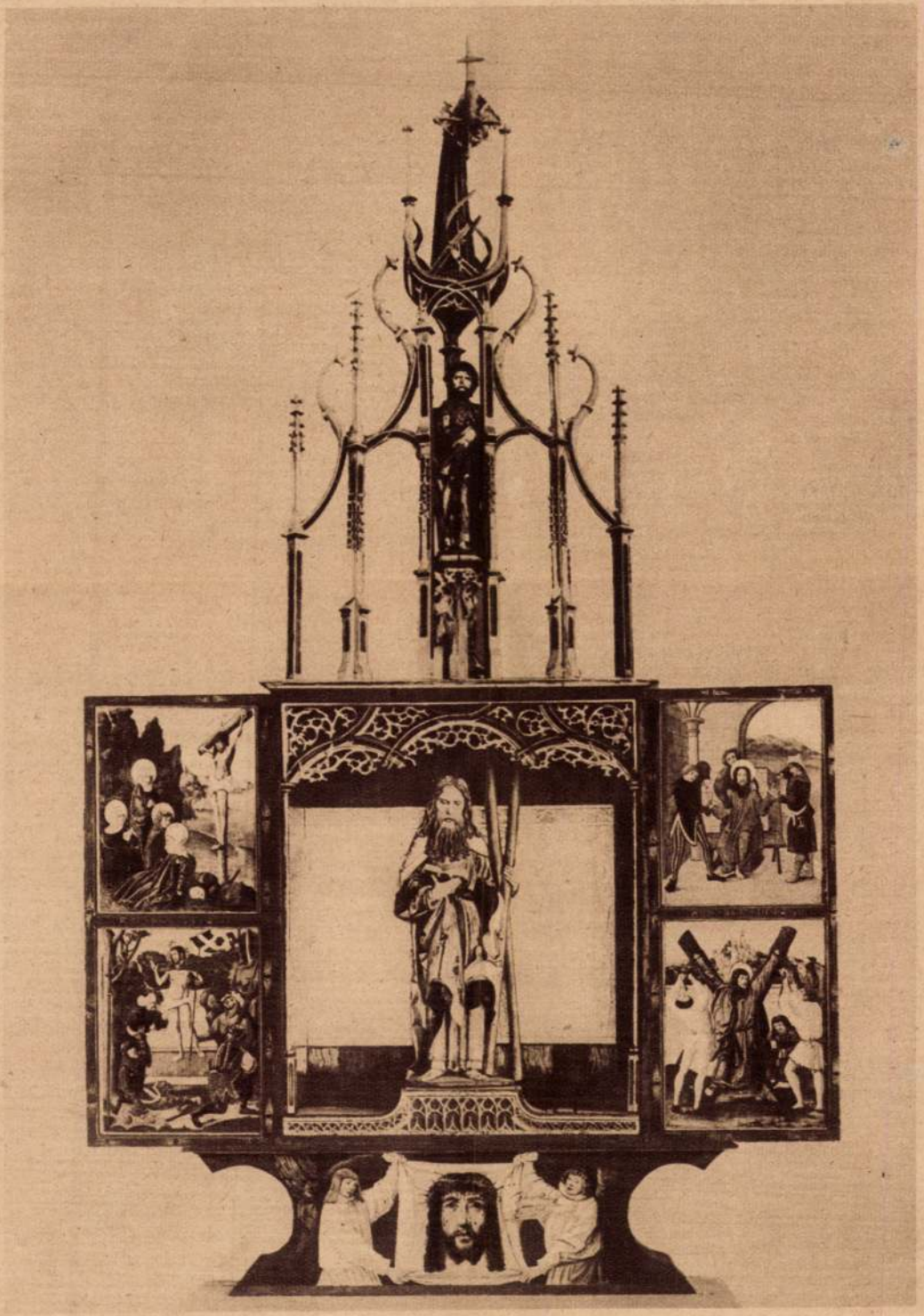

Ritka szép faragásu szárnyasoltár
(1512) felsőmagyarországi munka. (A Nemzeti Muzeum ujabb szerzeményéből.)

MAGYAR KASTÉLYOK — KESZTHELY

A mult század elején nagy szerepet játszott nemcsak a dunántuli régi kastélyok között, de egész Magyarországon Keszthely, a Festetics grófi nemzetség ősi székhelye. Akkori ura a nagy Festetich György volt, az, aki a »Georgikon« megszervezésével a legrégibb és ma is egyik legjobb gazdasági iskolánk alapját vetette meg, amely 1897-ben ülte meg az alapitás százéves jubileumát. Festetich György gróf a napoleoni háboruk idején a keszthelyi kastélyt ujjáébredő nemzetünk legfelsőbb irodalmi fórumává is emelte, de mint katona és mint magyar politikus sem maradt tétlen, mert ő volt az, aki a hires franciaverő Simonyi óbesterrel együtt erélyesen követelte, hogy a magyar huszárok magyar vezényszót kapjanak.

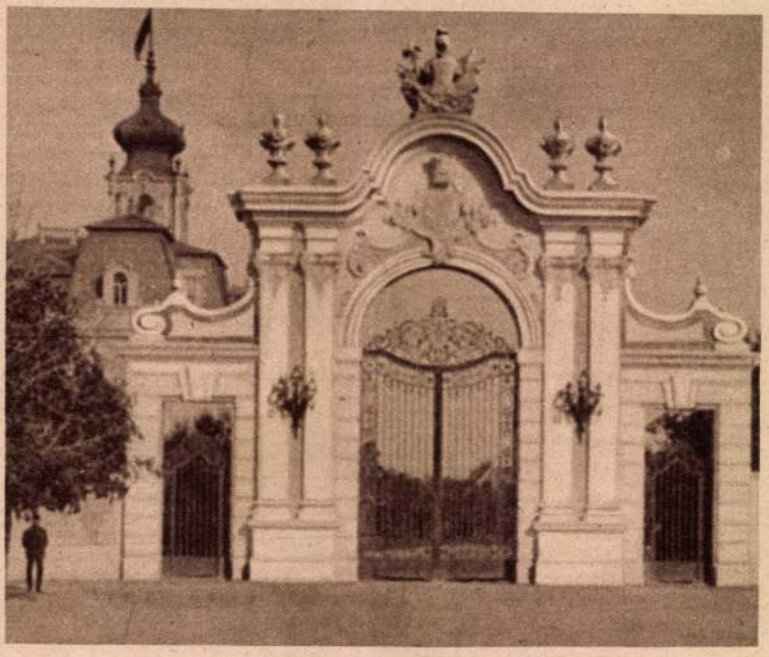

A keszthelyi kastély bejárata.

Keszthelynek egyik legnagyobb nevezetessége még ma is Festetich Tasziló herceg nagyszerü palotája, amely mind épitészeti nagyszerüségét, mind fejedelmi berendezését tekintve, párját ritkitja az egész országban.

Az 1910. évben herceggé lett Festetich Tasziló palotája részint uj, részint régibb épitkezésekből áll; mai alakját mostani tulajdonosának köszönheti ki az eredetileg is diszes kastélyon a 90-es évek elején rendkivül költséges épitkezéseket végeztetett. Ez ujitások folytán négy külön rész különböztethető meg a nagyszerü épitményben. Első a régi kastély. Ennek hátulsó, kétemeletes részében van a terjedelmes (45.000 kötetből álló) könyvtár, meg az ugynevezett márványterem. Másik rész a régi kastély egyemeletes szárnya. Ebben a karrarai márvány fölépcsőn s egy remekmüvü falépcsőn kivül fejedelmi pompával és müvészi ékitményekkel ellátott termek és szobák vannak. Harmadik rész az uj szárny, melynek külseje a bécsi Belvedere-palotához hasonlit. Az épületben levő termeket és szobákat régibb és ujabb készitésü szép butorokon kivül pompás kandallók, falitükrök, csillárok, függönyök és drága fali kárpitok diszitik, mig a tükörfényes padlókat hatalmas szőnyegek boritják. Negyedik része a palota főhomlokzatának a közepén emelkedő remek torony, mely alatt a főbejárat nyilik. A torony első emelete előtt elvonuló erkély két végpontját egy-egy remekmüvü lovasszobor ékesiti.

A hatalmas épületcsoportnak a dúsan felhalmozott műkincseken, fegyvereken és érdekes levéltáron kivül különös megemlitést érdemlő nevezetességei: a palota könyvtárában a Festetich-kodex és Kinizsi Pálné Magyar Benigna imakönyve a XV. századból, továbbá a több mint 13,000 darabból álló éremgyüjtemény, mely különösen régi magyar aranypénzekben és érmekben gazdag.

A levéltárban található iratok egy részének kora egészen a XIII. századig visszanyulik. Az u. n. ezüstkamrában egész kincset tevő halmaza van az asztalkészleteknek és ötvösmüvészeti müveknek.

Legutóbb 1921. évben tartották ott másodszor a Helikoni-ünnepélyt az összes magyar irodalmi körök és előkelőségek részvételével, amikor az ünnepség házigazdája Festetich Tasziló herceg volt.

Festetich Tasziló herceg keszthelyi kastélya.

Festetich Tasziló herceg.

Festetich György gróf, a keszthelyi Georgikon megalapitója.

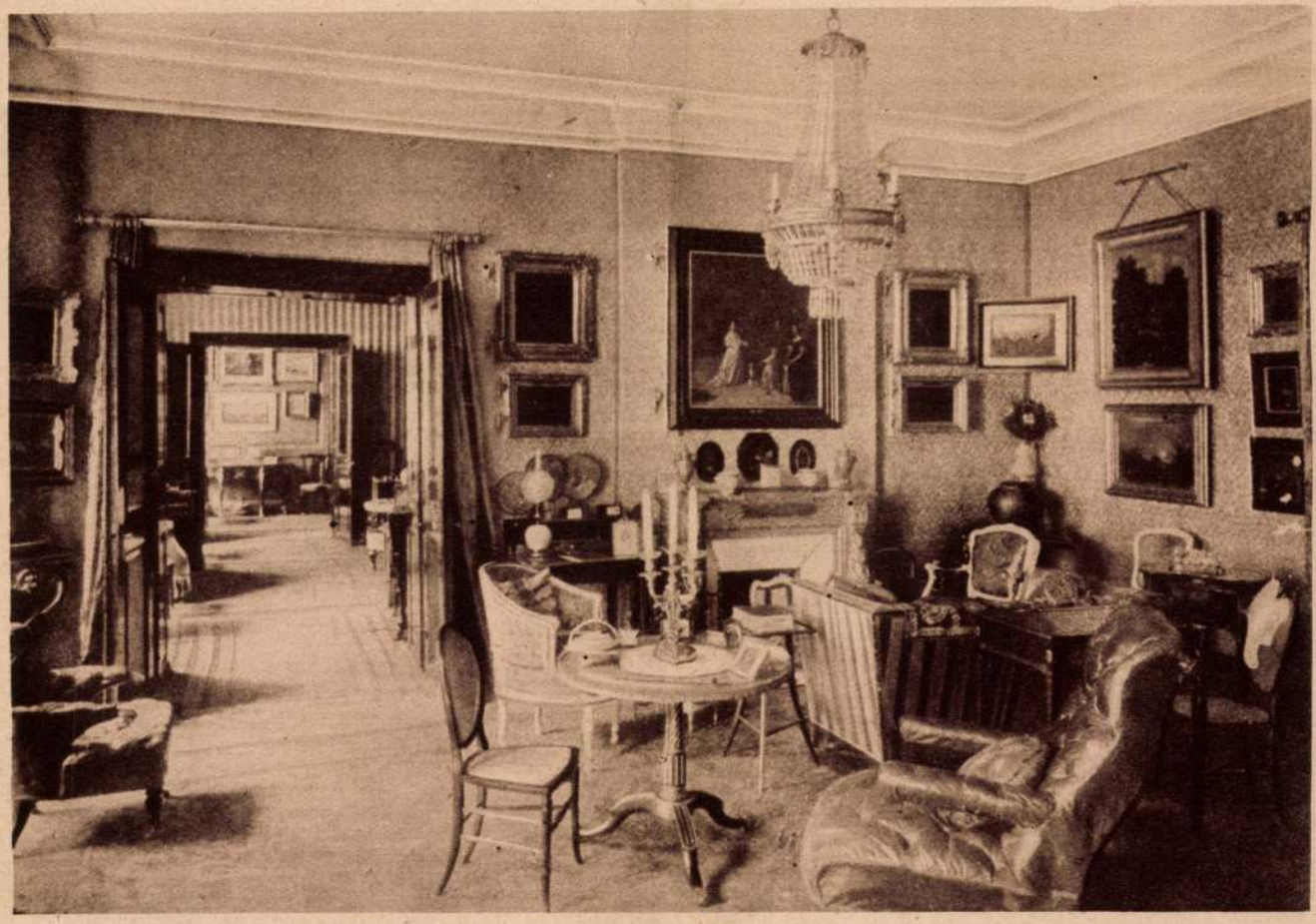

Néhai VII. Edward angol király lakosztálya a keszthelyi kastélyban.

A Magyar Atlétikai Club ötvenéves jubileuma

Gerenday György dr. a MAC néhai alelnöke.

Eszterházy Miksa gróf a Magyar Atlétikai Club megalapitója és első elnöke.

Múzsa Gyula a MAC társelnöke.

A Magyar Atlétikai Klub ötvenéves jubileuma a közelmultban folyt le nagy ünnepségek közepette, amelyeken résztvett Horthy Miklós kormányzó, József királyi herceg és családja, a magyar kormány és az egész magyar sporttársadalom. Az egyesületet tudvalévően 1875 április havában alapitotta meg az Angolországból hazatért Esterházy Miklós gróf és az elmult ötveneszendő alatt a Magyar Atlétikai Klub — mint társadalmilag törhetetlenül nemzeti irányu és keresztény, a sportban pedig megalkuvásnélküli puritán amatőr — nemcsak a magyar sportnak, de az egész magyar közéletnek jelentős tényezőjévé fejlődött. A klub élén jelenleg *Andrássy* Géza gróf elnök áll, aki már harminchárom év óta tölti be elnöki tisztségét. A jubiláló egyesület május 3-án tartotta jubileumi közgyülését a Magy. Tudományos Akadémia dísztermében, megelőzően pedig az egyesület elnöke megkoszoruzta a Ludovika Akadémia előtt álló »Hősök emlékszobrát«. A jubileumi ünnepség utolsó felvonása a Margitszigeten folyt le május 6-án, amikor az egyesület régi gárdája és összes sportnembeli versenyzői festői sportöltözetben vonultak föl zeneszóval a kormányzó előtt.

A MAC régi atlétagárdája (1895). Alsó sor balról: Penninger Antal, Manno Leonidas, Nikolics Fedor báró, Oláh Géza, Molnár Árpád, Sacher Gusztáv. — Ülősor balról: Liptay Béla, Kropf Géza, Kobler György és Zachár István.

Ugyanaznap estéjén pedig a Magyar Atlétikai Klub klubházában ünnepi diszlakoma fejezte be a jubileumi ünnepségek sorozatát.

Keszthely

Vita a piramisok tövében

– avagy ki lesz a műemlékek gazdája Keszthelyen?

A törvényalkotási folyamatban vita és ellentét támadt Veér Miklós szocialista párti országgyűlési képviselő és az Országos Műemlékvédelmi Hivatal Műemlékvédelmi Igazgatóság igazgatója, Nagy Tiborné között, amit elsősorban szakmai, de számos jel szerint politikai, gazdasági és személyes ügy is motivál. Mindezt a parlament napirendjén szereplő és a végszavazás előtt álló, műemlékvédelemről szóló törvénytervezethez benyújtott módosító indítványok váltották ki.

Veér Miklós olyan csomagot tett le a T. Ház asztalára, amelyben javasolta, hogy – többek között – Keszthely számos műemlékét vagy műemléki környezetben lévő ingatlanát *vegyék ki az állam tulajdonából ki nem adható műemlékek sorából*. Ha indítványát elfogadják a képviselők, „szabaddá" válik több keszthelyi paraszthá̀z, a Festetics-kastély kertjében álló, ma orvosi rendelőként funkcionáló épület, egy, a honvédség által épített tisztiház, ugyancsak a honvédség által évtizedekig bitorolt kastélypark és rajta álló épületek, a város központjában található Amazon Szálló, az egykori Lóváltó ház, valamint az ugyancsak itt látható korabeli lakóház hármas egysége, végül pedig a római kori településen épült Fenékpuszta, ami a Festetics-kúria gazdasági részét képezte.

Az Országgyűlés környezetvédelmi és kulturális bizottságai egyértelműen *elutasították a képviselő javaslatát*. Még egyharmad arányban sem támogatták azt. Az önkormányzati bizottság még nem foglalt állást.

Valójában itt lefutottnak is tekinthetnénk az ügyet, hiszen – Veér Miklós szerint is – kevés esély látszik indítványa törvénybe foglalására. Hogy mégsem csitul el a parlament falain kívül is zajló vita, azt sejteti, hogy *nem csupán szakmai ellentét rejlik a mélyben*. A képviselő a közelmúltban hatfelé darabolta korábbi csomagját, és kapcsolódó módosító javaslatot nyújtott be a törvénytervezethez. Nem titkolt szándéka: mentse, ami menthető. A műemléki szakember – törvényalkotói lehetőség nélkül – ugyanezen az állásponton van – a túloldalon.

A műemlékvédelmi igazgatóság vezetője, *Nagy* Tiborné szobájában irathalmazok jelzik, hogy a törvényalkotás menetében komolyan számítanak érveikre, tanácsaikra. Nincs egyetlen pontja sem a 77 oldalas tervezetnek és a száz oldalt meghaladó módosító indítványoknak, amelyet ne véleményeznének. Ehhez képest elgondolkoztató az igazgatónő megjegyzése, ami szerint hetek óta *szinte kizárólag* Veér Miklós javaslataival foglalkoznak, szakmai munkájuk kilencven százalékát ennek a csomagnak a véleményezése teszi ki.

– Mi azt képzeltük, hogy ez a törvény pártoktól, magánérdekektől mentes vitán megy át, és a képviselők az európai normákat követik érveléseikben. Túlnyomó többségében valóban ez történt, de Veér Miklós javaslata *kirívó kivétel* – mondja Nagy Tiborné. – Korábbi törvénytelenségek sorozatát igyekszik szentesíteni a törvényalkotással – fogalmazza meg alapvető kritikáját a műemléki szakember.

A szocialista honatya képviselői ars poeticáját is felidézte parlamenti felszólalásában: *„gondolkodjunk globálisan, cselekedjünk lokálisan!"* Ehhez kapcsolja érvelését is:

– Az állami tulajdonból ki nem adható Zala megyei tíz műemlékből nyolc az én választókörzetemben található – teríti ki a listát, amikor a Parlament folyosóján beszélgetünk. – Nekem kötelességem képviselni a törvényességet a választókörzetemben, de kötelességem a választókörzetemet is képviselni a törvényhozásban – fordítja le idézett ars poeticáját. – *Én a korábban kialakult törvénysértő állapotokat akarom megszüntetni* – válaszol egyben a kritikára.

Egyáltalán nem meglepő, hogy mindkét oldal a múlt hibáira, mulasztásaira, tévedéseire, szándékos vagy véletlen bűneire hivatkozik. *A lényeg és a különbség*, hogy a múlt állapotaiból milyen jövőt képzelnek el.

– A törvényi szabályozás lényege a műemlékek és környezetük *perspektívája* – érvel a műemléki szakember. – Ebben az esetben *a környezet is nagyon fontos*, miként a világon mindenhol, ez is lényege a műemlékvédelemnek. El tudna képzelni akármilyen épületeket például a piramisok tövében? Ugye nem? Mi pedig azon vitatkozunk, hogy mi legyen a sorsa annak a háznak, ami a kastélykertben a kerítésen belül van. Ez most orvosi rendelő, amit az önkormányzat ingyen használ. Valamikor átalakítható és visszaállítható az eredeti állapot. Ugyanilyen kérdés az engedély nélkül épült tiszti lakások háza. A katonaság kimegy augusztusban. A tisztek költöznek. Arról már nem is beszélve, hogy a park honvédség által használt részébe szintén nem lehet iskolát telepíteni vagy más intézményt, vállalkozást bevinni, ahogy azt a képviselő úr gondolja.

– Nem értem, honnan képzelik előteremteni azt a *másfél milliárd forintot*, amennyire szükség lenne a honvédség által használt területeken álló épületek lebontására – kérdez vissza a képviselő. – Elképzelésem szerint beköltözne az egyetem szakközépiskolája, integrálódhatna a két intézmény, és egyben a park szakszerű karbantartása is jó kezekbe kerülne.

(Meg kell jegyeznem, hogy beszélgetésünkkor nem említi a képviselő, hogy időközben a karmelita rend áldását adta a Nagyváthy Szakközépiskola további működésére, tehát semmi nem kényszeríti a tanárokat és tanulókat a költözködésre.)

Keszthely egyik sokat vitatott utcája a tíz esztendővel ezelőtt épült Pál–Bercsényi összekötő út, ami ma kettészeli az egykor egyetlen egységet képező kastélyparkot. Tíz évvel ezelőtt lapunk *riportban* tárta fel az akkori építkezés körülményeit, a szabály- és törvénysértések sorát, amiben nem kis szerepet játszott *Czinege* Lajos akkori honvédelmi miniszter is. Veér Miklós ezt az utat is meg akarja tartani, holott az önkormányzat tavaly év végén elfogadott rendezési terve szerint is *egyesíteni kell a két részre szakított parkot*.

– Már tíz évvel ezelőtt is átmeneti megoldásnak tekintették az utat – mondja Nagy Tiborné. – Mára megépült a 71-es

Minden, ami vitatott, e kastély körül történik

MTI- fotó – Czika László

út várost elkerülő szakasza, és hamarosan költözik a honvédség. *Megszűnt tehát mindkét ok*, ami a provizórikus megoldást eddig fenntartotta. Akkor is erőszakkal nyilvánították közterületté. Az utat fel kell szántani.

Amikor megjegyzem a képviselőnek, hogy érvelését gyengíti *Keleti* György levele, amit február végén írt *Magyar* Bálint és *Baja* Ferenc miniszterekhez, Veér Miklós csodálkozik és meglepődik. *A levélről nem tud*. A honvédelmi tárca mai vezetője – korrigálva rosszemlékű elődje ténykedését – közli, hogy *„…a keszthelyi helyőrségben lévő alakulat a közeljövőben megszűnik. Ez a körülmény jó lehetőséget nyújthat a műemlékvédelmi elképzelések megvalósításához azzal, hogy felszabadulhat a kastélypark, és így az teljes egészében helyreállíthatóvá válik."*

– Ez pedig csak az út megszüntetésével oldható meg – látja be a képviselő is, ám tarsolyából előkerül a Zala Megyei Tanács VB kereskedelmi osztálya által 1988-ban kiadott két határozat, amelyek az összekötő út használatbavételét, majd később végleges forgalomba helyezését engedélyezik. – Ez tehát egy szabályosan megépített, városi tulajdonban lévő út – ad egy példányt a közel tízéves rendeletből. – Ismét megkérdezem, honnan lesz annyi pénz, amivel ezt megszüntetik? Miért kell olyan „szakmai" érvekhez ragaszkodni, amelyek nem védhetők. Ugyanezt teszik Fenékpusztával is, és akkor még nem beszéltem a város közepén található Amazon Hotelről és Lóváltó házról, meg a harmadik belvárosi épületről. Ezek esetében *törvénytelenül akadályozták meg a privatizációt*. Holott egy jó gazda talán jobban helyreállította volna és védte volna a műemléket, amilyen állapotokat ma kénytelenek vagyunk elviselni városunk kellős közepén.

Az érvelés logikus. Valóban van számos példa az országban, amikor korrekt vállalkozók úgy csináltak üzletet műemlék jellegű vagy kifejezetten műemlék épületben, hogy az nem csupán pénzt fialt, hanem a városlakók és turisták csinosodását is szolgálta. Csakhogy…

– A műemlék jellegű Amazon Szállót a vonatkozó jogszabályok megsértésével akarták privatizálni – teríti ki a dokumentumokat Nagy Tiborné. – Ezért voltunk kénytelenek közbeszólni. Egyébiránt még csak nem is bérlő, hanem üzemeltető ül benne, aki olyan átalakításokat tervezett, ami elfogadhatatlan. A Lóváltó és a Georgikon utca 1. szám alatt található ház ennek az együttesnek a szerves része. Valójában itt is lelepleződik az igyekezet, hogy számomra ismeretlen érdek miatt a képviselő úr a szakmai kompetenciánkat kezdje ki. Ha ez sikerülne az általa beterjesztett csomag egyetlen részében is, azonnal nyeregben érezné magát, akár a kastélykert, akár Fenékpuszta ügyében, ahol valóban római romokat rejt a föld. *A támadás lényege* tehát az én olvasatomban, hogy bebizonyítsa: a műemlékvédelemre teremtett hivatal nem tudja megvédeni a műemlékeket. Ez pedig már több, mint egy törvénytervezet szakmai vitája.

– Vajon miért *nem álltak* a képviselők Veér Miklós javaslata mellé? – kérdezem a szocialista honatyától.

– A bizottsági üléseken, ahol elutasítottak, *azt sem tudták, hogy miről szavaznak* – válaszolja, nem kis meglepetésemre. – Egyszerűen hallgattak a kormány mögött álló apparátus véleményére. Ráadásul úgy tűzték napirendre, hogy arról én nem is tudtam, így nyugodtan mentem haza. *A döntésnél nem voltam jelen*. Éppen ezért szedtem hat részre a kapcsolódó, módosító indítványomat, nehogy minden elbukjon. Határozott meggyőződésem, hogy igazam van. A hivatalos iratok is erősítik ezt. Nem a kastély, hanem az ország érdeke számomra a meghatározó.

Talán fel sem figyelnék a megjegyzés utolsó részére, ha nem tudnám, hogy a képviselő komoly, személyeskedésbe hajló ellentétben áll Keszthely és környéke korábbi országgyűlési képviselőjével a közhasznú társaságként bejegyzett Kastélymúzeum igazgatójával, *Czoma* Lászlóval. Szerettem volna elkerülni ezt a kérdést, de nem tehetem.

– Valóban nem jó a viszony köztünk, de erről nem én tehetek – mondja Veér Miklós. – Egyébként érthetetlen, miért támadnám az elődömet. Nem én kaptam ki a választásokon. Én a törvényességet védem. Ami egyszer önkormányzati tulajdon, maradjon is az, és szűnjön meg a hazudozás. Nem bírom elviselni az erkölcstelenséget és a törvénysértést. Engem ez motivál.

Végül megkerestem a Keszthelyi Kastélymúzeum Közhasznú Társaság igazgatóját, Czoma Lászlót.

– Ez a törvénytervezet nem csupán Keszthelyen és környékén, hanem az egész országban igyekszik komplex egységként kezelni a pótolhatatlan nemzeti értékek védelmét. Olyan jogbiztonságot teremthet a törvény, amely a múlt örökségének megadja a valódi rangját és távlatos jövőjét. A nemzeti kultúra védelméről van szó, ami – példás módon – túlemelkedhet aktuális érdekeken. A magyar műemlékvédelem s benne a Balaton még létező értékei szerves egységgé válhatnak, és a törvényjavaslat nyomán nem csupán egy-egy vagyontárgy menthető meg az utókor számára, hanem a bennük és általuk megjelenített, védendő magatartás, fantázia, stílus, a történelem. Az ország tízmillió épített objektuma közül alig tízezer őrzi az identitásunk nyomait, karakteres jegyeit. Olyan kicsi ez a szám, hogy akár egyetlenegy feláldozása a napi érdekeknek, elvesztése vagy környezetének megmásítása több mint bűn.

Szendrei Lőrinc

Aki feltalálta a spanyolviaszt

A szexguru és a szerelem

Híres-hírhedt férfiú dr. *Veres* Pál. A puha diktatúra idején renitensnek, fellazítónak számított: egy prűd társadalomban szexuális tanácsokat adott tudatlan, tétova, gátlásos, kétségbeesett fiataloknak. Ezt teszi ma is – nyolcvanéves születésnapja közelében – az Ifjúsági Magazin rovatvezetőjeként.

Fehér kecskeszakállával, huncut mosolyával egy pajkos manóra hasonlít. Nem véletlenül, lételeme a csínytevés. Gyanítom, hogy amikor a szexuális felvilágosításra adta a fejét, a segítő szándékon kívül a polgárpukkasztás is vezérelte. A gimnáziumban megannyi diákcsínyt eszelt ki, és ebben a közeli leánylíceum növendékeinek is tanácsadója volt. Segített nekik egy rosszindulatú, utált tanáruk megleckéztetésében. Veres egy szép szerelmes levelet írt, mint a tanár úr névtelen rajongója, és megkérte őt, ha viszonozza érzelmeit, akkor a következő órájára kössön vörös nyakkendőt. A levélíró pedig matrózblúzára tűzött piros rózsával fedi fel kilétét. A tanár úr vörös nyakkendővel lépett be az osztályba, de az ajtóban viszszahőkölt. Minden lány piros rózsával ékesítette fel magát. A tanár úr kirohant az osztályból, egyenesen az igazgatói irodába, és áthelyezését kérte.

Veres Pál vagy orvos, vagy újságíró akart lenni. Még gimnazista korában beküldött egy cikket az akkori erotikus hetilapnak. Az írást leközölték. Amikor a honoráriumért ment, pénzt nem kapott, viszont nagy ívben kirúgták a „rövidnadrágos" szerzőt, nehogy az ifjúság megrontása ürügyén betiltsák a lapot. Érettségi után az orvosegyetemre nem juthatott be. Fényképészinasnak állt, hogy fotóriporter lehessen, s közben házi tanítóként keresett valamicskét. A színművészettel is próbálkozott. Jelentkezett a Vígszínházba, ahol a *Pál utcai fiúkhoz* kerestek gyerekszereplőket. Gondolta: alacsony növésű lévén talán elmegy gyereknek. Felcsődítették őket a színpadra, ahol a rendező amúgy „pofára" kiválasztott néhány gyereket. A többit elküldte, Veres Pált is. Ő azonban tiltakozott: *„Előbb hallgassanak meg, aztán ítéljenek!"* Verest szerződtették, megkapta *Weisz* szerepét. A darab megbukott, ezzel Veres színészi pályájának is befellegzett.

Rövidest suszter lett. Kitört ugyanis a II. világháború, és behívták munkaszolgálatra. A szolgálatvezető őrmester felsorakoztatta őket: *„Lépjenek ki a suszterek és szabók!"* – mondta. Az egész század kilépett. Az őrmester mennydörgött: *„Akiről bebizonyosodik, hogy hazudott, azt kiköttetem."* A század visszalépett, csak öt valódi iparos és Veres maradt. Az egész háborút végigsuszterkedte, holott kétbalkezes volt. Az őrmester észrevette, amikor éppen melléütött a kalapáccsal, és közölte felfedezését: *„Te civilben nem vagy suszter." „Az őrmester úr sem volt civilben katona"* – védekezett Veres, ami meggyőző érvelés volt.

S még egy „élmény" a bori haláltáborból, amit *Tabi* László bajtárs és humorista megörökített. Egy német tisztnek éjjel ellopták az üvegszemét. Este kitette egy pohár vízben az ablakba, de eltűnt a szem poharastól. Ráparancsolt Veresre, hogy keresse meg. Ő megtalálta, mert ismerte a szarkákat. Tabi megkérdezte Verestől: *„Melyik szeme volt?" „A jobb." „Tudhattam volna, abból némi emberség sugárzott."* A haláltábor humora? Igen. Csak humorérzékkel lehetett életben maradni. Másodállásban Veres életmentéssel is foglalkozott, *Rubányi* Pál, a későbbi orvosprofesszor asszisztenseként. És az öregek – a negyvenévesek – pártfogójaként dolgozott, cipelt helyettük, és megnevettette őket.

A háború után beiratkozott az orvosegyetemre. De elcsábították onnan hol nagy múltú, hol kérészéletű lapokhoz. Jaj volt annak a sajtóterméknek, ahová betette a lábát, és jaj volt neki. Az egyik lapot beszüntették, mert azon az oldalon, amelyen *Vesszenek a háborús uszítók* feliratú transzparens fotója állt, *Rákosi* és *Sztálin* arcképét közölték. A másik laptól kirúgták, mert nem tudta befogni a száját. Szerencséje volt, mert sok, háború előtti újságíró, író kiválóság: *Darvas* Szilárd, *Izsáky* Margit, *László* Miklós volt a beosztottja, akiktől megtanulta a szakmát, és stílust csempésztek a bürokratizált redakcióba. Pechje volt, mert fafejű, merev arcú komisszárok voltak a főnökei, akik nem tudtak mosolyogni.

Amikor az '56-os forradalom kitört, éppen ki volt rúgva egy szovjet–magyar magazintól. Számot vetett magával, és elhatározta: újra kezdi. Ismét beiratkozott az orvosegyetemre. A legöregebb medikusként több tanárjánál is idősebb volt. Kitöltötte a hat évet. Az egyetemen arról volt nevezetes, hogy szorgalmasan jegyzetelt. Abból, amit az előadásokból papírra vetett, újságcikk lett a lapok tudományos rovataiban. Elvégre élni is kellett valamiből. Az egyetem elvégzése után a Magyar Ifjúságban *Az orvos válaszol* címen rovatot indított, és ezzel vette kezdetét a magyar médiában a szexuális felvilágosítás. Bár két szakvizsgát tett, de egyiket se szexológiából. Azt autodidaktaként, külföldi szakirodalomból sajátította el. Sokan támadták. Kivált a KISZ vezetői, akik nem tudtak belenyugodni abba, hogy nem az ő színtelen-szagtalan kinyilatkozásaik, hanem Veres rovata „vitte a lapot". Neve fogalom lett.

Egy szerkesztőségi értekezleten arról beszéltek, hogy miként lehet növelni az előfizetők számát. Veres felszólalt: *„Jó lapot kell csinálni!" „Feltaláltad a spanyolviaszt"* – intette le a főszerkesztő. Ekkor határozta el, hogy tényleg fel fogja találni. Összekotyvasztott egy viasszerűséget gyertyából, gittből és egyebekből, majd beküldte a találmányi hivatalnak azzal, hogy az altamirai barlang faláról lekapart nyersanyagból készült. A találmányi hivatal elbírálta, és közölte ítéletét: *„Az ön által feltalált spanyolviasz nem felel meg a követelményeknek."* Veres elérte a célját, papírja volt arról, hogy feltalálta a spanyolviaszt.

S egy másik csínye: lapja kiküldte, hogy tudósítson a *Keita Fodeba* afrikai népi együttes budapesti koncertjéről. Veres szuahéli nyelven beszélő tolmácsot vitt magával, aki felfedezte, hogy az énekesek halandzsáznak. A fűszoknyában haditáncot járók rég elszakadtak Afrikától, párizsi diákok voltak. A koncertről írt beszámolójához Veres egy dalszöveget talált ki: *„Egész éjjel vártalak, / a Hold beleesett a tóba / és minden csupa ezüst volt…"*, ami közlése szerint az előadáson elhangzott, és ő malinkéből fordított. Azt valaki „visszafordította", és a dalszöveg a kenyai néprajzi múzeumban található, mint ismeretlen afrikai költő műve.

Nemrég egy szexológiai kutatást megtervező tudományos bizottságba hívták, ahol ahhoz, hogy a kérdőívet összeállítsák, ki kellett volna agyalni a nemi élet jellegzetes problémáit. Veresnek semmit sem kell kitalálni, több mint harmincezer levelet kapott valóságos panaszokkal. Járja az országot ma is, előadásokat tart, vitákon vesz részt egyetemi klubokban, kollégiumokban. A célból, hogy *„beszéljünk arról, amiről nem beszélünk"*.

Példaképe *Jókai* Mór, nem mint író, hanem mint életművész, mint akiben öregkorában sem sorvadt el a szerelem, hiszen 72 évesen vette feleségül *Nagy* Bellát. Verest azzal vádolták, hogy az érzelemmentes testiséget, a szexuális szabadságot hirdeti, *holott ő a szerelem prófétája*. Elmélete szerint a szerelem emelte ki az embert az állatvilágból. Hosszan fejtegeti, hogy a történelem folyamán miként változott a tartalmatlan szexuális kapcsolat egyéni vonzalommá, közös örömmel járó szerelemmé, hogyan alakult ki a család. Vallja, hogy a gyerek kívánása nélküli szexuális kapcsolat adhat ugyan örömet, de szerelemnek nem nevezhető. A szerelem történetéről könyvet ír, amit nyolcvanéves születésnapjára szeretne befejezni. Mellesleg az a véleménye, hogy *a férfi poligám*, de ezt nem kell komolyan venni. Ötvenegy éve él kölcsönös megértésben ugyanazon házasságban. Felesége dicsőségére.

Kovács Judit

RÖVIDEN

A MAGYAR NEMZETI BANK engedélyezte, hogy a Postabank szerdától ez év június 30-ig a jegybanki kötelező tartalékképzési előírásoknak csupán 50 százalékban tegyen eleget. Mint ismeretes, a Magyar Nemzeti Bank a Postabank és Takarékpénztár Rt. kérésére a pénzintézetet ez év április 15-ig mentesítette a kötelező jegybanki tartalék elhelyezése alól. A bank ezen időszak alatt olyan likviditási tervet készített, melynek fő célja a bank fizetőképességének további megerősítése. Ennek érdekében engedélyezte a jegybank a csökkentett mértékű tartalék képzését június végéig. A Magyar Nemzeti Bank kötelező tartalékra vonatkozó előírásainak július 1-jét követően a Postabank már eleget fog tenni.

A ZÁHONYI különleges gazdasági vállalkozói övezet első pénzintézeti kirendeltségét nyitotta meg Tuzséron, a Tékisz-telepen az olasz–magyar–spanyol érdekeltségű Inter-Európa Bank Részvénytársaság. A bankfiók teljes körű pénzügyi szolgáltatása közül kiemelkedik az exportüzletek nemzetközi finanszírozása. A szállítóknak lehetőséget kínálnak a közvetlen vámbefizetésre is. Az Inter-Európa Bank Rt. kirendeltséget nyitott Kijevben is.

AZ EGY HÓNAPOS KINCSTÁRJEGYEK hozama jelentős túlkereslet mellett csökkent. A keddi aukción az átlagos hozam 21,15 százalék lett, az egy héttel korábbi 21,61 százalékkal szemben. A hozam két hete 21,36 százalék volt. A befektetőktől az aukcióra 5,4 milliárd forint értékben érkeztek ajánlatok. A kincstár a jelzett igényt a szokásos egmilliárd forint erejéig elégítette ki. A maximális hozamajánlat 21,20, a minimális 20,80 százalékra érkezett. Az átlagos eladási ár 98,40 százalék lett. A benyújtott 56 ajánlatból tízet fogadtak el.

A PANNONPLAST MŰANYAGIPARI RT. jegyzett tőkéje az alkalmazotti részvényjegyzés keretében négymillió forinttal megemelkedett, s így most már 406,1 millió forint. A társaság 40 ezer darab új részvényt bocsátott ki zárt körben, amelyet a Pannonplast-csoport meghatározott dolgozói jegyezhettek kedvezményesen. A társaság ezzel kívánta jutalmazni 1996. évi tevékenységéért egyes dolgozóit.

Az áramellátás biztonságát megkérdőjelezi a szakma

Piacot veszít a villamos gépipar

(Folytatás az 1. oldalról)

A szaktárca vezetője, Fazakas Szabolcs a stratégiai ágazat külföldi kézbe adását a konferencia közönsége előtt azzal is indokolta, hogy annak *politikai célja* is volt, mégpedig az, hogy bizonyítsa a világnak az ország privatizációban való „elkötelezettségét". Kijelentette még a miniszter, hogy az ország energiaellátása „hosszú távon biztosított", s ez fontos a gazdasági növekedéshez.

Másként gondolkozik a kérdésről a szakma több professzora. *Krómer* István, az Elektrotechnikai Tudományos Egyesület elnöke a miniszter véleményével szögesen ellentétben úgy látja: a gazdasági növekedést kérdőjelezi meg az ágazat külföldi kézbe engedése. Várható ugyanis, hogy a külföldi tulajdonosok saját otthoni gyáraikat részesítik előnyben a különböző berendezések, gépek megrendelésekor, s így a *nagy múltra visszatekintő, világszínvonalú hazai villamos gépgyártás elsorvad.*

Rádonyi László, a Magyar Energetikai Társaság elnöke úgy vélte: *már az ezredfordulón számítani lehet kapacitáshiányra* a villamos ágazatban az előnytelen tulajdonlás okán. *Zettner* Tamás az Energiagazdálkodási Tudományos Egyesület képviseletében elfogadhatatlannak mondta azt a *vagyonvesztést,* amelyet az MVM *adósságelengedései* jelentettek. *Petz* Ernő egyetemi tanár arra hívta fel a figyelmet, hogy „nagy csúszások vannak" az erőmű-építési programban. *Járosi* Márton, az MVM korábbi vezérigazgatóhelyettese tisztázta: csupán két zajló vehető komolyan, ezeket még az MVM kezdeményezte. A többi program még csak *szavakban* létezik. Hivatali egyoldalú tájékoztatások vezetik félre a társadalmat a villamos iparról, amely 112 éves múltja után most „az önfelszámolás állapotába került".

(m. p.)

Féltik a menedzsmentjogokat

A konferencia szünetében lapunk úgy értesült, hogy a Magyar Villamos Művek Rt.-ben továbbra is aggódnak az ágazat jövője miatt. Jelenleg ugyanis a kormányzat „csak" elhalasztotta az áramközpont elidegenítését, de nincs garancia arra, hogy egyszer csak – miként 1995-ben Bokros Lajos akkor pénzügyminiszter – föl nem bukkan valaki, aki külföldi kézbe juttatja az országos érdekeket védő MVM Rt. menedzsmentjogait.

Felszámolják a felszámolási anomáliákat

A gyakorlathoz szabott csődtörvény

A csődeljárásról, a felszámolási eljárásról és a végelszámolásról szóló 1991-es törvény *második* kerül módosításra. Az 1993-as első korrekciókor a tapasztalatok alapján megszüntették – az elemi erejű csődhullám hatására – a kötelező öncsőd intézményét, a mostani, múlt év novembere óta tárgyalt második módosítás már inkább a felszámolási eljárással kapcsolatos *gyakorlati* tapasztalatokat igyekszik a praktikum követelményeihez igazítani.

Bár a törvénymódosító csomaghoz mintegy *kétszáz* módosító indítvány érkezett, a gazdálkodó szervezet tartozásainak a kielégítési sorrendjén nem hajtanak végre változást, így változatlanul a felszámolás költségei, a zálogjoggal, óvadékkal biztosított követelések, a cég alkalmazottainak követelései, életjáradéka, végkielégítése élvez *elsőbbséget,* s ezt követik a magánszemélyek egyéb, nem gazdasági tevékenységből eredő más követelései, a tb-tartozások, az adók és a másfajta követelések, illetve bírságok. A parlamenti vita során felvetődött ugyan, hogy a gazdaság finanszírozhatósága szempontjából jobb lenne, ha az egyszeri „mezei" hitelezők előbbre lennének sorolva, ám a kormánytöbbség nem látott okot a változtatásra. A törvénymódosító csomag lényegi eleme, hogy szentesíti a gyakorlatban már eddig is működő *felszámolóbiztos intézményét,* és szabályozza, ki töltheti be ezt a funkciót. Szintén fontos pontosítás, hogy a *hitelező fogalmát* egyértelműen definiálja, így csak az számít annak, akinek az adóssal szembeni pénzkövetelését a felszámoló nyilvántartásba vette.

Vita volt a parlamenti tárgyalás során arról, elegendő-e a felszámolói költségekre a nyilvántartásba vételkor a hitelező által kötelezően befizetendő, a hitelezett összeg egy százalékát tartalmazó összeg. Igen sokszor előfordul ugyanis, hogy a felszámolás költségeire nem elegendő a vagyon, így nem lehet közömbös, lesz-e vállalkozó, aki megkockáztatja a felszámolásban való közreműködést, komoly kockázat, esetleges ráfizetés mellett is. Megfogalmazódtak érvek pró és kontra arról, hogy legyen-e *minimális díjazás* a felszámoló részére, a vagyontárgyak öt százalékát kaphassa meg, vagy pedig három–négyszázezer forintban szabják meg a díjazás összegét. A tervek szerint a központi kasszából egyenlítenék ki a számlát, amennyiben a felszámolt gazdasági szervezet vagyona még a felszámolás költségeit sem fedezné.

(megyeri)

Reális a 18 százalékos átlagos infláció

Az első negyedév hiánya 113,1 milliárd forint

A központi költségvetés első negyedéves hiánya 113,1 milliárd forintot tett ki – ismertette a három hónap legjellemzőbb adatát László Csaba pénzügyminisztériumi szóvivő, helyettes államtitkár tegnapi sajtótájékoztatóján. Ez a mérték megfelel a törvényben elfogadott deficit időarányos részének. A márciusi hiány egyébként 67 milliárd forintot tett ki.

A PM-nek ugyan még nincsenek végleges adatai a két társadalombiztosítási alap pénzügyi folyamatairól, de vélhetően 15–20 milliárd forint közötti a hiány. Ez a mérték egyelőre megfelel a törvényben elfogadott deficit időarányos részének. A szóvivő pozitív előjelű eredményekről is számot adott, így arról, hogy az úgynevezett elkülönített állami pénzalapok összesített bevételei az első három hónapban 13 milliárddal nagyobbak a kiadásoknál. A januári és februári 43 milliárd forint, illetve 32,5 milliárd forint költségvetési szja-bevételt 30 milliárd követte márciusban. A fogyasztási adóból származó bevétel az előirányzottnak csak 20,6 százaléka, látszólag itt a legnagyobb a bizonytalanság. A vám- és importbefizetések 52,5 milliárd forintot tettek ki, melyből 13,8 milliárd forint a vámbiztosíték számlaegyenlegéből adódott. Ezzel a vám- és vámjellegű bevételek elérték az előirányzat 26,8 százalékát.

A százmilliárd forintot is meghaladta az *adósságszolgálat kamatkiadása* az esztendő harmadik hónapjában. László Csaba közlése szerint az egész esztendőben ez a legnagyobb e címszó alatt kifizetett összeg, amúgy az egész esztendőre 827,5 milliárd forint a büdzsé ezen előirányzata, melynek 31,9 százaléka teljesült az első negyedévben. A kiadási jogcímek között szerepel az *agrárgazdasági támogatás* is, melynek egész évi mértéke 63,5 milliárd forint, ebből az első három hónapban 11,4 milliárd forintot már folyósítottak. A központi beruházások 14,6 milliárd forint egész esztendei előirányzatából márciusig 3,9 milliárd teljesült is. A pénzügyminisztériumi nyilvántartás részletezi is a pénz felhasználását, így például azt, hogy a *lágymányosi egyetemi* fejlesztésre ezúttal 761 millió forintot, a *soproni kórházi* rekonstrukcióra 180 milliót, az *ORFK–BRFK–TOP Teve utcai székház* építésére 151 milliót, a *HM lakásépítési* támogatására 118 milliót, a magyar *OECD-képviselet* párizsi ingatlanvásárlására 340 milliót, a *balatoni regionális víziközmű-hálózat* fejlesztésére 135 milliót, a *vasúthálózat-fejlesztési* célprogram feladataira 683 milliót, a *zákonyi Tisza-híd* rekonstrukciójára 129 millió forintot folyósított a költségvetés. A gazdálkodó szervezetek támogatására március végéig 21,6 milliárd forint jutott, itt az egyedi támogatások címszó alatt a MÁV márciusban 5,4 milliárd forintot kapott.

László Csaba szerint a költségvetési adatok alapján is változatlanul reális a 18 százalékos *átlagos* infláció 1997-ben. Talán a legfigyelemreméltóbb *a tavalyi és idei márciusi adatok összehasonlítása,* az itt tapasztalt 18,8 százalékos inflációs mérték valamivel kedvezőbb az év elején feltételezettnél.

(g. l.)

Májustól fokozottabb ellenőrzést ígérnek

Visszaélések az agrárkivitelben

(Folytatás az 1. oldalról)

Várhatólag május elsejére áll fel az a rendszer, amelynek nyomán az exporttámogatások kifizetésekor előforduló nagyobb aránytalanságok *kiszűrhetővé* és ellenőrizhetővé válnak – jelentette ki lapunknak *Rednágel* Jenő, az agrártárca helyettes államtitkára. Ennek lényege, hogy a *VPOP* folyamatosan elküldi a kiállított vámokmány egy példányát a *Koping-Datorg* számára, és ugyanide futnak be havi bontásban az adóhatóságnál nyilvántartott kifizetési adatok is. Rednágel Jenő emlékeztetett arra is, hogy tavaly a szubvenció igénylésének folyamatát is megszigorították, az exportőrök már nem a számla, hanem a *kiszállított mennyiség* alapján igényelhetik a támogatást. A beadott dokumentumok valódiságát a vámhatóság is igazolja, amely jelen van a berakodásnál is. A rendszer nem rossz, mert ha mindenki megfelelően ellátja feladatát, viszonylag nehéz kijátszani – állapította meg a helyettes államtitkár.

A kiviteli támogatásokra mostanság nemcsak a vizsgált visszaélések, hanem a hibásan aláírt *GATT–WTO* megállapodás miatt is össztűz zúdul. Rednágel Jenő elmondta: az exportszubvenciók reformjára a nemzetközi előírásokon kívül a rendszer *vitatható hatékonysága* is épp elég alapot szolgáltat. A tárca tervei szerint az elkövetkezendő években folytatják az idén megkezdett átalakításokat, melyek lényege, hogy a piacra jutást segítő támogatások a kereskedelmi szervezetek helyett fokozatosan a *mezőgazdasági termelők* körébe kerülnének. A közvetlen, mennyiséghez kötött exportszubvenciókat felváltják a költségcsökkentő, versenyképességet elősegítő formák, valamint a közösségi marketing. Bővítik a *piaci beavatkozásra* szánt költségvetési keretet is. A tárcánál most folyik e szempontok alapján a jövő évi agrártámogatási rendszer kialakítása.

A jelenlegi exporttámogatási rendszer átalakításával *Raskó* György, az MDNP szakértője is egyetért. Mint elmondta, a közvetlen szubvenció eszközével már az EU-ban sem élnek, ez a forma ott az össztámogatások mindössze *1,1 százalékát* teszi ki a hazai 25-tel szemben. Az *USA-ban* ugyanez az arány 0,6 százalékot jelent.

(n. t.)

Megalakult a Befektetővédelmi Alap

Az év eleje óta hatályos új értékpapírtörvénynek megfelelően megalakult a *Befektetővédelmi Alap*, amely a jövőben az értékpapírügyleteket kötő befektetőknek nyújt majd biztosítást. Az alap létrehozásának ötlete az első banki és brókerházi csődöknél fogalmazódott meg. A törvény szerint az alap tagjai a brókerházak mellett a hitelintézetek is. Az alap igazgatósága hét tag megválasztásával megalakult, de elnököt csak az alap működési szabályzatának kidolgozása után választanak, információnk szerint egy hónap múlva. A testület tagja többek között *Hardy* Ilona, a Budapesti Értéktőzsde (BÉT) első ügyvezető igazgatója, valamint *Debreczeni* Kálmán tőzsdetanácsi tag is. Az alap valamely tagjának esetleges csődjénél kártalanítja az ügyfeleket, de a befagyott követelések után csak maximum egymillió forintot kaphatnak a jogosultak. *Az alapnak július 1-jétől kell működőképessé válnia,* így e naptól érvényes az ügyfelek megbízásaira az alap „védelme".

Az ügyfeleknek az alap létrejötte nem jelent pluszköltséget, ám a brókerházak és a bankok jelentős díjakat fizetnek be az alap számlájára. Belépéskor például a társaságnak be kell fizetnie jegyzett tőkéjének fél százalékát, maximum kétmillió forintot, az éves tagsági díjat pedig az igazgatóság állapítja meg. Ugyanakkor, ha valamely tag fizetésképtelensége okán az alap tőkéje mégsem lenne elegendő a befektetők jogos igényének kifizetésére, akkor a tagokat rendkívüli összeg megfizetése is terheli majd. Egyelőre nem sejthető, hogy az alapnak valamikor is kell-e kártérítést fizetnie, hiszen az értékpapír-piaci tranzakciók döntő többségénél – például részvény, állampapír vagy kötvény — az eseti megbízások megadásánál vagy az értékpapírt, vagy a tőkét a befektetőnek át kell adnia a brókerháznak, aki az ügyfelek megbízásait saját számlás ügyleteitől elkülönítve kell hogy kezelje. A brókerházak és a bankok számára jelentős pluszkiadást okozó kötelezettség ellenben a megbízási díjak emelését is jelentheti.

(kecskeméti)

BUX-index (záró): 5506,52 pont (+63,93)

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE (április 15.)

	Nyitó	Átlag	Záró	Darabszám	Forgalom, forint
Agrimpex n.					
Aranypók	7 450	7 450	7 450	8	59 600
Balaton Füszért	4 350	4 350	4 350	23	100 050
Bonbon Hemingway					
BorsodChem	6 400	6 445	6 460	4 774	30 769 945
Cofinec	5 000	4 991	4 995	185	923 280
Csemege–Julius Meinl					
Csopak					
Danubius	5 110	5 104	5 130	6 304	32 176 600
Domus					
Dunaholding					
Egis	10 495	10 610	10 600	3 584	38 025 290
Eravis	4 500	4 588	4 600	34	156 000
Fotex	145	147	146	127 355	18 778 025
Garagent					
Gardénia	2 010	1 991	1 995	1 200	2 389 000
Gardénia 1	1 825	1 948	1 980	58 364	113 671 330
Global					
Globus	1 600	1 644	1 650	1 138	1 870 800
Goldsun					
Graboplast	7 850	7 847	7 845	8 411	65 999 660
Hajdútej					
Horizont-Multiplant	299	299	299	4 500	1 345 500
Human	2 985	2 959	2 950	2 089	6 181 745
Hungagent					
IBUSZ	700	700	700	10	7 000
Inter-Európa Bank	49 000	49 078	49 000	732	35 925 200
Konzum	285	285	285	200	57 000
Kékkúti Ásványvíz					
Kékkúti Ásványvíz 2					
Mol	3 020	3 078	3 060	186 430	573 856 720
Martfűi Sörgyár	3 100	3 100	3 100	107	331 700
Nitroil					
Novotrade					
OTP	4 000	4 125	4 150	22 604	93 241 185
Pannon Váltó	580	580	580	120	69 600
Pannonflax	870	886	880	2 420	2 143 230
Pannonplast	8 700	8 711	8 740	48 661	423 903 840
Pick	10 800	11 126	11 100	5 964	66 356 240
Prímagáz	11 000	11 193	11 205	1 084	12 133 000
Questor					
Questor 1	2 800	2 800	2 800	40	112 000
Richter	11 500	11 613	11 650	2 406	27 939 700
Skála-Coop S					
Skála-Coop T	1 850	1 908	1 920	3 200	6 106 600
Soproni Sörgyár	5 600	5 794	5 815	2 653	15 371 850
Styl					
TVK	2 440	2 464	2 465	92 604	228 134 910
Zalakerámia	8 150	8 131	8 150	548	4 455 515
Zwack	4 100	4 101	4 150	386	1 583 050
Kárpótlási jegy	695	701	703	62 653	43 907 249

(Forrás: Fornax Monitor)

VALUTAÁRFOLYAMOK ÁPRILIS 15-ÉN (egy egységre forintban)

a) American Express Hungary	Angol font Vétel	Angol font Eladás	Francia frank Vétel	Francia frank Eladás	Német márka Vétel	Német márka Eladás	Olasz líra (1000 egységre) Vétel	Olasz líra (1000 egységre) Eladás	Osztrák schilling (100 egységre) Vétel	Osztrák schilling (100 egységre) Eladás	Svájci frank Vétel	Svájci frank Eladás	Svéd korona Vétel	Svéd korona Eladás	USA-dollár Vétel	USA-dollár Eladás
POSTABANK	285,98	302,15	30,30	31,92	102,05	107,29	103,71	109,25	1450,02	1524,38	119,86	126,26	22,93	24,35	176,79	185,85
K & H Rt.	286,60	301,89	29,86	32,03	101,99	107,42	102,22	109,67	1449,31	1526,60	119,97	126,37	22,59	24,60	176,82	186,25
KONZUM	285,24	300,46	30,34	31,96	102,29	107,33	103,80	109,34	1453,00	1525,00	119,87	126,27	22,95	24,37	176,05	184,71
OTP	286,58	301,70	30,20	32,02	101,80	107,58	103,50	109,50	1446,28	1528,58	119,53	126,63	22,82	24,46	176,79	185,79
AMEX[a]	284,10	297,80	29,67	31,44	102,00	106,00	101,53	107,62	1445,00	1500,00	117,33	124,37	22,53	23,89	174,50	181,95

TB, BÉR- ÉS MUNKAÜGY
teljes körű adminisztrációs ügyintézése, tanácsadás. Szolgáltatásunk rugalmasan illeszkedik az önök tevékenységéhez.
Cím: 1092 Bp., Ferenc krt. 22.
Tel.: 217-8016 Fax: 217-8015
M és TÁRSA '91 Kft.

Foglalkoztatói irodánkban produktív
MUNKAERŐT KÖLCSÖNÖZHET
rövid vagy hosszú távon.
Kérje tájékoztatónkat!
Cím: 1092 Bp., Ferenc krt. 22.
Tel.: 217-8016 Fax: 217-8015
M és TÁRSA '91 Kft.

hallgatta a beszámolóinkat és örült, ha valaki többre vitte és eredményről számolt be a mérnöki, orvosi, tanári, fizikai stb. pályán. Ez a találkozó mégis különbözött a régebbi, vidám találkozóktól. Az ünnep fényét árnyékként lengték körül azon osztálytársaink emlékei, akik már nem lehettek közöttünk. (Később fejet hajtva és rájuk emlékezve kerestük fel sírjaikat.) Majd közösen idéztük fel a diákkori emlékeket. Egy a sok közül:

Tavaszi reggelen talán 1950-ben első óránk latin volt. Osztálytársnőmmel – akinél laktam – indulni akartunk az iskolába, de a kapuzár

doktorátust szerzett, lelkesen beszélt a Balaton-környéki kora-avarkori ásatások eredményeiről, a bronzkincsleletről és hogy e vidék már az ősidőkben is lakott település volt. Erre utal többek között a szintén Fenékpusztán talált „állami magtár" a horreum maradványa is. A történelem órák folytatódtak. Szántó tanár úr gyakran beszélt a Festetics levéltárban és másutt folytatott kutatásairól. Legtöbbet a Dunántúl ill. Zala megye 16-18. századi történetével foglalkozott.

A török hódoltság után, 1683-tól kezdve a császáriak hírhedt porció-rendszere, az úrbéri terhek növeke-

nem tudom, harapósak-e ezek a szabadon futkorászó ebek, de ez esetben előírás szerint a gazdája köteles szájkosárral ellátni.

Ne gondolja senki, hogy nekem „kutyabajom" van, én nagyon szeretem az állatokat, különösen a kutyákat. A jó múltkor a „Katika-Patikának" becézett büfé ablakán olyan vágyódva nézte a krumplispogácsát egy nagy fehér kutya, hogy megsajnáltam és vettem neki vagy 5 darabot. Hálája jeléül a kezemet nyalogatta és eljött velem haza. Itthon jóltartottam, aztán leápoltam az oldalán és nyakán késszúrástól keletke-

hogy ismeretlen emberek valamelyik faluban magára hagyják a nem kívánatos kutyájukat. Így történt, hogy az Alsópáhokon lakó édesapám udvarában néha 4-5 gazdátlan kutya is menedéket talált. Ő odaadta nekik a saját ételét is mert kilesték a szájából. Annyira otthon érezték magukat, hogy rámtámadtak, ha el akartam kergetni őket.

Hát bizony jó volna ezen a „kutya fronton" is egy kis rendet csinálni.

Tisztelettel:

Id. Ruzsics Ferenc
Keszthely, Bercsényi u. 39.

egy rossz hír eltitkolásával szemben annak megjelenése egy szabad sajtóban megerősíti a nyugat bizalmát,

a szavát.

Dr. Károlyi László
Vállalkozók Pártja Alelnöke

SZAKNÉVSOR

SZERVEZŐKET KERESÜNK MELLÉKÁLLÁSBAN IS!

Magas jutalék!

Széleskörű ismeretség, pedagógus gyakorlat előny!

Szaknévsorok Zala Megyei Ügyfélszolgálata:
8906 Zalaegerszeg, Pf.: 65.

ZALAREKLÁM Stúdió

AZ AGROBANK RT. AJÁNLATA

AGROBANK – TAKARÉK

100 FORINTJÁÉRT

HA MÉG IDÉN VÁSÁROL, MÁSFÉL ÉVRE BRUTTÓ

137 FORINTOT KAP.

AZ AGROBANK AZ ÖN HÁZI BANKJA, BARÁTJA.

Keszthely, Park u. 19. **Pacsa, Szabadság tér 21.**

AGROBANK RT

Zöld jelzés a Dongó háznak

Hosszú évek óta gazdátlannak tűnik a város egyik jeles műemlék háza, a Dongó trafik. Meglehet, nem közismert: hajdan az azonos nevű kereskedő család dohányáru üzletét és lakását rejtette a XIX. században épült ház. A múlt rendszer "végnapjaiban" a városi tanács felkutatta a Dongó család örököseit, s rendezték az épület tulajdonjogát. Megvásárolták tőlük az épületet, amelyet kulturális, közösségi célokra szántak. A ház ügyét innentől a Goldmark Károly Művelődési Ház képviselte.

A keszthelyi művészek úgymond "kitalpalták" maguknak az épület használati jogát, hiszen a városban nincsen /máig sem!/ olyan közösségi ház, ahol folyamatos, együttes munkát folytathatnának. Később, 1990-től a Zalai Népművészek Egyesülete igyekezett kézbe venni a dolgot. Meg is indult a munka a ház megmentésére. Téglajegy néven közismertté vált képeslapot bocsátottak ki a költségek részbeni finanszírozására. Jórészt a népművészek munkájával kicserélték a tetőszerkezetet, ám a nádhéjazat már nem került fel a házra.

Két év óta semmi jelentős változást nem lehet felfedezni a jobb sorsra érdemes épületben. Időközben **dr. Czoma László,** a Helikon Kastélymúzeum igazgatója felajánlotta, hogy három- és ötmillió forint közti összeget biztosít a szükséges mértékben a ház felújítására - ha a tulajdonjogot a város önkormányzata átadja a Zalai Népművészek Egyesületének. Pontosabban az egyesület által létrehozott Zala Megye Népművészetéért Alapítványnak.

Változás az utóbbi hónapokban sem volt tapasztalható a ház körül. A felújításban és majdani működtetésben érdekelt felek a közelmúltban szemügyre vették az épületet és környékét. Leírhatatlan állapotot találtak... A itteni "csikágó" egyes, emberi lénynek aligha nevezhető lakói minden lehetőt megtettek az eddig megteremtett értékek tönkretételéért. Szó szerint illetlenül illemhelynek nézték az épületet és környékét. Nagyon meg kellett nézni, hova is lép az ember... Szép számmal akadnak a környéken bűnözők, s olyan is van, aki most éppen börtönben csücsül. Nem kizárt az sem, hogy ismerőseik a romos, félig elkészült falak közt éjszakáznak időnként.

Annyi bizonyos, hogy a felújításon kívül egyéb tennivaló is akad a környéken. Az önkormányzat éveken át nem tudott hatékony lépéseket tenni a ház megóvása érdekében. Keszthely népművészei pedig eközben még mindig a közös alkotó munkára alkalmas épületre várnak, s bizonyosan tennének is érte a lehetőségükhöz képest.

Hol is "áll" ma az ügy? – ennek néztünk utána s kiderült, hogy immáron nem áll; a munka hamarosan elkezdődhet. A tervekről **Skrabut Évával**, a Zalai Népművészek Egyesületének titkárával és dr. Czoma Lászlóval beszélgettünk.

– A ház sorsa már a mi kezünkben is két éve holtponton van – mondta Skrabut Éva. *– Három éve ajánlottuk fel a városnak, hogy igyekszünk valamihez fogni a ház érdekében. A tetőszerkezet cseréjét követően a nádtetőt is fel akartuk rakni. Ám az akkori országos változások, váltások a Műemléki Felügyelőséget is érintették, s a tőlük pályázaton nyert pénz nem érkezett meg idejében. Ezért csúszott, s még ma sem készült el a nádtető felrakása. A késés részben szerencsés is volt, hiszen addigra derült ki számunkra, hogy az egész környék kissé rendezetlen, "csikágó jellegű". Több olyan család lakik a környező udvarokban, akiktől nem igen vannak biztonságban az értékek... Azon az őszön derült ki, hogy nem megoldott a vagyonvédelem. Betörtek a házba, elkezdték szétszedni, amit mi előzőleg beépítettünk... Az egyesületnek több tagja él Keszthelyen, de azt nyilván senki sem vállalhatja el, hogy őrizze a házat... Ugyancsak gondot jelent a közvetlenül a Dongó trafik melletti épületek sorsa. A kastély felőli ház elhanyagoltabb felében egy tápbolt üzemel. Ide valamiféle, korábban kialakult szokásjog alapján a mi udvarunkon keresztül járnak a szállítók... A ház majdani működtetését illetően nem megnyugtató, hogy idegenek járnak át szabadon... Mindezek figyelembe vételével kérjük a várostól két éve, hogy a vagyonvédelem megoldásában segítsenek. Az eddigi próbálkozásuk nem nevezhető sikeresnek.*

– Mégis, van megoldás?

– Amíg a város az érintett házak kisajátításával, vagy más módon nem tudja szavatolni a vagyonvédelmet, addig ez nagyon nehéz dolog... Azért nem érdemes a nehezen megszerzett értékeket beépíteni, hogy mások hamarosan újra szétverjék... Bizonyosan nem könnyű feladat, de remélhetően képes lesz a város megoldani az udvaron való átjárás megszüntetését, s a kérdéses lakások cseréjét. Időközben drágultak az építőanyagok, az építőmunka. Dr. Czoma úr ajánlatának feltétele az volt, hogy a város adja át a ház tulajdonjogát az alapítványnak. A közgyűlés nyáron döntött az ügyben, az átadási okirat pedig november folyamán készült el

– Tehát kezdődhet a munka...

– A tetőszerkezetet korábban lefóliáztuk, vegyileg kezeltük, így remélhetően nem károsodott. A szükséges takarítás után télire valószínűleg befalazzuk a nyílászárókat, s ahogy engedi az időjárás, tavasszal megindulhat a felújítás, amelyet májusra szeretnénk befejezni. A házban fog működni többek közt Bordácsné Kishonti Erika szövőstúdiója, otthont kapnak a magas színvonalon alkotó keszthelyi fafaragók s Bereczky Csaba gyermekcsoportja is. Bognár Edit a csipkeverő, Gömbös Katalin a nemezelő alkotócsoport munkáját foghatja össze, s nyitott lesz a ház további művészek és gyermekcsoportok fogadására is. Remélhetően a ház berendezéséhez és működtetéséhez szükséges anyagiak is biztosíthatók lesznek, e célra pályázaton már nyertünk is pénzt. A későbbiekben egy népművészeti kézműves boltot is üzemeltetni szándékozunk. Az ott kapható tárgyak hivatottak reprezentálni a házban folyó munkát, illetve az egész egyesület munkáját. Szeretnénk a szezon elejére fogadóképes állapotba hozni a házat. Az ehhez felajánlott segítségért köszönettel tartozunk dr.Czoma úrnak, akinek hosszú ideje nagyon jó a kapcsolata a keszthelyi népművészekkel - jellemezte a helyzetet Skrabut Éva.

(Folytatás a 3. oldalon)

* JÓ & FRISS * MÉRY ABC

Zöld jelzés a Dongó háznak

(Folytatás az 1. oldalról)

Dr. Czoma Lászlót arról kérdeztük, miért látta fontosnak a Dongó ház, illetve az egyesület ügyét.

– A magyarországi parasztbarokk egyik legszebb, legizgalmasabb épülete húzódik meg, "dülöngél" a kastély szomszédságában, vagy tán inkább árnyékában. Három dolog segítette a Kastélymúzeumot a döntésben, illetve a Dongó trafik sorsának a rendezésében. Nem tudtuk tovább nézni és elviselni azt a méltatlan állapotot, hogy a rendbe tett kastély mellett a szemünk láttára pusztul el egy ilyen épület. A másik ok: Keszthely és környéke népművészeinek nincsen háza, amely az övéké, ahol nyugodt körülmények közt alkothatnának és a legújabb darabjaikat közszemlére tehetnék. Továbbá bizonyos vagyok benne, hogy a kastélynak is lesz erkölcsi haszna a ház felújításából. A kastélyba különböző konferenciákra érkező delegációknak és vendégeknek a programjába szint hozhat, ha bemutatjuk nekik a Dongó trafikot.

Azért is fontos - szintén erkölcsi haszonképpen - az épületnek a megfelelő kezekben való üzemeltetése, mert Keszthely, s a kastély is otthont ad az Európai Ifjúsági Kulturális Központnak, illetve e műhely közép-kelet-európai rendezvényeinek. A "főpróbát" az idén megtartottuk ír, francia és természetesen magyar – köztük keszthelyi – gyerekekkel. A ház a későbbiekben otthont adhatna a kézműves tevékenységnek. A tulajdonjognak az önkormányzattól a Zala Megye Népművészetéért Alapítvány részére való átadásától a mi gondunk a felújítás...

– A legsürgetőbb feladatok?

– A múltkori bejárásnál elképesztő állapotokat találtunk. Elrendeltük az állagmegóvási munkákat. A havat le kell szedni a tetőről, azt újra fóliázzuk, hogy tavasszal felrakható legyen rá a nádfedél. A Kastélymúzeum fogja az építkezést "levezényelni", hiszen van megfelelő gyakorlatunk az újjáépítésben. A felújítási terveket a keszthelyi születésű Deák Zoltán, az Országos Műemlékvédelmi Felügyelőség építésze már korábban elkészítette. Meghirdetjük a munkát, s a beérkezett pályázatokból a legmegfelelőbb vállalkozó kapja meg majd a megbízást. Bordács Attila, a műszaki ellenőrünk győződik meg majd az elvégzett munka minőségéről, mi pedig fizetjük a számlákat. Az elkészült munkát az egyesülettel közösen fogjuk átvenni. Szeretnénk, ha legkésőbb május végére befejeződne a munka, s egy rendbe tett ház fogadná az érdeklődőket. Aztán be kell indítani, működtetni a házat, amely remélhetően néhány éven belül széles körben ismertté válik. Úgy gondolom, hogy Kiskeszthely rehabilitációja ezzel a lépéssel megindulhat. Szeretnénk megterveztetni és megépíttetni a Bástya utcától a kastély kanyarig tartó szakaszt, a rendelőintézet parkolóját, a szemközti járdaszegélyeket... Fogadja ez a környék, a város hévízi kapuja úgy az érkezőket, ahogy valójában illik a kastély környezetéhez! Remélem, hamarosan megindulhat az Ybl lovardának az építése is, amellyel együtt teljes lesz az egész műemlék-együttes. A tervezett lovarda - amely hajdan is lóállásokat, illetve bemutatóra alkalmas területet jelentett - ma részben a söripar, részben a Füszért kezelésében van, s az épületben még két tucatnyi lakás is található... A tulajdonosi felelősséget igazából nem érezték át... A terület, illetve az épület tulajdonjogát részben már megkaptuk. Ugyancsak a lovarda épületében tervezzük a nagyszabású Afrika kiállítás létrehozását is. Itt valamennyi, Magyarországon fellelhető, eddig ki nem állított afrikai tárgyat szeretnénk összegyűjteni és a látogatóknak bemutatni. Az itt levő felbecsülhetetlen építészeti értékek megmentése, amely a Dongó trafik felújításával kezdődik, a városrésznek, s egész Keszthelynek a hasznára válik - mondta lapunknak dr. Czoma László, a Kastélymúzeum igazgatója.

Kép, szöveg: Farsang Lajos

vételő, súlyos betegsége mellett bizony kissé mintha elterelődött volna a figyelem az egész emberöltőre kiható, agyi eredetű rendellenességekkel járó kórokról. Nos ilyen, szintén egész életen át tartó fejlődési zavar, illetve fogyatékosság, ám számunkra még szinte ismeretlen terület az autizmus is – mely hazánkban a Rainman - Esőember című film bemutatásakor vált ismert fogalommá.

Az autizmusban szenvedők szociális kapcsolataikban, kommunikációjukban, gondolkodásukban fogyatékos emberek, de ez gyakran jár együtt egyéb sérüléssel is. Túlnyomó többségük önálló életvezetésre alkalmatlan marad, a súlyos autisták fele élete során nem tanul meg beszélni. A gyerekeknél a legsúlyosabb tünetek 2-5 év között jelentkeznek, s minden 100 autista gyerekből körülbelül 5 válik önállóvá felnőtté, 25-30 jelentős fejlődést mutat, de támaszt, ellenőrzést igényel, a többiek pedig tartósan ellátásra szorulnak. Mivel az állapot késői tudományos leírása nem jött létre, s mert önszerveződésre, érdekeik képviseletére képtelenek, a fogyatékos csoportok között minden bizonnyal az autisták a leghátrányosabb helyzetűek. Magyarországon mintegy 16 ezer autisztikus személy él, közülük kétezer tíz év alatti, számuk tehát megközelíti a vakokét és gyengénlátókét.

Bizony megdöbbentő adatok ezek és sajnos városunkban is három gyermek szenved e betegségben, akikkel a Zöld mező ucai általános iskolában szeptembertől önállóan működő csoportfoglalkozás keretében **Kovácsné Mozsolics Melinda** gyógypedagógus és asz-

bert próbálo munkájukra, s az autizmus betegség súlyára kívánjuk felhívni a figyelmet e beszélgetéssel.

– Nálunk még nem olyan régóta diagnosztizálják az autizmust, hogy megfelelő tematika álljon rendelkezésre a gyermekek képzésére. Honnét kapnak mégis segítséget? – intéztem a kérdést a gyógypedagógushoz.

– Ugyan 1989 óta már munkálkodik az ún. Autizmus Kutatócsoport és Kísérleti Iskola, amelynek közvetlen irányítása alá tartozunk, de természetesen az általuk kidolgozott módszerek – az idő rövidsége miatt – még igazán nem érettek. Ezért az e téren már nagyobb tapasztalatokkal rendelkező angol és amerikai nyelvterületről nyújtanak számunkra hathatós segítséget. Ugyanakkor egy londoni kutató, Uta Frith e speciális témakörről írt könyve magyarul is megjelent, így e szakkönyv – egyébként a világon elsőként – ad kielégítő pszichológiai elemzést az autista elméjében lejátszódó folyamatokról. A csoport indítása előtt egyébként Budapesten kellett résztvennünk egyhetes képzésen, kapcsolattartásunk azóta is folyamatos, csoportunkat rendszeresen látogatják.

– Tulajdonképpen tudjuk már mi váltja ki a fejlődési zavart?

– Figyelemreméltó tény, hogy a fiúknál gyakoribb a megbetegedések száma, amit én hangsúlyozottan a biológiai károsodások számlájára írok. Három fős kis csoportomban is két fiút és egy kislányt tanítok.

– Milyen módszerekkel próbálnak segíteni, miként foglalkoznak a gyerekekkel?

– Először is le kell szögeznünk a betegség alapproblémáját, miszeesetekben és a 3-4 éves autista kisgyermekeknél – mint az a két gyermek, akik édesanyjukkal együtt vesznek részt heti két alkalommal fejlesztésben – a csecsemőkorhoz kell visszatérnünk, de míg a csecsemőnél a felnőttek utánzása ösztönös készségként jelentkezik, s mutatása a számára érdekes tárgy felé mindig szemkontaktussal párosul, az autista gyereket minderre nekünk kell rávennünk, megtanítanunk. Ezek a gyerekek ugyanis ösztönös készségek híján az esetek egy részében a kommunikáció legalapvetőbb formáit sem ismerik. Azt viszont nagyon fontos szem előtt tartanunk, hogy a gyermek nem azért nem kommunikálja szükségleteit elfogadható módon, mert nem akarja, hanem mert nincsen rá eszköze. Éppen ezért a kommunikáció-tanítás első lépcsőfokának, megalapozásának a mutatásnak és a szemkontaktusnak kell lennie. Nagyon fontos, hogy rávegyük a mutatásra – beszélő autista esetében kérésre – és a velejáró szemkontaktusra. E képesség fejlesztése áthatja egész napi tevékenységüket. Egyébként iskolai tevékenységünk egészére jellemző, hogy kevés beszéddel folyik. Kisebb a hangsúly az írás, olvasás, matematika területén, ám nagyobb a szociális kapcsolatok, viselkedés, önállóság fejlesztése terén.

– Az Esőembert visszaidézve az e betegségben szenvedő főszereplő többször „papagájszerűen" ismételgetett szavakat és néhány furcsa kézmozdulatokat is tett.

– Igen mindkettő összefügg az autizmussal, s általában akkor figyelhetők meg e tünetek, amikor a szülőknek óriási információhalmaz következtében elfáradnak, vagy ne

HIRSCH Csavaráru- és Rögzítést

KESZTHELY

Sopron u.

Dongó ház

FARSANG Lajos: Zöld jelzés a Dongó háznak.
Keszthely és Vidéke, 1993. dec. 10. 1,3.ill.

MAGYA
ESFEL

M E G I

1994. február 22-é

"Fordulóponton

Az AVIS élni akar a magyar lehetőségekkel

Autósbérlet a kasszasikerhez

Magyarország gazdaságilag gyorsabban fejlődik, mint a legtöbb ország. Ebből a lehetőségből az AVIS nem akar kimaradni. Meggyőződésem, hogy az AVIS a magyar gazdasággal párhuzamosan fog terebélyesedni, s nagyon sikeres vállalkozássá növi ki magát itt is. Egyebek mellett ezt hangsúlyozta Alun Cathcart, az AVIS Európa elnöke, aki abból az alkalomból érkezett hozzánk, hogy üzembe állították a világon a legfejlettebb technikával működő Wizard helyfoglalási rendszert. Az elnökkel készített interjút lapunk munkatársa.

Alun Cathcart

– Kérem, beszéljen röviden cége megalakulásának körülményeiről?

– Vállalatunkat – közvetlenül a második világháború után – *Warren Avis* alapította az Egyesült Államokban, 1946-ban. Innen az AVIS név. Ő ismerte fel, hogy az embereknek leginkább a replőtereken van arra szükségük, hogy autót béreljenek. Szolgáltatását aztán kiterjesztette szerte az Egyesült Államokban. Európába az 1950-es évek során érkezett meg, s a legtöbb országban franchise alapon hozott létre irodákat. Maga az AVIS Európa – az a vállalat, amelyet én vezetek – közel 30 éves, 1964-ben alapították. Legnagyobbá, piacvezetővé 1973-ban lettünk a kontinensen. Az AVIS Európa – Afrikát és a Közel-Keletet is beleértve – 81 országban rendelkezik képviselettel. Európában 2300 telephelyünk van, világszerte pedig több mint 5000. Európában mindennap több mint 105 000, világszerte pedig 250 000 autót üzemeltetünk. Évente 2 milliárd dollárt költünk autóvásárlásra. Fantasztikus mennyiségű az a pénz, amit a világ gépkocsigyártóinál hagyunk. Partneri kapcsolatban állunk az európai légitársaságok túlnyomó többségével, jelen vagyunk 75 nagyobb repülőtéren. S szintén szoros kapcsolatban állunk nyolc vasúttársasággal a kontinensen. Remélhetőleg hamarosan a magyar pályaudvarokon is lehet AVIS-gépkocsikat bérelni, már felvettük a kapcsolatot a MÁV-val.

– Önök Magyarországot is bekapcsolták világméretű számítógépes hálózatukba. Mi ennek a jelentősége?

– A Wizard egy világméretű komputerrendszer, közvetlen összeköttetésben áll a New York-i komputerközpontunkkal. Ez az egyetlen integrált helyfoglalásos bérleti rendszer a világon. Valamennyi légitársaság sokat költ olyan rendszerek kiépítésére, amelyek képesek az utasokkal közvetlenül foglalkozni. Autóbérleti komputerünknek ezekkel a rendszerekkel kell versenyeznie. Az AVIS Wizard lehetővé teszi, hogy sokkal gyorsabban szolgálhassuk ügyfeleinket. Kézi terminál használatával távol az irodától is – a repülőtértől, a pályaudvartól – ellenőrizni lehet az autókat, s fogadhatjuk általa a megrendeléseket. Ez a rendszer Magyarországon is jól működik, itteni munkatársaink hamar elsajátították a technika használatát.

– Hogyan vélekedik az üzlet magyarországi alakulásáról? S milyen perspektívát lát az itthoni AVIS cég előtt?

– Ez egy nagyon szép ország, s az elkövetkező tíz évben sokszor turistát fog vonzani. De az üzlet szintén fontos, s vállalatunk mindkét igényt kiszolgálja: várjuk az üzletemberek jelentkezését is. Az AVIS 1970 óta van jelen Magyarországon. Itteni partnereink, a Toyota-Tsusho Kft. az elmúlt két évben sokat fektetett be az üzletbe. Hetven ember dolgozik a cégnél, 250 autót tudunk Magyarországon kölcsönözni egyszerre. Valójában a kezdetén vagyunk, de hogy az itteniek milyen jó munkát végeznek, arra bizonyíték, hogy 1991-ben elnyerték a kontinens legjobb AVIS cége kitüntetést. Úgy látom, hogy az évek során nagyon fontos piaci szereplővé fog válni. További fejlesztéseket tervezünk. Remélhetőleg 5 éven belül 2000 autónk lesz. Bár az AVIS voltaképpen egy vállalatcsoport, mégis minden tagunk független. Az egyetlen függőségi kapcsolatot az AVIS családhoz való tartozás jelenti, amelyre az egységes minőségi követelmények megállapítása, betartatása vonatkozik, s amelynek üzleti eredményeit összesíteni lehet.

– Miért nem hozták be korábban a Wizard-rendszert Magyarországra?

– A rendszer fölállítása nagy mértékben függ a tömegkommunikációs költségektől. S amint ön is tudja, ezek az árak szerte a világon folyamatosan csökkennek. S a gazdaságilag legmegfelelőbb időt akartuk kiválasztani Magyarország számára a bevezetéshez. Ezért vártunk idáig.

– Bízik Magyarország gazdasági megerősödésében?

– Az önök országa gazdaságilag gyorsabban fejlődik, mint a legtöbb ország a világon. Ebből mi nem maradhatunk ki. Meggyőződésem, hogy az AVIS a magyar gazdasággal, az országgal együtt fog erősödni.

Horváth K. József

Nőtt a mezőgazdasági kisgépek forgalma

Gazdák a vásárlók

Idén negyven százalékkal több mezőgazdasági kisgépet adott el a szolnoki Mezőgép Rt., mint tavaly – tudtuk meg a cég vezérigazgatójától, *Sziráki András* egyetemi tanártól. Leginkább a 25–80 lóerős traktorokat és a hozzájuk kapcsolható gépeket, eszközöket keresik a gazdák. Szálastakarmány betakarítására alkalmas gépsorból kétszer annyi fogyott, mint tavaly. Többen érdeklődnek a nagyobb teljesítményű gépek iránt is. Az olcsóbb orosz gyártmányok sajnos sok kereskedelmi csatornán keresztül érkeznek az országba, ezért az áruk meglehetősen változatos. A vezérigazgató szerint tarthatatlan, hogy a lánckereskedelem használt most induló kispénzű gazdálkodók fizessék meg. Szolnokon a Mezőgépnél lehet részletre vásárolni, lízingelni, sőt adtak már gépet terményért és kárpótlási jegyért is.

A hazai mezőgépgyártás felkészült az átalakuló agrárvilág igényeire, és ha az iparág megerősödik, képes lesz féken tartani az importberendezések árait, kiváló export árualapot és munkahelyet biztosít – véli Sziráki András. A Mezőgép gyártmányai 40 százalékkal olcsóbbak, mint a külföldiek és a gépek nyolcvan százalékát nyugati piacon értékesítik.

Burda Pétert, a Budapesti Agroker Rt. igazgatóját is megkérdeztük, milyen gépeket kínálnak a kisgazdaságok számára. Mint elmondta, a 15–80 lóerős kategóriában adnak azonnal cseh, orosz és kínai, valamint nyugati gyártmányú két- és négykerékhajtású traktorokat, tíz-tizenöt féle munkagéppel együtt. A vontatókat levizsgáztatva, egyéves garanciával vehetik át a vásárlók, csak a rendszámért kell befáradniuk a rendőrségre.

Fizetni lehet készpénzzel, vállalkozóknak bélyegzővel és átutalással, ha van bankgaranciájuk. Ha valaki terménnyel kíván fizetni, az áru értékének harminc százalékát kérik készpénzben. Kárpótlási jegyet is elfogadnak, és három-négy éves futamidővel lízingelhet a gazda.

Tavaly szeptembertől az Agrokernél is föllendült az üzlet, főként a kisteljesítményű, olcsóbb gépek fogynak. Míg két éve szinte csak a nagyüzemek vásároltak, ma inkább magángazdák a vevők.

K. T.

GSM-tender

Az új értelmezés nem módosítás

Az utóbbi időben sok, gyakran egymásnak is ellentmondó vélemény jelent meg a sajtóban a digitális mobil rádiótelefon, közismert nevén a GSM-tender fejleményeivel kapcsolatban. A Közlekedési, Hírközlési és Vízügyi Minisztérium mindeddig nem kommentálta ezeket az írásokat, mivel nem kívánt nyilvánosságra hozni olyan adatokat, amelyek sértenék a nemzetgazdaság vagy a pályázók üzleti érdekeit. A tárca tegnap egy közleményt juttatott el szerkesztőségünkbe, amely az alábbiakról tájékoztat.

A bírálóbizottság javaslatára a miniszter tájékoztatta a pályázókat arról, hogy néhány vonatkozásban ki kell egészíteniük, illetve egyértelművé kell tenniük az ajánlatukban szereplő adatokat. Ennek a kérésnek mind az öt pályázó eleget is tett. Tájékoztatást kaptak továbbá arról, hogy a benyújtott ajánlatok részletes átvizsgálása alapján és a kiírással összhangban a bírálóbizottság indokoltnak tartja a koncessziós díj összegének emelésére vonatkozó pályázói készség megállapítását.

A minisztérium nem módosította a kiírást, értelmezésében sem lép ki a jog által biztosított keretek közül. A koncessziós díjra irányuló versenyeztetést az előre megadott szempontok szigorú figyelembevételével, a koncessziós törvény értelmében bonyolítja le, a verseny tisztaságának biztosítása mellett. A közlemény végezetül leszögezi: a miniszter a lehető legkedvezőbb díjtételeket és feltételeket kívánja elérni.

Exporttámogatás bogyósokra

Az Agrárrendtartási Hivatal feketeribizke és egres exportjához tonnánként hétezer forint többlettámogatást nyújt a kereskedőknek. A legfontosabb pályázati feltétel, hogy az egrest kilónként legalább 15 forintért, a feketeribizkét 12 forintért vásárolják meg a termelőktől legkésőbb július 31-ig.

Iposz-fórumok

Az Ipartestületek Országos Szövetsége Magyar Kézműves Kamara a jövőben is érdekképviseleti szervként szándékozik érvényesíteni tagjainak az érdekeit, s ebbéli minőségében szorgalmazza a kamarai törvény megalkotását. A törvény életbe lépésével pedig a szervezet nevéből is elhagyják a „kamara" szót – erősítették meg az Iposz vezetői tegnap Szolnokon, a szövetség regionális vállalkozói fórumán. A találkozón hat megye – Borsod-Abaúj-Zemplén, Békés, Csongrád, Hajdú-Bihar, Szolnok és Szabolcs-Szatmár-Bereg megye – Iposz-küldöttei és vezetői vitatták meg a kamarai törvény, valamint az Iposz gazdasági téziseinek készülő tervezetét.

Szabó István, az Iposz megbízott ügyvezető igazgatója lapunk kérdésére elmondta: a szervezet a kamarai törvény tervezetének legújabb változatát támogatja, mert az már a kamarai és az érdekképviseleti feladatköröket is egyaránt meghatározza – szemben a korábbi változattal, amely jórészt az érdekképviseleti feladatokra összpontosított. Az Iposz küldöttei körében megfogalmazódott az az aggodalom, hogy a szervezet esetleg nem fog hatékonyan működni, ha a tevékenysége kizárólag érdekképviseleti munkára korlátozódik. Ám, mint a szövetség vezetősége rámutatott, a majdan létrehozandó, megválasztandó kamarák – amelyek jogelőd nélkül jönnek létre – kizárólag a kormányzattól és az önkormányzatoktól veszik át gazdaságszervezői feladataikat, s ilymódon nem csorbítják az érdekképviseletek jogait.

Az Iposz holnap Székesfehérváron, a jövő csütörtökön pedig Budapesten rendez a tegnapihoz hasonló, regionális tanácskozásokat. **(Dóczy)**

Diczházi Bertalan:

Modernizáció csak gyors privatizációval

A gazdasági rendszerváltozás egyik legfontosabb mozzanata a privatizáció, az állami önkormányzati vagyon magánkézbe adása.

Annak ellenére, hogy általánosságban a meghatározó politikai erők támogatják a magánosodási folyamatot, a konkrét döntésekben időről időre ellentétes tendenciák is megfigyelhetők. Közismert ügyekről van szó, mint például a privatizációval szemben az állami vagyonkezelés előtérbe állítása vagy például a társadalombiztosítási és az önkormányzati tulajdonlás preferálása.

Az állami vagyon terhére elég sok elígérkezés történt, valamint a privatizációval szemben sokszor ellentétes prioritásokat fogalmaztak meg. Az elígérgetések és a prioritások dzsungelében időről időre meg kell határozni a prioritások sorrendjét, különben káosz alakulhat ki. A következőkben erre teszek kísérletet.

Mindenekelőtt az 1990-es kormányprogramból kell kiindulni, amely *a magántulajdon dominanciájára épülő piacgazdaság kiépítését* tűzte ki célul.

Szempontok a privatizációhoz:

1. Gyors magánkézbe adás

Szakértők kimutatták, hogy az állami vagyon értékcsökkenése a havi hatmilliárd forintot is elérheti. A privatizáció előtt állami vállalatoknál, társaságoknál lényegében már nincs beruházás, fejlesztés. A vezetők és alkalmazottak bizonytalanok, ideiglenesség uralkodik. Ezek a vállalatok magánkézbe adás után szolgálják a modernizációt és a gazdasági felemelkedést.

2. Többségi magántulajdonos kiválasztása

A privatizációs eljárás során legfontosabb feladata, hogy első lépésben irányító, magántulajdonosok (döntő részt 51 százalékos tulajdonjog) kezébe kerüljön a társaság. A maradék 49 százalékos vagyoni részt második körben lehet értékesíteni. Az irányító tulajdonos kiválasztásánál nagyon fontos szempont, hogy tőkeerős, pótlólagos tőkebevonásra képes partnerre találjunk. Különösen fontos ez a versenyszektorba tartozó cégek esetén. Előnyt élveznek az új, exportpiacot hozó befektetők. Piaci problémákkal, nagy hitelállománnyal rendelkező cégek esetén csak tőkeerős partnerek jöhetnek számításba. Az ÁVÜ-nek több kudarcot kellett megélnie amiatt, hogy „tőkeszegény" hazai tulajdonosoknak adott el magas hitelállománnyal céget, s végül felszámolási eljárásra került sor. Ez intő példa arra, hogy a jelentős adósságállománnyal rendelkező céget inkább felszámolási eljárás során kell privatizálni.

A többségi magántulajdonos kiválasztása során a beruházási és fejlesztési ígéreteket szerződéses megállapodásban kell rögzíteni. Többségi magántulajdonos lehet a külföldi szakmai befektető, vállalati menedzsment, külső hazai befektetők, MRP-szervezet. Élelmiszer-ipari vállalatoknál a „kizárólag kárpótlási jegyért történő értékesítéssel" a termelőszövetkezeteket kell vevői helyzetbe hozni, amennyiben a tsz-ek részéről vásárlási szándék áll fönn.

Itt kell megemlíteni, hogy készpénzbevételre lényegében csak a külföldi befektetők részéről számíthatunk, hiszen a hazai magánszemélyek felé történő értékesítéskor az E-hitel, a kárpótlási jegy teljes egészében kiszorítja a készpénzt. Ugyanakkor a költségvetési törvény, a vagyonpolitikai irányelvek irreálisan magas privatizációs készpénzbevételt követelnek meg. Nem beszélve arról, hogy az ÁVÜ is rákényszerül, hogy néhány céget megmentsen foglalkoztatási, iparpolitikai okok miatt, amihez pénz kell.

3. Kisebbségi részesedés értékesítése (cseréje) kárpótlási jegyért

A versenyszektorban akkor lehetne sikeres a részvénykárpótlási jegyek cseréje, ha már irányító magántulajdonos van a társaságnál. Ezt több példa igazolja. Nyilvánvaló, hogy a gyors privatizáció teremt igazán kínálatot a kárpótlási jegyért. Megítélésem szerint a kárpótlási jegynek, mint privatizációs fizetőeszköznek prioritást kell élveznie a kisbefektetői programmal és a tb-vagyonátadással szemben. Minden nehézség ellenére a kárpótlási jegy léte jelentősen bővíti a hazai tulajdonszerzés lehetőségét és jelentősen hozzájárul az értékpapírpiac működéséhez.

4. Nyilvános részvényértékesítés kisbefektetőknek

A hazai tulajdonszerzés kiszélesítését, a megtakarítás privatizációs célú bevonását szolgálja a tartalmában részletfizetésre épülő részvényértékesítés. Erre a Danubius privatizációja a példa. E program keretén belül azonban az ismert, jó pénzügyi eredményt felmutató cégek jöhetnek számításba. Az angol tapasztalatok alapján a nagy közszolgáltató vállalatok részvényeit lehetne e programba bevonni. Igazi sikereket ezen cégekkel lehet elérni.

5. A társadalombiztosításnak történő vagyonátadás

Irreális célkitűzés a 300 milliárd forintnyi vagyonátadás. Le kell szögezni, a tb-nek történő vagyonátadás nem szolgálja a privatizációt, mert elvonja a vagyont a hatékony tulajdonostól, a kárpótlási jeggyel rendelkezőktől és a hazai magánszemélyek elől. Reális becslés szerint a privatizáció folyamatában tízmilliárdos nagyságrendű vagyon átadásáról lehet szó.

Az állami vagyon mellett meg kell indítani az önkormányzati vagyon magánkézbe adását is, a legutóbb elfogadott lakástörvény ezt a célt szolgálja.

Az ország fejlődését nagymértékben meghatározza a tulajdonátalakulási folyamat útja.

Megítélésem szerint a német–holland irányba kell mennünk, ehhez pedig gyors és határozott privatizációra van szükség, minimális kollektív tulajdonnal. Jelentős tartós állami vagyon, meghatározó önkormányzati vagyon fenntartása és társadalombiztosítási tulajdonlás inkább görög–olasz típusú tulajdonszerkezetet reprezentálna. Ez kevésbé hatékony, nem beszélve arról, hogy a közösségi és magántulajdon „egymásmellettisége" a korrupció melegágyát képezi.

Nógrádi vállalkozások

A térség vállalkozásfejlesztését tűzte zászlajára az az új alapítvány, amelyet Nógrád megye hat városa, a megyei önkormányzat, a Magyar Vállalkozásfejlesztési Alapítvány, a Budapest Bank Rt., a Magyar Vállalkozói Kamara, a Rákóczi Regionális Fejlesztési Bank Rt., a Közép-magyarországi Agrárkamara, az Észak-magyarországi Gazdasági Kamara, a Color-Nova Kft., a Dudás Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. hívott életre.

A *Nógrád Megyei Regionális Vállalkozásfejlesztési Alapítvány* vagyona meghaladja a húszmillió forintot. Az ígéretek szerint a térség vállalkozásfejlesztési programjának kidolgozásában nagy hangsúlyt fektetnek a *kis- és középvállalkozások fellendítésére.*

A nem titkolt cél, hogy új munkahelyek szülessenek.

(gig)

A Magyar Nemzeti Bank hivatalos valutaárfolyamai

Érvényben: 1993. júl. 20-án

Pénznem	Vételi árfolyam	Közép 1 egységre, forintban	Eladási
Angol font	141,11	142,51	143,91
Ausztrál dollár	63,67	64,29	64,91
Belga frank (100)	267,73	270,06	272,39
Dán korona	14,31	14,44	14,57
Finn márka	16,30	16,50	16,70
Francia frank	16,20	16,34	16,48
Görög drachma (100)	40,34	40,76	41,18
Holland forint	49,11	49,54	49,97
Ir font	133,19	134,49	135,79
Japán yen (100)	87,10	87,70	88,30
Kanadai dollár	73,71	74,41	75,11
Kuvaiti dinár	312,57	315,32	318,07
Német márka	55,26	55,74	56,22
Norvég korona	12,95	13,07	13,19
Olasz líra (1000)	59,52	60,16	60,80
Osztrák schilling (100)	785,77	792,57	799,37
Portugál escudo (100)	56,98	57,53	58,08
Spanyol peseta (100)	70,55	71,31	72,07
Svájci frank	62,84	63,38	63,92
Svéd korona	11,88	12,01	12,14
USA-dollár	94,32	95,10	95,88
ECU (Közös Piac)	107,49	108,47	109,45

Kínai áruközpont a Keletinél

Ruha, cipő, alsó- és felsőruházat, pamut, selyem.
Viszonteladóknak árkedvezmény.
MAGYARORSZÁGON A LEGOLCSÓBBI
Cím: Budapest VII., Garay u. 36.
Tel.: 142-5930, 122-4895

Bibliai kertek Keszthelyen

Magyarország rejtett aranyai

A közelmúltban – hazánkkal ismerkedvén – a keszthelyi Festetics-kastélymúzeumba is ellátogatott Marcell Galopin úr, a Világkiállítások Nemzetközi Irodájának ügyvezető elnöke. E látogatáshoz kapcsolódva arról beszélgettünk Czoma Lászlóval, a kastélymúzeum igazgatójával, hogyan készülődnek a világkiállításra itt, az ország egyik leghíresebb és a műemléki értékéhez, jelentőségéhez méltóan „funkcionáló" kulturális intézményében?

Czoma László bevezetőül felidézte: Galopin úr elismeréssel nyugtázta hazánknak más országokétól eltérő világkiállítási „filozófiáját". Örvendetesnek tartotta, hogy nálunk nemcsak egy nagyvárosra – a fővárosra – koncentrálódik a készülődés, mint másutt, hanem az országnak szinte minden vidéke aktívan be akar kapcsolódni az eseményekbe.

Eszmecserét folytattak arról is, hogy hazánknak azokat a kulturális, szellemi, művészeti hagyományokat, értékeket kell a világ elé tárnia, amelyeket a magyarság – és a vele élő nemzetiségek – a honfoglalás és az államalapítás óta eltelt ezeregyszáz év alatt teremtett a Kárpát-medencének ezen a részén... Ennek szellemében készül a világkiállításra Keszthely és a kastélymúzeum, *csak erre a vidékre jellemző, ugyanakkor az egész országhoz is kötődő, ám sajátosan kelet-közép-európai programmal* – hangsúlyozta az igazgató.

Visszakerült a kastélyhoz a közvetlen közelében lévő két és fél hektáros volt konyhakert, amelyben három kovácsoltvas üvegház és egy pálmaház van, ez utóbbi az Eiffel-irodában készült a múlt század fordulóján. A háborúban és az utóbbi évtizedek alatt nagyon „lepusztult" ez a terület. Rendbetettek már két üvegházat, s az év végéig elkészül a pálmaház is. Itt kialakítják *a Balaton-felvidék botanikus kertjét,* őshonos növényekkel, sétautakkal, pihenőkkel.

A kert sarkában áll a város legrégibb épülete, a középkori posta- és lóváltó állomás. A tervek szerint itt lesz egyrészt *a botanikuskert fogadóépülete,* kisebb konferenciáknak is otthont adva, másrészt ez lenne a színhelye egy különleges „attrakciónak" is. Ugyanis berendeznének az épületben egy *régi postaállomást is,* bemutatván, milyen volt az ántivilágban a posta és a vendégfogadás, valamint *indítanak innen egy delizsánsz-járatot, Keszthely, Rezi és Sümeg között,* összekötvén a programot a várak megtekintésével.

A nagyobb „kertprogram" további különleges látnivalókat kínál majd. Remélhetően befejeződik a következő években a barokk műemlék zsinagóga felújítása, ennek érdekessége, hogy működő templom lesz, istentiszteletet tartanak majd benne, s bemutathatók lesznek a barokk szakrális tárgyak is. A kertjében pedig kialakítanak egy *ószövetségi bibliai kertet,* azokkal a növényekkel, amelyek e klíma alatt is megélnek. Ennek „párját", az *újszövetségi bibliai kertet* a főtéri katolikus templomnál szeretnék kialakítani – várhatóan gyönyörű együttes lesz.

Elkészül továbbá az Ybl tervezte lovarda felújítása is. Itt kap majd helyet a hazai közgyűjteményekben föllelhető több mint tízezer darabos *Afrika-kiállítás.* Feldolgozzák továbbá a magyar Afrika-kutatók munkásságát, amelyhez konferenciák, tanácskozások is kapcsolódnak majd, neves Afrika-szakértők részvételével.

Remélhetően hamarosan nyugvópontra jut végre a korábban nagy viharokat kiváltó kastélyparkügy is; a honvédség új helyre költözik, s helyreállhat végre a park egysége. *Tavaly elültettek tizenötezer facsemetét* – a régi kastélykertleírások alapján állítva össze a növényállományt –, hogy majd legyen mivel újratelepíteni a felszabaduló parkrészt.

És az állandó kiállítások? Czoma László elmondta: ezeket gazdagítani kívánják s nem is akármivel. Például a százezer kötetes, harminchárom témakört felölelő műemlékkönyvtár legértékesebb darabjait kiállítják, s be szeretnék mutatni itt a különleges értékű *Festetics- és Keszthelyi-kódexet is.* Bővítik a fegyvergyűjteményt és a főúri életmódot bemutató tárlatot. Kiegészítik, teljesebbé teszik – korabeli viseletekkel, bútorokkal, használati tárgyakkal – *a Festetics-család ősgalériáját.* A legszebb tíz barokk teremben – amelyet visszakaptak a zeneiskolától, s amelyben régen a konyharész volt – szeretnének egy reneszánsz és egy barokk konyhafelszerelési és terítési kiállítást rendezni. Ehhez kapcsolódnék, hogy a kastélyhoz közel *egy régi házat barokk vendéglővé alakítanak át* a múzeumban látható tárgyak másolataival. *Korabeli öltözékekben szolgálják föl itt majd a korabeli barokk ízeket fölelevenítő ételeket...*

Keszthely, Festetics-kastély

Sáfár Tibor felvétele

És ezzel még nincs vége a különleges terveknek. A márványborítású mennyezettel ékes volt télikertben – ahol jelenleg még a városi könyvtár van, ám kiköltözik – berendezik a *Magyarország rejtett aranyai* című tárlatot. Összegyűjtik és bemutatják itt a hazai múzeumokban őrzött, de helyhiány miatt még ki nem állított arany- és ezüsttárgyak legszebb darabjait, mintegy ezer edényt, szakrális műtárgyat, használati tárgyat és ékszert...

Juhász Erzsébet

TV-lemény

Sötét a kép

Balatoni nyaralásom egy hete alatt sötét maradt számomra a képernyő – ennyi pihenés a kritikus fáradt, vibráló szemének is jár. Igaz, egyetlenegyszer azért megnéztem a Híradót a közös tévén, mely mögött biliárdoztak, mellette pedig diszkóztak, így aztán beláttam: elmélyült műélvezetre amúgy sem nyílnék alkalom. Kezdetben kifejezetten tetszett ez a nagy tévétlenség, visszaszabadultam a Gutenberg-galaxisba, és több könyvet olvastam el, mint eddig egész évben. Aztán kezdtem nyugtalan lenni, s ingerültségem fokozódott, amikor rádöbbentem – ezek bizony az *elvonás* tünetei. S amikor hazatértem, első dolgom lett volna bekapcsolni a tévét, ha nincs éppen áramszünet. De mikor végre lett áram, vaksin pislogva, ám boldogan néztem, néztem...

„Visszanéztem" az elmulasztott hetet, már amit a videoszalag programja szerint rögzítettünk.

A húszrészes Kisváros második passzusa alapján feltehetően az Angyalbőrben közönségét kívánja a képernyő elé csalogatni, lényegében azonos stábbal és felfogással. Ha nem tévedek, az előző sorozat még az „átkos", de már fellazulóban lévő néphadsereget reklámozta, itt már a határainkat védő akciószázad adja a történet hátterét, afféle magyar kommandósfilm kalandjainak sorát. *Usztics Mátyás* és csapata kemény és lelkes – elfogják a „belgát", a veszedelmes gyilkost, némi önbíráskodással rögvest karját is eltörve, „úgy kell neki". *Na, ezt talán mégsem...* De – megkímélem a tisztelt olvasót vegyes érzelmeim ecsetelésétől, pedagógiai és egyéb megfontolásaimtól, végtére is az élet tényleg nem habos torta és biztosan ilyen is van, lehet, meg kell is, hogy legyen. A katonaélet és az ő sajátos humora ihlető forrásvidéke lehet még remek sztoriknak és hangulatos párbeszédeknek. Ha a még kissé tétova sorozat eléri a hasonló amerikai filmek színvonalát (lefelé? felfelé?), akkor közönségsiker lehet, és a gyerekek szeme felcsillan, ha akciószázadba kerülhetnek valamikor. A huszonegyedik században.

Akik megnéztük az Ifjú szívvel című 1953-ban készült magyar filmet a félkatonai szervezetként működő akkori ipari tanulók lelkes hadáról, bizony sok mindenen gondolkodhattunk. A *Keleti Márton* rendezte film írója, *Bacsó Péter* ott ült az előzetes beszélgetés meghívottai között, s megpróbálta elmagyarázni azt, amit igazából aligha ért meg az, aki nem élt akkor. A Csak nézünk, mint a moziban... sorozat ifjú szerkesztő-műsorvezetői tárgyilagosan csúfondáros, „fideszes" somolygással hallgatták az „öregeket", akik hangulatbrigádokról beszéltek, meg közös népdaléneklésről, meg a *Rákosi elvtárs*nak készített csodás bárszekrényről, mely a Parlament kupoláját formázta, tetején a vörös csillaggal. Meg az ifjúmunkások és jampecek között dúló háborúról. A kiváló színészek egész sora, főszerepben *Soós Imrével*, vérzett el ebben a riasztóan katonás propagandafilmben, még szegény *Latabár* is élete legrosszabb alakítását hozta: Matejka bácsi, a portás szerepében sem tudta humanizálni a történetből áradó elvakult, tömény ostobaságot.

A „harcos ifjúság", a „fényes gépek" hurráoptimizmusa, sematizmusa, a lakkozott valóság és dramaturgiai elképzelése, silánysága nagyven év elteltével paródiaként hat, és akarva-akaratlan ekként is nézzük valamennyien. Nehezen hihetem, hogy nosztalgiákat ébresztett volna még az akkor felnőttként élt és „kiemelt" elvtársakban is a vasasok dicsősége, Kuczogi bácsi szakértelme vagy Pogácsás Ferkó versei. Az esztergályosdinasztia, a Danicsalád pártos sikerei a munka és tanulás frontján sem keltenek ma túl nagy együttérzést. Ami mégis meglepő volt ebben a velejéig hazug és cinikus filmben, az az, hogyan állította a kommunizmus szolgálatába még a nemzeti érzéseket is, miközben minden hagyományt megtagadott és átformált a maga „internacionalista" érdekeinek megfelelően. A „nép", a munkás-paraszt szövetség mozgatása és az értelmiség szétverése fasiszta módszerekkel történt: a könyörtelen diktatúra működési mechanizmusának oktatófilmje volt ez.

„Kezdetben mindenki selejtet csinál" – vigasztalta a falusi lányt a leendő sztahanovista. Jó, hogy fennmaradt a magyar filmtörténet e selejtje, melyet tragikus módon az a nemzedék készített, mely mélyen lenézte a harmincas évek polgári, szórakoztató magyar filmjeit. A „népet" azonban nem sikerült átnevelniük. Egy *Kabos Gyula*-film huszadszor is remek szórakozás, a kommunista film pedig hátborzongató mementó. Vérfolt az idő országútján, a művészet öngyilkosságának helyszíne.

Szentmihályi Szabó Péter

A Scala új évadja

A leghíresebb olasz operaház, a milánói La Scala 1993–94-es évadjának programján – hét új produkció mellett – különleges csemege szerepel: Gaspare Spontini A vestaszűz (La Vestale) című operája – közölte a napokban a dalszínház igazgatósága. Spontini (Napoleon kedvenceinek egyike) 1807-ben komponált operáját a hagyományos gálaesten, december 7-én Riccardo Muti vezényli. A francia nyelvű előadás két főszereplője Denyce Graves és Anthony Michael Moore. A La Scala jövő évadbeli produkciói közt szerepel Puccinitől A fecske, Rossini II. Mohamedje, Richard Strauss Elektrája és Verdi Rigoletto című operája. A Rossini operában fellép két amerikai énekes – Bruce Ford és Samuel Ramey. December 15-én fellép a milánói operaházban a Bostoni Szimfonikus Zenekar, Ozawa Szeidzsi vezényletével. Carlo Fontana főintendáns bejelentette, hogy az operatársulat jövőre Frankfurtban vendégszerepel, 1995-ben pedig Japánban turnézik.

Nagy László szavalóverseny

A „Szomszéd népek költői" címmel országos versmondó versenyt rendez a miskolci *Nagy László Kör.* A háromévente sorra kerülő vetélkedőn osztrák, délszláv, román, orosz, cseh, szlovák és lengyel költők alkotásait hallgathatják az érdeklődők. A jelentkezők „tarsolyában" hat versnek kell helyet kapnia, a forradalmi témájú költeményeket kitüntetett figyelemmel bírálja a zsűri, amelynek tagjai között szerepel *Lator László* és *Cserhalmi György.* A helyi elődöntőkre az október 30-i jelentkezési határidőt követően kerül sor, a középdöntőt Miskolcon, Debrecenben, Budapesten és Szolnokon rendezik. A döntő helyszíne egyelőre még bizonytalan, időpontja viszont a tél közepére – január 30. – esik. A jelentkezéseket a területi, lakóhely szerinti városi művelődési központokban kell leadni, korhatár nincs. A verseny további részleteiről érdeklődni lehet Miskolcon, a Kisfaludy Károly utca 12. szám alatt, illetve a 46/354-026-os telefonszámon.

–micsi–

A MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTÉRIUM
MŰVELŐDÉSGAZDASÁGI FŐOSZTÁLYA

keres

közgazdászt/üzemgazdászt,
költségvetési feladatok ellátására, valamint
jogászt,
ingatlan- és a kincstárivagyon-ügyek ellátására.

Az álláshelyek azonnal betölthetők.
Bérezés: a köztisztviselői törvényben foglaltak figyelembevételével, megegyezés szerint.
Jelentkezni lehet szakmai önéletrajzzal, a főosztály titkárságán (Budapest V., Szalay u. 10-14. VI. em. 650.).
Érdeklődni lehet a 131-6939-es telefonon.

Pályázati felhívás

A Magyar Történelmi Film Alapítvány pályázatot hirdet olyan történelmi játék- és dokumentumfilm készítésére, amely életút, jelenbe futó történelmi folyamat, esemény ábrázolására vállalkozik. A kuratórium mindenekelőtt az 1956-os forradalom, a hozzá vezető út és a forradalom által kiváltott társadalmi folyamatok filmes bemutatását ösztönzi. További témakörként javasolja a határainkon kívül élő magyarság sorskérdéseit, valamint az elmúlt fél évszázad életmódváltozásait, de nem zárja ki olyan, még föltáratlan események filmes feldolgozását sem, amelyek századunkban meghatározóak voltak sorsunk alakulásában. A kuratórium támogatni kívánja azokat a pályázatokat is, amelyek már megkezdett, de be nem fejezett filmek elkészítésére, valamint filmdokumentumok megőrzésére, feldolgozására, amatőrök által készített és gyűjtött anyagok gondozására vonatkoznak. A pályázatokat 1993. július 31-ig kell beadni a Magyar Történelmi Film Alapítvány címére: Hadtörténeti Intézet és Múzeum 1250 Budapest, Pf. 7.

A kuratórium a pályázatot 1993 októberében ismételten kiírja.

Naplemente a Szent István Hotelben

Mosonmagyaróváron járva már többször megfordultam az impozáns Szent István Hotelban, amelynek halljában *Joanovits István* festőművész állandó kiállítása látható. Ki lehet az a művész, akinek hagyományos vonalvezetésű képei előtt oly jó elengedni a fotelban magunkat, akinek festményei mintha csupán arra születtek volna, hogy a fáradt vándort megnyugtassák, elvigyék a nyugalom, a béke szigetére? – fogalmazódott meg bennem egyik alkalommal a kérdés.

Amikor a Mestert nemrégiben meglátogattam győri műhelyében, olyan érzésem támadt mintha már évek óta ismertük volna egymást. Ugyanis a nyolcvanas éveit taposó festő és művei között hihetelen összhangot fedeztem fel. Janovits kérdésemre elmondta: már 1958-ban önálló kiállítást rendezhetett Győrben. Pályája azonban cseppet sem úgy alakult, mint kortársai zömének vagyis soha nem tartozott a „nyerők közé". Csupán harminc kiállítás – főleg a megyében – és egy-két megyei díj csörög tarsolyában. Arra a kérdésre pedig, hogyan értékeli önmaga művészetét, így válaszolt: „Az életemet végigdolgoztam, tanultam, tettem, amit úgy éreztem, tennem kell, azt pedig, hogy mennyit ér, nem az én dolgom eldönteni." A hosszas beszélgetésen még kiderült, hogy nyolcvanévesen sem rest naponta gyakorolni és különböző kísérleteket folytatni. Elsődleges céljának a lélektől lélekig ható festészetet tartja, amit hite szerint a formák és színek tökéletes összhangjában lát megvalósíthatónak.

(p. g.)

Pót-átjelentkezések

Egyes felsőoktatási intézmények lehetőséget adnak arra, hogy átjelentkezzenek hozzájuk mindazok, akik idén tettek felvételi vizsgát, *de nem nyertek sehová felvételt.* Csak egy felsőoktatási intézménybe lehet átjelentkezni, ennek intézményi feltételeit a következő táblázat tartalmazza. Az iratok benyújtása előtt ajánlatos tanulmányozni a *Felsőoktatási felvételi tájékoztató 1993.* című könyvet, a táblázat rövidítései is abban találhatók (a táblázatban FFT). Az átjelentkezésre vonatkozó írásos kérvényt a választott intézmény tanulmányi osztályához legkésőbb *1993. július 30-ig (péntek)* kell benyújtani. Csatolni kell a felvétel elutasításáról szóló határozat eredeti példányát, s a felvétellel kapcsolatos minden visszaküldött anyagot, és az adott intézményben adható többletpontok, valamint a felvételi mentesség jogosságát igazoló iratokat. (A felvételi mentesség érvényességére a táblázatban utalunk.)

A felsőoktatási intézmények a pályázókat pontszámaik szerint rangsorolják és ennek alapján a táblázatban közölt számú átjelentkezőt vesznek fel. A döntésről *1993. augusztus 10-ig* értesítik az érdekelteket. Bővebb információ az átjelentkezést meghirdető intézmények tanulmányi osztályain kapható (cím és telefonszám az FFT-ben).

A meghirdetett lehetőségek nappali tagozatokra vonatkoznak. Az ettől eltérő tagozatokat külön jelezzük.

A pótátjelentkezést lehetővé tevő intézmény, kar, szak	Irány szám	A felvételi vizsgán elért pontszám	A felvételi vizsga helye (intézmény-ménytípus), kar, szak, tagozat	A letett felvételi vizsga tárgyai	Egyéb feltételek	A pontszámítás (rangsorolás) módja
DOTE *diplomás ápoló (Gyula)*	15	80	orvostudományi egyetemek AOK és FK, OTE diplomás ápoló nappali	a) fizika és biológia (v. szakmai); b) kémia és biológia (v. szakmai)		
POTE *diplomás ápoló*	31	72	egészségügyi felsőoktatás, gyógyszerész kivételével	a) fizika és biológia (v. szakmai); b) kémia és biológia (v. szakmai)		
GATE-MGK *kommunikáció-technikai üzemmérnök (távoktatás is)*	20	70%	műszaki felsőoktatás BTK-k, tanár és tanítóképzők			Középiskolai eredmény alapján FFT szerint.
DATE-MVK *növénytermesztési (levelező tagozat)*	45	88	DATE-MVK DATE-ATFK	biológia és kémia vagy matematika	FFT szerint	
PATE MTK *agrármérnöki (levelező tagozat)*	35	90	PATE szakja		felvételi vagy mentesség FFT szerint	
KÉE-ÉK *élelmiszer-technológus üzemmérnök*	10	94	KÉE-EK mérnök KÉE KK			

Keszthelyi

Bol Ferdinand
(1616–1680) ułan
56. Ferfi archép,
másolta fenti
olaff. 80×67.

Almásy-Teleki V. 1941

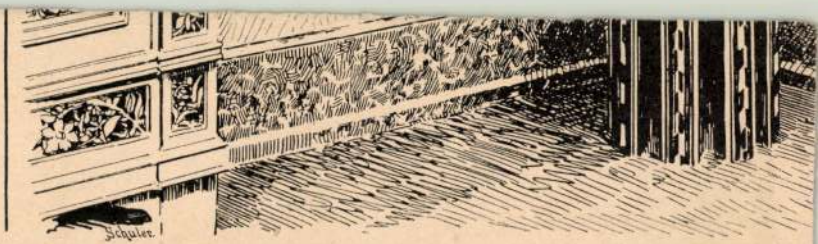

Zimmer mit Wandmalerei; entworfen und ausge

Mdk

Keszthelyi képiró

végzi az ujóralap (8 zál deszkából készítik) is mutatók festését aranyozását (1734) Az óra gondozásával Lakatos Mihályt bízza meg a város sezért ivi 6 forintot fizetnek.

Magyar Műemlékek: Keszthely, 1962, 42. l

Mdk

Keszthelyi köfaragok

művészi munkáit - a 18 z első féléből - tirdeti a temető vétány megmaradt siremléke

Magyar Műemlékek; Keszthely 1962. sc. l

Keszthelyi A. MDK

Impressió, olf.

Műcsarnok 1904-5. téli kiáll.

M.D.K.

Keszthelyi Ede, építés

és Nagy Gyula hőrös
terve megvételben részesült
a MÁK (Nagy Ált. Közönbánya),
oroszlányi lakótelepének ezzel
pályázatán

Vállalkozók Lapja. Bp. 1942. LXIII. évf.

máj. 28. sz. 5. old.

Magyar elitképzés Beregszászon

Fél évszázad múltán nyílt meg újra két esztendővel ezelőtt Beregszászon a magyar gimnázium. Az első évben 51, tavaly 56 gyerek lett az intézmény tanulója. Az idén pedig, bár még csak a kezdetnél tartanak, már közel 70-en jelentkeztek a gimnáziumba, és nemcsak beregszásziak, hanem a közeli, sőt távolabbi falvakból is. A beutazók problémájának enyhítésére az idén remélhetőleg már kollégiumot is nyitnak.

A gimnázium pedagógusai az eltelt két év tapasztalatai alapján biztató képet rajzolnak a tanintézetről. A jó tanulmányi átlag mellett az órákon uralkodó légkört, a tanulók részéről megnyilvánuló állandó figyelmet és érdeklődést, a bizonyítani akarást tekintik legnagyobb vívmányuknak, amiről oly sokat zengedezett egykoron a szovjet pedagógia, de nagyon ritkán volt tapasztalható az órákon.

A beregszászi gimnázium kétségkívül bizonyítja létjogosultságát. Mégis támadják azt jobbról is, balról is.

– Egyes pedagóguskollégák azzal vádolnak bennünket – mondja erről Udvari István igazgató –, hogy iskoláikból elszippantjuk a tehetséges gyerekeket. Ez tulajdonképpen igaz is. Mi ugyanis kezdettől fogva minőségi tudást ígértünk a vidék magyar anyanyelvű gyerekeinek, s amikor a szülők is látják, hogy ezt meg is adjuk, természetesen hozzánk küldik gyerekeieket, nem használ semmiféle ellenpropaganda. Ha a szülők és a gyerekek úgy érzik, hogy ezt egyebütt is megkapják, akkor bizonyára nem jönnek hozzánk másik iskolákból a tanulók.

Nem lehet egyet nem érteni az igazgatóval. Más jellegű támadásokkal is szembe kell azonban nézni. Azokkal például, akik vitatják a magyar gimnázium jogát, hogy visszakapja az egykori beregszászi gimnáziumnak a '30-as években közadakozásból épített kollégiumát, amelyben az utóbbi évtizedekben az I. számú bentlakásos iskola volt. Ez a járási, állami közigazgatás határozata alapján történik, amely úgy rendelkezett, hogy egyesíti a Beregszászon lévő két bentlakásos iskolát, és ily módon szabadítja fel a leendő kollégium épületét, amely szeptembertől már otthont is adna a falvakból bejáró gimnazistáknak. Persze, a gimnázium támogatásának ez a módja sem mindenkinek tetszik. A Proszvita Ukrán Társaság például külön is foglalkozott e kérdéssel, vagyis az épület átadásával a Kárpátaljai Ukrán Néptanács legutóbbi ülésén.

Egyes beregszászi ukrán lakosok ugyanis úgy tüntetik fel a dolgokat, mintha ezáltal sajátokra (vagyis magyarokra) és idegenekre (ukránokra) osztanák a gyerekeket és a sajátjuknak jobb feltételeket akarnának teremteni. A Proszvita társaság látszólag ugyan a bentlakásos iskola fogyatékos képességű tanulói védelmében száll síkra, a valóságban azonban abba nem tudnak (vagy nem akarnak) beletörődni, hogy a magyar gimnáziumban magasabb a színvonal, mint másutt.

Minden jó, ha jó a vége – tartja a mondás. És remélhetőleg a beregszászi magyar gimnázium esetében nemcsak a kezdet, hanem a vége is jó lesz.

SZABÓ BÉLA

Krízis lesz a katedrán?

Az átpolitizált gazdaság áldatlansága mellett az iskolaügy három éve húzódó vitáit is megsínyli a társadalom. A törvénykezés „erőltetett menete" hiátusokat teremtett az iskolák szabályozásában. A kormánykoalíció és az ellenzék egyaránt a konszenzus megteremtéséért száll síkra, illetve egymást kárhoztatja annak eddigi elmaradásáért. A közoktatási törvény huzavonája közben pedig a pedagógusok csupán hivatástudatukra hagyatkozhatnak, bérezésükről még a köztudatnak is csupán illúziói vannak. Az ellenzék gyanakvása a tervezet egyes passzusaival szemben gyakran túlzónak tűnik, míg a kormányzat kinyilatkoztatásai, tájékoztatói rendre balul ütnek ki.

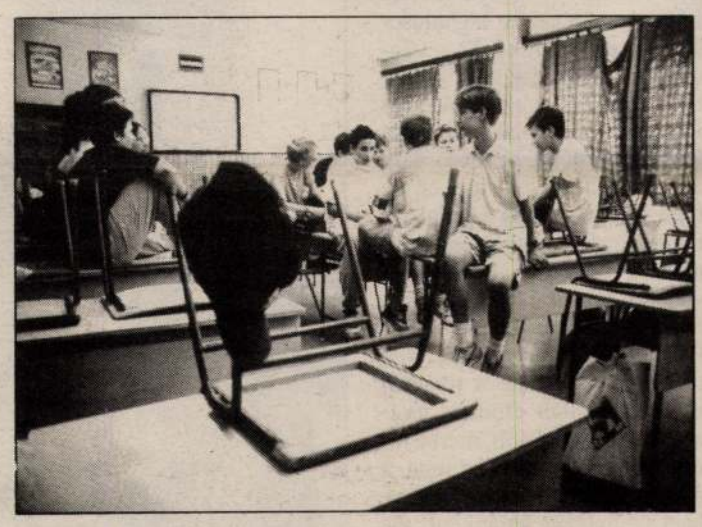

Fotó: PENOVÁC

A kívülállók és a szakmán belüliek gyakran érzik úgy, hogy a vitázók elbeszélnek egymás mellett. A törvény tervezete mindenesetre – a tizedik változatában – az Országgyűlés elé került. A szeptember 1-jei hatálybalépésnek azonban alig van esélye, különösen, ha figyelembe vesszük a 750 módosító indítványt... (S ezt még korántsem tekinthetjük a változtatási javaslatok végső számának.)

Az előkészítetlenségről

Ellenzéki megközelítésben a törvénytervezet előkészítetlenségéről tanúskodik az, hogy a módosítások negyven százaléka a koalíciótól érkezett. A sokadik törvénytervezetről ugyanakkor a már beépített vélemények kapcsán olyan hangokat is hallani, hogy a változtatások az ellenzéki törekvéseket tükrözik... Született egy kompromisszum, ezt a kormányzó pártok – más egyeztetések után – vitatják, míg az ellenzék továbbra is azt hajtogatja: a törvény nem tartalmaz kétségtelen garanciákat, végrehajtása nem a jó szándékon múlik. A liberalizmusra hivatkozva a szolgáltató kormányzati politikát kérik számon a törvénytervezeten, ellenzéki szerepükből következően több tartalmi elemet szeretnének viszontlátni, eközben a tervezet készítői nem győzik ismételni, hogy a tartalmi szabályozást egész Európában nélkülözik az ilyen törvények.

Mégsem ezek a legjelentősebb kifogásaik az ellenzéki pártoknak: az egyeztetéseket, a szakmai és a közvélemény meghallgatását vitatják el az előkészítőktől. Ennek ellentmondani látszik az az információ, hogy csupán Fejér, Veszprém és Zala megyékben 1991 decemberétől 1993 májusáig 26 egyeztetést, fórumot szerveztek meg.

A törvénytervezet iskolarendszer-alternatíváit sokan kárhoztatják, bár az általános iskola–gimnázium 8+4-es vagy 4+8-as változata és a 6+6-os iskolamegosztás a választás bővítését kívánja biztosítani.

Ki a kompetens?

A törvénytervezet hozta felszínre a kompetencia kérdését is: folyamatos félreértések származnak abból, hogy az ellenzék a hatáskörökről rendre másként vélekedik, mint a kormányzat. A hozzá nem értés vádjával támadják az oktatási kormányzat kinevezettjeit, pályázatok alapján beosztásba került középvezetőit. A hatásköri viták következményeinek is tekinthetjük, hogy a közvetlen tanulmányi követelményrendszer megfogalmazására nem vállalkozik az anyag, az alternatív kerettantervekre bízzák a döntést.

Részben e problémakörhöz tartozik a megyei pedagógiai intézetek és a regionális oktatásügyi központok szembenállása. Bár a többmegyés központok minden fórumon hangsúlyozzák, hogy nincs ellentét közöttük, működésük nem zavarja a másik intézményt; a törvénytervezet szót sem ejt a megyei szerveződésről.

A „Ki az illetékes?" kérdése tovább bonyolódik az államigazgatás és a szakmai hatóságok kapcsolatában is. A jegyző, a ROK vagy az önkormányzatok oktatási irodáinak, osztályainak, igazgatóságainak feladatmegosztása időzített bombának ígérkezik.

A tojás vagy a tyúk

Az országos szakértői lista is támadási felület a kormányzat számára. A tárca e lépését a feladatok mennyiségével indokolja. A minisztérium apparátusa – szól a magyarázat – képtelen ellátni a ROK-okra bízott feladatokat. Az érvelést az ellenzék nem nagyon fogadja el, még az sem vigasztalja túlzottan, hogy a regionális hivatalok beosztásait nyilvános pályázatokkal töltötték be. Ők inkább a Horthy-korszak tankerületi rendszerének visszahozási kísérletét gyanítják. A feltételezés abból indul ki, hogy a ROK-okat a területükön működő valamennyi iskola munkájának ismeretére kötelezi a tervezet. Az, hogy egyébként meglehetősen behatárolt hatáskört ír elő az Országgyűlés előtt fekvő anyag, nem vigasztalja őket. Értetlenül fogadják a központ képviselőinek válaszát, hogy ők csak hívásra mehetnek ki egy tanintézetbe.

A regionális oktatási központok több feladatot vettek át már a minisztériumtól. Úgy élik meg felállásukat, hogy az iskolák elfogadták az intézményt. Az oktatási egységek hívják őket, küldik a jelentéseket számukra, sőt, munkajogi kérdésekben is kérik a segítségüket. A Horthy-idők visszahozásának vádjával szemben szakmaiságuk elsőbbségét hangsúlyozzák.

Ki kapjon iskolát?

A közoktatási törvénytervezet miatt több támadás érte az egyházat is. Az ellenzék ugyan nem fogadja el, hogy egyházellenes lenne, néhány törekvésének közvetett következménye mégis – legalábbis az oktatás területén – feltétlenül az egyház működési területeit csorbítaná. A törvénytervezet ugyanis az egyház számára lehetővé teszi önkormányzati iskolák átvételét, viszont az alternatív oktatási programokról nem rendelkezik így. A törvény hiába köti ki, hogy az önkormányzat csak az alapellátás biztosítása után adhat át intézményeket a papoknak. Az új oktatási programok számára az önkormányzatokkal lebonyolított megegyezés marad, amit hátrányos megkülönböztetésnek talál az ellenzék. A nagy számok törvényét és a hagyományokat figyelembe véve furcsállható – a másik oktatási forma jogosságának elismerésével is – a kormánykoalíción kívüliek viselkedése. Gyakran hallani az érvelést, hogy a hitéletre nevelés helye a templom, a plébánia vagy a lelkészi hivatal. Az iskolatörténet azonban nem igazolja ezt. Az állam és az egyház egykori szétválasztását tiszteletben tartva, pozitívum lehet a vallás intézményeinek szerepvállalása e terhelt területen.

A pedagógusok bérezésének ügye sem tartozik az egyhangúlag támogatott tervezetrészek közé.

*

Az ellenzéki politikusok gyakran legyintenek: a parlamenti többség úgyis elfogadja ezt a törvényt is. A kormány oldalán sem lehet sokkal szimpatikusabb az, hogy e tervezettel szintén az illetékesek körmére égett egy feladat, és hogy az érintettek vélekedéseit nem sikerült arányosan beledolgozni a jövő Magyarországát meghatározó anyagba.

KILIÁN LÁSZLÓ

ÖRÖK TŰZ

Huszonhét mai magyar író kisprózája

A recenzens nem vállalkozik arra, hogy a sokféle indíttatású, témájú, megformálási metodikájú írásokból valami ítészi végkövetkeztetést vonjon le, hiszen ezt már a kiadó szerkesztője sem teszi – mint a korábbi években tette –, mert értelmetlen, reménytelen vállalkozás lenne. Annál inkább igyekszik kedvet ébreszteni, érdeklődést felkelteni azon szerzők iránt, akikkel valamiképpen – eddigi írói munkásságuk alapján – rokonszenvezik.

Örvendetes jelenség, hogy ma már nemcsak szűkített értelemben használjuk a „magyar író" jelzős szerkezetet; magyar író az, aki magyar nyelven ír, anyanyelve a magyar nyelv – lakjon bár határainkon belül, avagy határainkon túl, bárhol a világon.

Ilyen kontextusban vizsgálva megállapíthatjuk, hogy a szerkesztés igyekezett – ha jelzésszerűen is – tágítani horizontunkat. Az itthon élő írókon kívül megismerkedhetünk a Közép-Amerikában (Puerto Rico) élő *Ferdinandy Györggyel*, akinek az elmúlt években, pontosabban: a rendszerváltás után két évvel jelent meg az *Üzenőfüzet* című novellagyűjteménye, majd *A francia vőlegény* című kötete itthoni kiadásban. Ebből egy részletet olvashatunk a '93-as Körképben. Talán egy mondattal is érzékeltetni lehet azt az élettöredéket, amely az idegenbe vetettség, számkivetettség léthelyzetéből sejtet valamit: „Kísérője kérdezi a férfit, ki volt az a nő? Hogy ki volt az a nő? Annak idején azt feleltem volna: a lány, aki miatt tönkrement az életem..." *Gion Nándor* jugoszláviai magyar író, akinek *Égő szemű tevék* címmel olvashatjuk egy írását. A rádió is közvetítette egyik regényét folytatásokban. A Londonban élő *Határ Győző* elég gyakran van jelen irodalmi folyóiratainkban verseivel, prózájával. *Borravalóharc* című írásában egy széthulló házasságot mutat be. A tíz évvel idősebb hölgy minduntalan arra figyelmeztette férjét, hogy legyen gavallér, és adjon borravalót, legyen gáláns úriember. Válás után is erre figyelmezteti volt férjét: „Remélem, ad borravalót annak a teremőrnek, aki... utánavitte a táskáját, amit a padon felejtett..." A válást kirobbantó esemény: a férfi konzumnőnek nevezte egykori feleségét. Franciaországban él *Márton László*. A Körképben *Vendégségek együttállása* című írásával találkozhatunk. Marosvásárhelyen él az *Utunk* szerkesztője, *Mózes Attila*. A Körképben *Hüvelyk Matyi csodálatosan posztmodern élete* című írásával találkozhat az olvasó. A kolozsvári *Sigmond Istvánnak*, a Magyar Állami Operaház igazgatójának, a Körkép *Az utolsó vacsora* című írását hozza. Jugoszláviában élő magyar költő, író *Tolnai Ottó. Mi lesz, ha összeragadunk, mint a kutyák?* című írásával találkozhat az olvasó a Körképben. 1982-ben települt át Erdélyből *Bodor Ádám*, a Magvető Könyvkiadó szerkesztője. A jelen gyűjteményben *A Tirrén-tenger fényei* című írásával szerepel. *Csiki László* 1984-ben települt át, szintén a Magvető Könyvkiadó szerkesztője, e gyűjteményes kötetben *Halanya, avagy a szavak* című írását olvashatja az érdeklődő.

Az itthoni irodalom reprezentánsai közül elsőként *Fejes Endre* (Örök tűz), *Mándy Iván* (Kórházéjszaka) és *Mészöly Miklós* (Ül egyedül a pusztában és kinéz) írásaira érdemes figyelnünk. Nem csupán azért, mert Kossuth-díjasok, tehát megváltották a belépőt a Parnasszusra, hanem mert a kisprózа mesterei, s ezt bizonyítják jelen írásaikkal is. Nem alkalmas se az idő, se a hely a tágabb, mélyebb tartalmi-esztétikai elemzésre, legfeljebb jelzésszerű megállapításokról lehet szó. Fejes Endre írása az Iparművészeti Múzeum közelében lévő presszóban játszódik. Szabályszerű találkahely: a nő feltűnik az ajtóban, a fogatlan öreg mellett háromszor föllobban az öngyújtó lángja; a zongorista Chopint játszik, a nő az asztalhoz lép: Örök tűz? – kérdi. – Igen, az örök tűz. „Tudja, a jeligéje tetszett a legjobban. Örök tűz, 1216. Kalandorok kíméljenek. Magányos lélek társát keresi, negyven-negyvenöt éves férfi személyében." Mesterien megkomponált pillanatképek (a nő ötször jelent meg aznap a presszóban). *Mándy Iván* írása éjszakai kórházi pillanatképeket rögzít, a hangjátékra jellemző technikával, csak a legszükségesebb szavakkal, jelzésszerűen. Döbbenetesen hiteles atmoszférateremtő képességgel megírt munka. *Mészöly Miklós* írása a messzi tűnt időből elénk varázsolja Berzsenyi Dánielt és környezetét. A tragédia akkor kezdődött, amikor egy nyári porvihar következtében felborult kocsijával. Forgójából, sódarából is letört egy darab. Azóta úgy érzi, hogy valami szilánk morzsolódik benne. Mellette hűséges társa, hitvese: Susi. Még alig volt 14 éves, amikor a költő hitvese lett. Nem volt könnyű hozzáigazodnia a robusztus erejű férfihoz. Ahhoz az ifjúhoz, aki Sopronban egymaga tizenkét németet vert meg, hányt a város tavába, akinek az első szeretője a karjában elalélt. Amikor az író éjszakákon keresztül égette a gyertyát és „firkálgatott", bizony haragvást szült a hitves szívében... Judittal, a költőtárssal, aztán Kazinczyval, és más írókkal, költőkkel tudott igazán szellemi életet élni Berzsenyi. Ám ezt a világot a kissé együgyű feleség nemigen értette meg... Amikor aztán eljött a végóra: „Az utólagos magántudósítások szerint éjfél után három órakor következik be, hogy az egész házban kivételesen erős csendre ébred fel mindenki..."

Ez az írás nem vállalkozhatott valamiféle teljességre. Csupán az olvasásra való figyelemfelhívás, kedvcsinálás volt a szándéka. Meggyőződése, hogy az irodalomszerető ember – legyen az fiatal, középkorú vagy idősebb – megtalálja azt az írót, azt az írást, aki, amely ízlése szerint való gondolatokkal közeledik az olvasóhoz valamiféle csendes, intim szellemi-lelki kapcsolatot kielégítő találkozás reményében...

(Magvető Kiadó, 1993. Szerkesztette: Hegedős Mária)

BAROTA MIHÁLY

Kolostorból végvár

KESZTHELY A XVI–XVII. SZÁZADBAN

1541-től – Buda elfoglalása után – hirtelen, szinte egyik napról a másikra merült fel teljes komolyságában a török hódítás veszélye. Az ellenség a budai éket igyekezett mind gyorsabban szélesíteni – főleg a Dunántúlon és az alsó-magyarországi bányavárosok felé. A védekezés leghatásosabb és egyedüli módja a végvárvonal kiépítése volt. Azonban korszerű várak építésére vagy komoly átalakítási munkákra sem pénz, sem idő nem állt rendelkezésre, így egyre több – vastag, erős kőfalakkal rendelkező – templomot, monostort, kolostort vontak be a védelmi vonalba. Nem egy helyen az ugyancsak vaskos fallal kerített cintermet (belül a templom, körülötte a temető) is felhasználták erődítés gyanánt, annál is inkább, mert a temetőt megillette a béke joga, a menedék (asilum). A volt egyházi épületeket palánkkal, vizesárokkal vették körül és egy-két tucat katonát helyeztek beléjük. Többek között ekkor és ily módon erősítették meg a somogyvári, pornói, (cell)dömölki apátságot, a karthauziak leveldi klastromát (Városlőd), az őriszentpéteri templomot és cintermet, a tapolcai és fonyódi egyházakat, a kapornaki konvent épületét. Ezek az erődítések komoly, rendszeres ostromot nem állhattak ki, de a portyázó, dúló-fosztogató török csapatokat ideig-óráig visszatarthatták.

Veress D. Csaba legújabb kutatásai szerint az erődítések nélküli, de erős falakkal rendelkező templomok is nyújtottak némi menedéket. A hódoltság vége felé több ízben megesett, hogy a Balaton-vidék falvai a templomokba menekült. Az 1756 januárjában felvett (1681–83-as évekre vo-

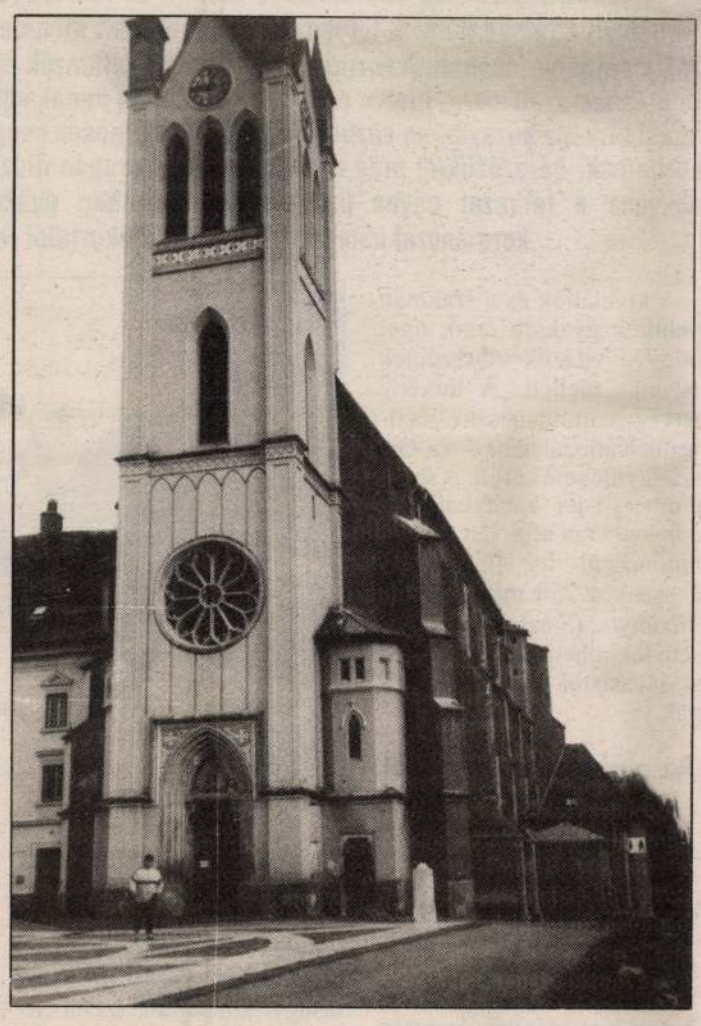

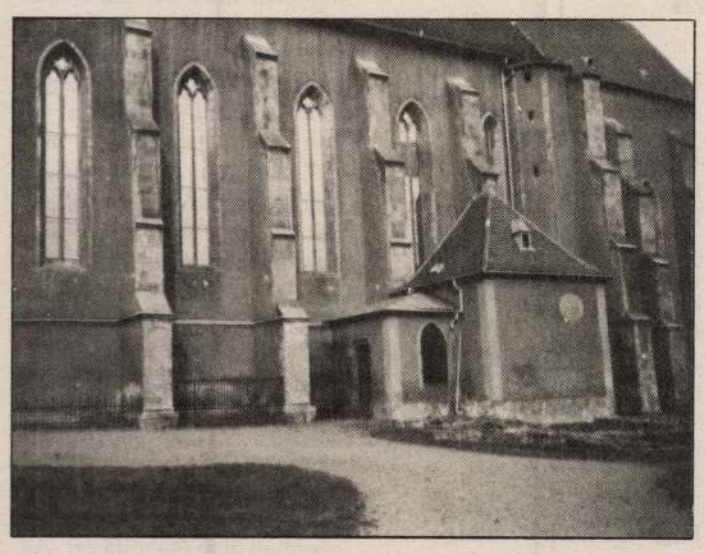

natkozó) tanúkihallgatási jegyzőkönyv szerint: *„Könczöl András az alábbiakat vallotta: ...az Tatár is kiütvén ezen több Balaton melyéki Helységekre rabolni, amíg ezen Pogán elfoglalván az Helységeket, azokon által takarodott, igenis elfutottak az Alsóörsi lakosok, némelyek Weszprém Vármegyében Balatonfőkajárra, s némelyek Felső-Eörsre mindenütt kerítése lévén a Templomoknak, azokban rekeszkedtenek, de mihelt általment az Ellenség ezen Helységeken, tüstént vissza szállottanak, ... ”.*

A legkomolyabb várépítési munkákat azonban a tihanyi és zalavári apátságon, valamint a keszthelyi ferences kolostoron hajtották végre és ezek szervesen beépültek a végvári rendszerbe. A keszthelyi ferences templom és rendház várrá való átalakítása először csak „hevenyészve” történt, de hogy pontosan mikor, nem tudni. Az biztos, hogy 1550-ben már állt, mert ez év márciusában *„ex castro nostro Keztel”* (Keszthely várunkból) keltezi levelét *Keglevics Péter.* Ekkor már az új tulajdonos, *gersei Pethő János* tartott katonaságot itt, de az egyház is működött még a falak között. Pethő János 1553-ban *Nádasdy Tamáshoz* írt levelében kért segítséget: *„...őfelsége tenne valami fizetést oda, mert tuggya te Nagyságod, mely félelmetes helyen vagyon és az atyafiak is immár semmi gongyát nem viselik, hanem mostan is tulajdon az én magam kőccségével tartok népet benne.”* A központi segítség nem maradt el. Azonban még így is komoly anyagi megterhelést jelentett a környék nemességének a katonaság tartása és gyakorta merült fel a kérdés a zalai megyei közgyűléseken. 1567-ben két ízben is téma volt a keszthelyi katonaság helyzete. A február 16-án, Egerszegen tartott gyűlésen a király rendeletét hirdették ki, miszerint a jövőben a lakosság megvédelmezésének kötelessége elsősorban a főurakat és a birtokos nemességet terhelje. Így a rendelet előírja, hogy Keszthely védelmére 10 gyalogost tartsanak saját költségükön. Május 19-én – szintén Egerszegen – *Tahy Ferenc* királyi lovászmester és országos főkapitány jelenlétében úgy határoztak, hogy a kolostorban tartott gyalogos katonáknak fejenként 3 hónapra 3, a tizedeseknek (decurio) pedig 4 rénes forintot fizetnek zsold címén.

Az átalakítás első fázisa 1553-ra befejeződött és a ferences barátok a gvardiánnal együtt végleg elhagyták az épületet. Az erődítési munkálatokat gersei Pethő János folytatta. *„Fával ablakokat bevonattuk, kővel megtöltöttük és rovással egy bástyát építettünk kapu közig. Az Clastrom ajtaját bevonatta szegény uram, állásokat sövényekből, kapualjból csináltatott.”* – jegyezte fel a XVI. századi krónikás. A mind jobban védhető erősségben a század második felétől általában 50 huszár és 100 darabont állomásozott királyi zsoldon, akikhez a gersei Pethő család tagjai előbb 6, aztán már csak két puskás hajdút fogadtak. A tüzérséget 2 falkonet és 28 szakállas puska képezte.

Mintegy 30 dunántúli várral, erődített hellyel együtt Keszthelyt is felmérte és készített alaprajzi vázlatot az 1569–1572 között hazánkban működő *Giulio Turco* olasz hadmérnök. Az ő rajza szerint is kitűnik, hogy a vár központja a gótikus ferences templom a hozzá északról csatlakozó kolostorral. E köré építették meg a vizesárkot, és húzták fel a palánkot. A kolostor északnyugati sarkát az úgynevezett Fehérbástya védelmezte, melyet még Pethő János emeltetett. Az erődnek két bejárata volt: az egykori kolostor bejárata előtt egy lovaskapu, és a templomot körülvevő palánk déli oldalán egy gyalogkapu. Mindkettőhöz fahíd vezetett, a mintegy 10–13 m széles vizesárkon keresztül, és közvetlenül a kapu előtti részen felvonóhíddal voltak ellátva. A rajz szerint a templom nyugati főbejárata előtt egy kis védőépítmény állott, míg a déli és keleti oldalát az ágyútűz ellen vastag földtöltés takarta.

Kanizsa eleste (1600) után a *„török miát megnyomorodott”* Zala megye délről még inkább ki volt téve az állandó török portyáknak, váratlan rajtaütéseknek, a várak elleni megújuló támadásoknak. Csak néhány adat a török túlerő érzékeltetésére: a kanizsai központtal önálló villájetté szerveződött területen az *1618. december 18–1619. december 7.* közti összeírások szerint 3815 török katona állomásozott az alábbi elosztás szerint. Kanizsa 1372, Segesd 444, Berzence 349, Babócsa 359, Siget(vár) 429, Barcs 178, Pécs 249, Kapos(vár) 309, Nádasd 46, Sásd 55, Eszék 31 fő. Míg a Kanizsával szembeni főkapitányság végházaiban alig volt olyan hely, ahol 100-nál több katona állomásozott volna, Egerszegen 100, Peleskén 140, Kapornakon 130, Zalaváron 80, Körmenden 40, Szentgyörgyváron 47, (Zala)Szentgróton 95, Szecsődön 40, (Zala)Lövőn 60, Kéméndén 60, (Öri)Szentpéteren 100, (Zala)Hídvégen 50 katona volt. Ilyen körülmények között a közvetlen tűzvonalba került Keszthelyt a század folyamán tovább erősítették. Az első lépcsőben 1616–1618 között – *Bakács Sándor* kapitánysága idején – a meglévő falaktól távolabb két sor palánkot húztak, melynek délnyugati sarkát kerek rondella oltalmazta. Ezen a külső palánksoron belül húzódott meg a mezőváros lakossága. Ugyancsak valamikor a század elején a belső várrá vált egyházi épületeken is végeztek átalakításokat. A kolostorra még egy szintet húztak és a hajdúkat itt szállásolták el. A templom déli oldalán kettős falú védelmi rendszert alakítottak ki, melynek külső része kőből készült, míg a belső palánk volt. Ugyancsak kővel falazták ki a várat körülvevő árok külső falát is és a déli kapu védelmére négyzetes kőtornyot emeltek. A keszthelyi vár átépítése, kibővítése viszonylag biztos menedéket nyújtott a mezőváros lakosságának. Nem véletlen, hogy a XVII. század második évtizedétől kiemelkedik a zalai mezővárosok sorából. 1626-ban 6 birtokosa összesen 17 portát, 9 évvel később 7 földesura 14 egész és 2–2 negyed portát birtokolt. A fallal és vizesárokkal körülvett településen kívül elterülő jobbágytelepülés (polgárváros) védelmére azonban semmit sem tettek. Így fordulhatott aztán elő, hogy a polgárváros lakói behódoltak és adót fizettek a töröknek.

I. Lipót császár 1701. november 9-én megszüntette a magyar katonáktól őrzött végházakat. Így került sor 1702 tavaszán a legtöbb Zala megyei, köztük az öt kisebb balatoni végház – Keszthely, Tihany, Vázsony, Szigliget és Csobánc – lebontására. A kolostort és a templomot 1720 körül visszakapták a ferencesek. *Pordány András* ferences provinciális 1722. szeptember 26-án kelt levelében a pusztuló keszthelyi várról azt írja, hogy annak immáron egy szárnya van tető alatt, az épület többi részéből már csak üres falak és falromok láthatók. A palánkokat pedig a város új gazdái, a *Festeticsek* bontották el.

1954–55-ben a templomtól délre és keletre eső területen feltárták a török kori palánkvár falainak néhány részletét. Ezek felhasználásával romkertet alakítottak ki. 1978-ban a déli oldalon újabb török kori cölöplyukakat találtak, míg 1981-ben a szentélyt leválasztó XVI. századi alapfalra bukkantak.

SZURMAY LÁSZLÓ

Várostörténeti érdekességek Kőszegen

Kőszeg az ország egyik legkisebb városa. Szépsége, nevezetességei, nem utolsósorban lakói szívélyessége, vendégszeretete révén sokan látogatják a szomszédos Ausztriából, de hazánk távolabbi tájairól is. Ideálisan helyreállított vára a város egyik fontos kulturális központja lett. Az 1532. évi török ostrommal dacoló *Jurisich Miklósról,* hős várkapitányáról elnevezett múzeuma – a vár épületében – olyan érdekes várostörténeti állandó kiállítással rendelkezik, mely méltán csalogat oda évenként most már százezernél több kíváncsi látogatót. Nem csupán azért zarándokolnak oda, hogy megcsodálják a Szőlő jövésének könyvét, melyet a helyi szőlősgazdák már 1740 óta vezetnek és minden esztendőben Szent György-napkor (ápr. 24.) berajzolják a szőlőhajtásokat, hanem azért is, hogy ismerkedjenek a város kulturális életének patinás múltjával.

Titkos levéltár

Kőszegnek már a középkorban titkos levéltára volt, 1568-tól vezették a városi jegyzőkönyveket. A nagybecsű forrásanyag (a legkorábbi oklevél 1279-ből) 1971 óta ismét a *városi levéltárban* található. 1614-től *könyvtár* működött, 1651-től pedig önálló *nyomdája* volt a városnak (Vechelius A.). Noha a 18. sz.-ban a könyvnyomda nem dolgozott, 1836 után ismét felvirágzott a könyv- és folyóirat-kiadás (Reichard K. és Bertalanfy I.). 1871-ben megjelent Günser Zeitung, 1881-től a Kőszeg és Vidéke c. újság. Az 1835-ben alapított *olvasóegylet* 1870 táján *kaszinóvá* alakult át. A reformkorban látogattak ide a 20. sz. első évtizedeiben is. 1919 szeptemberétől napvilágot látott a Kőszegi Színház c. lap. A múlt emlékeinek tárháza, *múzeum* jött létre a legkésőbb. Az első komolyabb városi kiállítást (1929) követően csak 1932-ben nyithatta meg kapuit a várban, majd 1933-tól a Hősök tornyában. 1958-ban elkészült a vár első hat múzeumi terme, 1961-ben pedig az első állandó helytörténeti kiállítás. 1980-ban már évi 103 ezer látogatója volt.

Neves múzeumigazgatók

Visnya Aladár tanár, múzeumigazgató (1878–1959) Albániából bevándorolt család kései leszármazottjaként Pécsen született. A mind a pécsi gimnáziumot, mind a budapesti egyetemet kitűnően végezte el. Matematika-fizika szak elvégzése után 1900-ban adjunktus lett a műegyetemen. 1903-ban matemetikából ledoktorált és a nagyváradi főreáliskolához került. 1909-től Budapesten a VI. ker. Áll. Felső Leányiskola tanára. 1913–19 közt Sopronban tanárkodott, majd a budapesti Erzsébet Nőiskolában volt főiskolai tanár. Hányatott évek után 1927-től az 1937. évi nyugalomba vonulásáig a kőszegi evangélikus leányiskola tanára volt. 1932-től – Miske Kálmánnal együtt – sokat tett a kőszegi múzeumért, amelynek 1951-ig volt igazgatója.

Miske Kálmán báró, ősrégész, múzeumigazgató (1860–1943) Bodajkon született, csak később települt át a család Kőszegre. Az egykori huszártiszt érdeklődése már korán a régmúlt emlékei felé fordult, noha hivatalos szakképesítése nem volt. A „passzionátus régész” a múlt század végén kezdett hozzá Széchenyi Rezső gróffal együtt a Velem-Szent Vid-i ásatásokhoz. Nagyszerű eredményei és szakkönyvei ismertté tették a nevét egész Európában. Az 1910-es években megrendezte – Végh Gyulával – a jelentős Vas megyei Műtörténeti Kiállítást. Hosszú időn át a szombathelyi múzeum igazgatója volt, s az ő nevéhez fűződik a kőszegi vármúzeum megteremtése is 1932-ben. 1943. március 15-én hunyt el Kőszegen.

Az iskolaváros

Kőszeg első katolikus tanodáját a 16. sz.-ban létesítették a Rajnis u. 1. szám alatti házban. Ugyanitt működött a protestáns tanoda 1673-ig. Az újabb katolikus tanodát 1673-ban Csejtei Szabó János házában hozták létre. 1677-ben Széchenyi György győri püspök gimnáziumot alapított. Az 1781–85 közt megépített árvaház szomszédságában állt 1752–74 között az előkészítő iskola (Schola Didascalis). 1798-ban a rajziskola kezdte meg működését. 1815-től a gimnáziumot a bencések vették át. 1840-ben zenetanoda nyílt. 1841-ben megépült a nemzeti tanoda, 1843-ban pedig az evangélikus elemi iskola. 1853-ban volt az alapkőletétele a kőszegi alreál katonai iskolának, a későbbi Hunyadi Mátyás m. kir. reáliskolai nevelőintézetnek. 1894-től tevékenykedett a Domonkos-rendi apácák polgári leányiskolája. 1876-ban adták át rendeltetésének a (ma Béke utcai) polgári iskolát, amely 1923-tól Széchenyi István m. kir. állami polgári fiúiskolaként működött. Nem sokkal később létesült az ipariskola. 1898–99-ben alapította *Gyurátz Ferenc* az evangélikus leánynevelő intézetet. 1926-ban megkezdték az oktatást az állami tanítóképzőben. 1929–30-ban felépült a Kelcz fiúnevelő intézet és 1930-ban szentelték fel a Szent Imre Missziós Szemináriumot.

Zenei élet

1715-től 1840-ig működtek a városban a *tornyosok* (Turneri), akik trombitán, harsonán, oboán, hegedűn és üstdobon játszottak az Alsókapu toronyból vagy a templomokban. Az egyházi zene azonban ennél is régebbi: 1685-ben már orgonaépítő mester dolgozott Kőszegen. 1813-ban katonazenekar alakult. 1840–49 között virágzott a Kőszegi Hangász Egyesület (később Zene Egylet), amelynek 19 zenész és 240 énekes tagja volt. A városban az első hangversenyt 1836-ban rendezték, a leghíresebbet azonban 1846. szeptember 27-én, amikor a Bálházban (amely a reformkori Kőszeg társadalmi és kulturális életének gócpontja volt) *Liszt Ferenc* bűvölte el a közönséget. 1859–62 között alakult meg a kőszegi dalegylet, a ma is működő Concordia, majd 1866-ban az ugyancsak máig fennálló kőszegi Fúvószenekar. A 19. századi Hangász Iskola nyomdokain 1962-ben létesítették a zeneiskolát.

Nem véletlen, hogy Kőszeg várostörténeti érdekességei mostanában is sok látogatót vonzanak.

DOMONKOS JÁNOS

Keszthelyi Ede

~~Baross Aurel~~

~~építész~~

Kovács

Gábor László

Keszthelyi Ede

Králik László és

Sajó István

Lévai Andor

Rádeli Zoltán és

Várai János

Vidos Zoltán

az alábbi tervpályázaton (három hálófülkés típus) megvétel

Gebhardt Béla. A Magyar Állami Szénbányák Rt. bányászlakásokra hirdetett tervpályázata. Tér és Forma 1947. 10. sz

.....szám.

19

Műemlékek Ors

Tárgy:

A beadv

Mellékle

Egyúttal

Előirat s

Utóirat

Másolta

Keszthely, Ede

a kispesti levente
székház terep.
megvétel

MMÉEKözl.
1942. 176. l.

LÁZÁR MÁRTON
hírlapbizományos
SZÉKELYKERESZTÚR
Ádámás-utca 11.

Keszthelyi Ede

a Magy. Ált. Kőszénbá-
nya Rt. oroszlányi
munkástelepére kiírt
terop. megvetel.

MMÉEKÖZI

1942. 88. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Keszthelyi Ernő

Egy kisenevi zsidót festett meg a müvész. Izgatott, sárga és sápadt-zöld s zinek között, biblikus titokzatosságu, sokat szenvedett lélek jelenik meg a képen, -irja Marco: "Téli tárlat" cimmel közölt kritikájában, A Müvészet c. rovatban.

A HÉT, Bp. 1904. nov. 20. XV. évf.
47. sz. 753-754. lap.

Keszthelyi Ernő

festő V. Falk Miksa u. 3

Fejér Sajós épitész ismeri, az ő tulajdonában van egy férfi fejet Karlovszky modorában ábrázoló Elpe. Budapesten tanult, még a háborn előtt Amerikába vándorolt.

A Elpét látta

1934. nov. 20.

Keresztnevé tényleg azt nincsen Sándor.

Keszthelyi Erwin, [épülész?] MDK

Az újszerű épület egyik tervezője.

Békés Attila: ... a tányér – toronyház 3

ESTI HIRLAP Bp. 1964. aug. 25.

MDK

Keszthelyi Éva, gyermekrajzoló

Díjat nyert a Shánkar –
pályázaton. (Delhi) :

– : Hír. 8.

Népszabadság, Bp. 1970. febr. 27.

Kesztheli Ferencné,
Gáti Gábor: Bányászemlékmű, 1989, Oroszlány.

Építtő: Fekete Tamás, Kesztheli Ferencné
Prókai Gábor, ifj. Szabó István.

Művészet, 1989, 2., hátsó belső borító.

Kesthelyi Georgikon

Dornyay Béla:

A Kesthelyi Georgikon 1837-ben.

Kesthely, 1938

Gent (555)

Áthozat:

" Mün

57, Bukova, római márvány b

Mül

Rajzok

58, Wienerneustadtban, Zrinyi

Frangepan sírem

59. " Kard ~~nyela~~ markolata c

60. " síremlér kerete 2

kard is lábnár m

61, " zászló rajza, —

Budapest 1939

MDK

Keszthelyi István, iparm.

Dunántuli tav. tárlat. Képzőművészet, 1932. 51.sz. 136.l.

MDK

~~Molnár E: Egyházművészeti kiáll. Magyar Iparművészet, 1941. 3.sz. 30.1.~~

MDK

Keszthelyi /Kranz/ Károly városi tisztv.

Pálos templom, vf.

Tél a Mecseken, vf.

Havihegyi részlet, vf.

Pécsi Képzőmüv. és Mübar.Társ. Pécs,1934. máj.
2. l.

MDK

Keszthelyi /Kranz/ Károly városi tisztv.

Téli nap, vf.

Esős hangulat, vf.

Zidinakörnyék, vf.

Pécsi Képzőmüv. és Mübar.Társ. Pécs,1934. máj.
2. l.

Keszthelyi Károly

két üde akvarellel

szerepelt a pécsi kiállításon.

Molnár Imre: A "Független" képzőművészek kiállítása.
DUNÁNTULI NAPLÓ, Pécs, 1957. dec. 8.

MDK

Keszthelyi Károly

Csendes falu, vf.

Zsuppos ház, vf.

Pécsi Képzőm. Társ. 26-ik kiáll. 1940. november

MDK

Keszthelyi Károly

A közös kut, vf.

Nyár-utca, vf.

Pécsi Képzőm. Társ. 26-ik kiáll. 1940. november

MDK

Keszthelyi Károly

Vadvirágok, vf.

Reggel a mólón, vf.

Bulgár udvar, vf.

Pécsi Képzőm. Társ. 25-ik kiáll. 1939. október.

MDK

Keszthelyi Károly

Vasárnap a Dunaparton, vf.

Tájkép /Cassián/, vf.

Pécsi Képzőm. Társ. 25-ik kiáll. 1939. október.

Keszthelyi Károly festő

NDh.

„Építjük a Bpi-pécsi műutat" – c. alkotását birálja.

Debitzky J.: „A Képzőmův. hövetség pécsi csoportjának akvarellkiállítása".

Dunántúli Napló 1953. X. évf. okt. 11. 6. l.

Keszthelyi Károly MDK

Keszthelyi Károly és Somlyó Géza festőművészek kiállitása a Janus Pannonius Muzeumban.

/ismerteti Achátz Imre/

Dunántuli Napló.1954. jun. 6.

M.Heil Olga-Kiss Dezső-Török Lajos: 1945 utáni művészeti életre vonatkozó adatok.
Művészettörténeti tanulmányok.Bp.1960. 221-250.l.
244.l.

MDK

Keszthelyi Károly

Csendélet, vf.

A Pécsi Képzőm. és Műbarátok Társ.1938.őszi kiáll. tárgym.

11.1.

MDK

Keszthelyi Károly

A Pécsi Képzőm. és Műbarátok Társ. művésztagjai 1938.

Keszthelyi Károly

festő

l.

Pécsi Kiáll. 1941. ősz

H 211

Keszthelyi Károly

festi

l.

Pécsi kiáll. 1940

ősz

EGYETEMI NYOMDA

DECEMBER

31 nap 50. hét

10 sárnap	
11 létfő	
12 Kedd	
13 zerda	
14 ütörtök	
15 éntek	
16 ombat	

Keszthelyi Károly

- a Jan. Pan. Múz. kiállítást rendez munkáibre sonlyó Géza munkáival együtt. 1954ben

A Jan. Pan. Múz. kiállításai

Jan Pan. Múz. Évk. 1974 XIX

Keszthelyi ~~Géza, festő~~ Károly, festő

A Pécsi Janus Pannonius Múzeumban rendezett művészeti kiállitások 1945-1974 között:

1954-ben rendezett kiállitás: Képzőművészeti csoport kiállitás/Keszthelyi Károly és Somlyó Géza/. 384.old

Sarkadi Eszter: A Jan.Pann.Múz.vázlatos története a felszabadulástól napjainkig 373.old

A Jan.Pann.Múz.Évk. XIX. 1984. Pécs

Keszthelyi Magdolna, textiles, 1939. végbizonyitványt nyert

Iparmüvészeti Isk. Évk. 1880-1941. Bp. 1942.
33 1.

Most meg egy új kukoricabogár...

Az egész országra sokkolóan hatott a szép almáskert likvidálása a Kecskemét melletti Nyárlőrincen. Zalában is sokan megmutatták gyümölcsfáik szél által agyontört, hervadó fiatal hajtásait, száradó leveleit a megyei növényegészségügyi állomás szakembereinek, hogy ugyan nem a tűzelhalást okozó Erwinia amylovora baktérium telepedett-e meg? Szerencsére teljes biztonsággal válaszolhatják: nincs aggodalomra ok, a megyében nincs jelen a kórokozó.

A bogár imágója (6 mm).

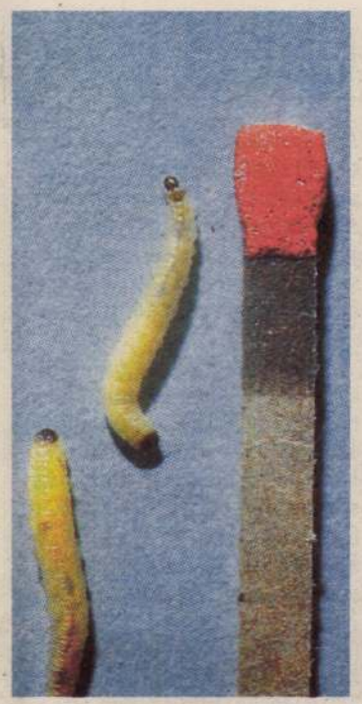

A kártevő lárvái (13 mm).

Károsított, megdőlt növények a bogár pusztítása nyomán.

Évek óta folyamatosan figyelik, ellenőrzik az ültetvényeket és noha még nem derült ki, hogyan került a fertőzés az ország közepére, az a tény, hogy érkezési útvonalát nem jelzi fertőzöttség, arra utal, a karantén szolgálat kikerülésével becsempészett szaporítóanyag lehet a ludas. *Dr. Hertelendy Lajos,* a Zala Megyei Növényegészségügyi és Talajvédelmi Állomás igazgatóhelyettese elmondta, hogy figyelmeztető ez mindazok számára, akik külföldi útjaikon szívesen dugnak el pogygyászukban egy-egy rügyet, dugványt, dísznövényt. Holott kizárólag növényegészségügyi igazolvánnyal, a határon a karanténos szakembernek bemutatva hozható haza növény. A meggondolatlanság nagy veszélyt rejteget, ugyanis rengeteg olyan vírus, baktérium és rovar létezik még más országokban (hazánk nyugodt szigetnek számít), amely beérkezve, elszaporodva komoly károkat okozhat. Érdemes egy kicsit bepillantani a karantén munkába, amihez a megyei állomás igazgatóhelyettese mellett *Wágner Tibor* növényvédelmi osztályvezető adott segítséget. Ki gondolná, hogy a közeli háborús gócok okozta rendezetlenségek kifejezetten kedveznek a veszélyes kártevők, kórokozók felszaporodásához az ország környezetében? Pedig így van. Háborús idők szerzeménye a burgonyabogár, az amerikai szövőlepke is. Színes szórólapon mutatják a legújabb „vendéget", az amerikai kukoricabogarat, amely hámozza a leveleket, csonkig rágja a bibét, a szemeket, a lárvája pedig a kukorica gyökérzetét teszi tönkre. Az USA-ban milliárdos károkat okoz a vetésfehérítőhöz hasonló, sárga, csíkos fedőszárnyú bogár. A horvát kutatókkal a megfigyelésben és a védekezési technológia kidolgozásában közös együttműködés alakult ki, ugyanis csak idő kérdése és megjelenik a kukoricásokban. A déli határoknál elhelyezett csapdákban már találtak.

Körültekintő munkával igyekszik a növényegészségügyi szolgálat megakadályozni a burgonya súlyos betegségét okozó Pseudomonas Solonacea baktérium behurcolását, amely Európában több helyen felbukkant, s kedvelt importhelyünkön, Hollandiában is több termelési körzetből jelentették, de gyorsan fel is számolták.Tünete: hirtelen, sárgulás nélküli hervadás, száradás. A védekezési technológia nincs még kidolgozva, de mivel a meleg, csapadékos klímát kedveli, hazánkban nagymérvű elterjedésével talán nem kell számolni.

Roppant kellemetlen kártevő a gyapottok bagolylepke. A legnagyobb kárt a mecseki-villányi borvidéken a szőlőskertekben okozta. Zalában egyszer találkoztak vele a szakemberek, csemegekukoricában, az Alföldön azonban komolyan pusztított. Kedveli a kertészeti termesztőberendezéseket, a fóliasátrakat. Bagolylepke típusú lárvája rendkívül nagy étvágyú, valósággal zabálja a paradicsomot. Borzasztó szapora, a lepke egyesével rakja le több száz tojását.

A lárva változatos színű, narancstól a szürkéig különféle árnyalatokban látható.

A veszélyes listán szerepel az allergiát okozó parlagfű magja is. Ha exportáruban előfordul, a tétel kizárásáról kell intézkedni. Tavaly például jó néhány szemestermény szállítmányt dobtak vissza emiatt. Ugyancsak e körbe tartozik a fenyércirok, a selyem mályva, a selyemkóró, amit a kiirthatatlanságát nem ismerők papagájvirágként tisztelnek.

Bozsér Erzsébet

Devizacsökkenés

Áprilisban csaknem 10 milliárd forinttal csökkent a lakossági

Szigmák új parancsolatai

Egymillió alkatrészből 3,4 darab lehet

Vajon kinek „tejel"?

Mármint az a megoldás, hogy a Zalatej Rt. újabban a kölcsönösen

Százhuszonöt éves az őfelsége hadihajója

Mától a civilek is megtekinthetik a Vigadó téren

Százhuszonöt évvel ezelőtt, 1871. május 17-én bocsátották vízre a Lajta monitort, a kiegyezés után kibontakozó magyar ipar termékeként. Az egyedülálló műszaki-technikai matuzsálem megmentésére szövetkezett Lajta Monitor Hajózási Alapítvány szervezésében péntektől — öt napon át — civilek is megtekinthetik Ferenc József őfelsége hadihajóját a BKV Vigadó téri kikötőjében.

Az évforduló napján ünnepséget tartanak a páncélos vízi jármű fedélzetén, amely Európa első folyami monitoraként lépett szolgálatba.

A születésnapi megemlékezés zászlófogadással kezdődik. Beszédet mond *Fodor István*, a Honvédelmi Minisztérium politikai államtitkára és *Holló József* vezérőrnagy, a Magyar Honvédség humán főcsoportfőnöke.

A világ legöregebb hadijárművének számító páncélos „szörnyeteg" megtépázott lövegtornyában berendezett alkalmi dokumentumkiállításon nyomon követhetők százhuszonöt éves történetének legfontosabb eseményeit.

***

A kis oldalmagasságú, széles testű, s lövegtornyos páncélozott hadihajók a gyűjtőnevüket az amerikai polgárháború idején épített Monitortól örökölték.

(MTI)

Ok a horkolásra

Az alvás közbeni sűrű horkantás, elakadó lélegzet, gurgulázó horkolás — ezek jellemzik a légzésszüneteket, amelyek jelezhetik a már veszélyes súlygyarapodást vagy egyéb egészségügyi problémákat.

Ezt állapították meg amerikai kutatók legújabb tanulmányukban, amelyben a testsúlyváltozás és az alvászavar közötti kapcsolatot vizsgálták. A tanulmány szerzői 508, 47 és 90 év közötti férfival töltettek ki kérdőíveket, amelyek alvási szokásaikról és testsúlyukról kérdezték őket. Három évvel később ismét feltették nekik ugyanazokat a kérdéseket, s kiderült: a horkolás és az álmatlanság kifejezetten összefügg a súlygyarapodással.

Dr. Woodrow Weiss, a Beth-Israel Kórház társigazgatója a Reuter brit hírügynökségnek elmondta, kutatásaik során arra a megállapításra jutottak, hogy az alvászavar lehet ok csakúgy, mint okozat. *„Ez olyan mint egy kör* — mondta a professzor. — *Az emberek állandóan fáradtak, alig van idejük mozogni, hogy csökkentsék testsúlyukat, egyre többet ülnek, s a vége az, hogy hízni kezdenek."*

Igaz ugyan — jelentette ki Weiss —, hogy a horkolás bizonyos fajtái fogyással csökkenthetők, a súlyveszteség azonban nem elegendő az alvászavar minden fajtájának kiküszöböléséhez. Az alvászavar legszembetűnőbb jele a professzor szerint az állandó erős horkolás. Ilyen esetekben olimpiai minőségű horkolásról beszélünk, s ezek vezetnek a leggyakrabban a külön hálószobákhoz.

Piccolo, a pornó és az ezért járó...

Attilát régóta ismerem, s azt hiszem mindenki ismerte a lakótelepünkön, mert különös fiú volt: néhány centiméterrel nőtt csupán egy méter fölé. Aztán mindketten elkeveredtünk arról a lakótelepről; évek múltán láttam csak újra a Hevesi Sándor Színházban. Több darabban is játszott annak idején.

Nemrég egy videotékában jártam, s az egyik kazetta borítóján megláttam az arcát. Ez most a legkeresettebb pornófilm nálunk, magyarázta a fiú a pult mögött, így derült hát ki, hogy a harmincegynéhány éves Attilának mostanság művészneve is van: Piccolónak hívják, legalábbis akkor, ha kamera elé áll.

„Megkérdezték, vállalom-e..." **(Mészáros T. László felvétele)**

ket. Az viszont csak tévhit, hogy sokszor kell szeretkezni egymás után. Ha túl vagy egy numerán, akkor pihenhetsz néhány órát, mielőtt újra sorra kerülsz.

— Általában hány — a te szavaddal élve — numerát kell teljesíteni egy nap?

— Eddig nekem naponta csak egyet kellett. Vannak, akik tizet, húszat is csináltak már.

— Hogyan keveredtél bele a pornófilmszakmába?

— A színházi munkám miatt

— Ők a profik?

— Legalábbis ismerik már úgy a szakmát, mint az a prosti-

Szárnyaló vonalak...

KESZTHELYI JENŐ iparművész

Újra életet adni a fának

Valaha az egyik legkedveltebb képzőművészeti forma volt az intarzia, ez a mára jobbára kissé háttérbe szorult műfaj. Az ókori egyiptomiak például csont-, az asszírok pedig gyöngyberakással készítették képeiket, míg a nagyszerű görög-római-bizánci mozaikokat valamennyien jól ismerjük.

Lentiben, *Keszthelyi Jenő* műhelyében úgyszintén találkozni effajta munkákkal, ám a faipari mérnök hű maradt ahhoz az anyaghoz, amely végigkísérte életét: fával dolgozik.

— Húszévesen kezdtem el intarziával foglalkozni, a soproni Erdészeti és Faipari Egyetem diákjaként, ugyanis ott láttam ilyesmit a felsőbb évesektől, és megtetszett — mondja. *— A házasságom miatt 20 év szünet következett, hiszen kevésbé találtam megfelelő időt arra, hogy leüljek az asztal mellé. Aztán 1985-ben újra nekiálltam. Kerestem, mi a jó a fában, és így jutottam el újra az intarzia-készítéshez.*

Első munkái kubista, nonfiguratív fejek, geometriai formák voltak, majd az akt következett, végül 1990-ben az állati dinamizmus jelent meg képein, mint fő téma.

— Húsz éve vadászom, de különleges céllal. Sokszor csak kiülök a lesre egy rajztömbbel, vázlatokat készítek mozdulatokról, esetleg fényképezek. Azután ezeket az ellesett mozdulatokat megpróbálom beültetni a fába. Így az ipari, halott anyag újra megtelik élettel. Fák, erdősarkok születtek, s középen pedig ott a vad, a rá jellemző motívumokkal.

Keszthelyi Jenő műhelyében 1990 óta mintegy 60 kép készült el, de jó részük szét is szóródott a nagyvilágban: barátok, alkalmi ismerősök, vendégek vitték. A kanadai Quebec tartomány munkaügyi államtitkárának szobájában éppúgy található jellegzetes Keszthelyi-intarzia, mint a hannoveri vadászoknál. Ugyanakkor a nagyközönség elől sincsenek elrejtve a képek, jó néhány kiállítást megjártak már Lentitől Münchenig — mindenhol kedvező visszhangot keltve. A következő tárlat pedig minden bizonnyal a vadászati világkiállításon és vásáron, a Natúr-expón lesz.

— Arra nagyon büszke vagyok, hogy ide Suchman Tamás miniszter úr ajánlott be, miután Keszthelyen meglátta munkáimat. Jó érzés, ha valakinek tetszik az, amit csinálok, ugyanakkor számomra is jeles szórakozást jelent az intarziával való foglalatoskodás. Sokszor bizony kínlódva haladok előre, de ahogy kezd kialakulni a kép, az mindennél izgalmasabb — mondja a fa mestere.

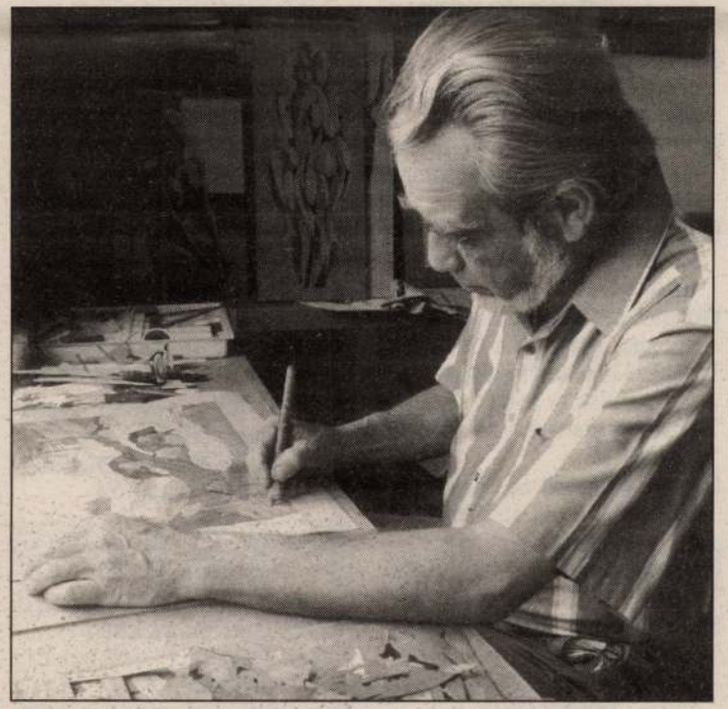

A munkaasztal mellett. (Pezzetta Umberto felvételei)

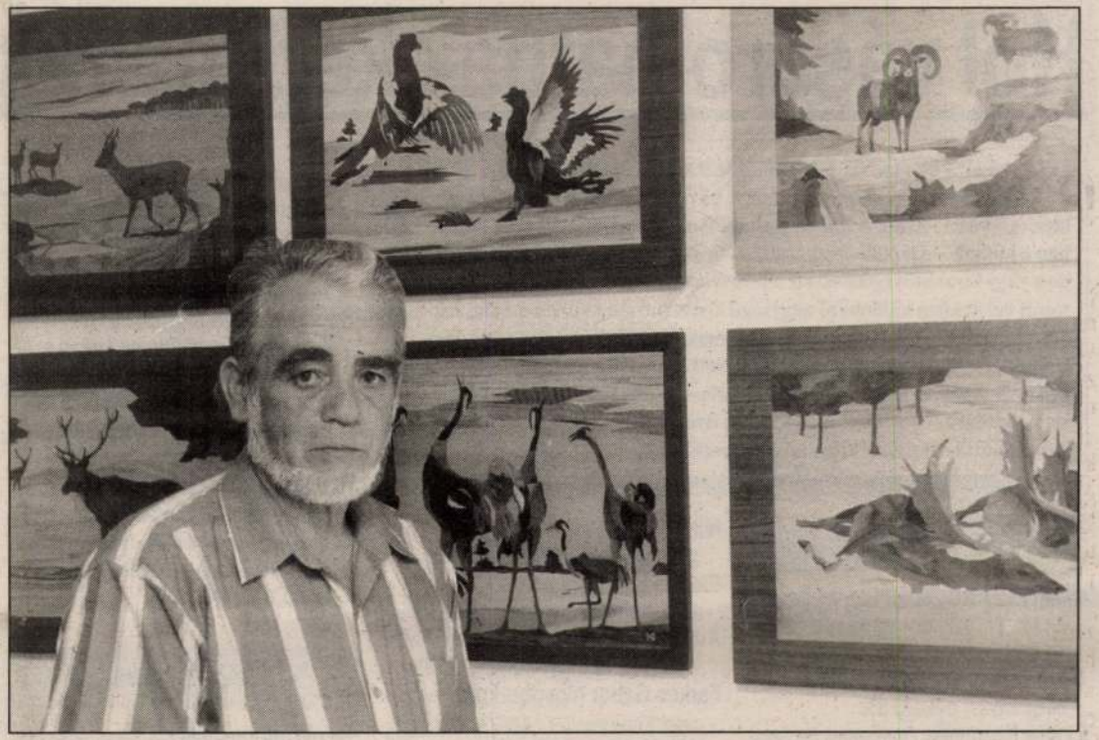

Néhány pompás intarzia és alkotójuk.

A faintarzia alapanyaga a furnérlap. Keszthelyi Jenő mintegy 50-féle fát használ a képekhez; ezek fele hazai, a többi külhoni, úgynevezett egzota fajta.

— A kép készítésének első fázisa afféle „sablonmunka", ceruzarajzot készítek. Bejelölöm a színárnyalatokat, majd következik az intarzia összevágása. Orvosi szikével dolgozom, de ez a rész így is nagy fizikai erőkifejtést kíván, 8-10 kilóval kell a kést nyomni. Egyébként is ez a legidőigényesebb fázis, hiszen meg kell keresni a fa azon részét, amely éppen illik az adott helyre. Nem csak színbeli illeszkedésre gondolok, hanem formaira is. Nagyon fontos az erezet elhelyezkedése. Sokszor a sérült fa is jó, az, ami az iparban hulladék, nekem azonban remek alapanyag lehet. Azután összeállítom a képet. A rések betöméséhez javítóviaszt használok, bár úgy már némi csalás van a dologban, mert az élő fába beviszem a műanyagot. Végül sima asztalosmunka következik: enyvezés, csiszolás, lakkozás.

Sokáig beszélgetünk még Keszthelyi Jenővel többek között arról, milyen időigényes, sőt fárasztó egy-egy kép elkészítése. Van olyan intarzia, amelyhez 100-120 darab furnérbetétet kell kivágni, majd ezeket összeilleszteni. Aztán szóba kerül az is, hogy mennyire képző- és mennyiben iparművészet az a hobbi, amelynek Keszthelyi úr hódol. De ezek talán mellékesek, a hangsúly az elkészült képeken van. Azokat pedig bátran ajánlhatjuk mindenkinek.

Gy. F.

Hol vásárolhatnak kedvezménnyel a Zalai Hírlap előfizetői?

ITT! ELŐFIZETŐINK KEDVEZMÉNNYEL VÁSÁROLHATNAK! ZALAI HÍRLAP — olvasható azon a piros keretes matrícán, amiből a meglévő közel félszáz mellé megint újabbakat ragasztottak fel a napokban a különböző boltok, áruházak, szolgáltató szervezetek bejárati ajtajára vagy kirakatüvegére szerte a megyében. A lényeg, hogy az alább felsorolt üzletekben különböző nagyságú kedvezményt kapnak a Zalai Hírlap előfizetői a vásárlásukkor. És nem csak egy alkalommal, hanem korlátlanul, vagyis mindaddig, amíg a ZH előfizetői. Ehhez mindössze annyit kell csak tenniük, hogy a pénztárnál mutassák fel az előfizetés tényét igazoló szelvényt. Ezentúl azok is kapnak ilyen igazoló blankettát, akik folyószámláról egyenlítik ki lapunk előfizetői díját.

Zalaegerszeg

Kilián Kis ABC Zalaegerszeg, Köztársaság u. 51. T.: 312-258 **vásárolt áruk összértékéből 3%**

A-MA Csemege Zalaegerszeg, Patkó u. 1. T.: 06-60/398-837 **pékáru 5%**

Emőke Kozmetika Zalaegerszeg, Berzsenyi úti pavilon **minden szolgáltatás 5%**

Magnetic Kis- és Nagyker. Zalaegerszeg, Kiserdei u. T.: 92/329-377 **élelmiszer, háztartási vegyi áru 10%**

Tibi Fodrászat Zalaegerszeg, Berzsenyi úti pavilonsor, T.: 310-227 **minden szolgáltatás 5%**

Vegyes Diszkont Üzlet Zalaegerszeg, Tüttősy u. 7. **tészták, vegyi áru 5%**

Taki-Tech Szerviz Zalaegerszeg, Pázmány P. u. 1. **egyes gépek és tartozékok 5%, az akciós árukból további 5%**

Tisza Konyhabútor Márkabolt Zalaegerszeg, Bíró M. u. 71. **konyhabútor 7%, beépíthető házt. készülékek 3%**

Takiker Élelmiszer Zalaegerszeg, Landorhegyi u. 30. T.: 312-347 **hentesáru, tej, tejtermék 7%**

Shell Töltőállomás Zalaegerszeg, Hock J. u. T.: 92/321-000 **kereskedelmi áru + kocsimosó 5%**

Élelmiszer Áruk Üzlete Zalaegerszeg,

MINI ABC Zalaegerszeg, Stadion u. 1. T.: 60/397-508 **teljes áruválasztékra 5%**

Elektro Service Kft. Zalaegerszeg, Ady u. 65. T.: 314-783 **tv, video javítás 10%**

Autóvillamosság Zalaegerszeg, Juhász Gyula u. 28. **szolgáltatásaiból 10%**

Farkas Gábor hidegburkoló Zalaegerszeg, Kispest u. 6. T.: 326-770 **csempézés, járólapozás 5—10%**

BRICK-ZALA Építőanyagkereskedés Zalaegerszeg, Borbély Gy. u. 8. T.: 321-375 **építőanyagra 2—5%**

Gyöngy virágbolt Zalaegerszeg, Gasparich u. 55. T.: 310-430 **vágott és cserepes virágok 10%**

Dr. Tóthné Kemendi Erzsébet Lőrinczné Piros Tünde kozmetikusok Zalaegerszeg, Mártírok u.—Kazinczy tér sarok T.: 322-143 **teljes szolgáltatás 10%**

MÍDIA DIVATÁRU Zalaegerszeg, Kossuth u. 32. T.: 320-988 **teljes árukészletből 5%**

Aranyág virágüzlet Zalaegerszeg, Kinizsi u. 91. T.: 321-590 **vásárlás esetén 3%**

Zsanett zöldség-gyümölcs Zalaegerszeg, Vásárcsarnok T.: 313-383 **teljes árukészletből 7%**

Ola úti fodrászat Zalaegerszeg, Platán sor 25. **minden szolgáltatásból 5%**

Szalay János gumiszerelő és -

Volán Oktató, Szervező és Gépjárművezető-képző Zalaegerszeg, Zrínyi u. 99/A. **B, C, D, E tanfolyam, kiskönnyű- és nehézgépkezelő, ADR veszélyes áru, belf. váll. szolg. nemzetközi váll. kiegészítő 5%**

Sopron szőnyegbolt Zalaegerszeg, Mártírok u. 17-21. Tel.: 92/312-786 **Teljes árukészlet 10%**

Bahama szolárium—kozmetika Zalaegerszeg, Dózsa u. 43/B. **szolgáltatásból 5%**

Ruházati üzlet Zalaegerszeg, Piactér 2. T.: 312-543 **teljes árukészlet 5%**

Gardénia Márkabolt Zalaegerszeg, Kispest u. 11. (Skála felett) T.: 329-260 **Függöny, terítő, sötétítők 10%**

Nagykanizsa

Sienet Informatikai Kft. Nagykanizsa, Eötvös tér 21. T.: 93/310-322 **internet szolgáltatás 3%**

Magnetic Kis- és Nagyker. Nagykanizsa, Úrhajós u. 1. T.: 93/314-480 **élelmiszer, háztartási vegyi áru 10%**

HC-Byte Kft. Nagykanizsa, Eötvös tér 21. T.: 93/314-333 **számítástechnikai eszközök 3%**

Keleti Csemege Nagykanizsa, Városkapu krt. 10/B T.: 314-024 **élelmiszer, vegyes áru 5%**

Melegburkoló Szaküzlet Nagykanizsa, Zrínyi u. 57. **tapéta, PVC-, szőnyegpadló 2%**

Vajda és Vajdáné Élelmiszerüzlete Nagykanizsa, Attila u. 10. T.: 93/312-965 **élelmiszer, vegyes áru 5%**

„Sztráda" Autóalkatrészker. Nagykanizsa, Teleki u. 1. T.: 93/311-599 **autóalkatrész és felszerelés 3%**

Sláger Üzletház Nagykanizsa, Munkás u. 16. T.: 316-785 **élelmiszer-, vegyes áru**

„Whirlpool" Mintabolt-Bazárudvar Nagykanizsa, Fő út 8. T.: 314-060 **háztartási készülékek 5%**

Schmell Novák Kft. Nagykanizsa, Garay u. 19. T.: 93/318-272 **autójavítás munkadíja 10%**

FANTASY SHOP Nagykanizsa, Bajcsy-Zs. u. 2/A. T.: 93/319-455 **játék, gyerekruha 5%, női ruházat 8%**

Nyugat-dunántúli TÜZÉP RT. Nagykanizsa, Magyar u. 108. T.: 312-005, tel./fax: 312-972 **teljes árukészletből 5%**

GITEX ÜZLETHÁZ Nagykanizsa, Bajcsy-Zs. u. 104. T.: 06/60/399-367 **élelmiszer, vegyi áru 5%**

FŰSZER-ÉLELMISZER Nagykanizsa, Csengery u. 74. T.: 93/311-554 **élelmiszer, vegyi áru 5%**

Sopron szőnyegbolt Nagykanizsa, Deák tér 10-12. Tel.: 06/60/399-459 **teljes árukészlet 10%**

SCARLETT Esküvői Ruhakölcsönző Nagykanizsa, Király u. 21. **menyasszonyi ruhák 10%**

PALMA vendéglő Nagykanizsa, Magyar u. 80. **zártkörű családi rendezvények 100 főig 5%**

Viky játék-gyermekdivat Nagykanizsa, Fő u. 24. **játék, gyerekruha 7%**

Viky fűtés-hűtéstechnika Nagykanizsa, Téglagyári u. 24. Tel.:20-439-510 **gázkészülékek, szerelvények hűtők, fagyasztók 2%**

Gardénia Márkabolt Nagykanizsa, Deák tér 13. **Függöny, terítő, sötétítők 10%**

Keszthely, Hévíz

Shell Töltőállomás, Keszthely Csapás u. 3. T.: 06/83/321-584 **benzin, gáz, olaj kivételével teljes körű a kereskedelmi árukra + autómosóra 5%**

Trombitás Építőanyag Ker. Keszthely, Sömögye dűlő ipartelep T.: 83/321-500 **tele-**

Tisza Konyhabútor Márkabolt Keszthely, Hévízi u. 130. T.: 83/312-061 **konyhabútor 7%, beépíthető házt. készülékek 3%**

TOMCAT Játékbolt Keszthely, Kossuth u. 5. T.: 83/311-492 **minden áru 10%, kivéve lego: 5%**

Dinter-Optika Kft. Keszthely, Kossuth u. 30. T.: 83/314-285 **minden vásárlásnál 10%**

Balázsi ABC Keszthely, Vásártér 15. Tel.: 83/311-664 **élelmiszer jellegű vegyesbolti termékek 5%**

Hollender István magánkereskedő Keszthely, Kossuth u. 101. **élelmiszer, vegyi áru, minden termékre 4%**

Benczik József Keszthely, Vaszary K. u. 32. **élelmiszer, vegyi áru, minden termékre 3%**

Csili csemege Hévíz, Hunyadi János u. 10. **teljes körű 3%**

Gyermek és női divatáru Hévíz, Vörösmarty u. 32. Tel.: 83/343-121 **teljes körű 5%**

Technika Kereskedőház Bt. Keszthely, Rákóczi u. 15. **teljes körű 3%**

Virágbolt Hévíz, Árpád u. 22. T.: 83/341-910 **Teljes körű 10%**

Zalaszentgrót

INTEGRÁL-M KFT. Zalaszentgrót, Batthyány u. 2. **teljes körű 4%**

Konyha Stúdió Zalaszentgrót, Plébánia út 1. **kerámia, műanyag áru 5%**

Lenti, Letenye

Dél Göcsej ABC Lenti, Vörösmarty u. 32. T.: 351-322 **teljes árukészletre 3%**

Proxon autósbolt Lenti, Dózsa Gy. u. 1. T.: 351-354 **Teljes körű 5%**

Sipos Üzletház (divatáru) Lenti, Kossuth u. 3. T.: 354-859 **teljes árukészletre 5%**

Műanyag és Háztartási Bolt Lenti, Petőfi

Faluk

Minicentrum-Gazdabolt Bak, Kossuth u. 39. T.: 92/361-420 **élelmiszer ésvegyes iparcikk 8-10%**

Járműalkatrész Üzlet Zalalövő, Rendőrőrssel szemben, T.: 06-30/472-506 **teljes árukészlet 5-10%**

INTEGRÁL-M KFT. Zalalövő, Kossuth u. 17. **teljes körű 4%**

Szerko Bt. ABC Becsehely, Kossuth u. 34/1. T.: 06-93/351-336 **minden árura 5%**

Mozaik Kisáruház Kft. Gyenesdiás, Kossuth u. 69. T.: 83/316-486 **padlólap és csempe 2,5%, csemperagasztók 3%**

Bau Ker Ker. és Építőipari Kft. Zalacsány, Ady E. u. 24. T.: 06/83/336-116 **építőanyagok 2—5%**

INTEGRÁL-M KFT. Pacsa, Buszmegálló üzletsor **teljes körű 4%**

INTEGRÁL-M KFT. Nova, Kossuth u. 8. **teljes körű 4%**

Kiss csemege Türje, Ságvári u. 13. **Teljes körű 3%**

Újonnan belépett, kedvezményt nyújtó üzletek:

Bringa Szerviz Bt. Zalaegerszeg, Mikes Kelemen u. 1/E. T.: 92/317-717. **Minden kerékpár, alkatrész, szolgáltatás 5%**

Pesti Lászlóné Zalalövő, Petőfi u. 9/A **játék, ajándék 7%, horgászcikk 3%**

ELASTIC KFT. Zalaegerszeg, Bánya u. 3. **Csomagolóanyagok 10%.**

Gecse Lajos autószerelő-gépjavító mester. Zalaegerszeg, Vorhota u. 7. Tel.: 329-474. **teljes körű 5%.**

Zalagáz Kft. Nagykanizsa, Huszti tér. 5. Tel.: 93/312-121. **gázkészülékek javításának munkadíjából 10%, klímaberendezések árából 3%.**

Technika Kereskedőház Bt. Keszthely,

keszthelyi Nagy Aladár MDK

művei szerepelnek
a "Balaton, Bakony a képzőművészetben" cimen
nyilt kiállitáson /Veszprémi Vegyipari Egyetem/.

Müterem 1958 I. évf. 7. sz. 47.o.

Keszthelyi Ötvös Mátyás

XVII.

l.

Jankó Ötvös-apródok

2. l.

Keszthelyi Péter

ötvös.

1683-ban szabadította fel a győri ötvösék - Mestere az 1682-ben elhunyt Sabaries Lukács volt.

Jankógyörötv. 13. l

287/1935.

Felkérem Tanácsos U
rendelettel az esztergomi ásat
meghivandó olasz restaurator r
tetésszerü felhasználás végett
hez kifizetni sziveskedjék.

Budapest, 1935. ju

Keszthelyi Péter
Győr 1679

l

Jankó Ötös-apródok

6. l.

30f
MAGYAR KIR. POSTA

Kosztholyi Péter

XVII. a.

l.

Jankó Ötvös-apródok

2, 3. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Keszthelyi Péter, fazekas

● *NÉPMŰVÉSZEK. Tatabányán, a Komárom megyei Állami Édesipari Vállalat művelődési házában kiállítás nyílik ma Nyakas Miklósné szövőnő, a Népművészet Mestere és Keszthelyi Péter fazekas, a Népművészet Ifjú Mestere munkáiból.*

-: O Népművészek

8

Esti Hírlap, Bp. 1980 máj. 12.

mdk

Keszthelyi Piroska

rajza: Madarasz Emil a költő.

Györe Imre: Szokasa volt, stb.

Ország-Világ 1962, 9. sz. 7. l.

Keszthelyi Sándor

Thieme Becker

XX. 218. 1.

(Lyka)

rendelete alapján
l bérmentesíthető!

OPA

oterjesztő és könyv-
rt. raktára

BUDAPEST,
Eötvös-utca 43.

Elismervény

(megőrzendő)

Az EUROPA RT.
részére feladott makulatura
csomagról.

Tartalma:

194 ..... hóról.

Magy. Nemz. közn.		makulatura
„ „ vasárn.		
Függ. Magyarorsz.		
Film, Szinh., Irod.		
Képes Sport		
M. Rejtvény Ujság		
Sztár		

..... kgr.

Postai bélyegzővel ellátni.

KESZTHELYI *Sándor*, festő és illusztrátor. * Sambor (Galícia) 1875. A müncheni és a bécsi képzőművészeti akadémiákon befejezve tanulmányait, évekig Budapesten főleg arcképeket festett. 1903. Önarcképével a bpesti Műcsarnokban a Harkányi- és Bécsben a Rothschild-díjat nyerte. Utóbb Amerikába költözött és Pittsburgban telepedett le.

E. G. I 550 l

és egy sima karimájú, de
olva. Bal kezében gömböt
bajusza hosszú, körszakálla
tös nagy gombokkal és her-
emelkedett perem mentén
COLOMANVS. HVNGARORVM.

·7 cm. — Lelt. sz. 1087. — Ér-
mil ajándéka 1907 április 30-án
9 november 24-iki 5395 (1950–
351–910) és a 3211–910 eln. sz.
r 10-iki (2095–909) és az 1910
gyzékek alapján. — Bejelente-
).

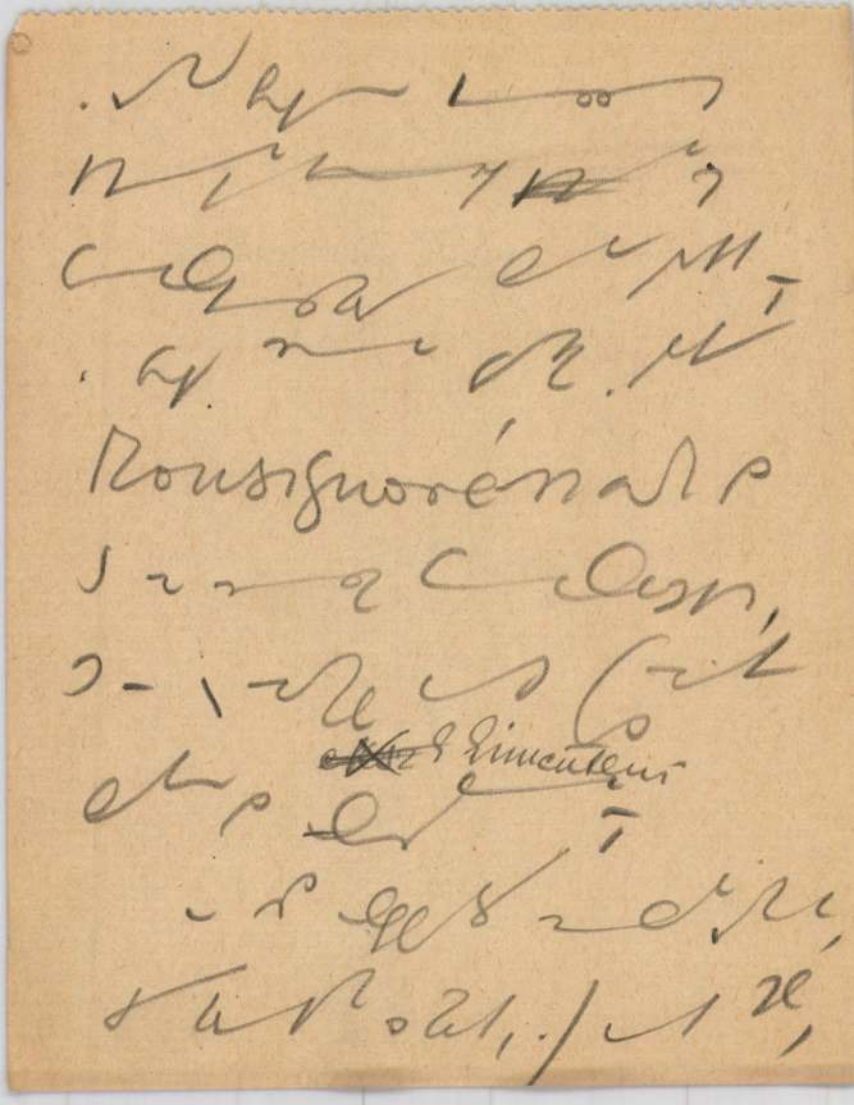

Keszthelyi Sándor

festő szül Sambor
(Galicia) 1875.

l.

Ujvelkzs L.

477. l.

Keszthelyi Sándor

Munsarnok festő Bpest

1903. Tav. kiáll.

1904-5. téli kiáll. 174, 175

1791. G. Metzu:

Fiatal nemes k

Térdig látható, asztalnál
fekszik, jobb kezét annak
(részének kissé)
~~felallo~~ levelét fogja. Bare
hosszú haja hullámos, ba
Ingének ~~bő ujja~~ szűk kéz
jának huszonöt gombja köz
rist ~~ludtollal~~ meg ~~iron~~ czeruza cup
~~és~~ a háttér hegyes vidék.

Fa, méretei 25·5
Vétetett 1900. május
St. Napló 419/900

Az elszámolásra nézve lásd
(416/900.)

378/900.

..... nevü munkás igazolta

.....

a müvezető aláírása.

lélyezem:

.....

k vagy helyettesének
láírása.

. — Endrényi Imre, Szeged.

Keszthelyi Sándor

festő

vod

Műcsarnok, 1900. 51 l

Bogdán Jakab festő.

17-18. sz. II. 147.

VI. 421.

Keszthelyi Sándor
festő

1902/3. téli kiáll.
Nemzeti Szalon
Tanulmányfej, 150 kor.

1903. graf. kiáll. n. o.
2 szénrajztanulmány
100 és 125 kor.

Ónarckép, krétarajz
Londoni alak, tusrajz.

Keszthelyi Sándor, festő és illusztrátor, szül. Sambor (Galicia) 1875. A münchenii és a bécsi képzőművészeti akadémiákon tanult. 1903. Ónarcképével Budapesten a Harkányi és Beisben a Rotschild-díjat ugészte. Utóbb Amerikába költözik és Pittsburgban telepedett le.

Thieme. Becker
20 k. 218. l.

Kerthelyi Sándor

Művészet 1903. 207

– 1911. 131

NDK

Keszthelyi Ándor, festöm.

1903. Báró Harkányi Frigyes-féle 450 koronás dij:

Önarckép.

MKT.-Vándorkiállitások. 1910 szept. 8.-dec. 27. Eger, Miskolc, Kassa, Eperjes S.a.ujhely. Debrecen. Gyöngyös.
Kat. 65.l.

MDK

Keszthelyi Sándor

Báró Harkányi Frigyes 1898-ban tett 10.000 koro na alapitványából évi 450 korona dij a kiállitáson elöször résztvevö müvészek egyikének kitüntetésére. 1903-ban Önarckép, olajfm.

SzmKT 50-131.1.

MDK

Keszthelyi Sándor

Az Orsz.Magy.Képzőm.Társ.tav.tárlatan a 450.koronás báró Harkányi Frigyes-dijat kapta "Önarckép" c.olajfestményére.

Művészet, 1903. 207.1.

Keszthelyi Sándor MDK

Tanulmányfej, olf.

Delli Emma arcképe, olf.

Műcsarnok 1903. tavaszi nemzetközi kiáll.

Keszthelyi S. MDK

Kisenevi zsidó, olf.

Mücsarnok 1904-5. téli kiáll.

Keszthelyi Sándor MDK

Önarckép, olf.

Milcsa nok 1903. tavaszi nemzetközi kiáll.

Keszthelyi Sándor

K

Az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat tavaszi tárlatán a magyar művésznek szánt állami aranyérmet ezidén nem adták ki. A 4000 koronás társulati díjat Poll Hugó kapta „Hazatérés a bucsúról“ című pasztellképére. A 600 koronás Wahrmann-díjat Simay Imre kapta a „Kutyatanulmányok“ című rajzaira. A 450 koronás báró Harkányi Frigyes-díjat Keszthelyi Sándor kapta „Önarckép“ című olajfestményére. A külföldi művésznek szánt nagy állami aranyérmet Lucien Simon kapta „Nyilt cirkusz“ című olajfestményére, szintúgy nagy állami aranyérmet kapott Thomas Austen-Brown „Anya és gyermeke“ című olajfestményére. Kis állami aranyérmet kapott Hermann Hahn „Éva“ című szobormüvére, továbbá Karl Marr „A tájfestő“ című olajfestményére, végre Olivier Hall „Az Angerton-mocsár Észak Lancashireben“ című olajfestményére.

Művészet 1903. 207. l.

KESZTHELYI SÁNDOR

353. Önarckép. Olajf.

Mücsarnok 1903. tav.kiáll./nemzetk./ kat. 4o.oldal

MDK

Keszthelyi Sándor, festöm.

most fejezte be a megye rendelésére készült arcképet, mely Rosner Ervin báró máramaros-megyei föispánt ábrázolja.
Ugyancsak a megye megrendelésére boldogult Erzsébet királyné arcképét is megfesti.

Két arckép.

Müvészet.1900. 4.sz. 51.l.

Képzőhelyi S.

a müncheni Képzőművészeti Akadémia magyar növendéke;
beiratkozás éve 1895.

Jászai Géza: München und die Kunst Ungarns 1800 bis 1945. Ungarn-Jahrbuch, Mainz, 1970 10 l, 149 l

Keszthelyi Sándor

Karlovszky Bertalan, 1908. Néhai Ráth György-féle 1200 koronás díj. *Magyar paraszlasszony.*

Karvaly Mór †, 1895. 1000 frtos Röck Szilárd-jutalom. *Huszárok.*

Katona Nándor, 1900. Műbarátok köre által alapított 3000 koronás ösztöndíj. *Őszi eső.*

Kemenszky Árpád, 1899. Báró Harkányi Frigyes-féle 225 frtos díj. *Tavasz.*

Kernstok Károly, 1898. Ráth György-féle 300 frtos díj. *Arckép.*

Kernstok Károly, 1900. Műbarátok köre által alapított 3000 koronás ösztöndíj. *Női arckép.*

Kernstok Károly, 1904. Báró Rudics József alapítványi ösztöndíja. *Három modell.*

Keszthelyi Sándor, 1903. Báró Harkányi Frigyes-féle 450 koronás díj. *Önarckép.*

Knopp Imre, 1895. Kis állami aranyérem. *Utolsó öltések.*

Knopp Imre, 1896. 2000 frtos társulati díj. *Szent Cecilia.*

Knopp Imre, 1906. Néhai Ráth György-féle 1200 koronás díj. *Vasárnapi főkötő.*

Komlóssy Ede, 1887. 400 frtos második társ. díj. *Genrekép.*

Koroknyai Ottó †, 1886. Munkácsy-féle 6000 frankos ösztöndíj. *A javíthatatlan.*

Koszkol Jenő, 1896. Eszterházy-féle 300 frtos vízfestménydíj. *Konyha csendélet.*

Koszta József, 1897. Műbarátok köre által alapított 1500 frtos ösztöndíj. *Hazatérés.*

Krenner Viktor, 1903. 2000 koronás Lotz-díj. *Megzavart fürdés.*

Kriesch Aladár, 1896. Műbarátok köre által alapított 1500 frtos ösztöndíj. *Tordai országgyűlés.*

Kriesch Aladár, 1900. báró Forster-féle Vaszary-díj. *Dobó István megvédi Eger várát a törökök ellen.*

László Fülöp, 1891. Műbarátok köre által alapított 1500 frtos ösztöndíj. *A regélő asszony.*

László Fülöp, 1897. Kis állami aranyérem. *Női arckép.*

László Fülöp, 1900. Állami aranyérem. *Csekonics grófné arcképe.*

Ligeti Antal †, 1886. Ráth György-féle 300 frtos díj. *Buda-Örs vidéke.*

Ligeti Miklós, 1904. 4000 koronás társulati díj. *Arckép* (Szobormű.)

Lotz Károly †, 1880. Ipolyi Arnold-féle 500 frtos történelmi díj. *Hunyadi János halála.*

Lotz Károly †, 1881. A vallásalap 500 frtos egyházfestészeti díja. *Kapisztrán Szent János kereszles-hadjáratra buzdítja a népet.*

Lotz Károly †, 1882. Ipolyi Arnold-féle 500 frtos történelmi díj. *Szent István alamizsnát oszt.*

Lotz Károly †, 1896. Állami aranyérem. *Női arckép.*

Löschinger Hugó. 1908. Báró Forster Gyula-féle Vaszary díj. *Szent László megszabadítja az elrabolt magyar leányt.*

Magyar Mannheimer Gusztáv, 1901. 4000 koronás társulati díj. *Esti hangulat.*

Magyar Mannheimer Gusztáv, 1902. Kis állami aranyérem. *Scherzo.*

Major Jenő, 1904. Báró Harkányi Frigyes-féle 450 koronás díj. *Téli nap.*

Margitay Tihamér, 1888. 600 frtos első társulati díj. *Kosár.*

Margitay Tihamér, 1889. Ráth György-féle 300 frtos díj. *Mézeshetek.*

Margitay Tihamér, 1892. Társulati 300 frtos műlapdíj. *A féltékeny.*

Margitay Tihamér, 1894. 2000 frtos társulati díj. *Utolsó szerelem.*

Báró Mednyánszky László, 1888. 400 frtos második társulati díj. *Mindszentek napján.*

Báró Mednyánszky László, 1898. Állami aranyérem. *Hegyi táj.*

Márk Lajos, 1902. 4000 koronás társulati díj. *Női arckép.*

Keszthelyi S.

A kisenevi zsidó

Az 19o4-iki téli tárlat. 7 l.

MDK

Keszthelyi Sándor, festő.
Őnarckép. 1903. br. Harkányi Fr. féle
450 kor. díj.

OMKT. - Vánd. kiáll. 1910 szept. 8. - dec. 27. ig.
Kitünt. műv. lajstr. - Hornyánszky V. kny. 65. l.

Keszthelyi Sinkó

Geczi

Győr 1668.

l.

Yankó Ötvös-apródok

5. l

Kerthely végvár

Dornyay Béla:

Kerthely végvár
a török világban.
Kerthely, 1935

Gent (549)

Budapest, 1932 november 12.

Bizottságának,

B u d a p e s t e n .

el jelentem, hogy a visegrádi
amontorony menti helyreállitási
járulás fejében 2.000.oo Pengő
tem. Az erre vonatkozó okmányo-
tban fogom beterjeszteni.-
ezt a Kultuszminisztériumnak

dtam teljes tisztelettel:

Keszthelyi rk.
templom

Dunst Ferenc:
Emlékkönyv a
restaurált keszthelyi
rk. templom felszen-
felése alkalmából.
Keszthely, 1896
Képethel.

Gent (564)

vom 19. Juni 1913 Z. 327.1913

ersucht das hochachtungsvoll unterzeichnete Presbyterium um Beseitigung gewisser Mißverständnisse bezüglich der in Aussicht stehenden Restaurierung der Pfarrkirche A.B. um Entsendung eines Fachmannes an Ort und Stelle.

Hermannstadt (Bistritz) am 8. Juli 1913

Das evang. Presbyterium A.B.

D: Rieß
Vorsitzender

Adolf Klein
Schriftführer

Keszthelyi Sándor festő

1903. : Váczi körút 74.

A Nepr. társ. 1903. tavaszi nemzetk. Kiállításán:

1) Önarckép. Olajf. (353).

2) Tanulmányfej. Olajf. (617)

3) Delli Emma szinészno arcképe (619)

Ki áll. cat.

AZ OSZTRÁK-MAGYAR HAJÓHAD ÚJ TENGERNAGYA.

A közelebb nyugalomba vonult Spaun tengernagy utódja, gróf *Montecuccoli* Rudolf, marchese di Polignago altengernagy, gróf Montecuccoli Alajos harmadszülött fia, 1843-ban született Modenában és 1859-ben, miután a tengerészeti akadémiát elvégezte, mint tengerész kadét tényleges szolgálatba lépett. Ugyanabban az évben a «Frigyes főherczeg» nevű korvétán részt vett a Francziaország elleni háborúban. A lissai tengeri csatában mint az «Adria» fregatta zászlósa vett részt és vitézségéért királyi elismerésben részesült. 1882-ben a krivoscsiei fölkelés leverésénél a Bocche di Cattaróban az «Andreas Hofer» hajón, mint annak első tisztje működött közre, a mely alkalomnál tanusított körültekintő és ügyes eljárásáért újabb elismerő dicséretet nyert a Felség részéről. Ezt követőleg a «Helgoland» korvétán, mint már korvéta-kapitány 16 hónapi útat tett, körülvitorlázván Afrikát. 1884-ben a görög partok blokádjánál mint korvétakapitány az «Elisabeth» nevű torpedóhajót vezényelte, mely alkalommal az a rendkívül felelősségteljes feladata volt, hogy a torpedóhajók ellátásáról és készenlétben való tartásáról gondoskodjék. 1887-ben mint a «Greif» hadiyacht parancsnoka a boldogult Erzsébet királynét kisérte utolsó Földközitengeri útján. 1889-ben mint az «Aurora» parancsnoka világkörüli utat tett. Visszatérte után a közös hadügyminiszteriumban a tengerészeti osztály negyedik alosztályának vezetőjévé neveztetett ki, de ez állásáról betegsége miatt csakhamar lemondani kényszerült.

Egészsége helyreálltával 1892-ben már mint sorhajókapitány az «I. Ferencz József» parancsnokságát vette át s e minőségében a monarkhiát az Amerika fölfedezésének négyszázadik évfordulója alkalmából rendezett spanyolországi Kolumbusünnepélyen képviselte. Utóbb a tengerészeti ellenőrző hivatal katonai vezetője, majd a pólai arzenál helyettes parancsnoka lett, a mely állásában, különösen a magyarországi ezredévi kiállítás haditengerészeti osztályának kiállítása körül szerzett érdemei elismeréseül a király a harmadik osztályú vaskorona-renddel tüntette ki.

1897-ben ellentengernagygyá és az arzenál parancsnokává lépett elő. 1900-ban a három osztályból alakított nyári hajóraj vezetésével bizatott meg, de csakhamar át kellett adnia annak vezetését, hogy a Khinában kitört zavarok folytán kiküldött, a «Mária Terézia», «Elizabeth», «Zenta» és «Aspern» czirkálókból álló hadosztály parancsnokságát átvegye. Szept. 8-ikán érkezett Taku erőd elé. E nehéz állomáson tágas tér nyilt előtte katonai és tengerészeti ismereteinek és ügyességének kifejtésére és mint a tengernagyi tanács tagjának, diplomácziai tapintatának érvényesítésére is. Ebben a minőségében teljesített kitünő szolgálataiért a királytól a hadi diszítménynyel ellátott második osztályú vaskorona-rendet kapta. 1903-ban viczeadmirálissá lépett elő és a tengerészeti osztály helyettes főnöke lett.

E magas állásában reá vár azon főfontosságú és felelősségteljes feladat, hogy 795 kilométer hosszú tengerpartunknak biztonságáról gondoskodjék. *R. A.*

AZ ORSZÁGOS GYÜMÖLCSKIÁLLÍTÁS A VIGADÓBAN.

Mesébe illő gyorsasággal rendezte be az Országos Magyar Kertészeti Egyesület vezetősége a Vigadó nagytermeiben az idei gyümölcskiállítását. Péntek este még a kis Vecsey hegedűjének hangjai gyönyörködtették a hallgatók ezreit s két óra mulva már a gyümölcskiállítás állványaiba verte be az utolsó szöget az ács, mire hozzáfogott a kárpitos a diszítéshez, reggelre kelve pedig készen állott a berendezés. Ekkor megérkeztek a budapesti m. kir. kertészeti tanintézet növendékei s a kiállítás lelkes előmozditói: *Angyal* Dezső igazgató, dr. *Győry* István tanár és *Velich* István főkertész vezetése alatt s megkezdődött a rendezés tulajdonképeni munkája.

GRÓF MONTECUCCOLI RUDOLF.

Az egyesület alelnökének, *Szelnár* Adolfnak és szerkesztő-titkárának vezetése alatt hamarosan egész kis paradicsommá változtatták a termeket. Szombat délre, mire a kiállítók összesereglettek, egész diszében bontakozott ki a gyümölcskiállítás a maga nagy arányaival. *Seyderhelm* Ernő régi kertészünk a nagy terem két oldalán egy-egy pompás *Cycas csoportot* alakított üvegházainak legszebb példányaiból, míg a terem közepén a budapesti m. kir. kertészeti tanintézet nyolcz oldalu pyramisa emelkedik, tetején egy remek Cycassal. *Babáj* Ferencz budapesti kertész szép *fikusai, Lokovsek* Antal remek pálmái és gyümölcs asztaldiszei, valamint *Ilsemann* Keresztély székesfővárosi főkertész meglepő nagyságú babérfái adják a kiállítás virágdiszét.

E három nagy csoport körül helyezkednek el sorban az ország nevezetesebb gyümölcstermelői gazdag anyagukkal: olyan gyümölcscsel, a mely versenyképes Európa bármely országainak gyümölcseivel. Nem elfogultság beszél itt belőlünk, mert angol és német vendégeink elismerő nyilatkozatai ezek, kik csak azon csodálkoznak, hogy ez a finom izű, zamatos, külsőleg is szép, mutatós gyümölcs nem hódított még Európában nagyobb tért.

Tekintsük csak meg a *budapesti m. kir. kertészeti tanintézet* nyolcz-nyolcz fajta alma és körte gyűjteményét. A remek *Téli fehér kalvil* almák a velük alakra és színre vetekedő *London pepin:* a bécsiek és budapestiek *Magyar kalvilja,* — a finom piros csikos aranyos sárga *Téli arany parmén,* a szép élénk piros *Baumann renet,* a nagy halvány sárgás-zöldes *Kanadai renet,* meg *Kasszeli nagy renet,* azután a magyar *Entz-rozmarin* és a tulipiros *Török Bálint* almák a gyümölcsök mintapéldányai, a körték királyával a *Téli esperessel,* az *Angoulêmei herczegnővel, Jodoigne diadala, Serres Olivér, Nelis téli körte, Druard elnök, Diel vajkörte* és *Téli Vilmos* körte fajtákkal együtt.

Különben is ezek azok a gyümölcsök, a melyek a kiállításon a vezérszerepet viszik. Az egyesület ugyanis programmjában csakis azokat a fajtákat kivánta, melyek az országban *nagyban termelésre* ajánltatnak és így gyümölcsgazdasági szempontból első sorban jöhetnek figyelembe. E szerint a programm szerint 25 alma és 21 körte fajtából áll a kiállítók gyümölcs-anyagának legnagyobb része. És örvendetes, hogy a nagy gyümölcstermelő vidékek a tiszta magyar fajta gyümölcs mellett ezeket a legjobb és legkelendőbb gyümölcsöket nagyban termelik: tehát kivitel-képesek. Van a kiállításon gazdasági egyesület s egy nagy uradalmi kertészet, a mely mind a negyvenhat alma és körte fajtát 25—25 példányban állítja ki, tehát 1150 darab gyümölcsöt állit ki programmszerűleg. Olyan tömeg ez, a mely nem csak nagyságával, de még inkább festői szépségével gyönyörködtet. A *kecskeméti gazdasági egyesület, a kiskunhalasi* gazdasági egyesület, a *nagybányai,* a *hevesmegyei,* az *erdélyi szász,* a *beszterczei* és más egyesületek, *Ágoston* Lajos huszti, *Csernovics* Mihály zámi, *Hankovszky* Zsigmond kecskeméti, *K. Nagy* Béla krasznai, *Flesch* Tivadarné zalai, *Zábráczky* Elekné péczeli — a ki igen csinos asztaldiszeket is mutat be, — továbbá *Kis* Bálint csáklyai, *Tauber* Ottó pádei, *Borhy* György gyöngyösi, *Schilling* Rudolf felgyógyi, *Hauszmann* Alajos szentendrei, *Horthy* Gyuláné, *Bernhard* Adolf nagybányai termelők azok, a kik nagyobb arányokban állítottak ki a kiállítás programmja szerint. A 130 kiállítónak legnagyobb része kitett magáért és méltán megérdemli az elismerést.

Különösen megragadja a figyelmet a kertészeti tanintézet remek csoportja mellett egyfelől *Rohonczy* Gida és neje törökbecsei uradalmának nagyszabású kiállítása, mely a gyümölcstermelés és értékesítés minden ágára kiterjed. Első helyen áll az egész kiállításon minden tekintetben, de főleg a gyümölcskereskedelemben és az értékesítés terén gyakorolt berendezései szempontjából. A jelen kiállításnak első sorban a gyümölcsértékesítés szempontjai szabták meg az irányzatát, mivel ebben a hazai gyümölcstermelés még nagyon hátra van, pedig ez még fontosabb magánál a termelésnél is. *Rohonczy* Gida kiállítása a programmnak minden tekintetben a legjobban megfelel, úgy csoportosításánál, mint gyümölcsei minőségénél fogva is. Rohonczy a programm I., II., III., IV. és V. csoportjának teljesen megfelelőleg állította össze gyűjteményét, s mintája lehet egy jövőben rendezendő kiállítás berendezésének, a melyet kezünkben a katalogussal, pontról-pontra tanulmányozhatni. Rohonczy Gida már évek óta feltünt azon életrevalóságával, a melylyel terményeit forgalomba hozni is tudja. Török-Becsén 100 hold csemegeszőlő telepe van, igen észszerűen kombinálva gyümölcstermeléssel, a melyre mintegy 20 holdat szánt és e mellett 40—50 hold dinnyetelepe, 8 hold ananász-eper ültetvénye és 20 hold konyhakertje van. A szakember figyelmét azonban még a pompás terményeknél is jobban megragadja a *csomagolás*, melynek segélyével ezek a tömeges termelvények a bel- és külföldön értékesülnek. Szőlő, dinnye és gyümölcs ügyesen megszerkesztett lapos, nyilt és szövettel leólmozott, egymásra helyezett ládákban kerülnek a vasuti kocsikba, hogy sértetlenül érkezzenek a külföld piaczaira. E mellett kisebb szállitmányra kosarak, papir- és fadobozok szolgálnak, a melyek mintáit fáradhatatlan

Dr. DUNST FERENCZ KESZTHELYI PLEBÁNOS.

kitartással szerzette meg Rohonczy a külföldről és alakította át saját czéljaira. Neje, *Rohonczyné* úrnő, a befőtt és czukorba rakott gyümölcsök és izek, gyümölcspálinkák előállításában nagy sikerrel csatlakozott férje kiállításához és ő intézi a gyümölcsök szakszerű csomagolását is.

Hazai gyümölcstermelésünknek szakszerű, mondhatjuk tudományos úttörője, a kiállítás második nagy kiállítója *Mathiász János* Kecskemétről 300 fajta csemegeszőlőjével, melyek csak mutatóul szolgálnak 40 holdon termelt csemegeszőlő-gyűjteményéből. Már magában a kiállított gyűjtemény, de még inkább a telepe az, a mely dicsőséget szerez kiállítójának, s a magyar gyümölcsészet terén irányt jelez, mert részben máris európai hirű, általa előállított szőlőujdonságait magyar néven hozza a kereskedelembe, pl. «Szent István király», «Erzsébet királyné emléke», «Damjanics tábornok», «Molnár István tanácsos», «Kecskemét gyöngye», «Ezeréves Magyarország», «Árpád a honfoglaló», «II. Rákóczi Ferencz», stb. mind remek szépségű, zamatos izű új szőlőfajok.

Csemegeszőlő-vessző telepe nagy fajta-gazdagságánál fogva egész Európában, sőt az amerikai szőlőtermelők előtt is ismeretesek.

Sokat, nagyon sokat kellene még erről a kiállításról irni, ha hiven akarnám ismertetni mindazt a kincset, a mit a magyar gyümölcstermelők és a gyümölcstermeléssel kapcsolatos iparágak itt bemutattak, de terünk szűk volta miatt csak vázlatos képet nyújthatunk, melegen ajánlva a kiállítás megtekintését minden érdeklődőnek.

Az idő nem kedvez a kiállításnak s az egyesületek nagy anyagi áldozatainak, valamint az elnökség tagjainak, kiknek élén különösen *Emich* Gusztáv fejtett ki lankadatlan, odaadó buzgalmat, jutalmául csak erkölcsi siker marad, a melyet minden látogató készséggel oda itél.

Kardos Árpád.

A KESZTHELYI TEMPLOM RESTAURÁLÁSA.

Általánosabb érdeklődésre tarthat számot, mert hazafias és vallásos érdeket egyaránt szolgál, a keszthelyi róm. kath. templomnak, ez országos műemléknek, mely ez év nagypéntekjén a tűz áldozatává lett, küszöbön álló újbóli fölszentelése.

Rég múlt időkbe kell visszatérnünk, ha a keszthelyi templom történetéről akarunk szólani. Keletkezése Zsigmond király korára vezethető vissza. Valószinűleg Laczkfi István volt erdélyi vajda és Magyarország nádora építtette, ugyanazon István vajda, kit Zsigmond király, mint annyi derék más hazafit, lefejeztetett s ki ugyanitt, az általa építtetett templom hajójában temettetett el. Sírját egy vörös márvány kőlap fedte, gót betűs felirattal; ezt a lapot eredeti helyéről a templomnak az 1896-iki évben történt restaurációja alkalmával eltávolították s most a templom déli falán kívülről van befalazva. Magát a sirt 1859-ben felbontották, de egy koponyánál egyebet nem találtak benne; valószinű, hogy az eredeti sírt a török hódoltság idejében a törökök rablási vagy kincskereső szándékkal szétdúlták.

A templom egyszerű, de nemes góthikus stilben épült egyetlen főhajóval és a Szent Ferenczrendiek birták zárdatemplomúl a török dúlásig. A török hódoltság idejében a templom és a zárda mint erőd, hadi czélokra végvárúl szolgált és a magyar törvényczikkelyekben is tétetik róla, mint végvárról, említés. A törökök kiűzése után a templomot és zárdát ismét a Ferencz-rendiek kapták vissza, ők igazíttatták ki és birták egészen a rendnek József császár által történt föloszlatásáig. Ekkor a templom és zárda az állam, illetőleg a vallásalap tulajdonába ment át s egy ideig katonai szénraktárnak használták. *Festetics* György gróf aztán — minthogy neki, mint a plébánia patronusának, a jelenlegi grófi kastély előkertjében állott Szent Mártonról nevezett és beomlással fenyegető ősi plébánia-templom helyett újat kellett volna építenie, megszerezte a vallásalaptól a Ferencz-rendi templomot és a régi helyett azt tette plébánia-templommá, természetesen püspöki és helytartótanácsi engedélylyel. E czélra szolgál a templom mai napig is.

Az idő és viszontagságok azonban a templomot nagyon megrongálták, 1896-ban Sztehló műépitész tervei szerint 60,000 koronát meghaladó költséggel restaurálták s a restauráczió az epitkezésében oly nemes arányú templom szépségét teljesen érvényre juttatta; oltára, Róth Miksa ismert üvegfestő által festett hatalmas ablakjai, a domborművű remek Kálvária stílszerűen illenek be a harmonikus egészbe. Még ugyanez évben szentelte fel *Vaszary* Kolos herczegprimás, Keszthely város szülötte.

Az idén azután újabb csapás érte a keszthelyi egyházat: nagypéntek napján a templom belseje a tűz áldozata lett. Rövid félév leforgása alatt azonban a templom újra felépült: új orgonája, falfestése felülmulja a régit, a tűz martalékává lett üvegfestésű ablakok még szebbekkel vannak pótolva. Vasárnap, október 9-én szentelte fel a herczegprimás helyettese. A templom helyreállítása körül nagy érdeme van dr. Dunst Ferenc plébánosnak, aki Vendjeinek buzgó

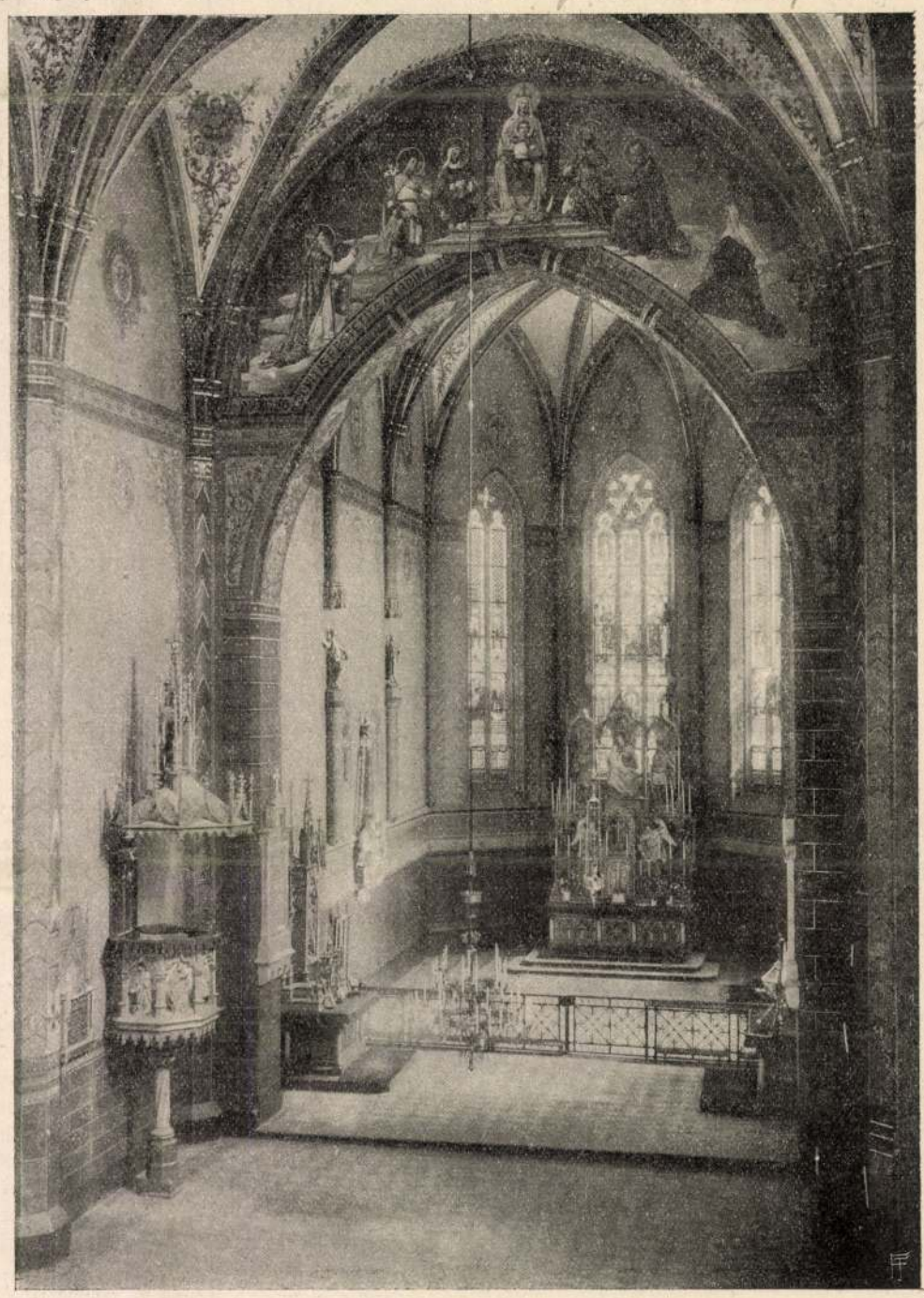

Décsei és Istvánffy keszthelyi műtermének fetvétele.

A KESZTHELYI RÓMAI KATHOLIKUS TEMPLOM BELSEJE A RESTAURÁLÁS UTÁN.

ból minden szabad idejét a jogi tudományoknak szentelte, eleinte mint káplán, magánúton, utóbb mint a jelenlegi zalamegyei főispán, *Hertelendy* Ferencz nevelője, egyetemi rendes hallgató volt és államtudorrá is avattatott. Majd lesenczetomaji plébános lett s 1889-ben gróf *Festetics* László, mint kegyúr hahóti apáttá és keszthelyi plébánossá presentálta. Ez időtől fogva minden erejével egyházának, templomának javát szolgálja. Az ő kezdeményezésére történt az 1896-iki restauráczió, melyhez nagy anyagi áldozattal és sok fáradsággal járult, sokszor garasonként gyűjtötte a költséget. Mikor az 1904-iki nagypénteken a tűz fáradozásának minden gyümölcsét tönkre tette, nem csüggedt el, hanem újra munkába kezdett, melynek eredménye a templom mai szépségében való felújulása.

IRODALMI ÜNNEP KOMÁROMBAN.

(Az ifj. Péczely József és Tóth Lőrincz szülőházát megjelölő emléktábla leleplezése.)

Lélekemelő ünnepély kiséretében leplezte le október 12-én a Komárom vármegyei és városi Múzeum-Egyesület azt a művészi kivitelű emléktáblát, melylyel az irodalom két régi jelesének, ifj. *Péczely* Józsefnek és *Tóth* Lőrincznek közös szülőházát, a református paplakot, feldiszítette. A komáromi és vidéki nagyszámú közönségen kívül a magyar tudományos világ több képviselője tett megható módon bizonyságot arról a

Keszthelyi Z. MDK

Szerepelt a soproni egyetem KISZ székházában rendezett képzőművészeti kiállitáson.

"Sziluett negativban"

(radó): Nagyobb hirverést érdemelt volna

KISALFÖLD 1964 nov. 15

Kesztler Ferenc

Hobrán

1932-34

Iparm Isk Évk.

1930-34. 45 l.

MDK

-

Kesztler Ferenc, disz.szobr.

Iparm. Isk. Evk. 1934-36.

43.1.

M.D.K.

KESZTLER Thomas

muraviorum magister

Tétorony

1952)

Művért. Kapossy János: Épitők, szobrászok, festők és grafikusok Magyarországon 1828-ban 136.l.

M.D.K.

KESZTLER Joseph

muraviorum magister

Obecse

1 szobol

1952)

Művért. Kapossy János: Épitők, szobrászok, festők és grafikusok Magyarországon 1828-ban 136.l.

Kestler Sámuel

kőszegi öras

lásd

Horv Szombórás

vasi szemle

1935. 154 l.

XI. Bezirksamt Brückenau. 1.-80. ll., I.-VI. képes tábla ——— u.o., 1914

XII. Stadt Würzburg. 1.-709. ll., I-LXXII. képes tábla - u.o., 1915.

XIII. Bezirksamt Königshofen. 1.-187. ll., I.-XV. képes tábla ——— u.o., 1915.

XIV. Bezirksamt Hammelburg. 1.-172. ll. I.-IX. képes tábla ——— u.o. 1915

XV. Bezirksamt Ebern, 1.-222. ll., I.-XIII. képes tábla ——— u.o. 1916

Kestler Sámuel

köszegi órás

lásd

Horvszombórás

vasi Szemle

1935. 151, 152 l.

Gyűjt.

d. 88

1 köt. 8r.

Ipolyi

Arnold

Magyar műemlékek.

I. Csallóköz műemlékei, rajzokkal

(Különnyomat a M. Akademia Archaeologiai Közleményeiből)

1-176. ll., I.-VI.

Keszthelyi Tanítóképző Intézet 14.DK.

A XVIII. században is élnek foglalkozását megjelölő nevek a keszthelyi kézművesek között.

Pécsely Piroska: A keszthelyi Festetics kastély és belső berendezése. 68 l.

M.D.K.

Kesztölczi király: „scriptor regis"

esztergomi olvasókanonok, királyi követ, akinek magafogalmazta sírfeliratát szerző körli, s abban benne van hogy... „spriptor regis erat..." Sírkövét 1764-ben találták meg. Váradi Péter tőle kérte el Janus Pannonius verseinek kötetét, egy 1496. jun. 25-én kelt levelének tanúsága szerint.

Balogh Jolán: A művészet Mátyás király udvarában
Bp.1966. Ak.kiad. 2 köt.

1.köt. 553. old.
+ 635. "

Veszthelyi Z

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

KISALFÖLD

1964. november 15., vasárnap

Nagyobb hírverést érdemelt volna

Kézzel festett és a virágkatokban elhelyezett néhány hirdetmény jelezte csupán, hogy képzőművészeti kiállítás nyílt a soproni egyetem KISZ székházában. Túlzott szerénység vagy visszahúzódás volt az oka az alig észrevehető kis hirdetményeknek? Az egyetemen beszélgettem erről a fiatalokkal.

— Évek óta foglalkozunk a képzőművészettel. Újabban a Sopronba került fiatal *Kozák János* igérte, hogy fejlődésünket segíti — mondja *Belloni Ákos*, a fiatal képzőművészek egyike.

— Helyiség kellene, meg egy kis támogatás — egészíti ki *Müller Imre*. — Nincs hol dolgoznunk. Még nagyobb baj, hogy kevés a pénzünk a szükséges anyagok beszerzésére. Hatan dolgozunk a kis csoportban. Többen lennénk, ha szervezettebb formában és valami támogatást élvezve alkothatnánk.

— Nem kívántuk nagy dobra verni a kiállítást — toldja meg a beszélgetést egy harmadik fiatal. — Ezek nem zsürizett képek és nem akartunk nagyképűeknek hatni, amikor magunk alkotásairól volt szó.

Tehát valóban szerénység, kis mértékben önmagukba fordulás, nagyobb mértékben pedig a támogatás hiánya okozta a „csendes tárlatot", ahogy azt jellemzően egy soproni művészember elnevezte.

Hat egyetemista, két külső fiatal és két professzor 80 képét mutatták be a tárlaton. A képek legtöbbje meghökkenti a szemlélőt. Bátor útkeresés, kezdeményezés, rendkívül változatos technikai megoldás jellemzi a művek zömét. Különösen a technikai kivitelezés érdemel figyelmet. Lakkra, temperaalapba karcolt képek, üvegre festett és arról levont tájképek és ezekhez hasonló megoldásokkal készültek. Kiforrottak, érettek? Meggyőződésem, hogy van néhány olyan kép, melyet a Képzőművészeti Alap zsűrije bizonyára elfogadott volna. Egyik-másik alkotáson még érződik a bizonytalanság, az útkeresés és a fejlődés közbeni állapot. Egy azonban kétségtelen: reményekre jogosít e tevékenység, érdemes felfigyelni rá. *Keszthelyi Z.* „Szuletett negatívban" című alkotása a fekete és fehér érdekes kontrasztja. *Szilágyi István* többféle technikával próbálkozik. A három hajógyári képe a legjobb. *Vágási Imre* a kubizmust választotta kifejezési stílusául. „A templomok", „A nő", „Feleségem Zsu" érdekes tanulmányai ennek a stílusnak. *Belloni Ákos* egyike a legtehetségesebb kiállítóknak. „Már nem" című műve a tárlat kiemelkedően jó alkotása. Kifejező az „Özvegy" és a miniatürségében is erőteljesen ható „Nagyváros".

Mogyorósi József sok képe közül kettőt érdemes külön is megemlíteni: „Sorompók" és „A fekete macska". *Müller Imre* képei közül az „Ősz" tetszett leginkább. A külsők közül a soproni képzőművészeti tárlaton is feltűnt *Kozák József*, számos képét láthatjuk. Négy alkotása ide kívánkozik: „Éhség", „Hűség", „Öregség" és „Pletyka". *Varga Emőke* elsősorban csendéleteket festett.

Két professzort is felkértek a fiatalok, hogy hozzák el alkotásaikat. *Winkler Oszkár* régebbi képei közül a „Soproni udvar" stílusában is régi, viszont annál frissebb és színesebb alkotás a „Prága", vagy a „Gyárudvar". *Kubinszky Mihály* „Rózsa utca" című műve kompozíciójában és színhatásaiban is korszerű.

A „csendes tárlat" még ma, vasárnap is megtekinthető. Utána pedig az illetékesek figyelmébe ajánljuk ezt a kis közösséget: kapják meg érdemük szerint a támogatást.

(radó)

Kinek-kinek munkája szerint

— Egyszer szeretném összeszámolni, mennyi „munkanélküli-segély"-t fizetnek ki a mi üzemünkben! — mondta valaki az egyik megbeszélésen. A jelenlévők felkapták fejüket.

— Miféle „segélyt" emleget? — kérdezte a művezető.

— Azt az összeget, amit nálunk az el nem végzett munkáért adnak! — válaszolta a felszólaló. A mármár kitörő nevetést a gondolkodás váltotta fel. — Vajon milyen képet kapnánk — folytatta —, ha ebből a szempontból körülnéznénk az egész gyárban?

A tréfának indult megjegyzésből komoly eszmecsere kerekedett, hisz olyan alaptételt érintett, amelyet magyarázni sem kellene: a társadalom csak azért adhat pénzt, amiért megdolgoztunk. Aki semmit vagy nagyon keveset tesz hozzá mindahhoz, amiből folytonosan elvesz, végül is abba a helyzetbe kerül, hogy nem lesz miből elvennie.

Sajnos, még számosan akadnak, akik ellógott munkanapok után is megkeresik ugyanazt, amiért másoknak keményen kellett dolgozniuk. Lógás... Nem a legszebb szavunk, de használnunk kell, mert létező jelenséget mutat, és tartozunk önmagunknak a jelenség józan vizsgálatával.

Az üzemen belüli „munkanélküli-segély" nemcsak szubjektív, hanem objektív okokból is származhat. A hóvégi hajrákat kiváltó szervezetlenség, a rossz ütemű termelés, az anyaghiány és nem egyszer kooperációs tényezők is szerepet játszanak. Ezek megszüntetése elsősorban szervezési feladat.

Mégis a szubjektív okok a döntők. A szépszámú „csellengő" szereti a munka könnyebb végét megfogni. Így gondolkodnak: „Megy a szekér akkor is, ha nem mindenki tolja. Az ember rajta tarthatja a kezét, különösebb erőfeszítés nélkül is. Nagy a gyár, a munkahely, elbírja a néhány „üresjáratot": ha egy pár percre átruccan a szomszédba, jó baráthoz, büfébe, italboltba, vagy a mosdó előterébe egy kis tereferére. — És mintha még az eredményeink is őket igazolnák: valóban szépen fejlődünk.

Csakhogy valamiről megfeledkeznek: mennyivel gyorsabban haladhatnánk, ha fizetésüket, bérüket valóban teljesítményük ellenértékeként kapnák és nem „jelenléti díj"-ként. Igaz ugyan: aki munkájával arányban nem álló fizetést felvesz, nem érzékeli, hogy bárki is károsodott volna. De tíz, húsz, kétszáz... ilyen módon kifizetett összeg már nagyon számít. Nem gyártanak még olyan mindent észlelő elektronikus agyat, amely regisztrálni tudná, mit jelent egyik vagy másik munkahelyen, üzemben, gyárban vagy iparágban például az egyévi „csellengés"; de a meg nem termelt érték mindenképpen hiányzik. Hol, miben jelentkezett volna? Új iskolákban, lakásokban, esetleg nagyon sürgős tatarozásban? Vagy egy részét alkothatta volna valamelyik lakónegyed hiányzó üzleteihez szükséges összegnek?

Hamisan értelmezi a szocialista humanizmust és rendszerünk lényegét, aki megengedhetőnek tartja a munkában a lezserséget, s a bérezésnél valamiféle egyenlősdi szempontokat követ. A munkaközösségek erejére támaszkodva érhető el, hogy ki-ki legjobb tudása, igyekezete szerint elvégezze munkáját. A bérezésnél pedig csakis a szocialista alapelv lehet az irányadó: Kinek-kinek munkája szerint.

f. b.

EMBEREK – G

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

DÉLI HÍRLAP

1976 OKT. 17

Kesztyűs Ferenc

1021

* Nő, virággal — (Kesztyűs Ferenc rajza)

RLAP

NAPILAP ★

ÁRA: 80 FILLÉR

lán

zi Pál

kozott

★ Egy kocsi mindennapi. F
gyárában készült.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

1976 OKT 18

PEST MEGYEI HIRLAP

Kesztyűs Ferenc

PEST MEGYEI Hír

1021

Anya gyermekével

Kesztyűs Ferenc rajza

Hétfőn

Kistermelők fóruma

A mezőgazdasági kistermelők új adóztatási formáiról, a kedvezményekről rendez fórumot a Hazafias Népfront *október 11-én, hétfőn* este 6 órakor *Alsónémedin*. A tanácskozást a községi tanács vb termében rendezik.

Ismét nem volt ötös

Lottótájékoztató

A Sportfogadási és Lottó Igazgatóság közlése szerint a héten ismét *nem volt ötös* találat. A 66 négyesre egyenként 91 ezer 589 forintot fizetnek. A 6642 darab hármas nyereménye 4500 forint. Kéttalálatos szelvény 215 ezer 648 akadt, amelyekre 18 forintot fizetnek.

A rá

KOSSU

6.00: Hírek. L
jelentés. 6.10—
sárnapot! Zené
6.42: Műsorism
ben. 7.20: Műz
Hétköznapok f
műsora. 7.54: A
tájékoztatója.
szemle. Időjárá
közben. 8.10:
gyedóra. 8.25:
mébe! 8.26: N
lám. 9.00: „Ki
tere az annak.
rajzi riportja.
indulóiból. 9.35
kórusa énekel
üzenetek. 9.5
Hírek. Időjárá
kori és a kan
ték. 11.04: Z
11.14: Vasárna
rek. Lapszem
12.10: Édes a
Egy korty te
írása. 13.10: Jó
ta. 13.44: Rád
Rádió Leme
14.49: Traktor
műsora. 15.00:
lentés. 16.00:
adó: Kerner
élek köztetek.
Illyés Gyula

Kesztyűs Ferenc

1021

(Kesztyűs Ferenc rajza)

Tokaj Express '77

A francia Riboud végzett

Gerevich Pál kardvívó világbajnok nyerte el a dr.

Rangos sportesemény színelye volt a magyar főváros lecember 10-én és 11-én. Ekkor került sor a hagyományos *Tokaj Express* nemzetközi párbajtőr-versenyre, amelynek rendezője a BVSC és a Magyar Vívó Szövetség.

Noha a naptár még 1977-et mutat, az esemény tulajdonképpen már az új évad nyitányának tekinthető mind a hazai, mind a nemzetközi pástokon. Sokak szerint éppen ez a sajátosan korai időpont a verseny fő vonzereje. A Tokaj Express tagadhatatlan népszerűségét a nevezési lista igazolja legjobban. Az idei, *rendben nyolcadik viadalán tizenöt ország csaknem kétszáz párbajtőrözője küldte el* jelentkezését.

Ezzel a rangos mezőnnyel

Gulyás János vezérigazgató gyel sportolónak adott át t a lengyelek olimpiai és vil

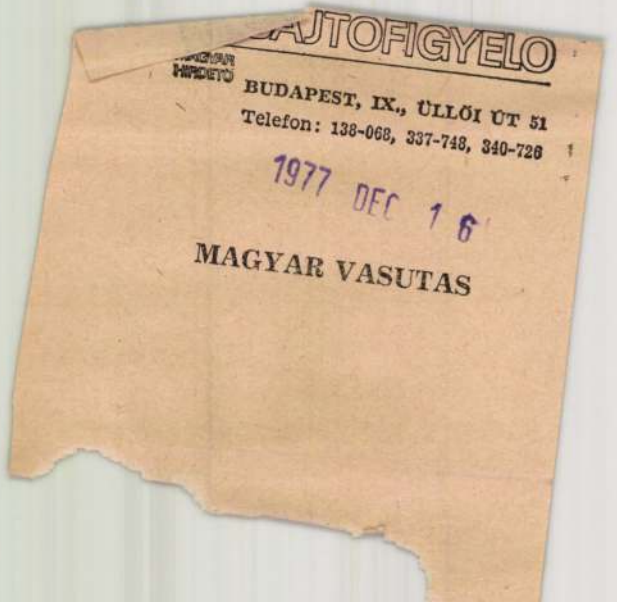
AJTOFIGYELO
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1977 DEC 16
MAGYAR VASUTAS

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1977 DEC 15

A MEDOSZ LAPJA

Budapest

Kesztyűs Ferenc

1021

KARÁCSONY

Kesztyűs Ferenc grafikája

A
vez

A Mezőga
mezésügyi M
mint a Mezőgazdasági, Erdészeti és Vízügyi Dolgozók Szakszervezetének vezetői a MEDOSZ központban — dr. Romány Pál miniszter és dr. Dobi Ferenc főtitkár vezetésével — az 1977. évi együttműködésről, továbbá a következő időszak közös feladatairól tanácskoztak.

Megállapították, hogy a két szerv között az idén tovább javult a munkakapcsolat. Fő témája volt a megbeszélésnek az 1977. évi tapasztalatok levonása, azok hasznosítása az 1978. évi tervek kialakításánál, végrehajtásánál.

A szocialista demokrácia hatékonyabb érvényesülése érdekében elhatározták, hogy a jövő év elején — a minisztérium és a szakszervezet vezetőinek részvételével — munkásgyűléseket tartanak. A tanácskozáson kiemelten foglalkoztak az emberi viszonyokat javító intézkedésekkel, a bérfejlesztési tervekkel, a nők és az ifjúság helyzetével, a kutatóintézetek, az országos jellegű vállalatok gondjaival, továbbá a munkásszállítás korszerűsítésével, a lakásépítések meggyorsításá-

Hangsúlyozták az üzem- és munkaszervezés, a gépesítés további korszerűsítésének fontosságát, a forgalmazás, a feldolgozás további javítását, a kihasználatlan tartalékok feltárását, az üzemek közötti indokolatlan különbségek megszüntetését.

Megállapították: továbbra is nagy gondot kell fordítani a különböző termelési mozgalmakra, a jubileumi versenylendület folytatására, az anyagi és erkölcsi elismerés javítására. Egyetértettek abban, hogy a jövőben is nagy figyelmet fordítanak a személyi és tárgyi feltételek biztosítására, az életszínvonal-politikai célkitűzések megvalósítására, az erdő- és fafeldolgozó gazdasági dolgozók bérhelyzetének javítására. Az állami gazdaságokban 1980-ig mintegy 5 ezer lakást kell építeni.

A megbeszélésen több intézkedést hoztak az együttműködés további korszerűsítésére, a központi rendeletek és határozatok végrehajtásának tervszerű ellenőrzésére.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1977 AUG 15

A MEDOSZ LAPJA

Kesztyűs Ferenc

Köszöntjük alkotmányunk ünnepét

1021

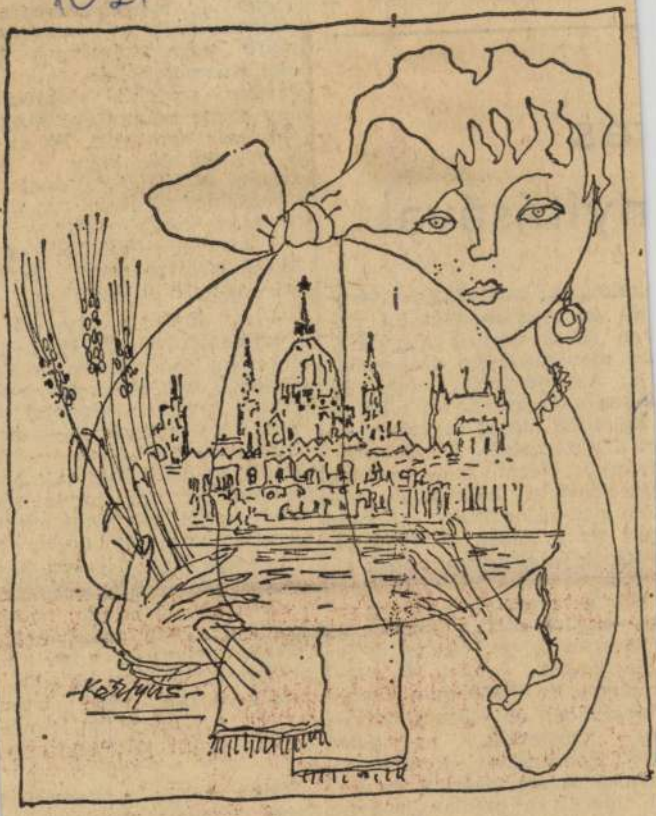

Kesztyűs Ferenc grafikája

rtastecnnc
ozási, n
zkedést t
dolgozói
ót értette
Biztatóan
tavasz
zőtlen id

rés

nyításával

lkalmazott módszerek átvété-
től és meghonosításától na-
von sokat várnak a moldá-
lai mezőgazdasági szakembe-
ek. Azt tervezik, hogy ily
ódon egyharmadával növelik
kukorica utóbbi öt évben el-
rt átlagtermését. Mindezt úgy
ívánják elérni, hogy közben
zámottevően csökkenjen az
ömunka-ráfordítás. Éppen
zért itt a gépek, a korszerű
szközök és eljárások veszik át
szót.

Már a tavasszal, a vetés ide-
re együtt volt a kukorica-
rmesztés úgyszólván teljes és
gész gépsora. Ezeket *Magyar-
rországon, az NDK-ban, Cseh-
lovákiában* és a *Szovjetunió-
m* gyártották, nagyrészt
GST-kooperáció keretében.
z első tavasz kísérleti vetése
ól sikerült a bajaiak irányí-
ásával. Biztatóan fejlődik és
termést ígér ez a közös ku-
orica.

szerelőkocsival éjjel-nappal
területen tartózkodott.

A megyei *AGROKER* és
ÁFOR is összehangolt munk
val segítette az aratókat.

— Az állami gazdaságok
a termelőszövetkezetek példa
mutatóan gondoskodtak a dol
gozókról. A bőséges, feljavító
ebédet, uzsonnát gépkocsi vi
te a munkahelyekre — mon
dotta a megyei titkár. — Ú
donság és előrelépés volt, hog
minden kombájn jegelt hűs
tővel, teával, feketével megra
kott termosztáskát kapott.

A táska „hűtőberendezését
naponta többször cserélték, *ig
minden gépnél mindig volt h
deg ital.* Több munkahelye
üzembe helyeztek dupla fal
termosz-víztartályt is. Ez
tartály hosszú ideig frisse
tartotta a vizet, és ha felmele
gedett, frisset töltöttek hely
be.

Szóba került a kereset i
Szabó Ferenc elmondotta, hog
a keresetek tervszerűen ala
kultak. A dolgozók teljesí
ménybért kaptak a nyújto

Keszthelyi Ferenc

Kiállítása Bp. X. ker. Torockai u. 4. alatt

Népszabadság, 1984. VIII. 24.

— **Kísérletező művészek,** Kesztyűs Ferenc, Würtz Ádám és Zengő-Sztankovits Mihály munkáiból nyílt kiállítás szeptember 5-én a Móricz Zsigmond Művelődési Házban. (Budapest X., Porcelán u. 4. alatt.) A tárlat szeptember 20-ig tekinthető meg, szombaton és vasárnap kivételesen 9—17 óra között.

— A Budapesti—Dunaújváros [illegible]

Magyar Hírlap 1983. IX. 6.

Kesztyűs Ferenc, Würtz Ádám és Zengő-Sztankovits Mihály kiállítása szeptember 5-én este 7 órakor nyílik meg a Móricz Zsigmond Művelődési Házban. (Bp., X., Porcelán u. 4.) A tárlat szeptember 20-ig, szombat és vasárnap kivételével mindennap 9 és 17 óra között tekinthető meg.

Magyar Nemzet 1983. IX. 1.

Kesztyűs Ferenc, grafikus, karikaturista

a Móricz Zsigmond Művelődési Házban adott otthont Kesztyűs Ferenc, Salymári Walkó László és Zengő-Sztankovics Mihály közös képzőművészeti kiállításának.

Magyar Ifjúság, 1982. máj. 21.

Kesztyüs Ferenc festőművész

Két festő és egy grafikus munkáit állították ki Pápán a Közép-dunántúli Tégla- és Cserépipari Vall. Fő téri székházában – Kesztyüs Ferenc festményei a tárgyakat, tájakat és alakokat józan egyszerűségükben mutatják. Erényei „Női fej" c. portréján /említve/ összegeződnek: nyugalmas formálás, megszűrt színek és érzékeny kifejezés jellemzi ezt a korábbi eredetű képet. Más képei jó néhányáról viszont hiányzik a kellő mértéktartás, az összefoglaló szellem.

„Tihanyi táj" c. /repr./

Heitler László: Grafikák és festmények Pápán.

Napló /Veszprém/, 1982. jún. 2. 5. old.

Kesztyűs Ferenc grafikus

KESZTYŰS FERENC grafikus és festőművész kamarakiállítását ma délután 17 órakor nyitják meg Budapesten az OTP Klubban (V., Zrínyi utca 9.). A kiállítás június 28-ig, hétköznap délutánonként tekinthető meg.

Népszabadság, 1985. VI. 19.

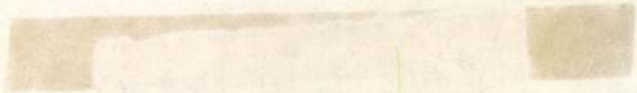

Kesztyűs Ferenc

HÁROM KÉPZŐMŰVÉSZ, Kesztyűs Ferenc, Zengő-Sztankovits Mihály és Würtz Ádám tűzzománc alkotásaiból nyílik meg ma kiállítás a Budapest, X. kerület, Porcelán út 4. szám alatti Móricz Zsigmond Művelődési Házban.

Népszabadság, 1985. V. 28

Kesztyűs Ferenc

Kiállítás Dělésosabán

Magyar Nemzet 1984. III. 10.

Kesztyűs Ferenc
Kiállítás a Móricz Zsigmond Múzeum
Ródési Harban

Magyar Nemzet 1984. VIII. 23.

Kesztyűs Ferenc

— **Kesztyűs Ferenc**, Zengő-Sztankovits Mihály és Würtz Ádám tűzzománc-kerámia képeiből rendez kiállítást április 2-án, 18 órakor, a sarkadi Bartók Béla Művelődési Központ. A kiállítást Sipos Tamás író nyitja meg.

Magyar Nemzet 1985. III. 28.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

Kesztyűs Ferenc grafikus, karikaturista

1984 AUG 24
TAXA

1021

Gratulálunk!

Kesztyűs Ferenc neve jól ismert lapunk olvasói előtt. Csaknem két évtizede külső munkatársa a *Magyar Vasutasnak*. Különösen karikatúráival hívta fel magára a figyelmet. Vasúti ihletésű grafikái, rajzai nemcsak kitűnő humorérzékről, hanem a vasúti munka ismeretéről, jó megfigyelőképességről is tanúskodnak.

A közelmúltban *Anconában* rendezett nemzetközi sportkarikatúra biennálén kilenc alkotásával szerepelt. Az Olaszországban rangos anconai biennálén 73 ország művészeinek 1200 alkotását mutatták be. A neves művészekből, professzorokból álló zsűri *Kesztyűs Ferenc alkotásait ezüstéremmel jutalmazta.* A magyar karikaturisták közül *Dallos Jenő* szintén ezüstérmet, *Zengő Sztankovits Mihály* pedig oklevelet kapott. Gratulálunk a szép sikerhez!

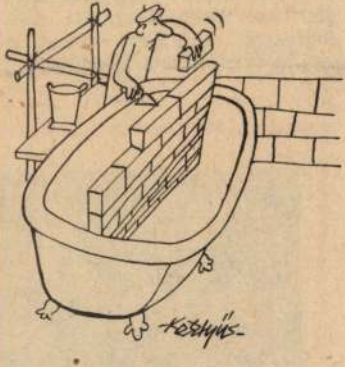

Válás után

Forintnövelés

(Kesztyűs Ferenc rajzai)

...szállítási bevételi tervet 99,4 százalékra teljesítették. A nemzetközi vonatok Székesfehérvár állomás dolgozóinak hibájából nem késtek az elmúlt fél évben.

Az üzemfőnökség hetven brigádjának ezer dolgozója már a második félévi feladatok teljesítésén fáradozik. Célul tűzték ki többek között a személyvonatok menetrendszerűségének további javítását, a szervezettebb forgalomirányító munkát. Készülnek az ötnapos munkahétre is. A zökkenőmentes átállás érdekében a nagyobb szállítatókkal már felvették a kapcsolatot.

Az őszi forgalom idején a fehérvári vasutasoknak még nagyobb erőfeszítésére lesz szükség ahhoz, hogy teljesíteni tudják a tervet, elszállítható legyen a felkínált áru. Székesfehérváron ezért is jelent különösen nagy gondot az M40 és M41-es mozdonyok alkatrészhiánya. Emiatt több gép nagyjavítása késik. Központi intézkedéssel talán még időben lehetne orvosolni a gondokat.

Kesztyűs Ferenc

6 Magyar Nemzet 1985. VII. 25

Egy mecénás vállalat

Környezetszépítő tűzzománc kerámiák

Tűzzománc varázs címmel közös kiállításon jelentkezik három kitűnő művészünk, *Kesztyűs Ferenc*, *Zengő-Sztankovics* Mihály és *Würtz* Ádám. Képeiket a Fimcoop Stúdió Apáczai Csere János utcai bemutatótermében tárják a nyilvánosság elé, a hely megválasztásával mintegy sugallva, hogy a gyönyörködtetésen, az élményszerzés örömén túl más törekvés is vezeti őket; *szebbé, színesebbé akarják tenni mindennapi és mindinkább elszürkülő környezetünket.*

A tűzzománc kerámia — négyévi együttmunkálkodásuk eredménye — ugyanis kiválóan alkalmas arra, hogy mozgalmassá, változatossá tegyen nagy felületeket is. Az alkotók kísérletező kedvéhez ezért is társult mecénásként az *Épületkerámiaipari Vállalat*, méghozzá nem akármilyen módon. Mert nemcsak a szükséges műhelyt bocsátotta rendelkezésükre, nemcsak a kísérletek, kutatások anyagi terheit vállalta magára, hanem az eredmények közzétételét is, amelynek a szerdán megnyitott kiállítás csupán az egyik, igaz, jelentős állomása.

Mint a bemutatót megelőző sajtótájékoztatón *Vig* Jenő, a vállalat igazgatója elmondta, bíznak abban, hogy az egyedi kézjegyet viselő, kis- és nagyméretű tűzzománc kerámiával mind az egyéni, mind a közösségi igényeket ki tudják elégíteni. S hogy a műfaj menynyire alkalmas a közösségi terek esztétikusabbá tételére, arra a sarkadi 1.-számú általános iskola homlokzati dísze és a mecénás vállalat épületét különlegessé varázsoló tűzzománc kerémia a bizonyíték.

S. M.

miniszterei elé terjesztik elfogadásra, akik ma ülnek ösz-sze az indiai fővárosban. A fejlődő országok mindenekelőtt a textil- és acélipari termékek importjára az utóbbi időben kirótt mennyiségi kvótákat fájlalják. Bírálják azt is, hogy a fejlett államok jelentős szubvencióban részesítik saját földműveseiket, ugyanakkor, vontatottan teljesítik a trópusi termékek importjának növedésére tett ígéreteiket. Ezen kívül alacsony szintre szorítják a fejlődő országok olyan exporttermékeinek világpiaci árát, amelyek szá-

kapacitású gyárat létesít Kanadában is. Ugyancsak bővül az a kaliforniai üzem, amely jelenleg vegyesvállalkozás keretében Toyota-modelleket gyárt a General Motors számára: jövő évtől már a Toyota-cég részére is kibocsát évi ötvenezer gépkocsit. A Toyoták egyesült államokbeli és kanadai gyártása 1988-ban indul. Az amerikai üzem előreláthatólag a Toyota középkategóriájú, kétezer köbcentis modelljeit fogja gyártani. Kanadában az 1600 köbcentis modellek készülnek.

★

Kesztyűs Ferenc grafikus

KESZTYŰS FERENC grafikus és festőművész kiállítása nyílik meg ma este hat órakor a Metró Klub kupolatermében, Budapesten. A tárlatlátogatók Pogány Ö. Gábor művészettörténész megnyitója után verses és zenés összeállítást hallgathatnak meg.

Népszabadság, 1985. IX. 23.

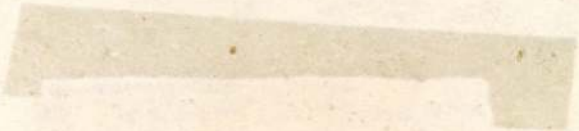

Kesztyüs Ferenc keramikus

• Kesztyüs Ferenc, Würtz Ádám és Zengő-Sztankovits Mihály tűzzománc-kerámia kiállítását Pogány Ö. Gábor nyitja meg 24-én a FIMCOOP Stúdió Apáczai Csere János utcai termében.

XVI. debreceni dzsessznapok ma

Népszabadság, 1985. VII. 19.

MAHIR SAJTOFIGYELO
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Kesztyűs Ferenc grafikus-karikaturista.

BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG
1983 OKT 2 7

1021

tovább, és mi bízunk
hogy az elmosódott
ismereteket pótolja
megszerzett gyakorla
csak a kettő együtt
viszonylag megnyugt
tonságot.

Az MKBT tervsz
irányos munkával,
zetességgel elérte a
a hivatásszerűen k
gépjárművezetők dönto tobb-
sége évente felfrissítse, „kar-
bantartsa" KRESZ-ismerete-
it. Az állami vállalatok, in-
tézmények, termelőszövetke-
zetek, tehát a munkáltatók
felismerték e szakmai to-
vábbképzés égető szükséges-
ségét. Hiszen emberéletek
múlhatnak a gépjárműveze-
tők jól, vagy rosszul végzett
munkáján, szakmai ismere-
tein.

Igen ám, de mi legyen a

dünk egységes és alapos is-
mertetése.

A segédmotorkerékpár-ve-
zetők és kerékpárosok is a
közút használói. Tehát őket
sem szabad a véletlenre, meg
arra a minimális közlekedé-
si ismeretükre bízni, amivel
egy részük rendelkezik. Kép-
zésük — továbbképzésük is
társadalmi, de egyéni érdek
is. A korábban leírt isme-
retfejlesztési formák rájuk is

Tegnap délutan a Sarkadi Cukorgyár művelődési otthona-
ban Kesztyűs Ferenc újságíró, karikaturista és festőművész
képeiből nyílt kiállítás. A megnyitón Koszta Rozália festő-
művész beszélt a sarkadi születésű művésszel

Kesztyűs Ferenc

KESZTYŰS FERENC grafikus- és festőművész olaj- és tűzzománckerámia-munkáiból rendeznek tárlatot a nyírbátori Báthori István Múzeumban.

Népszabadság, 1987. XII. 2

Kesztyűs Ferenc

□ *Kesztyűs Ferenc grafikus- és festőművész olaj- és tűzzománc kerámia festmény kiállításának megnyitója tegnap volt a József Attila Művelődési Központban (XIII., József Attila tér 4.). A kiállítást április 23-ig tekinthetik meg az érdeklődők szombat és vasárnap kivételével délután 3-tól 7-ig.*

Népszabadság, 1987. 10. 14

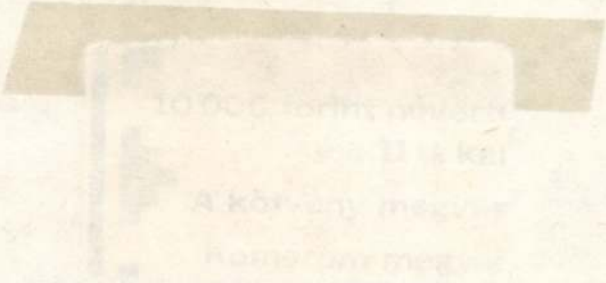

Kesztyűs Ferenc

— **Kesztyűs Ferenc** tűzzománckerámia kiállítását április 25-én, 16 órakor Sipos Tamás nyitja meg a gyulai Erkel Ferenc Múzeumban, közreműködik Kopré József költő.

Népszava 1986. IV. 22.

Kesztyűs Ferenc

— **Kesztyűs Ferenc** grafikus- és festőművésznek nyílik tűzzománc-kerámia és festménykiállítása november 23-án, vasárnap 15.00 órakor, a Budapest Körszálló Zöld termében (Budapest II., Szilágyi E. fasor 47.). A tárlatot november 30-ig tekinthetik meg az érdeklődők, naponta 9.00—21.00 óra között.

Népszava 1986. XI. 19.

Kesztyűs Ferenc

— **Kesztyűs Ferenc** grafikus- és festőművész tűzzománc-kerámia-festmény kiállítása január 20-ig Budapest 18 órakor nyílik a Budapest Szálloda zöld termében. Megtekinthető naponta 9—21 óra között, január 26-ig.

Nagyvarsa 1986. 1. 18.

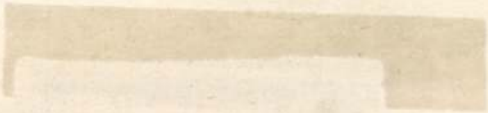

MAHIR
MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Vlesztyűs Ferenc

1984 APR

TÉGLAIPAR

grafikusm

1021

(Kesztyűs Ferenc grafikája)

gyarában 19
halálos bales
esetet a Sza
Szolnok megy
kavédelmi fe
munkaverse
án csak a mez
kollektívájá
minősített kizá
Ezért az Alföl
„1000 főre ju
evezésű mutat
pontot nem a
évek gyakorlat
ően 5 pontos l
naztak.
s szerint az egyes
következő helye-
t érték el:
nántúli Tégla-
llalat 565,9 pont,
nántúli Tégla- és
ari Vállalat 561,0

-Zala megyei
ri Vállalat 560,9

rámiaipari Válla-
pont,
Téglaipari Vállalat
nttal.
ántúli Téglaipa-
gen kedvező ered-
ez a kollektíva
volumen bővítésé-
atermelés növelé-
v főre jutó bruttó
ték (termelékeny-
ában. A vállalat
os jövedelmezősé-
az iparági átlagot
meghaladja. Csök-
gyártás élőmunka
a (fajlagos óra),
a minőségi együtt-
ntősen csökkent a
Nott a kemence ki-
lacsonyabb a faj-
rgia-felhasználás.
abb a 100 főre ju-

lolap minőségének javulása. Kiemelkedő a téglaselejt csökkenése. Kedvezőtlen az 1000 főre jutó üzemi balesetek számának alakulása. Romlott az alagútkemence kihasználása. Jelentős, 16,7 százalékos növekedést mutat a jövedelmezőségi mutató.

Alföldi Téglaipari Vállalat. 1983-ban 2,5 százalékkal növelte téglatermelését, kedvező a termelékenységi mutató 10,4 százalékos növekedése. Javult a fajlagos órafelhasználás, és a tégla minőségének együtthatója. Csökkent a fajlagos hőenergia. Kiemelkedő a jövedelmezőségi mutató növekedése. Romlott a körkemence kihasználásmutatója és a hagyományos gyárak fajlagos hőenergia-felhasználása. Kedvezőtlen az üzemi balesetek számának növekedése.

A fentiek alapján történt értékelés kialakította a vállalatok közötti sorrendet. E sorrend szerint a „Kiváló Vállalat" cím elnyerése után a két „Élenjáró Vállalat" cím odaítélése is a sorrend szerint történik.

Abban az esetben ha „Kiváló Vállalat" cím nem kerül

1984. VI. 22. TV 1. müsor 18,15 Áné

Reflektor Magazin

- Hallották már ezt a fogalmat: tüzzománc-kerámia? Nemrég három ismert müvészünk érdeklődését is felkeltette, milyen lehetőségek is rejlenek egy uj technológia ipari felhasználásában. Az eredményről számolunk be.

- Filmkritikusi, müvészettörténészi tevékenységem során már régebben is találkoztam Kesztyüs Ferenccel, Würtz Ádámmal és Zengő-Sztankovics Mihállyal, mint festőkkel, grafikusokkal. Azután alkalmam volt több kiállitásukat is megnyitni, ahol hárman együtt szerepeltek, mégpedig egy nagyon következetes programnak a végrehajtása során. Mint munkacsoport, alkotóközösség álltak össze azért, hogy megteremtsék, kidolgozzák a tüzzománc-kerámiának a technikáját, és nem utolsósorban az esztétikáját.

- Kesztyüs Ferenc vagyok, amit jelen pillanatban csinálok, az tüzzománc-kerámiakép, az Épület Kerámiaipari Vállalattól kaptunk mi lehetőséget arra, hogy ezt a nagyszerü, számunkra csodálatosan müvészileg és technikailag egyaránt nagyszerü dolgot csináljuk, a Würtz Ádám, Zengő-Sztankovics Mihály és személy szerint én. Nemcsak arról van szó, hogy egy bizonyos eljárást, anyagtani eljárást alkalmaztunk, hanem ennek a lehetőségét a müvészi, festői értékek megteremtésére gazdagitására használjuk.

- Nagyon fontos kérdés ez, hivatkoznom kellene elsősorban Lechner Ödönre, az egyik legnagyobb magyar épitészre, aki azt mondta, hogy Magyarország cseréperország. Na most ez az alapanyag, az agyag tehát és a földpát, ez lehetőséget ad arra, hogy a nagyon régi tüzzománctechnikát ne fém vagy réz alapra, hanem kerámia segitségével alkossák és érjenek el különböző festői, müvészi hatást.

- Ez a cigány ballada, egy teljesen lazán festett ilyen kordén egy szerelmes pár a holdfényben kocog valahol az országuton és fölöttük mint egy mesemadár a szerelemnek a harmónikus hangulata repül el. Na most itt üveget használtam, a szinre üveget olvasztottam az égetéskor, és ettől a madár még meseszerübb lett, még álomszerübb. Szóval különböző anyagoknak az összeépitési lehetősége mind-mind megnőtt ebben a tüzzománctechnikában. Itt van például ez a nagy kompozició, elképzeljük több méter magas falon, ahol a részletektől a különböző anyagoknak az összeégetésével és a tüzzománclapokból összeépitve ezen a nagy felületen mosható, időtálló, nem változó, nem fakuló, csodálatos kompoziciót lehet az épületbe beépiteni, akár kulturházba, iskolába, óvodába, bárhova.

- A festői hatás elsősorban a színeknek a rendkiviili fölfokozottságával érvényesülhet. Pontosan az, ami a tüzzománcnak is a sajátsága. Olyan színeket, olyan éles fényeket lehet alkalmazni, magának a felületnek a csillogásával, ami az épület belső és külső diszitésére kiválóan alkalmas, de alkalmas nagyszabásu, un. monumentális diszeknek is az elkészitésére. És mindez viszonylag olcsón, sajátosan nemzeti jellegüen.

- Zengő-Sztankovics Mihály, festő és grafikus. A tüzzománckerámiával tudatosan foglalkoztam évek óta járom a tégla- és cserépipar területét, és igy az ősi anyag egyszerüségét és nagyszerüségét megismerve arra gondoltam, hogy városképi szempontból is lehetne alkalmazni az Épület Kerámiaipari Vállalatnál gyártott termékeket.

- dr. Vörös Lóránt vagyok a gyár vezetője, ezt a szerződést, amit a szakszervezetünk segitségével megkötöttünk a három jelenlévő művésszel, rendkivül jónak tartom, mert ez egy uj utat mutatott a laboratórium számára is.

- A segitség révén létrejöttek ezek az alkotások, amelyeknek az érdekessége az, hogy egyedi darabként mint disztárgyak alkalmazhatók, de a fő területe, ahova kivánkoznak nagy méretük, murális képek a házak homlokzatán, különösen most, amikor a tévé is annyit foglalkozik a városképek alakulásával, amikor azt mondjuk, hogy falanszterházakat épitenek Budán vagy másutt, ezek színessé tehetnék a várost.

- Az Épületkerámiai Gyárban nagy sorozatokban tizezrével, vagy akár százezrével készülnek ezek a 10x20 cm-es lapocskák, semmi akadálya nincs, hogy ezekből a kis lapokból, vagy a maximum 50x50 cm-es lapokból, amelyeket szintén sorozatban gyárt a gyár abból épüljön fel egy ilyen nagy kompozició.

- Sajnos a képzőmüvészetben is elharapódzott az egysikuság, a szintelenség, vagy pedig egy formaképpel való állandó azonosulás. Ezt akarjuk feloldani, mert egyedi alkotások lehetnek házfelületeken, de az igazi szépsége a városnak akkor lesz, ha az sok kéz kozo munkája nyomán született, és igy áll össze egy szines városkép, mert ha ugyanaz a gondolat fut végig minden házon, akkor tulajdonképpen a szürke falanszterházakból lesznek a szines falanszterek.

- E három festőmüvész kerámia tüzzománc müveihez zenei analógiát tudnék indoklásul emliteni, például a citeramüvészek közül Pribojszki Mátyás tudna ehhez jó háttérzenét adni.

Kesztyűs Ferenc

— **Kesztyűs Ferenc** grafikus- és festőművész olajfestmény- és tűzzománckerámia-kiállítása december 9—30. között teiknthető meg a Danuvia Gorkij Művelődési Központban (XIV., Angol u. 13.).

Népszava 1985. XII. 7.

Kesztyűs Ferenc

— **Kiállítások.** Kesztyűs Ferenc grafikus- és festőművész tájkép-, csendélet- és tűzzománc-kiállítása nyílt a KÉV Metró Klub kupolatermében. Kaszner Margit festőművész bolgár tengerparti képei és egyedi virággrafikái tekinthetők meg a Vízivárosi Galériában, mától a váci fényforrásgyár kultúrtermében, a Zrínyi utcai OTP-klubban, valamint októbertől a Marcibányi téri művelődési házban.

Weiszmann 1985. IX. 24.

Kesztyűs Ferenc

— **Kesztyűs Ferenc** olaj- és tűzzománcképeinek kiállítása december 9-én, hétfőn nyílik meg fél 6 órakor a Danuvia Gorkij Művelődési Központban (Bp. XIV., Angol u. 13) és nem kedden, mint azt december 6-i számunkban közöltük.

1985. XII. 7.

Magyar Nemzet

Kesztyüs Ferenc

◆

Kesztyüs Ferenc olaj- és tűzzománcképeinek kiállítását Sipos Tamás nyitja meg december 9-én, kedden délután fél 6 órakor a Danuvia Gorkij Művelődési Központban.

◆

Magyar Nemzet 1985. XII. 6.

Kesztyűs Ferenc

6 Népszava 1985. VIII. 2.

Kiállítási kalauz

Tűzzománckerámia-bemutató

Mind több jel mutat arra, hogy a tárgyalkotó művészetek eszközeinek a gyarapítására még sok lehetőség van. A *Finomkerámiaipari Művek* Apáczai utcai kiállítótermében három olyan képzőművész mutatja be műveit, akik a kerámiakészítés legfejlettebb eljárásainak segítségével új szakmai eredményeket tárnak a közönség elé.

Manapság egyre nyilvánvalóbb, hogy a hagyományos művészeti ágak határterületei megnyíltak az élénk képzelőerővel rendelkező alkotók előtt, így a festészet sok évszázados tradícióinak a tanulságai összekapcsolhatók — például — egyik-másik iparművészeti tevékenység *anyagtani vívmányaival*, s az ilyen változatok, ötletes kombinációk tovább bővítik az esztétikus miliőteremtés feltételeit.

A kerámiaipar vezetői biztosították a feltételeket három művész számára, hogy üzemi laboratóriumok közreműködésével az ott gyártott burkolólapokat felhasználják díszítőfestészeti elképzeléseik valóra váltására. *Kesztyűs Ferenc, Würtz Ádám és Zengő-Sztankovits Mihály* így korszerűen felszerelt kemencékben, vegytanilag elsőrangú mázakkal hozták létre kompozícióikat, amelyek csillogó színességükkel, időtálló árnyalatosságukkal, anyagbeli tökélyükkel a legvonzóbb tűzzománcok képzetét keltik.

A művek terveinek azonos technológiai kivitelezése csökkentette lényegesen azokat az eltéréseket, melyek a három festő munkái között megfigyelhetők, hisz nem mondtak le egyéni sajátosságaikról a feladat során. *Kesztyűs Ferenc* köztük az egyszerű harmóniák mestere: megoldásai közvetlenül tükrözik a valóságot, s így kiégetve is megőrzik a természetes tónusok eredetiségét. Persze, a kerámia műfaji meghatározottságai fokozzák stílusának önálló értékeit, amiért is a vérmérsékletének megfelelő egyedi kolorit *erősebb hangsúlyt* kap, a részletformák egyenértékűvé válnak, s az újszerű kivitelezés — óhatatlanul is — ornamentális karaktert kölcsönöz műveinek. Festészetének nyugodtabb hangvétele — talán mondani se kell — ezúttal is érvényesíti egyensúlyteremtő befolyását, ugyanakkor nem akadályozza meg az élénkebb színek zavartalan hatását. Hasonlóképpen az is leszögezhető, hogy tárgyválasztás tekintetében Kesztyűs Ferenc folytatja eddigi pályáját, továbbra is megmarad a virágok költőjének, a pompázatos komplementerek biztos kezű tolmácsának. Mint társai, ő is kiaknázza viszont a kerámiaféleségekben rejlő formai kínálatokat, a zománcosan nemes csengésű fortissimók mellett a *plasztikusabb felületek* számára kínálkozó merészebb motívumokat, a lendületesebb szerkezetekben felsorakoztatható enciklopédikus problémafelvetést.

Ebben a vonatkozásban némi közeledés mégis megfigyelhető közte és *Würtz Ádám* között. Régebben sokkal nagyobb távolság választotta el egymástól kettejük előadásmódját, mintha a statika és a dinamika, az állandóság és a változékonyság ellentétes pólusait képviselték volna. A keménnyé, szilárddá égetett földpátban Würtz Ádám csapongó kedélye is kissé megállapodott. Igaz, Würtz Ádám vonalritmikája a technikai szintetizálódás következtében se veszített lüktető mozgalmasságából; jólismerten érzékeny kalligráfiája jelen van akkor is, miután magas hőfokon megezdették soha nem ismétlődő variációit. Ami a kevésbé tájékozott műbarát szemében e tárlaton új oldaláról ismerteti meg őt, az a színekkel is remekül bánni tudó tehetség sokoldalúságát dicséri, hiszen Würtz Ádámot az utóbbi időben a grafikusok közé zárták, rajzolónak, illusztrátornak, rézkarcolónak kategorizálták, holott — miként ez most bebizonyosodott — *festőművészi adottságokkal* is jócskán meg van áldva, a differenciált finomságok előállítására éppúgy képes, mint a villogó látomások, szemet kápráztató fénytörések összehangolására.

A három kiállító közül *Zengő-Sztankovits Mihály* kerámiaképei állnak legközelebb korábbi festményeihez. Ő már vásznon, farostlemezen is vizionárius lendülettel, expresszív szenvedéllyel közölte megérzéseit, mesélőkedve romantikus jeleneteit. A kemence ezer körüli Celsius-foka nélkül is van ábráiban valamiféle felfűtött hangulat, drámai fordulat; ő festéktubusból is ki tud nyomni izzó atmoszférára utaló színeket. Ehhez járulnak hozzá azok az effektusok, melyeket a szilikátipari termékek célszerű feldolgozása, a környezetkultúrát gazdagító tervezők javaslata szolgáltat. Ez megfelel Zengő Mihály kifejező képességének, s továbbfejlesztve izgalmas alkotómódszerét, érdekfeszítően tartalmas dekorációk létrehozására készteti. Mert végül ezek is kiegészítői, lakályossá tevői a belső tereknek, legyenek azok bár családi otthonok vagy közösségi találkozóhelyek, gyermekszobák vagy különböző rendeltetésű klubok, jellegük szerint nem arra valók, hogy fogalmakat jelképezzenek, tantételekre oktassanak, hanem arra, hogy *jó közérzetet árasszanak*, derűs történetekre emlékeztessenek; megmozgassák az egybegyűltek fantáziáját.

Pogány Ö. Gábor

TEK

Kitüntetés

Az Elnöki Tanács dr. Kopetty Lajos rendőr ezredesnek, a Belügyminisztériumban végzett eredményes munkája elismeréséül, nyugállományba vonulása alkalmából a Szocialista Magyarországért Érdemrendet adományozta. A kitüntetést Kamara János belügyminiszter adta át.

Kinevezés

A Minisztertanács Gombocz Zoltánt külkereskedelmi miniszterhelyettessé nevezte ki.

Öntöznek az Alföldön

A hosszú esőtlen időszak után a csütörtökre virradó éjszaka Csongrádban megyeszerte változó mennyiségű csapadék esett. Nagy szükség volt rá, mert a perzselő kánikula alaposan megsanyargatta a kapásnövényeket, főleg a 70 ezer hektár kukoricát. A növény levelei a szárazság elleni védekezésül fodrossá váltak, összehúzódtak. Ahol azonban legalább 10 milliméter eső hullott, ott csütörtökön már újra kisimult a levélzet, jelezve, hogy a kukoricát nem gyötri a szárazság. Használt a nyári csapadék a napraforgónak, a cukorrépának, a fűszerpaprikának, valamint a kései szőlőfajtáknak is. A forróság enyhülése szintén hozzájárul a mezőgazdasági

Vi

Anny
bi es
tások
tésér
nyeir
pi E
— te
ték,
zések
Az
vizsg
gi fog
fejlesztés
sek eredményessége" címet viseli, még nem zárult le, sőt, most érkeznek az első részeredmények. Azonban már ezek is annyi általánosítható tanulságot hordoznak, hogy érdemes odafigyelni rájuk.

A pult két oldalán

A vizsgálat újszerű vonása, hogy először fordul elő: egyszerre készítenek felmérést a pult mindkét oldalán, kereslet és kínálat, szolgáltató és megrendelő szemszögéből.

Négy megyében — Somogyban, Nógrádban, Szabolcs-Szatmárban, Komáromban és Zalában —, valamint Győr és Sopron városában készül az összefoglaló, s a kérdések olyan széles körűek, hogy alkalmasak a későbbiekben akár országos vizsgálatra az egész szolgáltatási szférában.

A népi ellenőrzés jogos kíváncsiságát az ébresztette fel, hogy a hatodik ötéves terv során, vagyis a most záruló ötesztendős időszakban alig bővült a szolgáltatások mennyisége és választéka, sőt, több tevékenységi ág-

Mesterek

A vizsgálat fő kérdései közé tartozik, hogyan változott meg a szolgáltatóhálózat, s ez mennyire módosította az ellátást a különféle településeken. Kialakultak-e a verseny feltételei, s ha igen, a lakosság megítélése szerint mindez hogyan hatott a szolgáltatók magatartására; javult-e a fogyasztói érdekvédelem. Sikerült-e növelni a teljesítményt és csökkenteni a költségeket, emelni a műszaki színvonalat és megtartani a szolgáltatásokból „elszivárgó" munkaerőt.

Változnak az igények — éppen az ezekhez a változásokhoz való alkalmazkodás képességét várják az új szervezetektől — mert változnak az árak, a jövedelmi viszonyok, s gyakran éppen a szolgáltatások megrendelésével, vagyunk kénytelenek takarékoskodni, melyek szintén drágulnak. Ezért azt is érdemes megvizsgálni, hogyan képes — és egyáltalán képes-e — a kínálat alkalmazkodni mindehhez.

Az első adatok Somogy megyéből érkeztek a Köz-

A megyeszékhelyet egyébként változatlanul az állami szektor uralja, de csaknem ugyanannyian fordulnak kisiparosokhoz is; a legkevesebben a szövetkezeti javítóhelyeket keresik fel.

Jobbért többet

A vállalási határidőkkel a fogyasztók háromnegyed része elégedett, s ha romlást nem is tapasztaltak, javulást sem nagyon. A megrendelők úgy látják, hogy a menyúló határidők oka a romló anyag- és alkatrészellátás.

A népi ellenőrök is meglepőnek találják, de tény, hogy a válaszadók több mint nyolcvan százaléka jó minőségűnek ítéli a gépjárműjavítást. A legjobb helyezést a kisiparosok kapták, s a legkevesebb panasz a községekben van. Ebben viszont semmi meglepő nincs, hiszen kis településeken a maszek mesterek a szolgáltatások szinte egyedüli képviselői, s ahol mindenki ismer mindenkit, a szerelők igyekeznek nem elveszíteni a bizalmat.

A megyében a választ

Kesztyüs Ferenc

• *Kesztyüs Ferenc grafikus- és festőművész tűzzománckerámia-kiállításának megnyitója 25-én 16 órakor lesz Gyulán, a Várgalériában.*

Népszabadság, 1986. IV. 22

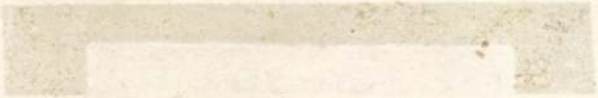

Kesztyűs Ferenc

KESZTYŰS FERENC grafikus- és festőművész olajfestményekből és tűzzománc-kerámiákból rendezett kiállítása december 9-én, hétfőn délután fél 6 órakor nyílik meg a Danuvia Gorkij Művelődési Központjában (Budapest, XIV., Angol u. 13.).

Magyar Hírlap, 1985. XII.7

Kesztyús Ferenc

KIÁLLÍTÁS NYÍLIK április 2-án Sarkadon, a Bartók Béla Művelődési Központban Kesztyűs Ferenc, Zengő-Sztankovits Mihály és Würtz Ádám munkáiból. A tárlatot Sipos Tamás író nyitja meg.

Magyar Hírlap, 1985. III. 28

Kesztyüs Ferenc

● *Kesztyüs Ferenc grafikus- és festőművész tűzzománc-kerámia-festmény kiállítása 20-án, 18 órától tekinthető meg a Budapest Szálloda zöld termében.*

Népszabadság, 1986. 1. 17

Kesztyús Ferenc

KÉT FESTŐMŰVÉSZ, Kesztyűs Ferenc és Szamosi-Horváth Tamás kiállítása nyílik meg ma a Mátraaljai Szénbányák művelődési házában, Petőfibányán. A tárlatot a hónap végéig nézhetik meg az érdeklődők.

Népszabadság, 1986.IX.15

Kesztyűs Ferenc

Grafikus és festő.

KESZTYŰS FERENC grafikus- és festőművész olaj- és tűzzománc-kerámia festményeinek kiállítását nyitják meg a Budapest Körszálló zöldtermében holnap délután hat órakor. A kiállítás március 27-ig látható.

Népszabadság, 1988. március 15.

MTESZ - egyesületi használatra !

Kiadja: Eötvös Loránd Fizikai Társulat
Készült: 2 700 példányban
88/540 MTESZ Házinyomda, Budapest.
Felelős vezető: Boncza Gábor

Kesztyüs Ferenc

grafikus-festő

TŰZZOMÁNC KERÁMIÁT avatnak a debreceni Református Kollégium dísztermének főfalán pénteken. Az alkotás Kesztyüs Ferenc grafikus- és festőművész munkája.

Népszabadság, 1988. márc. 2.

MEGRENDELŐ LAP

Alulirott, az Eötvös Loránd Fizikai Társulattól megrendelek
.....db MTESZ zsebnaptárt és .....db leporel-
lós naptárt 1989. évre.
Kérem a naptárt az alábbi cimre postázni:
Név /olvashatóan/:.....
Pontos cim, ahová a postázást kéri:.....
.....

.....
aláírás

1021

Kesztyüs Ferenc grafikus-művész

1984.I.9. Petőfi 8,5o/Moldvay

Gondolatok egy kiállításról és előítéletekről

Sípos Tamás olvassa fel jegyzetét.

- Kesztyüs Ferenc, Zengő Sztankovits Mihály és Würtz Ádám sarkadi kollektív kiállítása alkalmas arra, hogy szembenézzünk, ill. leszámoljunk néhány közkeletű, de sajnos még mindig élő előítélettel.

Vegyük mindjárt az elsőt. Sarkad nagyközség Magyarország délkeleti csücskében, a régi Viharsarokban fekszik. A Viharsarokról sokan sok minden tudnak, márcsak azért is, mert Phél Géza szociográfiájában magas színvonalon, mélyrehatóan elemezte ennek a vidéknek iszonyatos gazdasági, társadalmi elmaradottságát. A közgondolkodában a Viharsarok a nyomor, a tudatlanság, a müveletlenség szinonimája. Az elmúlt 3o egynéhány évben hallatlan és - hadd tegyem hozzá - pozitív változások tömege jelzi; a mai Viharsarok már korántsem azonos a régi Viharsarokkal. Apró, ám a témához tartozó jel az is, hogy Sarkadon, ahol valamikor villany helyett pilács égett, ahol osztatlan, döngölt padlójú elemi iskolába jártak a nebulók, - már akik jártak egyáltalán - ott most nemcsak egy modern szakközépiskola és gimnázium müködik, de egy modern, esztétikus, 6oo férőhelyes kamaratermekkel körülvett Mvelődési Ház is, amelyik méltán viseli Bartók Béla nevét. Tóth Imre, a Müvelődési Ház fiatal vezetője nemcsak jól irányítja a közmüvelődés nemes, ám ma sem mindig kínoktól mentes munkáját, de okos, értelmes, kedves és igen kultúrált módon nyitotta meg azt a kamaratermi kiállítást, mely írásom elején szereplő müvészek munkáinak egy részét reprezentálja.

Pogány Ödön Gábor, a Nemzeti Galéria nyugalmazott főigazgatója nyitotta meg és gondolom, mindez együtt erős torpedó a Viharsarkot máig mindig olykor körülölelő előítélet páncélzatán. Mármost ami az izléses kamara kiállítást illeti, ismét módot nyújt két előítélet legalábbis megkérdőjelezésére, hanem megcáfolására. Vegyük mindjárt az elsőt.

- Önmaguknak köszönhetően elszigetelt müvészek, pontosabban ál-müvészek irodalomban, filmben, sőt a képzőmüvészetben is olykor nyíltan is hirdetik, miszerint alig nyilvánul meg érdeklődés a müvészetek iránt, főként ha új jelenségekről van szó. Noha Sarkadon és vidékén a mezőgazdaság és az ipari munka dandárja folyik, - vagy folyt legalábbis nem régen; betakarítás, cukorgyártás és így tovább - a kiállításra, a megnyitásra sokan jöttek el. Korántsem csak a helyi protokoll, tehát a nagyközség ilyenolyan tisztségviselői, de számosan olyanok, akiket szíve-

sen nevezünk egyszerű érdeklődőknek. Ezek az oly sokszor, de mindig jogtalanul egyszerűnek titulált nézők szemmel látható és őszinte érdeklődéssel figyelték a kiállító trió korántsem hagyományosnak nevezhető munkáit. Nemcsak a Vendégkönyv friss bejegyzéseu tanuskodnak érdeklődésről, értésről és elismerésről, de az elhangzott félmegjegyzések. "Ide másoknak is el kell majd jönni." "Rokonainnak, barátainnak szólok, hogy jöjjenek el." Ezek is azt jelzik; ez a kiállítás újabb sikerre tarthat számot. És náltán. De ez már egy másik előítélet témakörébe tartozik.

A művészeti életben - ez esetben különösen a képzőművészeti életben - többfajta végzetes nézet kap hangot. Egyesek minden vonatkozásban idejét múlta a renaissance típusú sokoldalúság. Az, hogy egy-egy művész több művészeti ággal, vagy éppen több technikával, techinakai megoldással dolgozzák. Mások szerint meg teljességgel elvált egymástól a képzőművészet hagyományos ága és az iparművészet. Sokak véleménye, hogy újfajta technikai megoldások keresése egyfajta művészetellenes technicizálódáshoz vezet és a művész elveszti sajátos, egyéni arculatát. Vannak, akik szerint görcsösen ragaszkodni kell a korábbi évtizedek, méginkább századok megrögzött nprmáihoz, lett-légyen témáról, vagy technikai megoldásról szó. Vannak, akik görcsösen esküsznek a kizárólagos figuratív ábrázolásra, mások legalább olyan görcsösen és egyoldalúan karakoskodnak a nonfiguratív ábrázolás, a különböző lejárt, vagy nem lejárt - ez most mellékes - izmusok, izlések mellett. Némely művészek gyülölik az ipart és meglehetősen lenézően nyilatkoznak mindenfajta közösségi művészetről.

Kesztyüs Ferenc, Zengő Sztankovits Mihály, Würtz Ádám kiállítása bizonyítja, hogy az előbb említett görcsök mennyire mondvacsinálták. Hogy a különféle egyoldalú megközelítések milyen sematikusak és tévesek. Tüzzománc technikájú alkotásaik sok mindent bizonyítanak. Egyrészt azt, hogy egy újfajta technikai eljárás mennyire nem változtatja egysíkuvá művészetüket, mennyire meg tudják tartani az azonos technikával készült művekben is teljesen saját, egyéni, festőművészi grafikusi arculatukat. Persze nem arról van szó, hogy az új technikával ne újfajta minőség jönne létre és csak kopírozná azt, amit krábban olajfestményekben vagy grafikákban álmodtak, valósítottak meg. De a dolog lényege az, hogy mindhárom művésznek mélyen emberi érzése, gondolata van, s azt az érzést, gondolatot, - ha úgy tetszik kimondom: mondanivalót - egy másfajta technikával és a technikának, technológiának megfelelő módon keltik életre.

Kesztyüs Ferenc nyugalmas bölcsessége és értelmessége éppúgy tetten érhető, mint Zengő Sztankovits Mihály költőien

finom romanticizmusa, itt-ott éppen kedves groteszksége, vagy Würtz Ádámnak a szó nemes értelmében vett eleganciája. Elválasztja, de egyúttal összefűzi őket. A tűzzománc technika sajátossága a rendkívül élénk, de a művészek esetében - ezeknek a művészeknek esetében - sohasem bántó színgazdagság, csillogó koloriznus. Müveikben ehad felismerhetően figuratív ábrázolás csakúgy, mint a színekkel való kontrasztos, vagy egymásra rímelő játékosság. Szemet, szívet melengető derü lengi be ezeket a bekeretezett kerámia tüzzománc táblákat. De vajmi kevés fantázia kell ahhoz, hogy megérezzük; ezek nem öncélú kísérletek, hanem nagyméretben falcsempében, a legkülönbözőbb felhasználásban ugyanilyen hatást keltenek.

Nem kívánnám elcsépelni azt a szót, hogy funkcionalizmus, de meggyőződésem, hogy ennek a művészi, technikai kísérletnek, törekvésnek igenis van jogos és lemérhető funkciója.

Végül mégegy előítélettel szállok vitába Sokak szerint az ipar többé-kevésbé ha nem is ellensége, de kevéssé támogatója, mecénása a képzőművészeknek, iparművészeknek. Nem kívánok általánosítani, de azt mindenképpen örömmel nyugtázom, hogy az Épületkerámiaipari Vállalat a művészeknek nyújtott támogatással, a kísérleti műhely berendezésével jó mecénás, de bizonyára azt is elmondhatom; z a támogatás, ez a mecenatura nem valamifajta látványos, ám de haszontalan gesztus. Feltehetően az Épületkerámiaipari Vállalat vezetői nagyon is tudják, hogy előlegezett támogatásuk nemcsak a szóbanforgó művészeknek jelent lehetőséget, de talán nemis a távoli jövőben a vállalat számára is gyümölcsöző eredményt hozhat. Az ilyenfajta támogatás bizonyos kölcsönösséget jelent. Hasznot j hoz a művészeknek, a vállalatnak. És utoljára - de nem utolsó sorban - azoknak, akikért a művészek és a vállalat egyaránt munkálkodik: az embereknek.

-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-

Kesztyűs Ferenc, fesztő-grafikusművész

MAHIR SAJTOFIGYELŐ

1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Tégloipar

83/3

1021

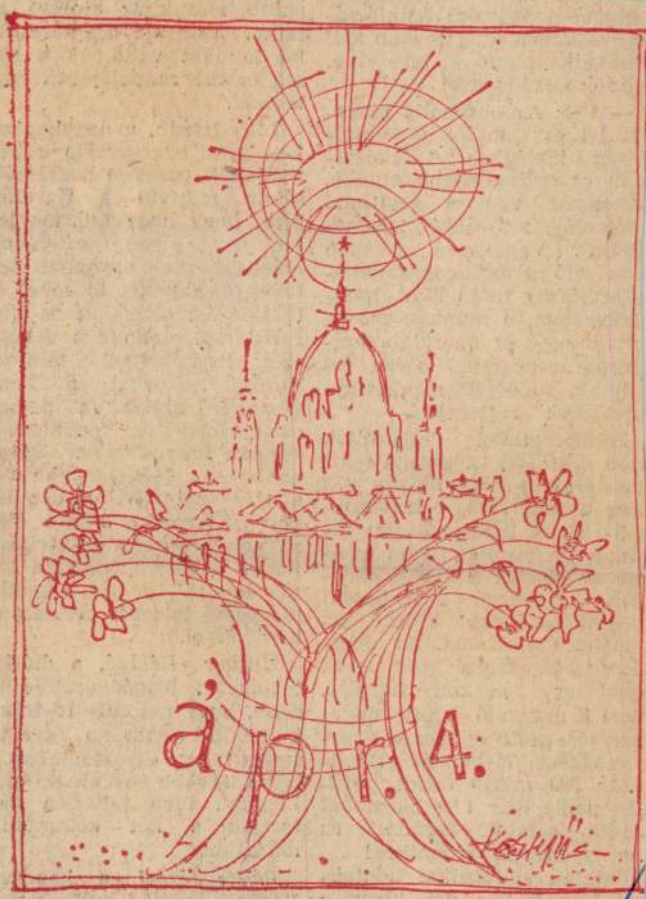

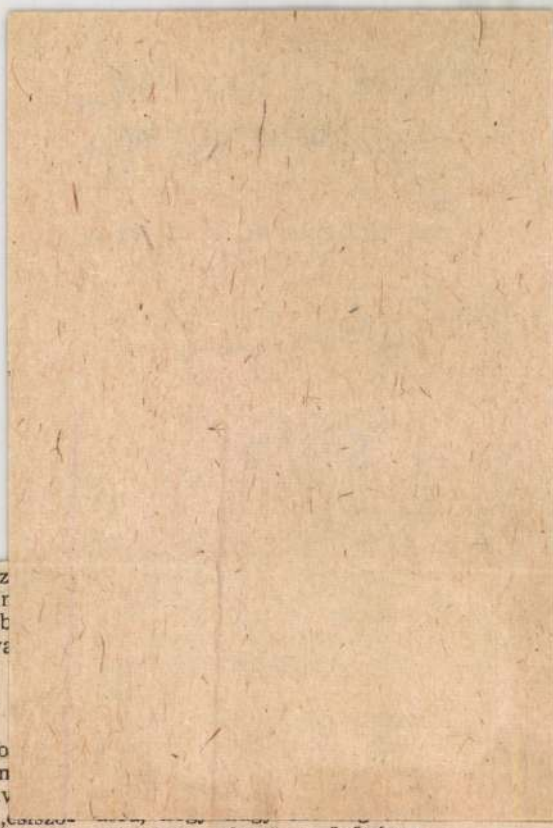

...gi egyensúly (az
gi eredményesség) fenr
a érdekében idén tová
nunkálkodnunk a tava
obb eredményekért.

— Cél: Az optimális
ıyiségi és minőségi
ınyag kielégítés! A fo
abb és szervezettebb n
ehetőség van a jav
redmények további „
isára". Van még jócskán
ennivaló a fajlagos munka-
áfordítások terén is. A mun-
afegyelem, a munkavédelem,
z anyag- és energiatakaré-
osság mind-mind olyan fo-
almak, amelyekben „arany-
artalékok" rejlenek.

Felmérésekkel igazolták
ızon állításait is, amelyek azt
ıizonyította, hogy milyen sok
még a tennivaló a megmun-
káló gépek kihasználtsági fo-
kának javításánál. Egyes terü-
eteken magas a gépek állás-
deje. Akadozó a műszaki
meghibásodásokat követő ja-
vítások időtartama. Az ener-
giatakarékosságra már csak
azért is oda kell figyelni,
mert 8 esztendő alatt négy-
szeresére nőtt az iparág ener-
giaköltsége, 74-ben még mind-
össze 309 millió forint, 1982-
ben pedig már 1 milliárd 377
millió forintot fordított az
iparág energiahordozókra!

Szintén statisztikai adatok-
kal támasztotta alá, hogy a
vállalat egyes gyáraiban

ne egy olyan szűrőgépre, amellyel az agyagban levő szennyeződéseket ki lehet iktatni (idén tértek át az UNIFORM-ra), ezeknél a vékonyfalú termékeknél minőségi romlást okozhat a bevitt szennyező anyag (a présgép csigalevelei is rendkívül el vannak használódva. Ugyanakkor sok időt igénybe vesz a prés szájnyílások tisztítása is). Kényes a bánya alapanyaga, érzékeny a szárításra. Eléggé elhasználódott a kemence is, persze alagútkemencével jelentős javulást érhetnénk el.

Hujber Béláné, a dióskáli téglagyár brigádvezetője közölte, hogy március 10-én már megindul náluk a gyártási szezon! Az egyszázalékos selejtet tovább szeretnék csökkenteni. Idén feltétlen megtartják a két kommunista műszakot.

Páder József, a kaposvári *Bánki Donát* műszakiakból álló kollektíva vezetője el-

KESZTYŰS FERENC

Magyar Nemzet, 1991. 126.sz.

— **Kesztyüs Ferenc** olaj- és tűzzománc-kerámia festményeiből nyílt kiállítás az Evetext Kft. galériájában.

zeknek a munkájára vo
nehéz rendszerbe fogl
tásban a képszerkeszt
vétele, ami pedig min
együttmüködését: ezál
minőség jött létre, h
kák - többé-kevésbé
ták a szöveget is.[11]
beszélni, mivel a mur
müfajilag is ujszerü

A scriptor és a
lépése nyilván a kép
jának és szövegbeli
a rubrikák elhelyezé
modern tipográfiai k
Ez eljárás megoldásá
dern vizsgálatot a l
szet mühelyszokásair

Kesztyüs Ferenc festő

● KESZTYÜS FERENC grafikus- és festőművész zalaegerszegi tárlatát (Zalaegerszeg, Ady út 3.) a nagy érdeklődésre való tekintettel június 13-ig meghosszabbították.

Népszabadság, 1989. jún. 12.

Kesztyűs Ferenc

grafikusművész

A sarladi Bartók Béla Művelődési Központban megélt meg Zirállitása.

Új Tanár

1989 ápr. 16.

Vasárnapi Hírek
1990. JÚNIUS 10.,

Diákköszöntő

Kesztyűs Ferenc művészeti életünk jeles polihisztora. Jogi doktor, újságíró, tanár — elsősorban azonban festőművész, aki az új építészeti tűzzománckerámia egyik kidolgozója. Az anconai nemzetközi biennálén kétszer nyert ezüstérmet, műveit bemutatta nemcsak itthon, hanem Kanadában, Mexikóban, Kubában, Csehszlovákiában és Bulgáriában is. Legújabb, 10 négyzetméteres tűzzománc kerámiája most készült el, és szeptember elsején avatják a tanévnyitón, a sarkadi I. Számú Általános Iskolában, ahová egykor — sarkadi illetőségű lévén — Kesztyűs Ferenc is járt. A mű az épület külső homlokzatára kerül. A szilikát anyagokkal kiegészített tűzzománc felületen megjelenik a tanító alakja és a diákok. Színes környezetük a földgömb, az ábécé, a számok, a rajzóra beállított csendélete. A művet a szülőföld inspirálta, hiszen Kesztyűs Ferenc Sarkadon született.

— Meghatott, amikor 1989 nyarán a sarkadi tanács és a városszépítő bizottság megbízott e szép föladattal — mondja. — Igyekeztem megfelelni a várakozásnak, hogy e mű üdvözölje reggelente a város iskolásait.

L. M.

Peace Press

KESZTYÜS FERENC festő

Magyar Nemzet,1992. május 8.

■ **Kesztyűs Ferenc** festőművész kiállítását nyitotta meg csütörtökön délután Sipos Tamás, az MTV főszerkesztője, a Martfűi Városi Művelődési Központban. Közreműködött az intézmény női kara, Bozorádi János vezényletével. A kiállítás május 23-ig tekinthető meg.

Keresztes Ferenc, Kató - grafikusművész, karikaturista.

A nemzetközi grafikai és karikatúra kiállítások egyik legnagyobb fórumhely Montreál. Az elmúlt évek során nem egyszer hozott már sikert a Teglalpar karikaturistáinak Keresztes Ferenc, lapunk állandó külső munkatársának alkotásai elismerésként diplomát kapott.

Kaposi József: Műterem-látogatáson.
Teglalpar, 1984. 11., 6-old.

Kesztyűs Ferenc grafikus

KESZTYŰS FERENC grafikus- és festőművész kiállítása nyílt meg Balatongyörökön a helyi Hazafias Népfront és a Klubkönyvtár rendezésében. A gazdag anyagú tárlatot az érdeklődők augusztus 21-ig tekinthetik meg.

Népnaplódság, 1988. aug. 9.

Kesztyűs Ferenc
festő

○ *Kesztyűs Ferenc grafikus- és festőművész kiállítása Nyírbátorban, a Báthori István Múzeumban látható január 31-ig.*

● Miskolcon a Herman Ottó Mú-

Népszabadság, 1988. jan. 12.

Kesztyűs Ferenc

grafikus

KESZTYŰS FERENC grafikus és festőművész, valamint hét társa, Lázár András, Bognár Sándor, Koltay Ákos, Furján Géza, Jakab Tibor, Skoda Éva, Zámbó István kiállítása nyílik február 8-án, hétfőn Washingtonban a Project for the Arts galériában. A 64 műalkotásból álló tárlat február 20-ig tart nyitva.

Népszabadság, 1988. ~~jan.~~ febr. 6.

Kesztyűs Ferenc

grafikus

KESZTYŰS FERENC *grafikus és festőművész kiállítása nyílt meg a Szegedi Ifjúsági Házban. A tárlat július 2-ig látogatható.*

Népmatadság, 1988. jún. 10.

KESZTYŰS FERENC

KESZTYŰS FERENC grafikus- és festőművész születésének hatvanadik évfordulója tiszteletére rendezett olajfestmény és tűzzománc-kerámia tárlatának megnyitóünnepsége ma este fél hatkor lesz a Fővárosi Pedagógusok Művelődési Központjában. (Budapest VI., Csengery u.68.)

Magyar Nmezet, 1992. febr.17.

45. MIKIĆ O.–ŠELMIĆ L.: Majstori prelaznog perioda. (A Szerb Matica Képtárának katalógusa) N. Sad, 1981. 60–65.

46. VUICSICS SZ.: A pesti szerb templom. Bp., 1961. 43.

47. VASIĆ, P.: Serbian ortodox church, vol. II, N° 2. Belgrad, 1966. VASIĆ, P.: Novosadski slikar Vasa Stajić. Doba baroka. Beograd, 1971. 137.

48. DAVIDOV, D.: Ikone srpskih crkava u Mađarskoj. N. Sad, 1973. 67–71., 112–114.

49. MIKIĆ, O.–ŠELMIĆ, L.: i. m. 72–79.

50. DAVIDOV, D.: Ikone... T. XLVI., T. XLVII., T. XLVIII.

51. KOLARIĆ, M.: Klasicizam kod Srba. Beograd, 1965. 104–110.

52. DAVIDOV, D.: Ikone... 71–73.

53. Uo. 73–75.

54. ŠELMIĆ, L.–MIKIĆ, O.: Delo Arsenije Teodorovića. N. Sad, 1978.

55. Az ikonosztázt leszerelték, mivel a templom a háborúban annyira megrongálódott, hogy le kellett bontani. Arsa Teodorovićnak az ikonosztázon levő ikonjai jelenleg a szentendrei Egyházművészeti Gyűjteményben és a pesti Szent György pravoszláv templomban vannak.

56. DAVIDOV, D.: Ikone... 80–82.

KESZTYÜS FERENC

Kesztyűs Ferenc kiállítása

Február 17-én nyílt meg a Fáklya Club Egyesület kiállítótermében Kesztyűs Ferenc grafikus- és festőművész kiállítása.

DR. POGÁNY Ö. GÁBOR: Tévedhetetlen rajztudás birtokában van, eredményes tevékenységet folytat a képzőművészet alkalmazott műfajaiban, figyelemre méló sikereket ért el a nyomdatermékek grafikai tervezésében, s mostanság újszerű, szellemes tűzzománc-kerámia festményei tették őt egyre népszerűbbé. A magyar festőiség többféle tulajdonsága is felfedezhető Kesztyűs Ferenc művészetében, melyekben félreérthetetlenül megmutatkozik a nagybányai, szolnoki elődök színhasználatának, magától értetődő stílusának folytatása, továbbfejlesztése, modern, időszerű alkalmazása, s nem csupán a csendéletek, tájak feldolgozása tekintetében, de az emberábrázolás tennivalóival kapcsolatban is. Mindezek után szinte törvényszerű, hogy egy művészi találmány kimunkálásában is döntő szerepet töltött be; elindítója, művelője lett a tűzzománc-kerámia festészet néven mindinkább ismertté váló eljárásnak.

ÉS 1992.febr.21.

Vystavka rabot akademikov. (Exposition
cadémiciens).
Moskva.- n°4,1974. pp 1-12 : 42 ill en
ul.

čatlenije ogromnoje. (Une énorme influ-

ultura.- Moskva.- n°24, 22 mars 1974.
opos del'exposition du jubilée de l'Aca-
rts.

- Molodost' strany na polotnah akade-
se de la patrie sur les toiles des aca-

kva.- n°3,1974. pp 63-66 : 6 ill en coul.

ademičeskaja jubilejnaja. (Jubilée de

va.- n°11, mars 1974. pp 16-18 : 9 ill
ir.

stavka proizvedenij členov adademii
Exposition des oeuvres des membres de
aux-Arts de l'Urss).
Moskva.- n°6,1974. pp 2-14 : 3 ill en
oir.

Kesztyűs Ferenc

Vasárnapi Hírek
1992. aug. 9

Jövő vasárnap Kesztyűs Ferenc grafikus- és festőművész kiállítását az abasári polgármesteri hivatalban (Fő tér 1.) Barabás Rita művészettörténész nyitja meg.

KESZTYÜS Ferenc

Vasárnapi Hivel
1992. dec. 6.

Tárlatnaptár

KESZTYÜS FERENC tárlata pénteken nyílt meg az Árpád Galériában (Bp. V., Belgrád rkp. 24.). Mintegy harminc olaj és harminc tűzzománc-kerámia mutatja be Kesztyűs Ferenc művészetét. A határainkon túl is ismert művész ezúttal legjobb alkotásaiból állította össze tárlatának anyagát, amely január 15-ig tekinthető meg munkanapokon 12 és délután 4 óra között.

2. Ein Regelwerk für die Ansetzung historischer Ent griffe, das bereits existierende Regelwerke a schafts- und Verwaltungsfelder (wie die Regeln f tische Katalogisierung aus dem Bibliotheksber Ortsverzeichnisse, Grotefend, Isenburg usw.) so w berücksichtigt. (Lutz Heusinger: MIDAS-Handbuch, G. Saur Verlag, München - New York - London - Par Auflage, ISBN 3-598-22086-3, DM 98,-)

3. Eine Bibliothek maschinell nutzbarer Thesauri und loge und Inventare, die dem Nutzer den Aufbau ho Datenbestände wesentlich erleichtern.

4. Ein Datenbanksystem - HIDA - , das der K Mannigfaltigkeit kunstgeschichtlicher Daten weitg ist und doch sequentielle ASCII- und EBCDIC-Date chen Befehlen zu laden und zu entladen vermag, so dem Textverarbeitungssystem verbunden werden kann eine Dateneingabe-Komponente, die dank ihrer beso

KESZTYŰS Ferenc

- Kesztyűs Ferenc tárlata a Belgrád rkp. 24. sz. alatti Árpád Galériában január 15-ig tekinthető meg.

Művészet és Barátai 1993/1.

KESZTYÜS Ferenc fotó

Sem értékesebb, sem alávalóbb

Élő nemzettudat

„Magyar az, aki magyarnak vallja magát"
● Trianon igazságtalan békediktátum, de ne játsszunk a tűzzel

„A szocialisták meggyőződése, hogy az alkalmazott jelszavaktól és jelképektől függetlenül az a politika és az a politikai erő tekinthető nemzetinek, amely a nemzeti múlt reális ismereteire és értékelésére támaszkodva, a nemzet előtt álló legfontosabb kihívásokra (a modernizáció és a demokrácia kérdéseire) ad az egész nemzet felemelkedését szolgáló válaszokat, senkit nem rekesztve ki a nemzet soraiból, sem etnikai, sem vallási, sem pedig szociális diszkrimináció útján"... — Így összegezte álláspontját a nemzeti kérdésről szombaton a Magyar Szocialista Párt országos választmánya, s vitatta meg téziseit a nemzetről, a nemzeti azonosságról, a nemzettudatról.

A nemzeti kérdésről már másodszor tárgyalt a szocialisták elvi irányító testülete, miközben az elmúlt hetek folyamán — így legutóbb Debrecenben — *több regionális tanácskozás* zajlott le e kérdéskörről. Összegzésükként kerültek a választmány elé *a tézisek*, melyeket nem tekintenek lezártnak (hiszen ilyen anyag sohasem lehet végleges), de fontos állomásnak értékelik pártjuk életében. Legfőként azért — amint *Vitányi Iván*, az országos választmány elnöke kifejtette —, mivel a *Szocialista Párt* eddig is megtette, de összefüggő formában most nyilvánítja ki, hogy *nemzeti pártnak vallja magát*. (Célja a nemzet fölemelkedése, szabadsága, függetlensége, valamennyi állampolgár boldogulása, emberi jogainak és esélyeinek egyenlősége, a szolidaritás fejlesztése, a sorskérdések megoldása, az egyetemes és nemzeti kultúra további kibontakoztatása.)

Kirekesztések nélkül

Két alapvető kérdést emelt ki Vitányi: az egyik az, hogy *a nemzetfogalom nem ismer semmiféle kirekesztést*, semmilyen alapon. Eszerint *mindenki magyar, aki magyarnak vallja magát*. (Akadtak ugyan, akik vitatták ezt a kétségtelenül leegyszerűsített meghatározást, de jobbat, találóbbat senki sem ajánlott helyette. A másik alapvető vonás, hogy politikájukban határozott célként tűzik ki *a nemzet és az állam fogalmának szétválasztását*. Ez egyébként a nyugati demokráciákban teljesen általánossá kezd válni. *Az állam ugyanis az állampolgárok szervezete*, nem pedig a nemzeté. Eszerint a magyar állam a Magyar Köztársaság polgárainak és nem a magyar nemzeti identitást választóknak az állama. A magyar államot a Magyar Köztársaság polgáraihoz és nem a magyar nemzethez fűzi jogviszony. Az állam feladata a nemzeti lét demokratikus feltételeinek biztosítása minden nemzetiség számára, amely az illető ország határain belül él. Ezeket a jogokat és szerepeket a nemzet tölti ki kultúrával és közösségtudattal.

Széles körű *vitában* vált hivatalos dokumentummá a szocialisták tézisösszegzése a nemzetről. Fejezetei *a nemzeti azonosságtudattal, a magyar állam és a magyar nemzet viszonyával, a nemzet és a modernizáció lényegével, a nemzet és az Európa-integráció kapcsolatával, valamint a nemzeti kisebbség és az autonómia kérdéskörével foglalkoznak.*

Ezek szerint a szocialisták *a nemzetet alapvető történelmi, kulturális, civilizációs közösségnek tekintik*, amelynek tagjait természetes, illetve önként vállalt tudatos szolidaritás fűzi egymáshoz. A nemzeti közösséghez való *tudatos tartozás az egyén szabad akaratán alapuló önkéntes vállalás*. Az egyén korlátozás nélküli, elidegeníthetetlen emberi joga, hogy szabadon nyilváníthassa magát bármely nemzeti közösséghez tartozónak vagy nem tartozónak. A szocialisták nemzettudatát tárgyilagos, józan önbecsülés jellemzi, amely tisztában van a különbözőséggel másoktól, de — az elért civilizációs-technikai szinttől függetlenül — *sem értékesebbnek, sem alávalóbbnak* nem tartja a maga közösségét a másokénál.

A szomszédos országok *kisebbségi magyarságáról* szólva a szocialisták úgy foglaltak állást, hogy az ő képviseletükre kizárólag *az általuk demokratikusan választott* személyek, testületek és szervezetek jogosultak. *Megengedhetetlen bármiféle magyarországi gyámkodás*, a határon túli magyarság ügyének kisajátítása. Ezt az ügyet ki kell vonni a pártküzdelmekből, a politikai legitimációért folyó versengésből. Ugyanakkor természetes, hogy az emberi jogok kérdésköre és benne a kisebbségek jogegyenlősége — már a *párizsi Charta* elveiből kiindulva is — nem tekinthető az adott állam kizárólagos belügyének.

Az igazi jogvédők

Az érem másik oldalaként a magyar szocialisták elvi alapon tartják szükségesnek, hogy a mindenkori magyar kormány biztosítsa — az európai normákkal összhangban — *a hazai nemzeti kisebbségek* jogait, és különös figyelmet szenteljen a térség legnagyobb nemzeti kisebbsége, *a kisebbségi magyarság* jogai érvényesülésének.

Trianon ügye is a látókörbe került. Egyértelműen *igazságtalan békediktátumnak* tekintik ezt a szocialisták, de tisztában vannak vele, hogy a trianoni határok módosításának bármilyen kezdeményezése csak *újabb konfliktusok forrása* lehet. A magyar kisebbségek ügyét *nem határmódosítások*, hanem egyéni és kollektív jogaik biztosítása révén tartják megoldhatónak.

Ki szolgálja tehát végül is ma igazán Magyarországon a nemzet érdekeit?

A válasz így hangzott: „Az folytat nemzeti politikát, aki mindenekelőtt két, egymásba kapcsolódó célt követ, mégpedig *a politikai modernizációt*, vagyis a legmagasabb európai normák szerinti *demokrácia* kialakítását és a *gazdasági-társadalmi modernizációt*, vagyis a tulajdonviszonyok, a gazdasági szerkezet átalakítását, a műszaki színvonal, a társadalmi biztonság és kulturális szint fölemelését."

Nép-nemzeti demagógia

A nemzetfogalom szerves részének tekintik a szocialisták *a szociális elemet*, s — mint hangoztatták — félrevezetően nevezik magukat *nép-nemzetinek* azok, akik a nemzeti és szociális szolidaritás összekapcsolása helyett valójában *a nemzeti és szociális demagógia összekapcsolására* tesznek kísérletet. Az őket követőket nevezik ki népnek, hogy a maguk számára sajátítsák ki a nemzet fogalmát. Így a jól bevált recept szerint próbálják *kihasználni* a nemzeti ideológiát *a hatalom megszerzésére* és kizárólagos birtoklására. Ezzel szemben a szocialisták azt tartják, hogy *minden erő nemzeti, amely valóságos társadalmi, gazdasági, kulturális érdekeket és értékeket hordoz*. Éppen ezért nem tekinthető nemzetinek az az erő, amely egy másikat ki akar rekeszteni az érvényesülés lehetőségéből.

A szomszédos országokhoz és szélesebben az *európai integrációhoz* fűződő viszonyunk is dokumentálódott a szombati tanácskozáson. Eszerint a nemzeti kérdés megnyugtató megoldása nem egyik vagy másik közép-európai ország, hanem az egész régió felzárkózásán áll vagy bukik. A magyar szocialisták történelmi feladatuknak tekintik, hogy erősítsék a Szocialista Internacionálét, a nyugati szocialista, szociáldemokrata pártok érdeklődését a térség modernizációja, a közép- és kelet-európai kisebbségi kérdés ezzel összefüggő rendezése iránt.

L. Z.

A fellélegzés elmaradt

Az elnök bizalmat remél az új testülettől
A liberálisok a kiválást fontolgatják

Antall Józsefet 674 érvényes szavazattal — ellenszavazat nélkül — választották elnökké, az elnökség egyharmad részében újult meg. Növelte befolyását a Csurka-irányzat — amelyhez most legalább öten tartoznak —, míg a liberálisokat csak egyvalaki, Kulin Ferenc képviseli. Az elnökség gerincét az Antallnak elkötelezett centristák alkotják, akik között 7 miniszter, illetve államtitkár is található.

Antall szerint az elnökség többségében kifejezi azt a politikát, amit emberileg és erkölcsileg is vállalhatónak tart, s amellyel tovább lehet vinni Magyarország kormányzását. A pártelnök, miniszterelnök az eredményhirdetést követő nemzetközi sajtótájékoztatón kijelentette: *nem rajta és a centristákon fog múlni, hogyan alakul a viszony azokkal, akikkel az utóbbi hetekben, hónapokban szembekerült*. Egyvalami bizonyos, kormányozni, pártot vezetni, a választásokon győzelmet aratni csak egységben, bármely oldalról kiinduló szervezkedéstől mentesen lehet. Az MDF-ben nem kellenek *sem luciferek, sem mefisztók* — mondotta —, a nézeteltéréseket egyenes, tiszta vitákban kell rendezni, nem pedig csapdákat, aknákat telepíteni egymás elé. Antall többször is megerősítette: bízik abban, hogy az elnökség együtt tud majd dolgozni.

Csurka István — aki korábbi támadásai után már az előző napi politikai vitában is békülékeny hangot ütött meg — kijelentette: elfogadja és magára nézve kötelezőnek tartja a demokratikus választások eredményét. Újságíróknak válaszolva elmondta, hogy *nem érzi magát kisebbségben*, hiszen jelöltjei közül többen is bejutottak az elnökségbe. Az író-politikus szerint az MDF beépítette a működésébe a kritikát, illetve az önkritikát és ezzel megerősödve politizálhat a továbbiakban.

Megszólalt *Kulin Ferenc* is, aki szerint az elnökségbe jutottak többsége egyúttal a *liberális eszmeiséget*, politikai stílust is képviseli. Az elnökségből kiszorult *Furmann Imre*, a liberálisok egyik vezéralakja ugyanakkor a Vasárnapi Híreknek úgy értékelte: *nem lett tisztább a kép*, az országos gyűlés nem oldott meg semmit. Később dől csak el, hogy az Antall fémjelezte centrum, vagy más politikai irányvonal kerekedik felül az MDF-ben. Furmann szerint a liberálisok teljes vereséget szenvedtek, és ezt fegyelmezetten tudomásul kell venni. *Debreczeni József* szerint az igazi katasztrófa az lett volna, ha Csurkáék többségbe kerülnek az elnökségben. Debreczeninek nincs kétsége afelől, hogy ismét kiéleződnek az ellentétek, s nagy kérdés: képes-e Antall rövid idő alatt elszigetelni a Csurka-szárnyat.

Debreczeni Józseftől megtudtuk: hamarosan értékelik a fejleményeket, és igyekeznek választ adni arra: mi lesz ezután az MDF liberálisainak sorsa? Minden ezzel kapcsolatos lehetőséget megvizsgálnak. Azt is — kérdeztük —, hogy netán elhagyják az MDF-et? A válasz: az alternatívák között ez is szerepelhet.

Antall József — a közönség tetszésnyilvánításaival tarkított sajtótájékoztatón — megerősítette: nyitni kívánnak a társadalom mindazon része — szervezetek, csoportok — felé, amelyek igazi bázist jelentenek az MDF-nek, amelyekre hallgatnak az emberek. Ez is feltétele annak, hogy jól szerepeljenek a választásokon. A legnagyobb kormányzópárt javítani szeretné a kapcsolatokat a sajtóval is, amelytől — hozta a tánc világából a példát a miniszterelnök — *nem kánkánt, de nem is siratótáncot vár.*

Erről, s az MDF egyéb teendőiről délután tizenegy szekcióban, *zárt ajtók mögött* tanácskoztak a küldöttek. Ma, vasárnap plenáris ülésen adnak számot arról: mire jutottak. Az eredeti napirend szerint szombaton este módosították volna az alapszabályt, de az ezt előkészítő munkacsoport — a sok módosítóindítvány okán — nem végzett a munkával. Így ez is vasárnapra maradt.

-ess-

Az elnökség

A VI. országos gyűlésen megválasztott elnökség tagjai, a szavazatok sorrendjében:

Lezsák Sándor (675), Für Lajos (668), Kónya Imre (575), Csurka István (536), Boross Péter (530), Szabó Iván (465) Nahimi Péter (454), Szabad György (424), Katona Tamás (393), Zétényi Zsolt (390), Kulin Ferenc (350), Farkas Gabriella (345), Jeszenszky Géza (326), Zacsek Gyula (308), Szabó Tamás (288), Fekete Gyula (266), Medgyasszay László (266), Balás István (259), Bogárdi Zoltán (247), Sárossy László (224).

Így látják: Az ellenzék és az útitársak

Az MDF országos gyűlésének szavazási eredményét minden politikai erő, szervezet nagy érdeklődéssel várta, olyannyira, hogy a parlamenti pártok első emberei frissiben kommentálták is a történteket.

MAGYAR BÁLINT:

A hatalomból nem enged

A legnagyobb ellenzéki párt úgy ítéli meg, hogy az MDF tanácskozása és a választás Csurka István további megerősödését hozta. Az SZDSZ véleményét *Magyar Bálint* ügyvivő tolmácsolta.

— Úgy érezzük: nagyjából az történt, amire számítani lehetett. Nem következett be a Csurka István nevével fémjelzett irányzat kiszorítása, sem pedig Csurka hatalomátvétele. Mégis, ebben a köztes állapotban *Csurka István pozíciói erősödtek*. Antall József konszolidálni tudta helyzetét, de ennek és az MDF egybentartásának jelentős ára van. Alapvető kérdésekben kerüli el a döntést az országos gyűlés, s Csurka István programjával kapcsolatban a múlt év ősze előtti időszak engedékenysége érzékelhető.

A mostani országos gyűlés előtt a frontok nyílttá váltak, de magán a tanácskozáson a hatalmi stabilitás érdekében Csurkát gyakorlatilag újra visszafogadták.

KŐSZEG FERENC:

Csurka zárvány lett

A pártegység látszatának fenntartásával választott elnökséget az MDF országos gyűlése — összegezte a Vasárnapi Hírek kérdésére *Kőszeg Ferenc*, az SZDSZ Országos Tanácsának tagja az elmúlt nap fő belpolitikai eseményét. Mint mondotta, a csurkisták megkapták azt az elégtételt, hogy Csurka István igen sok szavazatot nyert, hogy bennmaradt az elnökségben Zacsek Gyula, bekerült Fekete Gyula és Zétényi Zsolt. Ez azonban nem változtat azon, hogy — miután olyan meghatározó személyiségek, mint például Lezsák Sándor elhatárolták magukat Csurkától — a csurkisták ma *zárványként vannak jelen* a vezetésben. Ugyanakkor a kormányzat jelenléte — öt miniszterrel, Boross Péter és Katona Tamás bekerülésével — az elnökségben igen megerősödött.

BAJA FERENC:

Érzelmi egység

A Magyar Szocialista Párt úgy látja, hogy a java még hátra van az MDF országos gyűlésén. Az egység megbomlásától tartó, már-már misztikus rettegés egyelőre összezárta ugyan a talán nem is egy táborba való nézeteket, ám korántsem biztos, hogy ez az érzelmekre alapozó egység elégséges lesz a programalkotáshoz is. Ekképp foglalta össze az MSZP első benyomásait *Baja Ferenc* alelnök.

A politikus hangsúlyozta, hogy a szocialisták a politikai erőket mindenekelőtt programjuk alapján ítélik meg, ezért az MDF VI. országos gyűlésének mérlegét is csak később, az új program ismeretében vonhatják meg.

— Kérdéses azonban, lesz-e olyan program, amely kivezetheti az országot a válságból; illetve lesz-e elegendő erő az MDF-ben, hogy szakszerűbb működésre kényszerítse a kormányt — mondta Baja Ferenc.

SZEKERES IMRE:

Igazi számvetés nem történt

— *Nem változott igazából semmi* — állítja *Szekeres Imre*, a Magyar Szocialista Párt ügyvezető alelnöke az MDF országos gyűlésének eddigi vitájáról. — Nem dőlt el, hogy az MDF-en belül a józan, a gyakorlatias demokrácia elveit tiszteletben tartó vagy a radikális szárny lesz-e az uralkodó. *Nem kapott a magyar közvélemény választ arra, hogy miként képzeli el az egyik kormányzó párt a választásokig tartó hátralévő időnek kormánypolitikáját.* Így arra sem kapott választ a társadalom, hogy milyen gazdasági természetű elképzelések oldhatják meg a *jelenlegi válságot*. Nem történt más, mint hogy egy párt látszólag elsimította a belső ellentéteit és megpróbált *kifelé egységes képet* fölmutatni. Az igazi számvetés nem történt meg. A jelenlegi kormány eddig az ország szempontjából sikertelenül tevékenykedett, *kérdés marad továbbra is, hogy milyen kivezető utat talál ebből az MDF*. Nem ezen a párton múlik viszont az ország sorsa, hanem azokon az embereken, akik mindezt átélik napjainkban. Éppen ezért korlátozott ennek az országos gyűlésnek a jelentősége.

ORBÁN VIKTOR:

Politikai patthelyzet

— Ebben a pillanatban még semmit nem tudni arról, milyen lesz az MDF érdemi politikája a kongresszust követően — értékelte a tisztújítást *Orbán Viktor*. — A lényegi kérdés jelen pillanatban az, hogy az országos gyűlést megelőzően napvilágra kerül éles ellentétekkel a „puttonyban" lehet-e biztosítani a nyugodt kormányzást, a nyugodt parlamenti munkát.

A Fidesz frakcióvezetője szerint *nem történt változás* abban az értelemben, hogy az MDF eddigi elnökségében *Csurka István* hasonló arányban volt kisebbségben híveivel, mint most. Ennek ellenére a legnagyobb kormánypártban eddig is erősen érezhető volt Csurka István szélsőséges nézeteinek jelenléte. — Éppen ez volt a gátja az MDF-fel mint párttal való együttműködésnek — emelte ki a fiatal demokraták frontembere, hozzátéve, hogy ez a helyzet a tisztújítás után sem változott meg.

— A kérdés az: miként tudnak az MDF vezetői úrrá lenni azon a politikai patthelyzeten, hogy *Antall József-féle* mérsékeltebb politizálást kell csinálni egy olyan tagsággal a hátuk mögött, amelynek láthatóan alapvető igénye, hogy egyszerre legyen jelen a pártban mind Antall József, mind Csurka István — szögezte le Orbán Viktor.

DEUTSCH TAMÁS:

Továbbra is a szélsőségekkel

Rossz logika szerint értékel az, aki az MDF országos gyűlésének választási eredményét aszerint veszi számba, hogy a csurkista vagy az antallista vonal ért-e el nagyobb eredményt — válaszolta a Vasárnapi Hírek kérdésére a Fidesz parlamenti képviselője, *Deutsch Tamás*. Ezt a kongresszust ugyanis nem csupán a választások alapján, hanem az ott elhangzott megnyilatkozásokkal együtt kell értékelni. Az azonban már most teljesen egyértelmű, hogy az MDF-en kívüli demokratikus tényezők által remélt, az MDF-en belüli tisztázódási folyamat elmaradt, a párt nem tudott megszabadulni a szélsőséges nézeteket vallóktól.

SURJÁN LÁSZLÓ:

Reménykeltő egység

Surján László, a Kereszténydemokrata Néppárt elnöke örömmel üdvözölte a választás eredményét és azt, hogy az MDF élén ismét Antall József áll. Egyúttal reményét fejezte ki, hogy a mostani országos gyűléssel lezárul az MDF-ben a személyi viták, ellentétek korszaka. A kereszténydemokrata pártvezető ezt annál is inkább szükségesnek tartotta, mert — mint kifejtette — a pártoknak most már „gőzerővel" készülniük kell az 1994-es választásokra, és a programok kimunkálására kell fordítani erejüket.

SZABÓ JÁNOS:

Esély a határozottságnak

Szabó János, a koalíció részét alkotó parlamenti 36-os frakció vezetője az eredmények ismeretében úgy vélekedett, hogy az MDF új vezetése képes lesz szélsőségektől mentes, európai mércével mérhető centrumpolitikát folytatni. A kormánypárti politikus esélyt látott arra, hogy az új összetételű vezetés határozottabb, céltudatosabb és markánsabb politikai irányvonalat képvisel majd.

TORGYÁN JÓZSEF:

Mélyül a válság

— Az MDF VI. országos gyűlése egyértelműen Antall József megerősödését hozta, ugyanakkor nyilvánvaló az is, hogy a rendszerváltást és a gazdaságpolitikát illetően a tagság a Csurka-féle gondolatokat támogatja. Összességében tehát az országos gyűlés nem oldott meg semmit, tovább mélyül az MDF válsága — így kommentálta a Budapest Sportcsarnokból érkező híreket Torgyán József, a Független Kisgazdapárt elnöke. Az országos tanácskozás tapasztalatai nyomán Torgyán József arra számít, hogy az elkövetkezendő hónapokban látványosan meggyengül az MDF.

Eltűnnek az olcsó áruk

Már alig eszünk

Árulkodnak és mindig is árulkodtak az élelmiszerüzletek és a zöldségpiacok. A budapesti háziasszonyok tanúsíthatják, hogy a főváros élelmiszer-ellátása a 80-as évek elejére elérte a telítettséget. Akkor általában már nem többet vásároltak, hanem élelmiszer-fogyasztásuk minőségét javították. Mi következett be az utóbbi időben, a 90-es évek elejére? Erre igyekszik választ adni az MSZP budapesti agrártagozatának most elkészült elemző felmérése.

Tények, adatok bizonyítják, hogy keresetek nagymérvű csökkenése következtében ma a fővárosiak többsége a korábbinál kevesebb és gyöngébb minőségű élelmiszert fogyaszt: *a visszaesés mintegy 30 százalékos.*

Tapasztalható az is, hogy a kiskereskedelem bővülése és a piaci verseny hatására a fővárosban javult a kínálat, bővült a választék, és a kiszolgálásban is kedvező változások következtek be. Ez azonban nem általános. *Gyakori a gyors meggazdagodási szándék, a lejárt szavatosságú áruk forgalmazása, az élelmiszer-hamisítás, a súlycsökkentés stb.* Ennek oka az is, hogy a hatósági ellenőrzés nem kielégítő.

Több a fővárosban az import élelmiszer is, mint az ország más részein. Ez kétségtelenül színesíti, gazdagítja a választékot, de emeli az árakat is. Mindezzel a vásárlóerő nem tart lépést. Nagy ellentmondás: *eltünedeznek a lakosság által keresett olcsó áruk,* ugyanakkor a kereskedelem a drágábbak forgalmazását részesíti előnyben, mert ezeken nagyobb a haszna.

Rámutat az értékelő felmérés a magyar mezőgazdasági termelés alakulása és a főváros élelmiszer-ellátása közötti szoros kapcsolatra. Az agrárválság, a termelésnek a vártnál nagyobb visszaesése esetenként már a fővárosi ellátásban is érzékelhető. Végső soron ezen az élelmiszerimport pénzügyi, valutáris okokból nem segíthet. Csak egy új, hatékony agrárpolitika hozhat megnyugtató megoldást.

T. B.

Szűrösné tiltakozik

Szűrös Mátyásné, az Országgyűlés alelnökének felesége szombaton tiltakozást juttatott el az Országos Sajtószolgálathoz, amiben többek között ezt írta: „A sajtó jóvoltából köztudottá vált — bár a rendőrség és az ügyészség hírzárlatot rendelt el —, hogy fiamat, Szűrös Iványt őrizetbe vették, majd előzetes letartóztatásba helyezték, miután lőszert és kézigránátokat találtak a lakásán. Az ügy kapcsán, amely sajnos szinte tucatjellegű ma az országban, gyilkos sajtókampány bontakozott ki, ami állítólag politikus férjem ellen irányul, de bajba került, szerencsétlen fiam helyzetét is csak tetézi... Neki most felelnie kell a törvények szerint, de mi, szülei mindent megteszünk azért, hogy újra a normális emberi élet útjára térjen. Fiunkat nem tagadjuk meg, tovább fogjuk cipelni a családi terhet akkor is, ha nem úgy alakul a viszonyunk vele, ahogyan szeretnénk."

Parlamenti menetrend

Külön utakon

Az országgyűlés a téli szünet után háromnapos plenáris üléssel folytatja munkáját hétfőn, kedden és szerdán. Mindjárt az elején, hétfőn, sokakat érintő törvénymódosító javaslatot tárgyalnak meg — a családi pótlékról. Eszerint január 1-jétől ez a juttatás gyermekenként egységesen 150 forinttal emelkedne.

A családi pótlék havi összege gyermekenként	
1 gyermekes családnak	2750 forint
1 gyermekes egyedülállónak	3250 forint
2 gyermekes családnak	3250 forint
2 gyermekes egyedülállónak	3750 forint
3 és több gyermekes családnak	3750 forint
3 és több gyermekes egyedülállónak	3950 forint

A *társadalombiztosítás* két ága a jövőben külön utakon jár, önállóan sáfárkodik bevételeivel; hogy a betegbiztosítási és az egészségbiztosítási önkormányzat képviselőit miként lehet megválasztani, erről is törvény intézkedik majd, melynek vitája szintén most kezdődik.

Szó lesz továbbá a *szakszervezeti vagyon* védelméről, a munkavállalók szervezkedésiesély-egyenlőségéről; az agrárpiacon eligazítást nyújtó rendtartásról; az egyetemekről. Továbbá az igazságtételről, azaz: az 1956-os októberi forradalom és szabadságharc során elkövetett egyes bűncselekményekkel kapcsolatos eljárásról. Tájékoztatást hallgatnak meg a honatyák a Magyar Köztársaság biztonságpolitikájáról, valamint megkezdődik a vita honvédelmünk alapelveiről.

P. S.

Legyen, aki gondoskodjon

Talajtalanok kíméljenek

Ki a bevándorló? Az a külföldi, aki nem adja fel állampolgárságát, ám tartósan magyar földön akar élni. Mielőtt azonban a kérelmet benyújtaná, meghatározott időt Magyarországon kell töltenie. Személyi igazolványt kaphat, csaknem azonosak a jogai a magyar polgárokéival. Kizáróok azonban, ha nincs hol laknia, és nem biztosított a megélhetése — íme néhány passzus a Belügyminisztériumban elkészült törvénytervezetből, amely egyebek között a külföldiek beutazásáról és itt-tartózkodásáról szól, s amelyet második olvasatban tárgyal meg a kormány a napokban.

Az utóbbi időben nőtt a bevándorlók, egyáltalán a hosszabb-rövidebb időre Magyarországra érkezők száma. S mert az ország nem vállalhat magára talajtalanokat, újabb szociális terheket, a tervezet egyértelművé teszi: *csak úti okmánnyal és az itteni megélhetéshez szükséges, hivatalosan átváltható pénzzel vagy hitelkártyával lehet átlépni a magyar határt.*

Ittfelejti magát

Konkrét összeget nem a törvényben, hanem pénzügyminiszteri rendeletben írnának elő; a követelmény az itt-tartózkodás idejével arányos anyagi fedezet. Ugyanakkor mód nyílna arra is, hogy *hitelesített meghívólevéllel* lépje át a határt a külföldi. Ez esetben a meghívó félnek állnia kell a hazautazás, a lakhatás, az egészségügyi gondoskodás költségeit is.

Vízummal legfeljebb 90 napig — illetve az abban meghatározott rövidebb ideig — tartózkodhatna magyar földön az idegen *további engedély nélkül.* Ittléte azonban egészségügyi, netán családi okból egy évre, tanulmányok vagy munkavállalás esetén pedig még tovább meghosszabbítható, de csak *határozott időre.* A törvény az Európában elfogadott normákhoz és gyakorlathoz kíván igazodni, tiszteletben tartva az emberi jogokat. Aki „itt felejti" magát, vagyis jogellenesen tartózkodik Magyarországon, az veszélyeztetheti a közbiztonságot, s végső esetben *kiutasítással* számolhat. Érzékeny pont a személyes szabadság korlátozása, amit kétféle módon tenne lehetővé a törvény. Az enyhébb változat szerint *kötelező* (egyéni vagy közösségi) *tartózkodási helyet* írhatnak elő azok számára, akiknek nincs pénzük, vagy egyéb okból nem tudnak nyomban eleget tenni a kiutasításnak. A szigorúbb forma pedig (a jogellenes magatartástól függően) *az idegenrendészeti őrizet* lenne, a kiutazás megszervezéséig.

Tolonckorlátok

Mindkét változatra érvényes azonban a *bírói ellenőrzés* követelménye — halljuk a Belügyminisztériumban. Vagyis a határőri, illetve rendőri szervek a saját szakállukra legfeljebb néhány napig tarthatnak bárkit is őrizet alatt. Ennél hosszabb időre ezt akkor tehetik, ha bírói *végzés* ad rá felhatalmazást. Egyébként — így a tervezet — *senkit sem lehet kiutasítani, kitoloncolni olyan országba, ahol faji, vallási vagy más okból az érintettnek embertelen bánásmódban lenne része.*

(Palkó)

Drága fotók

Telepítik az automatákat

Még több mint egy hónapig barátkozhatnak a március 1-jétől életbe lépő sebességkorlátozással, a közlekedésrendészet azonban már most készül a gyorshajtók megregulázására.

A Vasárnapi Hírek megbízható forrásból szerzett információi szerint a főváros nyolc forgalmas útkereszteződésében, illetve balesetveszélyes utcákban, tereken, felüljáróknál helyeznek el automata fényképezőgépeket már a közeljövőben. Az okos masinák kétféle, de számunkra egyformán igen *drága fotókat* készítenek a piros lámpánál áthajtókról, sőt azokról is, akik a lámpa zöld jelzésénél a megengedettnél jóval gyorsabban közlekednek.

Az útkereszteződésekbe kerülő automata fényképezőgépek telepítési terve:

Attila u.—Alagút sarok
Hegyalja u.—Jagelló u. sarok
Kőbányai u.—Könyves Kálmán körút sarok
Kőbányai út—Kismartoni u. (az Egészségháznál)
Margit körút (Mártírok útja)—Bimbó u. sarok
Rákóczi tér—József körút
Lónyai (Szamuely) u.—Boráros tér (a Petőfi híd felhajtójánál)
Üllői út—Ferenc körút

Ezenkívül fényképezőgépek kerülnek még a *Budafoki útra,* a *Fehérvári úti piachoz,* a *Moszkva térre,* a *Reitter Ferenc utcába,* a *Róbert Károly körútra,* a *Szentendrei úti felüljáróhoz.* Ez utóbbiak végleges helye még ismeretlen, illetve nem tisztázható százszázalékosan.

A szabálysértőkre vadászó fényképezőgépek koordinátáinak ismertetésével nem a közlekedésrendészet vitorlájából akarjuk kifogni a szelet, megkönnyítve a gyalogosok és becsületes gépkocsivezetők testi épségét, életét veszélyeztetők dolgát. Nyilván a rendőrség is lép majd: időnként *egyik helyről a másikra telepíti az automata fényképezőgépeket.* Így aztán ajánlatos lesz a listánkon nem szereplő többi sok ezer útkereszteződésben tiszteletben tartani a KRESZ régi és módosuló előírásait!

-ms-

Független képzőművészek

Mutathassa, aki vállalja

Mi történik, ha nem zsűrik, nem központi díjak szabják a mértéket, minősítik az értéket? Ha a közönség szava a döntő? A Független Magyar Szalon működése révén tán ez is kiderül a jövőben. Hiszen a képzőművészeti egyesület — miként Pogány Ö. Gábor, az ismert művészettörténész s az egyesület tiszteletbeli elnöke szombaton a nyilvánosság elé lépés alkalmával elmondta — a több mint 100 éve működő Párizsi Független Művészek Szalonjának mintájára a „se zsűri, se díjazás" jelszavával igyekszik a művészi szabadság eszményének érvényt szerezni.

Az alapítók szerint ne szűk körű zsűrik döntsenek arról, hogy ki állíthat ki. Aki vállalja művét, az kerülhessen közönség elé. Ezt elősegítendő a Független Magyar Szalon évente egyszer nagy reprezentatív kiállításon ad lehetőséget tagjainak két-két munkával a bemutatkozásra, s ezenkívül is alkalmat teremt majd folyamatos fakultatív kiállítások szervezésérel a megmérettetésre.

A hagyományosan dolgozó művész s az avantgárd alkotó úgysem fogják elfogadni egymást — mondta Pogány Ö. Gábor —, de legalább legyen egy fórum, ahol együtt megjelenhetnek.

A Független Kisgazdapárt mecenatúraként az egyesület rendelkezésére bocsátott termeiben, a Belgrád rkp. 24-ben jelenleg az egyesület főtitkára, Kesztyűs Ferenc festményei láthatók, majd B. Hajdú László alelnök munkái, de már elkészültek a tervek a folytatásra.

Sz. K.

Közeleg a jelzálog

— FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL —

A szociális törvény nemrégiben megszületett, és Filló csalódott. Sőt, váltig állítja, „az egész csak szemfényvesztés." Kívülről csillog-villog, olyan a szövege, ha valaki először olvassa, akár meg is hatódhat, lám, itt aztán szívükön viselik az elesettek problémáit. Mélyebben tanulmányozva azonban az egyes rendelkezéseket, kiderül, hogy nincs kellőképp meghatározva a juttatások köre, nem tudni, hogy mi az, ami a rászorulókat állampolgári jogon megilleti és mi az, aminek az odaítéléséről a hivatal dönt.

És a hivatal már csak természeténél fogva sem a szociális érzékenység fellegvára. Nem beszélve arról a cseppet sem elhanyagolható körülményről, hogy forrásait sem növelték az igényekkel arányosan. Hiába kaptak az önkormányzatok a korábbinál ötmilliárd forinttal többet e célokra, ha közben megvonták tőlük a központi támogatások egy részét, s elestek a személyi jövedelemadó javától is. Következésképp nem várható javulás, hiú remény azt hinni, hogy jobb lesz az embereknek — mondja a képviselő, aki, látva a súlyosbodó helyzetet, úgy döntött; még egyszer nekirugaszkodik, s hamarosan önálló indítványt nyújt be, javasolva, hogy a kormány egyszeri intézkedésként szanálja a bizonyíthatóan, önhibájukon kívül létminimum alá szorultakat, vállalja magára közüzemidíj-tartozásaikat.

Arra a kérdésre, hogy miért éppen a kormány nyúljon a zsebébe. Filló válaszában rámutatott: a feszültségeket annak kell enyhítenie, aki azokat előidézte. Igaz, az egyszeri szanálás milliárdos összeget igényel, de ennyit talán a kormánynak is megér a társadalmi béke.

A támogatás megszavazása annál is sürgetőbb, mert nyílt titok, hogy a behajthatatlannak minősített követelések meghatványozódása miatt a közeli hónapokban kormány elé kerül a jelzálogról szóló törvényjavaslat.

S. Dávid

Thürmer optimista

Kívülről is támogatnának

Ezerkétszáz ülőhelyet másfél ezren akartak elfoglalni szombaton délelőtt a MOM Művelődési Házában, ahol a Munkáspárt tartott országos aktívaértekezletet. Így aztán sokan csak a folyosóról, hangszórón követhették az eseményeket. Mindenekelőtt a pártelnök, *Thürmer Gyula* beszédét.

Lehetőségeink megnőttek — hangoztatta magabiztosan az elnök, mondván: a parlamenti pártok veszítettek népszerűségükből. A Munkáspárt tekintélye viszont nő — tette hozzá Thürmer, ugyanakkor felhívta a figyelmet: pártja elsősorban a *listás* szavazás révén juthat mandátumokhoz. Lista azonban nincs anélkül — mondotta —, hogy az egyéni körzetekben ne legyen jelöltjük.

Az MDF-kormánynak nemhogy újabb négy évet, de egy napot sem szabad adni — összegezte a pártelnök mondandójának azt a részét, melyben az ország bajait, a kormánypártiak felelősségét sorolta. Mindebből egy *balközép együttműködés* kiutat mutathatna — vélik a munkáspártiak. S minthogy az egész rendezvény a választási előkészületek jegyében zajlott, újból és újból visszakanyarodott a szó a parlamenthez.

„A mai úri elit-politizálás" helyett Thürmer Gyula szerint széles népképviseletre van szükség. Olcsó országgyűléstakarunk — fogalmazta meg a sokak számára jól hangzó álláspontot —, *a képviselők fizetése ne legyen több, mint az átlagbér kétszerese.* A Munkáspárt — jelentette ki — kész a parlamenti munkára, hiszen ehhez megvan a programjuk. Nem csekély optimizmussal még hozzáfűzte: ... *részt vállalnának akár a kormányzati felelősségből is.* Hogy ezen pontosan mit értett, érdeklődésünkre így válaszolt:

— Kialakulhat olyan helyzet, hogy egy balközép kormányt a Munkáspárt *kívülről* támogat, s végtére is ez is a kormányzásban való részvételt jelentené.

Különben most zajlik a régiónkénti szavazás a párt *nevének* a megváltoztatásáról, s mint a szombati vitából is kitűnt, a többség elfogadja az idők szavát. Február végéig befejeződik a voksolás, és nagyon valószínű, hogy egyszerűen majd így írják nevüket: *Munkáspárt.*

P. S.

Bábanap Pesten

Régi bolgár néphagyományt elevenített fel a Magyarországi Bolgárok Egyesülete azzal, hogy az itt élő bolgár közösség hölgytagjai számára szombaton bábanapot rendezett. Egy bolgár népszokás szerint minden év január 21-én az előző évben szült asszonyok felkeresik a település bábáját, és ajándékokkal, elsősorban maguk készítette ételekkel kedveskednek a gyermeküket világra segítő asszonynak. Ez a találkozás egyben alkalmat teremt az együttlétre, a beszélgetésre és nem utolsósorban egymás főztjének megkóstolására. A hagyományból kiindulva rendezte meg az egyesület most a bábanapot, amelyen az ünnepeltek azonban már nem a bábák, hanem maguk az asszonyok.

Egy kis Miss a döntősökből

PISZT!...

Miss Ovi és Mr. Isi

A PISZT Pletykalap tavaly év elején felhívást adott közre, hogy a szülők küldjék be szépségversenyre csemetéik fényképeit. Több mint ezerötszáz mama, papa, nagyszülő küldte be a természetesen legszebbnek tartott gyermekéről, unokájáról a fotókat. Ha ezt mind közölni akarták volna, évek sem lettek volna elegendők.

Ezért a PISZT Pletykalap főszerkesztője, *Kemény György* azt eszelte ki, hogy nyilvánossá teszi a szépségversenyt.

Tegnap, szombaton már a *negyedik elődöntő* zajlott le, s a zsűri 127 gyermek közül választotta ki azt a nyolcat, aki bekerült a február 13-i, szombati döntőbe. E jeles napon kerül két korosztályban (2—5 és 6—8 éves) kiosztásra a *Mr. és Miss Ovi,* illetve *Isi* királyi koronája.

A *Gutenberg Művelődési Házban* népszerű művészek lépnek fel a döntőben, s közismert személyek ülnek a zsűriben. A műsort — mint az elődöntők során is — *Csongrádi Kata* vezeti.

A PISZT magazin — a felnőtt-szépségversenyekkel szemben — ígéri: nem lesz semmiféle bundabotrány.

Kesztyűs Ferenc festő

Az idei könyvhét könyvei

Novellák — az „átkozott költőtől”

Somlyó Zoltán

ARANYKANÁL

Több mint húsz éve már annak, hogy az egri antikváriumban találtam egy különös verseskönyvet, a Somlyó Zoltánét. Azóta hurcolom magammal költözködéseimben, s azóta olvasom el újra és újra az egyik legkülönösebb hangú „átkozott költő” költeményeit a *Mária Abariendos*-tól az *Ó, Várad, villanyváros!*...-ig.

„Sűrű spanyol bort szürcsölsz-tél-e? / Vagy ittál-e már téli estén, / hajadonylány-szeretőd ajkán / legördülő parfömös nyálból?” — írta a zaklatott sorsú, Kosztolányi Dezső szavaival mindig a szerelemre éhes és mindig az éhségbe szerelmes, meghökkentően meggypiros mellényt és furcsa nyakkendőt viselő kávéházi Somlyó Zoltán.

A zalai Alsódomborúban született, iskoláit Nagykanizsán, Csáktornyán és *Székesfehérváron*... nos, nem „végezte”, mert az érettségin *magyar irodalomból* megbukott, 1901-ben pedig már „hódító Rastignacként lépett a csábító főváros aszfaltjára” (Urbán V. László). Majd vidéki szerkesztőségek, Kaposvár, Fiume, Sopron, Nagykanizsa következik, aztán a legcsodálatosab Nagyvárad, „aki” Adyt is küldte, Szeged, Szabadka — s ismét a pesti kávéházak: a New York, a Gellért, a Hadik, a Bucsinszky.

Az *Aranykanál* című gyűjtemény egyik novellájában (Riport a kerti házban, *Független Magyarország, 1910.)* egy Veszta János nevű újságíró, aki „riporter volt egy tekintélyes reggeli lapnál”, „rutinanyaghoz”, egy meggyilkolt ismert pesti nagyvilági hölgy holttestéhez megy ki éjjeli órán — s már a konflisban megérzi a mósuszillatot, amely magával ragadja, amíg fel nem sejlik a titok: az iránta, Veszta iránt érzett vonzódás oltotta ki a szép hölgy életét — pontosabban egy öregúr féltékenysége, aki egy váratlan pillanatban Vesztát is szíven lövi...

Átkozott történet, annyi biztos.

A hol volt hol nem volt vidéki-fővárosi napilapokból összegyűjtött novellák első kiadása — irodalomtörténeti szenzáció. *(Auktor Könyvkiadó, 268 oldal, 379 Ft.)*

H. I.

Csuhébabák, kerámiafigurák, népdal és tánctanulás

Bodajki kézműves tábor

A székesfehérvári Szabadművelődési Háza évek óta meghirdeti a kézműves tábort. Szünidei ajánlataik között igen népszerű az általános iskolásokat invitáló gazdag és sokszínű szakmai jellegű program, amely nemcsak hasznos időtöltést jelent, segítheti a gyerekek pályaválasztását is.

Az idén közel száz általános iskolást fogadnak a bodajki Tölgyes táborban. Egy hétig olyan ismereteket szerezhetnek, amelyre a tanév kötöttebb elfoglaltságai miatt kevésbé volt idejük. Így megtanulhatják, hogyan készül a csuhébáb, kipróbálhatják tehetségüket az agyagszobrászatban, a korongozásban. Akinek kedve tartja a szövés alapvető tudnivalóit sajátíthatja el. Önthetnek gyertyát, a nemezelést kézműves szakemberek irányításával végezhetik. Külön „stúdium” a néptánc-tanulás, amely évek óta sok érdeklődőt vonz. A néphagyományok, műveszeti értékek megbecsülésére, nemcsak a gyakorlatban hívják fel a tábor résztvevőinek figyelmét, tájékozódhatnak az egyes mesterségek szakirodalmáról is.

Kulturmix

Nemzetközi bábfesztivál tizedszer

Szombaton kezdődik Békéscsabán a 10. nemzetközi bábfesztivál és 30-án, azaz szerdán zárul. A három évenként megrendezendő fesztiválon a hazai élmezőny és a szomszédos együttesek mellett Európán kívüli vendégek is lesznek, akik az USA-ból érkeznek.

Tömegkommunikációs technikák

Ma nyílik a soproni nyári egyetem, amely június 29-ig foglalkozik a tömegkommunikáció időszerű kérdéseivel. Média-szakemberek, politikusok beszélnek a sajtószabadságról, a hazai média-rendszer átalakításáról, a rádiózás, a tévézés új lehetőségeiről, — mindarról, ami foglalkoztatja manapság a nézőket, a hallgatókat, az olvasókat és a tömegkommunikáció területén dolgozókat.

A Szent István középiskola évkönyve

A molnárképzés Magyarországon, A székesfehérvári tanmalom rövid története — íme két cím a Szent István Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Középiskola évkönyvéből, amely folytatva a régi hagyományokat, a mostani tanév végén megjelent és a jövőben évenként kívánják kiadni. A képzés története mellett természetesen olvashatók az iskola tanárainak, dolgozóinak, diákjainak fontosabb adatai, a tanév eseményei és annak az emléktáblának a szövege, amelyet az iskola megnyitásakor, 1938-ban helyeztek el.

A „mindenevő” Kesztyűs Ferenc

„Impresszionista és expresszonista festő vagyok. Művészi hitvallásom számonra kettős tartalmat jelent. Ami a formát illeti: nem kötöm magam sem egyfajta kifejezési formához, sem egyfajta stílushoz. Művészi értelemben mindenevő vagyok” — vallja magáról Kesztyűs Ferenc, akinek kiállítása szombaton nyílik a balatonakali kertgalériában és július 14-ig látható. A képen: A megbomlott V. László című tűzzománc-kerámiája.

Fotók, grafikák...

Nem járt stúdiumokba, nem s képezte magát, ösztönösen, érzései, vágyai szorításának engedve fordult a művészetek felé. Tizenegy éves kora óta verset ír és zenét szerez, 79-ben második volt a megyei gitárversenyen, groteszk írásai és cikkei jelentek meg.

Fehérváron, a Barátság Házában látható tárlata az első önálló bemutatkozása. Előtte a megyei amatőr kiállításon szerepelt festményeivel, grafikáival, kerámiáival, valamint néhány művével részt vett a Rosti Pál fotókiállításon.

Soltész Ágnes a fotóiban ényleg csak a kitárulkozó pillanatot örökíti át, nincsenek bennük titkok, különös rácsodálkozások, jól sikerült munkák egy családi albumba. Az akvarellek, rajzok naivak, színei nyugatók: zöld, narancs, rózsaszín; felfedhetők bennük szimbólumok, népi motívumok a darabokat átfűti az érzelem, a visszafogott szenvedély, különösen a tisztaságra, azon belül is a szerelemre asszociálnak.

Grafikáit Balajthy Ferenc költő ihlette; verseihez készített néhány fekete-fehér tusrajzot. Kedvet kapott a munkához, hamarosan színes akvarellekkel is megpróbálkozott.

„Minden művészeti irányzathoz, melyben eddig kipróbálhattam magam, autódidakta módon kezdtem. Egy év óta foglalkozom grafikával, festészettel és szobrászattal, a fotózáshoz fűzött szenvedély kicsit régebbi: két éve tart. Megtetszett, hogy arcokat, érzelmeket ki tudok fejezni képekben. Nem az utánzás határozza meg az ember stílusát —egyéni kifejezésmódot akarok kialakítani, a rajzaim azt tükrözik, ami vagyok...

A realista és a szürrealista irányzat összefonódik a műveimben, megpróbálok ahhoz igazodik, ami a panellakásba illik. Házibetegellátást végzek, így jobban megismerhetem az embereket, gondolataikat, érzéseit, álmaikat ” — vallotta Soltész Ágnes.

(A képen egy grafika a Vadászat című sorizatból.) **(VZ-s)**

Szelíd fesztivál a Balatonon

FILMEK, DIKTATÚRA UTÁN

A nyaralók örülnek, de az idegenforgalomból élők szívják a fogukat, mert alig néhány vendég kíváncsi a Balaton szépségeire. Szabad szobák, éttermek, cukrászdák mindenütt, ezerszer igényesebb külsővel, mint néhány esztendeje. Keszthely maga kellemes, bájos, mintha valami századeleji fürdőváros elevenedne meg, némileg modernizálva. Sajnos, a Balaton Fesztivál sem sokszorozta meg a látogatók számát, de így van ez. Vagy pezsgés és tülekedés, vagy nyugalom.

A főtér gyönyörű, régi házai közé beékelve áll a Keszthelyi Városi Színház, ami nem szép, de nagyon ronda. Olyan pocsék, hogy az egyenesen elképesztő. Hány éves lehet? Húsz, harminc? Ez is a mi szégyenünk, ha fejreállunk is. Különben is hét éve bezárták, szinte üres belülről, nincs 200 millió a fölújításra. A tévés fesztiválra mindenesetre kitakarították, mert a versenyfilmek Festetics-kastélybeli vetítése mellett valahol színházat is kellett csinálni. Kedden, a Merlin Színház A vihar kapujában című, Akutagawa darabot tűzték műsorra, délelőtt már el is kelt hat darab jegy. A szervezők kókadtan vették tudomásul ezt a viharos érdeklődést, aztán az előadás kezdete előtt tíz perccel Keszthely valamennyi utcájából megindultak a népek. Jegyért. Az emeletre nem mertek senkit fölengedni, nehogy leszakadjon, a nézők orra hamarosan megszokta a dohszagot, s vastapssal végződött a Hegedűs D. Géza rendezte esti előadás.

Szóval egészében véve nem a hagyományos módon zajlik a Balaton Fesztivál, nincs valahogy olyan csinnadratta körüle, majd néhány év múlva kiderül, miért. Ugyanis ez a rengeteg munkával, pénzbeli bizonytalansággal, szakmai fanyalgással, politikainak vélt háborúcskákkal tarkított kezdeményezés jó! A hivatalos neve: Közép-Európai Kezdeményezés Televíziós Fórum Balaton Fesztivál nem kevesebbet takar, mint a Veszprémi Tévéfesztivál folytatását, kitágítva nemzetközivé. A diktatúrákból kikászálódó régió tévétársaságainak ismerkedésére, versengésére, párbeszédére szolgál. Dömölky János rendező szülöttje, s nagyon sokaknak fontos munkája. Hogy induljon már valami. Ehhez képest igen kevés művész, szakember, író jelent meg, az ördög tudja, miért.

Capuccino melange — az osztrák nemzeti tévé (ORF) romantikus tévéjátékának főszereplői: Josef Hader, E. Maria Modugno

A Festetics-kastélyban a sajtósokkal; Bodó Verával és Vermes Erikával is az előbbieken tűnődünk, de nem hosszasan, mert a jó hangulat elejét veszi a boncolgatásnak. Keszthely teszi-e, de nincs keserű szájíze senkinek. A kastélyban mennek a versenyfilmek, a lépcsőkön Wieber Marianne jelmezeibe öltöztetik a bábukat, a városban több kiállítás nyílt, senki nem ideges, nem acsarkodnak a féltékenyek. S itt van az osztrák, a horvát, a lengyel, az olasz, a szlovén, a szlovák nemzeti tévé, s persze a magyarok, meghívottként pedig a baltiak. Ami önmagában sem kis dolog, mert sehol nincs elég pénz. A zsűri dolgozik, szombaton osztják a díjakat. Mert kell a megméretés, a hasonlítás, az ötlet, az, hogy bármennyire is pesszimista most a régió ebben a zavarodott időben, ne süppedjünk bele a tévéreklámok kényelmébe.

Keszthely és a Balaton nem zárkózik el. Még ma este is bárki betoppanhat ide. Aztán jövőre ugyanitt!

— zsohár —

A Broker Trade Kft. kiállítást rendez
június 24.–26. között a Fehérvár Áruház előtt
az általa forgalmazott gépkocsikból.
Szenzációs árak, kedvező részletfizetési és lízing kondíciók.
Lízing már 4–10–25% kezdő befizetéstől!
Részlet évi 7,5%-os kamatra!
Meglevő használt gépkocsiját bármelyik konstrukcióba beszámítjuk.
Tekintse meg Ön is bemutatónkat!
BROKER TRADE KFT. Székesfehérvár, Budai u. 390.
Tel/fax: 06–22/325–726, 06–22/327–900 46477

A HIRDETÉS
ÖSSZEKÖTI AZ EMBEREKET

FIATALOK, LÁNYOK, FIÚK!
Az agárdi
NÁDAS ÉTTEREM-ben
újra indul a DISCO
Várunk benneteket
Péntek, Szombat,
Vasárnap 22–04 óráig.
Július 1-től
minden este!
46275

FORRÁS
AKCIÓ A FORRÁSNÁL!
Román ebédlőasztal 6 székkel 26 000 Ft
zuhanyfülke, csempék, padlólap és
fürdőszoba-berendezések **20 %**, komplett
épületeknél **5-10 % ENGEDMÉNY**
kiviteli tervek alapján legkedvezőbb
anyagár-számítás.
Székesfehérvár, Budai út 408.
Vértanú u. 13.
Sárkeresztúr, Beton üzem,
63-as út mellett. 46304

SZENZÁCIÓS ÁRON!!!
(a bolti ár feléért, harmadáért)
Porcelán étkészletek, teás- és kávéskészletek, üveg
és porcelán darabáruk kaphatók a FETÉV RT.
Bregyó közben lévő II. telepi boltjában,
amíg a készlet tart!
Nyitva tartás: hétfő - péntek 8-19 között.
46340

A bibliák az árverés sztárjai

A világ légritkább és legkeresettebb bibliái voltak a sztárjai annak az árverésnek, amelyre kedden került sor a londoni Sotheby´s árverési csarnokban. Mint a Reuter brit hírügynökség beszámol róla, három bibliát 329 500 dollárért vett meg egy régiségkereskedő. Úgynevezett Wycliffe bibliákról van szó. Egy XIV. századbeli tudósról, John Wycliffe-ről nevezték el ezeket a bibliákat. Wycliffe volt az első, aki a Bibliát latinról angolra fordította. A bibliák abban az időben illegálisak voltak Angliában. Akinél megtalálták, azt eretnekség vádjával máglyahalálra ítélték. Ezért a könyveket kis méretben állították elő, hogy könnyen elrejthessék. Méretük 8x10 centiméter. Az írást csak nagyítóval lehet elolvasni. Ugyanazon az árverésen egy XV. századi zsoltáros könyvet, amelyet egy asszony 30 dollárért vásárolt, 15 420 dollárért értékesítettek. A zsoltáros könyv is kicsiny méretű, 9x12,5 centiméteres. A szöveget kézzel írták latinul. Szakértők azt hiszik, hogy Hollandia déli részén készült. Az eladó hölgy, aki 60 különböző kötettel jelent meg az árverésen, nem tudta, hogy milyen kincs van a birtokában. Szakértők közölték vele a zsoltáros könyv értékét.

OTP BANK

Az Országos Takarékpénztár és Kereskedelmi Bank Rt. tájékoztatója

Az Országgyűlés elfogadta és 1993. június 30-án hatályba léptette az Országos Betétbiztosítási Alap létrehozásáról és működésének részletes szabályairól szóló, 1993. évi XXIV. törvényt.

Ez a **törvény rendelkezik a** betétekért történő helytállás, illetve biztosítás megváltozott feltételeiről, valamint arról, hogy a biztosított betétesek **pénzintézeteknél elhelyezett betéteinek védelme érdekében,** 1993. június 30-ai hatállyal létrehozza az Országos Betétbiztosítási Alapot.

Az alap által biztosított betétösszeg betétesenként és pénzintézetenként 1 000 000 Ft. Az alap által biztosított betétek körét és a biztosítás feltételeit az OTP Bank Rt. fiókjaiban kifüggesztett hirdetmények, valamint az ügyfél-tájékoztató anyagok tartalmazzák.

Tájékoztatjuk tisztelt ügyfeleinket, hogy az Országos Betétbiztosítási Alap biztosítása csak az új, 1993. június 30-a után elhelyezett betétekre vonatkozik.

Továbbra is az állam áll helyt valamennyi, 1993. június 30-áig elhelyezett lakossági betétért, beleértve azok összes kamatát, illetve nyereményét. A helytállás egészen addig az időpontig tart, amíg az így elhelyezett megtakarítást nem veszik fel a betétből.

Az állami helytállás független attól, hogy valakinek hány és milyen betétkönyve, számlája vagy egyéb betétformája van, és attól is, mennyi a megtakarítása (lehet akár több millió forint is). Az állam az ilyen feltételek mellett elhelyezett, valamennyi bemutatóra szóló betétért is helytáll.

Tájékoztatjuk tisztelt ügyfeleinket, hogy az 1993. június 30-a előtt elhelyezett betéteikkel kapcsolatban – a betétbiztosítással összefüggésben – semmiféle teendőjük nincs.

Országos Takarékpénztár és Kereskedelmi Bank Rt.
46353

Polgárdi Nagyközség Képviselő-testülete
PÁLYÁZATOT HIRDET
Napköziotthonos óvoda vezetői állás betöltésére.
Képesítési és egyéb feltételek:
– felsőfokú végzettség
– főállásban eltöltött 5 év szakmai gyakorlat
A beosztáshoz kapcsolódó juttatások:
– vezetői pótlék
Pályázat benyújtásának határideje: 1993. július 17.
Pályázat benyújtásának helye: Polgármesteri Hivatal
Polgárdi, Batthyány u. 132.
46371

Belvároshoz közel, a bérlő által rendbehozható, 80 m²-es, utcára nyíló üzlethelyiség azonnal kiadó. Balás 22/312-550
46356

Hirdetmény
Tájékoztatjuk Tisztelt Ügyfeleinket, hogy az Országos Betétbiztosítási Alap létrehozásával kapcsolatos munkák végrehajtása miatt – az Állami Bankfelügyelet engedélye alapján –
1993. július 1-jén
BANKSZÜNNAPOT
tartunk, az ügyfélszolgálat szünetel.
Kérjük szíves megértésüket.
Országos Takarékpénztár és Kereskedelmi Bank Rt. 46354

SECURET
Vagyonvédelmi és Kereskedelmi Rt.
Elektronikus és mechanikus vagyonvédelmi eszközök széles választéka.
Riasztóberendezések tervezése, telepítése.
Őrzésvédelem.
Telepítőknek, viszonteladóknak kedvezmények!
Kérje árlistánkat!
SECURET — a védelem oldalán
8000 Székesfehérvár, Jancsár u. 45.
Tel.: (22) 328-975 Fax: 328-976

Munkaszobák telefon igénybevételi lehetőséggel hosszabb időre kiadók. Székesfehérvár, Gyümölcs u. 38. Telefon: 315-300
46369

Fejértej-Parmalat Tejipari Rt.
Székesfehérvári tejüzeme
felvételre keres gépkezelőket
30 éves korig.
Iskolai végzettség:
szakirányú szakmunkásképző
vagy szakközépiskola.
Jelentkezés:
Székesfehérvár,
Sergélyesi út 95.
Szkok József műszaki vezetőnél
munkanapokon:
7-15 óra között. 45877

JOBBON JÁRNA?
Lady 26"-os női KERÉKPÁR
9900 Ft-ért,
Camping 20"-os 12 000 Ft-ért,
Favorit 27"-os, 10 sebességes,
férfi 15 900 Ft-ért, 26"-os,
18 sebességes Mountain Bike 18 600
Ft-ért, 12"-os, kitámasztókerekes
gyermek kerékpár 2990 Ft-ért várja
a Jármű-barkács boltban...
46361
a Fehérvár Áruházban FA

AKCIÓ SZÖVETVÁSÁR!
Közvetlenül az importőrtől
Nyári szövet 232 Ft + ÁFA ártól
Gabardinek 272 Ft + ÁFA ártól
35 féle színben és mintával
Hozzávaló béléssel
MKO KFT.
Székesfehérvár
Ady E. u. 30. Tel.: 22/316–525
Ny: H–P 8–16 óráig
228480

„Ne verje a fogához a garast!"
Éljen a lehetőséggel, amíg a készlet tart!
Siemens hűtőláda 200 l. 44 900 helyett 39 900 + ajándék
270 l. 48 500 helyett 43 900 + ajándék
BRAUN női szőrtelenítő borotva
8470 Ft helyett 7850 + 1 db hajszárító, ajándék
RUCANOR útitáska 1750 helyett 1225 Ft
REKLÁM ÁRON: frottír törölköző (50x100 cm-es) 99 Ft
Cirokseprű 118 Ft
Festőmester-készlet 1830 Ft
NE FELEDJE:
– 20 000 Ft-os ajándékutalvánnyal 21 000 Ft értékű árut kap.
– Kárpótlási jegyét vásárlásnál 55 %-ban beszámítjuk.
SZÍNES KISÁRUHÁZ MÓR
SZÍNES KISÁRUHÁZ
Mór, Szent István tér 2.
Nyitva: H-Cs 8.15-17.30-ig
P. 8.00-17.30-ig
Szo. 8.00-12.00-ig
Rt.
46383

BRAUN
ÉPÍTŐANYAG
SZFVÁR., MÓRI U. 102. TEL.: 320-328
MÓR, SALLAI U. 6. TEL.: 361-412/11
Gyári márkaképviselet
LB-KNAUF nemesvakolatok
Ferrobeton födém rendszerek
LB-KNAUF VAKOLATOK
Hungária Wienerberger
falazóanyagok, födémrendszerek
BÉFA külső-belső nyílászárók
VÁÉV Bramac tetőcserepek
Eternit palatermékek
VELUX tetősíki ablakok
LENTA beltéri ajtók
ISOLYTH-STM hőszigetelő anyagok
M. LEIER Gönyű falazóanyagok
MŰVI ÁRON:
- víz- és hőszigetelő anyagok
- külső-belső nyílászárók
- cement, mész, gipsz, mészhidrát
- egyéb építőanyagok
SZOLGÁLTATÁSAINK:
- házhoz szállítás különböző járművekkel
- ingyenes szaktanácsadás
- ingyenes anyagszükséglet számítás
EXTRA REKLÁMIRODA

A FEJÉR MEGYEI HÍRLAP REKLÁMIRODÁJA
Fő utca Marosi A. u. sarok
Tel.:316-590 Fax: 312-884

KESZTYÜS FERENC

Magyar Nemzet, 1992. aug.24.

KESZTYŰS FERENC grafikus- és festőművész kiállítása augusztus 30-ig látható Abasáron a Polgármesteri Hivatal dísztermében (Abasár, Fő tér 1.). Az alkotások a helyszínen megvásárolhatók.

KONKOLY GYULA [illegible] kiáll.

Institut d'Histoire de l'Art
de l'Académie Hongroise des Sciences
H-1014 Budapest, Uri [illegible]
Tel. (36[illegible]) [illegible]93
H-1250 Budapest I. Pf. 27.

Kesztyűs Ferenc

metszet anyák napjára (repr)

Magyar Hírlap, 1969. május 4. 11. l.

Kesztyüs Ferenc

metszete

Magyar Hirlap 1969.2évf.24o/lo.

Kesztyűs Ferenc

Karikatúrája (Az előrelátó játékvezető)

Magyar Hírlap 1970. III. 15. 13. l.

Keresztyén Ferenc

Karikatúrája

Magyar Hírlap, 1970. III. 11. 8.C.

Keresztúri Ferenc

Karikatúrája (Akadály nincs).

Magyar Hírlap, 1970. III. 4. 8. l.

Kesztyűs Ferenc

Karikatúrája (Számlálóbiztos népszámlálás után)

Magyar Hírlap, 1970. jan. 24. 8. l.

Kesztyüs Ferenc

Karikatúrája (Biztonságérzet)

Magyar Hírlap, 1970. IV. 8. 8. l.

Keresztúri Ferenc

Karikatúrája (Hosszú küzdelem után)

Magyar Hírlap, 1970. III. 21. 6. l.

Kesztyűs Tercuc

Karikatúrája (Az életmű)

Magyar Hírlap, 1970. V. 14. 8. l.

Keresztúry Ferenc

Karikatúrája (Virtikusok)

Magyar Hírlap, 1970. III. 28. 6. l.

Kesztyűs Ferenc

rajza (Kétségtelenül tanassodik...)

Magyar Hérlap, 1970. V. 3. 9. l.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Kesztyüs Ferenc

MAGYAR IFJÚSÁG

1971 JAN 22

KESZTYÜS FERENC RAJZA

a baloldallal szimpa-
ert alakít. Észreveszi,
atalember követi. Fél-
et jelenti a rendőrsé-
a szembesítéskor Vitti,
letagadja, hogy a fiú
enti játssza) követte.
ot, és a fiú elmondja,
dali (fasiszta) szerve-
nie egy szakszervezeti
akarja megtenni. A
hiszi, ezért a fiú el-
re, és megmutatja a
fiú nem hajtja végre

persze nem leíro,
értek ez alatt. *A*
csak elemei azok
Balzac sem realist
történeteik nem re

— Milyen volt
stábbal?

— A forgatás so
Az első asszisztens
ratőrrel, *Vittivel*,
franciául, a rendő
nésszel fordítás ú
szintén tolmács s

— Hogyan sike

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

A MEDOSZ LAPJA

Kesztyűs Ferenc

1971 DEC 15

1021 Karácsony

Kesztyűs Ferenc grafikája

vezeti bizotts
alaposabban
venniük dön
zataiknál az
leményét.

A társad

Dr. Deli I
vábbiakban így folytatta:

— Alapszervezeteink a legtöbb helyen ma már munkatervek, programok alapján végzik munkájukat. A programok nagy részét az jellemzi, hogy készítésüknél az alapszervek nem veszik figyelembe saját jog- és hatáskörüket, illetve a felsőbb szervek határozatait sem. A munkatervek készítésénél, valamint a napirendre kerülő témák összeállításánál is figyelembe kell venni tehát a kialakított és meghatározott jog- és hatáskört.

— A napirend témáit annak megfelelően kell meghatározni, hogy az adott testülethez tartozó feladatok kerüljenek megvitatásra, illetve állásfog-

nek napirendre, amelyek saját jog- és hatáskörükbe tartoznak.

— A jog- és hatáskörök kidolgozásánál elő kell segíteni az össztársadalmi, a vállalati, a csoport- és az egyéni érdekek összhangjának jobb kialakítását. E téren is tapasztaltunk hiányosságokat; pl. a vállalati tervek elkészítésekor általában a gazdasági vezetés kérte a szakszervezeti szerv véleményét, javaslatát. Mégis az elmúlt évek tapasztalatai azt bizonyítják, hogy bizonyos esetekben a népgazdasági érdek háttérbe került a vállalati érdek javára, mint a gyümölcs- és zöldségtermelés esetében. A tervek elkészítésében ebben az esetben nem is vitatkoztak

Kesztyűs Ferenc, karikaturista

MDK

Szinyzaje.

Repr.

—: Az idomítás csodája 8

Dp. 1968. júl. 18.

ESTI HIRLAP

Kesztyűs Ferenc, karikaturista

MDK

Gúnyrajz.

Repr.

— : Bosszú

8

ESTI HIRLAP bp. 1968. júl. 22.

Kesztyűs [Ferenc], karikaturista MDK

Gúnyhép.

Repu.

— : Kép szöveg nélkül 4

ESTI HIRLAP, Bp. 1968. júl. 26

MDK

Kertyés [ferenc], karikaturista

Ironikus rajz.

Repr

— : Állatbarát 4

EST! HIRLAP, Bp. 1968. okt. 9.

MDK

Kesztyűs Ferenc, karikaturista

Rajz.

Rep

– Kép szöveg nélkül 7.

ESTI HIRLAP. Bp. 1968. dec. 19.

MDK

Kesztyűs Ferenc, karikaturista

Rajz.

Repr

— : Ábrás

8

ESTI HIRLAP. Bp. 1968. dec. 18.

MDK

Kesztyűs ferenc, karikaturista -

Gúnyrajz.

Repr.

- : Képesítés helyett 8

ESTI HIRLAP. B. 1969. jan. 14.

MDK

Kesztyűs Ferenc, karikaturista

Gúnyrajz.

Repr.

– : Emyhülés 8

ESTI HIRLAP, Bp. 1969. jan. 15.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

JÖVŐ MÉRNÖKE

1960 OKT 13

Kesztyűs Ferenc

1021

Kesztyűs Ferenc rajza

Szóbeli levél

JELENET, DIALOGUS NÉLKÜL

SZÍNHELY: az egyetem udvara, az F-épület előtt levő virágágy körüli padok egyike.

IDŐ: 1968. október 8-a kedd, délelőtt 11 óra 40 perc.

SZEREPLŐK: egy sötétgarbós, farmernadrágos, magas fiú és egy pirosharisnyás, zöldpulóveres, sötétkék kabátos lány.

CSELEKMÉNY: A lány a fiú ölében ül. Zavartalanul és természetesen. Körülöttük, mellettük zajlik az élet, ülnek a padokon, mennek az emberek a menzák felé. De ők nem törődnek semmivel. A lány átöleli a fiút, csókolóznak. Majd a lány egy hirtelen mozdulattal felugrik a fiú öléből. A fiú is feláll, nyújtózik egyet. A lány első pillanatra mintha jobbfelé akarna menni, a fiú balra. Azután meggondolják magukat, és együtt indulnak a K-épület és a Könyvtár közti „Sóhajok Hídja" felé.

DIALÓGUS: sajnos, ezt nem tudom megírni, mert a fenti 4—5 perc alatt egyetlen szó sem hangzott el.

Gólyaavató szertartás
(Tóth Andor felvételei)

Gólya Klub

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

JÖVŐ MÉRNÖKE

1969 JAN 11

1021

KESZTYŰS FERENC

Kesztyűs Ferenc rajza

AK... Martos
ZEK 196
42

evezetésből, de önkéntelenül elmosolyodom, mikor már harmadszor kérdezi meg Gábortól:

— Nos, mi az az omega? Hát mondja meg már, mi az az omega?

Egy ördög incselkedik velem, pedig a válasz végül valami egész egzakt dolog.

Itt is az eredmény egy közepes. Odakinn aztán még megvárjuk Förster Rudolfot és Ferke János hallgatót. Nekik már gyakorlatuk van a vizsgákban, majdnem mindenkinek ez a harmadik vizsgája.

Ahogy hallgatom, nem is tanulnak rosszul. Közepesnél nincs rosszabb jegyük. Pedig véleményük szerint sok jegyzet hibás, sok meg fölösleges, mert ugyanaz, ami a tankönyvben benne van. Minek akkor az előadás? Legközelebb tizennegyedikén mennek: Folyadékok mechaniká

A riporter azt a két, ifjú, e keresi, akikkel az új tanév egyi mában a „fészekrakás" örömeiről értekezett.

Nevükre emlékszünk még. *Ha ria, Hőbe Izabella*, szobatársak. A kopogva azonban kellemes megl fél tankörre való lányt talál. Eg nul, mások a most lezajlott eredményeit, élményeit latolgatja lat olyan jó közepesnek mondh *Mária, Rátkai Mária, Srákány Mária*, és a többiek hangulatán meg is erősítik ezt, hogy bizonyo ciát éltek át az életük folyamán nyire zavartalan nagy ünnepek, szilveszter, újév ünnepi hangula velük egybeeső kemény, első egy időszak között.

Emlékszünk még, hogy az év lomra meginterjúvolt két elsőéves egyensúlyozottan, bár némi — é galommal, a várakozás és újra-ké

Kertész Ferenc

Lapja a 15. oldalon

Négyapa 1969 december 25

Kesztyüs Ferenc

rajza

: Hírlap, 1967 jún. 14.5.o.

MDK

Kesztyüs [ferenc], karikaturista

Rajc.

Repr

– : Gépesítés helyett 8

ESTI HIRLAP, Bp. 1969. jan. 14.

Kesztyüs , grafikus

Karikatúra.

Repr.

- : Leválasztás 4.

ESTI HIRLAP, Bp. 1969. jan. 27.

MDK

Kesztüs

rajza

Pentmegyei Hiloszi 1967. márc. 26. 11. o.

MDK

Kesztyűs , grafikus

Karikatúra:

Rgr.

— : Koncert

2

ESTI HIRLAP, Bp. 1969. máj. 17

Kesztyűs Ferenc

rajza

Pestmegyei Hírlap (Cegléd) 1967. jún. 6.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

PEDAGÓGUSOK LAPJA

1969 MÁR 7

1021

Nemzetközi Nőnap 1969.

Kesztyüs Ferenc

Kesztyüs Ferenc rajza

Mire törekszünk?

Megyei bizottságunk egyik fő törekvése az iskolai alapszervezeti munka tekintélyének erősítése. Fontosnak tartjuk, hogy a pedagógusok élet- és munkakörülményeivel kapcsolatos kérdésekben egy-egy iskolai kollektiva állást foglaljon, véleményt nyilvánítson.

A negyedévenkénti taggyűlések színvonalát azáltal is igyekszünk emelni, hogy egy-egy téma megtárgyalásához írásos anyagot dolgozunk ki. Az elmúlt két évben például ilyen témákat tárgyaltunk meg: az iskolai élet demokratizmusa, a napközi otthonokban folyó nevelőmunka tapasztalatai, a pedagógusok továbbképzésének távlati elképzelései, a gazdasági mechanizmus reformjának tapasztalatai a kulturális ágazat területén.

Bizottságunk nagy gondot fordít a taggyűléseken szóba hozott problémák, kérdések tisztázására. Minden taggyűlés után körlevélben adjuk meg a választ ezekre a kérdésekre.

Megyei bizottságunk örömmel tapasztalja, hogy az elmúlt években az alapszervezetek munkája önállóbb, sokrétűbb lett, s az állami vezetés egyre jobban támaszkodik az iskolai szakszervezeti titkár, illetve a bizalmi véleményére. Reméljük, jól dokumentálja mindezt az alábbi néhány cikk is.

Dr. Csicsai József
megyei titkár

Kérdések és válaszok

Hogyan értékeli a megyei művelődésügyi osztály és a megyei szakszervezeti bizottság együttműködését?

Kruppa László, a Heves

A legnagyobb segítségnek a szakszervezet részéről azt a kohéziót tartom, amellyel segíti összhangba hozni, tettekre mozgósítani a nevelőtestületet. S mindjárt hozzá-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

JÖVŐ MÉRNÖKE

1971 NOV 23.

1024

Kesztyűs Ferenc rajza

BERCSÉNYI 28—30

Mivel a Jövő Mérnöke olvasói közül sokan most hallanak a „Bercsényi 28—30"-ról először, közreadjuk azt az értékelést, melyet az „Irodalmi Lexikon" BERCSÉNYI 28—30 címszava tartalmaz.

„BERCSÉNYI 28—30" irodalmi, kritikai és kollégiumi folyóirat, a XX. század közepén kibontakozó „Bercsényi kollégiumi forradalom" legnagyobb hatású reprezentatív folyóirata. 1963. november 16-án indult, utolsó száma

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1969 FEB 15

JÖVŐ MÉRNÖKE

1969 FEB 15

1021

Kettős portré

Kesztyűs Ferenc

KESZTYŰS FERENC RAJZA

BIZTATÓ KEZDET...

Megkezdte próbaüzemét a Zománchuzalgyár központi digitális ellenőrző berendezése

Negyven gép, összesen 320 orsóján ellenőrzi a huzalok zománcréteg-vastagságát és folyamatosságát az a központi digitális adatgyűjtő berendezés, amelyet a Budapesti Műszaki Egyetem Folyamatszabályozási tanszékének vezetői és hallgatói készítettek.

A huzalok zománcozásának ellenőrzése eddig szúrópróbaszerű mintavétellel történt. A Magyar Kábel Művek vezérigazgatóságának kérésére, 3 évvel ezelőtt kezdődtek meg a kísérletek egy folyamatos ellenőrző berendezés kialakítására.

A feladat megoldására a Folyamatszabályozási Tanszék háromféle berendezés tervét dolgozta ki. Ezek közül választották ki a legmegfelelőbbet, amelynek elfogadása alapján a gyár 1966-ban megbízást adott a kísérleti gép elkészítésére. A kísérleti berendezés üzemeltetése során szerzett tapasztalatok után kötötték meg a szerződést a tanszék és a Művek vezetői 1967 májusában.

A berendezés kifejlesztésének minden fázisa a tanszéken történt, részben más tanszékekkel kooperációban, részben a hallgatók bevonásával. Megközelítően 50 hallgató vett részt a munkában, a tervdokumentációk elkészítésétől [illegible] tapasztalatokat szereztek a komplex műszaki feladat megoldása során.

A január közepén próbaüzembe állított berendezés jelenleg világviszonylatban is egyedülálló. Óriási előnye, hogy mintavétel nélkül, a gépek leállítása nélkül, gyártás közben ellenőrzi a huzalok zománcozását, a zománcozás folyamatosságát, a zománcréteg vastagságát. A termelés folyamatát egy központi helyről, a központi vezérlő és regisztráló berendezés segítségével, egyetlen ember irányíthatja.

A Magyar Kábel Művek vezetői a napokban rögtönzött bemutatón ismertették meg a berendezést a minisztérium vezető munkatársaival. A minisztérium jelenlevő vezetői, valamint a vállalat vezérigazgatósága előtt a tanszék vezetői, dr. Frigyes Andor egyetemi tanár, tanszékvezető és Benyó Zoltán adjunktus, témafelelős mutatták be a berendezést.

(S. L.)

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

EGYETEMI LAPOK

1963 OKT 17.
1021

BRADICS JÁNOS:

ŐSZI KÉP

KIFORDULT TESTTEL HEVERNEK A BARÁZDÁK
GERINCÜK TÖRTÉK
FA VILÁGOL VÖRÖS LEVELEKKEL
MEREV SZŐLŐKARÓK TARTJÁK
A FELHŐK SZÜRKE GYÁSZCSIPKÉIT
A FALUIG ÉR A CSEND.

Kesztyűs Ferenc rajza

Gondolatok 5 év

Mint köztudott, idén voltak a BEAC 70 éves jubileumi ünnepségei és versenyei. Most egy kevésbé ismert évfordulóról szeretnék megemlékezni: *5 évvel ezelőtt lett* — az országban elsőként önálló szakosztálya futóinknak.

Közbevetőleg jegyzem meg, hogy a külföldi szakszövetségek példája, az itthoni tájékozódási futással foglalkozó szakosztályok eredményei ellenére szövetségi szinten illetékesek még mindig nem választották külön a tájékozódási futókat a turistáktól, természetjáróktól. 6000 tájékozódási futónak nincs felelős önálló szervezete — ugyanakkor 1000 körüli létszámmal dolgozik a Jégsport Szövetség és a birkózók, súlyemelők sincsenek sokkal többen. Talán az idei VB a télen újból „beinduló" „Tájékozódási Futás" című lap, valamint a jövőre hazánkban megrendezésre kerülő nemzetközi tájékozódási kongresszus segít megoldani ezt az évek óta húzódó ügyet.

S ha már a megoldandó kérdéseknél tartunk, érdemes néhány szót ejteni a térképellátottságról is, mert meglepő, hogy egy évadot 10 (!) új térképpel vélnek egyesek „végigversenyezhetőnek"!

Visszatérve szakosztályunkra: a legtöbb tájékozódási futót hosszú évek óta a BEAC mondhatja magáénak, itt a legmagasabb a minősített elért versenyzők létszáma is. Az eredményes, jó munkát fémjelzi a Felszabadulási Váltóverseny trófeája (a legjobb utat választ, ami számára a legelőnyösebb. Például egy gyorslábú Achilles" inkább kerülő utat választ, mert ott kevés szintkülönbséggel „találkozik" és érvényesítheti gyorsaságát — míg a másik, aki nem olyan gyors, viszont bírja a szintet, átvág a hegyen.

Akinek tetszik, maga is megpróbálhatja. Kedd, szerda, csütörtök és péntek reggel 6—7-ig, szerdán, pénteken délután 5—6-ig a bölcsészkari tornateremben megtalálhatók versenyzőink. A TTK geológus-szakos hallgatói számára például a tájékozódási futás — alkalmazott testnevelés. Ők később is terepen fognak dolgozni, térképet jól kell ismer-

KÉT TIZ

A Kisterenye elleni mérkőzést e sorok írójának „bombája" vezette be. Komolyan mondom, ha a kapus nem áll a kapuban, vagy akár egy csöppet is elgondolkodik valamin, máris megszerezhettük volna a vezetést. Azonban a kisterenyei kapu éber őre úgy látszik nem valami problémázgató, filozófikus alkat. Megfogta, majd nyomban kidobta a labdát társainak, akik semmibe véve azt a köztudott törvényt, miszerint nekik idegenben tulajdonképpen védekezni kellene, lövészeik pergőtüze alá vették kapunkat. „Fiúk — mondtam enyéimnek. — Ezek nem hajlandók meghajolni kétségkívül nagyobb tudásunk előtt. A megoldásra két esetet

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

1903 OKT 17.

EGYETEMI LAPOK

1021 Kesztyüs Ferenc

Kesztyüs Ferenc

Kesztyüs Ferenc grafikája

Tiszt[illegible]

Jó néhányan vagyunk olyan egyetemisták, akik szerény ebédünket az egyetemi menzán költjük el — ha egy mód van rá —, a tíz-tizenöt perces óraközi szünetben. Erre azonban legtöbbször nincs lehetőség. A sorbanállás fél órát is igénybe vesz. Várakozás közben mivel tölti el az ember az idejét? Olvasgat, beszélget, nézeget. Többen meglepetéssel vettük észre, hogy az egyetemisták között milyen sok túlkoros, középkorú hallgató van. Ami még gyanúsabb, sokan közülük munkaköpenyben járnak, s különleges jelvényeket viselnek. Nem a megszokott, háborúelleneskitűzöket, angol nyelvű jelszavakat, hanem olyan mint például „Illatszerbolt". Gondoltuk, ez az új divat. Ugyanilyen jelvényes hölgyeket és urakat, az á la carte menzán is látni. De ott nem kell ennyit várni. Viszont ha csak fél kettő körül tudunk leérni, az étlapon a választék már csak a rántott húsra korlátozódik. Én nem igen szeretem, de nem ez az egyetlen baja. 9 forint 60 fillér. Ösztöndíjosztás után 1—2 napig még ez megy, de később valahogy nem esik olyan jól. Néhány társunkkal összefogtunk, s elhatároztuk, hogy felkutatjuk a rántott szeletkúra és a kiéheztető sorbanállás okát. Néhány napon keresztül feláldoztuk dél körüli óráinkat erre a célra, s munkánk nem volt hiábavaló. Kiderült, hogy az étterem kapacitása elegendő, a választék is elég nagy. Máshol van a hib[illegible] Öles táblák hirdetik szerte a menzán, hogy az éttermet cs[illegible] egyetemünk tanárai, dolgozói és diákjai vehetik igénybe. [illegible] táblák előtt viszont a környező hivatalok, a Röltex, [illegible] Aranypók, az Illatszerbolt dolgozói között csak elvétve [illegible] tünk észre egy-két professzort, vagy félénken megh[illegible] diákot. Gondolkodóba estünk. Lehet, hogy a táblák csa[illegible] emlékként megőrzött római kori emlékek? Esetleg [illegible] münk szárnyai alá rendelték az V. kerület üzleteit [illegible] dáit? Ezek a feltételezéseink. Az igazi okot e néh[illegible] alatt nem tudtuk felderíteni. [illegible]

Kerstyüs Ferenc

rajza „Lányfej"

a 6. oldalon

Nápolya 1969 december 6

Kesztyüs Feremc M.D.K.

Helytelen a gyerekcsókolgatás

karikatura, repr.

Pest megyei Hirlap 1964. december 9. 5.1.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

JÖVŐ MÉRNÖKE

Kertyüs Ferenc

1963 MAJ 4

102

ANYÁK NAPJÁN

Kesztyüs Ferenc rajza

Ő

RNÖKE

KI EGYETEM LAPJA

ÉR

1968. MÁJUS 1.

GYÉSZKAR?

os tényezője lehet az évfolya-
ok gyengülésének.
Feltűnő, az összehasonlítás
%-os uv-növekedés és a túl-
elentkezés között. Ez azt mu-
atja, hogy rosszabbodott a

lyan természeti csapásnak fel-
fogni, mint látni lehetett és
hallani, idézem: „a falaknak
nem fejjel, hanem csákánnyal
kell menni!" Persze egy film-
rendezőnek könnyebb a hely-

Kesztyüs [Ferenc], karikaturista

Grünyhép.

Repr

– : Doppingolás 2

ESTI HIRLAP, Bp. 1968. szept. 17.

MD

Dr. Kesztyüs Ferenc

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

LOBOGÓ

1966 FEB 2

1021

Bemutatjuk fiatal karikaturistáinkat

DR. KESZTYÜS FERENC

A fiatalok közül ő a legidősebb. Már elmúlt harmincéves. Mint karikaturista, azonban csak most kezd ismertebb lenni. Jogi doktorátusa van és Képzőművészeti Főiskolát végzett rajztanár. Küzdelmes életének emlékei és mindennapi munkájának tapasztalatai természetes humorával fűszerezve jelentkeznek karikatúráiban.

SZENVEDÉLY

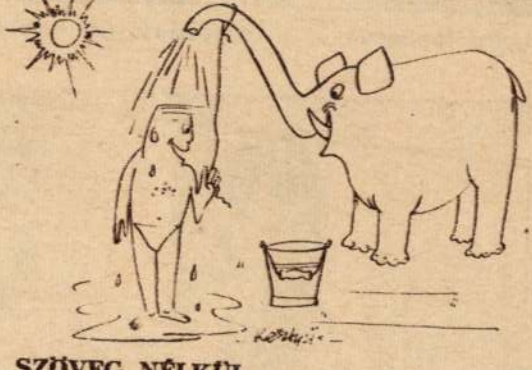

SZÖVEG NÉLKÜL

BÁLVÁNYFARAGÁS

Na végre, a konty már bálra kész állapotba van . . . !

Anyai tanácsok — ruhaigazgatással egybekötv

„Sietek haza, legkésőbb holnap reggel itthon l szek"

KERINGŐ

Tizenöt lány és fiú lejti el a nyitótáncot a keringő ritmusára. Lebegnek a tüllruhák, keringenek a párok. A lányok közül az egyik: Zsuzsa. Kontyából egy fürt a szemébe hullik. Bal[illegible]

lóba. Igazán nem volt nap, labor, meg angol történelem. Délelőtt fo hoz mentem, de elror a hajam, a barátnőm rendbe a kontyomat után . . ."

Színdallamok Richard Wagnerről
(30x40 cm, tűzzománc kerámia)

Baranyi Ferenc

INTELEM

Kesztyűs Ferenc tűzzománca

Ne hidd, kígyó, hogy nyertes már a játszmád,
nem győzelem, hogy rábírtad az embert:
vámolja meg a tudás gyönge fáját,
ha rámegy is az üdv, mit - vélte - meglelt,

csupán elkezdődött a hosszú parti,
melynek során a leszakajtott alma
a bűn jelképe lett: beleharapni
immár egy almatolvaj sem akarna.

Az első emberpár még nagy naivul
azt hitte, hogy a tudás hatalom, mert
így szabta ki az Úr intelmein túl
a szemfényvesztő, dús Paradicsomkert,

így szabta ki a magányos Teremtő
szigorral álcázott társkeresése,
s így éledt fel megint a mit se sejtő
gonoszság Édent gúnyoló kedélye.

De már vesztettél, kígyó. Tudja minden
ember és állat, hogy tiltott gyümölcsök
fogyasztásától lett hús-vér az Isten -
és vált misztikus maszlaggá az ördög.

-.-.-.-.-

A verset megzenésítette:
Kassai Franciska előadóművész

kesztyüs ferenc
művészete

Bujáki lányka (50x70 cm, olaj)

KESZTYŰS Ferenc 1932. október 17-én született Sarkadon. A fővárosban él és alkot. Állandó kiállítása Budapesten a Gambrinus-ban (Teréz krt. 46.sz.), magángaléria pedig Budapesten a VII. kerületben, Damjanich utca 26/a. VI. emelet 11. alatt tekinthető meg. (Telefon:142-1210)

****

Kesztyűs Ferenc munkásságáról

Úgy hisszük: valóban igaz, hogy egy életút alakulásában igen nagy jelentősége van a gyökereknek, az indulásnak, a származásnak. Kesztyűs Ferenc szülővárosa a Körösök vidéki Sarkad, a nevezetes országrész - Féja Géza óta mindenki tudja: Viharsarok - egy hányatott sorsú helyiségének szülötte tehát.

Sarkad régi település, de a török megjelenése után vált jelentőssé, nagy várrendszert építettek ki, s a közeli Gyula eleste után még egy évszázadig védte magát, szabadságát e hely lakossága. Ráadásul Sarkad a legdélibb hajdú-település is volt, korábban hajdúvárosi kiváltságokat is őrzött. S köztudott: a vidék soknemzetiségű. Magyarok, szlovákok, románok régen élnek e vidéken, együtt - békében. S ha már említettük Féja Géza művét, hadd idézzük annak sorai közül /milyen szép is a fejezet-cím, ahol erről beszél: "A népi tehetség sorsa"/, hogy a Tiszántúl, épp ez a vidék három jelentős eszázadi írót is adott nekünk, Veres Péter, Szabó Pál és Sinka István személyében. Mindhármójuk sorsában van olyan elem, melyet festőnk sorsával kapcsolatban is felemlíthetnénk, de most Veres Péter egy fontos naplójegyzetére hívjuk fel a figyelmet: "Ha ésszel nem tudod felfogni a világot, és ésszel nem tudsz eligazodni benne és uralkodni magadon, akkor mivel tudsz? Hittel? De hiszen a hit is az ész műve... De ha nem veszed észre, hogy eszed is csak életösztönödet szolgálja, akkor a másik túlzásba esel, mert ész és ösztön dialektikus egység: együtt az élet." Nos, itt az a pont, ahol végképp megállapodunk Kesztyűs Ferencnél. Mert fontos a hely, ahol született, s meghatározó, hogy milyen is annak történelme, jelene, s nem elhagyható, hogy mely géniuszaink földije, de azok egyike olyan megállapítást tett, mely művészünkre is alapvetően érvényes. Mert Kesztyűs Ferenc - számomra az ész és ösztön alkotója. Igy együttesen. Hozott otthonról - paraszti, iparos, zenész ősöktől - kézügyességet, érzékenységet, tehetséget, s mindezt - immár több évtizedes pályája során - a ráció adományával is megtetézte: akarattal, képzettséggel, tudással úgy, hogy ezeket a tulajdonságokat máig is személyisége és életműve központi részének tekinthetjük.

Életútja, annak eseményei, úgy hisszük alátámasztják állításainkat. Hiszen az ötvenes években a Képzőművészeti Főiskola hallgatója, ahol a

tanárképzésben vesz részt. A főiskola szinte mindegyik jeles mestere foglalkozik vele, sokat tanul, de a tanárszak megszűnése után az önálló érvényesülés útját választja. Már intenzíven fest, amikor Szegeden egy idősebb pártfogója kijelenti, hogy "az Isten is jogásznak teremtett!", így hát az egzisztenciális gondok közepette elvégzi ott az egyetemet. Bizonyára meg is állná a helyét e szakmában is, de hajtja tovább a tudásvágy, az akarat. Budapestre kerül, ahol megismerkedik a diszítőfestő, freskófestő, restaurátori munka rejtelmeivel, s egy újabb szakma, ahol tájékozott lesz... Majd tanítani is kezd. Igenám, de a pedagógiai sikerek közepette derül ki, hogy szükség volna a tanári végzetségre. Nosza: Pécsen neki is rugaszkodik, s meg is szerzi oklevelét. Máig is elkötelezettje a tanításnak, ezért magániskolájában tehetséges tanítványokat tanít, nyaranként több alkotótelepet is vezet. A festés és a tanítás mellett karikatúrákat is készít, cikkeket ír, kiállításokat szervez, nyit, megismerkedik a sajtó munkájával, s kiderül, hogy ehhez is affinitása van.
Természetesen képezi magát ezen a téren is és profi újságíró lesz... Több vidéki városban ma már Újságíró Akadémián tipográfia, laptervezés és lapszerkesztés tantárgyat tanít.
Ne folytassuk. Kesztyűst olyan sokfelé vitték ambíciói, olyan változatos szellemi eredőkre építette festői munkásságát, hogy ennek ezen a területen is valami eredetit kellett hoznia...
Kesztyűs olajképei koloritgazdagok. Egyrészt otthon van az enteriőrökben, de szereti a táj-ábrázolást. Kedveli az alföldi tájat, de a hegyes vidék is elevenen jelenik meg ecsetje alatt. Fest portrékat és csendéleteket, mindkét téma iránt felfokozott az érdeklődése. A sok szellemi eredő, a témák gazdagsága festői felfogását is elevenné teszik. Érezni az erőteljes ecsetvonásokat, a tömör fogalmazást. Természetelvű festő, szuggesztíven hat rá a látvány élménye, de nem

Mályvák (50x70 cm, olaj)

"pepecseli" el a képet. Lendületesen "teszi oda" a látványt, gyorsan dolgozik. Ám Kesztyűsnek ennyi sem elég. Mivel a kerámia mindíg is izgatta, két művésztársával, egy korábbi időszakban folytatott közös kísérlettel kialakít egy új technológiát, melyet később továbbfejleszt. Kerámia alapanyagra, magas tűzön festéket éget rá az ő "titkai" szerint, melyből kialakul az általa tűzzománc-kerámiának nevezett kép. A művek létrehozása azonban a tűzzománc-készítés kockázataival jár együtt, hiszen a színeket porfestékkel viszi fel még hidegen, amikor még csak kiszámíthatóak a későbbi, égetés utáni árnyalatok. E technológiával különböző faktúrájú művek születhetnek. Van amikor fényes annak felülete, van amikor matt, van amikor egyfajta "rátéttel" felerősödik a térhatás, s van,amikor kristályos lesz a felület. Kesztyűs Ferenc ezt az általa kifejlesztett "boszorkánykonyhát" egyelőre többségében saját festői

Smiss (15x30 cm, tűzzománc kerámia)

megvalósításának tekintheti, de nyilvánvaló annak realitása, hogy a technológia kívánja a nagyobb dimenziót és méretet, építészettel összekapcsolva, akár burkolatként, akár téglára hordva, hiszen bírja az időjárás minden viszontagságát. Nos ez az utóbbi hasznosulás igazán még várat magára, bár történtek ezirányú kísérletei is, éppen pl. az egyik murális tűzzománc kerámia alkotása szülőhelyén, Sarkadon, egy általános iskola homlokzati falán látható.

Kesztyűs Ferenc a hagyományos technikákat, s az imént említett tűzzománc-kerámiát is felkészülten kezeli. Ez utóbbiban tematikai kísérleteinek is tanúi lehetünk, s a különleges technika mindenképpen jelentős egyediséget ad e munkáinak.Tisztában van azonban azzal, hogy ennek igazi hasznosulása még hosszabb időt igényel, bár lehet, hogy ebben az egy kérdésben pesszimista is egy kicsit...

Festőnk tehát azt a bizonyos veres péteri ösztönt nagyban egészítette ki az ész adományával, s egy tudatos életút az övé. A sokfele szárnyaló tevékenység színes, változatos életművet teremtett, s eleve izgalmas élmény ennek különböző időszakaiba, területeibe belehelyezkednünk. S ha előljáróban írókat idéztünk fel, a befejezésben hadd utaljunk arra, hogy a Viharsarok, Gyula kiemelkedő festője volt Kohán György, aki drámai indulatú életművével, erőteljességével bizonyára szintén példaértékű Kesztyűs Ferenc életútjában is...

Hosszú volt az út Sarkadról, s messze még a végállomás. Ezért is érdemes figyelnünk erre a nagy intenzitású alkotó-tevékenységre.

Feledy Balázs

A fotókat készítette: Kesztyűs Tibor fotóriporter

KESZTYŰS Ferenc

Vegyesvirág csendélet (50 × 70 cm, olaj)

KESZTYŰS FERENC

művészete

DIE KUNST VON FERENC KESZTYŰS

KESZTYŰS FERENC 1932. október 17-én született Sarkadon. A fővárosban él és alkot. Állandó kiállítása Budapesten a *Gambrinus*-ban (Teréz krt. 46. sz.) valamint Cegléd központjában, az Arany Oroszlánban, magángalériája pedig Budapesten a VII. kerületben, Damjanich utca 26/a, VI. emelet 11. alatt tekinthető meg. (Telefon: 142-1210)

Neve jól ismert számos hazai, nemzetközi egyéni és csoportos kiállítás kapcsán. Olaj- és tűzzománc-kerámia alkotásaival, grafikáival, karikatúráival több kontinensen számos alkalommal mutatkozott be, s nem egy műgyűjtő és múzeum (Sarkad, Berettyóújfalu, Operaház, Ancona, Prága, Gabrovo, Montreal, Havanna, Guadalajara stb.) őrzi műveit.

Mint festő- és grafikusművész, karikatúrista, hazai és külföldi lapokban rendszeresen publikál. Az olaszországi Anconai Nemzetközi Grafikai és Humor Biennálén háromszor tüntették ki ezüstéremmel, itt és más nemzetközi kiállításokon – Havanna (Kuba) bronzérmet, Montreal (Kanada), Guadalajara (Mexikó), Gabrovo (Bulgária), Prága (Csehszlovákia) – számos diplomát kapott.

Két társával ő dolgozta ki a tűzzománc-kerámia festészet alapjait, amely az egyetemes képzőművészetnek teljesen új műfaja, az építészetnek külső és belső murális díszítő eleme lett. A tűzzománc-kerámia alkalmas arra, hogy a mai és holnapi életformát kellemessé varázsolja, s kiemelje a mindannyiunkat körülvevő tárgyak tömeggyártásának egyhangúságából, mégpedig úgy, hogy dacoljon az idők múlásával, a mostoha időjárás ártalmaival. Az állami minőségellenőrzés vizsgálatai szerint a tűzzománc-kerámia mínusz 40 és plusz 1200 C fok között károsodás nélkül állja a hőmérséklet változásaival járó megpróbáltatásokat, ami – különösen a fagypont alatt – a mi égövünk tájékán és északabbra a tárgyak tartósságának elemi feltétele.

Kesztyűs Ferenc e művészi találmányának kimunkálásával elindítója lett és döntő szerepet tölt be a tűzzománc-kerámia festészet néven mindinkább ismertté váló, a jelen és a jövő ízlését a táblakép és murális festmény igényét kielégítő eljárásnak.

Mint újszerűséggel: tűzzománc-kerámia festményeivel 1985-ben őt mutatta be a magyar állam az NSZK-beli frankfurti tavaszi, majd az őszi nemzetközi vásáron.

Würtz Ádámmal és Zengő Sz. Mihállyal közösen készített nagyméretű tűzzománc-kerámia alkotása az Épületkerámiaipari Vállalat főbejáratának homlokfalát, egyéni nagyméretű murális tűzzománc-kerámia faliképei pedig a Debreceni Református Kollégium dísztermének főfalát, valamint a sarkadi I. számú iskola homlokzatát díszíti.

A gyártmány előnyös számadatai mellett a színeffektusok felfokozása a tűzzománc-kerámia legvonzóbb tulajdonsága, amiért is széleskörű alkalmazása társadalmi méretű jótéteménnyé válhat.

Kesztyűs Ferenc művészi munkássága mellett évtizedek óta képzőművészeti missziót is teljesít. Az országban elsőként létrejött Művészeti Tárló megálmodója, létrehozója, melynek elnöke volt. Ötlete és tervei alapján született meg a neves, magyar kortársművészeteket bemutató Művészeti Tárló Almanachja. A budapesti Műgyűjtők és Műbarátok Egyesületének irodalmi és képzőművészeti titkára, majd a Móricz Zsigmond Képzőművészek és Írók Baráti Körének megalapítója, művészeti titkára és elnökhelyettese volt. Csaknem egy évtizeden át vezette Budapesten a VIII. kerület Rákóczi tér 2. szám alatti HNF „Kis Galériát", ahol számos képzőművészt, írót és költőt mutatott be. Megalapítója és főtitkára a Párizsi Independants Szalon kinyújtott karjaként és erkölcsi támogatásával működő, 1992 tavaszán létrejött Független Magyar Szalon Képzőművészeti Egyesületének, melynek kiállításai keretében már eddig is több művészt mutatott be. Adományaival megalapítója és létrehozója a sarkadi képzőművészeti múzeumnak, amely más hazai településeknek és városoknak is példaértékkel szolgálhat.

Dr. Pogány Ö. Gábor
művészettörténész,
a Magyar Nemzeti Galéria ny. főigazgatója

MEGHÍVÓ

A Média Manager Bt. szeretettel meghívja Önt,
családját, barátait és ismerőseit

KESZTYŰS FERENC

háromszoros nemzetközi ezüstérmes grafikus- és festőművész,
a Független Magyar Szalon Képzőművészeti Egyesület főtitkára,
a

PARLAMENT GALÉRIÁBAN

Budapest V., Kossuth tér 9. szám alatt
(vigyázat, nem a Parlament, hanem a Házasságkötő-
és Rendezvényterem épületében)
nyíló kiállításának megnyitó ünnepségére

1995. augusztus 29-én (kedden) 17.oo órára

A kiállítást megnyitja: **Sipos Tamás** író, művészettörténész,
a Magyar Televízió ny. főszerkesztője

Közreműködnek:

Baranyi Ferenc költő,
a József Attila-díj, a SZOT-díj és a Premió Brianza kitüntetettje,
a Magyar Televízió ny. főmunkatársa,

Kassai Franciska előadóművész

A műsort vezeti: **Mag László** a Média Manager Bt.
ügyvezető igazgatója

A műsor szervezője és rendezője:

Hollai Gábor a MUSZTÁNG R. Bt. ügyvezető igazgatója

A kiállítás megtekinthető október 1-ig naponta 10-18 óra között,
szombaton és vasárnap is

A kiállítás fővédnöke:

Büki Attila, a XÉNIA Svájci-Magyar Könyvkiadó igazgatója

A mester szeptember 1., 12. és október 1-én, a zárás napján,
14-18 óra között tárlatvezetést tart,
melyre szeretettel várja az érdeklődőket

A kiállított alkotások a helyszínen megvásárolhatók

Ön kivételezett személy, éljen a lehetőséggel!

KUPON

E kupon felhasználásával Önt a kiállítás ideje alatt
10 %-os képvásárlási kedvezmény illeti meg.

Megkülönböztetett vezetettel és barátnőjével várom Önt és munkatársait kiállításomra: Keszthely

Ars poeticám

"Impresszionista és expresszionista festő vagyok. Művészi hitvallásom számomra kettős tartalmat jelent. Ami a formát illeti; nem kötöm magam sem egyfajta kifejezési formához, sem egyfajta stílushoz. Érzelmeimet, gondolataimat megfogalmazom grafittal, tussal, kerámia-tűzzománccal, akvarellel, pasztellel vagy olajjal. Művészi értelemben "mindenevő" vagyok: tájkép, csendélet, portré, enteriőr, vagy a groteszkig hajló karikatúra, értéksorrend nélkül egyaránt fontos számomra. Él bennem az a hit, hogy a festészetben, a grafikában nem egyetlen műfaj vagy stílus jellemzi a művészi értéket. Ami a tartalmat illeti; immár halálomig tartó meggyőződésem, hogy a művészet minden játékossága mellett is komoly dolog, célja nem lehet más, minthogy emberi tartalmakat hordozzon, a tisztesség, hűség, az igazság, az emberség hordozója legyen. Nem hiszem, hogy a művészet a sznobizmus, a hazudozás s blöffölés szolgája lehet. Hiszem viszont, hogy minden igazán tiszta művészi szándék szükségképpen közérthető kell, hogy legyen, szolgálnia kell az embert, az ember szebbre, jobbra, nemesebbre vágyódását. És hiszem azt is, hogy ebben a törekvésemben találkoznia kell a művésznek és a közönségnek."

Kesztyűs Ferenc

Boór András:

Tárlaton

(Kesztyűs Ferenc művészhez)

Honnan e csodás szín,
a bűbáj és varázslat?
Mely gyógyítja lelkét
e nyomorú világnak.

Teremtő fény ölén
a képeid zenélnek;
Bánat és lágy öröm
itt mindig összeférnek.

Gyermeki szívvel
a múltat újra látom;
Hullámzó tavakon
és zöldellő határon.

Érzem megfeszülni
a fehér vitorlákat;
Elomlik e tájon
a művészi alázat.

Géniuszod izzik,
s forr - akár a katlan;
Mi porszemek vagyunk,
de műved halhatatlan.

(1994. október 20.)

FERENC KESZTYŰS wohnt und schafft im Haus, Budapest VII. Damjanich u. 26/a. (Telefon: 142-1210)

Sein Name ist gut bekannt in zahlreichen einheimischen, internationalen, individuellen und Gruppen-Ausstellungen.
Er hat sich mit seine Öl- und feueremaillierte – Keramie Werke, mit seine Graphiken und politischen Plakaten auf mehrere Kontinenten vielmals vorgestellt, und nicht ein Museum und Kunstsammler bewahrt seine Werke.
Als Graphikkünstler und Karikaturist publiziert er regelmässig in zahlreichen in- und ausländischen Blätter. In Ancona (Italien) veranstaltete Internationalen Graphik und Humor-Biennale hat er zweimal die Silbermedaille gewonnen, hier und auf andere internationale Ausstellungen Montreal (Kanada), Guadalajara (Mexico), Havanna (Kuba), Gabrovo (Bulgária), Praha (Tschechoslowakei) – bekam er zahlreiche Diplome.
Mit zwei seiner Mitarbeiter hat er die Gründe der feueremaillierten-Keramik-Malerei ausgearbeitet, welche für die allgemeine Bildende Kunst eine ganz neue Gattung ist, und für die Architektur inneren und ausseren muralisches Ornamentsmotiv geworden ist.
Als Neuartigkeit: Im Jahre 1985 hat ihn der ungarische Staat an der Frankfurter internationalen Früflings- und Herbstmesse vorgestellt. Zusammen mit Ádám Würtz und Michael Sz. Zengő gemachte beträgliche feueremaillierte-Keramikwerke schmückt die Fassade des Haupteinganges der Épületkerámiai-ipari Vállalat, das selbstgefertigte grosse muralische feuereimalier Keramik Wandbilder schmücken die Hauptwand des Festsaales des Reformierten Kollegiums aus Debrecen, sowie die Fassade der Schule Nr.1. in Sarkad.
Ferenc Kesztyűs gehört zu den vielseitigen Talenten der auch in der Malarei die superlativische Qualifikation Bezeichnung verdient hat.
Er ist im Besitze einer unfehlbaren Zeichnentechnik, führt eine ergebnisvolle Tätigkeit in den verwendeten Gattungen der Bildenden Künste, hat aufmerksambare Erfolge erreicht in der graphischen Planung der Druckerzeugnisse, und neulich haben ihm die erwähnte neuartige geistreiche Feueremailier-Keramie-Gemälde immer mehr populär gemacht.
Mehrere Eigenschaften des ungarischen Malerischen ist in der Kunst von Ferenc Kesztyűs zu entdecken, in welcher unmissverständlich sich die Fortsetzung des selbstverständlichen Styl der Nagybányaer und Szolnoker Vorgänger Weiterentwicklung, moderne zeitgemässe Verwendung, und nicht bloss in der Hinsicht der Bearbeitung der Stilleben, aber auch in die Bearbeitung im Zusammenhang mit der Menschendarstellung – zeigt.
Ferenc Kesztyűs spielte eine entscheidende Rolle bei der Ausarbeitung einer künstlerischen Erfahrung, er war Starter und Teilnehmer der mit Feueremailier-Keramik Namen immer bekannter gewordenen, des Geschmacks von heute und Morgen die Befriedigung des Anspruchs des muralischen Gemälde- Verfahrens.
Mit zwei Mitarbeiter und materiellen und moralischen Unterstützung der mit der ausgezeichnet ausgerüsteten Laboratorium versehene Kollektive der Épületkerámiai Unternahmen er als Ergebnis, nach einer vierjähriger Versuchs-Serie die Methode der dauerhaften malerischen Technik sowohl im Sinne der chemischen Formell als auch der artistichen Ausführung ausgearbeitet Die Feueremailier-Keramie ist geeignet dazu, die heutigen und morgige Lebensform gemütlich zu zaubern uns alle herausheben von der Eintönigkeit der uns umgebene Massenproduzierung der Gegenstände, undzwar so, dass es trotzt mit den Vergehen der Zeit, mit den Schaden Unwetters.
Laut Untersuchung der staatlichen Qualitätskontrolle hält sich die Feueremailier-Keramik zwischen –40 und +1200°C Temperaturveränderung ohne Schaden, was besonders unter den. Gefrierpunkt – elementare Bedingungeder Dauerhaftigkeit der Gegenstände in unsere Zone sowie nördlich dieser ist. Neben den vorteilhaften Rechnungsdaten ist die Steigerung der Farbeffekten die reizende Eigenschaft der Feueremailier-Keramie insofren die weitverbreitete Verwendung für ein gesellschaftsmässiges Wohltuhen wäre, heiter und fröhlich machen die Rahmen des Lebens, sowie die Amosphäre des Zuhause und des öffentlichen Gabietes.

Dr. Gábor Ö. Pogány
Kunsthistoriker
früher Hauptdirektor der Ungarischen Nationalgalerie

A hollókői parasztudvar
(50 × 70 cm, olaj)

A fotókat készítette:

Kesztyűs Tibor fotóriporter

A sarkadi I. sz. Általános Iskola

A sarkadi I. sz. Általános Iskola homlokzatán látható
közel 10 m^2 tűzzománc kerámia alkotás

KESZTYŰS Ferenc

● KESZTYŰS FERENC állandó kiállítása nyílt meg tegnap a Gambrinus étterem kistermében. A grafikus-festőművész tárlata a VI. kerület Teréz körút 46. szám alatt tekinthető meg.

NSzb
1995. nov. 8.

Kétévi vakáció

Lángban álló szigettenger

Mmakacs Keraban
Nemó kapitány

Nnévtelen család

Nyolcszáz mérföld az Amazonaszon

Nyolcvan nap alatt a föld körül

Prém vadászok

Rejtelmes sziget

Sándor Mátyás

Storitz Vilmos titka

Tizenöt éves kapitány

Várkastély a Kárpátokban

Város a levegőben

Cziffra György portréja (20 × 30 cm tűzzománc-kerámia)

KESZTYŰS FERENC

művészete

DIE KUNST VON FERENC KESZTYŰS

THE ART OF FERENC KESZTYŰS

KESZTYŰS FERENC 1932-ben született Sarkadon. A fővárosban él és alkot. Állandó kiállítása Budapesten a *Gambrinus*-ban (Teréz krt. 46. sz.) valamint Cegléd központjában, az Arany Oroszlánban, magángalériája pedig Budapesten a VII. kerületben, Damjanich utca 26/a. VI. emelet 11. alatt tekinthető meg. (Telefon: 142-1210)

Neve jól ismert számos hazai, nemzetközi egyéni és csoportos kiállítás kapcsán. Olaj- és tűzzománc-kerámia alkotásaival, grafikáival, karikatúráival több kontinensen számos alkalommal mutatkozott be, s nem egy műgyűjtő és múzeum (Sarkad, Berettyóújfalu, Operaház, Ancona, Prága, Gabrovo, Montreal, Havanna, Guadalajara stb.) őrzi műveit.

Mint festő- és grafikusművész, karikatúrista, hazai és külföldi lapokban rendszeresen publikál. Az olaszországi Anconai Nemzetközi Grafikai és Humor Biennálén háromszor tüntették ki ezüstéremmel, itt és más nemzetközi kiállításokon – Havanna (Kuba) bronzérmet, Montreal (Kanada), Guadalajara (Mexikó), Gabrovo (Bulgária), Prága (Csehszlovákia) – számos diplomát kapott.

Két társával ő dolgozta ki a tűzzománc-kerámia festészet alapjait, amely az egyetemes képzőművészetnek teljesen új műfaja, az építészetnek külső és belső murális díszítő eleme lett. A tűzzománc-kerámia alkalmas arra, hogy a mai és holnapi életformát kellemessé varázsolja, s kiemelje a mindannyiunkat körülvevő tárgyak tömeggyártásának egyhangúságából, mégpedig úgy, hogy dacoljon az idők múlásával, a mostoha időjárás ártalmaival. Az állami minőségellenőrzés vizsgálatai szerint a tűzzománc-kerámia mínusz 40 és plusz 1200 C fok között károsodás nélkül állja a hőmérséklet változásaival járó megpróbáltatásokat, ami – különösen a fagypont alatt – a mi égövünk tájékán és északabbra a tárgyak tartósságának elemi feltétele.

Kesztyűs Ferenc e művészi találmányának kimunkálásával elindítója lett és döntő szerepet tölt be a tűzzománc-kerámia festészet néven mindinkább ismertté váló, a jelen és a jövő ízlését a táblakép és murális festmény igényét kielégítő eljárásnak.

Mint újszerűséggel: tűzzománc-kerámia festményeivel 1985-ben őt mutatta be a magyar állam az NSZK-beli frankfurti tavaszi, majd az őszi nemzetközi vásáron.

Würtz Ádámmal és Zengő Sz. Mihállyal közösen készített nagyméretű tűzzománc-kerámia alkotása az Épületkerámiaipari Vállalat főbejáratának homlokfalát, egyéni nagyméretű murális tűzzománc-kerámia faliképei pedig a Debreceni Református Kollégium díszterménének főfalát, valamint a sarkadi I. számú iskola homlokzatát díszíti.

A gyártmány előnyös számadatai mellett a színeffektusok felfokozása a tűzzománc-kerámia legvonzóbb tulajdonsága, amiért is széleskörű alkalmazása társadalmi méretű jótéteménnyé válhat.

Kesztyűs Ferenc művészi munkássága mellett évtizedek óta képzőművészeti missziót is teljesít. Az országban elsőként létrejött Művészeti Tárló megálmodója, létrehozója, melynek elnöke volt. Ötlete és tervei alapján született meg a neves, magyar kortársművészeteket bemutató Művészeti Tárló Almanachja. A budapesti Műgyűjtők és Műbarátok Egyesületének irodalmi és képzőművészeti titkára, majd a Móricz Zsigmond Képzőművészek és Írók Baráti Körének megalapítója, művészeti titkára és elnökhelyettese volt. Csaknem egy évtizeden át vezette Budapesten a VIII. kerület Rákóczi tér 2. szám alatti HNF „Kis Galériát", ahol számos képzőművészt, írót és költőt mutatott be. Megalapítója és főtitkára a Párizsi Independants Szalon kinyújtott karjaként és erkölcsi támogatásával működő, 1992 tavaszán létrejött Független Magyar Szalon Képzőművészeti Egyesületének, melynek kiállításai keretében már eddig is több művészt mutatott be. Adományaival megalapítója és létrehozója a sarkadi képzőművészeti múzeumnak, amely más hazai településeknek és városoknak is példaértékkel szolgálhat.

Dr. Pogány Ö. Gábor
művészettörténész,
a Magyar Nemzeti Galéria ny. főigazgatója

Meghívó

Az EL KALÁSZI GALÉRIA és a XÉNIA KÖNYVKIADÓ
szeretettel meghívja Önt, családját, barátait és ismerőseit

KESZTYŰS FERENC

háromszoros nemzetközi ezüstérmes grafikus- és festőművész

Budapest III., Dereglye u. 1. sz. alatt nyíló kiállításának megnyitó ünnepségére
1994. október 14-én (péntek) 17 órára

A kiállítást megnyitja:
TARLÓS ISTVÁN
a III. kerület polgármestere

Közreműködik:
DR. BŐZSÖNY FERENC
a Magyar Rádió főbemondója

valamint

BODZA KLÁRA
dalénekes

A tárlat megtekinthető: november 2-ig (szombat, vasárnap kivételével)
naponta 9–15 óra között

Az alkotások a helyszínen megvásárolhatók

A kiállítás védnöke: Dr. Hricsovinyi István ügyvéd, valamint
Dr. Zwada András, a Magyar Újság – Szülőföldünk zürichi felelős szerkesztője

Szponzor: Keresztes Béla képkeretező

Ön kivételezett személy, éljen a lehetőséggel!

KUPON

E Kupon felhasználásával Önt a kiállításon 10%-os, a művész galériájában (1071 Budapest, Damjanich u. 26/a, Telefon: 142-1210) pedig 20%-os képvásárlási kedvezmény illeti meg.

Ars poeticám

„Impresszionista és expresszionista festő vagyok. Művészi hitvallásom számomra kettős tartalmat jelent. Ami a formát illeti; nem kötöm magam sem egyfajta kifejezési formához, sem egyfajta stílushoz. Érzelmeimet, gondolataimat megfogalmazom grafittal, tussal, kerámia-tűzzománccal, akvarellel, pasztellel vagy olajjal. Művészi értelemben »mindenevő« vagyok: tájkép, csendélet, portré, enteriör, vagy a groteszkig hajló karikatúra, értéksorrend nélkül egyaránt fontos számomra. Él bennem az a hit, hogy a festészetben, a grafikában nem egyetlen műfaj vagy stílus jellemzi a művészi értéket. Ami a tartalmat illeti; immár halálomig tartó meggyőződésem, hogy a művészet minden játékossága mellett is komoly dolog, célja nem lehet más, minthogy emberi tartalmakat hordozzon, a tisztesség, hűség, az igazság, az emberség hordozója legyen. Nem hiszem, hogy a művészet a sznobizmus, a hazudozás s blöffölés szolgája lehet. Hiszem viszont, hogy minden igazán tiszta művészi szándék szükségképpen közérthető kell, hogy legyen, szolgálnia kell az embert, az ember szebbre, jobbra, nemesebbre vágyódását. És hiszem azt is, hogy ebben a törekvésemben találkoznia kell a művésznek és a közönségnek."

Kesztyűs Ferenc

Barcs János:

MICSODA TÁJ, MICSODA VILÁG

(Kesztyűs Ferenc képei alá)

Ennyi ragyogó pompa láttán,
barlangjába bújhat a sátán.
Vén csőnakok hangja morajlik:
Bár csobbanásuk nem is hallik.
Tó-parti nádas; kis nyaralók,
nyugtatják a pihenni akarót.
Kesztyűs mester ecsetje alatt
a felhő-nyáj hangtalan halad: –
S könnyed széllel szaladnak a fák,
micsoda táj s micsoda világ
kel életre a fehér vásznon,
mindenségből messze kilátón.
Lágyan; könnyedén kezelt ecset,
szelídítget vad fellegeket.
Csendélet, színes virágcsokor
mögött, szállni vágyik a bokor.
Istentől áldott kéz festhet csak
ilyen fényes alkotásokat…
Tűzzománc kerámiák –, képek
összhangja ez: Nézdd: s tárulj lélek!

FERENC KESZTYŰS wohnt und schafft im Haus, Budapest VII. Damjanich u. 26/a. (Telefon: 142-1210)

Sein Name ist gut bekannt in zahlreichen einheimischen, internationalen, individuellen und Gruppen-Ausstellungen.
Er hat sich mit seine Öl- und feueremaillierte – Keramie Werke, mit seine Graphiken und politischen Plakaten auf mehrere Kontinenten vielmals vorgestellt, und nicht ein Museum und Kunstsammler bewahrt seine Werke.
Als Graphikkünstler und Karikaturist publiziert er regelmässig in zahlreichen in- und ausländischen Blätter. In Ancona (Italien) veranstaltete Internationalen Graphik und Humor-Biennale hat er zweimal die Silbermedaille gewonnen, hier und auf andere internationale Ausstellungen Montreal (Kanada), Guadalajara (Mexico), Havanna (Kuba), Gabrovo (Bulgária), Praha (Tschechoslowakei) – bekam er zahlreiche Diplome.
Mit zwei seiner Mitarbeiter hat er die Gründe der feueremaillierten-Keramik-Malerei ausgearbeitet, welche für die allgemeine Bildende Kunst eine ganz neue Gattung ist, und für die Architektur inneren und ausseren muralisches Ornamentsmotiv geworden ist.
Als Neuartigkeit: Im Jahre 1985 hat ihn der ungarische Staat an der Frankfurter internationalen Früflings- und Herbstmesse vorgestellt. Zusammen mit Ádám Würtz und Michael Sz. Zengő gemachte beträgliche feueremaillierte-Keramikwerke schmückt die Fassade des Haupteinganges der Épületkerámiai-ipari Vállalat, das selbstgefertigte grosse muralische feuereimalier Keramik Wandbilder schmücken die Hauptwand des Festsaales des Reformierten Kollegiums aus Debrecen, sowie die Fassade der Schule Nr.1. in Sarkad.
Ferenc Kesztyús gehört zu den vielseitigen Talenten der auch in der Malarei die superlativische Qualifikation Bezeichnung verdient hat.
Er ist im Besitze einer unfehlbaren Zeichnentechnik, führt eine ergebnisvolle Tätigkeit in den verwendeten Gattungen der Bildenden Künste, hat aufmerksambare Erfolge erreicht in der graphischen Planung der Druckerzeugnisse, und neulich haben ihm die erwähnte neuartige geistreiche Feueremailier-Keramie-Gemälde immer mehr populär gemacht.
Mehrere Eigenschaften des ungarischen Malerischen ist in der Kunst von Ferenc Kesztyús zu entdecken, in welcher unmissverständlich sich die Fortsetzung des selbstverständlichen Styl der Nagybányaer und Szolnoker Vorgänger Weiterentwicklung, moderne zeitgemässe Verwendung, und nicht bloss in der Hinsicht der Bearbeitung der Stilleben, aber auch in die Bearbeitung im Zusammenhang mit der Menschendarstellung – zeigt.
Ferenc Kesztyús spielte eine entscheidende Rolle bei der Ausarbeitung einer künstlerischen Erfahrung, er war Starter und Teilnehmer der mit Feueremailier-Keramik Namen immer bekannter gewordenen, des Geschmacks von heute und Morgen die Befriedigung des Anspruchs des muralischen Gemälde- Verfahrens.
Mit zwei Mitarbeiter und materiellen und moralischen Unterstützung der mit der ausgezeichnet ausgerüsteten Laboratorium versehene Kollektive der Épületkerámiai Unternahmen er als Ergebnis, nach einer vierjähriger Versuchs-Serie die Methode der dauerhaften malerischen Technik sowohl im Sinne der chemischen Formell als auch der artistichen Ausführung ausgearbeitet Die Feueremailier-Keramie ist geeignet dazu, die heutigen und morgige Lebensform gemütlich zu zaubern uns alle herausheben von der Eintönigkeit der uns umgebene Massenproduzierung der Gegenstände, undzwar so, dass es trotzt mit den Vergehen der Zeit, mit den Schaden Unwetters.
Laut Untersuchung der staatlichen Qualitätskontrolle hält sich die Feueremailier-Keramik zwischen –40 und +1200°C Temperaturveränderung ohne Schaden, was besonders unter den. Gefrierpunkt – elementare Bedingungeder Dauerhaftigkeit der Gegenstände in unsere Zone sowie nördlich dieser ist. Neben den vorteilhaften Rechnungsdaten ist die Steigerung der Farbeffekten die reizende Eigenschaft der Feueremailier-Keramie insofren die weitverbreitete Verwendung für ein gesellschaftsmässiges Wohltuhen wäre, heiter und fröhlich machen die Rahmen des Lebens, sowie die Amosphäre des Zuhause und des öffentlichen Gabietes.

Dr. Gábor Ö. Pogány
Kunsthistoriker
früher Hauptdirektor der Ungarischen Nationalgalerie

FERENC KESZTYŰS lives and creates works of art in Budapest, Damjanich u. 26/a. (Telefon: 142-1210)

His name is well-known in connection with several native and international, individual as well as collective /team/ exhibitions. He has already presented himself in many places in several continents with his oil and fire – glazed – ceramics work of art, political placards, graphics and caricatures. There is not only one museum as well as collector, too saving his workpieces.
As a graphic artist and caricaturist he regularly publishes in several local and foreign newspaper and periodical. Twice he won the silver medal of International Biennal of Graphic and Humour in Italy. Here and at other international exhibitions he got several diplomas, too. (Montreal – Canada, Guadalajara – Mexico, Havanna – Cuba, Gabrovo – Bulgaria, Prague – Chechoslovakia). In co-operation with two of his collaborators, he worked out the grounds of fire – glazed – ceramics painting. This method is an absolutely new form of universal visual arts and it has become the decorative motif of interior and exterior architecture. It was he, who was introduced by the Hungarian State as a novelty with his fire – glazed – ceramics paintings at the international spring and autumn fair in Frankfurt am Main in 1985.
A large – sized fire – glazed – ceramics piece os his art – made in collaboration with Adam Würtz and Mihály Sz. Zengő – decorates the main entrance facade of Épületkerámiai Vállalat.
His large – sized mural fire – glazed – ceramics wall – picture of his own making decorates the ceremonian hall – headwall of the Calvinist College in Debrecen and the facade of School Nr.1 in Sarkad, too.
Mr. Ferenc Kesztyús is counted as one of the versatile highly gifted persons, who has deserved the superlative qualification in painting, too. He is in full possession of certain knowledge of drawing and continues fruitful activity in forms

Sarkadi Kiskörös a cukorgyárral (50 × 70 cm olaj)

of applied arts. He has won remarkable success in graphical design of typographical products. Nowadays he is getting more and more popular due to his modern and witty fire – glazed – ceramics paintings.

Various features of Hungarian pictorial are easily discernible in the art of Mr. Ferenc Kesztyűs, signs in which it distinctly manifests itself the pursuance of the colouring and unambiguous style of ancestors in Nagybánya and Szolnok. He is not only carrying on but also developing and modernly applying this style, not only in case of still – life and scenery, but also in connection with portrayal, too.

Mr. Ferenc Kesztyűs played an important and determinant role in working out a new method of an art – invention. He became the initiator and partaker of the process getting known as fire – glazed – ceramics painting. It satisfies the demands of table – picture and mural – painting present as well as in the future, too.

Together with two collaborators and by the moral and material support of the working team in an exellently equipped laboratory of Building – Ceramics company (Épületkerámiai V.), after a four – year – long experiment sequence Mr. Ferenc Kesztyűs worked out the durable procedure of the technique with regard to the chemical formula as well as to the artistical execution, too.

Fire – glazed – pottery (ceramics) lends itself particularly well to make today s and tomorrow s way of life beautiful as if by magic and to take it out of the monotony, caused by the mass- producted thing around us. What is more these works of art are defying the rolling years and the inclemencies of cruel weather.

Accordingly the goverment quaity control tests, fire – glazed – ceramics endure without damage the tribulations of changes in temperature between –40° and +1200° Celsius.

This feature – especially below freezing point – is the main, fundamental condition of Durability in our zone and territories lying north of us.

Besides the advantageous figures it is the intensification of colour – effects that is the most attractive property of fire – glazed – ceramics. This is the reason why the wide applying of fire – glazed – ceramics could be a benefaction to society. A benefation that could change the frame of life more serene and cheerful as well as the atmosphere of homes and public places, too.

Dr. Gábor Ö. Pogány
art - historian ret. Director-general of Hungarian National Gallery

A fotókat készítette: Kesztyűs Tibor fotóriporter
Fotos: Tibor Kesztyűs Fotoreporter
Photos: Tibor Kesztyűs press-photographer

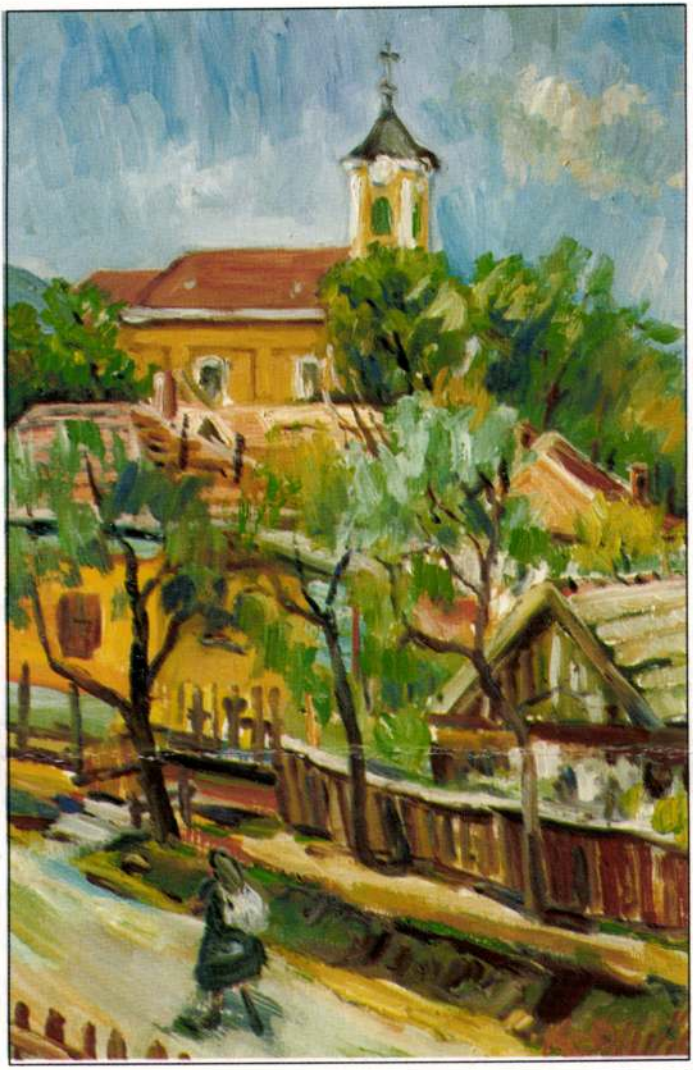

Bujáki utcarészlet (40 × 60 cm, olaj)

KESZTYŰS FERENC

háromszoros nemzetközi ezüstérmes grafikus- és festőművész

művészete

DIE KUNST VON FERENC KESZTYŰS
THE ART OF FERENC KESZTYŰS

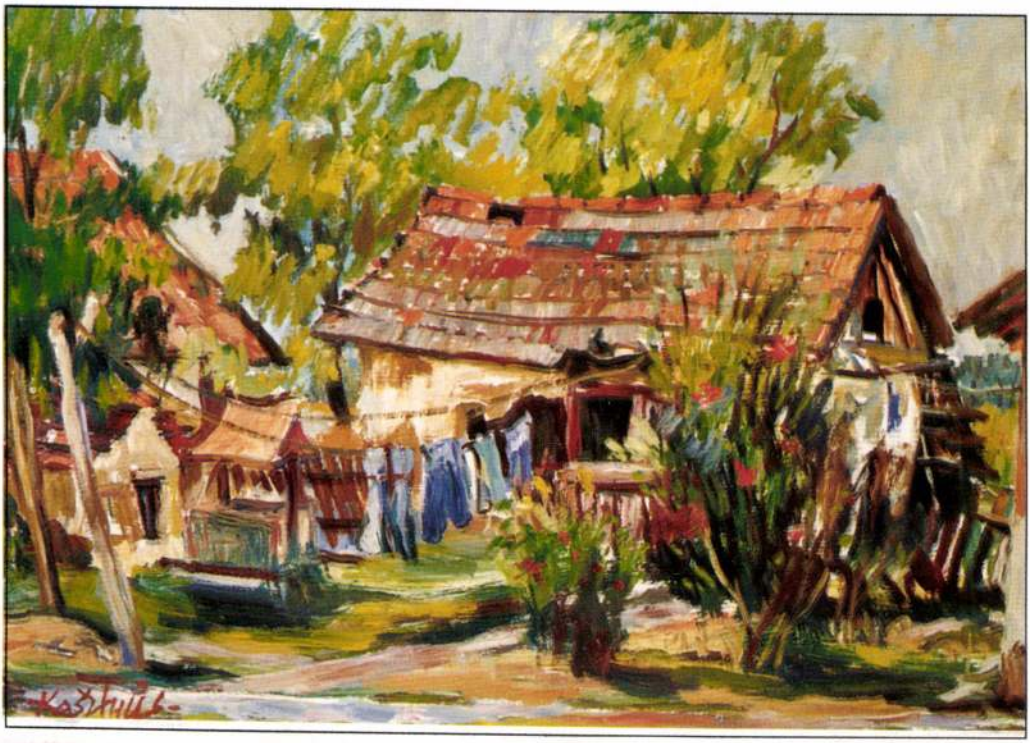

Furugyi parasztudvar (50 × 70 cm, olaj)

KESZTYŰS FERENC 1932. október 17-én született Sarkadon. A fővárosban él és alkot. Állandó kiállítása Budapesten a Gambrinus-ban (Teréz krt. 46. sz.), magángaléria pedig Budapesten a VII. kerületben, Damjanich utca 26/a. VI. emelet 11. alatt tekinthető meg. (Telefon: 142-1210)

KESZTYŰS FERENC művészete

Kesztyűs Ferenc életrajzában nem elhanyagolható részletkérdés az sem, hogy elvégezte a jogi egyetemet és az újságíró akadémiát is, s még kevésbé az, hogy mint művész egyaránt magas fokon műveli a karikatúrát, a piktúrát és egy sajátos, hosszú évek alatt művészeti és vegyészeti tanulmányok végeredményeként a találmányértékű, különleges tűzzománc kerámiát.

Mindebből azonban kiderül, hogy Kesztyűs a korunkban már kevéssé méltányolt polihisztorok közé tartozik. Ami ezt a polihisztorságot illeti, leszögezendő, ha valaki minden egyes tudományos vagy művészeti ágban magasrendűt alkot, akkor kivételes képességű embernek minősíthető.

Könnyedén írhatnánk Kesztyűs piktúrájáról, hogy meghatározza az Alföld szépséges, olykor drámai, de mindenképpen színes világa. Ám Kesztyűs lokálpatrióta ellenére másutt is, más vidékeken is remek képeket festett, tökéletes kompozíció jellemzi tájképeit, portréit és csendéleteit egyaránt. A színek szépséges gazdagsága, a való-örök finomsága, a keményebben felrakott villogó vörösek, sárgák és barnák, a puha finom szürkék és kékek oly harmonikusak, hogy nincs finom felfogóképességű szem, amely ne gyönyörködne bennük.

Buják: Bódi néni krumplit szed (50 × 70 cm, olaj)

Kesztyűs azonban nemcsak a portrékban, tájképekben és csendéletekben remekel, de a már említett tűzzománc kerámiában is. Megjegyzendő, hogy nem fémre viszi fel az anyagot, s e sajátos technológia eredményeképpen figuratív és nonfiguratív ábrázolásai a murális műfajban is jeles eredményt mutatnak fel. Ám nemcsak a nagyobb méretű, falra, külső és belső felületekre elhelyezett nagyméretű tűzzománcai állnak ellent hidegnek és melegnek, s nem vesztik színeiket és fényüket, de a kisebb méretű faliképként is magas művészi hatást keltő alkotásai elbűvölik a szépre fogékony nézőt. Itt a kisebb tűzzománcokban fölvillan Kesztyűs humor és groteszk iránti fogékonysága.

Az, hogy számtalan nemzetközi kiállításon szerepelt nagy sikerrel, hogy háromszoros nemzetközi ezüst díjas művész Kesztyűs Ferenc, objektív tény, és természetesen nemcsak eredmény, de nemzetközi rang is. Ily rövid terjedelemben e sokoldalú művész munkássága, mégkevésbé annak részletei, csak felületesen elemezhetők. Annyit még mindenképpen közölni kell, hogy a csodás impressziókat keltő alkotásai nélkülöznek mindenfajta divatelemet, a mester kerül minden blöfföt. Eddigi életműve a megalapozott, tökéletes mesterségbeli tudásra épül. Bizonyára az sem véletlen, hogy a művészt a Humanista Világszövetség Magyar Művésztagozatának elnökévé választották.

Elmondható, leírható, hogy Kesztyűs Ferenc – némi túlzás nélkül költőinek mondható hasonlattal – egyre jobban kiteljesedő művészetével eljut „az értől az óceánig".

Sipos Tamás
író, művészettörténész

FERENC KESZTYŰS lives and creates works of art in Budapest, Damjanich u. 26/a. (Telefon: 142-1210)

His name is well-known in connection with several and international, individual as well as collective (team) exhibitions. He has already presented himself in many places in several continents with his oil and fire – glazed – ceramics work of art, political placards, graphics and caricatures. There is not only one museum as well as collector, too saving his workpieces.

As a graphic artist and caricaturist he regularly publishes in several local and foreign newspaper and periodical. Twice he won the silver medal of International Biennal of Graphic and Humour in Italy. Here and at other international exhibitions he got several diplomas, too. (Montreal – Canada, Guadalajara – Mexico, Havanna – Cuba, Gabrovo – Bulgaria, Prague – Chechoslovakia.) In co-operation with two of his collaborators, he worked out the grounds of fire – glazed – ceramics painting. This method is an absolutely new form of universal visual arts and it has become the decorative motif of interior and exterior architecture. It was he, who was introduced by the Hungarian State as a novelty with his fire – glazed – ceramics painting at the international spring and autumn fair in Frankfurt am Main in 1985.

A large – size fire – glazed – ceramics piece os his art – made in collaboration with Adam Würtz and Mihály Sz. Zengő – decorates the main entrance facade of Épületkerámiai Vállalat.

His large – sized mural fire – glazed – ceramics wall – picture of his own making decorates the ceremonian hall – headwall of the Calvinist College in Debrecen and the facade of School Nr. 1 in Sarkad, too.

Mr. Ferenc Kesztyűs is counted as one of the versatile highly gifted persons, who has deserved the superlative qualification in painting, too. He is in full possession of certain knowledge of drawing and continues fruitful activity in forms of applied arts. He has won remarkable success in graphical design of typographical products. Nowadays he is getting more and more popular due to his modern and witty fire – glazed – ceramics paintings.

Various features of Hungarian pictorial are easily discernible in the art of Mr. Ferenc Kesztyűs, signs in which it distinctly manifests itself the pursuance of the colouring and unambiguous style of ancestors in Nagybánya and Szolnok. He is not only carrying on but also developing and modernly applying this style, not only in case of still – life and scenery, but also in connection with portrayal, too.

Mr. Ferenc Kesztyűs played an important and determinant role in working out a new method of an art – invention. He became the initiator and partaker of the process getting known as fire – glazed – ceramics painting. It satisfies the demands of table – picture and mural – painting present as well as in the future, too.

Together with two collaborators and by the moral and material support of the working team in an exellently equipped laboratory of Building – Ceramics company (Épületkerámiai V.), after a four – year – long experiment sequence Mr. Ferenc Kesztyűs worked out the durable procedure of the technique with regard to the chemical formula as well as to the artistical execution, too.

Fire – glazed – pottery (ceramics) lends itself particularly well to make today s and tomorrow s way of life beautiful as if by magic and to take it out of the monotony, caused by the mass- producted thing around us. What is more these works of art are defying the rolling years and the inclemencies of cruel weather.

Accordingly the goverment quaity control tests, fire – glazed – ceramics endure without damage the tribulations of changes in temperature between –40° and +1200° Celsius.

This feature – especially below freezing point – is the main, fundamental conditions of Durability in our zone and territories lying north of us.

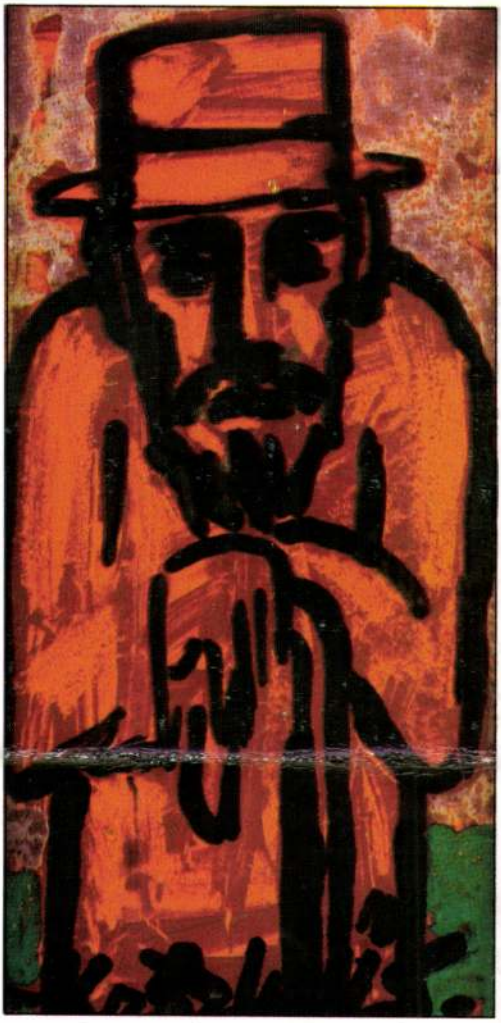

Apóka (40 × 20 cm, tűzzománc kerámia)

Besides the advantageous figures it is the intensification of colour – effects that is the most attractive property of fire – glazed – ceramics. This is the reason why the wide applying of fire – glazed – ceramics could be a benefaction to society. A benefaction that could change the frame of life more serene and cheerful as well as the atmosphere of homes and public places, too.

Dr. Gábor Ö. Pogány
art - historian ret.
Director-general of Hungarian National Gallery

A fotókat készítette: Kesztyűs Tibor
Fotos: Tibor Kesztyűs
Photos: Tibor Kesztyűs

KESZTYÜS Ferenc

MN 1998. június 25.

KESZTYŰS FERENC kiállítása nyílik meg ma este hat órakor a Béke Galériában (Budapest VI., Teréz krt. 43.).

763. FRANK János: Tárlat a vagonban. = É
12-13. {tm "Frank János 763:"}

764. FRANK János: Vándorkiállítások' 55.
12-13. {tm "Frank János 764:"}

765. HÁTTÉR-KÉP' 87. Gödöllő, Gödöllői Ga
GOLOVICS Lajos = Művészet, 28, 1987, 9. 5

766. HÉT művész kiállítása. [Bakos Ildikó
Zámbó István, Szűts Miklós, Váli Dezső, V
Múzeum, 1987. ápr. 29.-máj. 24. A kiáll.
ill. E **ism.** BOROS Géza = Művészet, 28, 19
Hétfejű tárlat. = Élet és Irodalom, 1987.
{tm "Bakos Ildikó 766:"}{tm "Böröcz Andrá
"Zámbó István ef 766:"}{tm "Szűts Miklós
"Vojnich Erzsébet 766:"}{tm "Gyetvai Ágne

767. HETVEN év a békéért. Kiállítás a Vig
Szerk. Bajkay Éva. Bp., Vigadó Galéria, 1

768. Hódmezővásárhelyi Őszi Tárlat (33).
1986. okt. 5 - nov. 16. > 1986, 1280. **isr**
36-39. ill. {tm "Nagy Imre 768:"}

769. HUDRA Klára: Kortárs erdélyi műterme
ill. {tm "Hudra Klára 769:"}

770. H. K. [HUDRA Klára]: Plein air... k

A PESTI Színházban Harold Pinter Árulás című darabjából szeptember 30-án és október 2-án, mindkét alkalommal este 7-kor tartanak főpróbát. (Az 1-jére meghirdetett főpróba elmarad.) Jegyek százforintos egységáron válthatók.

ÖRÖMTANYÁK. Siófokon, a Szűcs Menyhárt utcai masszázsszalonban a manökenként foglalkoztatott hölgyek, míg a Kiliti városrész sörözőjében a vonzó küllemű alkalmazottak „álltak az urak rendelkezésére". Óránként tizenkétezer forintért, illetve ennek megfelelő valutáért. Egy külhoni urat pucéran értek tetten a masszázsszalon egyik szobájában, és bár az ott dolgozó nyolc magyar lány tagadta, hogy szexuális szolgáltatást nyújtott, számos áruló jel utalt erre. Akárcsak Kilitiben. A tulajdonosokat őrizetbe vették

DUGÓ A NAGYKÖRÚTON. Villamos és személygépkocsi ütközött össze hétfőn 18 óra után Budapesten, a József körúton, a Rákóczi tér közelében, és a baleset miatt közlekedési dugó alakult ki. Az utasokat buszok szállították. A balesetben két személy szenvedett könnyebb sérüléseket.

LEHÁR FERENC halálának 50. és Giacomo Puccini születésének 140. évfordulója tiszteletére a két zeneszerző barátságáról tart előadást dr.Vértes László. A programot a komáromi Klapka György Múzeumban (Kelemen László utca 22.) Számadó Emese igazgatónő szervezi; időpont: ma 17 óra.

KESZTYŰS FERENC grafikus- és festőművész reprezentatív kiállítása a Magyar Borok Háza földszinti Dionüszosz Galériájában (Budapest I., Szentháromság tér 6.; bejárat a Hiltonnal szemben) ma, kedden 17 órakor nyílik meg. A tárlat október 26-ig tekinthető meg, naponta (szombat, vasárnap is) 11–19 óra között.

A SZABADKŐMŰVESSÉG történetéről előadás-sorozat kezdődik a TIT-ben november 3-tól. Előadó: dr. Berényi Zsuzsanna Ágnes, a történettudomány kandidátusa. Beiratkozás a Kossuth Klubban (Bp. VIII., Múzeum u. 7.) október 9-ig 15 és 18 óra között.

MŰSORVÁLTOZÁS. Az MTV 2 mai műsora 7.15 és 16.30 között a következőképpen alakul: 7.15 Határtól határig 7.30 Tudóra 8.30 Közvetítés a parlament üléséről.

KESZTYŰS Ferenc
Magyar Nemzet 1998. szept. 29.

sorban állhatok. Elképzelhető, hogy mit jelent a Zorro bemutatóján hallani, hogy a közönség szívből nevet a poénokon. Flamenco-énekesnők mondogatták, a csillagok, akik mindig önmagukat játsszák, és akiknek éjjelnappal ragyogniuk kell. Én nem azonosulok ezzel, nem ragyogok 24 órán át."

Hamarosan megtartják a bem

Listára került III. E

Nagy-Britanniában hivatalosan is *Shakespeare* történelmi drámájává nyilvánították azt a 400 évvel ezelőtt írt színművet, amely a XIV. század eleji lovagok életét és bátor cselekedeteit beszéli el *III. Edward* angol király uralkodása idején. Az 1590-es években született színdarabot napvilágra kerülése óta ismeretlen szerző műveként jegyezték. Mostantól az Arden kiadó, Shakespeare örökségének hivatalos gondozója felvette a drámát a nagy angol író műveinek listájára 39. színdarabként. A kiadó amerikai számítógépes elemzéseknek vetette alá a darab hét létező példányának szövegét és nyelvezetét. „A számítógépek alátámasztották a korábbi véleményeket, hogy a III. Edward teljes mértékben Shakespeare műve. Kimutatták az összes jellegzetességet, de leginkább a mű nyelvezete, retorikája, könyörületessége és emberiessége az, amely kizárja a többi *Erzsébet* kori drámaírókat, akik netán a darab esetleges szerzői lehetnének – közölte az Arden egyik szerkesztője.

A színházi rendezők már alig várják, hogy műsorra tűzhessék az ötfelvonásos darabot, amelyet az ifjú Shakespeare 1594–95-ben, a Rómeó és Júlia papírra vetése előtt írt, amikor „pihent", mivel a londoni színházak zárva voltak a pusztító pestisjárvány miatt. Barátaival közösen írta a művet, amely végül is nem volt sikeres, sőt a bíróság négy évvel később be is tiltotta, aggódván amiatt, hogy túl éles hangon ítéli el a skótok fosztogatását, éppen amikor a skót *VI. Jakab* örökli I. Erzsébet angol uralkodó elárvult trónját.

Az elmúlt négy évszázad során számtalanszor fellángolt a vita a szerző kilétéről, és 1904-ben felvették a darabot a lehetséges Shakespeare-művek listájára. A színmű a százéves háború első

* Különleges ajánlatunk *

Hajat hajért

A '70-es években nagy divat volt a paróka, majd' minden nő hordta. Persze most is kapható vendéghaj, ám az erre szakosodott üzletek sajnos már régen nem a fenti okból léteznek. A fodrászattól átpártolt Vágvölgyiné, a *Kertész utca 42-44. szám alatti Parókaszalon* egyik tulajdonosának elmondása szerint parókát zömmel gyógyászati segédeszközként váltanak ki receptre olyan betegek, akik kezelésük mellékhatásaként időszakosan elvesztik a hajukat...

Az itt vásárolható parókák nem csak ebben különböznek a '70-es időkbeliektől, hanem az „anyagát" illetően is. A műanyag műszálból gyártottak is annyira élethűek, hogy csak szakavatott szem veszi észre. Az igazi hajból mindenféle, kizárólag kézzel „kivitelezhető" trükkökkel készített vendéghajak, illetve pótlások pedig szinte a megszólalásig hasonlítanak az eredetire. Hiszen bármilyen hajszínt be tudnak keverni, mint ahogy a különféle fazonok sem jelentenek problémát. A Parókaszalonban tehát igen széles kínálattal (a legolcsóbb 3575 forintostól egészen a több tízezresekig) szolgálnak, mi több parókatisztítással is.

MESTERSÉGEK

Akit a múlt kötelez...

Kozmáné Molnár Mária vonzza a férfiakat... Vonzereje a szakmájából (is) adódik, ugyanis festőhengerek, illetve festőszerszámok készítésével foglalkozik. Más „ipar" gondolatával sohasem foglalkozott, hiszen elmondása szerint nem is lehetett volna más belőle. Szavaival élve: „egyszerűen belenéveltek"...

Tizennégy éves korától kezdte a szakmában igen híres édesapa lánya beavatását, amikoris a nyári szünetekben egy-egy hónapig a műhelyében tanítgatta. Az érettségi után aztán még cirka 15 évig maradt Kozmáné Molnár Mária szülője „szárnyai" alatt és csak '78-ban döntött úgy, itt az ideje kirepülni a fészekből, s megnyitotta önálló üzletét. Az idők során Kozmáné Molnár Annának olyannyira sikerült apja nyomdokaiba lépnie, hogy maga is országos, sőt nemzetközi elismertségre tett szert. Számtalan „festő" terméket kínál az Almássy tér 15. szám alatti műhelyében, például az általa szabadalmaztatott, MOL-MÁR védjeggyel ellátott univerzális díszítő csíkhúzó önetetős készüléket is. Emellett ezernyi kicsi, közepes, illetve nagy hengerminta van nála raktáron (*képünkön*), mivel a legelőször készített „fazontól" a legutolsóig megvan minden valaha is saját, illetve segítői keze nyomán megörökített minta. Így az sem jelent gondot, ha éppen 1979-es mintát kérnek tőle... Egyébként minden évben 200 új produktummal rukkol elő, melyek nem mellékesen egytől-egyig kizárólag a saját ötletei. Ötletekből tehát nincs hiány, bárcsak a megrendelése is ennyi lenne. S akkor nem szorulna arra, hogy a téli holtidő miatt a műhelye mellett egy édességboltot is üzemeltessen...

Határtalan művészet

A kis ember nagy dologba vágott bele: az örökkévalóságot célozta meg. Az eszköz adott volt hozzá, „csak" szentesíteni kellett. Hosszas évi kísérletezéssel, energiával feltalálta a tűzzománc-kerámiát, amely dacolhat évek, évszázadok, évezredek múlásával, a szeszélyes időjárással, veszélyes anyagokkal (savak, gázok, gőzök), mínusz 40 és plusz 1200 Celsius fok között elpusztíthatlan. Ráadásul fény- és kopásálló is, no és törhetetlen... „Hallhatatlanság" tehát hallhatatlanságot ad a festőművésznek. Konkrétan a „szülőatya" Kesztyűs Ferencnek és fiának, Tibornak, akik a nagy titok tudói.

A kerámiának az időn kívül a méret sem szabhat határt. Példának ecsetelhető az Épületkerámia-ipari Vállalat főbejáratának homlokfalát 10 négyzetméteren (!) díszítő festmény, de nem kisebb Kesztyűs-alkotás a Debreceni Református Kollégium dísztermének főfalán lévő címer sem... Az 1949 óta Erzsébetvárosban élő Kesztyűs Ferenc művészetének mindez csupán egy szelete, hiszen jómaga freskóművésznek vallja magát (többek között az ő keze nyomán is születtek újjá az Operaházban, az Országházban, a 100 éves Örökimádó templomban található freskók), de készít olajképeket, grafikákat, sőt karikatúrákat is. Emellett tanít és kiállít - világszerte...

A háromszoros nemzetközi ezüstérmes festő- és grafikusművész neve jól ismert számos hazai, nemzetközi egyéni és csoportos tárlat kapcsán, s nem egy műgyűjtő, illetve múzem (pl. Havannában, Montreálban) őrzi műveit. Ezeknek tudatában nem meglepő, hogy az Amerikai Életrajzi Intézet által szerkesztett Kiemelkedő Művészek Nemzetközi Címlistája c. lexikon kilencedik kiadásában már őt is feltüntetik...

Fotók: Galambos Anita

Lehullt az álarc

Az MTI-től származó hír szerint a rendőrségnek sikerült elfognia a március 12-i Dohány utcai gyilkosság egyik elkövetőjét, aki a kihallgatáskor beismerő vallomást tett.

Az ominózus, gyilkossággal végződő rablást négy álarcos követte el a Dohány utca 30. szám alatti egyik lakásban. A tettesek H. Ernő kereskedőhöz törtek be, mivel a sértett rokonain keresztül arról értesültek, hogy a lábellikben „utazó" férfinak, illetve családjának sok a pénze. Az álarcos kvartett a családot a szobákba terelte, mire H. Ernő szamurájkarddal támadt rájuk. Az egyik elkövető erre belelőtt a sértett kezébe, majd társaival menekülőre fogta a dolgot. H. Ernő üldözőbe vette őket, eközben kapott halálos fejlövést.

A három további gyanúsított közül már csak ketten vannak szökésben, ugyanis a rendőrök megtalálták a 39 éves Baktai Miklóst is, pontosabban annak holttestét saját kocsijában, Dunakeszi határában. Valószínűsíthetően öngyilkos lett.

Zöldeket beszélt

A fantomképen látható Zöld András ellen eljárást folytat a VI.-VII. kerületi Rendőrkapitányság, mert alaposan gyanúsítható azzal, hogy márciusban több helyre is becsöngetve bírósági végrehajtóként adta ki magát. Az eddig feljelentést tett egyik sértettől 180, a másiktól 300 ezer forintot kért el letétként azért, hogy végrehajtó által lefoglalt gépkocsit szerezzen nekik. Igazolásként - mindkét alkalommal valószínűsíthetően hamis - átvételi elismervényt adott, melyeken viszont a sértettek neve nem szerepelt.

A kapitányság várja további sértettek jelentkezését, illetve azokét, akik bármilyen felvilágosítást tudnak adni a nevezett személyről. *Telefonszám: 322-7880/188 mellék.*

A látszal néha csal!

Továbbra is sok azon bűnesetek száma Erzsébetvárosban, melyek során a tettesek jóhiszemű idős, egyedülálló lakosokat károsítnak meg. E személyek azzal az indokkal keresik fel otthonukban őket, hogy a gáztűzhelyet, a vízvezetékeket jöttek ellenőrizni, vagy az önkormányzat megbízásából nyugdíjkiegészítést hoztak, illetve felmérést készítenek a nyugdíjasok helyzetéről. Megnyerő módoruk miatt rögtön az idősek bizalmába férkőznek, s az „ügyintézés" közben mindent szépen feltérképeznek a lakásban. Az alkalmas pillanatban aztán egy pohár vizet kérnek, vagy a mellékhelyiségbe kéredzkednek, ami untig elég idő ahhoz, hogy közben ezt-azt elemeljenek.

A VI.-VII. kerületi kapitányság Bűnügyi Osztálya ezért kéri az időseket, anélkül senkit ne engedjenek be a lakásukba, míg el nem kérték és meg nem nézték az illető igazolványát. Ha pedig az azt mondja, hogy momentán nincs nála, akkor pláne ne eresszék be! Akinél felbukkanának a fenti ürügyekkel ilyen személyek, az haladéktalanul értesítse a hatóságot a *107-es hívószámon*!

Drága „parkolócédulák"

Az elmúlt hónapban 125 figyelmeztetés mellett összesen *217 esetben róttak ki helyszíni bírságot,* továbbá húsz alkalommal feljelentéssel éltek a Fővárosi Közterület-felügyelet VII. kerületi, Rózsa utca 20. szám alatti alközpontjának (tel.: 351-9374) munkatársai - tudtuk meg *Völgyi Gézától*, az alközpont vezetőjétől. *A 278 ezer 500 forintot* közterület engedély nélküli használatáért, illetve azon történő engedély nélküli árusításért, szabálytalan parkolásért, kutyával való veszélyeztetésért, köztisztasági szabálysértésért, parkrongálásért, útügyi szabálysértésért, üzemképtelen gépjármű engedély nélküli tárolásáért, s falragaszok tiltott elhelyezéséért szabták ki.

A bevétel jelentős részét a KRESZ-szabálysértések (szabálytalan parkolás) tették ki 170 ezer forint értékben. Érdekesség, hogy szokatlanul nagy számban intézkedtek falragaszok tiltott elhelyezése (17 eset) és parkrongálás (4) miatt.

Védelmi versengés

A VII. kerületi polgári védelmi parancsnokság a hagyományok szerint az idén is megrendezte az erzsébetvárosi iskoláknak kiírt ifjúsági versenyét az önkormányzat, az ESE, a Krasznár és Fia Könyvkereskedés, illetve a Shardon Kft. támogatásával. A vetélkedésre öt általános- és két középiskola nevezett: előbbiek közül az „Alsó erdősoriak", utóbbiaknál a Madách Gimnázium csapata került ki győztesen - tájékoztatott *Lisztes István* parancsnok.

Az Orczy-kertben szerzett elsőség egyúttal az áprilisi fővárosi döntőbe jutást is jelenti számukra.

PROFIK: - Ahová lépünk, ott „fű" nem terem...

Tüzes tananyag

Mivel az 1996 áprilisában jóváhagyott tűzvédelmi törvényben a tűzvédelmi ismeretek kötelező oktatása is szerepel, ezért a BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság Tájékoztatási és Társadalmi Főosztálya a 3-6, illetve 6-14 éves korosztálynak készült kiadványait több oktatási intézményébe is eljuttatta véleményezésre, felhasználásra. Mintegy 150 óvodában, s 260 általános iskolában próbálták ki, ilyen bázisiskola volt a VII. kerületi, *Dob utcai Magyar-Angol Kéttannyelvű Általános Iskola és Vendéglátó Szakiskola* is.

A pozitív visszajelzéseknek köszönhetően az 1998/99-es tanévben *közel 1600 intézmény „vette át"* az anyagot, s tanítja.

A pedagógusok munkáját emellett könnyíti a külön a számukra szerkesztett Tanári kézikönyv és tanmenet, mely az interneten is olvasható (*HTTP://www.OKI.hu*).

A főosztály a következő tanévre szeretné az iskolások füzetsorozatát számítógépes oktatójátékkal kiegészíteni, továbbá a tanárok továbbképzését megszervezni. A tervek között szerepel még módszertani és szakmai videoanyagok készítése.

A főosztály várja további intézmények jelentkezését az alábbi címen és telefonszámon: VI., Izabella utca 62-64., 266-1193.

Cziffra György portréja (20 × 30 cm tűzzománc-kerámia)

KESZTYŰS FERENC

művészete

DIE KUNST VON FERENC KESZTYŰS
THE ART OF FERENC KESZTYŰS

KESZTYŰS FERENC 1932-ben született Sarkadon. A fővárosban él és alkot. Állandó kiállítása Budapesten a *Gambrinus*-ban (Teréz krt. 46. sz.) valamint Cegléd központjában, az Arany Oroszlánban, magángalériája pedig Budapesten a VII. kerületben, Damjanich utca 26/a. VI. emelet 11. alatt tekinthető meg. (Telefon: 142-1210)

Neve jól ismert számos hazai, nemzetközi egyéni és csoportos kiállítás kapcsán. Olaj- és tűzzománc-kerámia alkotásaival, grafikáival, karikatúráival több kontinensen számos alkalommal mutatkozott be, s nem egy műgyűjtő és múzeum (Sarkad, Berettyóújfalu, Operaház, Ancona, Prága, Gabrovo, Montreal, Havanna, Guadalajara stb.) őrzi műveit.

Mint festő- és grafikusművész, karikatúrista, hazai és külföldi lapokban rendszeresen publikál. Az olaszországi Anconai Nemzetközi Grafikai és Humor Biennálén háromszor tüntették ki ezüstéremmel, itt és más nemzetközi kiállításokon – Havanna (Kuba) bronzérmet, Montreal (Kanada), Guadalajara (Mexikó), Gabrovo (Bulgária), Prága (Csehszlovákia) – számos diplomát kapott.

Két társával ő dolgozta ki a tűzzománc-kerámia festészet alapjait, amely az egyetemes képzőművészetnek teljesen új műfaja, az építészetnek külső és belső murális díszítő eleme lett. A tűzzománc-kerámia alkalmas arra, hogy a mai és holnapi életformát kellemessé varázsolja, s kiemelje a mindannyiunkat körülvevő tárgyak tömeggyártásának egyhangúságából, mégpedig úgy, hogy dacoljon az idők múlásával, a mostoha időjárás ártalmaival. Az állami minőségellenőrzés vizsgálatai szerint a tűzzománc-kerámia mínusz 40 és plusz 1200 C fok között károsodás nélkül állja a hőmérséklet változásaival járó megpróbáltatásokat, ami – különösen a fagypont alatt – a mi égövünk tájékán és északabbra a tárgyak tartósságának elemi feltétele.

Kesztyűs Ferenc e művészi találmányának kimunkálásával elindítója lett és döntő szerepet tölt be a tűzzománc-kerámia festészet néven mindinkább ismertté váló, a jelen és a jövő ízlését a táblakép és murális festmény igényét kielégítő eljárásnak.

Mint újszerűséggel: tűzzománc-kerámia festményeivel 1985-ben őt mutatta be a magyar állam az NSZK-beli frankfurti tavaszi, majd az őszi nemzetközi vásáron.

Würtz Ádámmal és Zengő Sz. Mihállyal közösen készített nagyméretű tűzzománc-kerámia alkotása az Épületkerámiaipari Vállalat főbejáratának homlokfalát, egyéni nagyméretű murális tűzzománc-kerámia faliképei pedig a Debreceni Református Kollégium dísztermének főfalát, valamint a sarkadi I. számú iskola homlokzatát díszíti.

A gyártmány előnyös számadatai mellett a színeffektusok felfokozása a tűzzománc-kerámia legvonzóbb tulajdonsága, amiért is széleskörű alkalmazása társadalmi méretű jótéteménnyé válhat.

Kesztyűs Ferenc művészi munkássága mellett évtizedek óta képzőművészeti missziót is teljesít. Az országban elsőként létrejött Művészeti Tárló megálmodója, létrehozója, melynek elnöke volt. Ötlete és tervei alapján született meg a neves, magyar kortársművészeteket bemutató Művészeti Tárló Almanachja. A budapesti Műgyűjtők és Műbarátok Egyesületének irodalmi és képzőművészeti titkára, majd a Móricz Zsigmond Képzőművészek és Írók Baráti Körének megalapítója, művészeti titkára és elnökhelyettese volt. Csaknem egy évtizeden át vezette Budapesten a VIII. kerület Rákóczi tér 2. szám alatti HNF „Kis Galériát", ahol számos képzőművészt, írót és költőt mutatott be. Megalapítója és főtitkára a Párizsi Independants Szalon kinyújtott karjaként és erkölcsi támogatásával működő, 1992 tavaszán létrejött Független Magyar Szalon Képzőművészeti Egyesületének, melynek kiállításai keretében már eddig is több művészt mutatott be. Adományaival megalapítója és létrehozója a sarkadi képzőművészeti múzeumnak, amely más hazai településeknek és városoknak is példaértékkel szolgálhat.

Dr. Pogány Ö. Gábor
művészettörténész,
a Magyar Nemzeti Galéria ny. főigazgatója

Meghívó

Az EL KALÁSZI GALÉRIA és a XÉNIA KÖNYVKIADÓ
szeretettel meghívja Önt, családját, barátait és ismerőseit

KESZTYŰS FERENC

háromszoros nemzetközi ezüstérmes grafikus- és festőművész

Budapest III., Dereglye u. 1. sz. alatt nyíló kiállításának megnyitó ünnepségére
1994. október 14-én (péntek) 17 órára

A kiállítást megnyitja:
TARLÓS ISTVÁN
a III. kerület polgármestere

Közreműködik:
DR. BŐZSÖNY FERENC
a Magyar Rádió főbemondója

valamint

BODZA KLÁRA
dalénekes

A tárlat megtekinthető: november 2-ig (szombat, vasárnap kivételével)
naponta 9–15 óra között

Az alkotások a helyszínen megvásárolhatók

A kiállítás védnöke: Dr. Hricsovinyi István ügyvéd, valamint
Dr. Zwada András, a Magyar Újság – Szülőföldünk zürichi felelős szerkesztője

Szponzor: Keresztes Béla képkeretező

Ön kivételezett személy, éljen a lehetőséggel!

KUPON

E Kupon felhasználásával Önt a kiállításon 10%-os, a művész galériájában (1071 Budapest, Damjanich u. 26/a, Telefon: 142-1210) pedig 20%-os képvásárlási kedvezmény illeti meg.

Ars poeticám

„Impresszionista és expresszionista festő vagyok. Művészi hitvallásom számomra kettős tartalmat jelent. Ami a formát illeti; nem kötöm magam sem egyfajta kifejezési formához, sem egyfajta stílushoz. Érzelmeimet, gondolataimat megfogalmazom grafittal, tussal, kerámia-tűzzománccal, akvarellel, pasztellel vagy olajjal. Művészi értelemben »mindenevő« vagyok: tájkép, csendélet, portré, enteriör, vagy a groteszkig hajló karikatúra, értéksorrend nélkül egyaránt fontos számomra. Él bennem az a hit, hogy a festészetben, a grafikában nem egyetlen műfaj vagy stílus jellemzi a művészi értéket. Ami a tartalmat illeti; immár halálomig tartó meggyőződésem, hogy a művészet minden játékossága mellett is komoly dolog, célja nem lehet más, minthogy emberi tartalmakat hordozzon, a tisztesség, hűség, az igazság, az emberség hordozója legyen. Nem hiszem, hogy a művészet a sznobizmus, a hazudozás s blöffölés szolgája lehet. Hiszem viszont, hogy minden igazán tiszta művészi szándék szükségképpen közérthető kell, hogy legyen, szolgálnia kell az embert, az ember szebbre, jobbra, nemesebbre vágyódását. És hiszem azt is, hogy ebben a törekvésemben találkoznia kell a művésznek és a közönségnek."

Kesztyűs Ferenc

Barcs János:

MICSODA TÁJ, MICSODA VILÁG

(Kesztyűs Ferenc képei alá)

Ennyi ragyogó pompa láttán,
barlangjába bújhat a sátán.
Vén csónakok hangja morajlik:
Bár csobbanásuk nem is hallik.
Tó-parti nádas; kis nyaralók,
nyugtatják a pihenni akarót.
Kesztyűs mester ecsetje alatt
a felhő-nyáj hangtalan halad: –
S könnyed széllel szaladnak a fák,
micsoda táj s micsoda világ
kel életre a fehér vásznon,
mindenségből messze kilátón.
Lágyan; könnyedén kezelt ecset,
szelídítget vad fellegeket.
Csendélet, színes virágcsokor
mögött, szállni vágyik a bokor.
Istentől áldott kéz festhet csak
ilyen fényes alkotásokat...
Tűzzománc kerámiák –, képek
összhangja ez: Nézdd: s tárulj lélek!

FERENC KESZTYŰS wohnt und schafft im Haus, Budapest VII. Damjanich u. 26/a. (Telefon: 142-1210)

Sein Name ist gut bekannt in zahlreichen einheimischen, internationalen, individuellen und Gruppen-Ausstellungen.
Er hat sich mit seine Öl- und feueremaillierte – Keramie Werke, mit seine Graphiken und politischen Plakaten auf mehrere Kontinenten vielmals vorgestellt, und nicht ein Museum und Kunstsammler bewahrt seine Werke.
Als Graphikkünstler und Karikaturist publiziert er regelmässig in zahlreichen in- und ausländischen Blätter. In Ancona (Italien) veranstaltete Internationalen Graphik und Humor-Biennale hat er zweimal die Silbermedaille gewonnen, hier und auf andere internationale Ausstellungen Montreal (Kanada), Guadalajara (Mexico), Havanna (Kuba), Gabrovo (Bulgária), Praha (Tschechoslowakei) – bekam er zahlreiche Diplome.
Mit zwei seiner Mitarbeiter hat er die Gründe der feueremaillierten-Keramik-Malerei ausgearbeitet, welche für die allgemeine Bildende Kunst eine ganz neue Gattung ist, und für die Architektur inneren und ausseren muralisches Ornamentsmotiv geworden ist.
Als Neuartigkeit: Im Jahre 1985 hat ihn der ungarische Staat an der Frankfurter internationalen Früflings- und Herbstmesse vorgestellt. Zusammen mit Ádám Würtz und Michael Sz. Zengő gemachte beträgliche feueremaillierte-Keramikwerke schmückt die Fassade des Haupteinganges der Épületkerámiai-ipari Vállalat, das selbstgefertigte grosse muralische feuereimalier Keramik Wandbilder schmücken die Hauptwand des Festsaales des Reformierten Kollegiums aus Debrecen, sowie die Fassade der Schule Nr.1. in Sarkad.
Ferenc Kesztyús gehört zu den vielseitigen Talenten der auch in der Malarei die superlativische Qualifikation Bezeichnung verdient hat.
Er ist im Besitze einer unfehlbaren Zeichnentechnik, führt eine ergebnisvolle Tätigkeit in den verwendeten Gattungen der Bildenden Künste, hat aufmerksambare Erfolge erreicht in der graphischen Planung der Druckerzeugnisse, und neulich haben ihm die erwähnte neuartige geistreiche Feueremailier-Keramie-Gemälde immer mehr populär gemacht.
Mehrere Eigenschaften des ungarischen Malerischen ist in der Kunst von Ferenc Kesztyús zu entdecken, in welcher unmissverständlich sich die Fortsetzung des selbstverständlichen Styl der Nagybányaer und Szolnoker Vorgänger Weiterentwicklung, moderne zeitgemässe Verwendung, und nicht bloss in der Hinsicht der Bearbeitung der Stilleben, aber auch in die Bearbeitung im Zusammenhang mit der Menschendarstellung – zeigt.
Ferenc Kesztyús spielte eine entscheidende Rolle bei der Ausarbeitung einer künstlerischen Erfahrung, er war Starter und Teilnehmer der mit Feueremailier-Keramik Namen immer bekannter gewordenen, des Geschmacks von heute und Morgen die Befriedigung des Anspruchs des muralischen Gemälde- Verfahrens.
Mit zwei Mitarbeiter und materiellen und moralischen Unterstützung der mit der ausgezeichnet ausgerüsteten Laboratorium versehene Kollektive der Épületkerámiai Unternahmen er als Ergebnis, nach einer vierjähriger Versuchs-Serie die Methode der dauerhaften malerischen Technik sowohl im Sinne der chemischen Formell als auch der artistichen Ausführung ausgearbeitet Die Feueremailier-Keramie ist geeignet dazu, die heutigen und morgige Lebensform gemütlich zu zaubern uns alle herausheben von der Eintönigkeit der uns umgebene Massenproduzierung der Gegenstände, undzwar so, dass es trotzt mit den Vergehen der Zeit, mit den Schaden Unwetters.
Laut Untersuchung der staatlichen Qualitätskontrolle hält sich die Feueremailier-Keramik zwischen –40 und +1200°C Temperaturveränderung ohne Schaden, was besonders unter den. Gefrierpunkt – elementare Bedingungeder Dauerhaftigkeit der Gegenstände in unsere Zone sowie nördlich dieser ist. Neben den vorteilhaften Rechnungsdaten ist die Steigerung der Farbeffekten die reizende Eigenschaft der Feueremailier-Keramie insofren die weitverbreitete Verwendung für ein gesellschaftsmässiges Wohltuhen wäre, heiter und fröhlich machen die Rahmen des Lebens, sowie die Amosphäre des Zuhause und des öffentlichen Gabietes.

Dr. Gábor Ö. Pogány
Kunsthistoriker
früher Hauptdirektor der Ungarischen Nationalgalerie

FERENC KESZTYŰS lives and creates works of art in Budapest, Damjanich u. 26/a. (Telefon: 142-1210)

His name is well-known in connection with several native and international, individual as well as collective /team/ exhibitions. He has already presented himself in many places in several continents with his oil and fire – glazed – ceramics work of art, political placards, graphics and caricatures. There is not only one museum as well as collector, too saving his workpieces.
As a graphic artist and caricaturist he regularly publishes in several local and foreign newspaper and periodical. Twice he won the silver medal of International Biennal of Graphic and Humour in Italy. Here and at other international exhibitions he got several diplomas, too. (Montreal – Canada, Guadalajara – Mexico, Havanna – Cuba, Gabrovo – Bulgaria, Prague – Chechoslovakia). In co-operation with two of his collaborators, he worked out the grounds of fire – glazed – ceramics painting. This method is an absolutely new form of universal visual arts and it has become the decorative motif of interior and exterior architecture. It was he, who was introduced by the Hungarian State as a novelty with his fire – glazed – ceramics paintings at the international spring and autumn fair in Frankfurt am Main in 1985.
A large – sized fire – glazed – ceramics piece os his art – made in collaboration with Adam Würtz and Mihály Sz. Zengő – decorates the main entrance facade of Épületkerámiai Vállalat.
His large – sized mural fire – glazed – ceramics wall – picture of his own making decorates the ceremonian hall – headwall of the Calvinist College in Debrecen and the facade of School Nr.1 in Sarkad, too.
Mr. Ferenc Kesztyús is counted as one of the versatile highly gifted persons, who has deserved the superlative qualification in painting, too. He is in full possession of certain knowledge of drawing and continues fruitful activity in forms

Sarkadi Kiskörös a cukorgyárral (50 × 70 cm olaj)

of applied arts. He has won remarkable success in graphical design of typographical products. Nowadays he is getting more and more popular due to his modern and witty fire – glazed – ceramics paintings.

Various features of Hungarian pictorial are easily discernible in the art of Mr. Ferenc Kesztyűs, signs in which it distinctly manifests itself the pursuance of the colouring and unambiguous style of ancestors in Nagybánya and Szolnok. He is not only carrying on but also developing and modernly applying this style, not only in case of still – life and scenery, but also in connection with portrayal, too.

Mr. Ferenc Kesztyűs played an important and determinant role in working out a new method of an art – invention. He became the initiator and partaker of the process getting known as fire – glazed – ceramics painting. It satisfies the demands of table – picture and mural – painting present as well as in the future, too.

Together with two collaborators and by the moral and material support of the working team in an exellently equipped laboratory of Building – Ceramics company (Épületkerámiai V.), after a four – year – long experiment sequence Mr. Ferenc Kesztyűs worked out the durable procedure of the technique with regard to the chemical formula as well as to the artistical execution, too.

Fire – glazed – pottery (ceramics) lends itself particularly well to make today s and tomorrow s way of life beautiful as if by magic and to take it out of the monotony, caused by the mass- producted thing around us. What is more these works of art are defying the rolling years and the inclemencies of cruel weather.

Accordingly the goverment quaity control tests, fire – glazed – ceramics endure without damage the tribulations of changes in temperature between –40° and +1200° Celsius.

This feature – especially below freezing point – is the main, fundamental condition of Durability in our zone and territories lying north of us.

Besides the advantageous figures it is the intensification of colour – effects that is the most attractive property of fire – glazed – ceramics. This is the reason why the wide applying of fire – glazed – ceramics could be a benefaction to society. A benefation that could change the frame of life more serene and cheerful as well as the atmosphere of homes and public places, too.

Dr. Gábor Ö. Pogány
art - historian ret. Director-general of Hungarian National Gallery

A fotókat készítette: Kesztyűs Tibor fotóriporter
Fotos: Tibor Kesztyűs Fotoreporter
Photos: Tibor Kesztyűs press-photographer

Privatizáció a gyakorlatban

(Folytatás az 1. oldalról)

feladat, ezzel szemben az állami támogatás bizonytalan, sőt évről-évre csökken. Ennyit a jelenleg nem megvásárolhatókról. Amelyik nem lakás céljára szolgáló helyiséget most meg lehet venni, mert meghirdették és a bérlője október 30-ig bejelentette vételi – semmi esetre sem kötelező – szándékát, ott is lényeges változások következtek be mind a felmérést, mind a kedvezményeket illetően. Amennyiben ezek a bérlők úgy döntenek, hogy az eladási ár ismeretében nem vásárolják meg a bérleményüket, ingyen hozzájutottak az értékbecsléshez. Amennyiben azonban megvásárolják, a következőkre számíthatnak: az ezerre tehető ilyenfajta bérlemények közül az előbb idézett határidőig mindössze negyven helyen készült el az értékbecslés, aminek a szoros határidőkből adódó időhiány volt az oka. A felmérést és becslést végző szakértők a hely és környezete, valamint a környéken kialakult árak figyelembevételével átlagárakat határoztak meg. A Gazdasági Bizottság álláspontja szerint ez igazságtalanságokat eredményezhetne, ezért igazságügyi ingatlanszakértővel minden egyes szerződés megkötése előtt az annak alapját jelentő ajánlatot a konkrét helyiségre vonatkoztatva felülvizsgáltattak és korrigáltattak.

A további értékbecslések úgy történnek, hogy a bérlő által a privatizáció módját szabályozó önkormányzati rendelet kihirdetését, 1992. november 13-át megelőző öt évben bizonyos célokat szolgáló ráfordításokat az indokoltságát mértékéig, de a becsült forgalmi értéknek legfeljebb húsz százalékáig figyelembe veszik. Az első szakaszban elkészült – és felülvizsgált – becslések által érintett bérlőket utólag felkérik, hogy dokumentálják a figyelembe vehető ráfordításaikat. A bizonyos célok: a közműfejlesztési hozzájárulások és az alapterületet növelő (pl. galéria) beruházások. Ezeket számlával kell igazolni. A százezer forintot meghaladó számlák esetében az önkormányzat a könyvbe tekintés jogát az elfogadás feltételeként köti. Egyéb, vagy öt éven túli ráfordításokat nem lehet érvényesíteni. Ennek az a logikája, hogy időhatárt kellett szabni, egyébként pedig ha valaki a Nefelejcs utcában (mondjuk!) karrarai márvány burkolatot építtetett be, amihez joga volt, ne az önkormányzattal akarja megfizettetni azt.

A rendelet szerint a figyelembe vehető csökkentések a forgalmi értékből (max. 20 százalék mértékig!) kerülnek levonásra, a fennmaradó összeg ötven százaléka pedig a vételár. A helyiség elidegenítésének következő évi folytathatósága esetén a törvény biztosította hatvan százalékos vételár helyett továbbra is az ötven százalékos – további kedvezmény! – ármegállapítást kívánják alkalmazni.

Reméljük, mindenki egyértelmű eligazodási lehetőséget talál ismertetésünkben.

Fürj

Cserkészek köszöntése

70 éves lett a Fasori Református Egyház 270. HAJNAL Cserkészcsapata. Egyházunk vezetői, felismerve az ifjúság vallás-erkölcsi nevelésének fontosságát, támogatták a cserkészcsapat megalakulását.

Születésnapja: 1923. október 13-a. Ettől a naptól hivatalosan tevékenykedett a világ cserkészetének ifjúságnevelési szempontjait követve cserkészcsapatunk. Egyházunk lelki irányítása, nevelése mellett olyan lelkes egyházi és világi vezetők irányították csapatunkat, akik az ifjúság nevelése terén igen jó hírnévre tettek szert.

Legkiemelkedőbb volt Karácsony Sándor csapatparancsnok, aki a magyarországi és határainkon túli cserkészmozgalomban az ifjúság nevelésével kapcsolatban számos tudományos művet írt. Tanításai napjainkban is jelentősek.

Egyházközségünk fiatalsága nagy lelkesedéssel vett részt csapatunk munkájában. A zavartalan békeévek után, a nagy világégést követően, 1945-ben csapatunk újra talpra állt, folytatva a nagy elődök munkáját. Ezt tehette 1948 szeptemberéig, amikor is rendeletileg a cserkészetet Magyarországon megszüntették. 40 év után újra megalakulhatott a Magyar Cserkész Szövetség és újra magasba emelkedhetett a liliomos cserkész lobogó. A sok vihart átélt „öreg cserkészeink" – a Fasori Református Egyház lelkes támogatásával, felismerve az ifjúság nevelésének fontos voltát, támogatták a cserkészcsapat újjáalakítását.

Cserkészcsapatunk 1990 januárjában újra zászlót bontott és újjászületve él és tevékenykedik.

Hálát adunk a Jó Istennek a 70 éves születésnap megéréséért, kérve, hogy a Fasori Református egyház vezetőinek adjon erőt, egészséget csapatunk munkájának megsegítésére, támogatására.

A 270. HAJNAL Cserkészcsapat pártoló és aktív tagjainak pedig: további JÓ MUNKÁT kívánunk, erőben és egészségben!

Molnár István
csapatparancsnok

Kettős születésnap az idősek klubjában

Az óvodások köszöntője

Komóczi József és Piri néni Gál Gyulával

Kettős ünnepre invitálták az Akácfa utcai klubtagok az otthon gondozott társaikat.

Minden ünnep akkor szép igazán, ha meg tudjuk osztani az örömünket másokkal. Ezek az idős emberek az év nagyrészét a lakáshoz kötve töltik így legalább a születésnapjukat közösen ünnepelhették.

Az ünnep másik oka a Komóczi házaspár hatvanadik házassági évfordulója. Az Akácfa utcai óvodások rövid műsorral kedveskedtek, majd Gál Gyula országgyűlési képviselő és Bartha Attiláné önkormányzati képviselő köszöntötte az ünnepelteket.

Kép és szöveg:
Tyukodi László

A VII. kerületi Molnár Antal Zeneiskola templomi hangversenysorozatára

bérletet hirdet

A hangversenyek időpontjai és helyszínei:
1993. november 19. (péntek) 17 óra Bécsi-Kapu téri Evangélikus Templom
1993. december 10. (péntek) 16.30 óra Szent István Bazilika
Jegyek 80, bérletek 200 forintos árban a Molnár Antal Zeneiskolában válthatók

(Bp., VII. Erzsébet krt. 32. ☎ 142-6128)

Október 26-án

Faragó János polgármester vendégei voltak a kerületben működő egyházak, hitközségek, valamint a parlamenti pártoknak képviselői. Ez a megbeszélés az 1991. óta bevezetett hagyomány része, ahol a polgármester megvitatja az egyházak és az önkormányzat közös ügyeit, problémáit. Tájékoztatást ad az egyházi ingatlanok visszaadásával kapcsolatban, és a résztvevők vacsora mellett baráti beszélgetést folytatnak.

Ez évben a közelgő választások miatt a pártok is szereplői voltak ennek a beszélgetésnek és közösen az fogalmazódott meg az egyházak, pártok, valamint a hivatal részéről, hogy valamennyien azt szeretnénk, hogy a kerületben a választások tiszták legyenek, ne egymás támadásával, hanem a kölcsönös megbecsülés jegyében bonyolódjanak le. Az eseményről a Nyitott Világ kábeltévé végig felvételt készített, amit egy későbbi időpontban közvetíteni fog a lakosság részére.

● ● ● ●

Október 29-én

az önkormányzat fennállásának 3. évfordulóján Faragó János polgármester vacsorával egybekötött találkozót adott az önkormányzati képviselők és a hivatal irodavezetői részére. Beszédében kihangsúlyozta, hogy az elkövetkezendő egy esztendőben mind a képviselő-testületnek, mind a hivatalnak mindent el kell követnie a kerület lakói érdekében.

● ● ● ●

November 2-án

Kesztyűs Ferenc nemzetközi hírű festőművész kiállítását nyitotta meg Faragó János polgármester a Budapest, VII., Hársfa u. 43. I. emeleti teremben.

A kiállítás ünnepélyes megnyitóján közreműködött *Baranyi Ferenc* költő, *Simor András* költő, *Glis István* gitárművész.

Tájékoztató az árengedményes bérlakások megvásárlóinak

A Budapest VII. ker. Erzsébetvárosi Polgármesteri Hivatal Pénzügyi és Költségvetési Iroda gyakorlatában a lakáseladások végelszámolási rendjéről. Érvényes: 1993. szeptember 24–december 15-ig.

❶ A Vevőnek a végelszámolásra vonatkozó igényét írásban kell bekérni a végelszámolás időpont megjelölésével.

❷ A végelszámolási kérelem elfogadásához a Vevőnek be kell mutatni:

– az adásvételi szerződést,

– a befizetett törlesztést igazoló csekkeket, illetve ennek megfelelő OTP igazolást, nyilvántartásainkkal való egyeztetés végett.

❸ A vételárhátralék kárpótlási jeggyel történő kiegyenlítése esetén a Vevőnek csatolni kell a kárpótlási határozat és a címletjegyzék másolatát 1-1 példányban. (A kárpótlási jegy csak saját jogon fogadható el!)

❹ A végelszámolás módja:

Az adásvételi szerződés 3. pont szerinti vételárhátralék két részösszegből (tőke rész + kamatrész) adódik, így azt fel kell bontani és külön-külön kell kiszámítani, nevezetesen:

a.) tőketartozásra

b.) kamat elszámolásra

Az elszámolási időszakra igénybe vehető 50 százalékos kedvezményt az esedékes tőketartozásból kell levonni, egyéb elszámolásokra (kamat, hátralékos befizetés stb.) nem érvényesíthető.

a.) tőketartozásból érvényesített kedvezmény az adásvételi szerződés 2.) pont szerinti vételárhátralékból levonandó az esedékes havi tőke részletbefizetések, az így adódó fennálló tőketartozásból levonandó az 50 %-os kedvezmény.

b.) Kamatelszámolás.

A kért elszámolási időszakra eső tényleges kamat és a havi törlesztésekben befizetett kamat különbözete adja a kamat differenciát.

A Vevő által befizetendő összeg a tőketartozás és kamatelszámolás együttes összege.

❺ A végelszámolás előző pontban ismertetett módja, értelemszerűen kiegészül, ha a Vevőnek:

Az esedékességnél – többlet befizetése van (a többlet összeg levonandó) vagy

– hátraléka van (késedelmi kamatot kell felszámolni).

❻ Külön kiemelendő, hogy a végelszámolt összeg összegszerűsége csak a megjelölt időpontban történő befizetés esetén érvényes.

A tűzzománc kerámia mestere

Kesztyűs Ferenc 1932-ben született Sarkadon. A fővárosban él és alkot. Állandó kiállítása Budapesten a Gambrinus-ban (Teréz krt. 46. sz.), magángaléria pedig a VII. kerületben, Damjanich utca 26/a, VII. emelet 11. alatt tekinthető meg. (Telefon: 142-1210)

„Neve jól ismert számos hazai, nemzetközi egyéni és csoportos kiállítás kapcsán. Olaj és tűzzománc-kerámia alkotásaival, grafikáival, karikatúráival több kontinensen számos alkalommal mutatkozott be, s nem egy műgyűjtő és múzeum (Sarkad, Berettyóújfalu, Operaház, Ancona, Prága, Gabrovo, Montreal, Havanna, Guadalajara stb.) őrzi műveit.

Mint festő- és grafikusművész, karikaturista, hazai és külföldi lapokban rendszeresen publikál. Az olaszországi Anconai Nemzetközi Grafikai és Humor Biennálén háromszor tüntették ki ezüstéremmel, itt és más nemzetközi kiállításokon – Havanna (Kuba) bronzérmet, Montreal (Kanada), Guadalajara (Mexikó), Gabrovo (Bulgária), Prága (Csehszlovákia) – számos diplomát kapott.

Két társával ő dolgozta ki a tűzzománc-kerámia festészet alapjait, amely az egyetemes képzőművészetnek teljesen új műfaja, az építészetnek külső és belső murális díszítő eleme lett.

Mint újszerűséggel: tűzzománc-kerámia festményeivel 1985-ben őt mutatta be a magyar

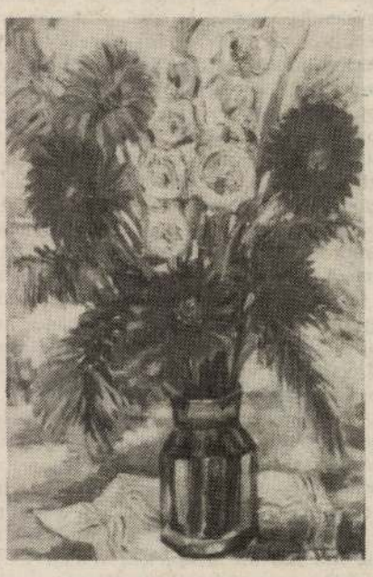

állam az NSZK-beli Frankfurti tavasz, majd az őszi nemzetközi vásáron.

Würtz Ádámmal és Zengő Sz. Mihállyal közösen készített nagyméretű murális tűzzománc-kerámia faliképei pedig a Debreceni Református Kollégium díszterménének főfalát, valamint a sarkadi I. számú iskola homlokzatát díszíti."

Egymásra utalva
(20 x 30 cm tűzzománc-kerámia)

KESZTYŰS FERENC

háromszoros nemzetközi ezüstérmes grafikus- és festőművész

művészete

DIE KUNST VON FERENC KESZTYŰS
THE ART OF FERENC KESZTYŰS

Richard Wagner portréja
(20 x 30 cm tűzzománc-kerámia)

KESZTYŰS FERENC 1932-ben született Sarkadon. A fővárosban él és alkot. Állandó kiállítása Budapesten a Hotel Tavernában (Bp. V., Váci u. 20.), magángalériája pedig a VII. kerületben, Damjanich u. 26/a, VII. emelet 11. alatt tekinthető meg. (Telefon: 342-1210)

Támadás (20 x 30 cm tűzzománc-kerámia)

Kedves Barátom!

67 éves lettél, én meg már el is múltam. E század rohanó történelmében rohantunk mi is labda, nő, eszme, pénz, igazság után. Egy valami tudott csak megállítani bennünket: A művészet!

Téged mint alkotót, engem mint befogadót.

Álljunk meg most is, mikor körülvesznek legújabb keretbeszorított életdarabjaid.

Emberi arcok, melyekhez emlékeidben sorsok, karakterek kötődnek. Tájképek, melyek utazásaid retina-naplói. A gyönyörű táj ihlette szín-kavalkád, vagy a tönkretett természet miatti lehangoló, fájdalmas szürkeség. Don Quijote és Sancho Panza! Melyik a kedvesebb szerep, amelyikbe bele-belebújsz?

Vagy a megriadt ló, melyben félelmet, de elszántságot is kelt az acsarkodó eb. Igen, itt sokan acsarkodnak és talán az oroszlánok magabiztos nyugalmával ezt is át lehet vészelni. Mennyi grafikai játékosság van ezekben az állatábrázolásokban. A nekifeszülő eb, a megriadt csikó, a harcra készülő oroszlánok feszes vonalai. A roggyant szamár és a ló idétlen vibráló bájos rajza.

És mikor pihen a festő? Amikor virágokat fest. A nagy kihívás, le tudja-e másolni a teremtés vasárnap-

Tulipán csendélet
(15 x 30 cm tűzzománc-kerámia)

Meghívó

Baráti tisztelettel és szeretettel meghívlak (meghívom Önt) 1071 Budapest VII., Damjanich u. 26/a., VI. emelet 11. ajtó alatt minden szombaton és vasárnap (időegyeztetés esetén más napokon is) 9–18 óra között nyitvatartó **ZÁRTKÖRŰ HÁZI GALÉRIÁMBA.**

Galériám megtekintése megvendégeléssel egybekötött, ezért előzetes szíves telefonjelzésedet (jelzését) kérem; melyik nap, melyik időpontban, hányadmagaddal (magával) fogadod (fogadja) el meghívásomat?

Megkülönböztetett szeretettel
várlak (várom):

KESZTYŰS FERENC
háromszoros nemzetközi ezüstérmes
grafikus- és festőművész
Telefon: 342-1210

A "s poeticám

„Impresszionista és expresszionista festő vagyok. Művészi hitvallásom számomra kettős tartalmat jelent. Ami a formát illeti; nem kötöm magam sem egyfajta kifejezési formához, sem egyfajta stílushoz. Érzelmeimet, gondolataimat megfogalmazom grafittal, tussal, kerámia-tűzzománccal, akvarellel, pasztellel vagy olajjal. Művészi értelemben „mindenevő" vagyok: tájkép, csendélet, portré, enteriőr, vagy a groteszkig hajló karikatúra, értéksorrend nélkül egyaránt fontos számomra. Él bennem az a hit, hogy a festészetben, a grafikában nem egyetlen műfaj vagy stílus jellemzi a művészi értéket. Ami a tartalmat illeti; immár halálomig tartó meggyőződésem, hogy a művészet minden játékossága mellett is komoly dolog, célja nem lehet más, minthogy emberi tartalmakat hordozzon, a tisztesség, hűség, az igazság, az emberség hordozója legyen. Nem hiszem, hogy a művészet a sznobizmus, a hazudozás s blöffölés szolgája lehet. Hiszem viszont, hogy minden igazán tiszta művészi szándék szükségképpen közérthető kell, hogy legyen, szolgálnia kell az embert, az ember szebbre, jobbra, nemesebbre vágyódását. És hiszem azt is, hogy ebben a törekvésemben találkoznia kell a művésznek és a közönségnek."

Kesztyűs Ferenc

Obersovszky Gyula:

Kesztyűs Ferenc
festő- és grafikusművésznek

VERD A SMARAGDOT

sziennai földet
szapult az okkert
meg a fehéret
csapjad csak csapjad
üsd fel a kőre
üsd fel kövedre
a soha nem törőre
verd lelkeinkre –
színtelen-sápadt
bedöglött sokszíne
be a világnak
bedöglött jaj
ecseted járjon

pirosról zöldre
zöldről sárgára
sárgáról kékre
kékre óh kékre
örök-újságú
egünkre térve
egünkre s túlnan – – –
fesd meg a színét
túlnan útunknak
kárminpirosban
ég tiszta-kékben
csupa-színekben
emberi szépen

A verset megzenésítette Vígh Kristóf zeneszerző. (A vers számos lapban megjelent, zenés formában pedig számos fórumon elhangzott.)

FELHÍVÁS

Pogány Ö.Gábor közismert művészettörténész emlékére Kesztyűs Ferenc grafikus- és festőművész a Magyar Honvédség Művelődési Háza Stefánia Galériájában március 1-től március 15-ig tartó csoportos kiállítást rendez.

A tárlaton minden hivatásos grafikus-, festő- és szobrászművész részt vehet, aki 1 alkotásával főhajtással szeretne tisztelegni dr.Pogány Ö.Gábor emléke előtt.

A festmény, grafika legnagyobb mérete 9o cm, a szobor magassága 45 cm. lehet.Az alkotásokat február 29-én 1o-18 óra között lehet átadni a Bp.XIV.,Stefánia út 34 sz. alatt, a Galériában.Bővebb információt Kesztyűs Ferenctől a 342-12lo-es telefonon lehet kapni.

Tisztelt Szerkesztőség, kedves Kollégák!

Tisztelettel kérem ezt a felhívást leközölni, ha lehetik.

Előre is köszönöm.

Szívélyes barátsággal:

Kesztyűs Ferenc

Sancho Panza
(20 x 30 cm tűzzománc-kerámia)

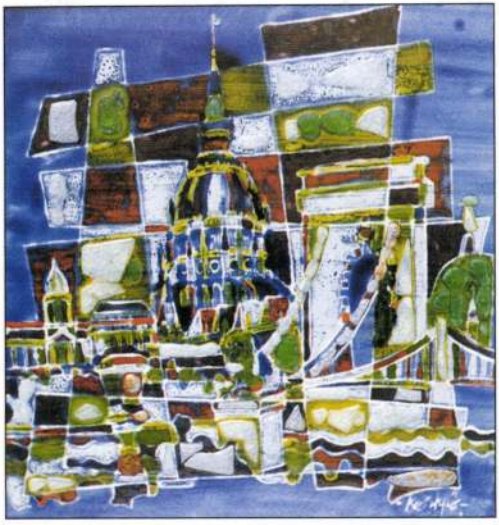

Budapest éjjeli fényben
(40 x 40 cm tűzzománc-kerámia)

Don Quijote fej
(10 x 20 cm tűzzománc-kerámia)

A fotókat készítette: Kesztyűs Tibor fotoriporter, festőművész

ját, az ezer színben pompázó virágözön egy-egy csokrát. A tüzét, a hamvasságát, soha nem ismétlődő formáját, a szirmok rovarcsalogató fodrait, a levél ereinek grafikáját. A Te virágcsokraid szépek, és nyugodtan adhatod át azoknak, akiket szeretsz.

Te nem állsz meg soha. Kitaláltad a repesztett zománcot, amely az ékszer csillogásával is hevíti a virágokat.

Élvezet a társaságodban lenni. A mindig nyüzsgő, mosolygós Kesztyűs Ferenc valóságában, és az optimista, vibráló Kesztyűs Ferenc alkotások a falakon.

Nézem az új képeket: szétszabdalt jelenetek, szétszabdalt Balaton, szétszabdalt Budapest.

Eltörött a világ, Feri? Nem, a Te világod soha nem törik el. A művészet védőburka veszi körül, de az élet rohan, és még annyi mindent el kell mondani, annyi mindent le kell festeni. Ezért kell egy képbe olvasztani csónakot, vizet, napot, párát, hullámot. Ez a Te Balatonod.

A Lánchíd, a Vár, az Országház, a Duna, a Gellérthegy, a parkok a Te Budapested. Ha Benned úgy él ez a város, zsúfoltan, összetorlódottan, akkor ezt nekünk is így mutatod be. Egy képben. Betöltve a képmezőt széltől-szélig, alig horizonttal. Mi értjük ezeket a képeket, mert nekünk is kedvesek, mert ez a mi Balatonunk, a mi Budapestünk, a mi Hazánk. - Aki nem érti, magában keresse a hibát.

Színes kardvirágok
(30 x 40 cm tűzzománc-kerámia)

Balatoni fényár
(10 x 20 cm tűzzománc-kerámia)

Budapest, 1999. november

Kovács Dezső
művészeti író, igazságügyi festmény- és szoborszakértő

Az állatvilág rémei (20 x 30 cm tűzzománc-kerámia)

TISZTELGÉS DR. POGÁNY Ö. GÁBOR EMLÉKE ELŐTT

FŐVÉDNÖK:

DR. KESERŰ JÓZSEF
újságíró, a Magyar Rádió Közalapítvány Kuratóriumának elnökségi tagja

VÉDNÖKÖK:

BUZA BARNA
szobrászművész

KELEMEN KRISTÓF
szobrászművész

DR. LOSONCI MIKLÓS
művészettörténész

SIPOS TAMÁS
író, művészettörténész, a Magyar Televízió ny. főszerkesztője

A tárlat megtekinthető március 15-ig , hétfő kivételével
minden nap 13-18 óra között.
Az alkotások a helyszínen megvásárolhatók.

A MAGYAR HONVÉDSÉG MŰVELŐDÉSI HÁZA ÉS KESZTYŰS FERENC

grafikus- és festőművész, a kiállítás kezdeményezője

tisztelettel meghívja Önt, családját, barátait, és munkatársait

2000. március 01-én, szerdán 17.00 órára

a Stefánia Galériába

(Budapest, XIV. Stefánia út 34.)

DR. POGÁNY Ö. GÁBOR

művészettörténész, a Magyar Nemzeti Galéria megalapítója és volt főigazgatója emléke előtt tisztelegve, halálának második évfordulója alkalmából rendezett

KOLLEKTÍV EMLÉKKIÁLLÍTÁS

megnyitó ünnepségére.

Emlékbeszédet mond:

Dr. Kesztyűs Ferenc

A kiállítást megnyitja:

Dr. Losonci Miklós

A műsort vezeti:

Auth Magda

a Magyar Rádió bemondója, szerkesztő-, műsorvezetője

Közreműködnek:

Aszódi Mária operaénekes

Békés Attila mandolinművész

Bornemisza Attila költő

Dévay Nagy Kamilla énekes-előadóművész

Liszt Ferenc-díjas,

a Magyar Köztársasági Érdemrend Kiskeresztjének kitüntetettje

Keres Emil Kossuth-díjas színművész

Takács Tibor

a Magyar Köztársaság Arany Érdemkeresztjével kitüntetett író, költő

Bornemisza Attila: Bach Kantáta
In memoriam Pogány Ö. Gábor

Elment a nagy, a hős a bátor
az emlékezet most néki ácsol
olyan emlékművet, mely sosem
hamvad el.
A hon a hű kebel életművét
itt siratja el.
Sírnak barátok jó professzorok
Dr. Kesztyűs Ferenc szíve felzokog
könnyein keresztül opál felirat
s ölelő karja int Meggyászoltalak.
S míg él honi szív örökké gyászol
halhatatlan művész Pogány Ö. Gábor.
Ha elmentél is itt maradsz velünk
tovább éltetve művész nemzetünk
tovább biztatva él a szent erő
mint agyakban az éltető velő
Ízt adsz suhansz itt s az oszlopok
közt is velünk vagy bár lelküng zokog.
Ki alapítottad a Nagy Galériát
ámulva tekint művedre a világ.
Nemzedékek nőttek tetteid nyomán
egész életműved csodás adomány
átszellemült Mester utánad kiáltok
Szent emléked őrzöm s mindörökre áldott
Fáklyaként visszük az életet tovább
tanulnak az ifjak s a művész-iskolák.
Két esztendő sirat és sirat a költő
emléked megőrzi nem egy emberöltő
tanításaidat tovább visszük tovább
ajkunkon ez vigasz bár a lét mostohább.
Szellemed a szépség új utakra viszen
mint amiként Krisztus jártál földön-vizen
mi akik siratunk megrettenve állunk
a jövő falának feszitve a vállunk
Megácsolva hitünk könyvből vasból fából
emléked így örök jó Pogány Ö. Gábor.

szindleg aktor igazan boldog,

KESZTYŰS FERENC-festő

A szelíd művek festője

Nagyszombaton délután nyílt meg *Kesztyűs Ferenc* festőművész kiállítása a füredi közösségi házban. A tárlatot megnyitotta *Büki Attila* festőművész, újságíró.

Kesztyűs Ferenc acsarkodást megszégyenítő derűvel vállalja az alkotás szelídségét – mondta Büki Attila. S teszi ezt olyan korban, amelynek művészete Juhász Ferenc költő szerint tele van rohanással. Kesztyűs, aki 1932-ben Sarkadon született, műveiben helyet ad az otthonosságnak, a békességnek és vállalja a humánum iránti elkötelezettségét. Alkotásai azt tükrözik, hogy lélekkel fogadja magába a látványt.

Festményein és tűzzománcain lovakat, tanyákat, folyókat, erdőket, csendéleteket láthatunk, amelyek fényt és derűt sugároznak, s egyúttal nemzettudatunk kérdéseire is választ adnak – hangsúlyozta Büki Attila.

A megnyitón közreműködött *Csillag Katalin* zongorán és *Obersovszky Gyula* költő, aki saját verseit mondta el. A kiállítás május 3-ig tekinthető meg.

– kgy –

1998. 04. 14. Napló

Ajánlatunk csak a készlet erejéig ér
A részletekkel szívesen megismertetjük márkak

* Egyes hitelko

OPEL MARSAL
AJKA-BAKONYGYEPES
Forrás utca 11. (8-as főút mellett)
Tel./Fax: 88/242-242

OP
8
Külső
Tel./F

1993. június 28.
HÉTFŐ
XLIX. évfolyam, 148. szám
ÁRA: 13,80 Ft

NAPLÓ

KÖZÉP-DUNÁNTÚLI NAPILAP

Szabadok vagyunk

Für Lajos a Somló-hegyen

Boldogok azok a nemzetek, amelyeknek nem kell külön ünnepelni a függetlenség napját, mert mindig szabadok voltak. Kevésbé boldogok azok a népek, melyek több ilyen napot is ünnepelhetnének, mert ez azt jelenti, hogy többször fosztották meg őket az egyik legdrágább kincstől, a nemzeti függetlenségtől – hangsúlyozta *Für Lajos* honvédelmi miniszter szombaton a Somló-hegyi Szent István-kilátónál rendezett ünnepségen.

Minket, magyarokat is többször fosztottak meg nemzeti függetlenségünktől az elmúlt századokban, így többször is ünnepelhetnénk a függetlenség napját – mutatott rá Für Lajos, aki szerint nemzeti, egyéni, társadalmi, gazdasági és kulturális függetlenségünket egyetlen hatalom sem vette el oly nagy mértékben, mint a szovjet rendszer.

– Most szabadok vagyunk, s megpróbálunk felzárkózni a fejlettebb, boldogabb népekhez. Mindez azonban csak nagy erőfeszítések árán érhető el – hangsúlyozta a honvédelmi miniszter, aki szerint honvédségünk fontos záloga annak, hogy hazánk független maradhasson és elkerülhesse az átalakuló közép-kelet-európai térség kihívásait, veszélyeit.

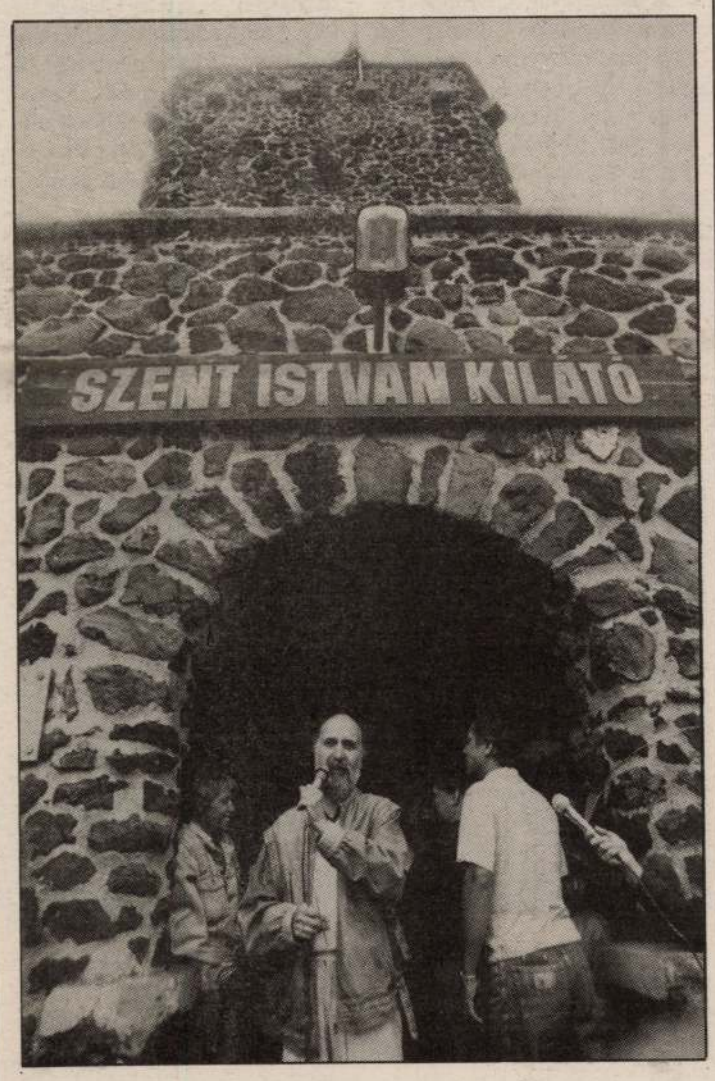

A miniszteri beszéd után **Sándor György** *humorista szórakoztatta a függetlenség napját ünneplőket*

Göncz Árpád útja

Izsevszkbe, a Volga és a Káma folyók találkozásánál fekvő csaknem 1 millió 600 ezres lélekszámú Udmurt Köztársaság fővárosába érkezett vasárnap *Göncz Árpád.*

Csinyajev, a Maszti Újjászületési e elmondta: az elmúlt évek elnemzetietlenítő politikája ellenére a gyökereket megőrizték, és a Masztorava Mozgalom célja, hogy újraalapozzák a mordvin nép erkölcsi, szellemi életét. Kérte a magyar államfő segítségét ahhoz is, hogy magyar és finn nyomdák támogatásával készítsenek gyermek- és ifjúsági könyveket a mordvinok számára. (MTI)

Nyelvtanároknak először

Diplomaosztó az egyetemen

Több mint hétszáz év után adtak át ismét humán diplomát Veszprémben. Az ország első egyeteme ugyanis, mely itt működött, 1276-ban megszűnt, az elmúlt évtizedekben alapított pedig ez idáig csak reál diplomát adott.

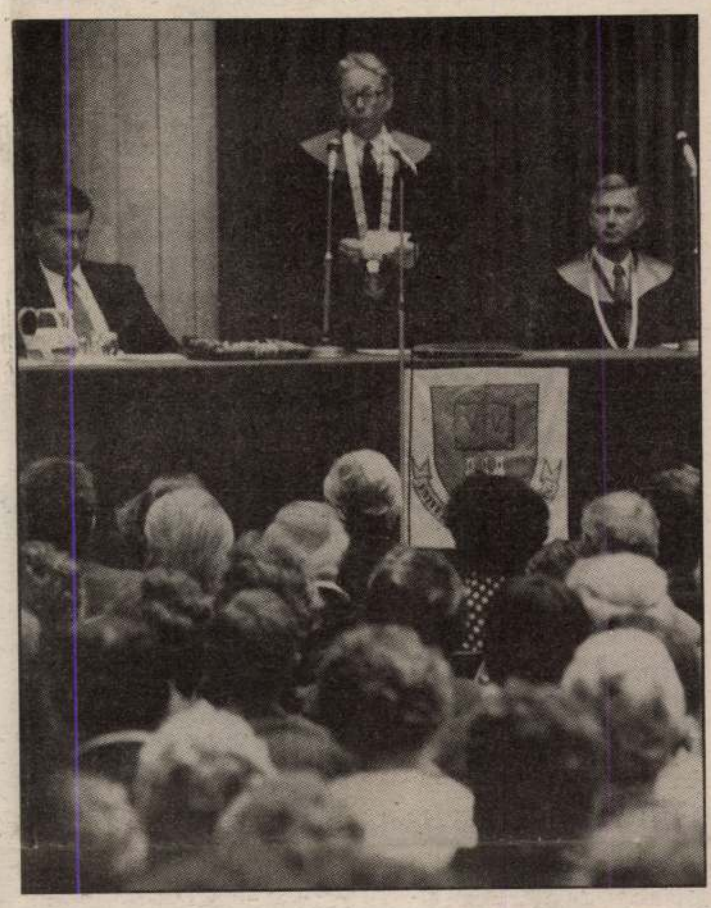

Szombaton a Veszprémi Egyetem történetében első ízben húsz angol szakos tanár vehette át oklevelét a szombati diplomaosztó ünnepi tanácsülésen.

– Jeles esemény az idei tanév vége mind az intézmény, mind az egyén számára, hiszen ez évben adunk ki először nyelvtanári diplomákat és habilitációs oklevelet – hangsúlyozta *Liszi János* rektor.

Három új szakot indítottak a szombaton befejeződött tanévben, miközben körvonalazódtak a bölcsészeti, természettudományi és villamosmérnöki karok megalakításának lehetőségei, s a Veszprémi Egyetem kezdeményezésére megalakult a Közép–dunántúli Egyetemi Szövetség.

Nemcsak az egyetemisták száma nőtt jelentősen az elmúlt időszakban, de új épületekkel is bővült a megyeszékhely egyeteme. Ősztől 19 új tanteremben indulhat meg az oktatás, miközben megkezdik az A épület rekonstrukcióját is – ismertette ünnepi beszédében Liszi János, aki azt is kiemelte, hogy az Európai Mérnökök Kamarája, a FEANI elismerte az egyetemen folyó magas szintű képzést. Így a Veszprémi Egyetemen végzettek kérhetik az euromérnöki diplomát. Az Angol Vegyészmérnöki Intézet pedig az ottani vegyészmérnöki diplomával azonos értékűnek fogadja el a veszprémi oklevelet.

– Az egyetemtől ugyan most búcsúznak, de a város visszavárja önöket – hangsúlyozta Veszprém polgármestere, *Dióssy László*, aki a város és az egyetem mind jobb kapcsolatát szimbolizálandó egy, a város címerével díszített selyemzászlót adott át. A sikeres államvizsga után kétszázharminckilencen szereztek diplomát ez évben a Veszprémi Egyetemen. Százhuszonegyen kaptak üzemmérnöki oklevelet, míg nyolcvanöten mérnöki, húszan nyelvtanári, tizenhárman pedig kémiatanári diplomát vehettek át sikeres államvizsgájuk után.

Az ünnepélyes diplomaosztón adták át *Bárdos Jenő* dékánnak habilitációs okiratát, mely tanúsítja, hogy nevezett minden tekintetben megfelel az egyetemi tanárral szemben támasztott követelményeknek.

T. J.

Kerámiakiállítás Vigántpetenden

Keresztelő Szent János napján a nevét viselő templom plébániáján galériát avattak Vigántpetenden. A kiállítóhely a tavaly létrehívott Pajta Diáktanya Alapítvány és az egyházközség összefogásának szép eredménye, mellyel nemes célokat kívánnak szolgálni. Szeretnék megismertetni a Balaton-felvidék, az Eger-völgye természetföldrajzi, történelmi, néprajzi értékeit a közönséggel, egyúttal kapcsolódni kívánnak az évente már hagyományosan megrendezendő kapolcs-petendi művészeti napok eseményeihez.

Ezúttal *M. Kiss Katalin* keramikusművész alkotásaiból rendeztek kiállítást. – A kor emberének joga van a mai zajló világban végre békét találni, s mindaz, ami ezt a békét hordozza önmagán, felhasználható e nemes célra – köszöntötte bevezető szavaiban *Illés Sándor* plébános a megjelenteket, köztük az alkotót, akinek munkáiból e belső béke árad.

Ezután *Hegedűs Tamás* köztársasági megbízott méltatta a művésznő munkásságát, a kerámiákból felénk sugárzó lelki harmóniát, játékosságot, majd megjegyezte:

– A nehéz, az ínséges, de a szépre-jóra áhítozó világ küzdelmes időszaka után a kis falvak is végre önállóságot kapnak, a kereszténység, a kultúra hagyományainak ápolása közkinccsé válhat. A petendi plébániagaléria létrejötte ennek egyik jelentős állomása.

MA

Tanító urak 60 éve
A 60 évvel ezelőtt végzett tanítóképzősök találkozóján már csak 8-an ülhettek egykori padjaikban.
2. oldal

Eső ellen juniális
– Innen nézve a függetlenség, a szabadság lehetőséget jelent arra, hogy végre elinduljon, megkezdődjön a polgárosodás folyamata.
3. oldal

Nyílt nap a DRV-nél
Az utóbbi időben a fogyasztók és az önkormányzatok részéről egyaránt támadás érte a vízműveket.
5. oldal

Hattyúval a vegyes karért
Portisch Lajos nemzetközi sakknagymester nem kis meglepetésre bordalokat énekelt.
5. oldal

Káptalantóti változások
– Már az állami fejkvóta érkezésével is gondok voltak. Hol több, hol kevesebb pénz jött, de előfordult az is, hogy egyáltalán nem jött meg a központi támogatás.
6. oldal

Elgondolkodtató...
–Itt viszont a rendelkezésre álló technikát sokkal gazdaságosabban használják ki.
6. oldal

Minden lehetnék
–A játékot mindig komolyan veszem. Utálok olyanokkal játszani, akiket nem érdekel, ha egy társasjátékban kidobják.
7. oldal

(Sakk)tanulás szünetben
– Olyannyira, hogy amikor szimultánt játszottunk, *Muhari István* győzött ellenem.
10. oldal

— Előleg nélküli hitelakció
— Újba a használtat beszámítjuk

...latonfüred, Kossuth út 16.
...0/395-008
...áló utca",
...251

ROWENTA-AKCIÓ

Szőnyegtisztító	31 990 Ft helyett 29 990 Ft
1100 W-os vizes porszívó	15 500 Ft helyett 13 990 Ft
Gőzölős vasalók	3190 Ft-tól 8590 Ft-ig
Kenyérpirítók	4090 Ft-tól 4690 Ft
EREDETI NÉMET MINŐSÉG	

PHILIPS Whirlpool VÁSÁR

Fagyasztóládák:	
265 l	34 490 Ft
310 l	36 990 Ft
410 l	40 990 Ft
250 l kombinált hűtő	38 900 Ft helyett 36 590 Ft

KÜLTÉRI 500 W REFLEKTOR	2590 Ft helyett 1590 Ft
Műanyag kerti szék	550 Ft-tól
Erősített	650 Ft-tól
18 sebességes SIS kerékpárok	18 990 Ft-tól
ETA porszívó	5290 Ft

(44872/1H)

MTI-PANORÁMA

■ **Strasbourg** – Kurdok egy csoportja szombaton Strasbourg központjában megrohamozta a Turkish Airlines török légitársaság képviseletét. A francia rendőrség közlése szerint a négy vagy öt támadónak sikerült kereket oldani, miután bezúzták a kirendeltség ablakait és szétverték a belső berendezést, egyebek között a számítógépeket is. A strasbourgi Európa Tanács épülete előtt az akcióval egy időben 300 kurd tüntetett, törökellenes jelszavakat kiabálva.

■ **Bukarest** – A Romániai Demokratikus Konvenció ellenzéki pártszövetséghez tartozó Polgári Szövetség Pártjának szombati országos tanácskozásán vereséget szenvedtek a Liberális Párt 93-mal való szövetséget vagy egyesülést szorgalmazó szárny tagjai. Az elfogadott határozat szerint a két liberális ideológiát valló párt szövetsége nem lehet szorosabb, mint a Demokratikus Konvencióhoz mindkettejüket fűző kötelékek. A küldöttek elutasították egy egyesítő kongresszus gondolatát is.

■ **Varsó** – A lengyel Szolidaritás kongresszusa második napjának végén, szombat este felhívást intézett a nemzethez. Veszélyben a haza! című felhívásukban a küldöttek egyebek között azt írták, hogy „ha a szeptemberi választások után is befolyással lesznek Lengyelország kormányzására azok, akik tönkretették, akkor elvész az 1980 augusztusában született remény". A dokumentum új alkotmányt, és az arra épülő, hatékony jogrendet, bölcs és jól működő parlamentet, hatékony kormányzást és olyan gazdaságirányítást követel, amely alatt a gazdasági érdekek nem kerülnek összeütközésbe a társadalmi igazságossággal.

■ **Tokió** – Oroszország kivonta MiG–23-as vadászgépeit a háború óta megszállva tartott Etorofu (Iturup) szigetéről. Etorofu egyike annak a négy szigetnek, amelyet Japán már a háború óta visszakövetel Oroszországtól. Mintegy 40 MiG–23-as vadászgépet állomásoztatott itt a szovjet, majd az orosz hadvezetés 1983 óta, ezeket katonai források közlése szerint májusban kivonták, és nem valószínű, hogy a MiG-eket újabb gépekkel váltanák fel. Oroszország a szigetek védelmét MiG–29-es és SzU–27-es típusú vadászgépekkel eszerint a távol-keleti katonai bázisokról fogja biztosítani. *Borisz Jelcin* orosz államfő még tavaly tett ígéretet arra, hogy Moszkva kivonja katonaságát a vitatott területekről.

■ **Szarajevó/Belgrád** – A szarajevói óvárosban szombaton hét embert – kivétel nélkül tizenéves fiatalokat – ölt meg és sokakat megsebesített egyetlen egy becsapódó tűzérségi lövedék, valószínűleg egy aknavetőből kilőtt gránát – jelentették a hírügynökségek a bosnyák rádióra hivatkozva. A június 15-én létrejött tűzszünet óta viszonylagos nyugalom van Szarajevóban, lényegesen csökkent a tűzpárbajok hevessége, szórványos lövöldözések előfordulnak.

■ **Maglaj** – A közép-boszniai Maglaj városát együttesen támadják a horvát és a szerb erők, a települést ágyúzzák. A körzetben viszonylag gyenge muzulmán helyőrség van. A szerb erők újra feltartóztattak egy segélyszállítmányt, a konvoj a kelet-boszniai Gorazdébe vitt volna élelmiszert és gyógyszert.

■ **Bécs** – Pénteken késő éjszakába nyúló záróüléssel, a Bécsi határozat című záródokumentum egyhangú elfogadásával véget ért az ENSZ emberi jogok világértekezlete. Záróbeszédében *Alois Mock* osztrák külügyminiszter határozott cselekvésre szólított fel, s a találkozó eredményei közül kiemelte, hogy azon megerősítést nyert az emberi jogok egyetemessége. Az értekezlet egyik eredménye, hogy mostantól nagyobb politikai nyomást lehet gyakorolni az emberi jogok tiszteletben tartása érdekében. Az előzőleg a szerkesztőbizottság által igen hosszadalmas viták után, pénteken hajnalig tartó, majd szinte azonnal folytatódó ülésen kidolgozott dokumentumot a záró plenáris ülés ugyan konszenzussal elfogadta, de ezután az egyes küldöttségvezetők még kifejtették álláspontjukat. A határozat nem tartalmazza az emberi jogi főbiztosi poszt megteremtését, csupán elsőbbséget kér a témának az ENSZ-közgyűlés őszi ülésszakán, az emberi jogi bíróság létesítése még ilyen fogalmazásban sem szerepel. Elismeri viszont emberi jogként a női egyenjogúságot. Igen határozott elvi és gyakorlati megfogalmazásokat tartalmaz a kisebbségvédelem tekintetében, jogosnak minősíti az önrendelkezés követelését.

NAPLÓ
Közép-dunántúli napilap

Főszerkesztő: BALOGH ELEMÉR
Főszerkesztő-helyettesek: HORVÁTHY GYÖRGY, VARGA DOMOKOS PÉTER

Levélcímünk: Napló-szerkesztőség, Veszprém, Szabadság tér 15. Pf. 161. 8201.
Telefonszámaink: Szerkesztőségi alközpont
(ugyanitt információ a hirdetésfelvételről, panaszügyek) 88/327-444, 327-043, 327-643, 327-645.
Főszerkesztő, titkárság: 322-915. Telefax: 322-915. Sportrovat: 322-871.
Kiadja a Közép-dunántúli Napló Kiadói Korlátolt Felelősségű Társaság, Veszprém Szabadság tér 15. Pf.161. 8201.
Felelős kiadó: **Kovács József**, a kft. ügyvezető igazgatója.
Telefon- és telefaxszáma: 88/322-852. Telex: 32-355.
Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalban, a hírlapkézbesítőknél, a posta hírlapüzleteiben, valamint a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (Helir) Budapest XIII. Lehel u. 10/a 1900. Közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a Helir 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.
Előfizetési díj 1 hóra 322, negyedévre 966, fél évre 1932, egy évre 3864 forint.
A NAPLÓ reklámirodájának telefaxszámai: 88/327-077, 327-845.
Pápai szerkesztőség, hirdetésfelvétel telefon, telefax: 89/313-665.
Készül a Napló Multicom számítógépes szövegszerkesztő rendszerén.
Fotóriportereink kizárólag FORTE nyersanyagra dolgoznak.
Nyomás: VESZPRÉMI NYOMDA KT. Felelős vezető: **Fekete István** igazgató, telefon 323-882.
Telefonközpont: 326-688. Telex: 32-619.
Kéziratot nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.
Index: 25-061, ISSN 0133-2104

„Áldott a láng, mely utunkra világított"

Tanító urak 60 éve

Szomorú szépen gyarapodtak az emlékezés virágai tegnap Pápán a közgazdasági szakközépiskola első emeleti tantermében. A 60 évvel ezelőtt végzett tanítóképzősök találkozóján már csak 8-an ülhettek egykori padjaikban. A többieket a sors széjjelszórta a világba, vagy földi útjuk végére értek. Ezért is csuklott el a hangja *Bánáti István* öregdiáknak, amikor felolvasta a létszámjelentést.

Könnyek közül kicsalt emlékek, egykori csínyek, drámák, sorsok elevenedtek fel a tanító urak találkozóján, ahol a meghatott hozzátartozókon kívül a jogutód iskola, a Győri Tanítóképző Főiskola főigazgatója, *Cseh Sándor* is megtisztelte a találkozót. Ünnepi beszédében többek között kiemelte:

– Esztelen háborút, esztelen korszakot éltek át, mégsem törtek meg. Mindig arra törekedtek, hogy tudásukat átadják, mindenkor, minden körülmények között. Biztos vagyok benne, hogy önöket soha nem felejtik el, mert az ember az első tanítójára örökké emlékezik. – Ezt követően a főigazgató gyémántdiplomákat adott át a jelenlévőknek.

Ugyanezen a napon az iskola falai között találkoztak a 45 évvel ezelőtt végzett diákok is.

– n –

Égetett művészet

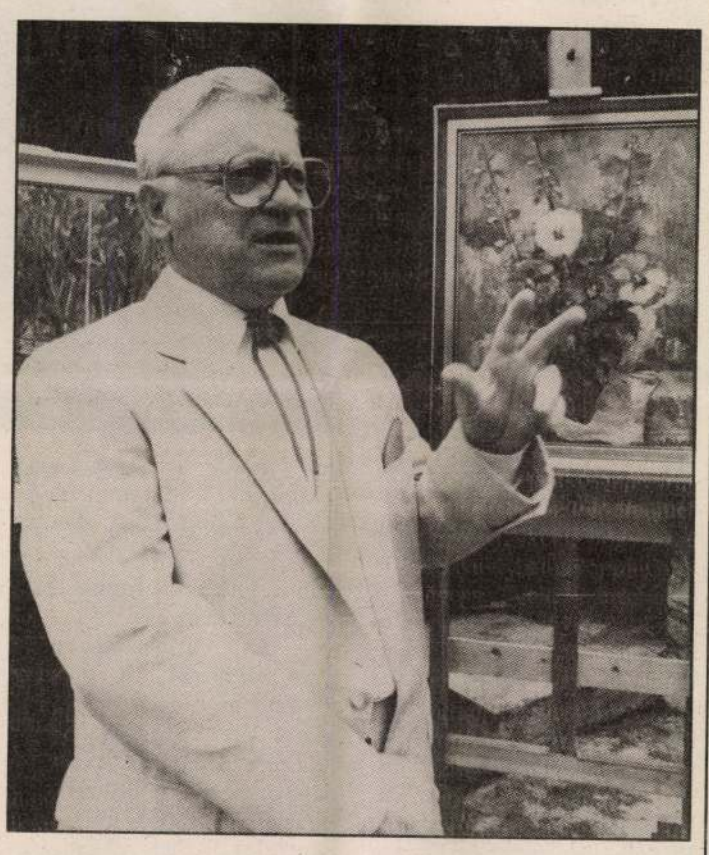

Balatonakaliban az Art Géniusz kertgalériájában látható *Kesztyűs Ferenc* grafikus és festő kiállítása. Az olajfestményeket és tűzzománc kerámiákat tartalmazó tárlat a természetben (a villa kertjében) tekinthető meg, ott, ahol a képek születtek. „Impresszionista festőnek tartom magam. Hiszem, hogy minden igazán tiszta művészi szándék szükségképpen közérthető kell, hogy legyen, szolgálnia kell az embert" – olvasható Kesztyűs monológjában. A kiállítás július 14-ig látható.

Vasárnap a határon

A Határőrség Országos Parancsnokságának vasárnap esti tájékoztatása szerint a személygépkocsival utazók kilépéskor Nagylaknál 25 órát, Biharkeresztesnél 10 órát, Gyulánál 16 órát és Záhonynál 1 órát várakoztak. Belépéskor Biharkeresztesnél 3 óra a várakozási idő. A teherautók és a kamionok kilépéskor Biharkeresztesnél 20 órát, Záhonynál 4 órát, Nagylaknál és Gyulánál 40 órát állnak. Belépésnél Biharkeresztesnél és Záhonynál 2 óra a várakozási idő. (MTI)

Falunap Bakonyjákón

Bár az időjárás nem volt igazán kegyes a bakonyjákóiakhoz, mégis jól sikerült falunapnak örülhetett a falu apraja-nagyja. Volt szövés-fonás, korongozás, íjászverseny, mentő- és tűzoltóbemutató Képünkön az egyik bakonyjákói Tell Vilmos

Hazaérkezett az Ikarus-expedíció

Több mint 65 ezer kilométer megtétele után vasárnap délután Budapestre érkezett a Glob-expedition háromtagú legénysége. *Kovács Gábor, Himberger István* és *Páskuly Imre* 1991. október 23-án indult el egy Ikarus 300-as típusú autóbusszal, hogy megkerüljék a Földet.

Kovács Gábor, a hazai nonstop autóvezetés volt bajnoka, az expedíció vezetője elmondta, hogy vállalt feladatukat, a Föld megkerülését, teljesítették. A tervezettnél ugyan rövidebb utat tettek meg, mivel az anyagi támogatásból már nem futotta Dél-Amerikára és Afrikára. Ez azonban mit sem változtat azon, hogy a három magyar férfi a világon elsőként kerülte meg a Földet egy sorozatban gyártott autóbusszal. (MTI)

PIACI JELENTÉS

Megnevezés	Veszprém	Várpalota	B.-füred	Pápa	Tapolca	Sümeg	Ajka
tojás	4–5,50	4–4,50	4,50	3,50–4,50	4–5	4–6	–
burgonya	16–38	30–50	25–40	30–35	30–40	26–40	–
sárgarépa	15–40/cs.	80–130	35–50	18–25/cs.	70–80	30–40/cs.	–
petrezselyem	5–30/cs.	300–500	48–60	20–30/cs.	30–45/cs.	20–40/cs.	–
vöröshagyma	50–60	50–70	60–70	10–20/cs.	30–35/cs.	15–40/cs.	–
fokhagyma	250–300	300–800	250–300	10–20/db	200	6–12/db	–
fejes káposzta	19–40	30–40	18–30	20–30	30–40	20–25	–
kelkáposzta	19–50	30–40	30–40	25–35	30–40	24–28	–
saláta	15–30	40	20–25	10–15	18–20	12–15	–
uborka	40–70	46–60	25–65	40–60	50–60	50–70	–
karfiol	40–50	40–50	45–50	50–70	50–58	45–60	–
paradicsom	105–130	110–130	117–140	90–130	120–130	100–130	–
paprika	70–120	60–80	80–120	4–14/db	80–100	80–120	
szárazbab	140	160	80–130	100–110	130–150	80–120	
gomba (termeszt.)	150–180	160–180	200	150–180	140–170	160–180	
zöldbab	75–100	50–80	100	40–50	60–80	80–90	
zöldborsó	100	40–60	80–100	50–80	100	60	
tök	15–30	16–30	20–30	10–30	25–30		
karalábé	30/kg	30–60/kg	10–12/db	10–15/db	10–15/db		
meggy	30–70	35–70	50–70	45–80	50		
cseresznye	50–70	70	50–90	60–80	5[illegible]		
málna	200	120–180	200–250	110–140			
eper	–	120–160	140	110–140			
alma	30–200	30–80	60–120	40			
őszibarack	40–140	100–150	50–150				

Kesztyüs Ferenc M.D.K.

A határnál

karikatura, repr.

Pest megyei H irlap 1964. december 6, 6.l.

.

MDK

Kesztyüs ferenc, grafikus

Karikatúra:

Repr.

— : Szárnyvonal 8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1969. okt. 8.

Kesztyűs [Ferenc], karikaturista

MDK

Rajz:

Repr.

–: Első éves a könyvtárban

534.

KÖNYVTÁROS, Bp. 1966. szeptember XVI/9

1971. február 28.

RENC RAJZA

Kesztyűs Ferenc

, –, 33, illet-
DT—36-40 számozással
mert | ellátott — táviratok nőnap

YEI NEPLAP

1021

KESZTYŰS FE

MDK

Kesztyűs Ferenc, grafikus

Karikatúra:

Repr.

— : „Egy nagyon szerelmes könyvet kérek!" 502.

KÖNYVTÁROS, Bp. 1965. augusztus

XV/8.

Kerekyártó Ferenc, grafikus

rajza

képe.

Magyar Hírlap, 1969. IV. 11. 15. l.

Kerényi Ferenc

Kerényi Ferenc dr. karikaturista. - Dobogó, 1966. febr. 2

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.lit. 1969.3.sz. 243-284.l./

250. l.

[Kesztyűs ferenc], karikaturista

MDK

Gúnyrajz:

[Nevo és jelzet nélkül] Repr

— : Lottóautó

8.1.

ESTI HIRLAP, Bp. 1969. febr. 5.

Keszthelyi Ferenc

karikatúra

kitüntetés

Magyar Hírlap, 1968 november 14. 8 l.

Kesztyűs Ferenc

repül.

A sportemberek világszava (Sport)

Magyar Hírlap, 1968 május 25 11. l.

Kesztyűs Ferenc

Kanikatúra

Ünemi csapatnál (Sport)

Magyar Hirlap, 1968 június 24 12. l.

Kesztyüs Ferenc

Manikatúra

Vissza a termésethez

Magyar Hírlap, 1968 július 18 8. l.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP KFT.
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP
Szolnok

1021

1969. november 16.

Kesztyűs Ferenc

KESZTYÜS FERENC RAJZA

Käthe Kollwitz: A takácsok felkelése, 189

Három német g
kiállítása Budo

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP
Szolnok

1021

1969 DEC 2 5

1969. december 25.

Keszkűs Ferenc

KESZTYÜS FERENC RAJZA

A tu

Az új évtized k tudósunknak, h

JÁNOSSY LAJOS

akadémikus, a Központi Fizikai Kutató Intézet igazgatója, egyetemi tanár, az MTA alelnöke

Egy évvel ezelőtt egy körinterjú során engem is megkerestek egy kérdéssel: „Miként változtatja meg a technika fejlődése az emberiség egészének életét, sorsát a kétezredik év beköszöntéig?"

Ekkor elmondtam, hogy erre a kérdésre nehéz lenne a tényleges valóságot éppen csak megközelítő választ is adni, hiszen tapasztalataink egyre inkább azt

ez teremtheti meg az előfeltételét annak, hogy az emberiség nyugodtan élvezhesse munkájának gyümölcseit. Sokszor már közhelynek tűnik, de ez marad az emberiség sorsdöntő kérdése a technika és tudomány sokszor fantasztikusnak tűnő eredményei évtizedeiben is: hogyan lehet a háború veszélyét elhárítani az emberiség feje felől?

Amíg ez a veszély nem szűnt meg, a termelés igen nagy részét foglalja le, vonja el az élelmiszert, ruhát, lakást, vagy akár nagyobb értékű fogyasztási javakat váró emberektől az agresszióra, vagy agresszió ellen védelemre történő felkészülés, és ez köti le nagymértékben a tudományos erőfeszítéseket. Nem ismeretlenek azok a milliárdos nagyságrendű számok, amelyek önmagukban megmutatják

Kesztyüs Ferenc

KÖZNEVELÉS
Budapest

1969 16

1021

Kesztyüs Ferenc rajza

Elmarad a geometria anyagából néhány szemléletes ténynek (pl. a háromszög egyenlőtlenségnek) az igazolása és általában a szemlélet nagyobb szerepet kap a tanításban.

A vektorok nem önálló fejezetként, hanem különböző fejezetekben használt segédeszközként szerepelnek a tananyagban, a vektoros tárgyalási mód egyes anyagrészek tárgyalását egyszerűbbé teszi.

Kesztyüs Ferenc

1021

TÁRLATUNK

Kesztyüs Ferenc grafikája

CSEPEL

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1 ne... inter...

A licencvásárlások

A közelmúltban jelent meg a Gazdasági Bizottság határozatáról szóló tudósítás, amely szerint a műszaki fejlesztés érdekében jelentősen megkönnyítik a külföldi licencek vásárlási feltételeit. Kérdésünk: mennyiben érinti a határozat a Csepel Művek műszaki fejlesztési politikáját?

A választ *Korányi Mihálytól*, a műszaki fejlesztési főosztály helyettes vezetőjétől kaptuk meg:

A határozat nagyon kedvező feltételeket teremt a licencek vásárlására. A közeljövőben azonban ez

ÉS KAPA

Az együttműköd... kapcsolatok — ... a v...

Nem titok, hogy a Csepel Művek évek óta krónikus munkaerőhiánnyal küzd. Az új gazdasági mechanizmus lehetőséget ad arra, hogy a vállalatok —, ha úgy látják hasznosnak — kooperációs szerződéseket kössenek mezőgazdasági üzemekkel. Ezt a lehetőséget kihasználva a Csepel Művek több ilyen jellegű szerződést kötött — több vállalatnál ugyanis kihasználatlan berendezések voltak a munkás-

Magyar Hírlap

Kesztyűs Ferenc

Kesztyűs Ferenc metszete az anyák napjára

[illegible] munka során egyszer sem ki-

Háziasszonyoknak

Hatféle r

Turós Emil mesterszal

Legutóbb Turós Emil mesterszakács a gomba felhasználásáról beszélt. Most megtanít a rostélyos kezelésére, elkészítésére:

A marha húsának egyik legfinomabb része a rostélyos. A gerincen fekvő, csont nélküli hátrészt nevezik így. Nem minden háziasszony kezeli megfelelően a rostélyost és változatait sem ismerik eléggé. Pedig igen sokféleképpen készíthető el. Az a hús minőségétől függ, hogy frissen süssük vagy pároljuk-e?

A HIZLALT ROSTÉLYOSHOZ fiatal, hízott ökör húsa alkalmas.

Az élénkpiros, egész vékony zsírerekkel átszőtt szeletek megfelelő előpuhítás után

1968 NOV 22

1021

Kesztyűs Ferenc

Kesztyűs Ferenc rajza

nulni a fiatalokat. Ennek a peda
úgy tesz eleget, hogy előadást tar
ról. Másra van szükség. A tanítás
és a készségek megszerzésének le
roltassák, így majd otthon is *tud*
rekek.

Az idegen nyelv és a matemati
terjedő korszerű módszerek gyors
meretszerzését, sőt az is kiderül
többet is képesek túlterhelés nélki
azt korábban — életkori sajátoss
val — feltételeztük. Ezzel semmil
vánjuk állítani, hogy új módszere
tananyag határtalanul bővíthető.
általában vagy egyes tantárgyakb
szűkíteni a tananyagot, hogy a
gyen maximális.

A képességek kifejlesztésének h
csupán tudományytalan szócséplést
Annyi azonban bizonyos: még n

Magyar Hirdető
SAJTÓVÁLLALAT
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-361

Kertyús Ferenc, grafikus

MDK

Karikatúra:

Repr.

— : Képek szöveg nélkül 4.

ESTI HIRLAP, Bp. 1969 szept. 27.

Kesztyűs Ferenc, grafikus

MDK

Karikatúra:

Reju.

—: 6ni nagytakarítás 12

EST! HIRLAP, Bp. 1969. szept. 30.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

122

Kesztyűs Ferenc, karikaturista MDK

Gúnyrajz:

Repr.

– : Talán így gyorsabban menne 8

ESTI HIRLAP, Bp. 1969 nov. 1.

Kesztyűs ferenc, [festő] MDh

Az Irányi utcai ált. iskola rajztanára. A fénykép tanítványai körében mutatja be munkáját.

— : Rajzóra a Duna-parton 8

ESTI HIRLAP Bp. 1965. okt. 2.

Kesztyüs Ferenc M.N.K.

A Mikulás hozta

karikatura, repr.

Pest megyei Hirlap 1964. december 8. 5.l.

.

Kesztyűs Ferenc

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

PEDAGÓGUSOK LAPJA
Budapest
1971 MÁJ 24

1021

Kesztyűs Ferenc: Vázák

nyával, a matematikai ... szettel, a gyermeknyelvvel, néhány nyelvtörténeti érdekességgel. Ezek a cikkek jó megalapozást adnak az „anyanyelvi őrjárathoz", hiszen a nyelvművelés nem ragadhat bele holmi purifikáló prakticizmusba, hanem nyelvünk rendszerének alapos ismeretére kell felépülnie és ennek birtokában kell továbbfejlődnie.

A második rész *A rengetegben* címmel a mindennaposabb nyelvi-nyelvhelyességi problémák sűrűjébe kalauzolja az olvasót. A cikkek sokrétű témakörét itt még csak érzékeltetni is nehéz lenne, hiszen ebben a részben éppúgy olvashatunk a

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

PEDAGÓGUSOK LAPJA

AUG 2 3

Kesztyűs Ferenc

1971

Kesztyűs Ferenc: A nyár

Semmifél
vénykönyvé
sorsára kil
munkáltató
viszonyát, s
erről a mun
A nyár f
rosban is, t
munkaviszo
ellenes módon: a felmondási idő már megkezdodott, amikor a határozat elkészült, s a kézbesítés még további heteket váratott magára.

Igaz, hogy a dolgozókkal január körül beszéltek a nyugdíjazásról. A nyugdíjazás előtt állók így fel is készültek a mindig fájdalmas búcsúra, s várták az értesítést a munkáltatói elhatározás szentesítéséről. Am ezeknek az idős dolgozóknak már általában négy hónap a felmondási ideje, a határozatot tehát április végéig kellett volna megkapniuk. A határozat azonban nem érkezett meg, s felcsillant a remény: talán mégis tölthetnek még egy évet tanítványaik körében...

S hónapokkal később, július közepén váratlanul megérkezett a határozat, amely júniusban készült. Így értesült a dolgozó arról a meglepő körülményről, hogy már régen felmondási idejét tölti.

Az ilyen határozatot természetesen hatályon kívül kell helyezni, bár a nyugdíjazás tényén a hatályon kívül helyezés, az új határozat elkészítése nem változtat, legfeljebb még két hónapot ad az idős dolgozónak — nyugdíjazásáig.

A dolog jogi oldala ezzel el is rendeződött. Esetleg a munkaügyi döntőbizottsági eljárást is meg lehet takarítani, mert a felelős ügyintéző belátta hanyagságát, s önként elkészítette az új határozatot. De nem lehet „ad acta" tenni a csalódást, a felesleges izgalmat és utánjárást, amit a munkáltatói hanyagság, lélektelen ügyintézés okozott.

Dr. Simon Zsuzsa

Színdallamok Richard Wagnerről
(30x40 cm, tűzzománc kerámia)

Baranyi Ferenc

INTELEM

Kesztyűs Ferenc tűzzománca

Ne hidd, kígyó, hogy nyertes már a játszmád,
nem győzelem, hogy rábírtad az embert:
vámolja meg a tudás gyönge fáját,
ha rámegy is az üdv, mit - vélte - meglelt,

csupán elkezdődött a hosszú parti,
melynek során a leszakajtott alma
a bűn jelképe lett: beleharapni
immár egy almatolvaj sem akarna.

Az első emberpár még nagy naivul
azt hitte, hogy a tudás hatalom, mert
így szabta ki az Úr intelmein túl
a szemfényvesztő, dús Paradicsomkert,

így szabta ki a magányos Teremtő
szigorral álcázott társkeresése,
s így éledt fel megint a mit se sejtő
gonoszság Édent gúnyoló kedélye.

De már vesztettél, kígyó. Tudja minden
ember és állat, hogy tiltott gyümölcsök
fogyasztásától lett hús-vér az Isten -
és vált misztikus maszlaggá az ördög.

-.-.-.-.-

A verset megzenésítette:
Kassai Franciska előadóművész

kesztyüs ferenc
művészete

Bujáki lányka (50x70 cm, olaj)

KESZTYŰS Ferenc 1932. október 17-én született Sarkadon. A fővárosban él és alkot. Állandó kiállítása Budapesten a Gambrinus-ban (Teréz krt. 46.sz.), magángaléria pedig Budapesten a VII. kerületben, Damjanich utca 26/a. VI. emelet 11. alatt tekinthető meg. (Telefon:142-1210)

****

Kesztyűs Ferenc munkásságáról

Úgy hisszük: valóban igaz, hogy egy életút alakulásában igen nagy jelentősége van a gyökereknek, az indulásnak, a származásnak. Kesztyűs Ferenc szülővárosa a Körösök vidéki Sarkad, a nevezetes országrész - Féja Géza óta mindenki tudja: Viharsarok - egy hányatott sorsú helyiségének szülötte tehát.

Sarkad régi település, de a török megjelenése után vált jelentőssé nagy várrendszert építettek ki, s a közeli Gyula eleste után még egy évszázadig védte magát, szabadságát e hely lakossága. Ráadásul Sarkad a legdélibb hajdú-település is volt, korábban hajdúvárosi kiváltságokat is őrzött. S köztudott: a vidék soknemzetiségű. Magyarok, szlovákok, románok régen élnek e vidéken, együtt - békében. S ha már említettük Féja Géza művét, hadd idézzük annak sorai közül /milyen szép is a fejezet-cím, ahol erről beszél: "A népi tehetség sorsa"/, hogy a Tiszántúl, épp ez a vidék három jelentős eszázadi írót is adott nekünk, Veres Péter, Szabó Pál és Sinka István személyében. Mindhármójuk sorsában van olyan elem, melyet festőnk sorsával kapcsolatban is felemlíthetnénk, de most Veres Péter egy fontos naplójegyzetére hívjuk fel a figyelmet: "Ha ésszel nem tudod felfogni a világot, és ésszel nem tudsz eligazodni benne és uralkodni magadon, akkor mivel tudsz? Hittel? De hiszen a hit is az ész műve... De ha nem veszed észre, hogy eszed is csak életösztönödet szolgálja, akkor a másik túlzásba esel, mert ész és ösztön dialektikus egység: együtt az élet." Nos, itt az a pont, ahol végképp megállapodunk Kesztyűs Ferencnél. Mert fontos a hely, ahol született, s meghatározó, hogy milyen is annak történelme, jelene, s nem elhagyható, hogy mely géniuszaink földije, de azok egyike olyan megállapítást tett, mely művészünkre is alapvetően érvényes. Mert Kesztyűs Ferenc - számomra az ész és ösztön alkotója. Igy együttesen. Hozott otthonról - paraszti, iparos, zenész ősöktől - kézügyességet, érzékenységet, tehetséget, s mindezt - immár több évtizedes pályája során - a ráció adományával is megtetézte: akarattal, képzettséggel, tudással úgy, hogy ezeket a tulajdonságokat máig is személyisége és életműve központi részének tekinthetjük.

Életútja, annak eseményei, úgy hisszük alátámasztják állításainkat. Hiszen az ötvenes években a Képzőművészeti Főiskola hallgatója, ahol a

tanárképzésben vesz részt. A főiskola szinte mindegyik jeles mestere foglalkozik vele, sokat tanul, de a tanárszak megszűnése után az önálló érvényesülés útját választja. Már intenzíven fest, amikor Szegeden egy idősebb pártfogója kijelenti, hogy "az Isten is jogásznak teremtett!", így hát az egzisztenciális gondok közepette elvégzi ott az egyetemet. Bizonyára meg is állná a helyét e szakmában is, de hajtja tovább a tudásvágy, az akarat. Budapestre kerül, ahol megismerkedik a diszítőfestő, freskófestő, restaurátori munka rejtelmeivel, s egy újabb szakma, ahol tájékozott lesz... Majd tanítani is kezd. Igenám, de a pedagógiai sikerek közepette derül ki, hogy szükség volna a tanári végzetségre. Nosza: Pécsen neki is rugaszkodik, s meg is szerzi oklevelét. Máig is elkötelezettje a tanításnak, ezért magániskolájában tehetséges tanítványokat tanít, nyaranként több alkotótelepet is vezet. A festés és a tanítás mellett karikatúrákat is készít, cikkeket ír, kiállításokat szervez, nyit, megismerkedik a sajtó munkájával, s kiderül, hogy ehhez is affinitása van.

Természetesen képezi magát ezen a téren is és profi újságíró lesz... Több vidéki városban ma már Újságíró Akadémián tipográfia, laptervezés és lapszerkesztés tantárgyat tanít.

Ne folytassuk. Kesztyűst olyan sokfelé vitték ambíciói, olyan változatos szellemi eredőkre építette festői munkásságát, hogy ennek ezen a területen is valami eredetit kellett hoznia...

Kesztyűs olajképei koloritgazdagok. Egyrészt otthon van az enteriőrökben, de szereti a táj-ábrázolást. Kedveli az alföldi tájat, de a hegyes vidék is elevenen jelenik meg ecsetje alatt. Fest portrékat és csendéleteket, mindkét téma iránt felfokozott az érdeklődése. A sok szellemi eredő, a témák gazdagsága festői felfogását is elevenné teszik. Érezni az erőteljes ecsetvonásokat, a tömör fogalmazást. Természetelvű festő, szuggesztíven hat rá a látvány élménye, de nem

Mályvák (50x70 cm, olaj)

"pepecseli" el a képet. Lendületesen "teszi oda" a látványt, gyorsan dolgozik. Ám Kesztyűsnek ennyi sem elég. Mivel a kerámia mindíg is izgatta, két művésztársával, egy korábbi időszakban folytatott közös kísérlettel kialakít egy új technológiát, melyet később továbbfejleszt. Kerámia alapanyagra, magas tűzön festéket éget rá az ő "titkai" szerint, melyből kialakul az általa tűzzománc-kerámiának nevezett kép. A művek létrehozása azonban a tűzzománc-készítés kockázataival jár együtt, hiszen a színeket porfestékkel viszi fel még hidegen, amikor még csak kiszámíthatóak a későbbi, égetés utáni árnyalatok. E technológiával különböző faktúrájú művek születhetnek. Van amikor fényes annak felülete, van amikor matt, van amikor egyfajta "rátéttel" felerősödik a térhatás, s van,amikor kristályos lesz a felület. Kesztyűs Ferenc ezt az általa kifejlesztett "boszorkánykonyhát" egyelőre többségében saját festői

Smiss (15x30 cm, tűzzománc kerámia)

megvalósításának tekintheti, de nyilvánvaló annak realitása, hogy a technológia kívánja a nagyobb dimenziót és méretet, építészettel összekapcsolva, akár burkolatként, akár téglára hordva, hiszen bírja az időjárás minden viszontagságát. Nos ez az utóbbi hasznosulás igazán még várat magára, bár történtek ezirányú kísérletei is, éppen pl. az egyik murális tűzzománc kerámia alkotása szülőhelyén, Sarkadon, egy általános iskola homlokzati falán látható.

Kesztyűs Ferenc a hagyományos technikákat, s az imént említett tűzzománc-kerámiát is felkészülten kezeli. Ez utóbbiban tematikai kísérleteinek is tanúi lehetünk, s a különleges technika mindenképpen jelentős egyediséget ad e munkáinak.Tisztában van azonban azzal, hogy ennek igazi hasznosulása még hosszabb időt igényel, bár lehet, hogy ebben az egy kérdésben pesszimista is egy kicsit...

Festőnk tehát azt a bizonyos veres péteri ösztönt nagyban egészítette ki az ész adományával, s egy tudatos életút az övé. A sokfele szárnyaló tevékenység színes, változatos életművet teremtett, s eleve izgalmas élmény ennek különböző időszakaiba, területeibe belehelyezkednünk. S ha előljáróban írókat idéztünk fel, a befejezésben hadd utaljunk arra, hogy a Viharsarok, Gyula kiemelkedő festője volt Kohán György, aki drámai indulatú életművével, erőteljességével bizonyára szintén példaértékű Kesztyűs Ferenc életútjában is...

Hosszú volt az út Sarkadról, s messze még a végállomás. Ezért is érdemes figyelnünk erre a nagy intenzitású alkotó-tevékenységre.

Feledy Balázs

A fotókat készítette: Kesztyűs Tibor fotóriporter

Kesztyűs Ferenc

Pest Megyei Hírlap

A két Kesztyűs

Apa és fiú közös tárlata

A festőművész *Kesztyűs Ferenc* hallatlan energiákkal rendelkezik. Ír, fest, elnöke a Független Magyar Szalonnak. Nemzetközi díjas alkotó, aki sok száz kiállításon szerepelt már itthon és külföldön egyaránt. Ebben a hónapban műveit Bonnban a német közönség is láthatta.

Olajfestményein megörökítette Sarkad utcáit és a Tisza-partot, Visegrád várát és Nagymarost. Élénk színekben, rendezett harmóniában szólítanak meg virágcsendéletei, nemkülönben izgalmas portréi. Legutóbb *Búza Barna* szobrászművész szemüveges arcát, műveket teremtő szelíd határozott lelkületét összegezte tűzzománc-kerámiában. Sorozatot festett a kétegyházi Almássy-kastély parkjáról, ebben érhető tetten kolorisztikus képessége. A nemrég elhunyt *Kibédi Ervin* arcmásában nemcsak a kiváló színész karakterét ábrázolta, hanem az öregedés árkaiban lappangó derűt is.

Kesztyűs Ferenc: Kis-Duna (olaj)

Kesztyűs Tibor egyszerre jár apja nyomdokain – de határozottan el is tér attól. A fiú szorgalmával, az alkotás állandóságával zárkózik föl elődjéhez és társához – abban azonban más, hogy a tűzzel még erőteljesebben köt szövetséget. Munkáit sajátos poézis hatja át. Merész a színkezelése, gyors és hatékony följegyzéseket készít. Virágokról, nőről, tárgyak harmonikus együttlétéről – az élet külön egységéről beszél. Emberi környezetünkről. Kísérletező kedvében elágazásokra bukkan, melyek számára is meglepetést keltenek, számunkra örömet biztosítanak. Apa és fiú közös kiállítását *dr. Pogány Ö. Gábor* művészettörténész nyitotta meg a közelmúltban a fővárosi Stefánia Galériában (XIV. kerület, Stefánia u. 34.). *Takács Tibor* költőt évekkel ezelőtt Kesztyűs Ferenc munkái versírásra ihlették.

Kesztyűs Tibor: Teret a mának és jövőnek (tűzzománc-kerámia)

„Ilyen világ ez, menetelő fákkal,
fölöttük felhőt fújó messzeség,
emelkedik a látvány, bennünk szárnyal
és szemünkbe ég az égi kék".

(Közös tárlatuk február 27-ig tekinthető meg.) **(losonci)**

Cegléd és Környéke
HÍRLAP
II. évfolyam 7. szám Az Új Pest Megyei Hírlap melléklete 1998. február 19., csütörtök

Méltó helyre kerül a dobtörténeti csodák gyűjteménye

Három évtizedes elszánt kutató- és gyűjtőmunka eredményeként *Kármán Sándor* (48) vállalkozó egyedülálló dzsesszdobtörténeti gyűjteményt hozott létre. A szakma már évek óta látogatta a „garázs dobmúzeumot", de arra, hogy ez a nagyközönség számára is láthatóvá váljék, csak a ceglédi önkormányzat decemberi döntése óta nyílt lehetőség.

– Mikor kezdődött a dob-szerelem?

– Kicsit vissza kell menni az időben. 1966-ban alakítottuk első amatőr zenekarunkat, ahol rám a gitáros szerepét osztották. Egy alkalommal – amikor cserbenhagyott a dobosunk, *dr. Lénárd Béla* barátom javaslatára – aki az elmúlt 30 év minden zenei formációjában hű társam volt – beugrottam a helyére.

– Ilyen egyszerű volt: letette a gitárt és megszerette a dobot?

– Nem, valóban kellett hozzá egy nagy élmény. Ez pedig nem volt más, mint-

Az 1930-ban készült Mogyorossy felszerelés mögött a gyűjtő Kármán Sándor

mű kiállítás volt. Ehhez a Hadtörténeti, a Néprajzi Múzeumból és magángyűjteményekből kölcsönzött anyagokat használ-

unicumok is, mint *Kovács Gyula* és *Beamter Bubi* egykori felszerelései, a török Zildjian cintányérkészítés fázisai stb. Ezeken kívül a leendő múzeumban lesz egy kamaraterem mini színpaddal, 30 ülőhellyel, ahol iskolai osztályoknak, turistacsoportoknak rendhagyó zeneórát, rögtönzött dob-koncertet vagy videóvetítést tudunk tartani.

– Több ilyen jellegű gyűjteményről is tud?

– Általában a hasonló témában megszállott emberek tudnak egymásról. Több külföldi gyűjtővel vagyok kapcsolatban, de gyűjteményüket legritkább esetben engedik ki a családi ház biztonságából. Európában is kevés a nyilvánosan látogatható gyűjtemény.

– Erőfeszítéseit méltányolta a város: ingatlant biztosított a gyűjtemény számára az elmúlt évben...

– Ebben az intézetben a városközpontban lévő 300 négyzetméter alap-

Kesztyús Ferenc

1998. április 8. SZERDA Vas Népe

Répcesíki művészek a büki galérián

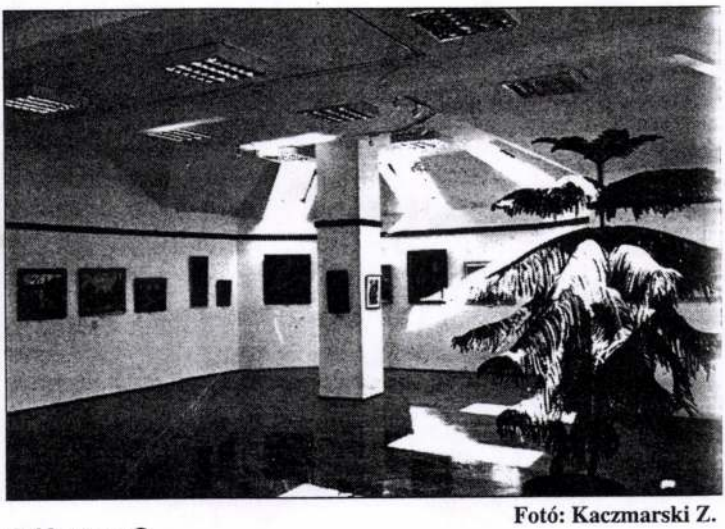

Fotó: Kaczmarski Z.

● Kozma G.

Nincs még egy hónapja, hogy átadták a teljesen megújult büki művelődési házat. Az intézményben helyet kapott egy galéria is, amely már felkeltette a megye művészetszerető közönségének figyelmét. Részben építészeti adottságai, részben „belbecse" miatt. Ami azt illeti, kevés galériánk ennyire áttekinthető és modern, ugyanakkor klasszikus formákat ötvöző. Igazi rangját azonban a benne található szellemi értékek adják meg. Nyitásként a Répcesík művészei mutatkoznak be festményeikkel. „A Bükről elnevezett művésztelep 1992-ben jött létre" — mondta *Büki Attila*, az egyre ismertebb művészi közösség vezetője. „A művésztelep arculatának kialakításában jelentős szerepet vállalt Kesztyűs Ferenc és Krizsán István. Évente megrendezzük tárlatunkat, most éppen az új galérián. Jobbára a szabadban történő festés hívei vagyunk. De nem úgy, ahogy a nagybányaiak voltak... Kihívó szabadságú társulás vagyunk; a tradicionális izmusok jegyében dolgozunk, de jelen van a kísérletező kedv is." S hogy mi vonzza Bükre a festőművészeket? „Általánosságban az, hogy együtt gondolkodhatunk, véleményt formálhatunk a huszadik század végi országés művészetföldrajza" — fogalmazta meg Büki Attila. *Kesztyűs Ferenc* pedig azt hangsúlyozta: a répcesíki művészek a Független Magyar Képzőművészeti Szalon tagjai, s így „kicsit Párizs kinyújtott karjai". A festőművész szerint a büki galéria léte bizonyítja: a mégoly „szűk hét esztendőkben" is akadnak olyanok, akiknek fontos a kultúra és annak intézményei...

A répcesíki alkotók tárlata a galérián valódi szellemi élményt kínál. A többi között megcsodálhatjuk Barna András, Lökkös Katalin, Horváth János, Kesztyűs Ferenc tájait. Maradandó műveket hozott létre Giczy János, Erdélyi Klára, Molnár József, Orosz László, illetve Somorác Pál (festménye a Felsőbüki Nagy Pál kúria bejáratáról a kedveltebb képek közé tartozik), Vasvári Mária, Salamon Árpád és Szabó Lajos. Érdekesség, hogy az ablánci malomvendéglőt ketten is megfestették: Büki Attila és Diószegi Bíró Ilona (Lona). A március 15-ei galéria- és tárlatnyitón ott volt *Lakatos József* sárvári festőművész is (alkotásait nemrég kiállították Ópusztaszeren). Elismerően szólt az új létesítményről és arról a szellemi erőről, amelyet a répcesíki művészcsapat képvisel. S amely szellemi erő végső soron Bük javát

Meghívó

Tisztelettel és szeretettel meghívjuk Önt, családját,
barátait és ismerőseit

KESZTYŰS FERENC

háromszoros nemzetközi ezüstérmes grafikus- és festőművész,
a Független Magyar Szalon Képzőművészeti Egyesület főtitkára,

STEFÁNIA GALÉRIÁBAN

(Magyar Honvédség Művelődési Háza
Bp. XIV., Stefánia út 34. sz.)
olaj- és tűzzománckerámia alkotásaiból nyíló kiállításának
megnyitó ünnepségére 1996. április 1-én (hétfőn) 17 órára.

A tárlatot megnyitja: SIPOS TAMÁS író,
a Magyar Televízió ny. főszerkesztője

Közreműködnek:
BARANYI FERENC költő,
a József Attila-díj, a SZOT-díj és a Premio Brianza kitüntetettje
KASSAI FRANCISKA előadóművész

A tárlatot rendezte: KESZTYŰS TIBOR

A kiállítás megtekinthető április 18-ig,
naponta 13–18 óra között, szombaton és vasárnap is.

A kiállított alkotások a helyszínen megvásárolhatók.

A kiállítás fővédnöke: BÜKI ATTILA,
a XÉNIA Svájci–Magyar Könyvkiadó igazgatója.

A mester április 7-én és 14-én a nyitvatartás
ideje alatt tárlatvezetést tart,
melyre szeretettel várja az érdeklődőket.

Ön kivételezett személy, éljen a lehetőséggel!

KUPON

E kupon felhasználásával Önt a kiállítás ideje alatt
10%-os képvásárlási kedvezmény illeti meg.

Ars poeticám

„Impresszionista és expresszionista festő vagyok. Művészi hitvallásom számomra kettős tartalmat jelent. Ami a formát illeti; nem kötöm magam sem egyfajta kifejezési formához, sem egyfajta stílushoz. Érzelmeimet, gondolataimat megfogalmazom grafittal, tussal, kerámia-tűzzománccal, akvarellel, pasztellel vagy olajjal. Művészi értelemben „mindenevő" vagyok: tájkép, csendélet, portré, enteriőr, vagy a groteszkig hajló karikatúra, értéksorrend nélkül egyaránt fontos számomra. Él bennem az a hit, hogy a festészetben, a grafikában nem egyetlen műfaj vagy stílus jellemzi a művészi értéket. Ami a tartalmat illeti; immár halálomig tartó meggyőződésem, hogy a művészet minden játékossága mellett is komoly dolog, célja nem lehet más, minthogy emberi tartalmakat hordozzon, a tisztesség, hűség, az igazság, az emberség hordozója legyen. Nem hiszem, hogy a művészet a sznobizmus, a hazudozás s blöffölés szolgája lehet. Hiszem viszont, hogy minden igazán tiszta művészi szándék szükségképpen közérthető kell, hogy legyen, szolgálnia kell az embert, az ember szebbre, jobbra, nemesebbre vágyódását. És hiszem azt is, hogy ebben a törekvésemben találkoznia kell a művésznek és a közönségnek."

Kesztyűs Ferenc

Boór András:

GENERÁCIÓK

(Kesztyűs Ferenc tűzzománca)

Miképp e három fej kinő egymásból,
s megszületik a halhatatlan ág,
Úgy illan el létünk homlokáról
a pehelykönnyű, múló ifjúság.

Nem kérdezem, mit ér az ember sorsa,
évmilliárdok bűnei alatt;
Egyforma út visz mennybe és pokolba,
ha befejezted földi harcodat.

Emeld ki hát az álmok bűvköréből
fiadnak lelkét – mely még hófehér!
Hogy szenny, mocsok s gyalázat ködétől
Megóvva lásd – ha minden véget ér.

(1995. december 24.)

Kesztyűs Ferenc

Nagyváradi képek

Kohn József fotói a Francia Intézetben

A premontreiek temploma, jobboldalt az iskolaépület, ahol Juhász Gyula is tanított (1971-es felvétel)

Portrék. Kőrös-part. Arcok a régi nagyváradi zsidónegyedből. Templomok. Hidak. Század eleji épületek, kovácsoltvas remekek, múlt századi veretes kapukilincs egy azóta lebontott negyedből. A *„franciásan bájos, könnyelmű, de szemtelenül tehetséges" „Körösparti Párizsban"*, a *Holnap* antológia és *Ady* városában készült fényképeken láthatja mindezt a látogató a budapesti *Francia Intézetben*, ahol nemrégiben nyílt meg *Kohn* József fotóművész *Nagyváradi képek. A Holnap városa tegnap és ma* című kiállítása.

Kohn József Zsombolyán született (ma Jimbolia, Románia), ahol békésen éltek egymás mellett francia nevüket magyarul író, németajkú elzásziak, magyarok, románok, svábok. Nagyváradra 1962-ben költözött, Magyarországra 1990-ben települt át. Nagyapjának, a Makóról származó édesapjának Zsombolyán, a *Weber-házban*. A fényképészet Kohn József egész életét végigkísérte.

Temesváron állított ki először 1954-ben, és azonnal első díjat nyert. Önálló kiállítást csak 1968-ban rendezhetett Nagyváradon. Fürdőszoba-laboratóriumában előhívott képeit szorgalmasan küldözgette a szomszéd megyékbe meg Bukarestbe, de hiába. Áttelepülési kérelmét 1988-ban adta be, két év múlva indulhatott útnak. Most Budapestet fényképezi, és nehezen él. Nem a pénz hiányzik, tisztes nyugdíja van – mondja. – A képei, amelyeket már nem tud maga előhívni, az ágy alatt bújnak meg. Egy-egy kisebb sorozat azért előkerült a rejtekből: az *Országos Széchényi Könyvtárban*, a *Balassi könyvesboltban*, a *Budapesti Művelődési Központban* mutatta be őket 1993–94-ben. A francia intézetbeli az első nagyobb magyarországi.

Jogsértés után

Budapesti emlékezés a 125 éves kolozsvári egyetemre

Azoknak van igazuk, akik követelik a Bolyai Egyetem helyreállítását, mert 1959-ben erőszakkal szüntették meg a román hatóságok – hangsúlyozta *Pozsgay* Imre szombaton azon az emlékülésen, amelyet a *Bolyai Egyetem Barátainak Egyesülete*, a *Bolyai Egyetemért Alapítvány* és a *Szent László Akadémia* rendezett a Magyarok Házában a kolozsvári *Ferenc József Tudományegyetem* megalapításának 125. évfordulója alkalmából. – Ma már egyre világosabb, hogy az önálló magyar tudományegyetem újraindításának ellenzői a megtévesztés eszközeivel is élnek, amikor a multikultúrára is hivatkoznak.

Az erdélyi magyarság fennmaradása szempontjából létkérdés hajdani egyetemének újraalapítása, mert ez a közösség csak így őrizheti meg identitását. Az Európába igyekvő Romániának is érdeke az önálló magyar egyetem engedélyezése, mert jelezné, hogy szabad társadalmat épít. A magyar kormánynak kötelessége támogatni a magyar egyetem újbóli megnyitását. Katasztrófa volna, ha oly módon valósul meg Magyarország integrációja, hogy eközben föláldozza a határon túli magyarságot.

Ezután *Faragó* József kolozsvári néprajztudós a 125 éve alapított Ferenc József Tudományegyetem helyét vázolta nemzeti kultúránkban, a további előadók pedig különböző karok, tudományágak eredményeit elemezték. Az emlékülés résztvevői mindvégig hangsúlyozták, hogy a Bolyai Tudományegyetem megszüntetése jogsértés volt, s újjáélesztésének helye nem lehet más város, csak Kolozsvár.

(botlik)

Gazdára váró koncerttermi székek

Baráti kör a Zeneakadémia támogatására

Megőrizni és fenntartani a *Zeneakadémia* épületének építészeti és kulturális értékeit, ösztöndíjjal támogatni a diákok és a tanárok részvételét nemzetközi zenei versenyeken és külföldi tanulmányutakon, hangszereket vásárolni az oktatáshoz és koncertekhez, programokat és rendezvényeket szervezni a főiskola javára – e célokat tűzte ki maga elé a *Liszt Ferenc Zeneakadémia Baráti Köre*, mely a svéd nagykövet feleségének, Birthé *Lundviknek* és *Ispán* Franciskának, az intézmény tanulmányi vezetőjének kezdeményezésére alakult meg idén nyáron. Az egyesület elnökévé *Doktor* Ferencet, a *Semic Interprint* nyomdai és lapkiadó cégvezetőjét választották, az elnökségben helyet kapott többek között *Falvai* Sándor, a jelenlegi és *Lantos* István, az előző rektor, *Gallai* István, a főiskola gazdasági igazgatója, illetve több hazánkban élő külföldi személyiség, Deborah *Birch* amerikai építész-restaurátor, Daniel *Ren*, a *Pannon GSM* munkatársa, s rajtuk kívül még néhány magyar zenerajongó művész és pedagógus. A szervezet tiszteletbeli tagja lett Lord Yehudi *Menuhin*, Lady *Solti* és *Kodály* Zoltánné *Péczely* Sarolta.

A baráti kör most kezdi toborozni a tagságát, és ennek érdekében november 14-én este jótékonysági hangversenyt rendez a Zeneakadémia javára a nagyteremben, neves művészek fellépésével. (A művészek ingyen vállalták a szereplést, a koncertet a *Duna televízió* rögzíti és karácsonykor sugározza.) Az esten fellép többek között *Lantos* István, *Sebestyén* János, *Kovács* Dénes és a *Liszt Ferenc kamarazenekar*, *Vásáry* Tamás és a *Bartók kvartett*, *Miller* Lajos, *Sümegi* Eszter *Mozart, Weiner, Schubert, Kodály, Verdi* és Adolph *Hesse* műveivel.

Tárnok Gyöngyitől, a Zeneakadémia Baráti Körének titkárától megtudtuk, az egyesületnek bárki tagja lehet, aki befizeti a és diákoknak 2500 forint, illetve családoknak tíz-, jogi személyeknek húszezer forint. A tagok a díj fejében meghívókat kapnak zeneakadémiai főpróbákra és főiskolai előadásokra, ingyenes idegenvezetést vehetnek igénybe a patinás épületben, látogathatják a mesterkurzusokat, tájékoztatást kapnak a zeneakadémiai koncertekről és egyes esetekben soron kívül juthatnak belépőkhöz, évente egy-egy CD-t vagy könyvet kapnak ajándékba, és természetesen részt vehetnek a társaság minden rendezvényén. A tervek között szerepel egy negyedévenkénti értesítő megjelentetése is. Az egyesület vállalta, hogy segítséget nyújt a Zeneakadémiának a nagytermi székek értékesítésében. Mint ismeretes, a koncertterem üléseit – huszonöt évre – ötvenezer forintért lehet „megvásárolni", de sajnos nagyon kevés a jelentkező. A baráti kör, amelynek postacíme *1276 Budapest, pf. 87.*, minden zenebarát csatlakozását és támogatását várja a Zeneakadémia javára.

NAPLÓ

A CAMBRIDGE ENCIKLOPÉDIÁT második kiadásban jelentette meg a Maecenas Kiadó. Az ezúttal két vaskos kötetben kiadott ismeretárból az olvasó értesülhet azokról a tényekről, eseményekről, kérdésekről, gondolatokról és teljesítményekről, amelyek az emberi tudás összességét alkotják.

NÉMETH GÉZA kapta meg az év legjobb tudományos újságírójának járó Enciklopédiadíjat, amit az idén adtak át először.

KESZTYŰS FERENC kiállítása november 15-ig látható a Magyar Kultúra Alapítvány székházában (Budapest I., Szentháromság tér 6.).

KERESZTES DÓRA grafikáiból tekinthető meg kiállítás a Pécsi Kisgalériában (Szent István tér 4.).

MEGYEI ŐSZI TÁRLAT látható Győrben a Rómer teremben (Nefelejcs köz 1.).

FEKETE NAGY BÉLA művészete a '30–60-as évekig című kiállítása a Ráday Galériában (Budapest IX., Ráday u. 8.) tekinthető meg.

VÁRKONYI NÁNDOR Az ötödik ember című könyvét a Műcsarnok folyóiratolvasó klubjában mutatták be. A szerzőre Jókai Anna, Mezei Katalin és Tőkéczki László emlékezett.

A LITOGRÁFIA SZÜLETÉSE 1798–1820. Litográfiai inkunábulumok címmel rendeztek kiállítást a Magyar Képzőművészeti Főiskola Barcsay termében (Budapest VI., Andrássy út 69–71.).

KLIE ANNAMÁRIA festményeiből nyílik meg kiállítás november 11-én, kedden este hat órakor a Volán Elektronika Rt. székházában (Budapest XI., Karolina út 65.).

JÁKÓ VERA halálának tizedik évfordulója alkalmából emlékműsort rendeznek a Budapesti Kongresszusi Központban (Budapest XII., Jagelló u. 1–3.) november 18-án, ked-

Ritmikus sportgimnasztika ob

Kopasz csirke és csók

Mosolygós arcok, gyönyörű ruhák (persze, a hölgyek között ez volt a fő téma…), *csillogó színek, fülbemászó dallamok:* a ritmikus sportgimnasztika képviselői a hét végére megszállták a Nemzeti Sportcsarnokot, hogy az országos bajnoki címek sorsáról döntsenek. Szombaton az egyéni összetett viadal szerepelt a programban, a legkisebbek már délelőtt szőnyegre léptek, délután váltották őket a juniorok, s végül kora este következhettek a felnőttek. Utóbbiak között természetesen ott volt az október végén *Németországban* megrendezett világbajnokságon rajthoz állt magyar válogatott négy tagja, a sportág itthoni „királynője", *Fráter* Viktória, illetve *Tóth* Dóra, *Kiss* Katalin és *Balogh* Orsolya. Érdemes volt megfigyelni a melegítő hölgyeket, volt, aki a kabaláját, egy *megkopasztott plüss-csirkét* szorongatott, de akadt olyan, aki még az utolsó pillanatokban is a barátját ajándékozta meg néhány *csókkal*…

Úgy tűnik, a meglehetősen *sok kritikát kapott* berlini vébén (állítólag a vendégek előszeretettel emlegették a tavalyi, budapesti viadalt) 30. helyen zárt Tóth nem lehet tisztában az udvari szokásokkal, az „úrnőt" nem tisztelő viselkedése azt jelentette, hogy az *ERSG* tornásza 77.550 ponttal letaszította a trónról a 76.800 pontot begyűjtő Frátert. Az *OSC* versenyzője tőle szokatlan módon többször is hibázott, így meg kellett elégednie az ezüstéremmel, a bronz *Zigler* Orsolya nyakába került. Fráternek azonban nincs oka szomorkodni, hiszen egyszer már bejelentette visszavonulását, ám a világbajnokság előtt mégis visszatért, és ott a *legjobb* magyarként 26. lett. A sportág vezetőit – no és férfi szurkolóit is – megnyugtathatta a vébét követő nyilatkozata, amely szerint tele van új ötletekkel, így még egy évet vállal, s jövőre a *portói* Eb-n is elindul.

Előtte azért vasárnap, a szerenkénti döntők során javított a mérlegen, szalaggal és buzogánnyal is elsőséget szerzett. Nála többször csak Tóth állhatott fel a dobogó legfelső fokára, hiszen kötéllel, karikával, s végül buzogánnyal is ő mutatta be a legszebb gyakorlatot.

(p. t. l.)

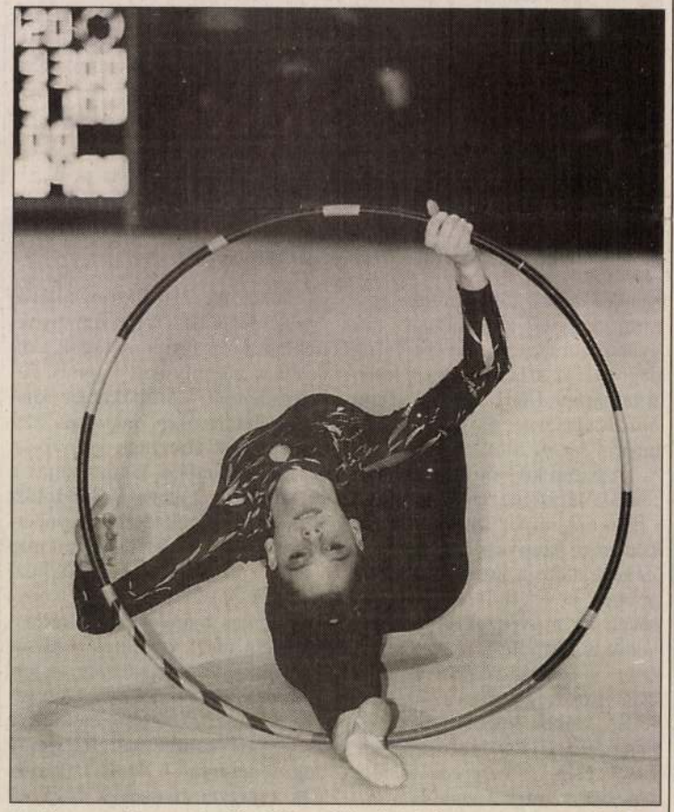

Az összetettben második Fráter Viktória három szeren is első lett
Havran Zoltán felvétele

Gabányi László nevét viseli a százéves MAFC sportcsarnoka

Dicső múlt, komor jelen

Jégkorong Extraliga

A Dunaferr még pontot sem vesztett

(Munkatársunktól)

A lapockarepedéssel bajlódó *Ancsin* László és a vállát fájlaló *Faragó* mellett egy harmadik kulcsemberére sem számíthatott *Kiss* Tibor, az *Alba Volán-Riceland* jégkorongcsapatának vezető edzője a vasárnap délelőtti, *Dunaferr* elleni összecsapáson: a válogatott hátvéd *Horváthot* vírusos betegség kényszerítette ágyba. S a tartalékos *fehérváriak* ellen már az ötödik percben vezetést szerzett a listavezető *Ladányi* révén, majd három perccel később csapattársa, *Borsos* neve is felkerült az eredményjelző táblára. Ennél pocsékabbul nem is kezdhetett volna hazai pályán a Volán, mely a múlt heti, kínos *újpesti* kudarc után legalább egy pontot feltétlenül szeretett volna megkaparintani megyei riválisától. S a 13. percben *Rajz* Attila újjá is élesztette a házigazdák reményeit, majd a 15. perc egy gyors gól- váltást hozott: az újvárosi *Simon* találatára pillanatokkal később *Zalavári* válaszolt (2-3).

A folytatásban pedig egyenlített a Fehérvár; a 27. percben a kapujából messzire kikorcsolyázó ukrán *Mihonyikot* kicselezve *Csibi* vágta a pakkot a látogatók ketrecébe. Ám csupán pillanatokig ünnepelhetett a kék-fehérek tábora, hiszen a 28. percben kétszer is *Budai* hálójában landolt a korong: előbb Borsos, majd Simon volt eredményes. E lélekromboló pofon ellenére talpra állt az Alba Volán, s a Csibit a palánkra felkenő *Szélig* 2+2 perces büntetését kihasználva az orosz *Grisicskin* csökkentette egy gólra a két együttes közötti különbséget (4-5).

A záró felvonás 48. percében *Palkovics* eltüntette a Dunaferr előnyét, ám végül megint pont nélkül maradtak a vendéglátók: az 52. percben Szélig kék vonal közeléből postázott pakkját Budai *Zsabka* elé ejtette, a szlovák légiós pedig tudta a kötelességét (5-6). Idei ötödik meccsét megnyerve Robert *Spisak* társulata immár *hat* pont előnnyel vezet az *Extraligában*. Az ötödik forduló záró mérkőzését, az *FTC-Whirlpool–UTE-Fichet* örök rangadót szerdán játsszák a *Kisstadionban*.

Kézilabdakupák

Felemás mérleg

Nagyszerű győzelmekkel és kellemetlen vereségekkel zárták a magyar kézilabdacsapatok a nemzetközi kupák hét végi nyolcaddöntőit. A *Bajnokok Ligájában* a múlt pénteken megműtött *Kökény* nélkül felálló *ferencvárosi* hölgyek nyolc találattal kaptak ki *Ljubljanában*, a *Fotex Veszprém* viszont magabiztosan verte cseh riválisát. A *Dunaferr* kettős sikerrel zárta a szombatot, míg a *Debrecen* hazai pályán kapitulált a világhírű *Kijev* előtt. A *Szeged* ötgólos hátrányt izgalmas visszavágót sejtet, s ugyancsak nehéz percek várnak az *Elektromos*ra *Törökországban*.

Nők. Bajnokok Ligája: *Krim Elekta Ljubljana (szlovén)–Herz-FTC* 32-24. **EHF Kupa**: *Samoborka Silex Samobor (horvát)–Dunaferr* 21-30. **City Kupa**: *DVSC-Symphonia–Szpartak Kijev (ukrán)* 25-27.

Férfiak. Bajnokok Ligája: *Zubri (cseh)–Fotex Veszprém* 24-30. **City Kupa:** *Paris SG–Pick-Szeged* 24-19. **EHF Kupa:** *Dunaferr–THW Kiel (né-*

Vízben is utazik a Jorgos Travel

Póló minden szinten

(Tudósítónktól)

Eleinte úgy tűnt, hogy elmarad a mérkőzés, hiszen az OB II-ben szereplő *Jorgos Travel vízilabdacsapata* sokáig hiába várt ellenfelére… Az utazási iroda sportolói végül nem kapták meg játék nélkül a két pontot, hiszen az *ELTE-BEAC* gárdája még időben befutott, így *Laposa* bíró jelt adhatott a kezdésre. A találkozó rangját emelte, hogy *Markovits* Kálmán személyében a sportág egyik legnagyobb klasszisa foglalta el az ellenőri széket. A státusukat tekintve *amatőr* pólósok jó meccset produkáltak, a játék minden szépséget bemutatták: csavar, húzás és ejtések váltották egymást, sőt, egy kemény összecsapást követően az egyik legényt orrvérzés miatt kellett lecserélni…

Később, a mezőny egyik legjobbjának bizonyuló *Havas* Tamás, a Jorgos Travel ügylasztotta *Görögországot*. Az utazási irodát már több sportoló is felkereste, legközelebb a *Tunéziába* készülő tiszakécskei futballisták veszik igénybe szolgáltatásaikat. Visszakanyarodva a pólóhoz megtudtuk, hogy a társulat gerincét egykori *Vasas-játékosok* alkotják. Heti egy edzés mellett szállnak vízbe, s jelenleg feljutást jelentő helyen állnak. Rutinos vízilabdázókról lévén szó, aligha ijednének meg a másodosztálytól, s ha két-három játékossal megerősítenék a csapatot, akkor elmondhatnák: a vízben is „utazik" a Jorgos Travel…

*

OB I, férfiak: *Eger–FTC* 5-6, *UTE–Szeged* 13-3, *Hódmezővásárhely–BVSC* 6-13, *Bp. Spartacus–OSC* 12-10, *Szentes–Szolnok* 6-6, *Vasas–MAFC* 13-7, *Eger– UTE* 1-11, *Szolnok–Vasas* 6-15, *OSC–Szentes* 6-10, *FTC–MAFC* 12-

KESZTYŰS FERENC

háromszoros nemzetközi ezüstérmes grafikus- és festőművész

DIE KUNST VON FERENC KESZTYŰS
THE ART OF FERENC KESZTYŰS

KESZTYŰS FERENC 1932. október 17-én született Sarkadon. A fővárosban él és alkot. Állandó kiállítása Budapesten a *Gambinus*-ban (Teréz krt. 46. sz.), magángaléria pedig Budapesten a VII. kerületben, Damjanich utca 26/a., VI. emelet 11. alatt tekinthető meg. (Telefon: 142-1210)

*

Kesztyűs Ferenc művészete

Kesztyűs Ferenc festőművész kiállításai, tárlatai szerte a világban ünnepélyességet, áhítatot árasztva a „Művészet templomává" avatja a helyszínt, ahol minden alkotása – festmény vagy tűzzománc kerámia – szinte oltárképpé magasztosul. Képeiben művészi hitvallását formakincsével átszőve valósítja meg önmagát, miközben ábrázolási formája, kifejezésének tartalma szoros egységben, bár különböző arányban viszonyulnak egymáshoz. Következésképpen Kesztyűs Ferenc expresszivitása, kifejező ereje megejtő művészi minőségben nyilvánul meg. Alkotásaiban nyomon követhető, fellelhető az a művészi szubjektivitás mely a valóságot önmagából fakadó reflexiókkal telíti. Ez a láthatatlan, szuggesztív erő az, mely attitüdjének, művészi állásfoglalásának elismerésére, vele érzelmileg való azonosulásra késztet.

Alkotásaihoz hozzáadott bennső többlete, érzelemmel való dúsítása az a kritérium mely feltétlen szükséges, kötelezően elvárható művészi „önbeépülés" a készülő műbe. Láthatóan nem egyedül a kép természeti valósága, hanem az abból kisugárzó intellektuális hatás teszi élménnyé művei összességének látványát. S az összhatás; fenséges... Akár a „Művészetek templomának" benső intimitása, meghittsége, nyugalmat és lelki békét ígérve pihentetően gazdagít. Mert Kesztyűs Ferenc művészi tevékenységének formai eleme, tartalmi szépsége óhatatlanul is hatva ránk véleményformálásra ösztönöz, mint „de factó" alkotás. Ami csodálattal teljes elismerést, és tiszteletet vált ki bennünk a sokoldalú, nagyműveltségű művész személye és művei iránt.

Jóllehet az impresszionizmus a festészet és látvány szoros egységéről, összefüggéséről vélekedik, mégis, annak ellentétes gondolati tartalmát hordozza. S ez az a belső ellentmondás mely Kesztyűs Ferenc műveiben egyaránt remekelnek. Való igaz, hogy stílusának megfelelően képein az apró helyi színek cseppjeiből összeálló oldott, laza ecsetvonások esetlegességükkel is céltudatosan hatáskeltő lokális megoldások, mégis ezekből kerekednek ki műveinek remekei. Figyelemre méltó a felvitt festékanyag csillámló fényeffektusa mely stílusmeghatározóan dominál, s a befogadóban, szemlélőben nemcsak gondolatokat ébreszt, de emlékeket és érzelmeket is felidéz.

Persze az érzelem sehol sem csap át szentimentális érzelgősségbe, hisz ilyen irányú törekvés nem érhető tetten egyetlen alkotásában sem. Inkább a színek és emóciók harmóniája uralkodik a természeti valóság jól elrendezett, belső összhangban álló megnyilvánulásában. A kiállított művekből áramló hangulati hatás nem csupán üres kellem, felszínes ragyogás, hanem tény, mely Kesztyűs Ferencet immár évtizedek óta a „hasznos Szép" festőjévé nevezi ki.

Nem véletlenül, hiszen minden egyes képének, művének, alkotásának van számunkra mondanivalója, mit formagazdagságával karültve formanyelve közvetít, rendszerezve kifejezéseinek ragyogó igéit. Képeinek lírai hangulata szinte a zene nyelvén közelít, s bennünk a halk pianótól a harsány crescendóig váltakoznak műveinek bűvöletei. Bámulatos művészi erő, különleges technika sugárzik festészetének, tűzzománc kerámiáinak sokaságából.

Kesztyűs Ferenc nemcsak követte a századelő két stílus irányzatát; az expresszió és az impresszió útmutatását, de továbbfejlesztve elősegítette újjászületésüket, továbbélésüket a világ egyetemes művészetének színpompás palettáján.

Szarvas János
újságíró – író

Miss Európa (10 × 20 cm, tűzzománc-kerámia)

FERENC KESZTYŰS wohnt und schafft im Haus, Budapest VII. Damjanich u. 26/a. (Telefon: 142-1210)

Sein Name ist gut bekannt in zahlreichen einheimischen, internationalen, individuellen und Gruppen-Ausstellungen.
Er hat sich mit seine Öl- und feueremaillierte – Keramie Werke, mit seine Graphiken und politischen Plakaten auf mehrere Kontinenten vielmals vorgestellt, und nicht ein Museum und Kunstsammler bewahrt seine Werke.
Als Graaphikkünstler und Karikaturist publiziert er regelmässig in zahlreichen in- und ausländischen Blätter. In Ancona (Italien) veranstaltete Internationalen Graphik und Humor-Biennale hat er zweimal die Silbermedaille gewonnen, hier und auf andere internationale Ausstellungen Montreal (Kanada), Guadalajara (Mexico), Havanna (Kuba), Gabrovo (Bulgária), Praha (Tschechoslowakei) – bekam er zahlreiche Diplome.
Mit zwei seiner Mitarbeiter hat er die Gründe der feueremaillierten-Keramik-Malerei ausgearbeitet, welche für die allgemeine Bildende Kunst eine ganz neue Gattung ist, und für die Architektur inneren und ausseren muralisches Ornamentsmotiv geworden ist.
Als Neuartigkeit: Im Jahre 1985 hat ihn der ungarische Staat an der Frankfurter internationalen Früflings- und Herbstmesse vorgestellt. Zusammen mit Ádám Würtz und Michael Sz. Zengő gemachte beträgliche feueremaillierte-Keramikwerke schmückt die Fassade des Haupteinganges der Épületkerámiai-ipari Vállalat, das selbstgefertigte grosse muralische feuereimalier Keramik Wandbilder schmücken die Hauptwand des Festsaales des Reformierten Kollegiums aus Debrecen, sowie die Fassade der Schule Nr.1. in Sarkad.
Ferenc Kesztyűs gehört zu den vielseitigen Talenten der auch in der Malarei die superlativische Qualifikation Bezeichnung verdient hat.
Er ist im Besitze einer unfehlbaren Zeichnentechnik, führt eine ergebnisvolle Tätigkeit in den verwendeten Gattungen der Bildenden Künste, hat aufmerksambare Erfolge erreicht in der graphischen Planung der Druckerzeugnisse, und neulich haben ihm die erwähnte neuartige geistreiche Feueremailier-Keramie-Gemälde immer mehr populär gemacht.
Mehrere Eigenschaften des ungarischen Malerischen ist in der Kunst von Ferenc Kesztyűs zu entdecken, in welcher unmissverständlich sich die Fortsetzung des selbstverständlichen Styl der Nagybányaer und Szolnoker Vorgänger Weiterentwicklung, moderne zeitgemässe Verwendung, und nicht bloss in der Hinsicht der Bearbeitung der Stilleben, aber auch in die Bearbeitung im Zusammenhang mit der Menschendarstellung – zeigt.
Ferenc Kesztyűs spielte eine entscheidende Rolle bei der Ausarbeitung einer Künstlerischen Erfahrung, er war Starter und Teilnehmer der mit Feueremailier-Keramik Namen immer bekannter gewordenen, des Geschmacks von heute und Morgen die Befriedigung des Anspruchs des muralischen Gemälde- Verfahrens.
Mit zwei Mitarbeiter und materiellen und moralischen Unterstützung der mit der ausgezeichnet ausgerüsteten Laboratorium versehene Kollektive der Épületkerámiai Unternahmen er als Ergebnis, nach einer vierjähriger Versuchs-Serie die Methode der dauerhaften malerischen Technik sowohl im Sinne der chemischen Formell als auch der artistichen Ausführung ausgearbeitet Die Feueremailier-Keramie ist geeignet dazu, die heutigen und morgige Lebensform gemütlich zu zaubern uns alle herausheben von der Eintönigkeit der uns umgebene Massenproduzierung der Gegenstände, undzwar so, dass es trotzt mit den Vergehen der Zeit, mit den Schaden Unwetters.
Laut Untersuchung der staatlichen Qualitätskontrolle hält sich die Feueremailier-Keramik zwischen –40 und +1200°C Temperaturveränderung ohne Schaden, was besonders unter den. Gefrierpunkt – elementare Bedingungeder Dauerhaftigkeit der Gegenstände in unsere Zone sowie nördlich dieser ist. Neben den vorteilhaften Rechnungsdaten ist die Steigerung der Farbeffekten die reizende Eigenschaft der Feueremailier-Keramie insofren die weitverbreitete Verwendung für ein gesellschaftsmässiges Wohltuhen wäre, heiter und fröhlich machen die Rahmen des Lebens, sowie die Amosphäre des Zuhause und des öffentlichen Gabietes.

Dr. Gábor Ö. Pogány
Kunsthistoriker
früher Hauptdirektor der Ungarischen Nationalgalerie

Sarkad: Kopolya-csatorna (50 × 70 cm, olaj)

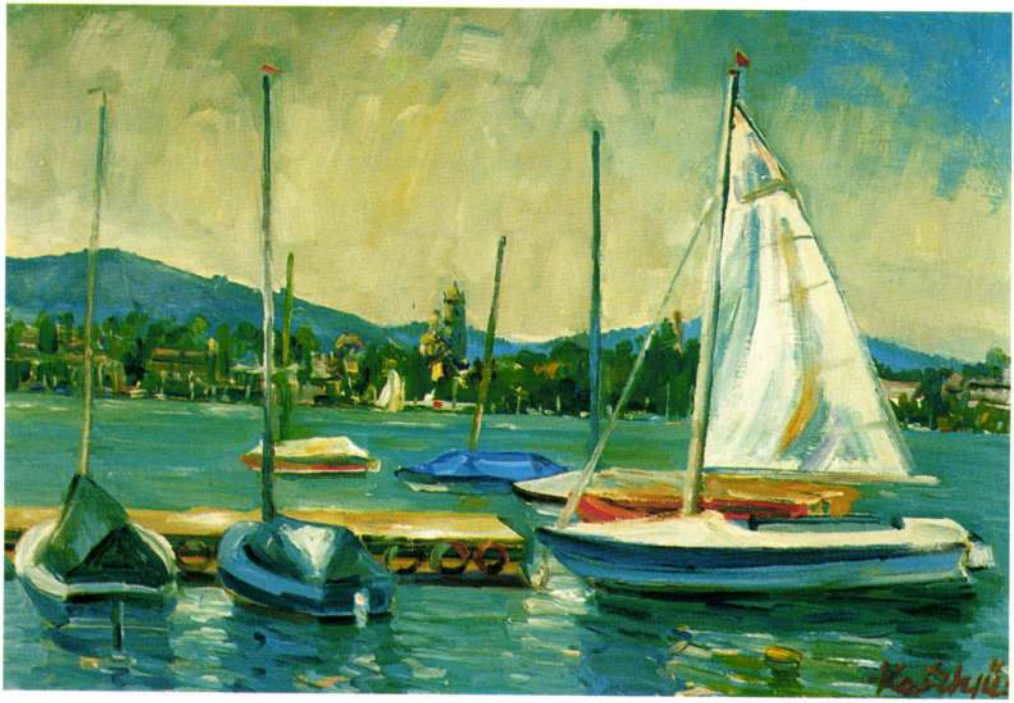

Zürich See (50 × 70 cm, olaj)

A fotókat készítette: Kesztyűs Tibor
Fotos: Tibor Kesztyűs
Photos: Tibor Kesztyűs

Virágcsendélet
30 × 40 cm tűzzománc-kerámia

KESZTYŰS FERENC
művészete

Nők
30 × 30 cm, tűzzománc kerámia

Gyötrelmes éden

Kesztyűs Ferenc
Tisztelet a nőknek című grafikájára

Adassék tisztelet mindenkoron a gyengébb
nemnek, amely vitás győzelmünk hiedelmét
úgy hagyja meg nekünk, hogy közben elveszi
mindazt, ami csupán a győztest illeti.

Áldassék általunk a sorsunkat kifosztók
gyönyörű tábora! Nincs indulat piroslóbb,
mint halvány arcukon a halk odaadás
kiáltó bíbora, mely győztessé aláz.

Illesse hódolat mindenkoron a nőket,
akik széthúzva is ellenünk szerveződnek
és összefogva is értünk magányosak –
a meghódoltakat illesse hódolat!

Figyelmességeink bűnére nincs bocsánat,
kegyetlenségeink erénye biztatást ad,
hogy van talán remény rájuk testálni, mit
gyötrelmes édenük pokolizzása szít.

KESZTYŰS FERENC
FESTŐMŰVÉSZ
1071 BP. DAMJANICH
U. 28/A.,VI/11
TELEFON: 142-1210

Ars poeticám

„Impresszionista és expresszionista festő vagyok. Művészi hitvallásom számomra kettős tartalmat jelent. Ami a formát illeti; nem kötöm magam sem egyfajta kifejezési formához, sem egyfajta stílushoz. Érzelmeimet, gondolataimat megfogalmazom grafittal, tussal, kerámia-tűzzománccal, akvarellel, pasztellel vagy olajjal. Művészi értelemben „mindenevő" vagyok: tájkép, csendélet, portré, enteriőr, vagy a groteszkig hajló karikatúra, értéksorrend nélkül egyaránt fontos számomra. Él bennem az a hit, hogy a festészetben, a grafikában nem egyetlen műfaj vagy stílus jellemzi a művészi értéket. Ami a tartalmat illeti; immár halálomig tartó meggyőződésem, hogy a művészet minden játékossága mellett is komoly dolog, célja nem lehet más, minthogy emberi tartalmakat hordozzon, a tisztesség, hűség, az igazság, az emberség hordozója legyen. Nem hiszem, hogy a művészet a sznobizmus, a hazudozás s blöffölés szolgája lehet. Hiszem viszont, hogy minden igazán tiszta művészi szándék szükségképpen közérthető kell, hogy legyen, szolgálnia kell az embert, az ember szebbre, jobbra, nemesebbre vágyódását. És hiszem azt is, hogy ebben a törekvésemben találkoznia kell a művésznek és a közönségnek."

Kesztyűs Ferenc

Boór András:

GENERÁCIÓK

(Kesztyűs Ferenc tűzzománca)

Miképp e három fej kinő egymásból,
s megszületik a halhatatlan ág,
Úgy illan el létünk homlokáról
a pehelykönnyű, múló ifjúság.

Nem kérdezem, mit ér az ember sorsa,
évmilliárdok bűnei alatt;
Egyforma út visz mennybe és pokolba,
ha befejezted földi harcodat.

Emeld ki hát az álmok bűvköréből
fiadnak lelkét – mely még hófehér!
Hogy szenny, mocsok s gyalázat ködétől
Megóvva lásd – ha minden véget ér.

(1995. december 24.)

Meghívó

Tisztelettel és szeretettel meghívjuk Önt, családját,
barátait és ismerőseit

KESZTYŰS FERENC

háromszoros nemzetközi ezüstérmes grafikus- és festőművész,
a Független Magyar Szalon Képzőművészeti Egyesület főtitkára,

STEFÁNIA GALÉRIÁBAN

(Magyar Honvédség Művelődési Háza
Bp. XIV., Stefánia út 34. sz.)
olaj- és tűzzománckerámia alkotásaiból nyíló kiállításának
megnyitó ünnepségére 1996. április 1-én (hétfőn) 17 órára.

A tárlatot megnyitja: SIPOS TAMÁS író,
a Magyar Televízió ny. főszerkesztője

Közreműködnek:
BARANYI FERENC költő,
a József Attila-díj, a SZOT-díj és a Premio Brianza kitüntetettje
KASSAI FRANCISKA előadóművész

A tárlatot rendezte: KESZTYŰS TIBOR

A kiállítás megtekinthető április 18-ig,
naponta 13–18 óra között, szombaton és vasárnap is.

A kiállított alkotások a helyszínen megvásárolhatók.

A kiállítás fővédnöke: BÜKI ATTILA,
a XÉNIA Svájci–Magyar Könyvkiadó igazgatója.

A mester április 7-én és 14-én a nyitvatartás
ideje alatt tárlatvezetést tart,
melyre szeretettel várja az érdeklődőket.

Ön kivételezett személy, éljen a lehetőséggel!

KUPON

E kupon felhasználásával Önt a kiállítás ideje alatt
10%-os képvásárlási kedvezmény illeti meg.

Kesztyűs Ferenc művészete megnyugtató választ ad Juhász Ferenc kétségbeesett kérdésére. A költő kérdése – még a hetvenes években – így hangzott:

„Századunk művészete, így képzőművészete is, tömve van rohanással és rémülettel, feszültséggel és gyásszal, sivársággal és gyűlölettel, vihogással és vigyorgással, dühvel és tudatos bandzsítással, kajánsággal... És a szelídség?"

Nos, itt a szelídség. Kesztyűs Ferenc képein. A lesajnált, a megmosolygott, az idejétmúltnak kikiáltott, mégis mindenki által hőn áhított szelídség. Kesztyűs Ferenc merészsége abban áll, hogy szinte tüntetően mer szelíd lenni a zabolátlan elvadulások és elrugaszkodások – immár korántsem múlónak mondható – divatja idején. Harcos szelídséggel küzdi le a cselekvés és az álom közötti ellentét bénító tudatát, azt az érzést, amelyről André Breton írt „A közlekedő edények" című dolgozatában. Kesztyűs a humánumot bátorítja, amely egyre félszegebb a mind határozottabb fellépésű gonoszsággal szemben. Magabiztosabbá teszi a tétova, kishitű emberiességet a pökhendien öntelt elembertelenedésben.

Ezért a lehető legkorszerűbb művészet az övé, mégha eszközei jobbára hagyományosak is. Festményei, tűzzománc-kerámiái egytől-egyig mai alkotások a szó legösszetettebb értelmében, de az emberibb arcú jövendő szálláscsinálói is egyben. Kicsit jelképes, hogy a tűzzománc-kerámia festészet – amelynek egyik úttörője ő – anyagát tekintve talán a legidőtállóbb a piktúrában. Kesztyűs minden tehetségét latba veti, hogy tartalmilag is az legyen. Mert a mindenséggel méri magát, mint az elhivatott alkotók általában. Elsősorban a fény és a derű tükrözője, ahogy egyik méltatója mondja. De vállalja a kíméletlen szembenézést is önmagával, olykor a fény és a derű rovására. Nem retten meg attól, hogy meg kell váltania önmagát. Amikor Gauguin ugyanezzel a céllal elindult Tahiti szigetére, Renoir nem mulasztotta el megjegyezni: „Les Batignolle-ban is remekül lehet festeni!" Mindkettőnek igaza volt a maga szempontjából. Gauguint örökös bolyongásra késztette a vágy, hogy megtalálja az elveszett paradicsomot, Renoir önmaga belső dimenzióiban keresgélte azt.

Valahol megvan az a Paradicsom. Kesztyűs Ferenc is jó irányba mozdul a meglelésére. Szurkoljunk neki, mert amire rábukkan, azt minden bizonnyal megosztja velünk.

S akkor mi is közelebb kerülünk a magunk elvesztett paradicsomához, amelyről már-már lemondani késztet a rohanás, a rémület, a feszültség, a gyász, a sivárság, a gyűlölet, a vihogás, a vigyorgás, a düh, a tudatos bandzsítás és a kajánság.

Baranyi Ferenc

Büki házak a templommal
50 × 70 cm olaj

A büki művésztelep művészei a Répce partján
50 × 70 cm olaj

MEGHÍVÓ

Tisztelettel és szeretettel meghívjuk Önt, családját,
barátait és ismerőseit

KESZTYŰS FERENC

háromszoros nemzetközi ezüstérmes grafikus- és festőművész,
a Független Magyar Szalon Képzőművészeti Egyesület főtitkára

a Magyar Kultúra Alapítvány Székházában

(Bp. I., Szentháromság tér 6. sz. I. emeleti kiállítótermében)
1996. november 4-én (hétfőn) 17 órakor nyíló
reprezentatív kiállításának megnyitó ünnepségére.

Az est háziasszonya: MÁNYI ARANKA
a Magyar Kultúra Alapítvány rendezvényfelelőse

Az ünnepélyes megnyitón közreműködnek:
AUTH MAGDA előadóművész,
a Magyar Rádió bemondója, a Magyar Televízió műsorvezetője
BARTIS FERENC díszvendég, író,
az összmagyar testület elnöke, a CÉH főszerkesztője
BODZA KLÁRA dalénekes

A kiállítást megnyitja:
Dr. POGÁNY Ö. GÁBOR művészettörténész,
a Magyar Nemzeti Galéria ny. főigazgatója

A kiállítás megtekinthető november 18-ig,
naponta (szombat, vasárnap is) 10–18 óra között.

A kiállított művek a helyszínen megvásárolhatók.

A kiállítás szponzora: Keresztes Béla üvegező, képkeretező

A KIÁLLÍTÁS FŐVÉDNÖKE
A MAGYAR KULTURÁLIS ALAPÍTVÁNY

Az én poetikám

„Impresszionista és expresszionista festő vagyok. Művészi hitvallásom számomra kettős tartalmat jelent. Ami a formát illeti; nem kötöm magam sem egyfajta kifejezési formához, sem egyfajta stílushoz. Érzelmeimet, gondolataimat megfogalmazom grafittal, tussal, kerámia-tűzzománccal, akvarellel, pasztellel vagy olajjal. Művészi értelemben „mindenevő" vagyok: tájkép, csendélet, portré, enteriőr, vagy a groteszkig hajló karikatúra, értéksorrend nélkül egyaránt fontos számomra. Él bennem az a hit, hogy a festészetben, a grafikában nem egyetlen műfaj vagy stílus jellemzi a művészi értéket. Ami a tartalmat illeti; immár halálomig tartó meggyőződésem, hogy a művészet minden játékossága mellett is komoly dolog, célja nem lehet más, minthogy emberi tartalmakat hordozzon, a tisztesség, hűség, az igazság, az emberség hordozója legyen. Nem hiszem, hogy a művészet a sznobizmus, a hazudozás s blöffölés szolgája lehet. Hiszem viszont, hogy minden igazán tiszta művészi szándék szükségképpen közérthető kell, hogy legyen, szolgálnia kell az embert, az ember szebbre, jobbra, nemesebbre vágyódását. És hiszem azt is, hogy ebben a törekvésemben találkoznia kell a művésznek és a közönségnek."

Kesztyűs Ferenc

Kopré József:

EGY TŰZZOMÁNC-KERÁMIA KIÁLLÍTÁSON

Kesztyűs Ferenc
festőművész barátomnak

Kőbe mártotta tollát a képzelet:
vésett reneszánsz arcot, kezet, fejet
aranyló napot, Holdat, hűs csillagot
valós világot táblákra álmodott.
Madarat törött szárnnyal türkízkékben,
izzó vöröset barnúlt ég vizében
opál csillogást, tüzet, föllobbanót
keretbe zárva a Meg-Nem-Foghatót.
Meleg csillogást, félbetört fényeket
folyók sodrában hópötty-fehéreket...
Hamuszín-szárnnyal lebben egy kék madár
kalitkát keres? Nem! A szívedre száll – – –

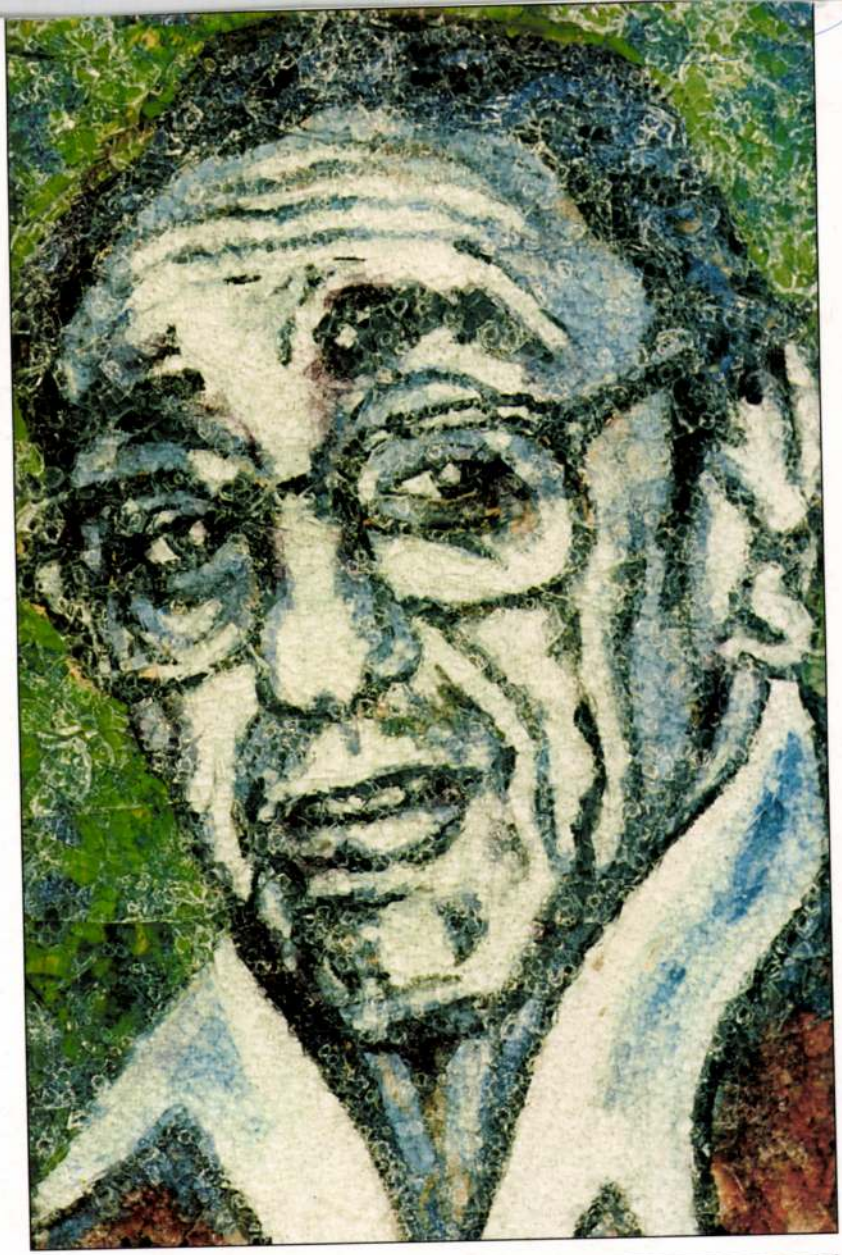

Kibédi Ervin portréja (20 × 30 cm, tűzzománc-kerámia)

KESZTYŰS FERENC
művészete

Smiss (14 × 30 cm, tűzzománc-kerámia)

KESZTYŰS FERENC 1932. október 17-én született Sarkadon. A fővárosban él és alkot. Állandó kiállítása Budapesten a Gambrinus-ban (Teréz krt. 46. sz.), magángaléria pedig Budapesten a VII. kerületben, Damjanich utca 26/a. VI. emelet 11. alatt tekinthető meg. (Telefon: 142-1210)

KESZTYŰS FERENC, A FESTŐMŰVÉSZ

Bizonyára sokan elfogadhatatlannak tartják, hogy Kesztyűs Ferencről egyoldalúan mint festőművészről legyen szó. Tisztelői, barátai jogosan hangsúlyozzák tevékenységének sokirányú elkötelezettségét, azt, hogy enciklopédikus felkészültsége alkalmassá teszi őt különféle, egymáshoz kapcsolódó feladatok ellátására. S valóban, Kesztyűs Ferenc, aki nemcsak hogy doctor iuris, de tanári diplomája mellett népművelői, közgazdasági képzettséggel is rendelkezik, főfoglalkozásának számító publicisztikai, lapszerkesztői munkát végez, ugyanakkor résztvesz művészegyesületek, civil szervezetek vezetésében. Mégse kell szemellenzős szemlélet ahhoz, hogy e rendkívüli aktivitás hangsúlyozása mellett képzőművészi teljesítménye kapjon elsődleges figyelmet.

Nem túlzás azt állítani, hogy az ember szellemi habitusának a kialakulásában milyen jelentős szerepe van a művészi megnyilatkozásoknak. Ez nem csupán a műalkotó géniuszra, de a műveket befogadó közönségre is vonatkozik. Tévedés ne essék, a tudós elme, a találmányok kidolgozása sorsfordító hatást gyakorol az élet minőségére, az emberiség közérzetének a javulására, a teremtő energiák gyarapítására, s így a föld lakosságának civilizáltabb megélhetésére. De hogy az egyéni és közösségi lét körülményeinek javulása a lélek, a kedély igényes árnyalásával is járjon, s hogy a szépség, harmónia, a mértéktartás, arányérzék az együttélés, a személyes boldogság forrásává váljék, ahhoz nélkülözhetetlen a művészet lényegfeltáró varázslata, a művésztehetség meggyőző és érzékletes tanúságtevése a kölcsönös megértés, a feltétel nélküli szeretet, a jó erkölcs, a kegyeletes igazság mellett.

Kesztyűs a nemzeti művelődés szolgálatában mint festőművész tesz eleget a hivatásával járó teendőknek. Alapos mesterségbeli tudás birtokában fejezi ki gondolatait, érzelmeit; rajzai, festményei biztos ábrázoló készségről tanúskodnak, ami lehetőséget biztosít számára, hogy a

A mi poetánk

„Impresszionista és expresszionista festő vagyok. Művészi hitvallásom számomra kettős tartalmat jelent. Ami a formát illeti; nem kötöm magam sem egyfajta kifejezési formához, sem egyfajta stílushoz. Érzelmeimet, gondolataimat megfogalmazom grafittal, tussal, kerámia-tűzzománccal, akvarellel, pasztellel vagy olajjal. Művészi értelemben „mindenevő" vagyok: tájkép, csendélet, portré, enteriőr, vagy a groteszkig hajló karikatúra, értéksorrend nélkül egyaránt fontos számomra. Él bennem az a hit, hogy a festészetben, a grafikában nem egyetlen műfaj vagy stílus jellemzi a művészi értéket. Ami a tartalmat illeti; immár halálomig tartó meggyőződésem, hogy a művészet minden játékossága mellett is komoly dolog, célja nem lehet más, minthogy emberi tartalmakat hordozzon, a tisztesség, hűség, az igazság, az emberség hordozója legyen. Nem hiszem, hogy a művészet a sznobizmus, a hazudozás s blöffölés szolgája lehet. Hiszem viszont, hogy minden igazán tiszta művészi szándék szükségképpen közérthető kell, hogy legyen, szolgálnia kell az embert, az ember szebbre, jobbra, nemesebbre vágyódását. És hiszem azt is, hogy ebben a törekvésemben találkoznia kell a művésznek és a közönségnek."

Kesztyűs Ferenc

Takács Tibor:

KESZTYŰS FERENC BARÁTOM 65. SZÜLETÉSNAPJÁRA

Nem, nem Ferenc, most csak Feri,
hogyan adjam át jóbarátom,
itt, mikor a perc ünnepi,
szívből jövő sok kívánságom,
ahogy ecseted keveri
a festéket a palettádon,
nem, úgy a szó most nem meri
bevallani, mi vagy: barátom,
mégis, a szívem azt veri,
harangként, messze hét-határon,
s a visszhang is azt feleli:
győztes vagy a múlandóságon,
legyőzhetetlen vagy Feri,
hatvanöt pille-év a vállon,
már a hatvanhat lengeti
zászlaját, magad vagy a zászlón!
Ferikém, drága jó Feri,
átölellek és karom átfon,
– mint ölelkező rímei
versemnek – érzed szorításom?
Festményeid szép színei,
s amik égnek a tűzzománcon
mind kiáltja: éljen Feri,
éljen, az én kedves barátom!

1997. október 17.

Meghívó

A **SISSI GALÉRIA**
tisztelettel és szeretettel meghívjuk Önt, családját,
barátait és ismerőseit

KESZTYŰS FERENC

háromszoros nemzetközi ezüstérmes grafikus- és festőművész,
a Független Magyar Szalon Képzőművészeti Egyesület elnöke
Budapest XIV., Stefánia út 34–36. sz.
(Magyar Honvédség Művelődési Háza)
alatt nyíló kiállításának megnyitó ünnepségére, valamint

TAKÁCS TIBOR

költő, a Képzőművészet és irodalom kapcsolata című irodalmi
délutánjára 1997. december 7-én (vasárnap) délután 4 órára.

A vendégeket, a művészt, a költőt és a közreműködőket köszönti:

SZABÓ GÁBOR
üzletvezető-helyettes

Közreműködnek:

IFJ. DOMAHIDY LÁSZLÓ
operaénekes

HORVÁTH GYULA
színész, Jászai-díjas Érdemes Művész

TAKÁCS TIBOR
író, költő

A kiállítást megnyitja:

DR. SZÍJ REZSŐ
művelődéstörténész

A kiállítás megtekinthető 1998. január 11-ig,
minden nap 10–20 óráig.
Az alkotások megvásárolhatók az üzletvezetőnél.
A vásárlót 10%-os karácsonyi árkedvezmény illeti meg.
A kiállítás fővédnöke Hegedűs István
a SISSI Kávéház és Étterem vezetője.

különféle műfajokban, a választott tárgykörben előadja elképzeléseit, hitelesíteni tudja mondanivalóit. Tájképei, csendéletei, portréi, enteriőrjei elhitetően tükrözik hangulatait, nézeteit, a motívumok gazdag választékával vallanak örömeiről, reményeiről. Azért képes differenciáltan kifejezni magát, mert széles skálán érvelő színérzékenységgel oldja meg festői témáit. Kiváló koloristának ismerik őt a művészek és műbarátok, minden tárgyi, eszmei indítékhoz vannak optikailag megfelelő eszközei. Ám ezek a festői formák mindig is a kép tartalmának a szószólói, Kesztyűs Ferenc egyéni felfogásának vizuális érzékeltetői. Van bátorsága hamisítatlanul felhasználni a természettől kapható benyomásokat, nem engedelmeskedik a valóság átalakításáról szónokoló műítészeknek, festészete közvetlenül, magától értetődően idézi a változékony látvány elevenségét. Nem kívánja az alkony színjátékát felülmúlni, mert tisztában van azzal, hogy a mai fényözönt holnap – az időjárás fordulatainak köszönhetően – esetleg maga a lemenő nap fogja megkettőzni. A tollmenős elméletgyártóknak azért sincs igazuk, mert a természet jelenségeinek a bőségéből meríteni nem naturalizmus, a természet mozgalmassága ellentmond az -izmusok szolgálati szabályzatainak. Kesztyűs Ferenc kivívta magának a művészet szabadságát, mint ahogy ars poeticájában leszögezi, nem köti magát egyfajta stílushoz, burjánzó virágcsendéleteinek hosszú sora, életképeinek, arcmásainak frissesége, hazai és külországi tájképeinek, vedutáinak képzettársító realizmusa az élmény és intuíció kötetlenségét példázza.

Család (20 × 25 cm, tűzzománc-kerámia)

Kesztyűs Ferenc így-úgy indíttatva érzékenyen reagál a világra, s talán nem indokolatlan az általánosító megállapítás, hogy ehhez művészi képességek szükségeltetnek, ami nála festői látásmódot jelent. A színek kiben-kiben szinte biológiai fogékonyságot fejlesztenek, amiért is nem merész következtetés arról értekezni, hogy Kesztyűs Ferenc – sokoldalú munkálkodása valahány ágazatában – bonyolult és finom színhatásokra reagálva teljesíti vállalásait. Érthető, hogy a képzőművészet számos válfajában a rajz és a kolorit találékony művelőjeként működik, s ezért ért el kiváló eredményeket a tűzzománckerámia kikísérletezésében, sajátos lehetőségeinek, anyagtani feltételeinek, építészeti környezethez illő monumentalizmusának érvényesítésében. A munkássága folyamán felmerülő problémákat művészi készségei segítségével oldja meg.

Dr. Pogány Ö. Gábor
művészettörténész,
a Magyar Nemzeti Galéria nyugalmazott főigazgatója

Forrásnál (20 × 30 cm, tűzzománc-kerámia)

A fotókat készítette:
Kesztyűs Tibor

KESZTYÜS Ferenc

Virágvarázslat tűzzománcból

Lángvörös dáliák, sárga kardvirágok, hamvas barackvirággal teliszórt ágak csendéletei között falusi tájakról, lovakról, apró alföldi házakról festett képek fogadják *Kesztyűs Ferenc* festő és grafikus kiállításának látogatóit. A fővárosi Béke Szálló galériájában néhány napja megnyitott tárlat július 25-ig várja az érdeklődőket.

A képek többsége tűzzománc-kerámia-technikával készült, melyet alkotójuk hosszú évek alatt kísérletezett ki. Az egyedi, csak általa használt technikával kerámia alapra, magas hőfokon égeti a festéket. A színeket porfestékkel, hidegen viszi fel az alapra. Ekkor még csupán kiszámíthatók, ám nem láthatók az árnyalatok, a színek, amelyek majd az égetés hatására tűnnek elő. Az anyag – feltalálója állítása szerint – szinte elpusztíthatatlan: ellenáll a savnak, a hőnek, a hidegnek. A módszer nem csak képek készítésére alkalmas; nagy felületű beltéri és külső épületplasztikák, burkolatok megalkotására is. **L. I.**

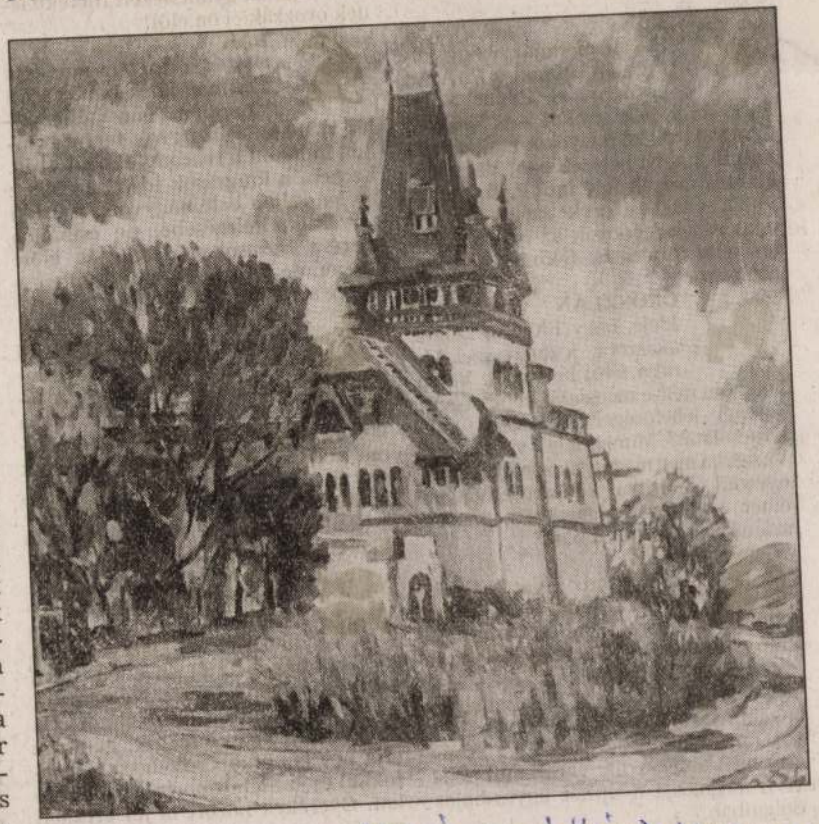

Kesztyűs Ferenc: Walla-villa

Vasárnapi Hírek 2008. VI. 28

het elöbbre, ha kitartása erösebb, mint bosszús sértettsége. Leleményességgel persze gyorsabban haladhat – és ebben ön igazán nem szenved hiányt!

RÁK

Sokan mondják, hogy túlságosan álmodozó? Azért ne dobja el álmait! – inkább szöje bele azokat a valóságba! Gondolja végig, melyeket realizálhatná pillanatnyi helyzetében? Vagy legalábbis melyek felé indulhatna el? A július világi sikerek szempontjából csendesnek ígérkezik az ön számára, ám lelki történések tekintetében korántsem.

OROSZLÁN

Ideje, hogy illúzióit szögre akasztva, józan ésszel bírálja felül helyzetét. Vajon helyesen ítéli-e meg saját képességeit? Anyagi lehetöségeit? Társával való kapcsolatát? Munkahelyi viszonyait? Vizsgálja meg magát, hiszen a receptet egyedül ön állíthatja ki arról: hogyan élhet még egészségesebben, mások számára is hasznosabban.

SZŰZ

Elsösorban hivatással és lakással kapcsolatos kérdések foglalkoztathatják. Július elsö felében ezekre vonatkozó hirtelen fordulatot, akár gyökeres változást is átélhet. Sajnos, munkahelyén továbbra sem megy minden olyan flottul, mint szeretné. A sors keze azonban nem tétlenkedik: váratlanul kedvezö megoldást nyújthat ügyes-bajos dolgaiban.

zott jóhiszeműsége ugyanis felszólítást jelenthet a kevéssé tisztességes szándékúak, ravaszkodók számára. Ne hagyja, hogy fáradozásának és munkájának gyümölcseit illetéktelenek orozzák el ön elöl!

BAK

Sok és változatos munkája akadhat júliusban, baráti kapcsolataiban fellendülés várható. Pénzügyek terén azonban indokolt a rendkívüli óvatosság. Ez nem a kiugrások ideje, ha lehet: ne lendüljön bele nagyvonalú üzleti tervek kivitelezésébe, ne csináljon merész húzásokat. Haladjon elöre lassan, de biztosan – alaposan megnézve azt is: hová lép.

VÍZÖNTÖ

Nehezen képes kifürkészni házastársa, partnere szándékait. Söt, néha még a sajátjait is. Többek között ez lehet az oka annak, hogy családi ügyeiben problémái adódhatnak. Ha olykor terhesnek érzi is a kényszerű kötelezettségeket, ne akarja megúszni ezeket. Ott ugyanis jóval kevesebb esélye van a bliccelés sikerére, mint egy villamoson...

HALAK

Holott korántsem gondtalan most az élete, mégis eltökélten halad céljai felé. Akik áskálódnak ön ellen, talán épp ezt irigyelve teszik. Ne engedje, hogy megrendítsék önbizalmát! Ha átmenetileg kedvét szegik, gyűjtsön erőt egy kis kikapcsolódással: sportokkal és szellemi sportokkal, játékkal. Gyerekek között is jól érezheti magát

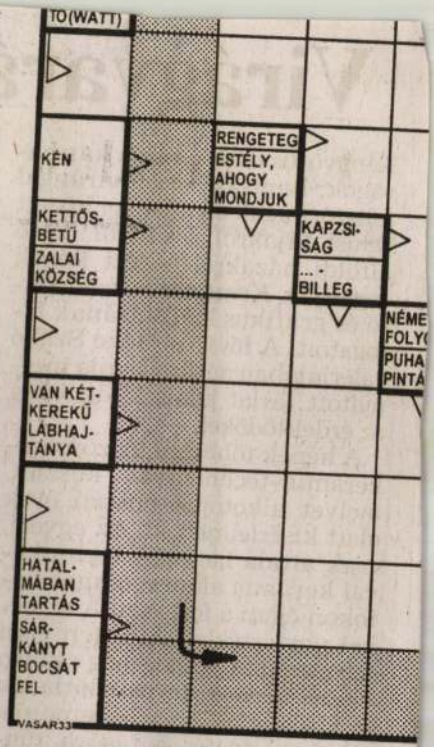

Előző számunk megfejtése: Én be tudom fogn a számat, de sajnos nincs pénzem szájzárra!

Kétszemélyes, egyhetes HUNGUEST-üdülés nyert Wolf Mihály (6726 Szeged, Gyergyói u 25/b). LEGO PRIMO éneklő tevét a Divós ik rek (Sopron), Vlasits Kata és Oli (Budapest), Jurcon Kft. ajándékát, számológéppel ellátot német–magyar fordítógépet Budaházi Istv (Isaszeg) és Oravecz Zsuzsanna (Veresegyhá

együttes és Sebestyén Márta koncertje (szo. 8); Péter-Pál-templom: a Kecskés együttes hangversenye (v. de. 11).

TATABÁNYA, közművelődés háza: a tatabányai fúvósötös zenei estje (sze. fél 9).

VÁC: váci nemzetközi gregorián-fesztivál – gregorián szentmise a székesegyházban, a fesztiválon részt vevő valamennyi szkóla közreműködésével (szo. 12), szkólák hangversenye a székesegyházban, közreműködik a Schola Gregoriana Pragensis (Csehország), a Schola Sanctae Sunnivae (Norvégia), a Schola Quasi Geniti (Ausztria), a Schola Cantorum Amsterdam (Hollandia); gregorián zsolozsma (matutinum) a piarista templomban (szo. este 8), gregorián zsolozsma ugyanott (v. reggel negyed 9); főpapi gregorián szentmise és Te Deum a székesegyházban (v. de. 10).

VELENCE, hifi-popbázis (Tópart u. 56.): hét végi popzene (szo. este 9-től).

VESZPRÉM, zenélő udvar: a Mandel Quartet esti hangversenye (h. 8).

ZALAKAROS: karosi nyár '98 – Gyógyfürdő tér: az olajbányász-fúvószenekar térzenéje (sz. du. 5).

ZSÁMBÉK, barokk plébániatemplom: a Praetorius kamarakórus hangversenye a zsámbéki szombatok '98 keretében, szólót énekel: Kéringer László, gitáron közreműködik Domonkos Máté, vezényel: Déri Balázs és Kéringer László – műsoron Palestrina: Missa Quando lieta opera (5 szólamú), Keresztelő Szt. János ünnepe – miséjének gregorián tételeivel, Monteverdi: Salva Regina, J. S. Bach: Lobet den Herrn, alle Heiden – motetta (szo. este 7).

(jún. 30-ig) – 90 éves a Nyugat című folyóirat (jún. 30-ig) – Petőfi-emlékhelyek Pest-Budán (jún. 30-ig) – Mezei bin nők elrablása két komédia, a zsámbéki nyári színház ea. (júl. 4–5-én este 9)

A SZÍNHÁZAK HETI MŰSORA

Budapesti Operett Színház: Szo: A mosoly országa (7)

Madách Színház – Thália Sz.: Szo, V, K: Csillagok (8)

Madách Kamara: Szo, V, H, K: Mezítláb a parkban (fél 8)

Merlin Színház: Szo, V: Silent Love (7)

Budapest Bábszínház: Szo, V, H, K, Cs, jövő Szo: A Rajkó együttes műsora (8)

Vidám Színpad: Szo, P, jövő Szo: Utánunk a viccözön – hűsítő, zenés-táncos, nyári kabaré (7)

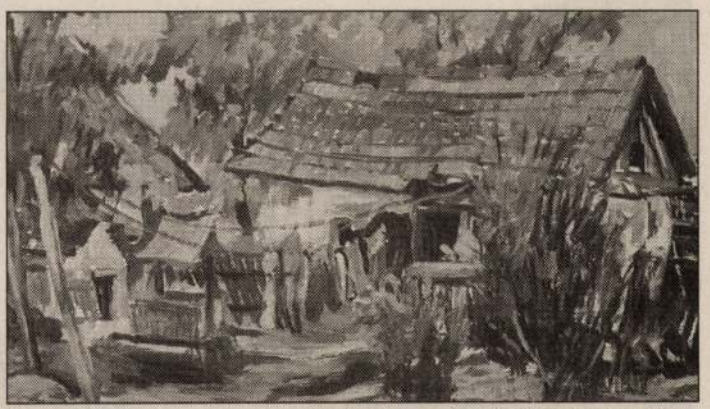

Kesztyűs Ferenc grafikus és festőművész munkáiból nyílt kiállítás a Béke Galériában (Radisson SAS Béke Hotel). A tárlat július 25-ig tekinthető meg. Képünkön a művész Furugyi parasztudvar című festménye

Vigasságok Szentendrén

szentendrei nyár eseménysorozata 1971 óta létezik, és minden esztendőben újat kínál a bakkk város lakóinak és az ide látogatóknak. A rendezvények műfaja sokrétű, és több helyszínen szolgálja a nagyérdeműt. Szombaton, *június 27 -én 15 és 0 órakor* Katajev, *A kör négyszögesítése* című darabját mutatják be a Kecskeméti Katona József Színház társulata a városi színháztermében. Szintén *június 27-én este 8 órakor* a Barcsay Múzeum udvarában érdekes koncertre kerül sor: a *Muzsikás együttes* lép fel és *Sebestyén Márta* énekel. *Szombaton és vasárnap* a római katolikus plébánián Péter-Pál-napi búcsút tartanak. *Június 27-én délután* a Fő téren térzene hallható a Vujisics Tihamér Zeneiskola közreműködésével. *Szombaton este 7 órakor* egyházközségi bál lesz a Szent András iskola udvarán. *Vasárnap* délelőtt a Péter-Pál-templomban a *Kecskés együttes* koncertjét hallgathatják a zenebarátok. Délután 4 órától a sétálók örömére ismét térzene lesz a Fő téren.

Az Országos Műszaki Múzeum öntödei múzeuma és a szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum közös időszaki kiállítást rendez. E hét végétől az öntödei múzeumban *XIX. századi magyar ötvösművesség* címmel látható tárlat, Szentendrén pedig *öntöttvas kályhákat és takaréktűzhelyeket* mutatnak be. *Péter-Pál napján,* vasárnap kezdődik az egyik legfontosabb mezőgazdasági munka, az aratás, a Szabadtéri Néprajzi Múzeumban a terménybetakarítás eszközeit is láthatják a látogatók. E napot 10 órakor istentisztelettel kezdik a mándi református templomban, a zenei programban a *Szent István-bazilika kórusának fellépése* szerepel. Kovácsoló- és fazekasbemutatókat nézhetnek a látogatók, gazdasági eszközöket készíthetnek fából, terménytárolókat gyékényből, szalmából, s megtanulhatják a kosárfonást, szalmafonást, búzacsiga-készítést, a tarkedli-, kuglóf-, mézeskalács- és pogácsasütést.

neveztek Pest polgárai). S népszerűsége tovább nőtt – ha ez egyáltalán lehetséges –, miután *Wodianer* Sámuelnek, a bankárnak a tulajdonába került, a benne működő irodáknak szerencsét és gazdagságot hozva, s kényelmes otthont kínálva a benne szállás-helyet találóknak.

polgárok úri módon végezhessék el ügyes-bajos dolgaikat. A szépen megtervezett, kovácsoltvas elemekkel díszített, angol feliratú táblákkal ellátott intézmény azonban (mert csak a pénznek nincs szaga) szúrta Wodianer orrát erősen, és vérig sértve távozott, irodáival és pénzével együtt

felelők között, így fordulhatott elő, hogy a valójában Káposzta, vagyis Kohl teret némelyek Kohleként, vagyis Szénként fordították magyarra), nincs sok változás egyébként ezekben az években. Itt áll még az öreg *Orczy-ház* is, az Óbudáról érkezett pesti zsidó kereskedők fellegvá-

A forgalmas Deák tér, jobbra a Két törökhöz címzett házzal

Emberi sorsok
(18 × 30 cm, tűzzománc-kerámia)

KESZTYŰS FERENC

háromszoros nemzetközi ezüstérmes grafikus- és festőművész

művészete

DIE KUNST VON FERENC KESZTYŰS
THE ART OF FERENC KESZTYŰS

Kétegyházi tanya (70 × 50 cm, olaj)

KESZTYŰS FERENC 1932. október 17-én született Sarkadon. A fővárosban él és alkot. Állandó kiállítása Budapesten a Gambinus-ban (Teréz krt. 46. sz.), magángaléria pedig Budapesten a VII. kerületben, Damjanich utca 26/a. VI. emelet 11. alatt tekinthető meg. (Telefon: 142-1210)

Takács Tibor

KESZTYŰS FERENC művészetéről

Amikor végignézem, sokszor meg-megállva, Kesztyűs Ferenc kiállítását, az az öröm fog el, ami a képzőművészet: ez esetben a festészet s a tűzzománc-kerámia sajátos csodája: megajándékoz az élmény nagyszerűségével.

Életünk színtere amúgyis az elszegényesedésé, az elszürkülésé. Komor, szürke városokban élünk, színtelen színek közt, ahol örvendezni kell a napfénynek, a felfénylő színeknek, és mindannak, ami elviselhetővé és szebbé teszi a világot. Nem igaz, (mert életellenes volna), hogy a meghökkentő szürkeségnek kellene uralkodni a világon. A tárlatlátogatók, mint magam is, csodára várnak. Az élmény ősi, elementáris feltörésére. Arra és olyanra, mint amilyet a tűzzománc-kerámia mestere Kesztyűs Ferenc ad nekünk: izgalmas látványt, és nemes szépséget, a tűzben fogant csoda fantasztikusan élménygazdag érzelemvilágát.

GALÉRIA 1997. február – március – április

Meghívó

Baráti tisztelettel és szeretettel meghívlak kedves feleségeddel együtt

1997. február 1-én, 2-án, 8-án, 9-én, 15-én, 16-án, 22-én, 23-án
március 1-én, 2-án 8-án, 9-én, 15-én, 16-án, 22-én, 23-án, 29-én, 30-án,
április 5-én, 6-án, 12-én, 13-án, 19-én, 20-án, 26-án, vagy 27-én

(valamelyik szombat vagy vasárnap) délelőtt 9 órától délután 6 óráig nyitvatartó, 1071 Budapest VII., Damjanich u. 26/a, VI. emelet 11. ajtó alatt (telefon: 142-1210) bemutatásra kerülő zártkörű házi Galériámba.

Galériám megtekintése megvendégeléssel egybekötött, ezért szíves visszajelzésedet kérem, melyik nap, melyik időpontban, hanyadmagaddal fogadod el meghívásomat.

Baráti öleléssel:

KESZTYŰS FERENC
háromszoros nemzetközi ezüstérmes
grafikus- és festőművész,
a Független Magyar Szalon
Képzőművészeti Egyesület elnöke

„Impresszionista és expresszionista festő vagyok. Művészi hitvallásom számomra kettős tartalmat jelent. Ami a formát illeti; nem kötöm magam sem egyfajta kifejezési formához, sem egyfajta stílushoz. Érzelmeimet, gondolataimat megfogalmazom grafittal, tussal, kerámia-tűzzománccal, akvarellel, pasztellel vagy olajjal. Művészi értelemben „mindenevő" vagyok: tájkép, csendélet, portré, enteriőr, vagy a groteszkig hajló karikatúra, értéksorrend nélkül egyaránt fontos számomra. Él bennem az a hit, hogy a festészetben, a grafikában nem egyetlen műfaj vagy stílus jellemzi a művészi értéket. Ami a tartalmat illeti; immár halálomig tartó meggyőződésem, hogy a művészet minden játékossága mellett is komoly dolog, célja nem lehet más, minthogy emberi tartalmakat hordozzon, a tisztesség, hűség, az igazság, az emberség hordozója legyen. Nem hiszem, hogy a művészet a sznobizmus, a hazudozás s blöffölés szolgája lehet. Hiszem viszont, hogy minden igazán tiszta művészi szándék szükségképpen közérthető kell, hogy legyen, szolgálnia kell az embert, az ember szebbre, jobbra, nemesebbre vágyódását. És hiszem azt is, hogy ebben a törekvésemben találkoznia kell a művésznek és a közönségnek."

Kesztyűs Ferenc

Takács Tibor:

A TŰZZOMÁNCBAN FELFÉNYLIK A FESTŐ

Kesztyűs Ferenc köszöntésére

Íme az ember, és íme a festő,
elénk tárja, hogy tobzódjon szemünk
a képeit, s mint a tűz: elveszejtő,
belénk égnek és mi emlékezünk:

a zöldre, kékre, s a tilos pirosra,
s az okkersárgán felfénylő világ
forróságát ránkönti záporozva,
és hűsítenek libbenő lilák!

Ilyen világ ez, menetelő fákkal,
fölöttük felhőt fújó messzeség,
emelkedik a látvány, bennünk szárnyal
és a szemünkbe ég az égi kék.

És a vizek, az örök útrahívók,
patakok, folyók és a Balaton,
s a virágok, vad szerelemre hívók,
ez a világ a mienk is, nagyon!

S a tűzzománcban felfénylik az ember,
a festő, aki ezt adja nekünk,
múlandóságon győztes szerelemmel
ámulva nézünk és emlékezünk!

És még ennél is többet, olyat, amit a feltörő láva félelemkeltő szépsége nyújthat. A tűz úgy formálja, alakítja ezt a festészetet, (mert mi más lenne a tűzzománc-kerámia kép, ha nem a természet legősibb gyönyörködtető festői megjelenése), ahogy szeretnénk titkainak részese lenni, ugyanúgy szeretnénk megfogni és tapintani tűzzománcképeit, ahogy a gyermek teszi a természet-adta kincsekkel.

Boldog az a művész, aki úgy alkot, mintha játszana (a művészet igenis komoly játék), s közben játéka részesévé tesz minket, abba beavat, s bevezet egy másik, egy alig ismert művészi forma élményvilágába. Nézem a tűzzománc-kerámia adta színeket, a kiöblösödő képeket, a megolvadt festészetet, ami tökéletes, s teljes örömöt ad a művészet szerelmeseinek.

De Kesztyűs Ferencnek ez csak az egyik világa.

Ami ezen túl van – mert, mer és tud a szívekhez szólni –, az az örök festői élmény, a minket körülvevő csodálatos világról. Erről is szívesen nyújtja élményeit, miután önmagában átírja és átlényegíti a mindennapi világot, a föld-adta tájat, a vizek kimondhatatlan szépségét, a Balaton – Egry József óta – megunhatatlan és persze mindig összehasonlíthatatlan gyönyörűségét. Ez a világ, úgy ahogy van, festői élmény a művész szemében. Egy düledező tanya – a maga szépségében egyedülálló – látványa éppúgy megfogja, ahogyan a felhők futása, vagy a virágok susogó mozdulatlansága.

Don Quijote fej
(10 × 20 cm, tűzzománc-kerámia)

Teljes festői világ ez.

Teljes és magávalragadó.

S ráadásul mindig marasztaló is. Mert megfog és nem enged el. Újra és újra magához vonz, újra és újra leköt, figyelmet kelt, vagyis azt éri el ami a művészet örök célja: a festői eszközökkel olyanná teszi a világot, ami (ugyan az övé és mégis) a mienk is. Az a jó kép amire később is, behunyt szemmel is emlékezni lehet. Bennem a művész sok ilyen festménye él. Belevésődik az emlékezetbe, s beleivódik a szem retinájába, s észrevétlenül is azon kapom magam, visszagondolok a látott képekre. Mert jók. Mert nemesek. Mert átütőerejűek. Mert ez a művészet csodája.

Igen, itt egy sokoldalú művész bontakozik ki... Számomra külön öröm, hogy három

elkedését, művészi útja sokfelé ágazásait. Olyan termését mutatja fel, amit szeretni lehet, mert szeretteti magát. Ez az egyre jobban kiteljesedő festői világ a maga törvényei között születik napról-napra, és évről-évre. Úgy, ahogy alkotni érdemes.

A művészet egyik célja és feladata (a képzőművészeté is), hogy örömöt adjon. Van, aki beéri a meghökkentéssel, más az érthetetlenségig elvonatkoztatja a világ látványát. Én ezt a fajta művészetet jobban szeretem. Mert hasonlít hozzám. Mert jó, mert felemel, mert örömöt ad.

Szépek szépe
(15 × 20 cm, tűzzománc-kerámia)

A fotókat készítette: Kesztyűs Tibor
Fotos: Tibor Kesztyűs
Photos: Tibor Kesztyűs

Kápolnásnyék a Velencei tóval (70 × 50 cm, olaj)

Bükfürdő (50 × 70 cm, olaj)

KESZTYŰS FERENC

háromszoros nemzetközi ezüstérmes grafikus- és festőművész

művészete

DIE KUNST VON FERENC KESZTYŰS
THE ART OF FERENC KESZTYŰS

Részletek a kétegyházi Almássy kastély parkjából
(50 × 70 cm, olaj)

KESZTYŰS FERENC
1932. október 17-én született Sarkadon. A fővárosban él és alkot. Állandó kiállítása Budapesten a Gambinus-ban (Teréz krt. 46. sz.), magángaléria pedig Budapesten a VII. kerületben, Damjanich utca 26/a. VI. emelet 11. alatt tekinthető meg. (Telefon: 142-1210)

Sokféle, gyönyörű titok hordozója a 65 éves Kesztyűs Ferenc, a művész, a festő és a tűzzománc-kerámia avatott mestere. Titkait megőrzi, ám mégis továbbadja, átadja nekünk, és boldog, ha elcsodálkozunk ajándékain, ha tetszenek az alkotásai.

Szeretem a boldog és kiteljesedő művészeket, szeretem azokat, akik olyan világra nyitnak kaput, ami mögött az öröm és a látvány csodája vár minket. Kesztyűs Ferenc e boldog művészek közül való. Akár egy mesebeli varázsló, kitalálja a színek örömét, a látványt. A játékos, ám ugyanakkor mindent mélyen átélő művészek sorába tartozik, akinek az a legszebb öröme, amikor meglátja a tűz-olvasztotta színek szépsé-

Kilátás a Csepregi tóról
(70 × 50 cm, olaj)

Meghívó

Tisztelettel és szeretettel meghívjuk Önt, családját,
barátait és ismerőseit

KESZTYŰS FERENC

háromszoros nemzetközi ezüstérmes grafikus- és festőművész,
a Független Magyar Szalon Képzőművészeti Egyesület elnöke

a Magyar Kultúra Alapítvány Székházában

(Bp. I., Szentháromság tér 6. sz. I. emeleti kiállítótermében)
1997. november 3-án (hétfőn) 17 órakor nyíló

REPREZENTATÍV KIÁLLÍTÁSÁNAK

megnyitó ünnepségére.

Az est háziasszonya: MÁNYI ARANKA
a Magyar Kultúra Alapítvány rendezvényfelelőse

Az ünnepélyes megnyitón közreműködnek:

HEGEDÜS VALÉR
zongoraművész

TAKÁCS TIBOR
író, költő

A kiállítást megnyitja:
SZARVAS JÁNOS
író

A kiállítás megtekinthető november 15-ig,
naponta (szombat, vasárnap is) 10–18 óra között.

A kiállított alkotások a helyszínen megvásárolhatók.
A kiállítás szponzora: Keresztes Béla üvegező, képkeretező.
A kiállítás fővédnöke a Magyar Kulturális Alapítvány.

A festő poétikája

„Impresszionista és expresszionista festő vagyok. Művészi hitvallásom számomra kettős tartalmat jelent. Ami a formát illeti; nem kötöm magam sem egyfajta kifejezési formához, sem egyfajta stílushoz. Érzelmeimet, gondolataimat megfogalmazom grafittal, tussal, kerámia-tűzzománccal, akvarellel, pasztellel vagy olajjal. Művészi értelemben „mindenevő" vagyok: tájkép, csendélet, portré, enteriőr, vagy a groteszkig hajló karikatúra, értéksorrend nélkül egyaránt fontos számomra. Él bennem az a hit, hogy a festészetben, a grafikában nem egyetlen műfaj vagy stílus jellemzi a művészi értéket. Ami a tartalmat illeti; immár halálomig tartó meggyőződésem, hogy a művészet minden játékossága mellett is komoly dolog, célja nem lehet más, minthogy emberi tartalmakat hordozzon, a tisztesség, hűség, az igazság, az emberség hordozója legyen. Nem hiszem, hogy a művészet a sznobizmus, a hazudozás s blöffölés szolgája lehet. Hiszem viszont, hogy minden igazán tiszta művészi szándék szükségképpen közérthető kell, hogy legyen, szolgálnia kell az embert, az ember szebbre, jobbra, nemesebbre vágyódását. És hiszem azt is, hogy ebben a törekvésemben találkoznia kell a művésznek és a közönségnek."

Kesztyűs Ferenc

Takács Tibor:

A TŰZZOMÁNCBAN FELFÉNYLIK A FESTŐ

Kesztyűs Ferenc köszöntésére

Íme az ember, és íme a festő,
elénk tárja, hogy tobzódjon szemünk
a képeit, s mint a tűz: elveszejtő,
belénk égnek és mi emlékezünk:

a zöldre, kékre, s a tilos pirosra,
s az okkersárgán felfénylő világ
forróságát ránkönti záporozva,
és hűsítenek libbenő lilák!

Ilyen világ ez, menetelő fákkal,
fölöttük felhőt fújó messzeség,
emelkedik a látvány, bennünk szárnyal
és a szemünkbe ég az égi kék.

És a vizek, az örök útrahívók,
patakok, folyók és a Balaton,
s a virágok, vad szerelemre hívók,
ez a világ a mienk is, nagyon!

S a tűzzománcban felfénylik az ember,
a festő, aki ezt adja nekünk,
múlandóságon győztes szerelemmel
ámulva nézünk és emlékezünk!

Ablánci malométterem parkja
(50 × 70 cm, olaj)

gét. Az igazi néző – én mindig ezt hiszem magamról – áhítatos lélekkel lép a képei elé. Kincset keres. A látvány adta örömöt. Azt amire csak egyetlen ember képes: a művész.

S azok, akik ismerik ezt a rég kiteljesedett alkotót, együtt indulhatnak vele sajátos világába, amit sose kellett magyarázni, aminek értéséhez sose kellett varázsszavakat mormolni. Mindez ugyanis a látványban van. A festmények és a tűzzománc-kerámiák állandó jeleket küldenek, s ezek a szívekbe és a lelkekbe találnak. Belénk égnek, és emlékezünk. Egy tájra, egy arcra, folyók különös fényeire, egy fa imádságára, egy falusi, vagy kisvárosi ház arcára, egy-egy tekintet fényére, vagyis az élet gyönyörű és maradandó pillanataira, a körülöttünk élő világ rekvizitumaira, és végül, s mindenekelőtt erre a festői világra, ami elénk áll, amit szerethetünk, aminek örvendezhetünk, és aminek a neve ebben foglalható össze: íme, egy művész hitvallása a vilgról, rólunk, emberekről...

Igen, ez ilyen művészet: kiteljesedett, érett, érezhető és megérthető ebben a sokszor érthetetlen világban. Értékeket emel fel, átalakít minket, miközben megajándékoz a látványnyal, a színekkel, vagyis mindazzal, amiért érdemes élni.

Ilyen Kesztyűs Ferenc világa és művészete.

TAKÁCS TIBOR

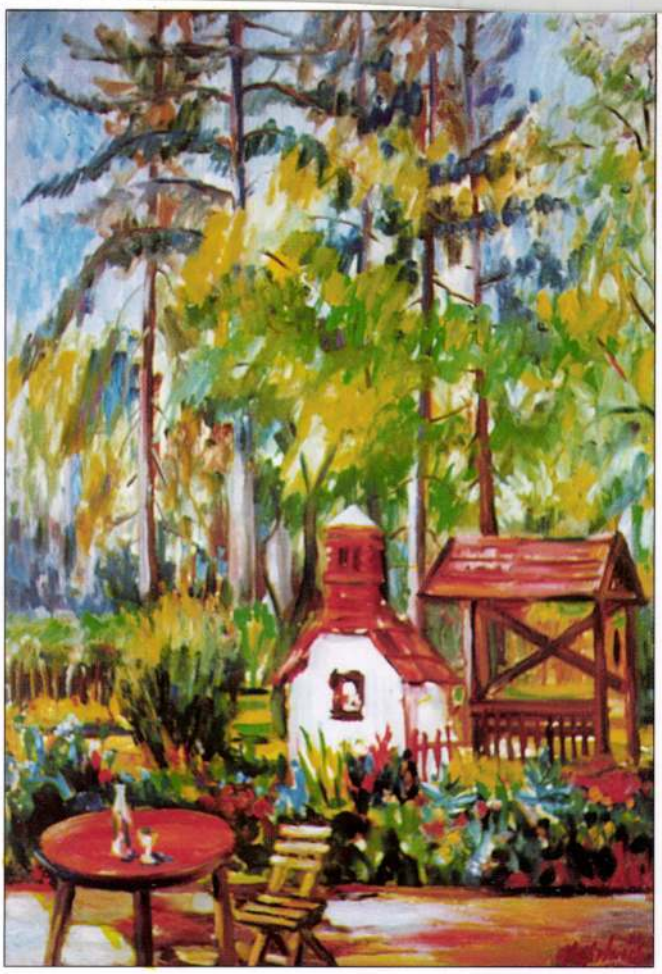

Kétegyházi tanya
(70 × 50 cm, olaj)

Buza Barna szobrászművész portréja
(20 × 30 cm, tűzzománc-kerámia)

Csüggedők
(30 × 30 cm, tűzzománc-kerámia)

Hit a jövőben
(30 × 30 cm, tűzzománc-kerámia)

A fotókat készítette: Kesztyűs Tibor

KESZTYŰS Ferenc

MEGHÍVÓ

Tisztelettel és szeretettel meghívjuk Önt, családját,
barátait és ismerőseit

KESZTYŰS FERENC

háromszoros nemzetközi ezüstérmes grafikus- és festőművész,
a Független Magyar Szalon Képzőművészeti Egyesület főtitkára

STEFÁNIA GALÉRIÁBAN

(Magyar Honvédség Művelődési Háza
Bp. XIV., Stefánia út 34. sz.)
olaj- és tűzzománckerámia alkotásaiból nyíló kiállításának
megnyitó ünnepségére 1995. október 25-én (szerdán) 17 órára.

A tárlatot megnyitja: Dr. FELEDY BALÁZS művészeti író

Közreműködnek:
BÁNFFY GYÖRGY Érdemes- és Kiváló Művész
(Baranyi Ferenc és Boór András verseit mondja el)
BÉKÉS ATTILA mandolinművész
ÉLIÁS TIBOR operaénekes
Zongorán kísér: NEUMARK ZOLTÁN korepetitőr

A tárlatot rendezte: KESZTYŰS TIBOR

A kiállítás megtekinthető november 8-ig,
naponta 13–18 óra között, szombaton és vasárnap is.

A kiállított alkotások a helyszínen megvásárolhatók.

A kiállítás fővédnöke: BÜKI ATTILA,
a XÉNIA Svájci–Magyar Könyvkiadó igazgatója.

A mester október 28-án és november 5-én a nyitvatartás
ideje alatt tárlatvezetést tart,
melyre szeretettel várja az érdeklődőket.

Szívélyes barátsággal és megkülönböztetett szeretettel várom Önt kiállításomra:
Kesztyűs Ferenc

„Impresszionista és expresszionista festő vagyok. Művészi hitvallásom számomra kettős tartalmat jelent. Ami a formát illeti; nem kötöm magam sem egyfajta kifejezési formához, sem egyfajta stílushoz. Érzelmeimet, gondolataimat megfogalmazom grafittal, tussal, kerámia-tűzzománccal, akvarellel, pasztellel vagy olajjal. Művészi értelemben „mindenevő" vagyok: tájkép, csendélet, portré, enteriőr, vagy a groteszkig hajló karikatúra, értéksorrend nélkül egyaránt fontos számomra. Él bennem az a hit, hogy a festészetben, a grafikában nem egyetlen műfaj vagy stílus jellemzi a művészi értéket. Ami a tartalmat illeti; immár halálomig tartó meggyőződésem, hogy a művészet minden játékossága mellett is komoly dolog, célja nem lehet más, minthogy emberi tartalmakat hordozzon, a tisztesség, hűség, az igazság, az emberség hordozója legyen. Nem hiszem, hogy a művészet a sznobizmus, a hazudozás s blöffölés szolgája lehet. Hiszem viszont, hogy minden igazán tiszta művészi szándék szükségképpen közérthető kell, hogy legyen, szolgálnia kell az embert, az ember szebbre, jobbra, nemesebbre vágyódását. És hiszem azt is, hogy ebben a törekvésemben találkoznia kell a művésznek és a közönségnek."

Kesztyűs Ferenc

Boór András:

Tárlaton

(Kesztyűs Ferenc művészhez)

Honnan e csodás szín,
a bűbáj és varázslat?
Mely gyógyítja lelkét
e nyomorú világnak.

Teremtő fény ölén
a képeid zenélnek;
Bánat és lágy öröm
itt mindig összeférnek.

Gyermeki szívemmel
a múltat újra látom;
Hullámzó tavakon
és zöldellő határon.

Érzem megfeszülni
a fehér vitorlákat;
Elomlik e tájon
a művészi alázat.

Géniuszod izzik,
s forr – akár a katlan;
Mi porszemek vagyunk,
de műved halhatatlan.

(1994. október 20.)

Kétfalvi Sándor

MDK

Szerepelt a tárlaton

Ritly Valéria: A XI. vásárhelyi őszi tárlat.

MAGYAR NEMZET 1964 okt. 27.

Keth Ferenc

u győri rajziskolákon ötvösmesternek képezte ki magát 1792-ben.

Szabolcsi Hedvig: Magyarországi bútorművészet a 18-19 század fordulóján, Budapest, 1972

651

Kethelyi rk. templom

(Somogy vm)

Szentháromság tisztelete 1746-ban építtette Biró Márton püspök

Pehm 460. l.

Kethelyi plébánia

templom

oltárköve

l.

Egyházm. Lap

I. 53 és kv

U.

Kéthelyi kath. templom

kéje repr.

Malmagyrép mův. IV.

189. l.

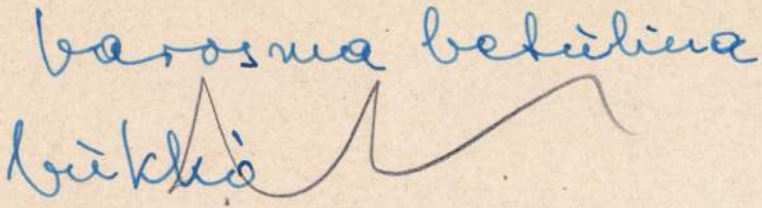

Kéthelyi István

Árverési Csarnok aukció Lat.

32. sz. 1926. ápr.

305.

ható s kissé jobbra néz. Haja, bajusza s kör-
ke s szeme barna. Atilláján s magas vállú
ok nagyok. Felirata alól.

et for-

oniay de Nagy Lónya Comit: de Deregh.
gz. M. Consil: 1649.

: 15·1 cm.
jándéka 1824.

Kéthelyi István

iparművész

Iparművészeti Társulat kiállításán - Iparművészeti Múzeumban - intarziával szerepel

Nagyvárad
1929.VI.14.

MDK

Kételyi István

festett fa, bútorok és játék

O. Iparm. és Háziipari kiáll. Magyar iparművészet, 1929. 134. l.

Kéthely városa-
tály
1555-
Dunántúl
Takarjzok
II. 57. l.

D 13 kezelési iroda

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
1169 28.
1928. nov. 3.

Johan
Carol Ketner, asztaloslegény

A győri asztalos és puskaagykészitő céh legénykönyvéből, 1697 den 20 oktober: "2 Johan Carol Ketner tischleler gesell aus der schlesing Von Werten berg". 113. old

Batári Ferenc: Asztaloslegények Győrött a XVII. században - Adatok Győr város asztalosmüvességének történetéhez 93. old

Arrabona, 9. Xantus János Máz. Győr, 1967. - A Győri Máz. Évkönyve

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Ketner, Johan, Carol, asztalos legény

Győrben 1674-1699 között megfordult asztalos legények jegyzéke: "Ketner, Johan, Carol, Wertenberg, Szilézia" ~~xxxx~~ 116.old. 13.jegyz

Batári Ferenc: Asztalos legények Győrött a XVII. században - Adatok Győr város asztalosmesterségének történetéhez 93.old

Arrabona, 9, - Xantus János Múz. Győr, 1967
A Győri Múz. Évkönyve

KETSKEMÉTHY MIHÁLY, fotómüvész

Simonyi Antal 1871-ben közremüködött a fényképészek első egyesülését előkészitő munkában. A Goszleth István és Ketskeméthy kezdeményezésére megalakult Magyar Fényképészek Egyesülete, melynek célja a fényképészet tökéletesitésének előmozditása és terjesztése volt, elnöki tisztét Simonyi töltötte be. 259.old. 40.jegyz

SZAKÁCS MARGIT: Simonyi Antal a hazai fényképezés egyik úttörő egyénisége 249.old

CUMANIA, III. Historia. - Bács-Kiskun Megyei Múzeumok Közleményei. Kecskemét. 1975.

KETSKÉS GÁBOR, csutorásmester

Sok baj volt a behivótablával, mert a mesterek elhagyt.k
vagy valaki az ivóból elvitte. Ezért egy ideig nem hasz
ták, a szolgálómesterek szóban hivták össze gyülést.-
Ketskés Gábor 1847. ápr. 15-én "a ché Tábláját bizonyos
özvegy Szakainénál letette és otthagyta".-/A veszprémi
csutorás céh nagy protoculuma. 214./. 245. old. 38. jegyz

BARTÓK JÓZSEF: A veszprémi csutorasok 241. old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

ifj.KETSKÉS GÁBOR,csutorásmester

A veszprémi csutorás mesterek névsora 17..2-1891

76.-ifj.Ketskés Gábor: Első adat 1879
Utolsó adat 1885
259.old Remekel/beáll/ 1879

BARTÓCZ JÓZSEF: A veszprémi csutorások 241.old

MeVszprémmlMGlyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971

KETSKÉS GÁBOR, csutorásmester

A veszprémi csutorás mesterek névsora 1742-1891

75.-Ketskás Gábor: Első adat 1846
Utolsó adat 1884
Remekel/beáll/ 1846
Vice-céhmester 1855
Bejáró mester 1856

259.old Szokott módon fizet

BARTÓCZ JÓZSEF: A veszprémi csutorások 241.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

KETSKÉS LAJOS, csutorásmester

A veszprémi csutorás mesterek névsora 1742-1891

77.-Ketskés Lajos:	Első adat	1886
	Utolsó adat	1893
259.old	Remekel/beáll/	1886

BARTÓCZ JÓZSEF: A veszprémi csutorások 241.old

Veszprémi Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971

KETSKÉS SÁMUEL, csutorásmester

A veszprémi csutorás mesterek névsora 1722-1891
79.-Ketskés Sámuel: Első adat 1744
259.old

BARTÓCZ JÓZSEF: A veszprémi csutorások 241.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971

KETT GROZA János
Arad, 1941. augusztus 3.
Tképz. Főisk. Temesvár, festő

Banner Erdély

KETTNER Ferenc könyvkötő

HALÁSZ Margit: Az Egyházmegyei Könyvtár történeti kötéseiről és azok mestereiről. = Vasi Szemle, 1993, 1. 118.

patrocíniumoknak nagyobb része a Brunó és papjai által végzett korai térítéssel hozhatók kapcsolatba, még akkor is, ha a templomok védőszentjeit csak később okleveles forrásokból ismerjük.

Ugyancsak megkülönböztetett figyelemmel kell vizsgálnunk a Szent Vid (Vitus) patrocíniumot is. Az általunk ismert 12 Szent Vid tiszteletére szentelt templom közül öt a Dunántúlon, négy a Dráva–Száva közelében található.[13]

Az ókorban vértanúhalált halt Videt az egyetemes egyház a 14 segítő szent között tisztelte. A szláv népek körében elterjedt tisztelete feltehetően annak tulajdonítható, hogy neve (Vit–Vitus–Vid) összecseng a fény és a világosság ősi szláv istenének *Svantovit* nevével. Nem tarthatjuk véletlennek azt sem, hogy a 10. század utolsó harmadában a prágai fejedelmi székhelyen felépített Szent Vitus templom patrocíniuma hazánk szlávok lakta területein terjedt el elsősorban. Az sem a véletlen műve, hogy a Géza nagyfejedelem által már lakott esztergomi vár körkápolnájának titulusa Szent Vitus lett, hiszen Szent Adalbert prágai érsek 995 körüli térítő útjáról hiteles történeti források tudósítanak. (Itt jegyzem meg, hogy Esztergom területén a Szent Vid patrocínium mellett két Szent István vértanú titulust is találunk, Brunó és Adalbert püspök térítésének korai emlékeként.)

A ritkán, vagy csak egy alkalommal előforduló patrocíniumok választásának indítóokát csak néha tudjuk történeti források alapján értelmezni, ezért csak példaképpen említünk ezek közül néhányat.

Esztergomban III. Béla és felesége, Capet Margit idejében (1186–1196) között kezdték el a Becket Szent Tamás tiszteletére szentelt templom építését. Az 1170-ben megölt és 1173-ban kanonizált canterburyi érseket jól ismerte Capet Margit, az akkor még angol trónörökös felesége. Lukács esztergomi érsek – a Szent Tamás prépostság alapítója – a vértanú kancellárban eszmei harcostársát tisztelte, aki mint ő is, a király és az egyház közötti vitás kérdésekben hajthatatlan volt.

Veszprémfajsz templomának titulusa Szent Walburga. A 779-ben meghalt angol

Kettener Jánosné

A korona elrablásának históriája Kettener Jánosné emlékirata alapján került sajtó alá. Ez tulajdonképpen a korona történetének egy izgalmas és érdekes epizódját tartalmazza, amely 1439- és 1440 között zajlott le:

Művészeti Magazin.

1978. VI. 11. Kossuth, S. 55 (szné.)

KESZTYŰS TIBOR

foto- és festőművész művészete

"JÉGBE FAGYOTT TŰZ"

KESZTYŰS TIBOR fotó-, grafikus- és festőművész 1963-ban született Budapesten. Tel: 3682-872.

Hivatásos újságíró, több országos lap (Néphadsereg, Búvár, MHSZ Élet, Természet Világa) volt főállású fotoriportere és más lapok külső munkatársa, majd a világhírű császári és királyi üvegmozaik és üvegfestő Róth Miksa (1864–1944) Alapítvány és múzeum művészeti előadója és szaktanácsadója. Jelenleg szabadúszó újságíró és szabadfoglalkozású fotó- és festőművész. A Független Magyar Szalon Képzőművészeti Egyesület alapító- és a Fiatal Művészek Klubjának tagja. Fotóival, olaj- és tűzzománc-kerámia alkotásaival évente rendszeresen részt vesz a Független Magyar Szalon Képzőművészeti Egyesület Országos és Nemzetközi Kiállításán, az évente megrendezett Halászati, Vadászati és Környezetvédelmi (Gyula, Csorvás, Szombathely, Bük stb.) valamint az Utak, Hidak, Műemlékek a Képzőművészetben című kollektív kiállításokon. Ezévben újabb kiállítótermek (EL KALÁSZI Galéria, SZISZI Galéria, EMKE Galéria, Magyar Kultúra Alapítvány, Bocskay Galéria stb.) is várják műveit egyéni tárlatok keretében.

Kesztyűs Tibor édesapjától, Dr. Kesztyűs Ferenc háromszoros nemzetközi ezüstérmes grafikus- és festőművésztől örökölte tehetségét, s leste el és tanulta meg az ecsetkezelés, a fényhatás és színkeverés tudományát. Már kisgyermekként megmozgatta fantáziáját és rabul ejtette az önálló alkotás vágya. Édesapja távollétében sámlira állva festett bele édesapja állványon készülő alkotásaiba, nem egyszer. Még alig öt-hat éves, amikor a Kisdobos Újságban meghirdetett gyermekrajzpályázaton és az évente megrendezett aszfalt-rajzversenyeken díjat nyer. Szinte beleszületett a művészet és a műterem világába, ahol atyja nyomdokába lépve bontakoztatta ki tehetségét. Rajzai, akvarelljei, olajfestményei és tűzzománc-kerámia alkotásai egyre inkább felkeltették az érdeklődők és műértők figyelmét, akik vásárlásukkal újabbnál újabb alkotások készítésére ösztönözték. A művészet szeretetét, nagyszerűségét észrevétlen alakította életformájává, életstílusává. Képességeit a Dési Huber művészeti szakiskolában fejlesztette tovább, ahol mint végzős növendék fotóművész diplomát szerzett. A különböző lapoknak és magánmegrendelőknek készített művészi igényű és dokumentum erejű, emberközpontú fotóit, képeit egyre inkább az emocionális töltés és realista elkötelezettség jellemzi. Fiatal művészként elismerést váltott ki országszerte képeinek lírai, novellisztikus megfogalmazásai. Nemcsak keresi, de meg is találja széles skálájú képi világa motívumait, a megörökíthető múló pillanatot.

Grafikái – akár fotóinak lírai hangulata – a zene ritmusát idézik bennünk sajátos szemszögből, művészi felhangokkal alliteráló műveiben. Az éltető erővel telített kanyargó, hullámzó, gördülő vonalainak fekete-fehér világa asszociálva, gondolattársításra csábítóan ritmizálnak, lüktetnek szemünk fényében. Hiszen Kesztyűs Tibor rajzainak vonalvezetése törvényt szül. De nem öntörvényt, hanem a művészet leírhatatlan, meghatározhatatlan, nem definiálható, de mégis kimondható egyetemességet. Mert az érzett, látott, megélt helyzeteket újra gondolva fejti ki grafikáinak művészi mondanivalóját

Teret a mának és jövőnek
(20 × 26 cm, tűzzománc-kerámia)

KESZTYŰS TIBOR

foto- és festőművész művészete

„TŰZVARÁZS"

KESZTYŰS TIBOR fotó-, grafikus és festőművész 1963-ban született Budapesten. Itt él és alkot.

Női fej
(10 × 20 cm, tűzzománc-kerámia)

KESZTYŰS TIBOR pliniusi alkat. A kultúra tettre kész mindenese. Újságíró, fotóművész, aki egyúttal szüntelenül fest, fölismeréseit a tűz szövetségével kemény képekre álmodja, véglegesíti. Gyors feljegyzéseket készít egy virágról – rajzban: riportot fogalmaz egy-egy társadalmi gondról, minden szituációt figyelemmel kísér és megörökít, ha a motívum arra érdemes. Tudatosan vallja mesterének édesapját, Kesztyűs Ferenc festő- és grafikusművészt. A sokoldalúságban, a fáradhatatlanságban, a vállalkozási kedv frissességében, a gyorsaságban, a kéz és a szellem fürgeségében hasonlatos hozzá.

A tudatos színkomponálásban önálló egyéniség. Abban is, hogy lépésről lépésre halad előre, s egy kicsit mindig magasabbra. Ez a belső tűz élteti, s ama alkotó türelmetlenség, mely úgy akarja és tudja türelemmel megérteni a világot, hogy kizárólag csak önmagával szemben türelmetlen. Mindez olyan emberi fegyelemre utal, amely rendre új festői minőséget eredményez. Mozgékony a műfajok használatában: rajzol, ír, fest – olajjal és tűzzománc-kerámia festékkel

Meghívó

A SUZUKI GALÉRIA

tisztelettel és szeretettel meghívja Önt, családját, barátait és ismerőseit

KESZTYŰS TIBOR

grafikus- és festőművész

„TŰZVARÁZS"

című kiállításának megnyitó ünnepségére

(1149 Budapest, Egressy út 17–21 sz.)
1997. augusztus 28-án (csütörtök) 18 órára

A tárlatot megnyitja:
PAPP MINA
művészettörténész

Közreműködik:
TAKÁCS TIBOR
író–költő

A kiállítás megtekinthető október 2-ig, hétfőtől péntekig 10–18, szombaton 9–13 óra között.

A kiállított alkotások a helyszínen megvásárolhatók.

A megnyitói megvendégelést támogatja
a **Juzsó Hidegkonyha és Party Service**

A kiállítás fővédnöke **Baranyi Ferenc** költő, a József Attila-díj, a SZOT-díj és a Premio Brianza kitüntetettje, a Magyar Televízió ny. főmunkatársa és **Szarvas János** író–újságíró

Boór András:

FÉLELEM A MÁBAN

(Kesztyűs Tibor tűzzománca)

Rémült szemében magányunk sorsa,
Mert jövőnk az úton megbotolva.

Áthallik lelkén a szörnyű bánat,
Siratva boldog Árpád-apánkat.

De hiába már a könny, s reményed;
Félelmük nyomát naponta érzed.

Torzul az arc, a tekintet véres;
A gyűlölet szava is negédes.

Így élünk hát, és nincs aki védjen;
Csodára vársz, hogy oltalom érjen.

1997. május 30.

– szerkeszt, gyorsan vált, mindig arra, ami föltáruló képzeletének rögzítésére alkalmas. Mindazonáltal nem elégszik meg a puszta ábrázolással. Az ő látványa értelmezéseket tükröz! Rendelkezik azzal a természetes hatékonysággal, amely határozottságának jele.

Hol tart? Boór András költő „Az út elején" című versében azt érzi – és joggal –, hogy Kesztyűs Tibor a szívében rejtőző „fénylő ablakokkal", biztos képi erővel közelíti meg céljait. Már nem is az út elején tart! Elhagyta a startot, s szárnyal; a személyisége hullámsávjában frissnek őrzött színtüzével, a szerkesztés kellemes arányaival, s a rajzi megoldások természetességével. Virágsorozatában nemcsak a tavasznyár színekben pompázó örömét jeleníti meg, hanem bepillant a növény „magánvalójába", mely fölvértezi azzal, hogy elvont dolgokat is megidézzen képi látomásaiban úgy, mint nemzedékeket, életsorsokat.

Így lesz a lázból szikra, időből időtlen régió, munkából alkotás. Erre halad ő – a zenit irányába!

Losonci Miklós
művészettörténész

Dallamok szárnyán
(15 × 30 cm, tűzzománc-kerámia)
(Sarkadi Vámosi Képtár tulajdona)

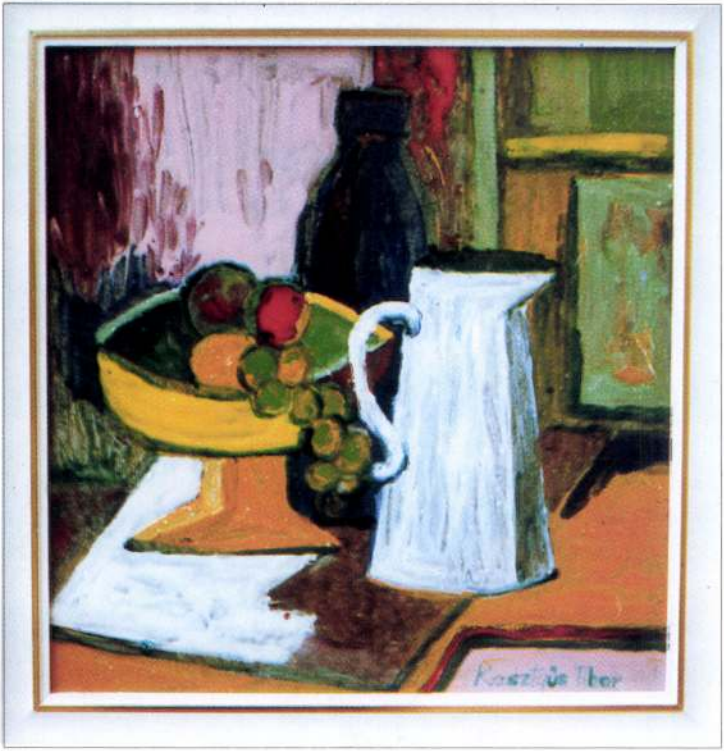

Csendélet nyitott ablak előtt (30 × 30 cm tűzzománc-kerámia)

A fotókat készítette:
KESZTYŰS TIBOR

SISSI
KÁVÉHÁZ ÉTTEREM
GALÉRIÁJA

Meghívó

A SISSI GALÉRIA

tisztelettel és szeretettel meghívja Önt, családját, barátait és ismerőseit

KESZTYŰS TIBOR

fotó-, grafikus- és festőművész

Budapest XIV., Stefánia út 34–36. sz. (Magyar Honvédség Művelődési Háza) alatt nyíló kiállításának megnyitó ünnepségére,
1997. március 14-én (pénteken) 17 órára

A vendégeket, a művészt és a közreműködőket köszönti:

MÉSZÁROS ISTVÁN

üzletvezető, házigazda

Közreműködnek:

BARANYI FERENC

költő, a József Attila-díj, a SZOT-díj,
a Magyar Köztársasági Érdemrend Kiskeresztje
és a Premio Brianza kitüntetettje

KASSAI FRANCISKA

előadóművész

A kiállítást megnyitja:

SIPOS TAMÁS

író, művészettörténész, a Magyar Televízió ny. főszerkesztője

A kiállítás megtekinthető április 4-ig, minden nap 10-től 20 óráig.
Az alkotások a helyszínen megvásárolhatók Tódor Mónika értékesítési vezetőnél.
A kiállítás fővédnöke: Búza Barna szobrászművész.

Boór András:

AZ ÚT ELEJÉN

(Kesztyűs Tibor művészhez)

Apáink nyomába lépni – küzdve
A semmi-átlagban elmerülve
Hidd el – úgy nem érdemes

Szárnyalni kell de olyan erővel
Ahogy csak szerelem izzik – nővel
Hisz kudarcunk végzetes

Idő a tehetség ősi ára
Hol verejték hull szemed falára
Míg ragyog a horizont

Mert belőlük nő a lelki béke
Ha fiukba száll apák erénye
Mit örökül meghagyott

Ám élni s alkotni kell e joggal
A szívedben fénylő ablakokkal
Amíg a láng ellobog

1997. február 2.

Életsors (15 × 20 cm, tűzzománc-kerámia)

anélkül, hogy hitet tenne bármely „izmus" elkötelezettjeként. Alkotásainak ihletett pillanatait nemcsak érzéki, de a művészet iránti érzelmi szálai is kötik művéhez, mint az alkotás szenvedélyével sikamló, kereszteződő, hajló vonalai akár konstrukciójának elvont, absztrahált síkjai.

Festészetének derűs ecsetkezelése, a színek harmóniájával dominál. Fény és árnyék hatásai a színek öntörvényű uralmának mesteri fékentartása, irányítása és a mű szolgálatába állítása. Térhatásai egy másik dimenzióba kívánkozóan a színek finom elosztását előlegezve erősítik, vagy lazítják, illúzióvá teszik hangulatát, együttes hatását.

Kesztyűs Tibor az édesapja által kikísérletezett – világviszonylatban egyedülálló – tűzzománc-kerámia technológia jogos örököse és méltó folytatója. Tűzzománc-kerámiái valójában „tűzbe fagyott jég"-ként remekelnek, melyek nemcsak a grafika, de a festészet magas szintű művelését követelik a művésztől. Érdekesen, egyedül állóan szembetűnő jelenség, amikor a festék és hordozó anyaga – a kőnél szilárdabb kerámia – lehelet finomságú, törtvonalú hálózata számlálhatatlan kristályráccsá alakulva kerül ki a kemencéből, s úgy tűnik, olyan mint ráeső fényben a rianó jég.

Szarvas János
újságíró – író

Őszirózsák (20 × 20 cm tűzzománc-kerámia)

A fotókat készítette:
KESZTYŰS TIBOR

KESZTYŰS TIBOR

PEST MEGYEI HÍRLAP

A két Kesztyűs

Apa és fiú közös tárlata

A festőművész *Kesztyűs Ferenc* hallatlan energiákkal rendelkezik. Ír, fest, elnöke a Független Magyar Szalonnak. Nemzetközi díjas alkotó, aki sok száz kiállításon szerepelt már itthon és külföldön egyaránt. Ebben a hónapban műveit Bonnban a német közönség is láthatta.

Olajfestményein megörökítette Sarkad utcáit és a Tisza-partot, Visegrád várát és Nagymarost. Élénk színekben, rendezett harmóniában szólítanak meg virágcsendéletei, nemkülönben izgalmas portréi. Legutóbb *Búza Barna* szobrászművész szemüveges arcát, műveket teremtő szelíd határozott lelkületét összegezte tűzzománc-kerámiában. Sorozatot festett a kétegyházi Almássy-kastély parkjáról, ebben érhető tetten kolorisztikus képessége. A nemrég elhunyt *Kibédi Ervin* arcmásában nemcsak a kiváló színész karakterét ábrázolta, hanem az öregedés árkaiban lappangó derűt is.

Kesztyűs Ferenc: Kis-Duna (olaj)

Kesztyűs Tibor egyszerre jár apja nyomdokain – de határozottan el is tér attól. A fiú szorgalmával, az alkotás állandóságával zárkózik föl elődjéhez és társához – abban azonban más, hogy a tűzzel még erőteljesebben köt szövetséget. Munkáit sajátos poézis hatja át. Merész a színkezelése, gyors és hatékony följegyzéseket készít. Virágokról, nőről, tárgyak harmonikus együttlétéről – az élet külön egységéről beszél. Emberi környezetünkről. Kísérletező kedvében elágazásokra bukkan, melyek számára is meglepetést keltenek, számunkra örömet biztosítanak. Apa és fiú közös kiállítását *dr. Pogány Ö. Gábor* művészettörténész nyitotta meg a közelmúltban a fővárosi Stefánia Galériában (XIV. kerület, Stefánia u. 34.). *Takács Tibor* költőt évekkel ezelőtt Kesztyűs Ferenc munkái versírásra ihlették.

Kesztyűs Tibor: Teret a mának és jövőnek (tűzzománc-kerámia)

„Ilyen világ ez, menetelő fákkal,
fölöttük felhőt fújó messzeség,
emelkedik a látvány, bennünk szárnyal
és szemünkbe ég az égi kék".

(Közös tárlatuk február 27-ig tekinthető meg.)

(losonci)

a gyöngyösi játékszín előadásában (v. du. fél 1), szüreti gálaműs. (v. 7).

GYŐR, Petőfi Sándor Városi MK: a győri eszperantisták szeptemberi találkozója (sze. du. 5).

HAJDÚBÖSZÖRMÉNY, Sillye Gábor MK és Köz. Ház: akupunktúrás, akupresszúrás szemészeti tanácsadás, íriszdiagnosztikai vizsgálat (szo. du. 2).

KARCAG, Győrffy István Nagykun Múzeum: nagykunsági fafaragók seregszemléje (időszk. kiáll.).

KECSKEMÉT: „Hírös hét fesztivál '97" – szabadtéri kulturális programok, népművészeti kirakodóvásár, mezőgazdasági termékiáll. (szo, v. 10).

KISKUNMAJSA, helytörténeti gyűjtemény: Konecsni György plakátjai.

NAGYKŐRÖS, Arany János MK: dzsesszbalett – 10 éven felülieknek (k. du. 3).

NYÍREGYHÁZA: az önkormányzatiság 160. évfordulója – Sóstó erdei szabadidőpark: a Szabolcsi koncert-fuvószenekar és majorette-csoport színes műsora (v. de. fél 11), központi ünnepség – a közt. elnök köszöntője, a privilégiumlevél bem., a Fantom tánc-sportegyüttes a Re-flex moderntánc-stúdió, a Nyírség táncegy., a Primavera balettegy. és az Igrice néptáncegy. műsora, majd ökörsütés (v. 12).

ÓPUSZTASZER, Nemzeti Tört. Emlékpark: Árpád-emlékmű; Feszty-körkép; XIII. századi templom- és kolostorrom; Szabadtéri népjrazi gyűjtemény.

PÉCS, galéria és pécsi Sirkka-Liisa Kaakinen műsorán Guillemein: D-dúr Divertimento, Vivaldi: g-moll Concerto, Furina: Capriccio Stravagente, Telemann: Nyitány (szo. este 7); Szabadtéri Színpad: a Tinódi Consort műsora, vez. Schubert Henrik (V. 12.); Heves Megyei MK díszterme: a vendég finn szimf. zenekar koncertje, közrem. Pogányi Gergely zongoraművész, vez. Juhani Lamminmäki – műsoron Sibelius: Cassazione, Mozart: zongoraverseny kv. 491., Nourvala: Notturno Urbano, Mozart: Symphony kv. 297. (h. 7).

FERTŐD, Esterházy-kastély: Szabó Orsolya zongoraestje: J. Haydn, J. S. Bach, Chopin művei (szo. 6).

tér: Mosoni térzene (szo. de. 9-től); Magyar utca: zenés sétálóutca (szo. fél 11).

NAGYKŐRÖS, Arany János MK: a Jam Trac együttes rockzenei progr. (szo. du. 3), a Faces egy. rockzenei progr. (sze. du. 4).

NYÍREGYHÁZA, Városi MK: a Szabolcsi Szimf. Zenekar progr. (p. 9).

SÁROSPATAK: Zempléni Művészeti Napok '97 – várudvar: a MÁV Szimf. Zenekar zárókonc., közrem. Anatolij Fokanov operaénekes, vez. Jurij Szi-monov (szo. este 8).

VÁC, Fehérek temploma: Musica Humana – egyházzenei hangv. (v. 8).

Zugló orgonaestek '97 sorozatában, este hét órakor *Kiss* Mariann (orgona) és *Pörneki* Anikó (ének) hangversenye. Ennek keretében felhangzik Louis Vierne II. orgonaszimfóniája és Angelus c. műve. A hangversenysorozatot a Fővárosi Közgyűlés Kulturális Bizottsága és Budapest–Zugló önkormányzata támogatja.

Augusztus 31., vasárnap:

Belvárosi főplébánia-templom, délután fél öt órakor a templom nyári orgonakoncert-sorozatában *Virágh* András hangversenye. Műsoron: Liszt művek.

Budavári Nagyboldogasszony- (Mátyás-) templom, délelőtt tíz óra. Liszt F.: Missa choralis. Orgonál: *Hock* Bertalan. Közreműködik *a templom énekkara.* Vezényel: *Tardy* László.

Deák téri evangélikus templom, este hat órakor Gyülvészi János orgonaestje. Műsor: J. S. Bach: c-moll prelúdium és fúga. J. P. Kellner: Korálelőjáték. F. Mendelssohn: VI. (miatyánk) szonáta. Chr. H. Rinck: Korálvariációk. H. Schellenberg: „Erős vár a mi Istenünk" korálfantázia.

Szent István-bazilika, délelőtt tíz óra. Missa gregoriana.

Szeptember 2., kedd:

Pesti ferences templom (V. Ferenciek tere), este fél hét órakor gregorián szentmise schola közreműködésével.

(g. á.)

tultak a kedélyek, majd a három fiatal színházcsináló, az igazgató, a főrendező meg a művészeti titkár magára vonta a figyelmet. Munkájuk megosztotta a városlakók véleményét a teátrum működéséről. Mindenesetre folyvást újítanak vagy hagyományt teremtenek.

Most például Szén' 97 címmel, *színházi évadnyitó napokat* rendeztek augusztus 29. és 31. között. A programok ingyenesen látogathatók. A zárónapon a nagyszínpadon Csákányi Eszter Brecht–Weill-estje hallható. *Csákányi* Eszter válogatása felöleli Kurt Weill és Brecht közös

is. Az estet *Ascher* Tamás rendezte.

A kamaraszínházban koncert és alternatív együttes bemutatója lesz *Piroska – családi hisztériák* címmel. A pubban Csak beljebb, Jancsikám! címmel pajzán vallomások és történetek nézhetők a balmazújvárosi parasztság szerelmi életéről. Előadja *Huszárik* Kata és *Molnár* László.

Az ez alkalomra felállított sátorban részben filmvetítés lesz *„Woody, te miért vigyorogsz?"* címmel és *Törökfürdő '90* címen zenés kortárs irodalmi estet tartanak. A fesztivált számos neves cég támogatta.

V. A.

Szüreti felvonulás, legényavató, bodnárbál

Borfesztivál

A főváros és Szentendre ad otthont szeptember 2–7. között a budapesti nemzetközi borfesztiválnak, amelyet immár hatodik alkalommal rendeznek meg. A rangos idegenforgalmi és gasztronómiai esemény életre hívásának alapgondolata az, hogy a magyar bor nemcsak természeti kincsünk, hanem az ország történelmének, kultúrájának része, s a bor ünnepe váljék ismét látványos eseménnyé, szórakoztató családi programmá. A fesztivál szakmai rendezője, a Magyar Szőlő- és Borkultúra Alapítvány céljai között szerepel az, hogy a magyar bor ismét kivívja méltó helyét a nagyvilágban.

A fesztivál első napján, szeptember 2-án a budai várban megnyitják a *Magyar Borok Házát,* ahol húsz magyar borvidék 420 különleges borát lehet megkóstolni és megvásárolni. Kétnapos nemzetközi szimpóziumot tartanak itt neves hazai és külföldi borszakértők részvételével, téma lesz többek között a magyar bortörvény is. Tudományos tanácskozás színhelye lesz szeptember 5-én az ELTE is, ahol *a magyar és az európai bor történelméről* szóló előadásokra várnak minden érdeklődőt.

A Vörösmarty téren szeptember 4–7. között 45 kiállító kínálja hamisítatlan borait, s mellettük a fesztiválszínpadon koncertek, vetélkedők, borbemutatók zajlanak. Szeptember 6-án a szentendrei skanzen is a fesztivál színhelye lesz *szüreti sokadalommal, madárijesztő-kiállítással, legényavatóval, bodnárbállal, kirakodóvásárral, borkóstolóval* és a borhoz illő harapnivalókkal. Budapest vendégül látja a magyar szőlővárosok képviselőit, akik szombaton a Vörösmaty téren mutatkoznak be, és *szüreti felvonulást* tartanak a Városligetben. A fesztivál ideje alatt színvonalas kulturális események is zajlanak, hangverseny lesz a Mátyás-templomban, a Zeneakadémián és a Parlament kupolatermében. Nagy érdeklődésre számíthat a *borárverés,* amelyen többek között 1932-es évjáratú, kétputtonyos tokaji aszú és gróf Esterházy lakodalmas demi sec pezsgő is kalapács alá kerül. A záróesemény a Budapest Kongresszusi Központban zajlik szeptember 7-én, a *borok ízek gálaesetjére* a főváros legrangosabb éttermeinek séfjei készítik a harapnivalót.

(rácz)

Kaposvár

Görög hetek

E héten nyílt a kaposvári Szín-folt galéria és művészklub (Kaposvár, Fő utca 12.) rendezvénysorozata, amely szeptember 11-ig tart. Augusztus *30-án,* szombaton gasztronómiai napot tartanak, melyen erdeti görög ételeket kóstolhatnak a résztvevők. Szeptember 1-jén, *hétfőn* A szépség birodalma címmel a művészettörténet rejtelmeibe kalauzolja az érdeklődőket *dr. Dömötör* János művészettörténész, a hódmezővásárhelyi múzeum igazgatója. Szeptember 5-én, *pénteken* délután görög tájakat, görög embereket mutatnak be a turisztika nap alkalmából. Szeptember 11-én, *csütörtökön* pedig az ókori olimpiai játékok történetét ismertetik a sportnap keretében. A rendezvény keretében adják át „a hónap sportolója" díjakat.

(r. j.)

Bélyeg- és képeslapárverés

Filatéliai és numizmatikai találkozó

A Magyar Bélyeggyűjtők Országos Szövetsége és a Magyar Éremgyűjtők Egyesülete e hét végén, augusztus 30–31-én Budapesten a *Mabéosz székházában* (Budapest VI., Vörösmarthy utca 65.) rendezi meg az I. budapesti nemzetközi filatéliai és numizmatikai találkozót. Lehetőség lesz a gyűjtőknek bélyeg, régi pénz, képes levelezőlap, emlékérem, kitüntetés, jelvény és papírpénz *cseréjére,* valamint numizmatikai, bélyeg- és képeslevelezőlap-árverés is szerepel a programban.

Tűzvarázs

Kesztyüs Tibor kiállítása

A Suzuki Galériában (Budapest XIV., Egressy út 17–21.) a héten nyílt meg kiállítás *Kesztyüs* Tibor fotó-, grafikus- és festőművész munkáiból. Az 1963-ban született művész Budapesten él és alkot. Rendkívül sokoldalú: rajzol, ír, fest – olajjal és tűzzománckerámia-festékkel. Tudatosan vallja mesterének édesapját, *Kesztyüs* Ferenc festő- és grafikusművészt. Kesztyüs Tibor alkotásait *október 2-ig* hétfőtől péntekig 10–18, szombaton 9–13 óra között lehet megtekinteni és megvásárolni.

Szpasszkij emlékezik

SZELLEMES TÁRSALGÓ, magával ragadó előadó, az utánzásnak egyenesen a mestere. Amikor egy hollywoodi filmes látta, miként parodizálja pályatársait, szerepet ajánlott neki leendő mozgóképében. Borisz *Szpasszkij* mégis kerüli a nyilvánosságot. Talán mert hasonlóan rosszak a tapasztalatai az újságírókkal, mint Bobby Fischernek és Robert Hübnernek. Talán mert irtózik a szólamoktól és a csúsztatásoktól, és a szókimondás sok ember érzékenységét sérti. Pályája emlékeit ezért ahhoz a könyvhöz tartogatja, amely csak halála után jelenhet meg. Emellett posztumusz forgalmazásra szánt videokazettákat avat a bizalmába.

A közelmúltban mégis megszegte hallgatási fogadalmát a sakkozás tizedik világbajnoka. Meglehet, az az érdeklődés és rokonszenv késztette jobb belátásra, amely hatvanadik születésnapja alkalmából – január 30-án ünnepelte – nyilvánult meg iránta hazájában, de megoldhatta nyelvét az elmúlás rá-rátörő tudata is. Amikor a *64 Sahmatnoje Obozrenyije* főszerkesztője felhívta Párizs környéki otthonában, hogy felköszöntse, az ünnepelt Jevgenyij Zamjatyin orosz íróval vallotta: „a jövőm a múltamban van". S elárulta: sok mindennek utána kell néznie, hogy ama síron túli beszámolóhoz pontosan rögzítse a vele történt dolgokat. „Valahogy úgy vagyok – fogalmazott –, mint Aljechin volt a Capablancával vívott világbajnoki mérkőzés alatt: sokat kellett dolgoznia azért, hogy a középjátékokból kedvére való végjátékokhoz jusson. Nos, magamról szólva elmondhatom: az én életem is jó végjátékba torkollott."

RÉSZLETESEBBEN ELEVENÍTGETTE a múltat Szpasszkij azon az összejövetelen, amelyet szülővárosában rendeztek tiszteletére. Szentpétervárott, a központi sakklubban onnan elszármazott híres játékosok versenye folyt. Aki közülük a legtöbbre vitte, nem vett részt a tornán, de mesélt az összesereglett érdeklődőknek. Egy harminc-egynéhány év előtti, Polugajevszkijjel váltott játszmáját mutatta be, s néhány lépésenként sztorikkal szakította meg előadását. Mesélt egyik korai szakmai irányítójáról, a tűzoltóparancsnok Konsztantyin Klamanról, akit a szobáját elborító üres vodkásüvegek tömege sem akadályozott az éles elméjű megjegyzésekben és abban, hogy nagymestereket is elpáholjon. Felidézte későbbi edzője, Alekszandr Tolus alakját, aki így óvta fiatal tanítványát: egy takarítónő ellen se bízd el magad, mert az állást mindig el lehet rontani. Idézte legnagyobb hatású trénerét, a Faternak szólított Igor Bondarevszkijt, aki azt tanácsolta neki, hogy sürgősen költözzék Leningrádból Moszkvába, mivel „egy jótékony célú szervezet" erősen érdeklődik iránta. Noha Borisz a KGB elől menekült, Moszkvában balszerencséjére éppen a butirkai börtön épületével szemben utaltak ki neki szobát.

ÉRZÉKLETESEN ECSETELI Szpasszkij a második világháború utáni Leningrád sivár viszonyait, amikor neki csak a sakk jelentett némi vigaszt. Bevallja, hogy mivel idősebb pajtásait nemcsak helybenhagyta a sakktáblán, hanem megjegyzéseket is tett rájuk, a srácok „kis szemétnek" titulálták. Humorral oldja meghatódottságát a „királyi játék Puskinja" – ahogyan a szerbek nevezték el, amikor az utóbbi esztendőkben elhunyt világbajnokokról –, Dumas egyik hőse után „Dartanjanicsnak" becézett Tigran Petroszjanról, Mihail Talról és Mihail Botvinnikról szól. A még élő exuralkodókról szelíd iróniával megjegyzi: „Szmiszlov már 76 éves, Fischer csupa titokzatosság, s van vagy 110 kiló. Meg itt vagyok én."

Feltűnő gyengédséggel emlegeti volt ellenlábasait – közvetve még Viktor Korcsnojt is –, s egy cseppnyi öndicséret is arra alkalom, hogy eltávozott trónelődöket magasztaljon. „Büszke vagyok rá, hogy sok szép partit játszottam, és arra is, hogy többször vesztettem szépen. Tigran Vartanovics csodálatosan megvert néhányszor, és Misa Tal is nemegyszer gyönyörűen elbánt velem."

*

Így emlékezik a szellemi sport ama nagysága, aki 1969-ben Petroszjantól szerezte meg a legelőkelőbb címet, s aki amikor 1972-ben elvesztette Fischer elleni mérkőzését, több pénzt vágott zsebre, mint amennyit az addigi szovjet világbajnokok együttvéve kaptak győzelmeikért.

Keres–Szpasszkij
Riga, 1965,
világbajnok-jelölti mérkőzés

1. d4 Hf6 2. c4 g6 3. Hc3 Fg7 4. e4 d6 5. f4 c5 6. d5 0–0 7. Hf3 e6 8. Fe2 ed5 9. cd5 b5 10. e5 de5 11. fe5 Hg4 12. Ff4 Hd7 13. e6 fe6 14. de6 Bf4 15. Vd5 Kh8 Akármilyen hihetetlen: pozíciós terv láncszeme; sötét futópárjára és vezérszárnyi gyalogtöbbletére épít. **16. Va8 Hb6 17. Va7 Fe6 18. 0–0** (18. Hb5 He3; 18. Bd1 Fd4 19. Hb5 Ff2+ 21. Kf1 Fd4) **18-, He3 19. Bf2** Hozzávetőleges dinamikus egyensúly lett volna a táblán 19. Fb5 után. **19–, b4 20. Hb5 Bf7 21. Va5 Vb8! 22. Be1 Fd5 23. Ff1 Hf1 24. Bff1 Hc4 25. Va6 Bf6 26. Va4 Hb2 27. Vc2** – 27. Va5 Fc4 **– 27-, Vb5 28. Be7 Hd3 29. Ve2 c4 30. Be8+ Bf8 31. Bf8+ Ff8 32. Hg5 Fc5+ 33. Kh1 Vd7 34. Vd2 Ve7 35. Hf3 Ve3 világos feladta,** mert a c-gyalogot nem tudja megállítani **(0:1).** Szédületes dinamika!

Szpasszkij–Geller
Riga, 1965,
világbajnok-jelölti mérkőzés

1. e4 e5 2. Hf3 Hc6 3. Fb5 a6 4. Fa4 Hf6 5. 0–0 Fe7 6. Be1 b5 7. Fb3 0–0 8. c3 d6 9. h3 Hd7 10. d4 Ff6 11. Hbd2 Hb6 12. Hf1 Be8 13. H1h2 ed4 14. cd4 Ha5 15. Fc2 c5 16. Hg4 Fg4 17. hg4 cd4 18. g5 Fe7 Most 19. Hd4-re 19–, Fg5, 19. Vd4-re 19–, Hc6, majd He5 tartaná az állást, de meglepetés következik. **19. e5! Ff8** (19–, de5 20. He5 Fg5 21. Vh5; 19–, g6 20. e6) **20. Fh7+! Kh7 21. g6+ fg6 22. Hg5+ Kg8 23. Vf3 Vg5** (23-, Ba7-re vagy 23-, Vc7-re Vh3 fenyegetett) **24. Fg5 de5** „A többi csak technika dolga" – szokták ilyenkor mondani, ez esetben azonban helyesebb az előnyérvényesítés igencsak összetett stratégiájáról beszélni. **25. Bac1 Ba7 26. Vd3 Be6 27. f4 Hac4 28. fe5 He5 29. Vd4 Bd7 30. Ve4 Fe7 31. Fe3 Hbc4 32. Bcd1 Bd1 33. Bd1 Hb2 34. Vd5 Kf7 35. Bb1 Hbc4 36. Ff2 g5 37. Be1 Ff6 38. Kh1 Hb2 39. Be3 Hbc4 40. Be2 Hd6 41. Fd4 Hdc4 42. g4 Ke7 43. Fc5+ Kf7 44. Vb7+ sötét feladta,** mert 44–, Kg6-ra. (44–, Fe7 45. Bf1+) 45. Vc8 Kf7 46. Vf8+ Kg6 47. Vg8 Bc6 48. Ve8+ következik **(1:0).**

Szilágyi Péter

A Berliner Secession árai

Ma zárul Berlin nyugati felén – az előkelő Charlottenburgi kerületben – egy eladással egybekötött, emlékidéző kiállítás. Az 1950-ben alapított *Pels-Leusden Galéria* ugyanis három hónapon át egy századfordulós művészcsoportosulás előtt hódolt, amelyik másfél évtizeden át meghatározta a porosz metropolisban a modern művészet sorsának alakulását országos, sőt a határokon is túli kisugárzásával. A *Berliner Secession* a megcsontosodott akadémikusok elleni lázadásként született, és 1898-tól 1913-ig a fiatal alkotók érvényesülését segítette, elnöke pedig a már akkor is nagy tekintélynek örvendő berlini festő – Max *Liebermann* – lett. A jó nevű galéria közel másfél száz művet gyűjtött egybe múzeumokból és magántulajdonból, amelyek közül jó néhány most került először a közönség elé, míg másik felük a Berliner Secession egykori tárlatain is szerepelt. Az olajfestmények, valamint az egyedi és sokszorosított grafikák, továbbá a bronzból és gipszből készült kisplasztikák egy részét áruba bocsátották a kiállításon, így a tárlat zárása előtt már tucatnyi munka mellett virított a piros pont az „elkelt" felirattal.

A sziléziai születésű Lesser *Ury* mifelénk kevésbé ismert, de Berlinben rendkívül népszerűvé vált – megérdemelten! Egy sejtelmesen szép berlini részletéért – amelyik a Landwehr-csatorna partját örökítette meg esti fényben, olajban – csak komoly szándékkal lehetett alkudozni, konkrét árjelzés nélkül, ám a zöld pötty eleve „foglaltat" jelentett – akárcsak éjszakai utcapasztellje mellett –, így csak a tóparti őszi erdő egyedi grafikája mellől másolhattam le a 98 ezer márkát, ez utóbbi viszont ennyiért visszamaradt. A berlini kisemberek sikeres karikaturistáját – a pocakos-jovális Heinrich *Zillét* – egy félméteres gipszvázlat örökítette meg rajzolás közben. August *Kraus* szóban forgó, egész alakos szobráért 8000 márkát adtak, míg a festő-grafikus egyik nyomatáért – a saját kezűleg szignált Korcsmáért – kevesebbet (6800 márkát) fizettek.

Az európai hírű és rangú szobrász – Ernst *Barlach* – bronzplasztikáját egy orosz koldusasszonyról 70 000-ért kínálták. A nem kevésbé ismert piktor – Lovis *Corinth* – Szent Antal megkísértése című

Max Beckmann: Önarckép (1911)

olajképéhez készült ceruzavázlata a századvégről 22 ezer márkáért talált új tulajdonosra, míg egy 1909-es önarcképe rézkarc technikával és szignálva 5500 DM volt. (Festményeiért csak vásárlási szándék esetén mondtak árajánlatot.) Az állatszobrászként működött August *Gaul* bronzkecskéiért hiába vártak a 22 ezertől 38 ezerig terjedő sávban érdeklődőt a galériások, viszont jól mentek litografált zergéi és medvéi 280 és 680 között. Hasonló érdeklődésű piktor kollégája – Emil *Pottner* – gouachetanulmányai nem voltak kapósak 1200 és 2200 között a szelíd és a vadon élő szárnyasokról, viszont rézkarcban megörökített repülő vadkacsái (480-ért), illetve kócsagpárja ugyanennyiért annál inkább.

Max *Klingert* nem kell bemutatnunk a művészetkedvelő hazai közönségnek. Akttanulmányai közül a századvégi tusrajz 22 ezer DM, az 1906-os krétarajz 18 ezer, a pár évvel későbbi szénrajz 16 ezer lett volna, ha akadt volna iránt ük érdeklődő. Ehhez képest valóban ajándék volt az a szignált nyomat 1891-ből, amelyet 3800-ért vettek meg és egy fekvő nőt ábrázolt, viszont – nagy csalódásomra – nem akadt meg a szeme senkinek az ezzel nagyjából egykorú „Secession"-címlapterven, pedig csupán nyolcszázért vesztegették. Max *Liebermannt* valósággal „sztárolták" ezúttal a Pels Leusden Galéria bejárati termében. A látogatót egyik önarcképe „köszönti" – nemhiába –, mert a fő helyre függesztett portré (a reá olyannyira jellemző, líraian árnyalatokban tartva) visszamaradt ugyan olajváltozatában a csupán megegyezéssel kialakítandó áráért, ámde ugyanennek szintén 1912-es, litografált variánsa simán elkelt 3400-ért. Liebermann előkelő „tálalását" nem csak az magyarázta a Berliner Secession emlékkiállításán, hogy annak elnöke volt alapításától 1911-ig, hanem az a tény is, hogy ebben az esztendőben ünneplik Berlin-szerte születésének másfél százados jubileumát. Így aztán az eddigieken kívül az olyan kortársak, mint Max *Beckmann*, Lyonel *Feininger*, Emil *Nolde* vagy az egykori nyugatnémet kancellár – Helmuth *Schmidt* – kedvence: Otto *Modersohn*, sőt még Max *Slevogt*, avagy a korábban főleg NDK-oldalon agyonünnepelt Käthe *Kollwitz* militáns kisplasztikái, egyedi és sokszorosított grafikái is csak „a körítést" nyújthatták a fő attrakcióhoz.

A Pels-Leusden Galéria egyébként az eladásnál kísérőlevelet is kiállít és garanciát vállal a mű eredetiségére nézve, továbbá kívánságra a szóban forgó mester műveinek jegyzékét is összeállítja. Susanne *Schimtz* restaurátornő pedig nemcsak a művek újjászületésében segédkezik, hanem a képhez legjobban illő rámát is kiválasztja a szolgáltatást igénylő vásárló számára.

Wagner István

Jégbefagyott tűz

Fiatal ember. Olyan mint a többi. Mégis valahogy más. Korára jellemző fürgeség, mindenre nyitott, érdeklődő alkat, értelmes, komoly tekintet. Valahogy a szeme más. Úgy néz, mintha belelátna a dolgokba. Talán így is van. Ez az érzés akkor válik bennem bizonyossággá, amikor a művészt, kiállításán művei között láttam. A Csendélet virágaiban nem csupán a virág szépségét látta meg, hanem láttatja velünk az isteni teremtés lényegét, az egység harmóniáját. Az apáról fiúra szálló virtus című művében láttatja a gyökerek mélységét, az ifjúság lelkes lendületét, fájdalmát és örömét. A fiatalember, aki olyan mint a többi kortársa és valahogy más, Kesztyűs Tibor, a már befutott, nemzetközileg is ismert és elismert művész Dr. Kesztyűs Ferenc fia és tanítványa.

Tőle kérdem, milyen érzés, előnye vagy hátrány ilyen mester nyomdokaiban járni?

A fény mindig melegít. Apámra büszke vagyok. Mindig öröm volt számomra, hogy Ő volt a mesterem.

– A fény mellett mindig ott az árnyék. Ön nem érzi, hogy apja árnyékában él?

Közöttünk csak fény van. A szeretet fénye, ami áthatotta apámat, amikor első rajzaimat kiigazította. Örülök, hogy a szeretet fényében tanulhattam. Ha arra gondol, hogy én árnyéka vagyok, úgy ezt meg kell cáfolnom. Az én művészetem más, bár eszközeink azonosak. Az olajfestés egy művészeti kifejezési mód, eszköz, jégbe fagyott tűz, a tűzzománc kerámia apám nagy technikai találmánya csodálatos varázslat, de maga mégis csak eszköz. Az igazi tűzvarázs a művész lelkében fogan, a műben csak belefagy a pillanat és ettől válik időtlenné.

Csendélet

– Ön nemcsak festészettel foglalkozott.

Az igazi alkotó talán csak a legritkább esetben találja meg mindjárt önmagát. Én is sokmindennel próbálkoztam. Ma is teszem. Rajzolok, fotózok, filmet készítek. Teszem azt, amit az alkotás kényszere diktál.

– Mi az ami igazán érdekli?

Az égvilágon minden. Lenyűgöz minden, ami gyönyörű. Egy félig elkorhadt falevél hajszálfinom erezetében éppúgy benne van a mindenség végtelen szépsége, mint a madarak röptében, vagy a felkelő nap minden aranyat sápadtá homályosító izzásában. A szépség mindenütt ott van. Csak meg kell látni. Úgy érzem, amikor meglátom ezt a szépséget, örömömet meg kell osztanom másokkal. Ezt tartom élethivatásomnak, hiszem hogy ezért születtem. A többi az már csak eszköz. Lehet film, fénykép, grafika vagy festmény. Tudom, csodálatos dolgok ezek is. De csak eszközök arra szolgálnak, hogy megmutassam a mindent betöltő végtelen szépséget amit sokszor talán a körülmények folytán nem mindenki tud meglátni.

Köszönöm a beszélgetést, ami úgy vélem művészi hitvallásnak is megteszi. De igazság is. Az eszköz lehet bármi, a lényeg, hogy meglássuk és ha lehet másokkal is megláttassuk a szépséget ami körülvesz bennünket. Talán ehhez nem is kell művésznek lenni. A hétköznap emberének is megvannak a maga eszközei. Érdemes odafigyelni Kesztyűs Tiborra. Nemcsak mint művészre, hanem emberre is, akinek olyan hitvallása van, amely követésre érdemes.

Keserű

KÖZTÜNK MARADTAK

Itt élnek boldogan, gondtalan jólétben, háborítatlanul, de nem biztos, hogy nyugodt az éjszakájuk. Vétkeik borzolják lelkiismeretüket, ha van nekik! Netán rettegnek?

Voltak és vannak mentőakciók, mellébeszélések, hirtelenében kreált törvényekkel takarózások, szőnyeg alá söprések, jobb kézzel bal fülvakargatások, de a bűn, a gyilkosság, a nemzeti vagyon herdálása marad aminek nevezik a Tékozló Fiú és Káin óta, tehát megtorlás nélkül nem hagyható.

A rémtetteket a rendszerváltás előtt ismerték a nyeregbekerültek és tudták, hogy azokat MEA CULPA hadarással eltussolni nem lehet, ezért gyorsan eltörölték a halálbüntetést, mert soha nem lehet tudni... Eltörölték! Erre kötelezte az új országvezetést a RÓZSADOMBI 13-ak által vállalt és aláírásokkal erősített megállapodás, mely kötelező érvényű addig, míg fel nem rúgja egy független, öntudatos, tisztaszándékú, hagyománytisztelő Magyarország.

Ezek itt vannak, köztünk élnek, mint valaha Sztalin hordái, kik még az SS-t is túlszárnyalták, ha tömegmészárlásról esett szó. Ha csupán a magyar fájdalmakat sorolnám, elfogultsággal volnék gyanúsítható, ezért inkább egy idegent, a katynit említem, ahol huszonhatezer lengyel porlad egyetlen tömegsírban, de Sztalin mester tanítványai emiatt nem bűnhődtek a mai napig. Borzalom s ha valamennyi Katynihoz hasonlót felsorolnánk, az észbontó lenne.

Miért nincs nekünk is egy Wiesenthal Simonhoz hasonlónk, aki egyszer azt nyilatkozta: Addig kell előállítani a bűnösöket, amíg a tanúk élnek, mert utána a véres események még a történelemben sem kapnak helyet. Én ide sorolom az ország vagyonának elrablóit is.

Tudjuk, hogy a megbocsátás Isten dolga. Ha ezt hiszi és vallja a földi ítélkező, akkor a bűnösök lelkét gyorsan szabadon kell engedni, kiereszteni. Hadd szálljanak mielőbb az Örök Bíró elé.

Wekerle Előd

IRAKI DOSSZIÉ

Clinton a „sexkirály" a kirobbant, elnöki mandátumát fenyegető botrányból kikerülése érdekében elterelő taktikát választva

IRAK ELLENI INDOKOLATLAN TÁMADÁSSAL KÍVÁN MENEKÜLNI!

Kosztyu Tibor

A mondvacsinált Irak elleni fenyegető USA magatartása indoka szerint Irak nem tartja be a Biztonsági Tanács fegyverzetkorlátozási határozatát, mert vegyi és atombomba készletével veszélyezteti a világbékét! Először is az USA több mint egymilliárd tagdíjjal tartozik az ENSZ-nek. Az ENSZ alapokmánya szerint az a tagállam, amelyik egy évnél hosszabb idővel tartozik a tagdíj kiegyenlítésével – annak tagsági viszonya automatikusan *felfüggesztését* vonja maga után!

Így egyértelmű, hogy az USA nem titkolva az iraki olajmezők bekebelezését kívánja elérni. Ha ez másképpen nem megy, akkor a védtelen lakosság agyonbombázásával, új iraki államfő hatalomba juttatásával kívánja célját elérni.

Az USA nem tudta maradéktalanul maga mellé állítani a Nyugati Hatalmakat éppen úgy, mint az Oroszokat sem, akik óva intik a „sexkirályt" egy védtelen nép megaláztatásától és borzalmaitól.

Vajon miért nem kéri számon azoktól az ismert államoktól a „VILÁG CSENDŐRE" atomkészleteit, ahol köztudottan atomarzenál az ország rendelkezésére áll?

Gondolt-e arra a „bölcs" elnök, hogyha a támadás megkezdése után a sarokba szorított iraki atomarzenálból elárasztják IZRAELT – akkor kire száll a háború borzalmának bűne? Nem vitás, hogy arra aki kiprovokálta, aki a támadást indította.

Ma Irakban az embertelen embargó bevezetése óta tízszeresére nőtt az éhhalál, gyermekhalandóság, ma milliók éheznek, úgy hogy kétnaponként egyszer juthatnak ételhez.

Hol vannak az EMBERJOGI szervezetek, akik tiltakoznának az embertelen Irak elleni bombázás ellen...

Maradt egy kis remény, hogy sikerül egy ésszerű kompromisszummal megakadályozni egy védtelen nép elleni barbár és egyoldalú háborút elhárítani.

Tamásy

IRAKI DOSSZIÉ

Geszthy Raymund

Szép üzenet

Törvényem elfér egy virág kis szirmán...
Fiam, soha el ne feledd...
Szeresd az embert, életedre törőt is,
Istenre ne emeld kezed.

Riadt nyájam Hozzád terelem szívem,
Óvd, őrizd, virág kelyhimet.
Dalol az élet, ha daloltok velem,
legyen ez a szép üzenet.

Anyám

Minden fénynek Te vagy a Napja,
Csak sejtelem, mit érez szívem.
Beléd oltva az élet titka,
Anyám – a legdrágább vagy nekem.

Föld felett nincs tisztább lehelet
mit csodálna tágranyílt szívem,
Jóság, Szeretet, Hozzád vezet
Anyám – a legdrágább vagy nekem.

Megsúgom kőnek és virágnak,
repes a szív, ha ott vagy velem.
Mosoly vagy Te, a tél fagyának,
Anyám – a legdrágább vagy nekem.

Soha el nem szakadni Tőled
dadogja szív, vér szüntelen,
soha el ne eresszen kezed
Anyám – a legdrágább vagy nekem.

Kinek köszönjem, kit is áldjak,
vad viharban, sötét éjjelen,
ha szépülnek rémek, vad tájak,
Anyám – a legdrágább vagy nekem.

A szó gyenge, halovány kicsi fény,
nem lobogó láng az életem.
Bennem élsz drága Örök Remény,
Anyám – a legdrágább vagy nekem.

Rab Magor:

Élő gyökér!

Ős-nyelv, ős-nép, neve: Magyar,
élni fog ha élni akar!

Évezredek széjjelszórták,
gyilkos hordák kiirtották,
írmagja a Kárpát alatt
föltámadt, mert élni akart!
Ezer évig küzdött s remélt,
könnyek között vérzett, de élt!
Ám, a véres harcok alatt
elhullottak, s a „földalatt"
gyökerük is alig maradt.
S most a tetves pénz-hiénák
írmagját is kiirtanák.

Élő gyökér a „földalatt"!
Nevelj ifjú magyarokat,
akik tudják, hogy a Magyar
élni fog, mert élni akar!

Kesztyűs Ferenc titkai

Lóránth Ida írása
a NÉPSZAVÁNAK

Mostantól kettős feladatot tölt be a Parlament szomszédságában lévő házasságkötő terem: az ifjú párok esküvői ceremóniáján kívül kiállításoknak is otthont ad. Az esküvők és a képzőművészet „frigye" kitűnő ötlet volt.

A Parlament Galériában – október 1-jéig – *Kesztyűs Ferenc* festőművész olaj- és tűzzománc-kerámia képei vendégeskednek. Szépséges virágcsendéletek között vonulhatnak majd a házasulandók.

A színgazdag dáliák, kardvirágok között lovas képek, portrék, falúsi házak és alföldi táj váltogatják egymást. A szülőhely – Sarkad, a Viharsarok – szelleme láthatóan mélyen érintette Kesztyűs Ferencet. Képei a hódmezővásárhelyi iskola kiváló mestereit idézik.

A művész tűzzománc-kerámia képeinek technikáját pedig maga kísérletezte ki: kerámiaalapra, magas hőfokon festéket éget. A színeket porfestékkel, még hidegen viszi fel az alapra. Ekkor még csak kiszámíthatóak, de nem látszanak az égetés utáni árnyalatok. A találmány az alkotó „titka", egyedülálló a világon.

Az anyag szinte elpusztíthatatlan: saválló, hőálló – állaga mínusz negyven és plusz ezerkétszáz fok között változatlan –, ezért nemcsak képeket, beltéri falidíszeket, de szabadtéri műtárgyakat, épületburkolatot is készíthetnek belőle bátran. Az alkalmazásnak és a technológiának széles a skálája, ám

ennek csak töredékét ismeri még – állítja a művész –, ezért ma is nap mint nap kísérletezik.

Aludj csak, én már alszom

Ha a rendező akarta volna, pompás kis mozidarab lehetett volna a Te csak aludj, én álmodom című amerikai film. Egye fene, akár mint romantikus vígjáték, aminek ez a mostani készítermék hirdeti magát. Akkor afféle ellen-Micsoda nőt látnánk arról, hogy a világ legdemokratikusabbnak tartott államában sem fenékig tejfel szerelmes leánynak lenni, ha a szerelem tárgya két-három társadalmi kaszttal magasabban áll. Pedig a „kellékek", a kedves ifjú szereplők (képünkön: *Peter Gallagher* és *Sandra Bullock*), a titkok, félreértések, romantikus szálak mind rendelkezésre álltak... Ha végül nem is lett egetverő szenzáció *Jon Turteltaub* rendezése, ne bánkódjanak nagyon. Azért nyugodtan megnézhetik a moziban.

IV ép mova 1995 sept. 7

HALMOZZUK
A KEDVEZMÉNYEKET!

INGYENES CASCO 1 ÉVIG
Az Astra és Corsa modellekhez, a Hungária Biztosító közreműködésével. Flottavásárlóknak is!

RUGALMAS RÉSZLETFIZETÉS
Akár kamatmentesen a Flex-lízingtől! Az Astra és Corsa típusok esetében most (50% előleg esetén) csak jövőre kell elkezdeni a törlesztést!

RÁDIÓS MAGNÓ ALAPFELSZERELÉSKÉNT
Mostantól a rádiós magnó hat hangszóróval szériatartozék.

ITT AZ OLCSÓBB ASTRA SEDAN!
A hazai Astra Sedan már az ötajtós kivitel árához közeli összegért kapható.

A 2. ÉS 3. ÉV IS INGYENES
Opel Assistance 3 évig ingyen a most vásárolt Astrákhoz és Vectrákhoz. Flottavásárlóknak is

VECTRA - KEVESEBBÉRT!
A 95'-ös Vectra modellek akciós áron kaphatók, amíg a készlet tart.

Akciónk szeptember 1-től október 31-ig tart. Kérjük, a részletekről érdeklődjön a márkakereskedésekben.

OPEL ASSISTANCE

OP

AZ ÖN OPEL MÁRKAKERESKEDŐI:

HUNGAROSZERVIZ ISZ.
1149 BUDAPEST
Mexikói út 15-19.
Tel.: 251-8555
Fax: 163-3245

IVANITS & BÁRKÁNY
1173 BUDAPEST
Pesti út 237.
Tel.: 257-9514, 257-4658
Tel./Fax: 257-6064

KEREPESI ÚTI AUTÓ KFT.
1106 BUDAPEST
Kerepesi út 85.
Tel.: 260-7777
Tel./Fax: 261-7777

OPEL PALOTA
1158 BUDAPEST
Rákospalotai Határ út
Tel.: 269-6611
Tel./Fax: 183-6565

OP
1(
Tel./Fa

EZ KOMOLYTALAN AJÁNLAT

Kesztyűs Ferenc festő

Népszabadság, 1988. ápr. 29.

Kesztyűs Ferenc képei a Metró klubban

Csopaki fűzes (olaj).

Kesztyűs Ferenc festőművész nevével mind többet találkozunk: újságok, prospektusok hirdetik kiállításait. A sarkadi származású művész harmincöt éve állít ki. Első önálló tárlata 1953-ban Szegeden volt, amelyet azóta országszerte, több mint 120 önálló és negyvennél több kollektív kiállítás követett. Olajfestményeivel és tűzzománckerámiafestményeivel, grafikáival, politikai plakátjaival sok országban bemutatkozott. Legutóbb New Yorkban állították ki műveit.

Engem a szülőföld szeretete hozott össze Kesztyűs Ferenccel. Festményein gyermekkorom tájait, az alföldi színeket véltem felfedezni. A Körös menti ártéri erdők színes pillangóit, fészkükre tartó madarait, illatos vadvirágait, meséket suttogó kőrisfákat, füzeseket. Olajfestményein visszavisszatérnek a hazai, falusi életképek: a táj szépsége, meg az alföldi ember arcvonásai.

Kesztyűs Ferenc azonban nem állt meg a hagyományos festészetnél, hanem vonzotta őt az agyag, s az, hogy ezt az ősi matériát hogyan lehetne mai ízlésünknek megfelelően felhasználni, így jutott el a tűzzománckerámia-festészetig, és többévi kitartó munkával, kutatással két társával együtt megalkotta ezt a festészeti formát.

Ismert, hogy az agyag égetése évezredekre nyúlik visszza, a tűzzománc se számít újnak, de az általa kidolgozott új tűzzománckerámia-festészet a képzőművészetben újnak számít. Ugyanis merőben új technikai, technológiai eljárást sikerült kimunkálnia. Az agyagnak a keverése, az égetési technikája tartozik ide. Az új eljárás szerint készített kerámiafestmények mínusz negyven fok alatt és plusz 1200 fok fölött károsodnak csak, ami emberi számítás szerint optimális, az alkotások létét, mi több, öröklétét csak egy jégkorszak vagy egy mindannyiunkat elpusztító atomcsapás veszélyeztetné.

Olyan művész Kesztyűs Ferenc, akiben az érzelmek, belső élmények képpé állnak össze, és tükröztetni tudja a valóság égi mását, anélkül, hogy lemásolná a valóságot. Minden egyes alkotás művészi, utánozhatatlan, egyedi. Kifejezi a művész ars poeticáját, amely szerinte:

„Immár halálomig tartó kettős tartalomra kötelez: művészi sokrétűségre és közérthetőségre. Meggyőződésem, hogy a művészet minden játékossága mellett is komoly dolog, célja nem lehet más, mint hogy emberi tartalmakat hordozzon, a tisztaság, a hűség, az igazság, az ember hordozója legyen . . .”

Ezt bizonyítják legutóbbi művei is, amelyek április 25-től a Metró klubban tekinthetők meg.

GALI SÁNDOR

HÍRE

ÜDVÖZLŐ TÁVIRAT. Németh Károly, az Elnöki Tanács elnöke táviratban fejezte ki jókívánságait Hirohito császárnak az uralkodó születésnapja, Japán nemzeti ünnepe alkalmából.

ÚJ NAGYKÖVETEK. Grósz Károly, a Minisztertanács elnöke bemutatkozó látogatáson fogadta Asszad Kestmandot, az Afganisztáni Köztársaság magyarországi nagykövetét, valamint Sarlós Istvánnal, az Országgyűlés elnökével együtt Halit Güvenert, a Török Köztársaság új budapesti nagykövetét.

AZ ENSZ kereskedelmi és fejlesztési értekezlete, az UNCTAD tanácsülésén, Genfben, Furulyás Ferenc, a magyar delegáció vezetője szerdán ismertette a világgazdasági követelményekhez igazodó, a hazai gazdálkodási környezet javítására elfogadott gazdasági és stabilizációs programot.

ELUTAZOTT tegnap Jalal Al-Jihni vezérőrnagy, a Szíriai Arab Köztársaság fegyveres erőinek politikai főcsoportfőnöke, aki katonai küldöttség élén tartózkodott hazánkban.

BEFEJEZŐDÖTT tegnap Zagórówban az a négynapos lengyel—magyar szeminárium, amelyen vezető magyar és lengyel közgazdászok, gazdasági vezetők és közgazdasági újságírók a két országban folyó reformfolyamatok tapasztalatairól cseréltek véleményt.

VIRÁGÜNNEP GORSIUMBAN. Virággal köszöntötték csütörtökön a Fejér megyei Tác melletti kétezer éves római kori város — az egykori Gorsium — romjainak látogatóit. A floralíát, az antik Róma polgárainak szép ünnepét a székesfehérvári István Király Múzeum elevenítette fel néhány évvel ezelőtt, és azóta egyre többen tartják számon a múzeumlátogatók körében.

TŰZ PUSZTÍTOTT csütörtökön a Zala megyei Gősfa községben. A Lenin út 12. szám alatti lakóház — bár a zalaegerszegi tűzoltók a riasztás után 16 perccel már a helyszínen voltak — gyakorlatilag teljesen leégett. A lángok eloltása után a lakásban holtan találták Varga István 56 éves alkalmi munkást.

Ki tud róla?

A rendőrség keresi

Miskó Attila 45 éves, 1987. december 25-én a VI., Szinyei Merse P. u. 29. szám alatti lakásából eltávozott, azóta ismeretlen helyen tartózkodik. **Személyleírása:** 165 cm magas, sovány testalkatú, hosszúkás arcú, őszes

Medgyessy Pé előadása kötet

A stabilizációs program feladatai címmel megjel *gyessy Péter* február MSZMP Központi Bizott tikai Akadémiáján elha adása a Kossuth Könyv dozásában. Alcímek a t Célok, programok, eszköz múlt évek néhány tanul keres stabilizáció feltét ban valóban fordulatot A reform célja: a társad don hatékonyabb műkö 1988. évi gazdálkodás kri jai; Az évezred tapaszta emelkedés lehetőségei; kozás gazdaságunk szer vált.

KÖSZÖNTÖTTÉK a M Országos Parancsnokság azokat a nyugállományú zértiszteket, akik a M megalakulása idején munkát végeztek az egy vető alegységek megsze kiképzésében. A veterán kitüntetéseket nyújtottak

KENYÉRGYÁRAT avatta kön Szigetvárott. A 87 m tos költséggel létesült kc tőüzem a város mellett 30 települését is ellátja finom pékáruval, édes és süteménnyel.

ÁRUCSERE-SZERZŐDÉS két Vas megyei szövetk Origo Szövetkezeti Közös tallinni Harju nevű szolg lalattal. A megállapod Tallinnból félkész ajtólap torlapok érkeznek Vas onnan pedig bútorszövete salatot és faipari szerszár lítanak az észt fővárosb

SPÁRGÁT FAGYASZTANAI csabai Hűtőházban. A csat fagyasztott spárga zömét a cégnek szállítja, kisebb men portálnak a Német Szövetsé ságba és jut belőle a hazai A hűtőház a tervek szerint a tonna fagyasztott spárgát ex áron.

TANULMÁNYOK ERDÉ TÉNETÉRŐL címmel a Nyomdában készül a megalakult Csokonai Kia adványa.

MOST JELENT MEG: A melés, -fogyasztás, követ (Statisztikai). — András Versenymatek gyerekek könyvkiadó). — Oroszné V via—Augustinné Bíró Zs gyar orvosok Nigériában

Teret a mának és jövőnek
(20 × 26 cm, tűzzománc-kerámia)

KESZTYŰS TIBOR

foto- és festőművész művészete

„TŰZVARÁZS"

KESZTYŰS TIBOR fotó-, grafikus és festőművész 1963-ban született Budapesten. Itt él és alkot.

Női fej
(10 × 20 cm, tűzzománc-kerámia)

KESZTYŰS TIBOR pliniusi alkat. A kultúra tettre kész mindenese. Újságíró, fotóművész, aki egyúttal szüntelenül fest, fölismeréseit a tűz szövetségével kemény képekre álmodja, véglegesíti. Gyors feljegyzéseket készít egy virágról – rajzban: riportot fogalmaz egy-egy társadalmi gondról, minden szituációt figyelemmel kísér és megörökít, ha a motívum arra érdemes. Tudatosan vallja mesterének édesapját, Kesztyűs Ferenc festő- és grafikusművészt. A sokoldalúságban, a fáradhatatlanságban, a vállalkozási kedv frissességében, a gyorsaságban, a kéz és a szellem fürgeségében hasonlatos hozzá.

A tudatos színkomponálásban önálló egyéniség. Abban is, hogy lépésről lépésre halad előre, s egy kicsit mindig magasabbra. Ez a belső tűz élteti, s ama alkotó türelmetlenség, mely úgy akarja és tudja türelemmel megérteni a világot, hogy kizárólag csak önmagával szemben türelmetlen. Mindez olyan emberi fegyelemre utal, amely rendre új festői minőséget eredményez. Mozgékony a műfajok használatában: rajzol, ír, fest – olajjal és tűzzománc-kerámia festékkel

Meghívó

A SUZUKI GALÉRIA

tisztelettel és szeretettel meghívja Önt, családját, barátait és ismerőseit

KESZTYŰS TIBOR

grafikus- és festőművész

„TŰZVARÁZS"

című kiállításának megnyitó ünnepségére

(1149 Budapest, Egressy út 17–21 sz.)
1997. augusztus 28-án (csütörtök) 18 órára

A tárlatot megnyitja:
PAPP MINA
művészettörténész

Közreműködik:
TAKÁCS TIBOR
író–költő

A kiállítás megtekinthető október 2-ig, hétfőtől péntekig 10–18, szombaton 9–13 óra között.

A kiállított alkotások a helyszínen megvásárolhatók.

A megnyitói megvendégelést támogatja
a **Juzsó Hidegkonyha és Party Service**

A kiállítás fővédnöke **Baranyi Ferenc** költő, a József Attila-díj, a SZOT-díj és a Premio Brianza kitüntetettje, a Magyar Televízió ny. főmunkatársa és **Szarvas János** író–újságíró

Boór András:

FÉLELEM A MÁBAN

(Kesztyűs Tibor tűzzománca)

Rémült szemében magányunk sorsa,
Mert jövőnk az úton megbotolva.

Áthallik lelkén a szörnyű bánat,
Siratva boldog Árpád-apánkat.

De hiába már a könny, s reményed;
Félelmük nyomát naponta érzed.

Torzul az arc, a tekintet véres;
A gyűlölet szava is negédes.

Így élünk hát, és nincs aki védjen;
Csodára vársz, hogy oltalom érjen.

1997. május 30.

– szerkeszt, gyorsan vált, mindig arra, ami föltáruló képzeletének rögzítésére alkalmas. Mindazonáltal nem elégszik meg a puszta ábrázolással. Az ő látványa értelmezéseket tükröz! Rendelkezik azzal a természetes hatékonysággal, amely határozottságának jele.

Hol tart? Boór András költő „Az út elején" című versében azt érzi – és joggal –, hogy Kesztyűs Tibor a szívében rejtőző „fénylő ablakokkal", biztos képi erővel közelíti meg céljait. Már nem is az út elején tart! Elhagyta a startot, s szárnyal; a személyisége hullámsávjában frissnek őrzött színtüzével, a szerkesztés kellemes arányaival, s a rajzi megoldások természetességével. Virágsorozatában nemcsak a tavasznyár színekben pompázó örömét jeleníti meg, hanem bepillant a növény „magánvalójába", mely fölvértezi azzal, hogy elvont dolgokat is megidézzen képi látomásaiban úgy, mint nemzedékeket, életsorsokat.

Így lesz a lázból szikra, időből időtlen régió, munkából alkotás. Erre halad ő – a zenit irányába!

Losonci Miklós
művészettörténész

Dallamok szárnyán
(15 × 30 cm, tűzzománc-kerámia)
(Sarkadi Vámosi Képtár tulajdona)

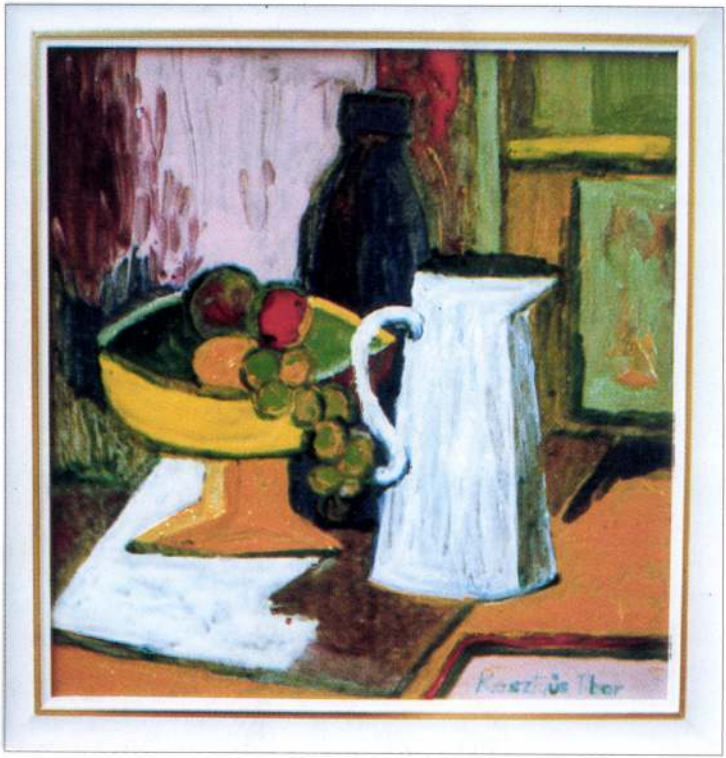

Csendélet nyitott ablak előtt (30 × 30 cm tűzzománc-kerámia)

A fotókat készítette:
KESZTYŰS TIBOR

vasúti emlékekből, ...

vez. Roy Wales, Anglia (K. 7-től).

Budapesti templomok egyházi zenéje

Október 29. vasárnap:

Belvárosi Főplébánia-templom, délelőtt tíz óra. Liszt Ferenc: Esztergomi mise (vatikáni változat). Hegedüs Árpád: Vir erat in terra. Liszt Ferenc: Tu es Petrus. Orgonál: *Virágh* András. Énekes szólisták: *László* Margit (szoprán), *Takács* Judit (alt), *Szennai* István (tenor), *Mezőfi* Tibor (basszus). A templom kórusát *Virágh* Endre vezényli.

Ugyanitt, délután fél öt órakor a templom Liszt Ferenc összes orgonaműve sorozatában magyar vonatkozású művek és Fantázia és fuga az „Ad nos"... témára hangzanak el. Orgonál: *Virágh* Endre. A koncertsorozatot a Belvárosi Főplébánia Egyházközség és a Fővárosi Önkormányzat kulturális bizottsága zenei alapja támogatja.

Budavári Nagyboldogasszony-(Mátyás)-templom, délelőtt tíz óra. Haydn: Nelson mise. Közreműködik a templom ének-zenekara, orgonál: *Hock* Bertalan. Vezényel: *Tardy* László.

Ugyanitt, este hét órakor a templom vasárnapi orgonaestéi sorozatában, a francia–magyar napok keretében Marie-Andrée, Morisset-Balier, Michel Morisset (trombita) hangversenye. A koncertsorozatot, amelynek művészeti vezetője *Hock* Bertalan, a Westdeutsche Landesbank (Hungaria) Rt. támogatja.

Deák téri evangélikus templom, este hat órakor Uwe-Karsten Gross orgonaestje. Műsoron: Bach: Eszdúr preludium és fuga, valamint Samuel Scheidt, Felix Mendelssohn, Max Reger, Gárdonyi Zoltán, Gárdonyi Zsolt és Wolfgang Stockmeier korálfeldolgozásai.

Szent István-bazilika, délelőtt tíz óra. Beliczay: F-dur mise. Kersch: Benedicta es Tu. Orgonán közreműködik: *Koloss* István. A templom énekkarát vezényli: *Fehér* László.

November 1. szerda:

Budavári Nagyboldogasszony-(Mátyás)-templom, este hét óra. Engesztelő szentmise az elhunytakért, Mozart: Requiem. Közreműködik a templom ének-zenekara, orgonál: *Hock* Bertalan. Vezényel: *Tardy* László.

Szent István-bazilika, este hat óra. Liszt: Libera. Demény: Absolve. De profundis. Liszt: Funerailles. Orgonál: *Koloss* István. Közreműködik a templom kórusa. Vezényel: *Fehér* László.

November 2. csütörtök:

Belvárosi Főplébánia-templom, este hat órakor W. A. Mozart: Requiem. Liszt Ferenc: Libera me. Orgonál: *Virágh* András. Szólisták: *László* Margit (szoprán), *Takács* Judit (alt), *Szennai* István (tenor), *Mezőfi* Tibor (basszus). A templom énekkarát *Virágh* Endre vezényli.

Budavári Nagyboldogasszony-(Mátyás)-templom, este hat óra. Gregorián Requiem.

Pesti Ferences templom, este fél nyolc órakor Fauré: Requiem. Közreműködik: *Szarka* László (ének), orgonál: *Kecskés* Mónika. A templom énekkarát *Sirák* Péter vezényli.

(g. á.)

Kesztyűs-kiállítás a Stefánián

Kesztyűs Ferenc művészete címmel kiállítás nyílt október 25-én a Stefánia Galériában. A tárlatot, mely november 8-ig látható Dr. *Feledy* Balázs művészeti író nyitotta meg. A háromszoros nemzetközi ezüstérmes grafikus- és festőművész a Független Magyar Szalon Képzőművészeti Egyesület főtitkára. Olaj és tűzzománckerámia alkotásait tárta a nézők elé a művész. A mester ma, október 28-án és november 5-én a nyitvatartás ideje alatt tárlatvezetést tart.

Kétegyházi tanya

A tíz vázlatprófécia

Egy irodalomtörténész 13. éves előadás-sorozata

Reisinger János irodalomtörténészt 1983-ban kérte föl a TIT budapesti szervezete bibliai előadások tartására. Azóta – megszakítás nélkül! – az idei évben a 13. előadássorozatot kezdi az ELTE Jogi karán. Még az időpont is változatlanul a kéthetenkénti kedd este 18 óra, az elsőt október 10-én tartotta. Az előadóval az elmúlt évek tapasztalatairól és az idei programról beszélgettünk.

– Milyen érzés a 200. előadás felé tartva ugyanarról a témáról, a Biblia és a művészeti feldolgozások kapcsolatáról beszélni?

– Az idei évben valóban elérjük a kétszázadik előadást. Öt alkalommal a Magyar Rádió is felvette estjeinket, előbb az Eötvös Collegium Ménesi úti társalgójában, azután az Egyetemi Színpad jogi kari aulájában, 1985–1989 között. Az azóta megszűnt „Társalgó" irodalmi műsorában adták le. Élő zene és versmondás szólaltatta meg a művészeti feldolgozásokat az Énekek éneke, Jób könyve. A tékozló fiú, Prédikátor könyve és József története témájában. Nagyon sokan vettek részt akkoriban az előadásokon, volt eset – a Jelenések könyve tárgyalásakor –, hogy 4-500-an is ültek a Jogi kar VI. előadótermében, az auditorum maximumban. Akkor is mondtam a hallgatóknak, hogy a Bibliáról több száz előadást lehet tartani, átfedések nélkül. Nem is ismételtünk soha: a tizenhárom év minden sorozata egyedi volt.

– Melyik volt a legemlékezetesebb sorozat?

– Számomra a *„Jézus szenvedéstörténete"*, melyben a jeruzsálemi bevonulástól a feltámadásig követtük nyomon a történéseket vagy a *„Mi az evangélium?"* című, Pál apostol összes levelét részletesen bemutató sorozat. A tavalyi *„Hol a határ?"* viszont elsősorban a hallgatók témajavaslatai alapján épült fel (pl. *„Hol a határ az alkalmazkodás és a megalkuvás között?"* stb.) Vidéki városok is kérik ebben az évben.

– Mely települések hívták meg az elmúlt tizenhárom évben?

– Körülbelül 30–40 városban és faluban jártam, Kecskeméten például tizedik éve folytatódik a sorozat. Az utazási fáradalmak és költségek csökkentése érdekében a 3 illetve a 6 napos előadás-sorozatra tértem át, legutóbb Miskolcon, ahol igazi figyelem és érdeklődés nyilvánult meg.

– Miben áll ezeknek az előadásoknak a célja?

– Magyarországon nagy tömegek előtt sajnos ismeretlen a Biblia. *Dante* az írta az *Isteni Színjáték*ban, hogy *„mellőzik vagy értelmét elterelik"*. Úgy szeretném továbbra is bemutatni a Szentírást, ahogy az önmagában írva áll és az egyéni életre nézve éppúgy világosságot gyújt, mint a történelem életére nézve a próféciákban. Pascal írta *Gondolatai*-ban: egyetlen vallás sem mondhatja el magáról, hogy beteljesült idői próféciái lennének. Ebben az évben – Jézus valamennyi példázatának összefoglalása után – a Biblia 10 vázlatpróféciájáról beszélek, 1996. I. 2-ától kéthetenként. Remélem, lelki-szellemi haszonnal.

Botlik József

akkalkoholista

oszok Fischer ellen (II.)

ön közepett is tombol a tá-
or hivatásos sakkszakem-
egszűkebben érintő téma-
világklasszisok termésé-
indenre kíváncsi, az isme-
Bobby Fischer szemüve-
nesportunk kész és születő

ú menetek
etlen észtel

et nagyság, akit Fischer le-
s volt. A Zürichi Sakkozó
sának 150. évfordulójára
külön érdekessége a két
l és Fischer részvétele. Tal-
épést tartani; Keres és a fia-
helyen osztozik, ám Bobby
dásra kényszeríti Paul Petro-
szerű arckifejezéssel játszó
b állásból kiegyenlít, de vég-
tásain rajtaveszt. Érdekes,
bi győzelmeit sötéttel aratja,
er játszmáinak mintegy fele
n ér véget.

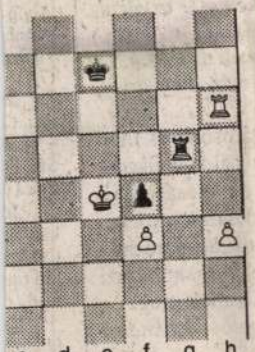

-Keres, Zürich, 1959
lágos 60. lépése után

-60-, Fb1+! 61. Kf4 Bf5+ 62. Bf6 Kf6 Fischer elemzése sze-olna az egyensúlyt. Sötét az f ldozhatja futóját, s a h gyalog a „rossz sarokban" nem nyer. t 61-, Bc5-re 62. Fg4 Bc4+ 63. **1-,Bg6 62. Bh7 Kf8 63. Fg4** 4 64. Bf7+) **64. Bh6! Bg6 65. 6. Kf4 Kg7 67. Kg5 Fd3 68. f4** 69. f5?? Ff5) **69-, Fd3 70. h5 Kh8** (71-, Kf7 72. Fh5+ Kg8 73. Fg6) **72. Ff5 Fd5 73. Fg6 Fe6 74. Kf6 Fc4 75. Kg5 Fe6 76. Fh5 Kh7 77. Fg4! Fc4** (77-, Fg4 78. Kg4 Kh6 79. Kf5 Kg7 80. Ke6) **78. f5 Ff7 79. Fh5 Fc4 80. Fg6+ Kh8 81. f6 sötét feladta (1:0), mivel** 81-, Fb3 82. Kf4 Kh8 83. Ke5 Fc4 84. Kd6 Fb3 85. Ke7 Fc4 86. Ff7 Fd3 után 87. Fe8-Fd7-Fe6 nyer.

Hogy milyen eszelősen nyúzta Fischer még az egyenlő végjátékokat is, arra *Tal* mesél mosolyogtató példát ugyanerről a versenyről. Bobbynak *Barcza* Gedeon elleni játszmája háromszor maradt függőben, s noha nem volt előnye, csak a 103. lépésben volt hajlandó döntetlenben megegyezni, amikor már csupán két király árválkodott a táblán. A magyar nagymester a fáradtságtól alig bírt felkelni a székéből, de ellenfele javasolta, hogy nézzék végig a partit, mert „ő valahol jobban is játszhatott volna". Barcza kifakadt: „Nézze, nekem feleségem van és gyermekeim vannak, ki fogja eltartani őket, ha idő előtt meghalok!"

Másfajta makacsságára – egy bizonyos megnyitási felépítéshez való ragaszkodására – a fiatal Fischer sokszor ráfizetett. *Petroszjan* is, *Keres* is jó pár játszmát „ráhúzott" sötéttel a Caro-Kann védelem zárt rendszerében. E sémában Bobby árnyéka volt önmagának, ellenfelei viszont jól ismerték a stratégiai finomságokat.

Caro–Kann védelem
Fischer–Keres
Bled–Zágráb–Belgrád
(világbajnokjelöltek versenye), 1959

1. e4 c6 2. Hc3 d5 3. Hf3 Fg4 4. h3 Ff3 5. Vf3 Hf6 6. d3 e6 7. g3 Fb4 8. Fd2 d4 9. Hb1 Vb6 10. b3 Hbd7 11. Fg2 a5 12. a3 Fd2+ 13. Hbd2 Vc5 14. Vd1 h5 15. Hf3?! (15. h4) **15-, Vc3+ 16. Ke2 Vc5 17. Vd2 He5 18. b4?** (18. He5 Ve5 19. f4) **18-, Hf3! 19. Ff3 Ve5 20. Vf4 Hd7 21. Ve5 He5 22. ba5?** (22. h4) **22-, Kd7! 23. Bhb1 Kc7 24. Bb4 Ba5! 25. Fg2** (25. Bd4?? c5) **25-, g5! 26. f4 gf4 27. gf4 Hg6 28. Kf3** (28. Bd4 Hf4+ 29. Kf3 e5 30. Bb4 Bg8) **28-, Bg8 29. Ff1 e5 30. fe5 He5+ 31. Ke2 c5 32. Bb3 b6 33. Bab1 Bg6 33. h4 Ba6! 34. Fh3 Bg3 36. Ff1** (36. Bh1 Be3-, majd 37-, c4; 36. Ff5 Bg2+) **36-, Bg4 37. Fh3 Bh4 38. Bh1 Ba8 39. Bbb1 Bg8** (39-, Ba3 40. Ff5) **40. Bbf1 Bg3 41. Ff5 Bg2+ 42. Kd1 Bhh2 43. Bh2 Bh2 44. Bg1 c4 45. dc4 Hc4 46. Bg7 Kd6! 47. Bf7 He3+ 48. Kc1 Bc2+ 49. Kb1 Bh2 50. Bd7+ Ke5 51. Be7+ Kf4 52. Bd7 Hd1! 53. Kc1** (53. Bd4 Hc3+ 54. Kc1 He2+; 54. Ka1 Ba2 matt) **53-, Hc3 54. Fh7 h4 55. Bf7+ Ke3 világos feladta (0:1).**

Hispán harmónia

Bagirov nagymester állapította meg később, hogy két különböző sakkozó lakott Fischerben: egy „fekete" és egy „fehér". Az előbbi rámenősen, kockázatosan játszott, az utóbbi nyugodt, harmonikus állásokra törekedett. A pozíciósan előkészített csapásokhoz hálás terepet kínált a spanyol megnyitás Csigorinról elnevezett rendszere.

Spanyol megnyitás
Fischer–Keres
Curaçao (világbajnokjelöltek versenye), 1962

1. e4 e5 2. Hf3 Hc6 3. Fb5 a6 4. Fa4 Hf6 5. 0-0 Fe7 6. Be1 b5 7. Fb3 d6 8. c3 0-0 9. h3 Ha5 10. Fc2 c5 11. d4 Hd7 (Keres vezette be a gyakorlatba) **12. dc5 dc5 13. Hbd2 Vc7?! 14. Hf1 Hb6 15. He3 Bd8 16. Ve2 Fe6 17. Hd5! Hd5** (17-, Fd5 18. ed5 f6 19. h4) **18. ed5 Fd5 19. He5 Ba7 20. Ff4 Vb6 21. Bad1 g6** (Bd5 és Ve4 fenyegetett) **22. Hg4 Hc4** (22-, Fa2 23. Bd8+ Vd8 24. Fh6 Hc6 – 24-, Fe6 25. Ve5 – 25. b3 c4 26. Fe4) **23. Fh6 Fe6 24. Fb3! Vb8 25. Bd8+ Fd8** (25-, Vd8 26. He5) **26. Fc4 bc4 27. Vc4! Vd6** (27-, Vb2 28. Be6) **28. Va4 Ve7** (28-, Fd7 29. Be8+) **29. Hf6+ Kh8 30. Hd5 Vd7 31. Ve4! Vd6 32. Hf4 Be7 33. Fg5** (33. Ff8) **33-, Be8 34. Fd8 Bd8 35. He6 Ve6** (35-, Be8 26. Ve5+) **36. Ve6 fe6 37. Be6 Bd1+ 38. Kh2 Bd2 39. Bb6 Bf2 40. Bb7 Bf6 41. Kg3 sötét feladta (1:0).**

A két futó és a két huszár – külön-külön is – nagyot alakított.

Egálban Viktorral

„Viktor Korcsnoj a konkrét játék mestere. Minél bonyolultabb az állás, annál biztosabban érzi magát. Minden lépésével arra kényszeríti ellenfelét, hogy bonyolult feladatokat oldjon meg. Nem tudom elképzelni, hogyan játszottam volna ellene egy meccsen, mivel egyáltalán nem értem a stílusát. De bíztam benne, hogy nem jut el a velem való mérkőzésig" – idézi Fischer későbbi jellemzését könyvében Jevgenyij Manszurov.

Viharos játszmáikban Korcsnoj hagyott ki több lehetőséget; két nyerése meggyőzőbbre sikerült, mint az amerikai csillag ugyanennyi győzelme. Egyetlen közös kandidátusi tornájukon az orosz maesztro maradt pluszban.

Curaçao, 1962
(világbajnokjelöltek versenye)

1. e4 d6 2. d4 Hf6 3. Hc3 g6 4. f4 Fg7 5. Hf3 0-0 6. Fe2 c5 7. dc5 Va5 8. 0-0 Vc5+ 9. Kh1 Hc6 10. Hd2?! a5 11. Hb3 Vb6 12. a4 Hb4 13. g4? (13. Ff3 Fe6=) **13-, Fg4! 14. Fg4 Hg4 15. Vg4 Hc2 16. Hb5 Ha1 17. Ha1 Vc6 18. f5!?** (18. Vg2) **18-, Vc4 19. Vf3 Va4 20. Hc7 Va1! 21. Hd5** (21. Ha8 Ba8 22. fg6 fg6 23. Vf7+ Kh8 24. Ve7 Vb1 25. Vb7 Be8) **21-, Bae8 22. Fg5 Vb2 23. Fe7** (23. He7+ Be7 24. Fe7 Fe5 25. Bf2 Vc1+ 26. Kg2 -26. Bf1 Vh6 – 26-, Vh6 27. Ff8 Vf8 -+) **23-, Fe5! 24. Bf2 Vc1+ 25. Bf1 Vh6 26. h3 gf5 27. Ff8 Bf8 28. He7+ Kh8 29. Hf5 Ve6 30. Bg1 a4 31. Bg4 Vb3 32. Vf1 a3 33. Bg3 Vg3** (33-, Fg3 34. Hd4 Ve3 is nyert) **világos feladta (0:1),** mert 34. Hg3-ra 34-, a2 következik.

Szintén a közép-amerikai szigetvilágban került sorra alábbi, hasonlóképpen fordulatos játszmájuk. Nyerési igyekezetében Fischer elment a kisebb előny, majd a szűkös egyenlőség mellett, és Korcsnoj besöpörte a teljes pontot.

Szicíliai védelem
Fischer–Korcsnoj
Curaçao, 1962
(világbajnokjelöltek versenye)

1. e4 c5 2. Hf3 Hc6 3. d4 cd4 4. Hd4 Hf6 5. Hc3 d6 6. Fc4 e6 7. Fb3 Fe7 8. 0-0 0-0 9. Fe3 Ha5 10. f4 b6 11. e5 He8 12. f5 de5 13. fe6 Hb3 14. Hc6 Vd6 15. Vd6 Fd6 16. ab3 Fe6 17. Ha7 Bb8 18. Ba6 Sötét csak 18-, Fc5-tel kerülhetné el a gyalogvesztést, de 19. Fc5 bc5 20. Hc6, majd 21. He4 után nyomorogna. Királyszárnyi parasztláncában és futópárjában bízva Korcsnoj inkább gyalogáldozatos, aktív tervet választ. **18-, Hf6 19. Bb6 Bb6 20. Fb6 Bb8 21. Ff2 Hg4 22. Hab5 Fb4 23. Fa7 Bb7 24. h3 Fc3 25. bc3 Bb5 26. hg4 Fg4 27. c4 Bb7 28. Ba1 Ff5 29. c5?** Az egykori elemzés a 29. Ba2! Bd7 – 29-, Fc2 30. Bc2 Ba7 31. c5 után a szabad pórok bevonulnának – -tel következő állást fehérnek valamivel kedvezőbbnek ítéli. **29-, Fc2 30. c6 Bb3** Jurij *Averbah* visszapillantása szerint a sajtóközpontban a két játékos szekundánsa együtt elemezte ezt az állást, de Arthur *Bisguiernek* nem sikerült ígéretes folytatást találnia védence számára. Nathan *Divinsky* kanadai szakíró a 31. g4 lépést javasolta, mint ami megfosztja a sötét futót a világos szabadgyalog átváltozását akadályozó f5- mezőtől. „Az ön lépése veszít – felelte a Korcsnojnak segédkező Iszak *Boleszlavszkij* –, mert 31-, Bg3+, majd Bg4 lenyeri az ellenséges parasztot." Fischer – ki tudja, miért – Divinsky elképzelését követte: **31. g4?** -31. c7 Ff5 32. Ff2 h5 33. Ba8+ csak =+ lett volna – **31-, Bg3+ 32. Kf2 Bg4 33. c7 Ff5 34. Fe3 h5 35. Ba8+ Kh7 36. c8V Fc8 37. Bc8 h4,** de a csatárnégyes könnyedén elbánik a lövésszel. **38. Kf3 f5 39. Bf8 Kg6 40. Bh8 Bg3+ 41. Kf2 f4 42. Fa7 h3 43. Fb8 Kf5 44. Bf8+ Ke4 45. Be8 Bg5 világos feladta (0:1).**

Szilágyi Péter

Kesztyűs Ferenc
Kiadó ké
Magyar
1996 IX. 6

pénztárak

ıtók adják

A pénztárak befektetései között egyre nagyobb arányban szerepelnek hosszú távú értékpapírok, és folyamatosan csökken a házipénztárban és folyószámlán tartott pénzek mennyisége. A vagyonkezelővel, illetve anélkül működő pénztárak gazdálkodásánál kimutatható, hogy a vagyonkezelőt megbízó pénztárak portfoliójának nagyobb hányadát teszik ki az állampapírok. Radnai György lapunk kérdésére arról is beszámolt, hogy néhány nagyobb pénztár kezdeményezését követően a pénztárak képviselői a felügyelet szervezésében megvitatták annak a lehetőségét, hogy 8-10 gazdasági mutatójukat folyamatosan nyilvánosságra hozzák az országos lapokban. A nagyobb és nyitott pénztárak érdeklődést mutattak, a kicsi és zárt pénztárak azonban tartózkodóbbak voltak. A felügyelet elnöke szerint a vitát törvénymódosítás zárhatja le, amely meghatározza, hogy a pénztáraknak milyen gyakran, milyen adatokat kell közölniük.

(giczi)

Csalódás az OMÉK-on

A megyei agrárkamarák, miután tudomást szereztek arról, hogy a Gödöllőn megrendezésre kerülő OMÉK-on, a szervezők által meghatározott napon bemutatkozási lehetőséget kapnak, hozzáláttak a lázas előkészületekhez. Az eredeti terv szerint a csongrádiaknak szeptember 6-ra húsz négyzetméternyi kiállítási területet szándékoztak biztosítani, majd azt három-négy négyzetméterre redukálták. Az indulás előtti napokban azonban kiderült, hogy talpalatnyi területen sem mutathatják be mindazt, amivel szerettek volna kérkedni.

Mára a Bács-Kiskun, Békés és Csongrád megyeieket invitálták Gödöllőre. Információink szerint Bács-Kiskun megyéből 120 tagú népi táncegyüttest és zenekart visznek magukkal, Csongrádból pedig huszonvalahány tagú az a majorette-csoport, amely közönség elé kíván lépni. Ám kiderült, hogy a színpadon legfeljebb tizenöten férnek el egyszerre, ha valamit produkálni is akarnak.

Vagyis a szervezők alaposan áthúzták a kamarák számításait. De a fő az, ugyebár, hogy ott legyenek. Csak az a kérdés, hogy minek.

B. J.

ızedő égek

yzetéről is valla-
zsdei társaságok
lső féléves ered-
e ugyanis az idén
lső félévet, mint
zóbb cégek azon-
iket. Különösen
ól súlyos proble-
iban a legjobb cé-
ni és ott megma-

ak sikerült a leg-
lózás előtti nyere-
a tavalyi 3,6 milli-
el 8,8 milliárd fo-
t el. A tavalyi év-
ellenére a legna-
tt szerepel a két
BorsodChem és a
10 milliárdos nye-

Féléves eredmény

Cég neve	Első féléves eredmény 1995-ben (M Ft)	1996-ban (M Ft)
Agrimpex	341	375
Aranypók	20	28
Balaton Füszért	47	–129
Bonbon	–1,7	–15,7
BorsodChem	4 571	4 101
Csopak	422	216
Danubius	839	1 301
Domus	111	–28
Dunaholding	265	–771
Egis	2 817	3 314
Eravis	242	74
Főnix	–15	–17
Fotex	523	224
Garagent	42	5
Global	395	203
Globus	19	111
Goldsun	–228	–364
Graboplast	611	516
Hajdútej	26	22
Human	496	407
Hungagent	–28	0,4
IBUSZ	–108	–11

KULTÚRA

Egy hagyományos létforma születés

Polgári szerveződ

A Budai Polgári Casino azon kevés civil szerveződés egyike, amely a polgári létforma kialakítását tűzte ki céljául. A szervezet kezdeményezésének köszönhető, hogy hétfőtől Buda visszavételének 250. évfordulójára rendezett gazdag anyagú kiállítás várja az érdeklődőket. A Polgári Casino szeptember 14-én tartja tagjai részére szokásos évi bálját a Budavári Palota F épületében. A szervezet céljairól Brányik Ottó, a casino elnöke nyilatkozott lapunknak.

–Milyen törekvéseket fogalmazott meg alapításakor a Budai Polgári Casino tagsága?

– Az 1995-ös alapítást valójában újraalapításnak kell tekintenünk. A szervezet 1886 óta létezik. Az akkor megfogalmazott alapító okirat kimondja, hogy a tagság minden évben megemlékezik Buda 1686-os visszavételéről. Az 1995-ös tíz alapító tag ugyanezt a célt tűzte ki maga elé. Nagyon fontos, hogy ezt a megemlékezést minden évben megtartsuk. Azt a tudatot szeretnénk erősíteni a hazai polgárságban, hogy a magyar történelemben nem csupán bukott és levert forradalmak, vesztett csaták szerepelnek: hogy voltak jelentős győzelmeink is. Ami azonban még ennél is fontosabb: hogy a magyarság a veszteségeken is úrrá tudott lenni. Van még egy állandó ünnepünk: ahogy az ostromról, évente megemlékezünk Széchenyi haláláról. Mottónkul választottuk azt a mondást, mely szerint amíg egy magyar is él, Széchenyi nem halt meg.

–Mi jellemezte a Casino működését 1886 és 1995 között?

– A Polgári Casinót magyar, sváb, szerb és zsidó polgárok hozták létre 214 taggal; üléseiket, vitaestjeiket, koncertjeiket rendszeresen tartották a Krisztina téri székházban egészen 1919-ig, amikor a székházat elfoglalták a vörös felkelők. A kommün után a szervezet visszaköltözhetett az épületbe. A következő törés „természetesen" 1948-ban keletkezett, amikor a hatalomra kerülő kommunisták újra birtokba vették az épületet. Érdekes, hogy egyetlen olyan irat, rendelet, határozat nem született, ami megtiltotta volna a casino működését. A párt egyszerűen székházat rendezett be magának a Krisztina téri épületben; a kommunisták fenyegető jelenléte gyakorlatilag megbénította a működést, s a szervezet hamarosan félelemből, önmagától oszlott fel.

– Kikből szerveződnek a tagok az újraalapítás óta?

Jótékonysági kiállítás

A viharkárt szenvedett Somogy megyei települések lakói számára ajánlotta fel *Kesztyűs Ferenc* budapesti képzőművész azon kiállítása bevételének a felét, amelyet ma nyitnak meg a Hatvani Galériában. A tárlaton a magyar tűzzománcfestészet atyjának számító művész mintegy 80 alkotását láthatják, illetve vásárolhatják az érdeklődők.

Kesztyűs Ferenc, aki a párizsi Independent Salon nemzetközi művészközösség szervezeteként alakult Független Magyar Szalon Képzőművészeti Egyesület alapítója és főtitkára is egyben, 1932-ben született Sarkadon. Korszakalkotó munkásságának elismerését jelzi, hogy mára a fővárosban és Cegléden is van állandó kiállítása és országszerte számos köztéri alkotás és beltéri falikép reprezentálja művészetét. Neve festőként, grafikusként és karikaturistaként is ismertté vált. Ars Poeticájában többek között így fogalmaz: „Nem hiszem, hogy a művészet a sznobizmus, a hazudozás s blöffölés szolgája lehet. Hiszem viszont, hogy minden igazán tiszta művészi szándéknak szükségképpen közérthetőnek kell lennie, szolgálnia kell az embert, az ember szebbre, jobbra, nemesebbre vágyódását."

A tárlat – amelyet *Feledy Balázs* művészeti író nyit meg ma 18 órakor – október 4-ig várja a látogatóit.

KESZTYÜS Ferenc

Losonci Miklós

Zöld csillag a tűzzománcok

[Kesztyüs Ferenc.]

Vasárnapi Hírek. 1985. aug. 4. 6.

KESZTYŰS Ferenc

MN 1996. ápr. 30.

KESZTYŰS FERENC kiállítása nyílik meg május 1-jén délután öt órakor a Börzsöny Múzeumban (Szob, Szent László u. 14.). A tárlat június 30-ig, hétfő kivételével minden nap 10–18 óra között látogatható.

272 p. 27 cm

JUVENCI[US], Joseph[us]

Novus candidatus rhetoriace

2. ed.

[Kaka] Cassoviae, Typ.

1723

Oddalszám, nevét

KESZTYŰS Ferenc

MN 1996. aug. 29

KESZTYŰS FERENC grafikus- és festőművész jótékonysági kiállítása szeptember 6-án délután hat óratól látogatható a Hatvani Galériában. A tavaszi tornádó katasztrófakárosultjainak megsegítésére rendezett tárlat október 4-ig, hétköznap 9–17, szombaton 14–17, vasárnap 10–13 óráig tekinthető meg.

Országos Egyházművészeti
és Műemléki Tanács
Budapest 1053.
Ferenciek tere 7-8.

Tisztelt Tagtársunk és Megh

Az Országos Egyházművészeti és
május 28-án /kedden/ és 29-én /szer
Pannonhalmán az iskolakultúra valami
ünnepsége keretében.
A későbbi időpontban kiküldésre kerül
Múzeum jubileumi kiállításának, az
valamint az a pannonhalmi konferencia,
milleniumi kiállítást és a régészeti kutatá
Szálláshelyünk Bábolnán lesz, ahol e
drágább, igényesebb Hotel áll rendelkezé
Itt biztosítják számunkra a reggelit, P
Főapátság által üzemeltetett nívós étterer
Mellékeljük a Jelentkezési űrlapot, a

Kesztyűs Péter

festő

△ Kesztyűs Ferenc festőművész tűzzománc-kerámia-alkotásaiból és olajképeiből nyílt tegnap kiállítás a Metró Klubban (VII., Dohány u. 22.).

Népszabadság, 1989. márc. 14.

Keszüi templom

l.

Balogh Erdélyiren

nevm -

KIRÁLYI EGYETEMI MAGYAR NYOMDA

31 nap **JANUÁR** 2. hét

5 Vasárnap	Jézus sz. n. *Simon*
6 Hétfő	Vízkereszt *Vízkereszt*
7 Kedd	Lucián *Attila*
8 Szerda	Szörény *Szörény*
9 Csütörtök	Julián *Marcell*
10 Péntek	Vilmos *Melánia*
11 Szombat	Higin *Ágota*

Keszy-Harmath
András
festő (Erdély)

Napraforgók, vízf.
Őszi napfény, vízf.
Külváros Kolozsvárott, vízf.

Kat F. E. D.

9 második felében

Kètàg-vára!

Remete környéki

Marosszék

l.

Gaali II. 24. l

KÉTBODONY (Nográd)

Kétbodony

Eserhát

TÖRÖK MELSET ROMJAI a bibiti Hor-
váthok kertjében.

Kétbodonyi ág. ev.

templom

(Nógrád vm.)

Emlitve:

Chobotvác 163. l.

Régi rk. templom már 1710-ben romokban hevert.

u. o.

VASÁRNAP

9

Kat. Reminiscere
Prot. Franciska
Ó-g. 24. Nb. 1. vas.

N. k. 6 ó. 26 p. N. ny. 17 ó. 56 p.

HÉTFŐ

10

Kat. 40 vértanu
Prot. Olimpia
Ó-g. 25. Taráz

KEDD

11

Kat. Szilárd
Prot. Aladár
Ó-g. 26. Porfir

SZERDA

12

Kat. I. Gergely p.

Kétbodonyi

Bibiti Horváth

Mastély

Bar Bpestbalp

97. l.

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni,
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 485418

Kétbodonyi Hanzély-

kastély

Bar Bpesbbalp

98-l

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni.
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 485418

Kétbodonyi török

mecset marad-

ványa

d.

Bar Bpestbalp

98. l

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni,
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 435418

Kétbodonyi

Csernyks-Kastély

Bar Bpestbalp

98·1.

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni,
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 435418

Ketcher Margaret és

Le Quesre, Rose

Angol művésznők a képviselőház karzatán.
Két angol művésznő keltett e hó 23-ikán feltünést a képviselőház karzatán; a miniszterekről, az elnökségről és a szónokokról fénykép felvételeket rögtönöztek, a mikre Magyarországról irandó uti emlékeikben lesz szükségük. A két művésznő egyike Ketcher Margaret, az oxfordi anglikán püspök leánya, jeles festőnő, igazi angol tipus; a másik Rose Le Quesre, Jersey szigetén lakó, normann származásu szobrásznő. Néhány nap óta vannak Budapesten s be szándékoznak utazni Magyarországot.

Vas. Ujs 1891. 42 9 l.

ifjakat a görög tanulásra, úgyhogy ezek nem kis része még tanul görögül. De a többi Public School-ok tanulói már a „század szellemében", elszakadva a magasabb angol műveltség sajátos hagyományaitól, csak 10—30%-ban választják a görög studiumot. Ma már nincsen olyan Public School, amelyben a görög kötelező tárgy volna. A latin még megtartotta uralkodó szerepét, de az elért eredmény, mint iskolalátogatásaim alkalmával magam tapasztaltam, viszonylag gyenge. Kevés az ambíció és a lelkesedés mind az átlagtanárban, mind a tanulóban. Az utóbbi már a Preparatory Schoolból újabban gyöngébb latin készültséggel jut a college-be. A headmasterek konferenciája ugyanis 1927-ben az előkészítő iskolákkal szemben a latinból támasztott igényeket lényegesen mérsékelte.

Sokan csodálkoztak azon, mikép lehetséges az, hogy az angol, ez a velejében praktikus nemzet, amelynek valamennyi filozófusa Bacontól kezdve Benthamen keresztül Herbert Spencerig az elméletben empirikus és utilitarista s amelynek fejlett gyakorlati érzéke és okossága a Föld egyharmadát igájába hajtotta, hogyan ragaszkodhatott idáig oly szívósan a csupán ideális értékeket képviselni látszó klasszikus tanulmányok kultuszához? Hogyan lehetséges az, hogy ennek az ízig-vérig praktikus népnek legjobb fiai, a későbbi nagy hódítók, diplomaták és közgazdászok még a mult század nyolcvanas éveiben is idejük túlnyomó részét görög és latin versek kötelező faricskálásával töltötték a Public School-okban? Ma e kérdések már tárgytalanok. A multra nézve az eredményekből egy kétségtelenül megállapítható: a mély klasszikus kultúra nem ártott meg az angol governing families fiainak: a klasszikusokon csiszolt elméjük hódította meg

[1] Az első közleményt lásd Magyar Szemle IV. k. 4. füzet 405. l.

Kelen György, képzőművészek

A Műcsarnokban látható Kelen György, Szabó Zoltán és Veress Sándor képei kiállítása.

Kiállítások, bemutatók.

Magyar Konzervipar, 1946. jún. 2.

Ketesdi ref. templom

egyszerű gótikus falusi
templomocska.
festett famennyezete ~~[illegible]~~
1692. bőt. A XVIII. sz. végén
renováltak.

Debreczeni László 1936

132, 133. l.

Kétegyházi ref. templom

gótikus

Fedélalaprajz.

Homlokzat.

A templom északi nyugati oldala.

Debreczeni László 1937

108 — 110. l.

P. Smith

Ketesdi templom

1796.

Repr.

Balogh fatornyok

24. IX. Egy

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

NYOMTATVÁNY.

Budapest, V.,

Bathory utca 12. III. 2.

Ketesdi ref. templom

és alaprajza

Repr.

Malmagyarország I.

68. l. 69. l.

Az I. hadseregnél szolgálatot teljesítő katonai ujságírók.

Fent: a csoport tagjai Nagyváradon, *lent:* a marosvásárhelyi szanatórium kertjében.
(*Hunt* Béla U. I. felvételei.)

Kétegyházi ref. templom

XV. 4.

Fatornyát nyáron lebontották s Kós Károly tervei szerint kőtornyot építettek s a templomot is bővítették.

Kelemen Lajos

Kolozsvári levele

1944. 109. l.

Kolcsdi ref. templom

festett antalos
mennyezete
l. (Kalotaszeg)

Foglaló. 41, 42,
43. l. 96 l.

A mennyezet 1692-ből
való, Gyalui Antalos
János munkája.

№ 163

Modern

4362. Matthias Schmid:
Sz. See-ben 1835. november 14

Az erkölcsbiró.

szeretőjével e

Legy

és a ki

Egy jobbrafordultan ülő p
talon egy nyitott könyv, négy
lamáris van ~~lúdtollakkal~~ szi
tartó és szégyenkező szőke le
mi alatt jobbról a félig nyit
neve. ~~A beretvált képű lel~~
lájára nehezedett, jobbjával t
vetette. Közelében meg telt papir
veszünk észre. Öltözete a leá
derék, ingváll könyökig érő u
nya és kivágott czipő; a kala
nehéz esernyőjét a pad mellet
kést hord; lehajtott gallérú
bát, csatos öv, térdig érő na
A háttérben a falon több fest
a kredenczen, a melynek oldal
kőedény és fehérnemű, szemben
le figyelmünket. Jelzése alól
Vászon, méretei 102.5:
— Becsertéke 7000 K

PALAESTINA
JUDAH ISRAEL

keretben,

Festmény, aranyozott

Cliché.

120
3a

Kétesdi ref. templom

Láda

=

Asztalos János,

gyalui alatt

TARTALMA: ..... műből

II. Correctura ív hasáb

I. Revisio ív

II. Revisio ív

422336

Ketesdi ref. fa-
templomot és híres
nagy fatornyot

lebontották az első
világháboru után -

Darkó Ákos dr:

Az erdélyi ref. egyház
műemlékei.
Kolozsvár é. n. g. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Kétegyházi ref. templom

GEREVICH : XIX. TÁBLA

Gerend

AGNES DANCZKAY
KORTÁRS
GALÉRIA

Tisztelettel meghívjuk Önt és barátait

Kelemen Kettenbrücke

festőművész
kiállításának megnyitójára
1997. október 30-án, csütörtökön
17 órakor.

A kiállítást megnyitja
Radnóti Sándor
esztéta.

A kiállítás megtekinthető
1997. november 20-ig
hétköznap 10-18 óráig,
szombaton 10-13 óráig.

1053 Budapest
Kossuth Lajos u. 10. 1/2 emelet

MEGHÍVÓ

AGNES DANCZKAY
KORTÁRS
GALÉRIA
A MŰGYŰJTŐK GALÉRIÁJÁBAN

H-1053 Budapest V., Kossuth Lajos u. 10. 1/2 emelet
Telefon: (36-1) 117-6579, 117-3132; Fax: 117-5741

KETTNER HENRIK, asztalosmester

Pesti asztalos kontár volt 1828-ban.-Terézvárosi lakos.-Helyrajzi szám: 303.-Összeirási szám: 792.- 47.old.

BATÁRI FERENC: Pest-budai asztalosok 1828-ban
39.old.

Az Iparmüv.Múz.Hopp Ferenc Múz.Évkönyve. XIII.1970.
Bp. 1971.

KETTNER JOHANN, lakatoslegény, /Kätner, Kuttner/

A körmöci pénzverő személyzete:
A M.N.M. Éremtárában iratmásolatokban 1748-1768. években említve a személyzet fizetése. Ebből összeállítható az alkalmazottak névsora.
KETTNER JOHANN, /Kätner, Kuttner/, lakatoslegény, 1760. IX.13.-1768. 42.old.

HUSZÁR LAJOS: Pénzverés Körmöcbányán 1748-1768. években 32.old.

NUMIZMATIKAI KÖZLÖNY, LVI-LVII.évf. 1957-1958. Akad.Kiadó, Bpest. 1958.

M.J.K

Ketter József antalos („von Nána")

1827. Bakonynánai templomépítkezésben szentven

Faller Jenő: A bakonynánai r. k. egyház templomépítkezése, Zirc, 1939. 10. lap

MDK

Ketting Ferenc

Képzőművv.Főisk. ifjusági kiáll. 1913-14.
Kecskeméti Csop.

MDK

Ketting Ferenc festőművész

Gyüjteményes kiállitasa a Nagykanizsai Zrinyi Miklós Irodalmi és Művészeti Kör rendezései keretében 1931.máj.3-tól 10-ig.

Szépművészeti Kiállitás Magyar Mesterek Műveiből IV. Plakát.

Ketting

Képkiállítás Nagykanizsán.
Morvay Gyula

Zala, Zalaegerszeg
1956. jun. 15.

Kelling Ferenc

1911/12 - 1914/15 I.

Ferképzomfoiskèvk

100.l.

Firenzében el[illegible] ket, mozaikokat készített nyilvános épületek számára házájában. Kiállításokon sok képpel szerepelt; elsősorban színharmóniákat keres és néha misztikus hangulattal tölti el őket. – Irodalom: E. *Poeshel* (Zürich, 1929).

G., 2. *Giovanni*, svájci festő, * Stampa (Graubünden) 1868. Előbb Münchenben (1886–1887), majd Párizsban Bouguereau és Robert-Fleurynél tanult (1891). 1893 óta Svájcban, szülőhelyén él. Színes, erős napvilágítású figurális képeket fest, melyek Segantinivel rokonok. Múzeumokban levő munkái: A kenyér (1908, Bázel), Esti világításban (1906, Bern), A lámpa (1912), Génuai kikötő (vízf. 1912, Zürich).

GIAMBONO (ejtsd: *dzsam-*), *Michele*, velencei festő (1400?–1462?). A XV. sz. elején működő velencei festők egyike. Szorgalmas mesterember, kire Gentile da Fabriano gyakorolt döntő hatást. Nagy, gótikus oltárképe: Álló Krisztus 4 szenttel (1458 után), Mária megkoronázása, A. Vivarini képének változtatott ismétlése (mindkettő Velence, Akadémia), Trónoló Madonna a gyermekkel (kis oltárrészlet, Budapest, Szépm. Műz.). Mozaikokat is készített: Mária születése és templomba menetele (Velence, S. Marco, a Capp. de' Mascoli dongaboltozatán 1430 körül).

GIAMPIETRINO (ejtsd: *dzsam-*), v. *Gianpedrino*, másképen *Giovanni Pedrini*, tkp. *Giovanni Pietro Rizzo*, milánói festő, szül. és halál. éve ismeretlen. 1510–30 között Milánóban működött. Leonardo egyik kései tanítványa, egy kéziratában még maga a mester is megemlíti. Egész sorát festette a keményen, aprólékosan rajzolt, hűvös, fehéres színezésű félalakoknak, melyek sokszor szentimentálisak és édeskések, a „leonardeszk" mosoly konvencionális örökösei. Egyik legjobb munkája oltárképe Páviában (1521. S. Marino), melyhez közel áll Madonnája Milánóban (S. Sepolcro). Legismertebbek félalakjai: Magdolna

Ketting Ferenc festőmüv.

MDK

Kecskeméti Művésztelep kiáll. Kecskeméti Ujság. 1913. nov. 4. 2 l.

MDK

Kettinger Antal nyomdész

dr.Mihályfi E: Modern plakát - müvészi ujsághirdetés. Magy. Iparmüv. 1929. 93-95 l.

Kettinger Antal

Az 1925-ki művészi grafikai kiállítás plakát-jára kiírt pályázaton I. díjat nyert.

Repr.

Magyar Grafika

1925. 6i. l. 64. l.

Egy másik terve u. o. dicséretet nyert.

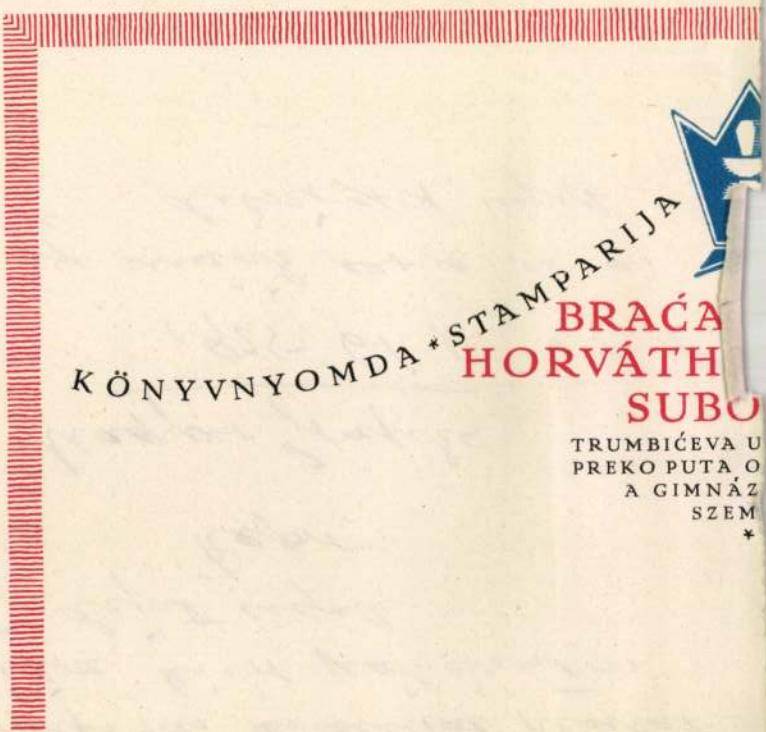
KÖNYVNYOMDA * STAMPARIJA
BRAĆA
HORVÁTH
SUBO
TRUMBIĆEVA U
PREKO PUTA O
A GIMNÁZ
SZEM
*

13. példa

m. DK.

Kettinger Antal
nyomdász

tervézte és véste olombe a fedő-
lapot

÷ Fedőlapunk és mellékleteink

Grafikai Szemle 1929 évf 6-7 7 252 L.

MDK

Kettinger Antal

Modern magyar reklámkulturát! Magyar Grafika 1929. 3-4. sz. 49-52.l.

MDK

Kettinger Antal

Athenaeum olcsó könyvei. Hirdetés. Repr.
Tervezte fenti

Magyar Grafika 1931. 5-6. sz. 118,120.l.

Lettinger István M.D.F.

Részt vett a pályázaton. 10 000 Ft-os megvétel.

Társtervező: Demokos Géza, Farkas-Kiss Károly Gyula,

Tolnai Lajos, Ilkovits István.

Repr.

A Budapesti Nemzetközi Vásár Főpavillon tervpályázatáról

Magyar Építőművészet 1963/5. 3-10.

Kettinger István M.D.K.

Részt vett a pályázaton. 10 000 Ft-os megvétel

Társtervező: Szabó Iván, Domszky Tamás, Gilyén Jenő

Ilkovits Iván, Vágó Árpád.

Ceppr.

A Budapesti Nemzetközi Vásár főpavilon tervpályázatáról.

Magyar Építőművészet 1963/5. 3-10. l.

Kettinger István építész M.D.K;

Részt vett a pályázaton /10 000 Ft /

Társtervező: Kettinger Istvánné

Kiosztották a kórházak korszerűsítésére kiírt pályázatok díjait
Magyar Nemzet 1964. február 25. 3.l.

Kettinger Istvánné építész M.D.K.

Részt vett a pályázaton / 10 000 Ft /

Társtervező: Kettinger István

Közzétették a kórházak korszerűsítésére kiírt pályázatok díjait
Magyar Nemzet 1964. február 25. 3.l.

Ketting Ferenc

Szerepelt a Nagykanizsán rend. tárlaton.

N.U. 931.V.6.
P.H. 931.V.6.

Ernst Muzeum aukcioi

XIII–XIV

Kettner János
Brassó

1216. ERDÉLYI ÖV, arany paszománton 12 aranyozott ezüst boglár és két áttört diszü csatrész kapocsal. HK mesterjeggyel. (Hans Kettner 1648—86.) Brassó, XVII. sz.
H. 90 cm.

106.

Ő FŐURI ÉS
NBIRTOKBÓL
MŰTÁRGYAK

KIADÁSA, VI., NAGYMEZŐ-UTCA 8. SZ.

Kettner János

aranyműves

lásd

Horomagyötv Bécsben

8. l.

Kettner Hans

1648–86 ötvös

Brassó

~~Erdélyi~~ Egy öve HK

mester jeggel

13–14. Ernst aukcion

1920

- Gálffy Ignác II. 238.

Kettner, Hans

ötvös Brassó 1648–86.

Ernst Museum aukciós.

XIII–XIV (1920) 1216. Erdélyi öv, arany paszománton 12 aranyozott ezüst boglár és két áttört diszi csatrész kapocscsal, HK mesterjegy, Brassó, Honza 90 cm.

Kéttornyulaki ev. ref

templom

(Veszprém vm.)

falképnyomok

Gereczefalképek

539. h.

FILM-,

II. 18

T. EUROPA RT.

Budapest.

Kérem további intézkedésig kiadványaikból az alábbi példányszámokat küldeni:

Magyar Nemzet	23/45		
Független Magyarorsz.	35		
Film, Szinház, Irodal.	35		
Képes Sport	10		
Magyar Rejtvény Ujság	5		

UJHÁZY JÓZSEF
hirlap-
ujság, könyv-
SALGÓTARJAN, FŐUTCA 21.

KETTŐS Tamás

Riall. Vácz, Görög Templom, 1995

ism. Bárdosi József = ÉS 1995. június 23. 10.

KÉTTORNYULAK (Veszprém)

RMU 5, 392 l.

REF. TEMPLOM románkori kerek, két félkörívesablakos szentéllyel. A szentély belül boltozott, a hajó deszkamennyezetes. Nyugati homlokzatán csúcsíves portáli, XV. sz., levélfonadékkal, jobboldali oszlopfeje oroszlán (feje letört). A hajó déli falán két félkörívesablak. Valaha freskók voltak benne. A homlokzat délnyugati sarkán torony, kőbélletén csúcsívek nyomai. Csúcsos sisakja téglából rakott. Állítólag két tornya volt. Többszőr renoválva.

Kéttornyulak

ZENGŐTELEPI IKONOK

KETTŐS TAMÁS
képei a
KÉPÍRÓ utca 6-ban

Megnyitón kis zene
1995. február 28-án, este 6 órakor

A képek megtekinthetők 1995. március 15-ig
vasárnap kivételével 14 - 18 óráig

STÚDIÓ GALÉRIA
Bp. V. Képíró u. 6. Tel.: 267 - 20 - 33

ZENGŐTELEPI IKONOK

KETTŐS TAMÁS

képei a

KÉPÍRÓ utca 6-ban

Megnyitón kis zene

1995. február 28-án, este 6 órakor

A képek megtekinthetők 1995. március 15-ig
vasárnap kivételével 14 – 18 óráig

STÚDIÓ GALÉRIA

Bp. V. Képíró u. 6. Tel.: 267 – 20 – 33

KETTŐS TAMÁS

hármas kiállítása
a margitszigeti

Víztorony Galériában

1996. június 1- 30. között

Megnyitja:
LÓSKA LAJOS
június 1-én, szombaton, este hatkor
No ezt leírom mégegyszer:
megnyitó június 1-én, szombaton
este hatkor
Hisz nem hirdetek hír-telen.

Megtekinthető:
hétfő kivételével 1o és 18 óra között

KETTŐS TAMÁS

hármas kiállítása
a margitszigeti

Víztorony Galériában

1996. június 1- 30. között

Megnyitja:

LÓSKA LAJOS

június 1-én, szombaton, este hatkor

No ezt leírom mégegyszer:
megnyitó június 1-én, szombaton
este hatkor

Hisz nem hirdetek hir-telen.

Megtekintheto:
hétfő kivételével 10 és 18 óra között

A Tragor Ignác Múzeum
meghívja

A VÁCZ VOCEM VIDEO
LABORATORIUM

(BÁRDOSI JÓZSEF, CS. NAGY BALÁZS,
FILEP SÁNDOR, GAÁL JÓZSEF, KETTŐS TAMÁS,
MIKLÓS ÁRPÁD, SZABÓ SÁNDOR,
SZURCSIK JÓZSEF)

EGYESÜLET

LÉLEKTAKARÓ

c. kiállításának megnyitójára

1998. október 24-én, 11.30 órakor a Görög Templom
Kiállítóterembe

**Elhangzik: SZABÓ SÁNDOR zene-
performansza**

Támogató: Nemzeti Kulturális Alap

A kiállítás megtekinthető október 24. és november 15.
között, hétfő kivételével 10 és 18 óra között. 2600
Vác, Március 15. tér 19.

KETTŐS TAMÁS

MEGHÍVÓ

KETTŐS TAMÁS

KIÁLLÍTÁSÁRA.

KÉPEK AZ ÚJ MAGYAR MITOLÓGIÁBÓL" címmel

1994. JÚLIUS 25 este 8

MŰ-TEREM KIÁLLÍTÓ

BP. DOHÁNY u. 16-18.

KÖRLEVÉL 1996/JÚNIUSI

Fiatal Képzőművészek Stúdiója Egyesület
1077 Budapest, Rottenbiller utca 35. Tel./fax.: 342 5380 tel.: 267 0866

PÁLYÁZATOK

1., Pályázat a Stúdió 1996/2. félévi szakmai ösztöndíjára (5 fő/ 6 hó/ 7000 Ft). Beadandó pályázati terv, friss szakmai dokumentáció, önéletrajz. Az előző szakmai ösztöndíjasok bírálják el. Beadási határidő: június 20. csütörtök.

-- Júniusi munkaösztöndíj pályázat, 5 fő/10.000 Ft, beadandó ugyanaz, mint a szakmaihoz, szintén június 20-ig. Elbírálók az előző munkaösztöndíjasok.

-- Pályázat a Stúdió Galéria 1996 utolsó harmadának kiállításaira. Pályázati feltétel a Stúdió Galériába tervezett mű koncepciójának részletes leírása, + szakmai dokumentáció. Határidő: 1996. június 11., kedd. Elbírálók: Bencsik Barnabás, Szőke Annamária, Eperjesi Ágnes.

2., Pályázati felhívás a Római Magyar Akadémia Ösztöndíjára

A Művelődési és Közoktatási Minisztérium megbízásából a Képző-és Iparművészeti Lektorátus pályázatot hirdet a Római Magyar Akadémia 1996-97. évi művészösztöndíjaira. Pályázati feltételek: pályázhatnak hivatásos festőművészek, grafikusművészek és szobrászművészek (a korábbi ösztöndíjasok kivételével). Az ösztöndíj gondozója a római ösztöndíj eredeti rendeltetéséből, a korábbi évek tapasztalataiból és az ösztöndíj iránti fokozott érdeklődésből kiindulva továbbra is csak képzőművészek számára hirdeti meg az ösztöndíjat, így iparművészek, fotóművészek és művészettörténészek nem pályázhatnak. (Az ösztöndíj nem tanulmányi ösztöndíj, így a pályázaton főiskolai hallgatók sem indulhatnak.) Pályázható időtartam: 2 illetve 6 hónap (Összesen két hathónapos és hat kéthónapos ösztöndíj kerül kiosztásra. Az időtartam több részletben való letöltésére nincs mód. Az ösztöndíj összege: 1.200.000 ITL/hó, melyből szállásdíjként 10.000 lírát kell naponta fizetni. A pályázat az erre a célra szolgáló űrlap kitöltéséből és az ehhez csatolt pályázati munkatervből áll. Mellékletként katalógus beadható. Nyelvismeret nem feltétele a pályázatnak, de értékelési szempont, ezért, ha a pályázó nyelvvizsgával rendelkezik, az azt igazoló bizonyítvány másolatát kérik mellékelni. A pályázatot a Képző-és Iparművészeti Lektorátus címére kell benyújtani: 1250 Budapest, I. Pf. 17. Benyújtási határidő: **1996. június 20.** Űrlap a MAOE, a Lektorátus, a MKM Ügyfélszolgálati Irodáján és további információval egybekötve a Stúdióban vehető át.

3., Debrecen Megyi Jogú Város a társrendezőkkel közösen 1996. július 28-tól augusztus 23-ig rendezi meg a millecentenáriumi XIV. Országos Nyári Tárlatot, amelyre a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesületének, a Magyar KÉpző-és Iparművészek Szövetségének, és a Fiatal Képzőművészek Stúdiója Egyesületének tagjait hívták meg. A legkiemelkedőbb alkotásokat 1 db 100.000 Ft-os fődíjban és több mint 200.000 Ft összgben 30- és 50.000 Ft-os díjakban részesítik a zsöri javaslata alapján. Az alábbi képzőművészeti műfajokban várják tematikai és technikai megkötöttség nélkül az alkotásokat, amelyek születését a magyarok 1100 éves történelme ihlette. A tárlatra alkotónként 3 db műalkotás adható be, amelyk maximális mérte a következő: festmény: 200x200 cm, keretezve, szobor: 100 cm, nemes anyagból kivitelezve, grafika /passzpartúzva/: 50x70 cm, 70x100 cm. A művek beadásának ideje, helye: 1996. június 22. szombat, 9-16 óra között, Műcsarnok, Dózsa György út 37. hátsó rámpás bejárat, Debrecenben; 1996. június 21., péntek 9-16 óra között, Bartók Terem, Aranybika Szálló főbejárata. Bővebb felvilágosítás a Kölcsey Műv. Kp-ban kérhető (Angyal László, 4026 Debrecen, Kölcsey Ferenc Műv. Kp., tel.: (52) 413-977, fax.: (52) 416-040.

4., Fotópályázat-- A Magyar Építőművészet című folyóirat építészeti fotópályázatot hirdet "Térköz" címmel. A pályázat feltételei: 1. Pályázni lehet bármilyen témájú, a tér, a mélység problémáját érzékeltető fotóval. 2. Legfeljebb öt darab, maximum 24x36 cm méretű, fekete-fehér vagy színes papírkép adható be. Korábban publikált fotó is beadható. 3. A pályázat nyílt, pontos nevet és címet minden fotó hátoldalán fel kell

tüntetni. A fotókat kartonra kasírozni, keretzni tilos. Egyéb formai követelmény (nevezési lap stb.) nincs. 4. Beadási határidő: **1996. szeptember 30.**, személyesen vagy postán a szerkesztőség címére, Magyar Építőművészet, 1124 Bp. Németvölgyi út 114. tel.: 3193006, fax.: 3193003. A szerkesztőség a szállítás közben keletkezett sérülésekért felelősséget nem vállal. A pályázatokat szakmai zsüri bírálja el (fotóművész, építész, esztéta, kritikus). A szerkszetőség egy fődíj kiadását tervezi (fotófelszerelés 100.000 Ft értékben). A szerkesztőség a fotók közlésére jogot formál, a leközölt képekért honoráriumot fizet. A fotópályázat eredményét az MÉ decemberi számában közlik. A lap megjelenésével egyidőben kiállítást szerveznek. A kiállítás után a fotók a szerkesztőségben átvehetők.

5., Pályázat a nádasdladányi Nádasdy-kastély parkjában egy képzőművészeti mű, "tájmű" megalkotására. A nádasdladányi Nádasdy-kastély romantikus, Tudor-stílusú, angolkerttel. Itt fog működni előreláthatóan a Nádasdy Akadémia, melynek fő témája a környezet: művészeti, építészeti, humán stb. értelemben. A Nádasdy Akadémiával és a kastélyt valamint a parkot gondozó Műemlékek Állami Gondnokságával történt egyeztetés alapján lehetőség nyílik egy "tájmű" kivitelezésére a parkban, valamint egyéb "alkalmazott" művekről is: csónakdíszek, vízköpő stb. A parkban megvalósítandó képzőművészeti mű tiszteletdíját a Balogh Bertalan Művészeti Alapítvány adja, kb. 20-25.000 Ft, szállást a faluban, ellátást és a szükséges technikai eszközöket a MÁG fedezi. A tóval kapcsolatos műveket (vízköpő, csónakdísz) a MÁG fedezi.
1996. augusztus 24-én kerül megrendezésre Nádasdladányon egy "nádasdladányi nap", amelynek keretében lesz koncert, dokumentációs fotókiállítás a kastélyról, a park újra működő tavának felavatása, stb. programok. Ekkorra kellene a műveknek is elkészülniük. Akit érdekel, kérem, minél előbb jelentkezzen a Stúdióban, hogy a MÁG igazgatójával egy helyszíni szemlét lehessen tartani. Ez után kb. június közepére kell majd beadni a pályázatokat, amit egy fő a MÁG-tól, 1 fő a Balogh Bertalan Alapítványtól, 1 fő a Stúdiótól , 1 pedig a Nádasdy Alapítványtól fog elbírálni. Így július-augusztusban van idő a munkára. Kérem, akit érdekel, nálam jelentkezzen a Stúdióban sürgősen, hogy tovább tudjuk szervezni a dolgot!

INFORMÁCIÓK

1., Kedves új Stúdiósok! Miután a új tagok kiállításáról a műveket csak kevesen szállítottátok el, most itt vannak a Stúdióban, úgyhogy kérem, minél előbb gyertek érte!
2., A műterem pályázat eredménye: 1 éves használatra a Stúdió-műtermeket Imre Mariann, Csizmadia Zsuzsa-Gulyás Ágnes és Cseke Szilárd kapta.
3., Szociális segélyt kaptak májusban: Linter Tamás, Kenedi Erzsébet, Pető Hunor.

KIÁLLÍTÁSOK

Kettős Tamás hármas kiállítása
a margitszigeti Víztorony Galériában
1996. június 1.-30. között
Megnyitó: június 1-én
szombaton 18 órakor
Megnyitja: Lóska Lajos
Megtekinthető: hétfőt kiv. 10-18 h

KETTŐS TAMÁS

Köves Éva kiállítása
"Budapesti árnyékok"
Rátz Stúdió Galéria
(Bp. Madách I. u. 3.)
Megnyitó: június 12-én 18 órakor
Megnyitja: Néray Katalin

****

Stúdió Galéria (1053 Képíró u. 6.)
Pető Hunor kiállítása
1996. június 18-tól július 6-ig
Megnyitó: június 18-án 18 órakor

Stúdió Galéria (1053 Képíró utca 6.)
Mátis Rita kiállítása
július 9-től július 27-ig
Megnyitó: július 9-én 18 órakor

Megtekinthető: hétfőtől szombatig naponta 14-18 óráig

****

Hermann Zoltán "Rácsos lapok" c. kiállítása
június 24-ig látható a Kossuth Klubban.
(Bp., VIII. Múzeum utca 7.)

Sebestyén Zoltán kiállítása
június 14-ig látható a Fészek Galériában.

bosok mögé, aztán szellőztetek kicsit a vendégszobában. (Nem csomagolt ki semmit: vászontáskája érintetlenül lapul a szekrényben egy üres Hubertusos üveg mellett.)

— Nem fogadhatsz minden magányos vendéget úgy, mintha ő lenne az ácskapcsos gyilkos, mert akkor megette a fene — mondta Nóra —, de azért nem árt vigyázni. Tele van a Híradó ártatlan képű gyilkosokkal, akik egy százasért is képesek eltenni láb alól az embert.

Így hát lefekvés előtt az ajtóm elé vonszolom a fotelt (támlája pontosan befér a kilincs alá), és beleállítom a zongoraszéket.

A rekamién fekve olvasom a regényújságot, de közben egyre csak a Nóra lókupecére gondolok, meg a fiamra, aki a menyemmel ellentétben mindig is ellenezte, hogy kiadjam a szobát. Sok ebben az új krimiben az idegen név, nehezen igazodom el, tízsoronként újra kell kezdenem, amikor éppen végleg elunom, hogy nem tudom, ki kicsoda, akkor megjön a lakó: nagy csattanás jelzi az előszobából. Leoltom az állólámpát és fölkelek az ágyból. A hálóing úgyis egészen a hátamhoz tapadt a melegben; és szégyen ide, szégyen oda, az ajtó előtt állva hallgatózom.

Bezárja az ajtót rendesen, de nem találja az előszoba villanykapcsolóját. Tapogatódzva közeledik szobája ajtajához (épp az enyémmel szemben), ott megtorpan, s ahogy az utcai ostorlámpa fénye bevillan mögüle szobaajtóm üvegablakán át, látom, hogy elég ingatagon áll a lábán, s kezében egy sötét tárgyat lóbál, ami lehetne szekerce is, de csak söröspalack. Ugyanabban a pillanatban az utcai lámpa — ahogy szokott — kialszik, s csak az én szobaablakomon át, mögülem villog be az ORWO-reklám, és én biztosan tudom, hogy a férfi felfigyel az árnyjátékra, mert egy pillanatra megdermed, látja, hogy ott állok lábujjhegyen, látja az ajtó mögé fölhalmozott bútort, tudatában van annak is, hoy én is láttam őt belopakodni az üveggel: egy percig tétován áll, aztán lassan megrázza a fejét, elfordulva benyit a szobájába, s én hirtelen elszégyellem magam — talán ő is, ahogy nyitott ajtaja mögött, a szoba közepén állva a szájához emeli az üveget, talán ő is, pedig erre igazából egyikőnknek sincs oka.

— Így élünk, kis szívem — mondaná Nóra.

Kettős Tamás: Csónakosok

Az öreg postás ezt nem tudja elképzelni, én sem, mert én is az ő gondolata vagyok, próbálom felidézni, nem megy. Egyszerűen elfelejtkeztünk az öreg postás apjáról. Már látom rajta, bosszankodik, nem akar vitatkozni velem. Terhére vagyok. Rám nyitja a rádiót. A rádió recseg, ropog. Aztán megengedi a vízcsapot. Csak azért tesz-vesz, mert tudja, a cselekedetek a gondolat ellenségei. Én azonban résen vagyok. Hiába lapozza fel az újságot: Lássuk csak. Karácsonyi ajánlatok. Hát ez kapóra jön. Nemsokára karácsony. Mit lehet karácsonyra kapni? Betlehemi szoborcsoportok, húszalakos, gipszből, jászolba való Jézuskák (gipszből színezve), jászolos Jézuskák (viaszból). Kár, hogy az öreg postás nem hisz a Jézuskában. Tulajdonképpen semmiben sem hisz. A semmi ellenkezőjében sem. Ugye, nem igaz, hogy az ember örökké fog élni, s hogy van túlvilág, üdvözülés? Nem. Akkor igaz az, ha az ember meghal, megszűnik lenni. Teljesen megszűnik, úgy, mintha sohase lett volna. Nem, nem igaz. Az öreg postásról lepereg-nek a logikus érvek. Nem érti, választania kell, vagy így, vagy úgy. Persze, a semmivel megbarátkozni nem könnyű. Nekem is nehezemre esik, aki már régen megszoktam az absztrakciót. Mert kivel fogok beszélgetni, ha a semminek a vetülete semmi? Újabb árnyak jönnek, kiporszívózzák az emlékeinket, és felvikszelik utánunk a padlót. Egyetértek az öreg postással, hogy most újból kinyitja a rádiót, zsákba dugja az ilyen gondolatokat, recsegjen inkább valami régi sláger. „Megköszönöm, halkan, csendben, hogy egyszer szerettél, virágom..." Kicsit link, borízű hangja van a rádiónak. A dal is link és borízű. Az öreg postás ismert egy lányt, aki szerette, aztán faképnél hagyta. Az öreg postás akkor fiatal volt és semmit sem köszönt meg halkan, csendben ; hangosan káromkodott. Álmában is káromkodott, most azonban ezt a nótát sem tartja olyan végtelenül bárgyúnak. Lehet, az életet így kell felfogni, megköszönni mindent, ami történt. Különösen a szerelmet. Annak úgyis az a feladata, hogy a halálba futó életet példázza. Az a lány valamikor nagyon kedves volt hozzá, életéhez tartozott, csakúgy, mint a tegnap és a tegnapelőtt, és a tegnap és a tegnapelőtt is elszakadt tőle, a lány se tehetett egyebet. Szükségképpen emlékké változott. A borízű dal hiába próbálja életre ráncigálni, s az öreg postás hiába szagol saját tenyerébe, nikotinszagú az a tenyér, a lánynak pedig már semmilyen illata nincs, be kell parfümözni, mint a kerti ibolyákat és a kerti ciklámeneket.

Sivár gondolatok ezek, annál különösebb, hogy az öreg postás mosolyog,ráncos arcán kellemetlen, gazfickómosoly terpeszkedik. Ezt a mosolyt ismerem. Mindjárt veszi a kabátját, kalapját és elindul. Itthon hagy engem. Talán ő maga se tudja, mit csinál. A sejtek gondolkoznak helyette. Homályosan, szavak nélkül, mégis olyan erősen, hogy megmozdítják végtagjait. Már a botjáért nyúl. A cekkert ki se csomagolta. Még egy lépés, s én a hasbeszélők titkos kenguruerszényébe süllyedek. Hová indul a vén gazfickó? Nem érti, hiába parfümözi a kerti ciklámeneket? De úgyse hallgat rám, már csak a sejtek beszélnek. Cammogva szedi a lábát. Cammogva siet?! Milyen nevetséges. S milyen megható.

SOMLYÓ GYÖRGY VERSEI:

Az én titkom

Már kis gyerekként izgattak az élek,
a sínek, e tébolyult paralellák,
hol a vak én önmagán túl is ellát,
s amin innen — túl van az ítélet.

Csak mentem — boldogan, hogy senki sem lát,
mert senki sem akarta már, hogy éljek.
Tudtam, ez lesz az utolsó kísérlet,
bár el nem értem az oscura selvát,

ahol nyomunk az Alvilágba vész el.
De hirtelen megfordított a vészjel.
S indultam. Haza. Tudva: odaérek.

Síp s mozdonycsikorgás elbánt az ésszel.
Tudtam, senki se tudja: már nem élek.
S azóta is élek. Mint egy kísértet.

Két szonett-töredék

Én voltam, akinek minden nagyon fájt,
és én az, aki senkinek se fájtam.
És mégse hagytam el ezt a vadon tájt:
élő-halott — halott-élőre váltam.

***

Háromszor halt meg bennem a halál,
mint a sérült anyaméhben a magzat.
Tiprott fű közt maradtam buja gaznak,
amit senki még csak ki sem kapál.

(József Attila fiktív öregkori verseiből)

Saragossai lány

Egyszerre felé fordultak a vének
Volt ugyan köztük néhány ifjú is
de itt a zsuzsánnai vonatkozásban
Ifjú és öreg mind egyszerre „vén" lett

Mindegyikbe beköltözött a vétek
Mikor belépett a zsúfolt terembe
Fekete szoknyájában is ruhátlan
Mint aki fürdőjéből épp kilépett

Mikrofonok árnyékában lapulva
Lesték tudós lírai doktorok
ahogy gyanutlan (?) átsurrant a termen

A férfiszem összetett mint a légyé
Így vált bennük ezernyi fénytöréssé
A saragossai lány Neve Carmen

(Javított közlés, a szerző kérésére)

TÓDOR JÁNOS RIPORTJA:

Háromfős rendezvény

Bár naponta előtte caplatok el, eleddig még egyszer sem voltam az Eldorádó sörbárban. Azt sem tudtam, hogy így hívják. Ott van közvetlenül az Üzletlakó kéglije mellett a Népszínház utcában, egy köpésre tőlünk. A sört sem különösebben kultiválom, de a hajnalba nyúló Unicum-Amstel felállás — nyolcszoros vagy kilencszeres túlerő! — rendesen hazavágott.

Bakosnak is az volt az első szava, amikor kikecmergett mellőlünk — merthogy hárman aludtunk keresztben a heverőn —, hogy sört, mert a bélése, akár egy lángszóróval felperzselt préri, s ha nyomban nem tud ledönteni legalább egy korival, hát rögtön meghal. Ezért aztán sürgősen haladtunk.

Szokás szerint menet közben bepillantottam az Üzletlakó félig nyitott ajtaján: ott ült, mint mindig, az ágy szélén, félmeztelenül. Zsíros haja hátul a vállára lógott, elöl meg mintha egyenként húzogatták volna ki szemöldökcsipesszel a hajszálakat. A tarka, tacskóra emlékeztető korcsot egzecíroztatta, hogy adjon pacsit neki. A tévében a Napközi ment, Üzletlakóné, karnyújtásnyira a készüléktől, Endrey Juditot bámulta. Ötödik éve ismerem látásból — az utcáról, a kocsmából, a járdára kipakolt fotelekből — őket, de még egy büdös szót nem váltottunk egymással. Biccenteni, azt persze igen.

— Hölgyem, maga nem Vas megyei véletlenül? — Ezt a Bakos kérdezte a pult mögött ténykedő kontyos asszonyságtól, miután túlvoltunk az (első) két korsó, nyolcvanötért mért, húgysárga életvizen. A megkérdezett előbb csak vigyorgott, bár mosolyát némileg beárnyékolta, mondhatni ólomszínbe vonta a hátsó fogüregeiben felhalmozott rengeteg amalgám. A röpke zavar múltával Bakos érdeklődése azonmód előhívta belőle a nőt; gyorsan becsukta a száját, s a gumírozott derekú, buggyos farmerből előtüremkedő pocakját is igyekezett behúzni. Közelebb volt az ötvenhez, mint hozzánk, és láthatólag nem volt ellenére, hogy szórakoztassuk. Bakosnak megint ördöge volt: a csaposnő tizenhat éve tényleg Szombathely mellől emigrált a nyolcadik kerületbe.

— Merthogy az ízes beszéde, a kiejtése az kurvára... — folytatta volna Bakos, a tornatanár és vállalkozó. De nem tudta befejezni, mert az addig csak velünk kibélelt egységbe ketten léptek be.

***

Séta, mondtam már vagy harmadszor a csapatnak, de még akkor sem nagyon fogták föl, miről is van szó. Téblábóltak, mint a birkák. Oda kellett őket terelni a lépcsőhöz, hogy végre elinduljanak fölfelé.

Mindeközben Bakos ott állt a pult előtt, fejét csóválva vizsgálgatta az Örök élet bt. nevére kiállított számlát. Az Örök élet béte Bakos haverjának valóban létező sír-, kertépítő cége volt, ahol a kezdet kezdetén a testnevelő is dolgozott.

— Ötezerkilenc, higgyék el, ez az összes pénzünk — hadonászott egy maréknyi papírpénzzel a pult mögött tanácstalanul ácsorgó lányok orra előtt.

Valami hülye, nyálas zene is szólt közben, és az aprócska előtérbe egy tarkopasz, albinószerű manus szorított magához iszonyú beleéléssel egy hosszú, fekete kötöttruhás, krétaarcú szörnyeményt.

A tornatanár oda akarta adni a személyijét, hogy holnap majd visszajövünk és rendezzük a sarat, de a picsonyák rövid, töprengésnek álcázott tanácstalanság után csak a fejüket rázták, mintha csak valami erkölcstelen dolgot kért volna tőlük Bakos.

— Vicc ám, hogy egy ilyen szakadt helyen majdnem nyolc rongyot akarjanak leszedni az emberről — dohogott a tornatanár, aztán mutatóujját fölemelve, akár egy Petrocelli a perdöntő alibit, vágta ki: — Ráadásul a hatból ketten csak üdítőt fogyasztottak!

— A többiek viszont öt kör unicumot, vodkát meg sört... — replikázott a felszolgálólány, de Bakos letromfolta:

— Ugyan már, én benne vagyok egy üzletben a Balcsin, afféle non-stop bár, de tökön szúrnám magam, ha százhetvenért mérnénk a junájkumot... Mégis, hogy képzelitek ezt? — tegezte le hirtelen a két teremtést.

— Reggel négyig vagyunk nyitva, ha addig behozzák, akkor oké... — próbálkozott a pultoslány, ám éreztette, hogy ezzel a mondat még aligha van befejezve, mert megtoldotta: — Különben kénytelenek leszünk...

— Mire lesztek kénytelenek, édesem? — érdeklődött haverom a tornatanár, megannyi vendéglátói ütközet edzett frontharcosa.

— Hát, hát hogy szóljunk a főnöknek — bökte ki az, vonásait megkeményítve. Ezalatt a kolléganője már a rádiótelefont baszkurálta.

— És mégis mit gondoltok, honnan a francból szerezzünk hajnalig két rongyot! — sziszegte fogai között a testnevelő, akin már kezdtek mutatkozni az elborulás jelei.

— Na — löktem oldalba Bakost —, akkor talán mi is mehetnénk. Ha már a hölgyekkel nem tudtál megegyezni.

Erre ő egy olyan elegáns mozdulattal, amilyet csak profi snóblizóktól meg bűvészektől lát az ember, karját kinyújtva a pultra ejtette az összegyűrt papírpénzt.

— Álljanak meg! Nem mehetnek el! Várják meg a főnököt, mindjárt itt lesz... — sipákolta a felszolgálólány.

— Na, mi éppenséggel megvárhatjuk a tulajt — torpant meg legnagyobb megdöbbenésemre a tornatanár —, de akkor neked annyi. Azt hiszed, édesem, nem vettük észre, hogy spóroltál a töménnyel. Attól, hogy be voltunk indulva, még nagyon is jól láttuk, hogy nálad a feles legfeljebb három cent volt... Majd szépen elmagyarázom a főnöködnek, hogy hülyének nézed a vendégeket, meg nyilván őt is...

— De hát, miért nem akkor reklamáltak? Különben is... — nyelvelt a pincérnőnek álcázott fosztogató, de Bakos megint torkára forrasztotta a szót.

— Tudod, azért, mert akkor éppen ittunk. És mi olyankor sohasem reklamálunk. Előtte és utána majdnem mindig, de közben soha.

A táncba-feledkezett harmadik típusú ennél a résznél támadó kobrára emlékeztető mozdulattal kapta ki bőrfejét nője mellkasából, és felénk pislogott bágyadt nyúlszemével. Csak néhány másodpercig bírta a levegőn, aztán megadóan visszacsuklott.

Mire fölértünk, a többiek a tér túlsó felén már kocsiba szálltak. Mi négyesben bandukoltunk, amikor Edit asszony, Bakos jelenlegi főnöknője, zöld Ladája fékezett mellettünk. A fehér ballonos főiskolás lány, akit pedig a tornatanár az éjszaka hátralevő részére kiszemelt magának, az utolsó pillanatban búcsút intett nekünk, és a másik autóba szállt.

Az első rendőrlámpáig még együtt mentünk, de a következőnél megfogott bennünket a piros, ők pedig leléptek előlünk.

Halbauer Ede: Xerox

Bakos dühöngött: — A szemetek, kihúztuk őket a szarból, erre sunyi módon itt hagynak bennünket! Csak találkozzam velük...

— Ne verd magad — próbáltam nyugtatgatni —, nem bírták a feszültséget. Életükben először fordult elő velük, hogy nem tudták kifizetni a cehhet.

Editben sem tengett túl a lendület, ezért aztán kitett minket a Blahánál.

— Na, gyerekek — mondta Bakos Györgyinek meg nekem, amikor már percek óta ott szobroztunk a könyvesbolt előtt, a szóba jöhető helyeken morfondírozva —, akkor talán húzzunk bele.

A Bezerédy utcai Tekecsárda már nem volt nyitva, de én ennek csak örültem. Az ugyanis egy masszív roma hely, s ahogy Bakost ismerem, biztos belekötött volna egy környékbeli versenyzőbe. Márpedig nekünk akkor annyi. A Blue Boxból egyszer taxival kellett kimenteni a tornatanárt, aki után két leanyázott beengedőember indított unaloműző hajtóvadászatot.

Átbattyogtunk az üres Rákóczi úton, ott tudtam egy éjjel-nappali minisörözőt. Ez egy meglehetősen gusztustalan vedele, ahova az ember nappal véletlenül sem venné be magát, de hát jócskán túl az éjfélen nem maradt más választásunk.

Ifjúsági korú személyzet, meg az ilyen üzemegységekben szokásos vastag arany karláncos, makkos cipős, színes, műanyag szabadidőruhában pompázó törzsgárda. Belőlük hárman föl voltak szúrva a pult előtti krómnyársakra, úgyhogy csak a hátuk látszott. Maradunk a jól bevált sör-unicum vegyespárosnál, hiába mondtam Bakosnak, hogy a zwackot vörösborral kéne inkább elkísérni, ahogy azt Hajnóczy Péter tette a Művészben annak idején (egy üveg Egri Bikavérhez háromszor egy deci unicumot küldött le, miután visszatért szokásos napi injekciójáról), akkor nagyobbat üt.

Éppen azon röhögtünk, hogy a közületi blokkra az összeg elé az volt írva, hogy háromfős rendezvény („Miféle rendezvény lehet az, amit egy minisörözőben prezentál az Örök élet?" — vinnyogott a tornatanár, és hozzátette: „Ettől magához nyúl M., a főnök, ha meglátja"), amikor egy addig fennhangon Gézaként emlegetett bennfentes kifelé haladtában kabátjával lesodorta söreinket. Pont az ölembe folyt a lé.

Bakos már mozdult is, de a gyereknek sikerült hátra lépnie.

— Nincs semmi baj — pattantam közéjük. A csávó elnézést kért, hogy nem akarta, meg ilyenek. — El van nézve, ha rendelsz a kidöntött helyett.

De hogy neki nincs pénze.

— Akkor viszont túszul ejtünk, nem mész ki innen — így Bakos, és kinyújtott jobb lábát csípő- magasságban nekinyomta a falnak. A pincér srác erre elkezdte, hogy engedjük el a Gézát, kihozza ő, ami pocsékba ment. Már kezdte is csapolni a sört, amikor a pónilófejű kolléganője mondott neki valamit. Aztán nekünk irányítva, foghegyről odavetette: — Már nem szolgáljuk ki magukat... Jobb lesz, ha elmennek.

— Te kérdezted ezt a kis kurvát? — érdeklődtem Bakosnál, aki továbbra is a Gézára kirótt vesztegzárral volt elfoglalva.

— Az, akit kis kurvának nevezett, a menyasszonyom — mondta durcás pofát vágva a csálinger, amikor lepakolta a tálcáról a minket megillető italokat.

— Az a te bajod, haver — vígasztalta Bakos, aztán leengedte a falról a patáját, és a Géza mehetett isten hírével.

— Mi a faszt néztek, gyerekek? Nem tetszik valami? — provokálta a testnevelő a nyakukat hátrafelé tekergető, nyársra húzott éjszakai iparosokat. Azok meg összevont szemöldökkel osztoztak-szoroztak, aztán úgy döntöttek, inkább kihagyják az éjszakai testmozgást.

Én eközben — sose lehet tudni alapon — puffokkal barrikádoztam el magunkat. Györgyi (szerencsénkre?) ráunt a dologra, mert kiadta a parancsot, hogy most már aztán lógás.

Odakint alig tettünk meg húsz lépést, Bakos megint kiszúrt magának három palit. A kirakatba pakolt számítógépeket, elektromos cuccokat vizslatták.

— Na, mi lesz, berúgjátok az üveget vagy nem?! Nem meritek, mi? Azok a meglepetéstől szólni sem bírtak, kettő nyomban elindult a Keleti irányába, de a harmadik, egy mokány kis szemüveges fölállt szemben Bakossal, és azt mondogatta, hogy csak jöjjön, ha mer, nem szarik be tőle. A tornatanárt kézrátétellel kellett elvezetni.

***

Szóval, ahogy kimondta Bakos, hogy kurvára, azok ketten beléptek. Az egyik nyomban fölpattant a „nyeregbe", és „a szokásosat" kérte. A másik, egy duci, élénk szemű roma férfi beérte egy pohár szódával, aztán egy nejlonszatyorból fehér blúzt meg egy répa szárú farmert pakolt a pultra.

— A blúz ezer, a gatya ezerkettő — hadarta. Próbálja föl, Zsuzsika, próbálja föl...Ha akarja, itt is hagyom...

A széles ujjú, masnival díszített nejlonblúzt maga elé próbálta a pultosnő, és azt mondta, hogy ááá..., neki az L-es is elég.

— Hohó, nem, nem — kapcsolt rá a nepper. — Ez nyugati XL, ez bizti, hogy jó lesz magácskának.

— Nyolc kiló — szólt hirtelen közbe Bakos, mire az árus, akár egy megakadt lemez ismételgette: — Nyolc kiló, nyolc kiló... Oké, nyolc kiló, Zsuzsika; délután majd benézek — intett búcsút, és már porzott is kifelé.

— Van magának bátyja? — fordult most a pultosnő a tornatanár felé. — Merthogy nagyon hasonlít az izére...

— Hát persze, hogy hasonlítok rá, amikor a testvérem — vágta rá egyből Bakos, akinek eddig tudtommal csak egy nővére volt.

— Kiköpött... — ámuldozott a Zsuzsika, majd így folytatta. — Tudja, a bátyja már több mint egy éve tartozik nekem kilencezerrel. Ha behajtja rajta, kettő a magáé...

— Láttam én mindjárt, hogy tetszem magának — kacsintott a nőszemélyre a tornatanár, aztán, a pénzbehajtást megpecsételendő, egy hajtásra küldte le az elénk tett, púpozott pohár unicumot.

KETTŐS TAMÁS

hármas kiállítása
a margitszigeti

Víztorony Galériában

1996. június 1- 30. között

Megnyitja:

LÓSKA LAJOS

június 1-én, szombaton, este hatkor

No ezt leírom mégegyszer:
megnyitó június 1-én, szombaton
este hatkor

Hisz nem hirdetek hir-telen.

Megtekinthető:
hétfő kivételével 1o és 18 óra között
Telefon: 112 7472

KETTŐS TAMÁS

hármas kiállítása
a margitszigeti

Víztorony Galériában

1996. június 1-30. között

Megnyitja:
LÓSKA LAJOS
június 1-én, szombaton, este hatkor
No ezt leírom mégegyszer:
megnyitó június 1-én, szombaton
este hatkor
Hisz nem hirdetek hír-telen.

Megtekintheto:
hétfő kivételével 10 és 18 óra között
Telefon: 112-7472

Marie Terese

Kovács Ferenc

KETTO'S TAMA'S

KETTŐS TAMÁS

HÉTKÖZNAPI MITOLÓGIÁK

KETTŐS TAMÁS ÉS KOVÁCS FERENC

MUNKÁIRÓL

Már a 60-as évek során megfigyelték, hogy a különféle paradigmaváltások nemcsak a tudományban, filozófiában és az un. grande art területén mutathatók ki, hanem a hétköznapi szokásokban is - lásd kulturális antropológia.

Közismert, hogy a korábbi évtizedekben kevés figyelmet szenteltek a kulturális szokások, a kulturális fogyasztás módozatainak vizsgálatára. Arra pedig nem is volt mód, hogy a mindennapi politika, a kötelező kulturális fogyasztás által okozott torzulásokat próbálják kimutatni. A 80-as évek nagy változásai alapvetően átalakították szokásainkat, és így a kulturális magatartásunkat is. A most kiállító két váci művész, Kettős Tamás és Kovács Ferenc munkái, a tartalmi üzeneten túl nagyon jól rávilágítanak megváltozott szokásainkra. Két személyes mitológia jelenik meg egymás mellett, ugyanannak a világnak formailag különböző, de mentálisan azonos olvasata. Mindkettőjüket ugyanazok az élmények érik, még is eltérő reakciót vált ki belőlük, azonban közös, hogy mindketten egyfajta, un. magánmitológiát alakítanak ki a reájuk zúduló kulturális presszíókkal szemben.

*

A hétköznapokat durván elárasztó silány tárgy- és képdömpingre, amelyeknek minősége alig-alig haladja meg a szuvenírboltok mütyüresztétikáját, alapvetően kétféle módon reagálhat a korszak művésze. Az egyik módszer azt sugallja, hogy az ábrázolást el kell távolítani a hétköznapi realitás tárgyi és képi világától (mert az talán alantasnak tűnik) - azaz a képiség kihívását megkerülve - esztétikai mozzanatokra redukálva, "valóságmodellek" absztrakciójában kell feloldani azokat, miként az avantgárd típusú műformák. Azonban a fenti mentalitás inkább kitér a tárgyözön és képzuhatag elöl, hogy a tárgyi valóságot a műalkotás elméleti valóságával helyettesítse. A második, a régebbi módszer, a mimézis vállalkozik egyfajta szembenézésre, de ez a szembenézés - talán a hiperrealizmus egy-egy típusának kivételével - soha nem vált következetessé. Alig hogy megszületett a mimetikus művészet, már is támadást indítottak a valóság "tökéletlensége" ellen és az utánzás a kijavított, az idealizált valóság megteremtésének lett az eszköze (Platón, Raffaello, Poussain, David, majd a neoklasszicisták, a Harmadik Birodalom művészei és a szocialista heroizmus akadémistái mind-mind az elégtelen, hiányos természet korrekciójára törekedtek). A művész isteni rangra emelkedve pökhendiségében új világot teremt, a rossz tárgyi valóságot a művészet eszközeinek tökéletes és jobb elméleti-esztétikai természetére váltja fel. Platón ideatana óta a mimézis szinte valamennyi formája szembefordult a percipiált valóság elégséges realizmusával. Azt leértékelve, saját belső, mesterséges természetüknek rendelték alá. Tehát a mimézis gyakorlói, akár szolgai módon naturalizmusként, akár a fenköltebb idealizálással, azonban még is megkerülik az utóbbi idők tárgyiságával a konfrontáció

*

A harmadik típus, se nem az ideák, se nem a modellek másodlagos természetét választja, hanem elvonatkoztatás és imitáció nélkül beleveti magát a jelen képi és tárgyi valóságába. A jelenvalóságot nem külső szempontból, afölé emelkedve nézi, hanem inkább elmerül benne. Birtokba veszi környezetét, alakító részesevé válik, szimbólumokat aggat a hétköznapi, fogyasztói tárgyakra, esetleg átfesti, újrafaragja vagy cédulákkal díszíti. Nem a megszokott módon dolgozza fel a fogyasztói kínálattal járó radikális tárgy- és képterrort, hanem igen sajátos módon belső, személyes indíttatásból "manipulálva", hogy a gyári termék, a tucattárgy egyedivé váljon. A neutrális, minden jelentéstől és vonatkozástól megfosztott tárgyaknak az egyedivétel során, saját szellemi aurát adnak, hozzákötik saját sorsukhoz, a történelemhez, a kultúrához. És ezt csak egyféle módon tudják megtenni szimbólumokkal dúsítják fel a primér tárgyi jelentést, a szimbolizálás során tárgy és tárgy között, a tárgy, a történelem és az egyéb létformák között teremtődik vonatkozás, azaz, két dolog a művész mentalitása által értelmeződik. A mítizálás során látszatra össze nem függő dolgok értelmezésére és csoportosítására, sajátos érzelmi szempontok szerint kerül sor. A jelen, a történelem és a kultúra találkozása mítikus sorokba, típusokba és alakzatokba rendezi a környezet látszólag egyforma, szellemileg kiüresített eseményeit és tárgyhalmazait. Kovács Ferenc munkáiban

a történelmi tárgyú szobrok képeznek egy ilyen paradigmasort, majd a szentek, a művészettörténeti motívumok és a médiákból származó képtípusok rendeződnek újabb sorokká. Az utóbbi téma tűnik a legérdekesebbenek. Karakteresen megfigyelhető, hogy a 80-as évek óta szinte folyamatos expanzióban lévő mozgókép-média a különféle szateliteken keresztül még az idős emberek privát magányába is befurakodik és az unos-untalan ismételgetett műsoraik, hirdetéseik, hőstípusai belemaródtak a hétköznapokba, összemosódtak a nemzeti történelem alakjaival, és általuk mitizálódtak, ahogy Beremányi Géza írta: összekeveredtek a féldecik és a kormányzatok. T. J. Hooker, Columbo, Belmondo és Mike Hammer fiktív groteszk valósága szoborként, a szuvenír kliséállapotot átugorva válik személyessé, a tudat Salamon királlyal, Mátyás királlyal, Petőfi Sándorral és Széchenyi Istvánnal söpri egy fiókba, átminősíti, személyessé teszi és úgy kezeli, mintha Attila, Árpád és T. J. Hooker időtlen idők óta egy asztal mellett ült volna és egy szobában díszelegett volna a TV vagy a szekrény tetején.
Kettős Tamás képein pedig szentek térnek vissza, de kortársként éledve újjá, mint Szent Sebestyén, aki XX. századi médiastigmákat viselve feszül a háztetők antennái közé. A szent alakjából csupán annak realitása marad meg, az egyetlen hiteles és ma is élő mozzanat. Kettős Tamás alakjait a szentben, a szenten keresztül, halandói tulajdonságokkal vegyítve mutatja fel, minként a Biblia Mátéban a szentet a vámszedővel, Pálban a keresztényüldözőt a térítővel, majd a Legenda Aurea Szt. Ferencben a gazdag ifjút a szegénnyel, Szent Katalinban pedig a szépséget és hiúságot az odaadással ötvözve. Kettős Tamás formázott, több rétegű képein az ismert ikonográfiai típusok kortársi környezetből származó emblémaszerű attribútumokat viselve lépnek közénk.

*

Két hatalmas mítosz találkozását és lassú egybeolvadását mutatják fel a képek és szobrok. Az egyik: a kereszténység már kopni látszó szakrális mítosza; másik - a XX. század technicista-gépi és médiavilágáé - pedig ezen a felszínen igyekszik nem is sikertelenül egyre mélyebbre hatolni. A kettő kölcsönösen alakítja egymást, az előbbi az ortodox formáin túllépve azonosság pontokat talál a jelenben, az utóbbi pedig mitizálódva hatol be az tudatformák létvilágába.

Az alkotó művész általában hármas kihívással kerül szembe. Egyrészt a jelen erős pressziójával, másrészt a múlttal, mint kulturális örökséggel és harmadrészt a kettő viszonyának megfogalmazásával. Ha nem érvényesül mind a három kívánalom, akkor sajátos jelleget kap a mű. Ha a kortársiság dominál és a múlthoz való viszonyt is ez határozza meg, akkor beszélünk avantgárd-típusú műről. Ha a jelen nem képes áttörni a kulturális örökség nyomasztó falán, akkor beszélünk konzervatív-historizáló műtípusról. A harmadik, a formális, utánzó típus, pedig a kortársiság vagy tradicionalizmus mellett nem utal a másik pólusra. És végül az itt kiállítók következnek, akik képesek a tradiconális formát korszerű, de leginkább élő köntösbe ölteztetni, hogy ez által múlt és jelen viszonyára reflektáljanak.

BÁRDOSI JÓZSEF

1995. május 24-én, 17.30-kor
Megtekinthető: június 3-ig, vasárnap kivételével, 8 és 16 óra között
MTESZ Székház, 2600 Vác, Köztársaság út 19. T.: 27 316-208

A MTESZ Pest megyei Szervezete tisztelettel meghívja Önt és kedves családját

KETTŐS TAMÁS ÉS KOVÁCS FERENC

HÉTKÖZNAPI MITOLÓGIÁK

című közös kiállítására

KETTŐS Tamás

Szeretettel meghívjuk
Önt és rigolyáit

Kettős Tamás:

BETYÁROK, SZENTEK, KISLÁNYOK...
című

kiállításának

1993. július 9-én 17 órakor
történő megnyitójára

a
százhalombattai
Barátság Művelődési Központba

megtekinthető július 9-28-ig
naponta 10-18 óráig

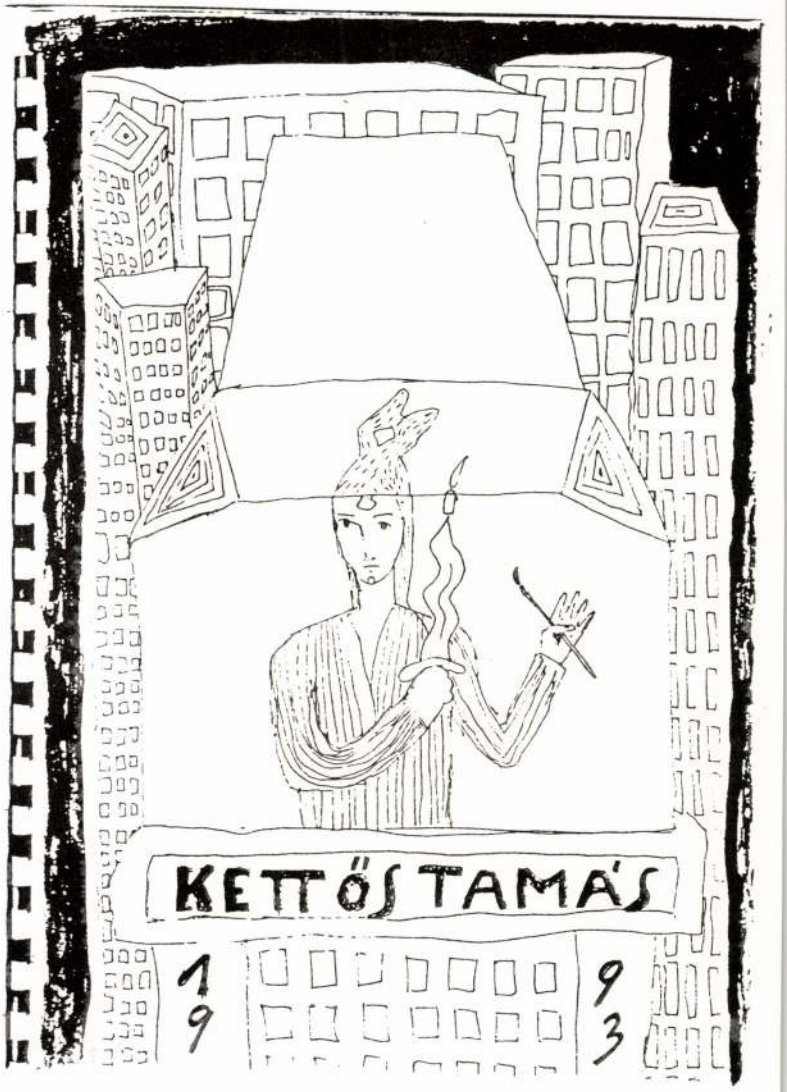
KETTŐS TAMÁS
1993

1974. XI. 23. 17.55. / / V. TElevizió

Képes Krónika

- Az októberi Képes Krónika, már foglalkozott, az országos múzeumi, és müemléki hónappal. Mégis azt javaslom, egy gondolat erejéig, térjünk most vissza. Ugyanis létezik egy múzeum, amelynek létéről vajmi keveset tudunk. 1968-ban alakult meg, a Magyar Epitészeti Múzeum, sorsáról, gondjairól, dr. Borsos Béla egyetemi tanár fog beszélni.

- A múzeum gyüjtési területe, a magyar épitészet egész multját felöleli, tehát egy viszonylag széles skálát, az anyag sokrétü, legnagyobb része tervből, áll, terv anyagból, ezenkivül fénykép anyagokat gyüjtünk, továbbá tárgyi emlékeket, épitészeti modelleket, és épitészeti részleteket, amelyek ál-

talában, müemlékekről erednek. Sajnos a múzeum meglehetősen komoly helyhiánnyal küzd, állandó kiállitást nem tudunk jelenleg sem fönntartani, ezen segit az, hogy az új székházunk aulája alkalmas időszaki kiállitásoknak a rendezésére.

- Az első nyilvános jelentkezésnek tekinthetjük Kétz Gyula emlékkiállitását, amelyet a Magyar Épitészeti Múzeum anyagából rendeztek. A kiállitás bemutatására, Pusztai László segitségét kértük.

- Kétz Gyula életmüve, azért olyan jelentős, mert munkásságával emelkedett európai szinvonalra, a magyar belsőépitészeti kultura, az által, hogy az épitészet, és a belső épitészet olyan szerves egységét tudta megvalósitani, amely előtte ismeretlen volt. A tervek közül jól reprezentálják, ezt a szoros összetartozást, a magyar nemzeti takarék enteriör tervei, a Flóris Cukrészda egyszerüségében is nagyvonalu belsőtere, a 30-as, 40-es években készitett, egyéb enteriör, portár, és kiállitási pavilontervei. Igen jelentős publikációs tevékenysége is. A berendező müvészet, a tárgykultura, és a tárgyformálásról szóló szak cikkeit, az ő általa szerkesztett, 1935 és 38 között megjelenő Butor cimü folyóiratban közölte, KOzma Lajos barátjával együtt. Müvészetére, pontosság, a lelkiismeretesség, a mértéktartás, a mesterség magas szinvonalu ismerete, és az alkotó tehetség finom ösztönössége jellemző. Irta Róla Major Máté.

Keusch Antal

Tervrajz a koronázási dombszoborhoz Pozsonyban,

kiállítva:

Pozsonyi reúkiállítás

1883. 19. l.

Keusch Antal

épitész.

Szül. Pozsony 1845 jun. 9.
Autodidakta. Feigler J.
pozsonyi és Rumpelmayer
V. bécsi építészek mellett
működött. Jelenleg (1883)
a pozsonyi városi mérnöki
hivatal tisztje.

Pozsonyi munkiállítás. 1883
28. l.

Pozsonyi Lőrinczkapu - utcza 1889-
ben, Keusch épitész vizfest-
(feinkép)
menye után való felvétel

IX - 88.

Keusch, pozsonyi építész

IX.-88.

Katzoi Emilia

1906/7 – 1909/10 I.

Ferképzomfoiskòvk

105. l.

Kenler József

szül. Hegedeu 1874-

1898/99 I-II 4 éves

nincsenek

Tóth József V. 308.

Kenler József
1894/95 - 1898/99

Ferképzomfoiskèvk

100. l.

degli Innocenti), Mária és Erzsébet találkozása (1491, Louvre); ugyanitt egy naturalizmusában szinte megdöbbentő Nagyapa és unokája arcképe. Egészen kései munkái: Krisztus feltámadása (1494, Berlin) és Madonna glóriában (München): ezek a képek alkatrészei egy hatalmas oltárképnek, amelyet S. Maria Novella számára tervezett, de amelynek kivitele azonban már segédeitől való, Mainarditól, Benedetto Ghirlandaiotól. Mainardinak tulajdonítják a bpesti Szépmüv. Múzeumban levő idetartozó szárny képet is. Michelangelo nála nyerte első kiképzését, tanítványai és állandó segédei voltak: fivérei Davide (1425—1525) és Benedetto (1458—1497), továbbá sógora Bastiano Mainardi, valamint Francesco Granacci. — Irodalom: *Steinmann*, E. (Bielefeld, 1897); *Küppers*, P. E. (Strassburg, 1916); *Hauvelte*, H. (Párizs, Les maîtres de l'art); *Davies* S. G. (London).

G., 2. *Ridolfo*, firenzei festő, előbbi fia, * Firenze 1483, † u. o. 1561. Előbb atyja, majd nagybátyjának tanítványa, később Fra Bartolommeo vezetése alatt, majd Raffael hatása alatt képezte magát. Működött Firenzében. Legjobb munkái a két utóbbi mester befolyását mutatják. Korai képei Leonardo hatására vallanak: Szt. Katalin eljegyzése (1505 körül, Firenze, Convento della Quite). Fra Bartolommeo hatása alatt keletkezett: Mária imádja a gyermekeket, mögötte 2 angyal (Berlin), továbbá Pásztorok imádása (1510, Budapest Szépmüv. Múz.), 2 jelenet Szt. Zenobius életéből (Uffizi). Korábbi munkák: Krisztus a két Máriával a Golgotára megy (Firenze, Pal. Antinori), Mária megkoronázása (1504, Louvre). *Fónagy.*

GHISI (ejtsd: *gízi*), *Giorgio (Mantovano)*, olasz rézmetsző, * Mantua 1520, † 1582. Giulio Romano és Marcantonio

Keller

festő

egy újabbkori műve
az alábbi múzeum-
ban:

Rell Lajos dr.: A Békés-
csabai Múzeum. Bé-
késcsaba, 1914. 78. l.

Keuler József

szül. Szeged 1874 Rk.
4 polg, 1 kerest –
1894/95 I–II. vendéglat
1895/96 " "

Kanna, ónból, fedeles, aranyozott, a tolcsvai ref. egyház tulajd. V.10.

Keuler Józef

szul. Szeged 1874 szept. 22

1896/97. gyak. fest. ontalg

1897/98 I. " "

1897/98 II vendeglat

Mihalóczy György, nagyváradi kanár

V. 292.

Keuler József

rajztanár

áll. polg. isk.

Pinkafő

(Vasmegye)

1905.

) KUNSTHANDLUNG / WIEN
AG 10664 / LAIBACH 20236 / WARSCHAU 190314 / LEIPZIG 91922
MMER & SCHATTERA, WIEN, I., STEPHANSPLATZ 11
DITO MARITTIMO, BOLZANO
FERNRUF: R 29-0-58

WIEN I. den
WOLLZEILE 33

12. Nov. 34

saga
Kunstdenkmäler
rena utca 12

ße Herder" richtet durch uns an Sie
Ueberlassung einer Hochglanzkopie
B) der Außenansicht des Schlosses in
teressanter anderer Detailaufnahmen,
oder des Aeußeren. Die Redaktion
„Der Große Herder" zu veröffentlichen
ndliche Zustimmung hiezu.
füllung dieser Bitte nichts im Wege

GIERG KEÜTZIGER, textilfestőmester

Az 5.függelékben a lőcsei festők céhlevelét találjuk 1715-ből.Kihirdetve:1716.febr.14-én.-A 6.függelék a lőcsei céhhez tartozó mesterek névjegyzékét tartalmazza 1608-tól 1869-ig.-E mesterek egyike volt:
34.- Gierg Keütziger, Eperiess. , 151.old

DOMONKOS OTTÓ: Magyarországi festőcéhek I. A textilfestés első nyomai 101.old

ARRABONA? A Xantus János Múz. évkönyve, 16. Győr, 1974.

Keutzinger Gyula

festő

A Zsolnay-gyár művészeti munkáiban közreműködött/az ethelő osztályon/ 1873-1925.

66.o.

NIKELSZKY GÉZA: A Zsolnay-gyár művészete. Pécs. 1959.

M.D.K.

Kevaldi, egri asztalos

neve 1693-ban tűnik fel Egerben. 1670-tájain tíz éven át, a török uralom alatt Egerben sok mecsetet a török bárás épített.

Heves megye műemlékei I. írta Voit Pál.
Magyarország műemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 349. old.

KEVALDI egri asztalos. 1693-ban találkozunk nevével, mint olyannal, aki lo éven át a török uralom alatt Egerben mecseteket és sok török házat épitett.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

M.D.K.

Keve

Plakátrajza a "Magyar Nemzet" - reklamirozására.

Szinházi Magazin, Bp. 1943. aug. 25-31. VI. évf. 36. sz. hátsó boritólap belső felén.

a KÉVE
művészegyesület

* **A KÉVE kiállitása Miskolcon.** A KÉVE művészegyesület mai ülésén örömmel vették tudomásul azt a lelkes hangulatot, amellyel Miskolc város hatóságai és müértő közönsége a KÉVE miskolci kiállitásának tervét fogadták. *Hodobay* Sándor dr. polgármester védnöksége mellett a város kulturális, közigazgatási és gazdasági életének vezetői vállalták az előkészités munkáját. A kiállitás február hó 28-án, vasárnap nyilik meg és azon a *KÉVE* valamennyi müvésztagja legjava munkáival vesz részt.

1926. II. 14

Magyarság, 1926. febr. 14.

ΣΚΕΥΕ

KÉVE

művészegyesület.

Benkhard Ágost és négy tanítványa székesfehérvári kiállításának megnyitásán az egyesület képviseltette magát.

Magyarság, 1927. febr. 1.

KEVE

a KÉVE
művészegyesület

* **A KÉVE miskolci kiállításának sikere.** A *KÉVE* művészegyesület együttes ülésén *Benkhard* Ágost festőművész tanár részletesen számolt be arról a nagy művészi sikerről, amelyet az egyesület első vidéki kiállításával aratott Miskolcon. A miskolci közönség szellemi életének vezetőit rendkivül kellemesen lepte meg, hogy az egyesület ügyvezetősége a legmagasabb művészi szempontokat tartotta szem előtt a kiállítás rendezésénél s igy Miskolcon a tiszta művészet ügyét nagy lépéssel vitte előre. A példátlanul rossz gazdasági viszonyok mellett az anyagi eredmény is kielégitő volt, mert közel harmine mütárgy kelt el. Az együttes ülés *Hodobay* Sándor dr. polgármesternek, *Puky* Endre ny. főispánnak, *Kolár* Nándor és *Székely* Aladár igazgatóknak, a kiállitási bizottság legagilisabb tagjainak, jegyzőkönyvben mondott köszönetet.

Magyarság, 1926. Márc. 21.

2

KÉVE
művészegyesület.

1926. II. 28.

* **A KÉVE művészi egyesület miskolci kiállitása.** A KÉVE művészegyesület miskolci kiállitásának megnyitására a főváros művésztársadalmából már sokan jelentették be részvételüket. A kormányt *Soldos* Béla dr. főispán fogja képviselni, a Képzőművészeti Főiskola részéről *Glatz* Oszkár és *Lyka* Károly jelenik meg. A KÉVE művésztagjai *Szablya Fischhauf* Ferenc, *Szablya* János és *Forró* Róbert vezetésével majdnem teljes számban vesznek részt a megnyitáson. A kiállitás e hó 28-án vasárnap nyilik meg.

Magyarság. 1926. febr. 26.

6

A „KÉVE“ TISZTIKARA:

ELNÖK:

SZABLYA FRISCHAUF FERENC
festőművész.

ÜGYVEZETŐSÉGI TAGOK:

BENKHARD ÁGOST festőművész,
LÉNÁRD RÓBERT festőművész,
MUHITS SÁNDOR festőművész,
SIMAY IMRE festő- és szobrászművész.

TISZTELETBELI MŰVÉSZTAGOK:

CSÓK ISTVÁN festőművész, Budapest, II., Ilona lépcső 3.,
RÉTI ISTVÁN festőművész, Budapest,
NAGY SÁNDOR festőművész, Gödöllő, Erdő-u. 28.,
RIPPL RÓNAI JÓZSEF festőművész, Budapest, I., Kelenhegyi-út 12.

MŰVÉSZTAGOK:

BENKHARD ÁGOST festőművész, a Képzőművészeti Főiskola tanára, Budapest, I., Lágymányosi-utca 17.,
BIRKNERNÉ RITTER MARGIT iparművésznő, Budapest, VI., Szív-u. 54.,
CSULYÓK MARGIT szobrászművésznő, Budapest, Fehérvári-út,
HARANGHY JENŐ festőművész, az Orsz. m. kir. Iparművészeti Iskola tanára, Budapest, IX., Kinizsi-utca 31.,
HUSZÁR KÁROLYNÉ BÁRÓ AMBRÓZY GEORGINA festőművésznő, Berczel, Nógrád-megye,
JÁRITZ JÓZSA festőművésznő, Budapest, II., Pázsit-utca 12.
KÁROLYI LAJOS festőművész, Szeged, Róka-utca 4.,
LÉNÁRD RÓBERT festőművész, Budapest, V., Nádor-utca 8.
KÖVESHÁZI KALMÁR ELZA szobrászművésznő, Bpest, I. Irányosi-út 6/a,
SZABLYÁNÉ LOHWAG ERNESZTIN festőművésznő, Budapest, VII., Damjanich-utca 32.,
MIHÁLY RUDOLF festőművész, Budapest, I., Irányosi-út 21.
MUHITS SÁNDOR festőművész, az Orsz. m. kir. Iparművészeti Iskola tanára, Miskolcz.
REMSEY ZOLTÁN festőművész, Gödöllő,

XIII. KIÁLLITÁS
1922. FEBRUÁR — MÁRCIUS.

Kévé 1922

Kévé XIII. kiáll. 1922.

ELŐSZÓ

Félemberöltővel ezelőtt csöndben, szinte észrevétlenül alakult meg a „Kéve". Nem adott hosszúlélegzetű programmot, de már első kiállításai nyilvánvalóvá tették céljait s egyben igazolták is a fiatal egyesület fellépését.

Akkoriban nálunk is szorgosan elkülönítették egymástól a művészeti technikákat s a kiállítások szakmakiállításokká kezdtek válni. Minden, ami művészi iparnak minősíttetett, kikerült az Üllői-útra, a grand art pedig büszkén a Városligetbe vonult. Így jutottak például egyazon szobrász kicsinyméretű bronzai az Iparművészeti Társulathoz, a nagyobbak a Műcsarnokba. A nagy kiállításokon legalább közös tető alá bocsátották az építészt, a szobrászt, a festőt, a grafikust, ámde falak, ajtók és feliratok által gondosan elkülönítve, mintha fertőzés veszedelmétől tartottak volna. Ezt csak azért tartjuk megemlítésre méltónak, mert az akkori általános művészeti felfogásról, az akkori érzületről tesz tanuságot. Szétválasztani, elkülöníteni azt, ami egy közös talajból nőtt ki s ezzel megbontani a művészeti kultúra egységét: ezt akkor nem érezték veszedelmesnek, legalább is nem észméltek rá. A „Kéve" épp az ellenkezőre törekedett. S meg is csinálta, tervszerűen, módszeresen és következetesen.

Ezen a téren tehát a „Kéve" eltért a bevett formától, amit azért húzunk alá, mert egy eltérő művészi felfogás és érzület tanuságát látjuk benne.

De rá kell mutatnunk még valamire.

Akkoriban, mikor a „Kéve" első kiállításait rendezte, sok helyütt gyakorlattá teljesedett egy előre megszerkesztett esztétikai jelszó, amelynek körülbelül az volt a tartalma, hogy lehetőleg egyirányú stílusban rokonművészek munkáit kell egy-egy kiállításban szerepeltetni. Nos, erről az elvről lehet, ha kell, körülményes értekezéseket írni, lehet védeni, lehet támadni: minket itt csak gyakorlati következményei érdekelhetnek. Egy ilyen következmény az volt, hogy a „rokonlelkek" kezdtek egymáshoz csiszolódni, mint a kavics, amelyet egyazon patak görget tova s kezdtek hasonlítani egymáshoz, mint tojás a tojáshoz. A baj itt az lett, hogyha a sok kavics közé gyémánt is keveredett, amely természeténél fogva nem csiszolódhatott kaviccsá, egyszerűen kiszorult, mint harmóniátlan rendellenesség. Kiállításaink lassan-lassan nyájkiállításokká fajultak, ahol sokak szemében érdemnek látszott az

egyéniség lesurlódása, a fejlődésnek másokhoz való simítása, az ön-retouche. Míg tehát a közös művészeti kultúrában gyökerező egyes technikákat szorgosan széjjelválasztotta a divatos kiállítási rendszer, addig önkéntelenül is a lélek legfinomabb lírai megnyilvánulásai egy esztétikai rendszer érdekében segítettek legszebb ösztönösségétől, legértékesebb eredetiségétől megfosztani azáltal, hogy a könnyen egymáshoz simulók, az egyéni felfogásban gyengék számára egyengették az utat.

A „Kéve" ebben a kérdésben is éppen az ellenkező meggyőződést vallotta: kikapcsolta az a priori esztétikai elvet s a művészegyéniségnek minden korláttól való felszabadulására adott alkalmat és módot.

A művész alkotásának e bő és szent szabadságát valaki esetleg ultramodern szélsőségnek minősítheti. Hogy mennyire nem találó egy ily esetleges minősítés, annak bizonyítására oly kritikusra hivatkozhatunk, akit bizonyára senki sem fog túlzó szélsőséggel vádolni.

Rákosi Jenő mondotta és írta pár hónappal ezelőtt, hogy: „a szellemi adományok nagy potenciái követelik a jogukat az emberi korlátozásokkal szemben". Az a priori esztétikáról pedig ugyanakkor megjegyzi — a legsajátabb kritikai területéről véve a példát, a színpadról: „a drámaíró művészetét nem a tudós elméletei dirigálják . . . Hogy miként kell drámát írni, azt nem az esztétika tanítja, mert az esztétikában csak a drámaírók által alkotott szabályok vannak kodifikálva".

Teljesen osztjuk Rákosi e felfogását s vele azt a művészeti felfogást is, amellyel a „Kéve" tizenöt évvel ezelőtt útnak indult. A meggyőződés és a művészegyéniség teljes művészeti szabadsága s önnön értelmében való fejlesztése, szemben a nyájjá való összehasonulással: ettől a gondolattól nem tágított a fiatal egyesület és soha semmiféle esztétikai rendszer bilincseibe sem nem kényszerítette, sem nem csalogatta tagjait.

Ezzel szereplése különvált sok más hasonló társulástól s ily értelemben külön életet élve folytatja immár tizenhatodik éve művészeti kultúránk érdekében munkásságát.

Erre az időre érdemes tehát visszapillantani, legalább a krónikás szemével.

A „Kéve" Szablya Frischauf Ferenc festőművész kezdeményezésére alakult meg 1907 április 27-ikén. Kívüle az alapítók közül még ma is az egyesület

kötelékébe tartoznak: Benkhard Ágost, Huszár Károlyné, báró Ambrózy Georgina, Lénárd Róbert, Sz. Lohwag Ernesztin festőművészek és Szablya János ügyvezető-igazgató. Az alapító s később a választott tagok sorában volt festő, szobrász, építész, grafikus, keramikus, csipkeműves s általában az iparművészet különféle technikáinak művelői. Ez az együttes rendezte aztán a „Kéve" kiállításait, még pedig oly módon, hogy azok valóban egységes kompozícióként hatottak. Ez már magában véve sem könnyű, fokozta a nehézségeket, hogy az egyesületnek nem volt saját helyisége, amelyben szabadon sáfárkodhatott volna, a kiállítások megtervezése, tervek megvalósítása pedig bonyolult s e mellett gyors munkát kívánt. De a „Kéve" tagjai lelkesedéssel vállalták azt és kevés ügyet vetve az anyagiakra, áldozatkészen fáradtak az újtípusú, minden részében harmónikus kiállítások célja érdekében. Minden egyes kiállítás új s újabb terv szerint más-más belső kiképzését igényelte a helyiségeknek, új és újabb kereteket teremtettek, amelyek a különböző műtárgyakat harmónikus egységgé foglalták össze.

Ebben a nemben a „Kéve" kiállításai voltak a legelsők Budapesten, a kezdeményezés érdeme az övé.

Mindez nem csupán művészeti probléma volt, hanem gazdasági is. Az ily bonyolult bemutatások költségeiről, azok fedezéséről, az egész adminisztrációról gondoskodni nem volt könnyű. A háború kitörése után a „Kéve"-nek is — egyelőre — le kellett mondania az interieur-szerű rendezésről, de, mint látni fogjuk, anyagi és adminisztrációs gondjai ezzel nem csökkentek, mert nemzeti érdekből újabb feladatokat vállalt. Az Iparművészeti Iskolával egyetemben megalakította az Iparművészeti iskolai hadikórházat a legénységi állományhoz tartozó sebesült vagy beteg művészharcosok számára s 38 hónapon át fönntartotta azt. A „Kéve" tizenhárom férfitagja közül nyolc teljesített aktív katonai szolgálatot, míg ők távol voltak, itthon az egyesület művésznő tagjai e kórházban a betegápolás súlyos munkáját végezték. Közben, 1915-ben a „Kéve" hadiéremakciója más módon is szolgálta a közt és hozott enyhülést a háború áldozatainak: közel 60,000 K — akkor nagy pénz — jutott így a „Kéve" pénztárából magyar művészeknek és a mi Vörös Keresztünknek, 25,000 K pedig az oroszok-sujtotta sárosi népnek.

Természetes, hogy a háború zivatara más nyomokat is hagyott a „Kéve" munkálkodásában. Egy időre megakasztotta a kiállítások rendezését. Ezen nem lehet csodálkozni. A tagok egy része háborús szolgálatba állt, más része

beteget ápolt. Szőri József festőművész elesett az uzsoki szoros védelmezésében. Muhits Sándor egy ázsiai fogolytáborba került. Csak 1917-ben lehetett újra felvenni az elejtett fonalat. Akkor rendezte a „Kéve" a tizedik kiállítását.

Ezzel nehéz körülmények közt, de mégis visszatérhetett a kereknyomba. Mert hisz kifelé mégis csak a kiállításokon át hatott a „Kéve" művésztagjainak munkássága.

A kifelé szót tágabb értelemben kell vennünk. Mert a „Kéve", mint olyan, bemutatkozott a külföldön is. Nevezetesen Berlinben, Düsseldorfban, Drezdában, Bécsben, Münchenben. A kritikákkal, amelyeket az odavaló lapokban ily alkalmakkor a „Kévé"-ről olvastunk, meg lehetett elégedve az egyesület. Tiszteletet, meleg elismerést és rokonszenvet szerzett munkásságával művészetünknek.

Itthon első kiállítását 1908 januárjában rendezte, a Nemzeti Szalón régi, Kossuth Lajos-utcai helyiségében. Azóta is a Szalón helyiségeiben lép a nyilvánosság elé, az Erzsébet-téri ily célra átalakított kioszkban.

Azonban nemcsak kiállítások révén terjeszti művészeti eszméit, hanem irodalmi eszközök és műlapok segítségével is.

Mindjárt első kiállítása után művészeti értékű folyóirattal, a „Ház" cíművel létesített szerves összeköttetést, s e szép kiadvány négy éven át — megszűnéig — folytatta a „Kéve" eszméi értelmében a művészeti propagandát. Erre aztán saját kiadásában megindította „A Kéve Könyvé"-t, amely úgy szép kiállítása, mint értékes képei és szövege révén hamar magára vonta az amatőrök figyelmét. A megjelent nyolc kötet sorozatos továbbfolytatását egyelőre fel kellett függeszteni a háborúokozta körülmények miatt.

Tagjelöltményül Lénárd Róbert, Konstantin Frida, Erdei Viktor, Tichy Gyula, Lohwag Ernesztin, Remsey Jenő, Benkhard Ágost, Haranghy Jenő egy-egy rézkarcát, kőrajzát, linoleummetszetét adta ki az egyesület.

E rövid áttekintésben a „Kéve" tizenötévi munkásságából csak azokat a mozzanatokat soroltuk fel, amelyek a nyilvánossággal függtek össze. Ösmerjük ezeken kívül az egyesület szélesalapú, nagyszabású művészeti kultúrprogrammját, amelynek megvalósítására külső körülmények következtében máig még nem kerülhetett sor. De e fél-emberöltő kitartó és lelkes munkásságát látva, bizunk benne, hogy az eddigi programm mélyítése és bővítése éppúgy sikerülni fog a „Kévé"-nek, mint ahogy siker koronázta ama derék vállalkozások egész sorát, amelyről föntebb adtunk vázlatos áttekintést.

LYKA KÁROLY

A NEMZETI SZALON IGAZGATÓSÁGA:

ELNÖK:

GRÓF ANDRÁSSY GYULA V. B. T. T.

MŰVÉSZETI ALELNÖK:

HORVAI JÁNOS SZOBRÁSZMŰVÉSZ

IGAZGATÓ:

DÉRY BÉLA FESTŐMŰVÉSZ

IGAZGATÓSÁGI TAGOK:

MŰVÉSZEK:

EDVI ILLÉS ALADÁR
KATONA NÁNDOR
KÉZDI KOVÁCS LÁSZLÓ
RUBOVICS MÁRK
VAJDA ZSIGMOND

MŰPÁRTOLÓK:

BAUMAN MÁRTON
GELLÉRT JENŐ
(ALELNÖKI TEENDÖKKEL MEGBÍZVA)
DR. ILOSVAI LAJOS

MŰTÁROS:

KATÓ KÁLMÁN

TITKÁR:

BENDE JÁNOS

ÜGYÉSZ:

DR. KÉPESSY JÓZSEF

PÉNZTÁROS:

WEISER KÁLMÁN

SOCIETAIRE-TAGOK:

BADITZ OTTÓ
DÉRY BÉLA
EDVI ILLÉS ALADÁR
GELLÉRT JENŐ
HORVAI JÁNOS
KACZIÁNY ÖDÖN
KATONA NÁNDOR
KÉZDI KOVÁCS LÁSZLÓ
† KÖRÖSFŐI KRIESCH ALADÁR
LÁSZLÓ FÜLÖP ELEK
† MEDNYÁNSZKY LÁSZLÓ
MENDLIK OSZKÁR
RUBOVICS MÁRK
† SZÉKELY BERTALAN
† SZIKSZAY FERENC
VAJDA ZSIGMOND

SIMAY IMRE festő- és szobrászművész, m. kir. kormánytanácsos, az Orsz. m. kir. Iparművészeti Iskola tanára, Budapest, II., Bors-utca 12.,
SZABLYA FRISCHAUF FERENC festőművész, alapító tag, az Orsz. m. kir. Iparművészeti Iskola tanára, Budapest, VII., Damjaních-u. 32.,
TICHY KÁLMÁN festőművész, Rozsnyó.

TISZTELETBELI TAGOK:

BERETVÁS HUGÓ
DARUVÁRI Dr. DARUVÁRY GÉZA v. b. t. t.
LYKA KÁROLY
Dr. MAJOVSZKY PÁL min. tan.
LÁSZLÓFALVI Dr. VÉLICS LAJOSNÉ.

A GAZDASÁGI IGAZGATÓTANÁCS TAGJAI:

BERETVÁS HUGÓ BORBÁS LAJOS
FORRÓ RÓBERT
SZABLYA JÁNOS ügyvezető-igazgató.
Dr. VERMES KÁROLY jogtanácsos.

ELHUNYT TISZTELETBELI MŰVÉSZTAGOK:

HOLLÓSSY SIMON festőművész, † 1918. május 8. — KŐRÖSFŐI KRIESCH ALADÁR festőművész, † 1920. június 17. — BÁRÓ MEDNYÁNSZKY LÁSZLÓ festőművész, † 1919. április 17. — SZINYEI-MERSE PÁL festőművész, † 1920. február 20.

ELHUNYT MŰVÉSZTAGOK:

GÖRÖNCSÉR GUNDEL JÁNOS festőművész, alapító tag, † 1908. június 13-án. — MÁTÉ ILONA festőművésznő, alapító tag, † 1908. október hó 4-én. — SZŐRI JÓZSEF rendes tag, † 1914. október hó 1-én a hazáért az uzsoki szoros hősies védelmében. — TÓTVÁRADI KORNIS ELEMÉRNÉ iparművésznő, rendes tag, † 1920. február hó 20-án. — KONSTANTIN FRIDA festőművésznő, alapító tag, † 1918. december hó 29-én. — TICHY GYULA festőművész, rendes tag, † 1920. június hó 22-én.

ELHUNYT TISZTELETBELI TAG:

LÁSZLÓFALVI Dr. VÉLICS LAJOS.

A „KÉVE" VEZETŐSÉGE:

ELNÖK:

SZABLYA FRISCHAUF FERENC
festőművész.

ÜGYVEZETŐSÉGI TAGOK:

BENKHARD ÁGOST festőművész,
LÉNÁRD RÓBERT festőművész,
MUHITS SÁNDOR festőművész,
SIMAY IMRE festő- és szobrászművész.

TISZTELETBELI MŰVÉSZTAGOK:

CSÓK ISTVÁN festőművész, Budapest, Bajza-utca 23.,
RÉTI ISTVÁN festőművész, Budapest, Bajza-utca 23.,
NAGY SÁNDOR festőművész, Gödöllő, Erdő-utca 28.,
RIPPL RÓNAI JÓZSEF festőművész, Budapest, I., Kelenhegyi-út 12.

MŰVÉSZTAGOK:

BENKHARD ÁGOST festőművész, alapító tag, a Képzőművészeti Főiskola tanára, Budapest, I., Lágymányosi-utca 17.,
BIRKNERNÉ RITTER MARGIT iparművésznő, Budapest, VI., Szív-u. 54.,
CONRAD GYULA festőművész, Budapest, Margit-körút 5/a,
CSULYOK MARGIT szobrászművésznő, Budapest, Fehérvári-út 15/b,
HARANGHY JENÖ festőművész, az Orsz. m. kir. Iparművészeti Iskola tanára, Budapest, IX., Kinizsi-utca 31.,
HUSZÁR KÁROLYNÉ BÁRÓ AMBRÓZY GEORGINA festőművésznő, alapító tag, Bercel, Nógrád megye,
KÁROLYI LAJOS festőművész, Szeged, Róka-utca 4.,
KÖVESHÁZI KALMÁR ELZA szobrászművésznő, Bpest, I., Virányosi út 6/a,
LÉNÁRD RÓBERT festőművész, alapító tag, Budapest, V., Nádor-utca 8.,
SZABLYÁNÉ LOHWAG ERNESZTIN festőművésznő, alapító tag, Budapest, VII., Damjanich-utca 32.,
MIHÁLY RUDOLF festőművész, Budapest, I., Virányosi-út 21.,
MUHITS SÁNDOR festőművész, az Orsz. m. kir. Iparművészeti Iskola tanára, Miskolc, Csabai-kapu 42.
REMÉNYI JÓZSEF szobrászművész, Budapest, Üllői-út 89/b,
REMSEY ZOLTÁN festőművész, Gödöllő,

XIV. KIÁLLÍTÁS
1923. MÁRCIUS—ÁPRILIS.

Nemzeti Szalon

Kévé művészegyesület
Kévé XIV. kiáll.
1923
1923-ban
1

Kéve

Univerzeggyűlet 1907.
alakult Budapesten Szably
Frischauf Ferenc kerde-
ményezésére - Kiálli-
tásokat rendezett Athon
Berlinben, Düsseldorfban
Dverdában Bécsben
Münchenben. Kiadta
a Kéve Könyvét s tagil-
letmény gyanánt mu-
lapokat adott tagjanak-

212

Payne, A. H.

Beirut Szíriában. (Beirut in Syrien.)

A. Geyer festménye után.

Am.

123 x 164 mm.

K. 0.50

Kéve

története 1907 - 1932
lásd

KMTárs 1932. őszi
tárl. katalogusa

11/1942

Tarnaméra községben /Hev

tó kiss

Kevevára

Szentkl Krassó

l. tartalom jegyzék

208. l

Keve vára

Anonymus szerint már a magyarok bejövetelekor állott

Bárczay 580-l.

Károly lotharingiai herceg arcképe

III. 34.

Keve vára

Pais: Magyar Anonymus 122. l.

Cymara cardiuncūlūs

Kàrdi

Kevei ferences zárda

1443

Dümm 5. l.

Vác, sréhes

127

KÉVE = Magyar Képzőművészek és Iparművészek Egyesülete)

1928-ban Kéve Könyv
Szabolcsi János

→ Kozma Lajos

MŰVÉSZET 1985/12/24

Keve Gyula MDK

a rajzokat és térképeket készitette

Székely László /szerk/: Budapesti zsebkalauz.

Bp. 1959.

c. müben.

Keve Gyula

III. éves polgárk. tanárjel.

Képzm. Fölsk. Évk.

1936/37 74 l

Ferkèpzomfoiskèvk

csatlakozásánál.

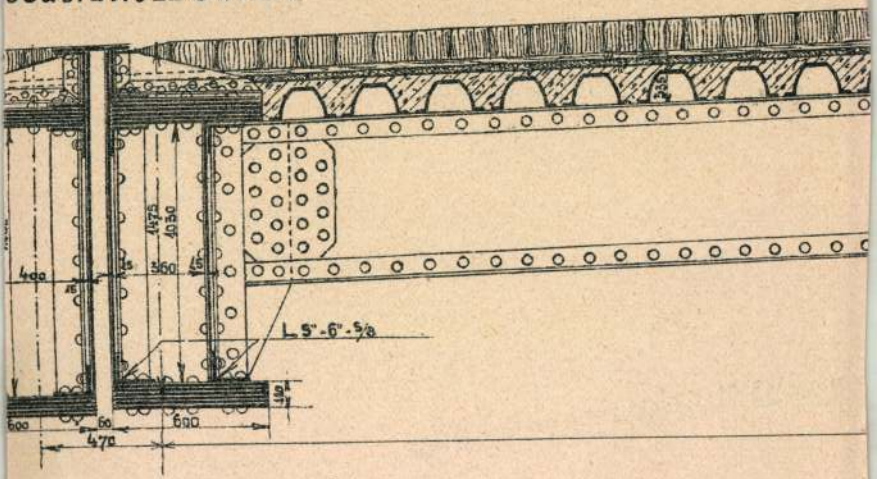

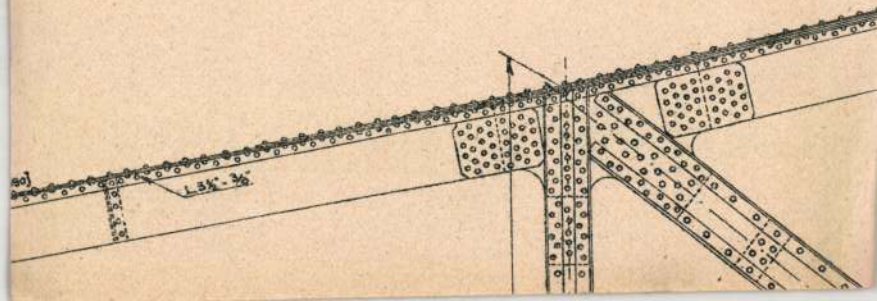

Keve Gyula II.é

Sanáti nak

Ferk'pzomfoisk'vk

1935-36. 70-l.

a t.

---

s csekkosztálynak.

ń n y.

---

ator, Landesbaurat Dr. Burgemeister, Breslau.
alten Musikinstrumente, insbesondere der Orgeln."
illibald Gurlitt, Freiburg i. Br.
ung 1¾ Uhr.

crassengasthaus an der Jahrhunderthalle. (Preis

zu Ehren des Tages veranstalteten Ausstellungen

ei und Plastik des Mittelalters";
id Stadtplanung in Schlesien";
ewerbe aus Oesterreich und Schlesien."
Vorführung der großen Orgel.
is. Anschließend Beisammensein in den Gast-
nitzer Keller usw.) oder Besuch der Oper zu

22. September

Sitzung

ersität. Beginn pünktlich 9 Uhr.

dnung:

ten." Berichterstatter: Professor Dr. Kloeppel,
tor Behrendt, Breslau.

en 2 Uhr.
ntzienplatz 12/13. (Preis für das Gedeck ohne

Keve Gyula
festő

Kodály Zoltán és feleséget
Sándor Erminiat Keve
Gyula pasztellképén örö-
kítette meg.

Szekely Júlia: Konnak Brunszvik Teréze.
Nők Lapja, 1968. nov – 45 szám

Kleve Gyula
festő

„Kodály és felesége"
(repro)

Székely Júlia: Korunk Brunszvik Teréze.
Nőt Lapja, 1968. nov - 45 szám

Keverneci rk. templom

Bodor József: A 100 esztendős Keverneci rk. plébánia és templom története. Vác, 1935.

Gyut (271)

Kevermes.

R. K. templom

Bodor József: A 100 esztendős kevermesi r.k. plébánia és templom története. Kevermes, 1935.

ha spiegato, a qualche chilometro dal
formidabili mezzi di distruzione?-
pacifisti che reclamano l'applica=
amente quando si pensa che all'ome=
petto degli impegni ginevrini, ri=
so di Hitler a Norimberga. Così, men
vra, Hitler lasciava diffondere un
va alla politica internazionale può
strappato la parte quinta del trat=
enuti una grande potenza militare: la
a temerne nessun'altra.-
l'Italia al rispetto dei trattati,
spiegare alla Società delle Nazioni
mento britannico contro l'Italia è
finita longanimità inglese nei con=

o

Kevermesi rk.

templom

Bodor József

A 100 esztendős
Kevermesi rk.
plébánia és templom története
Vác, 1935 40 l.

Főv. Könyvt.
R 9.439.024

CENTRUM

Kevermesi r.k.

Templom

Bodor József: A 100 esztendős kevermesi
r. k. plébánia és templom története

16°, OK, 39 L, Vác, 1935

Keve József

Gróf Széchenyi Ödön Sympathy
nevű dunai csonakja

Keve József rajza után Eckhult
fametszet
repr. vas typ 1863. 69l

iró is volt Keve

Keve Lyula

illustrációi

Új Magyarország

1947 máj. 3.

MDK.

Keve József

1862 v. 1861. VT igazgatósági fogja lesz

MDK-A-I.-1/49.

Kevi Lajos

a Belváros új postaépületének pályázatán 2o.ooo forintos dijban részesült 15.sz. pályami egyik tervezője.

Tiszáczky István: A Belváros új postaépületének zártkörü tervpályázata, 1968. - Magyar Épitőmüvészet, 1969.3.sz. 2-5.l. /Képekkel/

Keve Lajos építész

Tervezőnopertyjának terve
költségtérítést kapott az alábbi
pályázatban

Kovács Ferenc: A tabáni Rác
gyógyfürdő tervpályázata, 1969

Magyar Építőművészet 1970/4 2 old.

KEVÉNÉ MARTONFFY ANIKÓ

KELLE ANTAL: KEVÉNÉ MÁR-TONFFY ANIKÓ

MAGYAR IPARMŰVÉSZET

1955, 5-6, 44-45

ugyanakkor a ~~konstrukció~~ struktura (öntöttfal, vagy tégla) építésére
da is megfelelt a "magsitri di mu-
szánsz elmélet dualisztikus tagolá-
fejezte. Ebben a relációban kulcs
"ornamentum" faragás, amit Filare-
részletesebben ismertet. Ő 1460 kö-
kivitelezésére kora legkiválóbb fi-
alkalmasnak.
munkafázisban dolgozó falazó kőmü-
(sculptors)
zobrászok munkájában a "Concinnitas"
szánsz építészet másik kulcs-fen-
ctus" gendeskedett.

MDK

Kevéné Mártonffy Anikó,ip.müv.

a ~~XXXXXXX~~ gyermekjátékteremben művészi alkotásai a figyelmet magukra vonták.

Schalk-ház.Kassa.-/?/:A kassai iparművészeti kiállitás. Népszava.1943.máj.9. le.1.

mdk

Kerekasi Sándor (Budapest)

„Nagymama boldogsága" c. felvétele

Bp. A Felszabadulási Kulturális Szövetség
Folyóiratának
Népművelés, 1960, 9. sz. Hátsó borító.

Vas. Ujs. 1863

szen szokatlan volt hajónk edzett népség előtt.

Utunk egészben véve, minden nagyobb erőlködés nélkül, 5 napig tartott; utolsó napon azonban (Komáromtól Pestig) felváltva 14 órát eveztünk; a hőség déltájban, ép Visegrád alatt, oly tikkasztó lett, hogy kénytelenek voltunk, nedves fehér kendőket boritani fejeinkre. Minden nyugodott, néha egy álmos molnár ásitozva mereszté ránk szemeit, azután egyet nyujtózkodva, tovább aludt, szinte irigyeltük az állapotát.

Már alkonyat volt, midőn távolból Budavár és Pest tornyait észrevettük; lankadó testünknek ez adott uj erőt; — jó barátok vártak a parton, s a viszontlátás örömei között tartottunk biztos révünk-, a pesti csolnakda felé!

Keve József.

---

tékeny versenyre senki sem lép, természetes, hogy szállitmányait jó áron adhatja el.

Az északamerikai részint örlötten, részint szemben, Angliába, Franczia- és Spanyolországba, Déli-Amerikába, Kelet- és Nyugat-Indiába szállitja földtermékeit; besózott hussal (marha és sertéshussal) a világ minden hajóit ellátja, és ennek nagyrészét a melegkörü tartományokban aszalthus alakjában (carne secco) adja el. Ételeit — főtt hust és főzelékeket, — melyek a magyarnak teljességgel nem izlenének — légmentes szelenczékbe rakja, és ezekkel a hajókázó félvilágot bőven ellátja, mely uton aprómarháit, vadait és kerti terményeit is értékesiti.

Jelenleg Braziliában tartózkodom, és csaknem kizárólag északamerikai termékekkel élek. Igen ohajtanék mennél elébb magyar termesztményeket láthatni, már csak azért is, hogy meggyőződhessem, miszerint hazánk a kivitelt már megkezdette, mert eddig hazánk szép termesztményeit itt csak kevesen ismerik, s azon kevés is, a mi itt megfordul, igen gyéren s csak drágán kapható.

A közlekedési eszközök, mint másutt, ugy Észak-Amerikában is, a vasut, gőz- és vitorlahajózás, tavakon, folyókon és csatornákon, — azon különbséggel, hogy itt a czélszerüségre s takarékosságra különös gond fordittatik.

A vasutakat az Egyesült-államokban társaságok épitik, s az engedélyt, minden biztositás mellőzésével, s anélkül hogy a mellék-vonalak tekintetbe vétetnének, a kormánytól minden nehézség nélkül megnyerik.

Ezen társaságok gyakran részesülnek adóelengedési kedvezményben, különösen az északnyugati államokban, és azon mellékes haszonnal birnak, hogy az államtól olcsón megvett térségeket később drágábban adják el.

A vasutépitésnél inkább az épitési tőkének leszállitására, mint tartósságra és szilárdságra van tekintet; némely amerikai vasuti hid Európában még ideiglenesnek sem járná meg, s személybiztossági tekintetből betiltatnék.

A fának ára és gépek általi megfaragása igen olcsó levén, ez nemcsak hidépitésékre, de még

Gróf Széchenyi Ödön „Sympathy" nevü dunai csónakja. — (*Keve* József rajza után.)

A szállitás és közlekedés Amerikában.

Irta *Tóth Kálmán*, vasuti mérnök Braziliában.*)

Az uj és ó világban utazó magyar ember előtt igen feltünő az északamerikai mezei termékek elszaporodása, holott hazájának jóságban és olcsóságban felül nem haladott termesztményei, a világ piaczán alig ismeretesek.

Nem az északamerikai áruk minőségi előnye az, a mi a vevők előszeretetét magára vonja, hanem a szállitásbani jutányosság és gyorsaság; hozzá járulván még azon körülmény is, hogy az amerikai nemcsak oda megy, a hová meghivják, hanem hivatlanul is megjelenik mindenütt, a hol reménye van, áruit eladhatni.

Miután pedig az ő termesztményeivel jelen-

Észak-Amerikát nemcsak utazási leirásokból, de hosszabb idei ott működésem alatt is megismerni és viszonyait tanulmányozni elég alkalmam volt. — Borán kivül, melynek becsét csak odavalók ismerik el, Északamerika sokban hasonlit honunkhoz, mindennemü mezei termesztményt kiállit, melyek learatva s kicsépelve lehetőleg serényen s olcsón szállittatnak piaczra.

Mint mérnök, nem határozhatok afelett, mennyiben haladja tul Észak-Amerika a honunkbani gazdászati kezelést, a számtalan amerikai gazdászati gép közől, melyek a czélszerübbek, s hasznosabbak a mieinknél; s mennyiben ismeretesek s alkalmazottak nálunk az amerikai gépek? ezt megitélni szakemberekre, a gazdászok avatottabb itéletére hagyom.

Feladatom, csak azon módokról emlékezni, mikép szokta az amerikai ember termesztményeit gyorsan és lehető legnagyobb költségkiméléssel *a piaczra szállitani*, — s azon hiányok elmellőzésére hatni, melyek szállitmányaink kezelése körül felmerülnek.

országuti töltések pótlására is használtatik, midőn egy tiz láb magasságu töltés helyett egy nyaktörős fa-utvezetéket (trestle work) épitenek. Az állomások minden épületei ezen anyagból épittetnek és alaprajzuk mutatja, hogy az áruk szárazságára csaknem nagyobb figyelem fordittatik, mint az utazók kényelmére.

A teher- és személyszállitási dijak olcsók, mert a kiállitási költségek csekélyek, az égő anyag olcsó és közel kapható.

Ha a vasut valami mellékvonallal versenyez, akkor viteldijai gyakran változók.

Igy 1860-ban történt, hogy a Hudson-River R. R. vasuti vonalon egy héten át ingyen lehetett Albanyba utazni, mig a Hudson-gőzhajókon az utazó az ingyen-vitelen kivül még a reggilit is ingyen kapta.

Természetes, hogy sok vasuttársaság szomoru véget ér és sajnálatra méltó azok állapota, kik széditő ujsági czikkek által ámittatva, vagyonukat ekképen kihiresztelt vállalatokba fektetik.

Czélszerü volna, a kizáró szabadalom és a ha-

*) Örvendünk, hogy ismét egy derék hazánkfiával találkozhatunk, ki távol világrészekben szerzett tapasztalatait hazája közönségének hasznára igyekszik forditani. *Szerk.*

tártalan verseny közt egy szerencsés középutat találni föl, mely mindkettőnek előnyeit egyesitené.

Az utazók kényelmére, a takarékossági elv fenntartása mellett különös gond fordittatik.

Minden vasuti kocsin az utazók rendelkezésére friss iható viz áll, két kályha melegiti a tért, s a kocsi vége egy „elkülönitett“ helylyel van ellátva, mig az európai vasutaknál efféle helynek használata az elmaradhatás veszélye miatt csak nagyobb állomásoknál gyakorolható. A kijelölt állomásokon reggelijét, ebédjét, theáját oly roszul (de az amerikainak jól) és ugyanazon áron kaphatni, mint akármely városi szállodában.

Éjjeli utazók számára minden éjjeli vonatot egy hálókocsi (sleeping car) követ, melyen 50 centért azaz : egy osztr. forintért tiszta lepedőkkel ellátott, szőrzsákból, vánkosból és paplanból álló hálóhelyet kaphatni — a szolga a ruhákat és csizmákat kitisztogatja és az utazókat jókor fölkelti, hogy a kiszállás előtt egy minden szükséglettel ellátott helyiségben (washroom) öltözködhessenek.

Az állomásokon kapható frissitőkön kivül, menetközben gyakran lehet gyümölcsöt és édességeket kapni, mert majdnem minden vonaton gyümölcsárusokat és czukrászokat találhatni. A *„newsboys“* azaz hirlapáruló fiuk soha sem hiányoznak. Egy kocsiban külön fiókjok van, hol a legujabb napilapokon, illustrált angol és amerikai hetilapokon kivül, a legujabb regények és politikai röpiratok kaphatók.

A szállitandó áruknak czélszerü kezelése körül a legnagyobb takarékosság tapasztalható.

Nem tudom ugyan, vajjon van-e az európai és amerikai gabona közt vegytani különbség, de a szállitásmódban nagy különbséget láthatni.

Az Egyesült-államokban a buzát, kukoriczát, árpát stb. e czélra készitett kocsikba (wheat cars) egyszerüen feltöltik. Ezen kocsik a közönséges teherkocsiktól (box car) abban különböznek, hogy kétszárnyu fenékkel vannak ellátva. Miért nem romlik el itt a gabona, midőn ily módon Wisconsin, Jova, Illonois s Ohioból stb. egész a new-yorki, bostoni, baltimorei kikötökbe, mintegy 800 mérföldre szállittatik, s azután Angol- s Franciaországban megveszik? Délamerika s Kelet-India is szintén ezen módon láttatik el. Mivel a zsákok megszerzése és megtöltése idő- és pénzpazarlás volna, a rakodás könnyitésére czélszerü gépeket sikerült késziteni, melyekről alább teszek említést.

A termesztésre és kivitelre utalt tartományoknak, minők az Egyesült-államok és Magyarország, legczélszerübb s legolcsóbb közlekedési eszköz a viziut.

Az Egyesült-államokban a Missisippi, Missouri, Ohio, Delavare, Hudson stb. folyók eszközlik a tengerpartra való kivitelt; az északi tavak eredetileg csak a belkereskedést mozditották elő, de a müvészet ezeket mind egymásközt, mind a folyókkal összekötötte (a Superior-tavat a Hurontóval, az Erie-tavat a Hudsonnal és Ontarióval) ugy, hogy jelenleg Chicagóból (az Illinois államban fekvő Michigan-tó legdélibb kikötőjétől) a vitorlahajók megterhelve, átrakodás (siftölés) nélkül érkeznek az európai kikötőkbe.

Mennyire felfogják a viziközlekedések fontosságát, láthatni azon tényből is, hogy most egy régebbben létezett összeköttetést (a Michigan-tó és a Missisippi folyam között) ujra megnyitni és nagy hajókkal járhatóvá tenni kezdik, és ily módon törekednek, daczára annak, hogy már mellék vasut-vonalak léteznek, ezen csatornahuzás által a kereskedést a bizonytalan déli tartományoktól elvonva, New-Yorknak vezetni. Az első kiállitási költségek a baggerozásra (ágymerésre), zsilipekre, hidakra tetemesek, és valószinüleg elkerülnék, ha nem volna bizonyos, hogy termesztmények szállitásában vizicsatornákkal nem versenyezhetnek a vasutak.

A legfontosabb csatornákat, mint p. o. a Buffalo-ból Albany-ba vezető Erie-csatornát, mely az Erie-tavat a Hudsonnal köti össze, a kormány tartja kezében, hogy ezen fontos közlekedési intézet magánérdekek kikerülésével, csak a kereskedés előnyére legyen kezelve, mig a vasutak közől egyiket sem teszi sajátjává. Az emlitett csatorna legközelebb tetemesen szélesbittetett. Noha a közlekedési idő aránylag rövid, mert a hajózás novembertől aprilig többnyire félben van szakadva, ezen csatornán mégis több teher szállittatott, mint összesen minden mellék-vasuton.

Még az olcsó amerikai vasutak sem pótolhatják a viziutakat, sőt ellenkezőképen itt mindig uj csatornák épitéséről gondoskodnak, különösen ott, hol az uj telepekben a földdel nyerészkedők és iparlovagok által okozott bizonytalanság már megszünt és a rendes kereskedés megnyilt, hol már tőkéket kamatra lehet kiadni. Mert az kétségen kivül van, hogy a csatornák kiállitási költségei nem mulják felül a vasutak költségeit, mig a fenntartás alig kerül valamibe.

A viziutakra nézve az időbeni gazdálkodás különösen kivánatos levén, ennek elérésére igen érdekes intézkedéseket lehet az észak-amerikai államokban látni, melyek következő okoskodáson alapulnak.

Ha csupán nappal hajózva, egy bizonyos folyórészt öt nap alatt lehet meghaladni : az éjszakákat használva, ugyanezt három nap alatt lehetne eszközölni. Habár a szállitási dijban és a tüzelő anyagbani gazdálkodás, a tehernek nagy értéke mellett, tekintetbe nem vehető, mégis két munkanap nyeretik meg, a mi éven át hetekre szaporodik, mely időnyerést uj szállitási vállalatokra lehet értékesiteni, azaz : igy lehetséges a hajónak tőkéjét magasabban kamatoztatni és csekély vitelbérrel haszonnal versenyezni.

Magyarországban is hajóznának éjjel, ha azt a folyamrendőrségi törvények és a folyamokban levő akadályok nem hátrálnák. Azon törvény, mely az éjjeli hajózást tiltja, igen bölcs, és az marad mind addig, mig azon okok, melyek miatt éjjel hajózni nem szabad, nincsenek eltávolitva.

E folyó szabályozása iszonyu összegekbe kerül és észak még sem hajókázható.

Hogy a folyókat nem szükséges szabályozni (feltéve, hogy elegendő mélységök van) mielőtt azokon éjjel is lehetne járni, bizonyitják az amerikaiak, mert folyóikon semminemü szabályozások és javitások eddigelé nem történtek. Ellenben sok helyen, különös városok szomszédságában, müveket épitettek a folyókba, melyek a kivánatos szabályozási határt nagyon is tulhaladják, ezek a *dockok* és a *kikötői állomások*.

Ha a kereskedés egy folyónak hajókázhatóságát kivánatossá teszi; akkor legelőször is kipuhatolják, hogy van-e elegendő vize, és miféle járművekkel hajózható? azután felmérések és kutatások által megalapittatnak annak zátonyai és sziklagerinczei stb. végre megjelölik a járható medret irány-lámpák (Range-lights) és világitóházak által.

A nappali és éjjeli járás, a kikerülés, a hajókon levő jelvilágok állása feletti rendszabályok, az Unionak minden államában ugyanazok. A kormánynak „jeltorony-osztálya“ által minden folyónak világitó jelei állásáról, szineiről, állandó vagy változó világosságáról, a világ minőségéről szóló közlemények adatnak ki időszaki röpiratokban, melyeket minden hajóskapitány járművén tartani köteles. Ezek az egyszerü elővigyázati rendszabályok, melyek mellett igen ritkán fordulnak elő összeütközések.

Az Unióban való tartózkodásom alatt az éjjeli-meneteknél egyetlen egy összeütközés sem történt, ellenben a nappaliaknál vigyázatlanságból több eset fordult elő. — Talán azon ellenvetés tétethetik, hogy az Észak-Amerikában hajókkal járt folyók szélesebbek s nem oly veszedelmesek, mint Dunánk, Tiszánk, Marosunk stb. De az teljességgel nem való, mert a Magyarországban hajózott folyókon kevés oly hely van, mint a Hudsonban levő *„high lands,“* hol a vizzel bővelkedő folyam West-Point alatt, nagy sebességgel törtet át egy folyamszoroson, melyen sziklahátak huzódnak el, s csak igen keskeny járást engednek. Itt jár éjjelenkint a két négyemeletes gőzös „New-World“ és „Isaac-Newton,“ melyek a világnak legnagyobb folyamgőzösei, és pedig minden este 7 órakor az egyik Albanyból, a másik pedig New-Yorkból szemközt indul és igy az egyik mintegy 10 órakor este, a másik pedig 3 órakor reggel éri el e helyet.

A Felső-Missisippi, melyet Prairie du Chientől St. Paul-ig (Minesottában) bejártam, magas sziklapartokkal bir és keskeny, azonkivül oly kanyarulatokkal bővelkedik, mint Tiszánk.

Miután Amerikában többnyire csak pénznyerés végett utaznak, azért az ottaniaknak majdnem második természetévé vált, kéjutazásoknál is megtartani a sietséget, s rendesen oly vonalat választnak, melyen az éjt gőzösön tölthetik; a hirdetmények szerint *„to have a pleasant nights rest“* (hogy kellemesen tölthessék az éjet.)

Az amerikai gőzösök szerkezete már annyiszor iratott le, hogy ezeket nem ismétlem. Ezek utánozását láthatni az alsó Dunán, noha a dunai hajóknál az alvóhelyiségek belszervezete az amerikaiakhoz hasonlitva, tökéletesen kényelmetlen, mert a new-yorki hajókon minden utazó kivánságára naponkint 2 ujforintért egy igen csinos kabin áll rendelkezésére; olyanok pedig, kik ezen kiadást sokalják, az alsó helyen levő igen tiszta hálóhelyeket használhatják.

A teher-szállitásra nézve figyelemre méltók az ugynevezett *tug* vagy *taw-boats* (vontatóhajók), melyeknek alkalmazását a magyar gőzhajózási társaságnak ajánlanám.

Különös gondot forditanak az amerikaiak arra, hogy a kézmunkát gépek által pótolhassák, Szükséges is ez oly országban, hol a kézmunka igen drágán fizettetik. Amerikában a legbonyolodottabb mozditásokat gépek által viszik véghez s itt a mozgás áttételeinek (transmission) legelmésebb összeállitásait láthatni alkalmazva, ugy, hogy gyakran eszébe jut az embernek a Columbus-féle tojás, s a bámulás egy szerencsésen és könnyen keresztülvitt eszmén épen oly nagy, mint a bőszuság afölött, hogy ezen dolgot más találta ki.

Sok megbecsülhetlen készületet és gépet láttam gyakorlatban, melyek bár Amerikákan 10 éven tul vannak alkalmazásban, Európában még mindig tökéletesen ismeretlenek.

Megemlitem például az Egyesült-államokban alkalmazott *bagger* vagy *ágymerő-gépeket*. Az itt alkalmazásban levő szerkezet feltalálása már 12 éves, és azóta többször valtoztatva s javitva, a legkitünőbb szolgálatot eredményezik, mert itt a gép kezelésére 5 ember elég, holott a jelenleg Európában használt merőgépeknél ugyanily eredmény elérésére, az emlitett napszám háromszoros mennyiségben is alkalmaztatik. Az amerikai baggerok kétszer annyi napimunkát visznek véghez, mint az esetlen lánczokkal (paternoster) ellátott európai gépek, melyek egy hajóban alkalmazva bizonyos mélységhez vannak kötve. Az amerikai ellenben gépével, a vizből merési munkáját megkezdve, magának a partba 25—30 láb szélességü csatornát képes ásni.

Ezt csak az amerikai gépek czélszerüségéről hozom fel példaképen.

Hol a vasut valamely viziut hosszabbitását képezi, ott az állomás közvetlenül a parthoz tétetik, vagy a legtöbb esetben a folyóban vagy tóban épittetik. Efféle állomásoknál ujabb időben a *wheat elevator*-ok sehol sem hiányoznak.

Ez egy neme a magtárnak, egy magas, többnyire fából épitett négyszegletü épület, keresztődző rekeszfalakkal, melyek az egész épitményt 8 vagy több közösen födött szekrényre osztják. — Ezen szekrények alól keskenyek s elzárható nyilásokkal ellátvák. — Földszint egy vagy néha két vasuti bejárás van, melyeken az előbb emlitett *wheat-car*-ok (gabona-szállitó kocsik) behozatnak, és tartalmukat egy, a földszinti padlózatban levő mélyedésbe üritik, mi a kocsik kinyiló ajtóinak segitségével időveszteség nélkül eszközöltetik.

A nyilásba leeresztett gabonatömeg egy meritő gép (paternoster) által, melynek alsó dobja a gyüjtő-mélyedésben forog, az épület közepében az egész magasságra emeltetik és szükség szerint alkalmazható csövek által a magtár féle szekrényekbe eresztetik. Itt marad a gabona feltöltve, mig a teherszállitó hajók megrakodnak.

Egy a dock felé fekvő szekrény, a gabonának mérleg általi mérésére szogál, mert Észak-Amerikában nagyobb gabonamennyiségek suly szerint vétetnek számitásba. Ezen szekrények szerkezete igen egyszerü. Egy másik gabonatartó tizedesmérlegben nyugszik és tele töltetik, ha a kivánt mérték fel van töltve, csak fenekének nyilását kell megnyitni, mely a gabonát csöve utján a hajóba ereszti.

Ha pedig egy magtárféle szekrény egész tartalmát akarják hajóra rakatni, akkor azt fenéknyitás által a gyüjtő mélyedésbe üritik, honnét azután a mérleggel ellátott szekrénynek merögéppeli megrakása a csöveknek megigazitásával egy uttal történhetik.

Ezen eljárás a leirásban körülményesebbnek látszik, mint a valóságban, mert általa egyszerre több munka végeztetik, t. i. mig a szállitókocsik vagy a magtárszekrényeknek egyike kiürittetik, azalatt a gép gabona mérésére is használtatik.

Ezen szervezet czélszerüségét legjobban bizonyithatja azon körülmény, hogy az angolok ezen gépezetet Kanadában minden hozzáadás nélkül változatlanul alkalmazzák.

Az elevatorok haszna tömérdek. Egy ily gép egy munkanap alatt 60,000 bushel gabonát (az az 35,400 bécsi mérőt) rakott át s ehhez a mintegy 15 ló erejü gőzgépen kivül csak öt személy szolgálata volt szükséges.

Kévés György építész
(Spartakv)

Részt vett az alábbi pályázaton
/rajz, szepró/

Dr. Gyöngyösi István: Nemzetközi szervezetek – UNIDO – IAEA – központja – Bécs, tervpályázat, 1969

Magyar Építőművészet 1970/2 8 old.

Kevés György

Tokár György: Villamossági Művek székháza /Farkas Ipoly, Kevés György, Mészáros Géza./ - Műszaki Tervezés, 1967, 1o. sz. 11-13. l.

Az 1967. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Ért. 197o. 1.sz. 68-1o7. l./

72. l.

Kévés György

F/arkas/ I/poly/: Ganz Villamossági Müvek székháza, Budapest /terve/. /Farkas Ipoly, Kévés György, Mészáros Géza épitész/. - Magyar Epitőmüvészet, 1966, 15. évf., 2.sz., 12. l. - Képekkel

Az 1966. évi magyar müvészettörténeti irodalom bibliográfiája /MüvtTört. Ért. 1969.3.sz., 243-283. l./ 247. l.

ll. D. U

KÉVÉS György

az Ipari és Mezőgazdasági Tervező

Vállalat dolgozója

I. díj

Értékelték a telefonfülke tervpályázatot

Magyar Nemzet 1962. junius 20. 3.l.

M.D.K.

Kévés György épitész

IPARTERV

Acélöntöde, Győr.

modellfotó, repr.

Magyar Épitőművészet, 1968/1. 7.1.

Kévés György épitész

M.D.K.

IPARTERV

Ganz Villamossági müvek székháza Bp.

Társtervező: Farkas Ipoly- Mészáros Géza

Épitésvezető: Schmidt István

Magyar Épitőművészet 1966/2 . 12.1.

M.D.K.

Kévés György épitész

Résztvett a pályázaton II. dij

Társtervezö: Balázs György

repr.

Szanyi József: Budai Várnegyed lakóház terv-pályázata
Magyar Építömüvészet 1964/1 8-12. l.

Kévés György épitész M.D.K.

Részt vett a Szentháromság tér 7-8 sz. foghijtelek beépitési tervpályázatán.

Társte vező Balázs György

Modern lakóházak épülnek a Várban

Magyar Nemzet 1963. október 2. 3.1.

Kévés György

A Élöntöde szociális épülete, Győr. Épitész: Kévés György, Statikus: Molnár Zoltán. - Képes ismertetés.

Borsodi sörgyár iroda- és szociális épülete, Miskolc. Épitész: Kévés György, Statikus: Selmeci Józsefné. - Képes ismertetés.

Magyar Épitőművészet, 1969. 2. sz. 45. l.

Kévés György

Lakóépület, Budapest, I. Szentháromság tér 7-8. Építészek: Balázs György, Kévés György, statikus Komlóssy István. - Képes ismertetés.

DÉMÉRT csónakház, Csepel. Építész: Kévés György, statikus Zug János. Képes ismertetés.

Magyar építőművészet, 1969. 2. sz. 44. l.

Kévés György

Állami Vakcinatermelő Intézet, Budapest. Épitész: Kévés György, statikus Selmeci Józsefné, vasszerkezet: Hidasi Lajos, - Ismertetés, képekkel /fotók: Bognár János és Lelkes László./

Magyar Épitőmivészet, 1969.2.sz. 43. 1.

Kévés György

a miskolci Tiszai pályaudvar 1968-as tervpályázatán megvételben ré szesült 15.sz. pályamü egyik építén tervezője.

Molnár Péter: A miskolci Tiszai pályaudvar tervpályázata, 1968. - Magyar Építőművészet, 1969.2.sz. 3.l.

Kévés György

az alábbi pályázaton 10.000 forintos megvételben részesült 26. sz. pályamű egyik szerzője.

Román András: Lébény községközpont tervpályázata, 1970. - Magyar Építőművészet, 1970.6.sz. 2-6. l.

MDK

Kévés György, építész

Egyik tervező.

— : Emlékmű

Pest - Buda egyesítésének 100. évfordulójára

12.

ESTI HIRLAP, Br. 1971. febr. 12.

MDK

Kévés György, építész

Meghívták pályázatra.

—: Emlékmű Készül Pest-Buda egyesítésének 100. évfordulójára 8.

Népszabadság, Bp. 1971. febr. 13.

Kévés György

K.Gy.: Társasházak, Budapest, XI. Meredek utca. Épitész: Kévés György, épitész-munkatárs: Földváry Éva, statikus: Komlóssy István. /ismertetés, képekkel; fotók: Hamula Endre./

Magyar Épitőművészet, 1971. 1.sz.

21-23. 1.

Kévés György

Résztvesz a Pest - Buda egyesítésének 100. évfordulójára kiírt emlékmű pályázaton

Nagyszalva 1971 II. 13

Kévés György

építész műve: acélöntöde Győrben. - Magyar Építő-
művészet, 1968. 1. sz. 7. l.

Az 1968. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája. - Müvtört.Ért. 1971.2.sz. 149-182. l.

154. l.

Kévés György

K.Gy.: Kohó és Gépipari Minisztérium Székháza, Bp.II. Mártirok útja. - Építészek: Farkas Ipoly, Kévés György Mészáros Géza. Statikusok: Komlóssy István, Selmeci Józsefné. Gépészek: Hackl Tibor, Kovács Dezső, Kovács Gusztáv, Ramolya György. Belsőépítészek: Nyiri László, Gergely Gábor. Ut- és tereprendezés: Zsigó László. - Ismertetés.

Magyar Ép.MGv, 1971. 4. sz. 21-24. l.

Kévés György építész

MÉSZ PROGRAM

1975

NOVEMBER

MAGYAR ÉPITŐMŰVÉSZEK SZÖVETSÉGE
Budapest VIII. Dienes L.u.2. Tel.: 339-580

November

14

péntek délután 5 órakor

A szovjet kultura napjai alkalmából hazánkba látogató Nyikolái SETETYILNYIKOV épitész, a Szovjet Epitőművészek Szövetsége Vezetőségének tagja diavetitéssel kisért előadást tart

"A szovjet épitészet legujabb törekvései"

cimmel.

November

19

szerda délután 5 órakor

IFJUSÁGI TAGOZAT RENDEZVÉNYE

Beszélgetés KÉVÉS GYÖRGY épitésszel

November

21

péntek — délután 5 órakor

DR. KŐSZEGFALVI GYÖRGY, a VÁTTI tudományos igazgatóhelyettese előadást tart

"Településfejlesztés és környezetvédelem"

címmel.

Elnöki: Dr. Mácsényi Mihály egyetemi tanár

November

28

péntek — délután 5 órakor

"NYIREGYHÁZA CSALÁD U. LAKÓTELEP"

c. tervpályázat nyilvános ismertetése és vitája.

Előadó: Zoltai István építész
Opponens: Plesz Antal építész

A kiállítás anyaga 1975. november 25-től naponta 10 és 17 óra között tekinthető meg.

K Ö N Y V T Á R

Könyvtári órák: hétfő - kedd 1/2 4-től 1/2 6-ig
péntek 1/2 4-től 1/2 6-ig

Könyvtárunk uj beszerzései:

VÁROSÉPITÉS

BERNÁT Tivadar - BORA Gyula - FODOR László: Világvárosok nagyvárosok.
Bp. 1973, Gondolat. 352, (1) 1. 52. t. illusztr.

GERLE György: Környezet és településhálózat.
Bp.1974, Akad.K. 301. 1. 2 t.

KRESS, Siegfried - RIETDORF, Werner: Wohnen in Städten.
Berlin, (1973) Verl. für Bauwesen. 288 1. illusztr.

WHITTICK, Arnold: Encyclopedia of Urban Planning.
New York - St. Louis - San Francisco, (1974), McGraw-Hill.
XXI, (1), 1218 1

KERTTERVEZÉS

GREINER, Johann - GELBRICH, Helmut: Grünflächen der Stadt.
Berlin, 1974, Verl. für Bauwesen. 192 1. illusztr.

Der grosse Gartenkatalog. (Hrsg. Ottmar Strebel.)
(Stuttgart), é.n. Fachschriften Verl.223,(41) 1. illusztr.

MICHAELI-ACHMÜHLE, Petra - OLDEHOFF, Wilfried:
Baseln und Bauen im Garten.
(München-Gütersloh-Wien, 1972), Bertelsmann. 157,(1) 1.
(8) t. illusztr.

ROSEN, Ike: Im Grünen Wohnen.
München, (1973), Südwest Verl. 192 1. illusztr.

ÉPITÉSZET ÁLTALÁBAN

BLASER, Werner: Mies van der Rohe.
London, (1972), Thames and Hudson. 203. 1. illusztr.

BOESIGER, Willy: Le Corbusier.
London, (1972), Thames and Hudson. 254. 1. illusztr.

BÜREN, Charles von: Hauser + Menschen.
Bern - Stuttgart, (1974), Hallwag Verl. 192 1. illusztr.

CRESTI, Carlo: Wright: Il Museo Guggenheim.
(Firenze, 1965), Sadea. (4) 1. 28 t.
(Forma e Colore 65.)

ERVIN, Aarne: Raportti Rakennetusta Ympäristöstä.
(Helsinki, 1970), Suomen Arkkitehtiliitto. 167 1. illusztr.

HAJNÓCZY Gyula: Irak építészete.
(Bp.) 1974, Corvina, 122 1. illusztr.
(Az építészet világa 5.)

HAMMACHER, A. M.: Le Monde de Henry van de Velde.
(Anvers-Paris, 1967, Ed. Fonds Mercator - Librairie Hachette.
353, (5) 1. illusztr.

HOFFMANN, Gertl: Architekturführer Stuttgart und Umgebung.
Stuttgart, (1971), Hoffmann. 95 l. illusztr.

MOLNÁR, József: Macaristan'daki Türk Anitlari. - Monuments Turcs en Hongrie.
Ankara, 1973, Türk Tarih Kurumu Basimevi. X, 48, LXIX l. illusztr.

NAGY Elemér: Erik Gunnar Asplund.
Bp. 1974, Akad. K. 32 l. (25) t.
(Architektura.)

NEUFERT, Ernst: Bauentwurfslehre.
(Düsseldorf), 1973, Bertelsmann. 479 l. illusztr.

Suomi rakentaa 1965 - 1970.
(Helsinki, 1970, Sanomapaino. (120) l. illusztr.

KÖZÉPÜLETEK

BACH, Anita - DRIEFER, Hans-Joachim - GROSS, Peter:
Gaststätten in historischen Bauten.
(Berlin, 1973. Verl. für Bauwesen.)
199. l. illusztr. 2

BOEHLKE, Hans-Kurt: Friedhofsbauten.
München, (1974), Callwey. 148 l. illusztr.

Freizeit - Sport - Erholung. - Leisure - Sports - Recreation.
Stuttgart, (1974), Krämer. XX, 81 l. illusztr.
(Architektur Wettbewerbe 78.)

GRABNER, Horst: Eisenbahn-Hochbau.
Berlin, (1973), Verl. für Verkehrswesen. 288 l. illusztr.

(KREKLER, Bruno): Verwaltungszentrum.
München, (1971.) Callwey. 75 l. illusztr.

OBERG, Peter: Fertiggaragen.
Wiesbaden - Berlin, (1974), Bauverl. 132. l. illusztr.
(Wohnen + Werken)

Der Schwimmbad- und Sauna-Katalog.
(Hrsg. Ottmar Strebel.)
(Stuttgart), é.n. Fachschriften Verl. 383 l. illusztr.

LAKÓÉPÜLETEK

Der Ein- und Zweifamilienhauskatalog. (Hrsg. Ottmar Strebel.)
(Stuttgart), é.n. Fachschriften Verl. 544 l. illusztr.

Einfamilienhäuser einzeln und in Gruppen. (Hrsg. von Paulhans Peters.)
München, (1972), Callwey, 104 l. illusztr.
(Baumeister Querschnitte 12.)

Fertighaus-Katalog. (Hrsg. Ottmar Strebel.)
(Stuttgart. é.n.) Fachschriften Verl. 636 l. illusztr.

KELÉNYI György: Kastélyok, kuriák, villák.
(Bp. 1974.), Corvina. 122, (1) l. illusztr.
(Építészeti hagyományok.)

KOBOSIL, Frantisek - KOLÁCEK, Stanislav: Rodinné domky v zahranici.
Praha, 1972, Naklad. Technické Literatury. 307 l. illusztr.

MEYER-EHLERS, Grete: Wohnung und Familie. Mitarb. von S. Rughöft.
Stuttgart, (1968), Deutsche Verl. 211 1. illusztr.

MUSIL, Jiri: Lakásszociológia.
(Bp.) 1974, Kossuth K. 368, (2) 1.

Az esetleges programváltoztatás jogát fenntartjuk.

TTI ROTA 75445

Kévés György

Az Ipari Épület Tervező Vállalat mérnöke, akit az Ybl Miklós-dij II. fokozatával tüntettek ki,-irja a lap: "Dijak, kitüntetések - 1973" cimmel.

Élet és Irodalom, Bp. 1973. ápr. 7.
XVII. évf. 14. sz. 2. lap.

Kévés György, építész

Az egyik tervező.

A épület: fényképe.

Veszprémi Miklós: Korszerű-e az új esztergomi művelődési ház? 7.

Népszabadság, Bp. 1972. febr. 29.

Kevés György épiten

Ki árulhat a metróban?

Lassan nem lesz hová lépni a metróállomásokon. Minden talpalatnyi helyen bódék, automaták állnak, a legkülönbözőbb portékákat kínálva. Vásárolhat az utazó chips-et, hozzá colát, könyvet, újságot, kenyeret és CD-t. Majd' mindent lehet, csupán a mozgólépcső elérése jelent némi akadályt. A BKV Metró- és HÉV-igazgatóságánál arról érdeklődtünk, milyen üzletek leköltözése várható még. Kérdéseinkre *Kiss Barnabás*, az igazgató főmunkatársa válaszolt.

– Nekem úgy tűnik, hamarosan ehetünk, alhatunk, ihatunk stb. a metróban, csak éppen közlekedni nem lehet vele. A legutóbb éppen a Süss Kft. nyitott üzleteket. Nem érzik túlzsúfoltnak az állomásokat?

– A jelenlegi helyzetet nem tekinthetjük állandósultnak. A Fővárosi Közlekedési Felügyelet ugyanis rendeletet ad ki a közeljövőben, amelyben meghatározza, hogy a metróállomások területének hány százalékát adhatjuk bérbe. Ebben valószínűleg 20–30 négyzetméterben maximálják majd a kereskedelmi célra bérbeadott helyiségek állomásonkénti összterületét. Ezt a számot azonban az állomás forgalma is befolyásolja, így az arányok sem változnak lényegesen. A Deák téren akkor is több árusítóhely lesz, mint például a Lehel téri állomáson.

– Vagyis minden marad a régiben.

– Ezt nem mondanám. Az eddig megkötött bérleti szerződéseket nem szeretnénk felbontani. Ezzel együtt mégis rendezni kívánjuk a helyzetet: a bódékat szeretnénk épített üzletekkel felváltani és áthelyezni az állomások azon részére, ahol kiesnek az utasáramlás irányából, mivel a jelenlegi elrendezésben bizonyos fokig valóban zavarják az utasforgalmat.

– Több üzlet tehát nem épül az állomásokon?

– Bővítés nem áll szándékunkban, csak a szinten tartás.

– Mi történik akkor, ha veszélyhelyzet alakul ki az egyik állomáson. Nem zavarhatja a mentést a sok kis üzlet, automata?

– Rendelet szabályozza, hogy veszélyhelyzetben mit kell tenniük a kereskedőknek, milyen módon akadályozhatják legkevésbé a mentést.

– Milyen feltételekhez kötik az üzletnyitást?

– Alapfeltételünk, hogy viszonylag kis alapterülettel nagy bevételt hozó tevékenység legyen, amely illeszthető a metró működési rendjéhez. Ötféle tevékenységet preferálunk: Újságárusítás, könyv- és CD-eladás, pattogatott kukorica, péksütemény, illetve az automaták csomagolt élelmiszerrel, illetve dobozos italokkal. Ezek a jelenleg működő üzletek, de nem zárkózunk el mástól sem; ha az nem ütközik a hatósági előírásokkal.

– Milyen bevételt jelent ez a metrónak?

– A bérleti díjak éves szinten több mint 200 millió forint pluszbevételt jelentenek.

Sz. A.

SZAKSZEMMEL

További gondolatok a metrókérdésről, hidakról és a környezetvédelemről

Varga Márton fővárosi képviselő úrnak a délbudai metró ügyében megjelent, a fővárosi önkormányzat közlekedési ügyosztály vezetőjével vitázó cikkéhez szeretnék néhány gondolatot hozzáfűzni, melyben az Erzsébet hídi villamos visszaépítését javasolja, s a délbudai városrész Pestre menő forgalmát metró helyett a négy hídon (Erzsébet, Szabadság, Petőfi és Lágymányosi) közlekedő villamosjáratokkal javasolja lebonyolítani.

Egyik alápvető hibája Varga úr okfejtésének, hogy matematikai szempontból hibás! A négy hídon általa felsorolt villamosvonalak kapacitása csak akkor volna 40 ezer, ha azok a hídfőben visszafordulnának. Mivel azonban például a Bartók Béla úton kénytelenek egymással találkozni, a 40 ezer férőhely már csak álom. Hogy is nézne ki a Bartók Béla út közlekedése Varga úr szerint? Az általa is említett nagykörúti példa alapján 34 darab hosszú (nagykörúti méretű) szerelvény a Szabadság híd, ugyanennyi az Erzsébet híd felé. Ha ehhez hozzászámítjuk a középbudai villamosokat (remélem nem kívánja megszüntetésüket) akkor az útvonalon 90 villamosszerelvénynek kellene irányonként áthaladni! Matematikailag 40 szerelvény a maximum, amelyet egy jelzőlámpákkal teletűzdelt útvonalon még elbír (az evvel járó rendszeres villamostorlódások jól mérhetők a Móricz Zs. körtér előtt). A 90 szerelvény azt jelentené, hogy a Móricz Zs. körtértől gyalog kellene az álló villamossoron végigmenni (ha össze lennének nyitva).

A Bartók Béla úton a Pest felé biztosítható villamosférőhelyet nem lehet a mai hatezer körüli értékről megnövelni. Ez pedig a legfontosabb két belső hídon kevesebb mint harmadát jelenti a Varga úr által elképzeltnek. Hasonló matematikai problémát vetne fel a 4-es kifordítása a Fehérvári útra. Ott is túlhaladná a villamosmennyiség a kezelhető mértéket. Ha pedig csökkenti a 47-est, akkor hogy jön ki a metrót pótolni hivatott 40 ezer férőhely?

Másik – számomra érthetetlen – gondolatmenete a cikknek az utazások céljával kapcsolatos. Mintha minden utasnak egyetlen szempontja a metróhálózat mielőbbi elérése volna! A délbudai körzetből nem dolgozni, ügyeiket intézni indulnának az emberek, hanem metrózni.

Hosszú évek tapasztalata, hogy az utazóközönség legfontosabb igénye, – főleg a rendszeres napi utazások esetén – a lehető legrövidebb idő alatt, megbízhatóan eljutni utazási céljához. A metrókapcsolat csak akkor szempont, ha ezt a célt szolgálja, egyébként értéktelen! Harmadik aggályom Varga úr közlekedési rendszerével, hogy működik-e?

Minden felmérés, számítás eredménye azt mutatja, hogy a délbudai utazások túlnyomó része – mint más városrészeké is – a városközpont felé, a Nagykörúton belüli területre irányul. Ennek kiszolgálásra volna hivatott a metró is. (Mellesleg csak első ütemében a Kálvin térig, – kizárólag építési és anyagi okokból – a továbbépítés elmaradása fel sem merült.) Hogyan szolgálná e feladatot például az 1-es villamos?

Összeszedné a kelenföldi utasokat, akiket körülbelül annyi idő alatt, amíg ma a 7-es autóbusszal a városközpontig elérnek, elvinné a Népligeti metróállomáshoz. Átszállás után 10 perc múlva lennének ott, ahol a velük egyidőben busszal indulók!

Két eset lehetséges: Ha hajlandó lesz csúcsórában 5–6 ezer ember napi rendszeres 5–6 km-es kerülőre, újabb matematikai probléma keletkezik. A metró ugyanis ekkora tömeg felvételére nem képes, az É–D metró 30 százalékos kapacitástartalékkal nem rendelkezik. De nincs kapacitása ilyen célú utazások lebonyolítására a 2-es villamosnak vagy a K–Ny metrónak sem. (Nem beszélve arról, hogy utóbbi már félórás kerülőt jelent.) A rendszer – ha működik – ilyen következményekkel jár.

Ha viszont a közönség nem hajlandó a kerülőre, marad a 7-es autóbuszcsalád további megtartása, az összes gazdasági (a vonal közel háromszor sűrűbb az autóbusz célszerű, gazdaságos tartományánál) és környezeti hatásával. (Melynek pénzbeni kifejezésére elfogadott számítás nálunk nincs.)

Nagyon csodálkozom, hogy azok a környezetvédelmi szervezetek, (közöttük a Zöld Alternatíva Párt is), amelynek az utóbbi években annyi energiát fordítottak a Bocskai úti átmenő kamionforgalom megszüntetésére, szó nélkül elmennek annak 3-4-szeresét kitevő nem rendeltetésszerűen használt autóbuszforgalom mellett.

Pedig ugyanaz a motor, azonos nagyságrendű a járműtömeg, ugyanaz a környezetszennyezés.

Már korábban, *Fleischer Tamás* közlekedéssel kapcsolatos cikkét olvasva úgy éreztem, hogy kialakult egy kör, amely valamilyen – számomra áttekinthetetlen – ideológiai alapon ellenzi a metrót, s tesz meg mindent a délbudai metró megvalósítása ellen.

Kovács István

Ha elromlik a porszívó...

A nagytakarítás nem tartozik éppen a legkedveltebb időtöltéseim közé. Sőt... Éppen ezért mindig nehezen szánom rá magam, hogy előrángassam a sufniból a porszívó minden egyes darabját, és az összerakás után nekilássak a takarításnak. Először persze az utálatos portörlésen és pókhálózáson kell túlesni. Ehhez képest a porszívózás gondolata is már leányálomnak hat. Végre minden kellemetlen lépést letudva jöhet a „kellemes" porszívó. A várva várt hang azonban sehogy sem zúg fel, és az embert eszi a méreg, hogy egyáltalán minek kellett hozzálátni ehhez az undok takarításhoz?

Hogy miért romlott el a porszívó? Ennek számtalan oka lehet. A legtöbbször a hiba oka a helytelen használatból ered. Aki valóban „jól" szeretne bánni a szerkezettel, minden takarítás után ki kellene tisztítania a porzsákot. A papírból készült zacskókat pedig három-négy alkalom után tanácsos kicserélni. Visszatérve a meghibásodásra: a leggyakoribb, ha a csapágy szennyeződik be, ami a rosszul vagy egyáltalán nem visszahelyezett porzsákból adódik. Ilyenkor ugyanis a kosz a rendeltetési helye helyett a motorba jut. Mivel a csapágyak nem javíthatók, minden esetben cserére van szükség, ami körülbelül 2000 forintba kerül. A csapágyaknak egy átlagos háztartásban az ideális élettartama három legfeljebb öt év. Másik gyakori hiba az úgynevezett szénkefék elkopása. Gyakran előfordul, hogy a tekercsek égnek le a túlhevült motor miatt. Ezt is a porzsák eltömődése okozza, mivel a kosszal beáramló levegő hűti a motort. A volt NDK-ból származó porszívókban már nem éri meg a motorcsere, a modernebb elektronikus vezérlésű típusokban egy pótlás 2000 és 4000 forint körül alakul. Ha egy komplett vezérlés megy tönkre a javítás körülbelül 5000 forintba kerül.

Veres Anna

Néhány budapesti porszívószerviz címe:
Kerepesi út 17.,
Thököly út 19.,
Krisztina körút 23.,
Kelenföldi városközpontban, az Etele út és a Tétényi út sarkán,
Damjanich utca 18.

Sziklák ablakokkal

Kárpátoktól ölelt kicsiny honunk építészete csupa applikáció. Zömmel egyszerű geometriai forma, amelyeket tervezőink gyakorta a reájuk illesztett erkélyekkel, s egyéb funkcionális elemekkel tagolnak, majd – hogy a stílus korszerűségét is kifejezzék – e balkonok mellvédrácsait, ablakait színes fémekkel, képzettársításokat rejtő motívumokkal ékítik. Ez az építészeti gondolat megkerülésének általános gyakorlata. Kévés György eltávolodott e praxis kényelmétől: háza a modern architektúra érvényesebb megközelítésében fogant. Az épületet magát, a tömeg egészét választotta megformálandó anyagnak. A fő formákat sommásan, egy elvből kivonva fogta össze.

Heteken át, szinte naponta mentem el a Bécsi út–Üröm út sarkát lezáró ház előtt. Miközben mindenhol az új házakat, építkezéseket fürkésztem, tekintetem ezen a házon minduntalan tovasiklott. Vajh' miért – tettem föl a kérdést magamnak –, hogy az éber, ám kritikai szemlélődés helyett pszichém a tudattalan sötét vermébe bocsátja le e ház látványának információit? Miért, hogy bár megannyi jó vagy rossz, hasonló funkciójú építmény kínálja magát a megítélésre, mialatt ezzel a házzal oly nehéz kezdeni bármit is? Annyira rossz talán? Erre biz' határozott ki tudját mondanék, ha tekintetbe veszem, mily tapintatosan igyekszik illeszkedni környezetéhez, valamint vakmerőségét is méltányolom, amiért arcát alkotja két utcasornak, – ezáltal töltve be a számára szabott városkapu funkcióját. De jaj, a lélek mélyéről két élére állította Domus Áruház képe kavarog föl sötétben, amint legnagyobb sík felületeikkel egymásnak feszülnek. Démonikus tömbök, távoli felhőkbe vesző büszke dolomitszirtek – ablakokkal –, amelyek mégis valamiképp a csupasz szavannák unalmát sugallják.

Kévés György háza a Bécsi úton RÉDEI FERENC FELVÉTELE

Íme, a forma önmagát leplezi le. Hiába, az itt is felbukkanó motívum; a függőleges üveg félhengerek apró négyzetes osztása csak amolyan kötelező engedmény a *posztmo*dernnek. Nem a *pomo*ban lehetőségként szunnyadó formai változatosságnak, mindössze a díszítgetős-sminkelős hazai gyakorlatnak. Ha ez a ház homogén üvegformák és a fehér mészhomok téglák alkotta matt hasábok szerves kompozíciója lenne, úgy az építészeti gondolat következetesen és tisztán érvényesülhetett volna. Ám a domus áruházak art-decós fellazítása csak azt árulja el, hogy a tervező mégsem a jelenkori formavilág, hanem a hetvenes években érvényben lévő tömegalakítási szemlélet fogja.

Szép lehetőség tűnt tova itten. Úgy születhetett volna meg a sarki ház, hogy a hagyomány biztonságot adó ereje oldódott volna föl egy mai tömegalakítási módban. Nálunk csak nagyon kevesek gondolkoznak így. A funkcionalizmus kiégése, vulgarizáló hitelrontása után az eredeti formakészlet és az egykori megközelítés pozitívuma (a sommás tömegalakítás) kelhetett volna új életre, ehelyett a hetvenes évek áporodottsága szorult a súlyos tömbök közé. E tekintetben pedig mit sem számítanak a maiságot képviselő ablakok.

Ez persze csak a külső vékony máz, képlékeny burok a kétségkívül friss szellemű alaprajz, térformálás körül, s ebből az is kitetszik, hogy két ellentétes irány oltotta ki egymást. A téri funkcióból, valamint a városképi szerepből eredők, s ez utóbbi hibái maga alá gyűrték az előbbi erényeit.

Lelkem vihara továbbra sem csitul. A tikkasztó unalomtól valahogy mindig izgalomba jövök. A megválaszolatlan, mert megválaszolhatatlan kérdések kora lejárt. Átadom magam a tudattalan egészséges szelekciójának, s ezentúl majd a másik utcán megyek.

Bojár Iván András

LAPOZGATÓ

Új kertváros a Péterhegyi lejtőn

A terület különös védelmet kap

Festő ecsetjére kívánkozik a Kamaraerdőre nyíló panoráma a Péterhegyi lejtőről. A Balatoni út, Péterhegyi út, Hosszúréti patak és Péterhegyi lejtő által határolt, kedvező déli tájolású, gyümölcsösökkel, épületekkel rendelkező területet az ésszerű, két-három méter széles egyedi természeti értéket jelentő Hosszúréti patak völgye határolja. A kerület egyik legszebb, legértékesebb területe a 15 hektárnyi összefüggő, beépítetlen Péterhegyi lejtő.

1988 óta döntő részben OTP-tulajdon a terület, amelyet tavaly különös védelmet igénylő lakóövezetté minősítettek át. Ezer négyzetméteren négy lakás építhető (magassági korlátozással!), és a beépített terület nem haladhatja meg a tizenöt százalékot!

A kerület önkormányzata az OTP kezdeményezésére megrendelte a Péterhegyi lejtő részletes rendezési tervét. Az OTP kívánalmainak megfelelően zömmel egy- és kétlakásos épületeket javasolnak változatos utcavezetéssel és azzal az igénnyel, hogy a lakótömbbelsőkben összefüggő zöldterületek alakuljanak ki.

Nem épülhetnek sufnik, raktárak, garázsok, ezért például csak a lejtős területeket kihasználó támfalgarázsokat építhetnek.

A lakóépületek megközelítését átmenő forgalomtól mentes, csendes járdákkal és autóúttal biztosítják, melyeket fasorok szegélyeznek. Így átmenő forgalom nélkül elérhetők a lakások, elősegítve a családias hangulat kialakítását.

ÚJBUDA

A terv három kiemelt csomópontban közösségi létesítményeket, szolgáltatást biztosító épületeket javasol. Ezt kiegészíti a Hosszúréti patak melletti közpark. A patak mellett ligetes sétálóutcákat, pihenőtereket terveztek, melyek kapcsolódnak a később megépülő sport- és szabadidő-elgondolásokhoz.

A Balatoni út mellé kereskedelmi, szolgáltatólétesítmények kerülnek, melyek egyúttal védőfalat is jelentenek a forgalmas Balatoni út környezeti hatásaival szemben.

Közterületi parkolási igénnyel nem számol a terv. A Balatoni út melletti kereskedelmi létesítményeknél a parkolóhelyek megvannak. A terület központjában az üzleteknél a parkolást az épületek alatt oldják meg.

A közlekedési program kétütemű. Az első ütem szerint a Balatoni úti kapcsolat a „T" csomóponti kialakítások révén minden irányban megoldható. A közlekedési program második üteme a Rózsavölgyi út–Balatoni út, továbbá a Rózsavölgyi út–délbudai tehermentesítő út forgalmi kapcsolatát véglegesíti. A terület déli határoló útja nincs a Balatoni útra rákötve. A régi útpályát e kis szakaszon gyalogosúttá kell alakítani.

Interdiscount Cash+Carry, Budapest IV., Károlyi István u. 10. Nyitva: 10–18, Sz.: 9–13. Áfás árak!
CD – Beatles, Hendrix, Dylan, Shadows, Creedence, Santana, Elvis, Stones, Monroe, Hair, Animals, Celentano, Doors, Beach Boys, Steppenwolf, Soul-Rock-Klasszikus-Pop-Musical- Jazz, 500 különf.: 399 Ft/db, műholdvevő: beltéri, fej, tükör 15 999 Ft, motoros, forgathatós fej, beltéri, tükör 39 999 Ft, 2 család: 2 beltéri, twin fej, tükör 29 999 Ft, porszívó 1000 W 6999 Ft, gőzölős vasaló 1699 Ft, gyümölcscentrifuga 2799 Ft, filteres kávéfőző 1499 Ft, kávédaráló 1299 Ft, mikrosütő 18 lit. 16 999 Ft, szendvicssütő 2999 Ft, friteuse 3 lit. 3999 Ft, hajszárító 599 Ft, kenyérpirító 1999 Ft, elektromos kés 1499 Ft, minigrill 4599 Ft, ventilátor 1899 Ft, mixer 1999 Ft, rádió 239 Ft, CD-videó-audiótartó 399 Ft, televízió antenna 1099 Ft, cipő 299 Ft, férfiing 399 Ft, póló 199 Ft, teniszszett 249 Ft, Pampers 499 Ft, szappan 15 Ft, Ariel 3,6 kg 799 Ft, Tomi 3,6 kg 499 Ft, öblítő 4 l 199 Ft, sampon 1 l 139 Ft, walkman 999 Ft, film: Konica SR 100/36 289 Ft, Scotch 100/36 199 Ft, Walkie-Talkie/2 db 599 Ft, farmer 399 Ft, JVC 5,25 DD 1 db 11,99 Ft/50 db/599 Ft, TDK 3,5 HD 939 Ft, Maxell 3,5 HD 959 Ft, 5,25 HD 639 Ft, 3,5 DD 679 Ft, 5,25 DD 479 Ft, aktuell 5,25 DD 179 Ft, Fuji 3,5 HD 879 Ft, 3,5 DD 629 Ft, White box 3,5 HD 479 Ft, 5,25 HD 299 Ft, Alcatel 5,5 DD 199 Ft, Verbatim 3,5 HD 999 Ft, 5,25 HD 639 Ft, Polaroid 3,5 HD 859 Ft, 3,5 DD 549 Ft, Nintendo -10 százalék, Siemens 5,25/IMB/96 TPI 199 Ft, Basf 3,5 HD 799 Ft, 3,5 DD 549 Ft, Sony 5,25 HD 569 Ft, Floppytartó doboz 100 db 439 Ft, Samsung írógép 11 999 Ft, Joystick Quickshot 299 Ft, Faxpapír 30 m 169 Ft, 50 m 269 Ft, 100 m 569 Ft/db, Adachi E–180 189 Ft, Sony E–240 399 Ft, Akai E–180 299 Ft, E–195 339 Ft, C–60 79 Ft, C–90 99 Ft, JVC E–180 299 Ft, C–60 75 Ft, C–90 85 Ft, Elekta C60 49 Ft, C 90 69 Ft divattáska 999 Ft, falióra 999 Ft, fénymásoló papír A/4 80 gr 299 Ft. TV 51 cm 27 999 Ft, 51 cm TXT 28999 Ft, 55 cm 29 999 Ft, Autóriasztó 2999 Ft, kézivarrógép 699 Ft., harisnyák 44 Ft. **Szuper árak!**

HANGVERSENY

ZENEAKADÉMIA (VI., Liszt Ferenc tér 8.). 31-én (19.30) Capella Savaria hangversenye. Vezényel: Németh Pál. Közreműködik: a Magyar Állami Énekkar. Karigazgató: Antal Mátyás. Fellép: Zádori Mária, Fers Márta, Németh Judit, Mukk József, Lisztes László, Pálfy László (ének). Műsor: Handel: Izrael Egyiptomban.

TÁRLATOLGATÓ

ANGELIKA GALÉRIA (I., Batthyány tér 7.). Tiszttartó Edit festőművész kiállítása.

AQUINCUMI MÚZEUM (III., Szentendrei út 139.). Istenek, katonák, polgárok című kiállítás.

BARTÓK BÉLA EMLÉKHÁZ (II., Csalán út 29.). Bartók Béla élete és művei. A Magyar Posta bélyegei Bartók Béláról.

BÁV Rt. KORTÁRS MŰVÉSZETI GALÉRIA (V., Bécsi u. 3.). Ligeti Erika szobrászművész kamaratárlata.

BELÜGYMINISZTÉRIUM BEMUTATÓTERME (VI., Andrássy út 55.). Két keréken – biztonságban című kiállítás.

BÉLYEGMÚZEUM (VII., Hársfa u. 47.). A világ postabélyegei. Kossuth-bélyegek. Kass János grafikusművész kiállítása.

BIBLIAMÚZEUM (IX., Ráday u. 28.). A régészet és a Biblia. A Biblia írás- és szövegtörténete. A magyar nyelvű Biblia története.

BOD ÉVA MŰTERMI KIÁLLÍTÁSA (II., Bimbó út 72.). Vázák, kerámiaszobrok, mozaikok árusítással egybekötött kiállítása.

BUDAPEST GALÉRIA KIÁLLÍTÓHÁZA (III., Lajos u. 158.). Pátzay Pál állandó kiállítása.

BUDAPESTI GOETHE INTÉZET (VI., Andrássy út 24.). A menekültek és Európa című kiállítás.

BUDAPEST KIÁLLÍTÓTEREM (V., Szabadsajtó út. 5. IV. fővárosi képző- és iparművészeti diákbiennálé.

CORVIN GALÉRIA (XVI., Thököly u. 13.). Szatmári Zsolt festőművész kiállítása június 2-ig.

CSEPEL GALÉRIA (XXI., Szent Imre tér 3.). Aknay János festőművész kiállítása június 2-től.

DARVAS POSZTERGALÉRIA (II., Fillér u. 19.). Művészposzterek kiállítása. Marc Chagall képeiből készült poszterkiállítás.

DOVIN GALÉRIA (V., Haris köz 1.). Mazzag István festőművész kiállítása.

DUNA GALÉRIA (XIII., Pannónia u. 95.). Zrínyifalvi Gábor festőművész kiállítása. Zsankó László festőművész kiállítása június 1-től.

EL KALÁSZI GALÉRIA (III., Dereglye u. 1.). Prudits Okuny Ella festőművész kiállítása június 3-ig.

ERDŐS RENÉE-HÁZ – KIÁLLÍTÓTEREM (XVII., Rákoshegy, Báthory u. 31.). Helytörténeti gyűjtemény. Néprajzi szoba. Merzse-mocsár dioráma. Mendlik Lajos festőművész kiállítása június 1-ig.

ERNST MÚZEUM (VI., Nagymező u. 8.). Identitás – Tizenkét művész Drezdából és Hamburgból.

ÉRI GALÉRIA (V., Ferenciek tere 5.). Gáyor Tibor, Mata Attila, Maurer Dóra, Bakos Ildikó, Sipauvicius Tamás, Swierkiewicz Róbert kiállítása június 1-jétől tekinthető meg.

FERENCVÁROSI PINCETÁRLAT (IX., Mester u. 5.). Babaház – Kiszely Melinda babatervező kiállítása.

FIATAL MŰVÉSZEK KLUBJA (VI., Andrássy út 112.). James King képzőművész kiállítása.

FRANCIA INTÉZET (I., Fő u. 17.). Kamill Major festőművész kiállítása.

GAZDAGRÉTI GALÉRIA (XI., Törökugrató u. 9.). Csutak Zsuzsa festőművész kiállítása.

HOPP FERENC KELET-ÁZSIAI MŰVÉSZETI MÚZEUM (VI., Andrássy út 103.). A kínai buddhizmus művészete X–XIX. század. Kínai buddhista szimbólumok vöröslakk tárgyakon.

IPARMŰVÉSZETI MÚZEUM (IX., Üllői út 33–37.). Magyar hagyományok az öltözködésben. Gorka Géza életmű-kiállítás.

JÓKAI-EMLÉKMÚZEUM (XII., Költő u. 21.). Jókai Mór emléktárgyai.

JÓZSEF ATTILA-EMLÉKSZOBA (IX., Gát u. 3.). József Attila-emlékkiállítás.

KASSÁK MÚZEUM (III., Fő tér 1.). Kassák az európai avantgárd mozgalmakban 1916–1928 című kiállítás.

KIÁLLÍTÁSI CSARNOK (XIV., Olof Palme sétány 1.). Benes József képzőművész kiállítása. I Am You – művészek az erőszak ellen – húsz művész akciója, szabadtéri plakátkiállítása.

KISCELLI MÚZEUM – FŐVÁROSI KÉPTÁR (III., Kiscelli u. 108.). Emlékek Pest-Budáról XVIII–XIX. század. Válogatás A Fővárosi Képtár XX. századi gyűjteményéből. Régi idők húsvétja kiállítás. Turányi Gábor építész kiállítása. Pak Imre Új képek című kiállítása.

KODÁLY ZOLTÁN EMLÉKMÚZEUM-ARCHÍVUM (VI., Kodály körönd 1.). Alkotóműhely. Emlékszobák.

KORINTHOSZI TEREM (Műjégpálya, XIV., Olof Palme sétány 5.). Kagyló-, csiga- és korallkiállítás. A kiállítás naponta 10–18 óráig látható, hétfőn szünnap.

KÖRMENDI GALÉRIA (II., Nagybányai út 25.). Gyarmathy, Sváby, Kokas, Gyémánt és kortárs képzőművészeti alkotások kiállítása.

LAKÁSMÚZEUM (III., Fő tér 4.). Kun Zsigmond néprajzi gyűjteményéből rendezett kiállítás.

LISZT FERENC EMLÉKMÚZEUM ÉS KUTATÓKÖZPONT (VI., Vörösmarty u. 35.). Liszt Ferenc egykori berendezett lakása a Zeneakadémián.

MAGYAR NEMZETI GALÉRIA (Budavári Palota). Modern éremművészet. FIDEM '94 – nemzetközi éremművészeti kiállítás. Farkas István festőművész kiállítása június 3-tól.

MAGYAR NEMZETI MÚZEUM (VIII., Múzeum krt. 14–16.). Magyarország népeinek története az őskortól a honfoglalásig. Kossuth Lajos-emlékkiállítás. Magyarország krónikája 1944.

MEZŐGAZDASÁGI MÚZEUM (XIV., Vajdahunyadvár). A magyar mezőgazdaság és állattenyésztés története. És hol a vidék zsidósága? – történeti és néprajzi kiállítás.

MTA ZENETÖRTÉNETI MÚZEUM (I., Táncsics M. u. 7.). A zeneélet és a hangszeres kultúra Magyarországon.

MŰGYŰJTŐK GALÉRIÁJA – AUKCIÓS HÁZ (V., Kossuth Lajos u. 12.). Képzőművészeti alkotások kiállítása. Festményárverés minden pénteken 17 órakor.

MŰVÉSZGALÉRIA (VII., Dohány u. 47.). Galambos Tamás kamaratárlata, megtekinthető munkanapokon 14–18 óráig.

NÉPRAJZI MÚZEUM (V., Kossuth tér 12.). Az őstársadalomtól a civilizációkig. A magyar nép hagyományos kultúrája. Magyarok Kelet és Nyugat közt – nemzeti legendák és jelképek. Fényképek parasztcsaládokról (időszaki kiállítás) 31-én zárva.

ÓBUDAI PINCEGALÉRIA (III., Fő tér 1.). Baksa József festőművész kiállítása június 5-ig.

ÓBUDAI TÁRSASKÖR PINCEGALÉRIÁJA (III., Kiskorona u. 7.). Herskó Judit kiállítása június 5-ig.

ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR ÉS KIÁLLÍTÓTEREM (Budavári Palota, F épület). Vitrintárlatban: Gyimesi Tamás kiállítása június 2-ig. Ars Liborum-sorozat: A napfény birodalma – festők a salernói partvidéken a XVIII–XX. században. A zeneműtárban: Lelkek a pányván – Reinitz–Ady-emlékkiállítás május 31-ig.

PATAKY GALÉRIA (X., Szent László tér 7–14.). Minigaléria: Az amerikai Békeszolgálat önkéntesei által meghirdetett poszterpályázat anyagának kiállítása.

PETŐFI IRODALMI MÚZEUM (V., Károlyi Mihály u. 16.). Petőfi és kora kiállítás. Móricz Zsigmond dolgozószobája. Déry Tibor dolgozószobája. Radnóti Miklós-emlékkiállítás. A Károlyi-palota története. Balassi Bálint-emlékkiállítás – Világjáró szerelem címmel. Verancsics Faustus-kiállítás.

Ágh Ajkelin-tárlat a Vigadóban

Június 12-ig tekinthető meg Ágh Ajkelin Lajos festőművész kozmikus témájú képeinek kiállítása a Vigadó Galériában.

POSTAMÚZEUM (VI., Andrássy út 3.). Postatörténeti kiállítás. Halló, itt Puskás Tivadar telefonja! c. kiállítás.

RÁTH GYÖRGY MÚZEUM (VI., Városligeti fasor 12.). Kína művészete. Japán művészete. Koreai írószoba a XIX. század végén.

ROCZKOV GALÉRIA (VI., Andrássy út 1.). Kopasz Tamás Papírképek című kiállítása.

RÓZSA GALÉRIA (I., Szentháromság u. 15.). Naiv képzőművészeti alkotások árusítással egybekötött kiállítása. Régi magyar népszokásokat, népviseleteket, a tanyavilágot ábrázoló képző- és iparművészeti alkotások bemutatója és árusítása.

RUTTKAI ÉVA EMLÉKSZOBA (II., Keselyű u. 6/A). Szeptember 30-ig látható péntek 15–18 óráig.

SEMMELWEIS ORVOSTÖRTÉNETI MÚZEUM (I., Apród u. 1–3.). Képek a gyógyítás múltjából.

SZÉPMŰVÉSZETI MÚZEUM (XIV., Hősök tere). Márványcsarnok: XVII. századi olasz barokk festészet. Metszettár: Lucas Van Leyden grafikai kiállítása.

SZOBORPARK MÚZEUM (XXII., Balatoni út). Szobrok és emlékművek a szocializmus időszakából.

TAM TAM GALÉRIA (XIII., Csanády u. 19.). Fiatal ismeretlen művészek munkáinak kiállítása megtekinthető csütörtökön 18–22 óráig, pénteken 20–23 óráig.

TERMÉSZETTUDOMÁNYI MÚZEUM (Nemzeti Múzeum épületében). Magyarország állatvilága. A földtörténet emlékei Magyarországon. Az őslények világa.

TÉR GALÉRIA (XI., Kosztolányi Dezső tér 4.). Macskássy Izolda állandó kiállítása.

TM GALÉRIA (V., Fehér hajó u. 10.). Kortárs művészeti alkotások kiállítása. Cziráki Lajos festőművész kiállítása.

VÁRFOK 14 MŰHELYGALÉRIA (I., Várfok u. 14.). Halmy József festőművész kiállítása.

VIGADÓ GALÉRIA (V., Vigadó tér 2.). Ágh Ajkelin Lajos festőművész kiállítása. Üvegtervezők Duna című kiállítása.

Farkas István-kiállítás a Galériában

Csütörtökön mutatják be a Nemzeti Galériában (D épület III. emelet) S. Nagy Katalin Farkas István című nagymonográfiáját, mellyel egy időben kiállítás is nyílik Farkas festményeiből

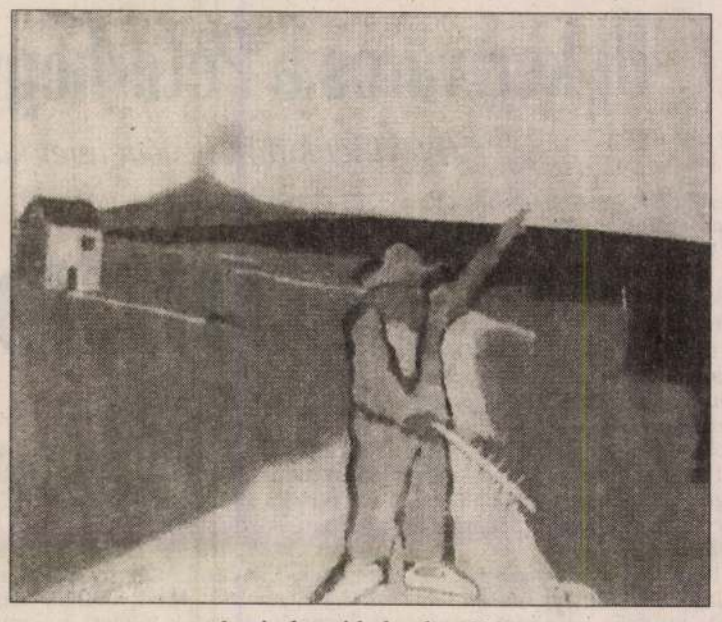

A szirakuzai bolond – 1930

Elváltak – 1941

BULI VAN

ALMÁSSY TÉRI SZABADIDŐKÖZPONT (VII., Almássy tér 6.). 31-én The Brainwash klub. 1-jén (17.30) Nosztalgia táncest. 2-án (19.00) Bella Balett táncest. 3-án (19.00) Vujicsics együttes koncertje.

AZTEC CLUB (VI., Mozsár u. 9.). 2-án St. Martin. 3–4-én rock and pop programok.

BAMBOO TROPICAL CLUB (VI., Dessewffy u. 44.). Hétközben élőzene 21 órától. Tánczene a nyolcvanas évekből. Belépő nincs.

BENCZÚR ROCKKLUB (VI., Benczúr u. 27.). 2-án (19.00) Rockamara és barátai.

BUDAVÁRI LABIRINTUS KÁVÉZÓ (I., Úri u. 9.). 31-én Four Cycle. 1-jén Maskarades. 2-án Perverse Pub. 3-án Bajkál L' Amour, Ál Karaoke.

CRAZY CAFÉ (VI., Jókai u. 30.). 1-jén Dániel Annah dzesszkoncert. Közreműködik: György Ákos (zongora), Hárs Viktor (bőgő).

EGYETEMI SZÍNPAD (V., Szerb u. 21–23.). 1-jén (20.00) Tükörország koncert. Közreműködik: Barca Gergely (szaxofon), Papp Gábor (fuvola), Novák Imre (gitár), Pettik Ádám (ütősök).

E-KLUB (X., Népliget). 3-án (21.00) Marlboro-rock – In '94 tehetségkutató verseny döntője. Vendég: Kispál és a Borz.

FRANKLIN TROCADERO CAFE (V., Szent István krt. 15.). 31-én modern latin diszkó. 2-án Salsa Fresa latin zenekar és latin diszkó. 3-án Latin Combo és latin diszkó.

KOSZTOLÁNYI MH (IX., Török Pál u. 3.). 31-én Rolling Stones klub, S Modell. 2-án Rockút.

KŐBÁNYAI SZABADIDŐKÖZPONT (X., Előd u.1.). 3-án (20.00) Ez egy kutya világ – Vörös István és a Prognózis koncertje.

KÖZGÁZ PINCEKLUB (IX., Fővám tér 8.). 31-én (22.00) Géniusz. 1-jén (22.00) Karaoke.

LUCKIES (II., Moszkva tér 3.). 1-jén Latin est – Corcovado. 2-án Hevesi Tamás. 3-án rockdiszkó.

MADE INN (VI., Andrássy út 112.). 31-én St. Martin, 3-án Géniusz.

MOULIN CAFÉ (VI., Nagymező u. 17.). 31-én Ferenczi György és Herfli Davidson. 1-jén Cadillac.

ÓBUDAI JAZZ KLUB (III., Hídfő u. 16.). 31-én Szakcsi Session. 1-jén Vukán György Trio. Közreműködik: Bontovics Kati.

PENNY KLUB (VII., Kertész u. 16.). 1–2-án (20.00) régi zenét kedvelők klubja. 3-án (19.00) B. I. T. klub – Süni. 4-én (21.00) diszkó.

PETŐFI CSARNOK, PECSA CAFÉ (XIV., Zichy út 14.). 3-án Gerendás Péter Társaság (20.00)

PICASSO POINT PUB (VI., Hajós u. 31.). 31-én (20.00) Kőszegi Imre Trió. 2–3-án Dance Party, 4-én Happy Weekend.

SAIGON LIVE ROCK KLUB (V., Arany J. u. 13.). 1-jén St. Martin. 2-án S Modell.

SANCHO AMERICAN–MEXICAN PUB (VII., Dohány u. 20.). 31-én Latin Combo. 1-jén Hevesi Tamás. 2-án Karaoke. 3-án funky soul est.

SZFMH (XI., Fehérvári út 47.). 31-én (17.30) Muzsikás táncház. 1-jén (19.00) Falkafolk. 2-án (20.00) Baló István együttese.

TAM TAM KLUB (XIII., Csanády u. 19.). Minden szerdán (18.00) Dobkör.

TILOS AZ Á (VIII., Mikszáth tér 2.). 31-én Sonia és a Sápadtarcúak.

VMH III/III-AS KLUB (VIII., Golgota u. 3.). 31-én S Modell, Alex Band.

Berko, a fotóművész

Ma 17 órakor nyitják meg Berko Ferenc fotóművész kiállítását a Budapest Galéria kiállítóházában (III., Lajos utca 158.)

PARKOLÓHELYEK ELADÓK

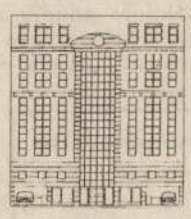

AZ OPERAHÁZ ÉS A BAZILIKA KÖZÖTT,
A VI. LÁZÁR UTCA 11. ALATT ÉPÜLŐ, EGYEDI, IGÉNYES KIALAKÍTÁSÚ,
AUTÓÁPOLÓ SZALONNAL IS RENDELKEZŐ
TÁRSAS PARKOLÓHÁZBAN
GARÁZSHELYEK LEKÖTHETŐK.
KIVÁLÓ INGATLANBEFEKTETÉS, INGATLANLÍZING-LEHETŐSÉG

LÁZÁR GARAGE KFT.
1054 Budapest, Akadémia utca 14.
Tel.: 269-4162, 153-2144 Fax: 153-2612

78014 KJ

Kévés György

Székesfehérvári Könnyűfémmű, iroda-labor épület. Építész Farkas Ipoly, Kévés György, statikus Szilágyi Miklós. Képes ismertetés, foto Bognár János.

Magy.Ép.ip. 1971. 1.sz. 40-41.1.

Kèvès György építész

Sashegyi teraszház építészeti

Magyar Építőművészet 1945–70
69. old

Kövés György

K.Gy.: Könnyűfémmű központi irodája és laboratóriuma, Székesfehérvár. - Építészek: Kövés György, Farkas Ipoly, Statikus Szilágyi Miklós, belsőép. Gergely Gábor. - Ismertetés; fotók: Bognár János.

Magyar Építőművészet, 1971.4.sz. 51-54.l.

Kévés György, építész

A Π. A.-ban vérzesült.

– : Az 1973. évi Ybl Miklós-díjasok 7.

Nérszabadság, B ~ 1973. ápr. 4.

Kévés Gy.

építése Soproni György tervének:
24+6 tantermes ált. iskola, Zugló.

Ipartero: Fiatal tervezők kiállítása.

Budapest, 1972

271

KÉVÉS György építész

KÉVÉS György: KÁVA Építésziroda. = Magyar Építőművészet, LXXXII.évf. 5/6.sz. 1991 20 - 29. p. ill. E.

A kör tagja. Tevékenységük bemutatása.

103. Mihajlo Živković: Urunk színeváltozása. A balassagyarmati szerb templom ikonosztázának ikonja, 1815. Szentendre ● Mihajlo Živković: Verklärung Christi. Balassagyarmat, 1815. Szentendre

KÈVÈS György építész

1. a. pályamű – Expo 95

MÉp. 1991 5/6. 98. p. és 100

...nberfeletti feladat hárul.

Ha csupán a belföldi helyzetről akarok beszélni, akkor is egyhelyben toporog — akár egy nagy folyó két partján —, a házlipart termelő és házlipart fogyasztó közönség. *Nincsen híd a két part között*, de még csak rendszeresen közlekedő hajóforgalomról sem beszélhetek, amelynek segítségével elérhetnék egymást.

...inte **vért izzadok, ha** ...rosoknál nagyobb meg... ...k tenni. Üzleti levele... ...kkal olyan, hogy kü... ...t kellene írni hozzá.

...g kizárólag csupa nagy... ...betűből állanak, nem be... ...atatlan és olvashatatlan ...tömegéről. Az öreg *Cseh* ...egyenesen megköveteli, ...

részt a külföld számára dolgozott...

Zsindely Ferencné komoly fekete szemében mosolygás bujkál. Egy darabig még kéreti magát, azután mesélni kezd:

— Amikor magyaros divatommal kiléptem a nyilvánosság elé, kizárólag külföldi barátaim biztatására tettem. *A belföldi vélemény valahogy a hajdani magyar baka álláspontján állott: „Szép dolog a tengeri hal, meg furcsa is, de azért a fene eszik belőle"*. A külföldieknél viszont hallatlan sikerem volt: *hozzám járt bevásárolni New-York, Chicago, Los-Angeles, Boston, Philadelphia, Cleveland.* A New-York Times oldalakon hirdette a *Klara* ...

KARÁCS...

Tüdős Klára elneveti ...*sem akarnak elszámolni* ...ott van köztünk az a kis... ...ország igen messze van...

— Még egy sikeres ki... ...dicsekedhetem.

Járt nálam a Pántli... és Schiaparelli és mi... úgy lelopták a mode... kis pesti diva...

Az előbbiekre büszke va... ...tól nem sajnálom és így... súlyozódik a dolog.

— Most azonban, úg... *ruháim* tervezése helyc... ...riára, a pengős regény... hogy a magyar középo... jegyző-, körorvos-, hívat... és gazdálkodó-családok ... zéért *ízléses és magyaros*... **Az angol ladyk, ameri... magyaros ruhái után m... ...som és minden tudásom...**

Fogyvarban ünnepli Fur...

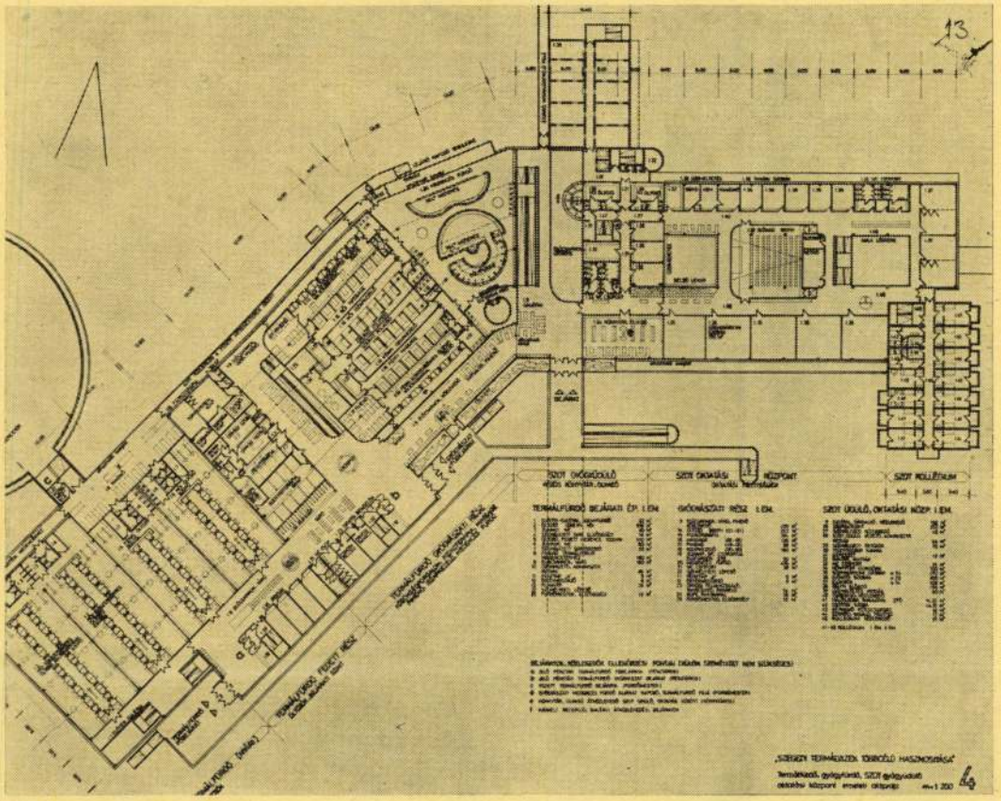

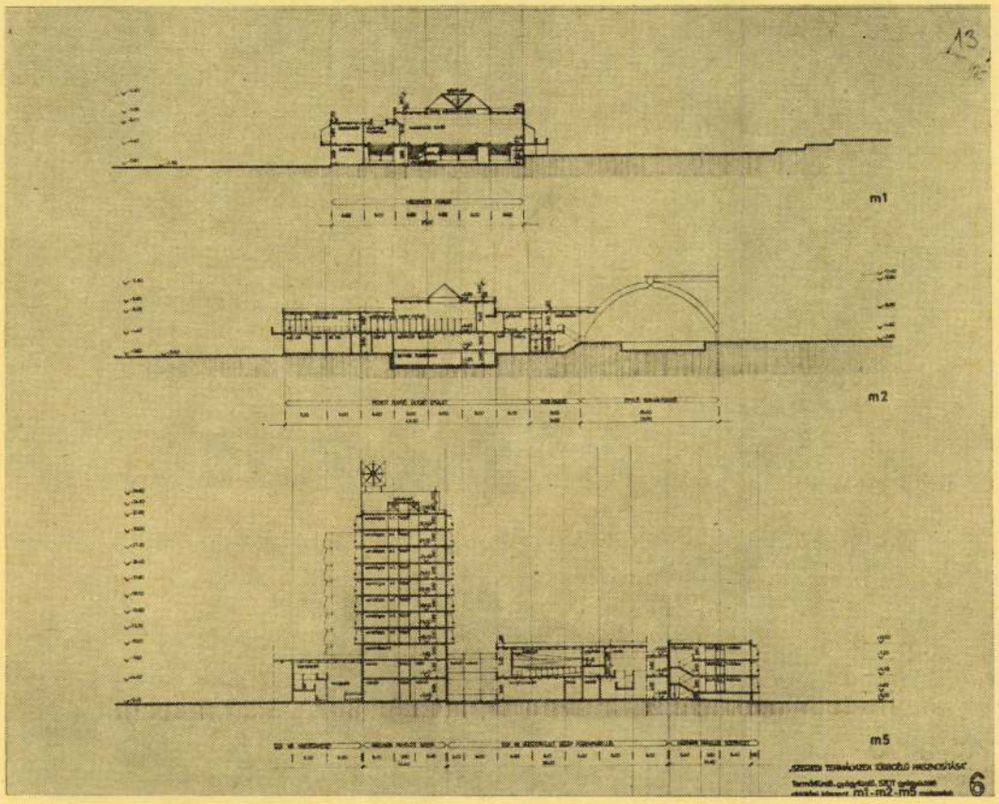

„A pályaműben a különböző funkciójú területek kialakítása, egymással való kapcsolata jó. Területfelhasználása gazdaságos, a terület jól feltárt. Az egyes létesítmények telepítése jó, helyük is megfelelő.

A városképi megjelenés kedvező, a környezetbe való illeszkedés jól megoldott. A pályaműben a terület járműközlekedése jól funkcionál, a gyűjtőutak racionális vezetésűek. A gépkocsiforgalmat és a helyesen tagolt parkolókat következetesen elválasztják a tervezők a zöldterülettől. A gyalogos forgalom jól szervezett. A kétszintes gyalogútvezetés azonban túlzott költségtöbblettel jár.

A zöldfelületi rendszer jól kialakított. A különböző zöldterületi funkciókat — sport, pihenés, játék — részleteiben is megtervezik, a javaslatok értékesek.

A Gyapjas Pál utca egy részének megszüntetésével, annak helyén kialakított központi térre szervezik a tervezők a fürdő, a SZOT-üdülő és az oktatási központ valamint a később megvalósítandó szálló épületegyüttesét.

A töltés melletti partsávon, valamint a vállalati üdülők és a gát között jól tagolt, nagy összefüggő zöldterületet alakítottak ki a tervezők, amelynek jó folytatása a II. ütemben létesülő strand. Az elrendezést a racionális közlekedési rendszer mellett a zöldterületek jelentőségének kiemelt figyelembevétele és tudatos építészeti tér-tömegkompozíciója határozza meg.

A SZOT-épületegyüttes és a gyógyászati rész alaprajza átgondolt rendszerre, világos kapcsolatokra épül fel, ami a funkciókat racionálisan elégíti ki. Jól választják el a tervezők a SZOT-üdülő és kollégium üzemelését, ugyanakkor az igény szerinti kapcsolatokat is kifogástalanul megteremtik.

A belső funkciókat világos, logikus tércsoportosítással és közlekedéssel oldják meg. Jó kapcsolatokat teremtenek a SZOT-üdülő, a gyógyászati rész és a melegvizes fürdőegység között, valamint az épülő fedett medencés fürdő felé is. Nem kedvező a SZOT-üdülő előcsarnokának túlnyújtott aránya, a recepció túlzott hátrahúzása, valamint a medenceterek megközelítésénél a bejárati és a kijárati utak helytelen kialakítása.

Az épület egészének építészeti tér- és tömegkialakításában mértéktartó, igényes, összefogott komponálás érvényesül. Kedvező, hogy a SZOT épület képez egyedül magassági hangsúlyt, a többi épület viszonylag alacsonyabb szintszámával nyugodt kiegyensúlyozott összhatást kelt. A nagyvonalú fogadótér ellenpólusaként kedvezően alakul az új híd felől a kisebb fórum.

A szállásjellegű épületeket a kiírásnak megfelelően a Szegedi Házgyár termékeiből valósítják meg a tervezők, sőt térelemet és kétféle loggiaelemet is felhasználnak. Kedvezőtlen, hogy itt két-, ill. háromszintes monolit fogadószintet is alkalmaznak. A gyógyfürdő, a SZOT gyógyüdülő és az oktatási központ részére vegyes szerkezetet javasolnak.

A pályamű 1 db 1600 m-es kút létesítését tervezi. Vízkémiai meggondolásokból vízbázisnak azért tekinti az 1600 m^3-es kutat, mert annak vize majdnem teljes mértékben ivóvíz minőségű.

Helyesen gondolnak a tervezők a nyitott medencék téli fagy elleni védelmére, mellyel a kút egyenletes terhelését is biztosítják.

A pályamű a kiírásban szereplő energiagazdálkodási feladatot hagyományos módszerekkel, az ipari háttér lehetőségeinek figyelembevételével oldja meg. Elemzi és értékeli a korábbi hasonló célú tervpályázatok tapasztalatait. Ennek alapján a javasolt megoldás lehetővé teszi a termálvíz hatékony felhasználását olyan berendezésekben, amelyek kivitelezése reálisan tervezhető."

III. díjban részesült a 10. bírálati sorszámú pályamű. Szerzői:

Kévés György
Tarnai István
Plagányi Attila
Szentiványi György
Földvári Éva (munkatársak)
Telkes Tiborné

„A pályaműben a tervezési terület funkciók szerinti kialakítása, egymással való kapcsolata jól megoldott.

A termálstrandon még egy medencét helyeznek el a tervezők, de így kevesebb szabad terület marad.

A megtartandó lakóépületekhez csatlakozó újabb lakóházak telepítésével történő tömbkialakítás önmagában jó megoldás, de itt ez nem kívánatos.

A javasolt forgalmi rend jó. A termálstrand rovására tervezett parkoló elhelyezése forgalmi szempontból előnyös, de leszűkíti a strand területét. A gyalogos forgalom helyesen megoldott.

Az egyes létesítmények gyalogos- és járműkapcsolata jó. A telepítés fő rendszerét meghatározó, másodlagos funkciójú, valamennyi létesítményt összekötő emelt gyalogos fő tengely nem szerencsés, mivel az egyes épületek ellenőrzését és megfelelő üzemeltetését nehézkessé teszi. Az épületek megközelítése, kapcsolata e tengely nélkül is teljes értékű.

A pályamű indokolt mértékben alkalmaz panelos építési módot, melyeknél a DÉLÉP termékeit veszik figyelembe a tervezők. A fogadószint monolit.

Az építés kedvezően organizálható, ütemezhető, gazdaságos. A szerkezeti műleírás részletes, alapos.

A pályamű a hévízkutak számára két alternatívát vizsgál, ennek megfelelően vagy 2 db 1600 m³-es termelő kút, vagy pedig 2 db termelő és 2 db nyelő kút létesítését javasolja.

A hullám-medence és a lubickoló medence közös vízterű, mely sem hőmérsékleti, sem víztisztítási, sem pedig balesetvédelmi szempontból nem megfelelő. Fürdőüzemi szempontból a megoldás levegős, tiszta, áttekinthető, a terület kellően ellenőrizhető. A soros modulrendszerben készült üzemi épületek jól biztosítják a kétnemű vendégforgalom, valamint a személyzeti közlekedés szétválasztását.

A sok tetőterasz jól pótolja a kieső zöldterületeket. Az épületek jól tömörítettek, kicsik, így kedvezőek a rezsiköltségek. A nyári termálfürdőben kedvező az ikermedencés elrendezés.

A kiírás szerinti feladatokat a pályamű hőenergiagazdálkodási szempontból megoldotta."

Összeállította: Girardi Kornélné

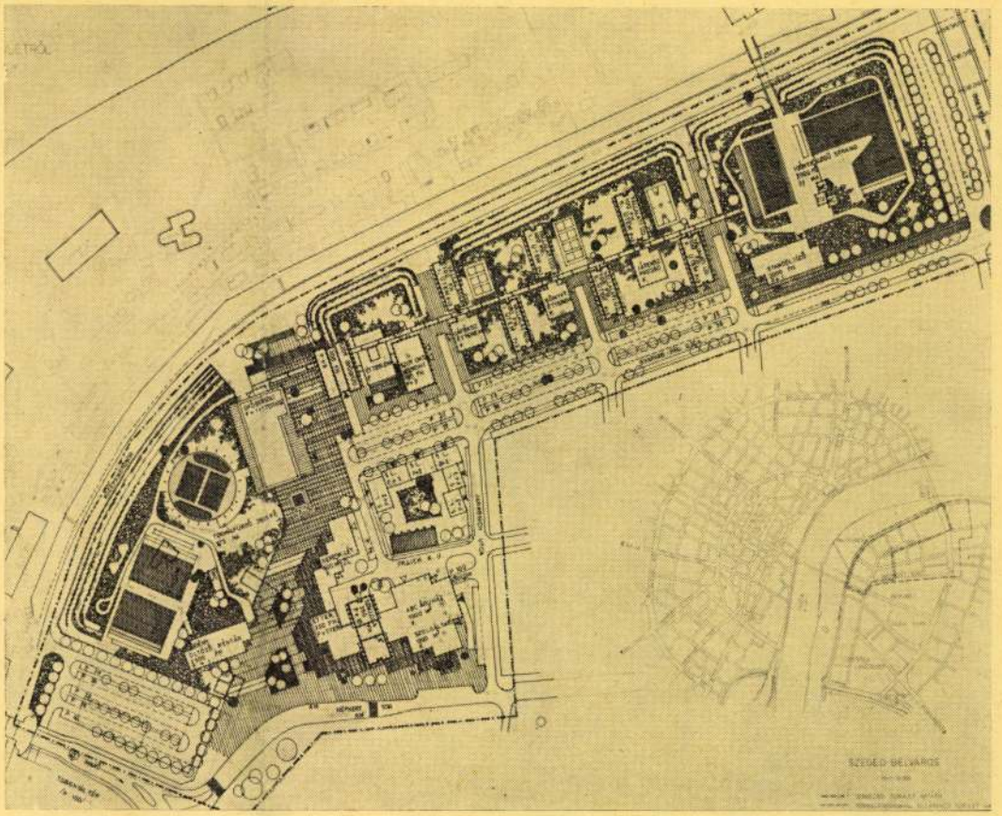

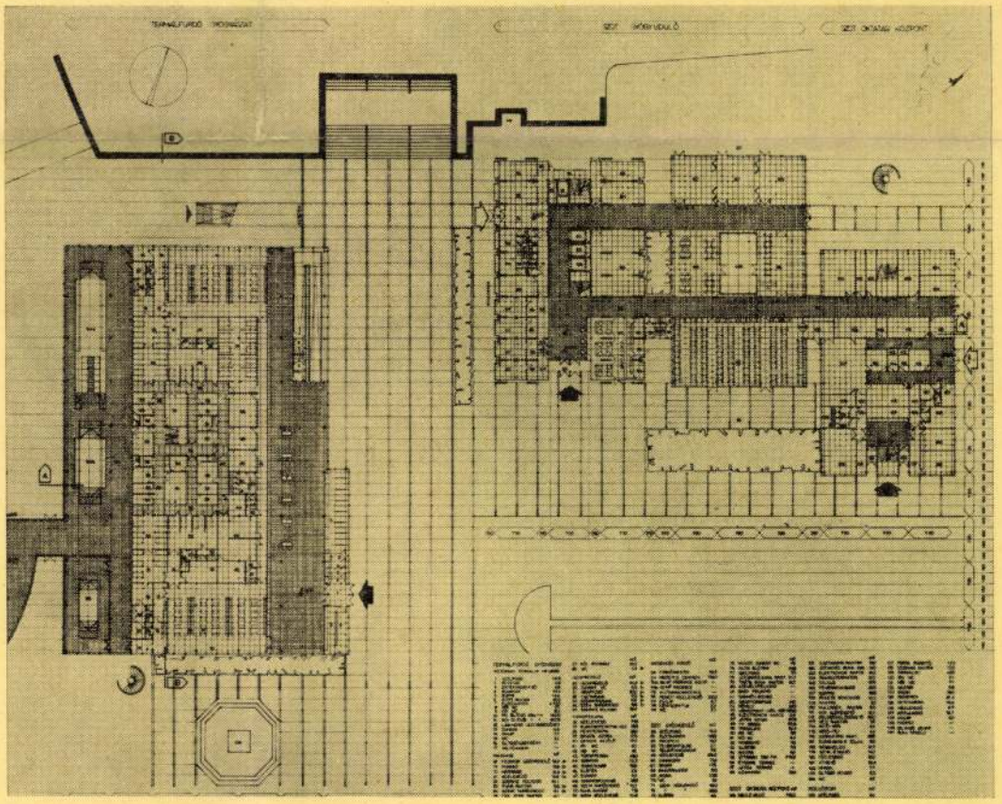

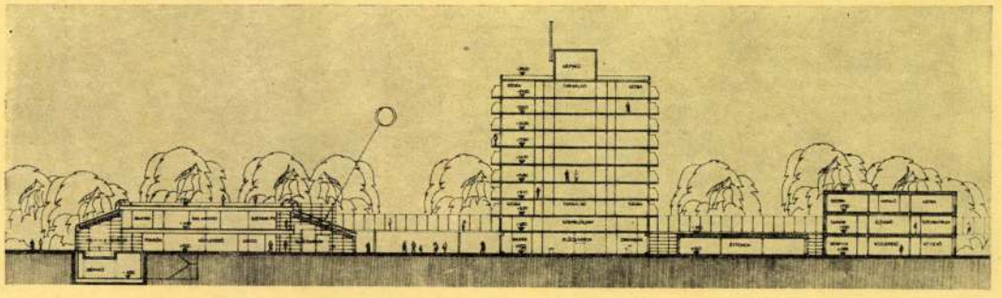

Kevés György

Kevés György az építésze Segesdi György brasiliai Pérplaszti kájainak.

—: Köztéri munkák.
Művészet, 1978. október - 45. lap.

Kévés György, építén

L.: Finta József

—: Hír 8.

Népszabadság, Bp. 1977 febr. 15.

Kívés György építész

Budapesten a József-városi Kiállító terem-ben „Sparosított építészet" ámnel, kiállítás nyílt Finta J.-, Gyurcsik K.-, Kazab Ákos-, Kívés Gy. építészek munkáiból, mely márc. 1.-ig látható.

Unokáink is látni fogják.

1977. II. 12. 16:05 TV.

Kévés György

"Mérnök-e az épitész?" cimmel Vadas József ismerteti a Józsefvárosi Kiállitó Teremben rendezett "Iparositott épitészet" c. kiállitást. Finta József, Jurcsik Károly, Kaszab Ákos és Kévés György épitészek müveivel külön-külön foglalkozik, de közös programjukat, valamint az épitészetre vonatkozó aktuális problémákat is felveti.
A részletes beszámolót lásd: Finta József nevénél.

Élet és Irodalom, Bp. 1977. febr. 12.
XXI. évf. 7. sz. 12. lap.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

1977 MÁJ 1 4

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest

Lévai György

1021

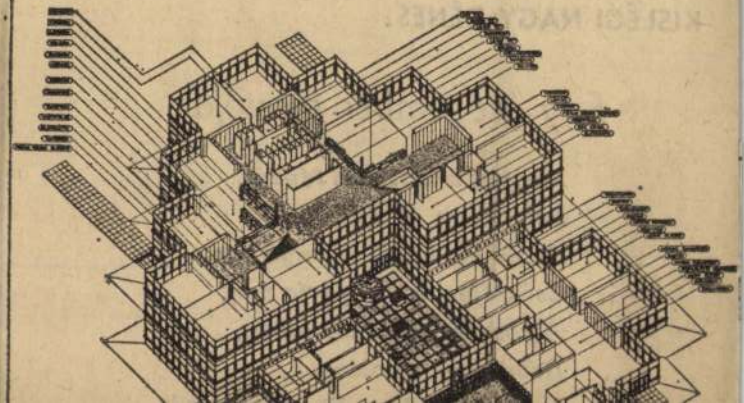

terve

GI NAGY DÉNES:

Egy öregember mottója

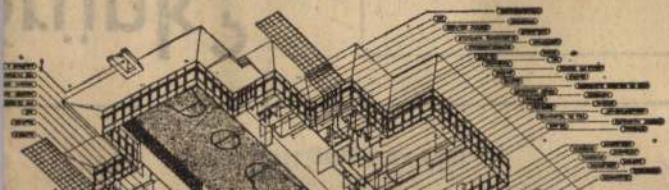

Kévés György, építész

a Józsefvárosi Kiállító Teremben a hónap végéig tart nyitva a sorozatszerű iparosított építészetről szóló kiállítás. Finta József, Kévés György és Kaszab Ákos-sal beszélget az építészetről Rózsa T. Endre.

Művelődés.

1977. II. 11. Kossuth 16°05 (Kiné)

Kévés György, építész

a Józsefvárosi Kiállító Teremben iparosított építészet vizuális esztétika ünnel, az Spartero és a Lakótero munkatársaival közösen Jurcsik Károly, Kévés György, Finta József rendez a közönségnek szóló modern építésmódokat értelmező kiállítást.

Láttuk, hallottuk...

1977. II. 6. Petőfi, 11.40 (Kiné)

Kéwés György

Segesdi György - Kéwés György részt vett Sopron város 700. évfordulójára készülő emlékműterezésére kiírt pályázaton.

----: Képzőművészeti pályázatok.
Művészet. 1976. december - 48. oldal.

Komplex oktatási, sport-, közművelődési épületek tervpályázata, 1976

KÉVÉS GYÖRGY

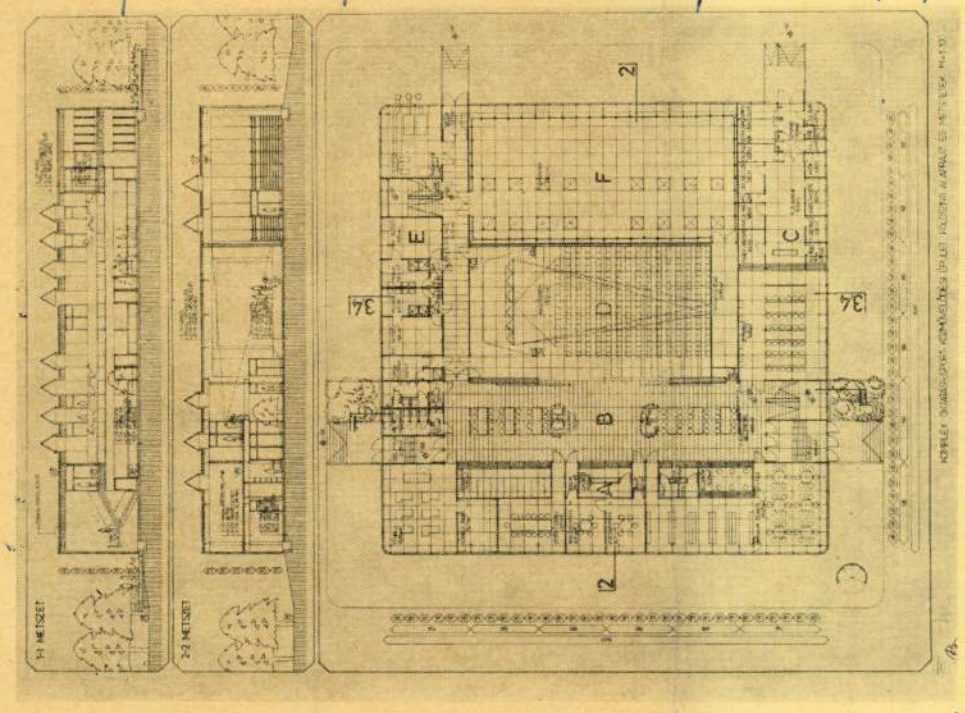

1

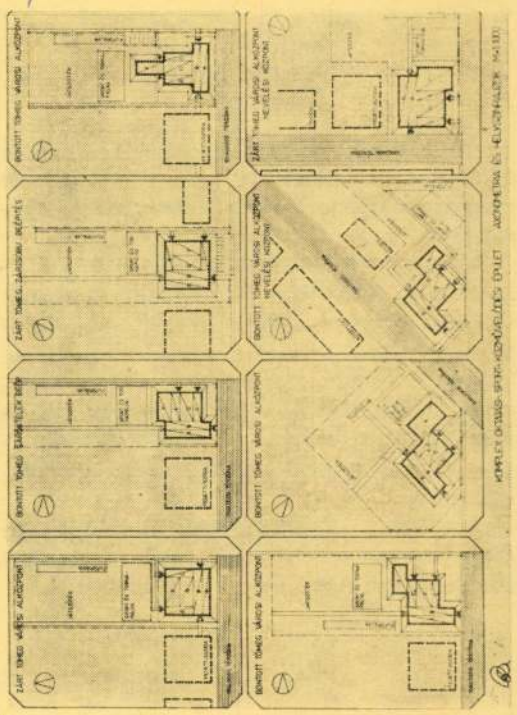

2

IV. díjban részesült a 38. számú pályamű

Szerző:	**Kévés György**
Gépész:	**Kutas Rezső**
Munkatársak:	**Földvári Éva**
	Telkes Tiborné

„A pályamű zárt, tömbösített megoldás, korszerű iparosított építő rendszer alkalmazásával. Az alaprajz szervezése bevált sémát követ: a nagy tereket a funkcionális egységek ölelik közre kétszintesen. Az alaprajz szervezése tiszta, világos, a funkciók jól felismerhetők. Előcsarnoka nehezen válik több funkciós térré a szervezett közlekedő tér következtében. A nagyterem és az előcsarnok összekapcsolása sikerültnek mondható, az emeleti közlekedő is összekapcsolható a nagyteremmel vizuálisan. Sajnos a program szerinti kétféle nagyságrendű tornaterem igénynek nem tud eleget tenni a terv, mivel a helyszínrajz szerinti alternatívát (melyet a bemutatott tervtől eltérően csak más épülettel lehet megvalósítani) csupán a műszaki leírásban dolgozták ki a tervezők. A kidolgozott tornatermi alternatíva belső funkciója az öltöző-zuhanyozó egységek kapcsolódása miatt nem optimális. Az öltöző-zuhanyozó közvetlen összekapcsolása jó, de a mosdó nem zsilipszerűen funkcionál. A szabadtéri pályákkal bemutatott kapcsolat átgondolt."

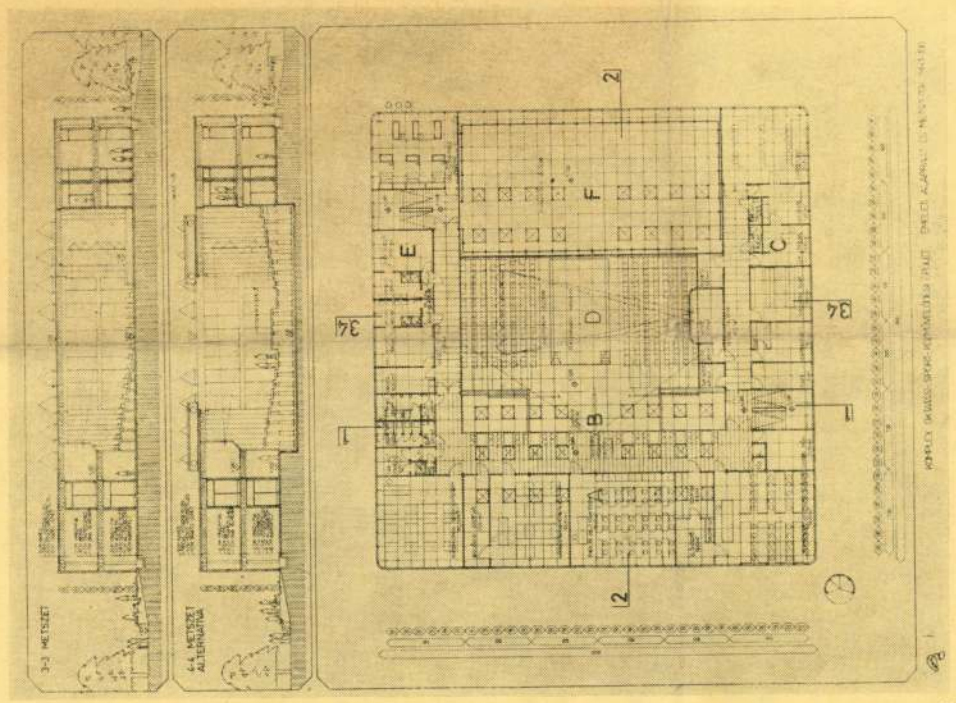

4

3

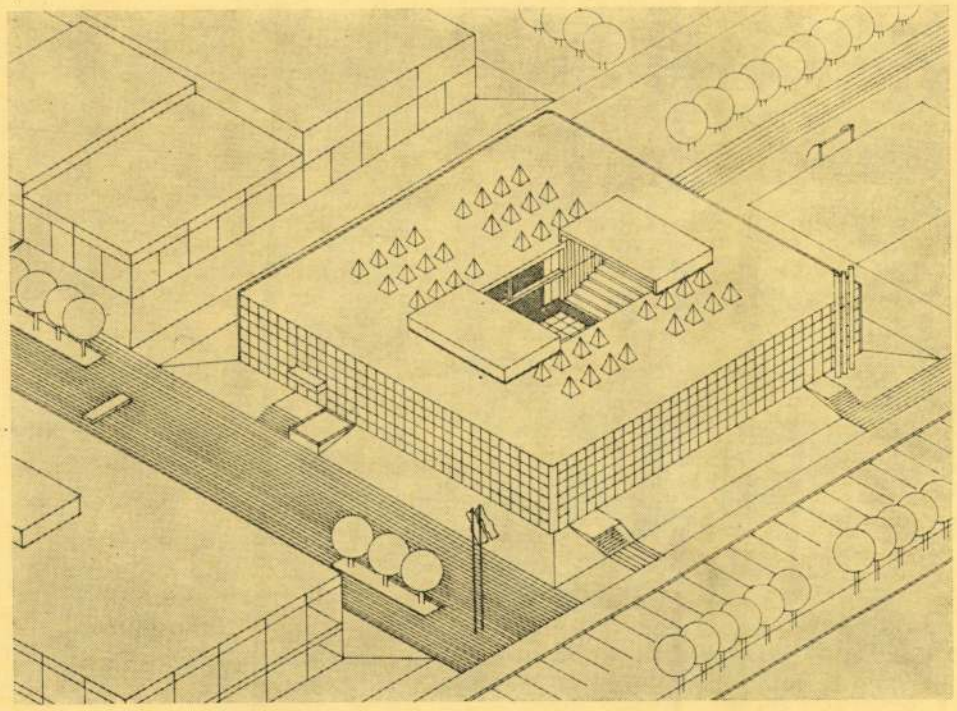

1. Földszinti alaprajz és metszetek
2. Helyszínrajzok
3. Emeleti alaprajz és metszetek
4. Távlati kép

Magyar Építőművészet
1977/2

V. díjban részesült a 26. számú pályamű

Szerzők: **Magyar Géza**
Felcsuti László
Takács Edit

„A két koordinátás alaprajzi tervezés a kissé hosszú közlekedő terével túl tömör megfogalmazásba szervezi a funkcionális egységeket.

Előcsarnoka multifunkcionális üzemre alkalmatlan. A közlekedő térre szervezett művelődési és sport egységei részleteiben értékes gondolatokat tertalmaznak. Nagyterme kellemes arányú, tornatermi öltöző rendszere elválasztott utcai és tornacipős forgalmával igen jó megoldás. A tornatermi funkció jól kapcsolódik a szabadtéri sportpályákkal.

Az épület iparosított elemekkel építhető meg, homlokzatai is — bár sokfajta elemből állnak — ezt tükrözik."

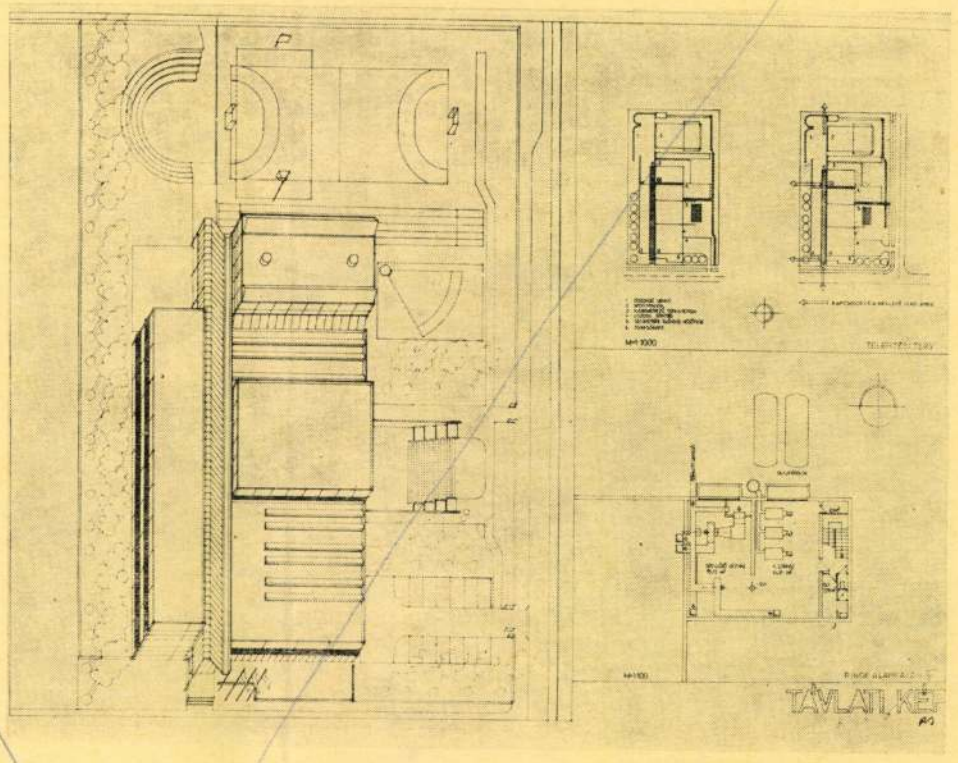

V. díjban részesült a 28. számú pályamű

Szerzők: **Rex-Kiss Béla**
Szűts Zsuzsa
Munkatársak: **Földvári Ágnes**
Lengyel Ágnes
R. Szabó Lászlóné
Gépésztervező: **Werb János**
Vill. tervező: **Major Péter**

„Lineáris, fegyelmezett alaprajzi rendszerű. Hosszirányú csarnoka a funkcionális egységeket összekapcsolja anélkül azonban, hogy hangulatos helyet biztosítana a közművelődés funkcióinak. Emeletre tervezett és előcsarnokot érintő forgalmú öltözők sporttechnológiai szempontból kifogásolhatók. Alkalmazott szerkezetei üzemi előregyártásúak, szerkezeti rendszere egyszerű."

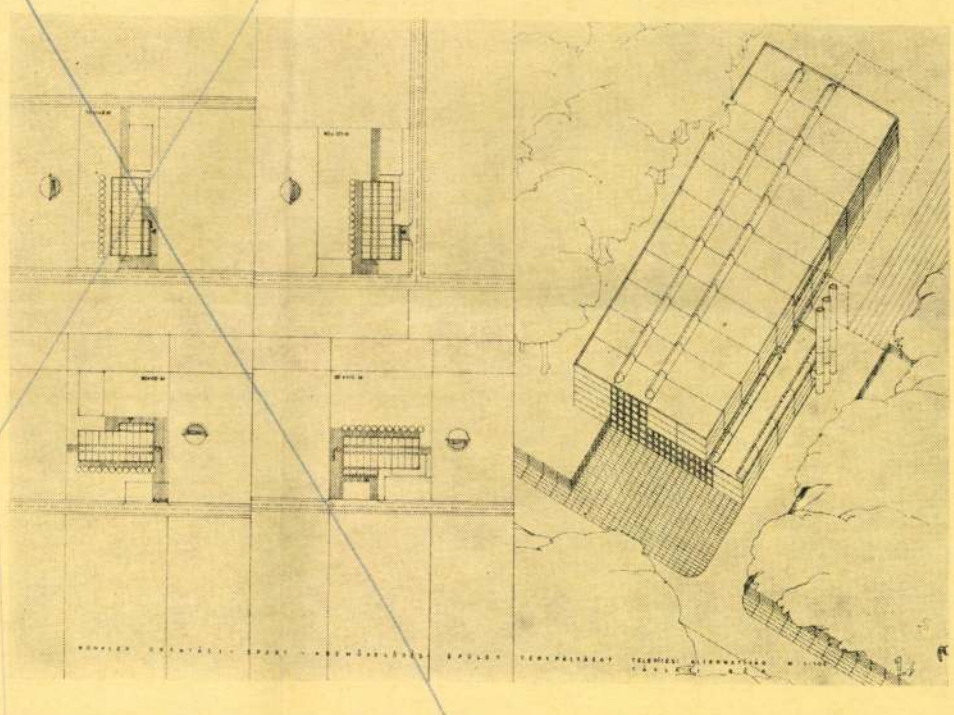

V. díjban részesült a 41. számú pályázat

Szerzők: **Pethes Endre**
Molnár Béla
Juhász Ferenc
Kenderes István

„Kereszttengelyre szervezett az alaprajz. Előcsarnokát a kereszttengelyre szervezi, így a zavartalan előcsarnokrészeken többcélu használatnak ad helyet. A nagyterem és a tornaterem közötti öltöző-zuhanyozó csoport előnyös elhelyezkedésű. A művelődési helyiségek zömét földszintre szervezi, az iskola funkcióit pedig az emeletre. Nagyterme kellemes arányú, ürítése megoldott. A pályázat egyik érdekessége a szabadtéri színpad felé történő megnyitása."

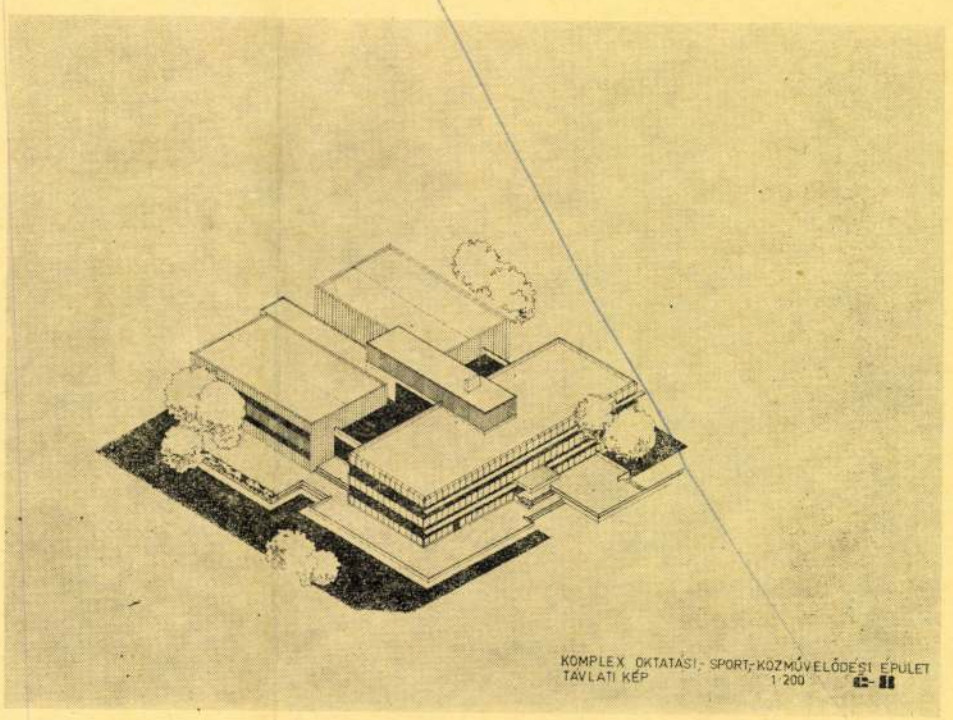

Nyomda- és Textilipari Szakmunkásképző Intézet, Budapest XV. Újpalotai lakótelep

Építész: Kévés György (IPARTERV)

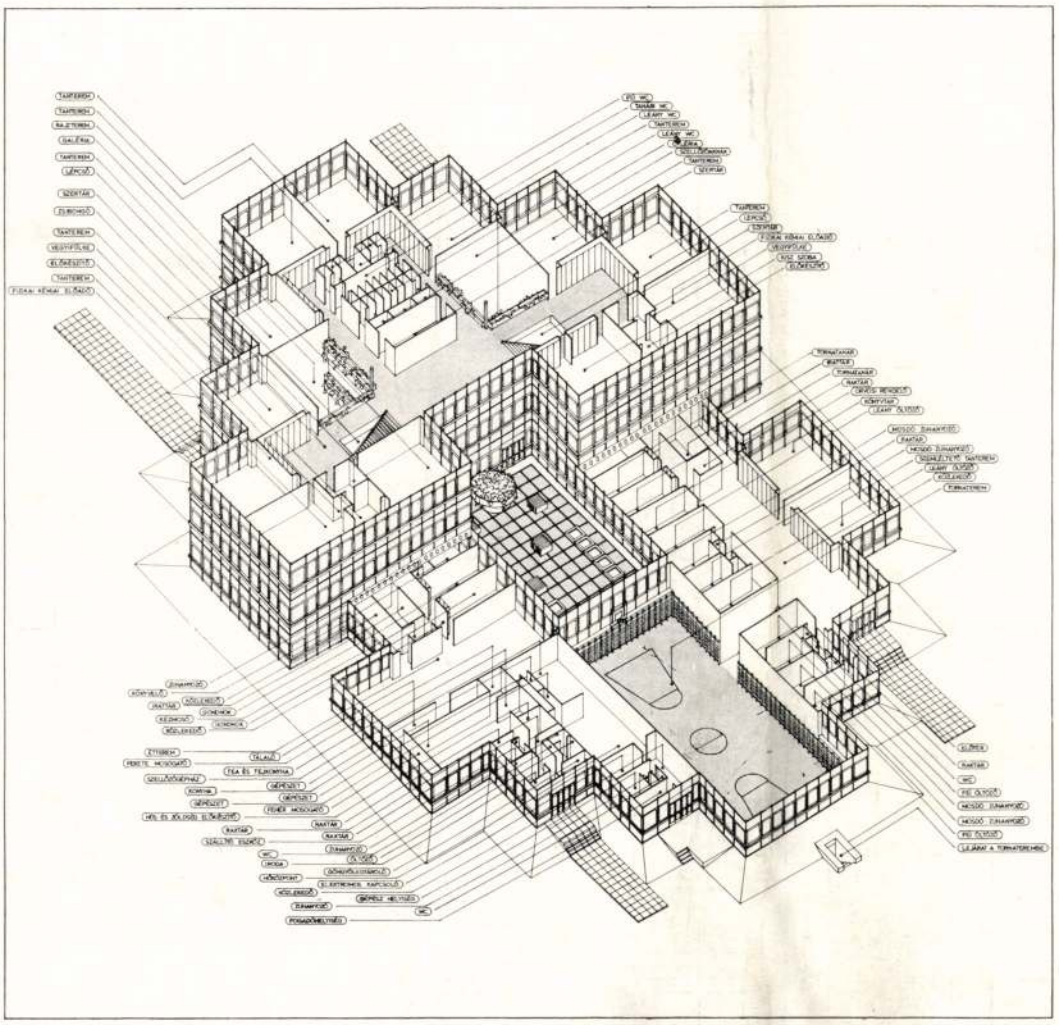

Építészmunkatárs:	Kovács Imre
Munkatárs:	Mlinkó József
Statikus:	Koncz Attila
Gépésztervezők:	Déri Tamás Madarász Attila Szolár Miklós
Elektromos tervező:	Taraj Márton
Kertészet:	Tasi Ilona
Berendezés tervezője:	Domokos Géza
Az építési rendszer tervezője:	Kévés György
Statikus:	Koncz Attila
Gépész:	Dr. Egyedi András
Technológiai terv:	Béres Lajosné (Középületépítő Vállalat)
Alumínium gyártmány-terv:	Novák László (Fémmunkás Vállalat)
Generálkivitelező:	Középületépítő Vállalat
Építésvezető:	Kreszán Albert
Alumínium-szerkezeteket gyártó és szerelő vállalat:	Fémmunkás Vállalat
Beruházó:	Fővárosi Beruházási Vállalat
Tervezés éve:	1972—1973
Kivitelezés éve:	1975—1976
Fényképek:	Bognár János

1. Axonometria
2. A tantermi szárny délkeleti homlokzata

2 1

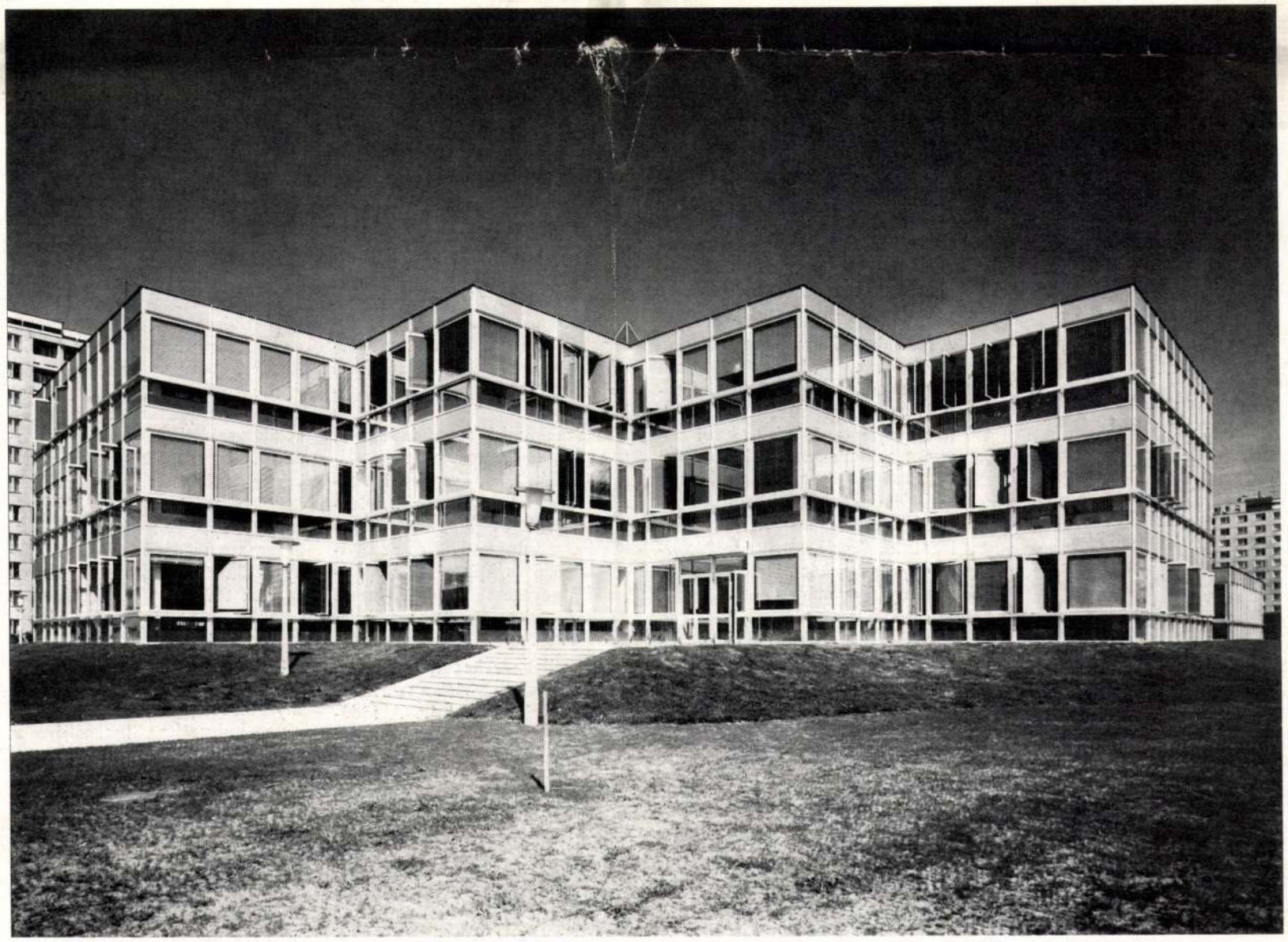

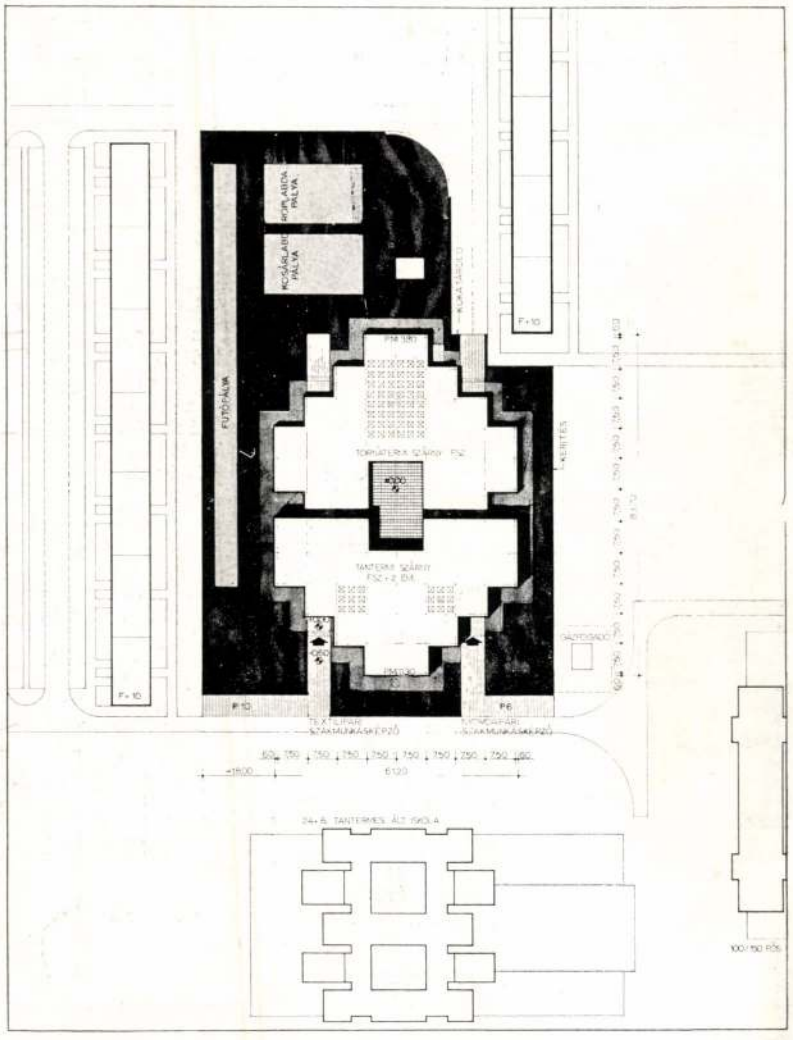

1

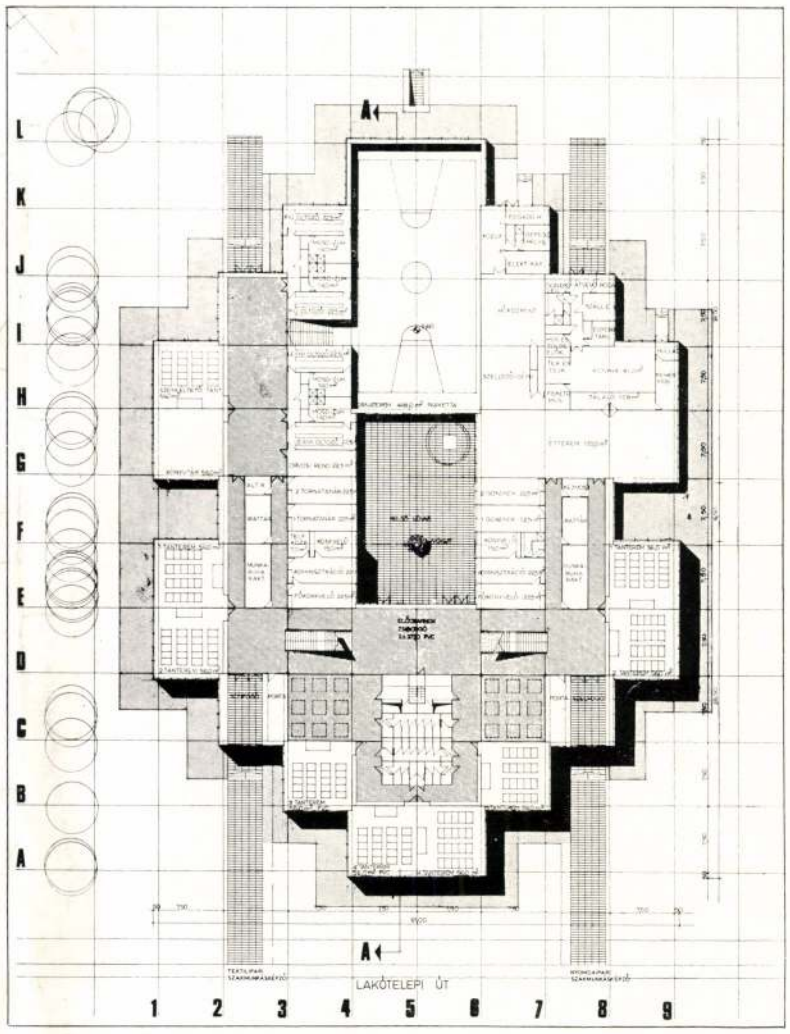

2

Az újpalotai lakótelepen a városrendezési tervben rögzített helyszínen épült a Nyomda- és Textilipari Szakmunkásképző Intézet. A városrendezésileg kijelölt terület geometriai, tájolási és beépítési adottságai, valamint az objektum funkcionális igényei határozták meg az épület telepítését és tömegkialakítását. Ezen adottságokból formált plasztikusabb karakterű egységes épülettömeg két funkcionális egységre bomlik. A földszint+2 emeletes épületrészben az iskola tanügyi része helyezkedik el 2×12 db bilaterális megvilágítású tanteremmel, két nagylégterű belső térrel bővített zsibongóval, a két tanári testületi helyiségcsoporttal és a szakelőadókkal. A földszintes épületrészben foglalnak helyet a két iskola közösen használt funkcionális egységei, a két részre osztható versenypálya méretű tornaterem az öltöző és mosdó helyiségeivel, a közös önkiszolgáló étterem és konyhaüzem, a könyvtár, a gondnoki irodák, az orvosi rendelő és az épületet kiszolgáló gépészeti helyiségek.

A szimmetrikus tömeg geometriai középpontjában az emeletes és a földszintes épületrész egymásba kapcsolódásánál átriumként kialakított pihenő udvar helyezkedik el. Az udvar a földszinti zsibongóhoz közvetlenül kapcsolódva biztosítja a tanórák közötti szünetekben a tanulók szabadtéri pihenését.

A bontott tömegű épület jellemző karakterét az egységes méretű alumínium szerkezetű, mélyen üvegezett külső térelhatároló szerkezet, valamint a lábazatként kialakított, az alapozási munkákból kikerülő földből képzett, gyepesített földrézsű adja. A pusztán alumíniumból, üvegből és gyepesített rézsűből képzett felületekkel kívántunk építészetileg harmonikus kapcsolatot teremteni a házgyári panelekből épült lakótelepi épületegyütteshez.

A Szakmunkásképző Intézetet, a zuglói 24+6 tantermes általános iskolánál, az Ecseri úti Vendéglátóipari Szakiskolánál, a Magyar Rádió és Televízió Völgy utcai óvodaépületénél és az óbudai Úttörő és Ifjúsági Ház építésénél tervezett és kivitelezett könnyűszerkezetes elemekből alakítottuk ki.

Az épület szerkezeti váza 7,5×7,5 méteres pillérhálóra szerkesztett könnyített acélváz. A födémei DV 6-os horganyzott acél trapézlemez.

A külső térelhatároló szerkezet 1,5 méter széles osztású „Győr" típusú alumínium szerkezetű függönyfal HUNGAROPÁN üvegezésű forgóablakokkal. Az épület árnyékolása az ablak belső felületére szerelt, de kifordítható reluxával megoldott. A belső válaszfalak acélbordákra szerelt gipszkarton lapokból készültek, a hangszigetelést a két réteg közé függesztett salakgyapot matrac biztosítja. Az álmennyezetek Amstrong típusú 1 órás tűzállósági határértéket biztosító olasz gyártmányú SADI lapokból készültek. A padlóburkolatok szintenként változó színű PVC egységesen. Ezen épületszerkezeti rendszer elemei vizsgáztak a felsorolt épületek megvalósításakor a zuglói iskola 4 éves üzemeltetése során. Ezek alapján megállapítható, hogy a nyílt könnyűszerkezetes építési rendszerekkel magasabb igényszintű változatos közösségi épületek valósíthatók meg anélkül, hogy a szériatermékekből előállított épületek külső felületei monotonná tennék épített környezetünket. Ugyanakkor megállapítható, hogy a karosszéria jellegű építés elterjesztésével egyidejűleg fokozott gondot kell fordítani arra, hogy az épületek üzemeltetői, használói az új építőanyagok tulajdonságait figyelembe véve, kulturáltan használják és megfelelően gondozzák épületeiket.

K. Gy.

1. Helyszínrajz, M=1 : 2000
2. Földszinti alaprajz, 1 : 800
3. A tantermi szárny déli homlokzata
4. A tornatermi szárny északi homlokzata, háttérben a tantermi szárny

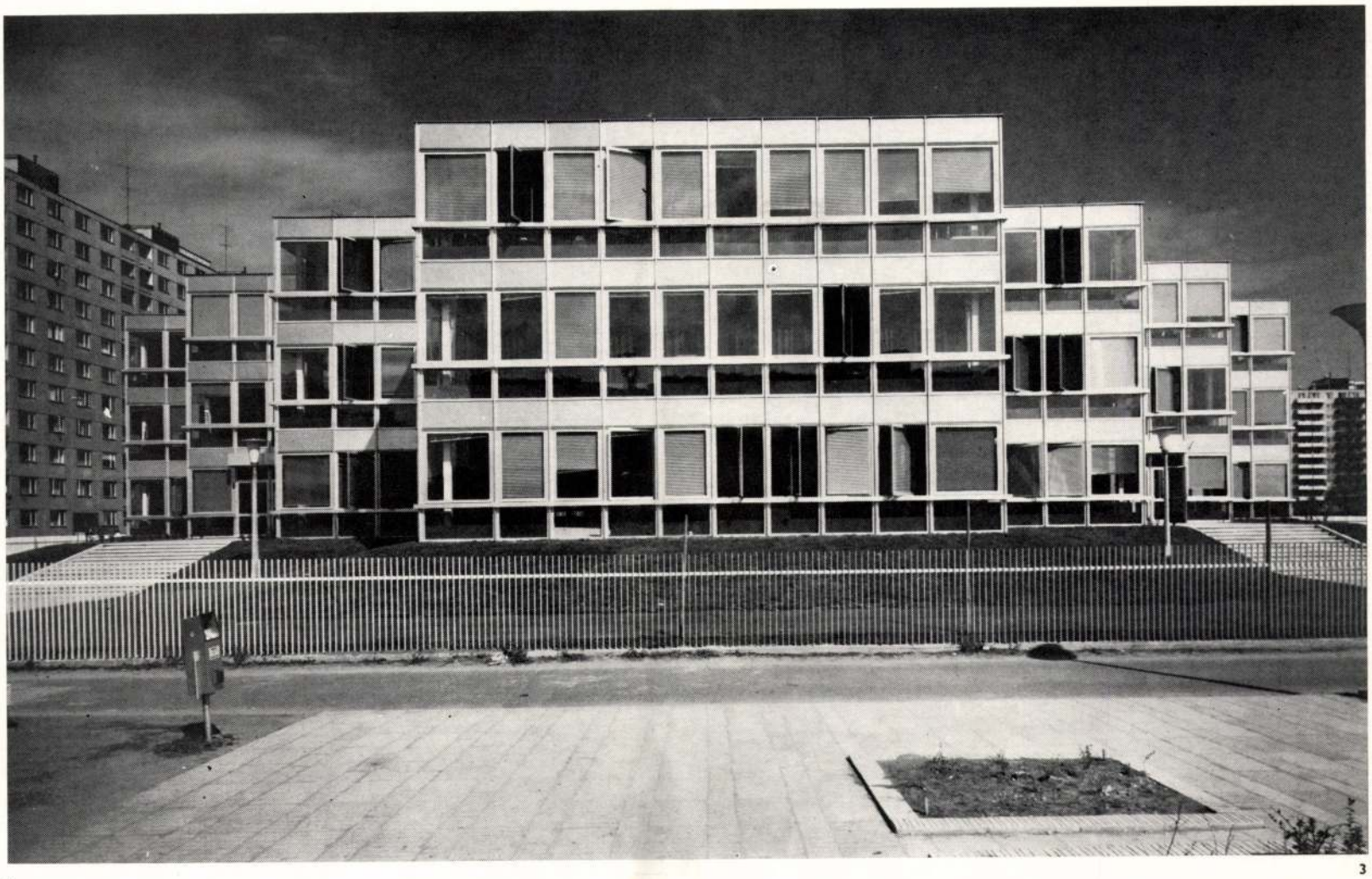

4

3

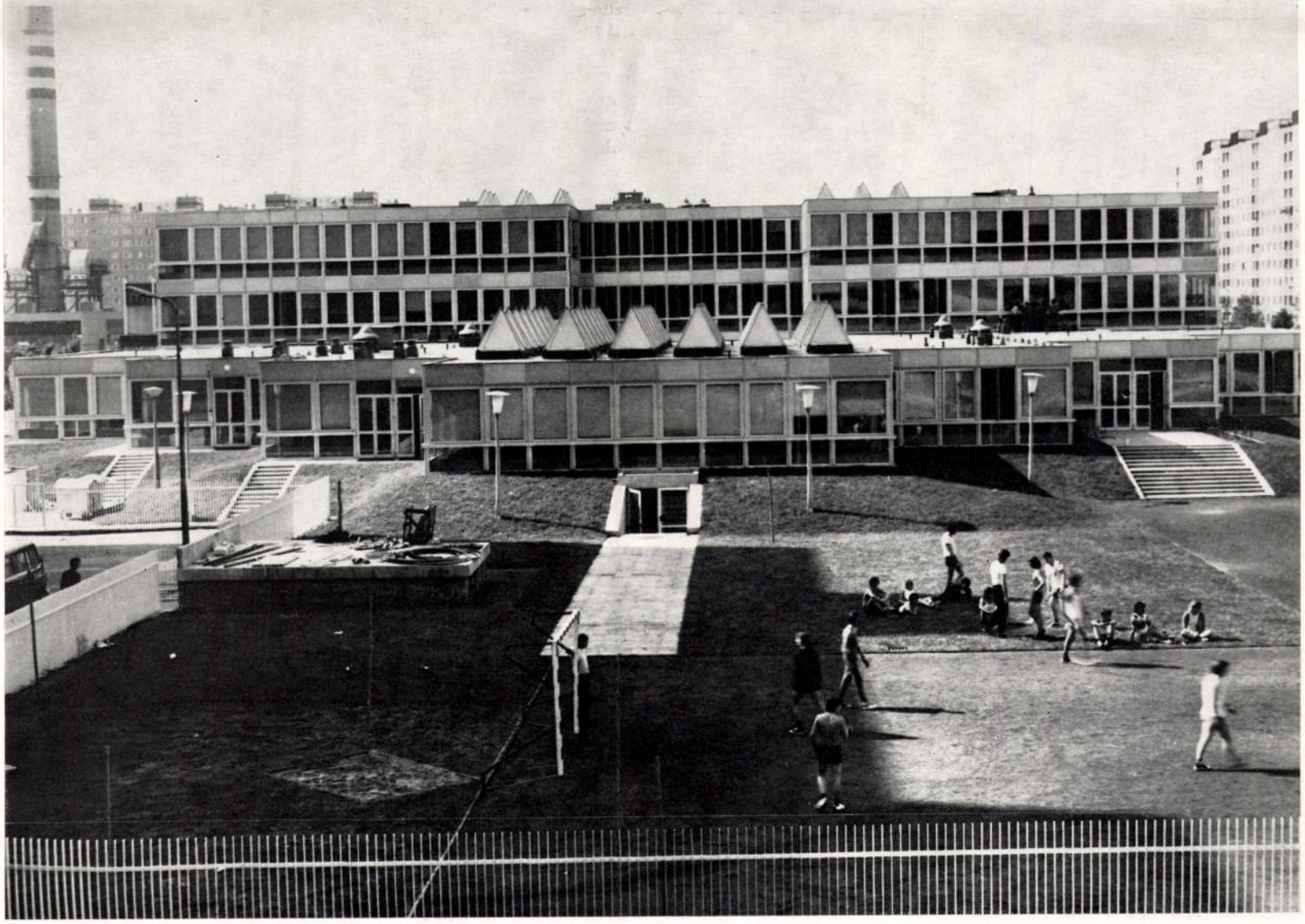

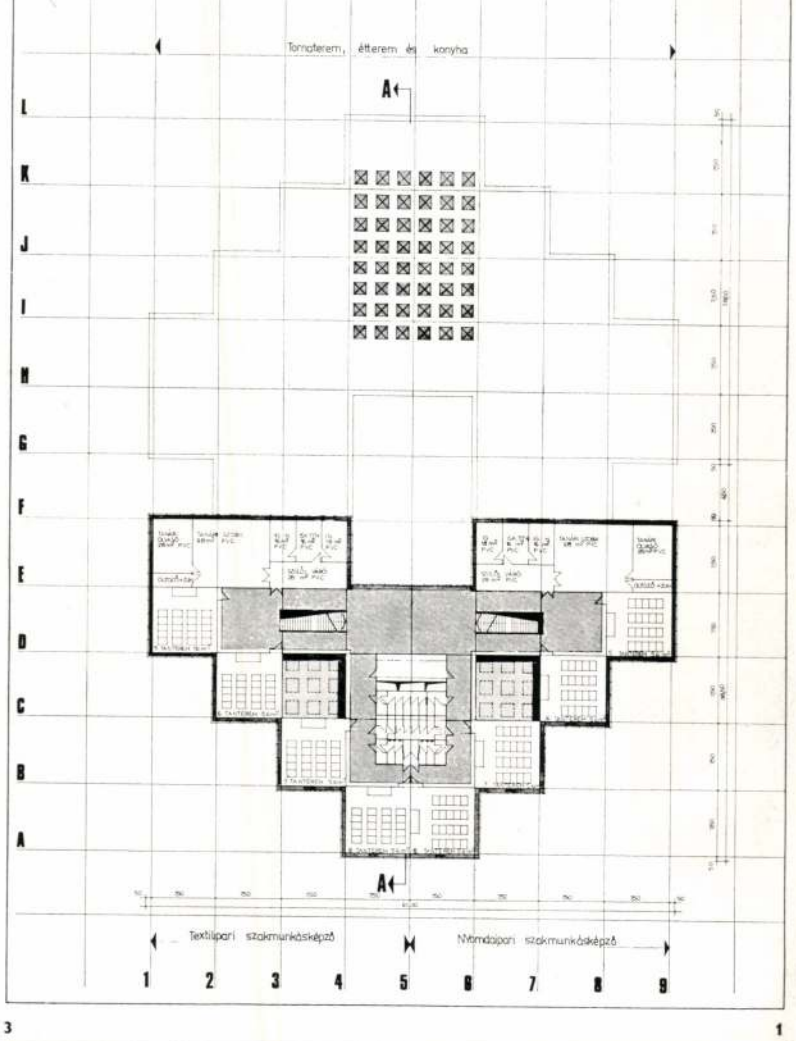
Tornaterem, étterem és konyha
A
A
L
K
J
I
H
G
F
E
D
C
B
A
Textilipari szakmunkásképző
Nyomdaipari szakmunkásképző
1 2 3 4 5 6 7 8 9

3

1

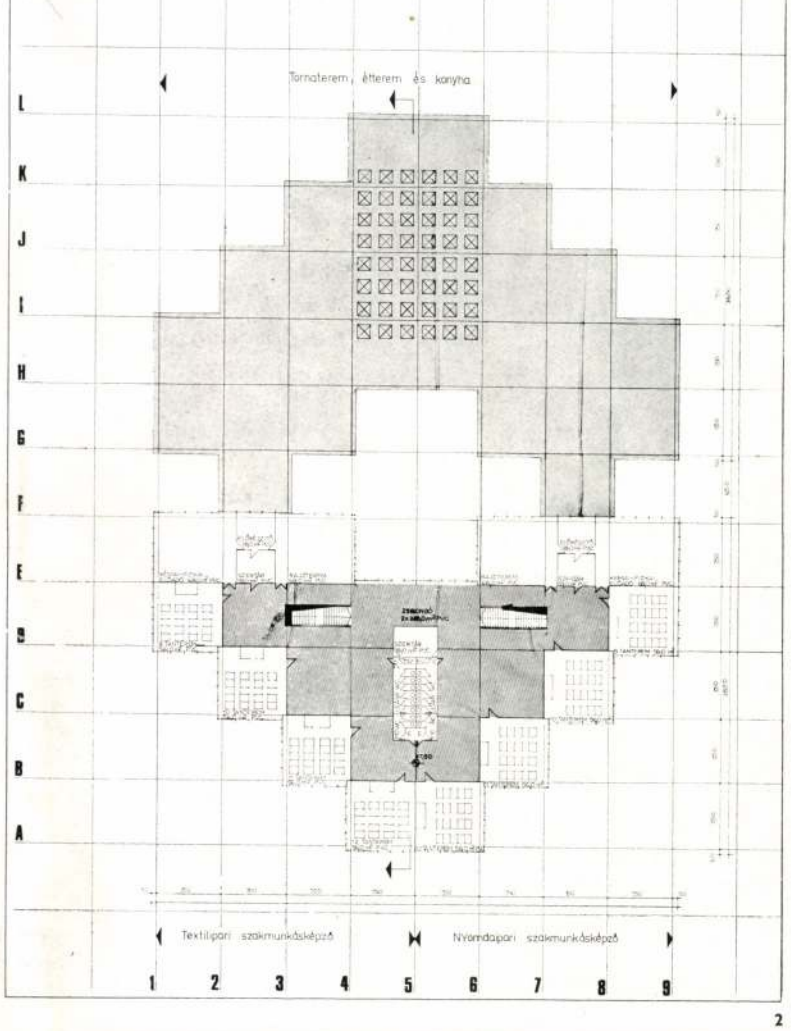
Tornaterem, étterem és konyha
L
K
J
I
H
G
F
E
D
C
B
A
Textilipari szakmunkásképző
Nyomdaipari szakmunkásképző
1 2 3 4 5 6 7 8 9

2

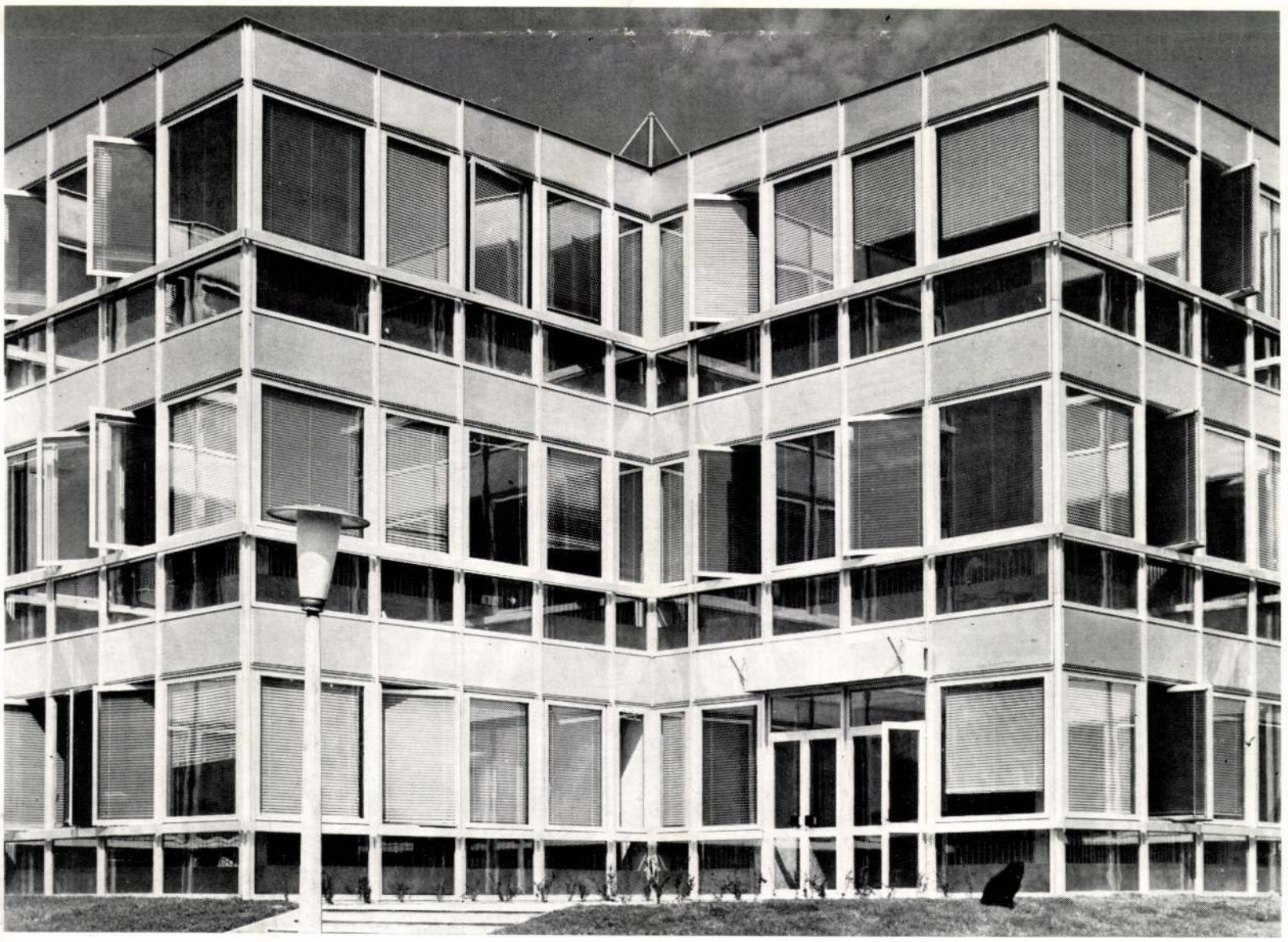

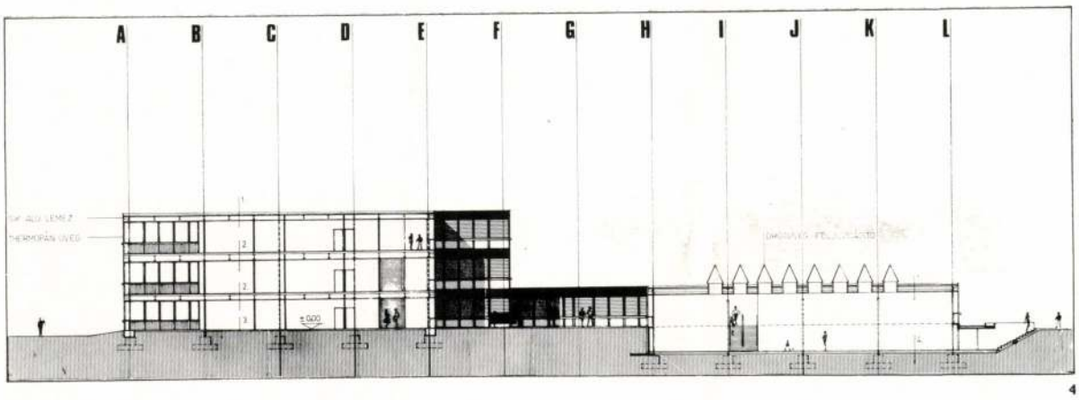

4

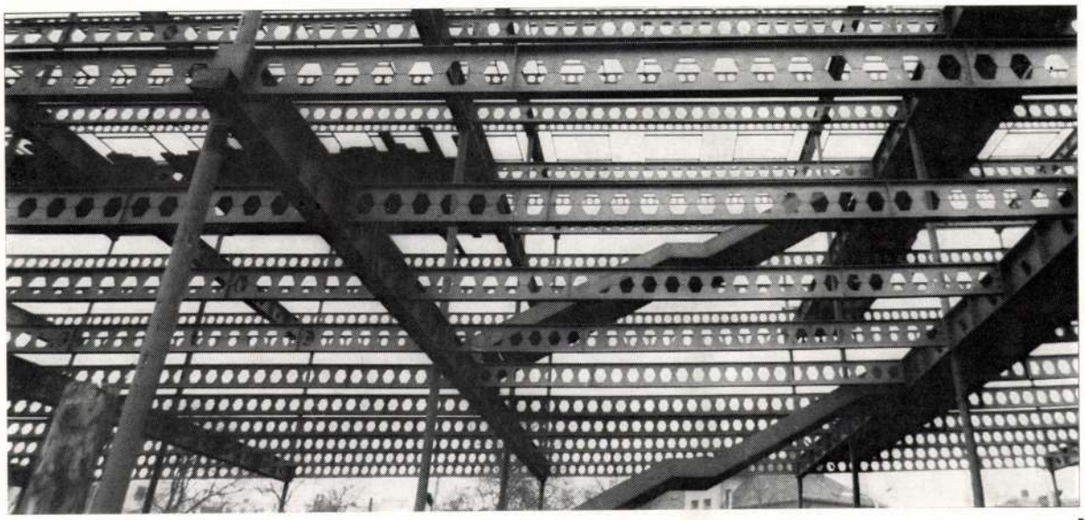

5

6

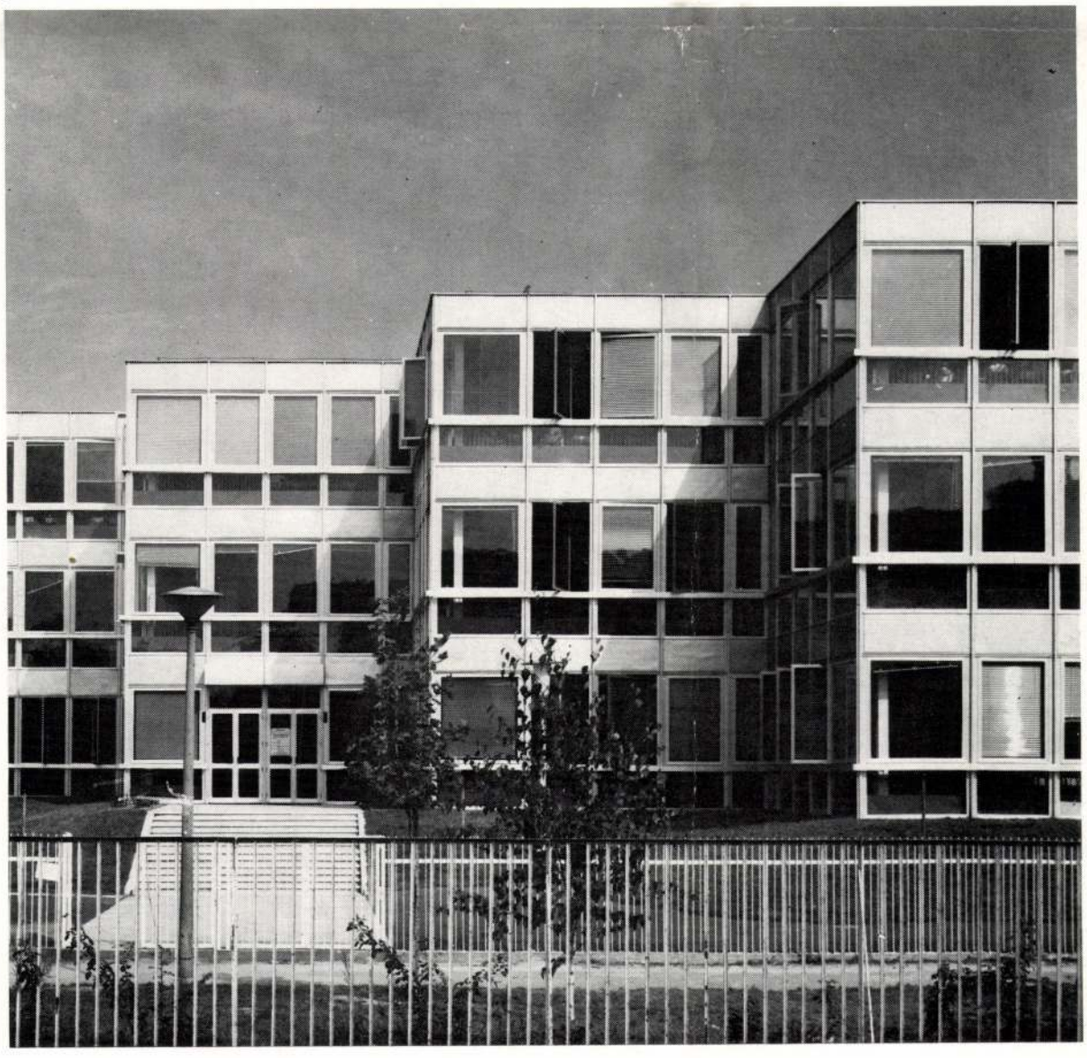

1. I. emeleti alaprajz, M=1 : 800
2. II. emeleti alaprajz, M=1 : 800 (programtervi)
3. A tantermi szárny homlokzati részlete
4. A—A metszet, M=1 : 800
5. Az épület acélszerkezete szerelés közben
6. A tantermi szárny részlete az épület bejáratával

2

1

3

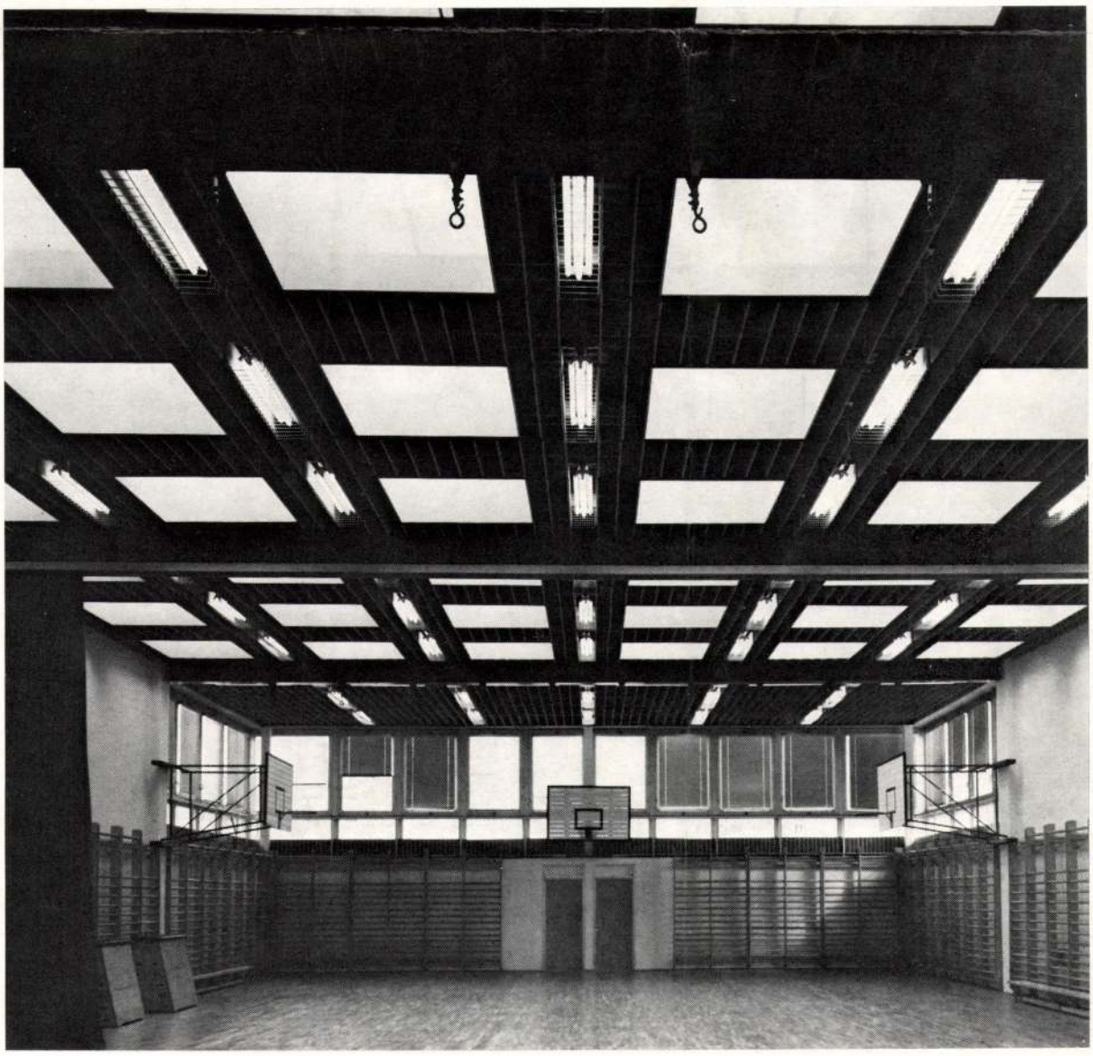

4

1. Az átrium részlete a tantermi szárnnyal
2. Az átrium részlete a tornatermi szárnnyal
3. A fizikai előadóterem
4. A süllyesztett tornaterem

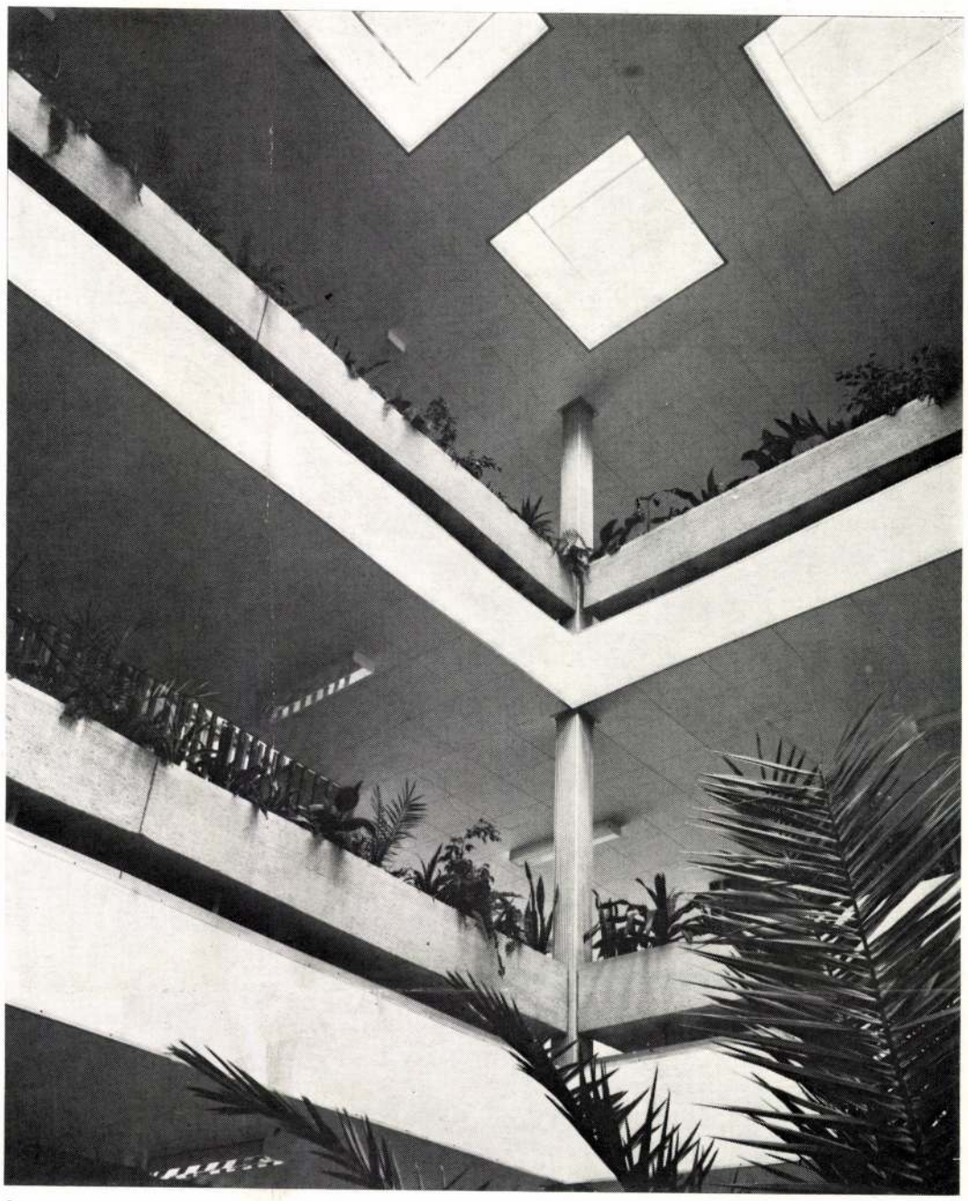

1

3

2

Kévés György Ybl-díjas építész

- Az 1976-ba elkészült ujpalotai szakmunkásképző intézet tervezője Kévés György Ybl-díjas építész.

- Az építész szerepe világviszonylatba vitatott kérdés, nagy kongresszusok, egyéb összejövetelek kapcsán felvetődik ez mindig, én azt mondom, hogy az építész szerepe tulajdonképpen igazán klasszikus szerepe ma sem változott.

- Mennyire szakosodott az építészeti szakma az elmult évtizedben. Szakosodott-e egyáltalán.

- Hát végeredményben Magyarországon szakosodott megitélésem szerint helytelenül szakosodott az építész szakma, várostervezőre, építészre és belső építészre, én szerintem emiatt azután meg is látszanak a házakon, objektumokon ennek a nyomai.

- Szükség van-e még ma is a klasszikus értelembe vett univerzális képzettségü polihisztor építészre.

- Szerintem feltétlenül szükség van az építészetnek az ilyen épi-

1979. I. 30. Televízió 22.20 /Gné./
Urakáink is látni fogják

tész egyéniségekre,akik áttudják tekinteni a nagy egésztől a részletekig a feladatokat, szerintem ez meg is maradt.Annyi változott és ez egy lényeges változás és ezért van az,hogy az épitész meg tud maradni ebben a poziciójában, mert a szerkezeti rendszerek, a szerkezeti elemek olyan mértékben iparositottak, hogy ezek tulajdonképpen katalógusokból összerakhatók, bizonyos nagyvolumenü épületeket igy tud összeállitani az épitész, tehát ideje marad arra, hogy elmélyülten foglalkozzon a nagy egészen és a részleteken is.

Sopron Lővérek üdülőközpont rendezése

Az Építésügyi és Városfejlesztési Minisztérium Győr-Sopron Megyei Tanács VB. BKM Országos Idegenforgalmi Hivatal és az Országos Vöröskereszt és Természetvédelmi Hivatal, Sopron Lővérek üdülőterület fejlesztésére nyilvános tervpályázatot hirdetett.

A tervpályázat kiírását az indokolta, hogy a Nyugatmagyarországi idegenforgalomnak az egyik legjelentősebb bázisa Sopron, amely a Lővérekben már korábban kialakult lehetőségeivel, a várostól délre eső beépítetlen területeivel kitűnő fejlesztési területet kínált.

A tervpályázat célja az említett területre vonatkozó területrendezési, területfelhasználási elhatározásokat megalapozó, több alternatívás javaslatok beszerzése volt, választ várva a terület rekreációs rehabilitációs lehetőségeinek feltárására, a forgalom helyes funkció szerinti differenciálására, ami a készülő általános rendezési terv megalapozó tanulmányaként szolgálna.

A tervpályázatot a Bíráló Bizottság a kitűzött célok és a benyújtott tervekben szereplő megoldások összevetése alapján eredményesnek ítélte.

Megállapította, hogy a benyújtott tervek között olyan, mely a kiírásban rögzített feltételeket minden szempontból teljesértékűen teljesítené nem volt.

A további tervezés számára tehát a legelőnyösebb megoldások, csak több tervből választhatók ki.

A pályázat igazolta, hogy a választott területen a város szabadidő és sport funkciói elhelyezhetők a környezet és természetvédelmi érdekek sérelme nélkül. A gyógyhely és üdülőterület számára a megfelelő szeparáltság megteremthető.

A távlati fejlesztések szakaszolva is végrehajthatók annak a biztosítása mellett, hogy a közbenső ütemek is építészeti, városépítési egységet alkossanak.

A pályázatok feltárták azokat a feltételeket, amelyek mellett a terület idegenforgalmi befogadóképessége káros, zavaró hatások nélkül növelhető. A Lővér Szálló mellett kialakítható gyógyidegenforgalmi alközpont számára, bizonyos keretek között a közelében levő bányaudvar jó lehetőségeket biztosít, de az ide javasolt funkciók és nagyságrendek pontos meghatározása, még további részletesebb tervezést és elemzést tesz szükségessé. A gyógyidegenforgalmi központban — kötelezően elhelyezendőnek jelölt — 6—7000 m²-es épületegyüttes megvalósítható.

Egyes pályaművek ezen a területen ennél lényegesen nagyobb épületek elhelyezésére is tettek javaslatot (3. sz. 9310 m², 7. sz. 27 210 m², 8. sz. 82 135), de a legelőnyösebb kialakítást a kötelező programmal arányos nagyságrendek biztosítják. Ennél nagyobb nagyságrendek mellett az ütemezhetőség nehézségei olyan mértékben nőnek meg, amelyek a gazdaságos és esztétikus kialakítást jelentősen megnehezítik.

A bányaudvar felhasználásával az udvar belső részének szabadonhagyása és a torkolat közelében való építés látszik kedvezőbbnek a belső — rézsük melletti — építéssel szemben.

A bányafalnak művi eszközökkel átformált attrakcióként való kialakítása általában nem hozott jó eredményt.

Hasonlóan meggondolandó minden olyan kísérlet — mind esztétikai, mind gazdaságossági szempontból — mely a teljes bányaudvar lefedését tűzi ki célul.

A szabadidő-, sportközpontot a pályázók más-más területen alakították ki.

A központ helyét — attól függően, hogy azt milyen mértékben kívánták a városhoz, vagy inkább a természeti környezethez kapcsolni — a Kitaibel Pál utcától kezdve a Campingtől délre eső területen jelölték ki. A központ jó kialakítására a Kőszegi útnak és a Magyarfalvára vezető útnak a nyomvonalmódosítása mellett további kedvező lehetőségek nyílnak. A Bíráló Bizottság a szabadidő központnak túlzottan a városhoz, vagy zöldterülethez való kapcsolását nem tartotta előnyösnek.

A városhoz való kapcsolás általában a sportterülettől való elszakítást hozta magával a zöldterület felé való elhúzás a városi sport és szabadidő eltöltési funkcióknak a mélyfekvésű völgybe helyezését, és a közlekedési útvonalak túlzott megnövekedését idézte elő.

Az alközpontnak a Magyarfalva és Egeredi út keresztezése közelében való kialakítása mind a gyalogos, mind a járművel való feltárás szempontjából előnyösebbnek bizonyult, s a gerincen haladó Magyarfalvára vezető út közelében, de attól a megfelelő izolálás mellett jó megoldások lehetségesek.

Egyes pályaművek a kiírtnál lényegesen nagyobb program elhelyezésére tettek javaslatot (8. sz. 82 135 m², 7. sz. 73 130 m²), de a kötelező program többszörösének a területen való elhelyezése részben a természetvédelmi területek megsértésével részben az üdülési funkciók zavarásával járt.

A Magyarfalvára vezető úttól keletre történő telepítés még kedvezőnek mondható, de a tőle nyugatra történő elhelyezés az eset zömében a sportterülettel való előnytelen szomszédságot eredményezte (11. sz. pályamű).

A pályázók igen értékes, a kötelező programot kiegészítő javaslatokat tettek (5. sz. pálymű, 3. sz. pályamű), azonban sok esetben azok harmonikus beillesztését nem tudták megoldani pl. Go-Cart pálya (6. sz. pályamű), s így azzal a környezetet újabb zajártalmakkal terhelték.

A camping területének bővítését a természetvédelmi területen nem célszerű előirányozni, helyette a természetvédelmi területen kívül új területen, vagy a meglevő terület jobb kihasználásával indokolt a bővítést megoldani.

Zöldterület-tervezés

Kevés terv tett megfelelően értékelhető javaslatot a területfelhasználási rendszer és a zöldterületi egységek — üdülőpark, üdülőkert, parkerdő, egyéb erdő — differenciált kapcsolatára. A tartalmi megnevezés és jelölés nem utal egyértelműen a zöldterületek rendeltetésére, vagy csak sejteti azt, grafikai előadásmódja sematikus vagy formalista.

A területfelhasználásban csoportosított zöldterületi egységekre a 6. sz. pályamű újszerű differenciálást adott a használat módja és az egység kialakításának intenzitása alapján.

A tervezési terület táji adottságait a pályaművek általában figyelembe vették, viszont az üdülőterületbe bevonandó mezőgazdasági terület erdészeti, kertészeti előkészítésére nem adtak jó megoldást.

Az üdülési és pihenési létesítmények elhelyezésére azok a pályázók adtak jó megoldást, amelyek az értékes növényállomány károsítása nélkül és a terephez alkalmazkodva, a táji értékeket feltárva és továbbfejlesztve terveztek.

A terep és vízrajzi adottságokat több pályamű felhasználta kisebb vízfelületek létesítésére, tájre-

Magyar Építőművészet

MÉ 81|3

TARTALOM

Tervpályázat

Sopron Lővérek üdülőközpont rendezése. Összeállította: *Deák Zoltán* 2

Épület

Hortobágyi Nemzeti Park nyugati fogadóháza. Építészek: *Pár Nándor, Nagy István* (Szolnokterv) 9

Túzokrezervátum nevelő telepe, Dévaványa. Építészek: *Nagy István, Pár Nándor* (SZOLNOKTERV) 12

Nevelési központ, Besenyőtelek. Építészek: *Bodnár János* és *Veres Zoltán* (Heves megyei Tanácsi Tervező V.) 16

Jenei Lajos: Besenyőtelek kapcsán a nevelési központokról 18

Megyei Tanács Továbbképző Központja, Noszvaj. Építészek: *Havassy Pál—Veres Zoltán* (Országos Műemléki Felügyelőség) 21

Üdülő, Oktatóház, Velence. Építész: *Mandel Tamás* (SZÖVTERV) 27

Négylakásos társasház, Budapest II. Építész: *Vereszky Péter* (Kogépterv) 28

Heves Megyei Rendőrfőkapitányság, Eger. Építész: *Botos Barna* (Hevesterv) 30

Sopron, fedett uszoda. Építész: *Tolnay Lajos* (GYŐRITERV Soproni irodája) Ismertetés: *Harmati János* 34

Dunai Vasmű Konverteres Acélmű 350 fős munkásszálló, Dunaújváros. Építész: *Marussy Ferenc* (KÖZTI) 37

Bács megyei Állami Építőipari Vállalat 900 férőhelyes munkásszállója, Kecskemét. Építész: *Farkas Gábor* (BÁCSÉP, BÁCSTERV) 42

Központi raktárcsarnok, Székesfehérvári Könnyűfémmű. Építész: *Ürögi József* 47

Tanulmány

Gerle János: A kolozsvári Somló-ház 50

Szegő György: Kulcs, kastély, kristály — Szürrealizmus és építészet 52

Borvendég Béla: Nem értik 58

Megemlékezés

Mentes Endre: Csonka Pál nyolcvanöt éves 60

Kritika

Dr. Kubinszky Mihály: A Heves megyei Rendőrfőkapitányság székháza Egerben 62

MÉSZ

Dávid Ferenc—Virág Csaba: Nagypál Judit (1924—1980) 63

Könyvek 64

A borítólapon a Székesfehérvári Könnyűfémmű központi raktárcsarnoka tetőszerkezetének felülnézete. Fényképezte: *Jármai Béla*, MTI.

Szerkesztő bizottság elnöke Major Máté

Felelős szerkesztő Nagy Elemér

Szerkesztő Gyöngyösi István dr.

Képszerkesztő Deák Zoltán

Szerkesztőségi titkár Nagy Károlyné

Munkatársak Borvendég Béla
Finta József
Jánossy György
Kévés György
Moravánszky Ákos
Reimholz Péter
Timon Kálmán
Turányi Gábor
Varga Levente

Levelezők Jurij Sztepanovics Jaralov, CCCP
Pierre Joly, France
Lothar Juckel, BRD
Björn Linn, Sverige
Matti K. Mäkinen, Suomi
Emerich Simoncsics, Österreich
Martin Wimmer, DDR
Jorge Glusberg, Argentina

konstrukcióra vagy atraktív célra. A túlzott méretű, többhektáros nagyságú vízfelületek létesítésére tett javaslatok viszont irreálisak a víznyerési nehézségek miatt. A zöldfelületi intézmények (camping, sportterület) elhelyezésénél a funkcionális kapcsolatok jó megoldása, a kedvező tájolás, terepadottságokhoz igazodó elhelyezés alapvető bírálati szempont volt. A terepérzékeny sportlétesítmények elhelyezésénél azok a javaslatok jók, amelyekben a pályafelületek tömbösítése lehetőséget ad a terep követésére, és a burkolt és zöldfelületek helyes arányának kialakítására (3. sz., 6. sz. pályamű).

Közlekedés

A Lővérek kapcsolata szempontjából előremutató, a tervezési terület és a 84. sz. főút Kópháza felé vezető szakasza között az 5. és 6. sz. pályaművekben javasolt forgalmi megoldás. A tervezési terület közúti feltárása elsősorban az üdülőterületek keleti szélén több kisebb foltban elhelyezett parkolótér, valamint a szomszédos nyugati, erdős-hegyes területekre való tekintettel is a Várisi út megtartása, és a cemping széle mellett kiépítendő út tekinttendő a szükséges és általában elégséges megoldásnak. A sportterület elrendezése függvényében azonban további — de már csak parkoló — vagy szervizút jellegű — utak betervezése is indokolt lehet.

A Várisi út környezetvédelmi szempontból kívánatos nyomvonalkorrekciója és forgalmi rendjének átszervezése további gondos, részlettervezést igényel.

A tömegközlekedési feltárásban a Szabadság krt.-on és a Magyarfalvi úton vezetett állandó jellegű autóbuszjáratok szükségesek.

A pályázatok egy része a Magyarfalvi út mellett hosszan kifejtett sportterület tömegközlekedési ellátását nem oldotta meg, holott a sportterület használata nem vonja magával a sportterület központjának használatát ha a terület nyílt és bekerítetlen. A trolibusz bevezetésére tett javaslat (5., 11. sz. pályázat) az üdülő és gyógyhely jelleg miatt helyes. A gyalogos közlekedési kapcsolatokban elsődleges, a Hatkai út tudatos felhasználása és ennek érdekében az útszakasz közúti jelentőségének csökkentése. Ezt a pályázók néhány kivétellel fel is ismerték, azonban csak néhányan utaltak arra (5., 11. sz. pályaművek), hogy a tervezett új funkció az Alsólővérek és a vasúti pályauadvar felől is nagyobb gyalogosforgalmat indukál. A DNY-i városterület, valamint az erdők és a hegyek felé megnyitott gyalogos sétautak a tervezési terület környezetbe illesztését, szerves kapcsolatát kell, hogy elősegítsék.

A városépítészeti szempontok

A Koronázó-domb, vagy a Tűztorony felől akkor kedvező a városképi hatás, ha a Citadella melletti terület beépítése a domboldal morfológiájához és a környezethez alkalmazkodik. E terület beépítésének a magasságát úgy szükséges tehát szabályozni, hogy a Citadelláról a városra jelentkező rálátást az új épületek ne zavarják. E kérdésben egyik pályamű sem nyújtott megnyugtató megoldást.

Fontos kérdésként kezelte a Bizottság a Lővérekben kialakuló üdülőterület jellegének a meghatározását, mely a beépítési, építészeti eszközök kiválasztására is hatással van.

Az üdülőterület alközpontjainak építészeti formálása azokban az esetekben volt szerencsés és előremutató, ahol az épületek megjelenése nem volt öncélú, formalista, megjelenésben különlegességre törekvő.

Néhány pályázó — ütemezési okokból — pavilonos elrendezéssel városias térrendszerek kialakítására törekedett. A Bíráló Bizottság véleménye szerint ezekben az esetekben a fokozatos kiépítés során kevésbé képezhetők rendezett építészeti együttesek.

A tervezett szállásjellegű épületek elhelyezésére és megoldására azok a pályázók adtak előremutató javaslatokat, amelyek gazdaságos, tömör, alaprajzú épületeket terveztek, kis (max. f+3) beépítési magassággal és a létesítményeket szervesen kapcsolták a gyalogos központokhoz, vagy a sétautakhoz.

Környezet- és természetvédelem

A tervezési terület szubalpin klímájú, kedvező morfológiai adottságokkal és különleges biocönózissal rendelkezik. Ezek az adottságok, a terület hagyományai, valamint Sopron városhoz való közelsége alkalmassá teszik egyrészt gyógyászati, másrészt üdülési — rekreatív és sportolási igényeket kielégítő üdülőterület kialakítására.

A gyógyhely és üdülőhelyi jelleg alapvető feltétele a kedvező természeti, táji, környezeti adottságok megőrzése, illetőleg ezek lehető legkisebb mértékben történő terhelése.

Ugyancsak nem tekintették lényeges szempontnak a közvetlen környezeti (hulladék, zaj stb.) terhelő hatások megelőzését, ill. kiküszöbölését.

A kívánatosnak ítélt környezet- és természetvédelmi igények biztosításához egy pályázó sem tartott szükségesnek tilalmakat, ill. előírásokat szerepeltetni.

Csak elvétve fordultak elő olyan javaslatok, amelyek előre mutató megoldásokat tartalmaznak, a környezetkímélő közlekedési módok, energiaellátás stb. területén. Pl. napenergia-felhasználás (3. sz. pályamű), valamint trolibusz alkalmazása (11. sz. pályamű), vagy kerékpáros közlekedés lehetőségének biztosítása.

Természet- és tájvédelmi szempontból azok a pályaművek szolgáltak értékesebb megoldással, amelyek a védett erdőállomány területét csak a legszükségesebb mértékben csonkították, ill. amelyek kíméletesen tárták fel a természetvédelmi területet.

Nem kívánatos a természetvédelmi terület közparkká alakítása, a védett erdőállomány rovására történő üdülőterület fejlesztése. Több pályamű — valószínűleg a helyi viszonyok alapos ismeretének hiányában — más területen jól hasznosítható, de itt a terület rendeltetésével ellentétes intenzív kertészeti kialakítást javasolt.

Idegenforgalom

Idegenforgalmi szempontból a pályaművek számos jó gondolatot és az adottságok kedvező kihasználását elősegítő megoldást adtak. A továbbtervezés és a megvalósítás folyamatában célszerű ezek érvényesítése: indokolt a szolgáltatások, idegenforgalmi programok bővítése, a kulturált időtöltés, a szórakozás, a sportolás, a bevételek növelése érdekében.

A pályaművekben nem tükröződött kellően a közhasználatú szálláshelyek (szálloda, motel, turistaszálló) szolgáltatási színvonalban jelentkező eltérés. Ennek érvényesülnie kell a szobák méreteiben, komfortjában, a vendéglátóhelyek számában és típusában stb. Nem minősíthető kedvezőnek e létesítmények koncentrálása.

A nyaralóházak esetében a gazdaságosságot elősegítő felfűzött, bokrosított telepítés mellett szükségesek az üdülésben megkívánt intimitást, nyugodt környezetet biztosító megoldások is.

Helyes törekvést tükröztek azok a pályaművek, amelyekben a differenciált ellátási, étkezési igényeket a különböző funkciójú területekben térben jól elosztva szervezték.

Egészségvédelmi szempontok

A kiírás követelményrendje nem tért ki a pályázati koncepcióhoz kapcsolódó egyes egészségügyi-igazgatási szempontokra. Mindamellett a pályázók egy része figyelembe vette a megadott gyógy- és üdülőhelyi határokat, és érintette az egészségügyi ellátás egyes kívánalmait (pl. elsősegélyhely). Volt aki célzatosan a meglevő szanatórium közelébe tervezte a gyógyidegenforgalmi szálláshelyet is, megteremtve annak egészségügyi ellátási hátterét.

Tekintve, hogy a gyógyidegenforgalmi célra tervezett terület fejlesztésének távolabbi feladata a gyógyhelyi szint elérése, a részletes rendezési tervet majd ki kell egészíteni a terület egészségügyi ellátásának megszervezésével is.

A jónak ítélt pályamunkákban sikerült megoldani az eltérő rendeltetésű gyógyidegenforgalmi és a szabadidő eltöltésére szánt területek fejlesztési szervezését, oly módon, hogy egymás működését ne zavarják.

A fejlesztés során célszerű figyelembe venni, hogy nagyobb létszámú gépkocsi koncentrált parkolása egészségvédelmi okból hátrányos, a vele járó levegő, zaj és területszennyeződés miatt. Ezt a szempontot különös súllyal célszerű figyelembe venni, a közönség gyógyulására, pihenésére, kondícionálására tervezett területeken.

Összegezve megállapítható, hogy fenti ajánlások figyelembevételével a díjazásra és megvételre került pályaművek az általános rendezési tervek készítéséhez megfelelő adatokat és megoldásokat tartalmaznak, s az azt követő részletes rendezési tervek készítése során is majd mint alapozó tanulmánytervek hasznosíthatók.

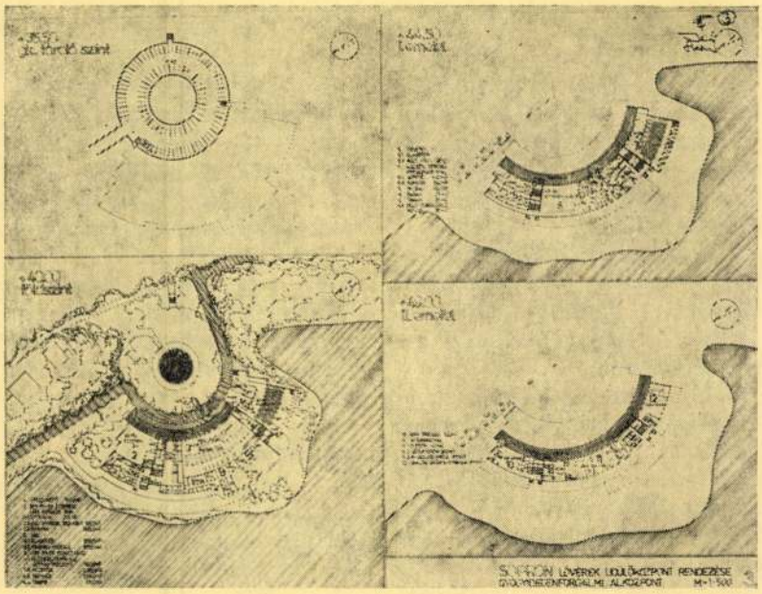

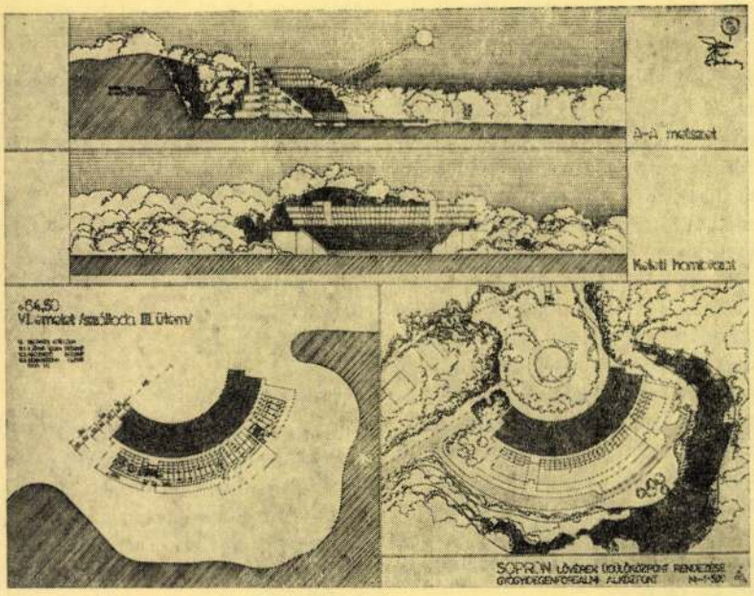

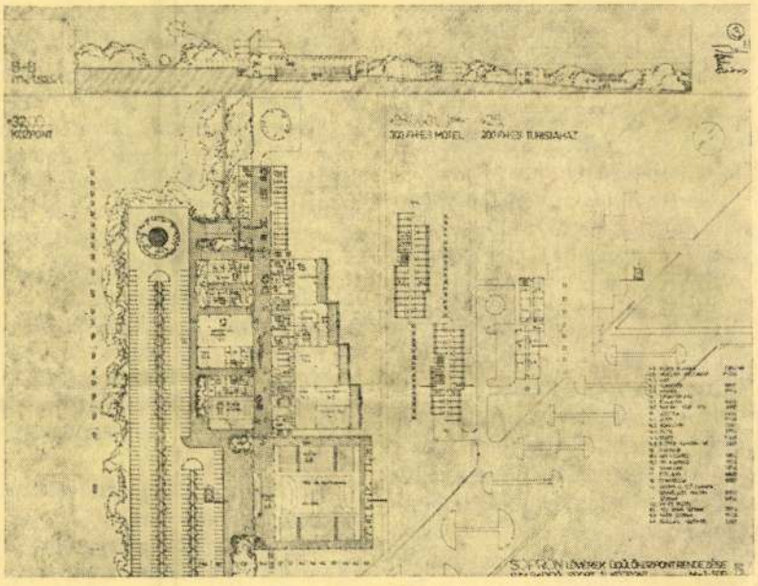

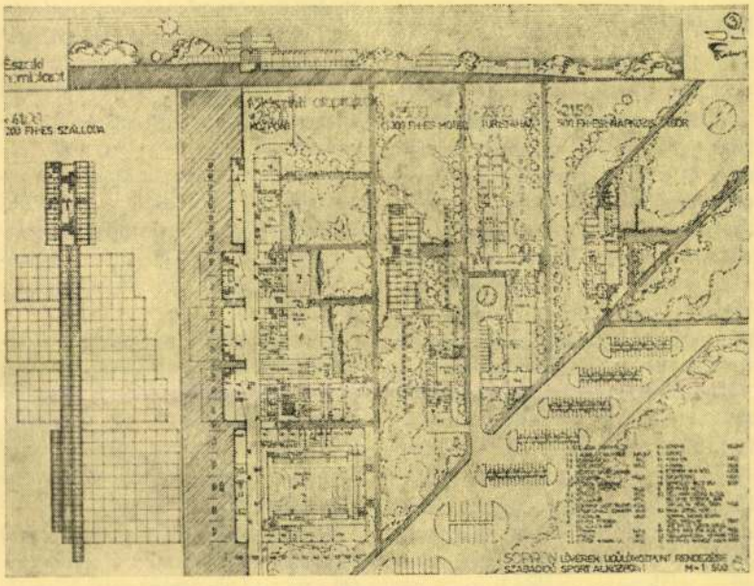

II. díjban részesült 3. sorszámú pályamű

Szerzői: Kévés György
Bakács Gyula
Földvári Éva
Telkes Tiborné

Tartalmilag megoldott, helyismerettel megalapozott terv. Az ÁRT-t kedvezően módosította racionális területfelhasználásával. A közlekedéshálózati kapcsolatokon azonban nem javít. Az Egeredi út megtartása és a Magyarfalvi út tervezett csomópontja kedvezőtlen, nem eredményezi a természetvédelmi terület kívánatos egységét. A tervezési területbe benyúló két nagy parkoló kialakítása gazdaságtalan. Gyalogos útvonalakat a Harkai és az Egeredi út mentén biztosít a várossal. Az alközpontok helyét jól választja meg, a sportterületek a terephez jól alkalmazkodnak, a burkolt és zöldfelületek helyes arányúak. Tiszteletben tartja a tájvédelmi környezetet.

Vállalati üdülőit az északi részen jól telepíti, kedvező átmenetet biztosít a csoportos magánüdülőkkel a meglevő hagyományos üdülőterület felé. A 200 fh-es szállodák csoportjának elhelyezése a déli részen, a Magyarfalvi úttól nyugatra nem szerencsés.

Célszerű, hogy a szanatórium közelében a bánya elé gyógyszállót tervez. A sportpályák arányos elosztása mellett kifogásolható, hogy a labdarúgó-pálya a terület központjába a parkolóktól távol esik. A szabadidő központ építészetileg kulturált, tömör elrendezésű és jól szervezett. Telepítése azonban nem kapcsolódik szervesen a gyalogúthoz.

Javaslata a gyalogos utca lefedésére indokolatlan és ennek kapcsolata a sportcsarnok és a szálloda előcsarnokával — tömegforgalom szempontjából — megoldatlan. Magyarfalvi út mellett telepített — III. ütemben megvalósuló szállodák kompozíciós szempontból elszakadnak az építészeti együttestől.

Ugyanez vonatkozik a szabadtéri színpad elhelyezésére is. Gyógyüdülő központja a bányafalak eltakarására lehetőséget ad, tömegformálása karakteres, de a nap-kollektorokból képzett — napenergia hasznosítását szolgáló — homlokzata megköveteli az ide nyíló helyiségek mesterséges szellőztetését és világítását.

A terv kiemelhető értéke a jó szerkezeti és területfelhasználási rendszer, a táji természeti és terepadottságok messzemenő figyelembevétele, üdülőterületének jól átgondolt rendszere, kialakítása.

KEVICZKY HUGÓ, éremművész

Gátv-Goldmann Fülöp 1921-ben az általa elérhető összes magy. szobrász-éremművésztől megrendelte önarcképüket 100+100 mm. plaketten. -A gyüjt.a MNM.-ban van. 116.drb. A sorozathoz tartozó önarcképplakettek:

KEVICZKY HUGÓ.-KH 1921.Keviczky Hugó.-MNM.-98+99 mm.-
Leirás: Ltsz.: 41/963/59. 31.old

GOSZTONYI JÁNOS: Magyar szobrászok és éremművészek önarcképplakettjei 24.old

AZ ÉREM, XXXII.évf. 1975.-1. Bp. 1975

Kévés György, építész MDG

Tetszetős, új formájú, okszó telefonfülkét tervezett. Pályázatot nyert vele.

— : Új telefonfülke 6

ESTI HIRLAP, bp. 1962. júl. 13.

Kévés György, tervező-építész

a Széchenyi-fürdő felújítására pályázatot írtak ki. Nyolc pályamű futott be, a bíráló bizottság az első díjat nem adta ki. Két pályamű közül a II. díjat (két II. díjat adtak ki), Kévés György és öttagú tervező kollektívája, az Ipari Tervező (Épülettervező) Vállalat dolgozói kapták meg.

Esti Magazin.

1979. febr. 14. Kossuth 11.30 (11.)

KEZDI-KOVÁCS LÁSZLÓ

Laszlo Kezdi Kovács: Baumblüte.
Öl auf Leinw., 55x68 cm. - Sign.

Aukción: WIEN, DOROTHEUM
624. Kunstauktion
Juni 1979.
Katalogus 72.sz., 23. old.
Kép: Taf. 150.

Kávés György építész
Szabó László: Újlak újjáélesztése.

a KÁVA építésziroda jelentett meg egy füzetet, amely az „Óbuda-Újlak revitalizációja" címet viseli. – Az építészeti-városrendezési koncepció – valószínűleg a tervezők, Kávés György, Gelesz András, Kovács András és Kövi György munkája – a városrész történetét, a területet különböző egységeinek karakterét és az újjáépítés eredmények megfelelő irányait ismerteti.

Budapest folyóirat, 1988., 2., 45-old.

Kévés György, építész

L: Finta József

Vadas József: A szabadság (k)ára 12

Élet és Irodalom Bp. 1983 márc. 11 XXVII/10

Kévés György, építén

L: Német András

— Mesterisholák

Magyar

Építőművészet, Bp. 1983

23.

83/5

Kévés György, építén

L: Varga Lea

-: Mesterisholák

Magyar Építőművészet, Bp. 1983

35.-

83/5

Kévés György, építész

a MÉSZ Mesteriskola Előadásai.

I. ciklus 1970-~~71~~ 72.

Kévés György, Konz Attila: Könnyűszerkezetes iskolaépítés.

II. ciklus, 1972-74.

Kévés György: Könnyűszerkezetes építés.

IV. ciklus 1976-78 az I+A rendszerű könnyűszerkezetes épületek.

Magyar Építőművészet, 1989, 1-2 szám. 4-old.

Kesztyűs Ferenc grafikus

● KESZTYŰS FERENC grafikus és festőművész kiállítása nyílik meg március 30-án, pénteken 17 órakor a Budapest Szállodában, amely április 8-áig tekinthető meg.

Népszabadság, 1990. márc. 28.

Kévés György, építész

József Dénes: Építettük '85.

Építészet.

Az Építésügyi Tájékoztatási Központ 1975 óta minden tavasszal megrendezi az „Építettük..." kiállítást, melyen az előző évben elkészült, v. felújított létesítmenyeket mutatják be az Országos Haematologiai és Vértranszfúziós Intézet bővítése, Kévés György építész – igazolja, hogy a hagyományos anyagú régebbi épületek közé beilleszt, keskenyebb tömegekre bontott, elegáns sötét színű épület az adott helyen az utcaképet gazdagító elemként jelenik meg. / említvel.

Kritika, 1986, szept., 44-old.

Kévés György építész
Kiss Károly: Szentjakabfalvától Újlakig. 6. Folytatás (vége).

Újlakon változások érlelődnek. A III. Kerületi Tanács kezdeményezésére — amelyhez a II. kerület vezetői is csatlakoztak — tanulmányterv született a városrész megújhodása érdekében. A tervező, *Kévés György* és munkatársai építészeti látomását, szerencsétlen szóhasználattal egyelőre *revitalizációnak* nevezik a hivatalok. Az újlaki föladat nem restaurálás, nem rekonstrukció, ugyanakkor a rehabilitáció gyakorlatától is különbözik. Kévés alapeszméje szerint a város szerkezetileg és történeti szempontból egyaránt értékes terület, eredeti jellegét megőrizve kell elvégezni a megújítás munkálatait.

A föladat abban is eltér a korábbi hasonló vállalkozásoktól, hogy az érintett városrész, vagyis Újlak, a főváros II. és III. kerületéhez tartozik, tehát az érdekelt kerületi tanácsokra vár a közös tervezés és a pénzügyek összefogása és irányítása. Módosító javaslataikat a tervezők ugyancsak hasznosították, a nagyvonalú terv egy-egy része még most is átalakul, árgus szemek figyelik, és parázsló viták kísérik már az előkészületeket is.

Budapest folyóirat, 1988, 5., 20–22.

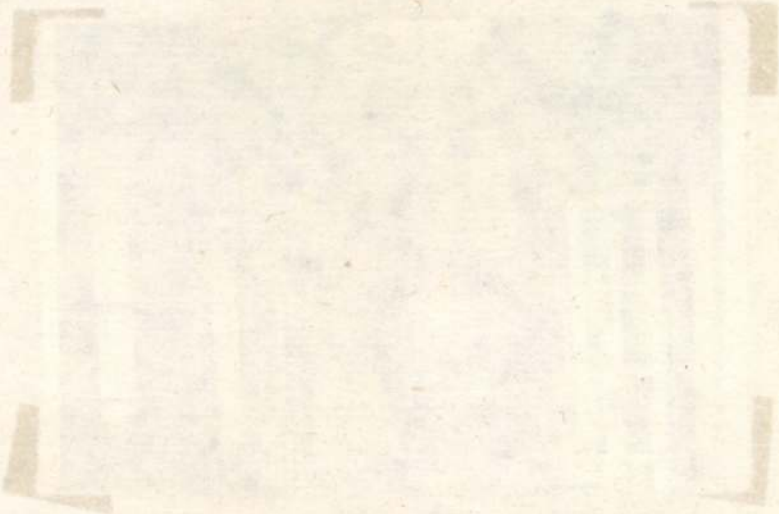

Kévés György építész 5.) Folytatás

Kiss Károly: Szentjakabfalvától Újlakig.

Budapest folyóirat, 1988., 5., 20-old.

Kénés György, építész 4.) Folytatás.

Kiss Károly: Szentjakabfalvától Újlakig.

Budapest folyóirat, 1988., 5., 19-dd.

Kévés György, építész 3.) Folytatás.

Kiss Károly: Szentjakabfalvától újlakig.

Budapest folyóirat., 1988., 5., 19-old.

Kevés György, építész
Kiss Károly, Szentjakabfalvától Újlakig.

2.) Folytatás

Budapest folyóirat, 1988., 5., 18-old.

KÉVÉS GYÖRGY építész

Uj Irás 1989 5.sz.

Alázat=tavasz

Azt mondtad nekem: „Az építés alázat." Így is igaz a magyarázat. Ahogy a tavasz virággal lázad: ibolyával, nárcisszal, tulipánnal, jácinttal, felhős mandulafával, szirom=csöndgomoly barackfa=ággal: tebenned a virág=akarat építés=indulat csillagtér=összege tervezett alázat növekszik, mint a megmaradás=bánat, sarést csinálsz házat, hogy abban, mint a tavaszban virágdomb, virág=mező éljen a teremtest=viselő akarat, látomás, láng, erő. Hogy a térben létével beszéljen. Ne mással: megszerkesztett alázatával. Zárt terek, szűkölő szűk keskenyek, vagy tág tér=ömlenyek kagyló=öbleit, több=szögletű levegő=oszlopait szerkeszted szövetség=könyörülettel: szögletek, csúcsok, küllős félkör=ostya körűnek, függőlegesek, vízszintesek, domború hengeresek, kúposak, zuhatag=törtvonal lépcső=suhanás cik=cakk merőlegesek anyag=összege vágy=alkalom, ami kiszépül, ahogy épül alázat=alkalmaidon. És mind más és mind ugyanaz: Alázat=tavasz! Megvalósított testével: a lét! Sejtelmeid tündér=kötegét kötöd, mint az Örök Horgoló=Asszony: a Valóság! És majd megjönnek az első tavaszi rózsák, s nagy szirmos vérzsöppek gőzölögnek tüskés zöld szárakon. Sorsuk: alázat, mindenség=szánalom. Juhász Ferenc.

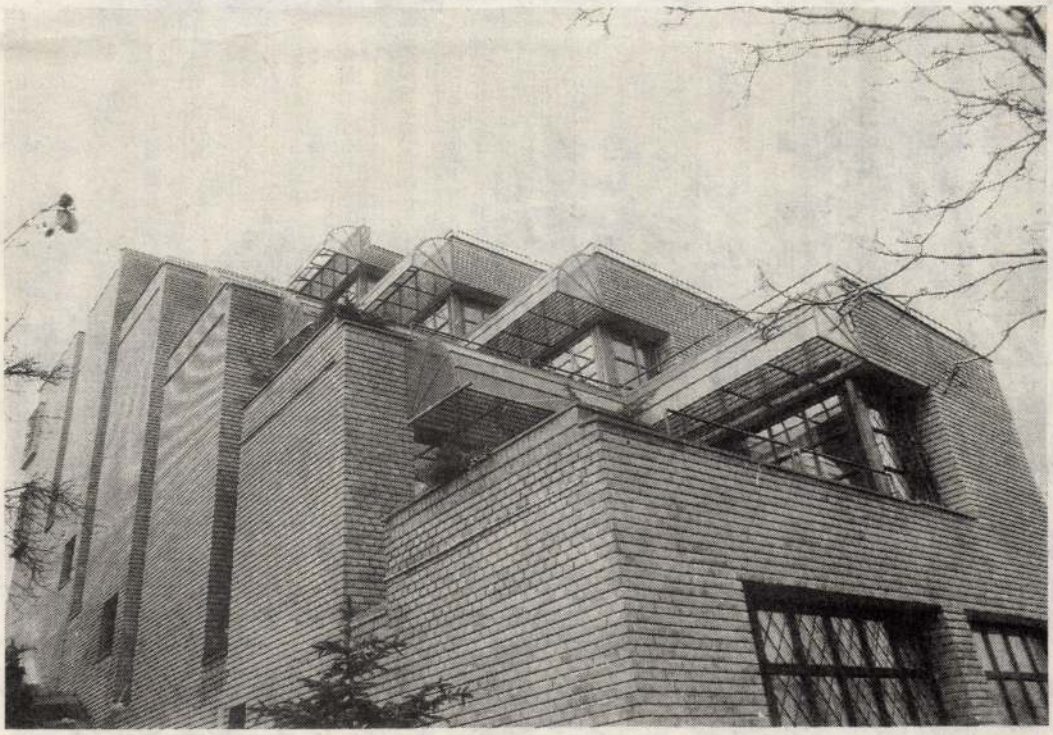

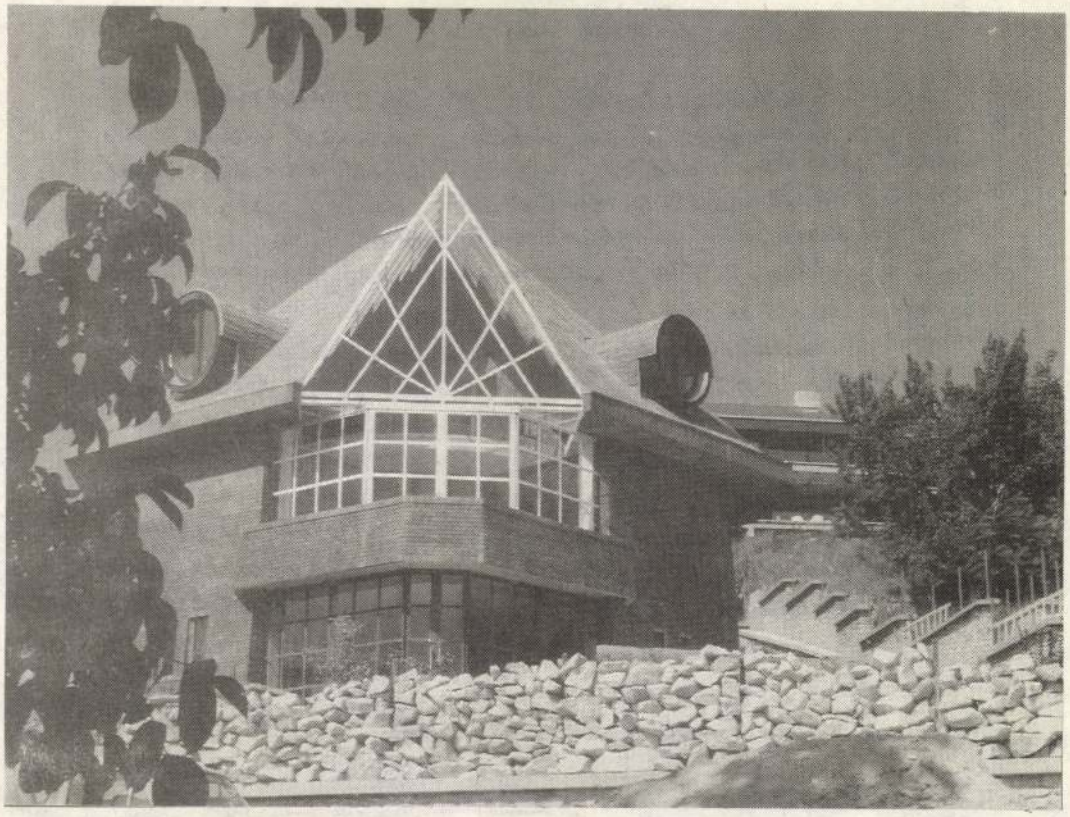

új írás

IRODALMI, MŰVÉSZETI
ÉS KRITIKAI FOLYÓIRAT

XXIX. ÉVFOLYAM
1989. MÁJUS

5

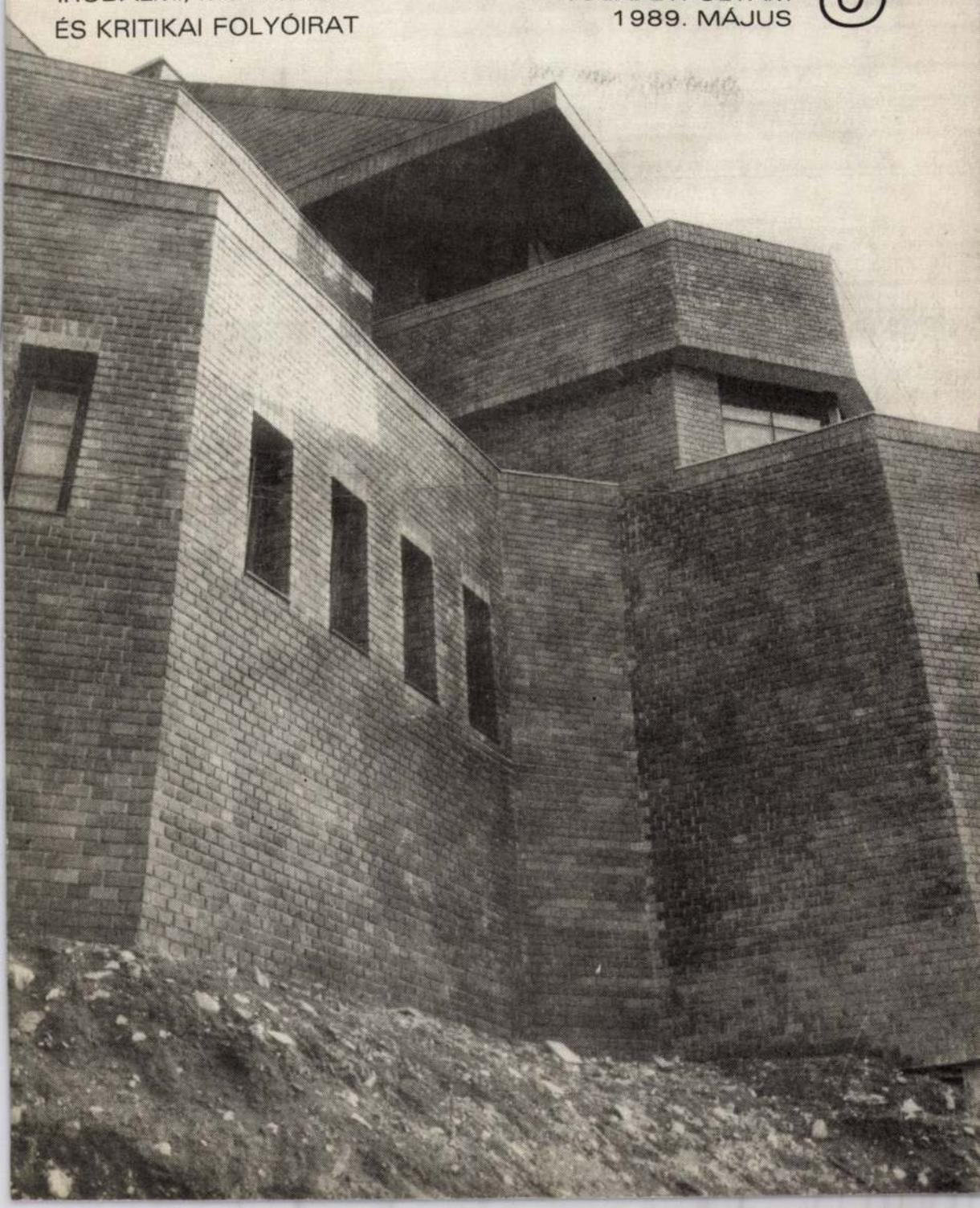

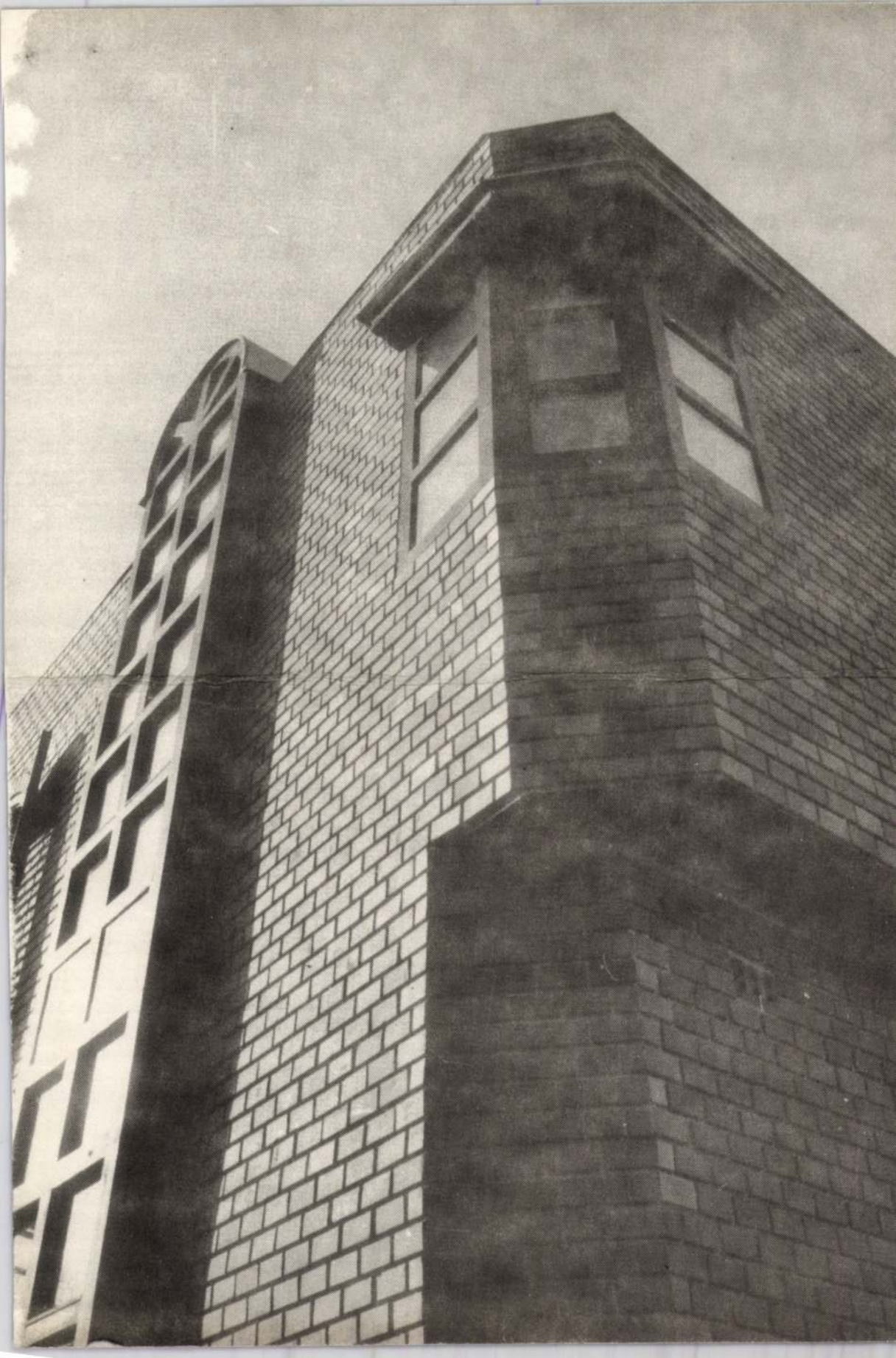

új írás

Ara 17 Ft

Kesztyűs Ferenc

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

Agitációs (

Téglaipar

1980/11.

1021

(Kesztyűs Ferenc grafikája)

termelésfelfutása elérte, y meghaladja a tervezettet. régi gyárak leállításának mét késleltetni kell. Az rággal szemben támasztott gazdasági követelmények esítése, a termelés haté- nyságának növelése, a minő- javítása indokolttá teszi, y valamennyi vállalat vizs- ja felül célkitűzéseit, külö- tekintettel a termelékeny- előirányzataira. A szib jai egyetértettek abban, y a termelési érték és a melékenység növelése érde- ben kiemelten és határozot- ban kell foglalkozni a mun- dő jobb kihasználásával, az ásidők csökkentésével s a rábbi munkaerő tartalékok tárásával. Ki kell használni üzem- és munkaszervezés-

ban fogla mának a befolyásolj

A bérfe egy részét renciálásá nálni, míg tés nagyobb hányadát a teljesítmény növeléséhez kapcsolva kell kiadni a vállalatoknak, figyelembe véve a minőségi és teljesítménybérezés arányának növelését. Ezekután érthető, hogy 1981-ben kiemelt feladat a minőségi bérezés kiterjesztése. Ezekből az intézkedésekből következik, hogy ösztönözni kell minden esetben a termelés növelésén keresztül a bevételek emelésére, a költségek csökkentésére, s ezáltal a jövedelmezőség javítására.

Kitért az írásos anyag a jövő

[illegible] az induló részesedési alap arányosan csökken.

Az írásos anyag határozottan állást foglalt, hogy az energiatakarékosságot a következő tervidőszakban is kiemelten kell kezelni. A legfontosabb energiatakarékossági lehetőségeket a következőkben javasolja: tüzelőolaj kiváltása olcsóbb energiahordozóval. Kemencék, szárítók folyamatos kiszolgálása. Nyersgyártási, szárítási és égetési selejt csökkentése. A szenek helyes tárolása, a tároló területek megfe-

KIII. KONGRESSZUSÁN

OZZÁSZÓLÁSA

ak el. Az V. ötéves terv be- munkakörülményeiket

Követelme

A SZOT titkára a n

Kevés György, építész 1.) Folytatás

Kiss Károly: Szentjakabfalvától Újlakig.

Budapest folyóirat, 1988, 5., 18-19-old.

tékben. A hangulati értékek megőrzése, átmen
kének a teljes budai oldalt számolva fontos fu
és Szentendre között kialakítható a vendéglát
galom újabb egészséges egysége."

Amint híre szállt az újlaki vállalkozásnak
már lejáratott sztereotipia: *„Megépül a buda*
mondta valamelyik illetékes, a másik pedig m
gyar Montmartre-ról beszélt. Vigalmi negyed
érdemes városrész helyén?

Már megint valami soha nem volt kocsmás
kacsingat a tisztes vendéglátóipar?

MIT ÍGÉR A JÖVŐ

A Lajos utca és a Kecske-hegy, illetve a N
Zsigmond tér között elterülő tájat jól ismere
hoz csatlakozó, nagyobbik fele nyomorúságo
sza összevisszaságából áll, ezt a fertályt mind
ta. Amikor hajdan megépült, a polgárok ne
palotáikat. A vedlett vakolatú falakat szemr
láthatja, hányféle építőanyagot alkalmaztak
sek. Egyik-másik házat jó derékmagasságig fa
en római vagy középkori — kövekből emelté
fal vagy a vályog. Ennek fő oka a célszerűség
a helyszínen találták, s kiválóan alkalmasal
házalapként és alsó falazatként szolgáljanak
lenálltak a kőalapra épült házak a mai Bé
kiáradó Duna hullámainak. Kétségtelen, szép számmal akadtak
Újlakon is vendéglők és bormérések. A filoxéra pusztítása előtt,

Bérvilla a Rózsadombon

A volt tanítvány elmélkedése mesterének épülete előtt

Mester az, aki túlteljesíti
A „nem ártani!"
Legáltalánosabb emberi törvényt,
Akarata átszármazik környezetére,
Segít élni.

Az előző számban hivatkoztam Kévés Györgyre, mesteriskolai mesteremre[1], talán innen a szerkesztőség felkérése: írnám le gondolataimat e szép ház kapcsán. Pályakezdőként találkoztam vele egy körúti ügyvédnél, akinél abban az időben tervezett társasházait szervezte, és akitől én is kaptam egy-két megbízást. Minimál lakás 40 m²-en, másfél szoba – mondtam én akkor, amikor először láttam teraszházainak terveit, az ügyvéd mutatta meg, azt hiszem a két Zólyomi utcait, a Meredek utcaiak éppen akkor épültek[2] (a '70-es évek elején), és teljesen el voltam képedve, hogy ezt meg lehet csinálni: a parapet méretű tolóajtókat, az egybenyitott, összefüggő tereket, az óriási teraszhatároló falakat, a téglaburkolatot, egyáltalán az épületegyüttesben való gondolkodást, hogy az építtetőkkel ezeket el lehetett fogadtatni, hogy erre van pénz, hogy ezeket a kivitelező meg is építi és így tovább! Participációról akkor még hírből sem hallottunk, de éreztük (építészek, akik akkor OTP-magán társasházakat terveztünk), hogy az építész, építtető, kivitelező – szakmai elit által is elfogadott – ennyire problémamentes együttműködésére alig van példa. Néhány éve volt a szakmában, de mintha egy fényévvel járt volna előttem. Hol volt a titok? Pár év múlva, mikor már együtt dolgoztunk, meg tudtam fejteni. Részt vett a helyszín kiválasztásában, nem volt mindegy, hogy kinek épít, az építtetőket rá tudta venni egy tudatos értékteremtő magatartásra (saját érdekükben többek között), illetve a kivitelezést sem bízta akárkire, szoros együttműködést alakított ki egy olyan „maszek" kivitelező gárdával, akik azután szinte csak neki dolgoztak. És 25 évvel később... ma is így van, illetve a Kévés Rt. saját maga tervezi és kivitelezi házait, bonyolítja az építkezéseket. Talán nincs is ebben semmi új, egészséges építőmesteri hagyományról van szó, a századfordulós Budapest ebben a felállásban valósult meg, mai szemmel is csodálni való teljesítményeivel. A titok tehát, legalábbis részben, az energikus szervezési és módszertani hozzáállásban, cselekvőképességben van jelen. Ez érzékelhető a rózsadombi bérvillánál is, a magas tárgyi minőség, ami az első látásra azonnal érzékelhető.

FOTÓ: DARABOS GYÖRGY

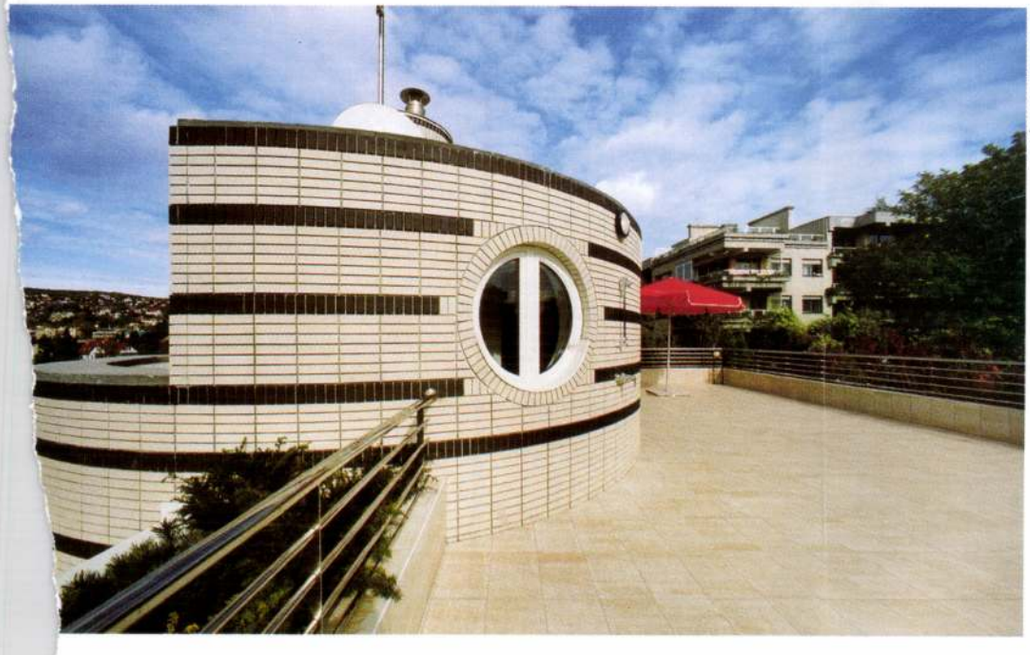

FOTÓ: ZSITVA TIBOR

Ha az energia bennetek van,
Mondják a mesterek,
Ez a dolog létrejöttéhez az Erő,
És mi a dolgot létrehozó tudás?
A mesterről mesterre átadott tapasztalatokban
A megtapasztalás.

A titok másik fele Kévés építészeti gondolkodásának megfejtésével közelíthető meg, és e nélkül a rózsadombi házat – állítom – nem lehet megérteni. Udo Kultermann írta le[3] a műtermet bemutató könyv előszavában, hogy az 1980-as éveket megelőző időben az

1 Kévés György 1974-84 között volt a MÉSZ Mesteriskola tanára, ez idő alatt tanítványa volt több, azóta már Ybl-díjas építész: Szentay Judit, Kapitány József, Wagner Péter, Kőnig Tamás, Németh András.

2 A teraszházakról egy-egy képet lehet látni „Kévés György és Építésztársai" címmel a Kévés Stúdió Galéria szerkesztésében megjelent kiadványban.

3 Udo Kultermann Saint-Louis-i Washington Egyetem Építész Karának professzora, ahol Kévés György is meghívott egyetemi tanárként oktatott 1991-ben.

FOTÓ: ZSITVA TIBOR

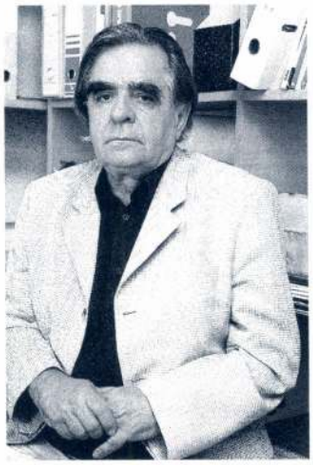

FOTÓ: BUJNOVSZKY TAMÁS

Kévés György

épített egyidejűleg foglalkoztatta a nemzetközi fejlődés követése és a helyi tradíció megteremtésének gondolata, de ez a kettő nem találkozott, az előbbieket ún. könnyűszerkezetes iskolái, illetve más középületei, az utóbbiakat lakóépületei jelentették. Később azután nem csupán egyesítette e korábban elkülönült tendenciákat, de a várost alkotó épületek múltjának vizsgálata az építész feladatává vált, annak érdekében, hogy a múltat egyesítse a mai városi valóval. A '80-as évek végétől olyan nagyszabású együttesek jellemzik életművét, mint Óbuda-Újlak rendezési terve, tömbbeépítés Sopron belvárosában, vagy a legutóbbi, az Orczy-fórum[4]. Fenti megállapítások után én tovább mennék, és megkockáztatom, hogy amint például legelőször Jurcsik Károlynál és az ún. angolosoknál az új brutalizmuson keresztül[5], Kévésnél is érzékelhető egyfajta Louis Kahn[6] hatás elsősorban korábbi lakóépületeinél, majd áttételesen ezt követő munkáinál is. (Mario Bottánál ez a hatás későbbi.) Itt a modernizmusból való kilépésnek olyan irányáról van szó, ami tulajdonképpen a megismert összefüggések megfordítását jelenti. Nála a forma nem követi, hanem idézi a funkciót, vagyis a tér sokoldalúan determinálja az abban folyó emberi tevékenységet. Az építészet életformát teremt, olyan külső és/vagy belső tereket hoz létre, amelyekben jó élni. Miközben az ember mozog a térben, a fény változásai mintegy áramlásban tartják azt, állandó kölcsönhatásban a használó pszichéjével.

Érzékeled, benne vagy a térben,
Majd kitágul a benned lévő tér,
Érzed végtelenségét,
Ebbe is belehelyezed magad,
És a két térforma egyesül.[7]

Ezek az elvek egészen pontosan megfigyelhetők a rózsadombi bérvilla esetében is. Kévés házai nem esztétizálók, inkább exkluzívak.

Figyeljük meg a telepítést, a lejtős terepen az egyébként szomszédos épületekhez viszonyítva hasonló tömegű épületet az építész hátrahúzza, ezzel az kissé magasabbra kerül szomszédainál, finoman uralni kezdi környezetét. Mégis, az épület már az utcánál kezdődik, az utcáról igen elegáns, plexiüveggel fedett feljáró vezet a főbejárathoz. A kisebb homlokzat néz az utca felé, ennek mindkét sarka feloldódik a térben. Uralja a teret, de nem erőszakos, hanem elegáns. A déli homlokzat íves teraszai belesimulnak a kertbe, a tetőkert pedig pótolja a kertből elvett területet és minden irányból látvány-értékkel bír.

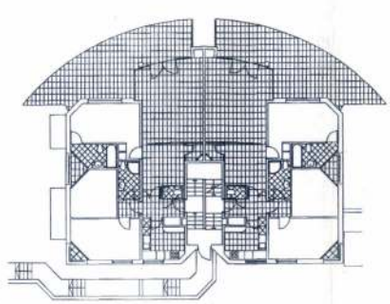

Földszinti alaprajz / *Ground floor plan*

Axonometrikus rajz / *Axonometric drawing*

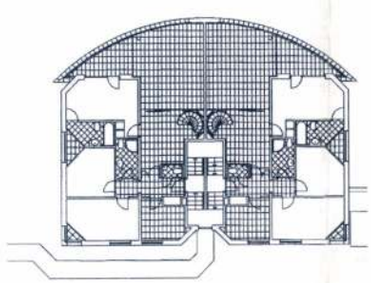

Második emeleti alaprajz / *First floor plan*

4 Az épületegyüttes tervei és az épületrészekről fotók az említett „Kévés György és Építésztársai" c. könyvben szerepelnek.

5 Az új brutalizmus a '60-as évek angol iskolaépítészetben, az anyaghasználat és szerkesztés őszinteségében, a funkciók dinamikájuk szerinti szétválasztásában megjelenő irányzat. Itt Vámossy Ferenc „Korunk építészete" (Gondolat 1974.) című könyvében olvasható Kahn-értelmezésére hivatkozom.

6 Louis Kahn a YALE Egyetem tanára, a '60-as évek elejének adott új építészeti filozófiát, 50 éves kora után kezdett el tervezni, építészeti gyakorlata igazolta elvét, ő vezette be az áramló tér fogalmát.

7 Ismert meditációs technika.

Kévés György, építén

L. Rajh László

–, Mesterisholák

29.

Magyar
Építőművészet, Bp. 1983

83/5.

Kévés György, építén

L. Eltér István.

– Követségi hírek.

10–12

Magyar
Építőművészet, Bp. 1983

83/4

Kévés György, építész

17. Hétvégi ház, Budapest |repr.|

19. Szakmunkásképző Internet, Budapest, 1975.
|repr.|

14. Farkas Ipoly – Kévés György:
KGM irodaház modellje, Budapest, 1940. |repr.|

Magyar Építőművészet, 1984. 1. 20-ad., 23-ad.

KÉVÉS György, építész

JUHÁSZ Ferenc: Alázat-tavam [vers. KÉVÉS György
építész munkáihoz] = Új írás 29. 1989. 5. 67-70, ill.

[a vers mellett fb. oldalon Kévés munkáinak fotói]

an önkéntelenül és teljesen

egysége, mint egy gyári uton

rongban. A természet elkerü-

ogy a forma immanens szelle-

n, a konstruktiv müvészet szá-

s megmondja: Konstrukciókat

ó bánásmódnak szószoros, tech-

sai gazdasági, gépi munkát

üvészet a kommunizmus civili-

rális, kollektiv munkájának

gig tekintetét. Tudja, hogy

Kövés György, építész, Ipartervi.

3. A KSH asztalitenisz-csarnoka a Marcibányi téren, Budapest (Kövés György és Varga Lea, IPARTERV). Fotó: Szathmáry Zoltán

Magyar Építőművészet, 1986. 1. 10-old.

Hihetetlen árnövekedés a lakáspiacon

Az elmúlt fél év alatt teljesen megfordult az ingatlanpiac. A jelenleg tapasztalható kereslet ugyanis jóval meghaladja a kínálatot, amelynek egyenes következménye – legalábbis a lakások esetében – az árak rohamos növekedése lett.

Visszatekintve az elmúlt évtizedre, a korábbiakhoz viszonyítva erőteljes pezsgés tapasztalható vásárlói oldalról a használt lakóingatlanok piacán országszerte. Míg akár egy fél éve az eladási megbízások voltak túlsúlyban a közvetítőknél, addig mára ez az arány éppen fordított.

Olyan hihetetlen árugrásoknak lehetünk tanúi, melyek korábban elképzelhetetlenek voltak. A fővárosban vannak olyan részek, például Buda belső területén, ahol az árak pár hónap alatt majdnem a duplájára emelkedtek. Érdekes módon nagyobb mértékben azokon a részeken ugrottak meg az árak, melyek nem számítottak a legdrágább környékeknek. Így kezdenek eltűnni a régebben jellemző nagy különbségek. Szemléletes példája e tendenciának a Vár, illetve a köztudatba a „Vár szoknyája" néven bekerült terület. A Várban évek óta szinte tradicionálisan borsosak az örök- és az önkormányzati lakások árai. A legjobb részeken az önkormányzati lakások 120-150 ezer forintos átlagáron cserélnek gazdát, míg a tulajdonok átlagára 180-240 ezer forint közé tehető. Ezek a kínálati átlagárak nem változtak az elmúlt hónapokban, miközben a lejjebb lévő területeken hihetetlen mértékű áremelkedésnek lehettünk tanúi. A Buda felé néző oldalon, a Lovas úton, illetve a Logodi utcában és ezek keresztutcáiban 30-40 százalékkal magasabbak lettek a kínálati árak. Míg a Logodi utca középső részén fél évvel ezelőtt egy jó házban lévő átlagos állapotú lakásra 120-125 ezer forintos négyzetméteráron megkötött adásvételek voltak a jellemzőek, manapság ugyanezért már 160-180 ezer forintot is elkérnek. S ami a legmeglepőbb, a piac elfogadta ezeket. A pesti oldalon is számos példát lehetne sorolni. A József Attila lakótelepen egy negyedév alatt 20-25 ezer forinttal lettek magasabbak a négyzetméterárak.

Manapság már a panel is kelendő. Míg régebben a magas rezsiköltségek okán a panelépületben lévő lakások igen visszafogott áron és nem könnyen voltak eladhatók, addig ez a tendencia is már a múlté. Átlagosan 20-25 százalékos áremelkedés jellemző. Nem számít ritkának az olyan lakótelep, ahol a négyzetméterárak 90 ezer forintra vagy a fölé ugrottak. Még a kevésbé kedvelt lakótelepeken sem okoz komolyabb nehézséget az értékesítés. Zuglóban például ősszel kínáltak egy lakást 2,7 millióért, s akkor nem kapkodtak érte. Most megint meghirdették 3,4 millióért, s olyan sok vevő jelentkezett, hogy egymásra licitáltak. A lakás pár nap alatt, 3,5 millióért cserélt gazdát.

A fővárosban a családi házaknál – hasonlóan a lakásokhoz – az eddig kevésbé drága területeken lehet komoly áremelkedéseket tapasztalni. Például Rákoskeresztúron a madár-dombi részen, ahol kis parcellákon zömmel iker- és sorházak vannak, 1-1,5 milliót ugrottak az árak, annak ellenére, hogy ezen a részen bőséges a kínálat.

A vidéki városokban is hasonló tendencia tapasztalható. Az árak az elmúlt hónapok során országszerte átlagosan 20 százalékkal emelkedtek. Egy átlagos kétszobás panellakás ára már több városban megközelíti a 3 millió forintot. Egerben és Nyíregyházán manapság átlagárnak számít a 2,9 millió. Kaposváron 3,2 millió, míg Szombathelyen egy ugyanekkora lakás már 3,7 millióért kel el. Az egyik legdrágább város Veszprém, ahol akár 4,2 millió forintot is meg lehet kapni egy kétszobás, jó állapotú panellakásért. Hasonló áremelkedés tapasztalható a családi házak frontján is.

A szakemberek véleménye szerint több hatás időbeli egybeesése eredményezte ezt a fordulatot. Egyik oldalról az játszott szerepet, hogy jelentősen beszűkült az eladásra szánt ingatlanok mennyisége. E jelenség igen egyszerűen magyarázható: a bérlakások elidegenítését követően hihetetlen mennyiségű korábbi bérlakásból alakult tulajdon került a piacra, amelyek az évek során gazdát cseréltek. Mindezekből következően ma már egy másfajta kínálattal és más indokok alapján eladni kívánókkal találkozhatunk a piacon.

A fellendülés okai között feltétlenül számításba kell venni a külföldiek részéről tapasztalható megnövekedett lakásvásárlási kedvet – ami ugyancsak a közelmúlt tapasztalata. E tendenciában nyilván amellett, hogy már korábban liberalizálták a külföldi vásárlók előtt az ingatlanpiacot, az is nagy szerepet játszik, hogy Budapesten a lakóingatlanok vételára ugyan nyugati színvonalú, azonban a külföldiek számára kiadott lakások esetében számított magas bérleti díjakhoz képest alacsonynak számít Vagyis annak, aki itt is fenn akar tartani lakhatási lehetőséget, feltétlenül a vétel éri már meg jobban. Az eladási statisztikák is ezt támasztják alá. Az elmúlt pár hónap alatt megjelent a külföldiek egy másik, nem kevésbé szűk köre, akik kifejezetten befektetési szándékkal keresnek lakásokat – elsősorban a fővárosban. Az európaiak mellett egyre több a tengerentúli és az izraeli vásárló. Az ő jelenlétük egyébként már önmagában is árfelhajtó hatással van az általuk favorizált városrészekben. A pesti oldalon például az Újlipótváros tradicionálisan legjobb részein – Szent István park, Pozsonyi út – kezdtek igen nagy számban vásárlásba, pontosabban keresésbe, mert mint kiderült, jóval kevesebb errefelé az eladásra felkínált lakás, mint a vevő. Ezeken a részeken 100 ezer forintos négyzetméterár alatt már nem találni lakást – még a rosszabb állapotúak között sem.

Az ingatlanpiaci áremelkedés összetevői között található a banki kamatok csökkenése, a tőzsde kiszámíthatatlansága, a külföldiek növekvő érdeklődése és a megváltozott kínálat.

A banki kamatok folyamatos csökkenése is befolyással van az ingatlanpiacra. Szakértők egyöntetű véleménye szerint e tekintetben a kamatok 20 százalék alá esése jelenti a lélektani határt. A Beák és Társa ingatlanközvetítő tulajdonosa, Beák Attila szerint a magyar ingatlanpiac akkor kezdett igazán működni, amikor a banki kamatok 20 százalék alá süllyedtek, hiszen az ingatlannal elérhető hozamok – ami lakások esetében 14–16 százalék közé tehető – kedvezőbbé váltak.

Bár a tőzsdével foglalkozó szakemberek állították, hogy nem lesz különösebb vagy inkább érezhető hatása a nyár végi tőzsdei mélyrepülésnek az ingatlanpiacra, mert – mint vallják – a tőzsdei spekuláns a pillanatnak él, míg az ingatlanpiaci befektető hosszú távon gondolkodik, utóbb kiderült, ez egyáltalán nem ilyen egyértelmű. Elsősorban a kisbefektetők körében érezhető ugyanis, hogy a tőzsdei elbizonytalanodás okán egyenesen az ingatlanpiac felé vették az irányt. Vidéken ez sokkal inkább szembetűnően érezteti hatását, hisz ott korábban kevésbé volt jellemző a kifejezetten befektetési céllal vásárlók köre. Mostanában azonban már szép számmal vannak, akik a pénzbefektetés e formáját ítélik meg aktuálisan a legjobbnak.

Míg a lakáspiac felpörgött, a telekpiacon stagnálás van. Mint ismeretes, a telekárak korábban sokkal ütemesebben emelkedtek, mint a lakásárak, tehát már így is igen magasak. Valószínűleg emellett az is szerepet játszik a stagnálásban, hogy manapság egy réteg kivételével – akik nagy értékű házakat építtetnek – volumenében sokkal kevesebben kezdenek bele építkezésbe. Vagyis a telekpiaci helyzet ma úgy fest, hogy ahol a legdrágább és a legkelendőbb a telek – a II., XII. kerületekben –, ott hiánygazdálkodás van, mert az igazán jó telkek már annyira elfogytak, hogy csak elvétve lehet ilyenre szert tenni. Ez természetesen tükröződik az árukban is: a 100 ezer forintos négyszögölár elfogadott. Ahol viszont jóval olcsóbbak a telkek, mostanában nincs akkora kereslet, tehát az árak sem indultak el felfelé.

Takács Kriszta

Az Ingatlanoldalakat szrkeszti:
Borsi László
Termékmenedzser:
Kemény Imre

INGATLANHÍREK

Újjáalakult a Lakáspolitikai Tanács

A különböző szervezetek és intézmények képviselőiből álló testület feladata a nemzeti lakáskoncepció kialakítása, ezen belül mindenekelőtt azoknak a feladatoknak a feltérképezése, amelyek már a jövő évi, 2000-es költségvetést terhelik. A tanács ezzel kapcsolatban még az első fél év folyamán kidolgozza javaslatait. A különböző témákat a tanács tagjai és külső szakértők öt munkacsoportban dolgozzák fel, és a munkacsoportok által elkészített anyagok, az abban foglalt megállapítások és észrevételek alapján terjeszti a kormány elé a koncepció meghatározó elemeit. A Lakáspolitikai Tanácsban képviseltetik magukat a minisztériumok, a bankok, valamint a civil szakmai szervezetek. *(Cs. I.)*

Az ingatlanok megtérülése

Huszonöt éve nem épült olyan kevés lakás Magyarországon, mint tavaly. A KSH adatai szerint számuk alig haladta meg a húszezret. 1953-ban épült ennél is kevesebb lakás: csaknem tizenhétezer. Ugyanakkor az elmúlt hónapokban óriási kereslet jellemző a használt lakások iránt országszerte. Az *Ingatlan és Befektetés* című kéthetente megjelenő lap legfrissebb száma megpróbál hátteret adni az okokról. Többek között ezért is elemzi a lakások, illetve ingatlanok megtérülését. Ebből kiderül, hogy például Pécsett igen magas az ingatlanok megtérülési mutatója. Az újság tanácsokat ad azzal kapcsolatban is, hogy akár befektetési céllal hol érdemes telket vásárolni. *(S. R.)*

Debrecen eladja repülőterét

Alig öt évvel azután, hogy megvásárolta, tavasszal eladja a város repülőterét a debreceni önkormányzat. Elsődleges feltételük, hogy a vevőnek hosszú távon is repülőtérként kell üzemeltetnie a légikikötőt, amelynek vételára nem lehet kevesebb egy korábbi értékbecslés során megállapított 1 milliárd 427 millió forintnál. Kikötik továbbá, hogy az új tulajdonosnak el kell végeztetnie a környezetvédelmi munkálatokat a területen, s olyan fizetési garanciákkal kell rendelkeznie, hogy még az idén befolyjon a vételár a város kasszájába. *(MTI)*

INGATLANKEZELÉS 1999 KONFERENCIA
azaz
Hogyan és miből újítsuk fel házunkat?
Milyen lett a társasházi törvény?
Miért problémásak a bírósági végrehajtások?
Jogszerűen kezeljük vagy forgalmazzuk ingatlanunkat?
Vannak-e új finanszírozási útjai a lakás-takarékpénztáraknak?
A március 24-én, szerdán, az Ibis (volt Volga) Hotelben
(Bp. XIII., Dózsa Gy. út 65., Duna-terem) tartandó rendezvényről a 256-4938, illetve a 352-8867-es telefonszámon lehet érdeklődni és jelentkezni.
A konferencia szervezője: a társasház- és ingatlankezelő vállalkozásoknak szakmai segítséget nyújtó, az ingatlankezelési szakma presztízsét emelni kívánó TIVOSZ.
A konferencia támogatója az USAID.

BUDAÖRSÖN
IPARI PARK
JELLEGŰ TERÜLETEN
600-15 000 m² felújított és 1000-60 000 m² megépítésre kerülő **csarnokok** és **irodaépületek**
BÉRBE ADÓK, esetleg ELADÓK
- az M0/M1/M7-es autópályák elágazásánál
- 37 hektáros területen
- ipari, logisztikai infrastruktúrával
- kedvező bérleti díjjal, rugalmas feltételekkel

BIGGEORGE'S INTERNATIONAL
Tel: 202-6080

Különálló, 269 m²-es, légkondicionált **irodarész bérelhető** egy XII. kerületi irodaépület 4. emeletén.
Nagyon jó közlekedés, 24 órás biztonsági szolgáltatás.
Telefon: **201-8899** munkaidőben.

Új polgári otthonok Budán!
A III., Hévízi úton épülő társas lakóházban
- **20 db** változatos méretű **lakás** közül választhat (41–112 m² között)
- tárolókkal, teremgarázsban gépkocsibeállókkal, lifttel
- **4 db üzlet** (36–75 m² között)
- a vételár birtokbaadásig 7 részletben fizethető!
- szoc. pol. igénybe vehető!
- átadás: 1999. november

Tekintse meg az épület háromdimenziós, számítógépes látványtervét!
Információ és értékesítés:
Tel.: 302-6584, 06 (20) 951-5267.
Kárpát Ingatlan Centrum Kft.
Referens: Nagy Zoltán,
1051 Bp., Arany János u. 25.
Tel.: 378-4881, 06 (20) 964-0495.
Capo Maestro Bt.
Referens: Ladányi Gyula

800 m²-es, NÍVÓS (nagyker) ÜZLETHELYISÉG
ELADÓ (117 000 Ft/m²) vagy **BÉRBE ADÓ** (14 DEM/m²) a IX. ker., Ferenc téren, 4 éve épült társasház földszintjén, klímával, teljes felszereltséggel és saját parkolókkal.
Részletfizetés lehetséges.
Tel.: 217-7111

BELVÁROSI IRODAHÁZ KFT.
Belvárosi Irodaház Kft.
1027 Budapest, Csalogány utca 23.
Tel.: 201-9568, 201-6727
Fax: 201-7362
BÉRBE ADÓ:
- **Budapest XIII.,** Gogol utcában 430 m² hasznos alapterületű, önálló **ingatlan**, mely alkalmas iroda, cégképviselet, bemutatóterem elhelyezésére. Bérleti díj: 25 DM/m²/hó + áfa+rezsi
- **Budapest XXI.,** Gyepsor utcában 18–3000 m² alapterületű **irodahelyiség**. Bérleti díj: 9000 Ft/m²/év + áfa + rezsi
- **Szentendrén,** a Kőzúzó utcában felújított **irodák és raktárak.** Bérleti díj: iroda: 18 DM/m²/hó + áfa+rezsi, raktár: 8 DM/m²/hó + áfa + rezsi

ELADÓ:
- **Budapesten**, a III. kerületben, a Nagyszombat utcai amfiteátrum közelében 816 m² alapterületű, beépített **ingatlan** (irodaház építhető az ingatlanon). Irányár: 35 M Ft
- **Őrbottyán** belterületén 8500 m² alapterületű, megosztható **építési telek**. Az ingatlanhoz víz-, gáz- és villanycsatlakozás is van. Irányár: 9 M Ft

BELVÁROSI IRODAHÁZ KFT.
A Belvárosi Irodaház Kft.
Lakóingatlan Üzletága
(az Ingatlan Börze tagja)
eladó, kiadó lakások közvetítését vállalja
teljes körű ügyintézéssel.
Tel.: 201-9568, 201-9587

Messze a város zajától – és mégis a városban...

Rózsavölgy feletti lakókert, családias környezetben! Egyedi kialakítású házak 110–200 m² közötti nagyságban.
ERSTE BANK
Telefon: 275-2941
HITELLEHETŐSÉG
A REALIA AG-WIEN LEÁNYVÁLLALATA, AZ ERSTE BANK CÉGCSOPORT TAGJA
REALIA

BIZTONSÁGOS BEFEKTETÉST KERES?
Vásároljon ingatlant Floridában, Dél-Spanyolországban, a francia Riviérán!
10 millió forinttól lakások, villák, 4 millió forint készpénzigény, 5,6–8% kamat, akár 30 éves futamidő. Hasznosítjuk, bérbe adjuk garanciával.
Korrekt, hosszú távú befektetés, teljes körű ügyintézéssel.
Vásárlás esetén visszatérítjük repülőjegye árát.
Mitropa U. S. Kft. Ingatlanirodája
1055 Budapest, Honvéd u. 38.
Tel.: 302–8880/81. Fax: 302-8882

Budapest Főváros Vagyonkezelő Központ Rt. (BFVK Rt.)
a Magyar Ingatlanszövetség tagja
LICITES ÉRTÉKESÍTÉSRE MEGHIRDETI
a Fővárosi Önkormányzat tulajdonát képező

Cím	Hrsz.	Terület	Jelleg	Övezeti besorolás	Közmű az utcában	Induló ár Ft
Bp. II., Cserje u. 14.	15101/3	965/482 m²	felépítményes	34	összközmű	70 000 000 Ft + áfa
Bp. III., Pacsirtamező u. 40.	1744081	770/627 m²	felépítményes	34	összközmű	28 000 000 Ft + áfa
Bp. VI., Bajza u. 53.	28331	1605/2591 m²	felépítményes	34	összközmű	53 600 000 Ft + áfa

ingatlanait.
Jelentkezés személyesen vagy írásban, munkanapokon 9 és 15 óra között, az alábbi címen:
Budapest Főváros Vagyonkezelő Központ Rt.
Ingatlanforgalmazási Iroda
1134 Budapest XIII. kerület, Váci út 23–27. XI. em. 1109-es szoba. Telefon: 349-7726
A jelentkezés lezárul: 1999. április 7-én (szerda) 16 órakor
A licites értékesítés időpontja: 1999. április 8-án (csütörtök) az alábbi időpontokban:
Bp. II., Cserje u. 14., 9 óra, Bp. III., Pacsirtamező u. 40., 10 óra, Bp. VI., Bajza u. 53., 11 óra.
A licit helye: Budapest Főváros Vagyonkezelő Központ Rt. **Budapest XIII., Váci út 23–27. XI. em. 1109-es szoba**
A licites értékesítésen részt vehet, aki a BFVK Rt.-nél átvehető tájékoztatóban közölt feltételeket elfogadja, a jelentkezési lapot kitölti, és az induló ár 20%-át befizeti.

Az építészet önálló arculatáért

Az Orczy tér arculatának kialakításánál igyekeztek ellenállni a tőke nyomásának

Az utóbbi évek örvendetes jelensége a magyar ingatlanpiacra beáramló külföldi tőke folyamatos növekedése. Nem csupán azért örvendetes, mert pénzt hoz az országnak; egyúttal azt is bizonyítja, hogy a befektetők hisznek a magyar gazdaságban, bíznak a hosszú távú fejlődésben, hiszen az értékpapírok könnyen eladhatók, az viszont, amit felépítenek, egyszer s mindenkorra itt marad. De ez a helyzet sem felhőtlen: az ingatlanfejlesztési folyamatok felett érzett örömünkbe gyakran üröm vegyül.

Hosszú évtizedekig a kivitelezők diktáltak ebben az országban, elszürkítve, a felismerhetetlenségig eljelentéktelenítve az építészeti terveket; most viszont egyre inkább a befektetők diktálnak. A külföldi befektető ugyanis, vagy ha ő nem, a hitelező bank ragaszkodik a saját országában bevált sablonokhoz, és a saját, többnyire negyed-, ötödrendű építészéhez. Ezek az építészek azután – inkább rosszul, mint jól – adaptálják az otthoni terveket, és, minthogy a pénz nagy úr, mindig akad olyan magyar építész, aki nevét adja ehhez a gyakorlathoz.

Ez a kedvezőtlen folyamat, amely hovatovább már a magyar városképekre is rányomja bélyegét, a magyar építészek, építészeti kultúránk számára is végzetes lehet: ha eljön az a pillanat, amikor csatlakozunk az Európai Unióhoz, hiába tehetségesek, nem áll majd mögöttük megfelelő referencia, hogy méltó feladatokhoz jussanak.

A befektetői diktátumok kivédésére, az önálló arculat megőrzésére is van azonban lehetőség, még akkor is, ha ennek útja küzdelmes, és nem könnyen járható. Erre kínál példát a Kévés és Építésztársai Rt. – Kévés György társai Földvári Éva, Kovács András és Bárdi Tibor építészek – Orczy téri épületegyüttese.

A nagyszabású, új városközpontot kialakító – és egyúttal a „város érdes része" fejlődését, átalakulását katalizáló – tervek mintegy tíz éve készültek, a beruházás azonban csak most tart félúton. A tervezett hat épületből három készült el, ez a három viszont olyan, és úgy született meg, ahogy azt a tervező megálmodta.

Annak, hogy az Orczy téri városközpont megőrizze eredeti, a tervezőasztalon kialakított formáját, az volt az ára, hogy csak kis lépésekben, apránként készült, készül el. De a Kévés és Társai Rt. eleve számított is erre. Azért, hogy ellent tudjanak állni a tőke nyomásának, már a tervezés időszakában megszerezték a telkeket, és úgy formálták az épületegyüttest, hogy egy-egy rész az eredeti telekhatárok megtartása mellett is megvalósítható legyen. Saját elképzeléseikhez kerestek befektetőt.

A másik elv, hogy egy-egy rész elkészülte után a megtermelt pénzt visszaforgatják az újabb objektumba, megfelelő tulajdonrészt tartva fenn maguknak. Így épült fel az irodaház – a FIABCI elismerését is megszerezve alkotójának egy nemzetközi pályázaton –, majd a lakó- és kereskedelmi tömb. Készen állnak egy háromcsillagos szálloda alapjai is, de a következő épület, ami elkészül, mégsem ez lesz, hanem a bevásárlóközpont. Az a befektető ugyanis, aki a szálloda felépítését finanszírozta volna, anyagi gondjai miatt visszalépett; most folynak a tárgyalások egy új befektetővel. Egyébként ez az esemény is a részvénytársaság elveinek helyességét igazolja: ha nem így járnak el, ragaszkodva a saját tulajdonrészhez, egy ilyen befektetői gond alighanem az egész beruházást padlóra küldhette volna.

Kévés György szerint, ha az önkormányzatok egy-egy beruházás esetében hasonló elvek alapján járnak el, tulajdont és ezzel beleszólási jogot biztosítva maguknak – sokkal hatékonyabbat, mint amit a rendezési tervek nyújtanak –, az építészeti anomáliák jelentős része elkerülhető. A fejlődés talán kevésbé lesz gyors, kevésbé lesz látványos – de szerves fejlődés lesz. Nem kerülnek olyan idegen testek a települések szerkezetébe, amelyeket csak áldozatok árán lehet az adott közegbe beilleszteni.

Csík István

LAKÁSJOG

Ügyvédi ellenjegyzés

Az ingatlanforgalom biztonsága szempontjából is különös jelentőséggel bír a szerződések szakszerűsége, hitelessége. Az ügyvédi ellenjegyzés mindezek garanciája. Mit is jelent az ellenjegyzés? Erről ír szakértőnk, a Dr. Hidasi és Társai Ügyvédi Iroda munkatársa.

Az ügyvédi okirat – például ingatlanadásvételi szerződés – ellenjegyzését csak az okirat szerkesztésére is irányuló megbízás alapján végezheti. Az ellenjegyzéshez nem elegendő az ügyvéd egyszerű aláírása, hanem az erre való jogosultságát is igazolni kell. Ezt szolgálja a sorszámmal ellátott, az ügyvédi kamaránál regisztrált szárazbélyegző. Ezzel nem minden ügyvéd rendelkezik. Az alkalmazott ügyvéd, tehát az, aki más ügyvéd vagy ügyvédi iroda alkalmazásában áll, nem rendelkezik ilyen, ún. legitimáló bélyegzővel. Ő az őt alkalmazó, ügyvéd vagy ügyvédi iroda tagjának szárazbélyegzőjét csak erre vonatkozó kifejezett felhatalmazás alapján használhatja.

Az ügyvédi ellenjegyzés teljes bizonyító erejű magánokiratot hoz létre, ami az ellenkező bizonyításáig hitelesen bizonyítja az abban foglaltak valóságát. Ha tehát egy okiratot ügyvéd ellenjegyez, az tanúk aláírása nélkül is alkalmas a kívánt joghatások kiváltására. Az ellenjegyzett okirat azonban nemcsak ilyen hatásokat vált ki, hanem egyúttal megteremti az ügyvéd fokozott anyagi és erkölcsi felelősségét is. Az ellenjegyzési szabályok megszegése végső soron az ügyvéd kamarai kizárásához, azaz ügyvédi tevékenysége megszűnéséhez is vezethet. Felelősségét az sem csökkenti, ha szívességből, azaz ingyenesen járt el.

Az okirat ellenjegyzésével az ügyvéd azt igazolja, hogy az ellenjegyzett szerződés a felek kinyilvánított akaratának és a jogszabályoknak megfelel, és az okiratban megjelölt felek vagy képviselőik az okiratot saját kezűleg előtte vagy helyettese előtt írták alá, vagy aláírásukat saját kezű aláírásuknak ismerték el.

Az ügyvéd vagy helyettese nem ellenjegyezhet olyan okiratot, amit nem ő vagy irodája szerkesztett, és amit nem előtte írtak alá, vagy az aláírást nem előtte ismerték el sajátnak. Ez alól kivétel a külföldön teljesített és ott hitelesített aláírás. Ezt a körülményt az ellenjegyzés szövegében fel kell tüntetni. Az ügyvédi ellenjegyzés lényege tehát nem az, hogy a felekkel együtt egy ügyvéd is aláír, hanem hogy az aláíró ügyvéd szerkeszti az okiratot, felel annak szakszerűségéért, tartalmi és alaki hitelességéért. Az ügyvéd köteles meggyőződni arról, hogy az ügylet tárgyát képező ingatlan létezik, arról az eladó a szerződésnek megfelelően jogosult rendelkezni, a vevő az ingatlan tulajdonjogát megszerezheti, hogy a szerződésben megjelölt felek azonosak a szerződést aláírókkal. Az ügyvéd bármely körülmény valótlansága vagy valóságának bizonytalansága esetén nemcsak jogosult, de köteles is megtagadni az okiratszerkesztést, avagy az ellenjegyzést, vagy ha azok a körülmények, amik az ellenjegyzés megtagadására adnak okot, csak az okiratszerkesztés után derülnek ki. Ugyanígy kell eljárnia akkor is, ha a szerződés érvénytelen lenne, például nem a felek szabad akaratából, tévedés vagy megtévesztés alapján, avagy jogszabályi tilalom ellenére, esetleg jogszabály megkerülésével jönne létre.

Azáltal, hogy az ügyvéd és az ügyvédi munka a hitelesítés terén ilyen jelentőséget kapott, közreműködése az ingatlan tulajdonjogának megszerezésénél meghatározó. A hatályos ingatlan-nyilvántartási jogszabályok szerint ugyanis tulajdonjog keletkezésére, módosulására, illetve megszűnésére vonatkozó bejegyzésnek közokirat vagy ügyvéd által ellenjegyzett magánokirat alapján van helye. Ellenjegyzés nélkül tehát szerződéssel nem lehet ingatlantulajdont szerezni akkor sem, ha a felek aláírását tanúk hitelesítik.

A társasházi törvény az alapító okirat és annak módosításakor szintén előírja az ellenjegyzés szükségességét. A társasházi alapító okiratot nemcsak ügyvéd, hanem jogtanácsos is ellenjegyezheti, ha valamelyik tulajdonostárs gazdálkodószervezet és a jogtanácsos e szervezet tagja vagy alkalmazottja. Ellenjegyzéssel ő is csak olyan alapító okiratot láthat el, ami közreműködésével jött létre, és az ilyen ellenjegyzésért fennálló felelőssége is azonos az ügyvédi felelősséggel.

INGATLAN

Veszprémben nagy, tatarozásra szoruló családi ház, minden közművel, 2 utcát érintő 640 nm-es telken eladó. Telefon: 06 (87) 341-179.

Aszófőn, Vörösmálban 800 négyszögöles, kordonos szőlő, lakható házzal, pincével, présházzal, gyönyörű panorámával eladó. 06 (88) 428-389.

☎ **1300** nm-es, daruzott üzemcsarnok telekkel eladó. Tel.: 06 (66) 312-144, fax: 06 (66) 312-141. (A137450)

☎ **A Bródy** és Vas utca környékén lakást (2 szobásig) vennék, vagy bérelnék, 4 millió Ft-ig. 06 (30) 933-6518. (A137658)

☎ **A tiszazugi** Csépa községben kis családi ház eladó. Gázcsonk, telefon, fürdőszoba, WC van. Érdeklődni: 5475 Csépa, Jókai út 33. (A137268)

☎ **A Tiszta-tónál** (Tiszafüred-Örvény) 200 nm-es családi ház, ápolt kerttel, sürgősen eladó. Vállalkozásra (panzió) is alkalmas. Érdeklődni: 06 (30) 992-4998. (A137592)

☎ **Apostagon,** gázfűtéses, gangos parasztház 300 n.-öles, gondozott kerttel, sürgősen eladó. Érdeklődni: 276-8102. (A137675)

☎ **Balatoni** apartmant vennék, szép kilátással a tóra. 394-3337. (A137338)

☎ **Balatonlellén,** 3 szintes, összközműves, 11 szobás családi ház, fizetési könnyítéssel eladó. Érdeklődni, este: 06 (82) 423-009. (A119937)

ELADÓ INGATLAN
Békéscsaba forgalmas közlekedési csomópontjában, a Bartók Béla u. 42. alatt, **1200 nm-es földterület,** a rajta lévő felépítménnyel, **3 fázisú áram, víz-, valamint gáz-közműellátottsággal ELADÓ.**

Az ingatlannal szomszédos terület megvásárlására is van lehetőség.

Érdeklődni munkaidőben a (66) 322-844-es telefonszámon.

☎ **Baross** téren 72 nm-es, kétszobás, galériás öröklakás eladó. 333-8045. (A135270)

☎ **Befektetők,** figyelem! Duna-parti, új családi ház eladó, irreális áron. Érdeklődni: 420-8571. (A137620)

☎ **Békásmegyeren,** 66 nm-es öröklakás sürgősen eladó. Telefon: 244-3882. (A137414)

☎ **Bicskén,** szőlőhegyen 1631 nm-es kert, téliesíthető kőházzal, gyümölcsfákkal, szőlővel 1 800 000 Ft-ért eladó. Víz, villany van. Érdeklődni: Kalmár Ferencnél a 06 (30) 996-2734, 06 (22) 350-860-as számon lehet. (A137196)

☎ **Búboskemencés** parasztház Budapesttől 30 km-re, Ócsán, bútorokkal együtt, 4,5 millió Ft-ért eladó. Kétszobás, összkomfortos, 53 nm + 17 nm galéra. Telek 420 nm. Tel.: 06 (29) 379-750. (A136933)

☎ **Budafok-kertvárosban** 21 éve épült, teljesen szeparált, összközműves, két generáció részére is alkalmas ikerház fele, 180 nm-es lakótérrel, 220 n.-öles telken, 21,5 millió Ft-ért eladó. Érdeklődni 17 órától: 226-7987. (A137050)

☎ **Budafokon** 1+2 félszobás, III. emeleti lakás 5,8 millió Ft-os irányáron eladó. 228-5396. (A137025)

☎ **XI.,** Karolina úti, kertes, társasházi, tégla, I. emeleti, 50 nm-es öröklakás 6 millióért eladó. 385-4959. (A137420)

☎ **Budakeszin** (Makkosmárián), nyaralóövezetben, 365 n.-öles gyümölcsössel, panorámás telken, kétszintes családi ház, azonnal beköltözhetően, 16 millióért eladó. Tel.: 06 (23) 456-829. (A137601)

Budakeszin, 4 lakásos sorházban, 216 nm-es, 4 szintes, garázsos, közművesített, telefonos, tehermentes öröklakás, kertrésszel eladó. Irányár: 22 millió. 06 (20) 954-4017, 06 (20) 974-3333.

☎ **Budapest** belvárosi, III. emeleti (lift nincs), 57 nm-es, egyszobás, hallos, komfortos öröklakás, reális áron eladó. 06 (30) 992-7639. (A137537)

☎ **Budapesten** lakást vagy házat vennék. „2,6 millióért" jeligére a kiadóba. (A137309)

☎ **Budapesttől** 50 km-re, Iváncsán, 140 nm-es, gázfűtéses, telefonos, befejezetlen családi ház eladó. 307-6794. (A136612)

☎ **Budapesttől** 15 km-re, 220 n.-öles telken, 36 nm-es, 1,5 szobás, teljes alapterületén alápincézett, komfortos téglaház eladó, vagy Audi szgk.-ra + készpénzre cserélhető. Részletes információ: Faludi Györgynél, 416-5541. (A137312)

☎ **CANNES.** Eladó új, 5 szobás apartman-villa (pernthouse) hathektáros pálmaligetben épült, luxus lakóparkban. Márványburkolat, berendezett konyha, 155 nm-es terasz, tengerre néző panoráma, teniszpálya, úszómedence, gyakorló golfpálya, teremgarázs. Ár: 100 millió Ft + átírási költség. Tel.: 302-6584. (A137363)

☎ **Családi** okok miatt sürgősen eladó igényesen felújított, háromszintes (3x75 nm), csepeli családi ház telekkel, összközművel, 12,5 millióért. Érdeklődni lehet: 06 (20) 956-6263, 06 (30) 942-5568. (A137200)

☎ **Csepelen** 55 nm-es, kétszobás, összkomfortos lakás eladó. Irányár: 3 700 000 Ft. 06 (30) 960-6338. (A136880)

☎ **Csepelen** kertes, összközműves ház eladó: 180 nm-es lakótér, 50 nm-es pince. Érdeklődni: 277-0753. (A128399)

☎ **Csepeli** kétszobás, hangulatos házam 6,6 millióért eladó. 06 (20) 931-1098. (A135925)

☎ **Csillaghegy** legfrekventáltabb helyén családi villalakás melléképületekkel, 1497 nm-es területen, 39 millió Ft-os irányáron eladó. Érdeklődni 17–21 óra között a 240-9105-ös telefonszámon. (A137673)

☎ **Csobánkai,** panorámás, négyszobás, 130 nm-es családi ház, 200 n.-öles telekkel eladó. Irányár: 10,9 millió Ft. Tel.: 06 (26) 320-795. (A137619)

☎ **Csobánkán** eladó jó beosztású, bővíthető, 240 nm-es ház, 15 000 000 Ft-ért. Telefon esténként: 06 (26) 320-892. (A137417)

Egy + 2 félszobás, azonnal beköltözhető öröklakás a Budapest, XVI., Mészáros utcában sürgősen eladó vagy kisebbre cserélhető. Telefon: 06 (20) 964-3486.

Eladó Tahiban 200 négyszögöles, parkosított, panorámás telek, igényesen megépített házzal. Telefon munkaidőben: 317-3382.

☎ **Eladó** Népstadion metrómegállónál, Tábornok utca elején, 3 éve épült házban, fiatalosan modern, 33 nm-es lakás, berendezéssel együtt. 140 000 Ft/nm + teremgarázs 600 000 Ft. Tel.: 06 (24) 434-384. (A137651)

Eladó XI. kerületben 220 négyszögöles gyümölcsös, hétvégi házzal. 284-8532.

Eladó Gödöllőn 1996-ban épült családi ház, az egész ház alatt 2 szobás szuterénnel, melléképületekkel, csendes környezetben, 520 n.-öles telekkel. Megtekinthető: Batthyány Lajos 31., hétvégén.

☎ **Eladó** VII., Hernád utcában 70 nm-es, kétszobás, hallos lakás. Irányár: 5,3 millió. 06 (30) 990-8137. (A137242)

☎ **Martonvásáron,** Budapesttől 30 km-re, háromszintes családi ház (két generációnak is alkalmas), eladó. 06 (22) 460-282. (A136258)

☎ **Eladom** XIII. kerületi, 27 nm-es öröklakásom, 2,1 millió Ft-os irányáron. Érdeklődni: 208-0681, 06 (30) 930-3180. (A137326)

☎ **Eladom** XI., kelenföldi, egyszobás, komfortos, 35 nm-es, III. emeleti öröklakásomat, a Csóka utcában, gázfűtéses téglaházban. Irányár: 2,6 millió. Tel.: 203-7722. (A137668)

☎ **Hajdúszoboszló** üdülőövezetében bevezetett étterem, panzió berendezéssel eladó. 06 (30) 968-8429. (A137565)

☎ **Ercsiben,** Ady Endre út 21. sz. alatt, 120 nm-es, összkomfortos, közvűvesített, telefonos családi ház, pincével, garázzsal, melléképületekkel, ipari árammal eladó. Irányár: 6,6 millió Ft. Érdeklődni: (25) 492-304. (A137253)

☎ **Érden,** a Bakonyi utcában, háromszobás, magasfödszinti, erkélyes, beépített lodzsás, társasházi lakás, garázzsal, tárolóval, 6 millió Ft-os irányáron eladó. 282-8126. (A137374)

☎ **Gellérthegyen** épülő luxus társasházban, reális áron lakások leköthetők. Tel.: 393-2451, 9–19 óráig. (A136220)

☎ **Gödöllő-Máriabesnyőn** családi ház eladó, 380 n.-öles, megosztható saroktelken. Tel.: 06 (20) 922-8361. (A134953)

☎ **Gödöllő** belvárosában, 180 n.-öles telken, összkomfortos családi ház eladó. Tel.: 06 (28) 420-792. (A137663)

☎ **Gyömrőn,** 100 nm-es családi ház, garázzsal, pincével, 320 n.-öles telekkel, sürgősen eladó. Tel.: 06 (30) 922-3741. (A137466)

☎ **Hódmezővásárhely** belvárosában kétszintes, összkomfortos, telefonos, 500 nm-es családi ház eladó, ill. elcserélhető budapesti ingatlanra, értékegyeztetéssel. Érdeklődni: 06 (62) 242-870, 06 (60) 484-950. (A130479)

Szeged belvárosának frekventált helyén
(Dóm tér mellett),
763 nm-es telken lévő,
1258 nm hasznos alapterületű, 3 szintes,
415 nm beépíthető tetőterű,
irodaháznak alkalmas, kiváló állapotú,
tehermentes ingatlan eladó.
Ára: 126 millió Ft.
További információ illetve időpont-egyeztetés:
06 (30) 961-8368, 06 (30) 942-8798.

II. kerület, Trombitás utcában, 100 nm-es, II. emeleti, négyszobás, balkonos öröklakás eladó 19 millió forintért. Tel.: 06 (20) 983-0134.

☎ **II.,** Ördögárok utcai családi ház, 50 millió Ft-ért eladó. Tel.: 06 (30) 964-6636. (A137085)

☎ **II/A.,** Máriaremetén, ikerház fele, háromszintes, összközműves, 200 n.-öles saját telekkel eladó. 376-9868. (A137406)

☎ **III.,** Remetehegyi út 56. alatt lévő, 1970-ben épült, 110 nm-es, háromszobás, kétgarázsos családi ház 260 n.-öles, körpanorámás telken eladó. Irányár: 27 millió. 388-8408. (A137189)

☎ **III.,** Aranyhegyi lejtő 30. alatti, kis családi ház, 100 n.-öles telekkel, sürgősen eladó. Irányár: 5 millió Ft. 9–19 óráig: 226-5764. (A137299)

Eladó Budapest határától 20 km-re, az M1-es autópálya mellett, 40 000 nm-es földterület
(villany, víz, csatorna van, fölgáz 1 km-re).
Kereskedelmi vagy logisztikai központ céljára alkalmas.
Az autópálya mindkét oldaláról jól látható, és gépjárművel megközelíthető.
A terület mellett étterem, szálloda és benzinkút található az autópálya mindkét oldalán.
Érdeklődni: 06 (22) 261-039, Vitéz Lászlóné.

☎ **INGATLANKÖZVETÍTÉS** Budapesten. 383-8217, 220-3459. (A137582)

☎ **IX.,** Nagyvárad térnél, 51 nm-es, 1,5 szobás, gázfűtéses öröklakás, téglaépületben eladó. Ár: 3,6 millió Ft. Érdeklődni: (24) 490-368, este. (A136672)

☎ **IX.,** Tompa utcában, új építésű, 60 nm-es lakás eladó. 350-8184, 06 (20) 921-6478. (A137005)

Kétgenerációs családi ház eladó Eger, Maklári út 136/A. alatt. Érdeklődni: 17 óra után a helyszínen, hét végén egész nap. Csere is szóba jöhet. Telefon: (36) 320-210.

☎ **Kistarcsán,** a kórház közelében, 200 nm-es, ötszobás, étkezős sorházi ház garázzsal, 2 bejárattal, sürgősen eladó. Tel.: 242-0192, 19 óra után. (A137318)

☎ **Klinikáknál** egyszobás, komfortos lakás hárommillióért, kétszobás négymillióért eladó. 217-2136. (A137434)

☎ **Klinikáknál** garzon hárommillióért eladó. 06 (30) 962-8482. (A136988)

☎ **Kőszeg-Kőszegfalván,** határátkelőhelytől 4 km-re, 100 nm-es, komfort nélküli téglaházrész 1,5 millióért eladó. Víz az udvarban, külön bejárat megoldható. Tel.: 06 (60) 621-460, üzenetrögzítő: 06 (22) 310-528. (A137456)

Köztársaság térnél, most felújított házban, 120 négyzetméteres, cirkofűtésű szép polgári lakás eladó, vagy két kisebbre cserélhető. Telefon: 313-3648.

☎ **Kunszentmiklóson,** háromszobás, komfortos családi ház, melléképületekkel, és 180 n.-öles közműves telek eladó. (24) 408-135. (A137383)

☎ **Kúria** falukörpontban, főútvonal mellett, Köröshegy községben, eladó. Ár: 15 000 000 Ft. Tel.: 06 (84) 340-653. (A137454)

☎ **Lakást** keresek Budapesten, gondozásért. „Eltartási szerződés" jeligére a kiadóba. (A137310)

☎ **Máraszentimrén** családi ház, üdülőtelek eladó. 06 (34) 487-671. (A136365)

☎ **Metróhoz** közel, tégla, 1,5 szobás, étkezős lakás zöld környezetben, kulturált házban eladó, 5,8 millió Ft-ért. 249-3323. (A136302)

☎ **Mikebudán,** 220 n.-öles, hétvégi telek eladó. Irányár: 280 000 Ft. Érdeklődni: 06 (29) 351-158, 06 (20) 941-8083. (A137519)

☎ **Miskolctapolcán,** Thaly Kálmán u. 3. alatt kétszintes, 400 nm hasznos alapterületű családi ház eladó. Érdeklődni: 06 (46) 343-271. (A136117)

☎ **MOM-park** közelében kétszobás, hallos, személyzetis, magasföldszinti öröklakás 14 000 000 Ft-ért eladó. 319-8094. (A137674)

Óbudán, négylakásos társasházban, háromszintes, dupla garázsos lakás, kertkapcsolattal, 25,5 milliót eladó. Tel.: 06 (30) 202-1258, este: 250-1514.

Óbudán, Tímár utcában, I. emeleti, felújított, 64 nm-es öröklakás 125 000 Ft/nm áron eladó. 368-6821.

☎ **Orbánhegyen,** panorámás, háromszobás lakás 15,5 millióért eladó. 06 (30) 904-6678. (A137626)

Őrségben parasztház eladó. 06 (85) 363-846.

☎ **Összeköltözőknek** kétlakásos családi ház eladó, csendes utcában, a XV. kerületben. 306-0080. (A137562)

Pasaréti, Orsó utcai, 53 nm-es lakás, 8,9 millió forintért eladó. Tel.: 200-0438.

☎ **Rákoskeresztúr** központjánál, kétszobás, 50 nm-es, jó állapotban lévő, összkomfortos, külön vízórás öröklakás eladó. Irányár: 3,6 millió. Hasonló értékű, központi fekvésű csere is érdekel. Tel.: 356-2244. (A137595)

☎ **RÓMAIFÜRDŐI** lakótelep Duna-parti zöldövezetében 1,5 szobás, 35 nm-es, földszinti, teraszos, előkertes öröklakás 5 600 000-ért eladó. 242-7963. (A137034)

☎ **Rózsavölgy** tetején, 250 n.-öles telken, 280 nm-es, kitűnő családi ház sürgősen eladó. Tel.: 06 (30) 933-7126. (A137260)

☎ **Sasadi** úton 68 nm-es, cirkofűtéses lakás garázzsal, pincével, önálló kertrésszel eladó. Irányár: 14,9 millió. Tel.: 319-6557. (A137618)

☎ **Sas-hegy** lábánál 400 nm-es villa eladó. 222-4644, 06 (30) 977-6261. (A137453)

☎ **Siófok** közelében, ságvári szőlőhegyen eladó egy nyaralónak is alkalmas, fűthető, négyszobás ikerépület, 840 n.-öles területtel, vagy csak a fele. Ár: 1 200 000 Ft. Érdeklődni: 06 (84) 314-544. (A137596)

☎ **Siófokon** eladó kétlakásos, garázsos, nyolcszobás, jó állapotú családi ház. 30 000 Ft/nm + 800 nm-es telek. Siófoki, kisebb csere is érdekel. Tel.: 06 (84) 311-616, 06 (84) 314-544. (A137597)

☎ **Siófok-Aranyparti,** kétszintes, összközműves, telefonos, üzleti célra alkalmas ingatlan 25 000 000 Ft-ért, sürgősen eladó. Tel.: 06 (30) 973-5771. (A137106)

☎ **Sürgősen** vásárolnék a gazdaréti lakótelep alsó részén II. emeletig, másfél szobás öröklakást. Napközben: 201-5807, este: 212-4111. (A137175)

☎ **Sürgősen** eladom belvárosi, I. emeleti, kétszobás, cirkofűtéses lakásomat (75 nm), rendezett környéken és házban, 5,8 milliót (igényesen berendezve is). 06 (20) 956-6263. (A137670)

Székesfehérváron nagy családi ház 11 millió forintos irányáron eladó. 06 (22) 336-703.

☎ **Szentendre-Pismányban,** 3 szintes, nagyméretű, új családi ház, extra felszereltséggel eladó. Budapesti lakásokat, balatoni nyaralót, üzletet beszámítok. Tel.: 06 (26) 300-079, egész nap. (A137614)

☎ **Szentendre-Pismányban,** 190 nm-es, új családi ház, befejezés alatti tetőtérrel, beköltözhetően eladó, 200 vagy 400 n.-öl telekkel. Irányár: 24,8 millió Ft. 06 (30) 960-4123. (A137542)

☎ **Szépvölgyi** úton lakás eladó. 250-1680/414, 387-4459. (A136308)

Szilhalmon, 5 szobás ház, 400 n.-öles telekkel eladó. Irányár: 2,5 millió Ft. Cím: Szihalom, Vasút u. 4. Érdeklődés: Vasút u. 5. szám alatt.

☎ **Szolnoktól** 20 percre, Cegléd, Nagykörös és a Tisza folyó közelében, Jászkarajenőn, a falu központjában, telefonos, gázfűtéses családi ház (80 nm), melléképülettel (25 nm), szőlővel, gyümölcsössel, dupla telekkel (250–250 n.-öl), együtt vagy külön (házépítésre is alkalmas), eladó. Irányár: 4,4 millió + 600 000 Ft. Érdeklődni lehet 06 (1) 322-1127 telefonszámon, 18–20 óráig. (A137410)

☎ **Szombathely** centrumában, kétszobás, gázkonvektoros lakás 5 milliót eladó. Irodának, rendelőnek kiváló. 06 (30) 956-8280. (A137591)

Tájvédelmi körzet határán, a Sváb-hegy legelegánsabb részén, ősfás telken, több idegen tannyelvű (angol, francia) alapítványi iskola közelében, 280 nm-es ingatlan eladó: 7 szoba, 4 fürdőszoba, 3 terasz, garázs, kandalló stb. Ára: 55 millió forint. Érdeklődni: 06 (30) 960-4840, 06 (30) 960-4849.

☎ **Tanya** eladó Lajosmizsén, 11 hektár földterülettel, épületekkel (235 nm). Villany, víz, öntözési lehetőség, gyümölcsfák. Tel.: 06 (30) 967-4566, 18 órától. (A137457)

A FŐVÁROSI VÍZMŰVEK RT.
BÉRBE ADJA
a Budapest XXI., Rákóczi Ferenc út 175–179. alatt található 170 m²-es raktárépületét, a közte lévő 44 m²-es fedett színnel és a hozzá tartozó 825 m²-es aszfaltterülettel, valamint 158 m²-es földrésszel.
Az ajánlatokat zárt borítékban 1999. március 31-én 10.00 órakor kell átadni Wiszner Évának
(Budapest XIII., Váci út 23–27., 1305-ös szoba).
Érdeklődni **Domonkos László** igazgatási osztályvezetőnél lehet.
Telefon: 465-2429

☎ **Tápiószentmártonban,** melegvizű stranhoz közel, 52 nm-es, háromszintes kőház, berendezéssel eladó. Tel.: 400-0256, 06 (20) 970-5260. (A137421)

☎ **Tápiószelén,** Budapesttől 70 kilométerre, 2,5 szobás ház (gáz, telefon), 200 vagy 1200 n.-öles telekkel eladó. III. kerületi lakáscsere érdekel, ráfizetéssel. Tel.: 240-8703. (A137575)

☎ **Thököly** út–Hungária körút sarki téglaépületben, 3 szobás, földszinti öröklakás, 4,2 millió Ft-ért eladó. Orvosi rendelőnek alkalmas. 338-0263. (A137495)

☎ **Tisza-tóhoz** közel, Tiszaderzs, Kossuth u. 9. szám alatt, 694 nm-es építési telek eladó. Érdeklődni a helyszínen, vagy a 06 (59) 355-125-ös telefonszámon. (A137263)

KÉVÉS Gyám

Kolumbia építészete

Kévés Stúdió Galéria

szeptember 6-október 7.

Ravatalozó templom és krematórium |
Templo de las cenizas y crematorios, Medellín, Kolumbia
Építészek | Architects: Héctor Mejía Vélez,
Mauricio Gaviria Restrepo, Felipe Uribe de Bedout

A Kévés Galéria építészeti kiállításai módszeresen dolgozzák fel az építészettörténet nálunk kevéssé ismert korszakait vagy területeit. A nemrég megnyílt tárlat Kolumbia építészetét ismertette meg a magyar közönséggel, a spanyol hódítástól egészen a kortárs vonulatokig.

Kolumbia tájegységeit tekintve legalább három ország. Az Andok láncolata olyannyira más éghajlatú és kultúrájú területre osztja a trópusi övben fekvő országot, mintha egymástól egészen távol eső helyeken járnánk. A tízezer éves kulturális folyamatot mindössze öt évszázada követhetjük írott történelmi források alapján: akkortól, amikor a nagy felfedezések korában a spanyolok megérkeztek Dél-Amerikába. A tradicionális indián kultúra – beleértve az ősi architektúrát is – eltűnt a spanyol hódítók érkeztével, akik saját ízlésük szerint építettek városokat: erődítményeket, városfalakat, vallási és középületeket, lakóházakat. A tégla általánosan jellemző használata ebből az időből, a spanyol hagyományokból ered. Nem csoda tehát, hogy a 19. századi historizáló építészet is európai stílusokkal operál, a múlt század elején pedig neoklasszicista, neogót, neomór stílusú épületeken eklektikus elemeket is alkalmaztak. A 30-as évek modern építészeti alkotásaiban ugyancsak az európai hatások dominálnak. Le Corbusier 1947-es bogotai látogatásának hatására tűnnek fel az első vasbeton szerkezetek, nagy fesztávú födémek, üvegfelületek.

A kortárs építészet legszívesebben használt anyaga változatlanul a tégla, melynek változatos alkalmazására, a különleges felületképzésre és rakási módjaira számos példát láthatunk a kiállítási tablókon. Az eredetileg a 17. Bogotai Építészeti Biennálén bemutatott anyagban egy évszakok nélküli ország építészetének főként a fényre, a tájra és a hagyományokra reagáló, tagadhatatlanul európai hatásra született, mégis egyéni ízű példáit élvezhetjük.

■ ANM

Diplomatervek a Tölgyfa Galériá

Magyar Iparművészeti Egyetem, 2001.

A budapesti II., Frankel Leó utca egy szakaszának rehabilitációja

Rigerszki Judit diplomaterve

A helyszín polgári hangulatú, jó adottságokkal bíró budai utca. A tervezett utcaszakasz három részre oszlik: a hosszabb dél-keleti ill. a rövidebb észak-nyugati szekcióra, valamint a kettőt a Margit-körút alatt összekötő gyalogos átkelőre, aluljáróra.

E három szakasz közül az első – zsákutca lévén – autóparkolási funkciót ellátni kénytelen „utcadarabbá" vált.

A túloldal, vagyis az észak-nyugati terület ezzel szemben egy lényegében mindkét végéről bezsákosodott utcaszakasz, mely azonban szemmel láthatóan nem

pontja az utca egészének, mely a környék hangulatától idegen. Nem is cél az, hogy az aluljáró kialakítása felidézze az utca jellegzetességeit; vizsgálata, „feltárása" viszont annál inkább feladat.

A tervezés indulásakor kiderült, hogy a Frankel Leó utca esetében a „felszíni beavatkozás" nem elegendő. Ennél mélyrehatóbb beavatkozás lehetősége merült fel, melynek célja az utca „újraegyesítése" lett. Ebből a gondolatból szinte egyenesen következett az, hogy egy, az egész szakaszra kiterjedő gesztussal kel-

Fotók: Bujnovszky Tamás

ban rámpa visz fel az aluljáróbó az utca szintjére – tekintettel mozgáskorlátozottak közlekedé sére, a kerekes járművekre, vala

A modernizmus esete a patinás villanegyeddel

Hétlakásos társasház Pasaréten

KÉVES GYÖRGY

FOTÓ: VELLEDITS ÉVA

Nem „divatoskodó" épület, mégis jól meghatározott divatirányzat jelei mutatkoznak rajta

A budai Rózsadomb neve még akkor is a polgári jólét szimbóluma lesz, amikor telekárait, lakás-négyzetméterárait más környékek rég meghaladták, hiszen a jómód metaforájaként szinte önálló fogalom a magyar nyelvben.

Rózsa apóról (törökül: Gül Baba) kapta nevét a korábbi Kálvária-hegy, hogy később a magyar főváros elegáns villanegyedévé váljon. A XIX. század elejétől folyamatosan építették be a dombot, ami a mai szemlélőnek is feltűnik. Az összes azóta eltelt évtized építészeti lenyomata összegződik itt, így – bár lakói még mindig féltékenyen őrzik a „patinás stílus" eszményét – kevés épületet tekinthetünk viszonyítási pontnak. Nyugodtan elborzadhatunk minden második háztól, „hát illik ez ide?", miközben észre kell vennünk, hogy az épületek többségéről beszélünk. Azért ha a Pasaréti utat túl gyorsan autózzuk végig, csak úgy kapkodjuk a fejünket egy-egy vadszőlővel borított erdei lak, meghatóan szép szecessziós villa vagy oromdíszeitől terhes minikúria láttán.

A Gábor Áron utcában épült hétlakásos luxustársasház is hasonló reakciót vált ki az elhaladóból. Nem elég megpillantani, meg is kell nézni. Változatos és igényesen kidolgozott formái a modernizmus irányelveit alkalmazzák. Bár nem „divatoskodó" épület, jól meghatározott divatirányzat jelei mutatkoznak rajta. Ezen a *Kajdócsi Jenő* által tervezett házon önálló értelmet nyer az ismert formanyelv, kicsit kilép a trend vonalából. Arányos és ízléses, azokhoz az épületekhez képest, melyeken csak kifejezett piacképességük miatt alkalmazzák az egyszerű vonalú kubusok, lapos tető, néhány körablak formuláit. Ráadásul ezen a helyen valóban érdemes képviselni a múltat. Az újra-Bauhaus talán épp hidat próbál ácsolni a sajátos magyar helyzetben teret nem nyerhetett modernizmus kiindulási pontjához. Hogy sikeresen vagy nem, vagy hogy egyáltalán jogosnak tűnik-e az ötlet, épületenként változik. Sosem látott neokarriert futott nálunk a „Bauhaus" stílus a kilencvenes évek közepétől-végétől, és ez a négyszintes (egyébként az eredeti Bauhaus-gondolattól meglehetősen idegenül a garázsszinten konditermet, szaunát is rejtő) társasház ékes példája a trendnek. Emellett az íves falak lehetőségét más környezetben is felfedező szokásnak is.

> Sosem látott neokarriert futott nálunk a „Bauhaus" stílus a kilencvenes évek közepétől-végétől, és ez a négyszintes társasház ékes példája a trendnek.

Budapest utcáira szintén a kilencvenes években nyomakodott ki a sok beképzelten hasasodó homlokzat, mintha a jóléttől kigömbölyödött pocakosságot idézné, teret követelne a néhol amúgy is szűk belvárosi környezetben. A Gábor Áron utcai társasház íves főhomlokzata nem az utca felé, hanem a szemben hullámzó dombok, a Jánoshegy felé néz, és az egész épületet átfogó, finom ív ráadásul zöldes színű üvegfelületekből áll. Ez a „hasasodás" itt nem térfoglalás vagy kitüremkedés, hanem a tágas panoráma felé nyíló széles gesztus. Éppen úgy, ahogy az egy utcával feljebb, a Loska Lajos utcában épült, *Kévés György* által tervezett fehér-fekete sávos téglaépület esetében, melynek körablakai rafinált módon a ház sarkaiból vannak kiharapva. Szimmetrikus szerkezetével, szintén a szemben lévő Szabadság-hegy felé néző íves főhomlokzatával a Gábor Áron utcai ház kicsivel idősebb rokona. A mi luxusvillánkon is megjelenik a körablak, szintén a Bauhaus iránti elkötelezettséget bizonygatva, de valóban csak jelzésértékkel, összesen kettő, az utcai és kerti oldalhomlokzaton.

Távol-Keletet idéz a sok változatos tetősík legfelsőbbike leheletnyi hajlásával. A főhomlokzat ívét egy dimenzióval odébb ismétli, és a kecses tető laza, optimista kézmozdulattal húzott vonalával szellős nyitottságot ad a ház képének.

Gyalogosként egy utcai lépcsőről megközelíthető zsákutcácskából nyíló kapun lehet bejutni a házba, és szerencsére csak innen látszik a lépcsőházba kettős töréssel bedőlő üvegfal. Sok hasonló ki-be dőlő, aránylag új üvegfalat is látunk a városban, hol szívesen, hol kevésbé. Itt mintha valamiféle kényszermegoldásként alkalmazták volna ezt a lezárást. Erről az oldalról nem vetekszik – nem versenypálya! – bármely, építészetileg kevéssé szerencsés lakópark esztétikájával. Igaz, a vakolat törtfehérje és a nyílászárókeretek khaki felé kacsingató világosbarnája igazán visszafogott és esztétikus.

Amikor a várost a téltől visszafoglalva sétálok a felhők furcsa fényei között, gyakran elképzelem, milyen emberek élnek a házakban. Ebbe a házba szimpatikus embereket képzelek. Kicsit hasonlítanak a divatos sajtótermékek autóreklámjaiban szereplőkre, kicsit a Szilágyi Erzsébet fasor végén a dugóból frissen kiszabadult 5-ös busz megkönnyebbült utasaira vagy a posztmodern színház egy populárisabban megformált darabjának késő esti közönségére. A kert szépen ápolt, nemrég kisarjadt füvén már kint áznak a tikfa kerti bútorok, amelyekbe lehuppanva a fáradtan hazatérő családapa egy 100 százalékos narancslevet vagy egy Martinit szopogathat el.

Szeszlér Vera
az OCTOGON Építészetkritikai Műhely tagja

. Bortonben.

FOTÓ: SZABÓ BERNADETT

Hegedűs István

1990–1994 között a párt parlamenti képviselője, s az Országgyűlés külügyi bizottságának alelnöke lett. Ma a Magyarországi Európa Társaság nevű civil szervezet elnöke.

etartoztak ebbe az
ok is. Legjobban a
litizálásra.

onról származhatott

a táncdalfesztivált
tek izgatottságát a
tti hónapokban jól
ngzik, de tizenhá-
berében belelőttek
ba, és a magyar rá-
lis elemek" garáz-
nnal rohantam be-
iót, hogy megtud-
nék értelmiségi kö-
e ötvenhatos baráti
jártak össze, mint
z, Tánczos Gábor, a
ngyilkos lett, vagy
hoz sokat jártunk a
yi Miklóssal vagy
Amikor a Dunában
rendőrök a vízben
: a fiatalokat leszá-
l rendelkezett. Egy-
at egyik barátjukról:
tönben?

*őséget: az otthoni lég-
atalos közbeszéd közöt-*

olt, hogy nem a kö-
a harcot 1956 ügyé-
ak ugyanis az számí-
emre. Az egyik nyári
ntettek csendháború-
zgatói intőt kaptam.
ötvös József Gimná-

ziumba, ahová anyámat is berendelték. A belügyes előadta, hogy felmerült a gyanú, hátha csoportosan hallgattuk a Szabad Európát. Aztán kedélyesen elmagyarázta, hogy a fiatalok azt sem tudják, nem szabad amerikai zászlót hordani a farmerzsebükön. Az egyetemi felvételi vizsgán végül éppen azt kérdezték, hogy mi volt az 1956-os ellenforradalom oka. Én pedig felmondtam az MSZMP Ideiglenes Intéző Bizottsága 1956. decemberi négypontos határozatát. Az egyetem végén és utána a formálódó demokratikus ellenzék által szervezett repülő egyetemi előadásokra jártunk barátaimmal. Egyszer Krassó György tartott október 23-i megemlékezést, majd arról volt szó, menjünk ki Bibó István sírjához koszorúzni. Ezt már nem tűrte a rendőrség, és sorra hallgatta ki az embereket. Hozzánk is becsöngettek, és bár udvariasan, de beszállítottak a főkapitányságra. Én csak olyan ismerőseimet neveztem meg, akikről tudtam, hogy már kihallgatták őket, majd nem írtam alá a jegyzőkönyvet. Egyébként is sietnünk kellett, mivel aznap délután nyelvvizsgáztam: végül a rendőrök vittek oda autójukkal. Előtte már volt egy köztörvényes kalandom velük. 1982 tavaszán lett állásom az MTA Filozófiai Intézetében. Addig a személyimben még benne szerepelt az egyetem, amit a munkaszerződés aláírása előtt visszamenőleg kiíratam. Szombaton éppen egy buliból mentem haza, és az éjszakai buszra vártam, amikor igazoltattak. Közveszélyes munkakerülés gyanújával azonnal beültettek a kocsijukba: két éjszakát töltöttem a Szalay utcai rendőrségen. Haza persze nem telefonálhattam. Hétfő délelőtt, miután elővezettek, bár a rendőr zászlós nem nagyon hitte el a mesémet, felhívták az intézetet, ami a szomszéd utca sarkán áll. Az igazgató, Lukács József akadémikus átjött, és a rendőrségen írtuk alá a szerződést. Csak este engedtek el.

A rendszerváltás hajnalán, 1989–90-ben már elmúlt harmincéves. Előtte, 1988 tavaszán a Fidesz tagja lett, majd

– Bihari Mihály 1987-ben több ifjú munkatársát elvitte Lakitelekre, az MDF első rendezvényére. Engem azonban, ahogy a legtöbb barátomat, a Fidesz szellemisége fogott meg a legjobban. Tudni kell, hogy még 1989 februárjában is Fidesz-táncosok pénzgyűjtő akciója az osztrák fővárosban címmel leplezte le a Népszabadság Vig Monikáék bemutatkozó útját – az én Ladámmal utaztak Bécsbe. Vágvölgyi B. András válaszát és cáfolatát az MSZMP központi lapja nem közölte, majd a Magyar Nemzet sem merte lehozni, így a szerző azt a Beszélőben publikálta. Én ekkor már a Fiatal Demokraták Szövetsége vezetőségének tagja voltam, majd jött az Ellenzéki Kerekasztal és a parlament. A Fidesz meghasonlása pedig már egy egészen másik sztori.

POGONYI LAJOS

Már igazán mérgesek, tényleg gyűlölnek, az ellenőrök vicsorognak, az utasok lincselésre készülnek, és valahogy egyre többen vannak, az egyik közterületes fejbe vág a téli fagyijával, nem fáj, csak megijedek, azt morogja közben, postás az anyád, rühes koldus, még gúnyolódsz, tetűláda, és én már érzem, megint félreértettek, azt hiszik, lepostásoztam őket, és még mielőtt megmagyarázhatnám a dolgot, már kesztyűs kezek nyúlnak utánam, felkapnak az ülésről, az ajtóhoz húznak, lendítenek egyet rajtam, és már repülök is, szállok a hófehér járda felé, percekig zuhanok, van időm szétnézni, bár nem sok a látnivaló, mindenütt hó, vakító fehérség, valahogy nem ismerős ez a táj, és hátranézek, a busz becsukja ajtaját, és szürke felhőt böfögve továbbáll, az ablakában még megpillantom a 15-ös számot.

Földet érek, de nem csattanok, puha hóra hullok, nemsokára a személyi igazolványom is megérkezik, és a sivatagi forróság után valóban jólesik a hó hűs érintése, hátamon fekszem, egyedül vagyok, nézem az eget, de valahogy teljesen idegennek tűnik, mintha nem az én egem lenne, szemben a tűzfalon óriásplakát, MERT MEGÉRDEMLEM, és amíg itt heverészem, próbálom belőni, hol lehetek, végigpörgetem agyamban a 15-ös megállóit, Gogol utca, Lehel tér, Csanády utca, Radnóti Miklós utca, Honvéd utca, Markó utca, Kossuth tér, Széchenyi utca, Zrínyi utca, Szende Pál utca, Petőfi tér, Március 15. tér, Fővám tér, Ráday utca, Mátyás utca, Bakáts tér, Boráros tér, Közraktár utca, de valahogy ez egyik sem, és akkor döbbenek rá, hogy kiestem Budapestről, vagy az is lehet, hogy a sarusok lopták el a várost a borommal együtt, ami nem is lenne baj, csak ezen a kurva hómezőn hogyan fog megtalálni a postás.

CSERNA-SZABÓ ANDRÁS

HIRDETÉS

HITELKÍNÁLAT

LAKÁSHITEL

ÁLLAMI KAMATTÁMOGATÁSSAL
használt vagy új lakóingatlan vásárlására,
hitelbírálati díj nélkül,
max. 5 és 15 millió forint összegben, 6–20 év futamidőre.
Az éves kamat jelenleg 6,11%-tól*
*plusz a hitelkezelés és -ügyintézés költségei

JELZÁLOGHITEL

Szabad felhasználású, ingatlanfedezetes hitel,
1–30 millió forint összegben, 6–96 hónap futamidőre.
Az éves kamat jelenleg 16% (THM: 20,45–26,93%)

SZEMÉLYI KÖLCSÖN

Fedezet nélkül igénybe vehető kölcsön,
100 ezer–3 millió forint összegben, 1–60 hónap futamidőre.
Az éves kamat jelenleg 20% (THM: 23,01–43,21%)

Ügyfélszolgálat: 06-80-201-195

ÁÉB BANK RT.

Kévés György

Építészet ma

„A szegény társadalmak sajnálatos módon építészet nélkül élnek... a jövőben az építészet új filozófiájának rá kellene találnia a helyes útra, de az már nem a mi dolgunk lesz, hanem az itt megjelent új nemzedéké."

Kévés György guadalajarai beszédéből

Életünk 2002/1

A múlt jövője – avagy a jövő múltja?

Három és fél évtized építészetben, szobrászatban

Beszélgetés **Fernando González Gortázar** mexikói szobrásszal, építésszel budapesti kiállítása alkalmával. A nemzetközi rangú építőművész és ismert képzőművész kiállítása a Kévés Stúdió Galériában került bemutatásra, a beszélgetés Szentendrén, *Farkas Ádám* szobrászművész lakásán történt 2001. október 29-én, spanyol nyelven. (Előzőleg Kévés György is részt vett azon a guadalajarai – Mexikó – nemzetközi építészeti kiállításon, amely a *Harminc év múltán* címet viselte, és amelyet éppen interjú-alanyunk szervezett.)

– *Engem meglepett, hogy ennyire otthonosan mozogsz két művészeti ágban is: az építészetben és a szobrászatban. Természetesen tisztában vagyok vele, hogy mindkettőnek a tér plasztikus megformálása a célja, kérdésem mégis az, miként jutottál arra a gondolatra, hogy a kettőt együtt műveld?*

– Sosem gondoltam úgy, hogy a művészet szétdarabolható egymástól különböző területekre. Mindig minden művészeti ág érdekelt, mindegyikben megtaláltam azokat a mozzanatokat, amelyekre szükségem volt. A vizuális művészetek mellett igen nagy hatással volt rám a mexikói népzene, annak sajátos ritmusai – úgy tetszik – benne vannak munkáimban.

– *Játszol valamilyen hangszeren?*

– Nem. Sajnos, nem. Mint ahogyan a tánchoz sem értek igazán. Mindenesetre, ha egy következő életre újjászülethetnék, minden bizonnyal azt a táncnak szentelném.

– *Úgy látom – műveidből következtetek erre –, hogy korántsem csupán a népzene, mégcsak nem is a mai népművészet hatott munkáidra, de sokkal inkább az a hatalmas kultúra, amit nevezhetnénk indián kultúrának vagy éppen prekolumbián kultúrának.*

– Nos, igen. A spanyolok előtti kultúra. Egy olyan kultúra, amelyik rendkívül szoros kapcsolatban állt az élettel, a mindennapokkal. Az a kultúra, amelyik benne élt a természetben, annak szerves része kívánt lenni. A tárgyak formái ezt a hasznosságot követték, mégis, mindenkor egyúttal szimbolikusak is voltak. Én a saját művészetemet teljes koherenciában képzelem el ezzel a nemzeti sajátosságokat őrző művészettel: a modernség nem helyettesítheti a

hagyományt. A modernségben benne kell lennie a hagyománynak; arra kell építkeznie. Szobraim, épületeim ebből táplálkoznak.

– *Ez – látva a munkáidat – valóban szembeötlő. Ugyanakkor az is nyilvánvaló, hogy egy plasztika és egy épület léptékében különbözik. Kivált föltűnő abban a hagyományban, amely monumentális emlékekkel rendelkezik... piramis-építő kultúra volt.*

– Első gondolatom a pályaválasztással kapcsolatban az volt, hogy régész leszek. Bennem volt a vágy, föltárni azokat az emlékeket, amelyek a hajdani emberek szellemét őrzik. A spanyolok előtti kultúra monumentalitása valamilyen módon mindmáig meghatározza Mexikó művészetét.

– *A festészetre gondolsz? Orozcóra?*

– Természetesen Orozco a legnagyobb, az igazi zseni. De az építészetben Luis Barragánra is gondolok; nélküle nincs modern mexikói építészet. És ott van még Siqueiros vagy Rivera Orozco mellett. Amit úgy szoktunk emlegetni, hogy a muralizmus hagyománya. Amikor munkáimat tervezem, ezek a léptékek munkálnak bennem. Gondolataimnak jelentős része csak álom marad, nem lehet mindent megvalósítani.

– *Magától értetődőnek látszik, hogy másfajta társadalmi támogatottság kell a szobrászathoz, másfajta az építészethez. Az utóbbi – alighanem – költségesebb.*

– Erre gondoltam, amikor arról beszéltem, hogy sok tervem csupán álom marad. De az építésznek felelőssége van, az a dolga, hogy megfelelő környezetet biztosítson az embereknek, orientálja életüket, és én szobraimmal is ilyesmire törekszem. Ahogyan mondtam, visszailleszteni mindent a hagyományba.

– *Kiállításodat nézve, azt hiszem éppen Kévés Györggyel beszélgettem arról, hogy a te eddigi munkásságod majdhogynem az egész magyar építész-társadalom számára elég lenne életműnek.*

– Mások a viszonyok Mexikóban és Magyarországon. Meg kell jegyeznem, két magyar is van, aki sokat jelentett számomra tájékozódásomban. Nem tudom, helyesen ejtem-e ki a nevét, az egyik Moholy-Nagy László volt. Természetesen nem találkoztam vele, de megismerkedtem írásaival, amelyek térről, anyagról, fényről, erről a legfontosabb hármasságról rendkívül sokat mondtak el, és megítélésem szerint a modern művészet egyik legfontosabb bázisát jelentik. A másik magyar, akivel viszont Párizsban találkozhattam, és a mozgásban való látás, a mű és szemlélőjének mozgásából keletkező sajátos viszonylatok elemzésére hívta föl figyelmemet, Victor Vasarely volt.

– *Vasarely körül akkoriban híres, művészettörténeti jelentőségű csoportosulás szerveződött, a Group de recherche de l'art visuelle, amelynek fia, Yvaral mellett jeles latin-amerikai tagjai is voltak. Például: Julio le Parc, Jesus Rafael Soto...*

– Meg Tomasello és a többiek. Nekem igen fontos volt ez a találkozás, a velük együtt dolgozás, mert azokra a problémáimra kaptam választ, amelyek akkoriban foglalkoztattak. A folyvást mozgásban lévő ember miként reagál az adott sebesség mellett arra a látványra, amely a szeme elé kerül. Másfelől: miként lehet azt a látványt olyanná szervezni, hogy azt befogadhassa. Beleépülni a mozgásba, a természetbe. Számomra az utóbbi nagyon fontos. A

növények – például. Hogyan szervesülhetnek a növények azokkal a szobrokkal, amelyek közibük kerülnek? Miként fogadja be szobraimat a természet?

– *Én a te természetimádatodat nem is ebben látom. Sokkal inkább abban, ahogyan – teszem azt – egy sivatagot – Mexikóban bőséggel van sivatagos táj – óhajtasz megszervezni monumentális szobraiddal.*

– Igen. Éppen a sivatag. De a sivatagok növényzetének sajátos világa is. Voltaképpen lakhatóvá tenni a sivatagot, ahogy mondta; megszervezetté az ember számára. Orientációs jelek ezek a plasztikák a sivatagokban.

– *Ez föltűnt a kiállításodon. Ez volt az első, ami szemembe ötlött!*

– Az elsivatagosodással, a sivársággal szembeállítani a növények, vagy éppen a plasztikák formai gazdagságát. Ezek – persze – jelképek. Ismét meg kell találnunk a jelképeket; a művészet nem lehet szimbólumok híján. Azt kell mondanom megint csak: a szimbólumok kapcsolnak vissza bennünket a hagyományhoz is.

– *Ámbár sivatagokra bőséggel akadhatunk az emberi lélekben...*

– Az ember számára a legfontosabb a harmónia. Visszatalálni a természettel való harmonikus együttéléshez. Megteremteni a környezet harmóniáját. Visszaadni a formák által az identitást, visszaadni voltaképpen a reményt. Valahogy úgy, ahogyan a tánc csinálja. Gondoljon Mexikóvárosra, erre a monstrumra, ahol az ember elveszni látszik, képtelen a saját életét élni.

– *Túlságosan nagy az a város...*

– Valóban. De talán megteremthetők azok a kommunikációs jelképek, amelyek elviselhetőbbé, lakhatóvá tehetik az ilyen nagyvárost is. Amik elvezethetnek a harmóniához. És ebben az építészetnek és a szobrászatnak azonos föladata van.

– *Fernando, köszönöm a beszélgetést.*

González beszéde a Kévés Stúdió Galériában – kiállítása megnyitóján

(Válasz a mexikói nagykövet, Kévés György, Fajó János, Fábián László megnyitó beszédére)

Vannak olyan alkalmak, amikor egyáltalán nem könnyű köszönetet mondani. A rengeteg érzés közül, amely jelen pillanatban bensőmben munkál, a legmélyebben gyökerező, a legerősebb: a köszönet. 1969-ben, azaz harminckét évvel ezelőtt jártam először Magyarországon. Akkoriban nem is álmodhattam arról, hogy egykor majd ezen a módon, ahogyan most, térek vissza Budapestre. Akkoriban turistaként érkeztem Magyarországra, egy olyan országba, amelyet mitológiainak éreztem, amely az emberiség és a kultúra mitológiájának hazája. Nehéz idők jártak azidőtt, ennek ellenére távozásomkor nagyon nemesnek éreztem ezt az országot, nagyon nagy hatást tett rám, mély benyomásokat szereztem. Ma már egészen más a helyzet. Ma már úgy érzem, hazatértem. A lehető legjobb házba tértem haza: a barátságéba. Nem is álmodtam arról, el sem tudtam képzelni, hogy itt együtt lehetek régi barátom-

mal, nagykövet úrral, akire nagyon büszke vagyok, hogy hazámat képviseli Magyarországon. Feleségével és a követség többi dolgozójával együtt. Nem hittem volna, hogy egy olyan kedves ember meghívására térek vissza Magyarországra, amilyen Kévés György. Kévés György, akit nemcsak nagy építésznek tartok, hanem olyan embernek, akinek hite van, és aki fölöttébb ragaszkodik a meggyőződéséhez. Ezt nagyon sokra tartom benne. És akinek munkásságában az én munkáimmal való hasonlatosságokra akadtam rá. Hasonló módon kezeljük Kévéssel a formákat, hasonló módon a színeket. De hasonlóan viszonyulunk a fölhasználóhoz is, aki – végső soron – munkánknak a legfőbb célja. A tegnapi nap során több nagyon meglepő találkozásban volt részem. Meglátogattam Fajó Jánost és Farkas Ádámot; két rendkívüli művésszel találkoztam, akik nemcsak a formákkal, de a terekkel is kísérleteznek. Olyan érzékenységet találtam meg bennük, amit magamhoz igen közelinek érzek. És mint ahogy budapesti tartózkodásom során oly sokszor előfordul velem, számos olyan emberrel találkoztam, akiknek az emberi melegsége sokat ad nekem. Másfelől pedig revelációval fölérő beszélgetést folytattam Fábián Lászlóval, és teljesen szándéktalanul és akaratlanul olyan gondolataink támadtak beszélgetésünk során, amelyeket – ha megengedik – most megosztanék önökkel.

Ma reggel egy barátnőm azt kérdezte, milyen építészettel foglalkoznék, ha Budapesten építenék. Azt mondtam, nem tudom, ám aztán eszembe jutott egy nagyon szép dolog. Építészettörténeti tanárunktól hallottam annak idején. Az építészetnek van apja meg anyja. Az apja az alkotó. Az anyja pedig a föld, tehát a hely. És csak amikor ez az apa és anya világosan értelmezhetően megjelenik a megszületett gyermekben, csak akkor válik legitimmé az építészet. Annyira így van ez, hogy az építésznek hagynia kell, hogy a föld megtermékenyítse. Ugyanakkor pedig az építésznek teherbe kell ejtenie a földet, hogy közös gyermekük szülessen. Közös gyermek, aki minden egyes föld, minden egyes táj esetében más és más. Ezt csupán a szeretet útján lehet megvalósítani. Ily módon az az alkotó, aki hazáján kívül dolgozik, vagy az országon belül több különböző helyen tevékenykedik, mindenekelőtt meg kell hogy értse a hely jellegét, a hely szellemét, bele kell hogy szeressen abba.

Mi, művészek igazából nem azt tesszük, amit szeretnénk, hanem amit tudunk. Nem tehetünk mást, minthogy minden egyes művünkkel saját szellemi önarcképünket formáljuk meg. Az ember annyi mindennek örököse, ami spontán módon jelentkezik benne, jelentkezik a művében. Az én esetemben, miként erre már mások rámutattak, ezek a gyökerek lehatolnak a prehispán művészetig, a muralisták alkotásaiig. Azonban szeretnék néhány hozzám közelebbi hatásra rámutatni. Luis Barragán számomra nemcsak a XX. század egyik legnagyobb építésze, hanem olyasvalaki volt, aki megtanította nekünk, hogy a hagyomány és a modernség, illetve a regionalizmus és az egyetemlegesség közti különbségtétel hamis. Mint ahogy László rámutatott, a modernség nem egyéb, mint az a pont, ahonnét az ember hozzájárulhat a tradíció továbbviteléhez. A tradíciók, a hagyományok folyamatosan minden pillanatban, minden alkotói mozzanatban, műben tovább folytatódnak és megújulnak. Az egyetlen út, amely ahhoz vezet, hogy egyetemesek legyünk, hogy önmagunk maradjunk. Erkölcsileg semmilyen más megoldás nem lehet érvényes. Az embernek azonban nemcsak egy apja van. És nem is tartozik

minden apa, minden szülő a saját nemzetiségéhez. Nekem abban a megtiszteltetésben volt részem, hogy rengeteg apám volt, több nemzetiségből adódtak. Köztük több magyar apám is volt. Elnézésüket kérem, amiért nem tudom, hogyan kell pontosan kiejteni apáim nevét: Moholy-Nagy László arra tanított, hogy a művészetet kalandnak tekintsem. A művészetet olyan egységnek tekintsem, amely nem ismer határokat. Olyannak, amely a kockázatos, veszélyes kalandok közül is a legmagával-ragadóbb. Az ő munkásságának, amelyet a vizuális nevelés területén fejtett ki – Németországban illetve az Egyesült Államokban –, lett egy mexikói gyermeke, akár képzelte, akár nem. Victor Vasarely a másik nagyság, akit megemlítek. 1967-68-ban Párizsban éltem. Akkoriban Vasarely egy nagyon széles mozgalom élén állt, a kinetikus művészet mozgalmának élén. Ez éppen a városi építészet, a városi szobrászat esszenciáját kutatta. Azt, amit egyébként a városi építészek, szobrászok túlságosan gyakran elfelejtenek. Az, aki a városi építészetet, szobrászatot nézőként befogadja, állandó mozgásban van. Ezzel szemben mi, építészek többnyire statikus építményeket alkotunk. Szemben másokkal, akik statikus nézőkhöz fordultak művészetükkel, valóban vagy virtuálisan mozgó hatásokat hoztak létre, illetve arra kényszerítették a nézőt, hogy ő maga mozogjon. Vasarely és társai olyan tanulságokat hagytak örökül számunkra, amelyeket az építészetnek föl kell karolnia, és tovább kell vinnie.

Befejezésül engedjék meg, hogy a sokféleséget, a diverzitást dicsérjem.

A globalizáció olyan jelenség, amely nem a kultúra világának kedvez. A pénz, a tőke, a technika globalizálódnak, az emberek azonban nem. A sokféleség az emberiségnek és a világnak a legnagyobb értéke. Ha a diverzitást elveszítjük, szörnyen elszegényedünk. Magyarországnak azzal kell gazdagítania a világot, hogy Magyarország, Mexikónak azzal, hogy Mexikó. Azt hiszem, ebben a mozgalomban valamennyien benne vagyunk, akik ma este ebben a teremben itt vagyunk, és engedjék meg, hogy valamennyiüknek megköszönjem ezt a jelenlétet.

Új filozófiát, új szimbólumokat!

Beszélgetés Kévés György építésszel

– Olyan kiállítást látunk ezúttal a Kévés Stúdió Galériában, amelyik mindenféleképpen kuriózum. Egyfelől az, mivel ezt a világot, Mexikót, mi nem nagyon ismerjük. Másfelől, ennek a világnak a művészetéről is elég keveset tudunk; mintha ismereteink a nagy muralistákkal le is zárultak volna Mexikó művészetéről. Most egyszerre szembetalálkozunk egy igen jelentős építészettel, amelyet ugyan a 70-es években Udo Kultermann megjósolt, de mi már feledtük ezt a jóslatot. Hogyan emlékszel vissza te a 70-es évekre, mit láttál akkor Gonzálezban?

– Hozzátartozik az igazsághoz, hogy a könyvben szereplő negyvenhat művészből én akkor keveset ismertem. A világ összes tájairól összeválogatott társaság igazából ismeretlen volt előttem. Kiváltképpen nem azokat az építészeket, akik távolabb tevékenykedtek Magyarországtól: Mexikót, Dél-Ame-

rikát, Ázsiát, Hongkongot nem fedeztem még föl. Azt azonban már akkor tudtam, hogy a világ nem kizárólag a Párizs, London, New York tengely körül forog, tehát tágabbra kell nyitnunk, miként ezt Udo Kultermann zseniálisan észlelte. Az elmúlt harminc évben igyekeztem ezen az úton járni, valamiképpen kapcsolatot teremteni ezekkel az emberekkel. Ezekkel a világokkal. Ahogy anyagi helyzetem megengedte, fölkerestem ezeket a társakat. Fölvettem a kapcsolatot azokkal az építészekkel, legalább is egy részükkel, akik ebben a könyvben szerepelnek. Valójában teljesen önzetlenül, azzal a céllal, hogy közelebb hozzam őket Magyarországhoz. Harminc esztendővel ezelőtt Magyarországon ez teljesen ésszerű és logikus volt. Ki voltunk szorítva a nyugati világból, ma sem vagyunk sokkal közelebb. Akkor azonban még távolabb voltunk, és úgy éreztem, ez a világ, Dél-Amerika, Ázsia valahogy közelebb áll hozzám, talán ezen az úton kellene a magyar építészetnek, a magyar művészetnek járni, nem pedig teljes mellszélességgel másolni a nyugati világot, azoknak a sémáit átvenni, próbálni elérni az elérhetetlent. Valószínűleg sem én, de még az utánam következő generáció sem fogja megépíteni a világ kereskedelmi központjának méreteivel büszkélkedő irodaházakat, nekünk azt a léptéket kell figyelnünk, amit a jelzett vidékek építészei követnek. Az elmúlt kiállításunkon – például – Kolumbia építészetéből mutattunk be ragyogó válogatást; látható volt, hogy ott az ország méretével, helyzetével arányos, korszerű építészet tudott létrejönni.

– *Jól érzékelem, hogy Kultermann továbbra is rajta tartja szemét ezen a társaságon?*

– Igen. Tartja a kapcsolatokat, és mivel magam is baráti viszonyban vagyok vele, kapom a segítséget tőle folyamatosan: összehoz ezekkel az építészekkel. Ha bármelyikükkel kapcsolatot akarok teremteni, egy new york-i telefon elegendő, hogy Kultermann segítsen. Az ő neve és szava minden ajtót kinyit. Említhetném a singapur-i Lin professzort vagy Perez de Arcét Santiago Chiléből, de González Gortázart is, akit harminc éve nagyra tart és publikálja műveit.

– *Mióta ismered González Gortázart?*

– Személyesen a múlt év augusztusában ismertem meg. Meghívtak egy nemzetközi építészeti pályázatra Guadalajarába, ahová öt vagy hat országból hívtak meg építészeket, velük együtt dolgoztunk, illetve versenyeztünk egy projekten. Egy hetet töltöttem ott. Elővettem Udo Kultermann könyvét és fölvettem a kapcsolatot González Gortázarral. Mint te is ismered, rendkívül kedves, megnyerő ember. Nagyságánál csupán a szerénysége nagyobb. Rendkívüli személyiség. Tudta, hogy szeretnék vele találkozni, ezért ő hívott meg Guadalajarába. Most kettős életet él Mexikóváros és Guadalajara között, eredetileg azonban guadalajarai.

– *Jó pár dolgot épített ott.*

– Hogyne. Rengeteg épület készült általa, sőt, a legnagyobb szobrai is ott vannak. Városképileg jelentős szobrok, amelyek itt a kiállításon nem kerülhettek bemutatásra. Pontosabban nem igazán érződnek. Ez egy nagy léptékű város; hat millió lakosa van. Ma már a második város Mexikóban. Tulajdonképpen így találkoztunk. Akkor derült ki, hogy 2001 szeptemberében Madridban lesz kiállítása. Megkértem, tegyen lépéseket, hogy a madridi anyagot Budapesten bemutathassuk. Nagy örömünkre megtette, vállalta azt is, hogy

a kiállításra ideutazik. Óriási anyag, valóban remekművek sora. Több magyar életműre futna belőle.

Szeptember végén megint kinn voltam Mexikóban. Guadalajarában mutattuk be *Harminc év múltán* című kiállításunkat, amelyben szerepel a harminc évvel korábbi épületeivel és az újabbakkal is. Ott közösen léptünk föl; megtapasztalhattam, hogy óriási a tekintélye.

– *Úgy érzékeltem, láttam, hogy a mexikói sajtó teljes mértékben ráállt erre a programra... mind a kiállításra, mind pedig az azzal kapcsolatos eseményekre.*

– Már egy évvel ezelőtt megtapasztaltam. Annak az említett pályázatnak az idején. Láttam, hogy az ottani média mennyire másképp áll hozzá az építészethez, a művészethez egyáltalán. Egészen fura volt, hogy akár a labdarúgó sztárokat, úgy kezelik az építészetet. Mindenütt: az utcán, a rajzteremben interjúkat készítettek; de a mostani kiállításon is óriási érdeklődés mutatkozott. Különösképpen amiatt, hogy González Gortázar személyesen is jelen volt. Igen nagy tekintélye van, kivált Guadalajarában.

– *A mexikói sajtóból úgy láttam, téged is jócskán sztároltak.*

– Miként elmondtam, egészen másként áll a média ezekhez a kérdésekhez, mint itthon megszokhattam. Egyszerűen más a közgondolkodás az építészettel, a művészettel kapcsolatosan. Ott ezeket fontos dolgoknak tekintik.

– *Engem is az lepett meg a sajtót olvasva, hogy érzékelik: van az építészetnek bölcseleti vonatkozása. Ahogyan arra reagáltak, amikor akár te, akár Fernando az építészetnek, az új építészetnek a filozófiáját fejtegettétek.*

– Tulajdonképpen alapjaiban érdekli őket az ügy. Filozófiai síkon. Én ezt hangsúlyoztam is: valahol meg kellene találni azt a fonalat, amelyet az aztékok elhagytak. A kereszténységgel ugyanis más filozófia alakult ki. De lehet, hogy új filozófiára lesz szükség ahhoz, hogy a mai összezavarodott világot valahogy rendbe tegyék. Udo Kultermann harminc évvel ezelőtt érzékelte, hogy az építészet nem egyes városok, országok kiváltsága, hanem az egész világra ki kell terjednie. Szerintem filozófiailag is meg kell vizsgálni, mit lehet ezzel a rengeteg emberrel a földön kezdeni. Mit lehet építészet nélkül. Az emberiség jelentős része ki van szorítva az építészetből. Olyan helyzetet kellene teremteni, hogy ez a sok milliárd ember valóban közelebb kerülhessen a művészetekhez. Alighanem valami egészen másra van szükség. Nem valószínű, hogy én fogom kitalálni az útját, módját, de keresni kell a megoldást. A vájtfülű emberek számára készült művészettel nem sokra megy a világ.

– *Igencsak szembeötlő a kiállításon is, ahogyan Fernando González Gortázar kikerülte a posztmodern csapdáit. Rájött, hogy gyakorlatilag valami fölületi applikációról van szó, ahelyett, hogy az építészet lényege, struktúrája mutatkoznék meg, hogy a társadalmi felelősségről már ne is szóljak. A legszörnyűbb alighanem az volt a posztmodernben, hogy ezt a társadalmi felelősséget mint kutya a vizet, úgy rázta le magáról. Egy olyan világban, ahol Fernando is épít, ahol olyan városmonstrumok jönnek létre, mint Mexikóváros, vagy a hat milliósra duzzadt Guadalajara, egészen más az építészet, az építész felelőssége. Nem pepecselhet holmi idézetekkel, hogy azokkal épületeket cicomázzon.*

– Teljesen egyetértek veled. Abban a szerencsés helyzetben voltam annak idején, hogy a – mondhatni – közös kiállítótermünkbe, a Józsefvárosba be tudtam csempészni azt a bizonyos kiállítást, amely a korai, az induló posztmodern építészetet mutatta be. Robbanásszerűen érkezett a dolog.

– *Akkor adtuk ki azt a bizonyos két könyvet is az Építőművész Szövetségben, amelyik a posztmodern építészetet volt hivatva bemutatni. Ezek voltak az első információk kis hazánkban.*

– Persze. Charles Jenckset, aki elsőszámú filozófusa volt a posztmodern építészetnek. Azt hangsúlyozta, hogy az addigi modern építészetet el kell dózerolni, helyette jönnek majd a timpanonos csodabogarak, ahogy utaltál az applikációkra. És persze jöttek is, mert a világ ilyen. Reklámszerű épületekre a megrendelők mindig vevők. Reagan idejében az Egyesült Államok föllendülésben volt, ennek a hullámára kúszott föl a posztmodern. A 80-as években óriási pénzeket fektettek be New Yorkban, Manhattan-ben; óriási irodaházakat építettek, amelyeken akár a chippendale is megjelenhetett, mint Philip Johnson épületében. Ez valóban zsákutca volt. Te is, én is tudtuk akkor is. De a magyar kollégák sem tudtak ellenállni. Mindenki hajtja a gyors sikert. Ez az út járhatónak tűnt föl a szemükben. Mára nevetséges nézni ezeket az életműveket (Jencks, Venturi, Tigerman), a 90-es évekre új irányzatok kerültek előtérbe és söpörték le a posztmodernt.

– *A divat természetrajza: az a kabát, ami olyan jól mutatott rajtunk, két év múlva az utcán már nevetségesnek tetszhet. Megfordult már régebben a fejemben, González Gortázarral beszélgetve pedig megerősödött bennem a gondolat, hogy az építészet egy bizonyos válfajában bántó gőgöt tapasztalhat az ember, nem pedig azt az alázatot, amit mexikói barátunk mutat. Arra gondolok, ami lehetővé teszi, hogy a pénzemberek a maguk ostoba, parvenü mániáit ki tudják élni. Az utóbbi években Budapesten számos bank épült, számos épületet alakítottak át bankká. Ezek az épületek már kívülről is azt kívánják sugallni a magyar polgároknak, hogy az Isten házánál állnak, belépés csak vallásos áhítattal. Úgyszólván nincsen olyan drága anyag (márvány, gránit, réz, krómacél, stb), ami meg ne jelennék ezeken az épületeken. Mint a karácsonyfán: egyszerre minden. Éppen ezek által is sugározzák a gőgöt, mintha bizony a pénzt, a bankot, a bankárt tisztelni kellene vagy lehetne egyáltalán. Fernando épületei pedig szóba akarnak elegyedni azok lehetséges fölhasználóival.*

– Ez így van. Van egy bizonyos társaság, amely ezt az építészeti gőgöt finanszírozza. Ezek lehetnek építészek, lehetnek befektetők; sugárzik belőlük ez a gőg. Kultermann a *Harminc év múltán* című kiállításunk előszavában leírta, hogy annak idején ő nem a világ legreprezentánsabb építészeit választotta, hanem olyanokat, akiknek a munkáiban új utakat vélt fölfedezni. Azt, ami a Párizs, London, New York tengely menti gőgöt ellensúlyozza. Vagy inkább amely által új fordulatot vesz a világ.

– *Ha ebből a szempontból is vizsgálom González Gortázar műveit, tudván, hogy szobrokat is készít, tehát a tér megformálásában másik aspektust is használ, akkor egyáltalán nem csodálkozom, hogy olyan lehetőségeket választ, amelyekben a szimbolikus üzenetek hangsúlyossá válhatnak. Ez részint – a kiállítás tanúsága szerint is – tartalmazza a prehispán kultúra elemeit, de általánosabb üzeneteket is hordoz, akár a modern művészetről is. Sőt, az ökológia felé mutató jelképiség is jelen van ebben az építészetben.*

– Mint utaltam rá, Guadalajarában a kiállítással párhuzamosan volt egy beszélgetés is velünk, ahol én az új filozófia szükségességét vetettem fel. Ő pedig éppen az építészet szimbolikusságával kapcsolatban említette meg a New Yorkban minapában összedöntött épületeket. A világnak talán új szimbólumokra van szüksége. Ezeket kell megkeresni. Persze a filozófia és a szimbólum kérdése szorosan összefügg. Miként megtapasztalhattad te is, én is, González gondolkodásában ez a kettős váltás központi helyet foglal el. És a szimbolikus lehetőséget egyáltalán nem a posztmodern csecsebecsék aggatásában látja, sem pedig az egykori orosz avantgard emlékeként kialakult dekonstruktivizmusban, hiszen a világ anélkül is kezd összedőlni, hogy bombáznák. Az építészek ferde házakat csinálnak, ám szerintem ez a szimbolika sem járható. Az újra divatos Bauhausé sem. Ezek mind fölületi kezelések csupán.

– *Ahogy González épít, az az építészet sokkal mélyebben érzékeli a kérdéseket. Nem csak a lakó szempontjait, de az egész városét, az egész környezetét veszi figyelembe. Ahogy mindezt meghódítja a maga építészeti-szobrászati jelenlétével, az lenyűgöző. Én azonban most mégis praktikusabb kérdést teszek föl, nevezetesen, hogy miért éppen a Kévés Stúdiónak kell egy ilyen kiállítást idehoznia, tehát egy magángalériának, hiszen ez magas költségeket jelent. Azaz: hol az állami szerepvállalás?*

– Én is úgy gondolom, a kultúra terjesztése elsődlegesen állami feladat lenne. Emlékszel rá, harminc esztendővel ezelőtt, egy más világban szintén nekünk kellett létrehoznunk a Józsefvárosi Galériát, amibe én az építészeti vonatkozásokkal társultam hozzátok. Úgy látom, az állam ma sem vállalja fel ezt a kultúraterjesztést. Illetőleg eléggé el nem ítélhető módon szelektál, csupán olyan embereket vesz szárnya alá, akik közelebb állnak a tűzhöz, vagy éppen szembe helyezkednek az új gondolatokkal. Éppen amiatt alakítottuk meg ezt az új galériát, mivel látom, hogy a helyzet kilátástalan; lehet itt kommunizmus, lehet kapitalizmus, a helyzet változatlan.

– *A klientúra örök.*

– Örök. Számunkra annyi a változás, hogy nem a zsebembe kell behoznom a „Chicago ma" kiállítást, amint a 70-es évek közepén tettem, hanem ha pénzem van rá (nem könnyű előteremteni!), szabadon választhatok a témák közül. Nincsenek gépfegyverek mögöttünk, ugyanakkor semmiféle támogatást nem kapunk. Igaz, nem vagyok kilincselő ember, aki mindenüvé bekopog, de már két éve él ez a kiállítóterem, és öndicséret nélkül mondhatom, jelentős kiállítások voltak nálunk. Jelzés értékűnek tekintem, hogy megkeres bennünket a kolumbiai nagykövet, vagy támogat a mexikói külügyminiszter. Azaz: valóban jelentősége lehet egy ilyen kiállítóteremnek.

– *Annak idején under ground tevékenységnek tekintettük azt, amit csináltunk; mi nem alternatívát kínáltunk a kommunisták által hivatalosnak tekintett művészettel szemben, hanem azt akartuk bemutatni, ami valójában a művészet. Ez nem a hazugság alternatívája, a valóság egyszerűen más dolog. Most akkor ismét ez marad nekünk: ha nem is under ground módra, de mi mutatjuk meg, valójában mi is a művészet? Magunkra hagyatva?*

– Úgy gondolom, igen. Nem sok reményt látok a változásra. Akik valamilyen formában már beépültek a rendszerbe, fixen állnak; minden ellenük irányulónak vélt tendenciát állami segédlettel védenek ki. Megszerzik

az állami támogatásokat; a politikusoktól pedig nem várom, hogy ilyen gyorsan meg tudjanak változni.

– *De miért nem érdekes a politikus számára az, aki az épületben lakik? Ő fogja őt megválasztani, vagy nem választani.*

– Ez nagyon jó kérdés. Tíz év óta vagyok itt a nyolcadik kerületben, a főépítészt leszámítva senki nem keres meg bennünket. Olyan, mintha ez egy sziget lenne a Józsefvárosban. Tréfásan már mondtam egyszer: csinálhatnánk egy VIII/A kerületet ebből a kis alakuló városrészből, annak lehetne új polgármestere, akit mi választanánk. Valamilyen a kultúrához, művészetekhez, építészethez érzékenyen viszonyuló embert. Az biztosan jobban irányítaná a dolgokat. Valójában a politikusok semminemű érdeklődést nem tanúsítanak a művészetek iránt. Fölületen kezelik, nem látják a jelentőségét, az építészetnek nincs érdekszövetsége. Öröm számomra, hogy az előző rendszer építési minisztériumával egyetemben eltűnt, de nincs helyette más. Mennek az ügyek a vakvilágban, a valóságos értékek semmit nem jelentenek. Nem figyelik a világ mozgását, nem érzékelik a lényeges tendenciákat.

– *Ez amiatt érdekes, mert most volt rá pénz – mondjuk a szobrászatban (amiatt beszélek a szobrászatról, mivel González tevékenysége itt is kiemelkedő, és példaszerű a köztéri koncepciója) –, hogy átalakítsuk akár a kisebb községek köztereit is, korszerűen megszervezzük. Ehelyett sikerült ellátni az országot ki tudja, hány „árpádházi partizánnal". Ugyanis olyanok ezek a szobrok, ha a koronát usankára cseréljük, máris a Kádár-korba vagyunk. Másfelől pedig avittas, novecentós, kinyalt művek keletkeztek, ugyancsak nem az ízlés vagy a korszerűség jegyében. Ezt a pénzt arra is föl lehetett volna használni, hogy tisztességes szobrokkal emlékezzünk az elmúlt ezeregyszáz esztendőre.*

– Fogalmam sincs, mire véljem az ügyek ilyetén kezelését. Fontos dolog, hogy az ezerszáz éves magyar államot megfelelő szinten reprezentáló terek, építmények, szobrok, egyebek jöjjenek létre. Ennek azonban nem ez az útja. Úgy gondolom, talán nem a megfelelő személyek álltak a feladat mellett. Ez sajnos elveszett, de intő jel, hogy az eljövendőkben is a közterek, a köztéri szobrok, építmények kézen közön kelnek el, továbbra sem lesznek nyílt versenyeztetések, nem méretjük meg magunkat nemzetközi pályázatokon. A legjobb példa erre a Nemzeti Színház. Száz év után született egy torzszülemény. Ahhoz, hogy itt jelentékeny változások következzenek be, nemcsak az under ground szükséges, de az állami vezetésnek is fel kellene nőnie a feladatokhoz.

– *Uram bocsá', egyszer eljöhetnének az urak ebbe a galériába is.*

– Én csak itt a nyolcadik kerületben nézem a helyzetet, és tudom, eleddig egyetlen egy politikus sem fordult meg nálunk. A kerületi önkormányzattól sem. Mint ördög a szenteltvíztől, úgy irtóznak tőlünk. Talán félnek, hogy megfertőződnek. Valójában – azt hiszem – tájékozatlanok az emberek, nem tudnak mit kezdeni a jelenségekkel. Mi könnyen beszélünk...

– *Könnyen, mert végigcsináltuk, és folytatjuk ma is!*

– Van valamilyen tájékozódásunk a világból. Nagyon nehéz akceptálni, hogy valaki, aki funkcióban van, nem ért a dolgokhoz.

– *De mi már nemigen fogunk mást csinálni, csak ezt.*

– Magam részéről nem is kívánok. Az Orczy Fórumot, amelyet már tíz éve építünk, szerencsére nem posztmodern elemekből raktuk össze, hiszen ak-

kor már idejétmúlt lenne. Nem dekonstruktivizmusból. Szörnyű lenne, ha tíz év után itt különböző irányzatok halmazait látnánk. Annak idején elhatároztuk, hogy hosszú lejáratra csináljuk, és igazodunk a városhoz. Rájöttem: azt, hogy építünk, egy része csak a feladatnak. Az építészet, az épület olyan, mint a hard ware. Az épületek várják, hogy működtessék őket. Egyáltalán nem mindegy, hogyan születik meg bennük az élet. Akkor elhatároztam, hogy a soft ware részben is szerepet vállalok; szervezem itt az életet, üzemeltetem, és a galériát is azért hoztuk létre, hogy kisugárzása legyen. Fontos, hogy az ideköltözők, az itt lakók valamilyen kulturális közegbe kerüljenek.

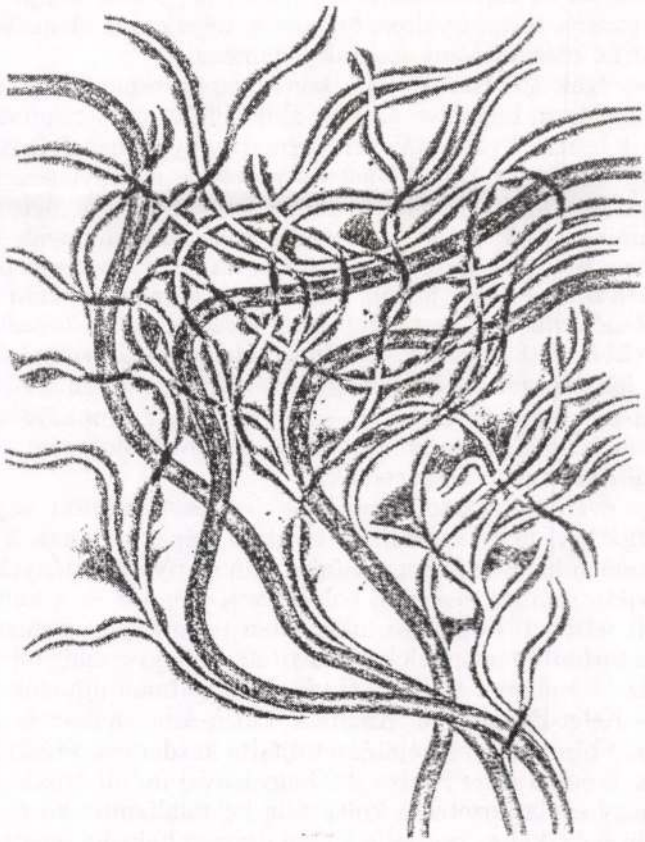

UDO KULTERMANN

„Harminc év múltán" – A múlt jövője

NEMZETKÖZI ÉPÍTÉSZ KIÁLLÍTÁS MEXIKÓBAN

Ennek a kiállításnak a koncepcióját, megvalósítását és eredményeit úgy kell szemlélni, mint egy olyan eseményt, amely az építészet fejlődését próbálja nyomon követni az elmúlt harminc évben. Nem csupán a legjelentékenyebb alkotók hetvenes évekbeli munkáit dokumentálja, hanem későbbi alkotói tevékenységüket is, egyfajta kísérletként arra, hogy megtalálja a folyamatosságot a világszerte történt változásokban, amelyeket az elemzők többnyire csak káoszként és zűrzavarként szoktak jellemezni.

„A hetvenes évek építészete" című könyvben szereplő építészek gonddal kerültek kiválasztásra, kiemelve azokat, akik újfajta épülettípusok megjelenéséhez járultak hozzá. A választás nem formai, vagy stílusbeli kritériumokon alapult, hanem azokon a megoldásokon, amelyek a tényleges társadalmi igényeket elégítették ki. Nem véletlen tehát, hogy a tömegeknek szánt lakóépületek, valamint az oktatási és szociális célú létesítmények kerültek a középpontba, és csaknem teljesen kimaradtak a másutt gyakran bemutatott, jól ismert irodaházak, családi házak, valamint a képviseleti célú magán- és középületek. Rendkívül izgalmas ötlet ebből a szempontból összehasonlítani a hetvenes évekből vett példákat azokkal, amelyeket „harminc év múltán" láthatunk. Ez lehetőséget ad arra, hogy értékeljük az alkotókat egyéni, folyamatos fejlődésük szerint, valamint összehasonlítsuk munkájukat az azóta megjelent fiatalabb építészek alkotásaival is, azokéval, akik sem a könyvben, sem ezen a kiállításon nem szerepelnek.

„A hetvenes évek építészete" című könyvben összegyűjtött anyagok nem azt a célt szolgálták, hogy valamiféle objektív képet adjanak a világ építészetéről, hanem inkább azt, hogy újfajta, innovatív eredményeket jelenítsenek meg a világ minden részéről, beleértve a nyugati és a keleti világot, valamint a déli féltekét – egyfajta, akkoriban ismeretlen egyensúlyra törekedve. Az azóta történt események bebizonyították, hogy a világ minden részét egyformán kreatív emberek lakják, mindenütt izgalmas újítások történnek; így – például – Kelet-Európában, Kínában, Latin-Amerikában és Afrikában. Tévedés volna azt hinni, hogy az építészet újfajta kezdeményezései kötelezően csak New York, London vagy Párizs jóváhagyásával indulhatnak el. Ma már természetes, hogy ezt a nézetet a kulturális kolonializmus körébe soroljuk, amely a korábbi politikai és szociális kolonializmus helyébe lépett.

PALETTA

A FOTÓMŰVÉSZ Halas István kiállítását Radnóti Sándor esztéta nyitja meg ma este nyolc órakor az N&n galériában (VI., Hajós utca 39.).

RAJZOLÁST és meseolvasást rendeznek a legkisebbeknek ma délután fél ötkor a Pozsonyi Pagony gyermekkönyvesboltban (XIII., Pozsonyi út 26.).

A LEGUTOLSÓ ESÉLY – Intelligens régiók Magyarországon I. című, Kiss Endre- és Varga Csaba-köteteket Réz András esztéta mutatja be ma délután négy órakor az Írók Boltjában (VI., Andrássy út 45.).

RENDHAGYÓ beszélgetésre várja az érdeklődőket ma este nyolc órakor a Fogadó a Millenárison (II., Lövőház és Fény utca sarka). Az est témái és vendégei: Radnóti Sándor a művészeti hamisítványokról, Mácsai Pál a történelemről és színházról, Szabó Stein Imre a médiamanipulációról beszél.

A MÁV SZIMFONIKUS ZENEKAR koncertezik ma este fél nyolckor a Zeneakadémián (VI., Liszt Ferenc tér 8.). Közreműködik Sebastian Forster (zongora – Argentína), vezényel: Gál Tamás.

SZÍNHÁZMŰSOR

Budapest Bábszínház: Kaland a Tigris bolygón (10, 3). **Budapesti Kamaraszínház a Tivoliban:** A velencei kalmár (7). **Budapesti Kamaraszínház Ericsson Stúdió:** Kreutzer szonáta (7). **Budapesti Kamaraszínház Shure Stúdió:** Rob és Tot pont még nevet együtt (fél 8). **Budaörsi Játékszín:** Ördög bújjék...! (6). **Fővárosi Nagycirkusz:** A cirkusz csodálatos világa (3). **Holdvilág Kamaraszínház:** Népi szőttes (10, fél 3). **Játékszín:** Gázláng (7). **József Attila Színház:** A helység kalapácsa (4). Balfácánt vacsorára! (7). **Kolibri Színház:** Hófehérke és a hét törpe (10). **Komédium Színház Kávézó Szalon:** Duna-kanyar (7). **Lézerszínház:** Apocalyptica 3D (fél 8). **Magyar Állami Operaház:** Manon Lescaut (7). **Madách Színház:** Ludas Matyi (3). Hegedűs a háztetőn (7). **Madách Kamara Színház:** Mi újság, múlt század? (7). **Merlin Színház:** Mr. Pornowsky előkerül (7 – a Zalaegerszegi Színház vj.). **Merlin Színház Kamaraterem:** Még szorosabbra (fél 8 – Latissimus Dorsi Táncszínház ea.). **Millenáris Teátrum:** Színházi esték (fél 8).

Csókol Kálmán a fogházból

Szódásüvegek, levelezőlapok és egyéb kollekciók Vácról

Mindent gyűjt, ami Váccal kapcsolatos. Képeslapot, régi metszetet, megsárgult felvételeket, helytörténeti munkákat, nyomdatörténeti dokumentumokat, még szikvizes palackokat is. Cservenák Péter gyerekkorában régész akart lenni. Az élet másképpen hozta, maradt a gyűjtőszenvedély.

„Egyesült Szikvízgyár, Vácz". Ez a felirata a kis szódásüvegnek, mindössze húsz centiméter magas, kávéházakban szolgáltak fel benne a szikvizet a háború előtt. Több ilyen sorakozik *Cservenák Péter* polcán, aki azt mondja, a gyűjtőszenvedély nála „születési rendellenesség". Már kora gyermekkorban mutatkoztak az első jelek, átesett a kavics-, szalvéta- és gyufacímkekorszakon; jó ideje azonban csak Váccal kapcsolatos tárgyakkal bővíti kollekcióit. Ha valami mást is beszerez, csak azért teszi, hogy később váci dologra cserélhesse.

Itt született és nőtt fel, meg nem válna a várostól semmi kincsért. Csodálatos hely a Naszállyal, a Dunával, a közeli hegyekkel, meg a barokk stílusával. Ráadásul sok mindennek az első városa. Vácott alapítottak először fotokémiai gyárat és kötő-szövő üzemet, itt húzták föl az első klasszicista épületet. Cservenák Péter büszke Vácra, és szeretné, ha az is büszke lenne rá. Fontos neki, hogy a helybeliek tudjanak arról, milyen gyűjteményei vannak. Ezért rendezi sorra a kiállításokat, most is van egy az I. Géza Király Szakközépiskolában, volt a könyvtárban, sőt a művelődési központ aulájába lépőt a Váci körkép című állandó tárlat fogadja. Természetesen képeslapokból, mert az a legnagyobb és legjobban feldolgozott kollekció.

Több mint ezerhatszáz darabja van Cservenák Péternek, váci viszonylatban tetemes mennyiség ez. Nyomon követhető általuk a város elmúlt száz évének története (azóta küldözgetnek az emberek egymásnak levlapokat), megfigyelhető a terek, utcák, épületek változása. Építészek, restaurátorok fordulnak a gyűjtőhöz segítségért, kölcsönkérik tőle képeslapjait tanulmányozni, amikor egy-egy régi épület, emlékmű felújításán dolgoznak. Fölviszik a képet számítógépre, amely most már képes azt háromdimenzióssá alakítani, az eredmény nagymértékben segíti a munkát. Cservenák Péter képeslapjai jóvoltából bukkant elő a bírósági épület timpanonjának befalazott angyalos-koronás címere, most pedig az első világháborús hősi emlékmű szoborcsoportozatát rekonstruálják a képeslapos-komputeres eljárás segítségével. A gyűjtő folytatja a hagyományokat: ő maga is kiad lapokat saját, a városban készített felvételeivel.

Albumjaiban többféle szempont alapján csoportosítja a kollekció darabjait. Elsősorban helyszín szerint, aztán jön az ábrázolás nézőpontja, azon belül a kronológiai sorrend, majd a színváltozatok (ugyanaz a lap fekete-fehér vagy barnás, zöldes vagy lilás kivitelben). És az sem mindegy, ki írta. Nagyságosok, méltóságosok, úrlányok és úrasszonyok, püspökök, művészek, iskolaigazgatók, tudósok üzengettek egymásnak, levelezőlapjaik a kor és a hétköznapi személyiség lenyomatai. Nagy becsben van itt tartva Tragor Ignácnak, Vác történetírójának és múzeumalapítójának nem egy sora, képeslapváltása Bán Márton piarista múzeumigazgató-tanárral. Utóbbi az egyik lapon azt közli például, hogy bemutatta a múzeumot valamilyen választmánynak, mellesleg a sérve is kiújult. Megtudhatjuk, hogy megoldódott Pikéthy Tibor zeneszerzőkarnagy lakásproblémája, Riba Hugó ferences páter, kegyhelyigazgató pedig bejelöli a képen lakását, amely 1939-ben épült, a templom 1730-ban. „Építettem, parkíroztam, legyen szerencsém" – írja. Valaki a fogházból üzen, ahol párbajvétségért ülhetett. „Hatan vagyunk a teremben, három szocialista, két újságíró meg egy nihilistaforma. Csókol Kálmán."

Rados Virág

Cservenák Péter gyerekkorában régész akart lenni FOTÓ: KOVÁTS ZSOLT

Szálloda lesz az Orczy téren

Házavató a negyedik épületben, a Csobánc Házban

Házavatót tartanak három hét múlva az Orczy téren: az Orczy Fórum negyedik épületét, a hatvanlakásos Csobánc Házat veszik birtokba a lakók. A Csobánc utcai lakóház párja, az ötvenlakásos épület is elkészül jövőre. Ezzel párhuzamosan folytatódik a kétszáznyolc szobás Hotel Baross tíz évvel ezelőtt abbamaradt építése. Az Orczy Fórum százkilencvenhat lakásos, többfunkciós komplexummal nyeri el végső formáját két év múlva.

Az épületegyüttes látványterve

Majdnem tizenhárommilliárd forint lesz a Kévés György Ybl-díjas építész és társai: Földvári Éva és Kovács András által papírra vetett Orczy Fórum-beruházás összköltsége. Az egyetlen fillér állami támogatás nélkül megépülő városrész első tagja, az Orczy Irodaház öt éve lett készen. Az 1,4 milliárd forintos beruházást egy évvel később egy lakóház követte: az Orczy Ház félmilliárd forintból megépített negyven lakásába 1997-ben költöztek be a vevők. Ehhez a házhoz még nem tudtak bankhitelt szerezni Kévésék. Az egyik pénzintézet illetékese egyszerűen képtelenségnek tartotta – s ezt meg is mondta –, hogy éppen az Orczy téren, a józsefvárosi pályaudvar és a kínai piac, no meg az utcalányok közelében ne bukjon meg a beruházás. Hogy mennyire nem lett igaza, mutatja: a két éve elkészült Baross Irodaházhoz már kaptak kölcsönt is, és az épület – ha nem is azonnal, de – mára megtelt, s mint ahogy ilyenkor az lenni szokott, szabad hely híján már több érdeklődőt kellett elutasítani.

Az Orczy téri ingatlanegyüttes terve már több mint egy évtizedes. Az 1990-es városrendezési tervvel egy időben kezdődött a szálloda építése, amellyel hajdan az alapozásig jutottak. Az elsőként elkészült épületet, az Orczy irodaházat 1991-ben felkérésre tervezte meg Kévés György, aki akkor még nem gondolta, hogy végül ő és munkatársai építtetik meg a házakat. A mai áron számítva 12,8 milliárd forintos komplex beruházásban még egy svájci magánszemély vesz részt.

A fórum a kiötlése óta eltelt években némi átalakuláson esett át. Eredetileg irodaház épült volna a két Csobánc Ház helyére, s bevásárlóközpont az utolsóként megépülő többfunkciós lakóház helyett. Időközben azonban sok minden változott. A környék arculatának például nagyon jót tett a közterületi prostitúció felszámolása, így a lakóházak terve is piacképessé vált. Az új lakások körében olcsónak számító négyzetméterenkénti 199-220 ezres áron kínált, jó minőségű ingatlanok zömét már az építkezés közben eladták, s nem marad üresen lakás a jövőre elkészülő új szárnyban sem. A bevásárlóközpont-piac telítődéséből levont következtetés is magától értetődött: üzletközpontot nem, inkább a manapság oly népszerű garzonokat, fiatalos kislakásokat kell építeni, s ezekhez üzleteket, irodákat és – félezer autó befogadására alkalmas – parkolóházat is érdemes létesíteni.

A fórum így válik teljessé, olyan kis városrésszé, amely munkahely, lakóhely is egyben. Kévések ügyeltek rá, hogy ne kísértetváros építsenek, ahonnan munkaidő után mindenki elmegy. A többfunkciós Orczy úti épületben kiállítóterem, üzletek, vendéglő, kávéház is helyet kap, s közben a középkategóriásnak szánt Hotel Baross étterme és drinkbárja szintén vendégcsalogató lesz. Ráadásul a szálloda konferenciaközpontja, amely ötszáz személyes nagyteremből és hat, összességében kétszáz személyt befogadó kisteremből áll, ugyancsak hozzájárul, hogy igazi nyüzsgés legyen a téren. A szálloda üzemeltetésére már aláírták a szerződést: a német–amerikai Ramada-lánc bérli harminc évig a kétszáznyolc szobás, hétemeletes házat. Kévés György tájékoztatása szerint a tizennégyezer négyzetméteres hotel építése 2002 első negyedévében kezdődik, s tizennyolc hónapig tart. E várhatóan 3,6 milliárd forintos beruházás alapjait már 1990-ben lerakták.

Az építész hangsúlyozta: az Orczy Fórumhoz semmiféle állami támogatást, pályázati pénzt nem kaptak. Igaz – tette hozzá –, sosem próbáltak meg lobbizni. Hiszi, hogy amit létrehoztak a hajdan lepusztult Orczy téren, önmagáért beszél.

Sándor Tünde

Lakásépítési láz

Ha minden terv valóra válik, korábban elképzelhetetlen mennyiségű lakás épül alig egy évtized alatt Józsefvárosban. A legnagyobb volumenű beruházásnak a Corvin–Szigony sétány és környéke ígérkezik: ide több mint négyezer lakást ígérnek. Az OTP több mint ötszáz lakás építésére alkalmas telekegyüttest vásárolt, s még legalább ugyanennyi ingatlant alakítanak ki a kisebb befektetők.

MUNKATÁRSUNKTÓL

Igazi lakásépítési boom előtt áll a VIII. kerület. Már-már hihetetlen nagyságrendeket ölt a tervezett ingatlanok száma. Józsefvárosban, ahol néhány éve még másfél száz foghíjtelek várt gazdára, egyszer csak eldördült a képzeletbeli startpisztoly, s hirtelen nagyon kapósak lettek a beépíthető területek.

Elkelt a Horváth Mihály tér szomszédságában lévő összes üres telek. Az OTP Ingatlan Rt. azt tervezi, hogy ötszáztizenöt lakást épít a megvásárolt ingatlanokra. Ugyancsak e területet szemelte ki a Magház Rt., a cég a Mária utca után a Horváth Mihály tér mellett építkezik majd. A korábban nem túl vonzó Kőris utca ázsiója is megnőtt: az Orczy úthoz közeli végén egy magáncég vásárolt meg egy félig-meddig üres telekcsoportot.

A Corvin mozitól a Szigony utcáig húzódó húszhektáros területen kilenchektárnyi beépíthető helyet kínált föl megvásárlásra a kerület. Valószínűleg gazdára talált volna minden hely, csakhogy ezen a részen együtt értékesítették az ingatlanokat. Ha a vevő kifizeti az első részletet, a kétmilliárd forintot, máris építkezhet az üres telkeken, miközben az önkormányzat elkezdheti a lebontásra szánt épületekből a lakók kiköltöztetését.

A Práter utcában és egyik mellékutcájában időközben felépült két lakóház: a lakások eladása nem okozott gondot az építtetőnek, jóllehet a környék ma még nem éppen bizalomgerjesztő. Az Orczy téren idén a második, jövőre a harmadik lakóház is elkészül, tovább gyarapítva az új lakások számát.

Ha minden terv megvalósul, a rövid távú tervekben szereplő, több mint ötezer lakás már érezhetően javítja a főváros egyik leglepusztultabb kerületének ingatlanállományát.

Kévés György
Magyar Hírlap
2000. III. 22

Tárlatlátogató

A jövő – ma

Fiatal építészek és képzőművészek kiállítása
a Kévés Stúdió Galériában
Megtekinthető: április 9-éig

Múzeumok ma egyáltalán nem épülnek, a kortárs művészet is inkább visszaszorulóban, mint expanzióban a galériákban, így hát csak üdvözölni lehet azt az új kiállítótermet, amelyet az építész Kévés György hívott életre az általa tervezett Orczy Centerben, és amely nemrég rendezte második tárlatát.

Nem csupán a helyet adja az építész, hanem a programot is maga szolgáltatja: pályakezdő magyar és külföldi képzőművészek, építészek egész regimentjének felsorakoztatásával. Az ifjúság alapkövetelmény; a másik szempont az elvközösség: a Kévés gondolkodásmódjához közel álló geometrikus absztrakció művelőinek – a pesti Fajó Jánosnak és Körösényi Tamásnak, a pécsi Lantos Ferencnek és Keserű Ilonának – tanítványai vagy a mértant éppenséggel mesterük felfogása ellenében felvállaló alkotók mellett javarészben csupa olyan építész, akit Kévés tanított vagy taníthatott volna.

Meglepő ezek után a látvány. Nemhogy egységes, inkább kavalkádszerűen tarka. S nemcsak azért, mert a mértant ma már sokkal lazábban értelmezi Keserű, sőt Lantos is, mint a stílusához évtizedek óta töretlenül hű Fajó.

A pittoreszk benyomást csak fokozza a rendezés: a kétszintes előtérben a falakat teljes egészében megtöltik a festmények, amelyek egymás fölött, dekorációszerűen sorakoznak. Nehezíti a tájékozódást az is, hogy bár nagyjából egymás mellé kerültek a pesti, a bécsi vagy éppen amerikai építészek, de ezek a tervek mind műfajukban (szakrális épület és lakóház egyaránt akad köztük), mind tálalásmódjukban (terv, vázlat, makett) ugyancsak különbözők.

Kévés nem először szervez kiállításokat, vállalkozik arra, hogy szellemi programot formáljon. A hetvenes években a Józsefvárosi Galériában Fajó segítőtársaként nem egy olyan építész munkásságának bemutatásában segédkezett (az olasz Mario Bottától az osztrák Gustav Peichlig), akikből időközben világnagyságok lettek. Akiknek révén ily módon járult hozzá a hazai építészeti kultúra öntisztulási folyamatához, többek között egy olyan új generáció megjelenéséhez, amelyiket itt a kiállításon most talán csak egyedül Basa Péter képviseli, de amely munkáival már a környezetben is szemmel látható szemléleti változásokat hozott.

Ez a mostani seregszemle viszont amilyen érdekes, olyannyira rögtönzésszerű. Hasznos, hiszen nyilvánosságot ad a fiataloknak és ismerkedési lehetőséget a tehetségekre éhes publikumnak, de az anyag nehezen áttekinthető és még nehezebben befogadható. Elismerem, olykor efféle össznépi, ha tetszik, nemzedéki felvonulásra is szükség van, a háttér – az erő, a tartalék, a bázis – demonstrálására. Ahhoz azonban, hogy a rendezvénynek hatása legyen, hogy felfigyeljünk rá és tanuljunk belőle, nem szabad elfelejtkezni egy fontos esztétikai alapelvről: a kevesebb több. Tudni kell persze, hogy az a bizonyos kevesebb miről szóljon.

• Vadas József

parlamentben, mert 1997-ben „nem megfelelő politikai erővonal" támogatását fogadta el. Három éve a most politikai alvilágot emlegető Torgyán József verdiktben szólította fel párttársait, hogy minden erővel támogassák a Metész megmozdulásait.

Most nem agrárdemonstráció készülődik, hanem politikai, amit az MSZP alvilági politikai módszerekkel szervez – jelentette ki Torgyán. Aki szerint az MSZP tönkretette az agráriumot, amit most ők hoznak rendbe.

Ideges a jámbor magyar paraszt is. A mezőgazdaság minden szektora mélypontra jutott, ilyen állapotban a parasztság csak veszíthet az EU-csatlakozással.

Ezt elismeri mindenki, még a koalíciós pártok és a józanabb kisgazdák is. Nem véletlen, hogy egy hónappal ezelőtt mind a Fidesz-MPP, mind az MDF sietett bejelenteni, hogy agrárügyekben ezentúl alternatív válaszokat is megfogalmaz. Azóta azonban a két párt hallgat, ahogyan a kormány is szótlanul szemléli egy ágazat válságát, forintmilliárdok herdálását.

Megtöri-e hallgatásukat egy valószínűleg bekövetkező országos demonstrációs hullám?

O. HORVÁTH GYÖRGY

is. A családdal nem osztja meg, hova készül. Veszi a gépét, és megy. Egy hónappal később valaki telefonon közli a feleségével, a fotóst az ő csecsen csoportjuk végül is szívesen hazaengedné. Csakhogy váltságdíjat kell fizetni. Kétmillió dollárt. A fiúkat nem feltétlenül déli fantáziájuk ragadta el. Jelena Masljukért, a legnagyobb moszkvai kereskedelmi tévéállomás tudósítójáért 1997 kora őszén egy másik csecsen csapat végül is kiverte a kétmilliós váltságdíjat a csatornából. Miért ne fizetne most az ITAR-TASZSZ? A nagy hírügynökség állami intézmény, Jacina nem sztár. Pénz nincs, de az ITAR-TASZSZ vezérigazgatója a legnépszerűbb tévécsatorna képernyőjén „üzen" a csecsen vezetőknek, szóljanak már „ott lent", hogy engedjék el Jacinát. Persze nem történik semmi, azután az őszi hadjárat a dolgot a

A szerző szociológus

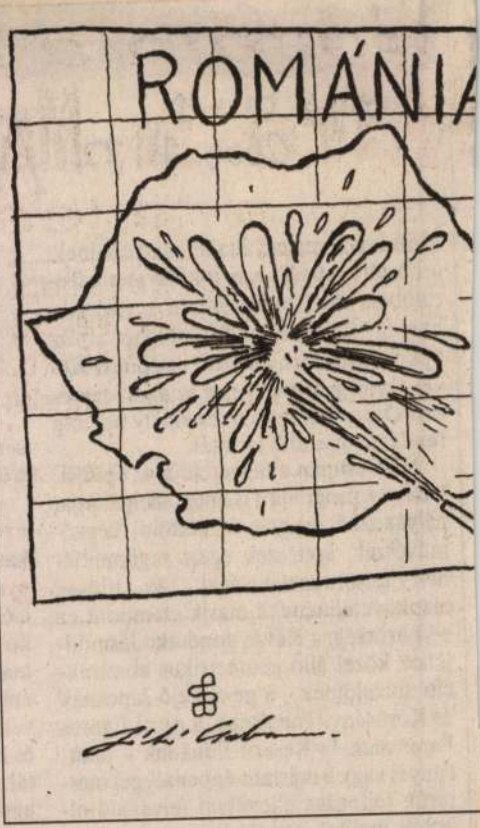

Összetartás

Az ember néha önmagát se érti. Veszi reggel az újságot a kávéja kódja, sőt mindenféle véleménye is, de ez utóbbiak csak addig a percig, míg munkahelyére, a törvényhozás házába be

Régi tagjuk

Kévés György

KÉVÉS György: KÁVA Építésziroda. = Magyar Építőművészet, LXXXII.évf. 5/6.sz. 1991 20 - 29. p. ill. E.

~~A kör tagja.~~ Tevékenységük bemutatása.

-kortárs magyar
a zenő épület

KÈVÈS György építész

MÉmin 1988/3-4. 88-90. ill

Kevés György építész

ZSÁVOLYA ZOLTÁN

Életünk, 2004/4

Kévés Györgyhöz

– diarium orczyarium –

Vad hózás idején hozzád komolyan fe'kiáltok!
Ments ki, nagy ember, ments, kérlek, e vészbö', ha!, ki.
Égilakó a neved, tefelédleg irányz' a könyörgés;
jó hogy!, mert ott ülsz, téri magasba honolsz
tényleg, már elevén, s hivatásod ez ám: golyalábon
sambát (szellemileg) ropni legen, viharon.
Mint vetitővásznón, egykor, rongytérd Latabárka,
lépni a filmből, jó?, lépni elő szilajon...
...*archítektonikúst*, csak ilyenképp mormolom egyre
azt, hogy az Építész táplálkoz' tebelűled.
Nassoljon s hallgasson is ő fenemód a szavamra,
mert aki fent van, azé mind e torony-falazat!

Minden *övéje* tehát, vagyis ím, a *tiéd*, amikéntha
pályád pompazatos árnya alatt repülőn
élnénk, és ettől eminenst egy díadalívre
függesztnénk szemeink: mint vonul el azalatt
Ősi meg Zsámbék, Budapest, Tök, Kassa, Fehérvár
és Jászó által fémjelezett elemi
iskolaíd soka, majd Széchény' Pityu Kótere (Sopron),
végül a Műegyetem megfelelő kara is.
Arra az ÉLITI*: hőn, azután Agró- s Ipa'terv-irodákban**
töltött pár év még, kábé úgy húsz-huszonegy.
S Épitőművész Szöv. kel', igen – hát bízo'nyal – annak,
maggánarchítektural aktivitásba ki kezd.

* Élelmiszeripari Tervező Intézet
** Agro- és Iparterv vállalatok

Jó nevelést kaptál szüleidtől; zsenge korodban
már hallgattad a jó, polgari mestereket;
hírnevi pálya felé törtél mind ífjusagodtól,
és el is nyerted ezért Yblitöl azt a dijat.
Ezt követőn epochák, lassan bár, ámde könyört'len
múltak, e'ként lettél szertefelé: *majestro*.
Én meg: akár a gyerek ha atyás hangokra figyelmez,
és lesi szép szavadat, mely man'aként hul' alá.
Önként ér közben tábládhoz a toll, a vonalzó
s ház lesz mindenből, mit lejegyez ma karod.
Nos, röviden, más nem jó nékem, mint a könyörgés,
mely hozzád magasúl. Ez csak eszes, csakugyan.

Esdem, a tél dühe fagylalgón ne szadizzon, az enyhe
tavvaszi szél tépjen, mégha fuvatbu' tavat
olvasztn' ís, s a kacsák netalán újólagon erre
szállnának feredőn... Mint vala... – Hó ne legyen
ennyire (ez csak a vész), ami mást hoz, a' jöjjön ezerrel:
közvetlenség, vagy – benned – a bősz *geniál-*
ság (például ahogyan Weöres valakít az iparból:
Ix-Ipsz' „bádogos és vízvezetékszerelőt",
létre ijeszt, végleg disztíchónonn örökít meg
s versének humorán mángorol égügyileg –
lepkét mord bábból, úgy keltelek én ki a nyelvből,
azt ugatom: „geniál", s lesz belüled: *Geniúsz*!).

Persze, poétádnak, ha hagyod, szive túlbuzogóan
ver, pulzálva remeg. Mondod: „Az évszakokat
mégsem az én praxissom, mely regulálja, vigyázza!"
„Ámde azért kissé..." – válaszom erre megyen.
Ekkor felmagasúlsz süketelt beszidemre dühögleg
(Phoibosz Apollón- plusz Pózeidón-ikeragy),
és máris fény-, lég-, víz- esmég jégszike rajtam;
tajték sóhab: az ár!, csap be a számba nekem.
Tenger az ég, Gyurikám: vonuló felhők s a taréjos
hullámlás leszen egy, szólok ezért teneked:
„Érted-e, Gondviselés, ha akadna ra mód, ne tegyél már
tönkre! Hajóm testét óvjad, oh – Gond-*geniúsz*...!"

Keviczky és Pankotay

K

Szód

Magyarország.
1939 junius 29.
(Luther-nobor pálzárat.)

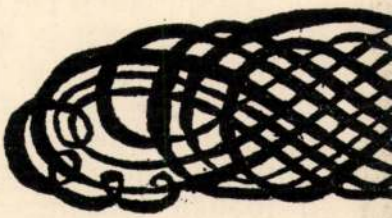

Cseppet sem valószínűbbek, mint hogyha Chantecler embernagyságú tyúkjai mellett közönséges nagyságú kalapok hevernének és ami fontosabb: éppen oly kevéssé is szolgálják nemcsak a valószínűségi, hanem a művészi illuziót is. Görög oszlopcsarnokok ábrázolására gondolok például, melyeket úgy szoktak színpadra állítani, hogy a tetejük és fölöttük az ég is — kék szuffitarongy, persze — látszék. A leghatalmasabb dór oszlop is így alig lehet nagyobb a mellette álló ember kétszeresénél s a szereplőknek meg kell hajolniok, ha az ábrázolt kapun — a görög kapun! — ki- és bejárnak. Házakat emeletestül visznek a színpadra és egész hegyeket, tengereket, a Dunapartot a Lánchídtól egész a Margithídig, mindezt egész teljességében (tehát teljes hamisságában) kapjuk, ahelyett, hogy csupán szuggesztiójukat kapnók. Csupán festőszemmel színpadra szegett egy-egy szeletét ezeknek a színpadon egészükben, persze, úgy sem ábrázolható dolgoknak.

Kevicsy Árpád

szerepelt a Műcsamok Tavani tárlatán.

Sórai Újság 1930. VI. 15.

Kevicky Gábor

Szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

MH 1930. III. 15.

Kevicky Hugó

Kiállít

N. U. 932. XII. 20.

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Milyen kitüntetéseket kapott: . . . . .

. . . . . .

Mikor és hol volt külföldi tanulmányut

. . . . . .

Keviczky Hugó

Szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

BH 1930. III. 15.

KEVICZKY HUGÓ, éremművész

Gáty-Goldmann Fülöp 1921-ben az általa elérhető összes magy.szobrász-éremművésztől megrendelte önarcképüket 100+100 mm.plaketten.-A gyüjt.a MNM.-ban van. 116.db A sorozathoz tartozó önarcképplakettek:

KEVICZKY HUGÓ.-Felirat:ARSLONGAVITA BREVIS KEVICZKY 1921.-Ism.helyen.-130+100 mm.Leirás: HP.3064. 31.old

POSZTONYI ~~JÁNOS~~ JÓZSEF: Magyar szobrászok és éremművészek önarcképplakettjei 24.old

AZ ÉREM, XXXII.évf. 1975.-1. Bp. 1975

Keviczky Hugó

Szerepelt a Múcsarnok Tavani tárlatán.

PH. 1930. III. 19.

Kaviczky Hugó

Mücsarnok téli tárlatán Bartóky-fejé-vel szerepelt.

PH.929.XII.24.

Keviczky Hugó

N. U. 1937 III/7

— **A miniszterelnök felesége Keviczky Hugó műtermében.** Darányi Kálmánné látogatást tett *Keviczky* Hugó szobrászművésznek, az Országház hősi halotti emlékműve alkotójának a művésztelepen lévő műtermében és megtekintette az édes atyjának, a békeidők politikai élete egyik jellegzetes egyéniségének bronzszoborképmását. *Darányi* Kálmánné a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott a meglepően sikerült élethű szoborképmásról.

Nemzeti Ujság

Kevicky Hugó

Műcsarnok téli tárlatain szerepelt

Az arcmások sorából kiemeljük *Kevicky Hugó* és *Takács* Ödön egy-egy finom női fejét, *Bory* Jenő és *Villám* Rózsa karakteres férfiportréit és *Lányi* Dezső Zilahy Lajosát, *Kayser* Lajos Toldija, *Siklódy* Lőrinc „Roham" dombormüve, *Kóbor* G. Elek stilizált zsánerszobra, *Poór* Lili finoman mintázott kis aktja méltó kiegészitői a szobrászati résznek.

M. 929. XII. 22.

Kevicky Hugó

Szerepelt a Műcsarnok tavaszi tárlatán.

Újság 1930. III. 18.

Kevicky Hugó

Szerpelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

M. 1930. III. 15.

Kéviczky Hugó

MDK

Szemere Huba, bronz

Műcsarnok 1937 IV. Nemzeti Képzőm. Kiáll.

Keviczky Hugó MDK

Arcmás, bronz

Műcsarnok 1932 tavaszi kiállitás

Keviczky Hugó MDK

Arcmás,

Mücsarnok 1932 tavaszi kiállitás

Kevitzky Hugó

A fővárosi tanács iparművészeti pályázatára jeztalommal tüntette ki és megvásárolta mobor-tervét.

Nemzeti Ujság, 1928. Jul. 24.

Keviczky Hugó

szobrász

Benka Gruba cv. fögimn. igazg. mell-

szobra fentiről

Leleplezték

1928 jul. 2

Szarvason

Gulyás Ját.

m. irok. II.

1119. h.

Keviczky Hugó

Százados-uti művésztelep aukciója.

N.U.934.IV.8.

Kevicsky Hugó

Zobrázi

l.

Lex Magyar

288. l.

LÉCGYÁR LERAKATA

DAPEST

rd-ucca 6 Telefon: 37-0-05
i-ucca 50 „ 34-4-58
ucca 15 „ 11-3-40
ároly-u. 15
körut 48 Tel. hivó: 52-9-53
pád-út 98 Tel. hivó: 95-0-01

központi iroda:
ngeri-u. 3 Telefon: 94-2-12

KARD

Kevicsky Hugó

aock. repr.

Lex Magy Taís

39. tábl.

erscheint in ein- bis zweimonatlichen Lieferungen zum Preise von M. 1,50. Titel, Vorwort, Inhalt, Register etc. zu den einzelnen Kreisen wie zu den einzelnen Bänden werden gratis beigegeben.

Die einzelnen Kreise, resp. Bände, werden wie bisher auch einzeln abgegeben.

Den bisherigen Interessenten werden die bereits erschienenen Hefte, sobald sie in Neubearbeitungen der Neuen Folge einverleibt werden, gratis geliefert.

Halle a. d. S.

Otto Hendel.
Verlagshandlung.

Keviczky Hugó

~~Nűcs. miáll, tól~~

Pipics 60. l.

Kevíczky Hugó

az Osnaghár hősi halottamak emlértáblája fentitől a delegációs folyósos

Zámb. 1935.

21. l.

Diretta da TIBERIO GEREVICH e LUIGI ZAMBRA
Direzione e amministrazione:
BUDAPEST, IV., EGYETEM-UTCA 4
Telefono: 185-618

A skótok

Irta: **Szép Ernő**

Három dolgot tudunk a skótokról. Hogy szoknyát viselnek, hogy nem szívesen mosolyognak, meg hogy ők a legfukarabb náció ezen a kerek világon.

Száz meg százesztendeje jegyzi ennek a hatalmas skót fukarságnak a válogatott példáit a história kisebbik Cliója, ki jobban szeret megnevettetni, mint megríkatni. Szájról szájra s élclapról élclapra vándorolnak Európában a skót fukarság felől kerekedett adomák.

Még fiúkoromban olvastam valami ósdi anekdotás könyvben azt a három skótot, akik egy bizonyos városban éltek és a maguk idejében megosztoztak a fukarság nemzeti pálmáján. Az első skót olyan fukar volt, hogy mindig a más óráján nézte meg az időt, hogy a magáét ne koptassa. A másodikat soha nem látták az utcán másképpen járni, mint a sarkain yardokat ugorva, hogy a cipőjét valaha is megtalpaltatni ne kelljen néki. A harmadik skót életében egy kukkot se szólott, hogy a hangját el ne pusztítsa.

*

Olvastam, azután meg hallottam mindenféle bájos kis skótságokat.

Három derék skót polgár egyszer megbeszélt egy kedélyes pikniket.

Az első azt mondja: én hozom a sonkát.

A második azt mondja: én hozom a whiskyt.

A harmadikat kérdik: hát te?

— Én, hozom a sógoromat.

Angelo fényképe
Románia új királya: II. Károly

Hadd meséljek, úgyse szól közbe az olvasó.

Egy skót ifjú rossz fát tett a tűzre; olyan rossz fát pedig, hogy jónak látta világgá menni. Huszonöt esztendeig nem is adott életjelt magáról. Huszonöt esztendő mulva sürgönyöz haza, hogy jön! Ott várták másnap az állomáson az apja meg a két bátyja térdig érő szakállal. A megtért fiú rájuk bámul:

— Mit jelentsen ez?

Szemrehányólag néz rá az ősz apa:

— Elvitted a beretvát is, fiam.

*

Szabad még egyet, könyörgöm?

Haldoklik az öreg skót. Este van. Fáj nagyon a belső része, eszébe jutnak még valami cseppek, szól az asszonynak, szaladjon le, hátha nyitva van még a patika.

Az öregasszony indul; visszaszól az ajtóból:

— John, lelkem ... ha közbe meg találsz halni, el ne felejtsd lesrófolni a lámpát.

*

Igaz!

Hát az az öreg skót, aki valamelyik skót állomáson beül a vonatba. Beszédbe elegyedik a szomszédjával. A legközelebbi állomáson feláll, leszáll, el se köszön. Hanem rögtön jön is vissza, tovább folytatja a diskurzust. Megint megáll a vonat, az öreg skót megint leszáll. És azután újra felszáll, mikor a vonat indul.

— Miért szállott le, uram?

— Jegyet váltani uram, hogy tovább utazzam.

A harmadik városnál megint kiszáll az öreg skót jegyet váltani. Mikor visszajön, megkérdi a szomszéd:

— Meddig akar utazni tulajdonképpen, uram?

— Londonig, uram. Csakhogy nekem uram akkora szívbajom van, hogy minden percben felfordulhatok. Ugye, most már megérti uram ...

Hogyne, rögtön megértette a másik skót.

*

Igen, még a labdát.

A golflabdát tudniillik, amelyet úgy megütött a skót, hogy az belérepült egy bothordó gyerek szájába, aki ott bámészkodott a mezőn. A gyerek ijedtében lenyelte a labdát. Azután elájult. Odaszaladt az egész társaság; ott rémüldöznek a szegény gyerek fölött, akinek a szájából ömlött a vér, egypár fogát is kiverte az a kemény kis golflabda. Hamar orvost kerítenek, az orvos elállítja a vérzést, szép lassan magához téríti a gyereket. No, hálistennek, nem halt meg. Szétmennek, csak az a jeles labdaütő bácsi nem mozdul. A doktor ránéz:

— Ön mit vár még, sir?

— A labdámat!

*

Hamarjában nem jut eszembe több skót eset, van pedig még egynébány a birtokomban.

Különben is okosabb nem mindent egyszerre elpazarolni.

Tanuljunk valamit a jó skótoktól.

— Mönnyünk . . .

Pár lépést kell tenni a közeli veremlakásig. Meleg nyár van és ilyenkor kinn szokott aludni az öreg a verem alacsony eresze alatt, illatos fűzfalevélből vetett ágyon. Egyszeribe megveti a másik fekhelyét is, keshedt szűrt akaszt le a szegről, odaveti elébe . . .

— Evvel betakaródzhatsz . . .

A legény elhanyatlik a levélágyon. Iszonyú fáradt lehet, mert azonnal lehunyja szemeit. Nyitott szája motyog még valamit, de nem lehet érteni. A következő percben már alszik is. A vesszőhámozó odakuporodik melléje és nézi . . . A batyu ott van az oldala mellett és lehanyatlott róla az erős, barna kar . . . Benn a batyuban a pénz . . . a tenger pénz . . . Boldog és nyugalmas évek . . . Húsz hold föld a határban, kistanya . . . Ugyan, hát a fiam küldte Kanadából . . . Hiszen ez igaz is . . . Három éve, hogy kivándorolt . . .

Egész testét kiveri a hideg veríték . . . A holdvilág hahotázik az ég tetején . . .

— Uramjézus, segíts! . . .

— Aztán meg bitang, senkilelke haramia ez . . . Neki is jobb lesz . . . álmában . . .

— Marokkal? . . . Átfogta a torkát? . . . Nem . . . Az ő pókos kezei gyöngék . . . Felébred a legény és akkor majd ő . . . Ő majd nem fog tétovázni . . . A keserves anyját neki, miért is jött ide? . . .

Szédül a feje és fel akar állani, de nem tud . . . Tétován tekintget ide-oda . . . Mit is csináljon?

Ekkor pillantása megakad a szélső gerenda végén . . . Valami éles, hasító fájdalom nyilal be a tarkójába hátul . . . Eltorzul az arca és lenéz az alvó legényre.

Szétvetett karokkal, hátraszegett fejjel alszik . . .

— Ez az! . . . Hogy is nem jutott eszembe mindjárt? . . .

Azzal csendben felemelkedik és odanyúl a szélső gerenda hónaljába. Valamit kihúz onnét . . . Görbe, csillogó sarlóforma! A vesszőhámozó kés . . .

Macskamozdulással visszaguggol az alvó mellé . . . Nézi, nézi sokáig . . . Horkol már a legény és valami szépet álmodik, mert mosoly húzza szét sebhelyes száját . . . A félrebillent fej mintha oda volna hajítva a levelekre. Nem látszik a törzs, a karok, a lábak . . .

A vénember fulladtan liheg és föléje hajol . . .

— Egyetlen erős nyisszantás . . . a csutka alatt . . . és vége!

Már emelné a kezét, de el van zsibbadva a karja. Mintha mázsás súly húzná lefelé az öklét . . . A váll vastaghúsában feljajdul a régi zsába és a fájdalom lehat egészen az ökölbeszorított ujjak hegyéig, amelyek görcsös szorítással tapadnak a nyélre . . .

— Nem bírom . . .

Hűvös szellő suhan át a tájon . . . A vesszőhámozó odafordítja lángoló arcát. A szél fúj, fújdogál és szelíden símogatja a ráncos, borostás, lengőhajú fejet . . . Távol, mintha kísértetórát jelezne, vékony, elnyujtott kakasszó hasítja ketté az éjszakát. Ettől a hangtól kezdődő pillanat már a hajnal . . .

A vesszőhámozó nyöszörög, feje a mellére horgad és érzi, hogy szíve tájékáról valami jó melegség indul el. Végighalad fölfelé a mellén, átfolyik a vállon, le a karokba . . . és fölengeszteli az agyvelőt hasogató görcs fájdalmát . . .

— Nem szabad . . . Csak ezt nem . . . Mindön mást igen . . . Föladni, jelöntést tönni . . . Mögkötözni . . . Csak ezt az egyet nem . . .

De most már látni sem bírja a cigányt. Undok, füstös pofáját, a batyut, benne a vértől mocskos holmit.

Ráordít dühösen:

— Auf hé!

— Mi a'? — riad föl az alvó.

— Alomars, ánc, zváj!

A legény felpattan és észreveszi a magából kikelt embert, aki eltorzult arccal áll előtte. Kezében a kés. Érzi, hogy itten valami történt, valami, amíg aludt . . . Valami nagy veszedelem, amelytől most még megmenekült. Látja, hogy a hatalmában volt ennek a vén embernek . . . Megint felüvölt testében a megpihent állat futásra késztető ösztöne . . . Összekapkodja cókmókját és indul . . .

— Mögyök mán . . . Mán mögyök is — és zavartan hebeg, elgyávult, nem is gondol a revolverre . . .

— Köszönöm nagy jóságát . . .

— Ne köszönj semmit . . . eriggy elűlem!

A cigány futva tesz néhány lépést a folyópartra vivő ösvény felé. Hirtelen visszatorpan, mintha eszébe jutott volna valami. Mélyen benyúl nadrágja zsebébe . . . A vesszőhámozó mozdulatlanul áll, nem hajítja rá a kést . . . A lövést várja . . .

Nem a revolver kerül elő . . . Valami apró, kicsike tárgy. Nem is látni a cigány markában, hogy micsoda. A rongyos legény lassan visszasompolyog . . . olyan, mint a nyívó, alázatos kutya . . .

— Ezt legalább, — mondja és odanyújtja.

— Mi a'?

— Játék . . .

— Nafene, — csodálkozik el az öreg és belenéz a kinyujtott tenyérbe, amelynek közepén ott van a valami . . .

— Mi ez?

— Kis ló . . .

— Ólombul . . . Tűle kaptam, a Rozikától, tudja... Mert ű az én kislányom . . . Tennapelőtt láttam . . . Kétéves . . .

— Kis ló, — mondja a vesszőhámozó is és elfogadja. Valami nedves homályosság fátyolozza el a pillantását . . .

— Azám . . . milyen helyös kis jószág . . . majd eltöszöm az onokámnak . . . Veronka . . . tavasz úta nem láttam . . . Azám, hisz' éppen kétesztendős az is...

Fölpillant, de a cigány nincsen már sehol.

Egyik markában a kés, a másikban a tarkára festett, parányi gyermekjáték . . . Sokáig áll, áll mozdulatlanul.

— Kis ló . . .

Most kelet felől észrevétlenül meghasad az ég alja és bíborló nagy szemét kinyitva, szétmosolyog a Nap a világ felett . . .

Hoitsy Pálnak, a kiváló írónak emléktáblája, amelyet a szarvasi főgimnázium falába illesztettek. Keviczky Hugó domborműve

A nemzetgyülés hősi halottainak emléktáblája, amelyet most helyeznek el az Országház díszcsarnokában. Keviczky Hugó bronz-domborműve

jét és menjünk. A torony túlsó oldalán van az országút. Talán találunk egy autót, ami a falu felé megy és hazavisz bennünket. Ha nem: gyalog kell mennünk.

Az asszony szótlanul fölállt és most ketten elindultak, hogy megkerüljék a tornyot és kimenjenek az országútra.

— Nem, — mondta pár lépés után csüggedten az asszony — én nem tudok ma innen hazamenni.

— Micsoda? — kérdezte bámulva a férfi — ilyet ne is mondjon! Visszafelé az út már sokkal rövidebb lesz és amint mondom: nem lehetetlen, hogy valami járművet találunk.

Nagynehezen rábírta őt, hogy kimenjenek az országútra, amely ebben az órában már néptelen volt és elhagyatott. Lementek a halomról s a férfi az asszonyt karon fogta, úgy vitte előre.

Egyszerre megállt és visszanézett. A torony ott volt a hátuk mögött és fején függtek a felhők s mögötte kénes sárgán hömpölygött a tenger.

— Miért áll meg? — kérdezte türelmetlenül az asszony.

— A tornyot nézem. Forduljon vissza. Nézze, milyen fölségesen szép!

— Nem vagyok rá kíváncsi, — mondta az asszony és tovább ment nagy kínnal.

— De idejött hozzá, — vitatkozott vele a férfi — elfáradt miatta az úton és most meg sem nézi?

— Nem vagyok rá kíváncsi, — mondta megint az asszony — nem érdekel. Unom.

Az úton fölfelé most egy szekér kapaszkodott, tele szőlőskosárral, amellyel a falunak tartott az állomás felé. A kocsis mellett két ember még szűkösen elférhetett.

Megállították a szekeret és csakhamar fenn ültek az ülésen a paraszt mellett.

— Szép ez a Torre Cerrana, — kezdte a beszélgetést a paraszttal a férfi.

— Szép, — mondta az a fejével bólintva — de gonosz egy torony. Uraságtok most látják először?

— Most először.

— És honnan jöttek ide?

— A La Piombától.

— Olyan messziről? Jó kis séta volt. A signora bizonyosan nagyon elfáradt.

— Nagyon.

— Olyan ez a torony! Mindenki megjárja vele, — beszélte tovább a paraszt. — Mindenhonnan olyan közelinek tetszik s csak ha az ember elindul felé, akkor látja, milyen messze van. Sok száz év előtt valami ravasz fejü ember építette, akinek Isten tudja micsoda célja volt ezzel a toronnyal.

Azóta sokakat megtréfált. A Torre Cerrana! Az ide csak egy kőhajításnyira van, — gondolja az ember — aztán megy-megy és alig tud eljutni hozzá. Tudják-e micsoda mondás járja róla? Hogy a torony elszalad az elől, aki felé megy. Az én falumban odatúl azt mondják, ha valami késedelmes és hosszu vagy fáradságos munkáról van szó: Olyan az, mint a Torre Cerrana! Hát azt hiszem, a signorának sem lesz kedve mégegyszer kirándulni hozzá.

Az asszony az estében hallgatott. Fázott, éhes volt és csaknem beteg a fáradtságtól.

— Torre Cerrana, — gondolta magában — hát nem ilyen tornyokkal van tele az egész élet? Nem ilyen tornyok felé megyünk örökké? Nem minden célunk egy Torre Cerrana? És amikor elérjük, amikor már ott vagyunk előtte, akkor fáradtak és kedvetlenek vagyunk s emiatt nem tudunk örülni neki. Mit érnek az életnek azok az eredményei, amelyekért nagy árat fizetünk? Semmit. Csak az ajándékok szépek. Csak azok az ajándékok szépek, amikről azt hittük, hogy nem érdemeltük meg. Minden egyéb, — Torre Cerrana — a torony, amely felé megyünk s amely előlünk hátravonul, elbúvik s amely elé fáradtan és búsan érkezünk meg. Célok, emberi célok, — csalfa tornyok az estében, a ködben, láthatatlan és titkos öblök kerülőjén — mindég a szemünk előtt és mindég távol s csak akkor áll előttünk, amikor már nincs erőnk hozzá, hogy örüljünk neki, — csalfa tornyok.

A férfi most felé fordította aggódó arcát.

— Miért szomoru? — kérdezte tőle. S mikor látta, hogy nem felel: kezére tette a kezét, hogy megvigasztalja. A szekér pedig lassan ballagott előre a falu végén, vivén a kalitkákba csomagolt szőlőt az állomásra. A fiatal paraszt gyanútlanul mesélte tovább a torony legendáit . . .

Uj Idők 1925. okt. 11. 41. sz.

Kevicrky Hugó

A szinművészetről

Irta **Rákosi Jenő**

Olvasom külföldi lapokban, hogy egy párisi szinház igazgatója, Mr. *Génier,* aki egyszersmind kitünő szinész, Berlinbe utazott, hogy megcsinálja a *Szinházak Népszövetségét.* Hogy mért ment e végből Berlinbe és mért a Népszövetséget nem csinálja meg otthon Párisban, holott Páris a leghíresebb és legtermészetesebb szinházi város: ezt senki sem kérdezte meg tőle. Hogy mit ért a Szinházak Népszövetsége alatt, azt sem mondotta meg eddig. De valamely homályos fogalmat ad róla egy könyv, amelyben nyilatkozik s azt mondja, hogy a modern szinház és szinműirás már nem szolgálják a művészetet. A modern demokrácia az összesség összefoglalására és lelki egyenlősítésére törekszik, a modern szinház az elválasztásra, a kategorizálásra. Tendenciája a távolodás a tömegek megértésétől. Vissza kell menni Szofokleszhez és Molièrehoz, akik nem a páholyoknak irtak és játszottak, hanem az egymásba vegyült népnek, ahol tudós és tudatlan egybeolvadt ugyanazokban az érzelmekben. A szinház romlásával jár, hogy a nagy szinházak megszünnek s apró szinházacskák nyílnak meg élvsóvár gazdag emberek számára, akik meg tudják fizetni a mértéktelen nagy helyárakat. A kormányoknak nem volna szabad adókkal és illetékekkel sanyargatni a szinházat, hanem inkább mentül nagyobb szubvenciókkal segíteni. Egészben jó volna visszatérni az amfiteátrumokhoz és még sok effélét beszél Génier úr a nyilatkozatában.

Ugy látszik, ez a buzgó, lelkes és szokatlanul naiv francia nem tudja, hogy Bécsben már megkísérelték az amfiteátrális berendezést, de meg is buktak vele. Mintha arról sem vett volna tudomást, hogy a modern rendezők fejedelme, Reinhardt úr is csinált már magának külön szinházat és játszatott cirkuszokban, templomokban is. Franciaországban, gondolom Orleansban minden esztendőben vannak előadások görög mintára épült arénában. Maeterlinkék is előadták egy darabjokat és egy Shakespeare-tragédiát a puszta ég alatt, a szabad természetben. Mindez nem tudja megállítani azt a természetes fejlődést, amely a szinpadokon végigmegy, a régit is felhasználva, de mindig ujat keresve. És azt tartom, semmi kilátás sincsen arra, hogy a szinházak népszövetsége, ha létrejön, szerencsésebb kísérlet legyen ez irányban.

Az élet kérlelhetetlenül, vasalt csizmában megy előre a maga fejlődésének országútján. Azt feltartóztatni nem lehet. Vele mennek a társadalom berendezései, a köz- és magánélet intézményei, amelyek az időben meghalnak, átalakulnak vagy ujakkal pótoltatnak a fejlődő ember és társadalom szükségei szerint. Szofoklesz és szinháza két és félezer évvel ezelőtt volt egy nép ideálja. Molière a maga korának felelt meg. Véletlen, hogy mindenik olyan zseni volt, hogy alkotásaik értéke túlél minden időt s a művelt közönség számára, de a tanulatlanokra nézve is élvezetes és tanulságos marad. A szinházak szerkezete mindig olyan volt s olyannak is kell maradnia, hogy a társadalmak minden rétege megtalálja bennök a maga helyét. Ha ma apró szinházak keletkeznek, melyek speciális izlést szolgálnak ki, az is természetes. A mai idők szinháza a régi időkéhez képest megváltozott. A múzsák régi templomából ma, hogy a mai közönség szükségének megfeleljen, üzleti vállalkozás lett. Nem olimpiai játékon, nem egyetlen épületben, ahol „a király társulata“ játszik, hanem tiz-huszharminc szinházban elégítik ki ma a közönség mulató, szórakozó kedvét, szellemi élvezetek után való vágyát, épülését és lelki szükségletét. És itt mindenki megtalálja azt, ami neki kell. Még a szubvencionált nemzeti szinházakat is, ahol a nemesebb műfajokat, a tisztultabb izlést ápolják és ezek az intézetek fenntartják a kapcsolatot az irodalommal is. Ma a szinház oly mindennapi szükséglet, mint az ujság. Hogy lehet csak gondolni is, nem hogy meg is próbálni, hogy visszatereljük őt fejletlenebb idők, társadalmak és viszonyok formái közé.

Ez a különös francia szinész azt látszik hinni, hogy a szinházak mai fejlődésével vagy mint ő gondolja züllésével függ össze, hogy nincsenek Szofokleszek és Molièrek és Shakespearek. De mégis vannak Rostandok, hogy csak egy francia írót említsek, akinek egy-egy művét Párisban egyvégbe négyszázszor adták s akinek Ciranoja és Sasfiókja bejárta diadalmasan a művelt világot. És bizonyos lehet abban mindenki, hogy ha megszületik a XX. század Szofoklesze, tódulni fog a modern világ darabjaira és hódolni fog a zseninek akár kicsiny szinházban, akár nagyban. Mert nem a szinház csinálja az írót, hanem az író csinálja magának a szinházat. Mesterkedhetünk mi akárhogyan Reinhardt módjára a szinházzal, abból sohasem lesz Szofoklesz. De szülessék meg egy Szofoklesz, az mindjárt csinál magának olyan berendezésü szinházat, amilyen képzeletének megfelel. Hiszen láttuk ennek a példáját Wagner Bayreutjében.

A demokráciát pedig éppen nevetséges belekeverni a szinügybe. A művészet mindig arisztokratikus és éppen ez vonzza a demokráciát. A közönség a szinpadon nem magát kívánja látni, hanem valami szebbet, nemesebbet, amit se otthon, se az utcán, a maga mindennapi életében nem talál meg. És nem csak a szinpadon, hanem a nézőtéren is ott akarja látni a magok helyén, a magok külsőségeivel a magánál különbeket, a felsőbb osztályokat. A művészetben nem a valóságra, hanem az igazságra szomjasak az emberek. De mentül jobban belép valamely művészet a mindennapi szükségek sorába és szolgálatába, annál jobban ki van téve annak, hogy a divat urrá legyen rajta és belevigye szeszélyeit, túlzásait és léhaságait. A szinházakra úgy rátette az élet a kezét, hogy senki és semmi nem fogja körmei közül kimenteni. Mindennapi szükségcikk lett s benne az örök művészet állandó harcban marad a mindennapi érdekkel, amely fejleszti tovább a maga szükségei örvényén és látszólag szinte mint áldozatát hurcolja magával a művészetet. Pedig voltaképpen abból él, az léte alapja, az benne a lélek.

A szinházat nem szabad se a demokráciához, se az arisztokráciához idomítani. A szinház miniatürképe a társadalom rétegzettségének, ahol mindenkinek megvan a maga illetékes helye, magához hasonlók közt, akikkel egyforma a ruházkodása, gondolkozása, izlése, igénye s akik közt akadálytalan élvez és szabadon fejezi ki benyomásait. Neki a saját helyén túl a más kategóriáju helyek szintén szinház, látványosság, csakúgy, mint a szinpad.

A szinpadi művészetnek mai irányával, tévedéseivel, kicsapongásaival és ledérségeivel elégedetlenkedhetik az ember, de azt hinni, hogy ennek gátat lehet vetni, vagy hogy orvosságszámba menne ha demokratizálnák, ha visszavisznek elmult eónok primitívségeibe, ha szinészeti népszövetség zsarnoksága alá vetvék: bizony nagy tévedés lenne. A művészet csak szabadon él természetes életet. Mihelyest valamely féket rakunk rá, már nem a maga életét éli, nem a maga érdekeit szolgálja, hanem tőle idegen érdekeket: a demokráciát, vagy az arisztokráciát, vagy a tirannust és akkor sorvad össze, vagy rugaszkodik el a saját területéről disztelenebb tájak felé, mint ahogy ma is látjuk.

Keviczky Hugó

faszobrász MDK

190Ø-ban Hmvásárhelyen körtefába faragja Pásztor János "Bucsuzkodás" c. szobrát.

Kiss L.: Vás.müv. 164.o.

Keviczky Hugó

Arcmás

Tavaszi Tárlat. Műcsarnok, 1932, április

15 l.

21b lap: (Ad Completorium) *C* iniciálé (23×26 mm) ecsetarany alapon festett fehér betű, belül zöld virágbimbóval.

33b lap után két levél kivágva.

51a lap: S iniciálé (34×34 mm) ecsetarany alapon fehérrel árnyékolt betű. A betű belsejében *Könyvettartó férfi* mellképe látható, camaïeu festéssel.

61a lap: E iniciálé (22×25 mm) ecsetarany alapon fehérrel díszített szürke betű.

74b lap: „In commemoratione beate Aldegundis."

75a lap: „Aldegundis virgo egregia cui servit nostra familia."

77a lap: I iniciálé (22×23 mm) ecsetarany alapon rózsaszín-fehér betű.

83b lap: „. . . Laus deo. Anno 1536."

84a lap: „Pour soy bien disposer . . ." *A* iniciálé (26×23 mm) ecsetarany alapon fehérrel díszített szürke betű.

94b lap: Alul bejegyzés: „Ex libris Generosi Domini Martini Hainal die 7 Aprilis. Anno 1698."

E M L É K E K

T ÉS OSZTRÁK

(Kloster Marienthal bei Zittau) és a zwickaui háromkötetes biblia (Zwickau, Ratsschulbibl.) miniaturáival mutat elsősorban rokon sajátosságokat. (Képüket lásd: Bruck Robert: Die Malereien in den Handschriften des Königreichs Sachsen. Dresden, 1906. No. 27, 61—70 lapok; No. 33. 75—84 lapok; No. 41. 92—94 lapok.)

A művészileg kiváló, sok alakos, gazdag föl-

Keviczky Hugó
Pajor Frigyes képmása, gipsz

Téli tárlat. Műcsarnok, 1919-2o. 11 1.

, a Rómában müködött Szoldatics Ferenc-
lani, hogy csak ezt az iskolát pártfo-
tit és Molnár Józsefet is foglalkoz-
natkozásu festményeket gyüjtött, kora
nek, a két Markónak, a fiatal Lotznak,
ernek, Kacziány Ödönnek, Peske Géza-
óptárát. Fiatal tehetségeket buzditott
ideig magánál tartja Esztergomban
párisi tanulmányutjában segiti, Mad-
. Az inassorból alig kiemelkedett Fad-
ízelő müvét küldi a méértő primásnak,
képviseltette magát, mütárlatokon vá-
külföldi gyüjtökkel és kereskedőkkel.
zőművészeti Társulat testületileg
t külföldi tárlatokra kérik kölcsön.
ebb gyarapodása az volt, midőn Simor
ból Rómában időzve, megvásárolta a
csaknem kizárólag XIV-XVII. századi
glaló Bertinelli-gyüjteményt, mindössze

4

Keviczky Hugó
Király Ernő képmása, puszpángfa

O.M.K.T. 1918-19. évi kiáll. Műcs. 18 l.

Keviczky Hugó
Gróf Mailáth Géza képmása, gipsz

O.M.K.T. 1918-19. évi kiáll. Műcs. 18 l.

Keviczky Hugó
Arcmás, bronz

Tavaszi Tárlat. Műcsarnok, 1932. április, 14 l.

229. kép. *Török ré*

a Tisza mellől. Van továbbá 60—70 köztársasá
denár és pár ezer darab császárkori ezüst és ré
pénz. Ritkább darabok: Otho SECVRITAS PR
Pertinax PROVID DEOR COS II, Clodius A
binus MINER PACIF COS II, Julia Paula CON
CORDIA és Barbia Orbiana CONCORDI
AVGG feliratú denárai, a rézpénzek között pedi
Didius Julianus, Balbinus Pupienus, Tetricu
pater et filius és Vetranio rézpénzei. Van néhán
bizánci arany a IX—X. sz.-ból, köztük 2 drb
II. Theodosius-tól és 1 drb. Heracleius és Herac
leonas nevével, továbbá 24 drb. rézpénz. A ma
gyar lelhelyű *barbár* pénzek között 11 drb. make
don drachma utánzata (Gohl Ödön, gr. Dessewffy
Miklós barbár pénzei, melléklet a Num. Közl
1910. évfolyamához XIV—XV. táblán hasonló
típusok), 12 lovastípusú ezüstpénz (Dessewffy

MDK

Keviczky Hugó

Bp. Szfváros Műv. Vásárló Biz. vásárlása.

Képző,. Közl. 1939. 2.sz. 7 l.

Keviczky Hugó

szobrász.

Magyarország.

Esti lap.

1944. máj. 25.

Hősi emlékműavatás Ercsiben

Ercsi, május 25. Ercsi nagyközség pünkösd vasárnapján avatja fel az 1914—18. évi, valamint a most dúló világháború hősi halottainak és egyben a lángoló hazaszeretet ragyogó példájaként hősi halált halt Kormányzóhelyettes urunk dicső emlékét is megörökítő emlékszobrát, Keviczky Hugó szobrászművész alkotását. (MTI)

Sorozatunkat illető tanácsait és megjegyzéseit előre is köszönjük.

Az

OFFICINA-KIADÓVÁLLALATNAK

BUDAPEST, VI.
Nagymező u. 26.

KEVICZKY HUGÓ :

125. Menyecske. - Szobor, br., mag.: 34 cm.
Jelz.a talapz. "Keviczky H."

Kevíczky Hugó

Kopp 1939/40. szerem. II

Keviczky Hugó

festő

l.

Szépmüvészet

1941: 279. l.

BUDAPEST, HŐSÖK TERE,

MŰCSARNOK

BELÉPŐDIJ 1 PENGŐ.

KATALÓGUS ÁRA 1 PENGŐ.

○ KEVICZKY HUGÓ, keviczei, 1879 szept 2—

Országház,bent: Főrendek és képviselők hősi emléke.

Postások hősi emléke (Berán Lajossal), IV.. Főposta, Petőfi-utca.

Scitovszky Béla dm, X., Család-u. 42.

Thaly Kálmán dm, IX., Thaly K.-u. és Mester-u. sarok.

Medvey 118. l.

Tiencsini Konzulátus X. 176.

Kevitzky Hugó

Thieme Becker

XX. 227. l.

(Lyka)

A m kir. Kereskedelemügyi Miniszter ad II. 90.
ez a küldemény kg-kint 2 filléres frankójegy

Feladó bízományos neve: .....

Lakhely: .....

Tartalma

194 ..... hóról.

makulatura			Jegyzet az átvevő raktár részére
	Magyar Nemzet köznapi		
	" " vasarnapi		
	Független Magyarország		
	Film, Szinház, Irodalom		
	Képes Sport		
	Magyar Rejtvény Ujság		
	Sztár		

..... kgr.

..... drb csomag

Kevíczky Hugó

zobrázz

pátyi hősi emlék

Szabó Pestvm

I. k. 3. kőrzet

64. l.

[illegible] fel, hogy azon [illegible]
igazolja, mikép a középkori hazá
régészetnek sok oly telepére akad
hatunk a jelenlegi ásatások folya-
mán, melyek föltárása által, a
tudomanynak nagy szolgálatot
tehetünk.

Keviczky Hugó

— **(Leleplezték a Móra Ferenc emlékművet Kiskúnfélegyházán.)** A félegyházi főgimnázium végzett növendékeinek 15 évfolyama kétnapos találkozó keretében áldozott egykori diáktársuk, *Móra* Ferenc emlékének. Szombaton a hősök emléktáblája előtt vitéz *Aronffy* Mihály nyug. honvédezredes tartott emlékbeszédet, vasárnap délelőtt pedig a véndiákok adományaiból készült s a gimnáziumban elhelyezett díszes *Móra Ferenc emlékművet* leplezték le megható ünnepség keretében. *Kovács* Imre Lajos dr., a jászói premontrei kanonokrend apostoli kormányzói vikáriusa, mint a tavaly olyan korán elhúnyt kiváló írónk és tudósunk iskolatársa, tartotta az avató beszédet, majd *Boleszny* Antal, az intézet igazgatója vette át az emlékművet. A félegyházi Móra Ferenc társaság ügyvezető elnökének, *Szirák* Ferenc dr.-nak emlékbeszéde után *Szegő* Ferenc dr., a budapesti ügyvédi kamara volt titkára és *Koczkás* Sándor I. osztályú tanuló beszéltek még. A díszes és nagyszámú közönség előtt lefolyt ünnepség után a 80 éves *Trungel* János aranymisés pápai kamarás, az intézet egykori hittantanára tartotta a Tedeumot. Az emlékmű *Keviczky* Hugó szobrászművész alkotása s Móra Ferencet ábrázolja, a háttérben kiskúnsági tájképpel.

Magyarország
1935 jún. 18.

Keviczky Hugó

1900/1. isk. pályázaton
Fatáragásból II. díj.

Értímisk 1901/2. 26 l.

Önállóan dolgozik
Budapesten.
u. o. 1902/3. 47. l.

Willemfonds VIII.65.

Keviczky

wod

Ilu Pr magyarem

L. VI. table

indulok uj alkotmányos küzdelembe, ezek
gitimizmus lánglelkü apostola: Griger Mil
királyság megváltó eszméjének. És fegy
nyugalmat, békét, becsületes demokráciát

Ezért fordulok barátaimhoz, hiveim
lakozzanak hatalmas, lelkes táborunkhoz.
igaz ügyet, harcoltam a főváros autonomiá
sok ezer embertársamon, joggal kérhete
harcolni az elnyomatás veszedelme ellen.

És kérek mindenkit, akit közös eszm
nek semmit, amig igazolt embereim
Griger Miklós és az én nevem sze

Budapest, 1935 március havában, a

Márkus-nyomda, Budapest, V., Bank-utca 5. (Felelős vezető: Márkus Géza
Felelős kiadó: Berecz Vilmos.

Rimaszombat VIII. 45, 46.

Kaviczky Hugó

w obraz

Elégséges eredménnyel

végbiz. nyert.

Értimisk 1901/2. 25. l.

Potsdami városi múzeum III. 161.

Keviczky Hugó

Fatarogó Erzsébetfalva

Értlmisk 1910/11. 7 l.

Kevicky Hugó

100 K Nógrád megyéből

Értímisk 1899/1900. 39 l.

én.

~~ló~~ előtérben, balról a dombon, a szalmafedelü
ja felé, egy munkásasszony halad, ki fejét felér
sötét szoknyát és kék kötényt visel.
issé odább kémény füstölög. A középtért
soport körül, házak látszanak. Szemközt
jobbról lévő bódé irányába. Az égbolton
vizében visszatükröződik. Jelzése alól

398 sz. ~~[illegible]~~ leirattal 6000 Kán.
19-én (151/901.)
01: IX. 23-i 64907 sz. rendelet. (554/901)

Kevicky Hugó

— **Hősök emléke.** Szécsényből jelentik: Hétfőn leplezték le *Ludány* község hősi emlékművét, *Kevitczky Hugó* szobrászművész alkotását. A felavató beszédet dr. *Vannay Béla*, a vármegyei tűzharcos szövetség alelnöke mondotta.

Pesti Hirlap

1938. aug. 17.

BUDAPEST
1938 JUL. 20. 24
Sa 62 Sa

BUDAPEST
1938 JUL. 21. E 8
112

BUDAPEST

KEVICZKY *Hugó*, szobrász, * Nagyhalom (Nógrád vm.) 1879 szept. 2. A zayugróci fafaragó-iskolában és a budapesti iparművészeti iskolában végezte tanulmányait, azután Budapesten évekig fafaragással foglalkozott. Főbb művei: a balassagyarmati csehverés emlékműve, Baltik Frigyes ev. püspök síremléke, Sréter István tábornok szobra a Hadtörténelmi Múzeumban, a vadkerti hősi emlék, a magyar postások hősi halottainak bpesti emlékműve (Berán Lajossal közösen) stb.

E. G. I 5371

nézve és sima karimájú, de
ızolva. Felemelt jobb kezével
ıintha beszélne, bal tenyerén
it tart. Feje kopaszodik, haja
ı nincs, öltözete: rövid ujjú
Felirata a vonalkörön belül
)-DIK KIRÁLY 1095–1114=18.«.
érői 3·4 : 3·4 cm. — Lelt. sz. 1088.
lirsch) Emil ajándéka 1907 április
:tt az 1909 november 24-iki 5395
:5-iki 656 (351–910) és a 3211–910
1910 január 10-iki (2095–909) és
-910) sz. jegyzékek alapján. — Be-
ı (41–908).

tott koporsóba ütközik, benne a felravatalozott halott, akit elföldelni nem maradt idő. Most majd temet a víz.

A véletlen játékából egy halmocska szárazon áll. Fogatlan öregasszony, két kisfiú, nehány mezei nyúl, sok baromfi és egy félholt farkas tanyázik rajta.

„Egyek lettek a halálfélelemben"...

De még mindig nem teljes a pokol orgiája. Amit a víz megkímélt, dúlja a cinkosa, a tűz. És amit ez meghágy, elvész más módon.

A Szentháromság-utcában az áradatba került egy patika is. A gyógyszerek feloldódnak, a víz méreggel telítődik és messze körzetben kiírt minden élőlényt. Így virradt fel Gergely napja,

március 12. Szeged hullámsírban fekszik. Népünk legdolgosabb, legszívósabb eleme, 70 ezer alföldi magyar, földönfutó koldus. Mindenkinek van halottja és sok halottnak elárvultja: elmeháborodott. De nagy lehetőségek sugara, a humor, még mindig ott remeg Szeged elkínzott szíve fölött, ha lidércfényként is.

Nagy idők tanuja, a 48-as honvéd Takács, pipatömés közben el-elmosolyodott néha egy keservesen mulatságos emlékre.

Ő maga egy kutya hátán lovagolt ki a Halpiac szigetecskéjére. Ez a szomszéd kutya sok bosszúságot okozott neki, úgy, hogy folyvást az elemésztésén törte a fejét. Most bezzeg örült, hogy a kutya életben maradt.

A menekülők szentül hitték, hogy minden épület okvetlen összedűl. A felsővárosi iskolába egy cigányfamília talált beszorulni. Holmi karcolást fedeztek fel a falon. Erre egész nap ész nélkül kongattak, pedig veszélyben sem voltak.

•

Néhány nap mulva már mélyjáratú dunai hajók úszkáltak a szegedi utcákon, hiszen a kiöntés magassága helyenkint elérte ... az öt métert is.

Ezek a hajók nagyon kedves vendégei voltak a szenvedő városnak. Adományokat hoztak. Külföldiek közül legelőször a franciákét. De megdobbant az egész földkerekség szíve is. A sorsközösség érzése elsöpört mindent, ami embert az embertől elválaszthat. Rövidesen közel 3 millió forint segély gyűlt össze külföldön. A hála nem született tulajdonság, hanem tudatos lelki magatartás. Az én városom azzal viszonozta a vett jót, hogy újjáépülő körútjának szakaszait az adakozó államok fővárosairól nevezte el. Így született meg a Bécsi, Berlini, Római, Párisi, Brüsszeli, Londoni körút, és a többi.

Március 17-én a király megtekinti a romvárost.

— Szeged szebb lesz, mint volt — mondja bátorítólag.

De a várost elsősorban mégsem az adakozás hívta életre.

Bár a szerencsétlenség első napjaiban a csüggedt polgárság úgy érezte, hogy Szeged utoljára harcolta meg meddő küzdelmét, befejezte hivatását és elveszett örökre, — bár Magyarország első vagonlakói közül sokan Hunyad és Pozsony megyékig széledtek szét, úgy, hogy félő volt: az őslakosság elvegyül és jellege feloldódik menthetetlenül, — az öncélú munka vágya, a hűség, a semmiből valamit alkotó akarat, mégis visszaterelte az én dajkáló városom bujdosó magyarjait. Nem bírták nemzeti örökrészüket a pusztulásban sorsára hagyni. Nyomorogtak inkább; szorongtak szellős kapualjakban, vagy imbolyogtak ingatag tutajokon. De felépítették az iszapba tiport fészket ismét. A második királylátogatás, 1883 októberében, már egy új nagyvárost talált a halott Szeged helyén. A veni sanctéra kongatott harangok komoly hangon beszélték meg egymás közt az új hivatással járó, nagy feladatokat.

Szent Domonkos dícsérete a Breviáriumban

GAUDE MATER ECCLESIA

Vigadj Egyház, vigadj Anya,
Te égbe zengő buzgalom,
S a boldog nemzetek dala
Zendül az égi udvaron.

Domonkos, Prédikátorok
Rendjének atyja, szent Apát,
Az égben nyert polgárjogot
S világgá osztja sugarát.

A test bilincsét törte szét
S győzelmes égi fényre lelt,
Viselte foszló kötelét
S királyi köntöst érdemelt.

Mint drágalátos illatot
A sírból ontja virtusát,
Az Úr hadának hírt adott,
Mint Krisztusára tanuság.

Te Három és Egyetlen-Egy
Dícséret, tisztelet neked,
Ki ránkderíted mennyedet,
Mert Szent Domonkost kedveled.

NOVUS ATHLETA DOMINI

Az Úr vitéze, angyali
Domonkos, derekas vitéz,
Nevében tudta vallani,
Hogy Krisztusáért vívni kész.

Egy csorba nélkül, mint a szűz
Liliomszál, oly szűzen élt,
De buzgott benne drága tűz
A szent és örök szerzetért.

Csatára bátran fölterem
S kerek világot leigáz,
Viaskodik fegyvertelen,
Csak Krisztus védi, senki más.

Csodája harcol és szava,
Sok társa minden tájakon
És két szemének harmata
Mint égbe ömlő fájdalom.

Te Három és Egyetlen-Egy
Dícséret, tisztelet neked,
Ki ránkderíted mennyedet,
Mert Szent Domonkost kedveled.

HORVATH BÉLA

Péterfy Jenő képmása. Keviczky Hugó műve

Uj Idők 1943. 31 sz.

Kovácsy Hugó

A berlini Königliches Museum kincseiből. Borro kapitány Velasquez festménye

Galgó három felesége

— Regény —

Írta: **Harsányi Zsolt**

Copyright by Singer és Wolfner 1943. Budapest.

5. folytatás

III.

A Kultúrházban rendezett jótékony hangversenynek maga a főispán volt a védnöke. S a védnök személyes látogatást tett a bankban, hogy Kárászt az ügynek megnyerje. Mint az igazgatóság elnöke, elég puha fába vágta fejszéjét. Kárász ívet köröztetett, amelyen a bank valamennyi tisztviselője jegyet foglalt le a hangversenyre. Az ívet Kárász maga fogalmazta meg, de Csikász írta tisztába, a legfiatalabb tisztviselő, aki olyan remekül tudott szépírást, mint a kőnyomda, Csikász a léniák és színes ceruzák bolondja volt és és egész délután piszmogván remekművet alkotott: különböző színű rovatokat rajzolt a négypengős, kétpengős és egypengős jegyek igénylői számára. Négypengős jegyet csak Kárász vezérigazgató rendelt, mégpedig három darabot. Ilyet a tisztviselőknek rendelniök nem volt szabad. Sütő az olcsóbb jegyekhez osztotta be őket. Teri és szülei így a harmadik széksorba kerültek. Galgó a tizedikbe

A műsor nagy sikerrel zajlott le, de Galgó mindvégig bonyolultan és kellemetlenül érezte magát. Mert az utóbbi hetek alatt püspökcsanádi ismeretségei bővültek és hölgyekkel is megismerkedett. Mivel pedig alaptermészeténél fogva, amelyet kényelmetlen pillanatokban maga is megátkozott, nőkkel csak kurizáló hangon tudott beszélni, már úgynevezett flörtjei fejlődtek Püspökcsanádon, s ezek közül többen jelen voltak a nézőtéren. A „szemezés" ősi praktikáját a hangverseny alatt is folytatnia kellett. Lőcs Lajosné, a gázgyári igazgató felesége a harmadik sor jobb végén ült, Teri a harmadik sor balvégén, Skuteczné, az elhalt városi mérnök özvegye az ötödik sor közepén, Gányó Elvira postáskisasszony pedig a tizenegyedik sorban, tehát Galgó mögött. Ebből az következett, hogy Galgónak előrefelé három irányban kellett figyelnie, mikor érkezik feléje a három távoli hely valamelyikéről kacér vagy szerelmes pillantás, viszont olykor hátra is kellett pillantania, hogy a postáskisasszony se maradjon parlagon. Mindezt hamar megúnta és már a műsor elején sóhajtozni kezdett magában, hogy az élet alapjában véve terhes és kényelmetlen. A műsor úntatta. Gondolatban mint a serény statisztikus számot vetett a négy jelenlévő hölggyel egyenként. Mindenekelőtt Skutecznéra gondolt, aki kertes villában lakott, s aki nem csinált botrányt, mikor a csinos Galgó egy este tizenegy órakor — éppen ma két hete — bemászott a villa kerítésén, majd bemászott a villa egy nyitott ablakán is. Éjfél után kettőkor mászott ki onnan. Ez a bemászás két hét alatt még kétszer megismétlődött, de aztán Skuteczné hosszú levelet írt, amelyben rejtelmes akadályokra hivatkozva, megvallotta, hogy Galgó további látogatásai lehetetlenek. Galgó ezt megkönnyebbült örömmel tudomásul vette, mert a bankban mindenki tudta, hogy Cserna városi tanácsos hazaérkezett egyhónapos szabadságáról, tehát ő volt az a rejtelmes akadály, amelyet Skuteczné szerelmi vallomásokat ontó levele olyan titokzatosságba burkolt. Cserna most is ott ült a harmadik sorban, az asszony mellett, a hidrogénszőke özvegy forró pillantásai azonban sejteni engedték, hogy Galgótól még remél valamit az életben. Lőcs Lajosnéval ott tartott, hogy az minden lehetősé-

Keviczky Hugó szobrász

Százados-út, Művésztelep Műcsarnok

1930. tav. kiáll IV. t. 20.

1930/31. jub. kiáll - 164, 167

1934. nemz. képzm. kiáll. 129.

Domonkos János VI. 159

Keviczky Hugó

szobrász MDK

1907-ben hársfába faragja Pásztor János Önyelgés c. szobrát.

Kiss L.:Vás.müv. 181.o.

Keviczky Hugó

M. Képrőm. Egyes. tagja

KMTÁRS müvcsoptok

1931 feb-márc kiáll.

III. 30.

1932. febr – márc. kiáll. 369

1932. tav. tárl. 208, 226.

1932/33. téli tárl. 628

Kevičky Hugó

Gr. Mailáth Géza képmása
c. vobornuve repr.
Művészet 1918. 84. l.

Keviczky Hugó

Hobrán

Műcs, Miáll, 1918 tól

Pipics 115. l.

Nemzeti Múzeum.

h. Budapest, National Museum.

XVI. sz.). Budapest, Nemzeti Museum.

uckl)XVI. Jh.). Budapest, National Museum.

llyá koronázásza. Falkép a pécsi székesegyházban.

den Seligen Mauritius, Bischof vom Pécs. Wand ild
und Gemahlin. Odbild. Budapest, Museum der

• Kunhalmok, geszteréd Tv. 229, 230

Kevicky Hugó

z obrazu

1899–1901

Éimisk 1930. 84. l.

Keviczky Hugó

Geboren zu Nagyhalom (Com. Nógrád) am 2. September 1879, begann K. nach Absolvierung der Mittelschulen in Balassagyarmat seine künstlerischen Studien mit einem staatlichen Stipendium an der ungarischen staatlichen Holzschnitzereischule in Zay-Ugrócz bei Meister Albert Hahn, dessen bester Schüler er ausser János Fadrusz wurde. Über Empfehlung der Familie Szemere de genere Huba übernahm seine künstlerische Leitung Altmeister Alajos v. Strobl, seine Studien beendete er an der Kunstgewerbeschule in Budapest im Jahre 1902 bei Lajos Mátrai. K. ist hauptsächlich Monumental-Plastiker und befasst sich nur nebenbei mit der Medailleurkunst.

20 müve, fels.

Hu Prmagyerem 270. l.

Viselet.

Női ruha.

A két hölgy egyike a
gatja a hozzája beszélő asszo
gyertyák látszanak. Felirata:

BUDAPEST

ez után: Az öltözetek Monaszt
divattárából összeál
legalól középütt: Ny. Rohn és

Kny., mér. 20.3: 17.8 c

Keviczky Hugó (keviczei)

életrajz

irod

Csókássy 21. l

szit. Nagyhalom 1879.

Országgyűlés hősi halottainak a parlament díszcsarnokában lévő dombormüve, Thaly Kálmán bpesti emléktablaja, Mikszáth és Madách nógrádi szobrai.

Doszkár János és Ferenc

Háztatarozási, építési és átalakitási

vállalata

Budapest.

Iroda:
IV. Veres Pálné-u. 40.
Telefon 117-04

Telep:
IX. Márton-u. 3/B.
Telefon József 8-53.

Janky Ede ny. székesfehérvári egyhm. esperes most tartotta gyémántmiséjét Tatatóvároson.

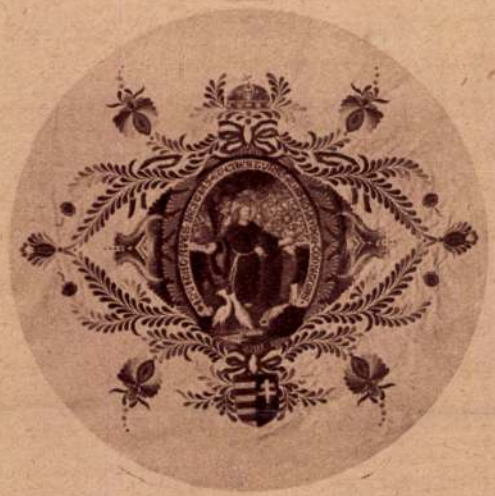

A kőszegi 53. Jurisich cserkészcsapat zászlója,
amelyet Piusz pápa áldott meg és amelynek zászlóanyja Zita királynő. (A zászlót a soproni Orsolita zárdában hímezték igazi művészi érzékkel.)

A Szt. Gellért Egyesület zászlószentelése Diósdon. (Középen Prohászka Ottokár püspök.)

A Budapesten tartott postáskongresszus résztvevői.

A magyar országgyülés hősi halottainak emléktáblája a parlamentben.
(Keviczky Hugó műve.)

Vicomte de Gracia Real budapesti spanyol követ, akit az I. osztályu érdemkeresztte tüntettek ki

Herceg Porcia Aladárné, aki ellen az ügyészség sikkasztás címén vádat emelt.

A jászapáti sportklub birkozó csoportja.
(Középen Simon Ignác gimn. igazgató és Horváth József főszolgabiró, a klub diszelnöke.)

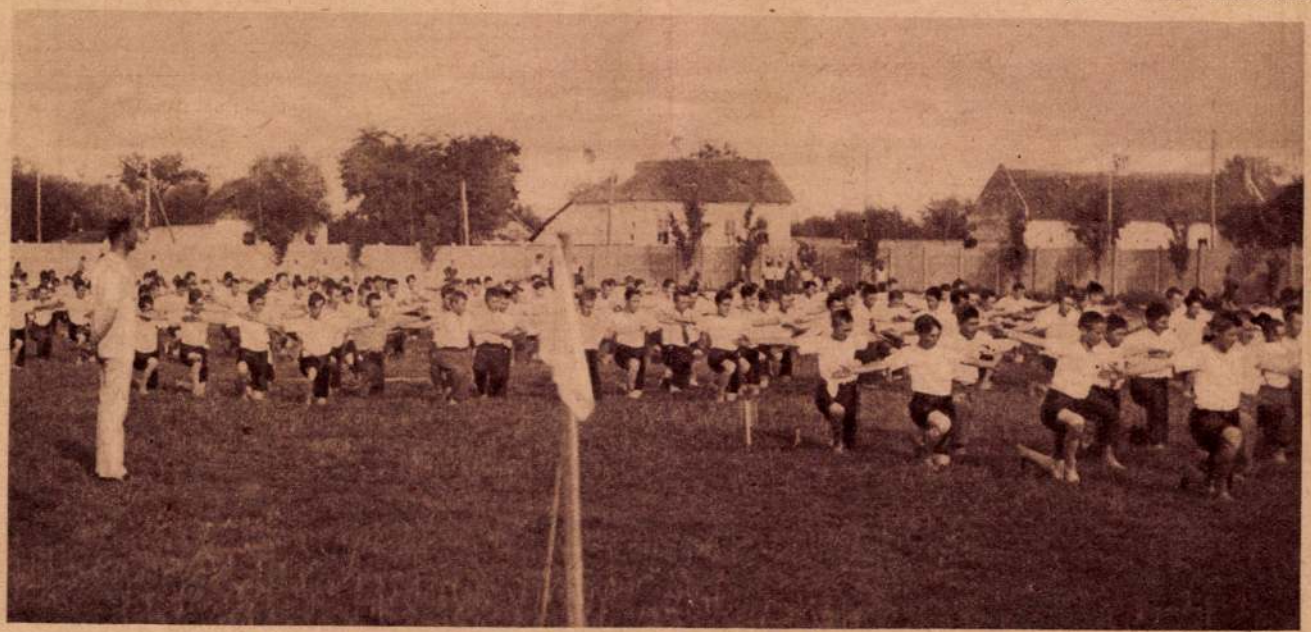

A békéscsabai leventeavató ünnepségről. Szabadgyakorlatok. (Róna Károly felv.)

Keviczky Hugó

Új Magyarság

1942. jun. 21.

— **Szántó Róbert síremléke.** Junius 28-án lesz egy esztendeje, hogy a kelenföldi evangélikus gyülekezet tragikus hirtelenséggel elvesztette köztiszteletben álló lelkipásztorát, Szántó Róbertet. A hálás hívek szeretetüknek és kegyeletüknek azzal adtak kifejezést, hogy méltó emlékkel jelölik meg sírját. A síremléket, Keviczky Hugó szorászművész alkotását, a halál évfordulóján, junius 28-án délután félhét órakor avatják fel a farkasréti temetőben. Külön meghívókat nem bocsátanak ki, a kiváló lelkipásztor híveit, barátait és tisztelőit ezúton hívja meg az egyházközség elnöksége.

K WILLEM 1831—1915

73.

· — Meer

×180 — Leinwand

ÁLY 1827—1906

~~Ásatás, Kérdiszentléleki tánczospadi~~

~~IX. 102~~

Kevičky Hugó

U. 4017

Laid Thieme

Becker

227 l

20 K

Kevičzky Hugó

U. 4181.

Feszület, románkori III. 139, 140

Keviczky Hugó

Kisplasztikai munkáját megvette a fővárosi-

erod

Képzőművészet

1928. II. ért. 173. l.

Kevíczky Hugó

Pesti Hirlap. 1931 jun. 2.
(Vitéz Kendeh-Kirchknopf Gusztáv siremlékének felavatása.)

Fenti kérzitette; felavattak a Pesti Kerepesi temetőben 1931 jun. 1-én.

U. 3107.

ei János úrnak

r. tud. Akademia tagja stb.

Budapest

I. ker. Attila utcza 23.

Keviczky Hugo

Készítette a Képvi-
odőház hősi
halottámak
emlék táblaját
1925-ben
igen gyönge

Ócsa, ref.

103, 278, II.k. 234,

Keviczky Hugó

10. szám. 1919. 66. évfolyam.

Vas. Ujs. 1919. 117. l.

Keviczky Hugó: Gróf Majláth Géza képmása.

Károly főmérnök 67 éves korában, Győrött. — *Probsztner Ágost* nyug. Máv. főfelügyelő, 64 éves korában, Budapesten. — *Pálos Géza* dr. szabadkai biró Budapesten. — *Viski Lator István* földbirtokos főerdőmérnök. — Galondai *Bartóffy Lajos* földbirtokos, Ungvármegye törvényhatóságának tagja, a Szenna-Blatta lecsapoló társulat igazgatója Nagyszeretva községben (Ungmegye) 66 éves korában. — *Wildburg Aladár* báró főhadnagy ötvennégy éves korában, Budapesten. — *Dallos István*, a Práter-utczai polgári fiúiskola igazgatója, Budapesten. — *Kassai Imre* dr. fővárosi orvos ötven éves korában, Budapesten. — *Flaschner János* nyug. itélőtáblai segédhivatali igazgató, a koronás arany érdemkereszt tulajdonosa 63 éves korában, Budapesten.

Özv. Pálócsi *Horváth Vinczéné*, szül. darnoi Pápai Mária 93 éves korában, Ungmogyoróson.— Özv. *Kemény Pálné* szül. André Vilma ötvennyolcz éves korában, Zirczen. — *Ambrus Antalné* szül. abonyi Farkas Ilonka, Budapesten. — *Fialka Erzsébet* Beretkén.

Szerkesztői üzenetek.

Dal a tavasz elé. A vers középszerű kisérlet, ügyesen, de különös lendület s a mondanivaló egyéni szine nélkül van irva, a mi mértékünknek alatta áll.

Arczkép. Mesterkélt, frisseség nélküli hang, a modern lira kelléktárából vett képek, — csupa utánérzés, átérzés nélkül.

Hóvirág. Elavult naivitások, mintha ötven év előtt irta volna valami akkori diletáns.

Kevičky Hugó

és Pankotai Farkas Béla

cvód

Pesti Napló

1939. jun. 29

(A budapesti

Luther-szobor

pályázat.)

rácsok
szerüb
derneb
adott v
szerint.
asztal-
Költsé
díjtalan

Keviczky Hugó, Bp. X.Százados-ut 3/13

Adressenverzeichniss der ungarischen Medailleure

Keviczky Hugó

Csókássy

21. p.

KEVICZKY HUGÓ (keviczei)

szül. Nagyhalmon, 1879. Tanulmányait Budapesten Fadrusz és Strobl Alajos keze alatt végezte. Ismertebb munkái: az országgyűlés hősi halottainak a Parlament díszcsarnokában lévő domborműve, a magyar pósta hősi halottainak emlékműve, Thaly Kálmán bpesti emléktáblája, valamint Mikszáth és Madách nógrádi szobra. Tagja Nógrád és Hont megye törvényhatósági bizottságának, a Hollós Mátyás és a nógrádi Madách Társaságnak. Munkáira több érmet és kitüntetést nyert.

KEVICZKY UGO (de Kevicze)

nato a Nagyhalom, nel 1879. Svolse i suoi studi a Budapest presso i Maestri Fadrusz e Luigi Strobl. Fra le sue opere più note vanno registrate: l'altorilievo in memoria dei vaduti del Parlamento che si trova vestibolo d'onore di quest'ultimo, il Monumento ai Caduti della Posta, la lapide di Budapest per Colomanno Thaly, nonchè le statue di Mikszáth e Madách a Nógrád. E' membro del Consiglio provinciale dei Comitati di Nógrád e Hont, Della Società „Mattia Corvino" e della „Società Madách" di Nógrád. Ha ottenuto varie medaglie e premi con le sue opere.

SAHAR TIBOR TEXTILKERESKEDELMI VALLALATA
Iroda: BUDAPEST, V., VILMOS CSÁSZÁR-UT 12. Telefon: 180—744.

Nagyságos
Méltóságos

Dr. Szentiványi Gyula úr

BUDAPEST

Sáfrányosi u. 16

Keviczky Hugó

Munkaszi.

1918-19. téli kiáll.

1919-20. téli kiáll. 172

1920-21. téli kiáll. 124

1922. jub. kiáll. 141, 155

1924. őszi kiáll. 25

1926. angol-magy. kiáll.
168, 485.

1928. tav. kiáll. 179, 206
Szárados út, Munkaszi telep

1929. tav. kiáll. 175, 176

Nagybecskereki vármegyei múzeum és Könyvtár
épületének ügye III. 175.

M.D.K.

Kevíczky Hugó, szobrász

műve a Szarvasi parkban felállított 1914-1918-as világháboru emlékműve.

Szabó József: Budapest - Dél-Tiszántul

Bp. /1961/. Panoráma, /Magyarország irásban és képben 8.köt./

41. old.

Keviczky Hugó

Tompa Mihály arcmás.....
a Magyar Képzőművészek Egyesülete jub.kiállitásán.

Pesti Hirlap, 934.XII.13.

Keviczky Hugó

l.

Magyspor Hört

15. l.

és

. 77

. 33

66

33

. 09

ORSZÁ
MUNKÁSBETEGSEGÉLYZŐ ÉS
VII., DOHÁNY
Telefon számok: 101—08,

362 574 sz. Bp 37.

191

Tekintetes

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS B

Utalással a
vetkezőkről értesitjük
A kir. Kincst.
létre jött birói egyez

Keviczky Hugó

U. 4181.

Nemzeti Ujság 1926.

márc. 16. (A nógrád-
vármegyei centenáris
kiállitás aranyérmét
K. kapta.)

Fenti készitette a
balassagyarmati
Mikszáth Kálmán, Ma-
dách Imre és Komjáthy
Jenő emlékmüveket
melyeknek kisebbitett
bronzmásait is kiálli-
totta a balassagyarmati
kiállitáson. Tőle a par-
lament hősi halottai-
nak emlékére készült
bronzrelief.

Müveiből 1926. ban kolt-
ki állitás volt Balassagyar-
maton

3 nagyobat 1925-ben leplezték le.

Tájékoztató a magyar müv

bibliográfiájának kész

1./ A munkatárs kiválasz

ságában őrzött bibliográfiai jegy

megállapodik röviditett jegyében

müvészeti emlékei" B. 1927. 225

iratoknál : Archaeologiai Értesit

A É 1889 125 l. -- folyóirat-cikk

A É 1889, 129 l. (Divald)

2./ A feldolgozás a kiem

delkezésre bocsátott lapokon tört

neve kerül, pl.: Rábaszentmiklós,

ternyire alatta az irodalom, pl :

Kevicsky Hugó

U. 4017

Az Est. 1925. okt. 28.
(Október 31-: a nemzet-
gyűlés ünnepe.)

Az országgyűlés hősi
halottainak bronz-
emlékműve a parla-
ment épületében fen-
áll.

Carton
Szénrajz

Opera

~~Lotz Károly:~~

3584. Venus csoportja.

Középütt gomolygo felhőkön j
tennője, ki ~~visszafordulva~~ a fölötte
körbe néz és baljával lepelt tart ma
tat. Jobbról három gráczia lebeg.
csoportot a fölfelé hajlott lepelt é

Szénrajz, mér. ~~455:497~~ cm. 460

Vétetett az 1905: III. 7-iki 20
(213-905)

A Magy. kir. Operaház menyezeté

visszatekint és

1905

vm

485X 597

Kovíczky Hugó
szobrász

d. -

Lyka szobr. 96-14.

39. l.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1969 OKT 3
DÉLMAGYARORSZÁG
Szeged

1021

Szeged szobrai

Keviczky Hugó

Péterfy Jenő (1850—1899)

(65.) Rövid élete alatt is örökre beírta nevét irodalomtörténetünkbe a kiváló tudós, Péterfy Jenő, aki nemcsak kutatóként, életmű-elemzőként volt nagy, de mint nevelőegyéniség is sok kortársa tiszteletét vívta ki. A szegedi panteonban látható szobrát Keviczky Hugó készítette.

Zákány u
szombaton,

Cseh mag
vennék. „
jeligére a

445-ös Sko
rilis 4. u.
Csonka.

120 basszu
ka eladó.
u. 19.

500-as FIA
lapotban el
Gyula, Sóstóvadkert,
Bocskai u. 8.

Egy jó állapotban levő cseh sportkocsi eladó. Érd.: Szeged, Londoni krt. 1., III. lépcsőház, II. em. Horváth Rozália.

Keleti perzsaszőnyeg (3x2 m) és Kolonia írósztal eladó. Bokor u. 10/C, délután 5—6 ó.

Keveset futott kiskerekű Wartburg eladó. Vám tér 2. Műhely.

Csöveskukorica, száraz eladó. Tolbuhin sgt. 46.

Propán gáztűzhely és mély gyermekkocsi eladó. Gyöngytyúk u. 31.

Egy német mély gyermekkocsi eladó. Érdeklődni: Szeged, Kálvin tér 2., délután 3 órától, II. emelet 17.

Nyolc darab malac eladó. Szeged, Béketelep, Tarnóczi u. 3.

Mély gyermekkocsi eladó. Tóbiás, Tolbuhin sgt. 88—90., A. II. 8.

1 hold szár talpon Ságvári telep mellett, 7 db fehér süldő eladó. Szabadsajtó u. 41.

kamié, 2 fotel, 4 párnázott szék, konyhaszekrény, hármasszekrény, falipolc, előszobafal. Borbás u. 25. sz.

Rendszám nélküli 900 cm³ Wartburg (vizsgáztatható) eladó. Bártfa u. 39.

Anyakoca és választási malacok eladók. Sándor u. 11.

Mély kocsi eladó. Lenin krt. 13., I. e. 4.

Kétlángú gáztűzhely kifogástalan állapotban eladó. Hullám u. 3. sz.

1969-re szóló Moszkvics-kiutalást átvennék, vagy 70-re cserélnék. „Színválasztás" 2444 jeligére a Sajtóházba.

Zongora rövid, páncéltőkés bérbe kiadó, vagy eladó. Juhász Gy. u. 11., II. bal.

Érett trágya és üszőborjú eladó. Béketelep, Hosszú u. 29.

kocák eladók. Érd.: Kübekháza, Erzsébet u. 190. sz. alatt. Póth Jánosnál.

Meleg garázs kiadó, két keményfalgy, sodronnyal, egy Kalor samottos kályha, háromnatracos sodronyos hencser, mészoltóláda eladó. Kecskeméti u. 10/a.

Műhelynek vagy garázsnak 6 m helyiség kiadó. Sándor u. 20/a.

Szobafestést, ajtó, ablak festést, részletre is vállalom. Falura is kimegyek. Jenei festő, Szivárvány u. 7. x

Parkettszegélylécet, parkettát, minőségi kiviteliben a készítőnél. Faesztergályos, Bal fasor 47. sz.

800 n-öl here kaszálásra kiadó. Szent Antal u. 8. Alsóváros.

Szövetkezet albérletet keres iroda céljára

Ajánlatot *„tiszta munka"* jeligére: Sajtóházba.

1970 APR 21
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

DÉLMAGYARORSZÁG
Szeged

Szeged szobrai

1021

Kisteleki Ede
(1861—1931)

(223.) Egykori „tuszkulánumának" falán a Maros utca 39/a szám alatti házon látható Kisteleki Ede költő bronzreliefje. Az alkotás készítője: Keviczky Hugó.

jeligére

500-as
komple
iván,

Egy d
adó 15
u. 10.

Mázsa
adó.
bor Ár

Moszkv
mélygé
potban
u. 4/b

Tavaszi

Férfi víkendcipő
182,—225,— Ft

Gyermek
száras cipő
58,—67,50 Ft

~~Pankotai Tadeusz Ál~~

~~Ó~~ Keviczky Hugó

Szód

Pesti Napló

1939. jún. 29.

(A budapesti Luther-szobor pályázat)

78

TÁTRAY LAJOS

volgy, még nem egetvel
ra tör, még nem kapta ne
hir, de a művészet már
Nem történett kapzsin h
buzgón kutatta az élet r
Festett, épitett, szivvel, é
nem borúl gyászba az or
szek szeretettel őrzik
tehetségü pajtásuk em

HIREK

Személyi hirek

— **Külföldi kitüntetés.** Az olasz király és császár dr. *Veyl Róbert* államvasuti főtanácsosnak a közlekedés terén kifejtett érdemei elismeréséül az olasz *korona-rend* tisztikeresztjét adományozta.

— **Schandl Károly olaszországi kiküldetése.** Dr. *Schandl Károly* titkos tanácsos, országgyülési képviselőt bejelentették a Nápolyban és Rómában kezdődő nemzetközi mezőgazdasági hitelügyi kongresszusra, mint főmegbizottat. *Schandl Károly* a római szervezőbizottság főelőadója és egyik elnöke lesz. Ő vezeti a magyar delegációt a kongresszusra és alkalmat keres arra, hogy a magyar földmivelő nép háláját és ragaszkodását tolmácsolja *Mussolini* előtt.

Egyházi hirek

— **Pápai kitüntetések.** *XI. Pius* pápa *Shvoy Lajos* székesfehérvári püspök előterjesztésére az egyházközségi élet terén kifejtett áldozatos munkásságuk jutalmazására nemes *Nemess Antal* budatétényi egyházközségi elnököt a *Nagy Szent Gergely-rend* lovagjává, vitéz *Tusnády Ferenc* kisgyóni bányaigazgatót pedig a *Szent Szilveszter-rend* lovagjává nevezte ki.

— **A tábori püspök szózata az öreg bencés diákokhoz.** A bencés diákok egyesületének budapesti osztálya első őszi összejövetelén megjelent *Hász István* tábori püspök is. *Horváth Kandid* budapesti bencés igazgató részletesen beszámolt az elmult tanév eseményeiről. Utána *Hász István* tábori püspök szólt az egybegyültekhez és öreg diáktársait a mai sulyos napokban imádságra és hősiességre buzdította. Bizzunk felelős vezetőinkben — mondta a püspök —, akik tudatában vannak a rájuk bizott feladatoknak és nyugodtság, bizalom éljen minden bencés diák szivében a mai nehéz időkben.

— **A dunántuli evangélikus egyházkerület uj tisztviselői.** Sopronból jelentik: A Dunántuli Evangélikus Egyházkerület most megtartott közgyülése *Turóczy Zoltán* győri igazgatólelkészt, a *Magyarországi Evangélikus Lelkészegyesület* főtitkárát egyházkerületi törvényszéki biróvá, *Szálay István* földbirtokos, egyházmegyei felügyelőt kerületi pénzügyi bizottsági elnökké, *Pröhle Jenő* soproni liceumi tanárt pedig egyházkerületi levéltárossá választotta meg.

Egyesületi hirek

— **A Kisfaludy-Társaság Arany János-emlékvacsorája.** A *Kisfaludy-Társaság* október 22-én, szombaton este félkilenc órakor a Hungária-szállóban Arany János-emlékvacsorát rendez. Az ünnepi beszédet a *Franklin Társulat* által felajánlott serleggel *Angyal Dávid*, a társaság rendes tagja mondja.

— **A bőrgyógyászok nagygyülése.** A Magyar Dermatológiai Társulat *Nékám Lajos* elnöklésével *nagygyülést* tartott, amely *egybeesett tizéves jubiláris közgyülésével is. Neuber Ede* beszámolójában örömmel jelentette, hogy az antiveneriás bizottság évtizedes munkájával előkészitett törvény a népmegbetegedésekről *rövidesen a parlament elé kerül. Melczer Miklós* megállapitotta, hogy a bőrbetegségek közül nálunk az *eczéma* a legelterjedtebb; ennek oka a népesség eliparosodása. *Berde Károly* a bőrgyógyászat magyar népies vonatkozásait ismertette, *Török Lajos* pedig arról tartott előadást, hogyan viselkedik a bőr ismételt kémiai és erőművi ingerek hatása alatt. A tisztujitás során a távozó *Nékám Lajos* elnök helyére *Neuber Edőt*, *Huszmann József* főtitkár helyére pedig *Balla Istvánt* választották meg.

— **Ötvenéves lelkészi jubileum.** Jakab Áron nagypiriti református lelkipásztor, a pápai egyházmegye esperese betöltötte palástos egyházszolgálatának ötvenedik évét. Ez alkalomból az egyház és társadalom körelben szeretettel emlékeztek meg róla.

— **A Gárdonyi-Társaság Kölcsey-emlékünnepe.** Az *Országos Gárdonyi-Társaság Kölcsey Ferenc* halálának századik évfordulóján a *Pátria Klubban Simon Lajos* elnökségével emlékünnepet rendezett. *Kölcseyről Simon Lajos* elnök és dr. *Szacsvay József* tartott előadást, *Móra László* alkalmi ódát olvasott fel, a Himnuszt *Kerékgyártó Ilona* méltatta. *Erkel Ferencről Vörös József*, az amerikai magyar irodalomról pedig *Kemény György* amerikai (Detroit) iró és szerkesztő tartott előadást. Végül a közönség elénekelte a *Himnuszt*.

Szinházi és mozi hirek

* **Tutsek Piroska bécsi szereplései.** A bécsi állami operaházban a közeli hetekben több nagy szerepben lép fel *Tutsek Piroska*, Operaházunk drámai szopránja.

* **Hollywood legujabb „áldozatai".** Arra még nem volt példa, hogy Hollywood olyan frigyet bontott volna szét, amelynek egyik tagja — jelen esetben a férfi — nem is lakott soha huzamosabb ideig Kalifornia ege alatt. Már pedig most ez történik meg. A hölgy: *Annabella*, a bájos francia „világsztár". Férje: *Jean Murat*, ez a kellemes hősszerelmes. 1934-ben házasodtak össze, amikor *Murat* még keresettebb színész volt, mint most, *Annabellát* pedig egyáltalán nem ismerték Amerikában . . . Azóta fordult a kocka: Annabellát majdnem állandóan Hollywoodhoz köti munkája, mig férje Franciaországban dolgozik. Évenkint legfeljebb egy-egy szabadságon látták viszont egymást s igy nem csoda, ha végül egyikük sem volt elragadtatva ettől a házasélettől. S minthogy *Annabella* nem áldozhatta fel karrierjét a családi életnek, *Muratnak* pedig Hollywoodban nem volna sok keresnivalója, elhatározták, hogy *elválnak*, mégpedig *gyorsan*. Annabella még e hónapban visszautazik Amerikába, ahol uj nagy filmszerepek várnak rá.

* **Valentino és magyar partnernője.** A párizsi Figaro legujabb száma közli *Bánky Vilma* és *Rudolf Valentino* arcképét a Sheik fia cimü filmből. A filmnek uj hangos kiadását mutogatják a párizsi Etoile moziban.

* **Filmesek tiz parancsolata.** A párizsi Pour Vous közli a filmgyártók következő tiz parancsolatát: 1. Válassz jó cselekményt és vágjad össze ügyesen. 2. Színészeidet csak akkor válogasd, ha megvan a gázsijuk. 3. Nógasd a rendeződet, hogy ne veszits időt. 4. Ne irj alá csekket, amit nem honorálnak rögtön. 5. Pénzembereidet ugy őrizd, mint a szemedfényét. 6. Éles ollóval kurtitsd a szöveget. 7. Ragyogó jelzőkkel hizelegj a sztároknak. 8. Ugyanabban az időben ne kényeztess két statisztalányt. 9. A hangszórónál zsarnoki hangon ordits. 10. Szedd el a záptojásokat, ha a közönség fenyegető hangulatot árul el.

INSÉGADÓ ÉS ADÓINSÉG

IRTA HEGEDÜS LORÁNT

Tagadhatatlanul itt az ősz, lehullnak a lombok, szállnak a rőt levelek, érkeznek a szürkés fizetési meghagyások és adóintések.

Ugyanakkor mennél nagyobb a szél, annál több koldus várakozik a lépcsőgádorokban és tartja a markát adományért. Állitólag ők azok, akiket a főváros eltüntetett akkor, amidőn tavaly az egri norma cimén behozta a szegénygondozási járulékot. Nem követek el indiszkréciót, ha azt mondom, hogy többen vannak, mint valaha, rongyosabbak, mint bármikor és — ez talán az én külön tragédiám — midőn a multkor egy koldust tulrongyosnak találtam, ugyhogy már gazdagnak láttam szegénységében, egy pénzdarabot csusztattam a markába, mire ő azt visszaadta kezembe ezzel: „Kérem, én a detektiv vagyok."

Mindebből arra a következtetésre jutok, hogy végül mégis csak látni kellene azt, hogy a kolduskérdésnek másfél ével ezelőtt megindult fővárosi ügye hogyan áll, jobban mondva, hogy a sok inségadóból nem lesz-e lassanként a polgárok adóinsége. Először is tavaly óta nemcsak az történt velünk, a M. Kir. Adózók Rt. fővárosi osztályával, hogy ránkborult a nagy vagyonváltság és azonkivül minden héten ujabb légoltalmi berendezés költségeinek fedezésére szólitanak fel, hanem az is történt, hogy az ugynevezett inségadó, amely, mint a neve is mutatja, a megélni nem tudók eltartására volt szánva rendkivüli segélynek, a tavalyi 10 százalékról 40 százalékra emeltetett fel. Ez tehát rendkivül sulyos adó, már tudniillik azokra, akiket érint. Ezt méltóztassék mármost ugy érteni, hogy mi, budapestiek arra vagyunk kiszemelve, hogy az inségadó majdnem egész sulyával a fővárosnak és itt is a középosztálynak a nyakába zuhan. Az inségadó kivetéséről nincs ujabb adóstatisztikánk, mint az 1936. évi, ahol is azt mutatja be az állam, hogy az egész országban inségadó cimén befolyt 11 millió és ebből Budapest fizetett 7,681.000 pengőt. Ez más szóval azt jelenti, hogy mig Budapest az ország lakosságának 11 százalékát teszi, erre a 11 százalékra esik az inségadónak 70 százaléka, holott Budapest tényleg az egész ország nyomorát viseli akkor, midőn a vidéken megélni nem tudó néprétegek mind idemenekednek. Ugyanakkor a vidéki nagybirtok és egyéb vagyonok mentesülnek az inségadótól, ellenben mi fizetjük azt azért, hogy az országos nyomor enyhittessék.

Ez mind szép volna, ha megoldottunk volna valamit. Már pedig semmit nem oldottunk meg. Ezen az inségadón kivül tavaly óta önként felajánlottuk a szegénygondozási segélyt, amely — mint előre is figyelmeztettük a Pesti Hirlap hasábjain a főváros hatóságát — előbb-utóbb a dilettantizmus bűnében fog kimulni, mert hiszen elindult az adórendszer anélkül, hogy az bármilyen összefüggésben volna a fővárosi polgárok kiszemelt rétegének vagyoni viszonyával és anélkül, hogy azt előre beillesztették volna — ami a legfontosabb — a főváros által pótlékolt állami adórendszerbe. Ezért *„Baj a harmadik hatványon"* cimmel követeltük, hogy a főváros rendezze végleg ezt a kezdeményezést, mert a vége az lesz, hogy a koldusokat nem fogja eltartani, hanem éppen azokat, akik az inségadót és a nyomorenyhitő járulékot fizetik, még sulyosabb és még egyenlőtlenebb adóztatásnak teszi ki.

Ne értsen félre senki. A legnemesebbnek és legszükségesebbnek tartom a fővárosi koldusellátó akciót. Voltaképpen minden község azért alakul, hogy a szegényekről gondoskodjék és temetőt teremtsen. A többi mind későbbi dolog és ennélfogva ősköteleséggé a városnak a kolduskérdés rendezése. Nem is lehet azt mondani, hogy a főváros ezt a nagy feladatát valaha félreismerte volna. Maga dr. *Schuler Dezső* alpolgármester néhány év előtt *„A hatósági nyilt szegénygondozás Budapesten"* cimü könyvében lelkesen, emberszeretettel és gondosan mutatta be azt, hogy a főváros hányszor és milyen lendülettel látott hozzá, hogy a szegényügyet rendezze és mióta a kerületi előljáróságokat 1894-ben ujraszervezték és a központi szegénynyilvántartó hivatal felállittatott, milyen eredményeket ért el. Ezek szerint az inségesek létszáma hónaponként változva, százezer körül van; ezeknek az ellátásáról kéll gondoskodni. Azt is tudjuk, hogy a *Székesfővárosi Statisztikai Hivatal* a szellemi inségmunkások közül ezret szerződtetett és velük megcsinálta az inségmunka kataszterét.

Mindebből az következik, hogy ezt a reformot szervesen csak akkor lehet befejezni, ha nem maradunk félmunkánál, még kevésbé a polgárok egyoldalu megterheléséné!. Nem nehéz megjósolni, hogy a fővárosi polgárokra most rázudult különféle terhek hatása alatt a szegénygondozás céljára önként felajánlott adományok teljesen meg fognak szünni, vagy helyesebben, csak a leglelkesebb polgárok fogják azt fizetni. A többiek, valószinüleg a vagyonosabbak egy része, vissza fog vonulni és akkor megint itt leszünk rendszertelenségben és a koldusügy rendezése nélkül. Az idő nem vár. Nem halaszthatjuk el a rendezést, mindenekelőtt a fővárosi inségjáruléknak az állami adórendszerbe való beillesztését és ugyanakkor az inségjárulékok egységesitését. Mert ha ezzel tétovázunk, nemcsak a koldusok száma fog nagy szégyenünkre megszaporodni, hanem az inségadót követni fogja az adóinség.

Sporthirek

Három hónap alatt Hollandiából Batáviába motorkerékpáron. Juliusban indult el Amsterdamból két fiatal hollandi motorkerékpárversenyző, hogy Európán és Ázsián keresztül, szárazföldi uton közelitsék meg Hollandia keleti gyarmatait. Az utvonalat *Amsterdamból* kiindulva *Német- és Magyarországon, a Balkánon, Törökországon, Perzsián, Afganisztánon, Elő-Indián* keresztül jutottak el *Szumátrába* és *Jávába*. A kiváló sportteljesitmény értékét növeli, hogy a versenyzők egészen kicsi, mindössze 98 kcm-es, kétütemü motorokkal tették meg a közel 14.000 kilométeres utat.

Közel 150 kilométeres sebesség, 500 kcm-es kompresszorral fölszerelt gépkocsival. Az egyik olasz automobilgyár félliter hengerürtartalmu, kompresszorral fölszerelt gépkocsijával tiz mérföld távon 146.696 kilométeres sebességet ért el, mig a monzai körpályán egy óra alatt 138.438 kilométert futottak be. Ugyanezen a pályán 3 órai szakadatlan üzem után 133.555 kilométer volt az óránkénti átlagsebesség.

Bajtársi találkozó

A volt szabadkai 86. gyalogezred egykori tisztjei, altisztjei és legénysége vasárnap Budapesten ezredünnepséget rendeznek. A hősök emlékére a belvárosi Piaristakápolnában (Piarista-utca 1.) istentiszteletet tartanak, utána a *Belvárosi Polgári Kör* helyiségében (Eskü-tér 8) ezredgyülés lesz, amelyet társasebéd követ.

Előadások és felolvasások

Hétfő

Tanitóképző Intézeti Tanárok Országos Egyesülete Damjanich-utca 43.) Barabás Endre: „Az elszakitott magyarsággal való kulturkapcsolatok." (5)

Tudományos Akadémia II. osztályában Irk Albert: „Schopenhauer jogfilizófiája." (5)

Hétfői Társaság (Royal-szálló vitéz Tasnády Szücs And-rás: „A Felvidék a magyar törekvések tükrében." (½9)

Szabad Egyetem (Muzeum-körut 6—8.) dr. Baktay Ervin: India művelődésének története." Vetitett képekkel. — Dr. Kampis Antal: „Művészeti stilusok." Vetitett képekkel. — Dr. Gáspár János: „Házasság és háztartás választás." — Dr. Vermes Miklós: „Mécstől a neoncsőig." (½7)

Iskolai találkozó

A VI. ker. Felső Kereskedelmi Iskola (Nagymező-u. és Izabella-u.) Volt Tanitványainak Egyesülete összejöveteleit minden héten kedden este 9 órakor tartja a Savoy-kávéház (Mussolini-tér) emeleti külön helyiségében.

Különfélék

— **Az erzsébetvárosi postapalota bokrétaünnepélye.** Az ez év februárja óta épülő postapalota, amely a Dob-utca, Hársfa-utca és Csengery-utca hármas frontján terül el, *az ország egyik legnagyobb épülete lesz*. Az Erzsébet-telefonközpont, a Budapesti Postaigazgatóság és egy nagy postahivatal nyer majd benne elhelyezést. A kőművesmunka *most érkezett el a legmagasabb pontra*. Az ez alkalomból megrendezett bokrétaünnepélyen az iparügyi miniszter képviseletében *Bernáth Győző* miniszteri osztályfőnök, a postavezérigazgatóság részéről *Véghelyi Dezső* vezérigazgatóhelyettes és *Aigner Dezső* műszaki főigazgató jelent meg. Ott voltak még *Zielinszky Tibor* kerületi előljáró a VII. kerület mérnöki karával, *Papp József*, az IPOK elnöke és a tervező mérnökök. A *Himnusz* eléneklése után *Véghelyi Dezső* ünnepi beszédet mondott, amelyre az épület udvarán összegyült munkások nevében *Balla András* munkavezető válaszolt. A postavezérigazgatóság az ünnepség örömére a munkásokat *külön jutalomban* részesitette.

— **Adományok a Felvidékiek részére.** A Felvidéki Egyesületek Szövetségéhez a felvidéki menekültek segélyezésére és zászlók céljaira Jászapáti község 225 pengőt, a Keresztényszocialista Magántisztviselők Egyesülete 25 P 60 f, a Magyar Papiripar 1000 P, a Bercsényi-tüzérezred nemzetes asszonyai 115 P, vitéz Irsay Jánosné 10 P, özv. Kőszeghy Béláné 2 P, Fodor tanár 10 P, Bedics Mária 2 P, dr. Balthazár Zoltánné 50 P-t és vitéz Solth Imre alezredes 9 P-t küldtek be.

— **Felfüggesztették a bevándorlást Uruguayba.** Uruguay köztársaság budapesti főkonzulátusa közli, hogy a köztársaság területére a legujabb rendelet értelmében a **bevándorlást a rendelet visszavonásáig felfüggesztették.**

— **Grősz püspök a vakok között.** Grősz József püspök, a szombathelyi egyházmegye apostoli kormányzója, dr. *Szendy László* esperes, dr. *Galambos Miklós* püspöki titkár és dr. *Sághy Elek* segédtanfelügyelő kíséretében felkereste székvárosában a vakok intézetét, ahol *Joó Sándor* igazgató a tanári és oktatói kar élén fogadta a püspököt. A főpásztor először a vakok kitünő tanulmányi eredményét és elméleti tudását bemutató előadáson vett részt, majd teremről-teremre tekintette meg az ipari felkészültségeket, elbeszélgetvén a szorgalmas kezü vakokkal. Másfélórás látogatás után az őszinte elismerés és köszönet kifejezésével hagyta el Grősz püspök az intézetet.

— **Szükebbkörü uj pályázatot hirdetnek a budapesti Luther-szoborra.** A budapesti Luther-szobor pályázatára beérkezett hetvennégy szobrászművet a végrehajtó-bizottság dr. *Raffay Sándor* püspök elnöklésével most bírálta el. A bizottságban résztvett *Thulin Oszkár*, a wittenbergi Luther-Csarnok mütörténész igazgatója is. Hosszabb megbeszélés után ugy határoztak, hogy ezuttal nem adják ki sem a végleges megbizást, sem a pályadijakat. Nyolc pályázó: *Borbereki Kovács Zoltán, Gádi (Kaizer) Lajos, Grandtner Jenő, Horvay János, Kéviczky Hugó, Lux Elek, Pásztor János* és vitéz *Székely Károly* egyenként ötszáz pengős tiszteletdijat kapott s a felsorolt művészeket egyuttal szükebbkörü pályázatra hivták meg. „Hamis pátosz nélküli" Luthert kiván a bizottság a pályázóktól, olyan legyen a szobor, hogy a legegyszerübb ember is azonnal megismerje. A nyolc művész közül egyik kapja a megbizást, 1500 pengőt a második, 1000 pengőt a harmadik dijazott.

— **Felhivás a volt felvidéki ezredek bajtársi körében.** Vitéz *Rátvay Imre* ny. tábornok felkéri a volt felvidéki honvéd- és cs. és kir. ezredek bajtársi körének elnökét és titkárát, hogy október 18-án, kedden este hat órakor a TESz tanácstermében (Szabadság-tér 16.) jelenjenek meg.

— **Ügyvédi hir.** Dr. *Vásárhelyi Ferenc* és dr. *Máltás Tibor* ügyvédek irodájukat Budapest V., Wekerle Sándor-utca 19. szám alól V., Pozsonyi-ut 20. szám alá helyezték át. Telefon: 292—066.

— **Ingyenes olasznyelvi tanfolyamok nyiltak meg az** olasz királyi követség védnöksége és a Budapesti Olasz Kulturintézet (Instituto Italiano di Cultura) igazgatása alatt. Az igazgatóság a beiratkozások határidejét október végéig meghosszabbitotta. A kezdő, közép és haladó fokozatokra, továbbá a nyelvtani és forditási gyakorlatokra kiterjedő tanfolyamokon a tanitás októbertől májusig, délutánonként 5 és 9 óra között történik a város minden kerületében levő állami és fővárosi iskolák tantermeiben. Tandij nincs, beiratási dij félévenként öt pengő. Beiratkozás és óraválasztás az Instituto helyiségében (Eskü-ut 6. 388—128). Kiváló előmenetelt tanusító hallgatók jutalomban, illetőleg tanulmányi ösztöndijban részesülnek.

— **Tata és Tóváros egyesitése.** A belügyminiszter elrendelte a *Komárom* és *Esztergom* közigazgatásilag egyelőre egyesitett vármegyékbe bekebelezett *Tata* és *Tóváros* községek egyesitését. Az egyesitett község jellege nagyközség, ideiglenes neve: *Tatatóváros*. Az egyesités keresztülvitele megtörtént.

— **Az Országos Magyar Szépművészeti Muzeumban és az Uj Magyar Képtárban** a téli nyitási rend lépett életbe. E szerint a gyüjtemények naponta reggel 10 órától kezdve 3/4 2 óráig vannak nyitva. Belépődij 40 fillér. Vasárnap reggel 10 órától 11 óráig a belépés dijtalan.

— **Irredenta emlékművé képezték ki a szanyi iskola bejáratát.** Kokas Kálmán igazgató-tanító kezdeményezésére a szanyi tanitótestület az iskola belső bejáratát irredenta emlékművé képeztette ki. Az emlékművet, amely a falba épitve a magyar hajnalhasadást szimbolizálja a turulmadárral, kettős kereszttel és hármas halommal, *Willmann József* szanyi szobrász készitette. Az emlékművön láthatók Nagy-Magyarország és az elszakitott országrészek konturjai is. A leleplezéskor az ünnepi beszédet *Polgár Aladár* kerületi esperes mondotta.

— **A Műcsarnok a Felvidékért.** A Műcsarnok október 30-án megnyiló őszi tárlatának keretében külön termeket szentelnek azoknak az elhunyt, régi kiváló magyar festőknek, akik a Felvidéken születtek, illetve akiknek művészetében ez az ezeréves országrészünk hivatott megörökitésre talált. A Tátra, a Szepesség, a Felső-Dunavidék és a Ruszinföld tájképi szépségei, a Felvidék népének élete, az ottani városok festői részletei, a bányász- és pásztorélet érdekességei, a Felvidék történelmének hősei és eseményei szólalnak meg majd a Műcsarnok falain ezen a kiállitáson, amelynek *Mányoky Ádám* hires Rákóczi-portréját ábrázoló plakátja rövidesen megjelenik a főváros utcáin. Az őszi tárlatnak ezt a retrospektiv részét dr. *Csánky Dénes*, a Szépművészeti Muzeum főigazgatója válogatja össze és rendezi el. A régi nagy mesterek sorában képviselve lesz a kiállitáson Munkácsy Mihály, Szinyei-Merse Pál, Mednyánszky László, Markó Károly, Ligeti Antal, Skuteczky Döme, Hollósy Simon, Kelety Gusztáv, Telepy Károly, Greguss János és Imre, az ujabbak között Karlovszky Bertalan, Katona Nándor, Zemplényi Tivadar, Balló Ede, Perlmutter Izsák és mások.

— **Főzőtanfolyam.** A Katolikus Háziasszonyok Országos Szövetségének székházában (VIII., Mária-utca 7.) hétfőn kezdő hölgyek részére főzőtanfolyam nyilik. A növendékek megtanulhatják a finom ételek, előételek elkészitését, az izléses teritést és a tálalás művészetét. Érdeklődőket a szövetség vezetősége szivesen lát.

— **Magyar-olasz iskola nyilik meg Milánóban.** Milánóból jelentik: Négy évvel ezelőtt a *Julián Iskolaegyesület* a magyar kormány hozzájárulásával *Milánóban* magyar tanfolyamot szervezett. E tanfolyamnak az első tanévben alig harminc, a mult tanévben pedig kétszázharminchét növendéke volt. Közülük kétszáz olasz. Ez a körülmény arra késztette ugy a magyar, mint az olasz hatóságokat, hogy az iskolát, a budapesti kir. olasz iskola mintájára, rendes, mindennapi iskolává szervezzék át. A tanitás egyenlő arányban történik magyar és olasz nyelven. Az iskola hivatalos elnevezése: *Magyar-Olasz Iskola*. Akik ebben az iskolában tanulnak, államérvényes bizonyitványt kapnak, s tanulmányaikat tetszés szerint ugy magyar, mint olasz iskolákban folytathatják. A tanitás ingyenes. Az iskola céljainak megfelelő villát bérelt a város központján. (Via Donizetti 35. szám). Olaszország területén az 1938/39. tanév október 17-én kezdődik. Ugyanakkor lesz az ujonnan átszervezett iskola ünnepies felavatása is.

UJ KÖNYVEK

Az ősi küldött

Tormay Cécile regénytrilogiája

Vannak könyvek, amelyek hozzánőnek egy nemzet sorsához, életéhez. Ezek közül a ritka irodalmi alkotások közül való *Tormay Cécile* háromkötetes regénye, *Az ősi küldött*. Amikor néhány évvel ezelőtt először találkozott vele a magyar közönség, ösztönszerüen megérezte, hogy ez a három kötet több mint könyv, sőt több mint irodalom: már-már nemzeti tett.

Most, hogy *Singer és Wolfnerék* pompás, uj köntösben nyujtják át a közönségnek *Az ősi küldött* trilógiáját, ámulva érzi az olvasó: ez a regény, ha első megjelenésének idején csak időszerü volt, ma több ennél: sorsszerü. A nemzet sorsa nőtt a könyvhöz, vagy a könyv emelkedett fel a nemzet sorsához, — ki tudná megmondani?

Ezekben a történelmi napokban, amikor a magyarság megint ott áll sorsának választómesgyéjén, amikor a Csallóköz regés szigete ugy uszik a magyar álmok és vágyak vizein, mint valami igézetes és igéretes hajó, sokszorosan belénkdöbben annak a csallóközi magyar lovagnak, Ungnak története, akiben Tormay Cécile csodálatosan lobogó képzelete a magyarság lelkét testesiti meg. A tatárjárás korának ez az ifju vitéze az ősmagyar álmokat álmodja vissza abban a korban, amely még alig szakadt el a Kelettől és alig találta meg az utat a Nyugat felé. Az ősi istenek, az ősi szabadság és az „uj" Isten, Krisztus üdvözitő bilincsei között tévelyeg ez a szilaj és féktelen lélek, amely nem is tudja, hogy nemes ősi fajtájának utját keresi a világban, amikor a maga lelki küzdelmeit vivja. És a végén megtalálja az egyedüli igaz utat, ugy a magáét, mint azét a nemzetét, amelynek megtestesülése, a magyarságét, megtalálja az igazi, a krisztusi kereszténységben, amely győzedelmeskedik a pogányság felett.

Ma, amikor a magyarság Ung vitéze ismét vajudón vivja harcát, magárahagyottan Kelet és Nyugat között, ez a regény olyan, mint a tévelygők csillaga a pusztaságban, — Szent István évében Szent István Magyarországa felé mutat sugárzó fénye.

Tormay Cécile lelkének minden magyar lángolását belesüritette ebbe a fenséges tanulságu könyvbe, amelynek azonban nemcsak mondanivalója márványkeménységü, mint az örökkévalóság, hanem stilusa is csupa tömör zengés, suly, látnoki és láttató erejében lenyügöző és megrázó szépségü.

A harmadik rész közepe táján néhány dőltbetüs mondat jelzi, hogy ezeknél a soroknál örökre kiesett a toll az irónő kezéből.

A regény mégis befejeződik, de az olvasó itt pillanatra tegye le a könyvet és tekintsen a nagy irónő eltávozott alakja után, hálásan, amiért ennyi szépséggel ajándékozta meg. (—s.)

A varsói „Lengyel—Magyar Báthory Társaság"-nak *Stella Olgierd* szerkesztésében lengyel nyelven megjelenő folyóirata, a *„Przeglad Polsko—Wegierski"* októberi számában számos magyar vonatkozásu cikket hoz bőséges és szép illusztrációkkal. A főbb közlemények: Szent István, a magyarok királya — *Olgierdtől*, Visszaemlékezés báró Nyári Albertre — *Pietrzykowskitól*, A magyar puszta élete — *Kibédytől*, A lengyel-magyar barátság emlékművei, Vasárnap Bujákon, és sok egyéb kisebb cikk. E folyóirat is egyik bizonyitéka a lengyelek meleg érdeklődésének minden magyar ügy iránt.

— **Sonkoly István: Péterfy Jenő, mint mübiráló.** Az 1899-ben tragikusan elhunyt kiváló esztétikus, irodalomtörténész, kritikus iránt mindjobban fokozódó érdeklődést észlelhetünk. *Sonkoly István* könyve nagy szeretettel, s alapossággal foglalkozik Péterfy kritikusi működésével. Nem időrendben, hanem csoportokba tagoltan tárgyalja Péterfy kritikusi pályáját, külön-külön részletezve szini-, zenei, müforditásokról szóló stb. bírálatait. Minden adatot feldolgoz, mely Péterfyre vonatkozik. Tömör stilusa, helyesen rávilágitó megfigyelései növelik a könyv értékét.

A barát, meg a komédiás. Vagy ötven novella egy kötetben, változatos tárgyu, egész sereg élő alakot, valószerü esetet fölvonultató elbeszélések. Az iró, *Kerecsényi Antal*, az alkotás könnyed, szaporaságát szerencsésen párositja a művészi igényességgel. Novellái szinte kivétel nélkül, formásan és lelkesen, közvetlen hangon megirt darabok. Embereit éles szemmel figyeli meg, leirással és beszéltetéssel találóan jellemzi. Kevés, de jól megválasztott vonással tiszta profilokat rajzol és természetes légkört tud teremteni köréjük komoly és vidám tárgyu, vagy hangu novellák kellemesen váltakoznak. Elbeszélő irodalmunk gazdag termésében figyelmet kelt és komoly könyvsikerre számithat Kerecsényi elvezetes novellagyüjteménye. *Stadium* kiadása.

— **Kundt Ernő: Anglicizmusok.** Dr. Kundt Ernő, a közgazdasági egyetem kiváló angol tanára, kitünő, az angol nyelvet tanulók számára nélkülözhetetlen kézikönyvet tett közzé ezen a cimen. Kundt Ernő munkájának célja az angol nyelv tanulásának megkönnyitése. Magyarországon ma sokan tanulják az angol nyelvet, amelyet ma a földkerekségen kétszázmillió ember beszél. És sokakat félrevezet az, hogy ennek a grammatikája aránylag könnyü és egyszerü. Az angol nyelvet tanulók csak akkor torpannak meg egyszerre, amikor az angolos kifejezéseknek — az anglicizmusoknak — áthághatatlan akadályához értek. Az anglicizmusok nélkül sem az intelligens angol beszédét, sem az irodalmi, sem a tudományos nyelvet nem értjük meg. Kundt Ernő 225 oldalra terjedő könyve ezen a nehézségen akar segiteni és valóban segit is. Nélkülözhetetlen azok számára, akik alaposan el akarják sajátitani a világ egyik legelső kulturnemzetének nyelvét.

— **Potemkin. G. Szolovejcsik történeti regénye.** A *„Potemkin falvakról"* mindenki hallott. Mindenki ismeri a mesét, hogy egy orosz államférfi Katalin cárnő egyik szemleutja alkalmából ugy igyekezett ellepleznі a mindenfelé látható nyomort, szegénységet, hogy az igazi faluk elé szép, festett kulisszákból tiszta, rendes falvakat rögtönöztetett. A cárnő aztán csak ezeket a „Potemkin falvakat" látta a szomoru valóság helyett. Potemkin mint világraszóló csaló lett hiressé a köztudatban. *G. Szolovejcsik* izgalmasan érdekes regénye most kissé mögé néz ennek a történelmi mesének. Az életrajziró akkor nyujt számunkra a legtöbbet, ha hőse életét, jellemét korának szines egészébe beállitva mutatja meg. Ez a Potemkin-regény is az orosz történelem egyik legérdekesebb korszakának széles, nagystilü rajza. *II. Katalin cárnő* és *Potemkin herceg* szerelmének szines elbeszélése. Szolovejcsik kitünő lélekrajzot ad Potemkinről is, és a cárnőről is. Katalin józan, rendszerető és erős akaratu asszony volt, Potemkin viszont „megtestesitője volt a féktelen, kiegyensulyozatlan orosz léleknek. Mint valami inga, szállt egyre a végletek között. Lázas tevékenység után hirtelen komor melankoliába süllyedt, ilyenkor a legkisebb erőfeszitésre se tudta magát rászánni". Az orosz iró mindenképpen figyelemreméltó művét Kosáryné Réz Lola forditotta magyarra. (Singer és Wolfner kiadása.)

Ahol talaj nélkül virulnak a növények

San Francisco, október. Talaj nélkül termeszteni virágokat és konyhakerti növényeket: majdnem olyan képtelenül hangzik, mint lombikban embert gyártani. Ez a régi aranycsinálók gyermeteg ábrándja volt, de amaz a mai vegyi tudomány *megvalósult csodája*. Annyira megvalósult, hogy Kaliforniában már vagy *féltucat gazdaságon kisérleteznek vele komolyan.*

Voltaképpen arról van szó, hogy ujabb jelentős állomáshoz ért a harc, amit az ember ősidők óta viv a természettel a maga függetlenségéért. Haszonnövényeinek termesztésében eleinte teljesen az évszakok változásától és az időjárás szeszélyeitől függött. Aztán a melegágyak, az üvegházak feltalálásával megtanulta, hogyan lehet növényeket termeszteni *tavasz és nyár nélkül*, hogyan késztethet virulásra forróövi virágcsodákat az igazi dzsungel tikkasztó, forró levegője nélkül. Az üvegházi termesztés jórészben fütési kérdés és ahol kellő tér és elegendő s olcsó hőenergia kinálkozik, a legzordabb, leghidegebb éghajlat alá is oda lehet varázsolni a trópusok minden növényi csodáját. Igy tervezik például most már teljes komolysággal, hogy Izlandon a sziget hőforrásainak vizével roppant melegházakat fütenek majd s ezekben akár *ananászt és banánt is termeszthetnek*. Nagyszerü tudományos diadal lenne ez, akkor is, ha az izlandi banán talán nem versenyezhet majd mindenben a nyugatindiaival, meg a középamerikaival.

A mérsékelt égöv ilyenkor ősszel és télen, nagyon fukaron bánik a napsugárral. Az ember tehát rájött, miképpen pótolhatja a *hiányzó napsugarat* is. Éjjelente hatalmas villamos ivlámpák ragyognak fel most már számos kertészetben és tündéri kristálypalotákká változtatják a nagy virágházakat. A tudósok azt is felfedezték, hogy a *piros fény igen hathatósan mozditja elő a növényi fejlődést* s ettől kezdve neoncsövek tüzkigyója ontotta szines sugarait a fiatal palántákra. Fényen kivül, másféle hajtatási eszközökkel is próbálkoztak. Füsttel, széndioxiddal, etilénnel és más gázakkal telitették az ültetvények feletti levegőt; még szaporaváltakozásu árammal is kisérletet tettek. A buvárkodások egy része szerencsével járt (például gyümölcsöket sikerült érlelni bizonyos gázak segitségével), más része csütörtököt mondott, de a munka lankadatlanul folyik és az eredmények állandóan gyarapodnak. Ez pedig annyit jelent, hogy az ember egyre kevésbé szorul kertészkedési tevékenységében a természet jóindulatára.

A legujabb lépés ezen a téren a *„soilless farming"*, a talajnélküli gazdálkodás. Elméleti alapjai ennek is már évtizedekre nyúlnak vissza. Nem egy országban, s természetesen az Egyesült Államokban is, gondolkoztak azon, nem lehetne-e valamikép a *természetes talajt vegyi összetételü, mesterséges talajjal pótolni*. Hiszen csak arról van szó, hogy a növény gyökerei ebben a „müföldben", megfelelő nedvesség kisértében, *mgtalálják ugyanazokat a tápláló sókat, amiket a jóltermő anyaföld nyujt nékik*. Igaz, hogy a gyakorlati kivitel korántsem bizonyult olyan egyszerünek, mint ahogy azt elméletben elképzelték. A növény és a talaj kölcsönviszonya a növény életének legbonyolultabb folyamatai közé tartozik. Most azonban — ha egyelőre csak kisérleti jellegüen is — mégis sikerült a kérdést megoldani. Nagy tartályokban helyezik el a „müföldet": különböző sóknak és más anyagoknak vegyészek által megállapitott összetételü, melegitett oldatát; abban csiráztatják ki a magokat és nevelik a fiatal hajtásokat. A gyökerek fekete föld helyett, áttetsző folyadékba nyúlnak és alig lehet utópisztikusabb képet elképzelni, mint ezt a zsendülő, veteményeskertet, *mely alól hiányzik az — anyaföld*. Minthogy a tudósok egyébként pontosan betartják a természeti feltételeket, a növények gyorsan fejlődnek, a termés dús és „aratás" után rendszerint nyomban ujra vethetnek. Az Illinois-állambeli *Evanstonban*, egy gyár már készen árusitja azokat a vegyi készleteket, melyek segitségével bárki otthonában kipróbálhatja a „talajnélküli kertészkedést". Komoly gyakorlati alkalmazásáról persze egyelőre *nem lehet szó*, bár a San Franciscóból induló csendesóceáni légijárat egyik közbenső állomásán, a kis *Wake*-szigetcsoporton, ezzel is megpróbálkoztak. Hogy a nagy vizsivatag másik oldaláról érkező óriásrepülőgépek utasai friss főzelékhez juthassanak, kellő nagyságu tartályokban „földnélküli farmot" rendeztek be s ezen május első harmadában 15 kg. paradicsomot, 9 kg. salátát, számos egyéb főzelékfajtát és 20 kg. kukoricát termesztettek. Gazdasági termelő persze nem sokra menne ekkora „gyakorlati" eredménnyel, hiszen az egésznek inkább játékszer jellege van. De a vegyészek ezt is biztató kezdetnek tekintik s szerintük a jövő mezőgazdasága nagy arányokban rendez be majd ilyen *„vegyi kerteket"* és *„mü-termőföldeket"* és számos esetben pótolni fogja velük az anyaföldet, mint ahogy ma a napot pótolja mesterséges hő- és fényforrásokkal.

Kevitzky Hugo

K

— **A Luther-szobor második pályázata is eredménytelen.** Luther Márton budapesti szobra nehezen születik meg. Az októberben lejárt pályázat művészei közül a szoborbizottság nyolcat szükebb pályázatra hívott meg. A nyolc szobrász: ~~Borbereki Kovács Zoltán, Aboúvi Grandtner Jenő~~, Horvay János, Lux Elek, Pásztor János, P. Farkas Béla, Székely Károly és Kevitzky Hugó volt. Újabb pályamunkáik sorsáról szerdán délelőtt döntött a Luther-szoborbizottság a fasori evangélikus gimnázium dísztermében. Az eredmény az lett, hogy a megbízást ezúttal sem adták ki, hanem ismételt pályázásra szólították fel három művészt: *Borberekit, Horvayt* és *Luxot*.

Ujság

1939 Febr. 2.

Keviczky Hugó

Pánlos János „a Búcsúz Zodás" c. szobrát nagy sikerrel kiállítja el 5 hónap alatt. Pántoranyira meg volt elégedve K. munkájával h. még 3 hónapig tartotta és foglalkoztatta. Kifaragtatta vele „Engelgés" c. szobrát.

Kiss Lajos, Vásárhely művészélet
Bp. 1957.

MDK

Keviczky Hugó

Sielő, szobor

Thaly Kálmán képmása, gipsz domb.

Jankó János képmása, gipsz "

Fővy. Képtár háborus veszteségeinek jegyzéke
Bp. 1952.

MDK

Keviczky Hugó

Menyecske, br.szobor

Főv. Képtár háborus veszteségeinek jegyzéke
Bp. 1952.

Keviczky Hugo szobrászművész

1879-ben Nagyhalmon szül. Az Iparm. Isk.
1897-1909-ig id. Mátrai Lajos tanítványa.
1907-től ziálcilő művész. Faragva tőbl,
épületplasztikáket, síremlékeket, tőrkési
szobr. kénilett. (Jessedik Sámuel, márv. 1942,
Szarvas; I. világh. emlékmű, kő, 1938, Ludány;
1911-1944 között dolg. a szárados
úti m. telepen.

Szárados úti művésztelep ziálcilása. Arat.
ösmeáll. Csap Erzsébet, Elischer Brigitta,
Bp. 1965

18.

M.D.K.

Keviczky Hugó

"Király Ernő plakettja" cimmel a lap bemutatja a müvészről készitett plakettjét.

Törzs Jenő és Réthei Márton plakettjét készíti a müvész, mint a "Hirek mindenfelől" c. rovat közli.

Szinház és Divat, Bp. 1918. ápr. 28. III. évf
17. sz. 11. lap
47. "

Keviczky Hugó (1879-)

Sielő.
Szobor.

Thaly Kálmán képmása.
Dombormű tondó. Gipsz. Sign.

Jankó János képmása.
Dombormű tondó. Gipsz. Sign.

Menyecske.
Szobor. Bronz. Sign.

A Fővárosi Képtár háborus veszteségeinek jegyzéke
Budapest 1952.

Keviczky Hugo

Művével szerepel a Műcsarnok

Téli Tárlatán.

P. H. 929. XII. 24.

Keviczky Hugó

Szerepelt a művészcsoportok műcsarnoki kiállításán.

PH. 1931. II. 22.

Keviczky Hugó

"Várady Jenő és Várady Jenőné"-ről készitett két portréja a Képzőm.Társ. tav. tárlatán.

N.U.932.IV.24.

Keviczky Hugó

"Várady Jenő és Várady Jenőné"-ről készitett két pertréja a Képzőm.Társ. tav. tárlatán.

N.U.932.IV.24.

Keviczky Hugó

Szerepelt a Műcsarnok tav. tárlatán.

E.K.932.IV.24.

Kovlosky Hugh

Emergency & Midwestern Gas. Terminals.

E.K.'32.IV.24.

Keviczky Hugó

szobrása

Képzőművészeti Társulat jubileumi kiállitása - a Műcsarnokban - szoborral szerepel.

Két kitünő dombormivü arcmása Hoitsy Pálról és Thaly Kálmánról.

Pesti Hirlap
1930.XII.20.

Keviczky Hugó

MDK

Madách Imre, gipsz

Műcsarnok 1943 Téli kiállitás

Keviczky Hugó

Két arcképe, a Képzőm.Társ. tav. tárlatán.

P.H.932.IV.24.

Keviczky Hugó

Két arcképe, a Képzőm.Társ. tav. tárlatán.

P.H.032.IV.24.

dolt a kataklizma okára, csak a sötét kegyetlenséget látta, a mit homályosan összefüggésbe hozott ennek a komor hét évnek minden szerencsétlenségével. Zavaros képek vonultak át előtte. Állandóan maga előtt látta övéit úgy, a hogy előző este elhagyta őket. Azután a nyugodt árnyékokat egyszerre megnevezhetetlen borzalom ragadta el . . . A föld megnyílt . . . Látta, a mint eltűnnek. A rémület ült arczukra és egyre annak a nevét kiáltozták, a kibe bizalmukat helyezték és a ki talán épen haláluk órájában gondolta azt, hogy legyőzte a Végzetet . . .

Mikor végül rendezni tudta gondolatait, az Utolsó Ember megkísérelte elképzelni a katasztrófát. Újabb földrengés okozta volna? Nem! Egyetlen szeizmográf sem jelezte a legkisebb háborgást sem. Különben is, az oázis néhány holdján kívül, csupán a körülzárt földet sujtotta a szerencsétlenség. Az eseményt belső okok szülhették: az alátámasztott talaj beszakadt. Így a katasztrófa, mely rombadöntötte az utolsó reményt, nem a természet nagy vonaglása volt, hanem csak egy kisebbfajta baleset a szegény, eltemetett lények rovására.

Targ mégis ugyanazt a kozmikus akaratot vélte benne látni, a mely halálraitélte az oázisokat . . .

Fájdalma nem hagyta tétlenül. Megvizsgálta a romokat. Azokon bizony nyoma sem maradt az ember munkájának. Energiafejlesztők, mezőgazdasági eszközök, ásó-, fúró- és zúzógépek, léghajók, motorok, házak egyetlen alaktalan szikla- és kőtömegben tűntek el. Hol voltak eltemetve Eré és gyermekei? A számítások csak fölszínes és talán tévútra vezető megközelítést engedtek: vaktában kellett cselekedni. (Vége következik).

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Menekülés szibériai fogságból. *Bokor Ervin* tartalékos főhadnagy még 1914. év novemberében, Szinnánál került orosz hadifogságba s hosszú időt töltött különböző fogolytáborokban, mind keletebbre kerülve Szibériában. Az egész idő alatt egy társával a szökésről elmélkedett, ezért igyekeztek mind keletebbre, a kínai határhoz minél közelebb kerülni. Végre aztán sok előkészület után, nagy vakmerőséggel és ügyességgel sikerült nekik a szökés, átjutottak Kínába, onnan Japánba s Anglián keresztül álnévvel, hamis útlevéllel haza. 1916 pünkösdjén már otthon is voltak. Hadifogságát és kalandos szökését írta meg egy testes könyvben, a mely most jelent meg. A legérdekesebb könyv ez, a mit a hadifogságról, a hadifoglyok életéről irtak, a különböző fogolytáborok élete, a mely minden egyhangúsága mellett is minden táborban a benne élők s az őrző személyzet egyénisége szerint más és más, plasztikusan elevenedik meg benne, az érdekes és jellemző alakok, magyar és német tisztek, orosz fogolytábor-parancsnokok, őrkatonák egész serege vonul föl, mind megannyi tipikus alak, a hadifoglyok apró örömei, szórakozásai, kis társadalmuk egész berendezkedése, az az egészen sajátságos világ, a melyet a nagy háború alkotott meg a maga képére, a háttérben pedig a végtelen, havas szibériai puszta perspektivája, a civilizációtól elzárt életével; mindez, mint csupa érdekes és új motivum tünik fel a könyvben, olyan embernek előadásában, a kiben megvan a fölényes szemlélet és a dolgokat világosan megfigyelő okosság adománya s a ki igen jól tud írni, egyszerűen, világosan, plasztikusan, érzelgés és affektáczió nélkül, mégis férfias megilletődéssel ott, a hol erre alkalom van. A könyv másik része sokszor olyan benyomást tesz, mint egy Verne-regény, a hajón-utazás, rejtőzködve, ellenséges környezetben a hajón feltünő különös alakok, az olvasó meg nem lankadó érdeklődéssel olvassa. A kik maguk hadifogságban voltak, azok a maguk életének képét találják benne, a kiknek hozzátartozóik járták meg vagy járják még most is Szibériát, azoknak mindennemű érdeklődését kielégíti a könyv, a mely a világháború egyik legkülönösebb részének mintegy irodalmi formába foglalt monografiája. Az 520 lapra terjedő testes könyvet a Franklin-társulat adta ki; ára 26 korona.

Jean Cristophe. Romain Rolland nagyszabású regénysorozata most jelenik meg magyarul. A tiz önálló, de mégis szorosan összefüggő regényből álló sorozatnak egyelőre az első két kötetét kapjuk magyarul: *A hajnal* czíműt, melyet dr. *Zolnai Béla*, a *Virradat* czíműt pedig *Aranyossy Pál* fordította.

HALÁLOZÁSOK.

Elhunytak a közeli napokban: *Weimess Gyula* nyug. államvasuti főmérnök, nyolczvannégyéves korában, Budapesten. — *Németh Pál* nyug. posta- és távírófelügyelő 76 éves korában Pomázon. — *Komlódy Gyula* fővárosi tanácsjegyző 67 éves korában. Budapesten. — *Deák Géza* fővárosi nyugalmazott I. oszt. számtanácsos 67 éves korában. — *Pokorny Károly* főmérnök 67 éves korában, Győrött. — *Probsztner Ágost* nyug. Máv. főfelügyelő, 64 éves korában, Budapesten. — *Pálos Géza* dr. szabadkai biró Budapesten. — *Viski Lator István* földbirtokos főerdőmérnök. — Galondai *Bartóffy Lajos* földbirtokos, Ungvármegye törvényhatóságának tagja, a Szenna-Blatta lecsapoló társulat igazgatója Nagyszeretva községben (Ungmegye) 66 éves korában. — *Wildburg Aladár* báró főhadnagy ötvennégy éves korában, Budapesten. — *Dallos István*, a Práter-utczai polgári fiúiskola igazgatója, Budapesten. — *Kassai Imre* dr. fővárosi orvos ötven éves korában, Budapesten. — *Flaschner János* nyug. itélőtáblai segédhivatali igazgató, a koronás arany érdemkereszt tulajdonosa 63 éves korában, Budapesten.

Özv. Pálócsi *Horváth Vinczéné*, szül. darnoi Pápai Mária 93 éves korában, Ungmogyoróson.— Özv. *Kemény Pálné* szül. André Vilma ötvennyolcz éves korában, Zirczen. — *Ambrus Antalné* szül. abonyi Farkas Ilonka, Budapesten. — *Fialka Erzsébet* Beretkén.

Szerkesztői üzenetek.

Dal a tavasz elé. A vers középszerű kisérlet, ügyesen, de különös lendület s a mondanivaló egyéni szine nélkül van irva, a mi mértékünknek alatta áll.

Arczkép. Mesterkélt, frisseség nélküli hang, a modern lira kelléktárából vett képek, — csupa utánérzés, átérzés nélkül.

Hóvirág. Elavult naivitások, mintha ötven év előtt irta volna valami akkori diletáns.

KÉPTALÁNY.

A «Vasárnapi Ujság» 3-ik számában megjelent képtalány megfejtése: *Búbánat közt van a szivünk.*

Felelős szerkesztő: **Hoitsy Pál.**
Szerkesztőségi iroda: Budapest, IV., Vármegye-u. 11.
Lapkiadó tulajdonos Franklin-Társulat IV., Egyetem-utcza 4.

Keviczky Hugó: Gróf Majláth Géza képmása.

kaland nem azok közé tartozott, melyeknek kimenetele pár nap kérdése.

Odalépett a hangfogóhoz és elindította a hívó hullámokat. Mint az örvény szélénél, úgy itt sem kapott választ. Egyszerre rettenetes nyugtalanság rázta meg. Megismételte a jeleket és megadta nekik a maximális erősséget. Nyilvánvaló lett előtte, hogy Eré és gyermekei valami rejtélyes oknál fogva vagy nem hallják, vagy képtelenek neki válaszolni.

Mindkét eshetőség egyaránt fenyegető volt! Bizonyos, hogy Arva balesete szoros összefüggésben állt a hangfogó némaságával.

Tűrhetetlen félelem marczangolta a fiatal ember lelkét... Remegő térddel támaszkodott a nagy hangfogó hátához. Képtelen volt elszánni magát bármire is. Végre mogorván és határozottan odalépett a röpülőgéphez, szorongó figyelemmel vizsgálta meg minden alkatrészét, azután elhelyezte Arvá-t a legnagyobbik ülésen és útnak indult.

Siralmas utazás volt. Csak egyszer állt meg alkonyattájban, hogy még egy hívást kíséreljen meg. Most sem kapott választ. Szorosan beburkolta Arvá-t egy kovarostból készült takaróba és egy — az előbbinél szilárdabb — adag szíverősítőt fecskendezett bőre alá. Az alvón mély kábultságában mindössze könnyű borzongás futott végig.

A röpülőgép egész éjjel hasította a csillagos sötétséget. Mivel átható hideg volt, Targ megkerülte a Csontváz-hegyet. Két órával virradat előtt föltűntek a déli csillagképek. A légi utas dobogó szívvel szemlélte majd a déli égboltozatra rajzolt keresztet, majd a ragyogó csillagot, napunk legközelebbi szomszédját, melynek fénye mindössze három év alatt ér földünkre.

Mily szép lehetett az ég, a mikor fiatal teremtések szemlélték a fák lombjain át és még inkább, a mikor ezüstös felhők termékenyítő igérete vegyült a végtelenség apró mécsesei közé. Ah! sohasem lesznek többé felhők!

Finom világosság gyöngyöződött keleten, azután előtűnt a Nap roppant korongja. A Futóhomok Oázisa már közel volt. A távcső lencséjén át Targ kivehette néha a homokhalmok bevágódásában : kátrány-körfalat és az arkum-házakat, melyek a borostyán színében tündököltek a reggel közeledtére. Arva még mindig aludt. Az újabb adag izgatószer sem ébresztette föl. Mindamellett arcza nem volt már ólomosan sápadt. Bőre elvesztette azt az „átlátszó keménységet," a mi halotthoz tette hasonlóvá.

— Túl van a veszélyen! — állapította meg Targ.

Ez a bizonyosság könnyített bánatán.

Kálmán Péter: Hegedülő nő.

Istók János: Harcz után.

Minden éberségét az oázisra fordította. Tekintete a körülzárt családi földet kereste. Két halom takarta még el. Végre előtűnt és rémületében Targ elcsavarta a kormányt, mire a röpülőgép sebzett madárként bukott hirtelen alá.

Az egész körülzárt föld házaival, hangáraival és gépeivel együtt eltűnt!

XVII. Az örökös éjszakában.

A léghajó húsz méternyire volt már csak a föld színétől. Egy pillanat választotta el attól, hogy egyenesen a talajra zuhanjon és darabokra törjön, a mikor Targ ösztönszerűleg fordított egyet a csavaron, mire a léghajó elegáns parabolákat írva le, könnyedén továbbröpült a körülzárt föld széléig. Itt leszállt és a fájdalomtól mintegy megbénultan, mozdulatlanul állt meg egy roppant, zűrzavaros gödör előtt : ott, a föld sötét mélyében feküdtek azok, a kiket jobban szeretett önmagánál.

A gondolatok sokáig össze-vissza száguldoztak a szegény ember agyában. Nem gon-

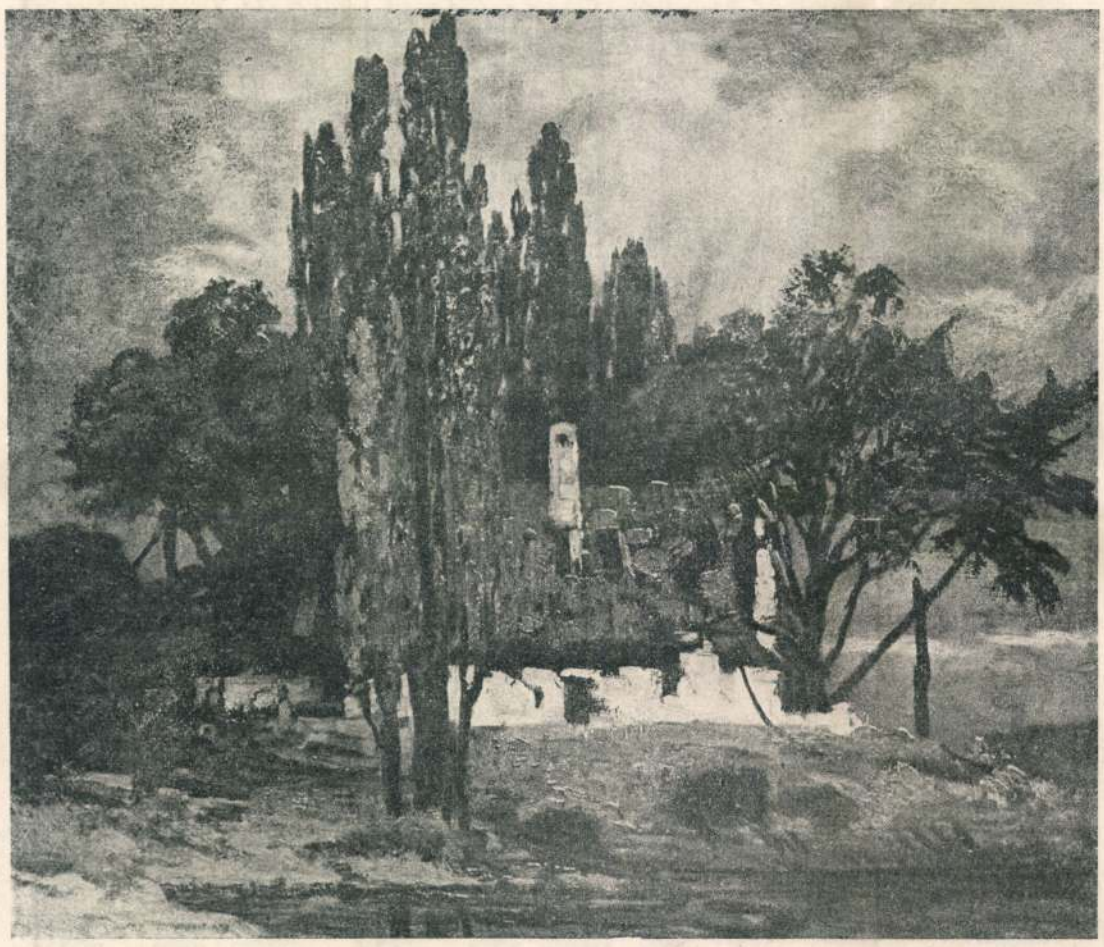

M. Krajna János: A csárda romjai.

Kisfaludi Strobl Zsigmond: Tanulmányfej.

A MŰCSARNOK TÉLI KIÁLLÍTÁSÁRÓL

borult rá a vidékre, máris kibomlott keleten a hajnal.

Nagy lángnyelv gyulladt ki a Tisza fölött és egyszerre rózsaszínbe borult a világ. Tűzfénybe ragyogott minden. De ez a tűz nem volt ijesztő. Érzett, hogy ez a tűz világít, melegít, de nem éget. Már az egész ég olyan volt, mint a rubin. Isteni szépség ragyogott le ránk.

A liliomok az ég felé nyújtották fehér bimbóikat. A barnás rozskalászok lengeni kezdtek az ébredő szellőben. Az akác csontszín virágaiból sikoltott az illat. Az ösvény rózsabokrain felpattantak a pirosbimbók. A muskátlik fellángoltak a kertben. A bódult fehér jázmin is pirossá vált a hajnalban. Egyre világosabb és egyre meghatóbb lett a fény, amely áttetsző piros szépségével mindent beborított.

Pünkösd fénye volt ez. Az isteni világosság és isteni szeretet fénye, amely ezerkilencszáz esztendővel ezelőtt megvilágosította tizenkét egyszerű ember agyát és megforrósította a szívét, hogy legyen erejük megtanítani a világot a szeretetre.

A hajnal fénye ragyogott még néhány percig, de aztán feljött a nap és kékarany világosság áradt szét. A pacsirta, mint a feldobott kő fellendült a búzából és dalolva nekivágódott a rózsaharmatos felhőknek. A hajnal csodája eltűnt, de a színe ott maradt a fakadó rózsákon, az érő cseresznyén, a kemencében szelíden piruló kenyéren és a pacsirta boldog, rubinszavú énekében.

Pünkösd vasárnapja volt. Krisztus földi útja véget ért. Az égi szeretetet megmutatta az embereknek és itt hagyta emlékéül az érő, telivirágos ünnepet.

Pünkösddel érkezik meg az áldás és a nyár.

Kisteleki Ede költő, az Uj Idők régi munkatársának emlék-plakettje, Keviczky Hugó szobrász műve. Pünkösd vasárnapján Szegeden, a költő egykori tiszaparti lakóházán, pünkösd hétfőjén pedig Kisteleken, a szülőházon leplezik le az emléktáblát

Kutyaidomítás

— Elbeszélés —

Irta: **Jerome Klapka Jerome.**

A barátja, akitől nagybátyám ajándékba kapta a kutyát, azt mondta, hogy a bulinak már csak egy kevés idomításra van szüksége, ők egészen nem tudták megnevelni, de majdnem...

Nagybátyám nem vallotta be, hogy ő nem nagyon ért a bulldogok idomításához. Azt hitte, hogy mi sem könnyebb, mint bulldogot idomítani és boldogan vitte haza a kutyát.

— És ezzel a bestiával egy födél alatt kell laknunk? — kérdezte a nagynéném, felháborodva, mikor egy órával a kutya megérkezése után belépett az ebédlőbe.

A kutya ártatlan és megelégedett képpel kullogott utána.

— Mi kifogásod van szegény állat ellen? — méltatlankodott a bácsi. — Kitünő kutya! Tiszta faj. Az apja tavaly első díjat nyert a kiállításon.

— Úgy? Ő aligha fog díjat nyerni, — felelt keserűen a néni. — Éppen most ette meg szegény Mrs. McSlanger macskáját. Szép komédia lesz belőle... Jó lesz, ha szót fogadsz nekem és minél előbb hozzáfogsz az idomításhoz, még mielőtt emberhalál lesz.

Nagybátyám napról-napra halasztotta az idomítás megkezdését. Nekünk pedig ugyancsak meggyűlt a bajunk a kutyával. Nem mintha rosszindulatú jószág lett volna. Ó, dehogy. Inkább az volt a baj, hogy túlságosan komolyan vette azt, amit kötelességének képzelt. Az volt például a rögeszméje, hogy neki kötelessége egyrészt minden élőlényt távoltartani a háztól, másrészt pedig azt, aki véletlenül, valami megfoghatatlan módon mégis belopódzott, megakadályozni abban, hogy a házból kilépjen.

Megpróbáltuk megmagyarázni neki, hogy túloz, de minden igyekezetünk kárbaveszett. Ő ezt tekintette földi hivatásának és lelkiismeretesen megfelelt neki.

Igy, például, elriasztotta mindazokat az embereket, akik valamit hoztak nekünk. Utóbb már meg se próbáltak bejönni, hanem a kerítésen át dobták be a holmit. Nekünk kellett mindent behordani a kertből.

— Szaladj csak ki a kertbe — mondta a nagynéném és nézd meg, van-e itthon kockacukor. Azt hiszem, ott lesz a nagy rózsabokor alatt. Ha nincs ott, akkor magadnak kell átmenned a fűszereshez.

A szakácsnénak pedig, aki azt kérdezte, mit főzzön, azt mondta a nagynéném:

— Igazán nem tudom, Jane, hogy mi van idehaza. Borjúcomb van a kertben, vagy beefsteak volt az, amit a tenniszpályán láttam?

Egyik délután a konyhában a gáztűzhely felmondta a szolgálatot. Telefonáltunk a gázművekhez. Kiküldtek két szerelőt. A kutya éppen azzal volt elfoglalva, hogy a levélhordót ugatta el a háztól és így a szerelők észrevétlenül belopózhattak. De milyen boldogtalan volt a buli, amikor visszasompolygott a konyhába és ott találta a két idegent! Keserű önvád gyötörte és mindent elkövetett, nehogy a szerelők megszökhessenek.

A gázművek mindig három szerelőt küldenek ki. Az első előre jön jelenteni, hogy a második mindjárt itt lesz. A második csak azért jön, hogy megmondja, hogy nem maradhat és a harmadik azért jön, hogy megkérdezze, itt volt-e már az első?

A kutya öt órán keresztül ott tartotta a konyhában mind a hármat.

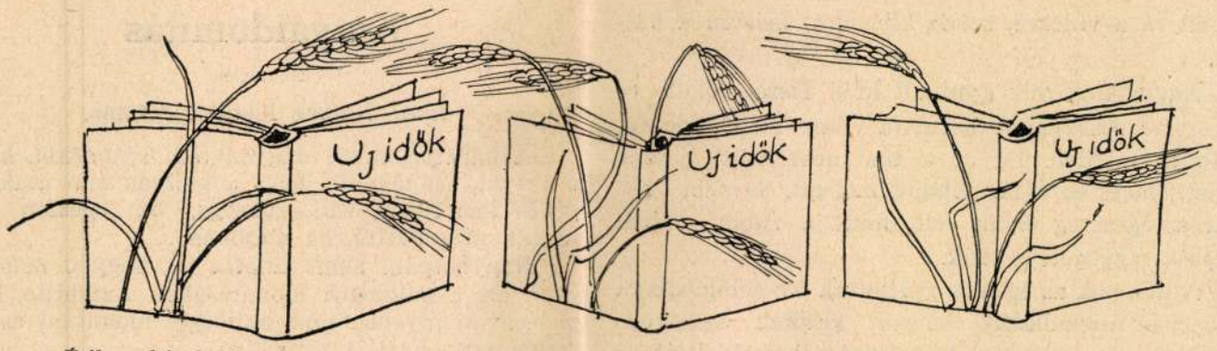

Érik a búzakalász...

Mühlbeck Károly rajza

Mikor a nagybátyám hazajött, a következő számlát nyújtották át neki: „Három munkás, személyenként 6 órán át javította a csapot = 18 shilling."

A szakácsnét az első perctől fogva utálta a kutya. Ezt mindnyájan meg tudtuk érteni. Kellemetlen öregasszony volt a szakácsné. Magunk se szerettük. De mikor a kutya nem engedte őt be a konyhába és a nagynéném meg a nagybátyám kénytelenek voltak a szobalány segítségével maguk megfőzni az ebédet, mégis úgy éreztük, hogy az öregasszony méltatlanul szenved.

Ezután az eset után a nagybátyám végre elhatározta, hogy nem halasztja tovább a kutyaidomítást.

— Semmi az egész, — biztatta a szomszéd. — Csak egy kis türelem kell hozzá.

— Türelem, az van. Két hónapja lakunk vele egy házban... Hogyan fogjak hozzá?

— Menjen vele egy olyan szobába, ahol lehetőleg kevés a bútor. Tegye le őt a szoba közepére, azután négylábon járja körül és addig ingerelje, amíg meg nem dühödik.

— Na, ahhoz nem sok idő kell.

— Annál jobb. Abban a pillanatban, amint megdühödik, rá fog ugrani magára. A torkának fog ugrani. De mielőtt ráugrik magára, orron kell ütni!

— Értem, — mondta bizonytalanul a nagybátyám.

— Tehát: abban a pillanatban, ahogy orron vágja, ő újra magának fog ugrani. Maga újra orron üti és ezt addig folytatja, amíg ő teljesen ki nem merül és meg nem hunyászkodik. Mihelyt ezt elérte, olyan lesz a kutya, mint a kezesbárány. Biztos módszer.

— Ha olyan biztos: nem próbálná ki maga? Rendelkezésére bocsátok egy üres szobát. Vigyázni fogok rá, hogy senki ne menjen a közelébe... És ha... ha véletlenül nem tudja őt orron ütni, ha elmulasztja a válságos pillanatot, vagy ha nem a kutya lesz az, aki kimerül és meghunyászkodik, hanem ön: én boldogan vállalom a temetési költségeket. Ismer annyira, hogy megbízhat bennem: ízléses temetést fogok rendezni.

Ezzel a nagybátyám kivonult a szobából és a mészároshoz ment tanácsot kérni. A mészáros azt mondta, hogy a szoba-módszer nem jó. A kutyát sétáltatni kell, persze szigorú felügyelet alatt.

— Tessék venni egy hosszú láncot és minden este megsétáltatni. Pórázon kell tartani, nem szabad egy pillanatra sem elereszteni. Az a fő, hogy kifáradjon az erőlködésben. Egy-két hónap mulva olyan szelid lesz, mint egy jólnevelt gyermek.

A nagybátyám tehát minden este láncot erősített a kutya nyakára és kivonszolta őt a házból azzal a célzattal, hogy ki fogja fárasztani.

Az eredmény az lett, hogy a kutya vidoran szökdécselve érkezett haza, maga után vonszolva levegő után kapkodó, kimerült nagybátyámat.

A kutya ugyanis fejébe vette, hogy röptében elkap egy fecskét és nagybátyám, a lánc túlsó végén kénytelen volt vele ugrani és vele száguldani.

Kint a mezőn a kutya meg akart fojtani egy tehenet, a tehén viszont meg akarta fojtani a kutyát és mind a ketten a nagybátyám köré csavarodtak.

Az utcán a kutya rácsavarta hosszú láncát két, békésen beszélgető öreg néni térde köré, mire a két néni kénytelen volt leülni a földre s a nagybátyám kénytelen volt mellékük ülni és kibogozni az összecsomosódott láncot, hogy fölkelhessenek.

De a java még hátra volt.

Szombaton délután a bácsi megint „gyakorolni" vitte a kutyát. Az utcán gyermekek játszottak. A gyermekek megijedtek a kutyától, sikitani kezdtek és elszaladtak. A kutya azt hitte, játszanak vele, kitépte a láncot nagybátyám kezéből és utánuk iramodott. Nagybátyám viszont a kutya után iramodott.

Az aggódó szülők a kertből látván, hogy szeretett csemetéiket egy megvadult kutya üldözi, szitkozódva a kutya gondatlan gazdája után eredtek. Köveket dobáltak a kutya után, a kövek azonban nem a kutyát, hanem a bácsit találták. A megvadult menet így száguldott keresztül a falun, föl a dombra, keresztül a hídon, megállás nélkül.

Végre is a gyermekek kimerülten és sírva leültek a fűbe, a kutya vígan körülszaglászta őket.

Az aggódó szülők és a bácsi lihegve érkeztek a hely színére.

— Miért nem hívja vissza a kutyáját, maga vén gazember! — támadtak rá a bácsira a gyöngéd szülők.

— Mert nem emlékszem a nevére, azért!

Az aggódó szülők azzal vádolták a bácsit, hogy ráuszította a kutyát gyermekeikre, a bácsi dühös méltatlankodással visszautasította a vádat. Az aggódó szülők nem hittek neki, esernyőjükkel megfenyegették, a hűséges kutya segítségére sietett gazdájának és megtépázta az aggódó szülők ruháját. Rendőrök jöttek, a kutya a rendőröket is megtámadta, a nagybácsit és a kutyát bekísérték, a nagybácsi öt font büntetést fizetett, amiért a harapós kutyát szájkosár nélkül engedte az utcára és öt font kártérítést fizetett az aggódó szülők megtépett ruháiért, további öt fontot pedig a hatóság ellen elkövetett sértésért.

Nagybátyám ezek után elajándékozta a kutyát. Egy közeli rokonának adta, nászajándékul.

Angolból fordította: RUZITSKA MÁRIA

Keviczky Hugó: Hősi emléktábla a Parlament díszcsarnokában
Keviczky Ugo: Altorilievo in bronzo nell'atrio del Parlamento

Horvai János: A budapesti Kossuth-szobor
Horvai Giovanni: Il monumento a Kossuth di Budapest

Kevicsky Hugó

az országgyűlés hősi halottá-
nak emlike az Országházban.

vód

Zámborszky Ilona

A magyar Országház.
Bpest, 1937. 94 l.

16. Schmidt Frigyes: Fünfhauser Kirche, Bécs 62
17. A főtorony részlete 65
18. A Duna felőli homlokzat árkádsora 66
19. A déli homlokzat kapuzata 72
20. Az Országház pincéjének alaprajza 73
21. Az Országház földszintjének alaprajza 74
22. Az Országház félemeletének alaprajza 75
23. Az Országház főemeletének alaprajza 78
24. A díszlépcsőcsarnok alsó lépcsőkarja 78
25. A díszlépcsőház a bejárat felől 79
26. A díszlépcsőház a kupolacsarnok felől 79
27. Kupolacsarnok 80
28. A kupolacsarnok boltozata 81
29. A felsőház társalgója 82
30. A felsőház ülésterme 84
31. A felsőházi ülésterem elnöki bejárója 84
32. Udvari ablak (majolika) 84
33. A kupolacsarnok körüli folyosó részlete 84
34. Folyosórészlet 85
35. Folyosófülke a Felsőházban 86
36. Lépcsőházrészlet a Felsőházban 92
37. Szécsi Antal: Árpád vezér 92
38. Köllő Miklós: Szent István 92
39. Róna József: Szent László 92
40. Brestyánszky Béla: Nagy Lajos 92

Kazinczy Ferenc nővére.

Magyar Nemzet.
1948. VI. 14. I. 36.
(: Jegyzőkönyv :)

Kerizsy Hugó rajzai

Pesti Hirlap. 1921. nov. 30. 6

A cseh kivándorlás mértéke

Keviczky Hugó MDK

Thaly Kálmán, dombormü

Mücsarnok 1930/31 jubileumi kiállitás

MDK

Keviczky Hugó

Hoitsy Pál, dombormü

Mücsarnok 1930/31 jubileumi kiállitás

Keviczky Hugó MDK

gr. Zichy János arcmása, bronz

Mücsarnok 1931 Müvészcsoportok kiállitása

MDK

Keviczky Hugó

Gróf Majláth Géza képmása. Repr.
(A Műcsarnok téli kiallitásaról.)

Vas. Ujs. 1919. 66.évf. 117.l.

Új Idők. 1933. okt. 1. 40-4

Karcsú, idegen asszonyok válogattak belőlük, mellettük pedig világosruhás, széleskalapos, napbarnított arcú férfiak mosolyogtak azon, hogy milyen potomságért vesztegetik itt az Isten legszebb ajándékait. Az utcákon, nehéz puttony alatt roskadozó, feketebőrű, fehérfogú lányok járkáltak és ránevettek Évára, akit honfitársuknak gondoltak:

— Fiori, madama, fiori, bellezza!

Csakhogy az ember sajátmagának nem vesz virágot.

Évának néha furcsa gondolata támadt. Egyszer, még odahaza, a szülői házban, az angol nevelőnője felolvasott neki egy történetet egy magányos úriemberről, aki nagy magányában is úriember maradt. Inasa nem volt, az ebédjéhez tehát ő maga terített fel magának, csipkés, fehér abrosszal, pohárban virágot is készített az asztalra, az ebédhez átöltözött és meghajlással kínálta önmagát: parancsoljon, Myers úr!

Milyen furcsa lenne, ha ő virágot küldetne magának, odahaza meglepődve venné észre, hogy gondolt rá valaki, azután írna egy szép levelet saját magának és megköszönné a figyelmet. Ó! Az ember még megbolondul ettől a sok szépségtől, ettől a sok fénytől és ettől a nagy egyedülvalóságtól.

Folytatjuk

A tanácsos úr virágai

— Elbeszélés —

Írta: **Székely-Nuszbek Sándorné**

A tanácsos úr álmatagon járta kedves kertjének homokkal hintett útjait.

Az emeleten pedig csomagoltak... Ércesen hallatszott le a méltóságos asszony hangja:

— Károly, kérem, a porcellánok közé sok szalmát kell tömni, hogy el ne törjenek! A festményeket és nagy tükröket majd a szállítóra bízzuk. Anna fiam, ezt a konyhaágyat magának ajándékozom! Pesten inkább összecsukós ágyra lesz szükségünk, mert az nem foglal el annyi helyet!

És haladt a csomagolás. A teremnyi szobák lassanként kiürültek.

Mert a tanácsos úr nyugalomba vonult. Jól megérdemelt nyugalomba a teljes szolgálati idő kitöltése után. És Istenem! Hová mennének a kedves vidéki megyeszékhely után jobb helyre, mint a fővárosba?

Igaz, hogy ott nem lesznek olyan tágas, szép szobáik, mint az állással együttjáró természetbeni lakásban, de a pesti bérházban központi fűtés van. Nem piszkol a szén, meg a fa...

Aztán az is igaz, hogy ott az ablakok nem olyan magasak, mint itt, de ott nem is lesz szolga, akit szükség esetén egy kis borravalóért be lehet rendelni ablakpucolásra.

Mert az új lakások sokkal célszerűbbek, alacsonyabbak.

Aztán, ha kert nincsen is hozzá, de micsoda kilátás a budai hegyekre! És nincs vele semmi gond, csak kimegy az ember sétálni, élvezni! Egy kis fáradság ugyan, míg kiérnek, de a séta egészséges, szükséges...

Meg cselédnek is elég egy mindenes... nem kell szakácsné, szobalány, férficseléd.

Koronája pedig az egésznek, hogy ott a rokonság, baráti ismeretség. Aztán a vidékiek, ha feljönnek, természetesen hozzájuk szállanak. Így legalább azokat is láthatják időnként.

Három egymásba nyíló kis szoba, meg egy még kisebb negyedik, teljesen elég lesz nekik. A felesleges bútorokat eladják.

Mindezeket a tanácsos úr és a méltóságos asszony jó alaposan meghányták-vetették, s így határozták el a Pestre való költözködést.

Úgy ment minden, mint a karikacsapás.

Csak a virágaitól vált meg nehezen a tanácsos úr. Hiszen úgy szerette őket. Télen-nyáron örömöt szereztek neki.

Télen a cseréppe felszedett muskátlik, violák meg a szép fikusz, hatalmas pálma, virágos begóniák, amelyek a kerti nyaralás után pompásan díszítették a csupa üvegablakos, fűthető előszobát és hosszú folyosót.

Nyáron meg — én jó Teremtőm! A tavasz és a nyár volt a tanácsos úr legnagyobb boldogsága.

A szépen parkírozott kert minden ágya külön öröm, gyönyörűség! Korán tavasszal az ibolya, nefelejcs, árvácska... nyáron a büszke rózsák sorai mellett a szekfű, dália, muskátli, szarkaláb hoztak naponta új és új örömöt lelkének.

— Hát ez bizony ott nem lesz, feleség! — állapította meg a tanácsos úr lemondóan.

— Csak egészségünk legyen, az a legfőbb! — — vágta el az elérzékenyülést a méltóságos asszony.

— Hát igaz! — bólintott rá a tanácsos úr s lement újra a kertbe élvezni, míg lehet, az ő kedvenceit.

Az ajtóból visszaszólt:

— Lelkem! Nem tudna nekem néhány kis papírvagy vászonzacskót adni? Szeretnék magokat szedni s kivinnénk majd a pestvidéki rokonokhoz, ahol kert van, hadd legyenek ott is ilyen virágok!

S már dugta is zsebébe a kis zacskókat.

*

Tompa Mihály. Keviczky Hugo reliefje, amelyet a keleméri paplak falán helyeznek el. Ebben a paplakban írta a költő, többek között, *Az én lakásom* és *A gólyához* című híres verseit

A Bábszínházak sztárjai megtárgyalják az új színházi évad várható eseményeit. Mühlbeck Károly fejléce

A költözködésen szerencsésen túlestek.
Nem tört el semmi.

Kissé túlzsúfolt ugyan a lakás, pedig aggódtak, nem adtak-e el sok bútort? De azért nagyon kedves, barátságos minden... ha bele is ütköznek néha a tanácsos úrék egyikbe-másikba, nem baj, majd megszokják. Így télire szinte kellemesebb, hogy minden olyan közel van egymáshoz.

Csak az elhozott virágokkal volt baj.

Hiába öntözték, nyesegették, ápolták, rakták a legvilágosabb ablakba, legnaposabb helyre. A szegény virágok csak senyvedtek, sárgultak, virágot se igen hoztak, nem úgy, mint a vidéki, csupa üvegablakos előszobában... Nem bírták a központi fűtés száraz levegőjét, s ez igen sok szomorúságot okozott a tanácsos úrnak.

Pár hónap múlva azonban már kezdődött a pesti parkokban a tavaszi kerti munka. Ez felélénkítette a tanácsos úr virágkedvelő lelkét... Naponta elővette a magokat, skatulyázta, rendezte, tisztára pucolta őket...

Napi sétáján gyönyörködött a tarkakendős falusi lányok, markos parasztemberek szorgos munkájában, ahogy ástak, kapáltak, földet hordtak, ültettek mindenfelé...

Még a délivasút dombos oldalára is kerültek bokrok, kis fenyők, virággruppok.

A tanácsos úr rendes napi útja erre vezetett.

Nézte-nézte a serény tavaszi munkát, s az ő lelkében a tavaszi gondolatok kergetőztek.

— De korán megy ma el, lelkem, hazulról! — szólt utána egy nap a felesége.

— Nagyon szép a reggel, majd hamarább jövök haza! — felelt vissza az előszobaajtóból a tanácsos úr, s víg dudorászással indult megszokott sétájára.

Haza azonban, igérete ellenére, később jött, mint máskor úgy, hogy a méltóságos asszony kissé aggódott hosszas, szokatlan elmaradása miatt.

Éppen eléje akart indulni, mikor ragyogó, mosolygós arccal megérkezett a tanácsos úr.

— Ejnye-ejnye, lelkem, hol járt ilyen sokáig? Már nyugtalankodtam miatta. De úgy látom, igen jó valami érte, mert szokatlan virágos kedvében van!

A tanácsos úr gondtalanul, derűsen mosolygott.

— Hát persze, hogy jókedvem van! Minden virágmagomat elvetettem a délivasút oldalába! Megvártam, míg a munkások ebédelni mentek, s azalatt minden virággruppba más és más magot szórtam! Majd meglátjuk, feleségem, hogy milyen szépen virágoznak a mi kedves vidéki virágjaink itt Pesten is!... Aztán — és szívből, jóízűen kacagott — senki sem fogja tudni, hogy honnan kerültek ide, csak mi ketten, s mindennap gyönyörködhetünk bennük!

Ment is a tanácsos úr szorgalmasan sétálni arrafelé mindennap, s a méltóságos asszony újabb és újabb jelentést kapott az ebéd alatt a virágok fejlődéséről.

— Ma kikelt a szarkaláb... A nefelejcsnek már négy levele van... Most búvik az őszirózsa... A szekfű hegyes levélkéi napról-napra erősödnek! — és így tovább.

Minden napra jutott valami újabb öröm, s a tanácsos úr éledt, frissült, s a lelke tele volt tavaszszal, virággal...

*

Egy nap azonban igen szótlan volt az ebédnél a tanácsos úr, pedig csupa olyan étel volt, amit ő szeretett, s az idő is a legragyogóbb napsütésben pompázott.

— No mi az, lelkem? — faggatta a felesége. — Talán nem jól érzi magát, vagy valami kellemetlenség érte?

— Nem... semmi! — felelte. — Nem érzem roszszul sem magamat... — s evett tovább szokatlan szótlanul.

Ez a nagy csend sehogy sem tetszett a méltóságos asszonynak. Végére akart járni a dolognak.

Nagy kérdezősködés után végre is kibuggyant aztán a tanácsos úrból a vallomás:

— Azok a lelketlen napszámoslányok a délivasút oldalán minden szépen induló virágomat kigyomlálták a haszontalan füvekkel, gazokkal együtt... — s elhalkult a hangja.

Úgy érezte, hogy ebben az irdatlan nagy városban a lelkéből is kitépdestek valamit, amit oda többé visszaültetni nem lehet.

Az asztalkendő pedig, amivel a száját megtörülte, valahogy feljebb csúszott az arcára, hogy elhessegessen a szeméből egy fájó, hivatlan vendéget...

A három napló

Valamikor három naplókönyvet vettem,
Hogy amit átélek, felírjam ezekben.
Egynek címül adtam: „Mit reménylek, vágyok?"
A másiknak: „Bajok, boldogtalanságok!"
Harmadiknak címe: „Az örömök könyve."

Így dobtam be magam az életözönbe. —

Hosszú pályát jártam ama vétel óta,
Loholtam, lobogtam bízva és csalódva,
De feljegyzéseimről soha le nem szoktam:
Multam tükrét lássam a megírt lapokban.

S most, hogy olvasgatom három naplókönyvem,
Megvonaglik ajkam, s szemem fürdik könnyben.
„Vágy-remények könyve", egykor a legteltebb!,
Évről-évre jobban tátongó üres lett.
„Baj, csapás könyvé"-be már betű se fér be,
S csak pár sornyit írtam „Az öröm könyvé"-be.

LENKEI HENRIK

Keviczky Hugó MDK

egy jó munkával szerepel.

'gy./: ?

Képzőművészet IV.évf. 26.sz. 27.l.

Keviczky Hugó MDK

Pajor Frigyes képmása, gipsz

Mücsarnok 1919-2o téli kiállitás

MDK

Keviczky Hugó,

Scitovszky Béla. Portré.

dr. Dorn Géza. "

A Tavaszi Tárlat portréi.

Képzőművészet.1929. 18.sz.

M.D.K.

Keviczky Hugó

A "Fájó kérdés a magyar szobrászokhoz" c. körkérdésre a müvész válaszol: hősi emlékmüvet szeretne készitени, ha megvolnának hozzá anyagi lehetőségei.

/A cikkiró neve megállapithatatlan, mert a lap hiányos.
Szinházi Élet. Bp. 1930. febr. 23.-márc. 1.
XX. évf. 9. sz. 5-6. lap

Keviczky Hugó

MDK

Szandai Sréter István honvédelmi miniszter képmása, gipsz

Műcsarnok 1920-21 téli kiállitás

Keviczky Hugó MDK

Pajor Frigyes képmása, gipsz

Mücsarnok 1919-2o téli kiállitás

MDK

Keviczky Hugó

Képmás szobormüve a Múzeumnak kiáll.-ra.

Művészet, 1918. 53-54.l.

Krajowa Izba

Keviczky Hugó, szobrászm.

206. Varga Izsóné arcmása. Bronz. Mgt.

KMT. 1928. tav. Pálli. Kat. 15.1.

Keviczky Hugó

Király Ernő képmása, puszgánfa,

Műcsarnok 1918-19 téli kiállítás

Keviczky Hugó MDK

gr. Mailáth Géza képmása, gipsz

Műcsarnok 1918-19 téli kiállitás

MDK

Keviczky Hugó

Gróf Majláth Géza képmása c.műve. Repr.

Vas.Ujs. 1919. 66.évf. 117.l.

MDK

Keviczky Hugó szobraszművész

Emléktábla, melyet a balassagyarmati városháza falába illesztettek 1922-ben.

Cikk: Balassagyarmaton megünnepelték a csehek kiverését.

Magyarság, 1925. febr.1. 18.1.

MDK

Keviczky Hugó szobraszművész

A magyar postások hősi halottainak emlékművét készitette Beran Lajos szobraszművésszel.

Cikk: Vasarnap leplezik le az elesett postasok emlékművét.

Nemzeti Ujság, 1927.maj. 29. 24.1.

MDK

Keviczky Hugó

Az országgyülés hősi halottainak emléke az Országházban.

Zámborszky Ilona: A magyar Országház.
Bpest, 1937. 94.l.

MDK

Keviczky Hugó

Hősi emléktábla a Parlament díszcsarnokaban. Rép
c. műve. Repr.

Csókássy.

MDK

Keviczky Hugó, 5oo pengős jutalomdij

Döntött a Luther-szobor zsürije. Magyarország 1938. október 15.

Keviczky Hugó

MDK

gr. Majláth Géza képmása, gipsz

Mücsarnok 1922 jubileumi kiállitás

M.D.K.

Kevitzky Hugó, iparnüvész

szobor-tervét megvásároltár a főváros iparnüvészeti tárgyakra kiírt pályázatán.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1928. XLIX. évf.

jul. 25. sz. 6. old.

Keviczky Hugó

MDK

Prónay Pál képmása, gipsz

Műcsarnok 1922 jubileumi kiállitás

Keviczky Hugó MDK

Önarckép, bronzplakett

Műcsarnok 1926 Angol-magyar kiállitás

MDK

Keviczky Hugó

A Hősi emlék I. pályaterv-kiállitásán résztvevő művészek. Képzőművészet 1927. 2. sz. 3.l.

Keviczky Hugó MDK

Varga Izsó arcmása, bronz

Mücsarnok 1928 tavaszi kiállitás

Keviczky Hugó

Varga Izsóné arcmása, bronz

Műcsarnok 1928 tavaszi kiállitás

Keviczky Hugó MDK

Demény Károly államtitkár, bronzplakett

Mücsarnok 1926 Angol-magyar kiállitás

Keviczky Hugó MDK

Dr. Dorn Géza arcmása, bronz

dr. Scitovszky Béla arcmása, bronz

Mücsarnok 1929 tavaszi kiállitás

Keviczky Hugó MDK

Dr. B.J. plakettje

Mücsarnok 1929/3o téli kiállitás

Kewiczky Hugó

MDK

Zurán Béla, szobor

Műcsarnok 1929/30 téli kiállitás

Keviczky-Hugó

MDK

dr. Kerekes László

Műcsarnok 1930 tavaszi kiállítás

Kevi

Keviczky Hugó

Önarckép, br.plak.

Angol-magyar kiáll. Műcs. 1926. máj.

35. l.

MDK

Keviczky Hugó, szobrász

Berán Lajos-al közös müve: postás hösi-emlékmü a föposta épületén.

Bajó Gyula: Budapest ujabbkori épületszobrászata. Bp.1943. Pázm.P.Tud.Egy.dolgozatai. 55.l.

M.D.K.

Keviczky Hugó /1879-

1055. Sielő. Szobor.
1056. Thaly Kálmán képmása. Dombormü. 52, cm. gipsz.
1057. Jankó János képmása. " 36.5 gipsz.
1058. Menyecske. Szobor. 34 cm. mag. bronz.

Elvesztek. /Fővárosi Képtár/

Háborus mütárgyveszteség-jegyzékek. IV. füzet. 75. l. MÜMOK. Bp. 1952.

MDK

Keviczky Hugó, szobrász

129. H.Mihalik József. Gipsz.

Bp.Műcs. - OMKT. Nemz. Képzömüv.Kiáll. 1934.ápr.29.-
Kat. 9.1. jun.17.

MDK

Keviczky Hugó

Demény Károly, br.plakett

Angol-magyar kiáll. Műcs. 1926. máj. 14.1.

Keviczky Hugó MDK

Madách Imre, gipsz

Miscalnok 1943.nov-dec.
Téli kiállitás

Keviczky Hugó MDK

gróf Mailáth Géza képmása, gipsz

Műcsarnok 1918-19. Téli kiállitás

MDK

Keviczky Hugó

Képzőművészet 1928. II. évf. 12.sz.
173.l.

MDK

Keviczky Hugó **szobrász**

4 pályamü s Luther szob.pályázaton. Az Est, 1938, okt. 18. 11.l. képek

MDK

Keviczky Hugó szobrász

5oo pengős tiszteletdijat kapott

Szélesebbkörü uj pályázatot hird. a Bpi Luther szoborra. Pesti Hirlap, 1938. okt. 16. 3o.l.

MDK

Keviczky Hugó szobrász

Zámborszky I: A magyar Országház. Bp.1937. 94 l.

Keviczky Hugó MDK

Szandai Sréter István képmása, gipsz

Műcsarnok 1920-21. Téli kiállitás

Keviczky Hugó

Tompa Mihály

Műcsarnok 1934 dec. 1935. jan.
Jubileumi kiállitás

Keviczky Hudó szobrász

Tompa Mihály

Jubileumi kiállitás tárgymutatója. Műcsarnok 1934.

MDK

Keviczky Hugó, szobrászm.

pályamüve: 5oo pengös jut.dijat nyert.

Iparm. Muz. kup.csarn.kiáll. 73 pályamü.

Ujabb zártkörü pályázatot hirdetett a Luther- emlékmü szoborbozottsága. Pesti N. 1938.okt.15. 12.1.

MDK

Kevitzky Hugó **szobrász**

A Luther szob. 2. pályázata is eredménytelen.
Ujság, 1939. febr. 2.

MDK

Keviczky Hugó

Képzőművészet 1931. V. évf. 42.sz.

M.D.K.

Keviczky Hugó szobrászművész

Király Ernő szinművészről készült plakett.
Fénykép.

Szinházi Élet. Bp. 1918. ápr. 28. - május 5.
VII./évf. 19.lap.
18. sz./

Keviczky Hugó, szobrász

Varga Iksó arcmása. Bronz.

KMT.-Tavaszi kiállítás. 1928. -Kat.12.1.

MDK

Keviczky Hugó, szobrász

Szemere Huba. Bronz.

OMKT.-Műcsarnok. IV .Nemzeti Képzőmüv. Kiáll.
Bp.1937.ápr.29.- jun.20. Kat. 11.1.

MDK

Keviczky Hugó

" a szobrászati szakosztály növendéke, nevével találkozni fogunk künn az életben is."

Hanvay Ödön: Az iparművészeti iskola jubileuma. Művész Ipar. 1905.nov.15. 1.évf. 3.sz. 36.l.

Keviczky Hugó MDK

H. Mihalik József, gipsz

Mücsarnok 1934 Nemzeti Képzőművészeti Kiállitás

Keviczky Hugó MDK

dr. Kárnitz Gyula, bronz

Mücsarnok 1932/33 téli kiállitás

M.D.K.

Keviczky Hugó
Bolrasz

A Művészeti Lexikon héri
az olvasókat a művész
adatait közölni szívesked-
jenek.

—:—

Művészet, 1966. január – 48 lap.

Keviczky Hugó, szobrász

Művészek, tervezők, akik az Orsz.M.Kir.Iparművészeti kola beiratkozott növendékei voltak 1896-ós 1919 kö

Keviczky Hugó, szobrászat, diszitőszobrászat szakon 54.old

Mezei Ottó: Az Orsz.M.Kir.Iparmüv.Iskola/1880-1944/ oktatasi rendszere és forrasai 37.old

Müv.Tört.Ért. 1975. XXIV. 1.sz. Bp

A Bábszínházak sztárjai megtárgyalják az új színházi évad várható eseményeit. Mühlbeck Károly fejléce

A költözködésen szerencsésen túlestek.

Nem tört el semmi.

Kissé túlzsúfolt ugyan a lakás, pedig aggódtak, nem adtak-e el sok bútort? De azért nagyon kedves, barátságos minden... ha bele is ütköznek néha a tanácsos úrék egyikbe-másikba, nem baj, majd megszokják. Így télire szinte kellemesebb, hogy minden olyan közel van egymáshoz.

Csak az elhozott virágokkal volt baj.

Hiába öntözték, nyesegették, ápolták, rakták a legvilágosabb ablakba, legnaposabb helyre. A szegény virágok csak senyvedtek, sárgultak, virágot se igen hoztak, nem úgy, mint a vidéki, csupa üvegablakos előszobában... Nem bírták a központi fűtés száraz levegőjét, s ez igen sok szomorúságot okozott a tanácsos úrnak.

Pár hónap múlva azonban már kezdődött a pesti parkokban a tavaszi kerti munka. Ez felélénkítette a tanácsos úr virágkedvelő lelkét... Naponta elővette a magokat, skatulyázta, rendezte, tisztára pucolta őket...

Napi sétáján gyönyörködött a tarkakendős falusi lányok, markos parasztemberek szorgos munkájában, ahogy ástak, kapáltak, földet hordtak, ültettek mindenfelé...

Még a délivasút dombos oldalára is kerültek bokrok, kis fenyők, virággruppok.

A tanácsos úr rendes napi útja erre vezetett.

Nézte-nézte a serény tavaszi munkát, s az ő lelkében a tavaszi gondolatok kergetőztek.

— De korán megy ma el, lelkem, hazulról! — szólt utána egy nap a felesége.

— Nagyon szép a reggel, majd hamarább jövök haza! — felelt vissza az előszobaajtóból a tanácsos úr, s víg dudorászással indult megszokott sétájára.

Haza azonban, igérete ellenére, később jött, mint máskor úgy, hogy a méltóságos asszony kissé aggódott hosszas, szokatlan elmaradása miatt.

Éppen eléje akart indulni, mikor ragyogó, mosolygós arccal megérkezett a tanácsos úr.

— Ejnye-ejnye, lelkem, hol járt ilyen sokáig? Már nyugtalankodtam miatta. De úgy látom, igen jó valami érte, mert szokatlan virágos kedvében van!

A tanácsos úr gondtalanul, derűsen mosolygott.

— Hát persze, hogy jókedvem van! Minden virágmagomat elvetettem a délivasút oldalába! Megvártam, míg a munkások ebédelni mentek, s azalatt minden virággruppba más és más magot szórtam! Majd meglátjuk, feleségem, hogy milyen szépen virágoznak a mi kedves vidéki virágjaink itt Pesten is!... Aztán — és szívből, jóízűen kacagott — senki sem fogja tudni, hogy honnan kerültek ide, csak mi ketten, s mindennap gyönyörködhetünk bennük!

Ment is a tanácsos úr szorgalmasan sétálni arrafelé mindennap, s a méltóságos asszony újabb és újabb jelentést kapott az ebéd alatt a virágok fejlődéséről.

— Ma kikelt a szarkaláb... A nefelejcsnek már négy levele van... Most búvik az őszirózsa... A szekfű hegyes levélkéi napról-napra erősödnek! — és így tovább.

Minden napra jutott valami újabb öröm, s a tanácsos úr éledt, frissült, s a lelke tele volt tavaszszal, virággal...

*

Egy nap azonban igen szótlan volt az ebédnél a tanácsos úr, pedig csupa olyan étel volt, amit ő szeretett, s az idő is a legragyogóbb napsütésben pompázott.

— No mi az, lelkem? — faggatta a felesége. — Talán nem jól érzi magát, vagy valami kellemetlenség érte?

— Nem... semmi! — felelte. — Nem érzem roszszul sem magamat... — s evett tovább szokatlan szótlanul.

Ez a nagy csend sehogy sem tetszett a méltóságos asszonynak. Végére akart járni a dolognak.

Nagy kérdezősködés után végre is kibuggyant aztán a tanácsos úrból a vallomás:

— Azok a lelketlen napszámoslányok a délivasút oldalán minden szépen induló virágomat kigyomlálták a haszontalan füvekkel, gazokkal együtt... — s elhalkult a hangja.

Úgy érezte, hogy ebben az irdatlan nagy városban a lelkéből is kitépdestek valamit, amit oda többé visszaültetni nem lehet.

Az asztalkendő pedig, amivel a száját megtörülte, valahogy feljebb csúszott az arcára, hogy elhessegessen a szeméből egy fájó, hivatlan vendéget...

A három napló

Valamikor három naplókönyvet vettem,
Hogy amit átélek, felírjam ezekben.
Egynek címül adtam: „Mit reménylek, vágyok?"
A másiknak: „Bajok, boldogtalanságok!"
Harmadiknak címe: „Az örömök könyve."

Így dobtam be magam az életözönbe. —

Hosszú pályát jártam ama vétel óta,
Loholtam, lobogtam bízva és csalódva,
De feljegyzéseimről soha le nem szoktam:
Multam tükrét lássam a megírt lapokban.

S most, hogy olvasgatom három naplókönyvem,
Megvonaglik ajkam, s szemem fürdik könnyben.
„Vágy-remények könyve", egykor a legteltebb!,
Évről-évre jobban tátongó üres lett.
„Baj, csapás könyvé"-be már betű se fér be,
S csak pár sornyit írtam „Az öröm könyvé"-be.

LENKEI HENRIK

Karcsú, idegen asszonyok válogattak belőlük, mellettük pedig világosruhás, széleskalapos, napbarnított arcú férfiak mosolyogtak azon, hogy milyen potomságért vesztegetik itt az Isten legszebb ajándékait. Az utcákon, nehéz puttony alatt roskadozó, feketebőrű, fehérfogú lányok járkáltak és ránevettek Évára, akit honfitársuknak gondoltak:

— Fiori, madama, fiori, bellezza!

Csakhogy az ember sajátmagának nem vesz virágot.

Évának néha furcsa gondolata támadt. Egyszer, még odahaza, a szülői házban, az angol nevelőnője felolvasott neki egy történetet egy magányos úriemberről, aki nagy magányában is úriember maradt. Inasa nem volt, az ebédjéhez tehát ő maga terített fel magának, csipkés, fehér abrosszal, pohárban virágot is készített az asztalra, az ebédhez átöltözött és meghajlással kínálta önmagát: parancsoljon, Myers úr!

Milyen furcsa lenne, ha ő virágot küldetne magának, odahaza meglepődve venné észre, hogy gondolt rá valaki, azután írna egy szép levelet saját magának és megköszönné a figyelmet. Ó! Az ember még megbolondul ettől a sok szépségtől, ettől a sok fénytől és ettől a nagy egyedülvalóságtól.

Folytatjuk

A tanácsos úr virágai

— Elbeszélés —

Írta: **Székely-Nuszbek Sándorné**

A tanácsos úr álmatagon járta kedves kertjének homokkal hintett útjait.

Az emeleten pedig csomagoltak... Ércesen hallatszott le a méltóságos asszony hangja:

— Károly, kérem, a porcellánok közé sok szalmát kell tömni, hogy el ne törjenek! A festményeket és nagy tükröket majd a szállítóra bízzuk. Anna fiam, ezt a konyhaágyat magának ajándékozom! Pesten inkább összecsukós ágyra lesz szükségünk, mert az nem foglal el annyi helyet!

És haladt a csomagolás. A teremnyi szobák lassanként kiürültek.

Mert a tanácsos úr nyugalomba vonult. Jól megérdemelt nyugalomba a teljes szolgálati idő kitöltése után. És Istenem! Hová mennének a kedves vidéki megyeszékhely után jobb helyre, mint a fővárosba?

Igaz, hogy ott nem lesznek olyan tágas, szép szobáik, mint az állással együttjáró természetbeni lakásban, de a pesti bérházban központi fűtés van. Nem piszkol a szén, meg a fa...

Aztán az is igaz, hogy ott az ablakok nem olyan magasak, mint itt, de ott nem is lesz szolga, akit szükség esetén egy kis borravalóért be lehet rendelni ablakpucolásra.

Mert az új lakások sokkal célszerűbbek, alacsonyabbak.

Aztán, ha kert nincsen is hozzá, de micsoda kilátás a budai hegyekre! És nincs vele semmi gond, csak kimegy az ember sétálni, élvezni! Egy kis fáradság ugyan, míg kiérnek, de a séta egészséges, szükséges...

Meg cselédnek is elég egy mindenes... nem kell szakácsné, szobalány, férficseléd.

Koronája pedig az egésznek, hogy ott a rokonság, baráti ismeretség. Aztán a vidékiek, ha feljönnek, természetesen hozzájuk szállanak. Így legalább azokat is láthatják időnként.

Három egymásba nyíló kis szoba, meg egy még kisebb negyedik, teljesen elég lesz nekik. A felesleges bútorokat eladják.

Mindezeket a tanácsos úr és a méltóságos asszony jó alaposan meghányták-vetették, s így határozták el a Pestre való költözködést.

Úgy ment minden, mint a karikacsapás.

Csak a virágaitól vált meg nehezen a tanácsos úr. Hiszen úgy szerette őket. Télen-nyáron örömöt szereztek neki.

Télen a cserépbe felszedett muskátlik, violák meg a szép fikusz, hatalmas pálma, virágos begóniák, amelyek a kerti nyaralás után pompásan díszítették a csupa üvegablakos, fűthető előszobát és hosszú folyosót.

Nyáron meg — én jó Teremtőm! A tavasz és a nyár volt a tanácsos úr legnagyobb boldogsága.

A szépen parkírozott kert minden ágya külön öröm, gyönyörűség! Korán tavasszal az ibolya, nefelejcs, árvácska... nyáron a büszke rózsák sorai mellett a szekfű, dália, muskátli, szarkaláb hoztak naponta új és új örömöt lelkének.

— Hát ez bizony ott nem lesz, feleség! — állapította meg a tanácsos úr lemondóan.

— Csak egészségünk legyen, az a legfőbb! — — vágta el az elérzékenyülést a méltóságos asszony.

— Hát igaz! — bólintott rá a tanácsos úr s lement újra a kertbe élvezni, míg lehet, az ő kedvenceit.

Az ajtóból visszaszólt:

— Lelkem! Nem tudna nekem néhány kis papírvagy vászonzacskót adni? Szeretnék magokat szedni s kivinnénk majd a pestvidéki rokonokhoz, ahol kert van, hadd legyenek ott is ilyen virágok!

S már dugta is zsebébe a kis zacskókat.

*

Tompa Mihály. Keviczky Hugo reliefje, amelyet a keleméri paplak falán helyeznek el. Ebben a paplakban írta a költő, többek között, *Az én lakásom* és *A gólyához* című híres verseit

Uj Idők 1933. XXXIX. 40-7.

KEVICZKY HUGÓ M.D.K.

Radnay Oszkár: Modern szoborgyüjteményünk.

/Illusztrációkkal/

Az az óriási lendület, mellyel a magyar müvészet nem is egészen egy évtized alatt a vezető nemzetek sorába jutott, felrázta a közérdeklődést is. A tárlatok eseményekké váltak, tizezrek látogatják és a közönség egyre hangosabban áhitozott olyan stabil, rendszerbe foglalt képzőművészeti anyagra, amiből az egész magyar fejlődés lendületét végigfigyelhesse. A Szépmüvészeti Muzeum e kivánságnak és hivatásának megfelelően - csaknem egy esztendei gondos munka árán - megnyitotta végre azt a 169 müdarabból álló kollekciót, amely nagyjában felöleli az utolsó két század szobrászatát.

Az első fülkében a kronologikus sorrend Ferenczy Istvánnal, az első tudatosan müködő magyar szobrászmüvésszel kezdődik. Hat arcmás és egy pompás genre-márványszobor képviseli a jeles mestert, aki szellemi és nemzeti felfrissülésünk korának, az 1800-as éveknek szülöttje. Rimaszombatból indult el, mint vándor lakatoslegény, hogy a bécsi müvészeti akadémia ércmetsző osztályára eljusson. Ott Klieber tanár tanitványa lesz, aki a nagytehetségü ifjut ösztöndijjal Rómába küldi, ahol csaknem tiz esztendőt tölt el munkában és tanulással. Mikor visszajön hazájába, a fővárosban telepszik le és nehéz küzdelmeket viv a táblabirói világ közönyével. Legjobb alkotásai közül való az itt kiállitott Kazinczy Ferenc szobra, melynek

másodpéldányát a Magyar Tudományos Akadémia faragtatta ki a művésszel 1847-ben. Pompás a Fáy András portré, továbbá Széchy Mária és Schodel Róza énekesnő mellszobra. A "Pásztorlányka" cimü szimbolikus genre-márványszobrà a Nemzeti Muzeumból került át ide.

Ferenczy István müvészete - mestereinek hatása alatt - az uj klasszicizmus szellemében fejlődött. Finomkodó stilussal készültek szobrai, melyeknek patetikus modora különösen a Kazinczy arcképszobrán és a müvészet keletkezéséről regélő genre-jén érződik szembeszökően. Az ő hatása alatt növekedett melléje egymásután Dunaiszky Lőrinc budai faragómester, majd Engel József, Alexy Károly, Dosnay Károly, Izsó Miklós és Kugler Ferenc, akiknek részben tanitómestere, részben szellemi irányitója volt. Ők képviselik a magyar szobrászat első generációját, a német és francia hatásokon épült ujbarok és klasszicizáló, patetikus stilus-korszakot, amely után, szinte minden átmenet nélkül, a nemzeti érzés és vele az idegen hatásoktól elkülönülő nemzeti stilus jelentkezik a szobrászatban.

Izsó Miklós, aki Ferenczy Istvánnak volt növendéke, majd Bécsben és Münchenben folytatta tanulmányait, mindjárt első alkotásában magyarnak mutatkozott. A "Busuló juhász", mely most a muzeumban van, általános feltünést keltett és Izsó keresett müvész lett; egyre-másra alkotta meg az Alföld magyar néptipusainak genre szobrait. Táncoló paraszt-alakjai közmkeletüek lettek. Ezekből egész terrakotta vázlat-kollekciót állitott ki a muzeum egy Izsó-vitrinben. A magyar szellem közben tovább szélesedik és Huszár Adolf mü-

veiben folytatódik a maiak felé. Huszár Adolf "Huzd rá cigány"-a a 60-as évek egyik nevezetes eseménye, a népszinmüvek virágkorának hangulatából fakadt és hatása jól érződik Huszárnak budapesti Petőfi-szobrán, sőt egy-két momentumban dunaparti többi szobrain is (Eötvös, Deák Ferenc).

Az átmenetet innen a finomkodó naturalizmusba Kugler Ferencnek kiállitott Pulszky-siremlék-reliefje adja. Ez a márványdombormü a magyar szobrászat legjelesebb értékdarabjai közül való és disze a kiállitásnak. Utána szinte szembeszökően látszik az az ujabb müvészeti változat, melynek képviselői Zala György, Fadrusz János, Donáth Gyula, Stróbl Alajos, Róna József és Telcs Ede. Közülök az öt első egységes stilust képvisel és ez a stilus a monumentális naturalizmusban csucsosodik ki, bár az ujbarok ünnepiségét és pátoszát sem veti le egészen.

Zala György a milleniumi emlékmü, a parlament előtt álló Andrássy lovasszobor, a budavári 48-as honvédemlék és az aradi Vértanuk emlékének alkotómestere. Ebben a gyüjteményben, arcképszobrain kivül ott van a hires "Mária és Magdolna" hatalmas szoborkompoziciója, amely mesterének minden müvészi jellegzetességét elénk tárja.

Fadrusz Jánost, a korán elhunyt világhirü mestert csupán a farkasokkal viaskodó Toldi-jának bronzmásolata képviseli; Donáth Gyulát is csak egy szobor - igaz, hogy remekmü! - a "Halál angyala" reprezentálja. Stróbl Alajos müvészete azonban teljes szépségében áll előttünk az "Anyánk" nagyméretü, csudálatos márványszobrával

és "Géniusz" cimü portréjával. Róna József müvészetét pedig barokhatásu Bacchus-szobra és reliefszerüen komponált, kissé diszharmonikus "Zsuzsanna és az öregek" márványcsoportja képviselik.

Ebből a müvészeti változatból Telcs Ede vezet át a ma uralkodó "modernizmusba", amely jelző egy egészen szétfolyó, kialakulatlan müvészeti "akarást" határoz meg. Telcsnek a "Góliát"-ját látjuk, a "régiek" stilusában megalkotva, mig a nemrég kiállitott "Toronyépitő"-je merész lendülettel már a modernizmus jegyében született. Plakettjei közül is egyik a naturális, másik a kereső stilust bizonyitják. Értékben pedig Telcs Ede az a magyar mester, akinek majdnem minden alkotása az egyetemes magyar müvészet egy-egy kiemelkedő eseménye.

A második terem a modern müvészeké, akiknek elrendezési sorrendje Simay Imre dekorativ állatszobrával kezdődik. Ezen az oldalfronton áll Cser Károly életnagyságu hires bronzszobra is, a "Győztes"; ez a férfiakt a jeles mester hatalmas tudásáról és inventiójáról tesz tanuságot. A "diadalmas férfit" ábrázolja, amint átköti homlokát a győzelmi szalagjelvénnyel. Sorban következnek aztán Körösfői-Kriesch Aladár finom márvány-portréja, Ligeti Miklós kis Anonymusa, Damkó József remekbe készült "Definitor" cimü terrakotta portréja, Kisfaludi-Stróbl Zsigmond barokkosan vibráló "Venczell Béla arcmása", Tóth István pompásan megkomponált "Déli pihenő" bronz-genreje, Sidló Ferenc finom "Primaverá"-ja, Horvay János "Beethoven"-je, Szentgyörgyi István klasszicizált "Kigyóbüvölő"-je, Moiret Ödön egy

érdekes márványaktja, Pásztor János néhány szép aktja és "Bucsuzkodás cimü hires magyar genréje, Sámuel Kornél végtelenül finom márványreliefje és a "Menekülő" cimü bronzszobra, Ferenczy Béni elfinomitott bronzportréja, Orbán Antal markáns terrakotta fejtanulmánya és Lux Elek quattrocento-finomságu márványportréi. Az érem és plakettanyagban Beck Ö.Fülöp nagy kollekciója mellett Reményi József, zsákodi Csiszér János, Fémes Beck Vilmos, Berán Lajos, Murányi Gyula és Esseö Erzsébet vannak képviselve.

A külföldi szoborgyüjtemény büszkeségei a francia Rodin és a belga Meunier. Itt van Rodin világhirü márvány-kompoziciója, a "Tavasz ébredése", Laurens festő portréja, az "Ebredő ifju" életnagyságu bronzszobra és a párisi Hugo Viktor szobor mellékfigurájának szánt "Nereidák" bronzvázlata. Meuniert pedig a "Hajóvontató", egy remek bronzfej, nagyszerü életnagyságu dokkmunkása és több kisebb bronzszobra reprezentálja. Mellettük képviselve vannak még Lagae, Dubois, Stoltenberg-Lerche, Rombaux, Hildebrand, Zügel, Liipola György Budapesten élő finn szobrász, Stappen, Franges, Zutt és Maillol.

A modern szoboranyag egyik része se teljes, sőt a hiányok a kiállitás rendeltetését erősen korlátozzák. Olyan mesterek hiányoznak, akik pedig a magyar szobrászatban igen jelentős szerepet vittek és visznek. Igy nincs muzeumunknak egyetlen Fessler Leo szobra se, aki pedig a palatinusi magyar renaissance fontos müvésze volt. Az ő alkotásai a Kalvin-téri "Danubius" kutszobor, amely Budapest legszebb köztéri szobra. Továbbá a királyi várkert oroszlánjai, a Ba-

zilika apostolai stb.

Hiányzik Holló Barnabás is, akiről egyik legutóbbi számunkban irtunk és akinek özvegye, férje gazdag müvészi hagyatékának birtokában az éhhalállal küzd. A mai jelesek közül nincs képviselve Székely Károly, Margó Ede, Bory Jenő, Lukácsy Lajos, Csiszér János, Maugsch Gyula, Keviczky Hugó, Szamosi-Soós Vilmos, Kallós Ede, Siklódy Lőrinc, Istók János, Farkas Béla, Szántó Gergely, és Visnyovszky Lajos, akik mind kiegészitő egyedei, értékes müvészei szobrászatunknak. Viszont Lux Eleket jellegzetességében nem mutatja be a gyüjtemény, hiszen világhires táncos-szobrai hiányoznak a kiállitásról, azok a szobrok, amikben müvészi lendület és mesterségbeli tudás tekintetében szinte egyedülálló értéke a nemzetközi müvészetnek. Ugyancsak széles kiegészitésre szorul a külföldi anyag is, melyben csupán Rodin és Meunier vannak jól képviselve.

A meglévő müanyag gazdagsága, szépsége és elrendezése azonban minden figyelmet megérdemel és ha a hiányokat pótolhatja az állam, a budapesti Szépmüvészeti Muzeum a legjelentékenyebb kontinentális muzeumok sorába emelkedik.

Panoráma. Bécs. 1926.jul.11. 9.sz. 9-11.p.

MDK

Keviszky Hugó

Tompa Mihály reliefje. Repr. A keleméri paplak falán helyezték el.

Uj Idők, 1933.okt.1. 40.sz. 473.l.

MDK

Keviczky Hugó szobrászművész

Kisteleki Ede költő emlék-plakettje, Keviczky műve. Szegeden a költő egykori lakóhazan és Kisteleken a szülőházón leplezték le az emléktáblat. Repr.

Uj Idők, 1933. Pünkösd. 23.sz. 711.l.

Keviczky Hugó

Pántos József ontáglétra volt az Igaz-
mův. főiskolán – és Pántos „Bécsuszo-
dás" c. munkáját, amit az ákona
megvett és fába faragva rést, ő
rénétette el fába faragva.

Kiss Lajos, Vásárhely mecvénélet
Bp 1917

1641

Keviczky Hugó
zobrár

Tavassi Kiállítás – Műcsarnokban. zoborral
zarcal

Sz Est
1929 III. 3

KEVICZKY HUGÓ szobrász

BALASSAGYARMAT

(Nógrád m.)

I.Világháborus Emlékmü

Majdán Béla: Egy magyarországi kisváros építészete. Balassagyarmat, 1989. 121.p.ill., 1929-benkészült

Keviczki Istvánné, népművész

Széchényi asszony, szőtteskészítő.

↓

– : Szőtteskészül a Kisakatban 8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. márc. 14.

Kevitzky Istvánné szövő népmüvész, Nagylóc

Szőttes teritő

Szőttes párna

Fiatal Képzőmüvészek és Iparmüvészek kiállitása
Ernst Muzeum, 1955. junius, 32 l.

35. kép. *Johannes de Burgundia : Női arckép.*

MDK

Kevitzky Istvánné

népművész

Képkiállítások Fiatal Képző- és Iparművészek kiáll. Ernst Muz. 1955. jun.

KEVITZKY ISTVÁNNÉ

Szőttes kerítő
Szőttes párna

Fiatal képszőmivesek es parmivesek
kiáll 1955

MDK

Kenicski Istvánné

Jóna Margit, szövő

A Népművészet mestere címet kapta.

–. Kiváló népművelők és Népművészet mesterei 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1969. aug. 18.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

MDK

Kevicz ki István né, népművész,
hövő

A Népművészet mesteve kitüntetést kapta.

–: Kiváló népnevelők és népművészek kitüntetése 7.

Népszabadság, Bp. 1969. aug. 19.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Keviczky János

Kassa. 1654

l.

Arch. Ert.

1912. 270. l.

1. Készpénzkészlet

KEVICZKY JÁNOS, szijgyártómester

Egerben Tucsárdy György ,mint legfiatalabbnak,a sorban utolsóként kellett volna árúlnia,de ő Oláh János és Kevicczky János előtt felállitott sátrát meg akarta tartani A céh a tánácstól kért segitséget. 168.old. 51.jegyz

LÉHART ANDOR: Az egri céhek és a magisztrátus a 18-19.szánad fordulóján 155.old

Az Egri Múzeum Évkönyve, XIII. 1975.-Eger,1975

Horthy Miklós kormányzó 70. születése napja alkalmából vitéz Zalay Károly ezredes, a »József Nádor« 2. honvédgyalogezred parancsnoka az ezred tiszti étkezőjében Horváth László tábornok, gyalogsági parancsnok jelenlétében bensőséges bajtársi körben folyó évi június hó 28-án leplezte le a Kormányzó arcképét. A kép az ezredhez tartozó Keviczky Kálmán főhadnagy alkotása

Kovácsky Kálmán

Pesti Napló képes mell.

1938. jul. 3

fordító

Vedres Márk szobormüve:

VÍZÖNTŐ KÚTFIGURA

Kertész a sportpályán.

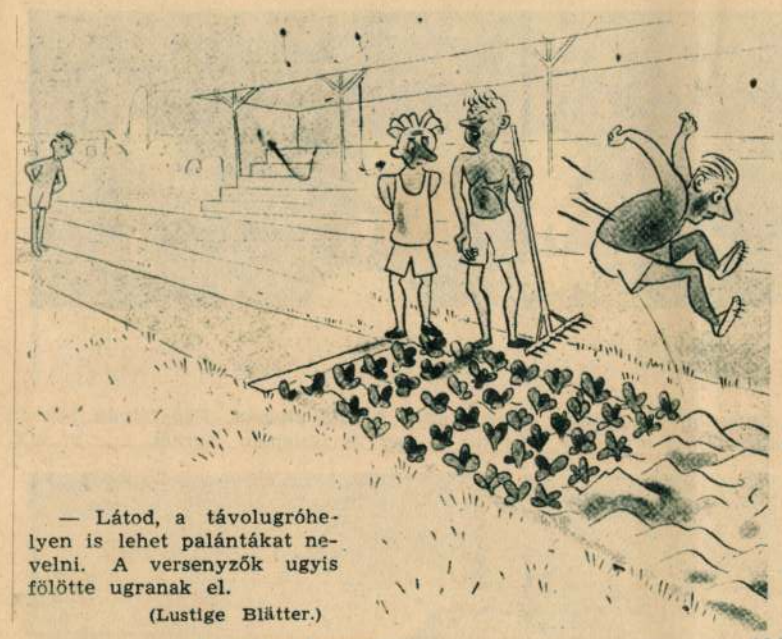

— Látod, a távolugróhelyen is lehet palántákat nevelni. A versenyzők ugyis fölötte ugranak el.

(Lustige Blätter.)

Bemutatkozás.

— Látják, hölgyeim, ilyen vagyok én vasárnap!

(Die Woche.)

A szellem keserve

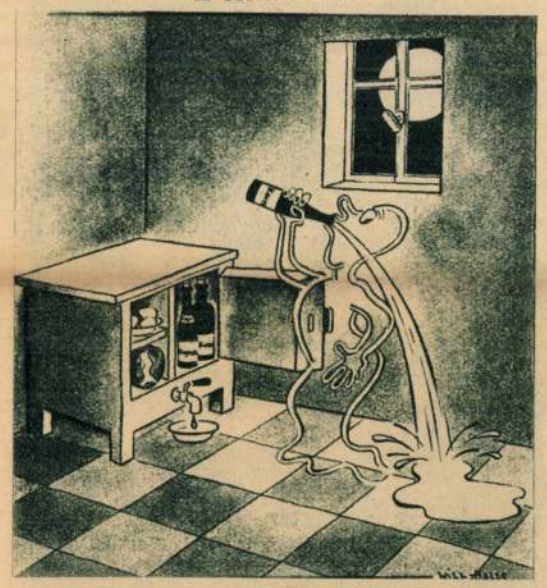

a kánikulában. (Fliegende Blätter.)

Aki közelről akarja látni a csillagokat.

Párbeszéd a gyümölcsöstálon.

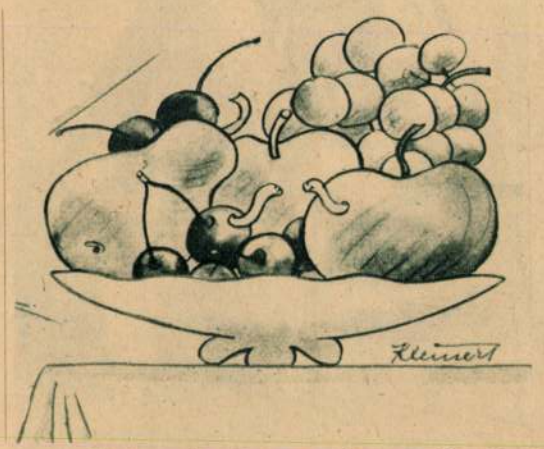

— Jó napot, kolléga ur! Nem cserél velem? Már nagyon unom a cseresznyét.

— Kérem, parancsoljon! Ugyis torkig vagyok az almával. (Lustige Blätter.)

Kép, szöveg nélkül. (Die Woche.)

KÉPES PESTI HIRLAP

LX. ÉVFOLYAM, 120. SZÁM — 1938 JULIUS 2. SZOMBAT

Az angol „hadititok-botrány" szereplői. Fent: Sandys képviselő, Winston Churchill veje; jobboldalon: Churchill; jobbszélen: Hore-Belisha hadügyminiszter.

Alsó kép: a hagyományos svájci virágünnep Bernben. A Kirchenfeld-híd alatti téren többezer iskolásgyermek mutatott be élőképeket.

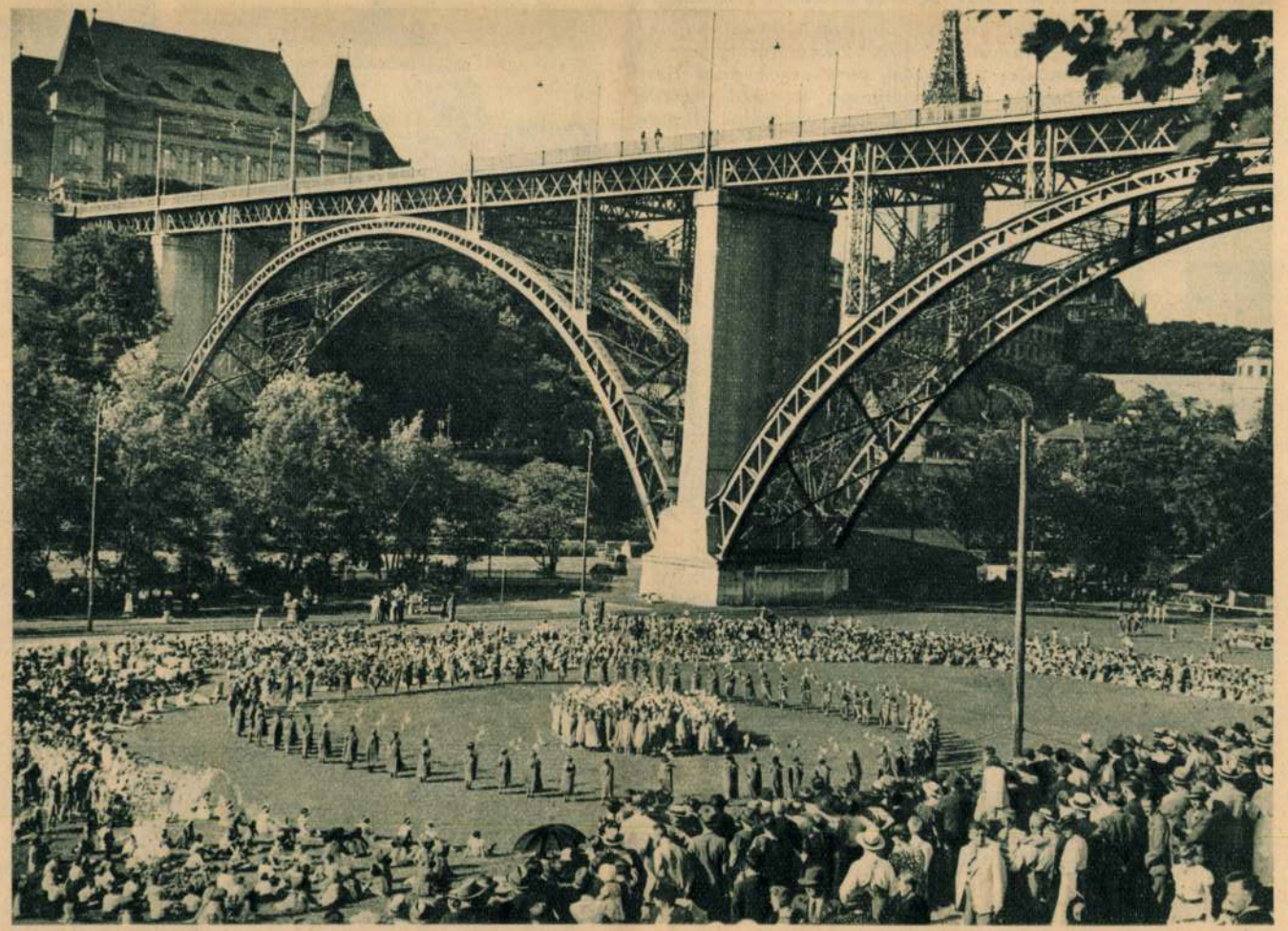

Horthy Miklós kormányzó arcképe, amelyet a József nádor 2. honvéd gyalogezred parancsnoka, vitéz Zalay Károly ezredes, Horváth László tábornok, gyalogsági parancsnok és a tisztikar jelenlétében leplezett le ünnepélyesen az ezred tiszti étkezőjében. A festmény Keviczky Kálmán főhadnagy alkotása.

Jobboldali kép: most avatták fel a borsodmegyei Mezőnyék község országzászlóját.

József kir. herceg felavatja a tápiószentmártoni Hősi Emlékművet.

Dr. Kiss Endre, Kecskemét város uj főispánja leteszi a hivatali esküt.

Jobboldalon: Hetényi Imre főkapitányhelyettest nyugalomba vonulása alkalmából a kormányzó harmadizben tüntette ki elismerésével.

A legujabb nyári sport Amerikában: fáklyás hullámlovaglás.

Képek a Balatonalmádiban rendezett Balaton-bajnoki tenniszversenyekről. Fent: Körmöczy Zsuzsi, lent balra: Flórián Alice a női egyes győztese; mellette Stolpa, a férfi egyes győztese és vitéz Bánó Lehel. (Gaby fotók.)

A Csepelszigeti Duna Egyesület közgyülése: vitéz Endre László alispán, Fáy István főispán, Bornemisza Géza miniszter, Pichler József és Kelemen Kornél.

Az agrai Taj Mahal-siremlék. Több mint ezer ilyen gyönyörü kép lesz a Pesti Hirlap október hóban megjelenő „A Föld és Lakói" cimü legujabb kedvezménykötetében, amelyet lapunk előfizetői tizenkéthavi hatvanfilléres részletfizetés (összesen 7.20 P) mellett vásárolhatnak meg.

Keviczky Kálmán

— **A kormányzó arcképének leleplezése a József nádor gyalogezred bajtársi körében.** A kormányzó hetvenedik születésnapja alkalmából vitéz *Zalay* Károly ezredes, a József nádor honvédgyalogezred parancsnoka, az ezred tiszti étkezőjében *Horváth* László tábornok, gyalogsági parancsnok jelenlétében bensőséges bajtársi körben június 28-án leplezte le a kormányzó arcképét. A kép *Keviczky* Kálmán főhadnagy alkotása. A méreteiben hatalmas kép újszerű és impozáns beállításban, a kéklő Adria hullámait szelő Novara parancsnoki hídján ábrázolja a kormányzót s a felkelő nap aranyos sugaraiból diadémkoszorút fon a már őszülő, de a tenger daliás, legendás hősének feje köré.

Pesti Napló
1938. jul. 1.

MDK

Keviczky Kálmán akadémikus

Az első lovasitott aks.szazadparancsnok.
(1931.máj.1.) Repr. Keviczky Kálmán akadémikus
rajza.

Ludovikás Levente, 1932. XI. évf. 80.l.

CSERKÉSZJELVÉNYEK.

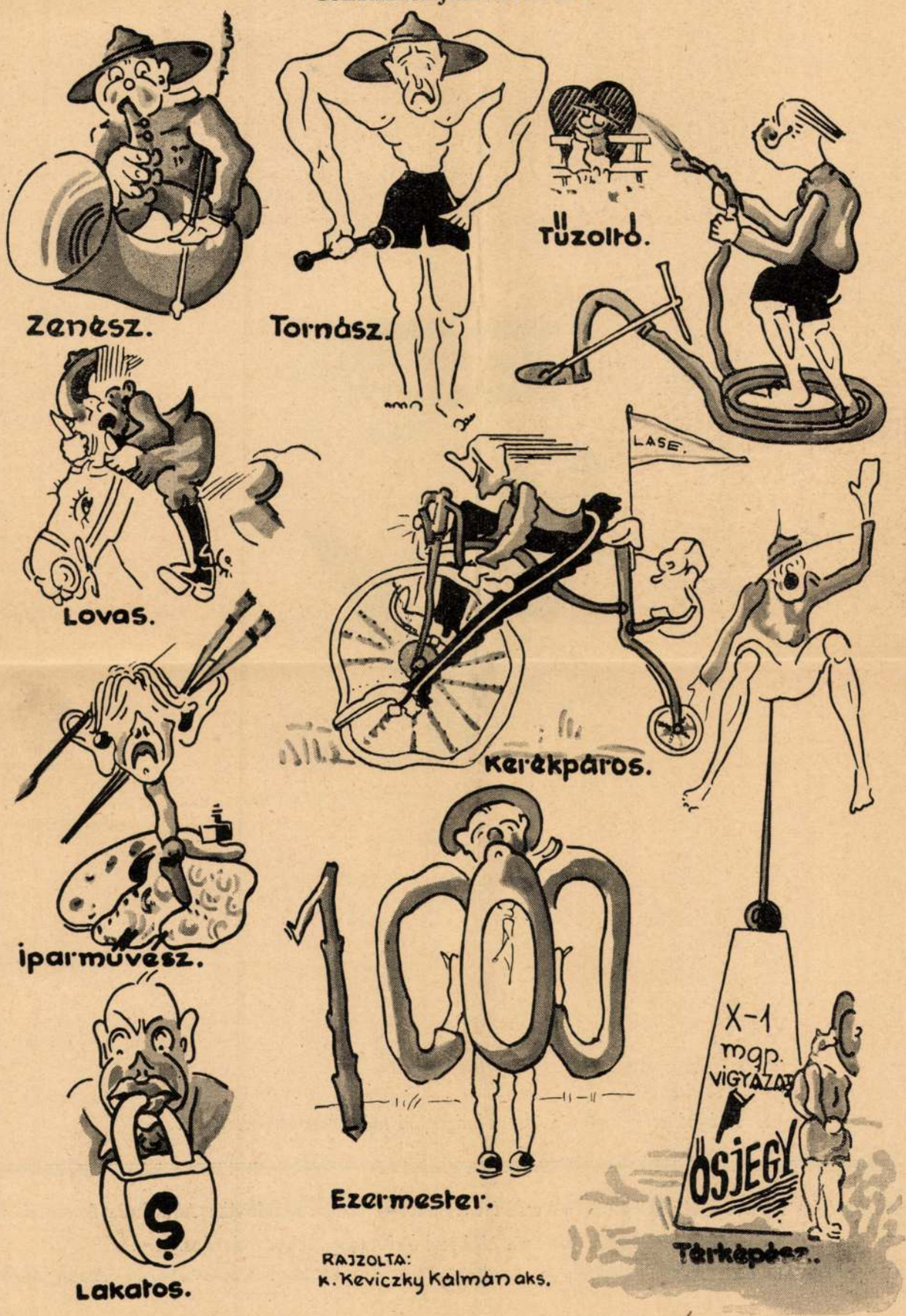

RAJZOLTA:
K. Keviczky Kálmán aks.

Ludovikás Levente
1932. XI. évf.

Keviczky Kálmán

Az olasz ifjak budapesti látogatására készült levelezőlap.

A kliséket Weszely L. fotokémigráfiai műintézet rt. készítette.

A szerkesztésért felelős: vitéz Rózsás József főelőadó. — Kiadja: a Ludovika Akadémia Leventeköre.
Társszerkesztő: Varga László főtanár, szkv. százados.
STÁDIUM SAJTÓVÁLLALAT R.-T. BUDAPEST. FELELŐS ÜZEMVEZETŐ: GYŐRY ALADÁR

SZÉPIRODALMI RÉSZ.

Pálosy (Prechlich) János ny. őrnagy rajza.

VÉRVÖRÖS MÁLYVÁK.

Írta: Erdélyi Tibor főhadnagy, a Leventekör örökös tagja.

Kőmíves legények nem foltozzák a lyukas falakat. Ahhoz, hogy a szobákon át ne sipoljon a sziszegő szél, elég a résekbe szalmacsóvát dugni. A módosabbja deszkát szegel rája. Nem törődik most senki a magáéval. Ki épkézláb ember, asszony vagy gyerek, a város szélén sárból sziklavárat épít. Sáncokat a rácok ellen.

Dreyhann császári alezredes áruló lett: a lázadó rácoknak 3 ágyút, 30 mázsa lőport és 215 lövőfegyvert adott által. A vracsevgáji szerviánus tábor azóta majdnem nap-nap mellett támadja meg a pártütő kezéből kapott fegyverekkel Fehértemplom városát. A város malmai is mind hamuvá porladtak már a Nérán és Karason. István király előtt való napon is csak úgy zengett a föld. Süvített a golyó és pukkadoztak a fontos golyóbisok, hogy nyomukban szitok és átok szálljon. De a svábok állták a sarat. Ki puskával, ki kaszával, sarlóval. de állták a sarat, a sáncot . . .

Ötven halott társuk és ötszáz halott rác vére sziklává tapasztja a vöröslő sarat. Úgy dolgoznak a svábok, mint a barmok. A város csendes, üresnek látszik. A keleti részen lakó szerb polgárok csak suttogni mernek. Nemzetiszínű kokárdás nemzetőrök cirkálnak szerte-széjjel. Kevesen vannak. Hazátlan magyarok. Kit Beregből, kit Aradról vetett ide a sors az égő Temesköz lángjai közé.

Déltájt a verseci szőlők felől honvédek jöttek. A kassai 9. zászlóalj. Mire a templom elé értek a pirossapkások, a városi védelmi bizottmány Siegl József és Zinser Mátyás urammal az élén már várt reájuk. A magas magisztrátus még Dreyhann idejében szabadságra ment. Nem birták a puskapor szagát. A városi skriba, Reischl uram egyedül képviselte a magas tanácsot. Egy-két szó innen is, túlnan is: ez a fogadtatás. Nem érnek rá dikciózni. A sváb szófukar és a „rothkappierok" lábában van vagy hat mérföld máról és ez sokat mond. Egy-két kíváncsi a sarkok mögül lesi a pihenő hadinépet. A szerb lakosok még jobban behúzzák a nyakukat és a halk beszédet még suttogóbbra fogják. Damjanovics pandurstrázsamester is előkerül, térül is, fordul is nagy bögyösen. Amolyan svábbá vedlett tisztes szerb polgár.

A város egyébként kihalt, üres. Aki épkézláb ember, az a városszélen véráztatta földből sziklavárat épít . . .

*

A félszemű Panics Moizitó besurrant az ajtón. Senki sem látta, senki sem hallotta. Mária odanézett és azután, mintha misem történt volna, tovább tépte a kötésnek való gyolcsot.

— Apád itthon van-e?

— Nincs.

— Mondd meg apádnak, éjfélkor a szerb temető alatt a pálinkás háznál legyen. Piros sapkát és magyar zászlót hozzon.

Kucsmáját az orra nyergéig húzta be, szúrós fekete félszemét körüljártatta a homályos szobában. Megvillant a szeme, akár a tigrisé.

— Érted-e, Mária?

A leány szép volt. Fajtiszta rác. Az apja ennek a legénynek szánta.

— Értem. De minek a piros sapka és a magyar zászló?

— Hallgatnom kéne, Mária. De neked elmondom. Két század honvéd még nem érkezett meg. Azoknak holnap kell megjönniök.

A leány arcából eltűnt a pír.

— Hallgass, az Istenért! Akárki meghallhatja. Siess most el innen, mert még meglát valaki nálunk.

Vad, erőszakos ölelés. A lány alig védheti magát. Két kezével arcát takarja, hogy csók ne érhesse. És Panics Moizitó kisurrant az ajtón. Senki sem látta, senki sem hallotta.

*

Borongós éjjel váltásra indult a veressapkás őrség. Elől a legendás Maderspach kapitány. Öreg nemzetőr. Nyomában a fiatal honvédgárda. Vénes Géza hadnagy és maroknyi népe. Most váltják először a krusicai strázsát.

Szörnyű berdót kiáltanak átról. De mert a feldsráj és lózung jó: mehetnek tovább. Eleddig sváb legények állják a sarat a krusicai sáncokon. A magyar szót nem értik, de a szívük vadul dobog a magyar hazáért.

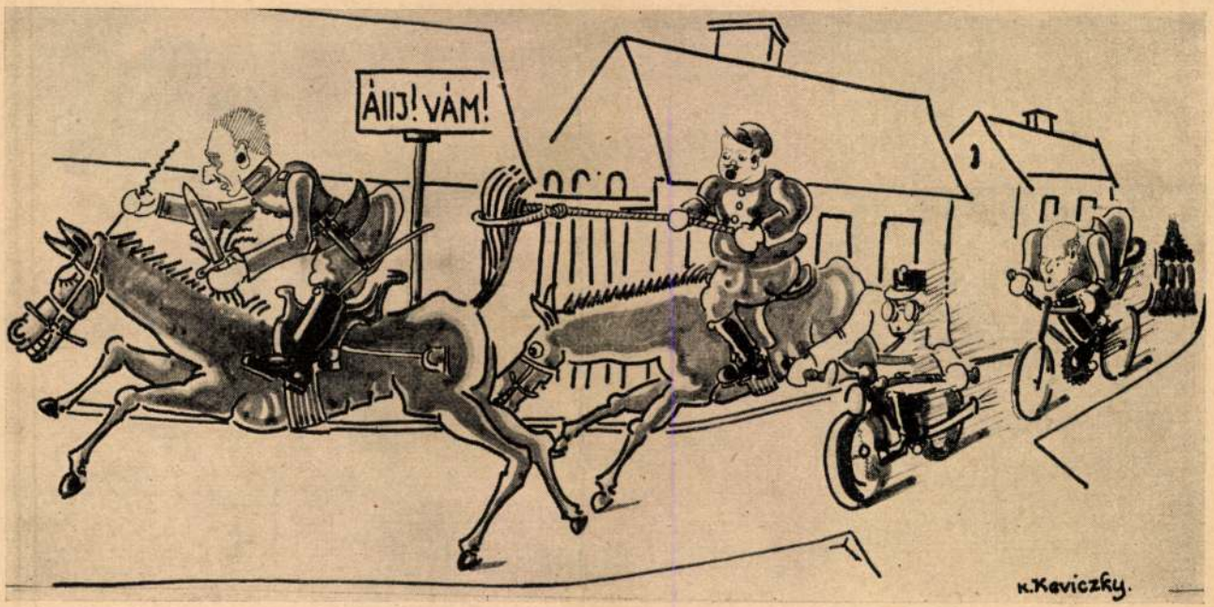

Az első lovasított aks. századparancsnok. (1931. május 1.) Keviczky Kálmán akadémikus rajza.

Váltás. Nem tart sokáig. S azon túl már magyar gyerekek vigyáznak a sötét éjszakában.

Vénes ablakán délután kocogtak. Mire kinézett, üres volt az utca. Az ablakpárkányon fehér papírlap. Ezt forgatja most is. A betűket nem látja a vak sötétben, de mindegyiket kívülről tudja. Hogyne tudná, az angyalát, hisz az életéről van szó: „Az egekre kérem, vigyázzon. A halál les önre, hadnagy úr. Ne menjen ma a sáncokra. Mályva."

Vénes nem félt. Azt gondolta, hogy tréfát űz vele valaki. Átvirrasztotta az éjszakát. Sűrűn inspicérozta a kiállított őröket.

Hajnalodott. Foszlányokban hullott a széltépte gyönge köd a földre. Vörös képével néha a nap is átpislantott rajta. Hűvös volt a reggel. Köpenyükbe burkolództak a veressipkások.

A kassai honvédek két százada kis kerülővel még Oravicát és Szászkát járja. A hatalmas mutogatja magát, nehogy eszébe jusson valakinek valami bolondságféle.

A ködfátyolon át katonák látszottak. Veressipkások nemzetiszín zászló alatt. Vígan danolászva jöttek.

Vénes odaszólt Vitális Károlynak:[1]

— Ott jönnek a pajtások. Menj csak patrujba elébük, Rhébikkel, Baloghgal.

Vitális ugrott. Örömmel, vígan. Első haditénye. Igaz, hogy pajtások, víg cimborák, de mégis. Ő fog kiáltani. Harsányat. Nagyot.

— Megállj! Ki vagy?

A válasz rémes sortűz. Vitális, Rhébik halott. Balogh súlyos sebével a földön fetreng. Rettentő ordítás. Magyar zászlóval, handzsárral rohan a fergeteg a krusicai magyar sáncra. Vigyorgó pofával elől a félszemű, Knicsanin martalóca.

Vénes és népe megkövülten nézi. De aztán: hajrá! előre!

Két ősfolyam egymásnak ront. Vénes kardot ránt, kezéből kihull a kis papiros. „Az egekre kérem, vigyázzon!" Mályva írása. Ránéz. De pillantásnyi idő mulva kardja a félszemű képén csorbul ki.

*

A köd eloszlott. Csend. Két halott és egy haldokló társuk mellett levett sapkával állanak a viadal hősei.

A krónika írja: 1848. augusztus 23-án a kassai veressipkások által estek a tűzkeresztségen.

*

Vérvörös mályvát tűzött Mária a szerbvárosi Krisztus imazsámolya mellé. Aztán letérdelt. Keresztbefonta karjait. Imádkozott.

A napfény lesiklott csillogó szőke hajáról.

— Köszönöm Úristen, hogy segítettél!

Sokáig térdelt. Imát mormolt az ajka, de lelke, gondolata már nem volt ott. Krisztus lábánál is szerelme lángját szította . . .

*

Abancourt hadnagy és Kálnoki főhadnagy egyszerre rontott a városházára. A sötét folyosón majdnem egymásnak estek.

— Hová mégy?

— Villám[2] kapitány úrhoz.

Néhány perc mulva Villám már tudta a valót. Vénes hadnagy élelmiszeres szállítmányát és honvéd századát báró Blomberg császári ezredes nem engedi ki Versecből. Azt mondja, hogy veszélyes az idő. Majd máskor. Az élelmiszereket, de főként az embereket félti.

A vracsevgáji sáncoknál két rácot fogtak. A városban híre járt, hogy a szerbek újra támadni fognak. A Schwartzenberg ulánusoknak nyoma veszett. Éjféltájt együtt voltak még. Most üres a szállásuk. Talán az ellenséghez szöktek át.

Riadó!

[1] Vitális őrnagynak, a 9. zászlóalj legelső parancsnokának unokaöccse volt.

[2] Villám eredeti neve Blitz (Pliecz?) volt, de a nemzeti felbuzdulás óta csak Villámnak mondta és írta magát.

Ludovikás Levente
1932. XI. évf.

Kövés György epitén

BAKÁCS TIBOR SETTENKEDŐ:

Mozi-film

Filmlevél

Az agyam olyan, mint egy lakótelepi toronyház. Ennek legfelső emeletén őrzök egy különös állatot, mely mindig változtatja színét, attól függően, hogy melyik szobába surran be. Ez a kaméleon. A kaméleonról nehéz pontos és szakszerű meghatározást adni, hisz leglényege, hogy nincs szubsztanciális lényege. Ez az állat-motívum cikkemben inkább tisztelgés Nagy Lajos előtt, mint minden más. Akkor most kezdődjék a cikk.

Híradó a moziban

Igen, újra! Először én is azt hittem, hogy rosszul látok. Magyar Közszolgálat volt bekapcsolva családi életem egyik sűrű időszakában, fél nyolc, fürdetés, a gyerek elesik a telefonzsinórban, Belgrád. S aztán feltűnik egy ismerős arc, magyar filmes az esztétika örök vadászmezejéről, Koltay Gábor. Nyilatkozik. Felhangosítom. Lehet, hogy benne van a Jelcin körüli orvos csapatban? kezd a tarkómon bizseregni. A gyerekemre nézek, másfél éves. Tehát nem ő volt. Elszégyellem magam. Először az ország miatt, majd jóstehetségem csapnivalósága miatt. Mondom, írtam, én még ilyen tehetségtelen s rossz filmet nem láttam, pedig a mozisötétben esz meg a penész.

Mindenesetre nagyon furcsa, hogy egy film forgalmazása körüli relatív siker a híradó anyaga. Nem a Múzsáé, nem a Stúdió '97-é, hanem a Híradóé. De jó. Ezúttal biztos így lesz. Helyszíni tudósítás Tóth János operatőr lakásából, kis színes anyag Matkócsik András törzshelyéről, telefoninterjú St. Auby Tamás üzenetrögzítőjével. (Példámban olyan művészeket soroltam fel, akik bizonyosan megütik Koltay Gábor művészi minőségét. S még ebben a zárójelben bocsánatot is kérek tőlük, hogy ilyen jellegű hasonlításban használtam fel becses nevüket.)

Ha a mozilátogatottság híradós oldalon a film erényeit, pedagógiai hasznát s szakmai kiválóságát méltatja. Vagyis PR-munkáról van szó. Az az igazság, hogy belül meghajlok Koltay előtt. Igaza van. Segíts magadon és az Isten is megsegít. Minden egyes fogyasztóért meg kell küzdeni. (Talán ez az egy, ami kicsit sántít, hisz az igazgató a gyerek főnöke, s valószínűleg ők, a tudás-elsajátítás alá beosztott alkalmazottak fognak moziba járni /büntetés-kegy?/, s nem a főnök.) Végül is tévedtem. Akkor, amikor a délutáni előadás látogatottságából a film körüli érdektelenségre következtettem. Eszembe se jutott, hogy újbóli reneszánszát fogja élni az ún. „iskolai mozilátogatás". Tévedtem, amikor a híradós anyagban manipulációs szándékot orrontottam. Megvan az százötvenezer. A nagyszünet után elmarad a fizikaóra, sorakozó az iskolaudvaron. Emlékszem. 1975-öt írtunk. Meg 1978-at. Meg 1988-at. Hősök tere.

FÁY MIKLÓS:

Zene

Német lecke

Elég jó csaj, ami azt illeti. Két gyerek ide vagy oda. Van neki rengeteg arca, kettő a lemezborítón is látható. Elöl uborkafejű vamp, különleges szájfestéssel, rengeteg vakolással, lenyalt hajjal. Mint Popeye felesége. A hátlapon egy szépség. Angyalszemek, bodros, vörös haj, szép piros száj, érzékiség és tisztaság, Greta Garbo. De nem ő. Ute Lemper, a sanzonett.

Hangja van vagy ötvenféle. Édesanya hang, Hamupipőke hang, kocsma hang, obszcén hang, gyerekhang, nyafka, buta-de-szép hang, őrmester hang, utcasarki, borízű, reszelő hang, titkárnő és főnöknő hang. Női hang. Ezzel már lehet énekelni.

Énekel is. Most éppen egy lemeznyi berlini kabarédalt. A kabaréról persze mindenkinek Lilenül nagyok. Hollaender, Spoliansky, vagy a tavaly elhunyt Berthold Goldschmidt. Nem lettek a huszadik század nagy zeneszerzői. Elfelejtett előadók: Rosa Valetti, Margo Lion, Trude Hesterberg, és egy közébük keveredett, halhatatlan: Marlene Dietrich. Minek őket föltámasztani?

Talán nem fölösleges. Ezek a régi berliniek a mi nyelvünkön beszélnek. Röhögnek és röhögtetnek, borotvával csiklandoznak, egyensúlyoznak kimondás, utalás és elhallgatás között. Tudom, hogy mire gondol, és tudják, hogy tudom, hogy tudod. Ez magyaros virtus, nemcsak berlini. És ez a barátságos, széles kedélyű dal: csal a papa és csal a mama és csal az egész familia, lop az árus és a vevő is lop, hazug a polgár, a politikus és hazugságokat ír a

KÁLLAI GÉZA:

Az Orczy fórum

Várostervezőink gondolkodásában a két körút közötti főútvonal (a Fiumei út — Haller utca) viszonylag kevéssé terhelt résznek számít. Elfogadható még a Baross utca forgalma is, és ha megvalósul az, amit a MÁV megtenni szándékszik — hogy a teherforgalmat megszünteti a Józsefvárosi Pályaudvaron, és az ezentúl csak személyforgalmat szolgál —, az Orczy tér és környéke mentesítheti a már alig elviselhető nyomást, ami a Keleti és Nyugati pályaudvar térségére nehezedik. Innen könnyen elérhetők a repülőterek is.

Minderre figyelemmel szervezte egységes térré az Orczy fórum — divatos szóval — projektjét Kévés György Ybl-díjas építész. A komplexum úgy százezer (!) négyzetméter beépített alapterületével három irodaházat, egy kereskedelmi központot, egy szállodát, egy négyszintes nagyáruházat, egy lakóépületet, és egy szervíz-apartman-házat foglal majd magába. Mindezt úgy, hogy a tervező nem szabta át a Józsefváros évszázados telekhatárait, és igazodott a szomszédos párkánymagasságokhoz. Centiméterre. Igazodik a városszerkezethez is, és a tömegeket felbontja az eklektika korában épült józsefvárosi házak nagyságrendjére, tiszteletben tartva a kialakult városi struktúrát. Eeredményeként a belső terekben és az utcán egyaránt emberi léptékű, ám mégis levegős építészetet jelenít meg.

A lépésről lépésre megvalósuló beépítés első alkotása egy ötemeletes irodaház, vasbetonvázzal, födémekkel, épületfizikai tervezéssel, szendvics-falakkal és téglaarchitektúrával képzett homlokzatokkal.

Helyet kapnak a társművészetek is (Rákosy Anikó festőművész képei és Józsa Bálint térplasztikája), s hogy ezekből a komplexum soha ki ne fogyjon, az ötödik emeleten igényes műtermet építettek ki.

Van azonban néhány kifogásom. A már megvalósult épületben a csodás felvonók mellett csak menekülőlépcsőt építettek. Ez olyan egyszerű, hogy hozzá képest a régi cseléd-lépcsők luxoriőzek. Nehéz azt építésznek elfogadni, hogy egy igényes irodaházban nem épül megfelelő lépcsőház. Szeretjük a tagolt homlokzat plasztikus elemeit és az ezekből adódó fény és árnyékhatásokat, de nem hisszük, hogy az egész komplexumot nyers téglahomlokzatokkal kell megjeleníteni. Tudnivaló, hogy tartós, és ha gondosan rakják, még szép is. De nem úgy rakták. Ha pedig — ameddig a szem ellát — téglaarchitektúrát látunk, az bizony unalmas, még akkor is, ha helyenként más színű kermámiapöttyök vannak benne elhintve. Amúgy meg nagyon drága.

Szép is, jó is a vasbeton tetőszerkezet, és mutatós a rajta feszülő francia gyártmányú vm. zink — magyarul — bádogfedés, amit a gyártó előre műpatinával látott el. Majd elválik, hogy a szomszédban még mindig üzemelő sok-sok dobkályha és csikótűzhely kénes füstjét hogyan viseli el.

De majd elválik más is. Legfőképp az, hogy a jövő és a folyton változó városszerkezet úgy alakul-e, ahogyan a projekt hitelezői és az elvárásaikat nagyvonalú térszervezéssel szolgáló építész azt várja. Vannak kétségeim.

Ám a megvalósult épületnek mégis örvendezni kell. A részletek láthatólag gondosan megtervezettek, a kivitelezésen pedig az értő meglátja, hogy a tervező rajta tartotta a kezét. Sikerült láthatatlanná tenni az épületgépészet csőhalmazait, és a számítógép-vezérlésű teljes klima-ellátással a külső időjárástól függetleníteni az épületet. Gondosan vannak megválasztva és jól vannak fektetve a belső burkolatok, és igényesek a berendezési tárgyak is.

Szívesen mondanám, hogy a szívemnek kedves stílus, a Bauhaus erényeit hordozza a ház. Ez minden részletére igaz is lenne, ha feledni lehetne a lépcsőt. A Bauhaus kiemelt feladatnak tekintette a szép lépcső tervezését. Nem szabad ezt anyagi megfontolásokból másodrendű feladatnak tekinteni.

Akkor sem, ha szegények vagyunk.

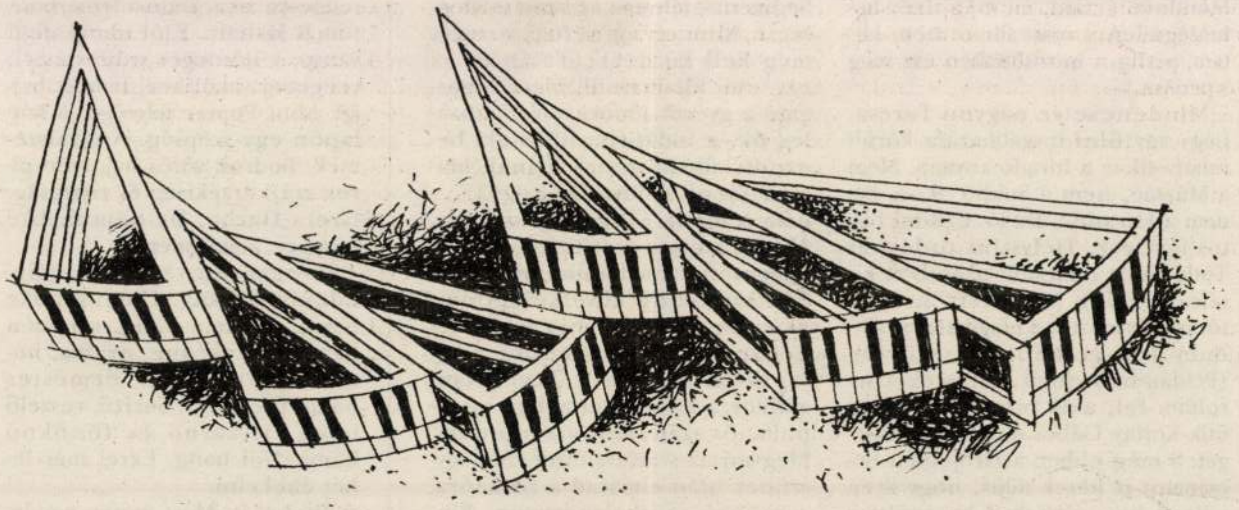

Barabás Márton rajza

ÉS 1997. jan. 24.

Kévi Mihály

SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

grafikusművész

PEST MEGYEI HÍRLAP

1981 JAN 18

1021

Zsámbéki templom

Kévi Mihály linómetszete

ogy ott a hagymatern
sítási szervezetének
gye Nagykőrösre és
t őket. Az út *sikerre*
ert egy hasznos, be
t, valamint egy otta
rdei Ferencet. Talál
arátsággal folytatód
endég volt hát a Futó
e is később, különöse
ön töltött évek alatt,
ő úr redakciójában, és sokszor kel-
ek útra együtt a környező tanyavi-
ágba.

1945 januárjában már útjára indult
Nemzeti Bizottság újsága, a *Nagy-
őrös Népe.* Szerkesztője és kiadója:
Kopa László.

— 1947-ben hivatott Dobi István:
Csinálj te kisgazda-újságot — mond-
a. S a segítség sem maradt el, ki is
dtuk a Nagykőrösi Újságot, olvas-
ák, vették egészen 1949-ig. Akkor
betiltották.

Kopa szerkesztő úr nem írt. Kis
öldjén gazdálkodott, ahogy mondja:
parasztizált. Húsz éve fogott ismét
ollat, s színes riportjaival, a gazdál-
odás kérdéseit elemző írásaival
zóta is naponta találkozhat a Pest
negyei Hírlap minden nagykőrösi és
eglédi tisztelt olvasója. 1970-ben pe-
ig átvehette a Felszabadulási Jubi-
eumi Emlékérmet.

Néhány éve lába törött, s újságunk
asábjain kért elnézést és türelmet
z előfizetőktől a redakcióból való
ávolmaradása miatt, mert hogy
lyan nagy baj érte, járni sem tud.
loztak hát neki hamar sétabotot
agy tízet is.

Nyolcvan évesen ma is minden
ap, olykor gyengélkedve ugyan, de
égigsétál reggelente lakásától a
zerkesztőségig, zsebében szép szavú
portokkal teleírt kutyanyelvekkel.
lyáron meg még kerékpárra is ül,
indenütt ott van, ahol valami ér-
ekes történhet. Mert hát ki tud-
?...

KHIM ANTAL

lits Tamás postai csomagot emel szoborrá, *Fábián Pál* sámánarcot elemez, *Kelemen Károly* gesztusa fojtogatásra és égő te-

Szárnyszerkezet

KÉPSMÁRK, PLÉBÁNIA TEMPLOM

Struhár, Alojz: Prinzipien des geometrischen Systems u
der Konstruktion gotischer Masswerke
Ars 9-10. 1975-1976, 259-328

PETROVÁ-PLESKOTOVÁ, ANNA:
BRATISLAVSKÍ VÝTVARNÍ UMELCI
A UMELECKÉ REMESELNÍCI 18.
STOROČIA

ARS 4. 1970, 1-2. s.

Keviczky Samu László

okl. épitészmérnök

Szül. Szabadka 1916.

Oklevelet nyert 1941-

József nádor 1940/41

178. l.

Az engedélyező hatóság megnevezése	Félév	Tandíjmentességben részesült				Egész labordíjmentességben részesült	Fél labordíjmentességben részesült
		egész mentes	háromnegyed mentes	félmentes	negyed mentes		
M. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztérium	I. félév II. félév						
Kárpátaljai Terület Kormányzói Biztossága	I. félév II. félév						
Rektori Tanács	I. félév II. félév						
Mérnöki és építészmérnöki kar	I. félév II. félév	47 104	11 94	20 88	64 86	47 58	31
Gépész- és vegyészmérnöki kar	I. félév	153	54	74	115	123	99

Kewerl, Anton, pozsonyi ötvösinas

V. 149

Kewerl Antal

ötvös 1837

laid

Mik. Pars. 149

MDK

Kewmijes Georgius

egy 1530-i oklevélben még élőként szerepel.

256.o.

Entz Géza: Művészek és mesterek az erdélyi gótikában.

KelemenEml. 249-264.o.

Key Aberg Elza

1931/32 I. Kecskeméti telep.

Ferkèpzomfoiskèvk

100. l.

Michelozzót és Uccellót is segédei között találjuk. 21 évi munka után, 1424 áprilisában fejezi be G. a bronzkaput, mely teljesen Andrea Pisano előbbi kapujának mintájára készült. A 28 négykaréjos gótikus keretbe került dombormű közül 20 relief Krisztus történetének jeleneteit, az alsó 8 pedig a négy evangélistát és a négy egyházatyát ábrázolja. A sarkokba G. emberfejeket mintázott, köztük a saját képmását is. G. azonban nemcsak a külsőségekben, hanem szobrászati stílusában is Andrea Pisano követője. Az antik művészet szépségkultuszának hatása alatt tulajdonképen a trecento gótikáját fejleszti tovább. Nem annyira a mozdulatok ereje, a kifejezés egyéniesítése fontos G.-nek, mint a vonalak lágy gördülékenysége, a jól hangzó szimmetriák. Kitűnően oldja meg a csoportokat, ebben Masacciót is megelőzi. A bronzportále sikere folytán 1425 januárjában G.-t pályázat mellőzésével a Battistero harmadik bronzkapujának készítésével bízzák meg. 1452 júniusában szentelik fel ezt a remekművet, a Porta del Paradisót, mely a székesegyházzal szemben lévő oldalra, a díszhelyre került. Az előbbi portálék kicsiny mezői helyett G. a két ajtószárnyat tíz nagy táblára osztja, melyekre az ószövetség jeleneteit mintázza. G. itt nem törődik a klasszikus reliefstílus szabályaival, valósággal bronztájképet alkot. Nagyszerűek a tömegjelenetek, melyek Donatello páduai reliefjeinek mozgalmasságával vetekszenek. Mindenütt a szépség kultusza érvényesül. A tíz bronztábla iskolája volt Firenze művészeinek. A táblák körüli foglalat fülkéiben lévő szobrocskák szintén G. fejlett dekoratív érzékét árulják el. Mindkét kaput G. az ötvenes években gyönyörű bronzfüzéres keretekkel vette körül, melyeket virágok, gyümölcsök, kis állatok élénkítenek. A gyümölcsök és növények egy része gipszleöntés útján készült innen ma-

Keyser J.

Térkép.

Ezen az iránytüvel alól
fölül:

Nieuve Accurate Kaert van e
STROOM Vertönende BELGR
is Voor gevallen
tussen de KYSER en GROOTE TU
TEMESWAR nu door den Ky
gelegeenen Provintien e
van Keulen met Privel.
a kereten a jobb alsó sarkon

Szines rm., mér.

99-92-9.

T. 3812.

jobbra megjelölt lapnak felirata

en // gedeelte van HONGARIE en DONAU
ADO en PETER WARDEIN, alwaer de Batalje

RK, den 5 Augustus 1716. als ook de Stad
ser ingenomen nevens de Daar omtrent
n Steeden tot Amsterdam // by Gerard

J. Keyser sculp.

a rl.52 : 60.8 cm.

M.D.K.

Kevi Sámuel ötvösmester

neve szerepel az 1788-évi kimutatásban a szatmár-németi-i ötvösök között, azzal a megjegyzéssel, hogy „megbízhatatlan."

S. Mihalik: Versuch einer Zentralisierung des ungarischen Punzierungswesens im 18. Jahrhundert. Acta Historiae Artium, 1961. Tom.VII. Fasc. 3-4. 266. old.

Kevi Sámuel

ötvös

1756 Ratmárnémeti.

Kapnagyarországi ötvösök 21. l.

Hadsereg:

A helyőrségi csapato
A háttérbe
előtérben balra az a
erredbeli gyalogos pih
tő két tiszten túl
elejű fehér kabát sö
sötétkék pantalló feh
ga szegélyzsinórral s
Feliratai a kép alatt:

K. K. Go

a jobb sarokban: „A
legalól középütt: „Dru
lung Alois Leykum
Könyomat, vonalkere
Die k.k. österrei
Gezeichnet und lithog
gschwandner.
Ltfa 3605 fe
4095 sz

MDK

Keviczky

Magyarország, 1939.jun.29. (Luther-szobor palyazat.)

Körplasztika. Sréter István portréja,
Kewiczky

Pesti Hirlap. 1920. okt. 12. 4

A konvédelmi miniszter millszobra

Dombornu. A csehek kivezetésének emléktáblája, Kevicsky

Pesti Hirlap. 1921. nov. 30. 6

A csehek kivezetésének emléktáblája

Keyser J.

Térkép. T. 3812.

Ezen az iránytüvel alól jobbra megjelölt lapnak felirata fölül:

Nieuve Accurate Kaert van een // gedeelte van HONGARIE en DONAU STROOM Vertonende BELGRADO en PETER WARDEIN, alwaer de Batalje is Voor gevallen
tussen de KYSER en GROOTE TURK, den 5 Augustus 1716. als ook de Stad TEMESWAR nu door den Kyser ingenomen nevens de Daar omtrent gelegeenen Provintien en Steeden tot Amsterdam // by Gerard van Keulen met Privel.
a kereten a jobb alsó sarkon: J. Keyser sculp.

Szines rm., mér. a rl.52 : 60.8 cm.

99-92-9.

Kéz-Korniss
József

+ 1925 máj. 6.

U. 4065

Az Est. 1925. máj. 7.
(Holtan találták mü-
helye padlójan K. ipar-
müvészt.)
32 esztendős volt. Öngyil-
kos lett.

Szikszay Fabricius VI. 219

Kéz Kornis József

koll. kiáll. az
Alkotás Művészház-
ban 1924. febr.
(VIII. kiáll.)

Katalogusát lásd
könyvtáramban

...mincot Dengo			
... 1935 jul.		26.	

Kéz Kornis József

Ötvös

Koll. kiáll.

Alkotás Műverstaz

1924. febr.

Pálfimajor.

A középtérbeli hegy te
kastély, az előtérben pedig
kiknek egyike jobbra fordulv
irata:

Ansicht des Palfysteins be
hochfürstlichen und ho
Dieser erhabenen Familie.

legalól jobbra: bei C.G. Mor

Szines rm., mér. a

140-95.

Kéz Kornis József

Koll. kiáll.
Alkotás Műveszház

cród
z
Az Ujság
1924. febr. 24.

~~g)~~

Az

1900 év f

átadr

KÉZ KORNIS *József*, iparművész, * Déva 1893, † Budapest 1925. Itt és Bécsben tanult, azután a Wiener Werkstätte részére dolgozott. Főleg ötvösműveket (násfák és egyéb ékszerek) készített, melyekből egy kollekciót 1924. az Alkotás-Művészházban állított ki.

E. G. I. 551 l

és sima karimájú, de egoldalú érmen

1907.

penézve van ábrázolva. Felemelt
a tefz
ha beszélne, bal tenyerén pedig
eje kopaszodik, haja rövid, baju-
zete: rövid ujjú köntös lehajtott
körön belül vésett betűkkel

1905-1114=18.4.
~~ak háttere és hátlapja sima.~~
l, méretei 3.4:3.4 cm.-- Becsértéke 30 K.--
prilis 30-án (787-907-44).

145

1509

Kéz Kornis József

1924. kollektív kiállítása volt az Alkotás-Művészházban iparmű-vészeti dolgaiból.

Török Jenő, Meitner László, Kéz Kornis József együttes kiállítása. (Ul és év nélkül Bpest 1924.)

1893-ban született Déván. Tarján Oszkár volt elvő tanítója. 1912-ben a bécsi iparművészeti iskola látogatója s annak elvégzése után a Wiener Werkstätte kötelékebe tartozott, ahova hosszú ideig dolgozott. Éles anyjától, néhai Kornis Elemérnétől örökölte művészi hajlamát s amit ez finom csipke kompozíciókban elénk varázsolt, a fiú az ötvösművészet nemes anyagaiban teljesít tökéletessé. 1915-ben beiratkozott a szmészi iskolába s elért szkarci érekig maraszt taljak e pálj ám. Megszállt területen él ebben az időben. Feltámad honvágya, haraszokik-tordit.

Itthon ismét ötvösé lesz. 1924-
ben kollektív kiállítása az
Alkotás-Műverseny-ben, mely
kiállításon egyett nerepel el-
halt édesanyjával.
Ki voltak áll.tva Kéz Körnis
Józseftől násfák, (ezüstből, aranyból
elefántcsontból) Cizellált
ezüst Madonna, gyűrűk,
karkötők, ezüst legyező, ezüst
tükör, ezüstöv, kézelőgomb,
nyakkendőtű, pecsétgyűrűk,
brossok.

Rosa Jenő, fiszkálisk. tanár IV. 128.

Kéz-Kornis József

4

MAGYAR MŰVÉSZET

1931. 492

Kéz Korniś József

Koll. kiáll. az Ernstben otvös

1931. sept.

Kéz. Kornis József

élet. koll.

Alkotás

1924 febr.

280/b-904.

n-és lámpaárú-
ár.

—

endezési munkák.

Kézd

(Erdély) épitésiete

MMEE Kösl

1913. 689-692 ul.

képekkel.

M. D. K.

KÉZDI-KOVÁCS

Az erdei tisztások festőiesen volt verhetetlen mestere

Bernáth: Így éltünk ... Bp. 1956. 328. l.

MDK

Kézdi-Kovács

Bálint Zoltán: Londoni levél. A Ház. 1908. I.
4.sz. 83 l.

Kézdi Kovács Elemér festőművész

Tájkép
Pihenők
Nyár

A Magyar Akvarell és Pasztellfestők Egyesülete
XVI. kiállitása, 193o. december N. halon

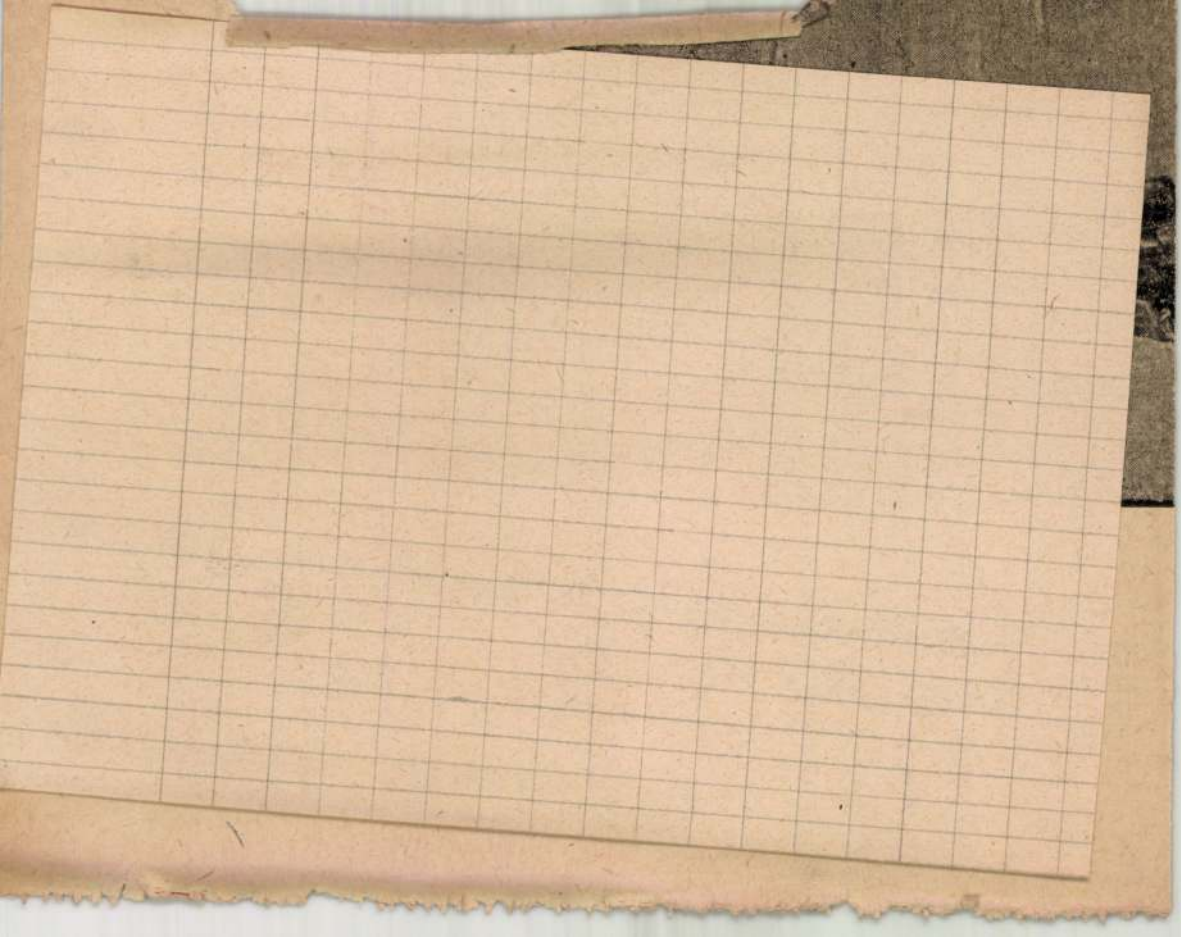

MDK

Kézdi Kovács Elemér
Templomkapu

KMTárs 1929/30. téli kiáll. 24 l.

MDK

Kézdi Kovács Elemér

Vasárnap délután

Vadászat előtt

Nemz. Képzőmüv. Kiáll. Mücs. 1933. ápr.

27 l.

MDK

Kézdi-Kovács Elemér

Fürdés után

Ernst Muz. 138. kiáll. Munkácsy Céh V. kiáll.
1933. márc. 14 l.

MDK

Kézdi Kovács Elemér

Parasztlakodalom, olaj

Vasárnap délután, "

M. Képirók kiáll. N. Szal. 1934. márc.

k 11 l.

Kézdi-Kovács Elemér
Tanulmányfej, olaj

N. Szal. 574. kiáll. 1927. márc.

14 l.

MDK

Kézdi-Kovács Elemér

Fürdés után

Munkácsy Céh 5.kiáll. Ernst Muz. 138.kiáll.
1933. márc. 14 l.

Keyser Lajos

Arbain

A Ferenc József Koronázási jubileumi díj pályázatán dicséretet nyert.

Magyarország

1933. dec. 3.

Vasárn. **26** Ber. János		Protestáns: Milos Görög: Nikon Izraelita: Kislev 8
Hétfő **27** Virgil		Protestáns: Virgil Görög: P Jakab Izraelita: Kislev 9
Kedd **28** István		Protestáns: Stefánia Görög: Irenark Izraelita: Kislev 10
Szerda **29** Szaturnin		Protestáns: Noé Görög: Paramon Izraelita: Kislev 11
Csütört. **30** András	**NOVEMBER**	Protestáns: András Görög: András Izraelita: Kislev 12
Péntek **1** Elegy	Holdtölte 2 óra 31 pk.	Protestáns: Elza Görög: Plátó Izraelita: Kislev 13
Szomb. **2** Bibiana	1933 **DECEMBER** 31 nap	Protestáns: Aurélia Görög: Habakuk Izraelita: Kislev 14

48-ik hét

Nap kelte 7 ó 19 pk. — Nyugta 16 ó. 14 pk

Elemér Kovács de Kézd. Nous publions la reproduction de son nu intitulé : „Réverie", qui a obtenu le Prix Balló. Cet artiste moderne fait preuve quant á la conception et á l'exécution d' un développement résolu.

Kézdi Kovács Elemér Balló-díjat nyert „Merengés" című aktját mutatjuk be. A modern művész elgondolásában és felfogásában nagy fejlődést mutat.

Elemér Kovács de Kézd's „Reverie" received the Balló award, It is a nude, and shows the great progress made by this modern artist in his conceptions and approach.

Kézdi Kovács Elemér

atlanná, tehát az ő eljá-
a legegyenesebb okfej-
kségessége. Egyébiránt
y a főhatalmaknak azok
a trianoni szerződést
megtévesztés áldozatai
is sürgetően követeli
elét és a szerződésnek
helyezését.
járás során két nagy el-
lvet és a népek önren-
elvét kell szigorúan
A nemzetiségi elv alap-

because the Succession States infringe all such of its provisions as guarantee certain rights to the Hungarians. The Peace Treaty of Trianon did not become intenable through any fault of ours, for we *have borne all the burdens imposed by the same with a patience and meekness unexampled in history*. We signed it and, however hard it may be, we shall respect it, *until revision can be achieved in a legal way*. But the Succesion States, the so-called „victors", violate flagrantly that treaty. It is they who make it intenable, and it follows logically that it is their behaviour that makes revision necesary. In itself the circumstance that the statecmen belonging

Kézdi Kovács Elemér

KÉZDI-KOVÁCS ELEMÉR olajképe, a vörösbarnás haju „MISS FLORENCE PEEL"-ről megkapó. Kár, hogy a hatalmas munkát igénylő „PARASZTLAKODALOM" cimü tömegjelenetet ábrázoló képének kiviteli módja elüt előbbi képétől.

Vadász István:
Magyar kiállítás
Londonban.
Ujság. 1938. jun. 19

Kerdi Kovács E.

Mok. kiáll. az alábbi kiállításon.

Hlubay Andor - Párizsi az oslói magyar képző-művészeti kiállításról -

Pesti Napló 1937. febr. 7.

Kézdi Kovács Elemér

szód

Ki-kicsoda?

478. l.

NYOMTATVÁNY

Budapest

úrnak

AZ ORSZÁGOS MAGYAR RÉGÉSZETI
ÉS MŰVÉSZETTÖRTÉNETI TÁRSULAT
és
A MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

tisztelettel meghívja

L. VAN PUYVELDE

a belga művészeti múzeumok igazgatójának,
liègei egyetemi tanárnak

folyó hó 28-án (csütörtökön) délután ½6 órakor
a Magyar Tudományos Akadémia előadótermében

Rubens et l'influence italienne

címmel tartandó előadására.

(Vetített képekkel)

GEREVICH TIBOR
az Orsz. Magy. Régészeti és
Művészettört. Társulat elnöke

FABINYI TIHAMÉR
a Magyar-Olasz Társaság
elnöke

Kérdi Kovács Elemér

Halak c. képe 3 színnyomásban repr.

A Pesti Hírlap Vasárnapja

1934. okt. 14.

6348

Mélt.
Nagys.

dr Szentiváryi Gyula úrnak
úrnőnek

Szóndi u 98

Bpest

Horthy M u 10

Kézdi Kovács Elemér

festő

1912

Élt Miskolc 1930. 84. l.

Külföldi szemle IV. 231.

KÉZDI-KOVÁCS 1. *Elemér*, festő és iparművész (K. 2. fia), * Budapest 1898 dec. 27, hol az iparművészeti és képzőművészeti főiskolán végezte tanulmányait. Dekorativ tervezetekkel és tengerparti impressziókkal 1916—17. szerepelt először a Műcsarnok és a Nemzeti Szalón tárlatain, melyeknek azóta is szorgalmas kiállitója. 1922-től Firenzében, Londonban és Brüsszelben főleg arcképeket festett. 1933 óta a Nemzeti Szalón titkára.

Lg. I. 537/l

1088. ~~Ismeretlen művész.~~

XVIII. századból.

1088. Kálmán király.

Térdig, ülve, szem
jobb kezében [illegible] mint
keresztes országalmát tart. F
sza és szakálla nincs, öltö
gallérral. Felirata a vonal

KÁLMÁN 9-DIK KIRÁLY
Karimája, képlapján
Ezüstös réz vésésse
Havas Emil ajándéka 1907. á

Kézdi Kovács Elemér

Kupeczky Társaság tagja.

KMTÁRS művcsoptok
1931 feb–márc kiáll.
V. 19

1932. febr. – márc. kiáll. 459.
1932/33. téli tárl. 736, 740
1933. nemz. képzm. kiáll.
308, 309.

Kézdi Kovács Elemér festő

Keve-utca 48. Műcsarnok

1930. tav. Kiáll. 31.

Kupcsky Társaság Tagja

1934. téli kiáll. 33 j.

1934. nemz. képzm. kiáll. 98.

Domonkos János: A gyulavarsándi Laposhalom tárgyairól

VI. 19—25.

Kerdi Kovács Elemér

Műtárgyak

1933. szept. Fiatal művészek

Kiáll. 2, 5, 74

Kézdi Kovács Elemér

Árverési Csarnok aukció kat.

32. 4. 1926. ápr.

304

304. *Kutassy János.* Mellig, kissé jobbra fordult, tojásdad medaillonban. Rövid haja, bajusza és szakálla őszbevegyült, szemöldöke és szeme barna.. Atillája sárga, fehér prémgallérú és bélésű mentéje pedig kék. Felirata alól: »*Concordia res parvae crescunt*« és a kép körül: »*Joannes Kutassy Regni Hungariae Cancellarius Anno 1572*«.

Vászon, méretei 18·7 : 14·4 cm. — Át. Képt. 151 (4). — Gróf Csáky László ajándéka 1824.

Kézdi Kovács Elemér

festő

lásd kell. kiáll.

Nemzeti Szalon

1938. szept – okt.

89. csop. kiáll –

66 – 80/a. szám

NEMZETI SZALON MŰVÉSZETI EGYESÜLET

ELNÖK:

Gróf ZICHY JÁNOS

TÁRSELNÖK:

PRESZLY ELEMÉR

Kézdi Kovács Elemér

kiáll.

Nemzeti Kaszinó

1938. szept – okt.

Főv. Kéjt.

Kézdi Kovács Elemér

Vadászat előtt, olaj.

Nemzeti Szalon
Sport-művkiáll. 1934 máj

Kézdi-Kovács Elemér

152 Tanulmányfej, olajf. eladó

Nemzeti Szalon

Tavaszi Szalon

1927

Kézdi Kovács Elemér

Munkái

1916. tav. füák. 183, 315
1917. tav. füák. 175.
1918. tav. füák. 176.
1926. őszi füák. 578.
1926. téli füák. 350, 371
1927. őszi füák. 536.
1928. tav. füák. 445, 461
1929. tav. füák. 338

Szárnyasoltár, csehországi III. 226.

Kézdi Kovács Elemér

Kézdi Kovács Elemér is ingadozik, hogy mely képeinek stílusát fejlessze tovább. Ő is vagy háromféle, egymástól teljesen elütő irányú képekkel tölt be egy termet. Nézetünk szerint legtöbb művészi erejük van azoknak a képeinek, amelyek közül valók a »Horgászás« (79. sz.) és a »Pihenő« (76. sz.) A »Csodálatos halászat«, (68. sz.) sikerült kompozíciója azonban elmélyedőbb megcsinálást kívánna.

Réti István =

Kés művén.

Az Est 1938.

Sept. 21.

Kézdi Kovács Elemér

Kézdi Kovács Elemér már ismert neoklasszikus irányában hoz néhány ujabb alkotást. Romantikus parasztgenreképei nemcsak a festői megoldásban, hanem az etnografiai tanulmány nézőpontjából is jelentősek. Ebben a felfogásban feljebb megy a népi nivón s a parforcevadászattal a magasabb népi régiót rajzolja meg. Romantikájára kitűnő példa a 79. sz. Horgászás, neoklasszikus irányát a 72. sz. Merengő cimü vászon reprezentálja.

(A m.) Copf-kiállitás a Nemzeti Szalonban. Esti Kurir 1938 sept. 18.

Kézdi-Kovács Elemér

1918/19 - 1922/23

Ferkèpzomfoiskèvk

100. l.

Kézdi-Kovács Elemér

Szül. Budapesten 1898 dec. 27. Rk. 4 reál, 2 gymn. K. Kovács László festő fia. 1918/19 I. másodéves művésznövendék. Ballo Ede
1918/19. II. elsőéves művészn. Ballo Ede
1919/20 I-II. másodéves u.o
1920/21. I-II. harmadéves u.o

Himzett lepedő, szigetközi VIII. 148.

Kézdi Kovács Elemér

~~Ücs. kiál. tól~~

Pipics 56. l.

Kézdi Kovács Elemér

Sirsich Fedor arckeje, olajf.

Nemzeti Szalon

M. Arcképfestők Társasága
repr. kiáll. kat.
1935. okt. 5-20.

Kézdi Kovács Elemér

1 olajt

Nemzeti Szalon

Munkácsy Céh VIII.
repr. kiáll. kat.
1935, márc. 30 —
ápr. 14.

emlékek Országos
Bizottságának

Budapest, 6

Rákos u. 10.

Hivatalból
átalányozva

Kézdi Kovács Elemér

festő

Műcs. kiáll, 1916 tól

Pipics 115. l.

Kézdi Kovács Elemér

Révai XXI, 504. l.

Keviczky Zoltán

Ex Libriszel foglalkozik.

Látogatás kisgrafikai gyűjtőknél.

1971. jún. 9. 18.05 TV Ka/7/ 7. old.

Keviczky Zsóka [illegible]

Keviczky Zsóka: Viking mohium 2.

Élet is Irodalom Bn. 1983 dec. 2. XXVII/48

Kéz Kornis József

ALKOTÁS-MŰVÉSZHÁZ

IV., KOSSUTH LAJOS-UTCA 11., FÉLEMELET

Török Jenő
Martyn Lajos
Kéz Kornis József

VIII.

Tovább

1924
FEBRUÁR

ALKOTÁS-MŰVÉSZHÁZ

IV., KOSSUTH LAJOS-UTCA 11., FÉLEMELET

TÖRÖK JENŐ
MEITNER LÁSZLÓ
KÉZ KORNIS JÓZSEF

EGYÜTTES KIÁLLITÁSA

MÜVÉSZI VEZETŐ
BÁLINT JENŐ

Török Jenő

Önarckép

TÖRÖK JENŐ

Anno: 1895.

Még lóvasút zakatol a Kerepesi-úton s hallga: annak a hosszú túlkölése hangzik . . .

Báró Mednyánszky László az a hanyagul öltözött, mosolygó úr ott, jobbkezét egy serdülő fiatalember vállán tartva, sétál az úton . . . A fiatalember, ki a tanítvány tiszteletteljes komolyságával ügyel a rokonszenves úr minden szavára s úgy néz rá ártatlan tekintetével, mint egy rajongó a Krucifixra: Török Jenő . . . Ő a romantikus báró büszkesége; ő az, akit művészi álmai örökösének tart; akit félt, akit ápol, akit vigyáz . . . akit meggyűlöl és megátkoz, ha elherdálja az örökséget, amit reáhagyott. . . .

Évek telnek ebben a harmonikus együttesben, a tanítvány híven követi mestere tanításait s emberként is hozzáhasonul . . . Egyszer valami baj történik. A tanítvány egy képen dolgozik, mikor a báró betoppan. A tanítvány

remekelt; Mednyánszky megöleli, megcsókolja. Hozzá ne nyuljon többé! — inti reszkető féltéssel, mintha valami szörnyű katasztrófától akarná megmenteni. A világért, érinteni ne merje többé, egy vonal, egy lehelet és vége . . . A tanítvány megigéri s Mednyánszky rohan, hogy egy Budapesten időző hírességet meginvitáljon azonnal: jöjjön, nézze meg; megszületett a magyar csoda . . . A báró elrohant, Török Jenő pedig ott maradt, ülve, a vászon előtt. Nézi a képet. Érdekes, mennyire tetszett az öregnek. Érdekes. Itt, az égen, azért még dolgozni szeretne. Egy kicsit. Éppen, hogy. Az öreg észre sem veszi majd. Még szebb lesz, még jobban tetszik majd neki. Persze. Idegesen hozzáfog. Sietni kell, nehogy meglepje a mester. Minden pillanatban megjöhet. Mindjárt készen lesz, észre sem fogja venni. Még egy keveset kell, még csak itt a kép hátterén, egy árnyalattal a tónust mélyebben . . .

. . . S hogy lihegve megérkezik a báró az előkelő vendéggel: megtörténik a világ legszörnyűbb katasztrófája. Mednyánszky keresi a képet s mikor az ifjú rámutat: sápadtan s elboruló tekintettel szakadozik elő belőle a megbocsájthatatlan vád: *ez nem az . . .*

Az eset következménye sorsdöntő. Örökre elválnak útjaik . . . Azaz hogy Török Jenő még ma is *egy* lélekben báró Mednyánszky Lászlóval. Következhetett ezután Mannheimer (1900), Hollóssy (1901), Jean Paul Laurens Párisa (1902), következhetett Lotz (1903—4), Benczur (1905) és Székely (1906); bár hatásuk kétségtelenül nyomot hagyott Török Jenő fejlődésében: Mednyánszky örökétől nem szabadulhatott soha.

*

1880-ban született Budapesten. A reáliskola elvégzése után a festőpályára indult s azóta észrevétlenül, életjelt is alig adva önmagáról, úgy él itt, mint egy bepatinázott budapesti régiség . . . Tenyérnyi képek kerülnek ki ecsetje alól, apró miniatürök, száguldó, trappoló, ágaskodó lovaskompozíciók; halk, intim aquarellek, amelyekben a freskók monumentalitása forr, mint valami lombikban . . . Tájképeiben Mednyánszky nobilis lelkisége fel-felrévül, mint lágy köd mögül a nap vörös korongja s minden törekvés bennük: a tónus-összecsengés; a *hangulat*.

Ezek a munkái, amelyeket egy esztendeig tartó könyörgés után egyenként sikerült tőle el-

szednünk, töredékesen revelálják a művészt Török Jenőben; azok közül való, akik apró croquikban kötetes regények mondanivalóit hintik el s tiz életet kellene élniök ahhoz, hogy azzá legyenek, amivé hivatásuk predesztinálja őket. A világ legszerényebb és legügyetlenebb embere — *művész* és *költő* a Mednyánszky-ak fajtájából, aki előtt rébusz, hogy miért csönget mostanában és miért nem tülköl a villamos.

Török Jenő

Lovasok

Török Jenő

Alkony

Meitner László

Önarckép

MEITNER LÁSZLÓ

Már a vonat lépcsőjén volt az egyik lába, hogy Berlinbe visszatérjen vékony mappájával a hóna alatt — e kiállításnak rézkarcanyagával — mikor, mint akit valami szenzáció ér, döbbenve csodálkozott maga elé. Apró, fehér hócsillagok kezdtek szállingózni a levegőben, himbáló könnyűséggel, csillogón; innen, a pályaudvar fekete boltívei alól bámulta a csillagesőt, okos, szigorú szemeivel; a hócsillagok pedig, mintha megrészegültek volna attól a hatástól, amelyet váratlan megjelenésük keltett a fiatal művészben, most már társaik miriárdjaival megsokszorosítottan illegették finom csillagtestüket a rajongó előtt.

Meitner László visszahúzta a lábát és kifelé igyekezett a pályaházból.

Mikor az uccára ért, behúzta kalapját bozontos fejébe s fütyörészve útnak indult a csillagfürdőben.

Itt marasztalták a kis, fehér csillagok.

*

1900-ban született, Ráckevén.

Már mint hároméves kisfiú hasonfekve a padlón, rajzolgat. Reáliskolai tanulmányai után építész akar lenni, tervét később megváltoztatva, vágyának szeretne élni s Berény iskolájában jelentkezik.

Az életrajzíró megakad — Meitner László 24 éves élete nélkülözi az életrajzot megkívánó további „adatokat". Szerencsére az életrajzi adatok mindent megmagyarázhatnak, csak egy művész életét nem — annak jobbra-balra kígyózó vonalát egyéb, talán semmiségnek tetsző momentumok determinálják sorsszerűen. Egy hópihehullás...

A kedves budai uccák legszebb gyerekszobái a világnak! — szól harsányan, visszaemlékezvén ifjúságára, amelynek legszentebb érzésemelkedéseit e gyerekszobákban élvezte. Poétikus lélek s merő energia; itt nyugta nem volt, úgyszólva fillér nélkül világnak indult. Egészen Svédországig eljutott s a szénhordáson kezdve s a szobafestésen folytatva, minden munkát elvállalt és — élt. Nem a fiatalság titánkodó mártíromságával viselte sorsát; könnyedén és felsőbbségesen, a materiális nehézségeket megértéssel mérlegelve s mint zavaró csökevényét

lerázva magáról minél gyorsabban és kimélet nélkül; s aztán belévetve voltaképeni önmagát, mint valami friss fürdőbe, a művészet dagadó hullámverésébe . . . A XVII. század holland művészete elmélyíti s lenyűgözi lelkét; de máris Drezdában bukkan önmagára s Kokoschka művészetén ámul; Berlinben az expresszionizmus java lázával ütközik össze — hatástalanul megy el mellette: „Teoretikus, tudatosan konstruktiv művészet, nem egyeztethető össze a magyar temperamentummal" — olyan beszéd, amely nem minden 24 éves ifjútól telik manapság.

Ez a 24 éves művész máris mestere a rézkarcoló tűnek. Ismert rézkarcolóinktól lényegében különbözik, ő t. i. a tűvel nem *rézkarcol*, hanem *rajzol*. Nem véletlenekre vezető számítás irányítja, melynek kétes értékét maga az anyag idézi fel — nem is „bevált" klisék után indul, melynek úgyszólva iskolája van már s amely megkülönböztethetetlenné teszi rézkarcolóinkat egymástól; teljesítményeik olybá tünnek, mintha egy kéz munkája volna valamennyi. Meitner László rézkarcai előtt elfelejtjük a *metier*-t; a tű élére van szüksége, hogy felszínre hozhassa légies vonalaival a rajz legrejtettebb

finomságait, azokat a finomságokat, amelyeket a képzőművészet egyéb eszközeivel nem érhetne el. Vannak mondanivalók, amelyek regénybe kívánkozók s vannak, amelyek kétstrófás szonett határán belül kimeríthetők és csakis ily módon. Egy-egy drága perc hangulatának megrögzítései Meitner László karcai; néhány biztos jelző, de amelyben benne van minden! Meitner László nem is a tűjével karcolja ezeket a lapokat, hanem a szívével.

Rézkarcolni múlt év derekán kezdett, mestere Hans Meid, kire nagy hálával és szeretettel gondol. Berlinben már szerepelt, 1923-ban pedig műtermet kapott az ottani akadémiától szép tehetsége elismerése gyanánt

Egy pillanatra megállitottuk őt; meglepve csodálkozik rajta, hogy észrevettük és elvettük tőle mappáját, hogy a magyar publikumnak megmutassuk. Ez történt, 1924 februárjában, Meitner Lászlóval, hópillehulláskor.

Meitner László

Gyermekkocsiban

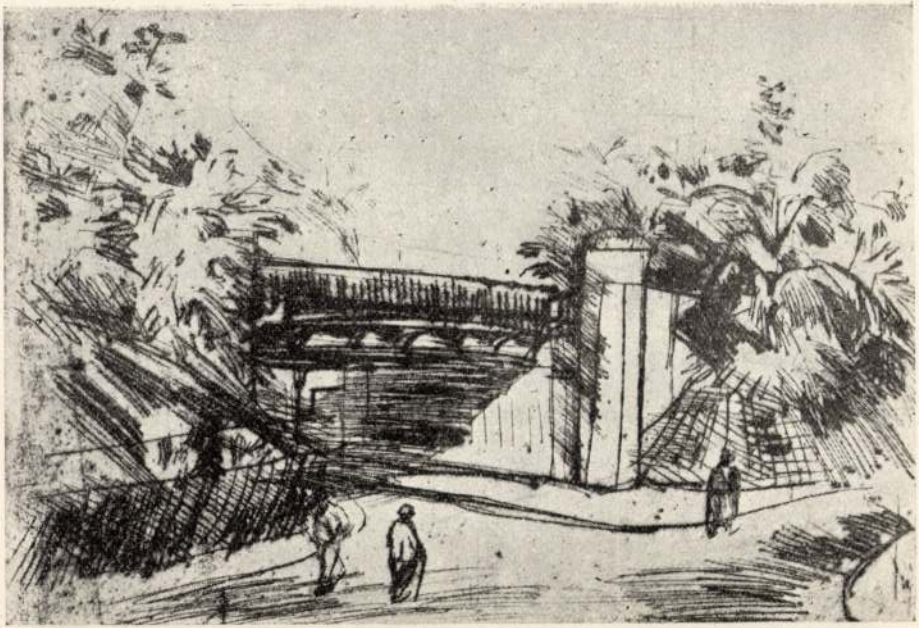

Meitner László

Charlottenburgi híd

Meitner László

Hildike

Meitner László — Szobám

Meitner László — Falusi ház

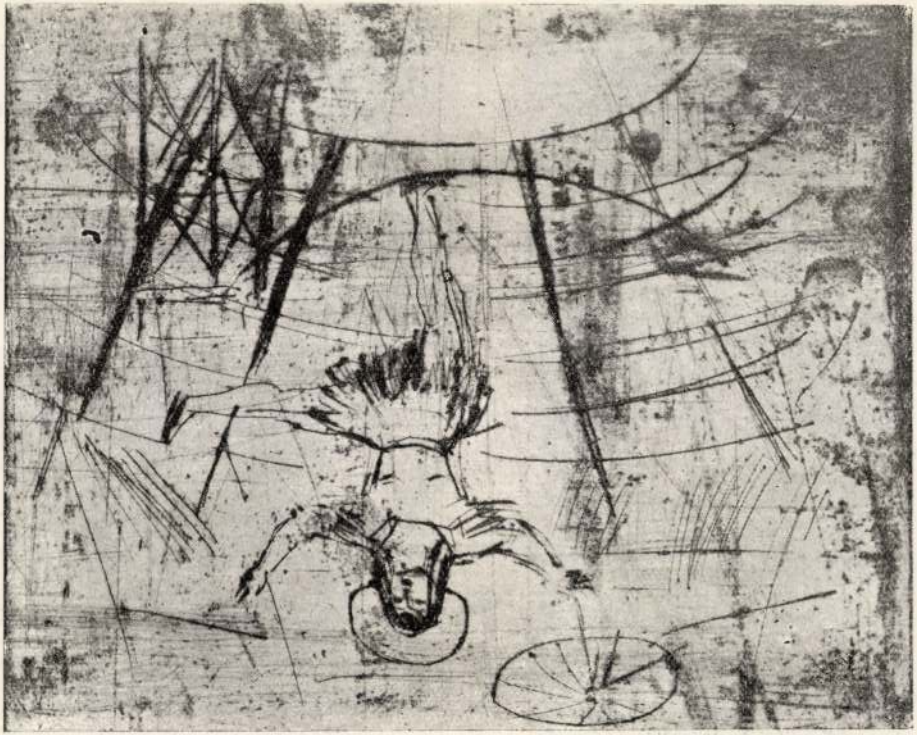

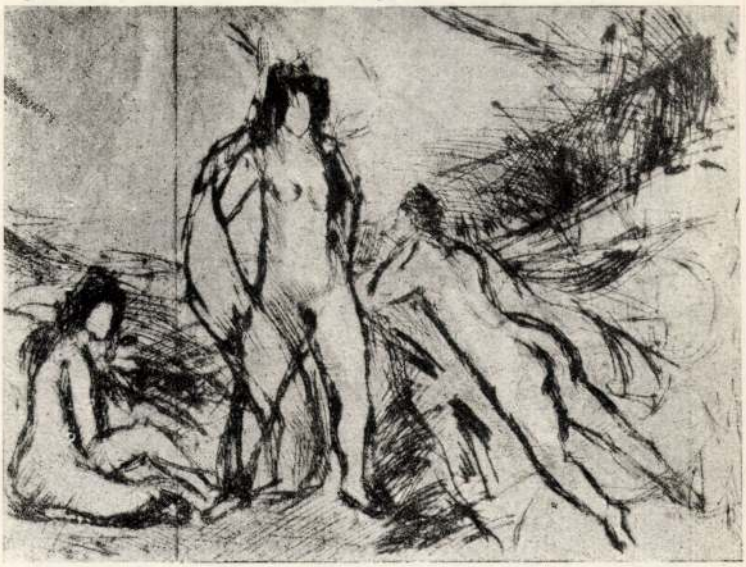

Meitner László

Aktok

Meitner László

Rastenburgi nő

Meitner László

Alvó

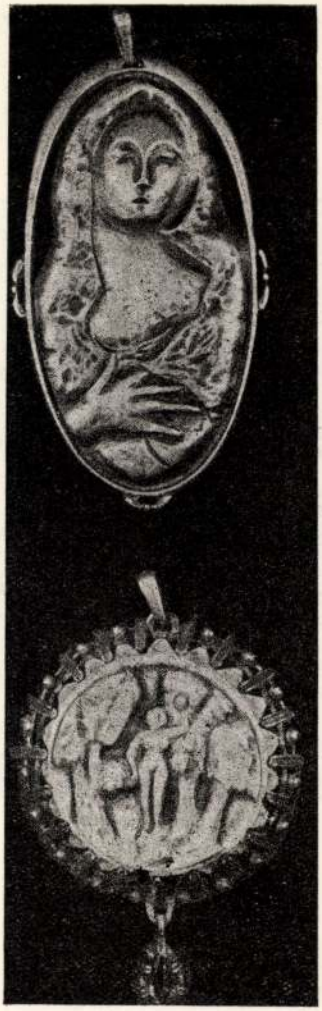

Kéz Kornis József
munkái

KÉZ KORNIS JÓZSEF

1893-ban született, Déván. Tarján Oszkár volt első tanitója; 1912-ben a bécsi Iparművészeti iskola látogatója s annak elvégzése után a Wiener Werkstätte kötelékébe tartozott, ahova hosszú ideig dolgozott.

Édesanyjától, néhai Kornis Elemérnétől örökölte művészi hajlamát s amit az a cérna beszédével, finom csipke-kompozicióiban elénk varázsolt: álmainak örököse, a fiú, az ötvösművészet nemes anyagaiban teljesit tökéletessé.

Egy időben hűtlenné vált művészetéhez. 1915-ben beiratkozott a szinésziskolába s elért sikerei évekig marasztalják e pályán. Megszállt területen él ebben az időben. Feltámadt honvágya egyszer ellenállhatatlan erővel hazakergeti és a határon átszökik. Édesanyja ekkor már két hónapja halott volt...

Régi, kedves ékszereiben keres vigasztalást s ismét ötvössé lesz. A rubin tüzében, a smaragd tört fényében, az ékkövek szinragyogásában kutatja a szépség titkát; azt, amit a rivalda hazug reflektorai nem adhattak meg nyugtalan lelkének.

E kiállitáson együtt szerepel elhalt édesanyja csipkéivel. Itt látják egymást viszont, két vitrin néma tükrében.

Bálint Jenő.

Kéz Kornis József munkái

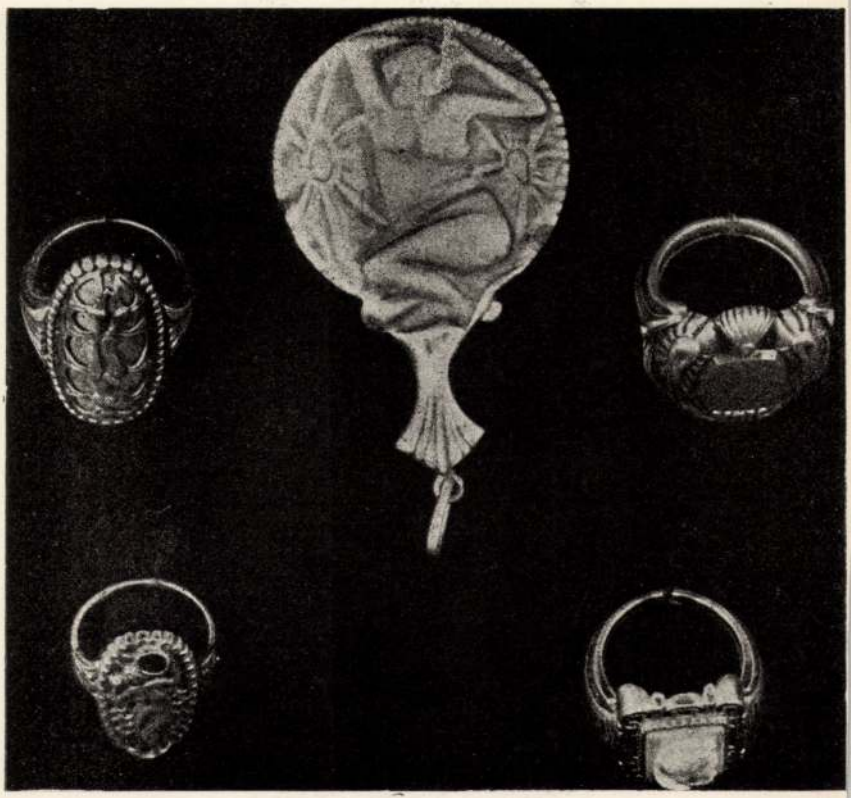

Kéz Kornis József munkái

KÉPEK JEGYZÉKE:

Az árak ezer koronában keret nélkül értendők 0·02 zürichi jegyzés szerint

TÖRÖK JENŐ

1. Hüvösvölgyi részlet --- --- --- --- 1400
2. Szövőszék --- --- --- --- --- --- 1600
3. Medvea --- --- --- --- --- --- --- 1200
4. Csavargó --- --- --- --- --- --- 8000
5. Eső után --- --- --- --- --- --- 1000
6. Városligeti részlet --- --- --- --- --- 1400
7. Soligettói patak --- --- --- --- --- 1400
8. Dunapart --- --- --- --- --- --- 1000
9. Lovasok --- --- --- --- --- --- --- 2000
10. Szeptember --- --- --- --- --- --- 2500
11. Lovas --- --- --- --- --- --- --- 1500
12. Önarckép (Magyar Mannheimer Gusztáv ur tulajdona)
13. Kalimegdáni kapu --- --- --- --- 2000
14. Monte st. Gallo --- --- --- --- --- 3000
15. Fiu képmása (dr. Breszler Jenő ur tulajdona)

16. Breguzza (A Szépművészeti Muzeum tulajdona)
17. Lovasok (aqu.) --- --- --- --- --- 650
18. Lovascsapat (olaj) --- --- --- --- 1800
19. Paripa (aqu.) --- --- --- --- --- --- 600
20. Lovas (szines ceruza) --- --- --- --- 450
21. Portyázó lovasok (aqu.) --- --- --- 700
22. Kolostor előtt (aqu.) --- --- --- --- 650
23. Lovas (aqu.) --- --- --- --- --- --- 750
24. Csikós (aqu.) --- --- --- --- --- --- 600
25. Tóparti fák (olaj) --- --- --- --- --- 650
26. Ősz, lovassal (aqu.) --- --- --- --- 650
27. Nyugtalankodó paripa (olaj) --- --- 700
28. Freskóvázlat --- --- --- --- --- --- 400
29. Sétány (olaj) --- --- --- --- --- --- 1200
30. Vázlat (tussrajz) --- --- --- --- --- 350
31. Kalimegdáni rom (olaj) --- --- --- 1600
32. Alkony (aqu.) --- --- --- --- --- 800
33. Este (olaj) --- --- --- --- --- --- 1000
34. Hid (pastell) --- --- --- --- --- --- 1200
35. Soligetto (olaj) --- --- --- --- --- 1200
36. Vágtatók (aqu.) --- --- --- --- --- 650
37. Tópart (olaj) --- --- --- --- --- --- 850
38. Este (aqu.) --- --- --- --- --- --- 650
39. Tájkép (olaj) --- --- --- --- --- --- 1200
40. Önarckép (olaj) --- --- --- --- --- 1000

41. Ügetők (aqu.) --- --- --- --- --- 800
42. Alvó (1909) --- --- --- --- --- --- 1000
43. Át a réten (aqu.) --- --- --- --- --- 750
44. Beteg mellett (olaj) --- --- --- --- 1600
45. Lovasok (aqu.) --- --- --- --- --- 850
46. Eső után (olaj) --- --- --- --- --- 1200
47. Önarckép (olaj) --- --- --- --- --- 3000
48. Anya gyermekével --- --- --- --- 1000
49. Lovasok (aqu.) --- --- --- --- --- 800
50. Fehér ló (olaj) --- --- --- --- --- 1200
51. Szinvázlat (aqu.) --- --- --- --- --- 450
52. A haldokló (guasch) --- --- --- --- 850
53. Akt (aqu.) --- --- --- --- --- --- 600
54. Tájkép (aqu.) --- --- --- --- --- --- 450
55. Középkori lovag (aqu.) --- --- --- 850

MEITNER LÁSZLÓ

1. Falusi ház --- --- --- --- --- --- 160
2. Gréte --- --- --- --- --- --- --- 130
3. Cirkusz --- --- --- --- --- --- --- 160
4. Végállomás --- --- --- --- --- --- 130
5. Önarckép --- --- --- --- --- --- 180
6. Hildike --- --- --- --- --- --- --- 160
7. Külváros --- --- --- --- --- --- 140
8. Hollandi részlet --- --- --- --- --- 180
9. Asztal mellett --- --- --- --- --- 110
10. Kintornás --- --- --- --- --- --- 130
11. Baromfiudvar --- --- --- --- --- 130
12. Tejeskocsi --- --- --- --- --- --- 100
13. Bakterházak --- --- --- --- --- --- 90
14. Évi --- --- --- --- --- --- --- --- 130
15. Charlottenburgi híd --- --- --- --- 150
16. Olga Dewitz --- --- --- --- --- --- 160
17. Naplemente --- --- --- --- --- --- 200
18. Szélmalom --- --- --- --- --- --- 130

19. Kislány ... 100
20. Falu vége ... 130
21. Kávézó ... 140
22. Elbing ... 110
23. Kályha, kis kutyával ... 130
24. Alvó ... 160
25. Nellike ... 110
26. Ülő akt ... 130
27. Hajók ... 110
28. Ablak mellett ... 140
29. Rheinsberg ... 90
30. Ülő kislány ... 100
31. Hajóhinta ... 160
32. Caffé Viktoria ... 130
33. Rheinsbergi részlet ... 90
34. Fésülködő nő ... 130
35. Délelőtt ... 150
36. Major ... 170
37. Anya gyermekével ... 190
38. Aktok ... 170
39. Rastenburg ... 160
40. Négyesfogat ... 110
41. Varróleány ... 110
42. Mancika ... 130
43. Ágyban ... 140
44. Rastenburg ... 130

45. Oroszlán ... 110
46. Kislány cicával ... 130
47. Kötéltáncos I. ... 180
48. Virágárus ... 170
49. Önarckép ... 160
50. Milike ... 100
51. Rastenburgi ucca ... 130
52. Elza ... 90
53. Mascha ... 150
54. Önarckép ... 130
55. Anyám ... 160
56. Ebéd ... 140
57. Oroszlánketrec ... 170
58. Bikaviador ... 130
59. Önarckép ... 190
60. Szobám ... 190
61. Rastenburgi nő ... 160
62. Gyermek kocsiban ... 150
63. Vasuti híd ... 170
64. Kötéltáncos II. ... 180
65. Önarckép ... 180
66. Falusi ház ... 140
67. Mara ... 140
68. Kompozíció ... 170
69. Alvó gyermek ... 150
70. Piaci árus ... 140

KÉZ KORNIS JÓZSEF

1. Ezüstnásfa. Cizellált akt 800
2. Ezüstnásfa. Cizellált Madonna ... 800
3. Vésett elefántcsontnásfa topázzal ... 1000
4. Ezüstnásfa. Kis ballerina 800
5. Cizellált ezüst Madonna 500
6. Ezüstnásfa cizellált aktokkal 600
7. Aranynásfa gyöngyökkel és gyémántokkal 1400
8. Vésett elefántcsontbross áttört ezüst foglalattal 660
9. Cizellált ezüst Faun-bross 500
10. Áttört aranygyürü 3 brilliánssal ... 1400
11. Arany aktos gyürü 2 brilliánssal ... 800
12. Térdeplő női aktos gyürü 1 brilliáns. 1000
13. Régi türkiszes aranygyürü 700
14. Almantinos cizellált aranygyürü ... 700
15. Topázos aranygyürü 900

16. Cizellált ametisztes aranygyürü --- 700
17. Cizellált ezüstgyürü stilizált turulmadárral --- --- --- --- --- --- 500
18. Ezüst pecsétgyürü barna onixszal --- 500
19. Ezüstgyürü cizellált arany akttal --- 450
20. Kameás ezüstgyürü --- --- --- --- 500
21. Aranyozott ezüstgyürü, rubinnal és mármarosi gyémánttal --- --- --- 600
22. Ezüst aktos gyürü lapislazulival --- 700
23. Cizellált ezüst pecsétgyürü ametiszttel 600
24. Kis aktos aranygyürü rubinnal --- 500
25. Aranygyürü rubinkővel --- --- --- 500
26. Áttört aranygyürü 2 brilliáns- és 1 zafirkővel --- --- --- --- --- --- 600
27. Ezüst pecsétgyürü almantinnal --- 450
28. Arany ametisztes gyürü --- --- --- 1000
29. Ezüst karkötő cizellálva és ajourozva kreopázkővel --- --- --- --- --- 600
30. Ezüstgyürü piros kővel --- --- --- 400
31. Fürészelt ezüst legyező --- --- --- 400
32. Ezüsttükör akt figurával --- --- --- 250
33. Ezüstöv --- --- --- --- --- --- 500
34. Kis ezüst Mária --- --- --- --- --- 150
35. Keleti stilusu kézelőgomb piros kővel 150
36. Nyakkendőtü különféle kövekkel --- 150
37. Ezüst pecsétgyürü karneollal --- --- 160

38. Ezüst pecsétgyürü ametiszttel --- --- 180
39. Ezüstgyürü sárga kővel --- --- --- 150
40. Kézelőgomb Buddha-fejjel --- --- --- 160
41. Gyürü Buddha-fejjel --- --- --- --- 150
42. Ezüstbross különféle kövekkel --- 160
43. Nagyobb aktos gyürü --- --- --- --- 180
44. Kézelőgomb két kővel --- --- --- 150

A vitrinekben néhai Kornis Elemérné csipkéi; árak az irodában megtudhatók.

ALKOTÁS-MŰVÉSZHÁZ

KOSSUTH LAJOS-UTCA 11. FÉLEMELET

AZ ALKOTÁS-MŰVÉSZHÁZ EDDIG RENDEZETT KIÁLLITÁSAI:

1. Önarckép-kiállitás
2. Tornyai János és Benedek Péter gyüjteményes kiállitása
3. A modern grafika
4. Bálint Rezső gyüjteményes kiállitása
5. Nyergesi János gyüjteményes kiállitása
6. Scheiber Hugó gyüjteményes kiállitása
7. Czillich Anna hagyatéki kiállitása
8. Török Jenő, Meitner László, Kéz Kornis József együttes kiállitása

MŰVÉSZI VEZETŐ: BÁLINT JENŐ

CZILLICH ANNA

IRTA: BÁLINT JENŐ

NAGY BALOGH JÁNOS
ÉLETE
ÉS MŰVÉSZETE
(35 ILLUSZTRÁCIÓVAL)

IRTÁK:

PETROVICS ELEK
ELEK ARTÚR
BÁLINT JENŐ

AMICUS-KIADÁS 1923

BENEDEK PÉTER

FÖLDMIVES-FESTŐ

(ILLUSZTRÁCIÓKKAL)

IRTA: BÁLINT JENŐ

AMICUS-KIADÁS 1923

„AMICUS”
BIBLIOPHIL
KÖNYVKIADÓVÁLLALAT

BUDAPEST
IV., NAGYKORONA-UTCA 23.

RKT

KUNOSSY GRAFIKAI MŰINTÉZET
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG + BUDAPEST

M.D.K.

Gregorius Kewaqs de Nova Villa

nemesfehérvári kőfejtő

cel 1478. febr. 14-én kelt nemesfehérvári oklevélben szerepel, mint eskütt polgár, u.e. és aug. 21-én kelt oklevélben pedig mint Kewaqs de Nova Villa.

Balogh Jolán: A művészet Mátyás király udvarában
Bp.1966. Ak.kiad. 2 köt.

1.köt. 497. old.

Keyetberg Elza MDK

1931/32. a kecskeméti müvésztelepen dolgozott

Képzőm. Főisk. évk. 1931/32. 1o6.o.

tovább

~~[illegible]~~

~~Haggi [illegible]~~

~~Hatzer Géza~~

Key Aberg Elza

Mátis Kálmán

Petrás Julia

Polonyi Elemér

Prohászka József

Pusztay Lajos

Tóth Lajos

Tóth János

Veress Izabella

Vidovics Elza

Vujovich Irma

1931/32. a kecskeméti
művészselepen dolgoztak

Képzőm. fizik. évk.
1931/32. 106. l.

min. iroda s. tiszt.

zámu kiadási csekkszámla terhére,
si költségekre /:50:/ azaz Ötven pen-
csekkszámla terhére,
ési költségekre /:600:/ azaz Hatszáz
zámu kiadási csekkszámla terhére,
ési költségekre /:30:/ azaz Harminc
si csekkszámla terhére. Dr. Tihamér
sos.

A hivatalos másolat hiteléül:

min. iroda s. tiszt.

Keym Orbán

XV. sz.

lásd okv

Magyar Könyvszemle

1943. 429, 430 l.

– lásd u. itt az

erodalmat.

Historia 1931. 1–2. fuzet

Igen tis

Tekintet

zatának döntő fontosságár

ülésre felhivni, hogy közö

magunk, mint a magyar tudo

képviseljük. Amikor a mús

a birák fizetési pótlékán

tovább közönnyel elviseln

mányos és nevelési munkát

lebecsülik és megfelelő h

mokrácia legelsőbbrangu k

a tudás és a tudásból fak

MDK

Keyser Lajos

Dicséretben részesült

Vilt Tibor kapta a Ferenc József koronázási alap szobrászati díját. Magyarország 1933. dec. 3.

Keysser Leopold

fehérvári mester 1749-ben a várpalotai várkastély templomának tornyán végez javításokat.

Dercsényi Dezső, Entz Géza, Havassy Pál, Merényi Ferenc: Magyar műemlékvédelem, V. (1967-68) Budapest, 1970. 141 l.

Kéz-Kornis Ferenc

Katol.Szemle.1931.II./903-10.1.

Kézai Simon, krónikás

dr. Berényi Zsuzsanna ágnes: Tisztelettfák a Népligetben.

A Népliget története a középkorból eredeztethető. Mint Kézai Simon említi, IV. Béla király 1244-ben adományozta, Kőbányát – Köér néven – Pest városának. I. Lipót császár 1703-ban kiváltságlevélben megújította a város tulajdonjogát. A területet fűtőhomok borította, megkötésére akácfákat telepítettek, vízhiány miatt csaknem mind elpusztult Temérdek fáradozásba került, míg a pusztaságot ligetes területté változtatták.

Budapest folyóirat, 1988., 6., 18-old.

dr. Kézdi Árpád

Az Építés- és Közlekedéstudományi Közlemények 1969-től új névvel /Építés- Építészettudomány/ és részben változott profillal jelenik meg. A szerk.biz. tagjai: dr.Gábor László, dr.Kaliszky Sándor,dr.Kézdi Árpád,dr. Major Máté és dr. Perényi Imre. Techn.szerkesztők: dr. Vámossy Ferenc és Horváth Tibornné /Sipos Edit/. - A szerkesztő /Major Máté/ előszava:

Építés-Építészettudomány, 1969.1-2.sz.3-4.l.

Kéz-Kornis József ötvösmüvész

Ernst-Muzeum szezonnyitó kiállitása - ötvösmunkákkal vesz részt

Magyarország 1931.IX.20.

Kéry Kornis József ötvösmüvész

Ernst-Muzeum csoportkiállitása - hagyatékából nagyon finom és eredeti ötletességü ötvösmunkákat gyüjtöttak össze.

Magyarság 1931.IX.20.

Kéz-Kornis József ötvösmüvész

Ernst-muzeum kiállitása - a tragikus körülmények között elhunyt müvész szép ötvösmunkáit állitották ki.

Az Est 1931.IX.20.

mdk

Kézai Simon a 13. sz. kronikása,

Kun László papja Veszprémet fejedelmi szék-helynek fünteti fel. (Marot Pannonia fejedelme)

Antheil Lenö: Veszprém Szt Imre Varosa

V. 1930. 8. l

Kézdi

M. 932. XII. 18.

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Ezekről megjelent kritikák, méltatá

. . . . . .

. . . . . .

Milyen kitüntetéseket kapott . . . .

. . . . . .

Szerepelt-e külföldi kiállitáson, mel

. . . . . .

. . . . . .

Vol-e 1954 után külföldi tanulmányut

. . . . . .

. . . . . .

MDK

Kézdi,

munkája dicséretet érdemel.

b. Nyáry Albert: A képzömüvészek a háboruban.
A Cél. 1915.12.sz. 784.l.

MDK

Kézdi, festö

szinvonalas tájképpel szerepel.

Lipics Zoltán dr.: A képzőművészek egyesületének jubi-
leumi kiállítása. -Műcsarnok.-U.H. 1934 dec. 8. 21.l.

KÉZDY Katalin építész

Autenna Hungária épülete

Építés, Felújítás 1995/4.
10-17. old

U

MŰEMLÉKVEDELMI SZEMLE

TARTALOM /VÁZLAT/

TANULMÁNY

Keresztessy Csaba: A mag
páholy páholyházának épí

Plank Ibolya - Csengel P
műterem-, és bérházának

MŰHELY

Juan Cabello - Simon Zol
laskodi r. k. templom ku

László Csaba: Újabb kuta

Lővei Pál: A siklósi fer

U D Mercy Alice-
Lángi József
A tusjei volt

MDK

Kézdi Kovács Aladár, festőm.

tájképei ezuttal nemcsak hangulatosak, de festői tartalommal telítettek.

A Műcsarnok Téli Tárlata.
Képzőművészet. 1928. jan. II.évf. 6.sz. 10.l.

MDK

Kézdi Kovács

finom barna tónusban tartott erdöi, s néhány ha
halvány, szürkés hangulata, legkitünöbb alko-
tásai közül valók.

K-n Ö-n:Tavaszi tárlat a Mücsarnokban.
Vas.Ujs.1909. 56.évf.15.sz.ápr.11. 286.l.

MDK

Kézdi-Kovács

Műveivel szerepelt a Nemzeti Szalon karacsonyi
művasaran.

Cikk: A Nemzeti Szalon karacsonya.

Uj Idők, 1904-5.XI. 11.sz. 276.1.

MD K

Kézdi-Kovács,

művével szintén képviselve van.

Olgyay Viktor: Müncheni krónika. A IX. nemzetközi művészeti kiállítás. Glaspalast. - Művészet.1905. 4.sz. 271-272.l.

Kézdi Kovács ,festöm.

abból a gárdából, amellyel rég megbarátkozott a közönség. Itt szerepel mjnkájával.

Lyka Károly: Uj képek a Nemz. Szal.-ban.
Nemz. Szal tavaszi kiállitása.
Uj Idök.1904-5. XI.27.sz.

EDK

Kézdi-Kovács

Lyka: Műv. krónika. Uj Idők, 1901. VII. 949.l.

Kézdi-Kovács (Elemér?)

festő

Revue de Hongrie

1911. IV. a. VII. t. 466-468. l.

Magyarország a római nemzetközi művészeti kiállításan.

Kézdi-Kováts Elemér, festő

Nouvelle Revue de Hongrie

1933. XXVI. a. XLVIII. t. 609-613. l.

Gerevich Tibor: Képzőművészeti kiállítás a Műcsarnokban.

Kézdi-Kovács (Elemér?)

festő

Művészet, 1937. II. évf. 6. sz. 34. l.

Kemse Béla: Téli tárlat a Műcsarnokban.

Belányinak, aki éppen most jelent meg az *Ernszt*-ben, vagy ennek, aki nyugodt tempójú haladással megy a nagy cél felé? *Csabai Ekes* Lajos grafikája még mindig hatásos. Megható erejű *Csizik* Gyula: A nyár vége című vászna. Valami, vagy valaki megzavarhatta. Esztendőnek előtte egy hasonló tárgyú képén a fák törzseinek részletrajzú ábrázolása tette teljessé ezt a páratlan grafikai tudást, most ebben a részletben csak színjelzést kaptunk. Kár. A tavalyi alkotás a maga teljességében értékesebb... *Fáy* Dezső kompozicióit újszerű érdekesség jellemzi. *Lakatos* Arthur, *Szigeti* Jenő, *Vadász* Endre, *Rózsaffy* képei megállapodott, festői rutin termékei. A tehetséges *Beszta* Ernő már jobban is láttuk képviselve. *Fehér* József uj név. Bemutatkozása szimpatikus.

Boross Mihály.

V.

A jobboldalon a hetedik teremben *csoportonkiviili művészek,* a nyolcadikban pedig a *Kupeczky Társaság* tagjai kaptak helyet. A hetedik teremből *Szánthó* Mária Zsuzsánnája, Komáromi *Kacz* Endre egyik képe, *Kopeczky* Raul sötét tónusú, erős hatású parkrészlete, *Pap* Domokos erősen karakteres portréja, *Wellisch* Margit érdekes előadású arcképe, *Gyertyányi Németh* Gyula feltünően jó, tónusos kompoziciója, *Dietrich* Adolf jó tengerképe, *Budai* Sándor kvalitásos portréja, N. *Fodor* Olga művészi elmélyedéssel festett pompás kis tanulmánya, *Fried* Pál buján szines Cigánylánya és ifj. *Streda* Károly rajzban erős és sok kvalitást mutató nagy aktja az értékek. A Kupeczky Társaság vezető egyéniségei *Prohászka* Jó-

CZENCZ JÁNOS: DR. KÁLVIN R.-NÉ

A Műcsarnok Tavaszi Tárlatáról

zsef és Asztalos Gyula. Prohászka József talentuma egyre jobban kiérik. Temperamentumos ecsetvonásai, markáns karakterérzéke és valami groteszk humor hatják át munkáit. Még sokat várhatunk tőle. Asztalos Gyula a portréban excellál. Jó szemű arcképfestő, fekvő aktjában is értékeset produkált. Gecse Árpád érdekes Litániája ugyancsak érdemes munka. Emánuel Bélát is ki kell emelni a sorból. Szapudi-Laendler István gr. Festetich Páiról készített portréja finom tónusú, artisztikus arckép. Bazilidesz Sándor, Sárközi Elemér, ifj. Radnay Rezső, Szokoll Willibáld, de különösen Kézdi-Kovács Elemér állítottak még ki figyelemreméltó munkát. Oláh Sándor, akit ezúttal először látunk itt, a Társaság erős tagjának bizonyul.

szentgyörgyvári GYENES LAJOS: NARANCSOK

A Műcsarnok Tavaszi Tárlatáról

VI.

A baloldali termek közül az elsőben a *Képzőművészek Uj Társasága* rendezte kiállítását. Ha nem is hordtak össze annyi salakot, mint a Szalonban „reprezentativ" kiállításukon, ide is került elég silányság. A festők műveit általában a lendület és őszinteség hiánya, a biztos célnélküliség kapkodása és a legtöbb esetben a tehetség hiányából fakadó vergődés jellemzi. Aránylag még szobrászaik mutatnak jobb formát. Itt Medgyesy Ferencre és a fiatal Mészáros Lászlóra gondolunk.

A következő, több rekeszre oszló teremben a *Cennini-társaság*, az *Egyesület*, a *Csoportonkivüliek* és néhány *grafikus* kapott helyet. A Cennini-társaság tagjai, Diósy Antal, Halápy Ede, Hende Vince és Leszkovszky György ezúttal is nagyobbrészt vizfestményeket és freskóterveket állítottak ki sajátos modorukban, a mesterség tudásának hangsúlyozásával és a tehetség adományával. Hende Vince freskótervei különösen figyelemreméltóak. A Képzőművészek Egyesületének tagjai közül Wágner Géza, Györffy István, Bartus Ödön, Király Jenő, Gy. Takács Béla, Makoldy József, Dörre Tivadar és Littkey Antal szerepelnek nivósan. Wellmann Róbert és a bűvészceruzájú Lühnsdorf Károly rajzait külön ki kell emelni és teljes elismeréssel kell adózni Neógrády Antal rendkivüli műgonddal készült vizfestményeinek valamint Biczó András jóizű, pompásan rajzolt Nemzetes úr c. akvarelljének.

A grafikusok közül Komjáti Gyula monumentális hatású akvarelljét, vitéz Bayor Ágost finom rézkarcát, Paál Ákos érdekes szénrajzait jegyezzük fel.

A *Magyar Képzőművésznők Egyesületéé* az utolsó terem. Ezúttal mintha gyengébb lenne az együttes, holott ez az egyesület mindig ambicionálja, sőt gyakran valóra is váltja azt az igényt, hogy a férfipiktorokkal állja az összehasonlítást tagjainak együttese. Azért most is akad figyelemreméltó munka szép számmal. Itt van mindjárt Edvi

Képzőművészet

1930, IV évf. 29 m 100. l.

MDK

Kézdi-Kovács Elemér festő

művével szerepelt a Londonban élő magyar művészek kiállításán.

Rákay László: A Londonban élő ...

Magyarország, 1938. jun. 15. 9.lap

Kézdi Kovács Elemér, festöm. MDK

kiállitott müve az öszt idézi.

? kiállitáa. IV. terem.
Müvészet. 1918. 4.l.

Kézdi Kovács Elemér

Visszaemlékezés, olf.

Micsoinok 1917 tavaszi tárlat

MDK

Kézdi Kovács Elemér

Művészet 1918. 4.1.

Kézdi Kovács Elemér MDK

Viharban, off.

Mücsarnok 1916. tavaszi tárlat

Kézdi Kovács Elemér MDK

Ködös eső, olf.

Műcsarnok 1916. tavaszi tárlat

Kézdi-Kovács Elemér

Független Művészek Társaságának kiállításán a Nemzeti Szalonban dekoratív jelenetei szerepeltek.

MH. 929. X. 13.

Kèrdi - Kovács Elemér

Szerepelt a Munkácsy-céh negedi kiállí-
tásán.

PH. 1930. X. 21.

Kézdi Kovács

Kerepel a Nemzeti Szalon
oslói kiállításán

Nemzeti Cyság 1937 I. 9

Kézdi-Kovács Elemér

Műcsarnok téli tárlatán „Szent-endrei templomkapu" c. vászna szerepelt.

PH. 929. XII. 24.

Kéry-Kovács Elemér

szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

MTI 1930. III. 15.

Kéndi Kovács Elemér

szerepelt a műcsamok Tavani tárlatán.

P. H. 1930. III. 19.

Kézdi-Kovács Elemér

festőművész

Munkácsy-céh kiállitása - Ernst Muzeumban - képével szerepel. „Fürdés után" c. bút szép női aktja.

Pesti Hirlap
1933.III.19.

Kézdi-Kovács Elemér

festőművész

Nemzeti-cán kiállítása - [illegible] - [illegible] - kémével szerepel.

Esti Kurir
1933.III.23.

ifj. Kézdikovács Elemér

Műcsárnok téli tárlatán szép Templomkapujával szerepelt.

NU·929. XII·22.

NU.929.X.13.

Kézdy-Kovács Elemér

Vasárnap, 1929 október 13. N. U.

SZINHÁZ, MŰVÉSZET

A Független Művészek Társaságának kiállítása a Nemzeti Szalonban

A *Független Művészek Társasága* azzal a tetszetős programmal állott csatasorba, hogy nemzeti művészetet, magyar pikturát akar csinálni. A művészet nyelvén azonban nem a programban, hanem az ösztönök mélyéről feltörő tehetség lényegében inkarnálódik programtalanul az a nemzeti jelleg, amely éppen egyéni zamatával gazdagítja a művészet általános értékeit. A Nemzeti Szalon termeiben kiállított képsorozat nem kívánhatja, hogy a magyar festészet legeredetibb vagy legteljesebb kifejeződésének tekintsük, annyit azonban készséggel elismerünk, hogy őszinte hittel és becsületes meggyőződéssel igyekszik eleget tenni annak a feladatnak, amelyre magát programjával elkötelezte. Tévedés

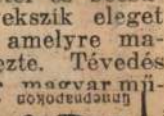

Kézdi-Kovács Elemér

Szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

8 órai Újság 1930. III. 15.

Kézdi Kovács Elemér

festő

Régebben népies ízű, kedélyes kompozíciókat festett tarka szinlátással. Tájai nyugalmasabbak, a nagy formamozgalom már eltunt belőlük. Ujabb figurális képei is a hangulati elem felülkerekedését bizonyítják.

Ibl Ervin: A Nemzeti szalon csoportkiállítása. Budapesti Hírlap 1938. dátum levágva.

Krassó-Ször

Krassova, várrom.
Német-Facset, várr
Turnul, „Ovidius tor
Valkó, csúcsíves tem
Zsidóvár, várrom.

Kézdi Kovács Elemér (?)

K. K. László fia
U. 3701.
Paraszlakadalom
c. olajf. nincsen
repr.

Pesti Hirlap Vasár-
napja. 1931. aug.
30.

Krasznahorkai vár múzeuma

VIII. 43

Kézdi Kovács Elemér

Prasztlakodalom, olf.

Magyarnak 1931 Művészcsoportok kiállítása

Kézdi Kovács Elemér

Falusi lakodalom, repr.

Nicsarnok 1931 Művészcsoportok kiállitása

Kézdi Kovács Elemér MDK

Szerencsés halászat, olf.

Mücsarnok 1940 A magyar müvészetért c.kiáll.

Kézdi Kovács Elemér MDK

Szerencsés halászat, ott.

Mócsarnok Ipoly A magyar művészetért c. MÁLL.

ifj. Kézdi-Kovács, festő

M.D.K.

Kézdi Kovács

"Igy rajzoltok ti" cimmel signatura nélküli karikatura a müvésznek a Mücsarnok őszi tárlatán kiállitott képéről.

Szinházi Élet. Bp. 1926. nov. 8-14. XVI. évf. 45. sz.43. lap.

MDK

Kézdi Kovács festő

r.sz.l: N.Szal. törzstagjainek kiáll. Új Magyarság. 1941. ápr. 27. 16.l.

Kézdi-Kovács

Eötvös reáliskola,
Nemzeti Szalont kiállításain
tájképeivel szerepelt.

M. 932. X. 16.

M.D.K.

Kézdi-Kovács

"A karácsonyi ajándék problémái" cimmel megjelent cikk emliti müvét, amely a Solymosi-képszalonban került kiállitásra.

Szinházi Élet. Bp. 1928. nov. 18-24. XVIII. évf. 47. sz. 96. l.

Kézdi Kovács Elemér MDK

Szilvássy Béla arcképe,

Műcsarnok 1927 őszi kiállitás

MDK

Kézdi-Kovács Elemér

Művészet 1939. IV. évf. 27. sz. 7o.l.

Kézdi Kovács Elemér MDK

Hazatérő vadászok

Mücsarnok 1936 Jubileumi kiállitás

Kézdi Kovács Elemér

MDK

Haza a vadászatról

Mücsarnok 1937 Téli kiállitás

Kézdi Kovács Elemér

MDK

Ősszel

Műcsarnok 1937 Téli kiállitás

MDK

Kézdi-Kovách Elemér

Művével szerepelt a Műcsarnok 1934.évi téli tárlatán.

(m.v.): A Műcsarnok téli tárlata.

Nemzeti Ujság, 1934.Jan.13. 11.lap

Kézdi Kovács Elemér

Művével szerepelt a Magy. Képírók kiállításán.

Cikk: A Magy. Képírók kiáll.

Képzőművészet, 1934. 39.l.

Kézdi Kovács Elemér MDK

Önarckép, olf.

Műcsarnok 1926 téli kiállitás

Kézdi Kovács Elemér MDK

Tanulmányfej, olf.

Műcsarnok 1926 téli kiállitás

Kézdi Kovács Elemér MDK

Családi emlékek, olf.

Mücsarnok 1928 tavaszi kiállitás

Kézdi Kovács Elemér MDK

Kurucok lesben, olf.

Műcsarnok 1928 tavaszi kiállitás

Kézdi Kovács Elemér MDK

Csárdás, olf.

Műcsarnok 1930 tavaszi kiállitás

Kézdi Kovács Elemér

Templomkapu, olf.

Műcsarnok 19[illegible]/30 téli kiállítás

Kézdi Kovács Elemér MDK

Önarckép, olf.

Mücsarnok 1929 tavaszi kiállitás

Kézdi-Kovách Elemér

A független művészek társaságának pécsi kiállitásán szerepelt tájképével.

Cikk: Művészet

Dunántul, 1929. máj. 5. 9. l.

MDK

Kézdi Kovács Elemér, festőm.

is nívósan szerepel.

Chroniqueur:
Műcsarnok.- Téli tárlat.
Képzőművészet. IV.évf. 26.sz. 28. old.

MDK

Kézdi Kovács Elemér

Akt, of.

Alkotás Művészház XIX. kiáll.

MDK

Kézdi-Kovács Elemér festőművész

Résztvett a Független Művészek vidéki vándorkiállitásain.

Cikk: A Független Művészek Társasága vándorkiállitása.

Képzőművészet, 1929. 21.sz. 144.l.

MDK

Kézdy -Kovács Elemér,festöm.

1864

vászna is látható a kiállitáson.

Kende Bélq: A Föv.Képtár uj szerzeméyneinek kiáll-.a Müvészet.1939. IV.évf. 27.sz. 69-70.l.

MDK

Kézdi Kovács Elemér

Interieur, olajf.

A Székesfővárosi Képtár és Történelmi Múzeum
kiáll.-nak katalogusa.1937.Jan.Nemzeti Szalon.

M.D.K.

Kézdi-Kovács Elemér

"Vasárnap délután" c. művének repr.-ját bemutatja a lap a Műcsarnok tárlatáról.

A "béke-kiállitás" c.
Szinházi Élet. Bp. 1933. ápr. 30. - május 6.
XXIII. évf. 19. sz. 42-43. lap.

MDK

Kézdi Kovács Elemér

Akt, of.

Alkotás Művészház XIX. kiáll.

M.D.K.

Kézdi-Kovács Elemér

"A csatornán" c. képének repr.-ját bemutatja a lap "Fiatal Müvészek Kiállitása a Mücsarnokban" cimmel.

Szinházi Élet. Bp. 1933. szept. 24-3o.
XXIII. évf. 4o. sz. 48. lap.

M.D.K.

MDK

Kézdi-Kovács Elemér

Műve a magyar arcképfestők társaságának reprezentativ kiállitásá.

(D.A.): Arcképkiállitás...

Uj Magyarság, 1935.okt.6. 23.lap

Kézdi-Kovách Elemér

Kiállít

8 ó. U. 932. XII. 8

Milyen kitüntetéseket kapott:

Mikor és hol volt külföldi tanulmányuto

Kézdi – Kovács Elemér

Kiállít

M. 932. XII. 18.

. . . . . .

. . . . . .

ok: . . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

y müveivel: . . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

on: . . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Kézdi – Kovács Elemér

Kiállít

P.H. 932. XII. 20.

v

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

n: . . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Kézdi – Kovách Elemér

Miatt

E. K. 932 XII. 21.

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

on: . . . . . .

. . . . . .

MDK

Kézdi-Kovács Elemér

Női képmás, olajf.

Magyar Képzőművészek szegedi reprezentatív kiáll.1930.Munkácsy-Céh.Kat. 22.1.

MDK

Kézdi Kovács Elemér

Utcai harc.

III.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll. 1935.
Márc.24.-Máj.15. Műcsarnok. Kat. 16.1.

MDK

Kézdi Kovács Elemér

Szerencsés halászat, olajf.

"A Magyar Művészetért" Képzőművészeti Kiállítás.
Műcsarnok, 1940 Dec.15 - 1941 Jan.12. 23.1.

MDK

Kézdi-Kovacs Elemér

Résztvett az 1934.maj.-ban rend. Sportművészeti kiallitason.

-io: Sportművészeti kiallitas.

Pesti Napló, 1934.maj.20. 5.o.

Kézdi Kovách Elemér.

A Nemzeti Szalonban kiállitották müvèit 1938 ban.

Bende J:
A Képzőm vészeti egyesületek története,kézirat.

Kézdi Kovács Elemér.

A Nemzeti Szalon mütárosa Kató Kálmán után.

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története,kézirat.

MDK

Kézdy-Kovacs Elemér

Művével résztvett a független művészek társaságának Pécsen rend.kiállitásán.

Cikk: A független művészek társ.kiáll.Pécsett.

Dunántul, 1929.maj.3. 7.o.

MDK

Kézdi Kovács Elemér

Falusi lakodalom c. műve. Repr.

KMTárs Művészcsoportok, 1931.

KÉZDI KOVÁCS ELEMÉR

Haza a vadászatról.
Ősszel.

Téli kiállitás képes tárgymutatója. Műcsarnok 1937.

KÉZDI KOVÁCS ELEMÉR

Ősszel.

Téli kiállitás képes tárgymutatója. Műcsarnok 1937.

MDK

Kézdi-Kovács Elemér

A képzőművészeti év eseményei. P.H. 1934 évi naptára. 6o.l.

MDK

Kézdi-Kovács Elemér

Rouge. Vizfestmény.

Az Ernst-Múzeum kiáll.CXV.A Munkácsy-céh
III.reprezentatív kiáll.Spest.1930.Nov.hó
Kat. 7.1.

Kezdi-Kovács Elemér

hármas aktjával nyerte el a társaság nagy ezüstérmét.

Független Művészek T. kiáll (Nemz Sz.)
P. H. 931. XI. 22

Kézdi Kovács Elemér

hármas női aktja fürom vonaljátekával,
lágy formáival tűnik ki
(Kiáll. Nemz. Sz.)

(--b): Független Művészek Társasaga.
P. H. 931. XI. 15.

Kézdi-Kovács Elemér

neve emlitésre méltó a kiállitóké közül.

– io.: Nemzeti Szalon. – Függetl. Műv. Társ.

P. N. 931. XI. 15.

Kézdi Kovács Elemér

Kiállító a műcsarnokban jelen volt.
(Független M.-k kiállítása. IV. évf.)
„Három akt" c. művével a Társaság vásárlását nyerte el.

József Ferenc fhg és Anna fhgnő hálogatása
a Nemz. Sz.-ban.
N. U. 931. XI. 22.

Kézdi Kovács Elemér
harmonikus kompozícióját a legjobbak
között kell megemlíteni.

A Független Mūv.-k. Társ.-nak kiállítása. (N.)
N. U. 931. XI. 15.

Kézdy-Kovács Elemér

Alkotása, a Munkácsy-Céh kiállitásán.

N.U.932.IV.8.

Ready-Power Plant

Kézdi Kovács Elemér

(K. K. László fia) három arttal vere pel a Függetl. Műv.-k. kiáll. N. Sz.-ban.

(S. F.): Két kiállítás.

Es I. 931. XI. 15.

Kézdi Kovács Elemér
három figurás (akt) kompozíciója
a tárlat legfrissebb anyagai közé
tartozik.

(gy. t.): Független Művészek kiállítása. (N. Sz.)
8 ó. u. 931. XI. 15.

Kelódi Kovács Elemér

Szerepelt a művészcsoportok műtárgyaiból rendezett kiállításán.

Est 1931. II. 22.

Kézdi-Kovács Elemér

Szerepelt a művészcsoportok műcsarnoki kiállításán.

B. H. 1931. II. 22.

Kézdi-Kovács Elemér

Szerepelt a műcsarnok Tavaszi tárlatán.

8 órai lijtág 1931. II. 22.

Keidi - Kovács Elemér

Szerepelt a művészcsoportok műcsarnoki kiállításán.

EK 1931. II. 24.

Kárdy - Kovács Elemér

Szerepelt a művészcsoportok műcsarnoki kiállításain.

MTI. 1931. II. 22.

Kerdi-Kovács Elemér

szerepelt a művészsportok műcsarnoki kiállításán.

PH. 1931. II. 22.

Kézdi-Kovács Elemér

Szerepelt a művészcsoportok műcsarnoki kiállításán.

PN 1931. II. 22.

Kerdi-Kovács Elemér

Szerepelt a művészcsoportok műcsarnoki kiállításán.

VM 1931. II. 22.

Kézdi-Kovács Elemér

Alkotása, a Munkácsy-Cén kiáll.-án, az Ernst Múzeumban.

P.M.932.IV.3.

Kégdi-Pongrácz Ilona

Kézdi-Kovács Elemér

Műcsarnok reprezentatív kiállításán szerepelt.

B.H.932.II.21.

Kézdi-Kovács Elemér

Műcsarnok kiállításán: "Nyolcvan
esztendő magyar képzőművészek"
"Csodálatos halászat" c. kompozíció-
jával szerepelt.

PH.932.II.20.

Kézdi-Kovács Elemér.

Tanulmányfej-műve szerepel a Szinyai-Merse Társaság kiállításán, a Nemzeti Szalonban. (emlétve.)

Pesti Hirlap, 1927. márc. 25.

Kézdi-Kovách Elemér

Részt vesz a Mücsarnok harmadik nemzeti képző-
művészeti kiállitásán.

Nemzeti Ujság 1935.III.24.

Kézdi Kovács Elemér.

Portréi szerepelnek a Szinyei-Merse Társaság tavaszi szalonjának második kiállításán. (ceuletne.)

Esti Kurir, 1927. márc. 27.

Kézdi Kovács Elemér

Magyar akvarell és pasztellfestők kiállításán a Nemzeti Szalonban neve szerepelt.

EK-930. XII. 14.

Kézdi-Kovács Elemér

Művével szempel a Műcsarnok
Téli Tárlatán.

N. Ü. 929. XII. 22.
P. K. 929. XII. 24.

Kerdi Kovács Elemér

Szerepel a Független Művészek Társaságának Klubhelyiségében (Erzsébet Krt. 41) rendezett Karácsonyi-Képvásáron.

8 Ó. Ú. 929. XII. 15.
P. H. 929. XII. 17.
P. H. 929. XII. 22.

Kézdi Kováts Elemér

Művével nemzet a neutendrei festő kiállításán a Körgülés nagytermében. Kiemelik „neutendrei templom" c. művét.

N. Ú. 929. XII. 17. N. Ú. 929. XII.
P. H. 929. XII. 17. M. 929. XII. 17.

Kézdi-Kovács Elemér

Szerepelt a Műcsarnok téli tárlatán.

PSL 1932. XII. 20.

Kézdi-Kovács Elemér

Szerepelt a dúnsamok téli tárlatán.

B.Jl. 1932. XII. 18.

Kéndi-Kovács Elemér

szerepelt az I. nemzeti táblaton.

EK 1933. IV. 20.

Kéidi-Kovács Elemér

szerepelt az I. nemzeti tárlaton.

Nh 1933. IV. 20.

Kéri Kovács Elemér

szerepelt az I. nemzeti táborban.

M. 1933. IV. 20.

Kézdi Kovács Elemér

szerepel a Független-Művének Társaságának Klubhelyiségében rendezett karácsonyi képvásárou (Erzsébet Kit 41)

ujság, 919, XII, 15.

Kézdi-Kovács Elemér

"Szentendrei részlet" c. művével

szerepelt a szentendrei festők első kiáll.-án a Nemzeti Szalónban.

P.H.930.III.2.

Kézdi-Kovách Elemér

"Önarckép"-ével

.....

szerepelt a Független Művészek Társ.-nak

kiáll.-án.

8.O.U.930.X.5.

Kézdi-Kovács Elemér

Alkotása, a Független Művészek Társaságának
őszi tárlatán.

N.U.930.X.2.

Kézdi Kovács Elemér

Független Művészek Társaságának kiállításán a Nemzeti Szalonban szerepel.

Kézdi-

Kovács Elemér Kurucok lesben című festménye eredeti színhatásokra törekszik. A *Pihenő kurucok* távlatos, mozgalmas és színes kép. Eredeti munka *Sikorska Zsolnay Julia Püspökboglári leánya, Anderns Zornra* emlékeztető friss színekkel.

PH. 929. X. 13

Késdi-Kovács Elemér

festőművész

Szinyei Társaság Tavaszi Szalon kiállítása - Nemzeti Szalonban - ~~képével szerepel.~~ közölt fényképe

Pesti Hirlap
1936.V.9.

Kézdi Kovács Elemér

Alkotásával szerepelt a szentendrei festők
bemutatkozó kiáll.-én a Nemzeti Szalónban.

E.K.930.III.1.

Kézdi-Kovács Elemér

Alkotása a Nemzeti Szalónban a Független Művészek Társaságának kiáll.-án.

Est,930.X.5.

Kézdi-Kovács Elemér

Alkotása a Független Művészek Társ.-nak
őszi tárlatán a Nemzeti Szalónban.

M.930.X.2.

Kézdi-Kovács Elemér

Alkotása, a Független Művészek Társaságának kiállitásán.

P.H.930.X.2.

Kézdi-Kovács Elemér

Magyar Képírók Egyesületének kiállításán a Nemzeti Szalonban tarka falusi lakodalmával szerepelt.

BÓ. 934. III. 18.

Kézdi-Kovács Elemér

Független Művészek Társaságának
őszi kiállításán a Nemzeti Szalonban
szerepelt.

Drámai hangulatot tud kelteni színeivel *Gulyás* Sándor, s kellemes feltűnést kelt *Kézdi-Kovács* Elemér, derűs mesélő kompozicióival, amelyhez stílusos technikát és a tárgyával harmonikus előadási formát választ.

EK. 929.X.13.

Kézdi-Kovács Elemér

Független Művészek Társaságának
őszi tárlatán szerepelt.

ezen a kiállításon a legszélesebb álláspontot *Kézdi-Kovács* Elemér foglalja el, aki néhány történelmi scénáján egy erősen színes dekorativizmusig jut el.

PÓM. 929.X.13.

Kézdi-Kovács Elemér

Interieurje a mosóci-kastélyból, a Munkácsy-céh kiáll.-án.

P.H.935.III.31.

Kézdi-Kovács Elemér

Alkotásával szerepel a Munkácsy-céh kiáll.-án.

Ujság, 935. III. 30.

Kézdi Kovács Elemér

Szerepelt a Munkácsy-féh kiáll.-án.

N.U. 935. III. 31.

MDK

Kézdi Kovács Elemér, festő

98. Kékszemü dudás. 1934. Olf.

Bp.Műcs. - MIKT. Nemz. Képzőmüv. kiáll. 1934.ápr.29.-jun.17.

Kat. 8.l.

MDK

Kézdi Kovács Elemér, festö

Vasárnap délután.
Vadászat elött.

Dp.Mücs.-OMKT Nemz.Képzömüv.kiáll. /Rend.M.Kir.Vall.-és Közokt.Min./. 1933 ápr.19.-máj.25. Kép.tm. 27.1.

MDK

Kézdi Kovács Elemér

Akt tanulmány, of.

N.Szal. kiáll. 1927. jun. 14. 1.

MDK

Kézdi Kovács Elemér

Tengeri hangulat, of.

N.Szal. tavaszi kiáll. 1916. ápr. 13. l.

MDK

Kézdi Kovács Elemér, festö

Ruzs.

Az Ernst-Muz.kiállitásai CXLVII. Munkácsy-Céh VI. sors.egybekötött repr. kiáll. Bp.1934 máju. Kat. lo.1

MDK

Kézdi-Kovács Elemér

a Céh müvésztagja, festő

Munkácsy Céh 8. repr. kiáll. N.Szal. 1935. márc.

3.1.

MDK

Kézdi-Kovács Elemér

Interieur, of.

Munkácsy Céh 8. repr. kiáll. N.Szal. 1935. márc.

Kézdi Kovács Elemér MDK

Fehér kandalló

Műcsarnok 1934. dec. 1935. jan.
Jubileumi kiállitás

Kézdi-Kovács Elemér festőművész MDK.

A Független Művészek Társaságának Vándorkiállitásán vett rész t. /:Mohács, Pécs, Kaposvár és Nagykanizsa:/

Képzőművészet, 1929. 21. sz. 144. l.

Kézdi Kovács Elemér festőművész

Ballada

Fiatal Müvészek Kiállitása katalógusa 1933.
Mücsarnok

Kézdi Kovács Elemér festőművész

A csatornán

Fiatal Művészek Kiállitása katalógusa 1933.
Mücsarnok

Kézdi-Kovács Elemér festőművész

A merengő

Fiatal Művészek Kiállitása katalógusa 1933
Műcsarnok.

Kézdi Kovács Elemér festőművész

Fehér kandalló

Jubileumi kiállitás tárgymutatója. Műcsarnok. 1934.

Kézdi Kovács Elemér MDK

Barátom arckép

Műcsarnok 1926. Őszi kiállitás

MDK

Kézdi-Kovács Elemér

Szerepelt a Nemzeti Szalon kiállitásán.

Cikk: Arcképfestők kiállitása.

B.H.1935.okt.6. 18.1.

MDK

Kézfi Kovács Elemér, festöm.

Interieur. Olf.

Nemz. Szal.- A Munkácsy Céh VIII.repr.kiáll.1935.
márc.30.-ápr.14. Kat.

Kézdi-Kovács Elemér

MDK

Művészet 1917. 4. l.

MDK

Kézdi Kovács Elemér
műve:

Hazatérő vadászok.

Az Orsz.Magy.Képzőm.Társ.jubileumi kiáll.
képes tárgymutatója.1936.máj-jun. 36.1.

Kézdi Kovács Elemér MDK

Hazatérő vadászok

Műcsarnok 1936. máj.-jun. Jub. kiáll.

M.D.K.

Kézdi Kovács Elemér

Müve "...igen artisztikus.."- ennyit ir róla a tárlatról szóló közlemény, de a kiállitás helyét és megnyitásának idejét nem jelöli meg.

Kárpát: Tavaszi tárlat c. közl.
Szinházi Élet. Bp. 1917. ápr. 1-8. VI. évf.
8. l.

MDK

Kézdi Kovács Elemér

Perneszy K: Képzőművészeti év története. Pesti Hirlap 1939. naptára, 113-115.l.

KÉZDI KOVÁCS ELEMÉR

A csatornán. Olajf.

Magyar kiállitás tárgymutatója, Műcsarnok 1934.
20.oldal

Kézdi Kovács Elemér festőművész

Ballada

Magyar kiállítás tárgymutatója. Műcsarnok. 1931.

MDK

Kézdi Kovács Elemér

Képzőművészet 1928. 8-9.sz. 89.l.

Kézdi-Kovács Elemér M.D.K.

Budapesten született 1898-ban. Első müvészeti oktatásait édesapjától, Kézdi-Kovács Lászlótól kapja. 1916 óta állandó kiállitó. 1931-ben a Jellinek dijjal; 1933-ban a Balló dijjal tüntetik ki. A Független Müvészek ezüstérmét és kitüntető elismerését kapja meg. 1937-ben Londonba költözik, ahol számos arcképet fest, és több kiállitáson vesz részt. 1951 óta New York-ban él.

Magyar album. Szerk. Incze Sándor. Elmhurst 1956, American Hungarian Studies Foundation. 64.p.

MDK

MDK

KézdiKovács Elemér,festö

a legfelötlöbb interieur-festök közé tartozik.

Pipics Zoltán dr.:A képzömüvészek egyesületének jubileumi kiállitása.-Mücsarnok.-U.M.1934 dec.8. 21.l.

MDK

Kézdi Kovács Elemér festőm.

T.D: Csoportkiáll. a N.Szal.ban. Esti Ujság. 1938. szept. 22. ♣ 4. l.

MDK

Kézdi Kovács Elemér festőm.

-m-: Csopkiáll a N.Szal.ban. Pesti Napló,1938. szept. 18. 17. l.

- Csak a ládát vigyék

Na, osztán így megmen

mesém.

MDK

Kézdi-Kovács Elemér festőm.

d.m: A N.Szal. kiállitása. Magyarország 1938. szept. 18. 9. l.

MDK

Kézdi Kovács Elemér

Paraszt lakodalom, of. /Jellinek dij, 1931.

Vasárnap délután, of. /Balló dij, 1933.

Csodálatos halászat, of.

89.csop.kiáll. N.Szal. 1938.szept. 9.1.

MDK

Kézdi-Kovács Elemér

Képzőművészet, 1930. 29.sz. 99-100 l.

MDK

Kézdi Kovács Elemér, festö

A csatornán. Olf.

Mücs.-Az 1934.évi Magyar Kiáll. 1934.szept.27.-okt.28.
Kat. 20.1.

MDK

Kézdi Kovács Elemér, festö

Ballada.

Műcs.-Az 1934.évi Magyar Kiáll.-1934.szept.27.-okt.28
le.1.

MDK

Kézdi-Kovács Elemér, festö

Nöi képmás. Olf.
Önarckép. "

Nemz.Szal.-A Független Müvészek Társ.-III.kiáll.
1930.okt. Ka t.

MK

Kézdi Kovács Elemér

Vadászat előtt, of.

A csengő szava, of.

Vadászok, of.

89.csop.kiáll. N.Szal. 1938.szept. 9.1.

MK

Kézdi Kovács Elemér

Merengő, of.

Önarckép, of.

Union Street, of.

89.csop.kiáll. N.Szal. 1938.szept. 9.1.

MDK

Kézdi Kovács Elemér, festő

(ugyancsak népies és jóizűen anekdotázó)

Műs. - Nemz. képző műv. kiáll. - Magy. Szemle, 1933 XVIII. 2.

165. l. - Gerevich

MDK

Kézdi-Kovács Elemér, festő.

Három akt.

Nemz. Szalon. - A Független Műv. Társ. - IV. kiáll.

1931 XI. - Kat.

MDK

Kézdi Kovács Elemér, festő.

Akt, of.
Őszi táj, "
Tavasz, "

Alk. Műveszház. - XIX. Kiáll. - 1943 okt. - Magy.
Mesterek. - Jegyz.

MDK

Kézdi Kovács Elemér, festő:

Dudás (karakteres figura)

V. Nemz. Kiáll. - (?) - „Képző művészet" 1934 - Jajczay Z. kritikája. - III. l.

MDK

Kézdi Kovács Elemér
Ballada, of.

Fiatal művészek kiáll. Műcs. 1933. szept.
7 l.

MDK

Kézdi-Kovács Elemér

A merengő, of.

Fiatal művészek kiáll. Műcs. 1933. szept.

13 l.

MDK

Kézdi Kovács Elemér

A csatornán , of.

Fiatal művészek kiáll. Műcs. 1933. szept.

7 l.

MDK

Kézdi Kovács Elemér

Szentendrei részlet, of.

Szentendrei festők 1. kiáll. N.Szal. 1930.márc. 11 l.

Kézdi Kovács Elemér [redacted]

A merengő, olf.

Miccarnok 1933 Fiatal művészek kiáll.

Kérdi Kovács Mihályt

A mezsgyén, oly.

Kézdi Kovács Elemér MDK

A csatornán, olf.

Mücsarnok 1933 Fiatal müvészek kiáll.

Kézdi Kovács Elemér MDK

A csatornán, olf.

Műcsarnok 1933 Fiatal művészek kiáll.

Kézdi Kovács Elemér MDK

Ballada

Mücsarnok 1933 Fiatal müvészek kiáll.

Kézdi Kovács Elemér

Ballada

Kézdi Kovács Elemér MDK

Vasárnap délután

Vadáaszat előtt

Mücsarnok 1933 Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Kézdi Kovács Elemér MDK

Vasárnap délután

Vadászat előtt

Miccsurnok 1933 Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Kézdi Kovács Elemér MDK

Kártyavetőnő, olf.

Műcsarnok 1934 téli kiállitás

Kézdi-Kovács Elemér

Kiállít

PH. 1932. N. 3.

Kézdi Kovács Elemér MDK

Fehér terem, olf.

Mücsarnok 1932/33 téli kiállitás

Kézdi Kovács Elemér MDK

Kékszemü dudás, olf.

Mücsarnok 1934 Nemzeti képzőművészeti kiáll.

Kézdi Kovács Elemér MDK

"A csengő szól," olf.

Mücsarnok 1932/33 téli kiállitás

Kézdi Kovács Elemér MDK

A csatornán, olf.

Mücsarnok 1934 Nemzeti Munkahét kiállitás

Kézdi Kovács Elemér

MDK

Utcai harc

Műcsarnok 1935 III.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Műcsarnok 1935 III.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Kézdi Kovács Elemér MDK

Ballada

Műcsarnok 1934 Nemzeti Munkahét kiállitás

Kézdi - Kovács Elemér

festőművész. -

x. Tavaszi Szalon kiállításának megnyitása - Nemzeti Szalon művészeti ezgesülésben - a kiállítás-ban mint a Nemzeti Szalon fotitkára jelent meg.

Nemzeti ujság

1935 V. 9

Kézdi Kovács Elemér

Független Művészek Társaságának kiállításán szerepelt.

Fia, *Kézdi Kovács* Elemér magyaros, naiv dekoratív stilusra törekszik, de művészete még nem forrott ki.

BH. 929.X.13.

Kézdi-Kovács Elemér

"Női fej" c. művével
.....
szerepelt a Független Művészek Társasága
tárlatán.

P.H.930.X.5.

Kézdi-Kovács Elemér

Alkotásával szerepelt a szentendrei festők kiáll.-án a Nemzeti Szalónban.

N.U.930.III.2.

1K

89-IK CSOPORTKIÁLLITÁS KATALÓGUSA

HAZAINÉ RÉTY ZSUZSKA
festő és szobrász

SULYOK ILY
TELEKI MÁRIA
szobrászok

~~ÉBNETH LAJOS~~
KÉZDI KOVÁCS ELEMÉR
PRÓDAY LAJOS
SZOPORI NAGY MIKLÓS
festők

NEMZETI SZALON MŰVÉSZETI EGYESÜLET

1938. SZEPTEMBER 17—OKTÓBER 2.

3

NEMZETI SZALON MŰVÉSZETI EGYESÜLET

ELNÖK:
Gróf ZICHY JÁNOS

TÁRSELNÖK:
PRESZLY ELEMÉR

ALELNÖKÖK:
CSÓK ISTVÁN
GEREVICH TIBOR
HORVAI JÁNOS
FARKAS ZOLTÁN

IGAZGATÓ:
HUBAY ANDOR

FŐTITKÁR:
LEHEL BÉLA

TITKÁRNŐ:
V. CSERESNYÉS ERNA

5

A KIÁLLITOTT MŰTÁRGYAK

JEGYZÉKE

ÉBNETH LAJOS

1	Volendami halász, olajf.	2500.—
2	A négy evangélista, olajf.	4500.—
3	Magyary hágai magyar követ, olajf., mgt.	
4	de Adlercreutz svéd követ, olajf., mgt.	
5	Portrait tanulmány kékben, olajf.	3500.—
6	Angol nő, olajf.	500.—
7	Szent György, olajf.	2000.—
8	Dán leány, olajf.	500.—
9	Vakság, olajf.	4000.—
10	Anyám, olajf., mgt.	
11	Dr. Éliássy bpesti főkapitány, olajf., mgt.	
12	Holland menyasszony, olajf.	600.—
13	Bámészkodók, olajf.	650.—
14	Ádám és Éva, olajf.	2000.—
15	Mária Quint Scholten, olajf., mgt.	
16	Cirkusz, olajf.	650.—
17	Fekvő akt, olajf.	1000.—
18	Tanulmányfej, olajf.	200.—
19	Fürdő leány, olajf.	300.—
20	Svéd leány, olajf.	500.—
21	Kettős önarckép, olajf.	4000.—
22	Mosónő, olajf.	500.—
23	Emlékezés egy kis barátomról, olajf., mgt.	
24	Önarckép, olajf.	300.—
25	Magyari Imre, olajf.	2500.—
26	Fru Rydbeck, olajf., mgt.	
27	Munkásfej, vízf.	300.—

br. HAZAINÉ RÉTY ZSUZSKA

28	Téli hangulat, olajf.	250.—
29	Lelkiismeret, olajf.	700.—
30	Szürkület, olajf.	600.—
31	Cserkészfiú, olajf.	500.—
32	Tél, olajf.	400.—
33	Cowboy, olajf.	500.—
34	Akt, olajf.	500.—
35	Fiú fej, olajf.	250.—
36	Leányfej, olajf.	300.—
37	Dunaparti részlet, olajf.	400.—
38	Zarándokok, olajf.	250.—
39	Pirosruhás leány, olajf.	500.—
40	Három királyok, temp.	500.—
41	Utolsó vacsora, temp.	300.—
42	„Mennyből az angyal", temp.	300.—
43	Tájrészlet, past.	80.—
44	Lugano I., past.	50.—
45	Lugano II., past.	50.—
46	Luzern I., past.	50.—
47	Luzern II., past.	60.—
48	Fák, past.	60.—
49	Ködös reggel, past.	80.—
50	Kilátás a Gabányi padról, past.	50.—
51	Hangulat, past.	60.—
52	Szántóföldek, past.	70.—
53	Estefelé, past.	60.—
54	Piros háztetők, past.	70.—
55	Munka a mezőn, past.	50.—
56	Parádon a kastély előtt ,past.	60.—
57	Parádi parkrészlet, past.	50.—

58	Szent Ferenc, fa	400.—
59	Grál lovag, fa	500.—
60	Szerzetes, fa	400.—
61	Éva, fa	400.—
62	János apostol, fa	450.—
63	Madonna gyermekkel, fa	300.—
64	Sírbatétel, fém dombormű	150.—
65	Királyok hódolata, fém dmbormű	150.—

KÉZDI KOVÁCS ELEMÉR

66	Paraszt lakodalom, olajf. (Jellinek-díj 1931)	2000.—
67	Vasárnap délután, olajf. (Balló-díj 1933)	1500.—
68	Csodálatos halászat, olajf.	1200.—
69	Vadászat előtt, olajf.	1000.—
70	A csengő szava, olajf.	500.—
71	Vadászok, olajf.	450.—
72	Merengő, olajf.	450.—
73	Önarckép, olajf.	450.—
74	Union Street, olajf.	300.—
75	Kocsma jelenet, olajf.	300.—
76	Pihenő, olajf.	300.—
77	Országúton, olajf.	300.—
78	Vadászok, olajf.	300.—
79	Horgászás, olajf.	300.—
80	Miss Florence Peel (Johannesburg), olajf.,	mgt.
80/a	Képmás, olajf. mgt.	

PRÓDAY LAJOS

81	Részlet a Villa Biboliniból, olajf.	800.—
81/a	Kilátás Camogli felé ,olajf.	800.—
82	Recco, olajf.	800.—
83	Örökzöld tölgyek, olajf.	800.—
84	Ahol Böcklin lakott, olajf.	1200.—
85	Vitorlás, olajf.	800.—
86	Erdő a tengerparton, olajf.	1000.—
87	Öreg Castello, olajf.	1200.—
88	A mesehajó, olajf.	1100.—
89	Villa Bibolini, olajf.	1200.—
90	Paraggi, olajf.	900.—
91	Lerici, olajf.	1100.—
92	Tengerpart, olajf.	1100.—
93	Műteremrészlet, olajf.	1300.—
94	Futó hab (Camcogli), olajf.	1000.—
95	Eső után, olajf.	1000.—
96	Csendes kikötő, olajf.	1000.—
97	Smaragd öböl (Capri), olajf.	500.—
98	Tragarai kikötő (Capri), olajf.	500.—
99	Piccola Marina (Capri), olajf.	500.—
100	Kövirózsák (Positano), olajf.	500.—

SULYOK ILY

101	Férfi portrait, gipsz, mgt.	
102	Női akt, gipsz.	200.—
103	Férfi portrait, gipsz, mgt.	

SZOPORI NAGY MIKLÓS

107	Zöldsálas kislány, vízf.	100.—
108	Lilakabátos leány, vízf.	100.—
109	Kötöttsapkás kislány, vízf.	120.—
110	Leány szürke kalapban, vízf.	80.—
111	Leány rózsaszín ruhában, vízf.	100.—
112	Fehérblúzos leány, vízf.	100.—
113	Rózsaszínblúzos leány, vízf.	100.—
114	Kislány fehér ruhában, vízf.	80.—
115	Könyöklő leány, vízf.	80.—
116	Leány zöld ruhában, vízf.	80.—
117	Lilasálas leány, vízf.	120.—
118	Matrózruhás kislány, vízf.	120.—
119	Lilaruhás leány, vízf.	100.—
120	Pirossapkás leány, vízf.	100.—
121	Leány magyaros ruhában, vízf.	100.—
122	Fonottható leány, vízf.	100.—
123	Kislány nyakprémmel, vízf.	100.—
124	Parasztlány fejkendőben, vízf.	120.—
125	Kislány sárga ruhában, vízf.	80.—
126	Kékruhás kislány, vízf.	80.—
127	Olvasó leány, vízf.	80.—
129	Zöldruhás kislány, vízf.	80.—
129	Leány zöld kabátban, vízf.	80.—
130	Leány csíkos ruhában, vízf.	80.—
131	Kislány sapkában, vízf.	80.—
132	Olvasó leány, vízf.	80.—
133	Fátyolos leány, vízf.	80.—
134	Leány piros ruhában, vízf.	80.—
135	Leány felöltőben, vízf.	100.—
136	Fejkendős parasztlány, vízf.	150.—

12

TELEKI MÁRIA

137	Onni Talasné portraitja, bronzban	500.--
138	Vadorzó, gipsztanulmány, bronzban	400.—
139	Női portrait, gipsz, bronzban	500.--
140	Kis fiam, terracotta	150.—

Alapítva: 1 8 3 9.

Herendi Porcellángyár R. T.

GYÁRTMÁNYAI:

magyar művészek műveinek reprodukciója,
művészi dísztárgyak,
a világhírű herendi díszkészletek,
jutányos kézifestésű asztali készletek.

21 VILÁGKIÁLLITÁSON NAGYDIJ.

KÖZPONTI IRODA:

BUDAPEST, IV., VÁCI UCCA 37.

Telefon: 182—755.

Gyártelep:

HEREND

(Veszprém megye.)

ARTISTIKUS

KÉPKERETEK

SCHIFFER ÁRMIN

KÉPKERETGYÁRÁBAN KAPHATÓK

Budapest, Király-utca 79.

Telefon : 144—485.

Kézdi Kovács Elemér

festő

K

továbbitani -

45/Pg

Kézdi-Kovács Elemér

Nemzeti Szalon jubileumi kiállitása - a Nemzeti Szalon vezetőségi tagjai sorába választotta.

Nemzeti Ujság
1935.I.6.

Kéri - Kovács Elemér

szerepelt a Magyarság Képzőművészeti Kiállításán.

M. 1933. XI. 30.

Kézdi Kovács Elemér

Magyar képirók kiállításain a Nemzeti Szalonban figurális kompozíciókkal szerepelt.

NM.934.III.18

Kézdi Kovács Elemér

Magyar képírók II. kiállításán a Nemzeti Szalonban szerepelt.

M.934. III. 18.

Kézdy-Kovács Elemér

Magyar képírók kiállításán a Nemzeti Szalonban tömegkompozícióival szerepelt.

Est 934. III. 18.

Kézdi Kovács Elemér

Magyar képirók kiállításán a Nemzeti Szalonban szerepelt.

Kézdi Kovács Elemér mozgalmas és ötletes parasztlakodalmát már régebbi kiállításokról ismerjük, ez a kép Velencében is képviselte a fiatal művészt. Legjobbak a grafikusok, de ezek tulajdonképpen nem tartoznak a turáni eszmevilágba. *Varga* Nándor Lajos linoleummetszete és *Tarjáni* (Simkovits) Jenő XVII. századi magyar nemeseket ábrázoló rézkarcai kvalitásos munkák. A szobrászatot *Cser* Károly képviseli, egy ülő női akt a legjobb műve. *Thomas* Antal és *Antal* Dezső értékes építészeti terveket állítottak ki. *Ábrahám* Zoltán vegyes technikájú rajzai érdemelnek még figyelmet. A turáni eszme különösen abban jut kifejezésre a csoport tagjainál, hogy műveiket ékírással írják alá.

BH.934.III.18

Kézdi-Kovács Elemér

"Ballada" , "Csaternán csónakázók" és "Napsütéses virágos táj" c. művei, a"Fiatalok a Műcsarnokban" c. kiállitáson.

P.H.933.IX.10.

Kézdi-Kovács Elemér

Alkotásával szerepelt a "Fiatal Művészek Kiállitásá"-n a Műcsarnokban.

N.U.933.IX.10.

Kézdi-Kovács Elemér

Szerepelt az Arcképfestők kiállításán a Nemzeti Szalonban.

BH 1935. X. 6.
(Ybl Ervin)

Kéri-Kovács Elemér

szerepelt az Arcképfestők kiállításán a

Nemzeti Szalonban.

Zrt 1935. X. 6.

Kádi-Kovács Elemér

szerepel az arcképfestők kiállításán.

Kijk. 1935. XI. 6.

Kádi-Kovács Elemér

szerepelt az Arcképfestők kiállításán.

PM 1935. XI. 6.

Kéidi-Kovács Elemér

Szerepelt az Arcképfestők kiállításán.

PSL 1935. X. 5.

Kézdi Kovács Elemér

A Kupeczky Társaság tagja.
Szerepel a Műnarnok téli
tárlatán

Ujság 1926 II. 28

Kérdi: Kovách Elemér

Független Művészek Társasága kiállítása - Kaposvá-
ron - művével szerepel.

Pesti Hirlap
1939.V.23

Kézdi-Kovács Elemér
festőművén

Tavaszi kiállítás - Műcsarnokban - Kepával maraphal

Budapesti Hirlap

1929 III. 3

Kézdi Kovács Elemér

Független Művészek Társaságának kiállítása - Kapos-
váron - művével szerepel.

Magyarság
1929.V.24.

Kérdi Kovács Elemér

Szerepel a hűcsarnok
téli tárlatán

Pesti Napló 1937 I. 24

Kézdi Kovács Elemér

festőművész

Független Művészek Társasága kiállításán - Nagykanizsán - képével szerepel.

Nemzeti Ujság
1939.VI.7.

Kézdi-Kovács Elemér

Szerepelt az Arcképfestők kiállításán.

NU 1935. X. 8.

Kézdi Kovács Elemér

festőművész

Téli Tárlat - Műcsarnokban - képével szerepel.

8 Órai Ujság
1934.I.14.

Kézdi Kovács Elemér

festőművész

Téli Kiállitás - Műcsarnokban - képével szerepel.

Esti Kurir
1934.I.14.

Kézdi-Kovách Elemér

festőművész

Téli Tárlat - Műcsarnokban - képével szerepel.

Nemzeti Ujság
1934.I.13.

Kézdi-Kovács Elemér

festőművész

Téli Tárlat - Műcsarnokban - képével szerepel.
Kártyavetőnője, ötletes, modern felfogással.

Pesti Hirlap
1934.I.17.

Kézdi Kovács Elemér

Festőművész

Téli Tárlat - Műcsarnokban - képével szerepel.
Szép kompozicióval szerepel.

Magyarság
1934.I.14.

Kézdi-Kovács Elemér

Tájképekkel szerepel a Magy.Képzőm.Egyesület
40 éves jub.kiáll.-án.

N.U.934.XII.8.

Kézdi-Kovács Elemér

Interieurt festett a mosóci Hubay-kastélyból
.....
a Magyar Képzőművészek Egyesülete jub.kiállitásán.

Pesti Hirlap, 934.XII.13.

89-IK CSOPORTKIÁLLITÁS KATALÓGUSA

HAZAINÉ RÉTY ZSUZSKA
festő és szobrász

SULYOK ILY
TELEKI MÁRIA
szobrászok

ÉBNETH LAJOS
KÉZDI KOVÁCS ELEMÉR
PRÓDAY LAJOS
SZOPORI NAGY MIKLÓS
festők

NEMZETI SZALON MŰVÉSZETI EGYESÜLET

1938. SZEPTEMBER 17—OKTÓBER 2.

1 pld ber.

NEMZETI SZALON MŰVÉSZETI EGYESÜLET

ELNÖK:
Gróf ZICHY JÁNOS

TÁRSELNÖK:
PRESZLY ELEMÉR

ALELNÖKÖK:
CSÓK ISTVÁN
GEREVICH TIBOR
FARKAS ZOLTÁN
HORVAI JÁNOS

IGAZGATÓ:
HUBAY ANDOR

FŐTITKÁR:
LEHEL BÉLA

TITKÁRNŐ:
V. CSERESNYÉS ERNA

A KIÁLLITOTT MŰTÁRGYAK

JEGYZÉKE

ÉBNETH LAJOS

1	Volendami halász, olajf.	2500.—
2	A négy evangélista, olajf.	4500.—
3	Magyary hágai magyar követ, olajf., mgt.	
4	de Adlercreutz svéd követ, olajf., mgt.	
5	Portrait tanulmány kékben, olajf.	3500.—
6	Angol nő, olajf.	500.—
7	Szent György, olajf.	2000.—
8	Dán leány, olajf.	500.—
9	Vakság, olajf.	4000.—
10	Anyám, olajf., mgt.	
11	Dr. Éliássy bpesti főkapitány, olajf., mgt.	
12	Holland menyasszony, olajf.	600.—
13	Bámészkodók, olajf.	650.—
14	Ádám és Éva, olajf.	2000.—
15	Mária Quint Scholten, olajf., mgt.	
16	Cirkusz, olajf.	650.—
17	Fekvő akt, olajf.	1000.—
18	Tanulmányfej, olajf.	200.—
19	Fürdő leány, olajf.	300.—
20	Svéd leány, olajf.	500.—
21	Kettős önarckép, olajf.	4000.—
22	Mosónő, olajf.	500.—
23	Emlékezés egy kis barátomról, olajf., mgt.	
24	Önarckép, olajf.	300.—
25	Magyari Imre, olajf.	2500.—
26	Fru Rydbeck, olajf., mgt.	
27	Munkásfej, vízf.	300.—

br. HAZAINÉ RÉTY ZSUZSKA

28	Téli hangulat, olajf.	250.—
29	Lelkiismeret, olajf.	700.—
30	Szürkület, olajf.	600.—
31	Cserkészfiú, olajf.	500.—
32	Tél, olajf.	400.—
33	Cowboy, olajf.	500.—
34	Akt, olajf.	500.—
35	Fiú fej, olajf.	250.—
36	Leányfej, olajf.	300.—
37	Dunaparti részlet, olajf.	400.—
38	Zarándokok, olajf.	250.—
39	Pirosruhás leány, olajf.	500.—
40	Három királyok, temp.	500.—
41	Utolsó vacsora, temp.	300.—
42	„Mennyből az angyal", temp.	300.—
43	Tájrészlet, past.	80.—
44	Lugano I., past.	50.—
45	Lugano II., past.	50.—
46	Luzern I., past.	50.—
47	Luzern II., past.	60.—
48	Fák, past.	60.—
49	Ködös reggel, past.	80.—
50	Kilátás a Gabányi padról, past.	50.—
51	Hangulat, past.	60.—
52	Szántóföldek, past.	70.—
53	Estefelé, past.	60.—
54	Piros háztetők, past.	70.—
55	Munka a mezőn, past.	50.—
56	Parádon a kastély előtt ,past.	60.—
57	Parádi parkrészlet, past.	50.—

58	Szent Ferenc, fa	400.—
59	Grál lovag, fa	500.—
60	Szerzetes, fa	400.—
61	Éva, fa	400.—
62	János apostol, fa	450.—
63	Madonna gyermekkel, fa	300.—
64	Sírbatétel, fém dombormű	150.—
65	Királyok hódolata, fém dmbormű	150.—

KÉZDI KOVÁCS ELEMÉR

66	Paraszt lakodalom, olajf. (Jellinek-díj 1931)	2000.—
67	Vasárnap délután, olajf. (Balló-díj 1933)	1500.—
68	Csodálatos halászat, olajf.	1200.—
69	Vadászat előtt, olajf.	1000.—
70	A csengő szava, olajf.	500.—
71	Vadászok, olajf.	450.—
72	Merengő, olajf.	450.—
73	Önarckép, olajf.	450.—
74	Union Street, olajf.	300.—
75	Kocsma jelenet, olajf.	300.—
76	Pihenő, olajf.	300.—
77	Országúton, olajf.	300.—
78	Vadászok, olajf.	300.—
79	Horgászás, olajf.	300.—
80	Miss Florence Peel (Johannesburg), olajf.,	mgt.
80/a	Képmás, olajf. mgt.	

PRÓDAY LAJOS

81	Részlet a Villa Biboliniból, olajf.	800.-
81/a	Kilátás Camogli felé ,olajf.	800.—
82	Recco, olajf.	800.—
83	Örökzöld tölgyek, olajf.	800.—
84	Ahol Böcklin lakott, olajf.	1200.—
85	Vitorlás, olajf.	800.—
86	Erdő a tengerparton, olajf.	1000.—
87	Öreg Castello, olajf.	1200.—
88	A mesehajó, olajf.	1100.—
89	Villa Bibolini, olajf.	1200.—
90	Paraggi, olajf.	900.—
91	Lerici, olajf.	1100.—
92	Tengerpart, olajf.	1100.—
93	Műteremrészlet, olajf.	1300.—
94	Futó hab (Camcogli), olajf.	1000.—
95	Eső után, olajf.	1000.—
96	Csendes kikötő, olajf.	1000.—
97	Smaragd öböl (Capri), olajf.	500.—
98	Tragarai kikötő (Capri), olajf.	500.—
99	Piccola Marina (Capri), olajf.	500.—
100	Kövirózsák (Positano), olajf.	500.—

SULYOK ILY

101	Férfi portrait, gipsz, mgt.	
102	Női akt, gipsz.	200.—
103	Férfi portrait, gipsz, mgt.	

SZOPORI NAGY MIKLÓS

107	Zöldsálas kislány, vízf.	100.—
108	Lilakabátos leány, vízf.	100.—
109	Kötöttsapkás kislány, vízf.	120.—
110	Leány szürke kalapban, vízf.	80.—
111	Leány rózsaszín ruhában, vízf.	100.—
112	Fehérblúzos leány, vízf.	100.—
113	Rózsaszínblúzos leány, vízf.	100.—
114	Kislány fehér ruhában, vízf.	80.—
115	Könyöklő leány, vízf.	80.—
116	Leány zöld ruhában, vízf.	80.—
117	Lilasálas leány, vízf.	120.—
118	Matrózruhás kislány, vízf.	120.—
119	Lilaruhás leány, vízf.	100.—
120	Pirossapkás leány, vízf.	100.—
121	Leány magyaros ruhában, vízf.	100.—
122	Fonotthajú leány, vízf.	100.—
123	Kislány nyakprémmel, vízf.	100.—
124	Parasztlány fejkendőben, vízf.	120.—
125	Kislány sárga ruhában, vízf.	80.—
126	Kékruhás kislány, vízf.	80.—
127	Olvasó leány, vízf.	80.—
129	Zöldruhás kislány, vízf.	80.—
129	Leány zöld kabátban, vízf.	80.—
130	Leány csíkos ruhában, vízf.	80.—
131	Kislány sapkában, vízf.	80.—
132	Olvasó leány, vízf.	80.—
133	Fátyolos leány, vízf.	80.—
134	Leány piros ruhában, vízf.	80.—
135	Leány felöltőben, vízf.	100.—
136	Fejkendős parasztlány, vízf.	150.—

TELEKI MÁRIA

137	Onni Talasné portraitja, bronzban	500.-
138	Vadorzó, gipsztanulmány, bronzban	400.—
139	Női portrait, gipsz, bronzban	500.—
140	Kis fiam, terracotta	150.—

Alapítva: 1839.

Herendi Porcellángyár R. T.

GYÁRTMÁNYAI:

magyar művészek műveinek reprodukciója,

művészi dísztárgyak,

a világhírű herendi díszkészletek,

jutányos kézifestésű asztali készletek.

21 VILÁGKIÁLLITÁSON NAGYDIJ.

KÖZPONTI IRODA:

BUDAPEST, IV., VÁCI UCCA 37.

Telefon: 182—755.

Gyártelep:

HEREND

(Veszprém megye.)

ARTISTIKUS

KÉPKERETEK

SCHIFFER ÁRMIN

KÉPKERETGYÁRÁBAN KAPHATÓK

Budapest, Király-utca 79.

Telefon : 144—485.

Kérdi Kovács Elemér

Aovákb

Kézdi-Kovács Elemér

Műve szerepel a Munkácsy
Ceh Ernst-múzeumban rendezett kiállításán.

Kiemelik „a Rúzs" c. művét.
N. Ú. 934. V. 13.
P. H. 934. V. 13.

Kézdi Kovács Elemér

Arcképekkel nekrepel a hűcsarnok
Őszi tárlatán

Pesti Hirlap 1927 okt 29

Keidi-Kovács Elemér

Szerepelt a Műcsarnok Őszi tárlatán.

P.H. 1926 V. 24.

Kézdi Kovács Elemér

festőművész

Magyar Akvarell-és Pasztellfestők Egyesülete jubiláris kiállításának - Nemzeti Szalonban rendezett megnyitásáról - megjelent a Nemzeti Szalon főtitkára.

Nemzeti Ujság
1935.XII.21.

Kézdi Korán Elemér

Szerepel a Nemzeti Szalon tavaszi tárlatán

Lipóg 1927 VI. 16.

Kézdi Kovács Elemér

„Női félakt" c. műve szerepel a Nemzeti Szalon tavaszi táblatán (emlitve)

Pesti Hirlap 1927 VI.16.

Kézdi Kovács Elemér

festőművész

Harmadik Országos Képzőművészeti Kiállítás - Műcsarnokban - képével szerepel.

Utcai harca német stilutánzatnak hat.

Magyarság
1935.III.24.

Kézdi-Kovács Elemér

Műve nevepel a Nemzeti Szalonban rendezett sportművészeti kiállításon.

Kicmeli Z. „Falzavadános" c. művét.
P. H. 934. v. 20.
m. o. 934. v. 20.
B. H. 934. v. 20.

Kézdi Kovács Elemér

Alkotásával szerepelt a fiatal művészek kiállitásán a Műcsarnokban.

M.933.IX.10.

Kádi - Kovács Elemér

szerepelt a nemzeti kiállításon.

PH 1933. IV. 20.

Kézdi Kovács Elemér

kezdet a Nemzeti Szalon csoportkiállításán

Horgászás, Pikenő, Csodalátos halászat (emlitve)

Est 1938 IX. 21

Kérdi Kovács Elemér

keresel a Nemzeti Szalon 89.
csoportkiállításán

Nagyaromány 1934 IX. 18

Kézdi Kovács

Képekkel nerepel a műsarnok téli tárlatán (emlitve)

Magyarság 1938 II. 6

Kézdi-Kovács Elemér

A II. Nemzeti Képzőművészeti Kiállításon a Műcsarnokban szerepelt.

M. 934. IV. 29.

Kézdi Kovács Elemér

Művével részt vett a Műcsarnokban rendezett Magyar Kiállításon.

V. M. 934. IX. 30.

PH. Nagy Nagy
1932
164. l.
kép

A KÉPZŐMŰVÉSZETI ÉV TÖRTÉNETE

A világ gazdasági válsága szinte végzetes sullyal nehezedik a képzőművészek exisztenciájára, de munkakedvüket nemcsak megtörni nem tudja, hanem még csökkenteni sem.

Ipolyi Arnold, a tudós és műértő püspök, igen nagy értékü kép-, szobor- és ötvösmunka muzeumot gyűjtött régi magyar, olasz, német és osztrák mesterek vallásos tárgyu festményeiből, plasztikai munkáiból, egy-

Telcs Ede: „Hüvelyk Matyi". (Halmos Izor kisplasztikai díját nyerte.)

Sidló Ferenc: „Nővérek" (A Ráth-díj nyertese.)

Siklódy Lőrinc: Petur bán. (A Képzőművészeti Társulat díját kapta.)

Az 1930—31. évi magyar művészi termelés sem mennyiségben, sem minőségben nem esett a szerencsésebb gazdasági esztendők óta, csupán az anyagi eredmény volt sokkal kisebb, sokkal, sokkal kisebb.

A *Műcsarnok* 1930. évi őszi kiállításának *Ipolyi Arnold* gyűjteménye és *Pásztor János* kollekciója volt a legértékesebb tartalma.

házi tárgyaiból s világi jellegü képző- és iparművészeti tárgyaiból. A gyűjteményt Esztergomban helyezték el a Keresztény Muzeumban, a budapesti közönségnek kissé nehezen hozzáférhető helyen. Szerencsés gondolat volt, hogy előbb a Műcsarnokban is kiállitották.

Pásztor János választékos kollekciót állitott össze régebbi és ujabb

Gábor Móric: Női képmás.

műveiből: márvány-, bronz-, fa- és terrakotta szobrokat. Közötte voltak főművei is, a modern magyar szobrászművészet legnemesebb stilusu alkotásai, ezeken kivül megkapóan monumentális hősi- és siremlékek, jellegzetes arcmások és finom gondolatokat kifejező figurák. — A festők közül *Zombory Lajos* vett részt nagyobb gyűjteménnyel ezen a kiállitáson; pompás magyar tájain és állatképein kivül néhány exotikus állatképet is produkált. Valamennyi méltó az érdemes régi mester jó hiréhez. A régebbi mesterek közül még *Knopp Imre* jelent meg erős kulturáját tökéletesen képviselő sorozattal, a fiatalabbak közül *maróti Major Jenő*, *Sárdy Brutus*, *Kampis János* és *Horváth Béla*. Kicsiny létszámu, de jól összeillő művésztársaság.

A téli kiállitás, amely az 1930. évről átnyult az 1931. esztendőbe, a *Képzőművészeti Társulat* jubiláris ünnepe volt: *hetven esztendeje* volt 1931-ben, március 15-én, hogy a magyar művészeti életnek ez a legfelsőbb fóruma megalakult. A kiállitás, az alkalomnak megfelelően, retrospektiv volt és bemutatta a magyar képzőművészet hőskorának legkiválóbb mestereit, festőket és szobrászokat. *Munkácsy Mihály*, *Zichy Mihály*, *Madarász Viktor*, *Paál László*, *Székely Bertalan*, *Lotz Károly*, *Liezen-Mayer Sándor*, *Ligeti Antal*, *Brocky Károly*, *Markó Károly*, *Barabás Miklós*, *Borsos József* s az utánuk következő generációk legtündöklőbb nevei szerepeltek ezen a kiállitáson, amely méltó megünneplése volt a magyar képzőművészet hét évtizedes szakaszának. A szobrászok közül *Izsó Miklós*, *Huszár Adolf* képviselték az uttörő nemzedékeket. Érdekes adaléka a hetven esztendő nagyarányu munkásságának, hogy ez alatt az idő alatt több mint kétezerháromszáz *magyar* művész vett részt a kiállitásain.

A jubileumi kiállitáson *Siklódy*

Szüle Péter: Fehérruhás hölgy.

Balló Ede: Női képmás. (A nagy aranyérem nyertese.)

Lőrinc, Sidló Ferenc, Margó Ede, Telcs Ede és *Markup Béla* szobrászok kaptak díjakat, a festők közül *Tury Gyula, Kukán Géza, Kálmán Péter, Reinerné Istvánffy Gabriella, Pállya Celesztin, Merész Gyula, Nagy Sándor, Szánthó Mária, Kézdi Kovács Elemér, Vidovszky Béla.*

Ezen a kiállításon volt látható *Gábor Móric* elragadó női képmása is.

A téli kiállítást a művészcsoportok külön kiállítása követte, amelyen — néhány kivétellel — valamennyi alakulat részt vett. Sajnos, ez a kiállítás semmivel sem okolta meg létrejöttét, mert ha a Műcsarnok kiállításától *külön* rendezték is, *különb* nem volt.

A tavaszi kiállítás a szokásos nagy felvonulások képét mutatta: sok kiállító, de semmi kiemelkedő esemény, semmiféle kiemelkedő pont. Régi és uj művészek békés harmóniában, mert nincs közöttük különbség. Hang-

Feszty Masa: Szent Erzsébet.

ban éppenséggel semmi, rangban alig valami... Több mint ötödfélszáz képet és szobrot hordtak össze, ami mindenesetre tiszteletreméltó mennyiség.

Ezen a kiállításon az *állami nagy aranyérmet Balló Edének*, a kitünő portréfestőnek adományozták. Egyelőre csak papiroson. Ő a kilencedik kitüntetett, aki papirosból való aranyérmet kapott. A közoktatási minisztérium azonban már megrendelte a hátralékos plaketteket az állami pénzverőben. Az uj aranyérmek nemsokára elkészülnek — ezüstből. Arannyal befuttatva...

Az Ernst Muzeum kiállításainak két emlékezetes eseménye volt az 1930—31. évi szezonban: a sokáig félreismert s elkeseredetten, nagy szegénységben meghalt *Csontváry-Kosztka Tivadar* bizarr, de roppant érdekes műveinek bemutatása (két kiállításon), továbbá a *Munkácsy Céh* III. reprezentativ kiállitása.

A Csontváry-gyűjtemény, amelynek katalógusa megismertetett bennünket ennek a hányatott életü zseninek furcsa életpályájával, fejedelmi ajándéka egy meg nem értett és meg nem becsült művésznek. *Művész*-sors és *magyar* sors: kétszeresen sulyos végzet nehezedett rá ennek a szerencsétlen embernek az életére, amely alatt időnek előtte megroppant.

A Munkácsy Céh kiállitásán a mai magyar festőművészet legjobb nevei jelentek meg, kor- és iránykülönbség nélkül. A jó nevek a legtöbb esetben jó művet is jelentettek, ami nem egészen megszokott eset. — Az Ernst Muzeum többi kiállitásán főként a fiatalok szerepeltek. Az egyiken *Feszty Masa* mutatta be ujabb műveinek értékes gyűjteményét, amely méltó volt arra, hogy a szép nagytermet megtöltse. Más alkalommal *Szüle Péter* muzeális női portréja hóditott és *Réthy Zsuzsa* erőteljes férfiképe.

A Nemzeti Szalon ebben a szezon-

Kézdi Kovács Elemér: Parasztlakodalom. (A Jellinek Gida emlékdij nyertese.)

a cikk vége Sebestyén László